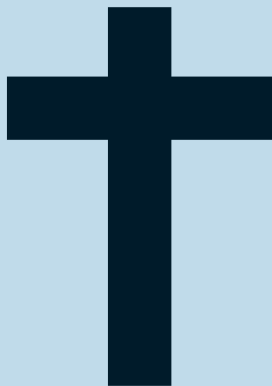

Isthmus-Mecayapan Nahuatl

Nahuatl, Isthmus-Mecayapan: Itájtł toTęko ipan
mela'tájtł New Testament

Isthmus-Mecayapan Nahuatl
Nahuatl, Isthmus-Mecayapan: Itájtōl toTēko ipan
mela'tájtōl New Testament

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nahuatl, Isthmus-Mecayapan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 17
May 2025

8d5b6a33-8846-5c0f-ae8f-62c94f894f7b

Contents

San Mateo	1
San Marcos	82
San Lucas	131
San Juan	212
Hechos	273
Romanos	350
1 Corintios	383
2 Corintios	415
Gálatas	436
Efesios	448
Filipenses	459
Colosenses	467
1 Tesalonicenses	475
2 Tesalonicenses	482
1 Timoteo	486
2 Timoteo	495
Tito	502
Filemón	506
Hebreos	508
Santiago	533
1 Pedro	541
2 Pedro	551
1 Juan	557
2 Juan	566
3 Juan	568
Judas	570
El Apocalipsis	573

Itájtɔl Jesucristo yej kijkuiloj San Mateo

Iyikyapatajwewejmej Jesucristo

¹ Nigaj ijkuiijto' itɔkamej yej iyikyapatajwewejmej Jesucristo,* yej tepiltzɔmpa katka iga David iwán David tepiltzɔmpa katka iga Abraham.

² Abraham mochiy tɛtaj iga Isaac, iwán Isaac mochiy tɛtaj iga Jacob, iwán Jacob mochiy tɛtaj iga Judá iwán iyikniwán.

³ Judá iwán isiwa' yej itɔka' Tamar mochiykej tɛtajmej iga Fares iwán Zara. Fares mochiy tɛtaj iga Esrom. Esrom mochiy tɛtaj iga Aram.

⁴ Aram mochiy tɛtaj iga Aminadab, iwán Aminadab mochiy tɛtaj iga Naasón, iwán Naasón mochiy tɛtaj iga Salmón.

⁵ Salmón mochiy tɛtaj iga Booz, tɛyɛ' itɔka' Rahab. Booz mochiy tɛtaj iga Obed, tɛyɛ' itɔka' Rut. Obed mochiy tɛtaj iga Isái.

⁶ Isái mochiy tɛtaj iga rey David, David kipiá' sɛ ipiltzɔn yej itɔka' Salomón yej kita' iwán inón siwa' yej isíwa'pa katka Urías.

⁷ Salomón mochiy tɛtaj iga Roboam, iwán Roboam mochiy tɛtaj iga Abías, iwán Abías mochiy tɛtaj iga Asa.

⁸ Asa mochiy tɛtaj iga Josafat, iwán Josafat mochiy tɛtaj iga Joram, iwán Joram mochiy tɛtaj iga Uzías.

⁹ Uzías mochiy tɛtaj iga Jotam, iwán Jotam mochiy tɛtaj iga Acáz, iwán Acáz mochiy tɛtaj iga Ezequías.

¹⁰ Ezequías mochiy tɛtaj iga Manasés, iwán Manasés mochiy tɛtaj iga Amón, iwán Amón mochiy tɛtaj iga Josías.

¹¹ Jeconías iwán iyikniwán itajmej itɔka' Josías. Inimej ipilowán onokoj kuá' rey de país Babilonia kipresojwij israelitajmej iga kiwigakej Babilonia.

¹² Kuá' kiskeja Babilonia, Jeconías kipiá' ipiltzɔn yej itɔka' Salatiel. Iwán Salatiel kipiá' ipiltzɔn yej itɔka' Zorobabel.

¹³ Zorobabel mochiy tɛtaj iga Abiud, iwán Abiud mochiy tɛtaj iga Eliaquim, iwán Eliaquim mochiy tɛtaj iga Azor.

¹⁴ Azor mochiy tɛtaj iga Sadoc, iwán Sadoc mochiy tɛtaj iga Aquim, iwán Aquim mochiy tɛtaj iga Eliud.

¹⁵ Eliud mochiy tɛtaj iga Eleazar, iwán Eleazar mochiy tɛtaj iga Matán, iwán Matán mochiy tɛtaj iga Jacob.

¹⁶ Jacob mochiy tɛtaj iga José, yej iwewej María. Ininya María yej iye' Jesús, ininya Jesús yej tiktɔkawiáj Cristo.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Cristo".

17 Ijkón panoj catorce tetajwewetkej yej ipilówampa ipilowan Abraham este iga onókoya David. Panoj nõ catorce tetajwewetkej yej ipilówampa ipilowan David este kuã' israelitajmej kiwigakej preso Babilonia, iwán panoj se'o' máj catorce tetajwewetkej este kuã' onókoya Cristo.

Ken iga onoko Jesucristo

18 Ijkin iga onoko Jesucristo: María yej iye' Jesús onóyaya iga yawi monamiktiti iwán José. E' kuã' aya monamiktiáj, María xoloyowi' iga ipoder iyEspíritoj Dios.

19 Iwán José yej mochiwas iwéj María, poxsan katka ye'nemiá, iwán ayo' kinekiá mamonamikti iwán María; e' malej ijkón, José akinekiá mamomati iga María óno'ya iwán se' taga'; yéj kejlantoya iga ichtákasán mamokajtewakan.

20 Mie j inón kejlantoya, kochi' iwán kite mi' iga se iyá ngel† Dios wá laj iwán ijkín kijlij:

—José, tej yej ipiltzín ipilówampa David, amo ximajmawi iga timonamiktiá iwán María, iga inón xolo' yej kitalaxwi- jto', inonwa' kimá' iyEspíritoj Dios.

21 Yéj yawi kitati se ichoochin, iwán tiktokawij JESÚS,‡ iga yéj yawi kimánawiti igentej iga ayo' makichijtókán yej ayékti.

22 Inón sucederoj iga mamochiwa kensan ikya kijtoj toTéko ipan se profeta§ kuã' kijtoj ijkín:

23 Se takotzín yej aya kichijchimi taga', xoloyowis iwán kitas ichoochin,

motokawij Emanuel,

yej kijtojneki: Dios ono' towan.*

24 Kuã' José isa' iga temiktoya, kichij kensan kijlij iyá ngel Dios iwán kíkui'ya María iga isiwa'.

25 E' José aya kitechowaya María este iga onoko ikone'. Iwán inón kone' kitokawijkej JESÚS.

2

Reyemagajmej yawij kitatij Jesús

1 Jesús onoko Belén, se altepe' yej ono' ipan estado de Judea. Íkuã' mandarojtoya rey Herodes.* Entonces asikej Jerusalén sekin tajtaga' yej wálkej ikisáyampa tonatí'. Inomej tajtaga' momachtijkej ken iga ojonokej sítalimej, iwán kijliáj Reyemagajmej.

2 Iwán tatajtantinemiáj:

† 1:20 1:20 Xikita glosario “Ángel”. ‡ 1:21 1:21 Jesús kijtojneki “yej kimánawía”. Jesús kimánawiti inomej yej moconfiarowaj ipan yéj iga ayá' kikonchivas ken kajasi iga kichijkej yej ayékti. § 1:22 1:22 Xikita glosario “Profeta”. * 1:23 1:23 Is 7:14 * 2:1 2:1 Xikita glosario “Herodes”.

—¿Kān ono' irrey judiyojmej yej nacérojo'? Nejemen nikitakej isítalin ne-iga ikísáyampa tónatī' iwán niwálkej nikweyimatiltikoj.

³ Kuā' inín kimati' rey Herodes ay'ya kojasiá tē kichīwaya, iwán inewi gente de Jerusalén akojasiajo' nō tē kichīwayaj.

⁴ Iwán Herodes kinotza' inochi ijefejmej sacerdotejmej iwán inochi yej tamachtiáj ipan iley Dios. Iwán kitajtankej kān yawi naceroti Cristo.

⁵ Yejemen kijtojkej:

—Yawi naceroti ipan altepe' yej itōka' Belén yej ono' ipan estado de Judea. El profeta kijkuiloj ijkín:

⁶ Tej, Belén, yej tono' ipan estado de Judá, malej iga ti-altepētzin, e' ayéj yej máj ti-alimpa, nō tivalerowa kensan inomej wejweyi altepe' yej ono' ipan estado de Judá;

iga ipan tej yawi kīsati sē yej mandarowa, yej yawi kicuidaroti nogentej de Israel.†

⁷ Iwán el rey Herodes kichtakanotza' yej kitakej sítalin; íkuā'ya kimatiltijkej kēman nokta nesiko in inón sítalin.

⁸ Iwán Herodes kititan Belén inomej tajtaga', kijlijkej ijkín: —Xākān Belén, xiktemotij inón choolintzin este kān xikasikān. Kuā' ankasíkeja, xine-ijlikij sej iga nej nō manía manikweyimatiltiti.

⁹ Kuā' tami' kikakikej yej kijtoj Herodes, Reyejmagojmej yájkija. Iwán inón sítalin yej kitakej ikísáyampa tónatī', tapanotiaya iwán moketzato kān nokta ono' choolintzin.

¹⁰ Kuā' kitakej inón sítalin poxsan yolpākikej.

¹¹ Iwán kalakkej kalijti', iwán kitakej choolintzin iwán María yej tēyē'. Motankuaketzkej iwán kiweyimatiltijkej choolintzin. Iwán yejemen kikixtijkej regalojmej iga kimakakej choolintzin, oro, incienso iwán mirra yej ken bálsamo.

¹² Iwán Dios kitemiktij inomej iga ayo' nokta mayakān kān ono' Herodes; inón iga yejemen yájkij sej ichamej, e' ipan se'ya ojtī.

José, María iwán Jesús cholowaj iga yawij ipan país yej itōka' Egipto

¹³ Kuā' reyejmagojmej yájkija, sē iyángel Dios kitemiktiko José, iwán kijlij:

—Ximoketza, xikuiga Egipto choolintzin iwán iye'. Ómpao' xonokān este kuā' sej nimitznōtzas. Porque Herodes yawi kitemoti choolintzin iga makimikti.

¹⁴ Iwán José moketza' tayowakān, kiwiga' Egipto choolintzin iwán iye'.

† 2:6 2:6 Miq 5:2

15 Ompiga onoyaj este que migui' Herodes. Inín mochij iga mamochiwa yej Dios kijtoj ipan se profeta, ijkín ijkuilijto': "Este Egipto niktotza' noPiltzin."‡

Herodes tatekimaka iga mamomijmikti chooilin

16 Kuá' Herodes kimati' iga kikajkayajkej inomej reyejmagojmej, poxsan kuejkuesiwi'. Iwán tatekimá' iga makimijmiktij nochi chooilin yej aya kipiáj ome años, yej chantitokej Belén iwán ipan altepemej yej najna'san onokej. Herodes kijtoj ome años, iga anka achón an kiwigaya Jesús, ke'san kijtojkej reyejmagojmej.

17 Iwán ompa mochij yej kijkuiloj el profeta Jeremías. Ijkín ijkuilijto':

18 Mokagui' iga wa'tzajtzi lo' ipan altepe' yej itoka' Ramá. Chokaló' iwán poxsan moknotatiló'.

Rakelwa' in yej choga' iga ipilowan, iwán awel moyoltalij, iga ipilowan kimijmiktilijkeja. §

19 Kuá' mi'ya Herodes, se iyángel Dios kitemiktij José ompa Egipto, kijlij:

20 —Ximoketza, xikuiga choointzin iwán iye' iwán xaj sej Israel kan amonoyaj iga mikíkeja inomej yej kimiktijnekiáj choointzin.

21 Iwán José moketza' iwán kiwiga' choointzin iwán iye' ipan país de Israel.

22 E' kuá' José kimati' iga mandarówaya sej Arquelao yej ipiltzimpa Herodes ipan tajli de Judea, José majmawi' iga yawi ompiga. E' Dios sej kitemiktij, kijlij iga mayawi ipan estado de Galilea, iwán ompiga yajkij.

23 Kuá' asikej ipan estado de Galilea, mochantitoy ipan altepe' yej itoka' Nazaret. Inín mochij iga mamochiwa ken kijtojkej profetajmej iga Jesús chantitos Nazaret.

3

Juan yej tabautizarowa kipowa itájtol Dios

1 Inón vej Juan yej tabautizarowa* asi' ipan desierto† yej ono' ipan estado de Judea iga kipowa ye'noticiaj,

2 iwán kijtowaya:

—Xikajtewákanya iga ankichiwaj yej ayekti iga ayo' wejkatis iga Dios yawi reinaroti ipan tejemej.

3 De ininya Juan yej el profeta Isaías tajtoj, kuá' kijtoj:

Mokaki a'pa tzajtzi ipan desierto, kijtowa:
"Xikajtewákanya iga ankichiwaj yej ayekti,
ijkón ankitapowaj ojtí iga toTeko."‡

‡ 2:15 2:15 Os 11:1 § 2:18 2:18 Jer 31:15 * 3:1 3:1 Xikita glosario "Bautizar".
† 3:1 3:1 Xikita glosario "Desierto". ‡ 3:3 3:3 Isa 40:3

4 Juan kakijtinemiá itzótzol yej chijtoya iga itzojmiyo camello§, iwán tajko-ilpitinemiá iga kuetax, iwán kikuaya chapolin iwán kuayojnekti.

5 Iwán kiskej de Jerusalén, de Judea iwán inochi yej chantitoyaj najna'san weya' Jordán iga kikakikoj Juan.

6 Iwán kuá' la gente motenxítónkeja iga kichijkej yej ayekti, íkuá'ya Juan kibautizarowaya inomej ipan weya' Jordán.

7 E' kuá' Juan kita' iga nemi yayaj mia' fariseojmej* iwán saduceojmej† iga nõ mamobautizarokan, kijlijkej:

—¡Amejemen ken nokta ipilowan kowamej! ¿A'yéj mitzijlijkej iga anyawij anmomanawitij kuá' Dios yawi tacastigaroti?

8 Xiye'nemikan iga manesi iga ankikajtéjkeja iga an-kichijwaj yej ayekti.

9 Amo ximoweyimatikan iga ankijtowaj: “Nejemen no-ikyapatajwewejmej Abraham”; ¡Nimitzijliáj iga inimej temej Dios wel kichijwa ipilowan Abraham!

10 Háchajwa' óno'ya iga yawi motzojzontekiti kuawimej este ipan inelwayomej. Inochi kuawi' yej ayá' ye'taki, motzonteki iwán moakiá tiko.‡

11 Nej nimitzbautizarowaj iga a'ti, iga manesi iga an-moyolpatákeja. E' yej wi-o', yawij mitzbautizarotij iga el Espíritu Santo iwán iga ti'ti. Yéj kipiá máj poder que nej, iwán nej ni alín ayá' neajasi iga manikuiguili iga'.

12 Yéj kikítzkijto' yej iga kichijchijwa trigo iga kitasolkixtiá. Iwán trigo kanas kan moana; e' itasolyo kitatij ipan ti'ti yej ayí' sewis.§

Mobautizaroj Jesús

13 Iwán Jesús kisa' Galilea, iwán asito kan Juan tabautizarojtoya ipan weya' Jordán, iga nõ mamobautizaro.

14 E' Juan akinekiá makibautizaro, kijlij:

—¿Te iga tiwí' iga nej manimitzbautizaro? Nejwa' in yej nikneki iga tej xinebautizaro.

15 E' Jesús kijlij Juan:

—Inán tej amo te xikijto; iga ijkón kajasi iga matikchiwakan inochi ken Dios kineki.

Iwán Juan motemá' iga kibautizaroj Jesús.

§ 3:4 3:4 Xikita glosario “Camello”. * 3:7 3:7 Xikita glosario “Fariseo”.

† 3:7 3:7 Xikita glosario “Saduceo”. ‡ 3:10 3:10 Inín kijtojneki iga Dios yawi

kicastigaroti yej ayompa nemij. § 3:12 3:12 Kijtojneki iga yej ye'nemij, Dios yawi kimānawiti e' yej ayá' ye'nemi ken tikita itasolyo trigo yej tatas.

¹⁶ Kuá' Jesús tami' mobautizaroj, kisa' ipan a'ti. Iwán tapowi' cielo, iwán kita' iyEspíritoj Dios temoj, ken tikita se jojtoko, iwán moketzako iyakapan.

¹⁷ Iwán mokagui' ipan cielo se tájtol yej kijtoj:

—Inín nokta in noPiltzín yej nikpoxchokiliá, iwán yéj neyolchikajto'.

4

Tzitzimi' kineki iga Jesús makichíwa yej ayékti

¹ Iwán iyEspíritoj Dios kiwiga' Jesús ipan desierto kan ayá' chantitolo', iga ompiga Tzitzimi' makita siga ayá' kichíwaltij yej ayékti.

² Jesús ayá' takuaj cuarenta días iwán cuarenta yówal, iwán mayana'.

³ Iwán Tzitzimi' kitechoj Jesús. Tzitzimi' kinekiá iga Jesús makichíwa yej ayékti, kijlij:

—Siga tejsya nokta iPiltzín Dios, xikijli inímej temej iga mamochiwakan pan.

⁴ E' Jesús kijlij Tzitzimi':

—Ijkín ijkulijto' itájtol Dios: “Ayá' gasan tákual wel ono taga', nq wel ono iga kichíwa ken kijtowa itájtol Dios.”

⁵ Iwán Tzitzimi' kiwiga' Jesús ipan weyi-altepe' Jerusalén, kitejkawiltij este iyixko, kan máj ajko ipan inón weyitiopan,*

⁶ iwán kijtoj Tzitzimi':

—Siga tejsya nokta ipiltzín Dios, este nigaj ximopatánalti talpan; iga itájtol Dios ijkín ijkulijto':

Dios kititanis iyangelejmej iga mamitzpaléwikan,

iga mamitzmajkuitiakān

iga amo ximokxiwíteki ipan te'ti.†

⁷ Jesús kijtoj:

—Nq ijkulijto' itájtol Dios: “Amo xiktajtanili moTēko Dios iga makichíwa tejté iga san manesi iga wel kichíwa.”

⁸ Se' vej Tzitzimi' kiwiga' Jesús ipan se tepe' yej pox ajko, iwán kinextilij inochi páismej yej ono' ipan inín tajli iwán inochi yej kipiáj;

⁹ iwán kijtoj Tzitzimi':

—Nej nimitzmas inewi inín siga timotankuāketza iga xineweyimatilti.

¹⁰ Iwán Jesús kijlij:

—Tzitzimi', xicholo notenoj, iga ijkín ijkulijto' itájtol Dios: “Xikweyimatilti moTēko Dios iwán xikchíwa kensan yéj kineki.”

* 4:5 4:5 Xikita glosario “Weyitiopan”. † 4:6 4:6 Sal 91:11,12

¹¹ Iwán Tzitzimi' kikájteja Jesús. Iwán wálkej angelejmej iga kipalewíkoj in Jesús.

Jesús pewa iga tamachtía

¹² Kuá' Jesús kimati' iga Juan kipresojwijkej, yajki ipan estado de Galilea.

¹³ E' ayá' kawí' Nazaret kan íchān katka, sino que yajki mochantito ipan altepe' yej itōka' Capernaum. Inón altepe' onoya ipan atēn iwán ipan ítāl Zabulón iwán Neftalí.

¹⁴ Ijkin kichij Jesús iga mamochiwa yej el profeta Isaías ijkin kijekuiloj:‡

¹⁵ Ítāl Zabulón iwán Neftalí, ipan inón ojtí yej yawi lámā, iyikampa weya' Jordán, ipan Galilea kan chantitokej yej ayéj judiyojmej.

¹⁶ Inomej gente yej ken onoyaj kan takomichkan iga ayá' kixmatiáj Dios, ken tikita kitawijkej se weyi tawilyo' iga asi' itájtōl Dios.

Inomej majmatoyaj iga mamikikan, e' inán kitawijkeja weyi tawilyo'.

¹⁷ Iwán íkuá'ya Jesús pewa' kipowa itájtōl Dios, kijtoj:

—Xikajtewákanya iga ankichiwaj yej ayekti iga ayo' wejkwās iga yawi reinaroti§ Dios.

Jesús kinotza' nawí atarrayerojmej

¹⁸ Jesús nejnentiaya ipan atēn laguna yej itōka' Galilea. Ompa kita' Simón yej nō itōka' Pedro, iwán Andrés yej iyiknīmpa. Yejemen atarrayerojmej. Iwán ompa atarrayaroytoyaj ipan inón a'ti.

¹⁹ Iwán Jesús kijlij inomej:

—Xinētokakan, iwán nikchīwas iga ankinechkoskej yej manētokakan ken inán topoj ankikītzkiáj.

²⁰ Iwán imanín kikajtejkej iyatarrayajmej iwán kitokákeja Jesús.

²¹ Iwán achi máj nejnenkej, kitakej omēn tajtaga', Jacobo iwán Juan yej ipilowampa Zebedeo. Ompa onoyaj ipan ákal iwán itaj. Ompa kitamanijtoyaj iyatarrayajmej. Iwán Jesús kinotza' in inomej.

²² Iwán íkuá'san ompa kikajtejkej itaj iwán ákal. Iwán kitokákeja Jesús.

Jesús kimachtía mia' gente

²³ Jesús panoy noyan ipan ipan estado de Galilea, tamachtijtine-mía ipan tiopamej yej ojonoyaj ipan altepemej. Kipowaya yēnoticiaj ken iga Dios yawi reinaroti. Iwán kachitiltij nochí yej sēsē'pa iga wētitojaj.

‡ 4:14 4:14 Isa 9:1-2 § 4:17 4:17 Xikita glosario “Kén iga Dios reinarowa”.

24 Iwán noyan momati' ipan estado de Siria, iga Jesús taachitiltijtinemi', iwán nō kiwiguilijkej yej kipiayaj de sese'pa kokolis, yej kuajkualoj, yej t̄atapoliwij, yej kipiayaj maļesp̄iritoj iwán yej ikxitakuawayaxtoyaj. Iwán nochi inimej kachitiltij Jesús.

25 Mia' de Galilea kitokakej Jesús, yej chantitoyaj ipan it̄al diez altepe' yej kijliáj Decápolis, iwán de Jerusalén iwán inewi nō de Judea, iwán inomej yej chantitokej iyikampa weya' Jordán.

5

Jesús tamachtiá ipan tepe'

1 Kuá' Jesús kita' inewi gente yej kitokatinemiáj, tejkaj ipan se tepe' iwán ompa motalij. Iwán idiscipolojmej* kiyawalojkej.

2 Iwán Jesús pewa' kimachtij idiscipolojmej, ijkín kijtoj:

3 —Pakij yej kimachiliáj ipan iyalmajmej iga yejemensan awel tē kichiwaj iwán ijkonya iga kitēmowaj Dios, iga yejemēnya kipiaskēj Dios iga iTekomej.

4 'Pakij yej chokaj, Dios yawi kiyolchikawati inomej.

5 'Pakij yej moalimpamatij, iga yejemen mochiwaskej itatki inón tajli yej Dios kijtoj iga kimakaskej.

6 'Pakij yej kipoxyolmakatokej iga kichiwasnekij yej yēkti, inomej sí, Dios kipalewjj.

7 'Pakij yej ta-ikneliáj, iga Dios yawi nō kinknelitij inomej.

8 'Pakij yej ipan iyalmajmej kejlantokej yej yēkti, yejemen sí kitaskej Dios.

9 'Pakij yej kinēkij iga maonolo tamelá, iga Dios kijlij iga yéj ipilowan.

10 'Pakij yej kinknochiwaj iga san kichiwaj yej Dios kinēki, iga yejemēnya kipiaskēj Dios iga iTekomej.

11 'Xipaktokan kuá' mitzijijliáj kuajkuanas iwán kuá' mitziknochiwaj iwán kuá' mitzpantiáj iga ankichiwaj yej ayēkti, iga san nej annetokaj.

12 'Xipaktokan iga ipan cielo yawij mitzmakatij yej pox yēkti; iga ijkón nō kinknochiijkej profetajmej yej ikya onoyaj.

Yej kitokaj Jesús ken ista' iwán ken yej tawiáj

13 'Amejemen ipan inín tajli ken tikita an-istamej. E' siga ista' ayo' istaweli', ¿téjaso' iga moneki? Ayo' yēkti iga nité, sino que motajkáliya iwán motáaksaya.

14 'Amejemen nō ken antawilmej ipan inín tajli. Se weyi-altepe' yej ono' iyixko tepe' awel miyana.

* 5:1 5:1 Xikita glosario "Discípulo".

15 Niga motatiá se cándil iga mamotali itampa tejté, majwa' motaliá ajko iga makitawi yej onokej kalijti'.

16 Ijkonan no amejemen xikchiwakan yej yejti iyixtaj la gente, iwán kuá' mitzitaskej iga ankichijtokej yej yejti, kiweyimatiltiskej toTaj Dios yej ono' ajko.

Jesús tamachtiá ipan la ley

17 'Amo ankijtoskej iga niwalaj iga nikpoloko iley Moisés o kan tamachtijkej profetajmej. Nej ayá' inón nikchiwako, majwa' nikchiwako ken iga nokta kajasi iga mamochiwa ken tatekimakaj.

18 Iwán no nimitznojma-ijliáj, miej iga onos cielo iwán tajli, nisé punto nisé letra awel mopolowa ipan iley Moisés, este que nochi mamochiwa yej mochiwas.

19 Inón iga yej kiyokakajtewa iga kichiwa ken tatekimaka se iley Dios, malej iga inón ley nesiki' ayá' máj te te-ijliá, wan ijkon matamachti, inón mo-itas ken yej ayéj te iteki kan reinarowa Dios. E' yej makichiwa ken ijkulijto' la ley iwán ijkonan no kinextiliá sekin iga makichiwakan, inón máj kiyé'itaskej kan reinarowa Dios.

20 Iwán no nimitzijliáj, siga ayá' máj anye'nemij que fariseojmej iwán ken yej tamachtiáj ipan la ley, nikeman ayá' ankalakiskej kan Dios reinarowa.

Jesús tamachtiá iga amo mamokuejkuesolo

21 'Ankikakikeja ken kijlijkej amo-ikyapatajwan iga: "Amo xitamikti, siga agaj tamiktiá, makimiktikan." Ijkon kijtoj iley Moisés.

22 E' inán nimitzijliáj igasan se mamokuejkueso iwán iyikn̄n, Dios yawi kijuzgaroti. Iwán yej kijliá iyikn̄n: "Tixeto'", inón kikitzkiskej yej máj mandarowaj. Iwán yej kijliá iyikn̄n: "Tipachtol", yați kan ono' tiwelon yej ayí' sewi.

23 'Siga tia tikmakati iyofrendaj Dios ipan altar† iwán tikejlan̄tewa iga mitzkuesowilijto' mokn̄n,

24 ómpao' xikajtewa moofrendaj itenoj altar iwán xaj achto ximoyoltali iwán mokn̄n. Íkuá'ya sí welja tiktali moofrendaj.

25 'Siga agaj mitzdemandarowa iwán mitzwigaj iyixtaj juez, ipan ójtisan ximotajolti iga ximoyoltali iwán. Porque siga mitzwiga iyixtaj juez, juez kitekimakas policiyajmej iga mitzakiskej kuákalko.

26 Nimitzijliá iga atikisas ompa este que xixixtawa inewi ke' mitztajtaniliáj.

† 5:23 5:23 Xikita glosario "Altar".

Jesús tamachtíá iga yej ñamiktito' amo mayawi wān se'

27 'Moisés este ikyay kijtoj: "Yej ñamiktito' amo mayawi wān se'."

28 E' nej nimitzijliáj siga se taga' kitachiliá se siwa' iwān ipan iyalmaj kinekiskiya magui' mamásiya iwān, ininwa' taxíma'ya nokta, malej iga keñan ipansan iyalmaj.

29 'Siga se moyix mitzchíwaltiá yej ayekti, xikixti iwān xiktajkali wejka; máj yekti xikpolo se moyix que inochi mocuerpoj makakikan pan tiwelon yej ayí' sewis.

30 Siga moye'ma' mitzchíwaltiá yej ayekti, xiktzonteki iwān xiktajkali wejka; máj yekti xikpolo se moma' que inochi mocuerpoj makakikan pan tiwelon yej ayí' sewis.

Jesús tamachtíá iga amo mamokawakan yej ñamiktitokej

31 'Moisés ño este ikyay kijtoj: "Siga se taga' kika'wa isiwa', makimaka se ama' kan makijto iga mokájkeja."

32 E' nej nimitzijliáj yej kiyokakawa isiwa' malej iga isiwa' ayá' nemi yawi wān se', inón taga' kichíwa iga isiwa' mamasi wān se'; iwān inón se' taga' yej iwān monamiktij ño taxíma.

Jesús tamachtíá iga amo matajuradolo

33 'Ño ankimatij iga amo-ikyapatajwān kijlijkej: "Amo kikelkawa iga tikchíwa yej iyixtaj toTēko tikijtoj nokta iga tikchíwas."

34 E' nej nimitzijliáj iga amo xiktalikan agaj o tejté iga testigo kuá' ankiytowaj iga anchichíwaskej tejté. Niga cielo iga ompa mandarowa Dios;

35 niga tajli iga ompa kitaliá iyikxi Dios; niga Jerusalén iga inonwa' iciudad el Rey yej kipoxweyimatij.

36 Niga motzontekon, iga tej awel tikchíwa iga se motzónkal mamochíwa ista' o pisti'.

37 Máj yekti iga xikijto "kena" kuá' tikmati iga tia tikchíwati, iwān xikijto "ayá'" kuá' tikmati iga ayá' tia tikchíwati. Yej ayá' ijkón kichíwa, kichíwa yej ayekti.

Jesús tamachtíá iga amo mamajasikan iga mo-ijiyaj

38 'Moisés este ikyay kijtoj:‡ "Siga agaj mitzixkopewa, ño xikixkopewa, iwān siga agaj mitztankopewa, ño xiktankopewa."

39 E' nej nimitzijliáj iga amo ijkonsan ño xikchíwili yej mitzchíwiliá yej ayekti; majwa' siga agaj mitzxyagatatziña, xikmaka se' moxaya' iga mamitzmaga.

40 Iwān siga agaj mitzdemandarowa iwān mitzkuiliá mokuach, xikmaka ño makiwiga mochamarraj.

41 Iwán siga agaj mitztekimaka iga xikuiguili tejté yej etí' se kilómetro, tej xikuiga ome kilómetro.

42 Siga agaj mitztajtaniá tejté, xikmaka. Agaj yej kineki mitztaķewiliá tejté, amo xikijli iga ayá'.

Kén iga matikchokilikān yej te-ijiyaj

43 'Moisés este ikayay kijtoj: "Xikchokili moknīn iwán xikijiyā yej mitzijiyā."

44 E' nej nimitzijliáj xikchokilikān yej mitzijiyaj, xikyē'ijlikān yej mitzmalijliáj, xikchīwilikān yej yēkti yej ayá' mitzyē'itaj, xiktajtānilikān Dios iga maye'onokān inomej yej mitzpantiáj iwán mitziknoķhīwaj.

45 Ijķōn amejemen anmochīwaskej ipilōwāmpa amoTaj Dios yej ono' ipan cielo; iga yēj kichīwa iga matāwi tōnatí' kān ono' yej kichīwa yej yēkti iwán yej kichīwa yej ayēkti, iwán kititani nō tiawā' iga yej yē'nemij iwán iga yej ayōmpa nemij.

46 E' siga amejemen ankichokiliáj yejsan nō mitzchokiliáj, ħté anmōtāniliáj iga ijķōn ankichīwaj? Este yej kico-brarowaj impuesto§ iga Roma ijķōn nō kichīwaj.

47 Iwán siga ankisaludarowaj yejsan amoknīn, ijķōn ayá' nemi ankichīwaj tejté yej sekin nō akichīwaj. Ijķōn nō kichīwaj yej ayá' kixmatij Dios.

48 Xipoxyē'nemikān, ijķōn kensan amoTaj Dios yej ono' ipan cielo nochipa kichīwa yej yēkti.

6

Jesús tanextiliá iga matikchīwakān yej yēkti iyixtaj Dios

¹ Jesús nō kijtoj:

—Kuā' ankichīwaj tejté yej yēkti, amo xikchīwakān iga san mamitzitakān. Siga ijķōn ankichīwaj, amoTaj Dios yej ono' ipan cielo ayá' mitzmasukkej nité.

² Kuā' tikpalēwiá agaj yej amotapialiá, amo xikpojtinemi ken kichīwaj inomej yej mopajpantiáj iga yē'nemij iga kipojtinemij tiōpan-ijti' iwán kajkān panōlo iga makiweyimatiltikān. Nimitzijliáj iga inomej inōnsan motāniliáj, iwán Dios ayá' kiye'ita.

³ E' tej kuā' agaj tikpalēwiá yej amotapialiá, amo xikmatilti ni agaj.

⁴ Majwa' xikchīwa ichtákasān. Iwán Dios yej mitzitzto' iga ichtákasān nemi tikchīwa yawi mitzmakati yej pox yēkti.

Jesús tamachtiá ken iga matitajtōkān wān Dios

§ 5:46 5:46 Xikita glosario "Impuestos".

⁵ 'Kua' antajtowaj wan Dios, amo xikchiwakan ken inomej yejsan mopajpantiáj iga ye'nemij, inomej kiye'matij iga ejkati-oradowaj tiopan-ijti' iwán ipan calle kansan makitakan. Nimitznojma-ijliáj iga inimej inonsan motaniliáj, iwán Dios ayá' kikakij.

⁶ E' tej kua' titajtowa wan Dios, xikalaki kalijti', iwán ximokaltzakua iwán xitajto wan Dios yej ompa ono' mowan. Iwán Dios yej mitzitzto' kan ichtákan nemi ti-oradowa, yawi mitzmakati yej tiktajtani.

⁷ 'Kua' titajtowa iwán Dios, amo xikojpa-ijto tajtolmej yej ayá' mitzpaléwiá kansan mawejkawa iga titatapojo' iwán Dios, ken kichiwaj yej ayá' kixmatij Dios. Yejemen an kijtowaj iga ijkón kichiwaj, majya kikakiskej Dios.

⁸ Amo xikchiwakan ken yejemen; iga amoTaj Dios kimátiya te mitzpolowaj malej iga aya ankitajtaniliáj.

⁹ Amejemen ijkín xitajtokan iwán Dios:

NoTaj yej tono' ipan cielo,
nochi makiweyimati' motoka'.

¹⁰ Xirreinarókiya.

Mamochiwa ken tej tikneki ipan tajli, ijkón ken mochijto'
ipan cielo.

¹¹ Notakualmej yej nochipa moneki, xinemakakan aman.

¹² Xinełkawiliakan yej nikchijkej yej ayekti, ijkón ken nejemen no nikelkawiliáj yej nechiwilijkej yej ayekti.

¹³ Xinepalewikakan iga amo manikchibasnekikan yej ayekti; amo xinesemakakan kua' Tzitzimi' nechiwaltijnekij yej ayekti.

Iga tej nokta yej tirreinarowa, iwán tej yej nochi wel tikchiwa iwán inón moweyipoder nochipa nokta onos. Ijkónyawa'.

¹⁴ 'Siga ankelkawiliáj yej agaj mitzchiwiliáj yej ayekti, amoTaj yej ono' ipan cielo no mitzelkawiliskej yej anchiwaj yej ayekti.

¹⁵ E' siga ayá' ankelkawiliáj yej mitzchiwiliáj yej ayekti, amoTaj ayá' no mitzelkawiliskej yej ayekti anchiwaj.

Jesús tamachtía ken iga mamayunaro

¹⁶ 'Kua' anmayunarowaj, amo manesi iga anmoknomatij ken inomej yej san mopajpantiáj iga ye'nemij. Yejemej kinetik makitakan iga mayunarojtokej. E' nimitznojma-ijliáj iga yej inón kichiwaj, kipiaja yej motanilijkej.

¹⁷ E' tej kua' timayunarowa, ximotziztikui iwán ximixami,

¹⁸ iga amo manesi iga timayunarojto'. Petz moTaj Dios yej ichtákan mowan ono', yejsan kimatis yej nemi

tikchiwa. Iwán iyixtaj tokniwán mitzmasukas yey kajasi iga mamitzmaka.

Yey mitzyoltilana

19 'Amo xiknejnechkokan yey pox valerowa nigaj ipan tajl kan wel kitolowa wechi iwán wel ankinempoloskej, iwán kan wel kalakij yey tachtekij.

20 Máj yekti xiknejnechkokan ipan cielo komati yey pox valerowa.* Ompa ateyi wechi yey tanempolowa, iwán niga no yey tachtekij ay'ya kalakiskej.

21 Porque kan ono' yey mitzyoltilana ompa nochipa tikejlanos.

Yey mitztawia

22 'Moyix ken tikita se candil yey mitztawia; siga moyix yekti, mitztawijos.

23 E' siga moyix ayekti, tonos ken kuá' takomichkan. Siga inon candil yey tikpia ayá' tawia, poxsan titakomititos.

Dios iwán tomín

24 'Ayagaj wel kipiá ome ipatrón, iga sésanwa' in yey kiye'itas, iwán se' kijiyas, o se kitokas iwán se' kikajtewas. Inon iga awel ankitokaj Dios siga mitzyoltilanaj tomín.

Amo xitayokoyakan

25 'Nimitzijliáj: Amo xitayokoyakan iga te anyawij ankikuatij iwán te anyawij ankonitij iga wel xonokan, niga amotzótzol yey anakiskej. ¿Ix ayá'taj máj valerowa amovidaj que tákual, iwán amocueroj máj que tzótzol?

26 Ximixkuitikán ipan totomej yey patantinemij; yejemen ayá' tokaj niga tapixkaj iwán ayá' no kenaj yey mopixka. E' malej ijkón, Dios yey amóTajpa kitamaka no inomej totomej. ¡Amejemen máj anvalerowaj que totomej!

27 ¿Iwán a' de amejemen iga san matayokoya wel weyás se' alín?

28 'Iwán, ¿te iga no amejemen antayokoyaj iga amotzótzol? Ta' xikitakan ken iga weyáj xochimej ipan akawalyoj, ayá' tekipanowaj niga tajzomaj.

29 E' nimitzijliáj niga el rey Salomón malej iga moye'taajakiaya; ayá' kaxilij ken inomej xochimej yey mojmónsajtikej.

30 Iwán siga Dios ijkón kimónsajchiwa kuaxiwiyoj yey aman ono' ipan akawalyoj iwán mosta tatas ipan ti'ti, ¿kén iga ayá' mitztotzolyotiskej, amejemen yey alín anmoconfiarowaj ipan Dios?

* 6:20 6:20 Inín mochiwa kuá' se kichiwa ken Dios kineki.

³¹ Inón iga amo xitayokoyakan iwán amo xikijtoqan: “¿Te niawij nikuatij? o ¿te niawij nikonitij? iwán ¿kan niawij nikasitij notzotzolmej yej nikajakiskej?”

³² Yej ayá' kixmatij Dios tayokoyaj iga nochi inín; e' amejemen ankipiáj se amoTaj yej ono' ipan cielo yej kimati te mitzpolowaj amochan.

³³ E' ximotemakakan iga Dios marreinaro ipan amejemen, iwán xikchiwakan ken yéj kineki, iwán ijkón nochi inimej yej mitzpolowaj, anyawij ankipiatij.

³⁴ Amo xitayokoyakan iga yej mostapa mochīwas, yej mostapa, mostapaya sej ankitaskej. Ono' komati yej teyolmikiá ipan sejsé día.

7

Amo xikijto iga se' ayompa nemi

¹ 'Amo xitajuzgarokan, iga Dios amo no mamitzjuzgarokan.

² Iga Dios yawi mitzjuzgarotij ijkón kensan sekin anki-juzgarowaj. Achón ke' agaj ankimakaskej, achonsan no Dios mitzmakaskej.

³ ¿Te iga tikixtachiliá moknín iga kipiá tasoltzín ipan iyix iwán ayá' tikita iga tej tikpiá tapan ipan moyix?*

⁴ Siga ayá' tikita iga tikpiá weyi tapan ipan moyix, ¿kén timixewiá iga tikijliá moknín: “Noknín, achí manimitzkixtili tasoltzín yej tikpiá ipan moyix”?

⁵ ¡Tej yej timopajpantiáj iga tiye'nemi!, xikixti achto inón tapan yej ono' ipan moyix iwán ijkón wel tikye'itas iga tikixtiliá tásol ipan iyix moknín.

⁶ 'Yej itatki Dios amo xikmakakan pelomej, amo santá' mitztzatzayanaskkej. Yej pox patiyoj amo xikmakakan koyamemej iga amo makitatakakan.

Xiktajtanikan, xiktemokan iwán xikaltzotzonakan

⁷ 'Xiktajtanikan, iwán Dios mitzmakaskej; xiktemokan iwán ankasiskej; xikaltzotzonakan iwán mitzkaltapowiljskej.

⁸ Iga yej kitajtani, kimakaj; iwán yej kitemowa, kasi; iwán yej kaltzotzona, kikaltapowiliáj.

⁹ '¿Ix wel se de amejemen kimakas ipiltzín se te'ti kuá' kitajtaniliá tákual?

¹⁰ ¿O ix kimakas kowá' kuá' kitajtaniliá se topoj?

* 7:3 7:3 Kijtojneki: Ayompa tikchiwa siga tikpopowa moknín iga kichij alín yej ayékti kuá' tej tikchij máj komati yej ayékti.

11 Siga amejemej yej ankichiwaj yej ayękti, wel ankimakaj yej yekti amopilowan, jamoTaj yej ono' ajko ipan cielo, māj kimakas yej yekti a'san iga kitajtaniłij!

12 'Ijkōn ken amejemen ankinekij mamitzchiwilikan sekin, ijkōn nō amejemen xikchiwilikan; ijkōn kijtowa iley Moisés iwān yej kijkuilojkej profetajmej.

Kalten yej tzolti'

13 'Xikalakikan ipan kalten yej tzolti'. Iga kalten iwān ojtı yej tawıga kan mopoypololo, kojkojaktı', iwān mia' yej ompa yawıj.

14 E' kalten iwān ojtı yej tawıga kan ono' Dios, poxsan tzolti', iwān ayá' mia' yej ompa yawıj.

Kuawi' mo-ixmati ipan itakılka

15 'Amo mamitzkajkawawakan yej kijtowaj iga Diowski kitajtōmakaj. Inımej nėsiki' até wel mitzchiwiliáj, e' māj ipan iyalmajmej ken tikita tekuanimej.

16 Amejemen wel ankixmatij ken iga nemi agaj ipansan yej kichiwaj; puej ayá' moteki uva† ipan witztakō', nıga nō moteki itakılka amakuawi' ipan istawitz.

17 Nochi ye'kuawi' ye'taki, iwān yej ayéj ye'kuawi', ayejyekti itakılka.

18 Yej ye'kuawi' awel mochiwa itakılka yej ayá' yejyekti, nıga yej ayéj ye'kuawi' awel mochiwa itakılka yej yekti.

19 Nochi kuawi' yej ayá' ye'taki, motzonteki iwān motatiá.

20 Inōn iga amejemen ankixmatiskej inomej san ken iga kichiwaj.

Ayá' nochi kalakiskej kan reinarowa Dios

21 'Ayá' nochi yej ne-ijliáj "noTęko, noTęko" yawıj kalakitij kan reinarowa Dios, sino que inómejsan yej kichiwaj ken kineki noTaj yej ono' ipan cielo.

22 Kuá' asis inōn día, mia' yawıj ne-ijlitij: "NoTęko, noTęko, nejemen nikpowakej motajtōł, iwān ipan motoká' nikixtijkej małespiritojmej, iwān ipan motoká' nikchijkej mia' yej ayı' mo-ıta."

23 E' nej nikijlıskej: "Ayı' nimitzixmatikej; xicholokan notenoj, amejemen yej ankichiwaj yej ayękti."

Omen tajtaga' yej kalchıwaj

24 'Yej kikaki notajtōł iwān kichıwa yej nikijtowa, ken tikita se taga' yej poxsan tajlanto' yej kichij ikal ipan se weyite'ti.

† 7:16 7:16 Xikita glosario "Uva".

²⁵ Wajaj tiawa', wejweyakej a'timej iwán wajaj ejeka' yej pox tajpalej ipan inón kajli; e' ayá' kiwetziltij iga toкто' ipan te'ti.

²⁶ E' yej kikaki notájtql iwán ayá' kichíwa yej nikijtowa, inón ken tikita yej ayá' ye'tajlanto', yej kichij íkal ipan xajli.

²⁷ Wajaj tiawa', wejweyakej a'timej, iwán wajaj ejeka' ipan inón kajli, iwán wetzi'. ¡Mela 'xixitini' nokta!

²⁸ Kuá' Jesús tami' tajtoj, yej takaktoyaj san taj-tachixtikajkej kén iga Jesús tamachtiaya;

²⁹ iga ijkón ken tamachtiaya, nesía iga kimati te nemi kijtowa, ayéj ken yej tamachtiáj ipan iley Moisés.

8

Jesús kachitialtiá yej palantiá ikajlo'

¹ Kuá' Jesús temoj ipan tepe', poxsan kitokatiajkij.

² Iwán kiná'tejoj se taga' yej nemi palani ikajlo' iga kipiaya lepra, * motankuaketza' iyixtaj Jesús, iwán kijtoj:

—NoTeko, siga tikneki, wel xinepajti.

³ Iwán Jesús kichijchin in inón yej wetitoya, kijlij:

—Kena, nikneki xipajti.

Kuá' inón kijtoj, achitiá' yej kipiaya lepra.

⁴ Iwán kijlij:

—Ta' xikaki, amo agaj xikijli; xaj kan ono' sacerdote iga mamitzita, iwán xiktali moofrendaj ken tatekimaka iley Moisés, iga nochi makimati iga tipájt'ya.

Jesús kachitialtiá itekipanowani se capitán de Roma

⁵ Kuá' Jesús asi' ipan altepe' Capernaum, se capitán de Roma yajki kitechoto Jesús iwán kiteki'tajtanilij,

⁶ kijlij:

—NoTeko, notekipanowani wetzto' nochan pan itapech iga poxsan kuajkualoto' isempan iwán este awel molina.

⁷ Jesús kijlij:

—Nej niati nikachitialtiti.

⁸ Inón capitán kijtoj:

—NoTeko, akajasi xikalaki nochan, san xikijto iga maachitiá notekipanowani, iwán achitiás.

⁹ Nej no ono' yej netekimaka iwán no niktekimaka soldadojmej. Kuá' niktitani se mayawi kanaj, yawi; iwán kuá' se' nikijliá iga mawiki, wi'; iwán kuá' nikijliá notekipanowani iga makichíwa tejté, kichíwa.

¹⁰ Kuá' Jesús inón kikagui', madmiradoj iwán kijlij yej kitokatinemiáj:

* 8:2 8:2 Xikita glosario "Lepra".

—Nimitzijliáj iga anikasi' nisé israelita yej mamopoxconfiãro ipan nej ken inún taãa'.

¹¹ Nej nimitzijliáj iga poxsan witzeloj kan ikisáyampa tonatí' iwán ikalakiyampa', iwán motaľiskej iga takuãskej wan Abraham, Isaac iwán Jacob ipan cielo kan reinãrowa Dios;

¹² e' yej onóyaja[†] iga mayakan katka kan reinãrowa Dios, kakiskej kan takomichkan, ompa choãkaskej este tanguet-zekaskej.

¹³ Iwán Jesús kijlij inón capitán:

—Xaja mochan, iwán mamochiwa ijkón ken ticredo.

Iwán ikuã'san in inón tekipanowaní achitiá'.

Jesús kachitialiá imonã Pedro

¹⁴ Jesús yajki chan Pedro, wan kasito imonã Pedro wetzto' ipan tapech iga kawanto'.

¹⁵ Jesús kimaľtzkij, iwán ikuã'san sewi' ikajlo'; iwán mokétza'ya iga kitamá' Jesús.

Jesús kachitialiá mia' yej wetitokej

¹⁶ Kuã' tayowati'ya, kiwiguilijkej Jesús mia' yej kip-iayaj maľespiroitomej; iwán Jesús iga san kitekimá' maľespiroitomej, kikikixtij, iwán no kachitaltij nochi yej wetitoyaj.

¹⁷ Inún mochij iga mamochiwa ken kijtoj el profeta Isaías: “Yéj tepajtij, iwán yéj teachitaltij.”[‡]

Yej kinekiáj makitokakan Jesús

¹⁸ Kuã' Jesús kita' iga poxsan kipolojtokej, kitekimá' idiscipolomej iga maãpanókanya ipan laguna.

¹⁹ Iwán se yej tamachtiaš ipan iley Moisés kitechoko Jesús, iwán kijlij:

—Tamachtiani, nej nikneki manimitztokatinemi kansan tia.

²⁰ E' Jesús kijlij:

—Koyomej kipiáj ixapoyomej kan kochij, iwán totomej kipiáj ixekemej; e' nej yej iPiltzın Taãa'* anikiã kan achi manimokuajtetonti.

²¹ Iwán se' idiscipoloj, kijlij:

—NoTeão, maniao' achto maniktokati notaj.

²² Jesús kijlij:

—Xinëtoka, xikawili yej ken miktokej iga makitokakan yej miktokej.

Jesús kipacholtiá ejeka' yej tajpalej

[†] 8:12 8:12 Judiyojmej [‡] 8:17 8:17 Isa 53:4 [§] 8:19 8:19 Xikita glosario “Yej tamachtia ipan iley Moisés”. * 8:20 8:20 Xikita glosario “IPiltzın Taãa”.

23 Iwán Jesús tejkaj ipan weyi ákal, senyajki iwán idiscipolojmej.

24 Tajko laguna pewa' se ejeka' yej pox tajpalej este atemiaya ákal. E' Jesús kochtoya.

25 Iwán idiscipolojmej kixitijkej Jesús, kijlijkej:

—¡NoTeKo, xinemanawikan! ¡Némiya ti-awetzij!

26 Jesús kijtoj:

—¿Te iga poxsan anmajmawij? ¡Amejemen alintzin anmoconfiarowaj nopan!

Iwán Jesús moketza', kajajwa' ejeka' iwán a'ti, iwán santakampolijtikawi'.

27 Tajtaga' san tajtachixtikajkej, iwán kijtojkej:

—¿Ix a'taj yéj nokta an in inín taga' yej este ejeka' iwán a'ti kitajtolkakij?

Tajtaga' de Gadara yej kipiáj malespiritojmej

28 Kuá' Jesús asi' iyikampa laguna ipan estado de Gadara, omen tajtaga' kiskej posantoj, iwán kitechojkej Jesús. Iyomextin kipiayaj mal espíritu, wan poxsan tatatalochtiayaj, iwán ipan inón ojtí ayágajo' wel panowaya.

29 Iwán tzajtzikej:

—¿Té tikneki nowamej, tej Jesús yej iPiltzin Dios? ¿Ix tiwalaj aneyoka-iknochiwakoj malej iga aya asi hora?

30 Iwán ayá' wejka iga ompa, takuajtinemiáj mia' koyamemej.

31 Iwán malespiritojmej kiteki'tajtanilijkej Jesús ijkín:

—Siga annekixtiájyawa', xinētitanikan ipan koyamemej.

32 Iwán Jesús kijtoj:

—Ómpayawa', xikalakitij.

Iwán inomej malespiritojmej kiskej ipan tajtaga' iwán kalakitoj ipan koyamemej; iwán nochi inomej koyamemej mobarrancarojkej iwán wejwetzitoj ipan a'ti iwán ompa amikikej.

33 Yej kicuidarojtinemiáj koyamemej mokacholoykej. Kuá' asíkeja ipan altepe', kipojkej nochi yej mochij ipan inomej tajtaga' yej kipiayaj malespiritojmej.

34 Iwán nochi yej chantitokej ipan inón altepe' yajki kán ono' Jesús. Iwán kuá' iténoja onokej, kiteki'ijlijkej iga makísaya ipan italmej.

9

Jesús kachitialtiá se taga' yej awel nejnemi

1 Iwán Jesús tejkaj ipan se weyi ákal iga apanoj iwán asi' kán iyaltepe'.

² Ompa kiwiguilijkej se taga' yej awel nejnemi nokta, wetztiaya ipan itapech. Kuā' Jesús kita' ken iga yejemen moconfiarowayaj ipan yéj, kijlij yej wetitoya:

—Amo ximajmawi nopíj; nochi yej tikchij yej ayékti nimitzēlkawiliaya.

³ Iwán sekin yej tamachtiáj ipan iley Moisés, kuā' inín kikakikej, kijtokej ipan iyalmajmej: “Inín taga' iga ijkón kijtowa, kimālijliá Dios.”

⁴ E' Jesús kimatiá te kejlantoyaj, kijtoj:

—¿Te iga ankejlamikij yej ayékti ipan amoalmajmej?

⁵ ¿Kéntaj máj wel manikijto: “Nochi yej tikchij yej ayékti nimitzperdonarowílija”, o manikijli: “Ximoketza iwán xaja”?

⁶ Inán sí, nia nimitznextilítij iga nej yej iPiltzín Taga' ipan inín tajli wel nikperdonarowiliá yej se kichíwa yej ayékti.

Iwán Jesús kijlij yej awel nejnemi:

—Ximoketza, xikui motapech iwán xaja mochan.

⁷ Iwán moketza' iwán yákiya ichan.

⁸ Kuā' la gente inón kitakej, majmawikej iwán kiweyimatiltijkej Dios iga kimá' inón poder tajtaga'.

Jesús kinotza Mateo iga makitoka

⁹ Jesús kisa' ompa kan onoya, iwán kita' se taga' yej itokā' Mateo, ewatoya kan kicobrarojtoya impuestos* iga Roma, iwán kijlij:

—Xinotoka.

Iwán Mateo moketza' iwán kitoga' Jesús.

¹⁰ Jesús takuajtoya kalijti', iwán asi' mia' yej kicobrarowayaj impuestos iga gobierno iwán sekin yej ayá' ye'nemij, iwán kixnankej mesa iwán idiscipolójmej Jesús.

¹¹ E' kuā' fariseojmej kitakej iga Jesús nemi sentakuaj iwán inomej, kitajtankej idiscipolójmej:

—¿Te iga amomaestroj sentakua wan yej kicobrarowayaj impuestos iga Roma iwán yej kichíwaj yej ayékti?

¹² Jesús kikagui' yej kijtojtokej iwán kijtoj:

—Yej yéktitokej, ayá' kajasi iga mamochitaltikan, e' yej wetitokej, kena, kajasi.

¹³ Xakan iwán ximomachtikan yej kijtojneki ken ijkuilijto' itájtōl Dios: “Nej nikneki xita-iknelikan; ayéj iga xinemiktilikan yolkamej.” Pues nej ayá' niwalaj ninkotzako yej kijtowaj iga ye'nemij. Majwa' niwalaj ninkotzako yej kichíwaj yej ayékti iga mamoyolpatakan.

Jesús kijtanj ken iga mayunarolo

* 9:9 9:9 Xikita glosario “Impuestos”.

14 Yej kitokatinemiáj Juan yej tabautizawowa yajkij kan ono' Jesús, iwán kitajtankej:

—¿Te iga nejemen iwán fariseojmej nipoxmayunawowaj iwán modiscipolójmej ayá' mayunawowaj?

15 Jesús kijtoj:

—¿Ix wel moknoomatitoskej te-ikniwan kan monamiktulo mij ompa ono' iwamej chokotzin yej monamiktiá? E' asiti día kuá' chokotzin kiwigaskej. Íkuá'ya sí mayunawoskej.

16 'Iwán ayagaj kitamaniá se tzotzolsósol iga tzotzoltájkol yej mokówago'; iga yej mokówago' akuis, iwán máj weyi kitzayanas tzotzolsósol.

17 Awel no moakiá vino yej kichíjkejo' ipan ikypakuetaxtekon† iga vino yej kichíjkejo' moposawa iwán kipoxonas kuetaxtekon iwán nempoliwis vino iwán kuetaxtekon. Inón iga, yekti mamooki vino yej kichíjkejo' ipan kuetaxtekon yej móchijo'. Ijkón apoliwis vino niga kuetaxtekon.

Jesús ki-ojpa-ixitij isiwapiltzin Jairo wan kachitaltij se siwa'

18 Mij Jesús tatapojtóyao', asi' se yej kimandarowa judiyojmej, motankuáketza' itenoj, iwán kijlij:

—Nosiwapiltzin nokto' migui', e' siga tia nochán, iwán tiktalij moma' ipan nosiwapiltzin, ojpa-isas sej.

19 Jesús moketza' iwán yajki iwán idiscipolójmej iwán inón taga'.

20 Iwán se siwa' yej wetitoya doce años iga kistoya ken imés yej awel pachiwíá, kitechoj Jesús itepotztájbapa iwán kichijchimilij itempan isotantzótzol;

21 yéj kijtoj ipan iyalmaj: “Iga san nia nikchijchimiłiti itzótzol, nia ni-achitiati.”

22 E' Jesús tachá' itepotztaj, kita' inón siwa', iwán kijlij:

—Xipaki, nopij, ti-achitia'ya iga timoconfiaroj ipan nej.

Iwán íkuá'san inón siwa' achitiá'.

23 Kuá' Jesús asi' chan inón jefe yej itoká' Jairo, kita' iga tapitztolo' iga yáwija kitokatij yej mikto', iwán pox tzajtzitolo' iga chokayaj.

24 Jesús kijtoj:

—Xikisakan nigaj; takotzin ayá' mikto', yejwa' kochto'.

Iwán kiwejwetzkilijkej Jesús.

25 E' Jesús kikijkixtij yej onoyaj kalijti', iwán kala', kimaqitzkij takotzin iwán kipalawij iga moketza'.

26 Iwán noyan ipan inón tajli momati' yej Jesús kichij.

Jesús kitachaltia ome pachamej

† 9:17 9:17 Xikita glosario “Kuetaxtekon”.

27 Kuá' Jesús kisa' ompa, ome pachamej kitokakej, kitza-jtzilijtiayaj:

—¡Achi xine-iknelikān tej yej iPiltzīn‡ David!

28 Iwān kuá' Jesús kala' kalijti', pachamej kitechojkej, iwān Jesús kijtoj:

—¿Ix ankičredowaj iga wel nimitztachaltiskej?

Pachamej kijtojkej:

—Kena, noTēko.

29 Iwān Jesús kijixchijchin in inomej pachamej, iwān kijtoj:

—Mamočīwa ijkōn ken amejemen anmoconfiarojkej.

30 Iwān tachákeja. Iwān Jesús kitekimá' nokta inomej:

—Amo agaj xikijlikān.

31 E' yejemen kiskejsan ompa, kipojtinenej noyan yej Jesús kichij.

Jesús kitajtoltía yej nonoj

32 Kuá' kistiáyaja, sekin asikej yej kiwajliguilijkej Jesús se nonoj yej kipiaya malespíritoj.

33 E' kuá' Jesús kikixtija inōn malespíritoj, welja tajtoj in nonoj. Yej ompa onoyaj san tajtachixtikajkej, kijtojkej:

—¡Ayí' mo-ita' ipan Israel ken inīn!

34 E' fariseojmej kijtowayaj:

—Ijefej malespíritojmej kimá' inīn taga' iga wel kikixtiá malespíritojmej.

Jesús kikneliá la gente

35 Jesús nentinemiá noyan ipan weyi altepemej iwān ipan altepetzitzin, tamachtijtinemiá ipan tiopamej ipan sejsé altepe'. Kipowaya ye'noticiaj kén iga reinarowa Dios, iwān kachitialiaya inochi yej wetitokej iwān yej kualotokej.

36 Kuá' Jesús kita' yej ompa chapantokej, kiknelij iga kita' tayokoxtokej iwān siatokej iwān papayintokej, ken tikita borregoymej^S yej atekoyojkej.

37 Iwān Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Nimitzijliáj, melá'wa' iga ono' mia' yej wel moconfiarowaj ipan nej, e' ayá' mia' yej kipowaj ye'noticiaj. Yej aya kikakij, inomejwa' ken se weyi mijli yej némiya tayoksi.

38 Inōn iga xiktajtanilikān yej iTēko mijli iga makititani tekipanowanimej iga makitekítijya yej ono' pan mijli.*

‡ 9:27 9:27 Judiyojmej kimatikej iga el Mesías katka rey David ipiltzīn ipilówampa, inōn iga kijliayaj iga ipiltzīn. ^S 9:36 9:36 Xikita glosario

“Borrego”. * 9:38 9:38 Kijtojneki iga makitajtanilikān Dios iga yéj makititani toknimej yej wel kipowaj ye'noticiaj nochi inimej gente.

10

Jesús kitapejpena doce iyapostolejmej

¹ Iwán Jesús kinotza' doce idiscipoltojmej iwán kimá' poder iga wel makixtikan malesspirittojmej iwán iga wel makachitaltikan yey de sese'pa iga wetitokej iwán nochi yey kuajkualotokej.

² Inín itokamej yey Jesús kitapejpen iga itatitanimej yey no kijliáj apostolejmej:* yey achto itoka' Simón, yey no itoka' Pedro, iwán Andrés yey yéjpasan iyiknín; Jacobo iwán Juan yey ipilówampa Zebedeo;

³ Felipe, Bartolomé, Tomás, iwán Mateo yey kico-brarowaya impuestos iga Roma; Jacobo yey ipiltzimpa Alfeo; Lebeo yey no itoka' Tadeo;

⁴ Simón yey ipartidoj nacionalista;† iwán Judas Iscariote, yey máj despuéj kinamá' Jesús.

Jesús kitekimaka apostolejmej iga makipowatij itájtōl Dios

⁵ Kuá' Jesús kititan inimej doce apostolejmej, ijkín kijlijkej: —Amo xakan kan chantitokej yey ayéj judiyojmej, niga xakan ipan altepemej yey onokej ipan estado de Samaria;‡

⁶ majwa' xakan xikitatij judiyojmej yey pojpolijtinemij ken borregojtitzin.

⁷ Xikijlijtinemikan iga inán sí na'ya ono' iga Dios yawi reinaroti ipan tejemej.

⁸ Xikachitaltikan yey wetitokej, xikojpa-ixitikan yey mik-tokej, xikpajtikan yey palantokej ikajlomej iga kipiáj lepra, xikixtikan malesspirittojmej. Amejemen ayá' ankikojkej iga inín wel ankichiwaj, amejemen no amo mamitzixtawakan iga inín ankichiwaj.

⁹ 'Amo no xikuigakan ni alín tomín,

¹⁰ niga xikuigakan amomórral ipan ojtí; niga se' amotzótzol, niga se' gakti, niga bastón; iga yey tekipanowa kajasi iga makitamakakan.

¹¹ 'Kuá' amasiskej ipan se altepe' o altepetzin, xiktemokan ompa agaj yey mitzye'itaj iwán ompao' xikawikan ichan este que matami amotekipánol wan ankisaskej ipan inón altepe'.

¹² Kuá' ankalakiskej ichan, xikijlikan iga maonokan tamelá.

¹³ Siga yey ompa chantitokej kajasi iga ijkón xikijlikan, ijkón mochiwas; e' siga ayá' kajasi, amo xiktajtanilikan Dios iga tamelá maonokan.

* 10:2 10:2 Xikita glosario "Apóstol". † 10:4 10:4 Xikita Lc 6:15. ‡ 10:5 10:5 Xikita glosario "Samaria, Samaritanos".

14 E' siga ayá' mitzomemawíaj niga mitzkakisnekij, xikísakan ipan inón kajli o ipan inón altepe' iwán xiktzelokan amokxi iga maxini talpínol.

15 Nimitzijliáj iga kuá' Dios tajuzgaroj, yej chantitokej ipan inón altepe' máj kicastigaroskej que yej chantitokej altepemej Sodoma iwán Gomorra. §

Kiknochíwaskej yej kitokaj Cristo

16 'Ta' xikakikan, nej nimitztitanij ken tikita amborregojmej itzalan koyomej.* E' xonokan listo ken tikita ankowamej, iwán ximochiwakan ken anjojtokomej iga amo agaj xikchiwilikan yej ayekti.

17 Amo xikelkawakan iga la gente mitzwigaskej kan ono' tekiwajmej, iwán mitzmagaskej ipan tiopamej.

18 Iwán iga notechko mitzwigaskej iná' gobernadormej iwán reyejmej; ijkón iga wel antajtosej de nej iyixtaj yejemej iwán yej ayéj judiyojmej.

19 E' kuá' mitzwigaskej iná' yej mandarowaj, amo xitayokoyakan iga ayá' ankimatij te anyawij ankijtotij; iga kuá' antajtosej, Dios mitztajtolmakaskej.

20 Iga ayéj amejemen yej antajtosej, sino que iyEspíritoj amoTaj Dios in yej yawi tajtoti ipan amejemen.

21 'Se toknin yawi kitelwiti iyiknin iga makimiktikan, iwán tetaj kitelwij ipiltzin iga makimiktikan, iwán tepilowan kitelwiskej itajmej iga makimiktikan.

22 Nochi yawij mitzijiyatij iga nej annetokaj; e' yej manetoka este que mamiki, yawi momanawiti.

23 Kuá' mitztalochtiskej ipan se altepe', xakan ipan se' altepe'; nimitznojma-ijliáj iga nej yej iPiltzin Taga' nia niwitzeti kuá' aya ampanowaj noyan ipan altepemej kan ichamej israelitajmej.

24 'Yej nemi momachtiá ayá' máj tamati ken yej tamachtiá, iwán nisé tekipanowani ayá' máj tayakanto' que ipatron.

25 Se discípulo makisentali iyalmaj iga mochíwas kensan imaestroj, iwán tekipanowani kensan iteko. Siga nej yej ni-mandarowa ne-ijliáj iga niTzitzimi,[†] ¿ix ayá' no mitzijliskej iga amejemen no antzitzimimej yej annetokaj?

Jesús kijtowa iga Dios mamomajmawili

26 'Inón iga amo agaj xikmajmawilikan. Ateyi nité yej ichtakasan maono yej ayá' momatis, wan ateyi nité yej iyanto' yej ayá' monextij.

§ 10:15 10:15 Yej ichan Sodoma iwán Gomorra pox ayekti kichijkej. Gn 19

* 10:16 10:16 Koyomej, español: lobos. Inin kijtojneki iga yej kitokaj Cristo, ken borregojmej iwán yej kijiya Cristo, ken koyomej. † 10:25 10:25 Ipan griego nij kijtowa Beelzebú yej kijtojneki Satanás.

27 Yej nimitzijliáj kan tamichkan, amejemen xikpowakan noyan kan onolo'; yej nimitzichtaka-ijliáj, xitzajtzikán iga xikijtokán iga nochi makikaki.

28 Amo xikmajmawilikán yej wel mitzmiktiáj, iga awel kimiktiáj toalmaj; majwa' xikmajmawilikán yej wel temela'polowa iwán wel kititani toalmaj kan tawewelkato'.

29 'Ix ayá' monamaka ome tototzitzin iga se tomintzin? E' malej ijkón, nisé toto' ayá' miki sin que amoTaj Dios amo makimati.

30 Pues este amotzónkal Dios kimati ke' ankipiáj.

31 Amo ximajmawikan, amejemen máj anvalerowaj que mia' tototzitzin.

Yej mixewiáj iga kijtowaj iga kitokaj Jesús

32 'Inewi yej kinojma-ijtowa iyixtaj la gente iga netoka, nej no iyixtaj noTaj yej ono' ipan cielo, nia nikijtoti iga netoka.

33 E' yej iyixtaj la gente kijtowa iga ayá' netoka, nej no iyixtaj noTaj yej ono' ipan cielo nia nikijtoti iga ayá' netoka.

Jesús kijtowa iga ayá' wálaj iga tamelá maonolo

34 'Amo ankijoskej iga nej niwálaj ipan inin tajli iga tamelá maonolo; ayá' niwálaj iga tamelá maonolo, sino iga mamokuejkuesojtolo.

35 Niwálaj iga taga' makikuesowili itaj, iwán siwapiltzin makikuesowili iye', iwán siwamon makikuesowili imonan;

36 ijkón iga sejsé mokuejkuesoj iwansan iyiknimejpa.

37 'Yej makichokili itaj o iye' máj que nej, inón ayá' kajasi iga manetoka; yej makichokili iyokichpiltzin o siwapiltzin máj que nej, inón ayá' kajasi iga manetoka;

38 yej kinekis manetoka, e' ayá' kikechpanowa icruz,‡ ayá' kajasi iga mamochiwa nodiscipoloj.

39 Yej kineki san mamomanawi, yawi poliwiti, e' yej mamiki iga netoka, nochipa onos nowan.

Yej yawi temajmakati Dios

40 'Yej mitzomemawíáj, néjyawa' in yej neomemawíáj; iwán yej neomemawíá no ki-omemawíáj yej netitan.

41 Yej ki-omemawíá se profeta yej kititani Dios, yawij kimakatij yej yekti kensan kimakaj se profeta, yej ki-omemawíá se toknin yej te-ijknin, yawij kimakatij yej yekti kensan kimakaj se toknin yej te-ijknin.

42 Iwán si agaj kimaka yej nej netoka yej amoweyimati, malej alin seseka' ipan wájkal, nimitzijliáj iga inón sí Dios kimakas yej yekti.

‡ 10:38 10:38 "Kikechpanowa icruz": anka kijtojneki motemaka iga wel makiknochiwakán, este mamiki iga kitoka Cristo.

11

Juan kititani omen idiscipolojmej

¹ Kuḗ' Jesús tami' kinonotza' inón doce idiscipolojmej, kisa' ompa iga yajki tamachtito iwán kipowato ye'noticiaj ipan altepemej yej onokej ipan tajli de Galilea.

² Juan pręsojtitoya wḗn kimati' yej Cristo nemi kichḗwa. Iwán Juan kititan omen idiscipolojmej iga makitatij Jesús,

³ iga ijkín makitajtanikan:

—¿Ix teja in Cristo yej yawi wḗtzeti, o nikcháskejo' sewo'?

⁴ Jesús kijtoj:

—Xakḗn xikijlitij Juan nochi yej nigaj nemi ankitaj iwán yej nemi ankikakij.

⁵ Xikpowilikḗn iga pachamej tachaja, koḗomej nejnémija, yej palantiayaj ikajlomej iga kipiáj lepra, achitiákeja, yej ayá' takakiáj, inán takákija, yej miktoyaj, ojpa-isákeja, yej ayá' motapialiáj, mopowiliá ye'noticiaj ken iga Dios tasalvarowa.

⁶ Paktos yej ayá' kikajtewa iga moconfiarowa ipan nej.

⁷ Kuḗ' yájkija itatitanimej Juan, Jesús pe'ya tatapowa' de Juan, kijlij la gente:

—¿Té ankitatoyaj ipan desierto? ¿Ix se ojta' yej koḗlina ejeka'?

⁸ Siga ayá', ¿tétaj ankitatoyaj? ¿Ix se taga' yej ye'taajakijto'? Amejemen ankimatij iga yej moye'taajakiáj, onokej ichan reyejmej.

⁹ Iwán, ¿té nokta ankitatoyaj? ¿Ix se profeta? Kena, yéj majya sej que se profeta.

¹⁰ De inonya Juan tajtowa kan ijkín ijkuilijto':

Niktitani notatitan iga mo-ixtaj matayakana,

iga ken kuḗ' mamitzojtápoya.*

¹¹ Jesús nḗ kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga desde ikyay este inán ateyi ni agaj yej máj tayakanto' que Juan yej tabautizarowa, e' yej momachiliá iga até iteki de inochi yej motemakaj iga Dios marreinaro ipan yejemen, inón yej máj tayakanto' que Juan.

¹² 'Desde kuḗ' wḗlaj Juan yej tabautizarowa este inán, ono' mia' yej kijiyaj iyojwi Dios, wḗn ono' yej kichḗwasnekij iga mapoliwi.†

¹³ Desde ikyay iwán este inán iga wḗlaj Juan, nochi profetajmej iwán iley Moisés, kijtojkej iga wḗ' reinaroki Dios.

* **11:10 11:10** Malaquías 3:1 † **11:12 11:12** Ijkín wel nḗ motraducirowa: Desde kuḗ' wḗlaj Juan yej tabautizarowa este inán, ono' mia' yej poxsan kalakisnekij ipan iyojwi Dios, wḗn este motojtopewaj iga makalakikan.

14 Siga annęcřędowaj, Juanwa' in profeta Elías yej wıtzıaya.‡

15 Yej annakasyojkej, xineye'kakıkan.

16 'Amejemen yej inampa amonokej annęsıj ken tikita kıkone' yej mawıltıáj ipan tajkoaltepe' iwán kitzajtzılıáj iyıkniwan:

17 "Nejemen nimitztapıtzilıkej ıga aka iwán ayá' anmıjtıtıkej, nejemen nimitziknıtakuıkilıkej iwán ayá' ançıkakej."

18 Kuá' wálka Juan yej mayunarowaya iwán ayı' tawana', amejemen ankıtojkej ıga kipiá malespıritoj.

19 Niwalaj nej iPiltzın Taga' yej nitakua iwán ni-ati, ankıtowaj ıga nıpoxtakua iwán nitawana, nımotókaki' iwán yej ayá' ye'nemıj iwán yej kicobręrowaj impuestos ıga Roma. Kuá' tikıtaj ıga ye'nemıj yej momela'confięrowaj ipan Dios, neši ıga Dios nochi kimati tę kichıwa.

Yej ayá' kıpatasnekıj ken ıga nemıj

20 Iwán Jesús pe' kajajwa' yej çantıtokej ipan altepemej kan máj kichıj mılagrojmej yej ayı'pa mo-ıta, ıga yej ompa çantıtoyaj ayá' nemi kıkajteyawaj ıga kichıwaj yej ayękti, kıtoj:

21 —ıLástıma yej anchantıtokej altepe' Corazın! ıAnlastımajmej yej anchantıtokej altepe' Betsaida! Siga ipan altepe' Tiro iwán Sidón moçıjka mılagrojmej yej ankitakej, yejemej ıkyasan kıkajtejkaj ıga kichıwaj yej ayękti iwán monęxtıayaj ıga kıkıayaj itzotzolmej yej moakiá kuá' mı kilo ıga moknımatıj iwán monejnęxwiayaj.Ş

22 E' nimitzıjlıáj ıga kuá' Dios tajuzgaroj, máj mitzcastıgarıskej que yej çantıtokej altepemej Tiro iwán Sidón.

23 Amejemen yej amochan altepe' Capernaum, çankıtowaj an anyatıj ipan cielo? Májwa' yawıj mitzakıtıj kan onokej yej mıtokej. E' sıga katka yej ichamej altepe' Sodoma* kıtayaj mılagrojmej yej amejemen ankitakej, inón altepe' onóyasan este inán.

24 E' nimitzıjlıáj ıga kuá' Dios tajuzgaroj, amejemen máj mitzcastıgarıskej que inımej de Sodoma.

Xıwıtzekın notęnoj iwán xımosęwıkan

25 Iwán Jesús kıtoj:

—NoTaj yej tikçıj cielo iwán tajlı, nimitzweyimatıltıá ıga tiknęxtılıj yej ayá' moweyimatıj inón yej ayá' tiknęxtılıj yej tamatıj

‡ 11:14 11:14 Malaquías 4:5 Ş 11:21 11:21 Monejnęxwiayaj ıga manęši ıga momachılıayaj ıga ayękti kichıjkej. * 11:23 11:23 Yej ichamej Sodoma pıksan kichıwaj yej ayękti iwán Dios kıpılojkej; Gn 18, 19

²⁶ iga tej ijkón tikne'.

²⁷ Jesús nō kijtoj:

—NoTaj nēma'ya inochi yej ono'. Ayagaj nēmela'ixmati nej yej iPiltzın Dios, iséltisan tēTaj Dios nēmela'ixmati. Iwán ayagaj nō kimela'ixmati tēTaj; noséltisan nej yej iPiltzın, iwán inōmej yej nej nikneki iga makixmatikan.

²⁸ Xiwiṭzekan notenōj, amonochın amejemen yej ansiatokej iga antekipanowaj iwán an-etı'miktokej, iwán nej nikchıwas iga ximosewıkan.

²⁹ Xicredokan yej nimitzijliáj, iwán ximixkuıṭıkan ipan nej, nej ayá' luē nikuejkuesiwi, niga ayá' nimoweyimati ipan noalmaj; iwán anyolajkatiaskkej.

³⁰ Iga yej nej nimitztekimakaj, wel ankichıwaskej, iwán yej nimitzijliáj iga xikchıwakın, ayéj ken yej awel mochıwa.

12

Idiscipolomej Jesús kitekij trigo ipan día kuá' mosewilo

¹ Se día kuá' mosewilo, Jesús iwán idiscipolomej nemi panotıayaj mıljiti'. Idiscipolomej mayanakej, iwán pe' iga kitektıajkij trigo iga kikuajkej.

² Kuá' fariseojmej inón kitakej, kijlijkej Jesús:

—Ta' xikita, modiscipolomej nemi tekıpanowaj; inón ayekti iga mamochıwa ipan día kuá' mosewilo.

³ E' Jesús, kijtoj:

—¿Ix aya'taj ankileerōjkej yej kichij David* iwán yej iwán senemiáj kuá' mayanakej?

⁴ Kala' tiopan-ıjti' iwán kikuaj inōmpa pan yej kıkuaıpa sacerdote, inōmpa awel kikua David niga yej iwán nemiáj; wel kikuayaj petz sacerdotejmej.

⁵ ¿Ix nō ayı' ankileerowaj iley Moisés iga sacerdotejmej ipan weyitiopan† wel tekıpanowaj ipan día kuá' mosewilo?, iwán ijkón ayá' kichıwaj yej ayekti.

⁶ ¡Anyá sí nimitzijliáj iga nej majya sej que weyitiopan!

⁷ Mataj amejemen aya ankimatij tē kijtojneki kan ijkın ikuılıjto': "Nej nikneki xita-ıknelıkan, anıkneki iga xinemiktilıkan yolkamej."‡ Maga katka ankimatiáj, ayá' ankipantiayaj nodiscipolomej yej nemi kichıwaj yej yekti.

⁸ Puej nej yej iPiltzın Taga' wel nitatekimaka tē wel mamochıwa ipan día kuá' mosewilo.

Se taga' yej matakuawayaxto'

⁹ Iwán Jesús kısa' ompa iwán kala' tiopan.

* 12:3 12:3 1 Sam 21:1-6 † 12:5 12:5 Xikita glosario "Weyitiopan". ‡ 12:7 12:7 Oseas 6:6. Xikita glosario "Sacrificio".

10 Ompa onoya se taga' yej matakuawayaxto'. Iwán fariseojmej kitemowiliayaj ken makimawetziltikan Jesús, kitajtankej:

—¿Ixtaj wel moachitialiá yej wetito' ipan día kuá' mosewilo?

11 Jesús kijtoj:

—¿A'yéj de amejemen, siga kipiá se borrego iwán mawetzi xapoko ipan día kuá' mosewilo, ix ayá' yaj kikixtiti?

12 ¡Iwán nej nimitzijliáj iga máj valerowa se taga' que se borrego! Inón iga wel mochí yej yekti ipan día kuá' mosewilo.

13 Iwán Jesús kijlij inón taga':

—Xikmelawa momá'.

Iwán kuá' kimélaja ima', yektia'ya kensan se' ima'.

14 Kuá' fariseojmej kiskej kan ono' Jesús, monechkojkej iga kejlánkej kén iga yawij kimiktítij Jesús.

Dios kitapejpen Jesús

15 Kuá' Jesús kimati' inón, kisa' ompa, iwán pox mia' kitokakej wan kachitiltij inochi yej wetitokej.

16 Iwán yej kachitialiaya, kitekimá' iga amo makijtōkan a'yéj in yéj.

17 Inín mochij iga mamochiwa ken kijtoj profeta Isaías, kuá' kijtoj:

18 Ininya yej tekipanowa iga nej, yej niktapejpen, yej nikpoxneki, iwán neyolchikajto'.

Ípan nia niktaliti noEspíritoj, iwán yéj yawi kipowati ken iga nō wel nikmanawiáj yej ayéj judiyojmej.

19 Ayá' tatenkuepilij niga tzajtzis, ayagaj kikakis itájtōl ipan callejmej.

20 Kikneliá yej ayá' tajpalej, kipalewiá yej mosemakasneki, ken agaj yej kitimaka se cándil yej sewisneki,

ijkón kichiwás te kuá' noyan ipan tajli mamochiwa yej yekti.

21 Iwán nochí gente de mia' paismej moconfiaroskej ipan yéj iga kimānawiskej. §

Kipantiáj Jesús iga kipiá ipoder Tzitzimi'

22 Iwán Jesús kiwiguilijkej se taga' yej pacha iwán awel tajtowa iga kipiaya malespíritoj. Jesús kachitiltij inón taga'; welja tachá' iwán welja tajtoj.

23 Nochi gente san tajtachixtikajkej iwán kijtojkej:

—¿Ix an ininya in iPiltzin* rey David?

24 E' kuá' fariseojmej kikakikej inón, kijtojkej:

—Inín taga' kikixtiá maļespíritojmej ipan ipoder Tzitzimi', yej ijeféjmejpa inochi maļespíritojmej.

25 Jesús kimatiá te keļlantoyaj, iwán kijtoj:

—Siga se país mochiwa ome grupo iga mosepankuejkue-sowaj, inón país políwiya; iwán siga se altepe' o siga se familia mosepankuejkuesowaj, awel wejkaŵa iga onos.

26 Ijkonan no Tzitzimi', siga igánajsan kikixtiá maļespíritojmej, yej yéjpasan itatki, inón kijtojneki iga ayá' wejkaŵas iga tamis ipoder.

27 Iwán siga annepantiáj iga nej nikixtiá maļespíritoj iga ipoder Tzitzimi', in yej mitztokaj, ¿ix iga ipoder Tzitzimi' kikixtiáj maļespíritoj? Yejémejsan monextiáj iga ayéj ijkón ken anne-ijliáj.

28 Nej nikixtiá maļespíritoj iga ipoder iyEspíritoj Dios, iwán inín kijtojneki iga ási'ya tiempo iga Dios marreinao ipan amejemen.

29 '¿Kén wel se kalaki chan se taga' yej tajpalej iga makikuļi yej itatki, siga ayá' achto kilpiá? Ijkon wel kikuļij yej itatki.

30 'Yej ayá' kiye'ita yej nikchiwa, inonwa' ne-ijiya; yej ayá' nepalewiá; inonwa' tapojpolowa.

31 'Inón iga nimitzijliáj, Dios wel kelkaŵiliá nochi yej agaj kichiwa yej ayekti iwán yej kijtowa yej ayekti; e' siga maļtajtowaj iga iyEspíritoj Dios, inón Dios ayo' kelkaŵilij.

32 Siga agaj maļtajtowa iga nej yej iPiltzin Taga', inón Dios kelkaŵilij; e' yej mamaļtajto iga iyEspíritoj Dios, inón nikeman ay'ya kelkaŵiliskej niga ipan inín vida, niga ipan se' vida.

Se kuawi' mo-ixmati ipansan itakilka

33 'Siga ye'kuawi', ye'taki; siga ayéj ye'kuawi', ayekti no itakilka. Se kuawi' mo-ixmati ipansan itakilka.

34 ¡Amejemen ken ipilowan kowamej! ¿Kén anyawij ankijtoj yej ye'tajtól siga amejemen ankichijtokej yej ayekti? Puej yej ankijtowaj, ijkón ono' ipan amoalmaj.

35 Yej ye'nemi, ye'tajtowa, iga ipan iyalmaj ono' yej yekti, e' taga' yej aye'nemi kijtowa tájtól yej ajayekti iga ipan iyalmaj ijkón keļlanto'.

36 E' nej nimitzijliáj iga kuá' Dios tajuzgaroj, nochi yawij motenxitomatij te iga ayompa tajtojkej.

37 Iga inón yej tikijtoj, yawij mitzjuzgarotij, ómpaya neşis siga tikchij yej yekti o yej ayekti.

Kinekij makitakan yej ayi'pa mo-ita

38 Sekin fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley, kijlijkej Jesús:

—Tamachtiáni, niknekij manikitakan iga xikchiwa yej ayi'pa mo-ita yej Diõssan wel kichiwa.

39 Jesús kijtoj:

—Amejemen yej ankichijtokej yej ayekti iwán ayá' anki-credowaj Dios, anñetajtaniliáj iga manimitznex̄tilikan yej ayi'pa mo-ita. E' ayá' nimitznex̄tiliskej se'pa yej ayi'pa mo-ita, petz yej Dios kichiwilij Jonás.

40 Ijkón ken Jonás onoya eyi día iwán eyi yówal iyijtiko topojwéj, ijkõnsan nõ nej yej iPiltz̄in Taga' nonos taltampa eyi día iwán eyi yówal.

41 Kuá' Dios tajuzgarõj, yej ichamej weyi-altepe' Nínive, moketzaskej iga mitzjuzgarõskej, iwán kijtoskej iga ankichijkej yej ayekti; iga yej chantitokej Nínive, kuá' Jonás kipowa' itájtõl Dios, kikajtejkej iga kichiwayaj yej ayekti; iwán nej majya sej que Jonás.

42 Kuá' Dios tajuzgarõj, moketzas nõ la reina yej mandarõj ipan tajli de Sabá iga mitzjuzgarõskej, iwán kijtoj iga ayompa ankichijkej. Inõn reina wejka nejnen iga makikakiki yej kimati rey Salomón;† iwán nej majya sej que Salomón.

Mokuepa maļespíritoj kan onoya

43 Jesús nõ kijtoj:

—Kuá' se maļespíritoj kisa ipan se taga', nentinemi ipan wá'tal iga kitemojtinemi kan makalaki; iwán siga ayá' kasi, kijtowa:

44 “Nia sej nimokuepati nochan, kan nikisa.” Kuá' mokuepa, kasi inõn taga' ken se kajli yej iselti ono', este tajtachpantolo' iwán tayejye'talijtolo'.

45 Iwán yawi kikuiti se' siete maļespíritoj yej majya sej que yéj, iwán inochin mochantiáj ipan inõn taga', iwán inõn taga' mochibas majya sej ayekti que achto. Ijkõnsan nõ mochibas iwán inimej gente yej ayá' ye'nemij.

Iye' wan iyokichikniwan Jesús

46 Jesús kitatapowijtoyao' la gente, kuá' asi' iye' iwán iyikniwan. Awel kalakikej este kalijti' iga matajtõkan wan yéj.

47 E' agaj kimatiltij Jesús, kijlij:

—Moye' iwán mookichikniwan onokej fuera iwán kinekij matajtõkan mowan.

48 E' Jesús kijlij inõn yej kimatiltij:

—¿A'yéj noye' iwán a'yéj nookichikniwan?

49 Iwán Jesús kimajpilwij idiscipolomej, iwán kijtoj:

† 12:42 12:42 1 R 10:1-13

—Nigaj ono' noye' iwán nookichikniwán.

⁵⁰ Yej kichíwa ken kineki noTaj yej ono' ipan cielo, inonwa' in nookichikni, nosiwa-ikni iwán noye'.

13

Ken iga mixkuñtilo ipan yej toka

¹ Inón día Jesús kisa' kalijti' iwán motalij ipan lagunajten.

² Iga póxsanya monechkoló', Jesús tejkaj ipan se weyi ákal iwán ompa motalij, iwán nochi tokñimej kawikej ipan aten.

³ Iwán pewa' sese'pa iga tamachtij kan wel mamixkuñtilo, kijtoj:

—Se taga' yajki tokato, kipapatanáltijpa trigo.

⁴ Kan nemi toktiá, ono' yej wetzitoj ipan ojtí, iwán walkej totomej iwán kikuajkej.

⁵ Ono' yej wetzito tetzalan, kan ono' ajalín tajli. Iwán inón íyol trigo ixwa' nimanín iga tajli ayá' pox tilakti'.

⁶ E' kuá' tonatikisa', pilini', iwán waguí' iga ayá' monel-watij.

⁷ Ono' yej wetzito ipan witzyoj, witzyoj wejweyakej iwán kijiyomiktij tato' iwán ayá' taguí'.

⁸ E' ono' yej wetzito ipan yé'tal, iwán poxsan mochij; sekin ipan sejsé imiawayo kitalilij cien íyol ipan se íyol yej kitoga', iwán sekin kitalilij sesenta íyol, iwán sekin treinta.

⁹ Yej annakasyojkej, ixineye'kakikan!

Tejas in kan mamixkuñtilo

¹⁰ Iwán discipolomej kitechojkej Jesús iwán kitajtankej:

—¿Te iga ipan mixkuñtilis tikmachiá la gente?

¹¹ Jesús kijtoj:

—Amejemen Dios mitzmatiltiáj yej aya agaj kimati ken yéj reinarowa, e' yejemej awel kimatij.

¹² Yej kipiá, yawij máj kimakatij, este popóxsanya sej yawi kipiati; e' yej akiipiá, este yej alín kipiá, yawij kikuñtij.

¹³ Inón iga sekin nikpowiliapa kan mamixkuñtikán; iga yejemej tacháj, e' ken tikita yej pachamej, kikakij, e' ayá' kimatij te iteki, ken tikita yej ayá' takakij.

¹⁴ Ipan yejemej mochíwa yej kijtoj el profeta Isaías, kijtoj: Amejemen ankikakiskej, e' ayá' ankimatiskej te kijtojneki; ankitaskej, e' ken kuá' nité ayá' ankitakej.

¹⁵ Iga inimej poxsan moyoltakuawilijkej, ayá' ye'takakij,

kitzajtzaktokej iyixmej;

iga amo matachakan iga iyixmej,

niga matakakikan iga inakasmej,

niga makentenderokan iga iyalmajmej,

niga mawit̄zekan not̄enoj iga manikachit̄ialt̄ikan.*

16 'E' amejemen xipakikan iga anne-it̄ztokej iwán ankikakij not̄ajt̄ol.

17 Nimitzijliáj iga mia' profetajmej iwán reyejmej kitasnekiáj in̄in yej ankitztokej iwán ayá' kitakej; kinekiáj makikakikan in̄in yej amejemen nemi ankikakij, iwán ayá' kikakikej.

Jesús kijtowa t̄e kijtojneki in̄on kan mixkuĩtilo ipan yej toka

18 'Inán xikakikan, nia nimitzijlit̄ij t̄e kijtojneki in̄on kan mixkuĩtilo ipan in̄on yej toka.

19 Yej kikakij ye'not̄iciaj yej tan̄extiliá ken iga reinarowa Dios iwán ayá' kimatij t̄e kijtojneki, in̄omejwa' ken tikita in̄on iyol trigo yej wetzi' ipan ojti, iwán wj' Tzitzimi' iwán kelkawalt̄iá not̄ajt̄ol yej achá onoya ipan iyalmajmej.

20 Iwán in̄on iyol trigo yej wetzito tetzalan, in̄on kijtojneki yej kikakij it̄ajt̄ol Dios iwán poxsan pakij kuá' kicredójkejo'.

21 E' como ayá' wel monelwatiáj wejkatan, ayá' wejkatis iga moconfiarojtoskej nopan iga kuá' kipiás s̄e prueba o kinkochiwaj iga kicredowaj it̄ajt̄ol Dios, ayá' kiyowíáj, iwán kikajt̄ewaja iga moconfiarowaj nopan.

22 Iwán in̄on trigo yej wetzi' ipan witzyoj, in̄on kijtojneki in̄omej yej kikakij it̄ajt̄ol Dios, e' poxsan kiplasnekij kua-juantas yej ono' ipan in̄in tajli, iwán mokajkawawaj ipan tom̄in. Nochi in̄on, kich̄iwa iga it̄ajt̄ol Dios makelkawa iwán in̄on tokn̄in awel kich̄iwa yej yekti

23 E' in̄on iyol trigo yej wetzito kan ye'tajli, in̄on kijtojneki yej kikakij it̄ajt̄ol Dios iwán kentenderowaj. In̄omej kich̄iwaj yej yekti ken tikita in̄on iyol trigo yej kimá' cien, sesenta iwán ken yej kimá' treinta iyol ipan s̄e imiawayo.

Mixkuĩtilo ipan chakalsaka' iwán iyol trigo

24 Jesús kipowa' se' kan mixkuĩtilo:

—Kan reinarowa Dios ken tikita s̄e taga' yej kitoga' ye'semillaj ipan im̄il.

25 E' kuá' kojkochtól̄o'ya, w̄alaj s̄e yej kijiya it̄eko mijli, iwán itzalan trigo kichtakat̄okako chakalsaka' iwán yákiya.

26 E' kuá' weya'ya trigo iwán miawatapanikej, íkuá'ya neši' in̄on chakalsaka'.

27 Iwán tekipanowanimej yajkiy kitatoj it̄eko mijli, kijlijkej: "Patrón, esi in̄on semilla yej tiktoga' momilpan ye'semillaj, ¿ix k̄éntaj an iga ixwa' chakalsaka'?"

* 13:15 13:15 Is 6:9,10

28 Itēko mĭjli kijtoj: “Anka agaj yej ne-ijiya kich-takatōkako.” Inomej monsojmej kijtojkej: “¿Ix tikneki maniākan manikwiwitatij?”

29 Itēko mĭjli kijtoj: “Amo, siga anyawij ankiwiwitatij chakalsaka', wel nō ankiwiwitaj trigo.

30 Xikajtewakan, kama sen-onokan este kuā' motekis trigo; ikuā' niktitanis tekipanowanimej yej makiwiwitakan achto chakalsaka' iwān makinechkōkan iga makitatikan, iwān kinechkōskej trigo kan moēna.”

Mixkuĭtilo ipan mostazajyoloj

31 Jesús kinextilij se' kan mamixkuĭtilo:

—Kan reinarowa Dios, ken tikita se' íyol mostaza yej se taga' kitoga' ipan ítal.

32 Malej iga íyol mostaza máj alimpa de inochi yej ono'; e' kuā' weyá mochĭwa majya sej que nochi yej toktō' kan tatojtōkalo, mochĭwa weyi kuawéj iwān ipan imajmā' moxeketiáj totojmej.

Mixkuĭtilo ipan levadura

33 Jesús tamachtij se' kan mamixkuĭtilo:

—Kan reinarowa Dios, ken tikita levadura† yej se siwā' kaxakualowa iwān komati harina, iwān moposawa inewi tixti.

Te iga Jesús tamachtía kan wel mamixkuĭtilo

34 Jesús nochipa tamachtij kan wel mamixkuĭtilo, ayá' tamachtij siga ayá' tajtowa kan mixkuĭtilo.

35 Inón mochĭj iga mamochĭwa ken kijtoj se' profeta: Nia nitajtōti kan wel mamixkuĭtilo.

Nia nikijtōti yej aya ĭ' momatiá este que Dios kichij tajli.‡

Jesús kijtowa te kijtojneki in chakalsaka'

36 Jesús kikajtej la gente yej ompa onoyaj iwān yájiya kaliĭti', ompa idiscipolojmej kitechojkej Jesús iwān kitajtankej:

—Ta xine-ijlikan te kijtojneki on chakalsaka' yej ixwa' milijti'.

37 Jesús kijtoj:

—Yej kitōka ye'semillaj inonwa' nej yej iPiltzin Taga'.

38 Iwān mĭjli kijtojneki noyan ipan tajli. Ye'semillaj kijtojneki nochi yej kichĭwaj ken kineki Dios, chakalsaka' kijtojneki yej kichĭwaj ken kineki Tzitzimi'.

39 Yej ta-ijiya, yej kitoga' chakalsaka', inonwa' Tzitzimi'. Kuā' motekis trigo, kijtojneki kuā' tamis inĭn tajli, iwān tekipanowanimej yej kitekiskej, inón kijtojneki angelejmej.

† 13:33 13:33 Xikita glosario “Levadura”. ‡ 13:35 13:35 Sal 78:2

40 Ijkón ken chakalsaka' monejnechkowa iga motatiá, ijkónsan nō mochiwas kuá' Dios tajuzgaroj.

41 Nej yej iPiltzín Tağa' niktitanis noangelejmej iga makik-ijkixtikān ipan norreinoj yej tachiwaltiáj yej ayēkti iwān yej kichiwaj yej ayēkti.

42 Iwān kakiskej ipan tiwelōn, ompa chokatoskej este tajtanguetzekaskej.

43 Iwān inomej yej kichijkej ken kineki Dios, tawiskej ken tikita tōnatī' kān reinarowa Dios. Yej annakasyojkej, ;xikyē'kakikān!

Taliyanto' yej pox patiyoj

44 'Kān reinarowa Dios ken tikita tejé yej pox patiyoj yej iyanto' ipan agaj itāl. Sē tağa' kasi' yej pox patiyoj iwān ómpasan sej kıyan; iwān pox paktiajki ichān iga kinamakato nochi yej kipiá iwān kikowa' inōn tajli.

Mixkuñtilo ipan sē perla yej pox patiyoj

45 'Nō kān reinarowa Dios ken tikita sē tanamakani yej kitemojtinemi perla§ yej pox mojmōnsajti'.

46 Kuá' kasi sē yej pox patiyoj, yawi ichān iga kinamakati inochi yej kipiá iga kikowa inōn perla.

Mixkuñtilo ipan redej

47 'Kān reinarowa Dios ken tikita sē redej yej motaliá ipan lámā, iwān ipan kuakāwi de sese'pa topoј.

48 Kuá' témi'ya redej, kikixtiaja ipan ataten, iwān ómpaya motaliáj iga kitapejpenaj in topoј. Yej yekti kikixtiawij chikiwiko, e' yej ayéj ye'topoj kitajkalij.

49 Ijkón mochiwas kuá' tamis inin tajli; witeskej angelejmej iga kiyokatikij yej ayá' ye'nemij iwān yej ye'nemij,

50 iwān yej ayēkti kichiwaj, kakiskej ipan tiwelōn, ompa chokaskej este tajtanguetzekaskej.

Tamachtilis yej yankuigo' iwān yej ikyápaya

51 Iwān Jesús kitajtan idiscipolojmej:

—¿Ix ankimatij tē nemi nikijtowa?

Yejemej kijtojkej:

—Kena, nikmatij.

52 Iwān Jesús kijtoj:

—Kuá' sē yej tamachtia ipan la ley momachtia ken iga reinarowa Dios, neši ken sē iteko kajli yej kimati tē kejentō' kaliјti', iwān ompa kikiјkixtia yej kaxitijo' iwān yej ikyay kipiá'.

§ 13:45 13:45 Perla pox valerowa, ken tikita tetzín ke'pa aјayo' wān iga perla wel mochiwa kōska'.

Jesús asi Nazaret k̄an moskaltij

⁵³ Kūa' Jesús tami' tamachtij ipan inomej k̄an mīxkūjtilo, yá̄jkiya,

⁵⁴ iwán asito ipan iyáltepe'. Ompa pe' tamachtij tiopan, w̄an yej ompa takaktoyaj, madmiradojkej, kijtowayaj:

—¿Ix k̄an ̄an momachtij in in̄n tāga' iga pox tajtolmati? ¿Kén iga wel kich̄iwa milagro yej ayi'pa mo-ita?

⁵⁵ Esi in̄nwa' ipiltz̄in carpintero; iye' itok̄a' María iwán iyiknimej itok̄amej Jacobo, José, Simón iwán Judas.

⁵⁶ Isiwa-ikniw̄an nigaj n̄o ichamej. ¿Kén kich̄iwa iga kipoxmati iwán iga wel kich̄iwa milagro?

⁵⁷ In̄n iga ayá' kitajtolkuikej. E' Jesús kijtoj:

—Se profeta noyan kiye'itaj, e' ayéj ijk̄on ipan iyáltepe' niga k̄an onokej iyikniw̄an.

⁵⁸ In̄n iga Jesús ipan iyáltepe' ayá' kichij mia' milagro, iga ayá' moconfiarowayaj ipan yéj.

14*Miki Juan yej tabautizarowa*

¹ Gobernador Herodes* yej mandarowaya Galilea, kikūi' yej kichijtinemi Jesús,

² iwán kijlij itekipanowanimej:

—In̄nwa' Juan yej tabautizarowaya, yéj nokta ojpa-isa' sej k̄an miktoya. In̄n iga wel kich̄iwa milagro yej ayi' mo-ita.

³⁻⁴ Íkyaya Juan kijlij Herodes:

—Ayekti iga tikui' iga mosiwa' Herodías, yej isiw̄a' katka mokn̄in Felipe.

Kūa' in̄n kika', Herodes tatekimá' iga makilpik̄an Juan iga makipresojuw̄ikan.

⁵ Herodes kimiktijnekiá Juan, e' kimajmawiliaya la gente, iga momatiá iga Juan katka profeta.

⁶ E' kūa' iyilwi Herodes iga icumpleaños, isiw̄apiltz̄in Herodías mijtotij iyixtaj yej ompa onoyaj, iwán Herodes kipoxye'ita',

⁷ kinojma-ijlij nokta iga yawi kimakati t̄esan kitajtanis in̄n takotz̄in.

⁸ Iwán in̄n takotz̄in, kitajtan kensan iye' kijlij, ijk̄in kijlij Herodes:

—Nikneki xinemaka ipan se plato itzontekon Juan yej tabautizarowa.

* 14:1 14:1 Xikita glosario "Herodes".

⁹ Herodes moknoḡmati' iga inón kíká'; e' como kíjtoja iwán kikakikej yej ompa takuajtoyaj iga yawi kimakati ṡesan kitajtanis inón takotzín, inón iga tatekimá' iga makimakakan yej kitajtan.

¹⁰ Iwán Herodes tatitan iga makikechtekitij Juan kan presojtito'.

¹¹ Iwán kiwajligakej itzontekon Juan ipan se platojwéj, iwán kimajkuiltíjkeja inón takotzín iwán kimakato iye'.

¹² Iwán idiscipolomej Juan asikej kan mikto' Juan iwán kitokátoja, iwán yajkij kimatiltítoj Jesús.

Jesús kitamaka este cinco mil tajtaga'

¹³ Kuá' Jesús kimati' iga kimiktíjkeja Juan, kisa' ompa, tejkaj ipan se ákal iga yajki kan ayagaj ono'. E' momáti'san, iwán kisaló' ipan altepemej, iwán kitokatiajkij, ikxinejnentiájkijpa.

¹⁴ Kuá' Jesús témoja ipan ákal, kita' iga poxsan mialó', iwán kíknelij nochi inomej iwán kachitíaltij nochi yej wetitoyaj.

¹⁵ Iwán kuá' némiya tayowati, idiscipolomej kitechojkej Jesús, iwán kijlijkej:

—Tióta'ya, nigaj ayá' chantitoló'. Xikijli inimej gente iga mayakan ipan altepetzitzín, iwán ompiga makikowakan te kikuaskej.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—Amo mayajyakan; amejemen xiktamakakan.

¹⁷ Discipolomej kijtojkej:

—Anikpiáj te máj, petz se manoj pan iwán ome topoj.

¹⁸ Iwán Jesús kijtoj:

—Nijpa xinewajliguilikan.

¹⁹ Jesús tatekimá' iga mamotalilo ipan sakatzitzín. Kikui' inón se manoj pan iwán inón ome topoj, ajkotachá' iga kimá' gracias Dios iwán kitatajkoloj pan, iwán kimajmá' idiscipolomej iga makimajmakakan la gente.

²⁰ Takuajkej inochimej este ijixwikej, iwán kuá' discipolomej kinechkojkej tákual yej ay' kikuajkej, temi' doce chikiwi'.

²¹ Yej takuajkej ken cinco mil tajtaga' iyókawa' in siwatkej iwán kókone'.

Jesús nejnemi iyixko a'ti

²² Kuá' támi'ya takuajkej, Jesús kitekimá' idiscipolomej iga matejkawíkanya ipan ákal iga maapanokan achto yejemen, miej Jesús tanawatíjtikáwigo'.

²³ Kuá' yájkija, Jesús tejkaj ipan tepe' iselti iga tajtoto wan Dios. Ompa onoya iselti te kuá' tayowati',

²⁴ iwán ákāl yayay tajko laguna. Iwán maréjal paréj mowitekiá ipan ákāl iga kixnantiáyapa ejeka'.

²⁵ Kuá' tanestíwi'ya, Jesús yajki kan nemi yawij idiscipolojmej ipan ákāl, Jesús nejnentiáya iyixko a'ti.

²⁶ Iwán kuá' discipolojmej kitakej iga nejnentiwi' ipan a'ti, poxsan momajtijkej, iwán moqatzajtzikej:

—¡Ta' xikitakan, se ánimaj!

²⁷ E' Jesús nimanín kijtoj:

—¡Tamelá xonokan! ¡Nej niJesús, amo ximajmawikan!

²⁸ Iwán Pedro kijtoj:

—NoTeko siga melá' iga tej, xikijto iga maninejnentiapa iyixko a'ti este kan tej tono'.

²⁹ Jesús kijtoj:

—Xinejnémiwa'.

Iwán Pedro temoj ipan ákāl, iwán anejnentiáya iyixko a'ti iga yaya kan ono' Jesús.

³⁰ E' kuá' kimachilij ejeka' yej pox tajpalej, momajtij iwán pewa' iga misawiá iwán tzajtzi':

—¡NoTeko xinemanawi!

³¹ Iwán nimanín Jesús kimañtilan Pedro, iwán kijlij:

—¡Mataj tej neman timoconfiarowa nopan! ¿Te iga ayá' timomela'confiaroj ipan nej?

³² Kuá' iyomextimej tejkájkeja ipan ákāl, pachiwi' in ejeka'.

³³ Iwán yej onoyaj ipan ákāl motankuaketzkej iyixtaj Jesús iwán kijtojkej:

—Mataj melá', tej iPiltzin Dios.

Jesús kachitialtiá yej kokolisyojkej yej ichamej Genesaret

³⁴ Apanojkej iwán asikej ipan tajli de Genesaret.

³⁵ Kuá' yej ompa chantitokej kixmatikej iga Jesús, kipojkej noyan ipan inón tajli, wan kiwijwigakej itenoj Jesús nochi yej wetitokej.

³⁶ Iwán yej wetitokej kitejteki'ijlikej Jesús iga mamotemaka iga makichijchimiñkan malej itempan itzótzol, iwán nochi yej kichijchimiñkej, achitiakej.

15

Katiapa in tetzakuilá iga awel tikna'techowaj Dios

¹ Kitechojkej Jesús sekin fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés, inomej walkej Jerusalén iwán kitajtankej:

² —¿Te iga modiscipolojmej ayá' kichiwaj ken to-ikyapatajwewetkej tanextiliáyaj iga mamochiwa? ¡Ayá' momapakaj kuá' yáwija takuñij!

³ Iwán Jesús tatajtan:

—¿Te iga ayá' ankichiwaj ken tatekimaka Dios? Majwa' ankichiwaj ken amejémempa antamachtiáj.

⁴ Dios ijkín tatekimá': "Xikchiwa ken mitztekimaka motaj iwán moye' iwán xikpaləwikan", iwán "Ye'j makimalijli itaj o iye', kajasi iga mamikiya."

⁵ E' amejemen ankijtowaj iga se taga' wel ijkín kijliá itaj o iye': "Awel nimitzpaləwiáj, iga nochi ye'j nikpiá nikma'ya toDios."

⁶ Ye'j ijkón kijtowa iwán akineki makipaləwi itaj o iye', ay' makichiwaj. Ijkón amejemen nemi ankikajtəwaj ye'j Dios mitztekimakakej, majwa' ankitokaj ken antekitamachtiáj.

⁷ ¡Amejemen san anmopajpantiáj iga anye'nemij! Ómpaya ken kijtoj el profeta Isaías, iga amejemen nokta ijkín kijtoj:

⁸ Iga amotémejsan anneweyimatiltiáj, e' máj ipan amoalmajmej ni alín nokta ayá' anneejləmikij.

⁹ Ígasan anneweyimatiltiáj, iga antanəxtiliáj ken taga' tatekimaka iwán tanəxtiliá.

¹⁰ Iwán Jesús kinotza' la gente, iwán kijlij:

—Xikakikan iwán xikentenderokan:

¹¹ Nité ye'j agaj kikua o koniá kichiwiliá iga Dios ayo' makiye'ita, e' ye'j ayəkti kijtowa, inón kena, wel kichiwaj iga Dios amo makiye'ita.

¹² Iwán discipolomej kitechojkej Jesús, iwán kijlijkej:

—¿Ix tikmati iga fariseojmej kikualomatikej kuə' kikakikej ye'j tikijtoj?

¹³ E' Jesús kijtoj:

—NoTaj ye'j ono' ipan cielo kichiwaj wən fariseojmej ken kichiwaj se mılchiwani: tato' ye'j ayá' kitoga', yawi kiwiwatati este inelwayo.

¹⁴ Kama kuesiwikan; yejémejwa' ken tikita pachamej ye'j kojkuiltiáj ipacha-iknimej. Siga se pacha kojkuiltiá se' pacha, yawij senwetzitij ipan se xapo'.

¹⁵ Iwán Pedro kijlij Jesús:

—Nejemen niknekij xine-ijlikan te kijtojneki inón ye'j tikijtoj.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—¿In amejémentaj no ayá' ankimatij te kijtojneki ye'j nej nikijtoj?

¹⁷ ¿Ix ayə'taj ankimatij iga kuə' tejté tikuj yawi tojtiko iwán kisa?

¹⁸ E' ye'j ankijtowaj ye'j ajayəkti, inón kisa pan amoalmaj, inónyawa' in ye'j kichiwaj iga Dios amitzye'itaj.

¹⁹ Iga se ipan iyəlmaj kejləmiki iga kichiwajneki ye'j ajayəkti, iga tamiktiáj, iga ye'j monəmiktiya yawi wən se',

iga masij agaj kuꜥ' áyapa monꜥmiktiáj, iga tachtekij, iga takajkayawaj, iwán iga tapopowaj.

²⁰ Inimej yej kichiwiliá iga Dios ayo' makiye'ita agaj, e' kuꜥ' sꜥ takua ayá'pa moye'mapꜥka, inón ayá' kichiwias iga Dios ayo' kiye'itas.

Sꜥ siwá' de Canaán yej moconfiaroj ipan Jesús

²¹ Jesús kisa' ompa iwán yajki ipan itꜥal altepemej Tiro iwán Sidón.

²² Sꜥ siwá' de Canaán yej chantitoya ipan inón tajli, tzajtitiwꜥalaj kan ono' Jesús:

—¡NoTꜥko, tej yej iPiltzin David, achi xine-ikne! No-taochin kipiá malespíritoj iwán poxsan kinkochiwa.

²³ E' Jesús akinotza' inón siwá'. Iwán idiscipolomej kinꜥ'techotoj Jesús, kijtojkej:

—¡Xikijli inón siwá' iga mayáwiya; ay'ya matzajtitiwiki totepotztaj!

²⁴ Jesús kijlij inón siwá':

—Dios netitan iga nikpalewiko petz israelitajmej yej pojpolijtinemij ken tikita borregojmej.

²⁵ E' inón siwá' motankuꜥketza' iyixtaj Jesús iwán kijlij:

—¡NoTꜥko, achi xinepalewi!

²⁶ Iwán Jesús kijlij:

—Awel agaj kikuꜥliá itákual ipilowan iga makimaka pelomej.*

²⁷ E' inón siwá' kijtoj:

—Jekej, ijkón nokta noTꜥko, e' pelomej kikuꜥj takualtatꜥkol yej kipejpenaj yej xini itampa mesa kan takuaj itekomej.

²⁸ Iwán Jesús kijlij inón siwá':

—¡Nej nikita iga tej pox timoconfiarowa nopan! Mamochiwa ken tej tikneki.

Iwán íkuꜥ'san achitiá' itaochin inón siwá'.

Jesús kachitaltij mia' yej wetitokej

²⁹ Jesús kisa' ompa iwán panoj ipan atꜥen laguna yej itokꜥ' Galilea, iwán tejkej ipan sꜥ tepe' iwán ompa motalij.

³⁰ Mia' asi' kan yéj ewatoya, kiwiguilijkej yej koxomej, pachamej, nonojmej, yej matakuꜥwayaxtokej iwán mia' máj yej wetitokej. Kikawatoj itenoj Jesús iwán yéj nochi kachitaltij.

³¹ Inón iga poxsan madmirꜥdolꜥ' iga kitakej yej nonojtitoyaj welya tajtojkej, yej matakuꜥwayaxtoyaj, yektiakej imamej, yej koxotitoyaj welya nejnenkej, iwán

* **15:26 15:26** Judiyojmej ayá' kiye'itayaj yej ayéj judiyojmej, sekin kijliayaj iga pelomej.

vej pachatitoyaj welya nō tachakej. Iwán pe' iga poxsan kiweyimatiltijkej iDios israelitajmej.

Jesús kitamaka este cuatro mil tajtaga'

³² Iwán Jesús kinotza' idiscipolomej, iwán kijlijkej:

—Nej chōka noalmaj iga inimej gente kipiaya eyi días iga nigaj onokej nowan, iwán ayá' kipiáj te kikuaj, iwán anikneki maniktijtitanikanya, awel mamayantiakan, amo tapoliwiskej ipan ojtí.

³³ Idiscipolomej kijtojkej:

—E' ¿kányawa' an nikuitij tákual iga nochi yejemej, nigaj ayagaj chantito'?

³⁴ Jesús tatajtán:

—¿Késkitaj pan ankipiáj in amejemen?

Kijtojkej idiscipolomej:

—Siete pan iwán alín topojtitzin.

³⁵ Iwán Jesús tatekimá' iga nochi gente mamotajtalikan talpan.

³⁶ Iwán Jesús kikui' inón siete pan iwán inón topojmej, iwán kimá' gracias Dios. Kitatajkoloj iwán kimajmá' idiscipolomej iga yejemen makimajmakakan inochi gente.

³⁷ Iwán nochi takuajkej este ijixwikej. Iwán kinechkojkej takualtájkol vej ayo' kikuajkej este temi' siete chikiwi'.

³⁸ Takuajkej cuatro mil tajtaga', iyókapa siwatkej iwán kokone'.

³⁹ Iwán Jesús kijlij inomej gente iga mayákanya, kalakito ipan ákal iga yákiya itenoj altepe' de Magdala.

16

Kitasnekij vej ayi'pa mo-ita

¹ Fariseojmej iwán saduceojmej yajkij kitatoj Jesús, iwán iga wel makimawetziltikan, kitajtanilitoj iga makinextilikan tejté vej ayi'pa mo-ita vej Diossan wel kichíwa.

² E' Jesús kijtoj:

—Kua' kalaktiaya tonati' iwán ankitaj este chilti' cielo, amejemen ankijtowaj: “An sí mosta yawi tonati.”

³ Iwán yowalti' ankijtowaj: “Inan sí atayekan iga este chilti' cielo iwán tamixtaj.” Amejemen ankimatij te kijtojneki kua' ankitaj ken motaliá cielo, e' awel ankentenderowaj vej nejpa nemi nikchíwa vej Dios nemi mitznextiliáj.

⁴ Amejemen ayá' anye'nemij niga ankiçredowaj Dios, an-inekij xikitakan vej ayi'pa mo-ita; e' ayá' nimitznextiliskej vej ayi'pa mo-ita, petz vej Dios kichiwilij Jonás.*

* 16:4 16:4 Jonás onoya eyi día iyijtiko weyitopoj; ijkón Jesús toktoya eyi día.

Iwán Jesús yáikiya.

Ken iga tanextiliáj fariseojmej

5 Kuá' idiscipolójmej apanojkej, kelkajkej iga makiwijakan pan.

6 Iwán Jesús kijtoj:

—Ta' xikakikan; amo xikchiwakan ken kitekichiwaj fariseojmej iwán saduceojmej, iga yejemej nésiki' ye'nemij, siempa ayá'.

7 Discipolójmej mojliayaj:

—Anka ijkón te-ijliá iga atikuajligakej pan.

8 E' Jesús kimati' te kijtojtokej idiscipolójmej, iwán kijlikej:

—¿Te iga ankijtowaj iga ayá' ankipiáj pan? ¡Mataj amejemen ayá' amomela'confiarowaj ipan nej!

9 ¿Ix ay'ya ankejlámikij kuá' tiktamakakej cinco mil tajtaga' gasan cinco pan? ¿Ix ay'ya ankejlámikij ke' chikiwi' ankitemijkej iga tákual yej ay' kikuajkej?

10 ¿Ix ay'ya no ankejlámikij iga siete pan tiktamakakej cuatro mil tajtaga'? ¿Ix ay'ya ankejlámikij ke' chikiwi' ankitemijkej iga tákual yej ay' kikuajkej?

11 ¿Te iga ayá' ankentenderojkej iga nej ayá' nemi nitajtowa de pan kuá' nimitzijlijkej iga amo xikuikan ilevadurajmej fariseojmej iwán saduceojmej?

12 Discipolójmej kimatikej iga Jesús ayá' nemi kijtowa levadura yejpa motaliliá pan, sino que kijtoj iga amo mackredokan ken tamachtíaj fariseojmej iwán saduceojmej.

Pedro kinojma-ijtowa iga Jesúsya nokta in el Cristo

13 Kuá' Jesús asito ipan ital altepe' yej itoka' Cesarea Filipo, kitajtan idiscipolójmej:

—In sekin, ¿té kijtowaj de nej yej iPiltzín Taga'?

14 Discipolójmej kijtojkej:

—Sekin kijtowaj iga tej tiJuan yej tabautizarowaya; sekin sej kijtowaj iga tej ikyapaprofetaj Elías, iwán sekin sej kijtowaj iga tej ikyapaprofetaj Jeremías o agaj profeta.

15 Jesús tatajtan:

—In amejemen, ¿té ankijtowaj de nej?

16 Simón yej no itoka' Pedro kijtoj:

—Tej tiCristoj, yej iPiltzín Dios yej isato'.

17 Iwán Jesús kijtoj:

—Xipaki tej Simón yej ipiltzín Jonás[†] iga ayéj taga' mitzmatiltij, noTaj yej ono' ipan cielo mitzmatiltij.

[†] 16:17 16:17 Inín Jonás yej itaj Simón Pedro ayéj inón Jonás yej onoya iyijitiko weyitopoj.

18 Iwán nej, nimitzijliá iga tej motoka' Pedro, iwán ken mochiwa kajli ipan te'ti,‡ ijkón ipan inín te'ti nikchiwas iga mia' moconfiaroskej pan nej iwán Tzitzimi' ayá' kitanilij.

19 Nia nimitzmakati notájtól yej ken tikita llave iga wel makalakilo ipan cielo kan reinarowa Dios; yej ipan inín tajli tej tikijtoj iga awel mochiwa, Dios yej ono' ipan cielo kijtoj no iga awel. Iwán yej tej tikijtoj iga wel mochiwa ipan inín tajli, Dios yej ono' ipan cielo no kijtoj iga wel.

20 Jesús kijlij idiscipolojmej iga amo agaj makijlikan iga yéj Cristo.

Jesús kijtówaya iga yawi mikiti

21 Íkuá'ya Jesús pe' kijlij idiscipolojmej:

—Nej yej iPiltzín Tága', yawij ne-iknochiwatij poxsan iwán yawij ne-ijiyatij wewetkej yej mandarowaj iwán ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés. Yawij nemiktítij iwán ipan eyi día nia ni-ojpa-isati sej.

22 Pedro kiwiga' Jesús kan iyokamej, pe' kijlij iga amo makijto ijkón:

—¡Amo Dios makineki! ¡Ayí' ijkón mamitzchwilikan!

23 E' Jesús kitachilij Pedro iwán kijlij:

—¡Tzitzimi', xicholo notenoj!, tej tinetzakuiliá. Tej ayá' tikejlamiki ken Dios kejlamiki, sino que tikejlamiki ken tajtaga'.

24 Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Siga agaj kineki manetoka, ay'ya makichiwa yej yéj kineki, iwán manejnemi ipan noojwi malej iga maki-knochiwakan poxsan este makimiktikan.

25 Yej ayá' kinekis mamiki, yawi mikiti; e' yej mikis iga nej netoka, nochipa onos nowan.

26 ¿Itejas in taga' iga makipiá inochi yej ono' ipan inín tajli, siga yawi mela'poliwiti iyalmaj? Ayagaj wel kikowa iga amo makipolo iyalmaj.

27 Iga nej yej iPiltzín Tága' niwi' iwán iweyipoder toTaj iwán no iyangelejmej, íkuá'ya sí yawi kipagaroti sejsé kensan iga kichij.

28 Nej nimitznojma-ijliáj iga sekin yej nij onokej ayá' mikiskej este que mane-itakan maniwiki nej yej iPiltzín Tága' iga manirreinaroki.

17

Kén iga Jesús se'pay nesi iga tawía

‡ 16:18 16:18 Pedro kijtojneki te'ti.

¹ Kuḗ' pánoja seis días, Jesús kiwiga' Pedro, Jacobo iwán Juan yej iyiknĩmpa Jacobo, iwán yejémensan yajkij ipan se tepe' yej wejkapan.

² Ompa iyixtaj inomej idiscipolomej, Jesús se'pay nesi'. Tawij ixaya' kenya tɔnatĩ', itzótzol mochij este ichkátĩ'san, este ta-ixsewiaya.

³ Iwán íkuḗ'ya kitakej iga nesikoj ikypaprofetajmej Elías iwán Moisés, tɔtapojtokej iwán Jesús.

⁴ Iwán Pedro kijlij Jesús:

—NoTeko, iyekti iga nigaj nonokej! Siga tikneki, manikchjwakan eyi ranchojtztzĩn, se iga tej, se iga Moisés iwán se' iga Elías.

⁵ Mie j tajtojtoya Pedro wɔlaj se mixti yej tawia iwán kitzakuakoj. Iwán ipan inón mixti moká' se tájtɔl yej kijtoj:

—Ininwa' nokta in noPiltzĩn yej nikpoxchokiliá, iwán yéj neyɔlchikajto'. Yéj xikakikan.

⁶ Kuḗ' inón kikakikej discipolomej, motzojtzontokkej este talpan, iwán poxsan majmawikej.

⁷ Iwán Jesús kitechoj idiscipolomej iwán kitɔlij imḗ' ipan yejemej, iwán kijlijkej:

—Ximoketzakan, amo ximajmawikan.

⁸ Iwán kuḗ' tachakej, ayo' máj agaj kitakej, iséltisan Jesús.

⁹ Kuḗ' némiya temowaj ipan tepe', ijkĩn kitekimá' idiscipolomej:

—Amo agaj xikijlikan yej ankitakej, ankipowaskej este iga nej yej iPiltzĩn Taḡa' mani-ojpa-isa sej.

¹⁰ Iwán discipolomej kitajtankej Jesús:

—¿Te ígataj yej tamachtiaj ipan iley Moisés kijtowaj iga achto wĩ' ikypaprofetaj Elías?

¹¹ Jesús kijtoj:

—Kena, melá' iga Elías wĩ' achto, iga yéj nochi kiye'talij.*

¹² E' nej nimitzijliáj iga Elías wɔlkaya, iwán yejemej ayá' kixmatikej, majwa' kichjwilijkej ken yejemej kinekikej. Ijkonsan nɔ nej yej iPiltzĩn Taḡa' yawij ne-iknɔchjwatij.

¹³ Iwán idiscipolomej kimatikej iga Jesús nemi tajtowa de Juan yej tabautizawaya.

Jesús kachitialtiá se choochĩn yej tɔtapoliwi

¹⁴ Kuḗ' asitoj kan onolo', se taḡa' kitechoj Jesús iwán motankuaketza' iyixtaj, kijlij:

¹⁵ —NoTeko, achi xikikneli nopiltzĩn yej tɔtapoliwi, poxsan kknɔchijto' inĩn kokolis; wewetzi tiko iwán ipan ḗ'ti.

* 17:11 17:11 Mateo 3:3

16 Nikuiguiljkaya modiscipolojmej, e' yejemen awel kachitaltijkej.

17 Jesús kijtoj:

—iMataj amejemen ayá' anmomela'confiarojtokej nopan iwán ayá' anye'nemij! ¿Este kémano' máj nia nonoti iwán amejemen? ¿Este kēman nia nimitziyowijotij? Xinewajliguiljkan in chokotzin.

18 Iwán Jesús kajajwa' inón maļespíritoj, iwán kikixtij ipan inón chokotzin, iwán ikuá'ya achitiá'.

19 Kuá' iyokámeja onokej discipolojmej iwán Jesús, discipolojmej tatajtankej:

—¿Te iga an nokta nejemen awel nikixtilijkej in inón maļespíritoj?

20 Jesús kijtoj:

—Iga amejemen ayá' anmomela'confiarowaj nopan. Siga katka anmoconfiarowaj malej alín ke'pa iyol mostaza, wel ankijliayaj inín tepe': "Xicholo ompa iwán xaj nepa"; iwán inón tepe' choloj. Nochi wel ankichiwajaj siga anmomela'confiarowaj.

21 Inímpawa' nokta maļespíritoj ayá' kisa siga ayá' achto xi-oradokan iwán ximayunarokan.

Jesús sej kijtowa iga yawi mikiti

22 Mij Jesús iwán idiscipolojmej senemiáj ipan estado de Galilea, Jesús kijtoj:

—Nej yej iPiltzin Tağa' yawij nekiztkitij,

23 iwán yawij nemiktitij, e' ipan eyi día iga nimikis, nia sej ni-ojpa-isati.

Kuá' inón kikakikej discipolojmej pox moknomatikej.

Tomın yej momaka iga weyitiopan

24 Kuá' Jesús iwán idiscipolojmej asitoj altepe' Capernaum, yej kicobrarrowaj impuesto† iga weyitiopan yajkij kitatoj Pedro, kitajtankej:

—In yej mitzmachtíáj, ¿ix ayá'taj kimaka tomın iga weyitiopan?

25 Pedro kijtoj:

—Kena, kixtawa.

Kuá' Pedro kala' kalijti', Jesús tatajtan:

—¿Kén tikijtowa in tej, Simón? In reyejmej de inín tajli, ¿ix kicobrarrowa yej yejpa igentej o yej wejka ichamej?

26 Pedro kijtoj:

—Yej wejka ichamej.

Jesús kijtoj:

—Ánkawa' yej yejpa igentej ayá' kicobrarrowaj.

† 17:24 17:24 Xikita glosario "Impuestos".

27 E' iga amo agaj matikuejkuesokan, xaj xitapiloti ne laguna, iwán yej áchtopa tikpiloj, ipan iten tia tikasiliti se tomjn yej kimakas iga xixixtawáwa no-impuestoj iwán yej de tej, iwán xaj xixixtawati.

18

¿A'yéj yej máj tayakanto'?

1 Íkuá' discipolomej kitechojkej Jesús iwán kitajtankej:

—¿A'yéj máj tayakanto' kan Dios reinarowa?

2 Iwán Jesús kinotza' se choochjn iwán kiketza' tajkoyan kan onokej idiscipolomej,

3 iwán kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj siga ayá' ankipataskej ken annemij iwán ayá' anmochiwaj ken injn choochjn, awel reinarowa Dios ipan amejemen.

4 Yej máj tayakanto' kan reinarowa Dios, yej moalimpamati iwán mochiwa ken injn choochjn.

5 Siga agaj komemawia se ken injn choochjn iga netoka, ken kuá' nejya yej nemi neqmemawia.

Amo agaj xikchiwalti yej ayekti

6 'Si agaj makichiwalti yej ayekti se de inimej yej netokaj, yej ayá' moweyimatij, máj yekti katka makipipiloltikan se weyite'ti ipan ikech iwán makimotakan lámárko iga ompa maamiki.

7 ¡Ipan injn tajli pox ono' yej kiyoltilana se iga makichywa yej ayekti! Inón nochipa onos, e' poxsan kinkochiwaskej yej matachiwalti yej ayekti.

8 'Inón iga, siga momá' o mokxi mitzchiwaltiá yej ayekti, xikteki iwán xiktajkali wejka, máj yekti xikalaki kan ono' Dios timatájkol o tikxitájkol, e' ayá' mitzmotaskej ipan tiwelon yej ayí' sewis iwán ome momá' iwán ome mokxi.

9 Siga moyix mitzchiwaltiá yej ayekti, xixixti iwán xiktajkali wejka, máj yekti xikalaki kan ono' Dios iga se moyix que xikpia ome iwán mamitmotakan ipan tiwelon yej ayí' sewis.

Mixkuñtilo ipan se borrego yej polijto'

10 'Amo xikalimpamatikan inimej yej netokaj. Nimitzijliáj iga iyangelejmej yej kicuidarowaj, nochipa onokej iyixtaj noTaj ipan cielo.

11 Nej yej iPiltzjn Taga' niwalaj nikmanawiko yej pojpoli-wika.

12 '¿Kén ankitaj? Siga se taga' makipia cien borrego, iwán se makipolo, ¿ix ayá' ómpao' kikajtewas inón noventa y nueve iwán yaj kitemoti yej poliwi'?

13 Iwán siga casis, poxsan pakis. Máj pakis que iga inomej noventa y nueve yej ayá' polijtoyaj.

14 Ijkonsan nō amoTaj yej ono' ipan cielo, akineki mapoliwi nisé de inimej yej netokaj.

Kén iga se makiperdonaro se tokn̄n yej kichiwilij yej ayēkti

15 'Siga mokn̄n mitzch̄wiliá tejté yej ayēkti, xitajto wān yéj k̄an amómensan iwán xikijli iga ayompa yej mitzch̄wilij. Siga mitztajt̄olkūlij, tikt̄ánija mokn̄n iga wel sejanmoye'itaj.

16 E' siga ayá' mitztajt̄olkūliá, xiknotza se o ome tokn̄n iga nō makimatik̄an yej yawi mojt̄oti. Itajt̄ol Dios kijtowa iga kuá' agaj kitelwiáj, maonok̄an ome o máj yej kitztoskej.*

17 Siga yejemej nō ayá' kitajt̄olkūij, xikmat̄iltiya inochi tokn̄imej yej netokaj, siga yejemej nō ayá' kitajt̄olkūij, xikitak̄an ken se yej nám̄ol yej ayá' kixmati Dios, o ken se yej kicobr̄arowa impuesto.†

18 'Nej nimitzijliáj, yej ipan in̄n tajli ankijtoskej iga awel moch̄iwa, Dios yej ono' ipan cielo kijtoj nō iga awel. Iwán yej ankijtoskej iga wel moch̄iwa ipan in̄n tajli, Dios yej ono' ipan cielo nō kijtoj iga wel.

19 'Nō nimitzijliáj, siga ome de amejemen ipan in̄n tajli ankisentajtanij tejté kuá' an-oradowaj, noTaj yej ono ipan cielo yawij mitzmakatij.

20 Iga k̄an omen o eyi tokniwān monechkowaj iga neweyimat̄iltiáj, nej ompa nono' tatajkoyan.

21 Iwán Pedro kitajtanito Jesús:

—NoTēko, ¿ke' vej wel manikperdonarowili nokn̄n yej nech̄iwiliá yej ayēkti? ¿Ix este siete vej?

22 Jesús kijtoj:

—Nej ayá' nimitzijliá iga siete vej, sino que este setenta veces siete.

Se yej ayá' taperdonarowa yej kichiwilijkej yej ayēkti

23 'In̄n iga k̄an reinarowa Dios, ken tikita se rey yej kicobr̄arowa itekipanowānimej yej kideberowaj.

24 Kuá' nemi tacobr̄arowa, kiwajliguilijkej se itekipanowāni yej deberowaya poxsan komati tom̄in.

25 E' in̄n tekipanowāni ayá' kipiaya tom̄in iga makikuepa ke' deberowa, el rey tatekimá' iga makinamakak̄an iga esclavo‡ iwán isiwa' iwán ipilowān iwán inochi yej kipiaya iga wel makikuepa ke' deberowaya.

* 18:16 18:16 Dt. 17:6; 19:15 † 18:17 18:17 Judiyojmej kijiyayaj yej kicobr̄arowaj impuesto iga Roma. Xikita glosario "Impuestos". ‡ 18:25 18:25 Xikita glosario "Esclavo".

26 Iwán inón tekipanowani motankuaketza' iyixtaj el rey, iwán kijlij: “NoTeko achō' xinechá, iwán nochi motomın nia nimitzkuepeliti.”

27 Iwán el rey kichokilij inón tekipanowani, iwán kijlij iga makelkawayaya inón yej kideberowa iwán ay'ya kipresojuj.

28 E' kisa'san inón tekipanowani, masi' iwán se' itekipanowani-iknın yej kideberowaya alın. Kikechpatzka' iwán némiya kimiktiaya, kijlij: “iXinemakayakej yej tineberowa!”

29 Iwán inón itekipanowani-iknın, motankuaketza' iyixtaj iwán kijlij: “Achō' xinechá, iwán nochi motomın nia nimitzkuepeliti.”

30 E' yéj ayá' kikenlij, majwa' kipresojuj iga makikuepa inochi ke' deberowa.

31 Kuá' sekin tekipanowanimej kitakej inón, kualo' iyalmajmej, iwán nochi yajkiy kipowilitoj el rey.

32 Iwán el rey kinotza' inón yej tapresojuj, iwán kijlij: “iTitekipanowani yej pox tikchiwa yej ayekti! Nej nimitzelkawilij nochi yej tineberowaya, iga tineteki'tajtanilij.

33 Tej nō katka xichokili moknın yej mitzdeberowa, ken nej nimitziknelij.”

34 Iwán el rey poxsan kuejkuesiwi', iwán tatekimá' iga makicastigarokan este que makikuepa nochi ke' deberowa.

35 Iwán Jesús kijtoj:

—Ijkonsan nō noTaj yej ono' ipan cielo yawi kichiwati iwán amejemen, siga ayá' ankelkawiliáj iga nochi amoalmaj yej mitzchiwiliáj amoknın.

19

Jesús tamachtía iga yej namiktito' amo mamokawakan

1 Kuá' Jesús tami' tajtoj, kisa' Galilea, iwán asi' ipan estado de Judea yej ono' iyıkampa weya' Jordán.

2 Pox komati gente kitoga', iwán ompa Jesús kachitaltij yej wetitokej.

3 Iwán sekin fariseojmej kitechojkej Jesús kansan makimawetziltikan, kitajtankej:

—Ix wel se taga' kikajte'wa isiwa' iga san tejte-iga?

4 Jesús kijtoj:

—Ix ayı' ankileerowaj kan ikuilijto' itájtōl Dios, kijtowa iga kuá' pewa' nochi yej ono', Dios “kichij taga' iwán siwa'”?*

5 Iwán kijtoj: “Inón iga se taga', kuá' monamiktía, kikajte'was itaj iwán iye' iga mosekantiskeja iwán isiwa', iwán iyomextimej mochiwaskej ken sesan.”†

* 19:4 19:4 Gn 1:27 † 19:5 19:5 Gn 2:24

⁶ Iwán ay'ya onoskej ken omemej, sino que sesan. Inón iga amo agaj makiyokati yej Dios kisetilij.

⁷ Fariseojmej kitajtankej Jesús:

—¿Te ígataj Moisés kijtoj iga se taga' wel kikawa isiwa' siga kichiwiliá se ama' kan kijtowa iga momela'kájkeja?

⁸ Jesús kijtoj:

—Moisés kijtoj iga wel xikawakan amosiwa' iga anyoltakuaktikej, e' desde kuá' mochij tajli, Dios ayí' kine' ijkón.

⁹ Nej nikijtowa iga yej kiyokakawa isiwa', ayejpa iga isiwa' nemi yawi wan se', inón taga' yej takajtewa, siga monamiktiá iwán se' siwa', inonwa' nemi taxima iwán yej monamiktij. Iwán taga' yej mamonamikti iwán se' siwa' yej mokajtej, no taxima. Yej taxima kajasi iga mamocastigaro.

¹⁰ Idiscipolomej Jesús kijtojkej:

—Siga ijkónwa' kichíwa se taga' iwán isiwa', máj yekti katka iga amowa' mamonamiktilo.

¹¹ Jesús kijtoj:

—Inín ayá' nochi wel kentenderowa, petz inomej yejsan Dios kinextiliá.

¹² Ono' sese'pa iga taga' amonamiktiá: sekin itekímeja iga amonamiktiáj, e' onokej sekin tajtaga' yej kiyokakaparowaj iga amo masiwayowikan. E' onokej sekin yej ayá' monamiktiáj iga máj wel makipowakan itájtól Dios. Yej kineki ijkón kichíwa, makichíwa.

Jesús ki-omemawíáj kókone'

¹³ Kiwiguilijkej sekin kókone' Jesús iga makitalili imamej iwán makitajtanili Dios iga maye'onokan; e' discipolomej, pe'ya kajajwakej yej nemi kajaxitiáj kókone'.

¹⁴ E' Jesús, kijtoj:

—Xikawakan in kókone', kama manetechokan, amo xikojtzakuilikan; iga yej mochíwa ken inimej kókone', kajasi iga Dios marreinaro ipan yéj.

¹⁵ Iwán Jesús kitálij imamej kókone', iwán kisa' ompa.

Se taga' yej kipoxpiá tomín tatapowa' iwán Jesús

¹⁶ Se taga' yajki kitato Jesús, iwán kitajtan:

—Tamachtiani yej tiye'nemi, ¿té nikchíwas yej yekti iga wel nochipa manono iwán Dios?

¹⁷ Jesús kijtoj:

—¿Te iga tinetajtaniliá katiá yej yekti iga mamochíwa? Sésanwa' in yej kichíwa yej yekti, inonwa' Dios. E' siga tonosneki nochipa wan Dios, xikchíwa ken tatekimaka Dios.

¹⁸ Iwán chokotzin kijtoj:

—¿Katiapa yej Dios tetekimaka?

Jesús kijlij:

—Amo xitamikti; yej ñamiktito' amo mayawi wān se', amo xitachteki wān amo xikijto yej ayéj ijkón;

¹⁹ xikyē'ita motaj iwān moyē'; iwān xikchokili moknīn kensan tej timochokiliá.

²⁰ Chokotzīn kijtoj:

—Inochi inōn nikchijto'ya este kuā' aya niyolej; ¿te-o' máj nepolowa?

²¹ Jesús kijtoj:

—Siga tikneki xiye'ono iyixtaj Dios, xiknamaka nochi yej tikpiá, iwān xikmajmaka yej ayá' motapialiáj. Ijkón tia tikpiati yej pox valerowa ipan cielo; wān xiwiki iwān xinētoka.

²² E' kuā' chokotzīn kikagui' yej kijlij Jesús, mo-ñomatiájkiya iga poxsan motapialiáya.

²³ Iwān Jesús kijlij idiscipolomej:

—Nej nimitzijliáj iga se yej moconfiarowa ipan itomīn awel motēmaka iga Dios marreñaro ipan yéj.

²⁴ Nimitzojpa-ijliáj iga máj wel panowa se camello[‡] ipan ixapoyo akoxaj, que se yej motapialiá mamomaka iga Dios marreñaro ipan yéj.

²⁵ Kuā' inōn kikakikej idiscipolomej este madmiradojkej, iwān motajtankej:

—¿A'taj wel momañawij?

²⁶ Jesús kitachijlij idiscipolomej, iwān kijtoj:

—Tajtaga' inīn awel kichiwaj, e' Dios kena, wel kichiwa.

²⁷ Iwān Pedro kijtoj:

—NoTēko, nejemen nikajtéjkeja nochi yej nikpiayaj, iwān nimitztokakej. ¿Té nimotañiliskej?

²⁸ Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga inōn vej kuā' Dios kichiwaj iga tajli mayē'ono, kuā' nej yej iPiltzīn Taga' nimotañij kan nirreñarowa, amejemen yej annētokakej, anyawij nō anmotañitij ipan doce wejweyi asiento kan anmandaroskej iga sejsé de amejemen ankijuzgaroskej sejsé de inōn doce tribu[§] yej walkej ipan ipilowān Israel.

²⁹ Nochi yej iga san netokaj kikajtejkej ikalmej, iyo-kichikñimej, isiwa-ikñimej, itajmej, iyemej, ipilowān, o italmej, Dios yawi kimakati cien veces máj de lo que kikajtejkej, iwān yawij onotij nochipa iwān Dios.

³⁰ E' mia' yej inān tayakāntokej, yawij kawitij tatepotztaj, iwān yej inān onokej tatepotztaj, yawij tayakāntotij.

[‡] 19:24 19:24 Xikita glosario “Camello”. [§] 19:28 19:28 Xikita glosario “Tribu”.

20

Yej tekipanowaj ipan uvajjoj

¹ Jesús kijtoj:

—Kaṇ reinarowa Dios, ken tikita sɛ taḡa' yej kipiá weyi uvajjoj,* inṇn taḡa' kṇsa' isájpasan iga kiteṇoto imonsojmej iga mayakaṇ makitekitiḡ uva.

² Kuḷ' kási'ya monsojmej, motajtoṭtijkej ke' yawij kitaniṭij inón día, iwán kititanya imilpan iga matekipanoṭij.

³ Iwán iteko mijli kṇsa' sej ken las nueve de la mañana, iwán kita' sekin yej onokej tajkoaltepe', até kichijtokej.

⁴ Iwán kijlijkej: “Xakaṇ nō xitekkitij uva nomilpan, iwán nimitzixtawaskej ke' nokta motaniá.” Iwán yejemen yajkij tekipoṇoj.

⁵ 'Iteko mijli kṇsa' sej ken tajkodía, iwán kṇsa' sej ken las tres tiotakpan, ijkonsan sej kichij ken achto.

⁶ Iwán ken las cinco tiotakpan sej yajki tajkoaltepe', iwán kasi' sekin yej ayá' tɛ kichijtokej, kijlijkej: “¿Te iga nij amonokej semilwi' waṇ até ankichijtokej?”

⁷ Kijtojkej: “Iga ayagaj neṇemowaj iga manitekipanoḡaṇ.” Iwán kijtoj iteko mijli: “Xakaṇ nō xitekipanoṭij nomilpan, iwán nimitzixtawaskej ke' nokta motaniá.”

⁸ Kuḷ' tayówaya, iteko mijli kijlij yej kinentiá tekipoṇojkej: “Xiknoṭzákanya in yej tekipoṇojkej, iwán xixixtawákanya. Xixixtawakaṇ achto yej último pejkej iga tekipoṇowaj, iwán xitamiti ipan yej achto pejkej.”

⁹ Iwán asikej yej kalakkej iga tekipoṇowaj las cinco tiotakpan, iwán sejsé kimakakej ke' nokta motaniá sɛ día.

¹⁰ Kuḷ' asikej yej achto kalakkej iga tekipoṇowaj, kijtojkej anka máj komati kitaniṇskej; e' sejsé kimakakej ke' nokta motaniá sɛ día.

¹¹ E' kuḷ' an kixtájkeja, tekipoṇojkej pɛwa' mokue-sojkej waṇ yej iteko mijli,

¹² kijtojkej: “Inimej yej tiota'ya kalakkej, tekipoṇojkej seṇsan hora, waṇ tikixtaj achonsan nō ke' nejemej anne-ixtajkej yej nikijyowijkej tekipoṇol waṇ nitonatakej semilwi'.”

¹³ Iteko mijli kijlij sɛ de yejemej: “Ej, ayá' nemi nimitzixiwiliá yej ayekti. ¿Ix ayá'taj tikajkej iga tia tikaniṭi ke' motaniá sɛ día?”

¹⁴ Xikui motomṇ, iwán xaja. Nej nikneki manixtawa inṇn yej últimoja kala', ke'san tej nimitzixtaj.

¹⁵ ¿Ix ayá'taj nej nikmati tɛ nikchiwa waṇ notomṇ? ¿O tine-ixita iga nite-ijknṇn?”

* 20:1 20:1 Xikita dibujo pan Marcos 12:1.

16 Inón iga yej inán onokej tatepotztaj yawij tayakantotij, iwán yej inán tayakantokej yawij kawitij tatepotztaj; iga mia' yej kinotzaskej, e' ayá' inochin yawij kitapejpenatij.

Jesús kijtowa sej iga yawij kimiktij

17 Kuá' Jesús némiya yawi Jerusalén, kiwiga' doce idiscipolomej kan iyokamej iwán kijlijkej:

18 —Inán ankitaj iga nemi tiawij Jerusalén, ompiga ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés yawij nekitzkij nej yej iPiltzin Taga', iwán yawij kijtotij iga manemiktikan

19 iwán netitaniskej iyixtaj yej ayéj judiyojmej iga manepinajtikan, manemagakán iwán manemiktikan ipan cruz, e' ipan eyi día ni-ojpa-isas sej.

Yej kitajtan iye' Jacobo iwán Juan

20 Isiwa' Zebedeo iwán ipilowan, yej itoka' Jacobo iwán Juan, kitechotoj Jesús. Teye' iyixtaj Jesús motankuaketza' iga kitajtanilij tejté.

21 Iwán Jesús kitajtan:

—¿Te tikneki?

Teye' kijtoj:

—Xikijto iga kan tirreinaoj se de inimej nopilowan mamotali moye'kampa iwán se' mamotali moopochkampa.

22 E' Jesús kijtoj:

—Amejemen ayá' ankimatij te ankitajtani. ¿Ix anki-yowiskej ken nej nikijyowij kuá' necastigaroskej? ¿Ix wel ampanoskej kan nej nipanoj?

Yejemej kijtojkej:

—Kena, wel.

23 Jesús kijtoj:

—Kena, ankiyowiskej ken nej nia nikijyowiti kuá' ne-iknochiwaskej, iwán ampanoskej kan nej nipanoj, e' iga agaj mamotali noye'kampa o noopochkampa, inón ayéj nej nikmati, yawij kimakatij yejsan noTaj kitapejpen iga yawij motalitij.

24 Kuá' inomej se' diez discipolomej inón kikakikej, kikuesowilijkej Jacobo iwán Juan.

25 Iwán Jesús kinotza' idiscipolomej iwán kijtoj:

—Amejemen ankimátija iga yej mandarowaj ipan paismej poxsan kitajtaksa igentej, iwán yej gubernarowaj yolqisaj pan yej até iteki, kansan manesi iga mandarowaj.

26 E' iwán amejemen ayéj ijkón. Majwa' yej kineki matayakanto ipan amejemen, inón achto makipalewi toknimej.

27 Siga agaj de amejemen kineki matayakanto, mamochiwa esclavo iga nochi tokniwan.

28 Ijkon nej yej iPiltzin Taga' ayá' niwalaj iga manepalewikan, sino que iga manitapalewi, iwán iga manimiki iga mia' manixxitoma yej ken ilpitokej iga ayekti kichijtokej.

Jesús kitachaltía ome pachamej

29 Kuá' yejemej nemi kīsayaj weyi-altepe' Jericó, Jesús poxsan kitokatiayaj.

30 Ompa onoyaj omen pachamej ejewatoyaj ojtenoj; kuá' kikakikej iga ómpaya nemi panowa Jesús, tzajtzikej:

—iNoTeko, tej iPiltzin David, áchikej xine-iknelikan!

31 Yej ompa chapantiayaj kajajwakej pachamej iga ayo' máj matzajtzitokan, e' pachamej majya tzajtzikej:

—iNoTeko, tej yej iPiltzin David, áchikej xine-iknelikan!

32 Iwán Jesús moketza', kinotza' pachamej iwán tatajtan:

—¿Tē ankinekij manimitzchiwilikan?

33 Pachamej kijtojkej:

—NoTeko, niknekij manitachakan.

34 Iwán Jesús kinkelij inomej pachamej, iwán kijixchijchin, iwán íkuá'san in pachamej welja tachakej, iwán kitokákeja Jesús.

21

Jesús asi weyi-altepe' Jerusalén

1 Kuá' asitiáwija Jerusalén, iwán asikej altepe' Betfagé, itenoj tepé' yej itoka' Olivos, Jesús kititan ome idiscipolomej,

2 iwán kijlijkej:

—Xakan ipan inepa altepetzin yej ono' to-ixtaj. Ompa anyawij ankasitij se burra ilpito', no ompa ono' se burroztzin. Xikxitomakan, iwán xinewajliguilikan.

3 Siga agaj tejté mitzijliáj, xikijlikan: “ToTeko kineki, iwán nimanín sej mitzkawilikij.”

4 Inón mochij iga mamochiwa ken kijtoj se profeta, kuá' ijkín kijkuiloj:

5 Xikijlikan yej chantitokej Jerusalén: “Xikitakan, amorrey wí' iga amejemej, ayá' moweyimati, tejkatiwí' ipan se burro, yej aya i' moxilajtiá.”*

6 Iwán discipolomej yajkij, iwán kichijkej kensan Jesús kitekimakakej.

* 21:5 21:5 Zac 9:9

7 Kiwajligakej burra iwán ipiltzín; iwán discipolomej kipechtijkej burrojtzín iga itzotzolmej, iwán Jesús tejkaj.

8 Pox onoya mia' gente; yejemej kipatawilijtiajkij itzotzolmej ipan ojti. Sekin sej kitekikej imajma' soya' iga kitalijtiajkij ipan ojti.†

9 Yej tapanotiyay iwán yej yayaj tatzimpan tzajtziyay, ijkín tzajtzikej:

—¡Mamoweyimatilti iPiltzín rey David! ¡Mamoweyimatilti yej kititani toTeko Dios! ¡Mamoweyimatilti Dios yej ono' ipan cielo!

10 Kuá' Jesús ási'ya Jerusalén, nochi gente akojasiáj te nemi mochíwa, iwán mia' tatajtaniáj:

—¿A'yéj an in inín?

11 La gente kijtoyaya:

—Ininwa' profeta Jesús, yej moskaltij Nazaret ipan tajli de Galilea.

Jesús kikijkixtia' yej tanamakaj weyitiopan

12 Kuá' Jesús kala' ipan ipatiojyo weyitiopan, kikijkixtij inomej yej tanamakatojay iwán yej takojtoyaj. Kitzijtzinkuepa' mesajmej kan kipatatojay namoltomín iga tiopantomín.‡ Iwán no kiyayagatopewilijkej kan motaliyay yej kinamakatojay jojtoko.

13 Iwán Jesús kijtoj:

—Ijkín ijkuilijto' itájtól toTeko: “Nókal yawi motokawiti kajli kan oráđolo”;§ e' amejemen ankikueptokey kan miyanaj yej tachtekij.

14 Ompa weyitiopan kitechotoj Jesús sekin pachamej iwán koxomej, iwán kachitaltij.

15 E' kuejkuesiwikej ijfejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley kuá' kitakej iga Jesús taachitaltij, iwán iga kikakikej kókone' tzajtziotokey iga kijtojtoyaj: “¡Mamoweyimatilti iPiltzín Rey David!”

16 Iwán kijlijkej Jesús:

—¿Ix tikaki yej inimej kijtojtojkej?

Jesús kijtoj:

—Kena, nikaki. E' amejemen, ¿ix ayí' ankileerowaj itájtól Dios kan kijtowa?:

Tikchij iga kókone' iwán xolomej yej chíchijo', mamitztakujkilikan.*

17 Iwán Jesús kisa' Jerusalén, iwán yajki altepe' Betania iwán ompiga kochi'.

† 21:8 21:8 Ijkón kichíwayaj iga kilwichíwiliáj se yej gobernarrowa kua' nemi asi ipan se altepe' iga manesi iga kiye'itakej. ‡ 21:12 21:12 Tiopantomín se'pa tomín iga kikowaya yej ki-ofrecerowiliyay Dios weyitiopan. Awel mokowaya iga namoltomín. § 21:13 21:13 Is. 56:7 * 21:16 21:16 Sal 8:2

Jesús kimajliá higuerajkuawi' yej ayá' takto'

18 Iwán yowalti' kuá' nemi sej yawi Jerusalén, Jesús mayana'.

19 Kita' se higuerajkuawi'† yej ojtenoj onoya, iwán kitechoj iga makita siga takto', e' ayá' taktoya, kipiaya petz iyiswáyosan. Iwán ijkín kijlij inón kuawi':

—¡Nikeman nokta amo xitaki!

Iwán imaninsan waguí' in inón kuawi'.

20 Kuá' inón kitakej idiscipolomej moyolmajtijkej, iwán kitajtankej Jesús:

—¿Ix ken iga imaninsan waguí' in higuerajkuawi'?

21 Iwán Jesús kijtoj:

—Nej nimitzijliáj siga amejemen anmomela'confiarowaj pan Dios ayejsan ijkín wel ankichiwasej ken nikchiwilij inín higuerajkuawi', amejemen nō wel ankijskej inín tepe': "Xicholo ompa kan tono', iwán xaj lámako", iwán ijkón mochibas.

22 Nochi yej ankitajtaniliskej Dios kuá' nemi an-oradowaj, siga ankimela'credoskej, mitzmaskej.

Ken iga mandarowa Jesús

23 Iwán Jesús kala' weyitiopan, iwán miej tamachtijtoya ompa, kitechojkej ijefejmej sacerdotejmej iwán yej kimandarowaj judiyojmej, iwán kitajtankej:

—¿Té moteki in tej iga tikchiwa ijkín? ¿A' mitztekimá' iga wel xikchiwa inín?

24 Jesús kijtoj:

—Nej nō manimitztajtanikan, siga anne-ijlskej, nia nimitzijlij a'yéj netekimaka iga nikchiwa ijkín.

25 ¿A'yéj kititan Juan iga matabautizaroki? ¿Ix Dios kititan o tajtaga'?

E' pe'ya mosepantatapowijkej, mojljkej:

—Siga tikjtowaj iga Dios kititan, yawi te-ijliti: "¿Te ígataj ayá' ankitajtolkakikej?"

26 Siga tikjtowaj tajtaga' kititan, tikmajmawiliáj la gente, nochi kimati iga Juan Dios kitajtolmakaya.

27 Iwán ijkín kijlijkej Jesús:

—Ayá' nikmatij.

Iwán Jesús kijtoj:

—Nej nō ayá' nimitzijliáj a'yéj netekimaka iga manikchiwa ijkín.

Kan mamixkuñtilo ipan ome tepilowan

28 Jesús tatajtan:

† 21:19 21:19 Xikita glosario "Higo".

—¿Amejemen ken ankitaj inín? Sę ęaga' kipiaya ęme ipilowań; iwán kijlij sę de yejemej: “Nopíj, xaj xitekipanęti ipan ęvajyoj.”‡

29 Tępiltzın kijtoj: “¡Ayá' nikneki!” E' máj máj moyolpata', yájkisan tekipanęto.

30 Iwán tętaj kitato se' ipiltzın, ijkęnsan nę kijlij; wań inón tępiltzın kijtoj: “Kena notaj, nięti.” E' ayá' yajki.

31 ¿Katiapa de inımej kichij ken kitekimá' itaj?

Yejemen kijtojkej:

—Yej achto kitekimá'.

Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitzijliáj iga inęmej yej kicobręrowaj impuesto iga Roma iwán siwatkej yej najnaęolnemij, achto kalakiskej kań reinarowa Dios que amejemen.

32 Wálkaya Juan yej tabautizęrowa kinętilıko la gente ken iga mayę'nemikań, iwán amejemen ayá' ankita-jtękakikej; e' yej kicobręrowaj impuestos§ iwán siwatkej yej najnaęolnemij, kena kicređojkej. E' amejemen malej ankitaķe inín, e' ayá' anmoyolpataķe.

Kań mamıkuıtılo de inęmej yej ayá' ye'tekipanowaj

33 'Xikakikań inín se' yej nia nikijęti: İteko mijli kitoga' uva iwán kıkolętij; iwán kichij sę pozo kań mopaızka uva, iwán kichij sę torre iga wel matachalo noyań kań ono' ęvajyoj.

'Iwán itęko ęvajyoj kięakęwaltij* sekin tekipanowańimej iwán yajki wejka.

34 Kuę' asi' itięmpoj iga motękiya uva, kięitan sekin imęsojmej iga makitańanılıtij yej kięakęwaltijkej ęvajyoj ke' kixęawaskej itęko.

35 E' yej kięakęwaltijkej ęvajyoj, kikięzkijkej iwán kima-ķeķe itaęitan itęko ęvajyoj, se' itaęitan kimiktijkej iwán se' kitewijkej.

36 İteko ęvajyoj, kięitan majya mia' imęsojmej; e' yej kięaķeķtoķeķ ęvajyoj, ijkęnsan kichiwilijkej ken yej achto taęitanimej.

37 'Inón kita' itęko mijli, kięitan ipiltzın, kijtoj: “Yawij kirrespeęaętiņ nopiltzın.”

38 E' kuę' kięaķeķ tępiltzın, tekipanowańimej moķlijkej: “Inınyawa' in yej yawi moķiwati itęko inín taķli yej itajpa kikaķęwas, matikmiktıķanya nokta iga maķawi itaķ iga tejemej.”

‡ 21:28 21:28 Xikita dibujo pan Marcos 12:1. § 21:32 21:32 Xikita glosario

“Impuestos”. * 21:33 21:33 Ikuayo uva pox wejkaķa, wel taķi 20 ańos o máj, ijkęn iga wel kięakęwaltij ęvajyoj.

³⁹ Kikĩtzkijkej iwán kikĩxtijkej ipan uvajjoj, iwán kimiktijkej.

⁴⁰ Iwán Jesús tatajtan:

—Kuá' mawiki iteko uvajjoj, ¿te an kichiwilij yej kitakejtoyaj uvajjoj?

⁴¹ Yejemən kijtojkej:

—Inomej yej kitakejtoyaj uvajjoj yawij kimiktij niga kinkeliskej. Iwán se' tekipanowanimej kitakewaltij, iwán inomej kuá' asis itijepoj iga moteki uva, kimakaskej yej kitocarowa iteko uvajjoj.

⁴² Iwán Jesús kijtoj:

—In amejemən, ¿ix ayí' ankileerowaj kan ijkín ijkuilijto'?

Quijtowa:

Te'ti yej kitajkalkej yej kalchijawaj,

inon te'ti inán yej achto motalij.

Inín kichij toTeko

iwán pox monšaj tikitaj.†

⁴³ Amejemən ankijtowaj iga amonoskej kan Dios reinarowa, e' nimitzijliáj iga ayá' ankalakiskej, se'wa' in yej yawi kalakiti, yej kichijwa ken Dios kineki.

⁴⁴ Yej mawetzi ipan inín te'ti yej kitajkalkej yej kalchijawaj, yawi mopoipostekiti; iwán siga te'ti agaj mawetzi iyakapan, yawi mochiwati pínolsan.

⁴⁵ Kuá' ijefejmej sacerdotejmej iwán fariseojmej kikakikej yej Jesús kijtojtoya, imanín kimatikej iga inonwa' iga yejemən nemi tajtowa.

⁴⁶ Íkuá'san kinekiáj makikĩtzkikan Jesús iga makiprešojwikan, e' kimajmawiliayaj la gente iga kijtowayaj iga Dios kitajtōlmakaya Jesús.

22

Wel mixkuĩtilo kan monamĩtilo

¹ Jesús pewa' sej tatatapowij kan wel mamixkuĩtilo, kijtoj:

² —Kan reinarowa Dios, ken tikita se rey yej kilwichiwiliáj ipiltzín iga monamĩkiá.

³ Kitĩtan imonsojmej mata-ijitatij, e' te-ikniwan akinekikej.

⁴ Sej kitĩtan sekin imonsojmej, kijlijkej: “Xikijlikan te-ikniwan iga tákual óno'ya. Nikmĩktija notorojmej iwán se'pa noyolkamej yej tojtomakti', óno'ya nochi yej monekis; mawitzékanya nigaj kan monamĩktilo.”

⁵ E' te-ikniwan ayá' nokta kinekikej. Se de yejemej yajki imilpan, se' yajki tanamakato,

† 21:42 21:42 Sal 118:22-23

⁶ iwán sekin te-ikniwán kikiťzkijkej imonsojmej el rey iwán kimagakej poxsan; este kimiktijkej.

⁷ Iwán el rey poxsan kuesiwi', iwán kitítan isoldadojmej iga makimijmiktítij inomej yej tamiktijkej iwán iga makitátikan iyaltepe'.

⁸ Iwán inón rey kijlij imonsojmej: “Nochi óno'ya yej monekis iga monamiktילו, inomej te-ikniwán ayá' kajasiáj iga mawítzekan.

⁹ Xakan ipan callejmej yej onokej tajkoaltepe' iwán xikijlikan a'san nesí', matakuaqij iga aman monamiktía nopiltzin.”

¹⁰ Monsojmej yajkij ipan callejmej iwán kijlijkej yej ye'nemij wán yej ayá' ye'nemij iga matakuaqij kan monamiktילו, ijkón temi' mesajmej kan motaliayaj te-ikniwán.

¹¹ 'Kua' el rey kitato yej kixnantókeja mesa, kita' se taga' yej ayá' kakijto' itzótzol yej moakiá kua' monamiktילו.

¹² Iwán el rey kijlij: “Ej, ¿kén nokta tikala' nigaj aya'pa tikakijto' motzótzol yej moakiá kua' monamiktילו?” E' taga' ayá' tajtoj.

¹³ Inón rey, kitekimá' yej ompa tapalewiayaj: “Xikijxi-ilpikan iwán xikmajma-ilpikan, iwán xikixťikan iwán xikpatanaltikan kan takomichkan, ompa yawi chokati este tajtanguetzekas.”

¹⁴ 'Dios mia' kinotza, e' ayá' nochi kitapejpena.

Motajtani ix mo-ixtawa impuesto

¹⁵ Iwán fariseojmej yajkij iwán motajtoťtijkej iga makitentemokan ken iga makimawetziltikan Jesús.

¹⁶ Iwán kitítankej sekin yej de yejemempa iwán sekin yej kitokaj rey Herodes* iga ijkín makijlitij Jesús:

—Tamachtiani, nejemen nikmatij iga yej tikjowa ijkonya nokta, iwán titanextiliá iga makichiwakan ken Dios kineki, iwán ayá' tikchiwiliá caso yej kijtowa la gente iga tej ayá' titajtowa iga san mamitzye'itakan.

¹⁷ Ta' xine-ijlikan: ¿Ix yekti iga manixtawakan impuesto iga rey César† o ayá'?

¹⁸ E' Jesús kimati' iga kitajtankej iga san kitentemowaj, iwán Jesús kijtoj:

—Amejemen yej antakajkayawaj iga ankitokaj Dios, ¿te iga annentemowaj?

¹⁹ Xinenextilikan se tomín yej iga mo-ixtawa impuesto.

Iwán kiwiguilijkej in tomín.

* **22:16 22:16** Inimej judiyojmej achi ken monamakakej iga kipalewiayaj rey Herodes yej de los romanos yej tiltikmej yej kitaksayaj judiyojmej. † **22:17 22:17** Xikita glosario “César”.

20 Kuḗ' Jesús kita' tom̄in, tatajtan:

—¿A'yéj ixaya' iwán itoká' yej nigaj ijkuiijto'?

21 Yejem̄en kijtojkej:

—Rey César.

Jesús kijtoj:

—Puej xikmakakan rey César yej yejpa itatki, iwán xikmakakan Dios yej yéjpa itatki.

22 Kuḗ' inón kikakikej, san tajtachixtikajkej; iwán yájkija, ómpaya kikajtejkej Jesús.

Tatajtaniḗ siga monamiktulo kuḗ' ojpa-isalo

23 Íkuḗ'san sekin saduceojmej yajkij kitatoj Jesús. Saduceojmej kijtowaj iga yej mikij ayo' ojpa-isaj; inón iga ijkín kitajtankej Jesús:

24 —Tamachtiani, Moisés kijtoj siga se taga' yej siwayoj miki iwán ayá' kikajtewas nisé ipiltzin, iyikn̄in taga' yej mi' mamonamikti iwán isiwa' yej mi' iga ken kuḗ' makipiakan ipilowan yej mi'.

25 Nij ijkón mochij wan nejemen: onoyaj siete tajtaga' yej sesan itajmej iwán sesan iyemej. Yej tekoko achto monamiktij, iwán migui'. E' iga ayá' kikajtej nisé ipiltzin, siwa' monamiktij iwán iwéjpol.

26 Ijkonsan nō mochij iwán se', iwán ijkón nochi mochij, este que masi' siete iwéj.

27 Iwán migui' nō siwa'.

28 In kuḗ' ojpa-isaskej yej miktokej, ¿katiapa an de inón siete mochibas iwéj in inón siwa'? iga namiktitoya iwán inochimej.

29 Jesús kijtoj:

—Amejem̄en ayompa antajlamikij, ayá' ankimatij ken tamachtia itajtōl Dios, niga ayá' ankixmatij ken Dios wel kich̄iwa.

30 Kuḗ' yej miktokej ojpa-isaskej, ay'ya monamiktiskej, niga ipilowan ayo' kinamiktiskej, iga mochibaskej ken tikita iyangelejmej Dios yej onokej ipan cielo, yej nō ayá' monamiktiáj.

31 E' iga ojpa-isaskej yej miktokej, ¿ayá' ankileerojkej yej Dios mitzijlijkej? Ijkín kijtoj:

32 “Nej iDios Abraham, Isaac iwán Jacob.”‡ Dios ayéj iDios yej miktokej, sino que iDios yej isatokej.

33 Kuḗ' la gente inón kikakikej, poxsan madmiradojkej iga ijkón tamachtia Jesús.

Mandamiento yej máj matikobedecerokan

34 Kuḗ' fariseojmej kimatikej iga saduceojmej awel kitenkuepiliáj Jesús, monechkojkej iga kisen-itatoj Jesús;

35 iwán se yej tamachtíá ipan iley Moisés kine' makimawetzilti Jesús; ijkín kitajtan:

36 —Tamachtiani, ¿katiapa mandamiento ipan iley Dios yej más achto mamochíwa?

37 Jesús kijlij:

—“Xikchokili moTeko Dios iga inewi moalmaj, iwán iga inochi moespíritoj iwán yéj nochipa xikejlanto.”[§]

38 Ininyawa' in yej achto mandamiento yej máj mamochíwa.

39 Iwán el segundo áchisan kensan inín, kijtowa: “Xikchokili moknín kensan tej timochokiliá.”*

40 Ipan inín ome mandamiento taksa inochi ley iwán ken iga tamachtíáj profetajmej.

In Cristo, ¿a'yéj ipiltzín?

41 Míej fariseojmej nechkatóyajo' iná',

42 Jesús tatajtan:

—¿Amejemen, te ankijtowaj iga Cristo? ¿A'yéj ipiltzín?

Kijtojkej:

—Ipiltzín David.†

43 Jesús kijtoj:

—¿Te ígataj an David iga kitajtolmá' IyEspíritoj Dios, kijlij Cristo “noTeko”? David ijkín kijtoj:

44 ToTeko kijlij noTeko:

“Ximotali iladoj noye'má' kan nimandarowa, este que maniktali mokxitampa yej mitzijiyaj.”

45 ¿Kén wel Cristo yej itatitan Dios ma-ipiltzín David, esi David no kijliá iga iTeko?

46 Iwán ayagaj wel kitenkuepiliáj, iwán desde íkuḗ' ayo' máj agaj mixewij iga makitajtani Jesús.

23

Jesús kijtowa iga ayompa kichíwaj fariseojmej iwán yej tamachtíáj ipan la ley

1 Jesús kijlij la gente iwán idiscipolójmej:

2 —Yej tamachtíáj ipan la ley iwán fariseojmej momachíliáj iga yejemensan yej wel tanextiliáj iley Moisés.

3 Inón iga nimitzijliáj, xikchíwakan nochí yej mitzijliáj, e' amo xikchíwakan yej yejemen kichijtokej, iga yejemen kijtowaj iga mamochíwa tejté, e' yejemej ayá' kichíwaj.

§ 22:37 22:37 Dt. 6:5 * 22:39 22:39 Lv. 19:18 † 22:42 22:42 Inín David yej pox ikyay mi' yej katka rey de Israel.

4 Yejemen tatekimakaj iga mamochiwa yej ayagaj wel kichiwa, iwán tateki'chiwaltíaj, e' yejémejsan akichiwaj ni alín.

5 Inochi kichiwaj kansan makitakan. Kitáliaj pan iyixkuá' iwán ipan imamej itájtól Dios yej ijkuilijto' ipan amatzin yej ono' ipan cajajtzitzin iga san manesi, iwán kakiáj itzotzolmej yej kipiá weweya' ibibilonka.*

6 Kan takualo, yejemen motalijnekij ipan ye'asientoj kan motalíaj yej máj tayakantokej, iwán ijkonsan nõ kinekij makichiwakan ipan tiopamej.

7 Yejemen kinekij inochi gente makisaludarokan tajkoaltepe', iwán makijlikan "tamachtiani".

8 'E' amejemen amo ximotemakakan iga mamitziplikan "tamachtiani", iga amejemen amonochin anmojliáj "noknin", iwán ankipiáj sesan Tamachtiani, petz nejsan yej niCristo.

9 Iwán ipan inin tajli amo agaj xikijlikan notaj,† iga ankipiáj sesan amoTaj yej ono' ipan cielo.

10 Iwán amo nõ ximotemakakan iga mamitziplikan iga antamachtianimej iga nosełti yej niCristoj yej nitamachtiani yej nimitzmachtíaj kén iga xinemikan.

11 Yej kipalewiá sekin de amejemen inon yej máj tayakanto'.

12 Yej igánajsan moweyimati yawij kalimpamatitij, e' yej moalimpamati, inon yawij kiweyimatititij.

13 '¡Lástima amejemen yej antamachtíaj ipan la ley iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij!, ankitzakuiliáj sekin iga amo makalakikan ipan iyojwi Dios. Niga amejemen ayá' ankalakij wan ankitzakuiliáj iga amo makalakikan yej kalakisnekij ipan iyojwi Dios.

14 '¡Lástima amejemen yej antamachtíaj ipan la ley iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij!, ankikuiliáj ikalmej yej wewejmikikej iwán iga amo manesi yej ankichijtokej, pox anwejkawaj iga an-oradowaj. Inon iga amejemen máj yawij mitziknochiwatij.

15 '¡Lástima amejemen yej antamachtíaj ipan la ley iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij! Amejemen poxsan wejka annejnemij ipan tajli iwán ipan lámaz iga ankitemojtinemij yej wel ankiyolyamanaj iga makichiwakan nõ ken amejemen ankichiwaj, e' kuá' ankiyolyamankeja inon toknin majya kajasi iga mayawi kan tawewelkato', majya sej que amejemen.

* 23:5 23:5 Español: Filacterias y flecos. † 23:9 23:9 Ayéj iga awel mojliáj ijkín se imela'taj, sino que amo makijli se' ijkón.

16 '¡Lástima amejemen, momati iga antaye'ojkuiltiáj ipan iyojwi Dios, e' ayá' ankixmatij! Ankijtowaj: "Siga agaj kijtowa iga kichiwás tejté iwán kikui iga testigo weyitiopan, até kichij siga ayá' kichiwás; e' siga kikui iga testigo i-orojyo weyitiopan, inón sí ayékti siga akichíwa."

17 ¡Anxetoktikej iwán ken ampachamej! ¿Katiapa máj yékti: ix oro o weyitiopan yej kichíwa iga mamoye'ita oro iga ono' tiopan-ijti'?

18 Iwán nō ankijtowaj amejemen: "Si agaj kijtowa iga kichiwás tejté iwán kikui iga testigo altar yej ono' weyitiopan, até kichij siga ayá' kichiwás; e' siga kikui iga testigo ofrenda yej ono' iyixko altar, inón sí ayékti siga akichíwa."

19 ¡Anxetoktikej iwán ampachamej! ¿Katiapa máj yékti: ofrenda o altar? Yej máj yéktiwa' altar iga kichíwa iga mavalero ofrenda iyixtaj Dios.

20 Yej kitálij iga testigo altar, ayéj testigo petz altar, nō yej ono' iyixko.

21 Yej kitálij testigo weyitiopan, ayéj testigo petz weyitiopan, nō Dios, iga ompa ichan.

22 Yej kikui testigo cielo iga kijtowa iga kichiwás tejté, nō nemi kitáliá Dios de testigo iga ompa ewato' kan reinarowa.

23 '¡Lástima amejemen yej antamachtiáj ipan la ley iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij! Amejemen ankimakaj Dios amodiezmoj nochí yej ankipiáj este yej máj alimpa íyol wán iyiswayo yej yawi ipan especia,‡ e' ayá' ankichíwaj yej máj yékti yej kijtowa iley Moisés, iga xiye'nemikan, xita-iknelikan iwán iga ximoconfiarokan ipan Dios. Inonwa' in xikchíwakān, e' amo xikajtewakan iga ankitaliáj amodiezmoj.

24 ¡Amejemen momati iga antaye'ojkuiltiáj ipan iyojwi Dios, e' ayá' ankixmatij. Amejemen kuā' ankoniáj tejté, ankikixtiliáj se asastzin, e' ayá' ankitaj iga ankimela'tolowaj se camello!§

25 '¡Lástima amejemen yej antamachtiáj ipan iley Moisés iwán anfariseojmej, nésiki' anye'nemij siempa ayá'!, kenkuā' ankipajpakaj plato iwán posillo fuerájbapa, e' amejemen ipan amoalmajmej ankejlantokej iga antachtekiy iwán anmopoxtapialijnekij.

26 Amejemen anfariseojmej yej ken ampachamej: achto xikpakakan iyijtiko vaso iwán plato,* ijkón nō ejtos fuerájbapa.

‡ 23:23 23:23 En español kijtowa: menta, aniz iwán comino. § 23:24 23:24

Xikita glosario "Camello". * 23:26 23:26 Anka kijtojneki iga maejto iyalmaj.

27 'iAnlāstimajmej yej antamachtiáj ipan iley Moisés iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij!, amejemen ken tikita se animajxapo yej este ijísta'san iyíxkopa, este ye'nesi, e' ta-ijti' tento' iwán animajomimej iwán kuajkuan-tas yej palānto'.

28 Ijkón in amejemen; mitzítajki' pox anye'nemij; e' san anmopajpantiáj iga anye'nemij iwán poxsan ankichiwaj yej ayekti.

29 'iAnlāstimajmej yej antamachtiáj ipan la ley iwán amejemen anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij! Amejemen yej ankichiwiliáj ikalyotzitzin kan toktokej profetajmej, iwán poxsan ankimonsajtiliáj ikalyotzitzin kan motokaj yej ye'nemij.

30 Iwán ankijtowaj: “Siga katka tonóyaja kuá' to-ikyapatajwan kimiktijkej profetajmej, tejemen ayá' tikpalēwiyaj kuá' kimiktijkej profetajmej.”

31 Iga ijkón ankijtowaj, anmokuítíáj iga amejemen ipi-lowan yej kimiktijkej profetajmej.

32 Inán, iiktamikan yej amo-ikyapatajwan kitzintijkej!

33 'iAnkowamej! iKowamej amokniwan! ¿Kénya an-momanawiskej kan ta-iknochiwas tiwelon?

34 Inón iga nia nimitztitanilitij profetajmej, yej kimatij ken iga wel maye'nemilo, iwán yej mitzmachtiáj ipan iley Moisés. E' amejemen anyawij ankimiktítij iwán sekin anki-clavaroskej ipan cruz iwán ono' yej ipan tiopamej anyawij ankimagatij, ipan sejsé altepe' anyawij ankitalochtítij.

35 Inón iga yawij mitzcastigarotij iga nochí yej ikya amotajwewetkej kimiktijkej inomej tajtaga' yej ye'nemiáj, desde Abel yej ye'nemiá, iwán este Zacarías yej ipiltzimpa Berequías, yej amejemen ankimiktijkej iyíxtaj weyitiopan, itenoj altar.

36 Nej nimitzijliáj iga yawij mitzcastigarotij amonochin iga inin yej ankichijkej.

Choka Jesús iga Jerusalén

37 Jesús kijtoj:

—iAmejemen, amejemen yej anchantitokej Jerusalén, yej ankimiktíáj profetajmej iwán ankitejtemiktíáj tatitanimej yej Dios mitztitaniliáj! iMia' vej nikne' manimitznechkokan ken pio-ilamaj kinechkowa ipilowantzitzin iyastakapaltampa, e' ayá' ankinekikej!

38 Ta' xikitakan, inán amoweyitiopan† yawi kawiti iselti;

† 23:38 23:38 Jesús kijtoj “amókal”, yej nij kijtojneki “amoweyitiopan”. Jer 22:5

³⁹ iwán nimitzijliáj iga ayá' máj anyawij anne-itatij este kuá' antajtóskej de nej ijkín: "Matikweyimatiltikan yej wí', yej toTeko Dios kititani."

24

Jesús kijtowa iga weyitiopan yawi moxitiñati

¹ Jesús kisa' weyitiopan iwán némiya yaya, íkuá' idiscipolomej kitechojkej iwán pewa' iga kitajtachilijkej ken iga chijto' weyitiopan.

² E' Jesús kijtoj:

—¿Ankitaj inimej kalwewetkej? Nigaj ayá' yawi kawiti nisé te'ti yej manenekpanijto. Nochi yawij moxixitiñatij.

Yej mo-itas kuá' na' iga Dios tajuzgaroki

³ Iwán yajkij ipan tepe' yej itoka' Olivos. Kuá' Jesús ómpaya ewato', idiscipolomej kichtakatajtankej ijkín:

—¿Kémanya nokta yawi mochiwati on yej tikijtoj? ¿Té mo-itas kuá' tíwí'ya, iwán iga poliwiłojya nokta?

⁴ Iwán Jesús kijtoj:

—Amo agaj mitzkajkayawaskej,

⁵ iga mia' yawij witzetij iwán mopajpantiskej iga nej, siempa ayéj. Ijkín kijtóskej: "Nejya el Cristo"; iwán mia' yawij kikajkayawatij.

⁶ Kuá' ankikakiskej iga nijnijiga némiya momijmiktilo, iwán ankikakiskej iga se' tajli nō némiya momijmiktilo, amo ximomajtikan, inón nochi nokta yawi mochiwati, e' aya yej iga poliwiło.

⁷ Se país momijmiktij iwán sewo', iwán se nación momijmiktij iwán se'; iwán poxsan apistajtiás, poxsan nō onos kokolis iwán onos talolín nijnijiga.

⁸ Nochi inín aya yéj iga poliwiło, péwao' iga moñochiwalo.

⁹ 'Amejemen yawij mitzkítzkítij iga mitzmagaskej iwán mitzmiktiskej. Nochi mitzijyaskej iga annetokaj.

¹⁰ Íkuá' mia' yawij kikajtewatij iga netokaj, iwán yawij mo-ijiyatij. Onos yej kimiktijnekiskej yej netokaj wan sekin kinextiskej kan onokej yej mijantokej.

¹¹ Yawij witzetij mia' yej takajkayawaj, kijtóskej iga yejemej profetajmej, siempa ayéj, iwán mia' yawij kika-jkayawatij.

¹² Poxsan mochiwas yej ayekti, iwán mia' kikajtewaskej iga te-ijikñimej.

¹³ E' yej moconfiarojto' nochipa ipan nej, inón momañawij.

¹⁴ Inín ye'notíciay yej kijtowa ken iga reinarowa Dios, yawi mopowati noyan ipan inín tajli, iga nochi gente makimati. Íkuá'ya sí yáwiya tamiti nochi kuá' Dios tajuzgaróki.

¹⁵ 'El profeta Daniel kijuiloj* iga mochiwas yej pox ayékti weyitiopan-ijti'; kuá' ankitaskej iga inón óno'ya kan moweyimatiltiá Dios —yej kileerowa, makentendero—,

¹⁶ yej onoskej ipan estado de Judea mayákanya ipan tepeyoj.

¹⁷ Yej onos iyixko kajli ipan ipetayo, amo matemo iga makikixti tejté kalijti';

¹⁸ iwán yej nemis miliyti', ayo' mayawi ichan iga makikuiti itzótzol.

¹⁹ ¡Lástima siwatkej inón día iga yej tatalaxwijtokej iwán yej tachichitijtokej!

²⁰ Xiktajtaniłikan Dios iga kuá' ancholoskej amo kuá' tasektaj, niga ipan día kuá' mosewilo.†

²¹ Poxsan nokta moknochiwaloj, ayí' ijkón mo-ita' este kuá' pewa' mochiw inín tajli. Niga mochiwaso' sej ijkón.

²² Siga toTeko ayá' kixeloj inomej días, ayagaj momanawij; e' kixeloj iga kichokiliá inomej yej yéj kitapejpen.

²³ 'Siga agaj mitzijłiskej: "Ta' xikitakan nigaj ono' Cristo", o "Xikitakan nepa ono'", amejemen amo xiktajtolkakikan.

²⁴ Iga yawij wıtzetij iwán mopajpantiskej iga nej, siempa ayéj, kijoskej "Nejya niCristo", iwán kijoskej iga yejemen profetajmej iga Dios kitajtılmakaj, siempa takajkayawaj. Yawij kichiwatij milagrojmej yej ayi'pa mo-ita iga matakajkayawakan, este wel anka kikajkayawaskej yej Dios kitapejpen.

²⁵ Nej inín nochi nimitzmatiltijkeja malej aya mochiwa.

²⁶ Inón iga, siga mitzijliáj: "Ta' xikitakan, nepa ono' ipan desierto", amo xakan; o si agaj mitzijłiskej "Neki' ono' kalijti'", amo xiktajtolkakikan.

²⁷ Ijkón ken ankitaj kuá' tapetani iwán tawiá este ikisayan tonati' iwán este ikalakiyan, ijkón kuá' nia niwitzeti nej yej iPiltzin Taga'.

²⁸ Kan ono' yej mıkto'ya, ompa monechkowaj moximej.

Ken yawi wıtzeti iPiltzin Taga'

²⁹ Jesús kijtoj:

* **24:15 24:15** Dn 9:27; 11:31; 12:11 † **24:20 24:20** Ipan italmej israelitajmej kuá' pox tasektaj, wel wetzi hielo o pox tiawataj, inón iga pox moknochiwayaj siga wejka macholokan. Nq iley Moisés tatekimakaya iga awel manejnemilo máj de se kilómetro ipan día kuá' mosewilo. Inón iga, awel poxsan cholowayaj siga iyenemigojmej maasikan kuá' tasektaj, o ipan día kuá' mosewilo.

—Kuḗ' pánɔjya inɔmej días iga moknoçhiwalɔj, yawi takomitiati iga ay'ya tawij tɔnatì', niga ay'ya tametztonas; sitalimej yej onokej ipan cielo wejwetziskej. Nochi yej onokej ipan cielo mojolinaskej.

³⁰ Iwán mo-itas ipan cielo iga ninesíkiya nej yej iPiltzín Taga', iwán nochi gente yawij çòkatij iga majmawiskej, iwán ne-itaskej nej yej iPiltzín Taga' iga niwì' ipan mixti, nitawijtiwì' iga noweyipoder.

³¹ Iwán niktekimakas noangelejmej iga recio matapitzakan iga trompeta iga makinechkokan yej niktapejpen, yej nijnijiga onokej noyan ipan tajli.

³² 'Ximixkujtikan ipan higuerajkuawi': Kuḗ' ankitaj némiya kisa iseliska iwán némiya iswayowij, ankimatij iga wi'ya tɔnalis.

³³ Ijkonsan nɔ, kuḗ' ankitaskej iga némiya moçhiwa nochi yej nimitzijlijkej, xikmatikan iga aké' poliwi iga nej níwi'ya sej.

³⁴ Nimitzijliáj iga nochi inín yawi moçhiwati kuḗ' aya mikij yej inán onokej.

³⁵ Cielo iwán tajli poliwisej, e' yej nikijtoj, nochi yawi moçhiwati.

³⁶ 'E' ayagaj nokta kimati tɛ día o tɛ hora, ayagaj kimati, niga angelejmej yej onokej ipan cielo, niga nej yej iPiltzín Dios, iséltisan noTaj Dios, kimati.

³⁷ 'Ijkonsan ken moçhij kuḗ' onoya Noé, † ijkonsan nɔ kuḗ' niwì' nej yej iPiltzín Taga'.

³⁸ Kuḗ' aya apoliwilo iga tiawá', nemi takualowaya iwán nemi atilowaya iwán nemi monamiktiayaj iwán sekin nemi kinamiktiayaj isiwapilowan, ijkón kichijtoyaj este iga Noé kala' ipan weyi ákal.

³⁹ Iwán ayagaj kimatiá, este que walaj tiawá' yej pox recio iwán nochi amikikej. Ijkonsan nɔ kuḗ' niwì' nej yej iPiltzín Taga'.

⁴⁰ Inón vej ome taga' onoskej mlijiti'; sɛ kiwigaskej iwán se' kikajtewaskej.

⁴¹ Ome siwatkej tapayantoskej; sɛ kiwigaskej, iwán se' kikajtewaskej.

⁴² 'Inón iga xisatokan iga ayá' ankimatij te keman nia niwitzeti nej yej amoTɛko.

⁴³ E' xikmatikan inín, siga itɛko kajli kimatiá tɛ hora wi' tayowakan yej tachteki, ayá' kochá iwán ayá' motemakas iga makikaltapokan iga makitachtekan.

⁴⁴ Inón iga amejemen xisatokan iga xinechixtokan; nej yej iPiltzín Taga' niwì' kuḗ' ayá' ankimatitokej.

Tekipanowani yej ayá' kichíwa ken kijtowa iteko

⁴⁵ Kijtoj Jesús:

—Nimitzijliáj iga ye'tekipanowani nochipa kichíwa ken kijtowa iteko, iwán kimati yej mamochíwa; inõmpa tekipanowani iteko kitapejpena iga makita nochi ikalijti', wán este matatamaka kuá' nokta takualo.

⁴⁶ Páкто' inón tekipanowani iga kuá' wí' iteko kasiki kichijto' ken kitekimakakej.

⁴⁷ Nimitzijliáj iga inón tekipanowani yawij kitalitij iga makimandaro inochi yej itátkipa iteko.

⁴⁸ E' siga inón tekipanowani kichíwas yej ayekti, iwán makijto ipan iyalmaj: "Noteko wejkáwaso' iga asis",

⁴⁹ iwán pewas iga kiknochíwas sekin tekipanowanimej, iwán pewas iga takua, iwán sentawana iwán sekin,

⁵⁰ iteko yawi witzeti kuá' inón tekipanowani ayá' kichixto'.

⁵¹ Iwán poxsan yawi kicastigarotij; kensan inõmej yej mopajpantiáj iga ye'nemij. Yawi chokati iwán este tangueguetzekas.

25

Kan mamixkuñtilo ipan diez takomej

¹ Jesús kijtoj:

—Kan reinarowa Dios ken tikita diez takomej yej kikuikej icandilmej de aceite iwán yajkij kan monamiktilo iga kixnamikitoj chokotzin.

² Cinco de yejemej moxeto'tilijkej, iwán se' cinco ye'tajlantokej.

³ Yej xetoktikej kikuikej icandilmej, e' ayá' kiwigakej aceite iga sej makatalilikan.

⁴ Yej ye'tajlantokej, kinentiayaj máj aceite ipan ibotellajmej, iyoka yej kinentiayaj ipan icandilmej.

⁵ Chokotzin poxsan wejkej, iwán takomej inochimej kochisnekikej iwán kochikej.

⁶ Wán tajkoyówal tzajtziq': "¡Wí'ya chokotzin, xikixnamikítija!"

⁷ Nochi inõmej takomej mopejpentiketzkkej kan kochtoyaj, iwán pewakej iga katáliliáj icandilmej.

⁸ Iwán inõmej cinco takomej yej moxeto'tilijkej, kijlijkej inõmej yej ye'tajlantokej: "Achi xinemakakan amoaceitej, iga némiya sewi nocandilmej."

⁹ E' takomej yej ye'tajlantokej, kijtojkej: "Ayá', akimakas iga tonochimej. Máj yekti xakan xikowatij kan monamaka iga nõ xikpiakan amoaceitej."

10 Mij inomej cinco takomej yej moxeto'tilijkej nemi yayaj kikowatij aceite, asi' chokotzın. Takomej yej kipiáyaja aceite kalakkej iwán chokotzın kan monamiktilo iwán tzakui' kaltın.

11 Iwán asikoj takomej yej takowatoyaj, kijtojkej: "¡Juu, juu, achi xinekalatapowilikán!"

12 E' chokotzın kijtoj: "Nimitznojma-ijliáj iga ayá' nokta nimitzixmatij."

13 Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Xisatokan, iga ayá' ankimatij kēman niwejasiki, nej yej iPiltzın Taga'.

Mixkuñtilo ipan eyi tekipanowanimej

14 'Kan reinarowa Dios ken tikita se taga' yej motapialía yej yátiya wejka ipan se' país, kinotza' itekipanowanimej iga kikajtewilij tomın iga makitekipanoqan.

15 'Se de yejemej kimá' cinco tawaxan tomın,* se' kimá' ome tawaxan tomın, iwán se' kimá' sesan, ijkón nochi kimajmá' ke'san wel kitekipanoñtiá. Iwán yájkiya wejka ipan se' tajli.

16 Iwán inón tekipanowani yej kimakakej cinco tawaxan tomın, kitekipanoj iwán kitānilij se' cinco.

17 Ijkōnsan nō yej kimakakej ome tawaxan tomın, kitānilij se' ome.

18 E' yej kimakakej sesan, yajki kiyānato itomın iteko, kichkua' tajli iwán kitoga' inón tomın yej kimakakaj.

19 'Kua' pox wejka, iteko inomej tekipanowanimej walał sej, íkuā'ya kichij cuenta iwán yejemen.

20 Achto asiko yej kimakakej cinco tawaxan tomın, iwán kimá' se' máj cinco yej yéjpaya kitānilij, kijtoj: "Noteko, tinemaga' cinco tawaxan tomın, inán nigaj ono' se' cinco yej nejya niktānilij."

21 Iteko kijtoj: "Ómpaya ken tikchij, tej sí tiye'tekipanowani iga tikchij ken nimitzijlij; como tikpiwij yej alın nimitzmakaka, inán nia nimitzmakati iga xitekipano ipan yej máj komati. Xikalákiya iga matisempakikan."

22 Máj máj asiko inón tekipanowani yej kimakakaj ome tawaxan tomın, iwán kijtoj: "Noteko, tinemakaka ome tawaxan tomın, inán nikuajli' nawi, niktānilij se' ome."

23 Iteko kijtoj: "Ómpaya ken tikchij, tej sí tiye'tekipanowani iga tikchij ken nimitzijlij; iga tikpiwij yej

* 25:15 25:15 Tawaxan tomın o bolsa de dinero: Griego "talento" yej valerowa ke' se kitāniá ipan veinte años.

alín nimitzmakaka, inán nia nimitzmakati iga xitekipano ipan yej máj komati. Xikalákiya iga matisempakikan.”

²⁴ E' kuá' asi' inón tekipanowani yej kimakakaj sesan tawaxan tomín, kijlij ipatrón: “Noteko, nej nikmatiá iga tipoxyoltakuakti' iwán titapixka kan ayá' titoga'.

²⁵ Inón iga nimitzimakasi', iwán niktoga' motomín, e' nigaj ono' yej motatki.”

²⁶ Iteko kijlij: “Ayéj tiye'tekipanowani, atikyolmaka iga titekipanowa, tikmatiaya iga nej nitapixka kan ayá' nitoga';

²⁷ maséj tikawato in notomín ipan banco, ijkón kuá' nimokuepaya tinemakaya notomín wan se' alín yej kitani.”

²⁸ Iwán kijlij yej ompa onoyaj: “Xikuilikan inón tawaxantomín yej kipiaya, iwán xikmakakan inón yej kipiá diez.

²⁹ Iga yej kipiá, máj yawij kimakatij, este popóxsanya sej yawi kipiati; e' yej ayá' kipiá, este yej alín kipiá yawij kikuilitij.

³⁰ Iwán inín taga' yej atekipanojneki, xixixtikán iga maono kan takomi iga ompa machokato este magueguet-zeka itan.”

Kua' yawij kijuzgarotij nochi gente

³¹ 'Kua' nej yej iPiltzín Taga' niwi' ken se rey, neyawalojtiwitzej noangelejmej, iwán nimotalij ipan weyi asientoj kan nirreinaroj.

³² Iwán nochi gente yej ono' ipan inín tajli yawij mon-echkotij no-ixtaj, iwán nej nia nikyojyokatitij, ken tikita yej kicuidarowa yolkamej kiyoyokatiá borrejojmej iwán chivojmej.†

³³ Iwán borrejojmej yawij kawitij noye'kampa, iwán chivojmej yawij kawitij noopochkampa.

³⁴ Wan nej yej Rey nia nikijliti yej kawitij noye'kampa: “Xiwikikanya yej mitzpalawijkej noTaj iga xiye'onokan; xikalakikan kan Dios reinarowa. Ijkón kine' Dios desde iga mochij inín tajli.

³⁵ Nimayana' iwán amejemen annetamakakej; kuá' ni-atanekiá, anneamakakej; kuá' ninemiá kan ayéj nochan, annekochtijkej amochan.

³⁶ Kuá' anikpiaya notzótzol, annetzotzolyotijkej; kuá' niwetitoya, anneomemawijkej; kuá' nonoya preso, annepaxalowilitoj.”

³⁷ Iwán yej kichiwaj ken Dios kineki, kijtoskej: “NoTeko, ¿kémán nimitzitatej iga timayantinemiá iwán nimitzta-makakej? ¿O kémán nimitzitatej iga tatanektinemiá iwán nimitzamakakej?

† 25:32 25:32 Xikita glosario “Chivo”.

38 ¿Kéman nimitzitatej iga tinemiá kan ayéj mochan iwán nimitzkochtijkej nochamej? ¿O kéman mitzpoloj motzótzol iwán nimitztzotzolyotijkej?

39 ¿O kéman nimitzitatej tiwetitoya, o tonoya ipan cárcel iwán nimitzpaxalowilijtoj?"

40 El Rey kijtoj: "Nej nimitzijliáj, kuá' tejté ankichiwilijkej yej yékti inimej nokniwan yej moalimpamatij, inonwa' nej annechiwilijkej."

41 'Iwán el Rey kijlij yej onokej iyopochkampa: "Xicholokan no-ixtaj amejemen yej amonókeja iga anyawij ampoliwitij; xakan ipan tiwelon yej ayí' sewi yej ono' iga Tzitzimi' iwán iga iyangelejmej.

42 Nimayana', iwán ayá' annetamakakej, ni-atanegui' iwán ayá' anneamakakej.

43 Ninemiá kan ayéj nochán, iwán ayá' annekohtijkej amochán. Anikpiaya notzótzol, amejemen ayá' annetzotzolyotijkej; kuá' niwetitoya iwán nonoya preso, ayá' annepaxalowilijtoj."

44 Iwán yejemej kijtoskej: "NoTeko, ¿kéman nimitzitatej timayantinemi, o ti-atanektinemi, o tiwejkachanej, atikpiaya motzótzol, o tiwetitoya, o tonoya ipan cárcel, iwán ayá' nimitzpalewijkej?"

45 Iwán inon Rey kijtoj: "Nimitzijliáj iga kuá' ayá' ankichiwilijkej yej yékti inimej nokniwan yej moalimpamatij, nej no ayá' annechiwilijkej."

46 Inimej yatij kan ayí' tamis iga kiknochjwaskej, e' yej kichijwaj ken Dios kineki, yawij onotij nochipa wan Dios, ayí' mikiskej.

26

Kitemowaj kén iga makikitzkikan Jesús

1 Kuá' Jesús tami' nochi kijtoj inin, kijlij idiscipolomej:

2 —Amejemen ankimátija iga mosta se día ásisya iyilwiyo la Pascua;* nej yej iPiltzin Taga' yawij nekikitzkitij iwán yawij nemiktij ipan cruz.

3 Iwán ijefejmej sacerdotejmej, wan yej tamachtiaj ipan la ley iwán wewetkej yej kimandarowaj judiyojmej, monejnechkojkej chan Caifás, yej ijefej ijefejmejpa sacerdotejmej.

4 Ompa motatapowijkej iga makikitzkikan Jesús, e' matakajkawakampa iga makimiktikan.

5 Kijtowayaj:

* 26:2 26:2 Xikita glosario "Pascua".

—Ayá' tikchīwaskej kuá' nento' ilwi', iga amo makuesi-wilo.

Sę siwá' kitoyawa yej ajwiya' ipan itzontekon Jesús

⁶ Kuá' Jesús onoya altepe' Betania chan Simón yej kipiaya lepra,

⁷ se siwá' yajki kan ono' Jesús, kiwajli' se iboteyajtzin yej kipiaya aceite yej poxsan ajwiya' iwán pox valerowa, iwán kitoyawilij ipan itzontekon Jesús kan kixnantoya mesa.

⁸ Kuá' discipolomej inón kitakej, kuesiwikej, mojlijkej:

—¿Te iga in inín aceite kiyokatoyajkej?

⁹ Inín wel katka mamonamaka iga komati tomín, iwán inón tomín tikmajmakayaj yej ayá' motapialiáj.

¹⁰ Jesús kikagui' yej kijtojkej discipolomej, kijtoj:

—¿Te iga nemi ankikuejkuesowaj inín siwá'? Inón yej nechīwilij poxsan nikye'ita.

¹¹ Yej ayá' motapialiáj, nochipa onoskej amowan, e' nej ayá' nochipa nij annepiaskej.

¹² Iga inín siwá' kitoyaj inín yej ajwiya' noyakapan, tanextiliá iga ijkín nechīwiliskej kuá' neṭokaskej.

¹³ Nimitzijliáj iga nóyansan kan mopowas ipan inewi inín tajli, kén iga Dios tamanawia, yawi nō mopowati yej kichij inín siwá', iwán ijkón moejlamikis yej kichij.

Judas motajoltiáj wan sacerdotejmej

¹⁴ Sę de inomej doce idiscipolomej yej itōka' Judas Iscariote, yajki kitato ijefejmej sacerdotejmej,

¹⁵ iwán kijlij:

—Siga nimitzpalewiáj iga xikitzkikan Jesús, ¿ké' tomín annemakaskej?

Iwán yejemej kipagarojkej treinta tomín de plata.

¹⁶ Iwán íkuá'ya Judas kitejoj keman wel makikitzkikan Jesús.

Cenarowa Jesús iwán idiscipolomej

¹⁷ Inón día kuá' pewa' iyilwiyo la Pascua, kuá' mokua pan yej ayá' kipiá levadura, discipolomej kitechojkej Jesús, kitajtankej:

—¿Kan tikneki manimitzchīwilijij tákual iga tikilwichīwiliskej la Pascua?

¹⁸ Jesús kijtoj:

—Xakan Jerusalén, ichan inón taga' yej ankixmatij iwán xikijlikan: “ToTamachtiani kijtowa ijkín: Nej alinsan poliwi iga yáwija nemiktij, mochan nikpanoltijneki iyilwiyo la Pascua iwán nodiscipolomej.”

¹⁹ Discipolomej kichijkej ken kijtoj Jesús, iwán kichijkej tákual iga kilwichiwiliáj la Pascua.

20 Kuḗ' tayowáti'ya, Jesús kixnḗn mesa iwán doce idiscipolójmej.

21 Mieḗ takuajtoyaj, kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga se de amejemen yawi nenextiti iga manekitzkikan.

22 Discipolójmej poxsan moknoḗmatikej; iwán sejsé pe' kitajtankej Jesús;

—¿NoTeko, ix nej?

23 Iwán Jesús kijtoj:

—Se de amejemen yej iwán nemi nisentakua ipansan inin plato, yawi ne-ichtakanextiti iga manemiktikan.

24 Nimitzijliáj iga nej yej iPiltzin Taga' yawij nemiktitiḗ ken ijkuilijto', e' lástima inón taga' yej yawi nenextiti iga manekitzkikan. ¡Máj yekti katka iga inón taga' amo maki-onoltikan!

25 Iwán Judas, yej yawi tanextiti, kijtoj:

—Tamachtiani, ¿ix nejya an?

Jesús kijlij:

—Kena, tejya nokta.

26 Mieḗ takuajtoyaj, Jesús kikui' paḗ, kimá' gracias Dios, iwán kuḗ' kitatajkóloja, kimajmá' idiscipolójmej, kijtoj:

—Xikuakan inin paḗ, ininwa' nocueroj.

27 Iwán kikui' se vaso yej kipiá vino, kimá' gracias Dios iwán sejsé sejsé kimakatiajkij idiscipolójmej, kijlijkej:

—Xikonikan amonochin,

28 iga ininwa' noesyoyej kijtojneki iga nikchiwa se'ya pacto, iga nia niktoyawati noesyoyej iga mia' mamoperdonaro yej kichijkej yej ayekti.

29 E' nimitzijliáj iga ayo' máj nikonij inimbapa uva iyayo este kuḗ' tiksen-oniskej nuevo vino kan Dios reinarowa.

Jesús kijtowa iga Pedro yawi kijtoti iga ayá' kixmati

30 Kuḗ' tami' kitakuikilijkej Dios, yajkij ipan se tepe' yej itoka' Olivos.

31 Iwán Jesús kijtoj:

—Amejemen amonochin inin yówal ankikajtewaskej iga anmoconfiarowaj ipan nej; iga ijkín ijkuilijto': "Nikmiktij iteko borreḗojmej iwán borreḗojmej papayiniskej."†

32 E' kuḗ' ni-ojpa-isas sej, kuḗ' anyaskej Galilea, nej achto niati.

33 Iwán Pedro kijtoj:

—Malej iga inochin mamitzsenkokajtewakan, e' nej ayá'.

34 Jesús kijlij:

—Nej nimitzijliá iga inin yówal kuḗ' aya takujka kayo, tia tikijtoti eyi vej iga ayá' tine-ixmati.

35 Pedro kijtoj:

—Malej iga matisenmikikān, nej ayá' nikitōj iga ayá' nimitzixmati.

Iwán nochi idiscipolōjmej ijkōnsan nō kijtojkej.

Jesús orādowa Getsemaní

36 Iwán Jesús asito iwán idiscipolōjmej kān kijliáj Getsemaní. Ompa kijlij idiscipolōjmej:

—Nijo' ximotālikān, nej maniao' nepa, manitajtōti wān Dios.

37 Jesús kikuitēwa' Pedro iwán iyōmexti ipilowān Zebedeo. Jesús pēwa' iga poxsan moknōmati' iwán moyōlmiktij.

38 Iwán kijtoj:

—Poxsan nimoknōmati este ken nimikisnékiya. Nijo' xikāwikān, xisatokān nowān.

39 Jesús yajki achi máj wejkatzīn, iwán kitēnewij Dios este motzontōga' tālpān, ijkīn kijtoj:

—NoTaj, siga wel mochīwas, xinēmanawi iga amo manēmiktikān; e' amo mamochīwa ken nej nikneki, mamochīwa ken tej tikneki.

40 Jesús yajki sej kān ono' idiscipolōjmej iwán kasitōj kojkochokej; iwán kijlij Pedro:

—¿Ix ni alín awel an-isatōj nowān malej sē hora?

41 Xijisatokān iwán xi-orādokān iga amo mamitztanilikān Tzitzimi'. Ipan amoālmajmej ankiyōlmakatokej iga anchīwaj yej yēkti, e' amogānajsan awel anchīwaj.

42 Jesús sej orādoto, iwán ijkīn kitajtānilij Dios:

—NoTaj, siga ay' wel tejte-o' mochīwa iga amo manēmiktikān, mamochīwa ken tej tikneki.

43 Kuā' mokuēpa' sej Jesús, kasikōj idiscipolōjmej kojkochokej iga poxsan kochisnekiáj.

44 Iwán kikajtej sej idiscipolōjmej iga yajki sej orādoto, inōn vejwa' eyi veja iga yawi orādōti, iwán ijkōnsan sej kijtoj.

45 Iwán yajki sej kān ono' idiscipolōjmej, iwán kijlijkej:

—¿Ix ankojkochokejo'? ¿Nemi anmosēwiáj? Wítzeja yej kitekichijtokej yej ayēkti iga yawij nekītzkītij, nej yej iPiltzīn Taga'.

46 Ximoketzákānya, tiákānya; wī'ya yej nenēxtiá.

Kikītzkiáj Jesús

47 Jesús tātapōjtōyao' iwán idiscipolōjmej, kuā' asiko Judas, sē de inōmej doce idiscipolōj Jesús. Asiko iwán mia' yej kitokatiwītziáj. Kiwajligayaj espada[‡] iwán kuawi', inīmej kitītan sacerdotējmej iwán yej kimandarowaj judiyōjmej.

[‡] 26:47 26:47 Xikita glosario "Espada".

48 Ijkin kijtoj Judas kuꝥ' aya kinextiá katiá in Jesús:
—Yej ankitaskej nikpipitzoj, inonya nokta xikitzkikan.

49 Iwán Judas kitechoj Jesús, iwán kijlij:

—¿Kén tikmati, noTamachtiani?

Iwán kipipitzoj.

50 Jesús kijlij:

—Ej, in tej ¿té tikuiko?

Iwán kisempolójkeja in Jesús iga kikitzkijkej, iwán kiwigákeja preso.

51 E' se yej nemiá iwán Jesús, kikixtij iyepadaj, iwán kinagastegui' se yej imonsojpa ijefej sacerdotejmej.

52 Iwán Jesús kijtoj:

—Xikena moepadaj ipan ikajlo', iga nochi yej tamiktiáj iga espada, yawij no kimiktij iga espada.

53 ¿Ix atikmati iga nej wel katka niktajtaniá noTaj más de setenta y dos mil ángelejmej iga manemanawikan?

54 E' siga ijkón, ¿kéntaj mochīwas ken ijkuilijto'? Inón iga yekti mamochīwa kensan kijtowa itájtōl Dios.

55 Iwán Jesús kijlij inomej gente:

—¿Ix anwalkej annekuikoj ken kuꝥ' se yej tachte'? ¿Ix inón iga ankiwajligakej espada iwán kuawi'? Nej nochipa nimotāliaya amowan iga nitamachtijtoya weyitiopan, iwán ayí' annekitzkijkej.

56 Nochi inin nemi panowa iga mamochīwa ken kijkuilokej profetajmej ipan itájtōl Dios.

Iwán nochi discipolomej kikajtejkej iselti Jesús, iwán chojcholojkej.

Jesús kijuzgarowaj chan Caifás

57 Iwán kiwigakej Jesús iyixtaj Caifás yej ijefej sacerdotejmej. Ompa no onoyaj yej tamachtij ipan la ley iwán yej kimandarowaj judiyojmej.

58 E' Pedro kiwejkatokatiajki Jesús este que asi' ipan ipatioj ijefej sacerdotejmej, ompa kala' iwán motālij wan policiyajmej§ iga makita té kichīwiliskej Jesús.

59 Iwán ijefejmej sacerdotejmej iwán nochi yej kimandarowaj judiyojmej, kitēmowiliayaj Jesús tejté yej ayekti kichij kansan makipantikān iga wel makimiktikan.

60 E' akasilijkej nité yej ayekti, malej iga mia' kiyokapan-tiayaj Jesús. Iwán walkej omen yej tayokapan-tiáj,

61 kijtojkej:

—Inin taga' kijtoj: “Nej wel nikxixitina iweyitiopan Dios, iwán eyi día newiguiliá iga sej manikojpachīwa.”

62 Iwán ijefej sacerdotejmej, moketza', iwán kijlij Jesús:

§ 26:58 26:58 Xikita glosario “Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan”.

—¿Aya'taj titajtowa achi? ¿Ix ayá' tikaki iga nemi mitztelwiáj?

⁶³ E' Jesús atajtoj. Iwán ijɛfej sacerdotejmej, kijtoj:

—Nej nimitztajtani ipan itoka' Dios yej isato' iga xinenojma-ijlikan siga tejsya nokta Cristo yej iPiltzin Dios.

⁶⁴ Jesús kijtoj:

—Ijkón ken tej tikitoj. Iwán nimitzijliáj iga anyawij anne-itatij iga nej yej iPiltzin Taga' ni-ewatos iladoj iye'ma' Dios yej nochi wel kichíwa, iwán anne-itaskej kuá' nemi niwí' ipan mixti cielojkóbapa.

⁶⁵ Íkuá'ya ijɛfej sacerdotejmej, kitzatzayan itzótzol iga kuejkuesiwi', iwán kijtoj:

—Inín taga' kimalijlij Dios. Ay'ya tiknekij máj agaj tejté makijto icontraJ Jesús, némiya tikakij iga kimalijliá Dios.

⁶⁶ ¿Kén ankijtowaj amejemen?

Yejemej kijtojkej:

—¡Kichij yej ayékti, kajasi iga mamomikti!

⁶⁷ Íkuá'ya kixaygachijchakej iwán kimagakej. Sekin kixaygatatzinakej Jesús.

⁶⁸ Kijliayaj:

—Tej Cristo, ¡siga tiprofetaj, ta' xikijto a'yéj mitzmaga'!

Pedro kijtowa iga ayá' kixmati Jesús

⁶⁹ Mej Pedro ewatoya fuera ipan patio, se isirvientaj Caifás kitechoj iwán kijlij:

—¡Tej no tinemiá iwán Jesús yej de Galilea!

⁷⁰ E' Pedro iyixtaj nochi yej ompa onoyaj kijtoj iga ayá' kixmati Jesús, kijtoj:

—Ayá' nikmati de te nemi titajtowa.

⁷¹ Pedro kixtiaya ipan ipuertajyo patio iwán se' sirvienta kita', kijlij yej ompa onoyaj:

—Inín taga' no nemiá iwán Jesús yej de Nazaret.

⁷² Iwán Pedro sej kijtoj iga akixmati, este kitokawij Dios iga ijkón nokta, kijtoj:

—Ayá' nikixmati in inón taga'.

⁷³ E' aya wejkatí', yej ompa onoyaj kitechojkej Pedro iwán kijlijkej:

—Mataj tejwa' no de yejémempa iga tikakij ipan sanmotájtól.

⁷⁴ Pedro kijtojtewa':

—Ayá' nikixmati in inón Taga'. ¡Dios mane-iknochiwa siga nemi nimitzkajkayawaj!

Iwán íkuá'ya takuiktikísa' se kayo.

⁷⁵ Iwán Pedro kejlán yej kijtoj Jesús: “Kua' aya takuika kayo, tia tikijtoti eyi vej iga ayá' tine-ixmati.” Iwán Pedro kisa' ompa iwán poxsan choga' este kualo' iyalmaj.

27

Jesús kiwigaj iyixtaj Pilato

¹ Kua' tanési'ya, nochi ijefejmej sacerdotejmej iwán yej kimandarowaj judiyojmej, motajtołtijkej ken iga yawij kimiktij Jesús.

² Iwán kilpitiajkij iga kikawatoj iyixtaj Pilato yej gobernador romano.*

Ken iga migui' Judas

³ Kua' Judas kinéxtija Jesús iga makikitzkikan, iwán Jesús yáwija kimiktij, Judas kimachilij iga pox ayékti kichij iwán kikuepiltoj sej in inón treinta tomín de plata ijefej sacerdotejmej iwán yej kimandarowaj judiyojmej.

⁴ Kijtoj Judas:

—Nej nikchij yej ayékti iga niknamá' Jesús yej ayá' nemi kichíwa yej ayékti iga makimiktikan.

Yejemej kijtojkej:

—Inón nejemen ayo' nikmatij, inonwa' tej tikmati.

⁵ Iwán Judas kitajtájkal in inón tomín weyitiopan-ijti', kistewa' iwán yajki mopipiloto.

⁶ Ijefejmej sacerdotejmej, kipejpejpenkej inón tomín, iwán kijtojkej:

—Inín tomín awel matikakikan kan tiknechkowaj ofrendajmej, iga inín ipati' iyesyo Jesús iga yawi mikiti.

⁷ Iwán motajtołtijkej iga inón tomín, makikuikan iga mamokowa tajli yej itoka', Ítal yej Tekipanowa iga Soki', kan motokaskej yej wejkachanejkej.

⁸ Inón tajli este inán itoka' Estajli iga mokowa' iga tomín yej iga kimiktijkej Jesús.

⁹ Ijkón mochij ken kijtoj el profeta Jeremías, kua' kijtoj: “Kikuikkej inón treinta tomín de plata, achón ipati' kitálilijkej israelitajmej,

¹⁰ iwán iga inón tomín mokowa' tajli yej itoka', Ítal yej Tekipanowa iga Soki', ijkón ken netekimá' toTeko.”†

Jesús iyixtaj Pilato

¹¹ Jesús kiwigakej iyixtaj el gobernador, iwán kitajtan:

—¿Ix teja in iRrey judiyojmej?

Jesús kijtoj:

—Ijkonya ken tej tikijtowa.

* 27:2 27:2 Xikita glosario “Romano”. † 27:10 27:10 Zac 11:12-13

12 Kuá' ijefejmej sacerdotejmej iwán yej kimandarowaj judiyojmej kitelwiayaj Jesús, Jesús até kijtoj.

13 Iwán Pilato kijlij Jesús:

—¿Ix atikaki nochi yej nemi mitztelwiáj?

14 E' Jesús ayá' kijtoj nité nokta iwán in gobernador poxsan madmiradoj.

Jesús óno'ya nokta iga yawi mikiti

15 Ipan iyilwiyo la Pascua el gobernador kitekimajkawaya se preso, san katiá kijtóskej la gente.

16 Ompa onoya se preso yej inochi kixmatiá iga kichíwa yej ayékti, itóka' Barrabás.

17 Kuá' la gente nechkatokej, Pilato kijlij la gente:

—¿A'yéj ankinekij manikmajkawa? ¿Ix Barrabás o Jesús yej kijliáj el Cristo?

18 Iga Pilato kimatiá iga kikitzkijkej Jesús iga kixitayaj.

19 Mie j Pilato ewatoya ipan iweyi-asientoj kan mandarowa, isiwa' kitatitanilij iga kijlij: “Amo te xikchíwili inín taga', yéj ayá' nemi kichíwa yej ayékti. Nej yowan niktemi' poxsan yej ajayékti iga yéj.”

20 E' ijefejmej sacerdotejmej iwán yej kimandarowaj judiyojmej, kijlijkej la gente iga makijtókān iga makimajkawakan Barrabás iwán Jesús makimiktikan.

21 Gobernador sej tatajtan:

—¿A'yéj de inín omen ankinekij manikmajkawa?

Yejemej kijtojkej:

—Xikmajkawa Barrabás.

22 Pilato kitajtan la gente:

—¿Te ankinekij manikchíwili Jesús yej kitókawíáj el Cristo?

Inochimej kijtojkej:

—¡Xikmikti ipan cruz!

23 Pilato kijtoj:

—¿Ix te kichij yej ayékti?

E' majya tzajtzikej iga kijtojkej:

—¡Xikmikti ipan cruz!

24 Kuá' Pilato kita' iga ayo' te wel kichíwa iga la gente majya tzajtzikej, tatekimá' iga makikuilitij a'ti iga mamomapaka[‡] iyixtaj la gente, kijtoj:

—Ayéj notechko iga mamiki inín taga', yéj ayá' kichij yej ayékti, ompa amejemen xikitakan.

25 Iwán nochi gente kijtoj:

—Nejemenyawa' iwán nopilowan manimokuitikan iga mamiki.

[‡] 27:24 27:24 Iga ijkín momapá', yej kitakej kimatikej iga kijtojneki iga Pilato akiye'ita yej mochij, ayéj itechko iga mamiki Jesús.

26 Iwán Pilato kimajkaj Barrabás, iwán tatekimá' iga makimagakan Jesús iwán kimá' la gente iga makimiktikan ipan cruz.

27 Iwán isoldadojmej Pilato kiwigakej Jesús al palacio, iwán kipoloj komati soldadojmej.

28 Iwán kipejpetzojkej Jesús iwán kajakiltijkej tzótzol yej este chilti'san.

29 Iwán kitalilijkej ipan itzontekon se corona\$ de witztzi yej kiyawalchijkej, iwán kikitzkiltijkej no se kuawi' ipan iye'ma'. Iwán motankuaketzayaj iyixtaj iga kajawilmatichej; kijliayaj:

—iXiyé'ono iRrey judiyojmej!

30 No kichijchayaj, iwán iga kuawi' kikuajkuawitekkej.

31 Kuá' támi'ya kajawilmatichej, kikixtilijkej sej inón tzótzol yej chilti' iwán kajakiltijkej sej yej itzótzolpa nokta. Iwán kiwigákeja iga kimiktitoj ipan cruz.

Jesús kiclavarowaj ipan cruz

32 Kuá' kistiáyaja ipan palacio, kasikej se taga' yej ichan altepe' Cirene yej itoka' Simón; yéjya kitekimakakej iga makiwiguili Jesús icruz.

33 Kuá' asikej kan kitokawíaj Gólgota, yej kijtojneki Kan ono' Kuaomi',

34 ompa kimakakej Jesús iga makoni vino yej nenelijto' iwán yej pox chichi' iga amo mapoxkualo; e' kuá' Jesús, kimachilij, akine' konij.

35 Kuá' kiclavarójkejya ipan cruz, soldadojmej kikuikej itzótzol Jesús iga kirrifarojkej iga makimatikan aja'yéj kikuis. Ijkón kichijkej iga mamochiwa ken kijtoj se profeta: “Kirrifarojkej notzótzol iga makimatikan aja'yéj kikuis.”

36 Iwán ómpaya motajtalkej iga kitztoyaj Jesús.

37 Iwán ikuapan kikuilojkej yej kijtowa te iga kimiktijkej ipan cruz. Ijkín ikuilijtoya: “INÍN JESÚS YEJ IRREY JUDIYOJMEJ.”

38 Iwán na' kan kiclavarójkej Jesús pan cruz, no kiclavarójkej ome yej tachteki, ipan sejsé icruz, se iladoj iye'ma', se' iyopochkampa.

39 Iwán yej panowayaj itenoj Jesús, kipinajtiayaj, este kikuatzejtzelowiliayaj

40 iga kijliayaj:

—Tej tikijtoj iga tikxitinas weyitiopan, iwán ipan eyi día wel sej tikojpachiwa, moganaj ximomanawi. Siga tej iPiltzin Dios, xitemo ipan cruz.

41 Ijkonsan nō ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley iwán fariseojmej iwán yej kimandarowaj judiy-ojmej, kipinajtiayaj Jesús, iwán mojliayaj:

42 —Sekin kimānawij, igānajsan awel momānawiá, siga yéj iRrey Israel, matemo ipan cruz iga maticredokan ipan yéj.

43 Yéj moconfiāroj ipan Dios; inán Dios makimānawi, siga melá' iga kineki, porque yéj kijtoj: “Nej iPiltzīn Dios.”

44 Ijkonsan nō yej tachtekej, yej nō kiclavarojkej ipan sejsé cruz, kipinajtijkej Jesús.

Miki Jesús

45 Kuá' asi' tajkodía, noyan ipan tajli takomitiá', ijkón takomititoya este las tres tiotakpan.

46 Iwán íkuá'ya Jesús tzajtzi' iga inochi itájpāl, kijtoj:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —yej kijtojneki: TinoDios, tinoDios, ¿te iga tinekájteja?

47 Sekin yej ompa onoyaj kikakikej iwán kijtojkej:

—Ta' xikakikan, nemi kinotza ikyapa profeta Elías.

48 Iwán se de yejemej motaloj iga kikuito tejté yej ken ichka', iwán kapachoj iga xoko'vinoj, kitālij ipan se weya'ojta' iga kitecholtijkej iga makichichina.

49 E' sekin kijtojkej:

—Xikajtewa, matikitakan siga wj' in Elías iga kimānawiki.

50 Jesús sej tzájtzi'pa iga tajtoj, iwán mígui'ya.

51 Íkuá'ya tzótzol* yej iga tajkótzaktoya weyitiopan, tajkótzayani', pewa' ajko iwán tzayantiwālj este tani. Mojolin tajli iwán este xaxamani' temej.

52 Iwán animajxapomej tajtapowikej; iwán mia' yej mik-tokej, yej kicredojkej Dios, ojojpa-isakej.

53 Inimej kijkiskej animajxapoko kuá' Jesús ojpa-ísa'ya, iwán yajkij ipan weyi-áltepe' Jerusalén, iwán ompa mia' kitakej.

54 Ijefej soldadojmej iwán yej iwán kicuidaroytoyaj Jesús, kuá' kitakej molin tajli iwán nochi yej mochi, poxsan majmawikej iwán kijtojkej:

—Mataj melá' inin taga' iPiltzīn Dios.

55 Ompa onoyaj mia' siwatkej yej wéjkasan tajtachixtoyaj yej kipalewijnemiáj Jesús iwán kitokakej desde Galilea.

56 Nō ompa onoya María Magdalena, María yej íye'pa Jacobo iwán José, iwán íye' yej ipilówampa Zebedeo.

Motoka Jesús

* 27:51 27:51 Xikita glosario “Cortina”.

⁵⁷ Kuḗ' némiya tayowati, wḗlaj se ṭaga' yej motapialíá yej itoḗa' José, yej ichan ḗltepe' Arimatea, yéj nḗ idiscípoloj katka Jesús.

⁵⁸ Inḗn ṭaga' yajki kitato Pilato iwán kitajtanilij icuḗrpoj Jesús iga makitḗka; iwán Pilato tatekimá' iga makimakakan.

⁵⁹ José kikui' icuḗrpoj Jesús, kikikimiloj iga se sávana yej ejto'.

⁶⁰ Iwán kitokato ipan se animajtexapo'[†] yej kichiwilíjkejo' José. Kuḗ' kitentzákua'ya animajxapo' iga se weyiyawalte'ti, yájkiya.

⁶¹ Ompa onoya María Magdalena iwán se' María, ejewatoyaj itenoj animajxapo'.

Kicuidarowaj Jesús kan motoga'

⁶² Ipan se'ya día, día kuḗ' mosewilo, ijefejmej sacerdotejmej iwán fariseojmej monechkojkej iga yajkij kitatoj Pilato,

⁶³ kijlitoj:

—Tekiwaj, nejemen nikeljamikij iga inón yej takajkayawa, kuḗ' aya miki, kijtoj iga kuḗ' kipiaya eyi días iga mikto', yawi sej ojpa-isati.

⁶⁴ Inón iga xitatekimaka iga makicuidarotij kan motoga' eyi día, amo santá' yaskej idiscipolojmej iwán kikixtiskej icuḗrpoj iwán kijtoskej: “Ojpa-ísa'ya kan miktoya.” Ijkón majya sej takajkayawaskej que achto.

⁶⁵ Pilato kijtoj:

—Nigaj ono' soldadojmej iga matakuidarotij. Xakan iwán xikitakan iga maye'tzakto animajxapo'.

⁶⁶ Iwán yajkij iwán kiyé'tzakkej animajxapo', kitálilijkej se sello inón te'ti yej kitentzakto' animajxapo', iwán ompa kikajtejkej soldadojmej iga matakuidarokan.

28

Ojpa-isa' Jesús kan miktoya

¹ Kuḗ' pánoja día iga mosewilo, kuḗ' tanestíwí'ya sej ipan domingo, María Magdalena iwán se' María, yajkij kitatoj kan motoga' Jesús.

² Iwán poxsan molin tajli iga wḗlaj ipan cielo se iyáŋgel Dios este kan toḗto' Jesús. Iwán kena' weyite'ti yej iga tentzaktoya animajtexapo', iwán motalij ipan inón weyite'ti.

³ Inón áŋgel petaniá ken tikita kuḗ' tapetani, iwán itzótzol este ichkati'.

[†] 27:60 27:60 Sekin judiyojmej kichijkej ken cuarto ipan te'ti iga kitokaj yej mi'. Kitzakkej iten xapo' iga weyiyawalte'ti yej wel momimilowa.

⁴ Kuá' soldadojmej inón kitakej kuekuechkakej iga maj-mawikej iwán wetzikej, kajkej ken tikita yej miktokej.

⁵ El ángel kijlij siwatkej:

—Amo ximajmawikan. Nej nikmati iga ankitemowaj Jesús, yej kimiktijkej ipan cruz.

⁶ Ayá' nigaj ono', yejwa' ojpa-ísa'ya, kensan kijtoj. Inán xikitakij kan kitalkaj.

⁷ Iwán xákanya semi, xikmatiltikan idiscipolojmej: “Yéj miktoyay, e' ojpa-ísa'ya sej, iwán yéj yawi asiti achto Galilea que amejemen, iwán ompígaya ankitaskej.” Inón yej niwalaj nimitzmatiltikoj.

⁸ Iwán siwatkej kiskej animajtexapoko, malej maj-mawikej, e' yejemej paktiayaj iga kijlitoj idiscipolojmej nochi yej kitakej.

⁹ Iwán Jesús mixnextij iyixtajmej siwatkej iwán kisaludarojkej. Yejemen kitechojkej Jesús, iwán kiweyimatiltijkej este kijikxinapalojkej.

¹⁰ Jesús kijtoj:

—Amo ximajmawikan. Xakan xikijlitij noknimej iga mayakan Galilea, iwán ompígaya ne-itaskej.

Yej kijtojkej soldadojmej

¹¹ Mie j inimej siwatkej nemi yawij, sekin soldadojmej yej tacuidaroyaj, yajkij ipan altepe', iwán kipowilijkej ijefejmej sacerdotejmej nochi yej mochi j.

¹² Inimej ijefe j sacerdotejmej yajkij tajtoj wan yej kimandarowaj judiyojmej iga motajtojtijkej iwán kimakakej komati tomín soldadojmej,

¹³ kijlijkej ijkín:

—Amejemen xikijtokan iga tayowakan, mie j ankohtoyaj, walkej idiscipolojmej Jesús iwán kichtekkej icuerpoj.

¹⁴ Siga el gobernador makimati nochi inín, nejemen niawij nikyolyamanatij, iwán até mitzchiwiliskej.

¹⁵ Iwán soldadojmej kikuikej inón tomín, iwán kichijkej ken kijlijkej. Iwán ijkón kipowaj judiyojmej este inán.

Jesús kijtowa te makichiwakan iyapostolejmej

¹⁶ Ijkón iga inón once apostolejmej* yajkij Galilea, ipan tepe' kan Jesús kijtoj iga mayakan.

¹⁷ Kuá' kitakej Jesús, kiweyimatiltijkej; malej iga sekin ayá' kitawelcredowayaj.

¹⁸ Jesús kitechoj idiscipolojmej, iwán kijtoj:

—Inán Dios kichij iga wel manirreinaro ipan cielo iwán nigaj ipan tajli.

* 28:16 28:16 Xikita glosario “Apóstol”.

¹⁹ Xaqaṅ noyaṅ kajkaṅ onolo' ipan nochi paismej iwán xiknextilikān inomej gente iga manetokakan; xikbautizarokan ipan itoka' toTaj, ipan itoka' tePiltzin iwán ipan itoka' el Espíritu Santo,

²⁰ iwán xiknextilikanya iga makichiwakan nochi yej nimitzijlijkej. Iwán xikmatikan iga nej nono' amowan nochipa, este kuā' tamis inin tajli. Ijkonyawa'.

Itájtɔl Jesucristo yej kijkuiloj San Marcos

Juan yej tabautizarowa kipowa itájtɔl Dios

¹ Ijkín pəwa ye'notičiaj de Jesucristo,* yej Diospa iPiltzín.

² Ikya profeta Isaías ijkín kijkuiloj ken Dios kijlij:

Ta' xikaki, niktitanis sɛ notatitan miej tej aya nimitztitani, iga tayakanas iga mata-ijliti iga mamopreparadojtokan iga tiwi'.

³ Mokaki itájtɔl inón tatitan, tajtowa recio ipan desierto.†
Kijtowa:

“Xikajtəwákanya iga ankichiwaj yej ayɛkti, ijkón anki-
tapowaj ojti iga toTɛko.”

⁴ Ijkón Juan tabautizarowaya‡ ipan desierto iwán kijlij iga nochi makikajtəwákanya iga kichiwaj yej ayɛkti, iwán mamobautizarokan; ijkón Dios makiperdonarowilikan yej kichijkej yej ayɛkti.

⁵ Nochi yej chantitokej ipan estado de Judea, iwán yej chantitokej Jerusalén, yayaj kikakitij Juan itájtɔl. Iwán kuə' la gente motɛnxitónkeja iga kichijkej yej ayɛkti, íkuə'ya Juan kibautizarowaya inomej ipan weya' Jordán.

⁶ Juan kakijtinemiá itzótzol yej chijtoya iga itzojmiyo camello,§ iwán tajko-ilpitinemiá iga kuetax, iwán kikuaya chapolin iwán kuayojnekti.

⁷ Iwán Juan ijkín tatatapowiaya:

—Nɛtokatiwi' sɛ yej máj tayakanto' que nej, yej ni alín aneajasi iga manixitomili iga'.

⁸ Iwán nej inán nimitzbautizarojkej iga a'ti, e' yéj yawi mitzbautizarotij iga el Espíritu Santo.

Mobautizarowa Jesús

⁹ Inomej día, Jesús kisa' ipan iyaltepe' kan íchan katka; inón altepe' yej itokə' Nazaret, yej ono' ipan ital Galilea. Iwán Juan kibautizaroj Jesús ipan weya' Jordán.

¹⁰ Iwán kuə' kistiaya ipan a'ti, Jesús kita' iga tapowi' cielo, iwán temoj ipan yéj iyEspíritoj Dios ken sɛ jojtoko.

¹¹ Iwán mokagui' itájtɔl Dios; kijtoj:

—Tej nokta tinoPiltzín yej nimitzpozchokiliá. Tej tineyolchikajto'.

Tzitzimi' kineki iga Jesús makichíwa yej ayɛkti

* 1:1 1:1 Xikita glosario “Cristo”. † 1:3 1:3 Xikita glosario “Desierto”. ‡ 1:4 1:4 Xikita glosario “Bautizar”. § 1:6 1:6 Xikita glosario “Camello”.

¹² Ku꤁' Jesús mobautizároja, iyEspíríto꤁ Dios kiwiga' ipan desierto kan ayá' chantitolo'.

¹³ Ompiga Jesús onoya cuarenta días iwán animálme꤁; iwán wala꤁ Tzitzimi' iga katka makichiwalti ye꤁ ayektí; iwán wálke꤁ ángelejme꤁* iga kipalewíko꤁ Jesús.

Jesús kipowa ye'noticia꤁

¹⁴ Ku꤁' el gobernador kipresó꤁wija Juan, Jesús yajki ipan estado de Galilea, kipowato ye'noticia꤁ kén iga Dios temánawiá.

¹⁵ Ijkin kijtowa꤁ Jesús:

—An sí así'ya ye꤁ mochixto꤁ya, iwán inán ayo' wejkatis iga yawi reinaro꤁ti Dios. Ay'ya má꤁ xikchíwakan ye꤁ ayektí, iwán xicredókanya ye'noticia꤁.

Jesús kinotza nawi ye꤁ topo꤁jma꤁

¹⁶ Jesús nejnentiaya ipan a꤁ten laguna ye꤁ ito꤁ka' Galilea. Ompa kita' Simón iwán Andrés ye꤁ iyíknimpa. Ye꤁jemen atarrayero꤁jme꤁. Iwán ompa atarrayaro꤁jtoyaj ipan inón a'ti.

¹⁷ Iwán Jesús kijo꤁:

—Xinotokakan, iwán nikchíwas iga ankinechkoske꤁ ye꤁ manotokakan, ken inán topo꤁j ankikítzkiáj.

¹⁸ Iwán íku꤁'san kika꤁jte꤁ke꤁ iyatarrayajme꤁, iwán kitokáke꤁ja Jesús.

¹⁹ Iwán Jesús achi má꤁ nejnén, kita' ompa onoke꤁ Jacobo iwán Juan ye꤁ ipilówampa Zebedeo. Onoyaj ipan áka꤁, kitamanijtoyaj iyatarrayajme꤁.

²⁰ Iwán Jesús kinotza' inome꤁. Iwán ye꤁jeme꤁ kika꤁jte꤁ke꤁ Zebedeo ye꤁ itájme꤁pa iwán imonso꤁jme꤁ ipan áka꤁. Kitokáke꤁ja Jesús.

Jesús wel kikixtiá ma꤁lespíro꤁to꤁

²¹ Asito꤁ ipan se áltepe' ye꤁ ito꤁ka' Capernaum. Iwán ku꤁' así' día ku꤁' mosewilo, Jesús kala' tiopan iwán pewa' tamachtij.

²² E' madmirado꤁jke꤁ kén iga tajtowa, porque Jesús ku꤁' tamachtia꤁ya ne꤁siá iga kimati te꤁ nemi kijtowa, ayé꤁ ken ye꤁ tamachtia꤁꤁ ipan ile꤁y Moisés.

²³ Tiopan-ijti' onoya se ta꤁ga' ye꤁ kipiaya ma꤁lespíro꤁to꤁, iwán tzajtzitewa'; kijo꤁:

²⁴ —¿Té anne꤁chíwilíko꤁ Jesús de Nazaret? ¿Ix tiwala꤁ iga anne꤁polo꤁ko꤁? Ne꤁j nimitzixmati, iwán nikmati iga te꤁j nokta ye꤁ Dios mitztape꤁pen.

²⁵ Iwán Jesús kajajwa' inón ma꤁lespíro꤁to꤁, kijlij:

—¡Ayo' xitza꤁jtito! ¡Xika꤁jtewa inín ta꤁ga'!

* 1:13 1:13 Xikita glosario “Ángel”.

26 Iwán inón maļspíritoj kikuekuechkaltij inón taġa', iwán tzajtzikisa'.

27 Iwán nochi majmawikej poxsan, iwán mosepantaj-tankej:

—¿Tétaj in? ¿Té yejtaj in inín yej nemo' tenextiliá? ¡Ininya sí taġa' wel kitekimaka maļspíritojmej iwán ki-credowaj!

28 Iwán nimanín noyan momati' ipan estado de Galilea yej Jesús kichij.

Jesús kachitialiá imonān Simón Pedro

29 Kuā' Jesús kisa' tiopan, yajki iwán Jacobo iwán Juan; asitoj ichān Simón kan ichān no Andrés.

30 E' imonān Simón wetztoya iga kawanto', iwán kijlijkej Jesús iga wētito'.

31 Iwán Jesús kitechoj, iwán kimākítzkijpa iga kiketza', iwán ikuā'san imonān Pedro sewi' ikajlo' iwán pewa tatamá'. Kitamá' Jesús iwán yej íwān nemiáj.

Jesús taajachitialiá

32 Kuā' kála'ya tonati', iwán némiya takomiti kiwajwaligulijkej Jesús nochi yej sešepa iga wētitoyaj iwán yej kipiayaj maļspíritojmej.

33 Iwán nochi de inón altepe' monechkojkej kaltenoj.

34 Jesús kachitaltij mia' yej sešepa iga wētitoyaj iwán yej kipiayaj maļspíritojmej, nochi kikixtilijkej. Akimakaltij iga matajtōkan maļspíritojmej iga kimatiáj a'yéj in Jesús.

Jesús kipowa ye'noticiaj Galilea

35 Kuā' tanestíwi'ya, e' takómi-o', Jesús moketza', iwán yajki isēlti orādo to kan atēlo.

36 Simón iwán yej íwān nemiáj yajkij kitemotoj.

37 Kuā' kasikeja, kijlijkej:

—Nochi nemi mitztemowaj.

38 E' Jesús kijtoj:

—Matiākay ipan se' altepemej yej najna'san onokej iga manikpowa ye'noticiaj no ompí, iga inón nokta niwālj.

39 Iwán Jesús nemiá noyan Galilea ipan tiopamej yej ojonoyaj ipan altepemej, kipojtinemiá itájtōl toTēko iwán kikixtijtinemi' maļspíritojmej.

Jesús kachitialiá se taġa' yej nemi palani inakayo

40 Se taġa' yej nemi palani ikajlo' iga kipiaya lepra† kitechoto Jesús, iwán motankuāketza' iná'. Kijlij:

—Siga tikneki wel xinēpajti.

41 Jesús kiknelij, kichijchin iga ima', iwán kijlij:

† 1:40 1:40 Xikita glosario "Lepra".

—Kena, nikneki xipajti.

⁴² Kuḗ' kijtoj ijkón, pájti'ya yej weṭitoya.

⁴³ Jesús kijlij iga mayáwiya, iwán ijkín kinonotza':

⁴⁴ —Ta' xikaki, amo xikijli agaj kén iga ti-achitiá', tej xaj kan ono' sacerdote iga mamitzita iwán xiktali moofrendaj iga tipájti'ya, kensan iley Moisés tatekimaka iga mamochiwa ijkón. Iga nochi makimati iga tipájti'ya.

⁴⁵ E' inón taḡa' yajki, pewa' kipowa' nochi yej mochij, inón iga Jesús ayo' monextiaya ipan altepe', nemiá kansan ayagaj onoya, e' yayaj kitatij mia' yej de sejsé' altepemej.

2

Jesús kachitialiá se yej awel nejnemi

¹ Panoj achi días, Jesús yajki sej Capernaum. Kuḗ' nóyanya momati' iga yéj óno'ya kaliyti'

² monejnechkolo' este ayo' kitotolowayaj kaliyti' niga kaltenoj; iwán Jesús kipojtoya itájtol Dios.

³ Iwán asitoj nawi tajtaḡa' yej kiwigakej se taḡa' yej awel nejnemi nokta.

⁴ E' kuḗ' kitakej iga awel kalakij kan ono' Jesús iga poxsan onolo' kaliyti', tajtaḡa' kixitinkej alín ipetayo kajli kan kimatiáj iga ono' Jesús, iwán ompa kipipilojtitemowijkej ipan itapech in inón yej awel nejnemi.

⁵ E' kuḗ' Jesús kita' kén iga moconfiarowayaj ipan yéj, kijlij yej weṭitoya:

—Nopíj, nochi yej tikchij yej ayekti, nimitzelkawiliaya.

⁶ E' ompa ewatoyaj sekin yej tamachtiáj* ipan iley Moisés; iwán kijtojkej ipan iyalmajmej:

⁷ “¿Te iga ijkón tajtowa inín taḡa'? Nemi kimalijliá Dios, iga ayagaj wel taekawiliá yej se kichiwa yej ayekti, petz Dios san.”

⁸ E' Jesús kimatiá te kejlantoyaj, iwán kijtoj:

—¿Te iga ijkón ankejlamikij ipan amoalmajmej?

⁹ ¿Kén máj wel manikijli inín yej awel nejnemi? ¿Ix manikijli: “Nochi yej tikchij yej ayekti nimitzelkawiliá”, o manikijli: “Ximoketza, xikui motapech, iwán xaja”?

¹⁰ An sí, nia nimitznextilitij iga nej yej iPiltzín Taḡa',† ipan inín tajli wel nikelkawiliá yej se kichiwa yej ayekti.

Iwán Jesús kijlij yej awel nejnemi:

¹¹ —Tej nimitzijliá, ximoketza, xikui motapech, iwán xaja mochan.

¹² Iwán inón yej awel nejnemi íkuḗ'ya moketza', kikui' itapech, iwán kistewa' iyixtaj nochi yej ompa onoyaj.

* **2:6 2:6** Xikita glosario “Yej tamachtiá ipan iley Moisés”. † **2:10 2:10** Xikita glosario “IPiltzín Taḡa”.

Iwán inomej san tajtachixtikajkej, iwán ijkín kijtojkej iga kiweyimatiltijkej Dios:

—¡Ayí' ijkín tikitaj!

Jesús kinotza Leví

¹³ Iwán Jesús yajki sej ipan lagunajten. Iwán kuá' nochi kitatoj, Jesús kimachtij.

¹⁴ Kuá' Jesús panotiyaya, kita' kan ewatoya Leví, yej ipiltzimpa Alfeo iga kicobrarojtoya impuesto iga Roma, iwán kijlij:

—Xinetoka.

Iwán Leví moketza' iwán kitoga' Jesús.

¹⁵ Jesús iwán idiscipolojmej[‡] takuajkej çan Leví iwán mia' yej kicobrarrowayaj impuesto iga gobierno iwán sekin yej ayompa nemij nō sentakuajkej iwán; iga mia' yej kitokatinemiáj.

¹⁶ Kuá' yej tamachtiáj ipan iley Moisés iwán fariseojmej[§] kitakej iga nemi sentakua iwán inomej, kijlijkej discipolojmej:

—¿Te iga amomaestroj sentakua wan yej kicobrarrowayaj impuestos* iga Roma iwán yej kichiwaj yej ayēkti?

¹⁷ Kuá' Jesús inōn kikagui', kijtoj:

—Yej yēktitokej ayá' kinekij yej taachitialtiá, yej wētitokej, kena kinekij. Nej ayá' niwālj niktēmōko yej ye'nemij. Niktēmōko yej kichiwaj yej ayēkti.

Kitajtaniy Jesús kén iga mayunaroło

¹⁸ Yej kitokatinemiáj Juan iwán fariseojmej mayunarojtoyaj, iwán sekin kitajtanitoj Jesús, kijlijkej:

—In yej kitokaj Juan iwán fariseojmej, ¿te iga mayunarowaj, iwán modiscipolojmej ayá' mayunarowaj?

¹⁹ Jesús kijtoj:

—¿Ix wel amo matakuaқан te-ikniwan kan monamiktilo kuá' chokotzın yej monamiktiá ono' iwamej? Siga ompa ono' chokotzın, awel mamayunaroқан.

²⁰ E' yawi asítisan kuá' kiwigaskej chokotzın, íkuá' kena, mayunaroskej.

²¹ 'Iwán ayagaj kitamaniá se tzotzolsól iga tzotzoltájkol yej mokówago'; iga yej mokówago' akuis, iwán máj weyi kitzayanas tzotzolsól.

²² Ipan ikyapakuetakon[†] awel nō moakiá vino yej kichíjkejo', iga vino yej kichíjkejo' moposawa iwán

[‡] 2:15 2:15 Xikita glosario “Discípulo”. § 2:16 2:16 Xikita glosario “Fariseo”.

* 2:16 2:16 Xikita glosario “Impuestos”. † 2:22 2:22 Xikita glosario “Kuetaxtekon”.

kipoxonas kuetaxtekon iwán nempoliwis vino iwán kuetaxtekon. Inón iga, yękti iga ipan kuetaxtekon yej móchijo' mamooki vino yej kichíjkejo'.

Discipoloymej kitekij trigo ipan día kuą' moşewilo

²³ Şe día kuą' moşewilo, Jesús panotiya mılıjti', iwán idiscipoloymej pe' iga kitejtektiajkij trigo.

²⁴ Fariseoymej kijtojkej:

—Ta' xikita, ęte iga modiscipoloymej kichiwaj tekipánol yej ayękti mamochiwa ipan día kuą' moşewilo?

²⁵ E' Jesús kijtoj:

—ęIx ayı' ankileęrojkej yej ikya kichij David iwán yej iwán nemiáj kuą' cholojtinemiáj, iwán mayanakej?

²⁶ David kala' tiopan, íkuą' Abiatar katka kimandarowaya sacerdoteymej. Iwán David, kikuaj pamej yej itátkipa Dios, yej wel kikuaya petz sacerdoteymej, iwán kimá' nọ yej iwán nemiáj.

²⁷ Iwán Jesús nọ kijtoj:

—Dios achto kichij taga', después kitekimá' iga mamosewi şe día; inón kijtojneki iga taga' máj importante que día kuą' moşewilo.

²⁸ Nej yej iPiltzın Taga' wel nitatekimaka te wel mamochiwa ipan día kuą' moşewilo.

3

Taga' yej matakuayaxto'

¹ Jesús yajki şej ipan itiopamej israelitajmej, iwán ompa onoya şe taga' yej matakuawayaxto'.

² Iwán kipipixtoyaj Jesús iga makitakan şiga kachitialtij ipan día kuą' moşewilo, kansan wel makitelwikan.

³ Jesús kijlij yej matakuawayaxto':

—Ximoketza iwán xiwiki tatajkoyan.

⁴ Jesús kitajtan yej ompa onoyaj:

—ęKén te wel mochiwa ipan día kuą' moşewilo; yej yękti, o yej ayękti? ęMamoachitiali agaj o mamomikti?

E' yejemej atajtojkej.

⁵ Jesús kitachilij inomej; kikuesowilijpa, iwán moyolmiktij iga inomej yoltakuaktikej. Jesús kijlij inón yej matakuawayaxto':

—Xikmelawa moma'.

Iwán inón taga' kimelaj ima', iwán yęktia'ya.

⁶ Iwán inomej fariseoymej kiskej; yajkij motajtoltij iwán sekin yej kitokaj rey Herodes,* iga makimiktikan Jesús.

* **3:6 3:6** Inımej judiyoymej achi ken monamakakej iga kiplewiayaj rey Herodes yej de los romanos yej tıltikmej yej kitaksayaj judiyoymej. Xikita nọ glosario "Herodes".

Poxsan monechkolo lagunajten

⁷ Iwán Jesús yajki ipan lagunajten iwán idiscipolomej, iwán kitoga' komati gente de Galilea.

⁸ Kuá' kimatikej iga Jesús kichiwaya kuajkuantas yej ayi'pa mo-ita, kiskej gente de Judea, de Jerusalén, de Idumea, yej ichamej iyikan weya' Jordán, de Tiro iwán Sidón, iwán yej najna'san ichamej iga yajki kitatoj Jesús.

⁹ Inón iga Jesús kijlij idiscipolomej iga makitemowilikan se ákal iga ompa matejkawi, iga amo makipipitzkoka.

¹⁰ Iga kachitiltij komati iwán mia' yej wetitoyaj, este mopilowayaj iga kichijchimisnekiáj Jesús.

¹¹ Kuá' yej kipiayaj malespiritomej kitayaj Jesús, motankuaketzayaj iyixtaj, iwán tzajtziaj:

—iTej iPiltzin Dios!

¹² E' Jesús kitekimá' iga amo nokta makijtoka a'yéj in yéj.

Jesús kitapejpena doce itatitanimej yej no kijliáj apostolejmej

¹³ Iwán Jesús tejkaj ipan se tepe' iwán ompa kinotza' yej yéjsan kitapejpen; iwán yajki kan ono' Jesús.

¹⁴ Iwán kitapejpen doce de yejemej iga iwán manemikan iwán iga makipowakan itájtol Dios.

¹⁵ Iwán kijlikej iga wel mataachitiltikan iwán iga wel makikixtikana malespiritomej.

¹⁶ Ijkin itokamej inón doce yej kitapejpen Jesús: Simón, yej no kitokawij Pedro;

¹⁷ Jacobo iwán iyiknin yej itoka' Juan, yej ipilowampa Zebedeo, Jesús kijliaya Boanerges, yej kijtojneki "tajtaga' yej nimanín kuejkuesiwij."[†]

¹⁸ Kitapejpenkej Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo yej ipiltzin Alfeo, Tadeo iwán Simón yej ipartidoj nacionalista.[‡]

¹⁹ Iwán Judas Iscariote, yej máj máj kinamá' Jesús.

Sekin kijtowaj iga Jesús kipiá ipoder Tzitzimi'

Iwán Jesús kala' iwán idiscipolomej ipan se kajli.

²⁰ Iwán sej poxsan monechkolo', este Jesús iwán idiscipolomej ayo' wel takuayaj.

²¹ Kuá' kimatikej yej Jesús iparijentejmej, walkej kan ono' iga makiwigakan, porque kijtowayaj iga ayo' ye'tajlanto'.

²² No yej tamachtiaj ipan la ley yej walkej Jerusalén, kijtojkej:

[†] **3:17 3:17** Ipan Griego kijtowa iga "ipilowan teyo'", anka iga Jacobo iwán Juan pox kuejkuesiwikej ken kichijkej kuá' onoyaj Samaria; Lc 9:54. [‡] **3:18 3:18** Xikita Lc 6:15

—Inín taga' nemi wān Tzitzimi'S yej ijéfejpa maļespíritojmej, iwān iga ipodeṛ Tzitzimi' kikixtiá maļespíritojmej.

²³ Iwān Jesús kinotza' la gente, iwān kipowilijkej sē kan mamixkuñtilo, kijtoj:

—¿Kén wel Tzitzimi' makikixti Tzitzimi'?

²⁴ Siga sē país mochiwa ome grupo iga mosenkuejkue-sowaj, inón país awel wejkaṽas.

²⁵ Iwān siga sē familia mosepankuejkuesowaj, awel wejkaṽas iga masetitokan.

²⁶ Siga Tzitzimi' igánajsan kikixtiá maļespíritojmej, yej yéjpasan itatki, awel wejkaṽas, iwān ompa tamis ipodeṛ.

²⁷ 'Ayagaj wel kalaki chan sē taga' yej tajpalej iga makikuñli yej itatki, siga ayá' achto kilpiá; ijkón sí wel kitakuñkuñlij.

²⁸ 'Nimitznojma-ijliáj, iga Dios nochi wel kelkaṽiliá yej kichiṽawaj yej ayekti, iwān nochi yej makijtokan yej ayekti.

²⁹ E' yej mamaltajto iga iyEspíritoj Dios, ayo' wel nikēman moelkaṽwilij, nochipa Dios kejlamikilijtos.

³⁰ Ijkón kijtoj Jesús iga kijlijtoyaj iga kipiaya maļespíritoj.

Kitakij Jesús iye' iwān iyokichikniṽan

³¹ Mieṽ ómpao' onoya Jesús, asi' iye' iwān iyokichikniṽan, e' kajkej fuera, iwān tatitankej iga makinotzatij Jesús.

³² Yej ejewatoyaj iwān kiyawalojttoyaj Jesús, kijtojkej:

—Moye' iwān mookichikniṽan onokej fuera iga mitztemowaj.

³³ Jesús kijtoj:

—¿A'yéj noye' iwān nookichikniṽan?

³⁴ Kitachilij yej kiyawalojtokej, iwān kijtoj:

—Inímejwa' in noye' iwān nokniṽan.

³⁵ Yej kichiṽa ken Dios kineki, inonwa' in nookichikniṽan, nosiwa-ikniṽan iwān noye'.

4

Ken iga miṽkuñtilo ipan yej toka

¹ Jesús pēwa' sej tamachtij ipan lagunajten, iwān mon-echkoj komati gente kan yéj onoya. Póxsanya katka komatimej, este Jesús tejkaj ipan sē weyi ákaļ yej onoya ipan laguna, iwān ompa motalij iga tamachtij. Nochi gente onoya ipan aṽen.

² Iwān pēwa' tamachtij ipan mia' kan wel mamixkuñtilo; iwān kuá' tamachtijtoya, kijtowaya:

³ —Xikakikan inín: Sē taga' yajki tokato.

4 Kuá' nemi kipapatánaltíá íyol trigo,* ono' yej wetzitoj ipan ojti, iwán wálkej totomej iwán kikuajkej.

5 Ono' yej wetzitoj tetzalan, kan ono' ajalín tajli. Iwán inón íyol trigo ixwa' nimanín iga tajli ayá' pox tilakti'.

6 E' kuá' tonatikísa', pilini', iwán wágui' iga ayá' monel-watij.

7 Ono' yej wetzito ipan witzyoj; witzyoj wejweyakej iwán kijiyoimiktij tato' iwán ayá' tagui'.

8 E' ono' yej wetzito kan ye'tal. Ixwakej iwán wejweyakej, iwán pox mochij. Ipan sejsé imiawayo kitalilij treinta, iwán sekin kitalilij sesenta, iwán sekin kitalilij cien.

9 Jesús kijtoj:

—Yej annakasyojkej, xineye'kakikan.

Jesús kijtowa tejas in kan mamixkuñtilo

10 Kuá' Jesús káwi'ya iselti, yej onoyaj itenoj iwán los doce discipolomej kitajtankej te kijtojneki on kan mamixkuñtilo.

11 Jesús kijtoj:

—Amejemen Dios mitzmatiltiáj yej aya agaj kimati ken iga yéj reinarowa;† e' yej aya kicredowaj, yej nikmachtiáj, nochi nikpowiliajpa kan mamixkuñtikan.

12 Ijkón malej iga matachakan, ken tikita ayá' tacháj. Malej iga matakakikan e' amo makentenderokan nité, iga amo mamoyolpatakan iwán iga amo makelkawilikan yej kichijkej yej ayékti.

Jesús kijtowa te kijtojneki inón yej toka

13 Kijtoj no:

—¿Ix ayá' an kentenderowaj in inín kan mixkuñtilo? ¿Kéntaj anyawij an kentenderotij sékino' máj kan mamixkuñtilo?

14 Yej toka, inón ken yej kipowa itájtol Dios.

15 Sekin ken tikita íyol trigo yej wetzi' ipan ojti: kikakij itájtol Dios, e' kuá' kikakíkeja, wí' Tzitzimi' iga kelkawaltikij tájtol yej ken kuá' toktoya ipan iyalmajmej.

16 Sekin ken íyol trigo yej wetzi' ipan teyoj, kikakij itájtol Dios iwán kiye'itaj.

17 E' ken kuá' ayá' nelwayojkej iwán ayá' wejkawaj. E' kuá' panowa yej kiyolmiktíáj o kijiay iga netokaj, mosemákaja.

18 Iwán sekin ken tikita íyol trigo yej xini' ipan witzyoj; kikakij itájtol Dios,

19 e' kiyoltilana nochi yej ono' ipan inín tajli, kineki makipoxpiá tomín iwán ijkón iga mopoypolowa, iwán

* 4:4 4:4 Iga motoka trigo sekin kipapatánaltiajpa. Xikita dibujo Mt 13:9.

† 4:11 4:11 Xikita glosario “Kén iga Dios reinarowa”.

kuajkuantas kineki makipiá; nochi inín kɛlkawaltiá itájtɔl Dios iwán ayá' kichjwa yej yekti.

²⁰ E' ono' sekin yej kikakij itájtɔl Dios iwán kiye'itaj iwán kichjwaj yej yekti. Sekin ken íyɔl trigo yej kimá' este treinta iwán sekin ken yej kimá' sesenta iwán sekin ken yej kimá' este cien itákilka.

Jesús kijtowa ken iga mamixkuĩtilo ipan ti'ti

²¹ Nɔ kijtoj:

—¿Ix motaliá ti'ti itampa cajon o itampa tapech? Awel, ti'ti motaliá ajko iga matawi.

²² Puej inewi yej iyanto' yawi monextiti. Iwán nochi yej mo-ichtaka-ijtoj, yawi momatiti.

²³ Yej annakasyojkej, xineye'kakikan.

²⁴ Iwán nɔ kijtoj:

—Xikye'kakikan yej nimitzijliáj, siga ankiyolmakaj, ankentenderoskej. Achón ke' agaj ankimakaskej, achonsan nɔ Dios mitzmakaskej.

²⁵ Yej kipiá, yawij máj kimakatij; e' yej akipiá, este yej alín kipiá, yawij kikuilitij.

Jesús tajtowa de se semilla yej ixwa iga mamixkuĩtilo

²⁶ Jesús kijtoj nɔ:

—Ken iga reinarowa Dios, ken tikita se taga' yej toka.

²⁷ Kochi iwán tanesi moketza; áwil se'ya día, yej kitoga' ixwa iwán weyá iwán yéj akimati kén iga ixwa'.

²⁸ Tajli kixwaltiá; achto pochini iwán máj máj kisa imiawayo iwán chikawayay íyɔl.

²⁹ Kuá' chiká'ya itákilka, kitékija iwán mosasakay.

Jesús kipowa mostaza íyɔl

³⁰ Kijtoj nɔ Jesús:

—Nia nimitzpowilitij se' kan mamixkuĩtilo iga xikmatikan kén iga Dios reinarowa.

³¹ Ken tikita íyɔl mostaza yej motoka iwán mochiwa weyikuawi', malej iga máj alimpa de nochi semilla yej ono' ipan tajli.

³² E' kuá' motóga'ya, weyá máj sej que nochi tato'mej, majmayowi poxsan, este toto'mej wel moxeketiáj ompa iga tasejkan.

Jesús tanextiliaya kan wel mamixkuĩtilo

³³ Jesús tamachtiaya mia' kan mamixkuĩtilo, este ke' yejemej wel kentenderowayaj.

³⁴ Siga ayá' kipowaya kan mamixkuĩtilo, ayá' tamachtiaya; idiscipolomej kan iyokamej kijliayaj te kijtojneki inón kan mamixkuĩtilo.

Jesús kipachol'tiá ejeka' iwán maréjal

³⁵ Inonsan día kuá' tayowáti'ya, Jesús kijlij idiscipolójmej:
—Mati-apanokan.

³⁶ Iwán Jesús kikajtej la gente iwán yajkij iwán idiscipolójmej ipan inonsan weyi ákal kan tamachtijtoya, iwán kitokatiajkij sékino' máj ákalmej.

³⁷ E' tzinti' se ejeka' yej pox tajpalej, iwán poxsan mopapalakachowaya a'ti este kajkalakiá ipan ákal iwán némiya atemiá.

³⁸ E' Jesús kochtiaya itzinkopa ákal, mokuajtetontijtiaya iga kuajteton. Kixitijkej iwán kijlijkej:

—¡Tamachtiani! ¿In tej, atikita iga némiya ti-awetzi?

³⁹ Jesús moketza', kajajwa' ejeka' iwán kijlij a'ti:

—¡Xipachiwi! ¡Xónosan!

Iwán inón ejeka' pachiwi', iwán santakampolijtikawi'.

⁴⁰ Iwán Jesús kijlij idiscipolójmej:

—¿Te iga poxsan anmajmawij? ¿Ix áyataj anmoconfiarowaj ipan nej?

⁴¹ Iwán yejemén poxsan majmatikajkej, iwán yejémensan mosesepantajtaniáj:

—¿A'taj yéj an nokta in inín taga' yej este ejeka' iwán a'ti kitajtolkakij?

5

Jesús kachitialtiá se taga' yej kipiá malespíritoj

¹ Asikej iyikampa laguna, kan itoká' Gadara.

² Kuá' Jesús temoj ipan ákal; kixnan se taga' yej kipiaya malespíritoj, iwán inón taga' kisa' posantoj.

³ Inón taga' kochá kan motokalo iwán ayagaj wel kilpiaya malej iga cadena.

⁴ Mia' vej kilpijakaj iga cadena ipan iyikxi iwán ipan imajma', e' yéj kikokotonaya, ayagaj nokta wel kidominarowaya.

⁵ Nochipa nentinemiá; semilwi' iwán senyówal, tzajtzinemiá ipan tepeyoj iwán kan motokalo, igánajsan momagatinemiá iga te'ti.

⁶ E' kuá' kiwejka-ita' Jesús, motaloj iwán motankuaketzato iyixtaj.

⁷ Tzajtziéwa'pa iga kijlij:

—¿Té tikneki nowan, tej Jesús yej iPiltzin Dios yej ono' pox ajko? Nimitztajtaniá iga amo xine-iknochiwa.

⁸ Ijkón kijtoj iga Jesús ijkin kijlijtoya:

—¡Malespíritoj, xikisa ipan inín taga'!

⁹ Jesús kitajtan:

—¿Té motoká'?

Iwán kijtoj:

—Notoká' Mia', iga nipoxkomatimej.

¹⁰ Iwán kiteki'tajtanilij Jesús iga amo makit̄tani wejka in inomej maļesp̄iritojmej.

¹¹ Ompiga onoya mia' koyamemej, takuajt̄nemiáj ipan tepe'.

¹² Maļesp̄iritojmej ijk̄in kiteki'tajtanilijkej Jesús:

—Xineṭitanikan iga manikalakikan ipan koyamemej.

¹³ Jesús kijlij iga mayakan ompiga; iwán inomej maļesp̄iritojmej kij̄kistejkej ipan taga', iwán kalakitoj ipan anka dos mil koyamemej, iwán inomej momajmaṭetzkoṭoj ipan barranko iwán wetzitoj lagunaj̄jiti'. Iwán ompa am̄ikikej.

¹⁴ Jej kicuidarojtinemiáj koyamemej moḱacholokkej iwán yaj̄kij kipowatoj ipan al̄tepe' iwán ipan ranchojmej iwán yaj̄kij la gente kitatoj te sucederoj.

¹⁵ Kuá' asikej kan ono' Jesús, kitakej inón taga' jej kipiaya maļesp̄iritojmej, ye'tajl̄anto'ya iwán este ewato'; iwán majmawikej.

¹⁶ Iwán inomej jej kitakej, kipojkej de inón taga' jej kipiaya maļesp̄iritoj, iwán de koyamemej.

¹⁷ Iwán la gente kiteki'ijlijkej Jesús iga mak̄isaya ipan it̄almej.

¹⁸ Kuá' Jesús nemi tejkawi ipan ákał, inón taga' jej kipiaya maļesp̄iritoj, kiteki'ijlij iga mayáwiya iwán.

¹⁹ E' Jesús ayá' kine', kijlij:

—Xaj mochan kan onokej mokniwan. Xikpowil̄ikan inewi jej toṭeko kichij iwán tej, iwán iga mitziknelij.

²⁰ Iwán inón taga' kipowa' nochi san ken iga kichij Jesús iwán yéj. Kipojt̄nemi' noyan ipan it̄al diez al̄tepe' jej kijliáj Decápolis iwán nochi kiye'kakikej.

Jesús kojpa-ixitiá Jairo itaoch̄in, iwán sewo' siwa' kachi-tialtiá

²¹ Kuá' Jesús iwán idiscipolokkej apanojkej ipan ákał, pox kipolokkej Jesús; iwán yéj ka' ipan aṭen.

²² Iwán asiko se taga' jej mandarowa ipan se itiopan israel̄itajmej. Inón taga' it̄oka' Jairo; kuá' yéj kita' Jesús, motankuaketza' iyikxitenoj.

²³ Iwán poxsan kitajtanilij iwán kijlij:

—Notaoch̄in némiya miki. Achi xaj xikt̄alil̄iti moma' iga maachitiá iwán amo mamiki.

²⁴ Iwán Jesús yajki iwán. Komati gente kipolojtiaya, este mop̄ipitzkojtiayaj.

²⁵ Iwán ompa yaya no se siwa' jej weṭitoya, iga doce años k̄istoya esti ken imés yej awel pachiwía.

26 Iwán mia' médico, awel kipalewijkej, majwa' kinochiwayaj inón siwa', iwán motatámija, e' ayá' achitiá', majwa' nemi wetiaya.

27 Kuá' kikagui' iga ompa nemi Jesús, inón siwa' kitechojtiajki itepotztájbapa kan polijtiálo; iwán kichijchimilij isotantzótzol.

28 Ipan iyalmaj kijtowaya: "Masa an nikchijchimilij itzótzol ni-achitiás."

29 Iwán ikuá'san pachiwí' iga kitztoya ken imés; iwán kimachilija iga mela'achitia'ya nokta.

30 Iwán Jesús kimati' iga ipoder agaj kachitialtij. Tachá' itepotztajpa kan polijtiálo, iwán tatajtan:

—¿A'yéj nechijchimilij notzótzol?

31 Idiscipolomej kijtojkej:

—Tikita iga mitzpipitzkojtawij, iwán titatajtani: "¿A'yéj nechijchin?"

32 E' Jesús tatchá' noyan iga makita a'yéj in yej kichijchin.

33 Inón siwa' kuekuechkatoya iga majmatoya iga kichijchimilij itzótzol. Yajki iyixtaj Jesús motankuáketzato, iwán kinojma-ijlij te kichij.

34 Jesús kijlij:

—Nopíj, iga timoconfiaroj ipan nej, ti-achitia'ya. Inán xaja tamelá, ti-achitia'ya.

35 Mie j tapojoytáyao' Jesús, asikej sekin yej walkej ichan Jairo, inón yej mandarowa ipan se tiqpan. Kijtojkej:

—¡Mosiwapiltzin mi'ya! Ayo' máj xikuejkueso toTamachtiani.

36 E' Jesús akitajtolkui' yej tajtojkej, iwán kijlij Jairo:

—Amo ximajmawi. Ximoconfiaro ipan nej.

37 Iwán Jesús ayo' kine' iga makitoka nochi, Pédro-san, Jacobo iwán Juan yej iyiknin Jacobo.

38 Kuá' asikeja chan Jairo, Jesús kita' iga popolijtoló', pox chokatoló' iwán wa'tzajtzitoló'.

39 Kala' Jesús iwán kijtoj:

—¿Te iga poxsan an-oyojtokej iwán anwa'tzajtzitokej? Inin takotzin ayá' mikto', yejwa' kocho'to'.

40 Iwán Jesús kiwejwetzkilijkej, e' Jesús kikijkixtij inochin. Kájkejsan Jesús iwán yej iwán senemiáj, takotzin itaj iwán iye' kan mejmelajto' takotzin.

41 Iwán Jesús kimakitzkij takotzin yej mikto' iwán tajtoj ipan itájtól, yej hebréojpa, kijtoj:

—Talita, cumi —yej kijtojneki: Takotzin, nimitzijliá iga ximoketza.

42 Ikuá'san in inón takotzin yej kipiaya doce años, moketza', iwán néjnanya. Iwán poxsan moyolmajtiló'.

43 E' Jesús tatekimá' iga amo mamopowa yej mochi. Nə tatekimá' iga mamotamákaya takotzın.

6

Jesús nemi Nazaret kan moskaltij

1 Jesús kisa' ompa iga mokupea' ipan ital, iwán kitokakej idiscipolojmej.

2 Kuə' asi' día kuə' mosewilo, Jesús pewa' tamachtij tiopan. Yej kikakiáj kén iga tamachtijtoya, san tajtachixtikawíáj. Kijtowayaj:

—Inın taga', ¿kan momachtij iga pox tajtolmati? ¿A' ijkón kinextilij? ¡Pox wel kichıwa milagro yej ayı'pa mo-ita!

3 ¿Ix ayejtaj el carpintero, inón yej ipiltzın María? Itzoyowan itokə' Jacobo, José, Judas iwán Simón. Iwán isiwa-ikniwan nigaj nə ichamej.

Iwán ayá' kitajtolkuikej.

4 Jesús kijtoj:

—Se profeta nochi kitajtolkuiliáj; e' ipan iyaltepe' iwán ichan ayá' kitajtolkuij niga iyikniwan.

5 Jesús ompa awel kichij ni se milagro; sékinsan kachitaltij, kitalilijpa ima'.

6 Madmiradowaya iga inomej ayá' kicredowayaj. Iwán Jesús tamachtijtinemi' ipan altepemej yej najna'san.

Jesús kititani idiscipolojmej iga makipowatij itájtol

7 Iwán Jesús kinotza' inomej doce idiscipolojmej. Iwán pe' kitijtitan iga mayakan ojomen. Iwán kimá' poder iga wel makixtikakan malespíritojmej.

8 Iwán kijlijkej iga amo makiwigakan nité ipan ojti kan yaskej, petz bastón. Kijlijkej iga amo makiwigakan mórral, niga tákual, niga tomın.

9 Iwán makajakijtiakan igakmej, iwán sejsesan ikuachmej, ayá' este ojome.

10 Iwán kijlijkej nə:

—San kan amasitij, ipan se kajli kan wel amonoskej, ómpao' xikawikan este matami amotekipánol iwán ankisaskej ipan inón altepe'.

11 Iwán siga kanaj ayá' mitzomemawíáj niga mitzkakisnekij, xikisakan ompa, xiktzejtzeloqan amokxitalpínol iga makimatikan iga ayá' kichijkej yej yekti. Nimitz-ijliáj iga inomej, kuə' Dios tajuzgaroj, yejemej máj kinkochıwaskej que yej de Sodoma iwán de Gomorra iga ayá' mitzomemawijkej.*

* 6:11 6:11 Gn 19:4-25

¹² Jesús idiscipolójmej kiskej iga kipojtinenej iga la gente mamoyolpata.

¹³ Iwán yejemen komati kikixtijkej malespítojmej, iwán kikuapatzojkej iga aceite mia' yej wetitoyaj, iwán achítiakej.

Noyan momati te kichiwa Jesús

¹⁴ Noyanya momatiá yej kichij Jesús, no kimati' el rey Herodes, iwán kijtoj:

—Juan yej tabautizarowaya ojpa-isa' sej kan miktoya, inon iga wel kichiwa milagro yej ay' mo-ita.

¹⁵ Sekin kijtowayaj:

—Ininwa' lejuntój Elías.

Iwán sekin kijtowayaj:

—Ininwa' profeta kensan yej ikyapamej profetajmej.

¹⁶ Kuá' Herodes kikagui' inin, kijtoj:

—Ininwa' Juan yej nitatekimá' iga makikechtekikan, iwán inán ojpa-isa' kan miktoya.

Herodes kimiktiá Juan yej tabautizarowa

¹⁷ Gobernador Herodes kisiwakujlij iyiknin yej itoka' Felipe. Isiwá' itoka' Herodías. Herodes tatekimá' iga Juan makilpikan iga cadena iwán makipresojuwikan, iga

¹⁸ Juan ijkín kijixko-ijlij Herodes:

—Ayékti iga tiksiwakujlij mokin.

¹⁹ Herodías kijiyyaya Juan iwán kinekiá makimikti, e' ayá' welitiaya,

²⁰ iga Herodes kimatiá iga Juan ayá' nemi kichiwa yej ayékti, yéj ye'nemiá, iwán kimajmawiliaya, inon iga ayá' kinekiá iga isiwá' makimikti Juan. Herodes kiyé'kakiá ken iga tatapowaya Juan, malej iga ayá' kentenderowaya inewi.

²¹ E' Herodías kási'san ken iga yawi kimiktiti Juan. Kuá' asi' icumpleaños Herodes, ilwichij, kitamá' yejsan jefejmej iwán comandantejmej iwán yej mandarowaj Galilea.

²² Kuá' nento' ilwi', isiwapiltzin Herodías mijtotij. Iwán Herodes iwán yej iwán sentakuajtoyaj kipoxye'itakej ken iga mijtotij, iwán Herodes kijlij takotzin:

—Xinetajtanili santé tikneki, iwán nimitzmas.

²³ Herodes kinojma-ijtoj iga kimakas san te kitajtanilij, malej iga makitajtani iga makimandaro tajko país.

²⁴ Kuá' takotzin kisa' ompa, kijlij iye':

—¿Té niktajtanilij?

Iye' kijlij:

—¡Xiktajtani itzontekon Juan yej tabautizarowa!

²⁵ Takotzin kala' nimanin kan onoya Herodes, iwán kijlij:

—Nikneki xinemaka sémisán ipan se plato itzontekon Juan yej tabautizarowa.

26 Iwán Herodes poxsan mokno_omati', e' como kįtoja iga nochi kichiw_oas san t_e motajtanilij, iwán kikakikej yej ompa takuajtoyaj, inón iga kichij yej kitajtanilijkej.

27 Imanįsan el gobernador kitekimá' s_e isoldadoj iga makiwajliguili itzontekon Juan.

28 Inón soldado yajki kikechtekito Juan kan onoya preso. Iwán kiwiga' itzontekon ipan s_e platojw_ej, kimajkuiltij takotzın iwán y_ej kimakato iye'.

29 Kuá' kimatikej idiscipolorej Juan, yajkij kikuitor kan mikto', iwán yajkij kitokatoj.

Jesús kitamaka este cinco mil tajtaga'

30 Iwán apóstolejmej[†] monechkojkej iwán Jesús, iwán kipowilijkej inewi yej kichijkej iwán ken iga tamachtijkej.

31 Jesús kijlij iyapóstolejmej:

—Xin_etokakan, matiak_okan matimosew_itij kan ayagaj ono'.

Iga mia' yej asiáj iwán yayaj, iwán w_itziáj máj, este Jesús iwán idiscipolorej ayo' kasiáj lugar iga takuayaj.

32 Jesús iwán iyapóstolejmej tejkajkej ipan ákal iga yajkij kan ayagaj ono'.

33 E' mia' kita' kuá' yajkij. Kixmatikej iga Jesús, iwán yej ichajchan ipan altep_emej, ompiga motalojkej kan yawi Jesús, iwán achto yejemej asikej.

34 Kuá' Jesús kisa' ipan ákal, kita' iga poxsan mialo', iwán kink_elij. Kita' iga yejemen ken borrego_jtitzin[‡] yej atekoyojkej; iwán p_ewa' iga kuajkuantas kimachtijkej. §

35 Kuá' tióta'ya, idiscipolorej kijlitoj Jesús:

—Tióta'ya iwán nigaj ayagaj chantito'.

36 Xikijli toknimej iga mayakan ipan altep_etitzin iga makikowatij t_e kikuaj.

37 E' Jesús kijtoj:

—Amejemen xiktamakakan.

Yejemen kijtojkej:

—ıMalej iga manikpiakan ke' s_e kitaniá ocho meses, awelsan nikowaskej pan iga nochi!*

38 Jesús kijtoj:

—¿K_eski pan ankipiáj? Xakan xikitatij.

Kuá' kimatikej, kijtojkej:

—Ono' s_e mano pan iwán ome michin.

39 Iwán kitekimakakej iga mamotalikan ipan sakatzitzin;

40 iwán motajtalkej de cien iwán de cincuenta.

41 Jesús kikui' inón s_e mano pan iwán inón ome topoj, ajkotachá' iga kimá' gracias Dios. Iwán kitatajkoloj pan,

[†] 6:30 6:30 Xikita glosario "Apóstol". [‡] 6:34 6:34 Xikita glosario "Borrego".

§ 6:34 6:34 1 R 22:17; Zac 10:2 * 6:37 6:37 2 R 4:42-44

iwán kimajmá' idiscipolojmej iga makirrepartirokan. No kirrepartiroj michin.

⁴² Takuajkej inochimej este ijixwikej.

⁴³ Iwán discipolojmej kite mijkej doce chikiwi' pan iwán michin yej ay' mokuaj.

⁴⁴ Yej takuajkej, cinco mil tajtaga'.

Jesús nejnemi a-ixko

⁴⁵ Kuá' támi'ya takuajkej, Jesús kitekimá' idiscipolojmej iga matejkawíkanya ipan ákal iga maapanokan achto yejemen iga mayakan se altepe' yej itoka' Betsaida. Jesús tanawatijtikáwigo'.

⁴⁶ Kuá' tanawátija, Jesús oradóto ipan tepe'.

⁴⁷ Kuá' tayowáti'ya, ákal kan nemi yayaj discipolojmej, yayay tajko laguna. Iwán Jesús onóyao' kan kawí'.

⁴⁸ Kita' iga idiscipolojmej ayo' wel arremiarowaj, iga kixnantiáyajpa ejeka'. Iwán kuá' tanestíwí'ya, Jesús kitechoj idiscipolojmej, nejnentiaya iyixko a'ti; mochij iga némiya panotiaya.

⁴⁹ Kuá' discipolojmej kitakej iga agaj nejnentiá iyixko a'ti, kijtojkej anka ánimaj, iwán tzajtzikej.

⁵⁰ Inochin kitakej iwán momajtijkej. E' Jesús imanin kinotzkej:

—¡Tamelá xonokan! ¡Nej Jesús, amo ximajmawikan!

⁵¹ Iwán Jesús tejkaj no ipan ákal kan onokej iwán pachiwi' ejeka'; discipolojmej san tajtachixtikajkej; poxsan madmiradojkej.

⁵² Yejemen ayá' kiyé'entenderowayaj inon yej yalwapa kichij Jesús iga tatamá', iga pox kuatakaktikej.

Jesús kachitialiá yej wetitokej ipan altepe' Genesaret

⁵³ Apanojkej iwán asikej ipan tajli de Genesaret; ompa kilpijkej ákal ipan aten.

⁵⁴ Kuá' kiskej ipan ákal, la gente imanin kixmatikej Jesús.

⁵⁵ Iwán temotatalojkej iga kikuitoj yej wetitokej ipan altepemej yej najna'san, kiwajwaligakej ipan tapech iga kikawilitoj Jesús.

⁵⁶ Iwán noyan kansan yaya, ipan weyi altepemej, o siga altepetzitzin o ipan rancho, ompa kitaliayaj yej wetitokej kan panowa Jesús. Iwán kiteki'tajtaniliayaj iga achi makhichimilikan itempan itzotzol. Iwán nochí yej kichijchimidijkej achitiakej.

7

Jesús kikulparowa inomej gente iga kikajte waj se lado imandamiento Dios

¹ Fariseojmej iwán sekin yej tamachtiáj ipan iley Moisés yej walkej Jerusalén, kitechojkej Jesús.

² Yejemej kitakej idiscipolomej Jesús iga ayá' momapakakej, iga takuajkej iwán imasokiyomej. Ayá' momapakakej ken tatekimaka ileymej. Inón iga kimalitakej.

³ (Iga fariseojmej iwán nochi judiyojmej kitekichiwaj ken itajwewejmej kitekichipayaj iga ayá' takuaj siga ayá' achto momapakaj mia' vej.

⁴ Iwán siga yajkaj tajkoaltepe', siga aya momapakaj, ayá' takuaj. Iwán ono' mia' yej yejemen kitekichipayaj, ken iga tapajpakalo iwán ken iga mopaka tapech.)

⁵ Fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés, tatajtankej:

—¿Te iga modiscipolomej ayá' kichiwaj ken tanextilijkej totajwewetkej?, takuaj iwán imasokiyomej.

⁶ Jesús kijtoj:

—Amejemen yej anmopajpantiáj iga anye'nemij, ómpaya ken kijtoj el profeta Isaías de amejemen, ijkulijto':

Iga amotémejsan anneweyimatiltiáj, e' máj ipan amoalmajmej ni alín nokta ayá' anneejlamikij.

⁷ Ígasan anneweyimatiltiáj,

iga antanextiliáj ken taga' tatekimaka iwán tanextiliá.*

⁸ Ankikajtejkej ken tatekimaka Dios, iga ankichiwaj ken tatekimaka taga': ken iga tapajpakalo iwán ankichiwaj miajmiá' yej áchisan ijikón.

⁹ Nō kijliayaj:

—Amejemen ankikajtewaj ken tatekimaka Dios iga ankichiwaj ken amejemempa antamachtiáj.

¹⁰ Moisés kijtoj: “Xik-respetaro motaj iwán moye'”, iwán “Yej makimaldeciro itaj iwán iye', inón mamomiktiya.”†

¹¹ E' amejemen ankijtowaj iga se taga' wel kijliá itaj o iye': “Nopáj, nomáj, inán awel nimitzpalewij, iga yej nikpiá, inón iga toDios nikmakas noofrendaj.”

¹² Siga ijikón, ankijtówajwa' iga ayo' nokta makipalewi itaj iwán iye'.

¹³ Iga ijikón ankichiwaj áyo'wa' ankitajtolkuij Dios iga máj ankitokaj ken yej ikya mochíwaya iga ijikón amosesepannextiliáj. Mia' yej ankichijtokej yej iji-ijkómpasan.

Jesús kijtowa te iteki yej temopa ipan toalmaj

¹⁴ Jesús sej kinotza' la gente, iwán kijtoj:

* 7:7 7:7 Is 29:13 † 7:10 7:10 Ex 20:12; 21:17

—Amonochin xikakikan iwán xikentenderokan yej nia nikijtoti:

¹⁵ Nité yej agaj kikua kichiwiliá iga Dios ayo' makiye'ita. E' yej se kichywa yej ayekti, inón sí Dios ayá' kiyé'ita.

¹⁶ Amejemen yej annakasyojkej, xineye'kakikan.

¹⁷ Kuá' Jesús kikajtej la gente iwán kála'ya kali-jti', idiscipolomej kitajtankej té kijtojneki in inón kan mixkujtilo.

¹⁸ Jesús kijtoj:

—¿In amejemen aya'taj no ankentenderowaj? Nité yej agaj kikua kichiwiliá iga Dios ayo' makiye'ita,

¹⁹ iga inón ayá' asi este ipan iyalmaj, sino que iyijtikosan iwán kikixtiá sej.

Inón kijtoj iga nochi tákual wel mokua iwán ayá' kitza-kuiliá iga makiná'techo Dios.

²⁰ Iwán Jesús kijtoj:

—Yej agaj kichywa yej ayekti, inón sí Dios ayá' kiyé'ita.

²¹ Iga yej kichijto' yej ayekti, ijkón kejlanto' ipan iyalmaj; ono' yej namiktito' yej yawi wan se', sekin masij ayapa monamiktiáj, sekin tamiktiá,

²² ono' yej tachteki, ono' yej kineki makipiá yej ayéj itatki, ono' yej ayá' ye'nemi, ono' yej takajkawawa, yej pox taewiá malej iga namiktito'ya, ono' yej ta-ixita iga kiplasneki tejté, yej tapopowa, yej moweyimati, iwán yej xejxeto'nemij.

²³ Nochi inimej yej ayekti yej se kichywa, inón kisa ipan iyalmaj iwán inón kichywas iga Dios ayo' kiyé'itas.

Se siwa' yej sentaman, moconfiarowa ipan Jesús

²⁴ Jesús yajki ipan ital Tiro iwán Sidón. Kala' kalijti' iwán yéj ayá' kinekiá iga mamomati, e' awel mįyan.

²⁵ Imanin kimati' se siwa' yej kipiaya se itaochin yej kipiaya malespíritoj. Inón siwa' kitato Jesús iwán motankuaketza' iyikxitenoj.

²⁶ Inón siwa' sentaman iga griego itájtol iwán irrazaj sirofencia. Kitajtanilij Jesús iga achi makikixtiliti inón malespíritoj itaolin.

²⁷ E' Jesús kijlij:

—Nej achto manikpalewi nogentej, siga tej achto nimitz-palewiá, ken tikita nikuiliá tákual kokone' iwán nikmaka pelomej.

²⁸ Siwa' kijtoj:

—Jekej, ijkón nokta noTeko, e' pelomej yej onokej itampa mesa, kipejpenaj takualtatájkol yej kokone' kixiniáj kan nemi takuaj.

²⁹ Jesús kijtoj:

—Ómpaya ken tikijtoj; welya xaj, maļespíritoj kǵsa'ya ipan motaolǵn.

³⁰ Kuǵ' inón siwǵ' asito ichǵn, kasito itaolǵn wetzto' ipan tapech, iwǵn ayo' kipiǵ maļespíritoj.

Jesús kachitialtiǵ sǵ yej nagastzakto' iwǵn yej neman wel tajtowa

³¹ Jesús sej kǵsa' Tiro iwǵn panotǵwa' Sidón, iwǵn ipan sekin nǵ altepǵmej yej ono' itǵl diez altepe' yej kijliǵj Decǵpolis, este asi' ipan laguna de Galilea.

³² Ompa kiwajliguilijkej sǵ taga' yej nagastzakto' iwǵn yej ayǵ' pox wel kǵsa itǵjtǵl kuǵ' tajtowa, iwǵn kitajtaniļijkej Jesús iga makitǵli imǵ' ipan inón taga' iga maachitiǵ.

³³ Jesús kiwǵga' inón taga' kǵn iyokamej, iwǵn kakilij imǵjpil ipan inakas. Kichijchalwij imǵjpil iwǵn kichijchimilij ilǵnguj.

³⁴ Iwǵn Jesús ajkotachǵ', este mijneltij, iwǵn kijtoj:

—ǵEfata! —yej kijtojneki: ǵXitapówiya!

³⁵ Íkuǵ'san nagastapowi' in inón yej nagastzaktoya, iwǵn kiye'tǵliļij ilǵnguj iwǵn welya ye'tajtoj.

³⁶ Jesús kijliļkej inǵmej iga amo agaj makijliķǵn. Entre más kijliļkej iga amo makijtoķǵn, majwa' kipowatoj.

³⁷ Iwǵn la gente poxsan madmirǵdowǵyaj, iwǵn kijtowǵyaj:

—Inǵnya sí kichǵwa nochi yej yeķti, este yej nagastzakto' kinagastapowa, iwǵn yej awel tajtowa, wel kitajtoļtiǵ.

8

Jesús kitamaka este cuatro mil tokniwǵn

¹ Íkuǵ' poxsan monejnechķǵlo', iwǵn akipiayaj tǵ kikuaj. Iwǵn Jesús kinǵtza' idiscipolǵmej, kijtoj:

² —Chǵka noǵmaj iga inǵmej gente, iga kipiaya eyi dǵas iga nigaj onokej nowǵn, iwǵn ayǵ' kipiǵj tǵ kikuaj.

³ Siga niktijǵtaniļ ichajchǵn, iķķón mayǵntǵaskej, wel tapoliwij ipan ojti iga sekin walķej wejķa.

⁴ Idiscipolǵmej kijtojkej:

—ǵKén mamotamaka inǵmej gente nigaj kǵn ayagaj chǵntito'?

⁵ Jesús tatajtǵn:

—ǵKéskitaj pǵn ankipiǵj?

Yejemen kijtojkej:

—Siǵtejsǵn.

⁶ Iwǵn Jesús kijliļ la gente iga mamotajtalķǵn talpan, iwǵn Jesús kikui' inón siete pǵn iga kimǵ' gracias Dios.

Iwán kitatajkoj iwán kimajmá' idiscipolojmej iga yejemej makimajmakakan la gente.

⁷ Kipiayaj nõ alin topojtitzin, iwán Jesús kimá' gracias Dios iwán nõ tatekimá' iga makimajmakakan la gente.

⁸ Nochi takuajkej este ijixwikej. Discipolojmej kitemijkej siete chikiwi' iga takualtatájkol yej ayo' kikuajkej.

⁹ Iga nóchiya takuajkej ken cuatro mil. Iwán Jesús kijlij la gente iga mayákanya.

¹⁰ Iwán Jesús tejkájkeja ipan ákal iwán idiscipolojmej iga yajkij se' altepe' yej kijliáj Dalmanuta.

Fariseojmej kitajtaniliáj Jesús iga makichíwa yej ayi'pa mo-ita

¹¹ Fariseojmej walkej kan ono' Jesús iwán pe' kikuejkesinotzkej, kitajtanilitoj iga makinextilikan tejté yej ayi'pa mo-ita yej Diõssan wel kichíwa.

¹² Jesús achi máj mijneltij, iwán kijtoj:

—¿Te iga inimej gente kinekij makitakan yej ayi'pa mo-ita?, nimitzijliáj iga ayá' kitaskej.

¹³ La gente kawikej; Jesús iwán idiscipolojmej yajkij tejkawitoj ipan ákal iga yajkij asentápal.

Amo mamitzkajkawakan fariseojmej

¹⁴ Kuá' yajkij ayá' kiwigayaj te kikuaskej iga kelkajkej, petz sétzinsan pan kiwigayaj ipan ákal.

¹⁵ Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Ta' xikakikan; amo xikchíwakan ken kitekichíwaj fariseojmej iwán yej kitokaj Herodes, iga yejemej nésiki' ye'nemij, siempa ayá'.

¹⁶ Iwán discipolojmej mojliayaj:

—Anka ijkón te-ijliá iga atikuajligakej pan.

¹⁷ Jesús kimati' te mojlijtoyaj iwán kijtoj:

—¿Te iga nemi anmo-ijliáj iga ayá' ankipiáj pan? ¿Ke ayá' ankimatij iga nej, iga se pan wel nikchí komati? ¿Ix poxsan anyoltakuaktikej?

¹⁸ ¿Ankipiáj amoyix iwán ayá' antacháj? ¿Annakasyojkej iwán ayá' antakakij? ¿Ayo' ankejlamikij?

¹⁹ Kuá' nik-repartiroj cinco pan entre cinco mil tokniwan, ¿ké' chikiwi' temi' yej tatájkol yej kawigo'?

Iwán yejemen kijtojkej:

—¡Doce!

²⁰ Jesús sej kijtoj:

—Kuá' iga siete pan nikmajmakakej cuatro mil tajtaga', ¿késki chikiwi' ankinejnechkojkej iga inón yej ayá' kikuajkej?

Iwán yejemen kijtojkej:

—¡Siete!

²¹ Jesús kijtoj:

—¿Amejemen aya an kentenderowaj?

Jesús kitachaltía se pacha de Betsaida

²² Máj máj asikej ipan se altepe' yej itoqa' Betsaida; iwán Jesús kiwajliguilijkej se pacha, kiteki'tajtanilijkej iga makichijchimi.

²³ Iwán Jesús kimawilan in pacha iga kikixtij ipan altepe'; iwán kitalilij ichijchal ipan iyix, iwán kitalilij imamej, iwán kitajtan siga tejteya kita.

²⁴ Yej pacha katka, kijtoj:

—Kena nitachá, nikita tajtaga' ken tikita kuawimej, e' nikita iga nejnemij.

²⁵ Iwán Jesús sej kitalilij imamej ipan iyix, iwán taga' tachixtikisa', iwán achitiá'. Welja ye'tacha' este wejka.

²⁶ Iwán Jesús kitítanya ichan, kijlij:

—Amo xaj tajkoaltepe', amo xikijto iga nimitztachaltij.

Pedro kinojma-ijtowa iga Jesús sí yéjya Cristo

²⁷ Jesús iwán idiscipolojmej yajkij ipan ital altepe' yej itoqa' Cesarea Filipino, ipan ojti, Jesús kitajtan idiscipolojmej:

—In sekin, ¿té kijtowaj de nej?

²⁸ Yejemen kijtojkej:

—Sekin kijtowaj iga tej tiJuan yej tabautizarowaya. Sekin kijtowaj iga tej Elías, iwán sekin kijtowaj iga tej agaj profeta.

²⁹ Jesús kijtoj:

—In amejemen, ¿té ankijtowaj de nej?

Pedro kijtoj:

—Tej tiCristoj.

³⁰ E' Jesús kitekimá' iga amo makijlikan ni agaj iga yéj in Cristo.

Jesús kipowa kén iga mikis

³¹ Iwán Jesús pe' kijlij idiscipolojmej iga poxsan yawij kinkochiwatij, kijtoj:

—Nej yej iPiltzin Taga', yawij ne-iknochiwatij poxsan iwán yawij ne-ijiyatij wewetkej yej mandarowaj iwán ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés. Yawij nemiktítij iwán ipan eyi día nia ni-ojpa-isati sej.

³² Ijkón iga kinojma-ijlijkej. Iwán Pedro kiwiga' Jesús kan iyokamej, pe' kajáywa'pa iga kijlij iga amo makijto ijkón.

³³ E' Jesús mokuropa' iga kitachilij idiscipolojmej, iwán kajajwa' Pedro, kijlij:

—¡Tzitzimi', xicholo notenoj! Iga tej ayá' tikejlamiki ken Dios kejlamiki, sino que tikejlamiki ken tajtaga'.

³⁴ Iwán Jesús kinotza' idiscipolójmej iwán la gente, kijtoj:
—Siga agaj kineki manetoka, ay'ya makichíwa yej yéj kineki, iwán manejnemi ipan noojwi, malej iga maki-
knochíwakan poxsan este makimiktikan.

³⁵ Iga yej ayá' motemakas iga makimiktikan, yawi mikiti;
e' nochi yej makimiktikan iga nej netoka iwán iga kipowa
ye'noticiaj, inón sí momanawjj.

³⁶ ¿Té motanilij taga' siga makipiá nochi yej ono' ipan inín
tajli, iwán makipolo iyalmaj?

³⁷ ¿Ke' wel kixtawas iga makikowa iyalmaj?

³⁸ Siga ipan inín tajli kan mopoxchíwa yej ayekti agaj
mapinawa iga notájtól iwán iga ne-ixmati, nej no yej iPiltzín
Taga', nia nikijtoti iga ayéj nodiscipolój. Inón nikijtoj
kuá' niwí' sej ipan itawilyo noTaj Dios, kuá' niwí' iwán
iyangelejmej.

9

¹ Jesús no kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga sekin yej nij onokej ayá' mikiskej
este makitakan kén iga Dios reinarowa iga ipoder.

Kén iga Jesús se'pay nesi iga tawiá ixaya

² Kuá' pánoja seis días, Jesús yajki ipan se tepe' yej
wejkapan, kiwiga' petz Pedro, Jacobo, iwán Juan; iwán
ompa iyixtajmej yejemej, Jesús se'pay nesi'.

³ Itzótzol este xota', mokuropa' este ichkati'; ayagaj ijkón
wel kikajtewa malej iga makiye'paka.

⁴ Iwán discipolójmej kitakej iga nesikoj ikyapaprofetajmej
Elías iwán Moisés; kitakej iga tatapojtokej iwán Jesús.

⁵ Pedro kijlij Jesús:

—Tamachtiani, iyektia iga nigaj nonokej!
Manikchíwakan eyi ranchojtitzin, se iga tej, se' iga Moisés
iwán se' iga Elías.

⁶ Kijtoj ijkón iga ayo' kimatiá te kijtowa iga discipolójmej
poxsan majmatoyaj.

⁷ Íkuá'san temoj mixti ipan yejemen, iwán kitzakuakej,
iwán ipan inón mixti kikakikej se tájtól yej wálay ipan cielo,
kijtoj:

—Ininwa' nokta in noPiltzín yej nikpoxchokiliá. Yéj
xikakikan.

⁸ Kuá' discipolójmej tachixtikiskej, ayo' onoyaj in sekin,
iséltisan Jesús onoya iwamej.

⁹ Kuá' némiya temotiayaj ipan inón tepe', Jesús kijlij
idiscipolójmej iga amo makipowilikan agaj inón yej kitakej,
kémano', este kuá' kimiktiskeja iwán ojpa-isas sej, yéj yej
iPiltzín Taga'.

10 Inón iga yejemej ayagaj kipowilijkej, malej iga motaj-tantoyaj iga te an kijtowaya Jesús iga ojpa-isas sej.

11 Iwán kitajtankej Jesús:

—¿Te iga yej tamachtíaj ipan iley Moisés kijtowaj iga achto wí' ikyapapofetaj Elías?

12 Jesús kijtoj:

—Kena, melá' iga Elías wí' achto, iga yéj nochi kiye'talij. ¿Kén kijtowa kan ijkulijto' itájtol Dios iga nej yej iPiltzín Taga'? Kijtowa iga poxsan yawij ne-iknoçhíwatij, iwán nepinajtiskej.*

13 E' nej nimitzijliáj iga Elías wálkaya, iwán la gente kichiwilijkej san ken kinekikej, ijkón kensan ijkulijto' iga te yawij kichiwilítij yéj.

Jesús kachitialtiá se chokotzín yej kipiá malespíritoj

14 Iwán mokupekej kan onokej sekin discipolomej, kitakej iga mia' gente onoyaj, iwán yej tamachtíaj ipan iley Moisés motenkítzkijkej iwán discipolomej.

15 Iwán kuá' kitakej Jesús, pox pakikej, iwán nochi motajtalokej iga kixnankej Jesús.

16 Iwán Jesús tatajtán:

—¿Te iga nemi anmotenkítzkiáj?

17 Se yej ompa onoya kijtoj:

—Tamachtiani, nigaj nimitzwajliguilij nopiltzín, kipiá malespíritoj yej kinonotilijto'.

18 Inín malespíritoj kansan nesí' kikitziá, kiwetziltiá este talpan. Iwán ompa chijchalposoni, iwán kiguiguitzikaltia itan. Iwán nopiltzín san kuetantikawi. Niktajtanilijkaja modiscipolomej iga makixtilikan, e' awelitiakej.

19 Jesús kijtoj:

—¡Mataj amejemen ayá' anmomela'confiarojtokej nopan! ¿Este kémano' máj nia nonoti iwán amejemen? ¿Este keman nia nimitziyowijtotij? Ta' xinewajliguilikan in chokotzín.

20 Iwán kiwajliguilijkej, iwán kuá' inón malespíritoj kita' Jesús, ikuá' sej kikitzkij, iwán wetzi' este talpan, momimimiloj, iwán chijchalposoni'.

21 Jesús kitajtan itaj chokotzín:

—¿Késkiya años kipiá iga ijkín ono'?

Itaj kijtoj:

—Este iga séligo'.

22 Mia' vej inín malespíritoj kimota nopiltzín tiko iwán atampa iga makimikti. Anwa' nimitztajtaniko, ix ayá'

* 9:12 9:12 Is 53:3

wel tikixtiliaya inin maļespíritoj. Xinepalewikan, achi xine-iknelikan.

²³ Jesús kijlij:

—Siga timoconfiarowa iga niwel, wel. Iga yej moconfiarowa ipan nej, nochi wel kichíwa.

²⁴ Iwán itaj inón chokotzin kijtoj recio:

—¡Nimoconfiarowa; xinepalewi iga manimomela'confiaro!

²⁵ Kuá' Jesús kita' iga nemi monechkolo, kajajwa' inón maļespíritoj, kijlij:

—Ti-espíritu yej titanonojtiliá, iwán yej titanagastzaku, nej nimitztekimaka iga xikísaya, xikáwaya in inin chokotzin, iwán ayo' sej xikalaki ipan yéj.

²⁶ Iwán maļespíritoj tzejtzi' recio, kitzetzejtzeloj sej, iwán kisa', este kitapolotijtikawi' chokotzin. Iwán mia' yej ompa onoyaj kijtowayaj iga mi'ya.

²⁷ E' Jesús kimakitkij, iwán kikétza'ya in inón chokotzin; ejkatika'ya.

²⁸ Iwán Jesús yajki kalakito kalijti'. Idiscipolomej kitajtankej Jesús kan iseltimej; kijtojkej:

—Nejemen, ¿te iga awel nikixtijkej inón maļespíritoj?

²⁹ Jesús kijtoj:

—Es que inimpa maļespíritoj awel tikixtiáj siga ayá' ti-oradowaj, iwán siga ayá' timayunarowaj.

Jesús sej kipowa iga yawi mikiti

³⁰ Kuá' ompa kiskej, panotejkej Galilea. Iwán Jesús ayá' kinekiá iga mamomati.

³¹ Kijliaya idiscipolomej:

—Nej yej iPiltzin Taga' yawij nekizkij iwán nemiktiskej, e' ipan eyi día iga nimikis, nia sej ni-ojpa-isati.

³² E' yejemen ayá' kentenderowayaj yej Jesús kijtowaya. Kitajtanisnekiáj, e' aweliti', iga kimajmawiliayaj iga kitajtaniáj.

Jesús kipowa iga a'yéj in yej máj tayakanto'

³³ Kuá' asikej altepe' Capernaum, iwán onóyaja kalijti', Jesús kitajtan idiscipolomej:

—¿Té in yej anmo-ijlijtiwiztiáj ipan ojti?

³⁴ E' discipolomej atajtojkej, iga ipan ojti mojljtiwiztiáj iga a'yéj an in yej máj tayakantos de yejemen.

³⁵ Iwán Jesús motalij, iwán kinotza' inomej doce idiscipolomej; kijtoj:

—Si agaj de amejemen kineki máj matayakanto, mamomachili ken yej ono' este tatepotztaj iwán makipalewi nochi toknimej.

³⁶ Kimatilān sē choochin iwān kiketza' tajkoyān. Kinawaj, iwān kijlij idiscipolojmej:

³⁷ —Siga agaj ki-omemawia sē ken inin choochin iga neṭoka, ken kuā' nejya yej nemi neomemawia. Iwān inon yej ne-omemawia, nō ki-omemawia yej neṭitan.

Yej ayá' temalita inon tepalewia

³⁸ Iwān idiscipoloj yej itōka' Juan, kijlij Jesús:

—Tamachtiani, nikitakej sē yej ipan motōka' kikixtia malespíritoj, e' como ayá' nemi iwān tejemen, nikawaltijkej.

³⁹ E' Jesús kijtoj:

—Amo xikawaltikan, iga yej kichīwa milagro ipan notōka', awel nemalijliá.

⁴⁰ Yej ayá' temalita inon tepalewia.

⁴¹ A'san neši' yej mitzmakaj malej sē wájkal a'ti ipan notōka' igasan annetokaj, nimitzijliáj iga inon sí Dios kimakas yej yeṭti.

Amo te mamitztzakuili iga tiktoka Cristo

⁴² Jesús nō kijtoj:

—Si agaj makichiwalti yej ayēkti sē de inimej yej neṭokaj, yej ayá' moweyimatij, máj yeṭti katka makipiloltikan sē weyite'ti ipan ikech iwān makimotakan lámārko.

⁴³ Siga itechko momā' tikchīwa yej ayēkti, ximomaṭajkolo; máj yeṭti xikalaki kan ono' Dios iwān sē momā', e' amo xaj iwān ome momā' kan wewelkato' ti'ti yej awel sēwi,

⁴⁴ kan okuilimej ayí' mikij iwān ti'ti ayí' sēwi.

⁴⁵ Siga itechko mokxi tikchīwa yej ayēkti, ximokxitajkolo, máj yeṭti xikalaki kan ono' Dios tikxitepon, e' amo xaj iwān ome mokxi kan wewelkato' ti'ti yej ayí' sēwi,

⁴⁶ kan okuilimej ayí' mikij iwān ti'ti ayí' sēwi.

⁴⁷ Iwān siga moyix mitzchiwaltia yej ayēkti, xikixti, máj yeṭti xikalaki kan ono' Dios iga sē moyix, e' amo xikalaki iwān ome moyix kan tawewelkato',

⁴⁸ kan okuilimej ayí' mikij iwān ti'ti ayí' sēwi.

⁴⁹ 'Ijkón ken ti'ti kitatia tásol, iwān ista' kichīwa iga naka' amo mapalāni, ijkón nō yej neṭokaj panowaj ipan prueba iga maye'nemikan iyixtaj Dios.

⁵⁰ Ista' pox yeṭti, e' siga ay'ya istaweli', ¿tejas iga moneki? Amejemen xitamopakān ken ista' iwān xonokān tamelá iwān sekin.

10

Jesús tamachtia iga inomej yej mokawaj

¹ Jesús kisa' Capernaum, iwān yajki ipan estado de Judea iwān iyikan weya' Jordán ikisáyampa tonatí'. Ompa sej

monejnechkōlō', iwān pēwa' sej tamachtij ken nochipa kitekichīwa.

² Iwān sekin fariseojmej kitechojkej Jesús kansas makimawetziltikan ipan itajtōl. Kitajtankej siga se taga' wel kikajtewa isiwa'.

³ Jesús kijtoj:

—¿Kén mitztekimakakej Moisés?

⁴ Yejemen kijtojkej:

—Moisés kijtoj iga se taga' wel kika'wa isiwa', siga kichiwiliá se ama' kan kijtowa iga momela'kájkeja.

⁵ Iwān Jesús kijtoj:

—Moisés mitzkajtewilijkej inón ley iga poxsan anyoltakuaktikej.

⁶ E' kuá' pēwa', Dios kichij inewi yej ono', kichij taga' iwān siwa'.

⁷ “Inón iga se taga', kuá' monamiktiá, kikajtewas itaj iwān iyē' iga mosekantiskeja iwān isiwa',

⁸ iwān iyomextimej mochīwaskej ken sesan.” Ayo' omen, sino que sesan.

⁹ Inón iga amo agaj makiyokati yej Dios kisetilij.

¹⁰ Kuá' Jesús iwān idiscipolójmej onókeja kalijti', kitajtankej sej Jesús de inón.

¹¹ Jesús kijtoj:

—Yej kiyokakawa isiwa', iwān monamiktiá iwān se', iga ijkón kichīwa, kichiwiliá yej ayēkti yej áhtopa isiwa'.

¹² Ijkonsan nō siwa', siga kiyokakawa iwēj, iwān monamiktiá iwān se', iga ijkón kichīwa, kichiwiliá yej ayēkti yej áhtopa iwēj.

Jesús kinawaj kōkone'

¹³ Iwān Jesús kiwijwiguiliayaj kōkone' iga makitajtanili Dios iga maye'onokan. E' discipolójmej pēwakej iga kaja-jwakej inomej yej nemi asij iwān ikōkone'.

¹⁴ Kuá' Jesús kita' iga ijkón nemi kichīwaj idiscipolójmej, kuesiwi', kijtoj:

—Xikawakan in kōkone', kama manetechokan, amo xikojtzakuilikan; iga yej mochīwa ken inimej kōkone', kajasi iga Dios marreinaro ipan yēj.

¹⁵ Nimitznojma-ijliáj iga yej ayá' motemakas iga Dios makimandarō ken se yej aya yōlej, awel kalakis kan reinarowa Dios.

¹⁶ Iwān kinawajkej, iwān kitajtálijpa imá' iga kitenewij Dios iga yejemej.

Se rico tajtowa iwān Jesús

17 Kuḗ Jesús némiya ojkui, motalojtiwajaj se taga', iwán motankuḗkettikisa' itenoj, iwán kitajtan:

—Tamachtiani yej tiye'nemi, ¿té nikchijas iga nochipa manono iwán Dios?

18 Jesús kijlij:

—¿Te iga tine-ijliá iga niye'nemi? Sésanwa' in yej kichija yej yekti, inonwa' Dios.

19 Tej tikmátiya ken Dios tatekimaka: “Yej namiktito' amo mayawi wan se'; amo xitamikti; amo xitachteki; amo xitakajkayawa; amo xikijto yej ayéj ijkón, xikyé'ita motaj iwán moye'.” *

20 Taga' kijtoj:

—Tamachtiani, inewi inin nikchijto' este kuḗ' aya niyolej.

21 Iwán Jesús kitachilij iwán kiye'ita', iwán kijlij:

—Sesan mitzpolowa iga xikchi: xiknamaka inewi yej tikpiá, iwán xikmajmaka yej ayá' motapialiáj. Ijkón tikpiás yej pox yekti ipan cielo; iwán xinétoka, malej iga este mamitmiktikan.

22 Kuḗ taga' kikagui' inón, moknomati', iwán ijkón moknomatitajki iga pox kipiaya tomin.

23 Iwán Jesús tatachá' nij neí, iwán kijlij idiscipolomej:

—¡Pox difícil iga yej motapialiáj mamotemakakan iga Dios marreñaro ipan yejemen!

24 Iwán discipolomej poxsan madmiradojkej iga ijkón kijtoj Jesús. E' Jesús sej kijtoj:

—Nopilowan, inimitzijliáj iga se yej moconfiarowa ipan itomin, poxsan difícil iga motemaka iga Dios marreñaro ipan yej!

25 Máj wel mapano se camello† ipan ixapoyo akoxaj, que se yej motapialiá mamotemaka iga Dios marreñaro ipan yéj.

26 Kuḗ discipolomej kikakikej inin, poxsan madmiradojkej, iwán motajtaniáj:

—¿A'taj wel momanawij?

27 Jesús kitachilij idiscipolomej, iwán kijtoj:

—Tajtaga' awel kichiwaj, e' Dios wel kichija; iga Dios ateyi yej ken awel makichija.

28 Iwán Pedro kijlij:

—NoTeke, nejemen nikajtejkej inewi yej nikpiyaj, iwán némiya nimitztokaj.

29 Iwán Jesús kijtoj:

* 10:19 10:19 Ex 20:12-16; Dt 5:16-20 † 10:25 10:25 Xikita glosario “Camello”.

—Nimitzijliáj, siga agaj kikajtewa íkal, o iyikniwān, o itaj, o iye', o isiwā', o ipilowān, o ítal, igasan netokaj iwān iga kipowaj itájtɔl Dios,

³⁰ nimitzijliáj iga ipan inín tajli yawij kipiatiy cien vej máj, kajlimej, iyikniwān, iyemej, ipilowān iwān italmej, malej iga kijiya; iwān ipan se' tajli yej wí-o' nochipa onoskej.

³¹ E' mia' yej inán tayakantokej, yawij kawitij tatepotztaj, iwān yej inán onokej tatepotztaj yawij tayakantotij.

Jesús sej kijtowa kén iga yawi mikiti

³² Jesús iwān idiscipolomej nemi yayaj Jerusalén; Jesús tapanotiaya. Discipolomej poxsan madmiradojkej; iwān sekin kimokatokatiaya. Iwān Jesús kinotza', iyoka inomej discipolomej, iwān kijlijkej yej yawij kichiwilitij kuā' asis Jerusalén.

³³ Kijtoj:

—Ken ankitaj amejemen, nemi tiawij Jerusalén. Ompa nej yej iPiltzín Taga', yawij nekítzkítij ijefejmej sacerdotejmej iwān yej tamachtíáj ipan iley Moisés, yawij kijtotij iga manemiktikan iwān netitaniskej ipan imamej yej ayéj togéntejpa.

³⁴ Yawij nepinajtítij, nemagaskej, nechijchaskej, iwān nemiktiskej; e' ipan eyi día iga nimikis, nia ni-ojpa-isati sej.

Jacobo iwān Juan kitajtaniáj Jesús iga masenmandarokan

³⁵ Jacobo iwān Juan, yej ipilowān Zebedeo, kitechojkej Jesús, iwān kijlijkej:

—Tamachtiani, niknekij iga achi xinechiwilikān yej nimitztajtaniáj.

³⁶ Yéj kijtoj:

—¿Tę ankinekij manikchí?

³⁷ Kijtojkej:

—Xikchí iga nejemen, kuā' tiaya tirreinaroti, manimotalikan ompa kan tej timotalij, se moye'kampa, sewo' moqochkampa.

³⁸ Jesús kijtoj:

—Amejemen ayá' ankimatij tę nemi ankitajtani. ¿Ix ankijowiskej ken nej nikijowij kuā' ne-iknochíwaskej? ¿Ix wel ampanoskej kan nej nipanoj?

³⁹ Yejemen kijtojkej:

—Kena, wel.

Jesús kijtoj:

—Kena ankijowiskej inewi sufrimiento ken nej nia nikijowiti kuā' ne-iknochíwaskej, iwān ampanoskej kan nej nipanoj.

40 E' iga ximotalikān noye'kampa o noopochkampa, inōn nej ayá' nikmati, iga notaj Dios kimati a'yéj kimakas.

41 Kuā' inomej se' diez discipolojmej kimatikej inōn, kikuesowilijkej Jacobo iwān Juan.

42 E' Jesús tanotza', kijtoj:

—Amejemen ankimatij iga yej mandarowaj ipan inin tajli, poxsan kitajtaksa igentej iwān yej gobernarrowaj, yolkisaj pan yej até iteki, kansan manesi iga mandarowaj.

43 E' amejemen ayéj ijkōn. Majwa' yej kineki matayakanto ipan amejemen, inōn achto makipalewi toknijmej.

44 Iwān agaj yej kineki matayakanto, mamochiwa esclavo iga nochi tokniwan.

45 Iga nej yej iPiltzin Taga' ayá' niwalaj iga manepalewikān, sino iga manitapalewi iwān iga manimiki iga mia' manikxitoma yej ken ilpitokej iga ayekti kichijtokej.

Jesús kachitialtiá Bartimeo yej pacha

46 Iwān asikej Jericó. Kuā' Jesús kistiaya ompa iwān idiscipolojmej iwān poxsan mia' gente, se pacha ewatoya ipan ojten, kitajtantoya tomīn. Itōkā' Bartimeo, yej ipiltzimpa Timeo.

47 Kuā' kikagui' iga nemi kitechojtía Jesús de Nazaret, pacha tzajtzi':

—¡Jesús, iPiltzin David, achi xine-ikneli!

48 Sekin kajajwakej iga ayo' matzajtzito, e' yéj majya tzajtzi':

—¡Jesús, iPiltzin David, áchikej xine-ikneli!

49 Jesús moketza' iwān kijtoj:

—Xiknotzatij.

Iwān kinotzatoj inōn pacha, kijlijkej:

—Ximoconfiaro iwān ximoketza, iga nemi mitznotza.

50 Iwān inōn pacha kitájkal itejkuix, este witōni'pa iga moketza', iwān kitechoto Jesús.

51 Jesús kitajtan:

—¿Té tikneki manimitzchīwili?

Pacha kijtoj:

—Tamachtiani, ¡nikneki manitachá!

52 Jesús kijtoj:

—Iga timoconfiaroj, titacha'ya, welja tia.

Iwān íkuā'san inōn pacha welja tachá', iwān kitokatiájkiya Jesús.

¹ Kuḗ' Jesús iwán idiscipolójmej asitiáyaja Jerusalén, iteñoj altepemej yej itoḗa' Betfagé iwán Betania, yej onokej iyixtaj tepe' yej itoḗa' Olivos, Jesús kititan ome idiscipolójmej,

² kijtoj:

—Xaḗan altepetzin yej nijígasan ono', kuḗ' amasiskej, ankasiskej se burro ilpito', yej aya agaj kitejkawiliá. Xikxitomakan iwán xikuajligakan.

³ Iwán siga agaj mitztajtaniy te íga ankixitomaj, xikijlikan: "ToTeḗo kineki, iwán nimanín sej mitzkawilíki."

⁴ Yajkij, iwán kasikej inón burro ilpito' puertajteñoj ipan ojti, iwán kixitonkej.

⁵ Iwán yej ompa onoyaj kijtojkej:

—¿Té nemi ankichiwaj? ¿Te iga nemi ankixitomaj in burro?

⁶ Iwán yejemen kijtojkej kensan Jesús kijtoj; iwán kijlijkej iga wel makiwigakan.

⁷ Iwán inón burro, kiwiguilijkej Jesús, kipechtijkej burro iga yejemej itzotzolmej, iwán Jesús tejkaj.

⁸ Iwán mia' kipatawilijtiajkij itzotzolmej ipan ojti, iwán sekin kitejtekkej imajma' soya' iwán kitalijkej ipan ojti.

⁹ Iwán inomej yej tayankantiayaj iwán yej witziaj tatzimpan, pe' tzajtzikej:

—¡Mamoweyimatilti Dios! ¡Mamoweyimatilti yej kititani toTeḗo Dios!

¹⁰ ¡Mamoweyimatilti yej wí' mandaroki ken mandaroy rey David! ¡Mamoweyimatilti Dios yej ono' ipan cielo!

¹¹ Jesús asi' Jerusalén iwán kala' weyitiopan.* Iwán kuḗ' nóchiya kita' yej ompa ono', iga némiya tayowati, yajkij Betania iwán doce idiscipolójmej.

Jesús kitemowa itakilka higuerajkuawi' iga makikua

¹² Kuḗ' tanési'ya sej, kiskej Betania; Jesús mayana'.

¹³ Iwán wéjkasan kita' se higuerajkuawi'† yej iswayoj, iwán yajki kitato siga kipiá itakilka, e' kita' iga ayá' takto', akasi' nité, petz iyiswayosan puej aya itiempoj iga maono yej yoksi'.

¹⁴ Jesús kinotza' inón higuerajkuawi', kijlij:

—Ayo' agaj mitzkualij motakilka.

Iwán idiscipolójmej kikakikej Jesús.

Jesús tatatajkali ipan weyitiopan

¹⁵ Asikey Jerusalén. Iwán kuḗ' Jesús kala' ipan ipatiojyo weyitiopan, kikikijixtij yej ompa tanamakatokej, iwán yej

* 11:11 11:11 Xikita glosario "Weyitiopan". † 11:13 11:13 Xikita glosario "Higo".

takojtokej. Iwán kitzijtzinkuepa' meşajmej kan mokam-
biarowa tomın iwán kan motalıáj yej kinamakaj jojtokomej.

¹⁶ Iwán Jesús kijtoj iga awel panowa agaj ipan ipatiojyo
weyitiopan siga kiwiġa tejté.

¹⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—Kan ijkuiłijto' itájtoł Dios, ijkın kijtowa: “Nókal yawi
motokawiti kajli kan oradowaj de inochi paismej”, e'
amejemen ankikueptokej kan miyanaj yej tachtekij.

¹⁸ Iwán ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan
la ley, kimatikej te kichij Jesús, iwán kitekowayaj ken iga
makimiktikan iga kimajmawiliayaj, puej nochi kiye'itayaj
ken iga tamachtiá.

¹⁹ E' kuá' némiya takomiti, Jesús kisa' Jerusalén.

Discipolojmej kitaj iga wa'ya higuerajkuawi'

²⁰ Iwán yowalti' kuá' panotiaayaj, kitakej iga
higuerajkuawi' wa'ya este inelwayo.

²¹ Iwán Pedro kejlan, iwán kijlij Jesús:

—Tamachtiáni, ta' xikita in higuerajkuawi' yej yalwa
tikajajwa', an sí wa'ya.

²² Jesús kijtoj:

—Ximoconfiarokan ipan Dios.

²³ Nimitznojma-ijliáj, iga a'san makijli inepa tepe': “Xi-
cholo ompa kan tonó', iwán xaj lámarko”, siga mo-
mela'confiarowa iga inewi iyalmaj, iwán siga kicredowa iga
inón yej kijtoj yawi mochiwati, ijkón mochiwas.

²⁴ Inón iga nimitzijliáj iga inewi yej ankitajtaniliskej
Dios kuá' nemi an-oradowaj, iwán siga ankicredowaj iga
mitzmakaskej, ijkón mochiwas.

²⁵ Iwán kuá' nemi ankitenewiáj Dios, siga agaj tikuesow-
ilijto', xikelkawili yej mitzchijwilij, ijkón no amoTaj yej ono'
ajko ipan cielo mitzelkawiliskej yej ankichijkej yej ayekti.

²⁶ Siga amejemen ayá' ankelkawiliáj yej agaj mitzchijwiliáj
yej ayekti, amoTaj yej ono' ipan cielo ayá' no
mitzelkawiliskej yej ankichijwaj yej ayekti.

Kimatisnekij kén iga Jesús mandarowa

²⁷ Iwán sej mokuepkej Jerusalén. Jesús nemiá weyitiopan,
kitechotoj ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan
la ley iwán yej kimandarowaj judiyojmej,

²⁸ kitajtankej Jesús:

—¿Té moteki in tej iga tikchiwa inın? ¿A' mitztekimá' iga
wel xikchiwa inın?

²⁹ Jesús kijtoj:

—Nia no nimitztajtanitij, iwán xine-ijlikan iwán nimitzi-
ljiskej a'yéj netekimá' iga nikchiwa inın.

³⁰ ¿A'yéj kit̄itan Juan iga matabautizaro? ¿Ix Dios kit̄itan, o tajtaga'? Xine-ijl̄ikan.

³¹ Iwán yejémensan motatapowiyaj, mojliyaj:

—Siga tikijtoskej iga Dios kit̄itan Juan, Jesús yawi kijtoti: “¿Te igataj ayá' ankitajtolkakikej?”

³² Iwán awel tikijtoskej iga kit̄itan taga'.

Ijkón kijtojkej ga kimajmawiliáj la gente, iga nochi kimatiá iga Juan Dios kitajtolmakaya.

³³ Iwán kijlijkej Jesús:

—Anikmatij.

Iwán Jesús kijtoj:

—Nej nō ayá' nimitzijliáj a'yéj netekimaka iga manikch̄iwa ijk̄in.

12

Jesús kipowa iga monsojmej yej małojmej

¹ Iwán Jesús pewa' tatatapowij kan mamixkuñtilo, kijtoj:

—Sę taga' kitoga' uvajyoj. Kikolaltij, iwán kichij sę pozo kan mopatzka uva. Kichij sę torre iga wel matachalo noyan kan ono' uvajyoj.

'Iwán kitakewaltij* sekin tekipanowanimej iwán yajki wejka.†

² Kuá' némiya yoksi uva, iteko kit̄itan sę monsoj, kijlij: “Xaj xiktajtanil̄iti yej nemi tekipanowaj iga manemakákanya uva ke' nej netocarowa.”

³ E' yejemen kikit̄zkijkej iwán kimagakej iwán akimakakej nité.

⁴ Iteko uvajyoj kit̄itan se' monsoj; e' inón nō kitewijkej, kikuajkuatzayankej iwán kuajkuantas kijlijkej.

⁵ Kit̄itan sewo', inón sí este kimiktijkej. Máj máj kit̄itan sekin, inomej nō kimagakej iwán sekin kimiktijkej.

⁶ 'E' kipiaya sę ipiltz̄in yej poxsan kichokiliaya iwán kit̄itan inón, kijtoj: “In̄in sí nopiltz̄in kiye'itaskej.”

⁷ E' tekipanowanimej, yejémensan kijtojkej: “In̄inyawa' in yej yawi moch̄iwati iteko in̄in tajli, yej itajpa kikajtewas, matikmikt̄ikanya nokta iga makawi ital iga tejemej.”

⁸ Iwán kikit̄zkijkej, kimiktijkej iwán kikixtijkej ipan uvajyoj.

⁹ Iwán Jesús tatajtan:

—¿Té an kich̄iwas iteko mijli? W̄i' iwán kimiktij inomej tekipanowanimej, iwán inón uvajyoj kimakas se' tekipanowanimej.

* **12:1 12:1** Ikuayo uva pox wejkaŵa, wel tak̄i 20 años o máj, ijkón iga wel kitakewaltij uvajyoj. Xikita glosario “Uva”. † **12:1 12:1** Is 5:1-2

10 '¿Ix ayí' ankitaj kan ijkín ikuilijto'? Kijtowa:

Yej nemi kalchiwaj kitajkalkej se te'ti yej kijtojkej iga ayękti, e' inonya yej mochiwako máj ye'te'ti.

11 Ijkón kichij toTęko, iwán poxsan timadmiradowaj iga tikitaj.

12 Iwán kinekiáj makipresojuwikan Jesús iga kimatikej iga yejemej nemi kikajkaktiáj. E' kimajmawilijkej yej ompa chapantoyaj, kikajtejkej iwán yájkija.

Fariseojmej kitajtanej Jesús siga yekti mamoxtawaw impuesto

13 E' despuėj kititanilijkej sej sékino' más fariseojmej iwán sekin yej kitokaj rey Herodes,‡ kansan Jesús makijto tejtę iga wel makitelwikan.

14 Kuą' inomej asitoj, kijtojkej:

—Tamachtiani, nikmatij iga tej ómpaya ken tikijtowa, iwán tej ayá' tikchiwiliá caso ken mitzijliáj, tej nochi ijkonsan tikjuzgarowa; melá' iga titamachtia yej Diospa iyojwi. ¿Ix yekti manikixtawakan impuesto iga rey Césarš o ayá'? ¿Ix nikmakaskej o anikmakaskej?

15 E' Jesús kimati' iga kimawetziltijnekiáj, kijtoj:

—¿Te iga anneprowaj? Xinewajliguilikan se tomin, iga manikita.

16 Kiwajliguilijkej, iwán kuą' kita', Jesús tatajtan:

—¿Inin a'yėj ixaya' iwán a'yėj itoka' yej nigaj ikuilijto'? Yejemej kijtojkej:

—Rey César.

17 Iwán Jesús kijtoj:

—Xikmakakan rey César yej yępja itatki, iwán xikmakakan Dios yej yępja itatki.

Iwán fariseojmej san tajtachixtikajkej iga yej kijtoj.

Saduceojmej kijtowaj iga yej mıkto'ya ayo' wel ojpa-isa

18 Iwán sekin saduceojmej* yajkij kitatoj Jesús. Yejemej kijtowaj iga yej mikij ayo' ojpa-isaj, iwán ijkín kitajtankej:

19 —Tamachtiani, Moisés ne-ijkuilowilijtikajkej inin ley; siga se taga' miki, iwán kikaawa isiwa', e' ayá' kikajtewa nisę ipiltzin, iyiknin inon yej migui', kikuis inon viuda iga ken kuą' makipiá ipilowan yej migui'.

20 Onoyaj siete tajtaga' yej sesan itajmej iwán sesan iyemej. Yej tekoko achto monamiktij, e' migui' kuą' aya pilwaj.

‡ 12:13 12:13 Inimej judiyojmej achi ken monamakakej iga kipalewiayaj rey Herodes yej de los romanos yej tilitikmej yej kitaksayaj judiyojmej. § 12:14

12:14 Xikita glosario "César". * 12:18 12:18 Xikita glosario "Saduceo".

21 Iwán imámil inón yej migui' monamiktij iwán yej katka isiwa' yej mi', iwán nō migui', iwán ayá' nō kikajtej ipilowañ. Iwán ijkōnsan nō mochiw iwán se' imámil.

22 Ijkón inomej siete, nochi monamiktijkaj iwán inōnsan siwa', iwán ayagaj kikajtej ipiltzín. Iwán máj máj migui' nō siwa'.

23 In kuá' ojpa-isaskej yej miktokej, ¿katiapa an de inón siete mochiwas iwéj in inón siwa'?, iga namiktitoya iwán inochimej.

24 Jesús kijtoj:

—Amejemēn ayompa antajlamikij iga ayá' ankixmatij itájtōl Dios, niga yej wel kichíwa.

25 Kuá' yej miktokej ojpa-isaskej, ay'ya monamiktiskej, niga ipilowañ ayo' kinamiktiskej, iga mochiwaskej ken tikita iyangelejmej Dios yej onokej ipan cielo yej nō ayá' monamiktiáj.

26 E' iga ojpa-isaskej yej miktokej, ¿ix ayí' nokta ankileerowaj kan kén iga Dios tajtoj ipan se witztako' yej wewelōntoya? E' Dios kijlij Moisés: “Nej niDios, yej iDiospa nō Abraham, Isaac iwán Jacob.”†

27 Dios ayéj iDios yej miktokej, sino que iDios yej isatokej; amejemēn ayompa antajlamikij.

Jesús kijtowa katiapa mandamiento yej amo nokta mamoełkawa

28 Ompa asito nō se yej tamachtía ipan iley Moisés; yéj takaktoya kuá' Jesús tātapojtoya iwán kimatiá iga ompay ken kijlij yej iwán tātapojtoya. Kitajtan:

—De inewi mandamiento yej ono', ¿katiapa an yej achto?

29 Jesús kijtoj:

—Yej máj achto mandamiento ijkín kijtowa: “Ta' xikaki, gente de Israel, toTēko Dios, yéjsan iselti toTēko.

30 Xikchokili moTēko Dios iga inewi moalmaj, iwán iga inochi moespíritoj iwán iga inewi motájpal iwán yéj nochipa xikejlanto.”‡ Ininwa' in yej máj achto mandamiento.

31 Iwán ono' sewo' áchisan ijkōmpa, kijtowa: “Xikchokili moknñ kensan tej timochokiliá.” Ateyi se' mandamiento yej máj valerowa ken inimej.

32 Iwán inón yej tamachtía ipan la ley kijlij:

—Ompay ken tikijtoj Tamachtiani iga ono' sešan Dios, iwán ateyi se' ken yéj.

33 Iwán iga matiknekikan toDios iga inewi toalmaj, iga inewi toespíritoj iwán iga inewi totájpal, iwán yéj nochipa

† 12:26 12:26 Kuá' ijkín kijtoj Dios, ikyay mikikej inimej tajtaga'. Ex 3:6

‡ 12:30 12:30 Dt. 6:5

matikejlan̄tokan̄ iwán matikchokilikán tokn̄in kensan teje-mej timochokiliáj. Iga ijkón mochiwa máj valerowa que nochi ofrenda yej motatiá iga momaka Dios.

³⁴ Kuá' Jesús kita' iga ómpaya ken kijtoj, kijlij:
—Al̄insan poliwi iga Dios marreināro ipan tej.
Iwán ayo' agaj máj mixewij iga kitajtajtan.

In Cristo, ¿a'yéj ipiltz̄in?

³⁵ Jesús tamachtijtoya tiopan; kijtojtoya:
—¿Te iga yej tamachtíáj ipan la ley kijtowaj iga Cristo ipiltz̄in David?

³⁶ Porque David kijtoj kuá' kitajtolmá' iyEspíritoj Dios, kijtoj ijkín:

ToTeko kijlij noTeko:

“Ximotali iládoj noye'má' kan nimandarowa, este que maniktali mokxitampa yej mitzijiyaj.”

³⁷ ¿Kén wel Cristo yej itatitan Dios ma-ipiltz̄in David, esi David n̄o kijliá iga iTeko?

Iwán yej polijtoyaj kiyé'kaktoyaj.

Jesús tanon̄otza iga ayompa nemij yej tamachtíáj ipan la ley

³⁸ Jesús ijkín tamachtíaya:

—Amo mamitzkajkawakan̄ yej tamachtíáj ipan iley Moisés, puej kiyé'matij iga makinentikan̄ sotantzótzol, iwán kinekij makisaludarokan̄ tajkoaltepe'.

³⁹ Yejemen motalijnekij tiopan-ijti' ipan ye'asiętoj kan motaliáj yej máj tayakantokej, iwán ijkonsan n̄o kinekij makichiwakan̄ kan takualo,

⁴⁰ iwán kikuiliáj ikalmej yej wewejmikikej, iwán mopa-pantiáj iga wejkawaj iga oradowaj. Yejemen máj yawij kicastigarotij.

Kitaliá iyofrendaj se yej wewejmí' yej amotapialiá

⁴¹ Se vej Jesús ewatoya tiopan, kitztoya kén iga kakiayaj iy-ofrendajmej ipan cajon, iwán mia' yej motapialiáj kakiayaj komati tom̄in.

⁴² Iwán w̄alaj se yej ayá' motapialiá iwán ipan cajon kakij ome tom̄in de cobre yej ayá' pox valerowa.

⁴³ Iwán Jesús kinotza' idiscipoloymej, kijlijkej:

—Nimitznojma-ijliáj iga in̄in siwa' yej wewejmí', yej ayá' motapialiá, kakij máj que nochi yej nemi kakiáj tom̄in ipan cajomej;

⁴⁴ puej nochi kitalijkej yej kisobrarowaj; e' yéj, malej ayá' motapialiá, kimá' inewi yej kipiaya iga takuaya.

13

Jesús kijtowa iga yawi moxixit̃inati weyitiopan

¹ Kuḗ' Jesús k̃isa' weyitiopan, s̃e idisc̃ipoloj kijlij:

—¡Tamachtiani, ta' xikita kejke'pa te'ti, iwán kejke'pa kalwewetkej!

² E' Jesús kijtoj:

—¿Ankitaj inimej kalwewetkej? Nigaj ayá' yawi kawiti nisé te'ti yej manenekpanijto. Nochi yawij moxixit̃inatij.

Jesús kijtowa yej yawi mochiwati kuḗ' aya poliwiolo

³ Jesús iwán idisc̃ipolojmej yajkij ipan tepe' yej itoká' Olivos, yej ono' iyixtaj weyitiopan. Iwán kuḗ' Jesús ewato' ompiga, Pedro, Jacobo, Juan iwán Andrés, ijk̃in kichtakatajtankej:

⁴ —Niknekij xine-ijlik̃an kéman mochiwas in inón. ¿Té mo-itas kuḗ' ayo' wejka iga nochi inín mochiwas?

⁵ Jesús kijtoj:

—Amo agaj mitzkajkawawaskej,

⁶ iga mia' yawij w̃t̃zetij iwán mopajpant̃iskej iga nej, siempa ayéj. Ijk̃in kijtoskej: “Nejya el Cristo”; iwán mia' yawij kikajkawawatij.

⁷ 'E' kuḗ' amejemen ankikakiskej momijmikt̃ilo nijnijiga, amo ximajmawik̃an, ijk̃ón nokta yawi mochiwati; e' aya yej iga poliwioloj.

⁸ Iga s̃e país momijmikt̃ij iwán sewo', iwán s̃e nación momijmikt̃ij iwán se'; onos talol̃in nijnijiga, iwán poxsan apistajt̃ias iwán nijnijiga mokuejkuesoloj; Nochi inín aya yéj iga poliwioloj, péwao' iga moknochiwalo.

⁹ 'E' ximocuidarok̃an amejemensan iga mitzwigask̃ej kan onokej yej mandarowaj iwán tiopan mitzmagask̃ej, iwán iga annetokaj mitzwigask̃ej iyixtaj yej mandarowaj iwán reyejmej; ijk̃ón iga wel antajt̃oskej de nej iyixtajmej.

¹⁰ E' kuḗ' aya poliwiolo, mopowas noyan ipan tajli kén iga Dios tamawanawia.

¹¹ E' kuḗ' mitzwigask̃ej iyixtaj yej mandarowaj, amo xitayokoyakan iga t̃e ankijt̃oskej, niga xikeejlantok̃an. Anki-jt̃oskej yej íkuḗ' Dios mitzijl̃iskej iga xikijt̃ok̃an; iga ayéj amejemen yej antajt̃oskej, sino que iyEsp̃iritoj Dios.

¹² S̃e tokñin yawi kitelw̃iti iyikñin iga makimikt̃ikan, iwán tetaj kitelw̃ij ipilt̃zin iga makimikt̃ikan, iwán tepilowan kitelw̃iskej itajmej iga makimikt̃ikan.

¹³ Nochi yawij mitzijiyatij iga nej annetokaj; e' yej moconfiarojto' nochipa ipan nej, inón momawanawij.

14 'El profeta Daniel kijekuiloj* iga mochiwas yej pox ayekti weyitiopan-ijti'; kuq' amejemen ankitaskej iga ono' yej akajasi iga maono weyitiopan-ijti', —yej kileerowa makentendero—, yej onoskej ipan estado de Judea, mayakanya ipan tepeyoj.

15 Yej onos iyixko kajli ipan ipetayo, ayo' matemo, niga makalaki iga makikijkixti yej kipiá kalijti';

16 iwán yej nemi imilpan, ayo' mayawi ichan iga makikuiti itzótzol.

17 ¡Lástima siwatkej inón día iga yej tatalaxwijtokej iwán yej tachichitijtokej!

18 Xiktajtaniłkan Dios iga kuq' ancholoskej amo kuq' sektaj;†

19 porque inomej días poxsan moknochiwaloj, este ay' ijkón mo-ita' desde iga kichij Dios inín tajli, iwán ay' ijkón mochiwas.

20 Siga toTeko ayá' kixeloj inomej días, ayagaj momanawij; e' kixeloj iga kichokiliá inomej yej yéjpa kitapejpen.

21 'Iwán siga agaj mitzijlskej: "Ta' xikitakan nigaj ono' Cristo", o "Ta' xikitakan nepa ono'", amejemen amo xiktajtolkakikan.

22 Iga yawij witzetij iwán mopantiskej iga nej, siempa ayéj, kijoskej "Nejya niCristo", iwán kijoskej iga yejemen profetajmej iga Dios kitajtolmakaj, siempa takajkawawaj. Yawij kichiwatij milagrojmej yej ay'pa mo-ita iga matakajkawakan, este wel anka kikajkawawaskej yej Dios kitapejpen.

23 E' xikye'kakikan, iga áchtoya nochi nimitzmatiltijkej.

Kén iga yawi sej witzeti Jesús yej iPiltzın Taga'

24 Jesús kijtoj:

—Kuq' pánojya inomej días iga moknochiwaloj, yawi takomitati iga ay' tawij tonati', niga ay'ya tametztonas;

25 sitalimej yej onokej ipan cielo wejwetziskej, nochi yej ono' ipan cielo mojolinaskej.

26 Íkuq'ya ne-itaskej nej yej iPiltzın Taga' yej niwi' ipan mixti, nitawijtiwi' iga noweyipoder.

27 Iwán niktekimakas noangelejmej iga recio matapitzakan iga trompeta iga makinejnechkokan yej niktapejpen yej nijnijiga onokej noyan ipan tajli.

28 'Ximixkujtikán ipan higuerajkuawi': Kuq' ankitaj némiya kisa iseliska iwán némiya iswayowi, ankimatij iga wi'ya tonalis.

* 13:14 13:14 Dn 9:27; 11:31; 12:11 † 13:18 13:18 Mt 24:20

29 Ijkõnsan nõ kuá' ankitaskej iga némiya mochiwa nochi yej nimitzijlijkej, xikmatikan iga ay'ya ke' poliwi iga nej níwí'ya sej.

30 Nimitzijliáj iga nochi inín mochiwas kuá' aya mikij yej inán onokej.

31 Cielo iwán tajli poliwaskej, e' yej nikijtoj, nochi yawi mochiwati.

32 'E' ayagaj nokta kimati te día o te hora, ayagaj kimati, niga angelejmej yej onokej ipan cielo, niga nej yej iPiltzín Dios, iséltisan noTaj Dios kimati.

33 'Inón iga amejemen xisatokan, xitachixtokan iwán xiktenewijtokan Dios iga ayá' ankimatij kēman mochiwas.

34 Nej ken se taga' yej yajki wejka, kuá' aya kisa ichan, kitekimá' itekipanowanimej, sejsé kimá' itekipánol iwán kititan iga se matachixto ipan kalten.

35 Amejemen xisatokan iga ayá' ankimatij kēman wí' iteko kajli, tayowakan, o tajkoyówal, o kuá' takujka kayo, o yowalti';

36 amo santá' niwejkisaki iwán nimitzasikij ankojkochokej.

37 Yej nimitzijliáj amejemen, nochi nikijliáj: xisatokan.

14

Sacerdotejmej ijefejmej kitēmowaj kén iga makikitzkikan Jesús

1 Poliwasan dos días iga mo-ilwichiwiliá la Pascua,* iwán iga mokua pan yej ayá' kipiá levadura.† Ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtíáj ipan iley Moisés kitēmowiliayaj kén iga makikitzkikan Jesús malej iga matakajkayawákampa iwán makimiktikan.

2 Kijtowayaj:

—Ayá' tikchijaskej kuá' nento' ilwi', iga amo makuesiwilo.

Se siwá' kitoyawa yej ajwiya' ipan itzontekon Jesús

3 Mie Jesús onoya ipan altepetzín yej itoká' Betania, onoya ichan Simón yej kipiaka lepra. Mie kixnantoya mesa, asi' se siwá' yej kinentiaya se boteyajtzin yej chijto' iga te'ti yej itoká' alabastro. Ipan kiwiga' aceite yej ajwiya' yej kijliáj nardo yej pox patiyoj; iwán inón siwá' kikechposte' boteyajtzin, iwán kitoyawilij ipan itzontekon Jesús.

4 E' sekin yej ompa kitajtachilijtoyaj, kuesiwikej iwán kijtojkej:

—¿Te iga kiyokatoyajkej inín aceite yej pox ajwiya'?

* 14:1 14:1 Xikita glosario "Pascua". † 14:1 14:1 Xikita glosario "Levadura".

⁵ Masejtaj monamá' iga ke' se kitaniá trescientos días iga mamomajmaka yej ayá' motapialiáj.

Iwán kajajwakej inón siwá'.

⁶ E' Jesús kijtoj:

—Xikawakan. ¿Te iga ankikuejkuesowaj? Yéj nechiwiliij yej yekti.

⁷ Yej ayá' motapialiáj, nochipa onoskej amowan, iwán kuá' ankinekiskej wel ankipalewiáj; e' nej ayá' nochipa nij annepiaskej.

⁸ Inín siwá' kichij yej wel kichí, machtówija iga netalilij yej ajwiya' ipan notzontekon, iga ijkón nechiwiliskej kuá' yawij netokatij.

⁹ Nimitzijiáj iga kansan ipan inewi inín tajli mopowas kén iga Dios tamanawiá, yawi nō mopowati yej kichij inín siwá', iwán ijkón moejlamikis yej kichij.

Judas kinamaka Jesús

¹⁰ Judas Iscariote, se de inomej doce idiscipolojpa Jesús, yajki kitato ijefejmej sacerdotejmej iga kijlito iga yéj yawi kipalewiti iga makikitzkikan Jesús.

¹¹ Kuá' yejemen kikakikej inón, poxsan pakikej iwán kijlikej Judas iga yawij kimakatij tomín. Iwán íkuá'ya Judas pewa' iga kitejoj kéman wel makikitzkikan Jesús.

La Santa Cena

¹² Ipan día kuá' pewa' iyilwiyo la Pascua, kuá' mokua pan yej ayá' kipiá levadura, momiktiá se borregoijtzin iga mokua, discipolojmej kitajtankej Jesús:

—¿Kan tikneki manimitzchijwilitij tákual iga tikilwichiwiliskej la Pascua?

¹³ Iwán Jesús kititan omen idiscipolojmej, kijlij:

—Xakan Jerusalén, iwán ompa ankitechoskej se taga' kiwiga a'ti ipan akomi'. Inón xiktokakan,

¹⁴ iwán kan yéj kalakis, xikijlikan iteko inón kajli: “Kij-towa in Tamachtiani: ¿Ipan katiapa cuarto nicenaroj ipan iyilwi la Pascua iwán nodiscipolojmej?”

¹⁵ Iteko kajli yawi mitznextilitij se weyi cuarto pan segundo piso kan óno'ya nochí yej ankinekiskej, ompa xikchiwakan yej tikuaskej.

¹⁶ Discipolojmej yajkij iwán asikej altepe', iwán kasikej nochí kensan kijtoj Jesús; iwán ompay kichijkej tákual iga kilwichiwiliáj la Pascua.

¹⁷ Kuá' tayowáti'ya, Jesús iwán doce idiscipolojmej, yajkij ompa.

¹⁸ Kuá' kixnantókeja mesa iga takuaj, Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga se de amejemempa yej nemi nigaj iwán nisentakua, yawi nenextiti iga manekitzkikan.

19 Iwán yejemej moknoꝛmatikej, mosepantajtaniáj:

—¿Ix nejya an?

Se' nꝛ kijtoj:

—¿Ix nejya an?

20 Jesús kijtoj:

—Se de amejemen yej andoꝛejmej, yej iwán nemi nisentakua ipansan inín plato, inonwa' in yej yawi ne-ichtakanextiti iga manemiktikan.

21 Nimitzijliáj iga nej yej iPiltzín Taġa' yawij nemiktitiġ ken ijkuiġito'; e' iġástimaj inón taġa' yej yawi ne-ichtakanextiti iga manemiktikan! Máġ yeġti katka iga inón taġa' amo maki-onoltikan.

22 Mieġ nemi takuaj, Jesús kikui' se pań, kimá' gracias Dios iwán kiġatajkoloġ iga kimajmá' idiscipoloġmej. Kijtoj:

—Xikuikan inín pań iwán xikuakan, ininwa' nocuerpoj.

23 Iwán Jesús kikui' vaso yej kipiá vino, kimá' gracias Dios, iwán kimajmá' idiscipoloġmej, iwán inochin koniġkej.

24 Jesús kijtoj:

—Inín kijtojneki noesyoy iga nikchiwa se'ya pacto, iwán toyawis iga mia' maye'ono iyixtaj Dios.

25 Nimitzijliáj iga ayo' máġ nikonij uva iyayo, nikonij sej nuevo vino este kuá' nonos kan reinarowa Dios.

Jesús kijtowa iga Pedro yawi kijtoġi iga akixmati

26 Kuá' tami' kitakuikiliġkej Dios, yajkiġ ipan se tepe' yej itoġa' Olivos.

27 Iwán Jesús kijtoj:

—Amejemen amonochin ankikajtewaskej iga anmoconfiarowaj ipan nej inín yówal iga ijkín ijkuiġito': "Nikmiktij iteġo borreġojmej, iwán borreġojmej papayiniskej."

28 E' kuá' ni-ojpa-isas sej, kuá' anyaskej Galilea, nej achto niati.

29 Pedro kijtoj:

—Maleġ iga inochin mamitzsenkokajtewakán, e' nej ayá'.

30 E' Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliá iga inín yówal, kuá' aya takuika kayo ome vej, tej eyi vejya tikijtoj iga ayá' tine-ixmati.

31 E' Pedro sej kijliġ Jesús:

—Maleġ iga matisenmikikan, nej ayá' nikitoy iga ayá' nimitzixmati.

Iwán inochin ijkón kijtojkej.

Jesús oraġowa ipan se kuayojtzin yej itoġa' Getsemani

32 Iwán asikeġ kan kijliáj Getsemani, iwán kijliġ idiscipoloġmej:

—Nijo' ximotaġikan, nej maniao' manitajtoġi wan Dios.

33 Kiwigákejsan petz Pedro, Jacobo iwán Juan kan oradóto. Iwán Jesús pewa' iga poxsan moknoṃati' iwán moyolmiktij.

34 Iwán kijtoj:

—Poxsan nimoknoṃati este ken nimikisnékiya. Nijo' xikawikan wan xisatokan.

35 Iwán Jesús yajki achi máj wejka, iwán motankuaketza' talpan iga kitajtaniij Dios siga wel amo makiknoṃchīwakan ken yawij kichīwilitij íkuá'.

36 Ijkin kitenewij Dios:

—NoTaj, noPapaj tej nochi wel tikchīwa; xinemanawi kuá' yawij ne-iknoṃchīwatij, e' amo mamochīwa ken nej nikneki, mamochīwa ken tej tikneki.

37 Iwán Jesús yajki sej kan ono' idiscipolomej, kasitoy kojkochokej; iwán Jesús kijlij Pedro:

—Simón, ¿ixtaj tikochto'? ¿Ix awel achi xisato malej se hora?

38 Xisatókanya, iwán xi-oradókan iga amo mamitztanilikan Tzitzimi'. Nikmati iga amoalmaj kineki xikchīwakan ken nej nikneki, e' amogánajsan awel ankichīwaj.

39 Yajki sej oradóto iwán kijtoj inómejsan tájtol ken achto.

40 Kuá' sej yajki kan onokej idiscipolomej, sej kasitoy kojkochokej iga poxsan kochisnekiáj, inón iga aweljo' te kijtojkej.

41 Kuá' eyi vejya iga oradótoyay, kijtoj:

—¿Ix ankojkochokejo'? ¿Nemi anmosewiáj? Wítzeja yej kipoxchīwaj yej ayekti iga yawij nekítzkítij nej yej iPiltzin Taga'.

42 Ximoketzakan, matiákanya; wī'ya yej nenextiá.

Kiwigaj preso Jesús

43 Jesús tātapojtóyao' kuá' asiko Judas, se de inón doce yej idiscipolojpa katka. Judas wálay iwán mia' gente yej kiwajligakej espada iwán kuawi'. Inomej kititankej ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtíáj ipan la ley iwán yej kimandarowaj judiyojmej.

44 Ijkin kijtoj Judas kuá' aya kinextiá katiá in Jesús:

—Yej ankitaskej nikpipitzoj, inonya nokta xikítzkikan iwán xikye' ilpitiakan.

45 Kuá' asi' itenoy Jesús, kijlij:

—Tamachtiani, Tamachtiani.

Iwán kipipitzoj.

46 Iwán kikítzkijkej Jesús, iwán kiwigakej.

47 E' se de inomej yej onoya iwán Jesús, kikixtij iyespada,[‡] iwán kinagasté' itekipanowani ijefej sacerdotejmej.

48 Iwán Jesús kijtoj:

—¿Ix anwálkej annekuikoj ken kuá' se yej tachte'? ¿Ix inón iga ankiwajligakej espada iwán kuawi'?

49 Nej nochipa nonoya amowan iga nitamachtijtoya weyitiopan, iwán ayí' annekitzkijkej. E' inín nemi mochiwa kensan ijkuijto' ipan itájtól Dios.

50 Iwán nochi discipolomej kikajtejkej iselti Jesús, iwán chojcholojkej.

Chokotzín yej choloj

51 E' se chokotzín kitokatiaya Jesús, tejkuixtiaya iga se tzótzol, iwán kikitzkijkej;

52 e' yéj ompa kikajtej itzótzol iwán choloj ipetzkan.

Jesús iyixtaj yej kimandarowaj judiyojmej

53 Iwán kiwigakej Jesús iyixtaj ijefej sacerdotejmej, iwán ompa monechkojkej sacerdotejmej yej tayakantokej, yej kimandarowaj judiyojmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley.

54 E' Pedro kiwejkatokatiajki Jesús, este ipan ipatioj ijefej sacerdotejmej, iwán Pedro motálij wan policijajmej;[§] moskojtoyaj titenoj.

55 Ijefejmej sacerdotejmej iwán nochi yej kimandarowaj judiyojmej, kitemowayaj tejté yej manesi iga Jesús kichij yej ayékti iga wel makimiktikan; e' ayá' kasiliayaj.

56 Iwán mia' yej kipantiayaj Jesús, e' ayá' sesan itajtólmej.

57 Iwán sekin tajtojkej iga kipantijkej Jesús, kijtojkej:

58 —Nejemen nikakikej iga Jesús kijtoj ijkín: “Nej nia nikxixitinati inín weyitiopan yej tamachíwal, iwán ipan eyi días nia sej nikchiwati se' yej ayéj tamachíwalpa.”

59 E' malej ijkón kipantiayaj, ayá' sansé kijtowayaj.

60 Iwán ijefej sacerdotejmej moketza' iyixtaj sekin, iwán kitajtan Jesús:

—¿Aya'taj titajtowa achi? ¿Ix ayá' tikaki iga nemi mitztelwiáj?

61 E' Jesús atajtoj. Ijefej sacerdotejmej sej kitajtan:

—¿Ix teja in tiCristoj yej iPiltzín Dios yej kiweyimatiltiáj?

62 Jesús kijtoj:

—Nejya nokta. Anyawij anne-itatij nej yej iPiltzín Taga' newatos iladoj iye'má' Dios yej nochi wel kichiwa, iwán anne-itaskej nemi niwi' ipan mixti cielojkóbapa.

63 Iwán ijefej sacerdotejmej, kitzatzayan itzótzol iga kuejkuesiwi' iwán kijtoj:

[‡] 14:47 14:47 Xikita glosario “Espada”.
“Policijajmej yej tacuidarowaj weyitiopan”.

[§] 14:54 14:54 Xikita glosario

—Ayo' tiknekij agaj máj mate-ijli de yéj.

64 Amejemen ankikakikej iga kimalılij Dios; ¿kén ankij-towaj amejemen?

Iwán inochin kijtojkej iga mamomiktiya.

65 Sekin pewakej iga kichijchakej, iwán kixtzakkej iwán kimagakej, kijliayaj:

—¡Siga tiprofetaj, ta' xikijto a'yéj mitzmaga'!

Iwán policiyajmej kixaygatzinkej Jesús.

Pedro kijtowa iga akixmati Jesús

66 Pedro onoya tani ipan patio, iwán ikuá' ompa asi' se isirvientaj ijefej sacerdotejmej;

67 iwán kuá' kita' iga Pedro nemi moskowa titenoj, kitachilijtiká', iwán kijlij:

—Tej no tinemiá iwán Jesús de Nazaret.

68 E' Pedro kijtoj iga ayá', kijtoj:

—Anikixmati, niga nikmati de te nemi titajtowa.

Iwán Pedro kisa' juerájbapa kan kalakilo, iwán ikuá' takuiga' se kayo.

69 Iwán inon sirvienta sej kitachilijtikisa' Pedro, iwán kijlij yej ompa ojonokej:

—Inin taga' de yejemempa.

70 E' Pedro sej kijtoj iga akixmati Jesús. Ayá' wejkati', yej ompa onoyaj sej kijlijkej Pedro:

—Mataj tejwa' tinemiá no iwán yejemej; tej de Galilea iga nikakij titajtowa kensan yejemen.

71 Iwán Pedro kijtoj iga kitzto' Dios iwán makiknochíwa siga takajkayawa, iwán kijtoj:

—Ayá' nikixmati inon taga' yej nemi anne-ijliáj.

72 Iwán ikuá' takuiga' sej in kayo. Iwán Pedro kejlán yej kijtoj Jesús: “Kua' kayo aya takuika ome vej, tej tia tikijtoti eyi vej iga ayá' tine-ixmati.” Iwán kuá' Pedro inon kejlán, pe' iga choga'.

15

Kiwigaj Jesús iyixtaj Pilato

1 Kuá' tanesi', ijefejmej sacerdotejmej monechkojkej iwán wewetkej yej kimandarowaj judiyojmej, iwán yej tamachtiaj ipan la ley iwán nochi yej kimandarowaj judiyojmej. Iwán Jesús kilpitiajkij iga kikawatoj iyixtaj pilato.

2 Pilato kitajtan:

—¿Ix tejya in iRrey judiyojmej?

Jesús kijtoj:

—Ijkonya ken tej tikijtowa.

3 Iwán ijefejmej sacerdotejmej kitejtélwiayaj Jesús.

4 Iwán Pilato sej kitajtan Jesús:

—¿In tej atikijtowa nité? Ta' xikaki nochi yej mitzijliáj iga mitztelwiáj.

5 E' Jesús nité akijtoj; inón iga Pilato poxsan madmirádoj.

Mojtowa iga mamiki Jesús

6 Ipan iyilwi la Pascua, Pilato nochipa kimajkawaya se preso yej la gente kitapejpenaya.

7 Onoya se preso yej itoká' Barrabás; sen-onoyaj iwán sekin yej nõ tamiktijkej kuá' yajkij icontraj igobiernoj.

8 Iwán mia' walkej, iwán pe' kijlijkej Pilato iga makimajkawaya se ken kitekichíwa.

9 Pilato kijtoj:

—¿Ix ankinekij manikmajkawaya iRrey judiyojmej?

10 Inín kijtoj iga kimatiá iga ijefejmej sacerdotejmej kixitayaj Jesús, inón iga kiwigakej iyixtaj.

11 E' ijefejmej sacerdotejmej kitejtekimakakej la gente iga makitajtanikan iga makimajkawakan Barrabás.

12 Iwán Pilato sej tatajtan:

—¿Té ankinekij manikchíwili yej ankijliáj iRrey judiyojmej?

13 Yejemen tzajtzikejpa iga kijtojkej:

—¡Xikmikti ipan cruz!

14 E' Pilato kijtoj:

—¿Tétaj kichij yej ayékti?

E' yejemen majya tzajtzikej:

—¡Xikmikti ipan cruz!

15 E' Pilato kinekiá makiye'itakan, inón iga kimajkaj Barrabás iwán kitekimá' soldadojmej iga makimagakan Jesús iwán iga makimiktij ipan cruz.

16 Iwán soldadojmej kiwigakej Jesús ipan ipatioj palacio, iwán kinejnechkojkej nochi soldadojmej.

17 Iwán kakiltijkej se sotantzótzol yej axokoti', iwán se corona* de witztí yej kikitikej iga kiyawalchijkej.

18 Iwán pewakej iga kitzajtzilijkej:

—¡Xiyé'ono iRrey judiyojmej!

19 Iwán kikuajkuawitekkej iga kuawi', kichijchakej, iwán motankuaketakej iná', iga ken kiweyimatiltiyaj.

20 Kuá' kajawilmatikeja, kikixtilijkej inón tzótzol yej axokoti', iwán sej kakiltijkej sej yej itzótzolpa nokta, iwán kikixtijkej iga kimiktijtoj ipan cruz.

Kiclavarowaj Jesús ipan cruz

* 15:17 15:17 Xikita glosario "Corona".

²¹ Iwán se taġa' yej ichan altepe' Cirene, yej itoġa' Simón, yej itajpa Alejandro iwán Rufo, ompa panotiaaya iga yajka imilpan, iwán yéj kitekimakakej iga makiwiguili Jesús icruz.

²² Iwán kiwigakej Jesús kan kijliáj Gólgota, yej kijtojneki Kan ono' Kuaomi'.

²³ Iwán kimakakej vino yej nenelijto' iwán remedio yej itoġa' mirra, e' Jesús akonij.

²⁴ Kuá' kiclavarojkeja ipan cruz, soldadojmej kikuikej itzótzol Jesús iga kirrifarojkej iga makimatikan te kiwigas sejsé de yejemej.†

²⁵ Yowalti' las nueve kuá' kiclavarojkej Jesús ipan cruz.‡

²⁶ Iwán kitálkej ikuapan kan kijuilojkej te iga kimiktijkej, ijkín ijkuilijtoya: "IRREY JUDIYOJMEJ."

²⁷ Iwán na' kan kiclavarojkej Jesús pan cruz, no kiclavarojkej ome yej tachtekij, ipan sejsé icruz, se iladoj iye'ma' iwán se' iyopochkampa.

²⁸ Ijkón iga mochij yej ijkulijto' ipan itájtol Dios: "Kitakej ken se yej kichij yej ayekti."§

²⁹ Iwán yej panowayaj itenoj Jesús, kipinajtiayaj, este kikuatzejtzelowiliayaj iga kijliayaj:

—Ayki', tej tikijtoj iga tikxitinas weyitiopan, iwán ipan eyi día wel sej tikojpachiwa,*

³⁰ mogañaj ximomanawi, iwán xitemo ipan cruz.

³¹ Ijkónsan no ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj pan la ley, kipinajtiayaj, iwán mojliayaj:

—Sekin kimañawij, e' yéj imatika awel momañawia.†

³² Siga Cristo yej iRrey israelitajmej tikitaskkej iga temoj ipan cruz, ijkón sí ticredoskej.

Iwán yej na' pilojtoyaj ipan sejsé icruz, no maltajtowayaj iga Jesús.

Miki Jesús ipan cruz

³³ Kuá' asi' tajkodía, noyan ipan tajli takomitiá', ijkón takomititoya este las tres tiqtakpan.

³⁴ Iwán íkuá'ya Jesús tzajtzi' iga inochi itájpjal, kijtoj:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —yej kijtojneki: TinoDios, tinoDios, ¿te iga tinekájteja?‡

³⁵ Sekin yej ompa onoyaj, kikakikej, iwán kijtojkej:

—Ta' xikakikan, nemi kinotza ikyapa profeta Elías.

³⁶ Iwán se de yejemempa motaloj, kapachoto tejté yej ken ichka' pan xokov'vinoj. Kilpij ipan ojta', iwán kitecholtij Jesús, iga makichichina. Kijtoj:

† 15:24 15:24 Sal 22:18 ‡ 15:25 15:25 Sal 22:16 § 15:28 15:28 Is 53:12

* 15:29 15:29 Sal 109:25 † 15:31 15:31 Sal 22:7-8 ‡ 15:34 15:34 Sal 22:1

—Xikajtewakan, matikitakan siga wj' Elías kitemowiki. §

³⁷ Iwán Jesús tzájtzi'pa iga tajtoj, iwán migui'ya.

³⁸ Iwán tzótzol* yej iga tajkotchaktoya weyitiopan, tajkotchayani', pewa' ajko iwán tzayantiwalaj este tani.

³⁹ Ijefej soldadojmej yej onoya iyixtaj Jesús, kuá' kita' kén iga tzajtzi' iwán migui', kijtoj:

—Mataj melá' inín taga' iPiltzın Dios.

⁴⁰ Ompa nō onoyaj sekin siwatkej, tachixtoyaj wejka; onoyaj María Magdalena, iwán se' María yej iyémejpa José iwán Jacobo yej tetzoyō', iwán ompa nō onoya se' siwá' itōka' Salomé.

⁴¹ Inimej siwatkej kitokatinemiáj Jesús, iwán kipalewijkej kuá' nemiá Galilea. Ompa onoyaj nō mia' siwatkej yej senyajki Jerusalén iwán Jesús.

Motōka Jesús texapoko

⁴² Inón día kichiwaj yej monekis iga moštapa día kuá' mosewilo. Kuá' némiya tayowati,

⁴³ se taga' yej itōka' José yej ichan altepe' Arimatea yej onoya ipan inón grupo yej tayakantokej yej kimanarowayaj judiyojmej, yajki kitato Pilato iwán ayá' majmawi' iga kitajtan icuērpoj Jesús iga makitōka. Yéj nō kichixtoya kēman wj' reinarōki Dios.

⁴⁴ Pilato madmirādoj kuá' kiká' iga nimanín mi' Jesús, iwán kinotza' ijefej soldadojmej iga kitajtan iga ix an ijkonya.

⁴⁵ Kuá' inón capitán kimatiltij iga mi'ya Jesús, Pilato kijlij José iga wel kitōkas Jesús.

⁴⁶ Iwán José kikowato se sámana, iwán yajki kitemowito icuērpoj Jesús ipan cruz iwán kikikimiloj iga inón tzótzol. Iwán kitōga' ipan se texapo' yej ichkuatoyay. Iwán kitentzakua' iga se weyiyawalte'ti. †

⁴⁷ María Magdalena iwán se' María yej iyē'pa José, kitakej kan kitōkkej Jesús.

16

Ojpa-isa Jesús

¹ Kuá' pánoja día iga mosewilo, María Magdalena, Salomé, iwán María yej iyē'pa Jacobo, kikojkej yej ajwiya' iga kitāliliáj icuērpoj Jesús.

² Iwán isájpasan domingo asitoj kan toktō' Jesús, kisa'ya tōnatī'.

§ 15:36 15:36 Sal 69:21 * 15:38 15:38 Inón weyitiopan yej onoya Jerusalén kipiaya kan petz sacerdote kalakiá, ompa tajkotchaktoya iga se cortina. Ex 26: 31-33. Xikita glosario "Cortina". † 15:46 15:46 Is 53:9

³ Iwán mojliayaj:

—¿A'yéj an teenilij te'ti yej iga tentzako' inón animajtexapo'?

⁴ E' kuá' tachakej, kitakej iga inón weyite'ti ayo' kitentzaktoya animajtexapo'.

⁵ Kuá' kalakkej animajtexapoko, kitakej se chokotzin ewato' a la derecha, kakijto' se weya'tzótzol yej istá'; iwán momajtijkej.

⁶ E' yéj kijtoj:

—Amo ximajmawikan; amejemen ankitemokoj Jesús de Nazaret, yej kimiktijkej ipan cruz. Yéj ojpa-isa'ya; ayo' teyi nigaj. Ta'ki' xikitakan kan kitekakaj.*

⁷ Xákanya inán, iwán xikijlikan idiscipolomej iwán Pedro: “Jesús yawi asiti achto Galilea que amejemen, iwán ompígaya ankitaskej, ijkón ken mitzijlijkej.”

⁸ Inomej siwatkej cholotikiskej animajtexapoko; kuekuechkatiajkij iga momajtijkej. Iwán ayagaj te kijlijkej iga majmawiáj.

Jesús kixnextiliá María Magdalena

⁹ Kuá' ojpa-isa'ya Jesús, isájpasan domingo, kixnextilij achto María Magdalena, yej kikixtilij ikya siete malespíritoj.

¹⁰ Yéj yajki kimatiltito yej kitokatinemiáj Jesús; kasitoj moknomatitoyaj iwán chokatoyaj.

¹¹ Kuá' yejemej kimatikej iga Jesús ojpa-isa' iwán iga María kíta'ya, yejemen akicredoijkej.

Jesús kixnextiliá omen idiscipolomej

¹² Después Jesús kixnextilij omen yej nemi yayaj ipan ojtí wéjkaya iga altepe'; e' sé'paya iga nesía.

¹³ Yejemej no yajki iga kimatiltitoj sekin, e' yejemej no ayá' kicredowilijkej ken iga kijtojkej.

Jesús kitekimaka idiscipolomej kén iga makichiwakan

¹⁴ Máj máj Jesús kixnextilij once idiscipolomej kan nemi takuaj. Iwán Jesús kajajwa' inomej iga ayá' kicredowayaj iga yoltakuaktikejo' iga ayá' kicredowilijkej inomej yej kitakej iga Jesús ojpa-isa'ya.

¹⁵ Iwán Jesús kijlij idiscipolomej:

—Xakan noyan ipan tajli iwán xikpowilikan nochí gente ye'noticiaj kén iga Dios tamanawía.

¹⁶ Yej kicredoij iwán mobautizaroj, Dios kimanawij; e' yej akicredoij, Dios kinkochiwas.

* 16:6 16:6 Sal 16:10

¹⁷ Iwán inomej yej kicredoskej kichiwaskej yej ayi'pa mo-ita. Ipan notoka' kikixtiskej malespíritojmej, iwán yawij tajtotij ipan nuevo tajtolmej.

¹⁸ Kikitzkiskej kowamej iga imamej, iwán siga koniskej tejté yej temiktiá, até kichiwiliskej. Kitálskej imamej ipan yej wetitokej, iwán achitiaskej.

Jesús tejkawi ipan cielo

¹⁹ Kuá' tami' tajtoj wán idiscipolomej, toTeko Jesús tejkaj ipan cielo, yajki motalito iladoj iye'ma' Dios.†

²⁰ Iwán discipolomej kiskej iga kipowatoj noyan kén iga Dios tamanawiá. ToTeko Jesús kipalewiaya idiscipolomej iga kuá' kipowayaj ye'noticiaj, kichíwaya yej ayi'pa mo-ita iga manesi iga mela'ciertoj yej kiltowayaj. Ijkónyawa'.

Itájtɔl Jesucristo yej kijekuiloj San Lucas

Lucas kijekuillowiliá Teófilo yej kichij Jesús

¹ Mia'ya kinekiáj makiye'ijkuilokan yej Jesús kichij miej onoya nowamej.

² Ijkón kensan nematiltijkej yej kinojma-itakej yej kichij Jesús iwán kipowakej inón ye'noticiaj.

³ Nej niLucas nɔ nitatajantinemi' iga manikmela'mati este kan pewa' yej kichij Jesús. Iwán tej Teófilo yej mitzpoxye'itaj, yekti iga nɔ manimitzijekuillowili nochi kensan nikmati

⁴ iga xikmela'mati iga ijkonya nokta in inón yej mitznɛxtilijkej.

Sɛ ángel kijtowa iga yawi onoti xolo' yej itoká' Juan

⁵ Kuá' Herodes* onoya iga rey ipan estado de Judea, onoya sɛ sacerdote yej itoká' Zacarías yej igrúpojpa katka Abías. Isiwá' Zacarías itoká' Elisabet, irrázajpa nɔ Aarón yej sacerdote.

⁶ Iwán iyomextimej ye'nemiáj iyixtaj Dios, nochipa kichijwayaj ken kijtowa iley toTɛko, iwán ayagaj wel kijtowaya iga kichijtoyaj yej ayɛkti.

⁷ E' ayá' kipiayaj nisé ipiltzín iga Elisabet ayá' wel pilowaya. Iwán póxsanya katka yolejkej inón vej.

⁸ Sɛ día igrúpoj Zacarías kitocaroj iga kichijwa itekiyo sacerdote iyixtaj Dios.

⁹ Iwán ken iga kitekichijwayaj sacerdotejmej, kichijkej rifa iga makimatikan a'yéj yawi kitatiti incienso. Iwán kitocarój Zacarías iga makitati incienso ipan íkal toTɛko.

¹⁰ Kuá' nemi kitatiaya incienso, nochi gente orádojtoya fuera.

¹¹ Iwán Zacarías kixnɛxtiliko sɛ ángel† yej kititan toTɛko. Kuá' kita' este ejkato' na' altar‡ kan motatiá incienso. Ejkato' lado derecho inón altar.

¹² Kuá' Zacarías kita' el ángel, ayo' kimati' tɛ kichijwaya iwán poxsan momajtij.

¹³ E' el ángel kijlij:

—Zacarías, amo ximajmawi, Dios kika'ya yej nemi tiktajtaniliá, iwán mosiwá' Elisabet yawi kipiati sɛ ipiltzín yej tia tiktokawiti Juan.

* 1:5 1:5 Xikita glosario "Herodes". † 1:11 1:11 Xikita glosario "Ángel".

‡ 1:11 1:11 Xikita glosario "Altar".

14 Tia tipakiti poxsan, iwán mia' nō yawij pakitij kuá' nacerōj

15 iga mopiltzín poxsan yawi kiye'itati Dios. Ayá' yawi koniti okti, nité yej tatawantiá. Iwán kipiás nokta el Espiritu Santo este kuá' kitalaxwíjtoso' iye'.

16 Iwán yawi kiyolyamanati mia' gente de Israel iga makitoka Dios yej iTekomej.

17 Iwán mopiltzín tayakantiáj iyixtaj toTeko iwán kipiás espíritu yej kipiaya el profeta^S Elías iga wel makichíwa ken kichij yéj. Kichíwas iga tetajmej mamoye'itakan iwán ipilowan, iwán iga yej ayá' taceradowaj wel matakredokan. Ijkón kichíwas iga la gente wel maki-omemawi toTeko.

18 Iwán Zacarías kitajtan el ángel:

—¿Kén nikmatis siga mochíwas ken nemi tikijtowa? Nej niwéweja iwán nosiwa' nō ilámaja.

19 El ángel kijtoj:

—Nej niGabriel yej nono' iyixtaj Dios; yéj neñitan iga manitajtoki mowan iga manimitzmatilti inín ye'notíciáj.

20 E' inán, iga aticredoj yej nimitzijlij, tia tinonjtitoti, iwán titajtoj sej este kuá' mochíwasya yej nimitzijlij.

21 Mie' la gente fuera kichixtoyaj Zacarías, mosepantaj-tantoyaj iga te iga áyasan kisa weyitiopan-ijti'.

22 Kuá' Zacarías kīsako, ay'ya wel tajtowaya, san-tamamanotzaya. Ijkón iga la gente kimatikej iga tejté kixnextilij weyitiopan-ijti'. Iwán nonojtiá'.

23 Iwán kuá' Zacarías kimaxítija iga tekipanowaya weyitiopan, yáikiya ichan.

24 Iwán xoloyowi' Elisabet yej isiwa'pa Zacarías. Iwán Elisabet cinco mej ayá' kisa' ichan, ijkín kijtowaya ipan iyalmaj:

25 “NoTeko neñalij ijkín iga ay'ya máj manepinajtikan.”

Se ángel kijtowa iga yawi onoti xolo' yej itoka' Jesús

26 Kuá' kiwígaya seis meses iga xoloyowi' Elisabet, Dios kititan el ángel Gabriel ipan se altepe' yej itoka' Nazaret ipan estado de Galilea.

27 Iwán yajki chan se takotzín yej itoka' María yej aya kixmatía taga'. E' onoyay comprometida iga yawi monamiktiti iwán se taga' yej itoka' José yej irrázajpa rey David.

28 Iwán el ángel kala' este kan onoya María, iwán ijkín kijlij:

—¡Xiyolpaki iga tej mitztapejpen Dios iwán iga toTeko ono' mowán! Dios mamitzyolchikawa máj que inewi siwatkej.

²⁹ Kuá' María kita' el ángel, este moyolmajtij iga kiká' yej kijtoj. Iwán motajtan iga té an kijtojneki inón yej kijtoj.

³⁰ El ángel kijlij:

—María, amo ximajmawi, Dios mitzye'ita iwán mitztapejpen.

³¹ Inán tia tixoloyowiti iwán tia tikpiati se mopiltzín iwán tiktokawij JESÚS.

³² Yéj yawij kipoxweyimatiltitij iwán kitokawiskej no iga iPiltzín Dios yej ono' pox ajko. Iwán toTeko Dios kichiwás iga maono iga rey ken David yej iyikyapatajwewej

³³ iga makigobernaro nochipa la gente de Israel. Iwán atamis iga gobernaroj.

³⁴ Iwán María kijlij el ángel:

—¿Kén nia nixoloyowiti esi nej aya nono wán taga'?

³⁵ El ángel kijlij:

—IyEspíritoj Dios wí' ipan tej iwán Dios yej ono' ajko iga ipoder yawi mitztakuati. Inón iga moxolo' yej yawi naceroti, inón wí' de Dios iwán kijliskej iga Diospa iPiltzín.

³⁶ Ta' manimitzijlo', Elisabet yej mopariéntajpa, xoloyówi'ya no malej iga ilámaja. Yej kijliayaj iga ayí' pilowaya inán kipiá seis meses iga xoloyowi'.

³⁷ Iga Dios ateyi yej ken awel makichíwa.

³⁸ Iwán María kijtoj:

—Nej manikchíwa ken kineki toTeko, iwán Dios makichíwa ipan nej ken tikijtoj.

Iwán kuá' tami' tajtoj María, yájkiya el ángel.

María kipaxalowiliá Elisabet

³⁹ Ayá' wejkati', María nimanín yajki kipaxalowilíto Elisabet yej chantitoya ipan se altepe' yej ono' ipan tepeyoj, ipan estado de Judea

⁴⁰ Iwán kala' chan Zacarías, kinotza' Elisabet.

⁴¹ Iwán kuá' Elisabet kiká' iga kinotzkej, este itaxijti' wiwitoga' ixolo', iwán íkuá' iyEspíritoj Dios kitajtolmá' Elisabet,

⁴² iwán kijtoj recio:

—Dios mitzye'ítaya máj que inochi siwatkej. Iwán no kiye'íta'ya moxolo'.

⁴³ ¿Té noteki in nej iga manepaxalowilíki yej íye'pa noTeko?

⁴⁴ Kuá' niká' iga tinenotza', este wiwitoga' notaxijtiko noxolo' iga pagui'.

45 Tej tipakto' iga ticređoj toTęko iga yawi mochiwati yej mitzijlij.

46 Iwán kijtoj María:

Noalmaj kiweyimatiltiá toTęko.

47 Iwán noespiritoj pađi iyixtaj Dios yej nemānawij.

48 Iga Dios netapejpen iga iyesclavaj, yej ayá' nimotapialia.

Iwán este aman iwán nochipa kijoskej iga Dios neye'ita,

49 iga Dios yej nochi wel kichwa, kichij ipan nej yej poxsan yeđti.

¡Mamoweyimati itođa'!

50 Dios nochipa kikneliá yej kimajmawilia.

51 Iga kichij yej ayagaj wel kichwa;

kitānilij yej mopoxweyimatij.

52 Kikixtij reyejmej kan mandarowajaj,

iwán kichij iga makiweyimatiltikan yej ayá' moweyimatij.

53 Yej nemi apismikiáj, Dios kimá' yej yeđti,

iwán yej motapialiajaj ayá' kimá' nité.

54 Dios kipalewij la gente de Israel yej kicređowaj,

iwán ayá' kelkaj iga kiknelij.

55 Iga Dios ijkón kijlij to-ikyapatajwan,

iga nochipa kipalewij Abraham iwán nochi ipilowan ipilowampa.

56 Iwán María kaw'i chan Elisabet ken eyi mej iwán yajki sej ichan.

Nacerowa Juan yej tabautizarowa

57 Kuą' asi' hora iga Elisabet taonoltiá, kita' se ichoochin.

58 Kuą' kimatikej ivecinojmej iwán iparięentejmej iga toTęko poxsan kiknelij Elisabet, yajkij kiyolchikawatoj.

59 Iwán kuą' xolotzin kipiaya ocho día, kiwigakej iga kicircuncidarotoj† ken kitekichiwaj israelitajmej. Iwán kinekiáj iga makitokawikan Zacarías ken itajpa itođa'.

60 E' iye' kijtoj:

—¡Ayéj ijkón! Yéj yawi motokawiti Juan.

61 Kijtojkej:

—¿Te iga? Esi ateyi nisé amokniwan yej ijkón itođa'.

62 Iwán Zacarías san kimamanotzakej iga kitajtankej kén kitokawij ichoochin.

63 Itaj kitajtan tejté kan matajkuilo, iwán kijkuiloj: “Itođa' Juan.” Iwán inewi san tajtachixtikajkej.

64 Iwán Zacarías ikuą'ya tajtoj sej iwán pęwa' kiweyimatiltij Dios.

† 1:59 1:59 Xikita glosario “Circuncisión”.

65 Nochi yej najna'san ichamej momajtijkej, iwán noyan ipan estado de Judea, yej chantitokej ipan tepemej kipowayaj yej mochi.

66 Iwán nochi yej kikakiáj inón t̄atapowalis, mosepantaj-taniáj:

—¿Té an itekiyo kipiás in inin choochin?

Iga nešía iga Dios onoya iwán choochin.

Itakui' Zacarías

67 Iwán ipan Zacarías, yej itajpa choochin, asi' iyEspíritu Dios iwán kijtoj tájt̄ol yej Diospa kimá':

68 Mamoweyimat̄ilti toT̄eko, yej iDiospa Israel, iga w̄alaj kim̄anaw̄iko igentej.

69 Tēt̄itanilij se yej tesalvarowa yej kipoxpiá poder yej ipiltzin yej ipilówampa David yej kichij ken Dios kineki.

70 Ijkón kensan Dios ikya kijtoj ipan iprof̄etajmej yej ye'nemikej,

71 iga yéj yawi tem̄anaw̄iti de inomej yej temiktijnekij iwán de inochi yej te-ijiyaj.

72 Iga manesi iga kikneliá to-ikyapatajwan, iwán ayá' kelkawa iga kichij pacto iwamej.

73 Inin yej Dios kinojma-ijlij to-ikyapatajwéj Abraham iga yawi kichiwati:

74 yawi tem̄anaw̄iti ipan toenemigojmej,

iwán ay'ya timajmawiskej iga tiktokaj Dios,

75 iwán nochipa tiye'nemiskej iwán tiye'onoskej iyixtaj.

76 Iwán tej nopiltzin, mitz̄okawiskej iprof̄etaj Dios yej ono' pox ajko,

iga tej titayakanas iyixtaj toT̄eko iga tikye'talijtiáj iyojwi,

77 iga xikmat̄ilti igentej toT̄eko ken iga kelkawiliskej yej kichiwaj yej ayekti

iwán ijkón kim̄anaw̄iskej.

78 Iga toDios poxsan te-ikneliá, inón iga este ajko kan ono', tēt̄itaniliá se yej ken kuá' tetaw̄iki ipan toalmaj.

79 Iwán iga makitaw̄i yej onokej kan takomichkan, inomej yej majmatokej iga mikiskej.

Iwán teojmaka ipan ojt̄i yej tenextiliá iga wel matonokan tamelá.

80 Iwán chooll̄intzin nemi weyaya iwán máj k̄ixmatitiaya Dios. Iwán onoya ipan desierto[‡] kan ayagaj ono', este que iyixtaj la gente de Israel monextij te itekiyo in yéj.

2

Jesús nacerowa Belén

[‡] 1:80 1:80 Xikita glosario "Desierto".

¹ Kuá' gobernarrowaya rey César* Augusto, tatekimá' iga noyan mamochiwa censo.

² Inín achto censo kichijkej kuá' Cirenio mandarrowaya Siria.

³ Iwán inewi gente yajkij ipan iyaltepemej kajkán nacerojkej iga kijkuilotoj itokamej.

⁴ Inón iga José kisa' Nazaret, altepe' yej ono' ipan estado de Galilea. Iwán yajki ipan estado de Judea ipan altepe' yej itoka' Belén kan naceroj rey David, iga José irrázajpa David.

⁵ Yajki mo-ijkuiloto iwán María este Belén. María onoyay iga yawi monamiktiti iwán José. María xolóyoja, e' ayéj iga iwanya onoya.

⁶ Iwán kuá' onókeja Belén, asi' hora iga María taonoltía.

⁷ Iwán ompa kita' iyokichkopompiltzin, iwán kikijkimiloj iga tzótzol iwán kitega' ipan kuacajon kan motamaka kawayojmej, iga ay'ya onoya kan kochij yej paxalowaj.

Angelejmej kipowaj iga nacéroja Jesús

⁸ Ayá' wejka iga Belén onoyaj sekin yej kicuidaroytoyaj borregoymej.† Iwán inomej senyówal onoyaj ipan sakayoj.

⁹ Kémpasan kixnextilikoj se iyángel toTeško. Iwán iweyipoder toTeško tawij kan onoyaj yejemen iwán pox majmawikej.

¹⁰ E' el ángel kijtoj:

—Amo ximajmawikan. Nimitzmatiltikoj ye'noticiaj, iwán inewi yej kikakiskej, yolpakiskej:

¹¹ iga aman naceroço ipan iyaltepe' David se yej mitzmanawikoj, toTeško, el Cristo‡ yej itatitan Dios.

¹² Iga xikmatikan iga ayá' nemi nimitzkajkawawaj, anyawij ankasitij se xolotzin kikimilijto' iga tzótzol iwán wetzto' ipan se kuacajon kan motamaka kawayojmej.

¹³ Iwán kémpasan mijixnextikoj iná' el ángel máj komati angelejmej yej walkej ipan cielo iwán inochin kiweyimatiltiyaj Dios iwán kijtowayaj:

¹⁴ ¡Mamoweyimatilti Dios ipan cielo yej ono' máj ajko, iwán ipan inín tajli maonokan tamelá nochí yej Dios kiye'ita!

¹⁵ Iwán kuá' yájkija sej angelejmej ipan cielo, pastormej pewakej iga moseseapan-ijliáj:

—Tiákanwa' Belén, matikitatij yej sucederoj, yej tematiltij toTeško.

¹⁶ Iwán nimanín yajkij, kasitoj María iwán José, iwán wetzto' xolotzin ipan kuacajon.

* 2:1 2:1 Xikita glosario "César". † 2:8 2:8 Xikita glosario "Borrego". ‡ 2:11 2:11 Xikita glosario "Cristo".

17 Kuḗ' pastormeĵ kitákeĵa choollintzĵn, kimatiltijkej José iwán María yeĵ el ángel kijlijkej de inón choollintzĵn.

18 Iwán nochi yeĵ kikakikeĵ yeĵ kipowayaj pastormeĵ, san tajtachixtikawíaj.

19 E' María kaḗa' ipan iyalmaj nochi yeĵ kijlijkej, iwán nochipa keĵlamikiá.

20 Iwán pastormeĵ yajkij sej kaḗ onoyaj, kiweyimatiltijtĵajkij Dios iwán kitakuikilijtĵajkij iga inón yeĵ kikakikeĵ iwán kitakeĵ, iga nochi mochij kensan el ángel kijtoj.

Choolintzĵn Jesús kiwigaj weyitiopan

21 Kuḗ' choollintzĵn kipia'ya ocho día, yajkij kicircuncidarotoĵ iwán kitálijkej itoĵa' JESÚS, inonsan toĵa' yeĵ el ángel kijlij María kuḗ' aya xoloyowíá.

22 Iwán kuḗ' asi' día iga mopurificarowaj yeĵemen, ken kĵtowa iley Moisés, choollintzĵn kiwigakeĵ Jerusalén iga makipresentarokan iyixtaj toTeĵo.

23 Iĵkón kichijkej iga ipan iley toTeĵo, iĵkĵn iĵkuilijto': "Inewi koponchoochĵn yeĵ nacerowa, mochĵwaskej itatki toTeĵo."§

24 Iwán yajkij kimakatoĵ iyofrendaj Dios ken kĵtowa iley toTeĵo: ome solin o ome joĵtokotzĵtĵn.

25 Inón veĵ, Jerusalén onoya seĵ taĵa' itoĵa' Simeón, pox ye'nemiá iwán kiweyimatiltiĵaya Dios. Yéĵ kichixtoya yeĵ kimānawĵki israelĵtajmeĵ. IyEspĵritoĵ Dios onoya iwán Simeón,

26 iwán kimatiltij iga aya mikis este que makita Cristo yeĵ Dios kitapeĵpen iwán kitĵitanis.

27 Kuḗ' itaj iwán iye' choollintzĵn Jesús kiwigakeĵ weyitiopan iga makichĵwakan ken la ley tatekimaka, iyEspĵritoĵ Dios kitekimá' Simeón iga mayawi noĵ weyitiopan.

28 Íkuḗ' Simeón kinawaj choollintzĵn iwán iĵkĵn kijtoj iga kiweyimatiltij Dios:

29 NoTeĵo, inán welĵa nimikis tamelá, iga níĵita'ya yeĵ tine-ijlij.

30 Niknojma-íta'ya yeĵ tasalvarowa,

31 yeĵ tiktĵitan iga nochi gente.

32 Yéĵ ken kitawĵij ipan iyalmajmeĵ nochi gente yeĵ ayéĵ de Israel.

Iwán yawĵij kiweyimatiltitĵij Israel iga nij naceroj yeĵ tasalvarowa.

33 José iwán iye' Jesús yoltrikpakeĵ kuḗ' Simeón tajtowaya de choollintzĵn.

³⁴ Iwán Simeón kitajtaniłij Dios iga maye'onokan, iwán kijlij María yej iye'pa Jesús:

—Dios kitapejpen inın choochın iga ípan, mia' de Israel mopojoyloškej iwán mia' mosalvaroskej. Iwán inın poxsan yawij kijiyaťij,

³⁵ ijkón nešis yej la gente kejlantokej ipan iyalmajmej. E' tej tia timopoxyolmiktiti, tikmachilij ken tikita se espada yawi mitzyolsoloti.

³⁶ Ompa no onoya se siwa' yej Dios kitajtolmakaya, yej itoka' Ana, yej ipiltzimpa katka Fanuel, yej irrázajpa Aser. Inón vej pox ilámaja. Yéj monamiktijka kuá' takótzino', e' siete añojsan sen-onoyaj, iwán mi' iwéj.

³⁷ Iwán Ana kiwigayay ochenta y cuatro año. Ayá' kįsaya ipan weyitiopan iga kiweyimatiltiya toTeko semilwi' iwán senyówal iga mayunarowaya iwán oradowaya.

³⁸ Kuá' tami' tajtoj Simeón, íkuá' asi' Ana iwán pewa' iga kimaka gracias Dios iwán kipowa' de xolo' iyixtaj la gente de Jerusalén yej kichixtoyaj se yej makimanawikan.

Mokuepaj sej Nazaret

³⁹ Kuá' kichįjkeja inewi yej kįjtowa iley toTeko, mokuepkej sej ipan estado de Galilea, ipan iyaltepemej yej itoka' Nazaret.

⁴⁰ Iwán choolintzın nemi moskaltiya iwán asitiya itajpal iwán pox tamatitiya, iwán Dios kipoxye'itaya iwán kipalewiya.

Jesús kawı ipan weyitiopan

⁴¹ Itaj iwán iye' Jesús yayaj cada año Jerusalén iga mo-ilwichiwiliá la Pascua.*

⁴² Kuá' kipia'ya doce años Jesús, yajkij sej Jerusalén iga yejemej kitekichıwayaj iyilwi la Pascua.

⁴³ Kuá' támi'ya ilwi', inón día yáwija ichamej. E' Jesús kawı' Jerusalén, itaj iwán iye' niga kitakej kan kawı'.

⁴⁴ Yejemej kįjtojkej anka Jesús yaya tatzalan kan polijtialo. Kuá' nejnénkeja semilwi', íkuáo' kitemojkej kan yayaj iyikniwan iwán yej kįxmatiaj;

⁴⁵ e' ayá' kasikej. Iwán mokuepakej sej Jerusalén iga kitemoťoj ompiga.

⁴⁶ Este ipan eyi día kasıtoj weyitiopan, ewato' kan onoyaj yej tamachiaj ipan la ley. Iwán Jesús kikaktoya yej tamachiaj ipan la ley iwán kitajtantoya.

⁴⁷ Iwán nochı yej kikaktoyaj san tajtachıxtikawiaj iga kitayaj iga poxsan kuayamani' iwán iga kuá' kitajtaniaj, kimatia kén kįjtowaya.

* 2:41 2:41 Xikita glosario "Pascua".

48 Kuá' itaj iwán iye' kitakej, san tajtachixtikajkej. Iwán iye' kijtoj:

—Nopiltzín, ¿te iga inín annechíwilikej? Motaj iwán nej nimitztemojtinemiáj este ken nichókaja.

49 Jesús kijtoj:

—¿Te iga annețemojtinemiáj? ¿Ix ayá' ankimatij iga manono kan íkal noTaj?

50 E' yejemej ayá' kimatikej te kijtojneki yej kijtoj.

51 Iwán Jesús senyákiya iwamej altepe' Nazaret. Iwán Jesús kipoxcredowaya itaj iwán iye'. Iwán iye' Jesús nochipa kejlantoya nochi inín ipan iyalmaj.

52 Iwán Jesús majya nemi weyaya iwán majya tamatiya. Iwán Dios iwán la gente kiyé'itayaj Jesús.

3

Juan yej tabautizarowa ono' ipan desierto kan ayá' onolo'

1 Kuá' kipia'ya quince año iga rey Tiberio César mandarojtoya ipan mia' país, Poncio Pilato mandarojtoya ipan estado de Judea, Herodes mandarojtoya ipan estado de Galilea, Felipe yej iyiknín Herodes mandarojtoya ipan estadojmej de Iturea iwán Trakonites, iwán Lisantias mandarojtoya ipan estado de Abilinia.

2 Anás iwán Caifás kimandarowayaj sacerdotejmej. Inón tiempo ipan desierto Dios kitajtolmá' Juan yej ipiltzín Zacarías.

3 Iwán Juan panoj noyan ipan aten Jordán, kijlijtinemi' la gente iga yejemen makikajtewákanya iga kichiwaj yej ayekti iwán mamobautizarokan* iga Dios makiperdonarowilikan yej kichijkej yej ayekti.

4 Inín mochij ken kijkuiloj el profeta Isaías: Mokaki a'pa tajtowa recio ipan desierto, kijtowa: "Xikajtewákanya iga ankichiwaj yej ayekti, ijkón ankitapowaj ojti iga toTeko.

5 Inewi axapowewetkej motalakilij, iwán inewi tepeyoj iwán inewi tepetzitzín no moxitinas iga makanivelarokan, mamalich-ojtimej yawij melawayatij, ojtimej kan axapoti', tayekantiás;

6 nochi gente kitas iga Dios tamanawia'."

7 Kuá' la gente yayaj itennoj Juan iga mamobautizarokan, yéj ijkín kijliaya:

—¡Amejemen ken nokta ipilowan kowamej! ¿A'yéj mitzijlijkej iga anyawij anmomanawitij kuá' Dios yawi tacastigaroti?

* 3:3 3:3 Xikita glosario "Bautizar".

⁸ Xiye'nemikan iga manesi iga ankikajtéjkeja iga an-kichijwaj yej ayékti. Iwán amo xikijtoqan: “Nejemen no-ikyapatajwewejmej Abraham.” Nimitziyliáj iga inimej temej Dios wel kichijwa ipilowan Abraham.

⁹ Háchajwa' óno'ya iga yawi motzojtzontekiti kuawimej este ipan inelwayomej. Inochi kuawi' yej ayá' ye'taki, motzonteki iwán moakiá tiko.†

¹⁰ Iwán la gente tatajtankej:

—¿Tétaj nikchijwaskej?

¹¹ Juan kijtoj:

—Yej kipiá ome ikuach, makimaka yej ayá' kipiá nisé. Iwán yej kipiá tákual makimaka yej akipiá.

¹² Wálkej nõ iga mamobautizaroqan sekin yej kico-brarowajaj impuestos‡ iga Roma iwán kitajtankej Juan:

—Tamachtiani, in nejemej, ¿té nikchijwaskej?

¹³ Juan kijtoj:

—Xitacobrađoqan achonsan ke' mitztekimakaj yej mitz-mandarowaj.

¹⁴ Iwán soldadojmej nõ tatajtankej:

—In nejemen, ¿té nikchijwaskej?

Juan kijtoj:

—Amo agaj xikmajmajtikān, niga xiknamolpantikan kansan xikuilikan itomin Iwán xitawelonókanya, achon ke'ya iga ankitaniáj.

¹⁵ Nochi gente kitajtachilijtoyaj Juan, iwán motajtaniáj ipan iyalmajmej: “¿Ix el Cristo in Juan?”

¹⁶ E' Juan kijtoj:

—Nej, nimitzbautizarowaj iga a'ti, e' se' yej wí', yawi mitzbautizarotij iga el Espíritu Santo iwán ti'ti. Yéj máj tayakanto' que nej, este akajasi iga nej manikxitomili imekayo iga'.

¹⁷ Yéj kikitzkijto' yej iga kichijchijwa trigo iga kitasolkixtiá. Iwán trigo kanas kan moana; e' itasolyo kitatij ipan ti'ti yej ayí' sewis.

¹⁸ Ijkón, iwán iga sekin máj tanonotzalis, Juan kipowiliaya ye'noticiaj la gente.

¹⁹ Iwán Juan kajajwa' el gobernador Herodes iga kikui' iga isiwa' ikuñada yej itoqa' Herodías, yej isiwa'pa katka Felipe, iwán iga inochi yej ayékti kichijwaya Herodes.

²⁰ E' Herodes kichijo' máj yej ayékti iga kipresojwij Juan.

Juan kibautizarowa Jesús

²¹ Kuá' Juan tabautizarojtoya, kibautizaroj nõ Jesús. Iwán kuá' Jesús oradojtoya, cielo tapowi',

† 3:9 3:9 Inin kijtojneki iga Dios yawi kicastigaroti yej ayompa nemij. ‡ 3:12 3:12 Xikita glosario “Impuestos”.

²² iwán iyEspíritoj Dios temoj ipan yéj, ken se jojtoko iwán mokagui' se tájtɔl ipan cielo, kijtoj:

—Tej nokta tinopiltzın yej nimitzpozchokiliá, tej tineyɔlchikajto'.

Iyikyapatajwan Jesús

²³ Jesús kipiaya ken treinta años kuá' pewa' itekipánɔl yej Dios kimá'. Momatiá iga Jesús itaj itɔkə' José. Elí mochiј tətaj iga José,

²⁴ iwán Matat mochiј tətaj iga Elí, iwán Leví mochiј tətaj iga Matat, iwán Melqui mochiј tətaj iga Leví, iwán Jana mochiј tətaj iga Melqui, iwán José mochiј tətaj iga Jana,

²⁵ iwán Matatías mochiј tətaj iga José, iwán Amós mochiј tətaj iga Matatías, iwán Nahúm mochiј tətaj iga Amós, iwán Esli mochiј tətaj iga Nahúm, iwán Nagai mochiј tətaj iga Esli,

²⁶ iwán Maat mochiј tətaj iga Nagai, iwán Matatías mochiј tətaj iga Maat, iwán Semei mochiј tətaj iga Matatías, iwán Josek mochiј tətaj iga Semei, iwán Judá mochiј tətaj iga Josek,

²⁷ iwán Joanán mochiј tətaj iga Judá, iwán Resa mochiј tətaj iga Joanán, iwán Zorobabel mochiј tətaj iga Resa, iwán Salatiel mochiј tətaj iga Zorobabel, iwán Neri mochiј tətaj iga Salatiel,

²⁸ iwán Melqui mochiј tətaj iga Neri, iwán Adi mochiј tətaj iga Melqui, iwán Cosam mochiј tətaj iga Adi, iwán Elmodam mochiј tətaj iga Cosam, iwán Er mochiј tətaj iga Elmodam,

²⁹ iwán Josué mochiј tətaj iga Er, iwán Eliezer mochiј tətaj iga Jesús, iwán Jorim mochiј tətaj iga Eliezer, iwán Matat mochiј tətaj iga Jorim,

³⁰ iwán Leví mochiј tətaj iga Matat, iwán Simeón mochiј tətaj iga Leví, iwán Judá mochiј tətaj iga Simeón, iwán José mochiј tətaj iga Judá, iwán Jonam mochiј tətaj iga José, iwán Eliaquim mochiј tətaj iga Jonam,

³¹ iwán Melea mochiј tətaj iga Eliaquim, iwán Mainán mochiј tətaj iga Melea, iwán Matata mochiј tətaj iga Mainán, iwán Natán mochiј tətaj iga Matata,

³² iwán David mochiј tətaj iga Natán, iwán Isaí mochiј tətaj iga David, iwán Obed mochiј tətaj iga Isaí, iwán Booz mochiј tətaj iga Obed, iwán Salmón mochiј tətaj iga Booz, iwán Naasón mochiј tətaj iga Salmón,

³³ iwán Aminadab mochiј tətaj iga Naasón, iwán Aram mochiј tətaj iga Aminadab, iwán Esrom mochiј tətaj iga Aram, iwán Fares mochiј tətaj iga Esrom, iwán Judá mochiј tətaj iga Fares,

³⁴ iwán Jacob mochiĵ tĕtaj iga Judá, iwán Isaac mochiĵ tĕtaj iga Jacob, iwán Abraham mochiĵ tĕtaj iga Isaac, iwán Taré mochiĵ tĕtaj iga Abraham, iwán Nacor mochiĵ tĕtaj iga Taré,

³⁵ iwán Serug mochiĵ tĕtaj iga Nacor, iwán Ragau mochiĵ tĕtaj iga Serug, iwán Peleg mochiĵ tĕtaj iga Ragau, iwán Heber mochiĵ tĕtaj iga Peleg, iwán Sala mochiĵ tĕtaj iga Heber,

³⁶ iwán Cainán mochiĵ tĕtaj iga Sala, iwán Arfaxad mochiĵ tĕtaj iga Cainán, iwán Sem mochiĵ tĕtaj iga Arfaxad, iwán Noé mochiĵ tĕtaj iga Sem, y Lamec mochiĵ tĕtaj iga Noé,

³⁷ iwán Matusalén mochiĵ tĕtaj iga Lamec, iwán Enoc mochiĵ tĕtaj iga Matusalén, iwán Jared mochiĵ tĕtaj iga Enoc, iwán Mahalaleel mochiĵ tĕtaj iga Jared, iwán Cainán mochiĵ tĕtaj iga Mahalaleel,

³⁸ iwán Enós mochiĵ tĕtaj iga Cainán, iwán Set mochiĵ tĕtaj iga Enós, iwán Adán mochiĵ tĕtaj iga Set, iwán Dios mochiĵ tĕtaj iga Adán.

4

Tzitzimi' kineki iga Jesús makichĵwa yej ayĕkti

¹ Kuá' Jesús kisa' ipan weya' Jordán, kipiaya nokta iyEspíritoj Dios, iwán iyEspíritoj Dios kiwĵga' Jesús ipan desierto kan ayá' chantitolo'.

² Ompa onoya cuarenta días, ayá' takuaj inomej días iwán mayana'. Iwán Tzitzimi' kinekiá iga Jesús makichĵwa yej ayĕkti,

³ kijlij:

—Siga teĵya nokta iPiltzĵn Dios, xikijli inĵn te'ti iga mamochĵwa pan.

⁴ Jesús kijtoj:

—Ijkĵn ijkuilijto' itájtol Dios: “Ayá' gasan tákual wel ono taga', nŕ wel ono iga kichĵwa ken kĵtowa itájtol Dios.”

⁵ Iwán Tzitzimi' kiwĵga' Jesús ipan se tepe' yej pox ajko iwán kinextilij nimanĵnsan inochi paĵsmej yej ono' ipan inĵn tajli.

⁶ Tzitzimi' kijlij Jesús:

—Nej nimitztalĵj iga xikmandaro inochi inĵn monĵaj paĵsmej yej nej nemakakej iwán wel nikmaka a'san nej nikneki.

⁷ Siga timotankuáketza iga tineweyimatĵltiá, inochi nimitzmakas.

⁸ Jesús kijlij:

—Tzitzimi', xicholo notĕnoj, iga ijkĵn ijkuilijto' itájtol Dios: “Xikweyimatiĵti moTĕko Dios iwán xikchĵwa kensan yej kineki.”

⁹ Iwán Tzitzimi' kiwiga' Jesús ipan weyi-altepe' Jerusalén, kitejkawiltij este iyixko, kan máj ajko ipan inón weyitiopan, iwán kijtoj Tzitzimi':

—Siga teja nokta iPiltzın Dios, este nigaj ximopatānalti talpan;

¹⁰ iga itájtōl Dios ijkın ijkulijto':

Dios kititanis iyangelejmej iga mamitzpalewikan.

¹¹ Mitzmajkuiťaskej,

iga amo ximokxiwıteki ipan te'ti.

¹² Jesús kijlij:

—Kijtowa nō itájtōl Dios: “Amo xiktajtanili moTēko Dios iga makichıwa tejté iga san manesi iga wel kichıwa.”

¹³ Tzitzimi' kikajtejka Jesús kuā' kita' iga awel kichıwaltij yej ayēkti.

Jesús pewa iga tamachtiá

¹⁴ Jesús yajki sej Galilea, iwán iyEspıritoj Dios kipalewıj iga nochi wel makichıwa. Ipan inón tajli noyan momatiá yej yéjpa kichıwa.

¹⁵ Jesús tamachtiaya ipan itiopamej israelıtajmej, iwán nochi kiweyimatıťiayaj.

Jesús asi Nazaret

¹⁶ Jesús yajki Nazaret, kan moskaltij. Ipan día kuā' mosewilo, kala' tiopan ken iga nochipa kichıwaya. Iwán moketza' iga kileeroj itájtōl Dios.

¹⁷ Kimakakej se ama' yej kijkuiloj el profeta Isaías, iwán kuā' kitapoj, kasi' kan ijkın ijkulijto':

¹⁸ IyEspıritoj toTēko nepalewiá,

Dios netapejpen iga manikuıguili ye'notıciaj yej ayá' motapi-aliáj.

Netıtan iga manikachıťalti yej moyolmiktıťtokej,

iwán iga manikıťtokei ken iga maxitomıkan yej ken ilpıtokej, iwán iga manıťtachalti yej pachamej.

Netıtan iga manıkmānawıki yej kiknochıwaj.

¹⁹ Netıtan iga manıkpowa iga toTēko inān tamānawıkoya.

²⁰ Iwán Jesús kikıkimıloj in inón ama' iwán kimá' yej mandarowa, iwán Jesús motalıj. E' yej ompa onoyaj tiopan, kitachıłıťtikajkej Jesús.

²¹ Yéj kijtoj:

—Aman amo-ıxtaj mocumplıroj inın yej nigaj ijkulijto'.

²² Nochi ye'tajtoj iga Jesús, iwán madmiradojkej iga pox monıaj yej kijtojtoya. Motajtaniáj:

—¿In inın ayejťaj ipıltzın José?

²³ Jesús kijtoj:

—Amelá' anne-ijlijnekiy yej mojtowa: “Médico, ximoa-chitiali momatika”; iwán anne-ijliskej: “Yej nikakikej yej tikchij Capernaum, xikchiwa nō nigaj ipan mótal.”

²⁴ Iwán kijtoj sej Jesús:

—Nimitzijliáj iga nisé profeta ayá' kitajtōlkuij ipan iyaltepe'.

²⁵ Nimitzijliáj iga onoyaj komati viudajmej ipan Israel kuá' onoya el profeta Elías, kuá' ayá' wetzi' tiawá' tres año y medio iwán noyan apistajitoya;

²⁶ e', Dios ayá' kititan Elías chan nisé yej wewejmí' de Israel, kititan iga mayawi chan se yej wewejmí' de Sarepta yej ono' itenoj altepe' Sidón.

²⁷ Inón vej kuá' onoya Eliseo, onoyaj nō komati de Israel yej palantiaya inakayomej iga kipiayaj lepra.* E' nisé de Israel ayá' kipajtilij, setzin kipajtilij yej itōka' Naamán yej ichan ipan país de Siria.

²⁸ Kuá' inón kikakikej, inochi yej onoyaj tiopan, pox kuejkuesiwikej.

²⁹ Moketzkej kan ejewatoyaj, kikixtijkej Jesús ipan altepe'; inón altepe' onoya iyixko tepe', iwán Jesús kiwigakej este kan máj ajko ipan tepe', iga ompa makibarrancarokan.

³⁰ E' Jesús panoj tatzalan, iwán yajkiya.

Se taga' yej kipiaya malespíritoj

³¹ Jesús yajki ipan se altepe' yej itōka' Capernaum, estado de Galilea, iwán ipan día kuá' mosewilo, tamachtiaya.

³² Iwán yejemen madmiradowayaj ken iga tamachtiaya, porque kuá' tajtowaya nesía iga kimati te nemi kijtowa.

³³ Tiopan onoya se taga' yej kipiaya malespíritoj, iwán tajtzi' iga kijtoj:

³⁴ —Xinekajtewakan; ¿té tikpiá iwán nejemen, Jesús de Nazaret? ¿Ix tiwalaj iga annepolokoj? Nej nimitzixmati a'yéj tej, tejwa' yej atikchiwa yej ayekti iwán mitztitan Dios.

³⁵ Iwán Jesús kajajwa' inón malespíritoj, kijlij:

—¡Ayo' xitzajtito! ¡Xikajtewa inin taga'!

Iwán inón malespíritoj kiwetziltij este ipan tajli in inón taga', iyixtaj inomej gente, iwán kisa' ipan inón taga', iwán até kichiwilij.

³⁶ Nochi momajtijkej iwán mosesepan-ijliayaj:

—Ayí' tikakij yej ijkín matajto; inin taga' pox wel tateki-maka; ¡malespíritojmej kicredowaj iwán kisasaj!

³⁷ Iwán nochi yej kichiwaya Jesús, noyan momatiá ipan inón tajli.

Jesús kachitialiá imonān Pedro

* 4:27 4:27 Xikita glosario “Lepra”.

38 Jesús kisa' tiqpan iwán yajki çan Simón. Kasito imonan Simón poxsan kawanto', iwán kijlijkej Jesús iga makachitiali.

39 Jesús motoloj kan wetztoya imonan Simón iwán kaja-jwa' kawan iwán séwi'ya ikajlo'. Iwán íkuq'san moketza' in imonan Pedro, iwán kichija tákual iga tatamá'.

Jesús taachitialiá

40 Kuá' kála'ya tonaŋi', nochi yej kipiayaj ichamej yej sese'pa iga wetitoyaj, kiwigakej kan onoya Jesús; iwán kitálij ima' ipan sejsé de yejemen iwán kachitialiŋkej.

41 Mia' kipiayaj malespíritoj, iwán kuá' kisasayaj, tzajtziáj, kijtowaŋaj:

—Tej iPiltzín Dios.

E' Jesús kajawaya malespíritojmej, ayá' kimakaliŋaya iga matajtokan, porque kimatiáj iga Jesús el Cristo yej Dios kititan.

Jesús kipowa itájtol Dios ipan estado de Galilea

42 Kuá' tanesi', Jesús kisa' ipan altepe' iwán yajki kan ayagaj ono'. E' la gente kitemojkej iwán asikej este kan onoya. Kinekiáj iga makáwi-o' iwán aya mayawi,

43 e' Jesús kijlij la gente:

—Es que nia no nikpowati ye'noticiaj ipan se' altepemej iga ken reinarowa Dios,† iga inón nokta neŋitankej.

44 Ijkón Jesús kipojtinemiá itájtol Dios ipan tiqamej yej ono' Galilea.

5

Topojmajkej ken ayi'pa mo-ita

1 Se día Jesús onoya Genesaret ipan lagunajten, iwán walkej komati gente este kipipitzkowaŋaj Jesús iga kikakisnekiáj itájtol Dios.

2 Iwán Jesús kita' ome ákal yej onoyaj ipan aten, iwán yej tamatawiáj temojkej iga kipajpakaj irredejmej.

3 Iwán Jesús tejkaj ipan se de inomej ákal yej itátkipa Simón. Iwán Jesús kijlij Simón iga achi máj makiwejkatili ákal iga ataten. Iwán Jesús motálij ipan ákal iga kimachtij yej ompa chapantokej.

4 Kuá' támi'ya tamachtij, Jesús kijlij Simón:

—Xikuiga moákal kan majya wejkatan iwán ompa xitopojmakan iga amoatarrayaj.

5 Simón kijtoj:

† 4:43 4:43 Xikita glosario “Kén iga Dios reinarowa”.

—Tamachtiani, senyówal nitopojmajkej iwán nisé anikitzkijkej. Ya que tej nemi tinetekimaka, nia sej nitopojmati.

⁶ Kuá' inón kichijkej, kikitzkijkej komati topoj, iwán este tzajtzayani' irredejmej.

⁷ Iwán kimanotzkej yej onoyaj ipan se' ákal iga mayakan makipalewitij. Iwán yajkij, iwán kite mijkej iyomexti ákal, iwán este ken awetziaja.

⁸ Kuá' inín kita' Simón Pedro, motankuaketza' itenoj Jesús iwán kijlij:

—NoTeko, amo xinetecho iga nej ayá' niye'nemi.

⁹ Ijkón kijtoj Pedro iga pox majmatoya; ijkonsan nq nochi yej iwán nemiáj iga pox komati yej kikitzkijkej.

¹⁰ Nq momajtij Jacobo iwán Juan yej ipilowan Zebedeo, yej tekipanowayaj iwán Simón. E' Jesús kijlij Simón:

—Amo ximajmawi, inán tipewas iga tiknechkowa yej manetokakan, ken inán topoj tikitzkiá.

¹¹ Iwán kuá' kikixtíjkeja iyakalmej ipan ataten, ómpaya kikajtejkej inewi iwán kitokákeja Jesús.

Jesús kachitialiá se taga' yej nemi palani ikajlo'

¹² Se día onoya Jesús ipan se altepe', wálaj se taga' yej nemi palani ikajlo' iga kipiaya lepra. Iwán kuá' kita' Jesús, motankuaketza' iwán motzontoga' este ipan tajli iwán ijkín kichokistajtanilij:

—Noteko, siga tej tikneki, wel xinepajti.

¹³ Jesús kichijchin iga imá' iwán kijlij:

—Kena, nikneki xipajti.

Iwán íkuá'san pajti' kan palantiaya.

¹⁴ Jesús kijlij inón yej achitiá' iga amo agaj makijli a' kipajtij, iwán kijlij:

—Xaj kan ono' sacerdote iga mamitzita, iwán xikmaka moofrendaj Dios, ken Moisés tatekimá', iga Dios mitzpájtija iwán iga mamomati iga tipájtija.

¹⁵ Noyan momatitiaya iga taachitialiaya Jesús, iwán komati gente monechkowayaj iga makikakikan yej kijtowa iwán iga makachititikan.

¹⁶ E' Jesús kikajte waya la gente iga iselti yaya tajtoti iwán Dios kan ayagaj ono'.

Jesús kachitialiá se yej awel nejnemi

¹⁷ Se día tamachtijtoya Jesús, iwán ompa ewatoyaj fariseojmej* iwán yej tamachtiaj† ipan iley Moisés, yej wálkej de inochi altepemej yej ono' ipan estado de Galilea,

* 5:17 5:17 Xikita glosario “Fariseo”. † 5:17 5:17 Xikita glosario “Yej tamachtia ipan iley Moisés”.

de Judea iwán de Jerusalén; iwán ipodeŕ Dios monęxtiaya kuą' Jesús taachitaltiaya.

¹⁸ Iwán asikej sekin tajtaga' yej kiwajliguilijkej ipan tapech se taga' yej awel nejnemi nokta. Kinekiáj makakikān kalijti' iga makitekakan iyixtaj Jesús.

¹⁹ E' awel kalakkej iga pox onolo'. Tejkajkej iyixko kajli iwán kixitinkej ipetayo, iwán ompa kipipilojtitemowijkej ipan itapech in inón yej awel nejnemi iga kitalkkej tajkoyan, itenoj Jesús.

²⁰ Kuą' Jesús kita' ken iga moconfiarowayaj ipan yéj, kijlij yej wetitoya:

—Nochi yej tikchij yej ayękti, nimitzelkawiliaya.

²¹ Iwán fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés, kijtojkej ipan iyalmajmej: “¡Inín taga' nemi kimalıjliá Dios! Ayagaj wel taelkawiliá yej se kichíwa yej ayękti, petz Dios san.”

²² E' Jesús kimatiá te kejlantoyaj, iwán kijtoj:

—Amejemen, ¿te iga ijkón ankejlamikij ipan amoalmajmej?

²³ ¿Katiá máj wel manikijli: “Nochi yej tikchij yej ayękti nimitzelkawiliá”, o manikijli: “Ximoketza iwán xaja”?

²⁴ An sí, nia nimitznęxtilitij iga nej yej iPiltzın Taga',[‡] ipan inín tajli wel nikelkawiliá yej se kichíwa yej ayękti.

Iwán Jesús kijlij yej awel nejnemi:

—Tej nimitzijliá, ximoketza, xikui motapech iwán xaja močan.

²⁵ Iwán in inón yej awel nejnemiá; íkuą'san moketza' iyixtajmej, kikui' itapech kan wetztoya iwán yájkiya ichan, iwán kiweyimatiltijtiaya Dios.

²⁶ Iwán nochi tajtachixtikajkej iwán kiweyimatiltijkej Dios. Iwán majmatitajtojkej:

—Inán sí, tikitakej yej ayi'pa mo-ita.

Jesús kinotza Leví yej itoka' nọ Mateo

²⁷ Kuą' kisa' Jesús, kita' se yej kicobrarojtoya impuestos iga Roma. Inón taga' itoka' Leví, ewatoya ompa kan kicobrarojtoya impuestos. Jesús kijlij:

—Xinetoka.

²⁸ Iwán Leví moketza', kikajtej inewi itekipánol, iwán kitoga' Jesús.

²⁹ Iwán Leví ichan, kichij weyi-ilwi' iga Jesús. Ompa onoyaj mia' yej nọ yej kicobrarojtoya impuestos iga gobierno iwán sékino' máj yej kixnantoyaj mesa iwán yejemen.

[‡] 5:24 5:24 Xikita glosario “IPiltzın Taga”.

30 E' fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés, pewayej iga kipopowaj idiscipoloymej§ Jesús, kijlijkej:

—¿Te iga ansentakuaj iwán ansen-atiy iwán yej kico-brarowayaj impuestos iga Roma iwán yej kichiwaj yej ayekti?

31 Jesús kijtoj:

—Yej yektitokej ayá' kinekij yej maki-achitialtikan, sino que yej wetitokej.

32 Nej ayá' niwalaj niktizako yej kijtowaj iga ye'nemij. Majwa' niwalaj niktizako yej kichiwaj yej ayekti iga mamoyolpatakān.

Kitajtaniy Jesús kén iga yej mayunarowaj

33 Kijlijkej Jesús:

—¿Te iga yej kitokaj Juan iwán yej kitokaj fariseojmej pox mayunarowaj iwán pox oradowaj, e' modiscipoloymej nochipa atiy iwán takuaj?

34 Jesús kijtoj:

—Awel mayunaroskej te-ikniwan kan monamiktulo kua' ompa ono' iwamej chokotzin yej monamiktia'.

35 Ásissan día iga kiwigaskej in chokotzin; ikuá' kena, mayunaroskej.

36 Iwán kipowa' nō inin iga mamixkutilo:

—Ayagaj kiteki tájkol inuevojwipil iga makitamani iwipilsósol. Siga kichí ijkón, kisosoloy inuevojwipil. Iwán ayá' ye'nesis wipilsósol iga tamanijos iga tájkol yej nuévojo'.

37 Ipan ikyapakuetaxtekon* awel nō moakiá vino yej kichíkejo' iga vino yej kichíkejo' moposawa iwán kipoxonas kuetaxtekon iwán nempoliwis vino iwán kuetaxtekon.

38 Inón iga, yekti iga ipan kuetaxtekon yej móchijo' mamooki vino yej kichíkejo'. Ijkón apoliwis vino niga kuetaxtekon.

39 Iwán ni agaj yej koniá ikyapavinoj kinekis makoni yej kichíkejo', iga kijtowa: "Mataj ikyapavinoj máj xochajya'."

6

Idiscipoloymej Jesús kito'piyotilantawij trigo ipan día kua' mosewilo

1 Se día kua' mosewilo, Jesús panotiaya mlijti', iwán idiscipoloymej pe' iga kitektiajkij trigo iwán koxtiayaj iga imamej iwán kikuajtiajay.

2 Sekin fariseojmej kijtojkej:

§ 5:30 5:30 Xikita glosario "Discípulo".

* 5:37 5:37 Xikita glosario "Kuetaxtekon".

—¿Te iga ankichiwaj tekípánol yej ayękti mamochiwa ipan día kuą' mosewilo?

³ Jesús kijlij:

—¿Ix ayí' ankileęrojkej yej kichij David iwán yej senemiáj kuą' mayanakej?

⁴ Kala' tiopan, kikui' panmej yej itátkipa Dios. David kikuaj inõmpa pan iwán kimá' nõ yej iwán nemiáj, malej iga ayá' wel kikuaya námol, petz sacerdotejmej wel kikuayaj.

⁵ Iwán kijtoj Jesús:

—Nej yej iPiltzın Taga' wel nitatekimaka tę wel mamochiwa ipan día kuą' mosewilo.

Taga' yej matakawayaxto'

⁶ Ipan sewo' día kuą' mosewilo, Jesús kala' tiopan iwán pęwa' iga tamachtij. Iwán ompa onoya sę taga' yej takuawayaxto' iye'ma'.

⁷ Iwán inõmej yej tamachtíáj ipan iley Moisés iwán fariseojmej kipipiayaj Jesús iga makitakın siga kachitíaltij ipan día kuą' mosewilo. Iga ijkón wel makasıkın ken iga makitelwıkan.

⁸ E' Jesús kimatiá tę kejlantoyaj, iwán kijlij taga' yej matakawayaxto':

—Ximoketza iwán xiwıki tatajkoyın.

Iwán taga' moketza'.

⁹ Iwán Jesús kijtoj:

—Nia nimitztajtanjij: ¿Tę ın wel mochiwa ipan día kuą' mosewilo; yej yękti o yej ayękti? ¿Mamoachitíalti agaj o mamomikti?

¹⁰ Iwán Jesús kitachılij inochi yej ompa onoyaj iwán kijlij inón taga':

—Xikmelawa moma'.

Ijkón kichij in taga' iwán yęktia'ya imá'.

¹¹ Yej ompa onoyaj poxsan kuejkuesiwıkej, iwán pęwakej iga motatapowıkej tę wel kichıwıliayaj Jesús.

Jesús kitapejpena doce yej makipowakın itájtol

¹² Ayá' wejkatı', Jesús yajki tajtoto iwán Dios ipan sę tepę' iwán senyówal oradojtoya.

¹³ Kuą' tanési'ya, kinõtza' idiscıpolojmej iwán kitapejpen doce de yejemen, inõmej kitokawıj apostolejmej.*

¹⁴ Inın itokamej: Simón yej nõ kitokawıj Pedro; Andrés yej iyıknın Simón, Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé,

* 6:13 6:13 Xikita glosario "Apóstol".

15 Mateo, Tomás, Jacobo yej ipiltzın Alfeo; Simón yej ipartıdoj nacionalista,†

16 Judas, yej iyıknımpa Jacobo iwán Judas Iscariote yej máj despuéj kinextij iga makikıtzkıkın Jesús.

Jesús tamachtıá

17 Jesús temoj iwamej ipan tepe', iwán kawitoj ipan planada. Iwán ompa onoyaj idiscipolomej iwán nō komati yej walkej ipan estado de Judea, iwán yej ichamej altepe' Jerusalén iwán nō yej ichamej lamartenoj na' altepemej Tiro iwán Sidón. Asikej ompa iga kikakitoj itajtōl Jesús iwán iga maachitiakan yej wetitokej.

18 Iwán yej kipiayaj malespıritomej nō kachıtıaltıaya.

19 Iwán nochi kinekiáj makichijchimikan Jesús, iga ipan yéj kısıaya poder iwán inochi kachıtıaltıaya.

Yej Dios máj kiye'ita

20 Iwán Jesús kitachılıj idiscipolomej iwán kijlij:

—Xıpařtokan yej ayá' anmotapıalıáj, iga ankipıáj Dios iga amoTeko.

21 'Xıpařtokan amejemen yej inán anmayanaj iga an-ixwiskej.

'Xıpařtokan yej inán anchokaj, iga anwetzkaskej.

22 'Xıpařtokan kuá' mitzıjıyaj, iwán kuá' mitzkıxtıáj ipan amoaltepe' iga akinekij xonokan iwamej, iwán kuá' kua-ıkuantas mitzıjılıáj iwán kuá' mitzpınajtıáj iga annetokaj nej yej iPiltzın Taga'.

23 Xıpařkikan este xıwıwıtōnikan inón día, iga ipan cielo yawij mitzmakatij yej pox yeřti, iga ijkonan nō iyıkyapatajmej inımej gente kipoxiknōchıjkej profetajmej.

24 'E' anlařtımajmej yej ankipoxpıáj tomın, iga nij ampakıkeja.

25 'Anlařtımajmej yej inán an-ıxwıtōkej, porque anyawij anmayanatıj.

'Anlařtımajmej yej inán anwetzka, iga anyawij anchokatıj iwán anmoknōmatiskej.

26 'Anlařtımajmej kuá' inewi tajtaga' ye'tajtořkej iga amejemen, iga ijkonan nō iyıkyapatajmej yejemen ye'tajtojkej iga yej ayéj mela'profetajmej.

Xıkchokılıkan yej ayá' mitzye'ıtaj

27 'E' amejemen yej annekaktokej nımitzıjılıáj: Xıkchokılıkan yej ayá' mitzye'ıtaj, xıkchıwılıkan yej yeřti yej mitzıjıyaj.

† 6:15 6:15 Kılııyaj nacionalista iga anka Simón, kuá' aya kitokaya Jesús, senemiáj wān judıyojmej yej kıkıxtıjnekiáj romānojmej yej kidomınarōjtoyaj país de Israel.

28 Xikye'ijlikan yej mitzmalijliáj. Xiktēnewikan Dios iga inomej yej mitzpantiáj.

29 Siga agaj mitzxaýgatatzina, xikmaka se' moxaya' iga mamitzmaga, iwán siga agaj mitzkuiliá mochamarraj, xikmaka nō mokuach iga makiwiga.

30 Siga agaj mitztajtaniliá tejté, xikmaka, iwán yej mitzkuiliá yej motátkipa, amo xiktajtanili iga mamitzkuepili.

31 Xikchiwilikan sekin ijkón ken amejemen ankinekij mamitzchiwilikan.

32 'Siga ankichokiliáj yejsan nō mitzchokiliáj, ¿té anmotaniliskej? Este yej kichiwaj yej ayēkti, ijkón nō kichiwaj.

33 Siga ankichiwiliáj yej yekti yejsan mitzchiwiliáj yej yekti, ¿té anmotaniliskej? Ijkón nō kichiwaj yej ayá' ye'nemij.

34 Iwán siga ankitakewaltiáj tomín inomej yejsan wel mitzkuepiliáj, ¿té anmotaniliskej? Yej kichiwaj yej ayēkti nō kitakewaltiáj yejsan wel kikuepiliskej se' achón.

35 E' amejemen xikchokilikan yej mitzijiyaj iwán xikchiwakan yej yekti, iwán siga antatakewaltiáj tejté, amo xikchakan iga mamitzkuepilikan. Ijkón anmotaniliskej yej pox yekti, iwán amejemen anmochiwaskej ipilowan Dios yej ajko ono', iga yéj nō kikneliá yej ayá' taagradecerowaj iwán yej kichiwaj yej ayēkti.

36 Amejemen xita-iknelikan kensan nō amoTaj Dios ta-ikneliá.

Amo xitajuzgarokan

37 'Amo xitajuzgarokan iwán Dios ayá' nō mitzjuzgaroskej. Amo xikijlikan ni agaj iga ayompa nemi, iwán Dios nō ayá' mitzijliskej iga ayompa annemij. Xikelkawakan yej mitzchiwiliáj yej ayēkti, iwán Dios nō ijkón mitzchiwiliskej.

38 Yej ankipiáj xikmakakan sekin, iwán Dios nō mitz-makaskej. Yawi mitzmatatij ipan amomórral este temis, este tejtékualtitos, iwán este áyo'ya kitolj amomórral. Achón ke' agaj ankimakaskej, achonsan nō Dios mitz-makaskej.

39 Jesús ijkín kijtoj iga mamixkuñtilo:

—¿Ix wel se pacha kimawilantiá se' pacha iga mako-
jkuñtili? ¿Ix ayá' an wetziskej iyomextimej ipan se xapo'?

40 Yej nemi momachtía ayá' máj tamati ken yej tamachtía, kuá' kitámijya iga momachtij, kaxílijya yej tamachtía.

41 '¿Te iga tikixtachiliá moknín iga kipiá tasoltzín ipan iyix iwán ayá' tikita iga tej tikpiá tapan ipan moyix?

42 Siga ayá' tikita iga tikpiá weyi tapan ipan moyix, ¿kén timixewiá iga tikijliá moknĭn: "Noknĭn, achi manimitzkixtili tasoltzĭn yej tikpiá ipan moyix"? ĩTej yej timopajpantiá iga tiye'nemi!, xikixti achto inón tapan yej ono' ipan moyix iwán ijkón wel tikye'itas iga tikixtiliá tásol ipan iyix moknĭn.

Kuawi' mo-ixmati ipan itakilka

43 'Nisé kuawi' yej mokuáliá itakilka wel kipiá itakilka yej ayá' mokua. Iwán kuawi' yej ayá' mokuáliá itakilka, awel nō kipiá itakilka yej mamokua.

44 Sejsé kuawi' mo-ixmati ipansan itakilka: ayá' moteki itakilka amakuawi' ipan witzkuawi', niga moteki uva‡ ipan çawawitz.

45 Taga' yej ye'nemi, ye'tajtowa, iga ipan iyalmaj kejlanto' yejsan yekti. Iwán taga' yej ayá' ye'nemi, kuajkuantas kijtowa iga ipan iyalmaj ono' yej ajayekti, iga yej ono' ipan iyalmaj inón kijtowa.

Kajli yej ye'taksato'

46 '¿Te iga anne-ijliáj "NoTęko, noTęko", iwán ayá' an-kichĭwaj yej nimitzijliáj?

47 Nia nimitzijlitij ken neši inón yej wĭ' notęnoj, yej kikaki notajtłł iwán kichĭwa yej nikijtowa.

48 Inón ken tikita se taga' yej kichij íkal de material. Achto talichkua' wejkatan iga kajli mataksato ipan weyite'ti. Kuá' weyá' a'ti iwán wălaj arresomoj yej pox tajpalej ipan kajli, niga wel kolĭn, iga inón kajli toĭkto' ipan te'ti.

49 E' yej netajtolkaki iwán ayá' kichĭwa yej nikijtowa, inón ken tikita se taga' yej kichij íkal ipan petz tajli iwán ayá' kipiá kaŋ taksato'. Iwán kuá' weyá' a'ti, wălaj arresomoj yej pox tajpalej ipan inón kajli iwán inón kajli wetzi' iwán mela'xixitĭni'.

7

Se taga' yej mopoxconfiarowa ipan Jesús

1 Kuá' Jesús tami' tatatapowij, yajki altepe' Capernaum.

2 Ompa çantitoya se capitán yej kimandarowaya soldadojmej de Roma, kipiaya se itekipanowani yej kipox-çokiliaya, e' wetitoya. Alĭnsan poliwiá iga mikiá.

3 Kuá' inón capitán kikagui' yej Jesús kichijto', kitĭtan wewetkej yej kimandarowaj judiyojmej iga makijlitij Jesús iga makachitalti itekipanowani inón capitán.

4 Yejemen yajkij kitatoj Jesús, iwán ijkĭn kitejteki'ijlijkej:

—Inón capitán kajasi iga xikpalewi,

‡ 6:44 6:44 Xikita glosario "Uva".

⁵ iga kiye'ita tokniwan yej no israelitajmej, iwán yéj nechwilijkej notiopamej.

⁶ Jesús yajki iwamej. E' kuá' asitiáyaja chan inón capitán, inón capitán kititan iyamigojmej iga ijkín makijlitij:

—NoTeko, akajasi xikalaki nochán, ayá' neajasi iga xasi nokalijti'.

⁷ Inón iga ayá' nimixewij iga nimitztemoto nomatika. E' xikjtosan iga mayektia notekipanowani iwán yektias.

⁸ Nej no ono' yej netekimaka iwán no niktekimaka soldadojmej. Kuá' niktitani se mayawi kanaj, yawi; iwán kuá' se' nikijliá iga mawiki, wi'; iwán kuá' nikijliá notekipanowani iga makichíwa tejté, kichíwa.

⁹ Kuá' inón kika' Jesús, madmiradoj, iwán kitachilij yej kitokatinemiáj, kijlijkej:

—Nimitzijliáj iga anikasi' nisé israelita yej mamopoxconfiaro ipan nej ken inín taga'.

¹⁰ Kuá' tatitanimej yajkij ichán capitán, kasitoj tekipanowani, achitia'ya.

Jesús kinkeliá se yej wewejmi'

¹¹ Jesús iwán idiscipolojmej iwán komati gente nemi yayaj ipan se altepe' yej itoka' Naín.

¹² Kuá' asitiáyaja ipan altepe', kita' iga nemi yawij kitokatij se yej mi', yej iselpiltzin se yej wewejmi'. Mia' kipolojtiaj yej de ompamej.

¹³ Kuá' toTeko kita', choga' iyalmaj iga inón viuda, iwán kijlij:

—Amo xichoka.

¹⁴ Iwán kitechoj tapechtzin kan mejmelajtiaya animaj iwán kichijchin. Iwán mokejketzkej yej nemi kiwigayaj. Jesús kijlij animaj:

—Chokotzin, nimitzijliá: ximoketza!

¹⁵ Iwán motalij in yej miktoyay iwán péwa'ya tajtoj. Iwán Jesús kima'ya iye'.

¹⁶ Iwán nochí yej ompa onoyaj momajtijkej iwán ijkín kiweyimatiltiaj Dios:

—Te-ixnamikiko se profeta yej kipoxpia' poder.

Iwán kijtowayaj no:

—Dios walaj kipalewiko igentej.

¹⁷ Iwán yej kichij Jesús, noyan Judea momati' iwán este ipan altepemej yej najna'san onokej.

Itatitanimej Juan yej tabautizarowa

¹⁸ Juan kimati' yej kichij Jesús iga kipowilijkej idiscipolojmej. Iwán Juan kinotza' ome idiscipoloj,

19 iwán kitítan iga makitajtanitij Jesús: “¿Ix teya in Cristo yej yawi wítzeti, o nikcháskejo' sewo'?”

20 Kuá' idiscipolomej Juan kitechojkej Jesús, kijlijkej:

—Juan yej tabautizarowa neítankej iga manimitztatjanikij; “¿Ix téyaki' in Cristo yej yawi wítzeti, o nikcháskejo' sewo'?”

21 Iwán íkuá' Jesús kachitáltij mia' yej sese'pa iga wetitoyaj, iwán yej kipiayaj małespíritoj, iwán nō kitacháltij mia' pachamej.

22 Iwán Jesús kijtoj:

—Xakan xikijlítij Juan inochi yej ankitakej iwán yej ankikakikej: pachamej tachaja, kołomej nejnémija, yej palántiayaj inakayomej iga kipiayaj lepra, achitiákeja, yej ayá' takakiáj, inán takákija, yej miktoyaj, ojpa-isákeja. Iwán yej ayá' motapialíaj, mopowiliaya ye'notíciáj ken iga Dios tasalvarowa.

23 Pałtos yej ayá' kikajtewa iga moconfiarowa ipan nej.

Jesús kitajtajtani la gente te itekiyo in Juan

24 Kuá' yájkija itatítanimej Juan, Jesús pe' tatatapowij de Juan; kijtoj:

—¿Té ankitatoyaj ipan desierto? ¿Ix se oja' yej kołlina ejeka'?

25 Iwán siga ayá', ¿tétaj ankitatoyaj? ¿Ix se taga' yej ye'taajakijto'? Amejemen ankimatij iga yej moye'taajakíaj iwán nemij ken kinekij, chantitokej çan reyejmej.

26 Iwán, ¿té nokta ankitatoyaj? ¿Ix se profeta? Kena, yéj majya sej que se profeta.

27 De Juan tajtoj kan ijkín ijkulijto':

Niktítani notatítan iga mo-ixtaj matayakana, iga ken kuá' mamitzojtápoya.

28 Nimitznojma-ijlíaj iga ateyi nisé profeta yej máj tayakanto' que Juan yej tabautizarowa, e' yej momachíliá iga até iteki de inochi yej motemakaj iga Dios marreinao ipan yejemen, inón yej máj tayakanto' que Juan.

29 Nochi yej kikakikej itájtōl Juan este yej kicobrarrowayaj impuestos iga Roma, nō mobautizarojkej iwán ijkón kichikej ken Dios tatekimaka.

30 E' fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley, ayá' mobautizarojkej iná' Juan, iwán ayá' kinekikej yej Dios kinekiá makichíwa iga yejemen.

31 Iwán toTeko kijtoj:

—Amejemen yej inampa amonokej anešij ken tikita

32 kołkone' yej małiltíaj ipan tajkoaltepe' iwán kitzajtziliáj iyikniwan: “Nejemen nimitztałitzilijkej iga aka iwán ayá'

anmijtotijkej; nejemen nimitziknotakujikilijkej iwán ayá' anchokakej."

³³ Ijkón inimej gente; wálaj Juan yej tabautizarowa yej akikuaya pan niga koniaya vino iwán amejemen ankijtowaj iga kipiaya malespíritoj.

³⁴ Iwán niwálaj nej yej iPiltzín Taga' yej nitakua iwán nikoniá vino, iwán ankijtowaj iga nipoxtakua iwán nitawana, nimotókaki' iwán yej ayá' ye'nemij iwán inomej yej kicobrarrowaj impuestos iga Roma.

³⁵ Kuá' tikita ken iga ye'nemij yej momela'confiarowaj ipan Dios, nesi iga Dios nochi kimati te kichíwa.

Jesús paxalowa chan se fariseo yej itoká' Simón

³⁶ Se fariseo kijlij Jesús iga matakuați ichan, iwán kala' kalijti'. Iwán kuá' kixnánto'ya mesa,*

³⁷ asito se siwá' yej ayá' ye'nemi. Inón siwá' de ompa, iwán kimati' iga Jesús yajki takuato chan inón fariseo. Kiwiga' se iboteyajtzin yej chijto' de te'ti yej itoká' alabastro. Ípan kiwiga' aceite yej pox ajwiya'.

³⁸ Iwán itepotztajpa Jesús, choga' iyikxitenoj, iwán inón siwá', iga iyixá' kixxipatzoj. Iwán kiwakiltij iga itzónkal, iwán kixxipitzoj iwán kitajtalilij aceite yej pox ajwiya'.

³⁹ Kuá' fariseo yej nemi kitamaka Jesús, kita' yej nemi kichíwa inón siwá', kijtoj ipan iyalmaj: "Siga inín taga' katka mela'profetaj, kimatiá katiábapa inín siwá' yej nemi kichijchimi; ayá' ye'nemi."

⁴⁰ Iwán Jesús kijlij fariseo:

—Simón, nimitzijlijneki achi tejté.

Fariseo kijtoj:

—Tamachtiani, xine-ijli.

⁴¹ Jesús kijtoj:

—Onoya ome taga' yej kideberowayaj yej tatakewa tomín. Se deberowaya ke' se kitaniá quinientos días iwán se' ke' kitaniá cincuenta días.

⁴² Iwán nisé de yejemej awel kikuropa' inón tomín, iwán inón yej tatakewa tomín, kijlij yej deberowaj iga ay'ya makikuepakán inón tomín. Inán xine-ijli, ¿katiapa de yejemej máj kichokilij?

⁴³ Simón kijtoj:

—Anka yej máj komati tomín kelkawilij iga kideberowaya.

Jesús kijtoj:

* **7:36 7:36** Inón vej, kuá' takuayaj toknimej, nochipa ken achi monagastékayajpa iyopochkampamej, motetoniayaj iga isotkolmej miéj nemi takuaj iga iye'mamej. Mesajmej poxsan chajchapati'. Inón iga siwá' wel kiná'techoj itepotztajpa Jesús. Xikita dibujo pan página 555.

—Ómpaya ken tikijtoj Simón.

⁴⁴ Iwán Jesús kitachilij siwa', iwán kijlij Simón:

—Ta' xikita inín siwa'. Nikala' mochan iwán ayá' tine-ikxipaga'. E' inín siwa' ne-ikxipaga' iga iyixa' iwán ne-ijikxiwaqiltij iga itzónkal.

⁴⁵ Tej ayá' tinepipitzoj; e' inín siwa', desde que nikala', ayá' nemi kikajtewa iga kipipitzowa nokxi.

⁴⁶ Ayá' tineṭalilij aceite ipan notzontekon; e' yéj neṭalilij aceite yej ajwiya' ipan nokxi.

⁴⁷ Inón iga nimitzijliá, nepoxchokilij iga nikelkawílija yej poxsan ayekti kichij. E' yej nikelkawiliá alín yej kichíwa yej ayekti, inón ayá' poxsan nechokilij.

⁴⁸ Iwán Jesús kijlij inón siwa':

—Inochi yej tikchij yej ayekti nimitzelkawílija.

⁴⁹ Iwán yej iwamej ompa takuajtoyaj, motajtankej:

—¿A'yéj in yej wel nō kelkawiliá yej se kichíwa yej ayekti?

⁵⁰ Jesús kijlij inón siwa':

—Iga timoconfiaroj ipan Dios, mitzmanáwija. Xiyolpaktiaya.

8

Siwatkej yej kipalewiáj Jesús

¹ Iwán Jesús yajki ipan nochi wejweyi altepemej iwán ipan altepetzitzin iga kipojtinemiá ye'noticiaj ken iga Dios reinarowa. Nemiá iwán doce idiscipolojmej.

² Nemiáj nō sekin siwatkej yej Jesús kachitiltij yej kipiayaj malespíritoj iwán yej wetitoyaj. Se de yejemen Maria, yej itōka' nō Magdalena yej iyakapan kisa' siete malespíritoj.

³ Nō Juana yej isiwa' Chuza, Chuza kipalewiaya Herodes kan mandarowa. Iwán se' itōka' Susana iwán sékino' máj yej kipalewiayaj Jesús iga kimakakej yej itatkímejpa.

Kén iga mixkuñtilo ipan yej toka

⁴ Mia' kiskej ipan i-altepemej iga kitatoj Jesús. Iwán poxsan monechkōlō'. Iwán Jesús kipowa' inín iga mamixkuñtilo:

⁵ —Se taga' yajki tokato, kipapatánaltijpa* íyol trigo. Ono' yej wetzito ipan ojti iwán kitataksayaj yej ompa panowayaj. Walkej totomej iwán kikuajkej.

⁶ Ono' yej wetzito tetzalan kan ono' ajalín tajli; kuá' íxwa'ya, talwagui'.

⁷ Ono' yej wetzito ipan witzyoj. Kuá' witzyoj sen-ixwakej iwán tato', witzyoj ta-ijiyomiktij.

* 8:5 8:5 Iga motōka trigo sekin kipapatánaltiajpa.

⁸ E' ono' yej wetzito ipan yé'tal. Kuá' weyakej, pox mochi; iwán ipan sejsé imiawayo kitálij este cien íyol.

Kuá' tami' kijtoj inón, Jesús recio tajtoj:

—Yej annakasyojkej, xineye'kakikan.

Jesús kijtowa tejas in kan mamixkuñtilo

⁹ Idiscipolomej Jesús kitajtankej:

—¿Té kijtojneki in inín kan mñxkuñtilo?

¹⁰ Kijtoj Jesús:

—Amejemen Dios mitzmatñtiáj ken iga yéj reinarowa, inón yej ayagaj kimati. E' sekin nikpowiliapa kan mamixkuñtikán, ijkón malej iga tachaskej, ken kuá' ayá' tacháj, iwán malej iga matakakikan ayá' kimatiskej te kijtojneki.

Jesús kijtowa te kitojneki inón yej toka

¹¹ 'Ijkín kijtojneki inón kan mñxkuñtilo: Íyol trigo kitojneki itájtol Dios.

¹² Iwán yej wetzi' ipan ojtí, inón kijtojneki yej kikakikeja itájtol Dios iwán wí' Tzitzimi' iga kəlkawaltíáj inón yej kikakikej iga amo makicredokan iwán amo mamomanawikan.

¹³ Yej wetzi' ipan teyoj, inón kijtojneki yej este yojoylpakij kuá' kikakij itájtol Dios; e' ayéj iga kimela'credowaj, ken tikita tato' yej ayá' nelwayoj. Inomej ayá' nochípaya kicredojtoskej, iga kuá' kitantiarowaj, kikajtewaj iyojwi Dios.

¹⁴ Inón íyol trigo yej wetzi' ipan witzyoj, kijtojneki yej kikakij itájtol Dios, e' mopoypolowaj iga kiyoltilanaj yej kejlantokej, kipoxpiasnekij tomín iwán kichiwaj kensan iyalmaj kineki, akichiwaj yej yekti.

¹⁵ E' yej wetzi' ipan ye'tajli, inón kijtojneki yej kicredowaj itájtol Dios iga inochi iyalmaj, iwán ayí' mosemakaj ipan iyojwi Dios iwán kichiwaj yej yekti.

Ayekti iga mamoyana itájtol Dios

¹⁶ 'Ayagaj kixotaltíá icándil iwán makikontepacho, niga kitáliá tapechtampa. Majwa' kitáliá ajko iga matawi, iga matakakan yej kalakij.

¹⁷ Ateyi nité yej iyanto' yej amo mamonexti. Ateyi yej ichtákan yej kəman amo mamomela'mati.

¹⁸ 'Ta' xikye'kakikan; yej kipiá, yawij máj kimakatij, e' yej ayá' kipiá este yej kijtowa iga kipiá yawij kikuñlitij.

Iye' Jesús iwán iyokichikniwan

¹⁹ Iyokichikniwan Jesús iwán iye' yajkij kitatoj Jesús, e' awel asikej itənoj iga poxsan kipoltojtoyaj.

20 Iwán kijlijkej Jesús:

—Moye' iwán mookichikniwán onokej fuera iwán mitzi-tasnekij.

21 Jesús kijtoj:

—Yej kikakij itájtɔl Dios iwán kichiwaj ken kijtowa, inómejwa' in noye' iwán nookichikniwán.

Jesús kipacholtía ejeka' iwán maréjal

22 Se día Jesús tejkaj ipan weyi ákal iwán idiscipolojmej, iwán Jesús kijtoj:

—Mati-apanokan.

Iwán yajkij.

23 Kuá' nemi apanowayaj, Jesús mokochkuilij. Iwán ipan laguna kitzintijkej se ejeka' yej pox tajpalej, iwán ákal pewa' iga atemi' iwán este ken awetziaja.

24 Iwán kixitijkej Jesús, kijlijkej:

—¡Tamachtiani! ¡Tamachtiani! ¡Nemiya ti-awetzij!

Iwán moketza' Jesús, kajajwa' ejeka' iwán a'ti, iwán pachiwikej, iwán santakampolijtikawi'.

25 Iwán Jesús kijlij idiscipolojmej:

—¿Te iga ayá' anmoconfiarojkej ipan nej?

E' yejemen majmatikawikej iwán san tajtachixtikajkej, iwán mosepantajtankej:

—¿A'yéj an in inin taga' yej este ejeka' iwán a'ti wel kitekimaka iwán kitajtolkakij?

Se taga' de Gadara yej kipiaya malespíritoj

26 Iwán kuá' apanójkeja, asikej Gadara yej ono' iyikan laguna, iyixtaj Galilea.

27 Iwán kuá' témoja Jesús, kixnamikito se taga' de ompa yej íkyaya kipiaya malespíritoj, iwán nochípaya nemiá ipetzkan iwán ay'ya katka chanej, kochá posantoj.

28 Kuá' inón taga' kita' Jesús, motankuaketza' iyixtaj, iwán tzajtzi', kijtoj:

—¿Té tikneki nowan, tej Jesús yej iPiltzin Dios yej ono' pox ajko? Nimitztajtaniliá iga amo xine-iknochiwa.

29 Ijkón kijtoj iga Jesús kitekimakatoya malespíritoj iga makisa ipan inón taga'. Máj achto malespíritoj mia' vej kikitzkiaya, malej iga kijikxi-ilpiayaj iwán kimajma-ilpiayaj iga amo macholo; e' yéj sankikokotonaya inón cadena. Iwán malespíritoj kiwigaya ipan desierto kan ayagaj chantito'.

30 Jesús kitajtan:

—¿Té motoka'?

Iwán kijlij:

—Notoka' Mia'.

Kijtoj ijkón iga mia' maļespīritojmej onoyaj ipan inón taga'.

³¹ Kitajtānilijkej Jesús iga amo makitītanīkan xapoko yej ayá' kipiá kan tanto'.

³² Ipan tepe' takuajtīnemiáj mia' koyamemej, iwán maļespīritojmej kiteki'tajtānilijkej Jesús iga makalakīkan ipan koyamemej; iwán Jesús ompa kitītan inomej maļespīritojmej.

³³ Kuá' kīskeja ipan inón taga', kalákkeja ipan koyamemej, iwán inochi momajmaņpetzkotoj ipan barranko, wetzitoj ipan laguna iwán ompa amikikej.

³⁴ Kuá' inón kitakej yej kicuidarōjtīnemiáj koyamemej, moķacholojkej iwán yajkij kipowatoj ipan altepe' iwán ipan altepetzitzin.

³⁵ La gente yajkij kitatoj yej moĉij. Iwán yajkij kan ono' Jesús; kasitoj inón taga' yej kipiaya maļespīritoj este ewato' itenoj Jesús; taajakījto'ya iwán ye'tajlānto'ya. Iwán majmawikej.

³⁶ Iwán yej kitakej, kipojkej inewi san kén kitakej iga yeĉtiá' inón taga' yej kipiaya maļespīritoj.

³⁷ Nochi gente de Gadara iwán yej najna'san ichamej kiteki'ijlijkej Jesús iga makīsaya ompa iga poxsan majmawiáj. Iwán Jesús kala' ipan ákal iwán yayay.

³⁸ Iwán inón taga' yej ipan kīsa' maļespīritojmej, kiteki'tajtānilij iga mayáwiya iwán. E' Jesús kitekimá' iga maķawi, kijlij:

³⁹ —Xaj moĉan, iwán xikpowa nochi yej Dios mitzĉiwilij.

Inón taga' yajki, iwán kipowa' noyan ipan inón altepe' yej Jesús kichij ipan yéj.

Jesús kachitāltiá omen yej moconfiarowaj ipan yéj

⁴⁰ Kuá' Jesús asito sej Galilea, nochi kichixtoya iwán paķikej iga ki-omemawijkej.

⁴¹ Iwán asi' se taga' yej itoķa' Jairo yej mandarowa tiopan. Inón taga' motankuāķetzato iyikxitenoj Jesús, iwán iga inewi iyalmaj kitajtānilij iga mayawi ichan

⁴² iga kipiaya iseltaoĉin ken de doce años yej mikisneki-aya. Kan nemi yaya Jesús, este kipipitzkowayaj iga mia' yej kitokaj.

⁴³ Iwán nemi yaya no ompa se siwa' yej wetitoya, doce años kīstoya ken imés yej awel pachiwiá. Kitāmija inewi itomīn iga yajka iwán međicojmej iwán ayagaj wel kachitāltij.

44 Inón siwá' kitechoj Jesús itepotztáj bapa iwán kichijchimilij itēpan itzótzol, iwán íkuá' pachiwí' iga kǐstoya ken imés.

45 Iwán Jesús kijtoj:

—¿A'yéj nechijchin?

Nochi kijtojkej iga ayéj yejemen. Pedro iwán yej iwán nemiáj, kijtojkej:

—Tamachtiani, nemi mitzpipitzkowaj iwán mitzyayagatopewaj nijnijiga, iwán tikijtówa-o': "¿A'yéj nechijchin?"

46 E' Jesús kijtoj sej:

—Agaj nechijchin, nikmachilij iga ipan nej kǐsa' poder.

47 Kuá' siwá' kita' iga awel miyana, kuekuechkatiajki, motankuáketzato iyikxitenoj Jesús. Kinojma-ijtoj iyixtaj la gente te iga kichijchin iwán kén iga yektiá' íkuá'san.

48 Jesús kijlij:

—Nopíj, iga timoconfiaroj ipan nej, ti-achitia'ya. Xaja tamelá.

49 Miéj tatapojtóyao' Jesús, a'pa asi' yej wáaj ichan Jairo, inón yej mandarowa tiopan, kijlij:

—Mosiwapiltzín mi'ya, ay'ya máj xikuejkuesojto toTamachtiani.

50 E' Jesús kíká' iwán kijtoj:

—Amo ximajmawi, ximoconfiaro ipan nej iwán mopiltzín yektiás.

51 Kuá' asi' Jesús chan Jairo, ayá' kine' a'san nesi' makalaki, petz Pedro, Santiago, Juan, itaj takotzín iwán iye'.

52 Nochi moknoimatitoyaj iwán chokatoyaj iga inón takotzín. E' Jesús kijtoj:

—Amo xichokatokan, takotzín ayá' mikto', yejwa' kocho'.

53 Iwán Jesús kiwejwetzkilijkej, iga kimatiáj iga mikto'ya in inón takotzín.

54 E' Jesús kikitzkilij ima' iwán recio kinotza':

—¡Takotzín, ximoketza!

55 Iwán sej ojpa-isa' iwán nimanín moketza'. Iwán Jesús tatekimá' iga mamotamakatiya in takotzín.

56 Itaj iwán iye' san tajtachixtikajkej; e' Jesús tatekimá' iga amo agaj makimati yej mochi.

9

Jesús kititan idiscipolojmej iga makipowakan kén iga reinarowa Dios

1 Jesús kinechkoj doce idiscipolojmej iwán kimá' poder iga wel makixtikān malespīritojmej, iwán nō iga makachitālikān yej wētitokej.

² Kitĩtankej iga makijtoƙan kén iga reinarowa Dios, iwán iga mataachialtĩkan.

³ Iwán kijlijkej:

—Amo xikuigakan nité ipan ojti. Niga bastón, niga mórral, niga tákual, niga tomĩn, iwán amo xikuigakan ome amokuach.

⁴ Kan amasitij agaj ichan, ómpasan xikawikan este que matami amotekipánol iwán ankĩsaskej ipan inón altepe'.

⁵ Iwán kan ayá' mitzomemawiskej, xikĩsakan ipan inón altepe', xiktzejtzeloƙan amokxitalpínol iga makimatikan iga ayá' kichijkej yej yeƙti.

⁶ Iwán kĩskej, yajkij ipan inewi altepetzitzĩn, kipojtinenkej ye'notĩciaj kén iga Dios tasalvarowa iwán kachitaltijjinenkej yej wetitokej.

Herodes kikaki yej kichĩwa Jesús

⁷ Rey Herodes kiká' yej kichijtinemi Jesús; iwán ay'ya kimatiá te kichĩwaya iga sekin kijtowayaj:

—Anka ojpa-isa' sej Juan kan miktoya.

⁸ Sekin kijtowayaj:

—O mĩxnexƙiko el profeta Elías.

Iwán sekin kijtowayaj:

—Anka ojpa-isa' sej agaj ikyapaprofetaj.

⁹ E' Herodes kijtoj:

—Esi nej nitatekimá' iga makikechtekikan Juan, ¿a'yejtaj an in inĩn yej nikaki kipowaj kuajkuantas iga yéj?

Inón iga Herodes kitasnekiá Jesús.

Kuá' tatamá' Jesús, takuaj cinco mil

¹⁰ Kuá' mokupekej iyapostolejmej Jesús, kipowilijkej inewi yej kichijkej. Iwán Jesús kinechkoj idisĩpologejmej iwán kiwĩga' kan ayagaj ono', na'san se altepe' itoƙa' Betsaida.

¹¹ E' kuá' la gente kimati', kitokakej no, iwán Jesús ki-omemawij in inomej, iwán kitatapowijkej kén iga reinarowa Dios iwán kachitaltij yej wetitokej.

¹² Kuá' tiota'ya, kitechotoj Jesús doce iyapostolejmej, iwán kijlijkej:

—Xikijli la gente mayákanya mamosewitij, iwán makitemotij tákual ipan altepe' iwán ipan altepetzitzĩn yej najná' onokej, iga nigaj ateyi nité.

¹³ Jesús kijtoj:

—Amejemen xiktamakakan.

Yejemen kijtojkej:

—E', nikpiajsan se mano pan iwán ome topoj, ¿ix nikowatij tákual iga nochi inĩmej?

14 Onoyaj ken cinco mil tajtaga'. E' Jesús kijlij idiscipolójmej:

—Xikijlikan iga mamotalikan de cincuenta en cincuenta.

15 Ijkón kichijkej, iwán nochi motajtalkej.

16 Iwán Jesús kikui' se mano pan iwán ome topojo iwán ajkotachá' iwán kimá' gracias Dios iga tákual, iwán kipoposte'. Iwán kimajmakakej discipolójmej iga makimajmakakan la gente.

17 Takuajkej inochimej este ijixwiwej, iwán discipolójmej kitemíjkejo' doce chikiwi' de tákual yej ay' kikuajkej.

Pedro kinojma-ijtowa iga Jesús el Cristo

18 Se día Jesús iyoka oradojtoya. Ompa no onoyaj idiscipolójmej, iwán Jesús tatajtan:

—In sekin, ¿té kijtowaj de nej?

19 Yejemen kijtojkej:

—Sekin kijtowaj tej tiJuan yej tabautizarowaya; sekin kijtowaj iga tej Elías; iwán sekin kijtowaj iga tej anka tiikyapapofetaj yej ojpa-isa' sej.

20 Iwán kitajtankej sej:

—In amejemen, ¿té ankijtowaj de nej?

Iwán Pedro kijlij:

—Tej tiCristoj yej itatitan Dios.

Jesús kipowa iga yawi mikiti

21 E' Jesús kitekimá' idiscipolójmej iga amo makijlikan agaj iga yéj Cristo.

22 Iwán kijlijkej:

—Nej yej iPiltzin Taga', yawij ne-iknochiwatij poxsan iwán yawij ne-ijiyatij wewetkej yej mandarowaj iwán ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés. Yawij nemiktij iwán ipan eyi día nia ni-ojpa-isati sej.

23 Iwán Jesús kijlij nochi gente:

—Siga agaj kineki manetoka, ay'ya makichíwa yej yéj kineki, iwán manejnemi ipan noojwi nochipa malej iga makiknochiwakán poxsan este makimiktikan.

24 Yej ayá' kinekis mamiki, yawi mikiti; e' yej mikis iga nej netoka, nochipa onos nowan.

25 ¿Itejas in taga' siga makipiá inochi yej ono' ipan inin tajli, siga imatika mamopolo o mamiki?

26 Siga agaj pinawa iga netoka iwán iga kipowa notájtol, ijkón no nej yej iPiltzin Taga', nipinawas iga yéj kuá' niwi' nigobernaroki iwán iweyipoder noTaj, iwán angelejmej yej xoqxotatiwitzej.

27 Nimitznojma-ijliáj iga sekin yej nij onokej ayá' mikiskej este que makitakaan kén iga reinarowa Dios.

Kén iga Jesús se'pay nesi iga tawía

28 Kipiá' ken ocho días iga kipojtoya inón, Jesús tejkaj ipan se tepe' oradóto. Kiwiġa' Pedro, Juan iwán Jacobo.

29 Kuá' orádojtoya, moxaygapata' iwán itzótzol mokuropa' este ichkati' iwán mela'tawij.

30 Iwán nesikoj omen tajtaga' iga tatapowakoj iwán Jesús, ikyapapofetajmej Moisés iwán Elías.

31 Íkuá' kiyawalojtoyaj weyi tawilkan yej ipoderpa Dios. Iwán kipojtoyaj kén iga yawi kinkochiwatij Jesús iwán kén iga yawi mikiti en Jerusalén.

32 Malej iga Pedro iwán yej iwán nemiáj pox kochisnekiáj, e' yejemen akochkej iwán kitakej itawilyo Jesús iwán inomej omen tajtaga' yej onoyaj iwán Jesús.

33 Kuá' némiya yayaj inomej tajtaga' iga kikajtewaja Jesús, Pedro kijlij Jesús:

—Tamachtiani, ipox yekti iga nonokej nigaj! Manikchiwakan eyi ranchojtiztzin, se iga tej, se iga Moisés iwán se iga Elías.

E' Pedro akimatiá te kijtowaya.

34 Kuá' inino' kijtojtoya, walaj se mixti kitzakuakoj. Iwán majmawikej discipolomej kuá' mixtzakuikej.

35 Iwán walaj se tájtöl ipan mixti, kijtoj:

—Ininwa' nokta in noPiltzin yej nikpoxchokiliá; yéj xikakikan.

36 Kuá' tami' mokagui' tájtöl ipan mixti, Jesús iséltiya onoya. E' yejemen ayá' te kijtojkej iwán ayagaj kipowilijkej yej kitakej.

Jesús kachitialiá se chokotzin yej kipiá malespíritoj

37 Ipan se' día kuá' temotiwitziayaj ipan tepe', komati gente mixnankankej iwamej.

38 Iwán se taga' de yejemen tajtoj recio:

—Tamachtiani, nimitztajtaniliá iga achi xikita inin noselpiltzin.

39 Se malespíritoj kiyokakitzkiá iwán kitzajtziltiá iwán kikuejkuechekaltiá iwán chijchalposontíá. Kipoxi-knochíwa iwán ayá' kikajtewasneki.

40 Nikijljkaja modiscipolomej iga makikixtilikan inin espíritu, e' ayá' welitiakej.

41 Jesús kijtoj:

—¡Mataj amejemen ayá' anmomela'confiarojtokej nopan iwán ayá' anye'nemij! ¿Este kémáno' máj nia nonoti iwán

amejemen, iwán nia nimitzizyowijtotij? Xikuajliga nijiga mopiltzin.

⁴² Kuá' chokotzin kiná'techojtíaya Jesús, malesspíritoj kitájkal este ipan tajli iga kikuejkuekuechkaltij recio. E' Jesús kajajwa' inón malesspíritoj iwán kachitíaltij inón chokotzin. Iwán kimá' sej itaj.

⁴³ Iwán inewi gente san tajtachixtikajkej iga kitakej iweyi poder Dios.

Jesús kijtowa sej iga yawi mikiti

Miej inewi moyolmajtítoyaj iga yej Jesús kichij, kijlij idiscipolomej:

⁴⁴ —Xikyē'kakikan inín, iwán amo xikelkawakan; nej yej iPiltzin Taga' yawij nekawatij ipan ima' yej ne-ijiyaj.

⁴⁵ E' yejemen ayá' kentenderowayaj yej kijliayaj, iga ken kuá' ixtzaktoyaj iga aya makentenderokan, iwán majmawíaj iga kitajtaniáj Jesús iga té kijtojneki inomej tajtolmej.

¿A'yéj máj tayakanto'?

⁴⁶ Iwán idiscipolomej pewakej iga mosejsepan-ijliáj iga a'yéj an de yejemen máj tayakanto'.

⁴⁷ E' Jesús kimati' te kejlantoyaj, kikui' se choochin iwán kiketza' itenoj,

⁴⁸ iwán kijlijkej:

—Yej ki-omemawía inín choochin iga netoka, nej neomemawía; iwán yej neomemawía nej, ki-omemawía no yej netitan. Iga yej moalimpamati ken inín choochin, inón yej máj importante.

Yej ayá' temalita, inón tepalewía

⁴⁹ Juan kijlij Jesús:

—Tamachtiani, nikitakej se taga' yej kitenewiáyapa motoka' iga kikixtiaya malesspíritoj iwán niktekimakakej iga amo makichíwa, iga ayá' senemi towan.

⁵⁰ Jesús kijtoj;

—Amo xikawaltikan, iga yej ayá' temalita inón tepalewía.

Jesús kajajwa Jacobo iwán Juan

⁵¹ Kuá' asitiaya iga Jesús tejkawisya sej ipan cielo, kisentalij iyalmaj iga yawi Jerusalén.

⁵² Jesús kititan sekin iga mayakan ipan se altepe' de Samaria* iga kitemotoj kan kawiskej.

⁵³ E' samaritanojmej ayá' kinekikej iga ompa makawi Jesús iga kimatikej iga nemi yayaj Jerusalén.

* 9:52 9:52 Xikita glosario "Samaria, Samaritanos".

54 Kuá' kitakej inón, Santiago iwán Juan yej idisciplóljmejpa Jesús, kijlijkej:

—NoTęko, ¿ix tikneki maniktajtanilikęan Dios iga matemo ti'ti iga makipolokęan yejemen, ken kichij el profeta Elías?

55 Iwán Jesús kitachilij iwán kajajwa' in inomej:

—Amejemen ayá' ankixmatij iyEspíritoj Dios yej mitznentiáj.

56 Nej yej iPiltzın Taga' ayá' niwáľaj nitapoloko, niwáľaj nitamanawiko iga amo mapoliwilo.

Iwán yájkija ipan se' altepe'.

Yej kitokasnekij Jesús

57 Kuá' nemi yayaj ipan ojti, se taga' kijlij Jesús:

—NoTęko, nej nikneki manimitztokatinemi kęnsan tia.

58 Jesús kijtoj:

—Koyomej kipiáj ixapoyomej kęn kochij, iwán tótomej kipiáj ixekemej, e' nej yej iPiltzın Taga', anikpiá kęn achi manimokuajtetonti.

59 Jesús kijlij se':

—Xinętoka.

E' yéj kijtoj:

—NoTęko, maniao' achto maniktokati notaj.

60 Jesús kijtoj:

—Xikawili yej ken miktokej iga makitokakęan yej miktokej. Tej xaj, iwán xikpowa kęn iga reinarowa Dios.

61 Se' kijlij:

—NoTęko, nikneki manimitztoka, e' achto maniknawatiti yej onokej nočan.

62 Jesús kijtoj:

—Yej nemi aradowa iwán tatchixtia itepotztajpa, ayá' kajasi iga matekipano iga Dios.

10

Jesús kititani setenta idisciploljmej

1 Iwán toTęko kitapejpen se' setenta iwán kititan ojomen iga mayakęan ipan nochi altepemej iwán noyan kęn yéj yawi panoti.

2 Kijlijkej:

—Mela'wa' iga ono' mia' yej wel moconfiarowaj ipan nej, e' ayá' mia' yej kipowaj ye'noticiaj. Yej aya kikakij, inomejwa' ken se weyi mijli yej némiya tayoksi. Inón iga xiktajtanilikęan yej iTęko mijli iga makititani tekipanowanimej iga makitekítijya yej ono' pan mijli.*

* 10:2 10:2 Kijtojneki iga makitajtanilikęan Dios iga yéj makititani toknimej yej wel kipowaj ye'noticiaj nochi inimej gente.

3 Amejemen xakan; nimitztitanij ken tikita amborregojmej itzalan koyomej.†

4 Amo xikuigakan amomórral, niga kan ankenaj amotomej, niga se' amogakmej; iwán amo ximokeketziakan iga xitapojtokan iwán agaj yej iwán anmasij ipan ojti.

5 Kuá' ankalakiskej ipan se kajli, achto ijkín xikijtokan: "Xonokan tamelá."

6 Siga ompa ono' se yej kineki maono tamelá, ipan yéj mochiwas inón yej ankijtowaj, e' siga ayá' kineki maono tamelá, ayá' mochiwas ken ankijtowaj.

7 Xikawikan ipan inonsan kajli, xikuakan iwán xikonikan yej mitzmakaj; pues yej tekipanowa kajasi iga makixtawakan. Amo xikalaktinemikan ipan sesé kajli.

8 'Kuá' amasiskej ipan se altepe' iwán mitzomemawíaj, xikuakan yej mitzmakaskej;

9 xikachitiltikan yej wetitokej yej ompa onokej, iwán xikijlikan: "Ayo' wejkatis iga reinarój Dios ipan amejemen."

10 E' siga amasij ipan se altepe' iwán ayá' mitzomemawíaj, xakan ipan callejmej, iwán xikijtokan:

11 "Este talpo' yej ono' ipan amoaltepe' saliwí' ipan nokximej, niktzejtzelojkej iga manesi iga ayá' anneye'itakej. E' xikmatikan iga ayo' wejkatis iga reinarój Dios."

12 Nimitzijliáj iga kuá' Dios tajuzgarój, yej chantitokej ipan inón altepe' máj kicastigaroskej que yej ichamej katka altepe' Sodoma.

Yej ayá' moyolpataj

13 ¡Lástima yej anchantitokej altepe' Corazín! ¡Lástima yej anchantitokej altepe' Betsaida! Siga ipan altepe' Tiro iwán Sidón mochijka milagrojmej yej amejemen ankitakej, desde ikya kikajtejkaj iga kichiwaj yej ayekti, iwán monextiayaj iga kajakiayaj itzotzolmej yej moakiá kuá' mikilo, iga moknomatij iwán motalíjkaja ipan nexti.

14 E' kuá' Dios tajuzgarój, amejemen máj yawij mitzcastigarotij que yej chantitokej altepemej Tiro iwán Sidón.

15 Iwán amejemen yej amochan altepe' Capernaum, ¿ankijtowaj an anyatij ipan cielo? ¡Yáwíjwa' mitzakitij kan onokej yej miktokkej!‡

16 Jesús kijlij sej idiscipolojmej:

—Yej amejemen mitzkakij, nekakij nej; iwán yej ayá' mitztajtolkuij, nej ayá' netajtolkuij, iwán yej ayá' netajtolkuij, ayá' kitajtolkuij yej netitan.

Mokuepaj sej yej Jesús kititankej

† **10:3 10:3** Koyomej, español: lobos. Inín kijtojneki iga yej kitokaj Cristo, ken borregojmej iwán yej kijiya Cristo, ken koyomej. ‡ **10:15 10:15** El infierno.

17 Iwán inomej setenta yej yajkaj, yolpaktiwalkej, kijtojkej: —AnnoTeko, este tzitzimimej kichiwaj ken niktekimakaj ipan motoka'.

18 Jesús kijtoj:

—Kena, nej nikita' iga Tzitzimi' nemi wetzi ipan cielo ken se teyo'.

19 Nej nimitzmakakej poder iga wel xitaksakan ipan kowamej iwán ipan kolomej, iwán iga wel xiktanilikan nochi amoenemigojmej, iga amo mamitzchiwilikan nité.

20 E' amo xiyolpakikan iga malespiritojmej mitzcredowaj, xiyolpakikan iga amotokamej ikuilijto'ya ipan cielo.

Petz tePiltzin kimati a'yéj iTaj

21 Íkua' Jesús yolpagui' iga iyEspíritoj Dios kiyolchikaj, iwán kijtoj:

—NoTaj yej tikchij cielo iwán tajli, nimitzweyimatiltiá iga tiknextilij yej ayá' moweyimatij inón yej ayá' tiknextilij yej tamatij, iga tej ijkón tikne'.

22 'NoTaj nema'ya inochi yej ono'. Ayagaj nemela'ixmati nej yej iPiltzin Dios, iséltisan teTaj Dios nemela'ixmati. Iwán ayagaj no kimela'ixmati teTaj; noséltisan nej yej iPiltzin, iwán inomej yej nej nikneki iga makixmatikan.

23 Iwán kitachilij idiscipolojmej, kijlij:

—Pakiskej yej makitakan yej ankitztokej;

24 iga nimitzijliáj iga mia' profetajmej iwán reyejmej kitasnekiáj inín yej ankitztokej, iwán ayá' kitakej; kinekiáj makikakikan inín yej amejemen nemi ankikakij, iwán ayá' kikakikej.

Se samaritano yej te-ijknin

25 Iwán se yej tamachtia ipan iley Moisés, moketza' iga tajtoj iga san kinekiá makita te kijtoj Jesús iwán kitajtan:

—Tamachtiani, ¿té nikchivas iga wel manono nochipa iwán Dios?

26 Jesús kijtoj:

—¿Té ikuilijto' ipan la ley? ¿Kén tikentenderowa?

27 Iwán yej tamachtia ipan la ley, kijtoj:

—“Xikchokili moTeko Dios iga inewi moalmaj, iwán iga inochi moespíritoj iwán iga inewi motájpai iwán yéj nochipa xikejlanito, iwán xikchokili moknin kensan tej timochokilia.”

28 Jesús kijtoj:

—Ómpaya ken tikijtoj. Siga inón tikchivas, nochipa tonos iwán Dios.

29 E' inón yej tamachtia ipan la ley moweyimatiá iyixtaj yej ompa onoyaj, iwán kitajtan Jesús:

—¿A'yejtaj in nokn̄in?

³⁰ Jesús kijtoj:

—Se taga' k̄isa' Jerusalén iga yawi Jericó. Iwán ipan ojti kitachtekiykej, este itzótzol kikuñlijkej, kimagakej, iwán este kitapolq̄ltijkej iwán ompa kikajtejkej.

³¹ E' kempasan ipan inón ojti panq̄tiaya se sacerdote; e' san kitach̄lij iwán san kipatilij.

³² Se levita[§] yej tekipanowa ipan weyitiopan n̄o ompa asi', kitach̄lij iwán n̄o san kipatilij.

³³ E' se taga' yej ch̄antito' Samaria* nemi yaya ipan inonsan ojti, kuā' kita', kikneñlij.

³⁴ Iwán kinā'tejoj iwán kipajtilij kan kimagakej. Kitālij aceite iwán vino, iwán kilpilij iga tzótzol. Kitejkaw̄iltij ipan iburroj iwán kiwiga' ipan se kajli iwán ompa kicuidaroytoya.

³⁵ Ipan se'ya día kuā' yáwiya, kikixtij tom̄in yej valerowa ke' se kitaniá ome día iwán kimá' iteko kajli, iwán kijlij: “Xinecuidarowili in̄in taga', iwán siga máj tigastaroy, nim-itzkuepilij kuā' nimokuepas.”

³⁶ Jesús kijtoj:

—De in̄imej eyi taga', ¿a' mochij iyikn̄in inón taga' yej kitachtekiykej?

³⁷ Yej tamachtiá ipan la ley kijtoj:

—Yej kikneñlij.

Iwán Jesús kijtoj:

—Xaj iwán ijkonsan n̄o xikch̄i tej.

Jesús ono' ch̄an Marta iwán María

³⁸ Jesús ojkui' sej iwán asi' ipan se al̄tepetz̄in ompa kan se siwa' yej itōka' Marta ki-omemaw̄ij ich̄an.

³⁹ Marta kipiaya se isiwa-ikn̄in yej itōka' María, iwán motālij iyixitenoj Jesús iga makikaki yej yéj kijtojtoya.

⁴⁰ E' Marta, kiyoltilantoya iga kich̄iwa mia' itekipánol, kinā'tejoj Jesús iwán kijlij:

—NoT̄eko, ¿ix ayá' tikita iga nosiwa-ikn̄in nešenkokaw̄iliá notekipánol? Xikijli iga manepalewi.

⁴¹ Jesús kijtoj:

—Marta, Marta, mitzyoltilanto' iwán poxsan mitzyolmikiá kuajkuantas.

⁴² E' sesan yej máj yekti. María kitapejpen yej yekti iwán ayagaj yawi kikawalt̄iti.

§ 10:32 10:32 Xikita glosario “Levita”. * 10:33 10:33 Xikita glosario “Samaria, Samaritanos”.

11

Jesús kinex̄tiliá idiscipolojmej ken iga matajtokan wan Dios

¹ Se día Jesús oradojtoya ipan se lugar iwán kuá' tami' oradoj se idiscipoloj kitajtan:

—NoTeko, xinex̄tilikan ken iga mani-oradokan, ijkón ken Juan kinex̄tilij nõ idiscipolojmej.

² Jesús kijtoj:

—Kuá' antajtowaj wan Dios, xikijtokan:

NoTaj yej tonon' ipan cielo,

nochĩ makiweyimatĩti motoka'.

Xirreinarókiya.

Mamochiwa ken tej tikneki ipan tajli, ijkón ken mochijto' ipan cielo.

³ Notakualmej yej nochipa niknekij, xinemakakan aman.

⁴ Xineelkawilikan yej nikchijkej yej ayekti, ijkón ken nejemej nõ nikelkawiliáj yej nechiwilijkej yej ayekti.

Xinepalewikan iga amo manikchiwasnekikan yej ayekti; amo xinsemakakan kuá' Tzitzimi' nechiwaltijnekij yej ayekti.

⁵ Iwán nõ kijlijkej:

—Siga se de amejemen makipiá se amigo iwán tajkoyówal makijliti: “Amigo, achĩ manimitztajtanili eyi mopan

⁶ iga se noamigoj ásigo', wala j wejka iwán anikpiá te nikualtiá.”

⁷ Iwán yej ono' kalijti', makijto: “Amo xinekuejkuesoki, nikaltzákto'ya, niwejwetztokeja iwán nopilowantziz̄in. Awel nimoketza, awel nimitzmaka nité.”

⁸ Nimitzijliáj iga ayá' yawi moketzati iga san iyamigoj, sino que iga nemi kiteki'tajtaniliá iwán yawi kimakati inewi yej kipolowa.

⁹ Inón iga nimitzijliáj: Xiktajtanikan, iwán Dios yawi mitzmakati j, xiktemokan iwán ankasiskej, xikaltzotzonakan iwán mitzkaltapowiliskej.

¹⁰ Iga yej kitajtani, kimakaj; iwán yej kitemowa, kasi; iwán yej kaltzotzona, kikaltapowiliáj.

¹¹ '¿Ix wel se de amejemen antetajmej kimakas ipiltz̄in se te'ti kuá' kitajtaniliá tákual? ¿O kuá' kitajtaniliá topoj, kimakas se kowá'?

¹² ¿O kuá' kitajtaniliá pioteksis, ix kimakas se kolo'?

¹³ Siga amejemej yej ankichiwaj yej ayekti, wel ankimakaj yej yekti amopilowan, jamoTaj yej ono' ajko ipan cielo, majya se j kimakas iyEsp̄rito Santo a'san kitajtanilij!

Kipantiáj Jesús iga kipiá ipoder Tzitzimi'

14 Jesús kikixtijtoya maļespíritoj ipan se taga' iga inón maļespíritoj kinonojtilijtoya. Kuā' kisa' maļespíritoj, nonoj welja tajtoj. Kuā' inón kitakej yej ompa onoyaj, san tajtachixtikajkej.

15 E' sekin kijtojkej:

—Tzitzimi* yej ijéfejpa maļespíritojmej, kimá' poder inín taga' iga kikixtiá maļespíritojmej.

16 Sekin iga makimaŵetziltikan Jesús, kitajtaniliayaj iga makichíwa tejté yej manesi iga wí' ipan cielo.

17 E' Jesús kimatitoyay te kejlantoyaj in inomej, iwán kijlijkej:

—Siga se país mochiwa ome grupo iga mosepankuejkwesowaj, inón país políwiya. Iwán siga se familia mosepankuejkwesowaj, akawis ni agaj.

18 Ijkón no Tzitzimi' siga iséltisan mokixtiá, ¿kén yawi kipiati ipoder? Inín nikijtowa iga amejemen ankijtowaj iga nej nikixtiá maļespíritoj ipan ipoder Tzitzimi'.†

19 E' siga annepantiáj iga nej nikixtiá maļespíritoj ipan ipoder Tzitzimi', in yej mitztokaj, ¿ix iga ipoder Tzitzimi' kikixtiáj maļespíritoj? Yejémejsan monextiáj iga ayéj ijkón ken anne-ijliáj.

20 Nej nikixtiá maļespíritoj iga ipoder Dios, inón kijtojneki iga ási'ya tiempo iga Dios marreinao ipan amejemen.

21 'Kuā' se taga' yej pox tajpalej kipiá yej iga momanawiá, ayagaj wel kitachtekiá ichan.

22 E' siga wí' se' yej máj tajpalej iwán kitaniliá, kikuiliá inewi yej iga momanawiá yej ipan moconfiarowaya iwán kichtekiliáj inewi yej kipiá.

23 'Yej ayá' kiye'ita yej nikchiwa, inonwa' ne-ijiya; yej ayá' nepalewiá; inonwa' tapojpolowa.

Mokuepa sej maļespíritoj ipan taga'

24 Jesús no kijtoj:

—Kuā' se maļespíritoj kisa ipan se taga', nentinemi ipan wá'tal iga kitemojtinemi kan makalaki; iwán siga ayá' kasi, kijtowa: "Nia sej nimokuepati nochan, kan nikisa'."

25 Kuā' mokuepa kasi inón taga' ken se kajli yej tajtachpantolo' iwán tayejye'talijtolo'.

26 Iwán yawi kikuiti se' siete maļ espíritu yej majya sej que yéj, iwán inochin mochantiáj ipan inón taga', iwán inón taga' kichíwas majya sej yej ayékti que achto.

Mela'yolpakilis

27 Mij tatapojtóyao' Jesús, se siwá' tajtojté' recio, kijtoj:

* 11:15 11:15 Ipan griego nij kijtowa Beelzebú yej kijtojneki Satanás. † 11:18 11:18 Ipan griego nij kijtowa Beelzebú yej kijtojneki Satanás.

—¡Mayolpáкто inón siwá' yej mitzonoltij iwán mitziskaltij!

²⁸ Jesús kijtoj:

—¡Máj mayolpakikān yej kikakij itájtōl Dios iwán yej kichiwaj ken kijtowa!

Jesús tatapowa de Jonás

²⁹ Máj ajasitiayaj kān onoya Jesús iwán pewa' iga kijtoj:

—Inimej gente pox mālojmej iga kinekij manikchiwa yej ayi'pa mo-ita, e' ayá' nia nīknēxtilītij nité, petz yej Dios kichiwilij Jonás.‡

³⁰ Ijkón ken yej chāntitoyaj Nínive kitakej ipoder Dios ipan Jonás, ijkón nō yej āmampa onokej kitaskej ipoder Dios ipan nej yej iPiltzīn Tāga'.

³¹ Kuā' Dios tajuzgarōj, moketzas nō la reina yej mandarōj ipan tajli de Sabá iga mitzjuzgaroskej, iwán kijtoj iga ayompa ankichijkej. Inón reina wejka nejnen iga makikaki yej kimati rey Salomón;§ iwán nej majya sej que Salomón.

³² Kuā' Dios tajuzgarōj, yej ichamej weyi-altepe' Nínive, moketzaskej iga mitzjuzgaroskej, iwán kijtoskej iga ankichijkej yej ayēkti; iga yej chāntitokej Nínive, kuā' Jonás kipowa' itájtōl Dios, kikajtejkej iga kichīwayaj yej ayēkti; iwán nej majya sej que Jonás.

Lámpara yej topan ono'

³³ 'Ayagaj kixōtaliá icándil iwán makīyāna, niga kitāliá itampa cajōn, sino que kitāliá ajko iga yej kalakiskej matachakan.

³⁴ Moyix ken tikita sē cándil yej mitztāwiá; siga moyix yēkti, mitztāwijtos. E' siga ayēkti, tonos ken kuā' takomichkan.

³⁵ Ximocuidaro iga inón ti'ti yej tikpiá amo masewi.

³⁶ E' siga monoyān mitztāwijto' inón ti'ti, ayá' tonos ken takomichkan, noyān titachás, ken kuā' sē cándil mitztāwijtos.

Jesús kajajwa fariseojmej iwán yej tamachtíaj ipan la ley

³⁷ Kuā' tami' tajtoj Jesús, sē fariseo kijlij iga matakuaṭi ichān. Jesús yajki, kala' ichān iwán kīxnānya mesa.

³⁸ Iwán fariseo ayá' kiye'ita' iga Jesús ayá' achto momapá' ken kitekichiwaj kuā' takuaj.

³⁹ E' toTēko kijlij:

—Amejemen fariseojmej kenkuā' ankipajpakaj plato iwán posillo fuērāj bapa, e' amejemen ipan amoalmajmej ankejlantokej iga antachtejij iwán ankichīwasnekij yej ayēkti.

40 ¡Ampachtolmej! ¿Ix ayá' ankimatij iga yej kichij fueráj bapa kichij no yej ta-ijtkipa?

41 Nimitzijiáij iga achi xikmakakan ken tejté yej ankipiáj, inomej yej ayá' motapialiáj iwán ijkón anye'onoskej iyixtaj Dios.

42 '¡Anlāstimajmej fariseojmej!, iga ankapartarowiliáj Dios diez por ciento de hierba buena, de chichí'kuaxiwi' iwán de inewi kuaxiwimej yej mókuapa. E' ayá' ankichiwaj ken Dios kineki iwán ayá' ankinekij Dios. Ininwa' in yej yēkti iga xikchīwakān iwán amo xikelkākān iga kikyokatīkān yej itátkipa Dios.

43 '¡Anlāstimajmej fariseojmej!, iga kan takualo anmotālijnekij ipan ye'asientoj kan motāliáj yej máj tayakāntokej yej onokej tiopan, iwán ankinekij iga nochi mamitzsaludarōkan tajkoaltepe'.

44 '¡Anlāstimajmej yej antamachtiáj ipan la ley iwán anfariseojmej, anmopajpantiáj iga anye'nemij!, ken tikita an-animajxapomej yej anesi, yej kipapatiliá la gente iwán akitaj.

45 Iwán se yej tamachtiá ipan la ley, kijtoj:

—Tamachtiāni, iga inón tikijtoj, annepopowaj no nemēn.

46 E' Jesús kijtoj:

—¡Anlāstimajmej, yej antamachtiáj ipan la ley!, iga ankitekimakaj amogentej makichīwakān yej ayagaj wel kichīwa. E' amejemen niga achi ankipalewiáj.

47 '¡Anlāstimajmej!, yej ankichīwiliáj ikalyotzitzin kan tōktokej profetajmej yej kimijmiktijkej amotajwān.

48 Iga ijkón ankichīwaj, ankiye'itaj yej kichijkej amotajwān. Yejemen kimijmiktijkej iwán amejemen ankichīwiliáj ikalmej kan tōktokej.

49 'Inón iga Dios yej nochi kimati kijtoj: “Nia nimitztānilitij profetajmej iwán notatitanimej, sekin de yejemej anyawij ankimiktitij iwán sekin anyawij anki-talōchtitij.”

50 E' Dios yawi kikulparōti la gente de ināmpa de inón i-esyomej inewi profetajmej yej kimijmiktijkej este iga kuā' pēwa' inin tajli.

51 Pēwa' este iga kimiktijkej Abel iwán este iga kimiktijkej Zacarías, yej kimiktijkej iyixtaj weyitiopan, itēnoj altar. Inān nimitzijiáij iga Dios yawi kicastigarōti la gente yej inān onokej iga mikikej profetajmej.

52 '¡Anlāstimajmej yej antamachtiáj ipan la ley!, iga ankitzakwaj itájtōl Dios, amejemen ayá' ankixmatij Dios iwán ankitzakwiliáj yej kixmatisnekij.

⁵³ Kuá' Jesús tami' kijtoj inín, yej tamachtiáj ipan la ley iwán fariseojmej pewa' iga kuejkuesiwikej iwán kitajtaj-tankej poxsan Jesús;

⁵⁴ kimela'temowiliayaj kansan makijto se tájtól iga wel makimawetziltikan.

12

Jesús tanonotza

¹ Iwán monechkojkej miles de gente este mototopewayaj. Iwán Jesús achto pewa' kijlij idiscipolojmej:

—Ta' xikakikan: amo xikchiwakán ken kitekichiwaj fariseojmej, iga yejemej nésiki' ye'nemij, siempa ayá'.

² Ateyi nisé yej mochiwa ichtákan yej ayá' mamomati, iwán ateyi nisé yej iyanto' yej amo mamomati.

³ Nimitzijliáj iga inewi yej ankijtowaj kan takomichkan, yawi mokakiti kan tachalpan iwán siga amo-ichtakatatapowiáj ankaltzaktókejpa, yawi motzajtzipowati kan noyan mokaki.

Jesús kijtowa iga Dios mamomajmawili

⁴ 'Nokniwan, nimitzijliáj iga amo xikmajmawilikan yej tamiktiáj, e' máj máj awel te kichiwaj.

⁵ E' nia nimitzijlitij a'yéj xikmajmawilikan; xikmajmawilikan Dios yej wel mitzmiktiáj iwán wel mitzmotaj kan tawewelkato', inonwa' in yej xikmajmawilikan.

⁶ 'Ankimatij iga monamaka cinco tototzitzin iga ome tomintzitzin, e' Dios ayá' kelkawa nisé de inon.

⁷ Dios kimati ke' amotzonkalmej ankipiáj ipan amotzon-tekon. Amo ximajmawikan, amejemej máj anvalerowaj que mia' tototzitzin.

Amo xipinawa iga tikijtowa iga tiktoka Jesús

⁸ 'Nimitzijliáj iga inewi yej kinoxma-ijtowa iyixtaj la gente iga netoka, nej yej iPiltzin Taga', no nia nikijtoti iyixtaj iyangelejmej Dios iga netoka.

⁹ E' yej makijto iyixtaj la gente iga ayá' netoka, no nia nikijtoti iyixtaj iyangelejmej Dios iga ayá' netoka.

¹⁰ 'Siga agaj makijto yej ayekti iga iPiltzin Taga', Dios weljo' kelkawilij yej kijtoj, e' yej mamaltajto iga iyEspiritoj Dios, inon Dios ayo' kelkawilij.

¹¹ 'Kuá' mitzwigaskej tiopan o iyixtaj juezmej o iyixtaj yej mandarowaj; amo xitayokoyakan iga ayá' ankimatij te anyawij ankijtotij.

¹² IyEspiritoj Dios yawi mitznexilitij te anyawij ankijtotij.

Amo ximoconfiaro ipan tomín

¹³ Se toknin itzalan gente kijlij Jesús:

—Tamachtiani, xikijli noknɪn iga manemaka achi yej nekawilijkej notajmej.

¹⁴ E' Jesús kijlij:

—Ej, ¿a'yéj neṭalij iga juez iga manimitzmajmakakan yej amotatki?

¹⁵ Kijtoj nɔ:

—Ximocuidarokan, amo xikpoxpiasnekikan tejté yej awel ankipiáj. Sə taga' awel ye'ono iga san makipiá komati yej pox patiyoj.

¹⁶ Iwán kipowilijkej se kan wel mixkuñtilo:

—Onoya se taga' yej poxsan motapialiaya iwán pox mochiwaya yej kitokaya pan imil, iwán pox mochiwaya yej kitokaya.

¹⁷ Inón taga' ijkín kijtowaya ipan iyalmaj: “¿Té inán nia nikchiwati? Ayá' nikpiá kan nikana yej nikixtij ipan nómil.”

¹⁸ Iwán kijtoj: “Nikmátiya te nia nikchiwati, nia nikx-ijxitinati kan nikana nokosechaj iga manikchiwa yej máj wejweyi, iwán ompa nia nikanati inewi nokosechaj, iwán inewi yej nikpiá.

¹⁹ Iwán nia nikijliti noalmaj: Noalmaj, paréj timotaenilijto' iga mia' año; ximosewi, xitakua, xi-ati, xipaki.”

²⁰ E' Dios kijlij: “Taga' yej ken atitajlantó', ininsan yówal tia timikiti, iwán yej tikánto', ¿a'yéj tikawilij?”

²¹ Ijkón mochiwa se yej kinejnechkowa itomɪn iga yéjsan; e' iyixtaj Dios ayá' kipiá nité.

Dios ki-omemawia ipilowan

²² Jesús kijlij idiscipulojmej:

—Nimitzijliáj iga amo xikyokoyakan té anyawij ankikuatij iga wel xonokan, niga xikyokoyakan amotzotzolmej yej anyawij ankakitij.

²³ Tejemej máj tivalerowaj que tákual iwán tocuerpoj máj sej que tzótzol.

²⁴ Ta' xikitakan totomej ayá' milchiwaj iwán niga tapixkaj iwán akipiáj kajli kan kanaj yej kipixkaj, iwán Dios kitamakaj. ¡Puej amejemen máj anvalerowaj que totomej!

²⁵ ¿Iwán a' de amejemej iga san matayokoya iga chapati', wel weyás se' alín?

²⁶ Siga awel ankichiway inín yej alín, ¿te iga an-moyolmiktíáj ipan sewo'?

²⁷ 'Ta' xikitakan ken iga weyáj xochimej, ayá' tekipanowaj iwán niga tajtzomaj. E' nimitzijliáj niga el rey Salomón malej iga moye'taajakiaya; ayá' kaxilij ken inomej xochimej yej mojmõnsajtikej.

²⁸ Iwán siga Dios ijkón kimõnsajchiwa kuaxiwiyoj yej aman ono' ipan akawalyoj iwán mosta tatas ipan ti'ti, ¿kén

iga ayá' mitztzotzolyotiskej, amejemen yej alín anmoconfarowaj ipan Dios?

²⁹ Amejemen amo xitayokoyakan iga ayo' te ankikuaskej o te anyawij ankonitij.

³⁰ Yej ayá' kixmatij iyojwi Dios, tayokoyaj iga nochi inín, e' amoTaj yej ono' ajko kimatiya te mitzpolowaj amochan.

³¹ E' ximotemakakan iga Dios marreinaro ipan amejemen, iwán nochi inimej yej mitzpolowaj anyawij ankipiatij.

Amo xikpoxneki tomín

³² Jesús kijtoj:

—Amo ximajmawikan, amejemen yej ken amborregojmej yej ayá' ankomatimej, e' toTaj kineki iga iwán xisenmandarokan.

³³ Xiknamakakan yej ankipiáj iwán xikmakakan yej akipiáj. Ijkón ken ankenaj amotomín ipan yej ayí' tamis, iwán ipan cielo ken ankipiáj amotomín yej ayí'pa tami, kan ayagaj tachteki, iwán kan wechi ayá' taxixitina.

³⁴ Kan ono' yej mitzyoltilana ompa nochipa tikejlantos.

Matikchixtokan toTeko iga wi'ya

Jesús kijtoj:

³⁵ —Xinechixtokan iga niwí', xitaajakijtókanya iwán maxotátoya amomechomej.

³⁶ Xonokan ken inón tekipanowanimej yej kichixtokej itekomej iga maasi, iga yajki kan monamiktulo, iga kuá' asis, kikalatapowiliskej kuá' kaltzotzonas.

³⁷ Paktokej tekipanowanimej iga kuá' asis iteko makasikij isatokej; nimitznojma-ijliáj iga iteko yawi kixnñantitij ipan mesa iwán yéjsan imatika kitalij tákual.

³⁸ Paktokej yejemej siga kasitij isatokej, malej iga asis tajkoyówal o kuá' isájpasan.

³⁹ Iwán inín xikmatikan, siga se iteko kajli kimatiá katka keman yawi asiti yej tachteki, ayá' mokochkuilij iwán ayá' motemakas iga makikalatapokan iga makitachtekikan.

⁴⁰ Inón iga amejemen xisatokan iga xinechixtokan; nej yej iPiltzín Taga' niwí' kuá' ayá' ankimatitokej.

Omen tekipanowani, se yej pox tacredowa iwán se yej ayá'

⁴¹ Pedro kitajtan:

—NoTeko, ¿ix tikpowa' inín iga manimixkuitikan nejémejsan o iga inochi?

⁴² Kijtoj toTeko:

—¿A'yéj onos ken inón ye'tekipanowani yej nochipa kichíwa ken kijliá iteko, yej kitaliá iga makimandaró sekin itekipanowanimej ipan ichan iga matatamaka kuá' takualo?

43 Paḱto' inón tekipanowani iga kuḁ' asis iteḱo makasiki kichijto' ken kitekimakakej.

44 Nimitzijliáj iga inón tekipanowani yawij kitaḷitij iga makimandaro inochi yej itátkipa iteḱo.

45 E' siga inón tekipanowani makijto ipan iyalmaj: "Noteḱo wejkáwaso' iga asis", iwán pewas iga kinknoḱiwas sekin tekipanowanimej, tajtaga' iwán siwatkej. Iwán pewas iga takua iwán ati este tawana.

46 Yawi asiti iteḱo inón tekipanowani kuḁ' ayá' kichixto', iwán kuḁ' ayá' kimatito', iwán yawi kicastigaroti, kititanis kansan yawij yej ayá' tacredowaj.

47 'Tekipanowani yej kimajmati te kineki iteḱo iwán ayá' kejlamikis iga makichíwa, yawij kimagatij poxsan.

48 E' yej ayá' kimatito' iga kichíwa yej kajasi iga makicas-tigarokan, inón ayá' poxsan yawij kimagatij. Siga agaj Dios kimaka komati, no kitajtanilij komati; siga agaj Dios poxsan kijialiá confianza, poxsan maye'nemi.

Itechko Jesús iga moyoyokatilo

49 'Nej niwáḷaj niktikuiltiko ti'ti ipan inín tajli, iwán nejwa' niknekiá iga mawewelóntoya!

50 Nia nipanoti ken ipan se bautismo iga yawij nepoxiknoḱiwatij, ipoxsan nimoyolmiktijto' malej ga aya asi inón día iga mamochíwa!

51 ¿Ankijtowaj an niwáḷaj iga xonokan tamelá ipan inín tajli? Nimitzijliáj iga ayá'; niwáḷaj iga ximoyoyokatikan.

52 Desde inán, cinco ipan se kajli yawij yojoyokatitotij, eyi kijiyaskej yej omemej, iwán omen kijiyaskej eyi.

53 Tetaj yawi kijiyati ipiltzin iwán tepiltzin yawi kijiyati itaj; teye' yawi kijiyati isiwapiltzin, isiwapiltzin yawi kijiyati iye'; mónanti yawi kijiyati isiwamon iwán siwamon yawi kijiyati imonan.

Ayá' kitaj yej Dios nemi kichíwa

54 Jesús kijlij no la gente:

—Kuḁ' ankitaj moketza mixti ikalakiyan tonati', ankijtowaj iga yawi witzeti tiawa', iwán ijkón mochíwa.

55 Iwán kuḁ' tejkawi ejeka', ankijtowaj iga yawi tadotonitiati, iwán ijkón mochíwa.

56 ¡Amejemēn antakajkawawaj iga ankitokaj Dios! Amejemēn ankimatij yej kijtojneki mixti iwán yej mochíwas ipan tajli, iwán te iga awel ankentenderowaj yej nejpa nemi nikchíwa yej Dios nemi mitznextiliáj?

Ximoyolḷikan iwán yej anmo-ijiyaj

57 '¿Te iga ayá' amogánajsan anmo-ijliáj iga ankichijtokej yej ayekti?

58 Siga agaj mitzdemandarowa iwán mitzwiga kan mandarolo, ximoyoltalíkansan ipan ojti. Porque siga mitzwiga iyixtaj juez, juez kitekimakas policijamej iga mitzakiskej kuákalko.

59 Nimitzijliá iga atikisas ompa este que xixixtawá inewi ke' mitztajtaniliáj.

13

Ximoyolpatakan o anyawij ampoliwitij

1 Íkuá'san wálkej sekin iwán kitatapowijkej Jesús iga Pilato kimijmiktij sekin tajtaga' de Galilea kuá' onoyaj tiopan, iwán inomej iyesyomej kisenetilij iwán iyesyoyo yolkamej yej kimakayaj iga iyofrendaj Dios.

2 Iwán Jesús kijtoj:

—¿Ankijtowaj amejemen iga ijkón kichiwilijkej inomej de Galilea iga máj kichijkej yej ayękti que sekin galileos?

3 Nimitzijliáj iga ayá'; siga ayá' anmoyolpataj, amonochin anyawij ampoliwitij no.

4 ¿O amejemen ankijtowaj iga inomej dieciocho yej mikikej kuá' torre de Siloé wetzi' iwán kitepachojkej, máj kichijkej yej ayękti que sekin yej chantitokej Jerusalén?

5 Nimitzijliáj iga ayá'; siga ayá' anmoyolpataj, amonochin anyawij ampoliwitij no.

Higuerajkuawi' yej ayá' takí

6 Jesús kijtoj inin iga mamixkuñtilo:

—Sę taga' kipiaya sę higuerajkuawi'* yej ixwatoya ipan ital, iwán yajki kitato siga ayá' takto'; e' ayá' kasilij nité.

7 Kijlij yej kicuidarowa tajli: “Kipiaya eyi xiwi' iga niktetekimoliki itakilka inin higuerajkuawi' iwán ayi' nikasiliá. Xiktzontekiya; ¿te iga yawi talpolojtoti, ayéj iga takí?”

8 Inón yej kicuidarowaya tajli kijtoj: “Patrón, achó' xikajtewa inin xiwi'; manikaxanili-o' tajli iwán nia niktaliliti abono.

9 Ijkón sí, anka takisya; e' siga ayá' takis, xiktzontekiy.”

Jesús kachitaltiá sę siwá' ipan día kuá' mosewilo

10 Jesús tamachtijtoya tiopan ipan sę día kuá' mosewilo

11 iwán ompa onoya sę siwá' yej kipiaya dieciocho año iga wetito'. Sę malespíritoj kitepo'wijkolojtoya iwán ni alin awel kimelawaya itepo'.

12 Kuá' Jesús kita', kinotza' iwán kijlij:

—Ti-achitia'ya.

13 Iwán kitalilij imamej ipan inón siwá' iwán íkuá'san tepo'melawaya' iwán pewa' kiweyimatiltij Dios.

* 13:6 13:6 Xikita glosario “Higo”.

14 E' yej mandarowa tiopan kuejkuesiwi' iga Jesús taachtialtij ipan día kuꞥ' mosewilo, kijlij yej ompa onoyaj:

—Ono' seis día iga tekipanolo. Ipan inomej día iwitẏzekan, ximochitiltikij, ayéj ipan día kuꞥ' mosewilo.

15 Iwán toTeko kijtoj:

—Amejemen antakajkayawaj iga ankitokaj Dios, ¿ix ayá' ankixitomaj amotoꞥoj o amoburroj ipan día kuꞥ' mosewilo iga anyawij ankamakatiꞥ?

16 Iwán inín siwa' ipiltzin ipilówampa Abraham. Iwán Tzitzimi' kenkuꞥ' kilpitoya iga kokolis dieciocho año, ¿ix ayá' katka mamoxitoma malej iga ipan día kuꞥ' mosewilo?

17 Kuꞥ' Jesús tami' inín kijtoj, nochi yej ta-ijiyayaj mopinajtijkej. E' nochi pakíáj kuꞥ' kitayaj iga Jesús kichíwaya yej ayi'pa mo-ita.

Íyol mostaza

18 Jesús kijtoj:

—¿Kén wel nimitzijliskej iga reinarowa Dios?, ¿iwán té wel nikmachotij?

19 Nikmachotía iwán se íyol mostaza yej kitoka se taga' ipan ital, ixwa iwán weyá este que mochíwa weyikuawi', iwán totomej moxeketiáj ipan imajma'.

Levadura yej kipoṣawayaltía itixyo paṇ

20 Kijtoj nꞥ Jesús:

—¿Iga te iwán wel nikmachotía ken iga Dios reinarowa?

21 Nikmachotía iwán levadura[†] yej se siwa' kaṣakualowa iwán komati harina, iwán moposawa inewi tixti.

Se kajli yej tzolti' ikaltenyo

22 Kuꞥ' Jesús nemi yaya Jerusalén, panotíaya ipan altepemej iwán ipan altepetzitzin iga tamachtijtiaya.

23 Iwán a'pa kijtoj:

—NoTeko, ¿ix ayá' ke' yej momanawiáj?

Jesús kijtoj:

24 —Xiteki'kalakikan ipan kalten yej tzolti', nimitzijliáj iga mia' kalakisnekiskej iwán ayá' welitiaskej.

25 Kuꞥ' iteko kajli mokétzasya iwán kitzákuasya kalten, amejemej yej amonokej fuera ankaltzotzonaskej iwán anki-jtoskej: “Noków, noków, achi xinekaltapokan.” E' yéj mitzijliskej: “Ayá' nimitzixmatij.”

26 Iwán ankijoskej: “Tisentakuajkej iwán tisen-átikej, iwán annemachtijkej ipan nocallejmej.”

[†] 13:21 13:21 Xikita glosario “Levadura”.

27 E' yéj mitzijliskej: "Nimitzijljikeja iga ayá' nimitzijmatij. Xicholokan notenoj, amonochin yej ankichiwaj yej ayékti."

28 Ankitaskej Abraham, Isaac, Jacob iwán inewi profetajmej yej onokej kan reinarowa Dios, mej amejemen amonoskej fuera, anyawij anchokatij iwán antanguetzekaskej.

29 Witzeloj del nóртеjpa iwán del sur iwán kan ikisáyampa tonatij iwán ikalakíyampa iga mamotalikan iga matakua kan reinarowa Dios.

30 Yej inán onokej tatepotztaj yawij tayakantotij, iwán yej inán tayakantokej yawij kawitij tatepotztaj.

Jesús choka iga Jerusalén

31 Íkuá'san asikej sekin fariseojmej iwán kijlijkej:

—Xikísaya nigaj iwán xaja iga Herodes mitzmiktijneki.

32 E' yéj kijtoj:

—Xakan iwán xikijlikan inón koyo[‡] yej takajkayawa: "Iga aman iwán mosta nia nikijxixtiti malespíritojmej iwán nia nitaachitiltiti iwán mosta se día niktamij notekipánol."

33 E' kipiá iga aman, mosta iwán mosta se día nia ninejnemiti, iga awel mamiki se profeta siga ayá' ono' Jerusalén.

34 '¡Amejemen, amejemen, yej anchantitokej Jerusalén, yej ankimiktiáj profetajmej iwán ankitejtemiktiáj tatitanimej yej Dios mitztitaniliáj! ¡Mia' vej nikne' manimitznechkokan ken pio-ilamaj kinechkowa ipilowantzitzin iyastakapaltampa, e' ayá' ankinekikej!

35 Ta' xikitakan, inán amoweyitiopan[§] yawi kawiti iselti; iwán nimitzijliáj iga ayá' máj anyawij anne-itatij este kuá' antajtoskej de nej ijkín: "Matikweyimatiltikan yej wí', yej toTeko Dios kititani."

14

Jesús kachitialtiá se taga' yej pojposawa

1 Se día kuá' mosewilo, Jesús yajki takuato chan se ijefej fariseojmej, iwán sekin fariseojmej kipixtoyaj.

2 Ompa no onoya iyixtaj Jesús se taga' yej pojposawa.

3 Iwán Jesús kitajtan yej tamachtíáj ipan la ley iwán fariseojmej:

—¿Ix wel taachitialtilo ipan día kuá' mosewilo, o ayá'?

4 E' yejemej até kijtojkej. Jesús kikitzkij yej wetitoya iwán kachitiltij, iwán kijlij iga mayáwiya ichan.

‡ 13:32 13:32 Español: zorro. § 13:35 13:35 Jesús kijtoj "amókal", yej nij kijtojneki "amoweyitiopan". Jer 22:5

⁵ Iwán kijlij sej fariseojmej:

—¿A'yéj de amejemen, siga iburroj o itorojwéj mawetzi xapoko, ix ayá' íkuá'san kikixtij malej iga día kuá' mosewilo?

⁶ Iwán ayá' nokta wel kitenkuepiliayaj.

Te-ikniwan kan monamiktilo

⁷ Kuá' Jesús kitaya iga yejemej kitapejpenayaj iga mamotalikan kan motaliáj yej máj tayakantokej, ijkín kinonotzkej:

⁸ —Kuá' agaj mitzinvitarowa kan monamiktilo, amo ximotali kan motaliáj yej paréj tayakantokej, iga wel asi se' yej máj tayakanto' que tej,

⁹ iwán yej mitzinvitaroj wel mitzijliá: “Achi ximoketza iga mamotali inín toknín.” Iwán tia timopinajtiti iga tia timotaliti kan motaliá námol.

¹⁰ Kuá' mitzinvitarowaj, ximotali kan motaliá námol; iga kuá' mawiki yej mitzinvitaroj, mamitzijli: “Amigo, ximotali kan motaliá yej máj tayakanto'.” Ijkón mitzye'itaskej poxsan yej kixnantoskej mesa.

¹¹ Porque yej igánajsan moweyimati, inón yawij kalimpamatitij, iwán yej moalimpamati, yawij kiweyimatitij.

¹² Jesús kijlij no inón yej ta-invitarowa:

—Kuá' tikchiwa ilwi' o se cena, amo xikinvitaro yej iwán timoye'ita, niga mokniwan, niga moparijentejmej, niga movecinojmej yej motapialiáj; iga yejemej wel mitzinvitaroskej iwán ijkón mitzmaquepaskej.

¹³ Kuá' titatamakasneki, xiknotza iga mawitzekan yej ayá' motapialiáj, matepomej, koxomej iwán pachamej.

¹⁴ Iwán tipoxpaktos iga yejemej awel mitzmaquepaskej; e' tej yawij mitzmaquepatij kuá' yej ye'nemij ojpa-isaskej kan miktokej.

Se taga' kichiwa weyi-ilwi'

¹⁵ Kuá' kika' inín, se yej kixnantoya mesa kijlij Jesús:

—Pakto' yej takua ipan ilwi' yej kichiwiliáj inomej yej motemakaj iga Dios marreinaro ipan yejemen.

¹⁶ Iwán Jesús kijlij:

—Se vej se taga' kichij komati tákual, iwán tatitan iga makinotzatij mia' gente.

¹⁷ Iwán kuá' takuáloya, kititan imonsoj iga ijkín maki-jlitija: “Xiwikikanya, iga óno'ya nochi.”

¹⁸ E' inochi pewakej iga ijkín kijtojkej; yej achto kijtoj: “Achi xinēdisculparo, nikówago' se tajli iwán kipiá iga nia nikitati.”

19 Se' kijtoj: “Nikówago' cinco yunta iwán nia nikitati ken tekipanowaj. Nimitztajtaniá iga amo ximoyolmikti iga awel ompa nonos.”

20 Iwán se' kijtoj: “Nimonamíktijo' inón iga awel niati.”

21 Iwán inón monsoj yajki kipowilto iteko inewi kensan kijlijkej. Iwán tetaj kuejkuesiwi', iwán kijlij imonsoj: “Xaj tajkoaltepe' iwán ipan ojtimej, iwán xikijli iga mawitzekañ yej ayá' motapialiáj, matepomej, koXomej iwán pachamej.”

22 Máj máj monsoj kijtoj: “Noteko níkchija ken tine-ijlij, iwán kitolówa-o' máj kan motalilo.”

23 Tetaj kijlij imonsoj: “Xaj ipan callejmej, ipan ojtimej iwán xikteki'yolyamanakan sekin iga makalakikan iga matemí nókal.

24 Nimitzijliáj iga nisé de inomej yej achto nikijlijkaj, yawij takuati.”

Makisentali iyalmaj iga se kitoka Cristo

25 Mia' gente kitokaya Jesús, iwán yéj mokuepa' iga kijtoj:

26 —Siga agaj wí' iga netoka, iwán ayá' nechokiliá máj que itaj, máj que iye', máj que isiwa', máj que ipilowan, iwán máj que iyikñimej, iwán manetoka, malej iga este makimiktikan iga nej, inón awel mochiwa nodiscipoloj.

27 Yej kinekis manetoka, e' ayá' kikechpanowa icruz,* awel mochiwas nodiscipoloj.

28 Siga se de amejemen kichwasneki se torre, ¿ix ayá' achto kitas ke' tomín kiwigas iga makita ken kiyekawiltij?

29 Siga san makipewalti iwán awel makiyekawilti, nochi yej kitas yawi kipinajtiti.

30 Iwán kijtoskej: “Inín taga' san kipewaltij iwán awel kiyekawiltij.”

31 Kuá' se rey yawi momijmiktiti iwán se' rey, ¿ix ayá' achto kitas siga wel kitaniliá siga kimatito' iga isoldadojmej ono' diez mil, iwán yej íwan yawij momijmiktitij onokej veinte mil?

32 Siga momachiliá iga yawi kipoloti, kuá' se' rey maónoo' wejka, kitatitanilij iga amo mamomijmiktikan.

33 Ijkón nokta, a'san nesi' de amejemen yej ayá' makikajtewa inewi yej kipiá, awel mochiwa nodiscipoloj.

Kuá' iga ista' kikajtewa ikoko'ka

34 Jesús nq kijtoj:

—Ista' pox yekti; e' siga ay'ya istaweli', ¿kéno' tawelialtij?

* 14:27 14:27 “Kikechpanowa icruz”: anka kijtojneki motemaka iga wel makiknochiwakan, este mamiki iga kitoka Cristo.

35 Ayo' yeḱti iga nité, motajkáliya. Yej kipiá inakasmej, makikakikan. †

15

Borregoḱzın yej poliwiḱa

1 Nochi yej kicobraroḱayaj impuestos* iga Roma iwán yej najnamolnemiáj yáyaj iná' Jesús iga kikakitij.

2 Fariseojmej iwán yej tamachtiáj ipan la ley, ijkın kipopowayaj Jesús:

—Inın komemawía yej ayá' ye'nemij, iwán este iwán sentakuaj.

3 Iwán Jesús kipowa' se kan mamıxkuḱitilo, kijtoj:

4 —Siga se de amejemen makipiá cien borrego iwán se makipolo, ıix ayá' ómpao' kikajtewas inón noventa y nueve ipan sakayoj, iwán yaj kiteḱoti yej poliwi' este kan casis?

5 Iwán kuá' kásisya, pakis iwán kikechpánojya iga kiwigas.

6 Iwán kuá' ásisya ichan, kinechkoj iyamigojmej iwán ivecinojmej, kijtoj: “Matipakikan, iga inán nikási'ya noborregoḱ yej nikpolojka.”

7 Pues nej nimitzijliáj iga máj pakiloj ipan cielo kuá' se yej kichıwaya yej ayḱti moyolpata, que iga inomej noventa y nueve yej ye'nemij iga moyolpatákeja.

Tomın yej poliwiḱa

8 'Siga se siwa' makipiá diez tomın iwán se makipolo, ıix ayá' kixotaltij ti'ti iwán tachpanas kalijti', iyolpan kiteḱoj este kan casis?

9 Iwán kuá' kásisya, kinechkoj iyamigajmej iwán ivecinajmej, kijliskej: “Matisempakikan iga nikási'ya notomın yej nikpolojka.”

10 Ijkonsan no pakij iyangelejmej Dios kuá' se yej kichıwaya yej ayḱti moyolpata.

Tepiltzın yej kitoloj itomın iga ayompa nemi'

11 Iwán kijtoj no Jesús:

—Se taḱa' kipiaya ome ipilowan,

12 iwán yej tetzoḱo' kijlij itaj: “Notaj, xinemákaya yej mochıwas notatki.” Iwán itaj kimá' ke' kitocarowaj sejsé.

13 Iwán ayá' wejkatı', yej tetzoḱo' kinamá' inewı yej kimakakaj, iwán yajki wejka ipan se'ya estado. Iwán ompiga kitoloḱo itomın iga ayá' ye'nemiá.

14 E' kuá' motatámija, íkuá'san no pox apistajtiá' ipan inón estado iwán pewa' iga mayana.

† 14:35 14:35 Yej kitoka Cristo, e' ayá' de mela', ken ista' yej ayá' koko'. * 15:1 15:1 Xikita glosario “Impuestos”.

15 Iwán yajki chan se taga' yej de ompa iga kitaj-tanilito tekípáñol, iwán kititan rancho iga makicuidaroti koyamemej.

16 Iwán kinekiá magui' makíkuaya algarroba† yej itákualpa koyamemej, e' ayagaj kimakaya.

17 Iwán ijkín kijtoj ipan iyalmaj: “¡Notaj kipiá mia' itekipanowanimej iwán ompa ichan kipiáj komati tákual, e' nej nigaj nemi nimayanmiki!

18 Nej niati sej chan notaj, iwán kuá' nasiti nikijlij: Notaj, nikchij yej ayekti iyixtaj Dios iwán no nimitzchíwilij yej ayekti.

19 Ayo' kajasi iga xine-ita ken mopiltzín; e' acho' xi-neomemawí malej kenya se motekipanowáni.”

20 Máj máj ojkuí' iga yajki chan itaj.

'Iwán kuá' asitiayay, tetaj wéjkasan kita' ipiltzín iwán kiknelij. Iwán motalojtiajki, kixnamikito, kikechnapaloj iwán este kipipitzoj.

21 Iwán tepiltzín kijlij itaj: “Notaj, nikchij yej ayekti iyixtaj Dios iwán no nimitzchíwilij yej ayekti, iwán ayo' kajasi iga xine-ita ken mopiltzín.”

22 E' itaj ijkín kitekimá' itekipanowanimej: “Xikua-jliguilikan yej máj ye'tzótzol iwán xiktaajakiltikan; iwán xiktalilikan se anillo ipan imájpil iwán xikakiltikan iga'.

23 Iwán xikuitij torojtzín yej máj tomakti', iwán xikmiktikanya iga matitakuakan iga tiawij tikilwichíwilítij.

24 Iga inín nopiltzín, ken kuá' miktoyay, iwán inán sej isa'. Poliwíkaya, iwán inán sej wálah.” Iwán pewakej iga kilwichíwilijkej.

25 'E' inón sewo' tepiltzín yej máj tekoko, ayá' onoya, nemiá ipan kuayoj. Iwán kuá' asitiwítziaya ichan, kikagui' iga nento' ilwi' iwán nemi mijtotilo.

26 Kuá' inón kikagui', kinotza' se chokotzín, kijlij: “¿Tétaj mochíwa?”

27 Iwán kijlij: “Asi' sej moknín yej yájkaya. Iwán motaj tatekimá' iga mamomikti se torojtzín yej máj tomakti', iga ye'asi' sej ipiltzín.”

28 Iwán poxsan kuesiwi' iyiknín yej máj tekoko, iwán ayo' kinekiá makalaki kalijti'. Máj máj kisa' itaj, iwán kijlito iga makalaki.

† 15:16 15:16 Algarroba ken kuaxinékuil, se kuawi' yej momati Palestina. Inimej algarroba kikuayaj koyamemej wan toknimej yej amotapialiyaj. Judiy-ojmej ni alín akiye'itayaj koyamemej, inón iga inín patrón nesi iga ayéj judío. Iga se makicuidaro koyamemej poxsan ayéj ye'tekipánol iga se judío, wan máj ayekti iga makikua itákual koyamemej.

²⁹ Tepiltzın yej təkoko kijtoj: “Nej ikyay nimitzpalēwijto', iwān nochipa nikchīwa ken tine-ijliá. Iwān ayí' tinemaka nisé chivojtzın‡ iga mani-ilwichiwakan iwān noamigojwan.

³⁰ E' inán asi' inín mopiltzın yej nemitoyay iwān siwatkej, yej kitoloj inewi yej tikmakaka, iwān inán tikmiktilij se tōrojtzın yej máj tomakti'.”

³¹ Itaj kijtoj: “Ta' xinekaki nopiltzın, tej nochipa tononotenoj, iwān inewi yej nej nikpiá, tej motatki.

³² E' inán yejkti iga mati-ilwichiwakan iwān matipakikan iga moknın ken kuá' mikikay, iwān sej isa'. Poliwıkaya, iwān inán sej walaј.”

16

Se taga' yej takajkayawa

¹ Jesús nō kipowilij idiscipolojmej:

—Onoya se taga' yej poxsan motapialiaya, kipiaya nō se iyencargadoj, iwān inón iyencargadoj yajkij kitelwıtoј iná' ipatrón iga nemi kimalgastarowiliá itomın.

² Iwān ipatrón kinotza', kijlij: “¿Té iteki in yej ne-ijliáj iga tej? Xinematılti de inochi motekipánol yej tikchij iga ay'ya máj tonos iga tino-encargadoj.”

³ Iwān inón encargado kijtoj ipan iyalmaj: “¿Té nikchıwas?, nopatrón némiya nekıxtiá iga nej iyencargadoj ipan itekipánol. Ayá' wel niktekipanowa tajli, iwān nipıná iga maniktajtantinemi tomın.

⁴ Nikmátiya te nia nikchıwati, iga manikpiá a'yéj ma-neomemawıkan ipan ichameј kuá' ay'ya nikpiás tekipánol.”

⁵ Iwān kinotza' sejsé sejsé yej kideberowayaj ipatrón. Yeј áchtosan kitajtan, kijlij: “¿Ké' tikdeberowa nopatrón?”

⁶ Iwān yéј kijtoj: “Nikdeberowa cuatro mil litros de aceite.” Inón yeј encargado kijlij: “Xikui morrecıboј iwān nimanın xikijkuilo iga dos mil litros tikdeberowa.”

⁷ Iwān kitajtan sewo': “In tej, ¿ké' tikdeberowa?” Iwān kijlij: “Cien koya'kóxtal de harina.” Iwān el encargado kijlij: “Xikui morrecıboј iwān nimanın xikijkuilo iga ochéntajsan tikdeberowa.”

⁸ Maleј iga el encargado takajkayaj, ipatrón kiyé'ita' ken kichij iga kimati kén iga wel mopalēwiá.

Wan kijtoj sej Jesús:

—Yeј ayá' kıxmatij toTeko, máj kimatij ken iga mopalēwiáj que yeј kıxmatij toTeko.

‡ 15:29 15:29 Xikita glosario “Chivo”.

9 Nej nimitzn̄on̄otzaj iga amotom̄in yej de in̄in tajli, xikuikañ iga xikpalewikañ tokn̄imej, iga ijk̄on kuā' an-mikiskej, támisya tom̄in iga amejemen, iw̄an onos yej mitzomemawiskej ipan cielo.

10 'Yej ye'nemi kuā' kipiá al̄in, n̄o ye'nemis kuā' kipiás komati; yej takajkayawa kuā' kipiá al̄in, n̄o takajkayawas kuā' kipiás komati.

11 Siga ayá' ankichiwaj yej yekti w̄an tom̄in yej ono' ipan in̄in tajli, ayagaj wel mitzmakaskej yej máj valerowa ipan cielo

12 Siga ipan yej ayéj amotatki ayá' ankichiwaj yej yekti, ayagaj wel mitzmakaj tejté iga amotatki.

13 'Ayagaj wel kipiá ome ipatr̄on, iga sésanwa' in yej kiye'itas, iw̄an se' kijiyas, o se' kitokas iw̄an se' kikajtewas. In̄on iga awel ankitokaj Dios siga mitzyoltilañaj tom̄in.

14 Fariseojmej yej poxsan kipiasekij tom̄in kikaktoyaj inewi in̄imej tájt̄ol, iw̄an kipinajtiayaj Jesús.

15 Iw̄an Jesús kijlij fariseojmej:

—Amejemenya nokta yej ankijtowaj iyixtaj tokn̄imej iga anye'nemij, e' Dios kixmati amoalmajmej; yej tajtaga' kipoxye'itaj, Dios ayá' kiye'ita.

Iley Moisés iw̄an kén iga reinarowa Dios

16 'Este kuā' onóyao' Juan yej tabautizarowa, in̄on vej onóyao' iley Moisés iw̄an yej tanextilijkej profetajmej. In̄an mopowa ye'noticiaj kén iga reinarowa Dios, iw̄an mia' kalakisnekij.

17 'Máj fácil iga cielo iw̄an tajli mapoliwi, que iga amo mamocumplīro inochi iley Moisés.

Jesús tamachtiá iga amo mamokawalo

18 'Nochi taga' yej kiyokakawa isiwa' iw̄an monamiktiá w̄an se' siwa', kich̄iwa yej ayekti; iw̄an yej monamiktiá iw̄an siwa' yej kikajto' iwewe, n̄o kich̄iwa yej ayekti.

Lázaro iw̄an se' taga' yej poxsan motapialiaya

19 'Onoya se' taga' yej poxsan motapialiaya, kakiaya yejsan ye'tzótzol yej m̄onsajti' iw̄an nochipa kich̄iwaya weyi-ilwi'.

20 Onoya n̄o se' taga' yej ayá' motapialiaya, itok̄a' Lázaro, yej palantoya ikajl̄o' inoyan, iw̄an motaliaya talpan ipan ikalten in̄on yej motapialiaya.

21 Iw̄an kinekiá makikua ipotzkilka tákual yej xi-jx̄ini ipan imesaj in̄on yej motapialiaya; iw̄an pelomej kin̄a'techowayaj iga kipajpalowilitij ikajl̄o' kan palanto'.

22 E' se' día migui' yej ayá' motapialiaya, iw̄an angelejmej kiwigakej ipan cielo itenoj Abraham. Iw̄an yej motapialiaya n̄o migui' iw̄an kitokkej.

²³ Inón yej motapialiaya kinknohijtoyaj ipan ti'ti yej ayí' sewis, wéjkasan kita' Abraham, iwán Lázaro itenoj.

²⁴ Iwán tzajtzi': "Notaj Abraham, xine-ikneli, xiktítani Lázaro iga makapacho imajpilpuntaj ipan a'ti, iwán mawiki makiseseliki nolenguj iga nemi ne-iknochiwa poxsan inin tiwelon."

²⁵ E' Abraham kijtoj: "Nopiltzin, xikejlamiki iga tej kuá' tísatoya, timotapialiaya, Lázaro poxsan mo-iknohij. Inán yéj yolpakto' nigaj, iwán tej inán timoknochiwa.

²⁶ Iwán awel nokta se yawi ompígapa, iga ono' se axapowewej yej teyokatiá iga amo matimona'techokan, inón iga yej kiniki mayawi ompí, ayá' wel, niga yej de ompí awel wítzej nijiga."

²⁷ Iwán yej motapialiaya kijtoj: "Nimitzijliá, notaj Abraham iga xiktítani Lázaro chan notaj,

²⁸ iga nikpiá cinco nokniwan, iga makitatapowítij iga amo mawítzekan nigaj kan moknochiwalo."

²⁹ E' Abraham kijlij: "Ompiga ono' yej kijkuiloj Moisés iwán profetajmej, inón makikakikan!"

³⁰ Yej motapialiaya kijtoj: "Kena notaj Abraham, e' siga agaj de inimej yej miktókeja mayawi, kipataskej kén iga nemij."

³¹ E' Abraham kijlij: "Siga ayá' kicredowaj yej Moisés iwán profetajmej kijkuilojkej, ayá' no kitajtolkuiskej se yej mikto' malej iga maojpa-isa."

17

Xikperdonaro mokin

¹ Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Nochipa onos yej kiyoltilana se iga makichiwa yej ayékti; e' ipoxsan kinknochiwaskej yej matachiwalti yej ayékti!

² Máj yekti katka makimotakan lámarko wan se weyite'ti makilpilikan ipan ikech, que iga yéj itechko se de inimej yej netokaj makichiwalti yej ayékti.

³ Ximocuidarokan.

'Siga mokin mitzchiwiliá yej ayékti, xiknonotza; siga moyolpata, xikelkawili yej mitzchiwilij.

⁴ Malej iga mitzchiwiliá yej ayékti siete vej ipan se día, iwán siete vej mamitzijliki: "Ay' inán nikchiwas ijkón." Xikelkawili yej mitzchiwilij.

Yej wel mochiwa iga moconfiarolo ipan Dios

⁵ Itatitanimej kijlijkej toTeko:

—Xinepalewikán iga máj manimoconfiarokan pan tej.

⁶ Iwán toTęko kijtoj:

—Siga anmoconfiarowaj malej alín ke' se íyol ajonjolín, wel ankipliayaj kuawewej: “Xiwiwita nigaj iwán xixwati ipan lámar”, iwán inón kuawi' mitztajtǫlkuiskej.

Kén makichíwa se esclavo

⁷ Siga se de amejemen kipiá se esclavo* iwán kuá' ásigo' iga yajka mǫlpan, iga támi'ya aradojtoya o kicuidarajtoya ganadojmej, ¿ix tikilij: “Ximopanǫlti iwán ximotǫli iga xitakua”?

⁸ Ayá', majwa' tikijliá: “Xiktǫli momándil wan xinechíwili iga manitakua iwán manati. Iwán tej sej titakuaj iwán tatis.”

⁹ Anka ayá' tikilij: “Gracias”, iga moesclavoj kichij ken tiktekimá'.

¹⁰ Ijkón nǫ amejemen, kuá' ankitamiskej iga ankichíwaj inewi yej Dios mitztekimakaj, xikijtǫkan: “Ni-esclavojmej yej awel máj tǫ nikchíwaj, iga nikchijkej yejsan nețekimakakej.”

Jesús kipajtiá diez tajtaga' yej palánto' inakayomej

¹¹ Kuá' Jesús nemi yawi Jerusalén, panǫtiajki kan mǫxnǫnto' itǫlmej Samaria iwán Galilea.

¹² Kuá'san asi' ipan se ǫltepetzín, mǫxnǫn iwán diez tajtaga' yej palántokej ikajlomej iga kipiayaj lepra, e' mokejketzkej wéjkasan de kan onoya Jesús

¹³ iwán tzajtzikej:

—¿Jesús, Tamachtiani, achi xine-iknelikan!

¹⁴ Kuá' Jesús kita', kijlijkej:

—Xakan iná' sacerdotejmej.

Miej nemi yajaj, achitiakej.

¹⁵ Iwán se de yejemen, kuá' mo-ita' iga achitia'ya, mokuropa', este tzájtzi'pa iga kiweyimatǫltijtiwalaj Dios.

¹⁶ Motankuáketza' iyixtaj Jesús, motzontoga' este ipan tajli, iga kimá' gracias. Inín taga' katka de Samaria.†

¹⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—¿Ix ayá'taj diejmej yej pajtikej? ¿Kan onokej inomej sewo' nueve?

¹⁸ ¿Ix ininsan isǫlti yej ayéj israelita mokuropa' iga kiweyimatǫltiko Dios?

¹⁹ Iwán kijlij taga':

—Ximoketza iwán xaja; tiyęktia'ya iga timoconfiaroj ipan Dios.

Kén an iga reinaraj Dios

* 17:7 17:7 Xikita glosario “Esclavo”. † 17:16 17:16 Xikita glosario “Samaria, Samaritanos”.

20 Fariseojmej kitajtankej Jesús iga kéman pəwas iga reinəroj Dios. Iwán yéj kijtoj:

—Kuə' pəwas iga reinərowa Dios, ayéj ken tejté yej mo-ítapa.

21 Ayá' yawi mo-ijtoti: “Nigaj ono'”, o “Ompa ono'”; iga Dios reinərówaya ipan amoəlmajmej.

22 Iwán Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Wí'o' kuə' ankinekiskej xonokən wən nej yej iPiltzın Taga', e' ayá' anne-itaskej.

23 Sekin mitzijliskej: “Nigaj ono'”, o “Ompa ono'.” E' amo xəkən iwán niga xiktokəkən.

24 Iga ijkón ken kuə' mo-ita iga tapetani iwán kitawía noyan cielo, ijkón kuə' nia niwitzeti, nej yej iPiltzın Taga'.

25 E' achto yawij ne-iknoçhiwatij poxsan, iwán yej inən onokej ayá' nətajtolkuiskej.

26 Ken mochij kuə' onoya Noé, ijkonsan nə mochıwas inón día kuə' nimokuepas nej yej iPiltzın Taga'.

27 Nemi takualowaya iwán nemi atilowaya, monamiktiayaj iwán kinamiktiayaj isiwapilowan, este ipan inón día kuə' Noé kala' ipan weyi ákal. Iwán wəłaj pox recio tiawə' iwán inochın amikikej.

28 Ijkonsan nə mochij kuə' onóyao' Lot: nemi takualowaya iwán nemi atilowaya, takowayaj iwán tanamakayaj, tokayaj iwán mokaltiayaj;

29 e' kuə' Lot kisa' ipan altepe' Sodoma, wetzi' ti'ti iwán azufre yej wəłaj ipan cielo, iwán kimiktij nochi.

30 Ijkón yawi mochıwati kuə' nej yej iPiltzın Taga' niwı'.

31 'Íkuə', siga agaj onos iyixko kajli ipan ipetayo, ay'ya matemo iga matakijkixti; siga agaj onos imılpan, ay'ya mamokuepa ichən.

32 Xikejlamikikənsan yej isıwə'pa Lot.

33 Yej ayá' kinekis mamiki iga nətoka, yawi mopoipoloti; e' yej mikis iga nətoka, nochipa onos nowən.

34 'Nimitzijliáj iga ipan inón yówal kuə' niwı', omen senkochtoskej; se kiwigaskej, iwán se' kikajtəwaskej.

35 Omen siwatkej tapayəntoskej; se kiwigaskej, iwán se' kikajtəwaskej.

36 Ome taga' sen-onoskej mılpan; se kiwigaskej, iwán se' kikajtəwaskej.

37 Kuə' kikakikej inın, kitajtankej:

—¿NoTəko in inón kən mochıwas?

Iwán Jesús kijtoj:

—Kən onos yej mikto', ompa monechkoskej moximej.

18

Kan mamixkuñtilo de se yej wewejmí' iwán se Juez

¹ Jesús kipowilij idiscipolojmej kan mamixkuñtikán, kinextilijkej iga nochipa makitenewikán Dios iwán amo mamosemakakan.

² Kijtoj:

—Ipan se altepe' onoya se juez yej ayá' kimajmawiliaya Dios niga kitajtolkuiá agaj.

³ Ipan inonsan altepe' onoya no se siwa' yej mi' iwéj, tekiyaya kitati el juez iwán kijliaya: “Xinepalewi iga maniktanili yej ne-ijiya.”

⁴ Áwil wéjkaja iwán el juez ayá' nemi kichíwa nité, e' máj, máj, kijtoj: “Malej iga ayá' nikmajmawiliá Dios niga niktajtolkuiá agaj,

⁵ e' inín yej wewejmí', nekuejkuesojtinemi, nia nikmanawiti iga ayo' mawiwiki, amo santá' nemela'kuejkuesoj.”

⁶ Iwán toTeko kijtoj:

—Inón yej kijtoj juez yej ayá' ye'nemi.

⁷ ¿In Dios ix ayá' kimanawij no yej kitapejpen, yej tanotztokej nochipa?, in Dios, ¿ix wejkawas iga kimanawij?

⁸ Nimitzijliáj iga ayá' wejkawas iga kimanawiskej. E' kuá' nej yej iPiltzin Taga' niwí', ¿ix nikasíki-o' ipan inín tajli yej moconfiarowaj ipan nej?

Kan mamixkuñtilo de fariseo iwán yej kicobrarrowa impuestos iga Roma

⁹ Jesús kipowa' inín se' kan mixkuñtilo iga inomej yej momachiliáj iga ye'nemij, malej iga ta-ijiya:

¹⁰ —Ome taga' yajkij tiopan oradoj, se fariseo katka iwán sewo' inón yej kicobrarrowaya impuestos iga Roma.

¹¹ Fariseo ejkati-oradoj, kijliá Dios: “Tej tinoTaj, nimitz-maka gracias iga nej ayéj ken sekin, tachtekij, ayá' ye'nemij, iwán yawij iwán siwatkej. Nej ayéj ken inín yej kicobrarrowa impuestos iga Roma.

¹² Nej nimayunarrowa ome vej ipan semana iwán nimitz-maka diez ipan cada cien inewi yej niktaniá.”

¹³ Yej kicobrarrowaya impuestos iga Roma kawí' este ken nepa iwán ayá' mixewiaya iga ajkotachaya, majwa' moelwitekiá iwán kijtowaya: “¿Dios, xine-ikneli iga nej nikchijto' yej ayekti!”

¹⁴ Kijtoj no Jesús:

—Nimitzijliáj iga kuá' inín taga' tami' oradoj, yajki ichan iwán Dios kiyé'íta'ya, e' inón fariseo Dios ayá' kiyé'íta'. Yej

moweyimati, yawij kalımpamatitij, e' yej moalımpamati, yawij kiweyimatitij.

Jesús kiye'ijliá kōkonetzitzin

¹⁵ Kiwigayaj nō kōkonetzitzin iná' Jesús, iga makitajtanili Dios iga maye'onokan; e' kuá' discipolomej kitakej, pewayej iga kajajwakej yej kiwigayaj kōkone'.

¹⁶ Iwán Jesús kinotzkej iwán kijtoj:

—Xikawakan in kōkone', kama manetechokan, amo xikojtzakuilikan; iga yej mochiwawa ken inimej kōkone', kajasi iga Dios marreınaro ipan yéj.

¹⁷ Nimitznojma-ijliáj iga yej ayá' motemakas iga Dios makimandaro ken se yej aya yolej, awel kalakis kan reinarowa Dios.

Se taga' yej motapialíá tajtowa iwán Jesús

¹⁸ Se yej mandarowa kitajtan Jesús:

—Tamachtiani yej tiye'nemi, ¿té nikchıwas iga manono nochipa iwán Dios?

¹⁹ Jesús kijtoj:

—¿Te iga tine-ijliá iga niye'nemi? Sésanwa' in yej kichıwa yej yekti, inonwa' Dios.

²⁰ Tikmátiya yej Dios tatekimaka iga mamochıwa: “Yej namiktito' amo mayawi wan se', amo xitamikti, amo xitachteki, amo xitakajkayawa, xikye'ita motaj iwán moye'.”

²¹ Taga' kijlij:

—Inon nochipa nikchijto' desde ga aya niyolej.

²² Kuá' inon kıká' Jesús, kijtoj:

—Mitzpolowao' sesan: xiknamaka inewi yej tikpiá iwán xikmaka yej ayá' motapialíáj, iwán ijkón tikpiás yej Dios máj kiye'ita; iwán xiwiki iga xinetoka.

²³ E' kuá' taga' kıká' inın, moknomati' iga poxsan kipiaya tomın.

²⁴ Kuá' kita' iga moknomati', kijtoj Jesús:

—ıPox difícil iga yej motapialíáj mamotemakakan iga Dios marreınaro ipan yejemen!

²⁵ Máj wel panowa se camello* ipan ixapoyo akoxaj que se yej motapialíá mamotemaka iga Dios marreınaro ipan yéj.

²⁶ Yej kikakikej, tatajtankej:

—Iwán, ¿a'taj wel momanawij?

²⁷ Jesús kijtoj:

—Yej awel kichıwa tajtaga', Dios wel kichıwa.

²⁸ Pedro kijlij:

—NoTeko, nejemej nikajtejkej inewi yej notatkímejpa iga nimitztokákeja.

* 18:25 18:25 Xikita glosario “Camello”.

29 Yéj kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj siga agaj iga san kineki iga Dios marreinaŕo ipan yéj, kikajtewa íkal, o kikajtewa isiwa', o iyikniwan, o itaj iwán iyé' o ipilowan,

30 inón yawi kipiati yej yékti ipan inín tajli, iwán ipan se' vida nochipa onos iwán Dios.

Jesús ki-ojpa-ijtowa iga yawi mikiti

31 Jesús kinotza' iyokamej doce idiscipolomej iwán kijli-
jkej:

—Nimitzijliáj iga matiakan Jerusalén, iwán yáwiya mochiwati inewi yej kijkuilojkej profetajmej iga nej yej iPiltzín Taga'.

32 Puej yawij neŕitanitij itenojmej yej ayéj de Israel, iwán yawij nepinajtítij, iwán kuajkuantas yej ayékti ne-ijliskej, iwán nechijchaskej.

33 Nemasaskej iwán yawij nemiktítij; e' ipan eyi día nia ni-ojpa-isati kan nimiktos.

34 Yejemen ayá' kentenderojkej yej kijtoj, iwán aya wel kimatiáj te kijtojneki itájtól, iwán ayá' kentenderowayaj.

Jesús kachitialiá se pacha ipan altepe' Jericó

35 Kuá' Jesús asitiájkiya altepetenoj Jericó, se pacha ewatoya ojtenoj kitajtantoya tomín.

36 Kuá' kika' iga poxsan nemi panolo, tatajtan té mochíwa.

37 Kijlijkej iga Jesús de Nazaret nemi panowa ompa.

38 Iwán tzajtzi', kijtoj:

—¡Jesús, iPiltzín David, achi xine-ikne!i!

39 Iwán yej tayakantiayaj, kajajwayaj yej pacha iga ay'ya matzajtzito, e' yéj tzajtzi' máj:

—¡IPiltzín David, áhikej xine-ikne!i!

40 Jesús moketza' iwán tatítan iga makiwajliguilikan. Kuá' ina'ya onoya, Jesús kitajtan:

41 —¿Té tikneki manimitzchíwili?

Pacha kijtoj:

—NoTéko, nikneki manitachá.

42 Jesús kijlij:

—¡Xitachaya! Iga timoconfiaroj ipan nej, ti-achitiá'.

43 Íkuá'san tachá' in pacha iwán kitóga'ya Jesús, iwán kiweyimatiltijtiaiiki Dios. Nochi kita' inín iwán nq kiweyimatiltijkej Dios.

19

Jesús wan Zaqueo

1 Jesús kala' ipan altepe' Jericó iwán panotiaya ompa.

² Chantitoya ompa se rıcojtaga' itoka' Zaqueo. Zaqueo ijefejmej katka yej kicobrarrowaya impuestos iga Roma.

³ Yej kinekiá makixmati Jesús, e' ayá' kixasiá iga pox onolo' iwán Zaqueo chapati' katka.

⁴ Iwán motalojtiajki iga tayakan, tejkawito ipan amakuawi' iga makita, iga Jesús ompa yawi panoti.

⁵ Kuá' Jesús asi' ompa, ajkotachá', iwán kijlij:

—Zaqueo, xitemo nimanın iga aman nia nikawiti mochan.

⁶ Zaqueo temoj imanın iwán pagui' iga komemawij Jesús.

⁷ Kuá' kitakej inın, nochi pewakej iga kipopowaj Jesús iga yajki kawito chan se yej ayompa nemi.

⁸ Iwán Zaqueo moketza', kijlij toTeke:

—Ta' xikita noTeke, nia nikmakati la mitad notomın yej amotapialıá; iwán siga agaj nikichtekilij tejté, nia nikuepilıti cuatro vej máj.

⁹ Jesús kijlij:

—Aman Dios mitzmanawij tej wan mofamıliaj iga timoconfıaroj pan yéj, kensan Abraham moconfıaroj.

¹⁰ Nej yej iPiltzın Taga', niwalaj niktemoko iwán nikmanawıko yej polijtokej.

Kan mamıxkuıtilo ken kichijkej wan tomın

¹¹ Kuá' kikakikej inın, Jesús kipowa' no se kan mıxkuıtilo, iga na'ya onoya ipan altepe' Jerusalén iwán la gente kijtojkej iga ayá' wejkatıs, wı'ya reinaroki Dios.

¹² Kijlijkej:

—Onoya se taga' yej ye'nemi iwán yajki wejka ipan se'ya paıs iga makitalıkan iga rey iwán sej mokuepas.

¹³ Kuá' aya yawi, kinotza' diez itekipanowanimej iwán kimá' komati tomın sejsé de yejemen, kijlijkej: “Xik-tekipanokan inın tomın este que manimokuepa.”

¹⁴ E' ipaisanojmej kijiyayaj iwán kitıtankej yej makijlıtij: “Ayá' niknekij iga inın taga' manemandarokan.”

¹⁵ E' taga' kitalıjkej iga rey, iwán mokuropa' ipan ipaıs. Kuá' asi', tatıtan iga makinotzatij tekipanowanimej yej kimakakej tomın, iga makimati ke' kitankej sejsé de yejemej.

¹⁶ Yej achto asi', kijlij: “Noteko, motomın piwi' diez vej máj.”

¹⁷ El rey kijtoj: “Yektı; tej tiye'tekipanowanı; iga tikchij yej yekti ipan inón alın, nia nimitztalıti iga xikmandaro diez altepe'.”

¹⁸ Iwán asi' se' iwán kijlij: “Noteko, motomın piwi' cinco vej máj.”

¹⁹ Inón no kijlij: “Tej tia tikmandaroti cinco altepe'.”

²⁰ E' se' asi' iwán kijtoj: “Noteko, nigaj ono' motomın. Niktztolkimiltojtoya;

²¹ puej nimitzmajmawilij iga tiyoltakuakti', iga tikui yej aya'pa tiktekipanoj iwán titapixka kan ayá' titoga'."

²² Iwán kijlij el rey: "Tej ayéj tiye'tekipanowaní, iga yejsan kijtoj moten, nia nimitzjuzgaroti. Siga tikmatia iga nej niyoltakuakti', nikui yej aya'pa niktekipanoj iwán nitapixka kan ayá' nitoga',

²³ ¿te ígataj ayá' tikawato notomín ipan banco, iga kuá' nimokuepas nochan, makitani se' alín?"

²⁴ Iwán rey kijlij yej ompa onoyaj: "Xikuilikan inón tomín iwán xikmakakan yej kipiwiltij diez vej máj."

²⁵ Yejemej kijlijkej: "Annoteko, je' yéj kipiáy diez vej máj!"

²⁶ Yéj kijtoj: "Pues nimitzjiliáj iga yej kipiá, yawij máj kimakatij; e' yej ayá' kipiá, este yej alín kipiá, yawij kikuilijtij.

²⁷ Iwán yej ne-ijiyaj, yej ayá' kinekiáj iga manikgob-ernarokan, xikuajligakan nigaj iwán xikmiktikan no-ixtaj."

Jesús kalaki Jerusalén

²⁸ Kuá' Jesús tami' kijtoj inín, ójkui'ya iga yajki Jerusalén.

²⁹ Kuá' asitiáyaja altepe' Betfagé iwán Betania, iná' tepe' yej itoka' Olivos, kititan ome idiscipolomej,

³⁰ kijtoj:

—Xakan ipan altepetzín yej máj nijígasan ono', iwán kuá' an-asiskej, anyawij ankasitij se burro ilpito', yej aya agaj kitejkawiliá. Xikxitomakan iwán xikuajligakan.

³¹ Siga agaj mitztajtaniy te íga ankixitomaj, xikijlikan iga toTeko kineki.

³² Idiscipolomej yajkij iwán kasitoj kenya nokta kijtoj Jesús.

³³ Kuá' nemi kixitomaj in burro, itekomej kitajtankej:

—¿Te iga ankixitomaj?

³⁴ Yejemen kijlijkej:

—Iga toTeko kineki.

³⁵ Iwán kiwigakej kan ono' Jesús iwán kipechtijkej burro iga yejemej itzotzolmej iwán ompa kitejkawiltijkej Jesús.

³⁶ Ken iga Jesús nemi yaya, la gente kipatawilijtiajkij itzotzolmej ipan ojtí.

³⁷ Iwán kuá' asikej kan pewaya iga temowaj ipan tepe' yej itoka' Olivos, inewi idiscipolomej pewakej iga koyowilijkej iga pakij iwán kiweyimatiltijkej Dios iga nochi yej kichij yej ayí'pa mo-ita.

³⁸ Kijtowayaj:

—¡Mamoweyimatilti Rey yej kititani toTeko Dios! ¡Matikweyimatiltikan Dios iwán matiye'onokan iyixtaj!

³⁹ Iwán sekin fariseojmej yej onoyaj tatzalan, kijlijkej Jesús:

—Tamachtiáni, xikijli modiscipolójmej iga ay'ya matzajtztokan.

⁴⁰ E' Jesús kijtoj:

—Nimitzijliáj siga inimej ay' tajtowaj, temej tzajtztiskej.

⁴¹ Kuá' Jesús asitiájkiya Jerusalén, iwán kita' inón altepe', choga',

⁴² kijtoj:

—¡Siga ankimatiáj iga aman wel anye'onoskej iyixtaj Dios, anye'onóyaja! E' inán inón iyanto', awel ankitaj.

⁴³ Wí' día kuá' yej mitzijiyaj noyan mitzyawaloskej, nijnij mitztzakuiliskej

⁴⁴ iwán mitzxitniliskej amokalmej. Mitzmijmiktiskej iwán ayá' kawis nisé te'ti yej manekpanijto; iga ayá' ankiye'itakej kuá' Dios wala' mitzmanawikoj.

Jesús kikixtiá tanamakanimej ipan weyitiopan

⁴⁵ Iwán Jesús kala' ipan ipatiojyo weyitiopan iwán pewa' kikijkixtij yej ompa tanamakatojaj iwán yej ompa takojtojaj,

⁴⁶ iwán kijtoj:

—Ipan itájtol toTe'ko ijkuilijto': "Nókal yawi motokawiti kajli kan oradólo"; e' amejemen ankikueptokej kan miyanaj yej tachtekij.

⁴⁷ Iwán nochipa Jesús tamachtiaya ipan weyitiopan. E' ijefejmej sacerdotejmej, iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés iwán yej mandarowaj kitemowayaj kén iga makimiktikan Jesús.

⁴⁸ E' ayá' kasiáj ken kichíwayaj, iga inochin kikakisnekiáj yej Jesús kijtojtoya.

20

¿Ix Dios yej kititan Jesús?

¹ Sē día kuá' Jesús tamachtijtoya ipan weyitiopan wan kipojtoya ye'noticiaj, asikoj ijefejmej sacerdotejmej, yej tamachtiáj ipan la ley iwán yej kimandarowaj judiyojmej.

² Iwán kijlijkej:

—Xine-ijlikan té moteki in tej iga tikchiwa ijkín. ¿A' mitztekimá' iga wel xikchiwa inín?

³ Iwán Jesús kijtoj:

—Nej nō nia nimitztajtanitij. Xine-ijlikan:

⁴ ¿a'yéj kititan Juan iga matabautizaro?, ¿ix Dios kititan, o tajtaga'?

⁵ Iwán pewakej iga mosepantajtanij:

—Siga tikijliáj iga Dios kititan, yawi kijtōti. "¿Te ígataj ayá' ankitajtolkakikej?"

⁶ Iwán awel tikijtowaj iga kititan tajtaga' iga toknimej wel tetemiktiáj, iga nochi kimatij iga Juan Dios kitajtołmakaya.

⁷ Iwán kijtojkej iga ayá' kimatij a'yéj kititan Juan iga matabautizarołki.

⁸ Iwán Jesús tajtoj sej:

—Nej no ayá' nimitzijliáj a'yéj netekimaka iga manikchıwa ijkın.

Kan mixkuıtilo de tekipanowanimej yej kichıwaj yej ayekti

⁹ Iwán Jesús pewa' kipowa' inın kan mamixkuıtilo:

—Se taga' kitó' uvajyoj,* iwán kitakewaltij† tekipanowanimej iga makitekipanokan, iwán inon taga' kisa', wejkawato.

¹⁰ Kuá' tágui'ya uva, kititan se imonsoj iga tekipanowanimej makimakakan yej yéjpa kikuis. E' yejemej kimagakej iwán kititankej ijkın.

¹¹ Iwán iteko mijli kititan se' imonsoj, e' inon no kijlijkej kuajkuantas, kimagakej iwán no kititankej ijkın.

¹² Iwán kititan sewo', e' tekipanowanimej no kimagakej in inon tatitan iwán no kikixtijkej.

¹³ 'Iwán iteko uvajyoj kijtoj: “¿Té nikchıwas? Nia niktitaniti nopiltzin yej nikpoxchokiliá; anka yéj kirre-spetaroskej.”

¹⁴ E' kuá' tekipanowanimej kitakej, mosepan-ijlijkej: “Inınyawa' in yej yawi mochıwati iteko inın tajlı yej itajpa kikajtewas, matikmiktıkanya nokta iga makawi ital iga tejemej.”

¹⁵ Kikixtijkej ipan uvajyoj iwán kimiktijkej.

Iwán Jesús tatajtan:

—Amejemen, ¿kén ankitaj? Iteko uvajyoj, ¿té an kichıwilij in inomej?

¹⁶ Puej yaıi iwán yawi kimiktıti inomej tekipanowanimej iwán sékinwa' in kimakas uvajyoj.

Kuá' kikakikej inın, kijtojkej:

—¡Amo Dios monekıltij!

¹⁷ E' Jesús kitachılij inomej iwán kijtoj:

—¿Té kijtojneki in yej ijkıuilıto' ijkın?:

Te'ti yej ayá' kikuıkej yej kalchıwaj, inon inán yej máj moneki.

¹⁸ A'san wetzis ipan inon te'ti, popostekis; iwán siga te'ti wetzi ipan agaj, mochıwas ken pınol.

Kimawetziltijnekij Jesús

* 20:9 20:9 Xikita dibujo p. X [Mc 12:1]. † 20:9 20:9 Ikuayo uva pox wejkaıwa, wel taıi 20 años o máj, ijkın iga wel kitakewaltij uvajyoj.

19 Kuq' kimatikej iga inín tájtɔl yejemej nemi kikajkaktiáj, ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtíaj ipan iley Moisés kinekiáj makikĩtzkĩkan Jesús iga makipresojwĩkan. E' ayá' kichijkej nité iga kimajmawiliayaj la gente.

20 Kitĩtankej yej makipĩpiakan Jesús yej nésiajki' ye'nemij iga san makimawetzĩltĩkan Jesús, yejemej kinekiáj iga Jesús makijto tejté kansan wel makiwigakan iná' gobernador.

21 Tatajtankej yej tapipiáj:

—Tamachtiani, nikmatij iga yej tej tikiytowa iwán yej tej titanextiliá mela'ciertoj iwán tej ayá' titayokajuzgarowa. Tej sí titanextiliá iga se manemi ken Dios te-ijliá.

22 Xine-ijlĩkan: ¿Ix yekti iga matikixtawakan to-impuestoj rey César‡ de Roma, o ayá'?

23 Jesús kimati' iga inomej kimawetzĩltijnekiáj iwán kijtoj:

—¿Te iga anneprobawaj?

24 Xinenextilĩkan se tomĩn. ¿A'yéj ixaya' iwán a'yéj itoka' yej nigaj ijkulijto'?

Kijtojkej:

—Rey César.

25 Jesús kijtoj:

—Puej xikmakakan rey César yej yéjpa itatki iwán xikmakakan Dios yej itatki Dios.

26 Awel kimawetzĩltijkej iga yej kijtoj iyixtaj la gente, e' poxsan kiye'itakej yej kijtoj iwán até kijtojkej.

Kuq' ojpa-isaloj

27 Iwán sekin yej kijliáj saduceojmej,§ yajkij kitatoj Jesús. Inomej saduceojmej tamachtíaj iga ayá' ojpa-isaj yej miktokaj, inón iga kitajtankej ijkĩn:

28 —Tamachtiani, ijkulijto' ipan iley Moisés ijkĩn: siga se taga' yej namiktito' miki, iwán ayá' kikajtewa nisé ipiltzĩn wan isiwa', iyiknĩn yej mi' mamonamikti iwán viuda iga ken makipiá ipilowan inón yej mi'.

29 Onoyaj siete tajtaga' yej sesan itajmej iwán sesan iyemej. Yej tekoko achto monamiktij, e' migui' kuq' aya pilwaj.

30 Iwán imámil monamiktij no iwán inonsan siwa', iwán no migui' kuq' aya pilwaj.

31 Iwán iyojpamámil no monamiktij iwán. Iwán inewi los siete ijkonsan no kichijkej iwán mikikej, nisé de yejemej akipiá' ipiltzĩn.

32 Iwán máj máj siwa' no migui'.

‡ 20:22 20:22 Xikita glosario “César”. § 20:27 20:27 Xikita glosario “Saduceo”.

33 In kuá' ojpa-isaskej yej miktokej, ¿katiapa an de inón siete mochiwas iwéj in inón siwa', iga namiktitoya iwán inochimej?

34 Jesús kijtoj:

—Ipan inín tajli tajtaga' iwán siwatkej monamiktiáj.

35 E' yej kajasiskej iga maasikan ipan se' vida iga ojpa-isaskej, ay'ya monamiktiskej, niga kinamiktiskej ipilowan.

36 Ay'ya wel mikiskej puej yawij mochiwatij ken angelejmej, iwán yawij mochiwatij ipilowan Dios iga ojpa-isákeja.

37 E' iga yej miktokej ojpa-isaskej, Moisés tenextiliá kan ijkuilijto' de inón witztako' yej wewelontoya, ompa ijkín kinotza' toTeko: “iDios Abraham, iwán iDios Isaac iwán iDios Jacob.”*

38 Dios ayéj iDios yej miktokej, sino que iDios yej isatokej. Iga Dios, nochi isatokej.

39 Iwán sekin yej tamachtiáj ipan iley Moisés kijlijkej:

—Ómpaya ken tikijtoj, Tamachtiáni.

40 Iwán ay'ya máj mixewijkej iga kitajtankej.

¿A'yéj itajwéwejpa Cristo yej kitapejpen Dios?

41 Jesús tatajtan:

—¿Te iga kijtowaj iga el Cristo ipiltzın David?

42 Puej Davidsan kijtoj ipan libro de los Salmos, kijtoj: ToTeko Dios kijlij noTeko:

“Ximotali iladoj noye'ma' kan nimandarowa,

43 este que maniktali mokxitampa yej mitzijiyaj.”

44 ¿Kén wel Cristo yej itatitan Dios ma-ipiltzın David, esi David no kijliá iga iTeko?

Jesús kajajwa yej tamachtiáj ipan iley Moisés

45 Nochi kikaktoya, iwán Jesús kijlij idiscipolomej:

46 —Amo mamitzkajkawakan yej tamachtiáj ipan iley Moisés, puej kiye'matij iga makinentikan sotantzótzol, iwán kinekij makisaludarokan tajkoaltepe'. Yejemen motaljnekij tiopan-ijti' pan ye'asientoj kan motaliáj yej máj tayakantokej, iwán ijkonsan no kinekij makichiwakan kan takualo.

47 Iwán kichtekiliáj ikalmej viudajmej iwán iga amo manesi iga ayompa nemij, pox wejkawaj iga oradowaj. Yejemej Dios máj yawij kicastigarotij.

* 20:37 20:37 Kuá' ijkín kijtoj Dios, ikayay mikikej inimej tajtaga'.

21

Iyofrendaj se yej wewejmí' yej ayá' motapialiá

¹ Jesús kitachilijtoya yej motapialiá kuá' nemi kakiayaj iyofrendajmej ipan se cajon kan moana tomın.

² Iwán kita' nō se yej wewejmí' yej ayá' motapialiá, nemi kakiá ome tomın de cobre yej ayá' pox valerowa.

³ Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliá igá inın viuda yej ayá' motapialiá, kakij máj que nochi;

⁴ puej nochi kitalıjkej yej kisobrrowaj; e' yéj, malej ayá' motapialiá, kimá' inewi yej kipiaya igá takuaya.

Jesús kijtowa igá weyitiopan xixitinis

⁵ Sekin tatapojtoyaj de weyitiopan igá pox monsj temej yej igá chijto'. Iwán nō kijtojtoyaj de yej kimajmakakej igá mamonsajtachá weyitiopan. Iwán Jesús kijtoj:

⁶ —Inán ankitztokej, e' wı' se día kuá' akawis nisé te'ti yej manenekpanijto. Nochi yawij moxixitınatij.

Yej mo-itas kuá' aya poliwiło

⁷ Iwán kitajtankej:

—Tamachtıanı, ¿in inın, kéman mochiwas? ¿Té an mo-itas kuá' ay'ya wejkatis igá yawi mochiwati?

⁸ Jesús kijtoj:

—Amo agaj mitzkajkayawaskej; igá mia' yawij wıtzetij iwán mopajpantiskej igá nej, siempa ayéj. Ijkın kijtoskej: “Nejya el Cristo”, iwán “Na'ya igá poliwiło.” E' amejemen amo xiktokakan.

⁹ Kuá' ankikakiskej igá kanaj némiya momijmiktilo, iwán ipan se país mokuejkuesolo, amo ximajmawikan, puej inın wı' achto, e' aya yéj igá poliwiło.

¹⁰ Iwán kijtoj sej:

—Mokuejkuesoskej se naciın iwán se', iwán se país momijmiktiskej iwán se'.

¹¹ Pox molınas tajlı, iwán pox apıstajtıás, onos noyan kokolis, iwán pox majmawıloj igá mo-itas ipan cielo yej ayı'pa mo-ita.

¹² 'E' kuá' aya mochiwa inın, mitzkıtzkiskej iwán mitziknochiwaskej. Mitzwıgaskej ipan tiopamej igá mamıtzjuzgarokan, mitzakiskej kuákalko, mitzwıgaskej itenoj reyejmej iwán iyıxtaj gobernadormej igá annetokaj.

¹³ İkuá'ya wel antajtoskej de nej.

¹⁴ Xıksentalıkan amoalmajmej igá amo xıkeejłantokan te ankıtoskej igá xımotajtowılıkan.

¹⁵ Porque nej nimitztajtolmakaskej igá xıkmatıkan te ankıtoskej iwán nisé yej mitziyay wel mitztenkuepiliskej.

16 E' amejemej amótajsan, amokniwān iwān yej iwān anmoye'itaj mitznex̄tiskej iga ann̄etokaj. Iwān sekin de amejemen mitzmiktiskej.

17 Iwān nochi mitzijiyaskej iga ann̄etokaj.

18 E' nisé amotzónkal yej ono' ipan amotzontekon yawi poliwiti.

19 Nochipa ximoconfiarojtokan ipan toT̄eko iwān yéj mitzmañawiskej.

20 'Kua' ankitaskej Jerusalén kiyawalójtō'ya soldadojmej, xikmatikan iga yáwija kixixit̄inatij.

21 Iwān yej onokej ipan estado de Judea, mayákanya ipan tepeyoj; yej onokej ipan altepe' Jerusalén, makisakan, iwān yej onokej im̄lpamej, amo mamokuepakān pan altepe'.

22 Iga in̄omej días Dios kicastigarōj yej ayompa nemij, iga yawi mochiwati inewi kensan ikuilijto' ipan it̄ajt̄ol Dios.

23 ¡Pox mokn̄omatiskkej siwatkej yej íkuā' x̄oloyojkej o yej nemi tach̄ichitiáj! Iga Dios poxsan yawij kicastigarōtij yej ch̄antitokej Israel iga kikuesowiliáj.

24 Sekin kimiktiskej iga espada iwān sekin yawij kiwigatij preso ipan sekin paismej; yej ayéj de Israel yawij kit̄ataksatij yej ch̄antitokej Jerusalén. In̄in kich̄iwaskej este kuā' kijtoj Dios.

Kua' w̄i' Jesús yej iPiltzin Taga'

25 Jesús n̄o kijtoj:

—N̄esis yej ayi'pa mo-ita ipan el sol, ipan metzti* iwān ipan s̄italimej; iwān ipan tajli la gente ay'ya yawij kimatitij t̄e yawij kich̄iwatij iwān momajt̄iskkej iga pox tikūinto' lám̄ar iwān maréjal.

26 La gente tapoliwiskej iga majmawiskkej iga kejlantoskej t̄e nokta yawi mochiwati ipan in̄in tajli; iwān este s̄italimej mojol̄inaskej.

27 Iwān ne-itaskej nej yej iPiltzin Taga' iga niw̄i' ipan mixti, nit̄awijtiw̄i' iga noweyipoder.

28 Kuā' p̄ewas mochiwa in̄in yej nimitzijl̄ijkejo', máj ximanimarōkan, iwān xajkotachakan iga n̄a'ya w̄i' yej mitzmañawiskej.

29 Kipowilijkej n̄o s̄e kan mixkūjtilo:

—Ta' xikitakan higuerajkuawi† o se' n̄am̄olkuawi'.

30 Kuā' ankitaj iga selkayok̄isay, ankimatij iga w̄i'ya t̄onalis.

31 Ijkon̄san n̄o, kuā' ankitaskej iga mochiwas in̄in yej nimitzijl̄ijkejo', xikmatikan iga n̄a'ya w̄i' reinarōki Dios.

* 21:25 21:25 Metzti: luna. † 21:29 21:29 Xikita glosario "Higo".

³² 'Nimitznojma-ijliáj iga yawi mochiwati nochi inín, kuá' aya mikij yej inán onokej.

³³ Inín cielo iwán tajli poliwisej, e' yej nikijtoj, nochi yawi mochiwati.

³⁴ 'Xiye'tajlantokan; amo xikyolmakakan iga ankichiwaj yej mitzyoltilanaj yej ayekti, amo xitawanakan iwán amo mamitzyolmiktikan yej ankipiasnekij, iga kuá' tajuzgarolj amo mitzwejasikij

³⁵ ken se yej wetzi ipan trampa. Yej chantitokej ipan inín tajli, inewi kiwejasikij.

³⁶ Amejemen xikchijtokan yej yekti iwán xiktenewijtokan Dios nochipa iga wel mamitzmanawikan ipan nochi yej yawi mochiwati, iwán iga wel xonokan no-ixtaj, nej yej iPiltzin Taga'.

³⁷ Jesús nochipa tamachtiaya weyitiopan, iwán tayowakan kawia ipan tepe' yej itoka' Olivos.

³⁸ Iwán nochi yayaj weyitiopan isajpa iga kikakitij.

22

Kikitzkijnekij Jesús

¹ Ay' wejka iga mochíwa ilwi' kuá' mokua pan yej ayá' kipiá levadura yej kijliáj nō iyilwiyo la Pascua,*

² ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés kitēmowayaj ken iga wel makimiktikan Jesús, e' awel kichíwayaj iga kimajmawiliayaj la gente.

³ Iwán Tzitzimi' kala' ipan Judas yej nō kijliayaj Iscariote, se de idiscípolojpa Jesús.

⁴ Yéj yajki kitato ijefejmej sacerdotejmej iwán ijefejmej policiyajmej† yej mandarowaj weyitiopan, iga kijlito iga yéj yawi kipalēwiti iga makikitzkikan Jesús.

⁵ Yejemej pakikej iwán kijlijkej Judas iga yawij kimakatij tomín;

⁶ Judas motemá' iga kichíwas, iwán kitēmowaya kén iga makikitzkikan Jesús kuá' ayagaj ono'.

La Santa Cena

⁷ Asi' día kuá' pewa' iyilwiyo la Pascua, kuá' mokua pan yej ayá' kipiá levadura iwán kimiktiáj borregojtzin iga mokua.

⁸ Jesús kititan Pedro iwán Juan, kijlijkej:

—Xakan xikchíwatij tákual iga tisentakuaskej ipan iyilwi la Pascua.

⁹ Yejemej kitajtankej:

—¿Kan tikneki manikchíwakan?

* 22:1 22:1 Xikita glosario "Pascua". † 22:4 22:4 Xikita glosario "Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan".

10 Jesús kijtoj:

—Kuá' ankalakiskej Jerusalén, anyawij ankasitij se taga' kiwiga a'ti ipan se akomi'. Xiktokakan este kan kalakis kalijti'.

11 Iwán xikijlikan iteko kajli: “Tamachtiani mitztajtani: ¿Ipan katiapa cuarto nicenaroj ipan iyilwi la Pascua iwán nodiscipolojmej?”

12 Yéj yawi mitznextilitij se weyi cuarto pan segundo piso kan óno'ya nochi yej ankinekiskej; ompa xikchiwakan tákual.

13 Yejemen yajkij iwán kasikej nochi ken Jesús kijlijkej, iwán kichijkej tákual iga kilwichiwiliáj la Pascua.

14 Kuá' asi' hora, Jesús iwán iyapostolejmej kixnankej mesa.

15 Jesús kijtoj:

—¡Poxsan niknektoya matisentakuakan ipan la Pascua miej aya nimiki!

16 Iga nimitzijliáj iga ayo' máj nikchiwas, este que mamochiwa kan reinarowa Dios.

17 Iwán kikui' vaso yej kipiaya vino iwán kimá' gracias Dios, iwán kijtoj:

—Xikuikan inín vaso iwán ajachi xikonikan;

18 nimitzijliáj iga ayo' nia nikoniti vino este que mawiki marreinarojki Dios.

19 Iwán kikui' pan iwán kimá' gracias Dios, kitatajkoloj iwán kimajmakakej sejsé de yejemej, kijlijkej:

—Ininwa' nocuerpoj yej nikmaka iga nimikis iga amejemen. Xiktekiwakan inín iga amo xine-elkawakan.

20 Ijkonisan no kichij iwán vaso yej kipiá vino, kuá' támi'ya cenarojkej, kijtoj:

—Inín yej nemi ankoniáj, kijtojneki noesyoy yej yawi toyawiti iga amejemej iga nikchiwa nuevo pacto iga wel anye'onoskej iyixtaj Dios.

21 'E' inán yej yawi ne-ichtakanextiti, nigaj iwán nemi nisentakua.

22 Nimitzijliáj iga nej yej iPiltzin Taga' yawij nemiktitij ken ikyay mo-ijkuiloj, e' ¡Dios poxsan kinkochiwas yej yawi ne-ichtakanextiti iga manemiktikan!

23 Iwán pewakej iga mosepantajtani iga a'yéj an in yej kichtakanextiti Jesús.

A'yéj an máj tayakanto'

24 Iwán idiscipolojmej mosejsepan-ijlijkej iga katiapa de yejemej máj tayakanto'.

25 E' Jesús kijtoj:

—Ipan inín tajli, reyejmej yej mandarowaj poxsan kitaktaksa igentej, e' yejémensan mojliáj iga kipałewiáj igentej.

26 E' amejemen amo xikchiwakan ijkón, majwa' yej tayakanto', mamochiwa ken yej máj chokótzino'; iwán yej mandarowa, inón achto makipalewi toknimej.

27 Puej, ¿a'yéj máj tayakanto', yej ewato' iga takua o yej taservirowa iga kitaliá tákual? ¿Ix aya'taj máj tayakanto' yej kixnanto' mesa? Puej nej nigaj nono' iwán amejemej ken se yej taservirowa.

28 'Amejemen nochipa amonoyaj nowan kuá' poxsan nej tejté neyolmiktijtoya.

29 Inón iga nej nimitzmakaj iga xitagobernarokan ken noTaj nemá' iga manitagobernaro.

30 Iwán amejemen antakuaskej iwán an-átiskej ipan nomesaj kan nitagobernaroj iwán nia nimitzmakatij iga xikjuzgarokan inomej doce tribu[‡] yej walkej ipan ipilowan Israel.

Jesús kijtowa iga Pedro yawi kijtoti iga ayá' kixmati

31 Kijtoj sej toTeko:

—Simón, Simón, ta' xikita, Tzitzimi' kineki mamitztzejtzelokan ken kitzejtzelowaj trigo iga makisa itasolyo.

32 E' niktenéwija Dios iga tej, iga amo xikajtewa iga timonconfiarowa ipan nej. Kuá' timomela'confiároja, xikpalewi mokniwan iga nochipa mamonconfiarojtokan ipan nej.

33 Simón kijlij:

—NoTeko, nej niksentálija noalmaj iga manía mowan ipan cárcel, iwán este manimiki iwán tej.

34 Jesús kijtoj:

—Pedro, nimitzijliá iga ámansan nokta, kuá' áyapa takuika kayo, eyi vej tikijtoj iga ayá' tine-ixmati.

Ay'ya wejka iga kikitzkiáj Jesús

35 Jesús kitajtan idiscipolojmej:

—Kuá' nimitztitankaj iwán ayá' ankiwigakaj tomín, niga amomórral iwán niga amogakmej, ¿ix mitzpolojkej tejté?

Yejemen kijtojkej:

—Nité.

36 Iwán kijlijkej sej:

—Inán sí, yej kipiá imórral makiwiga, iwán yej kipiá kan kakiá itomín, no makiwiga; iwán yej ayá' kipiá iyepadaj, S makinamaka ikuach iga makikowa.

37 Iga nimitzijliáj iga yáwisan mochiwati ipan nej yej ijkuilijto': "Kijtowaj iga motoka iwán yej ayompa nemij." Puej yej ijkuilijto' iga nej, inewi mochiwas.

38 Yejemej kijtojkej:

—NoTeko, nigaj ono' ome espada.

‡ 22:30 22:30 Xikita glosario "Tribu". § 22:36 22:36 Xikita glosario "Espada".

Iwán yéj kijtoj:

—Ómpasan yej ankichijtokej.

Jesús kitenewiá Dios

³⁹ Iwán Jesús yajki ken iga nochipa yaya ipan tepe' yej itoka' Olivos, iwán idiscipolomej kitokakej.

⁴⁰ Kuá' ási'ya ompa, kijlijkej:

—Xi-oradókan iga amo mamitztanilikān Tzitzimi'.

⁴¹ Iwán Jesús yajki achi máj wejka, ke' kan se kaxitiá iga kabentārowa te'ti, motankuāketza' iwán tajtoj wān Dios.

⁴² Kijtoj:

—Notaj, siga tikneki, xinēmanawi iga amo mane-iknočhīwakan; e' amo mamochīwa ken nej nikneki, mamochīwa ken tej tikneki.

⁴³ Kuá' kijtoj inōn, kixnēxtiliko se ángel yej wāljaj pan cielo iga kiyolchikāwako.

⁴⁴ Jesús máj kitenewij Dios iga pox tayokoxtoya, iwán iyitōn chichipikaya ipan tajli kenya esti.

⁴⁵ Kuá' moketza' iga tami' orádoj, yajki kan onoyaj idiscipolomej, iwán kasitoj kojkochokej iga pox mo-knomatij.

⁴⁶ Iwán kijlijkej:

—¿Te iga ankojkochokej? Ximoketzakan iwán xi-oradókan, iga amo mamitztanilikān Tzitzimi'.

Kikitzkiáj Jesús

⁴⁷ Tajtojtóyao' Jesús, kuá' asiko mia' gente yej kiwajli' Judas, se de inōn doce idiscipolomej. Judas tayakantiaya iwán kinā'tejoj iga kipipitzōto Jesús.

⁴⁸ Jesús kijlij:

—Judas, ¿ix tinepipitzōwapa iga tineñextiá iga manēkitzkikan, nej yej iPiltzjn Taga'?

⁴⁹ Yej onoyaj iwán Jesús, kitztoyaj yej nemi mochīwa, kitajtankej:

—NoTēko, imaniktzojtzontekikānya iga espada!

⁵⁰ Iwán se de yejemej kinagastzonte' se itekipanowāni yej ijéfejpa sacerdotejmej, kitekilij inakas yej iládojpa iye'mā'.

⁵¹ Jesús kijtoj:

—Xikajtēwakan; ómpaya matami.

Iwán kinagaschijchin inōn taga', iwán kiyēktialtij.

⁵² Iwán Jesús kijlij ijéfejmej sacerdotejmej, policiyajmej yej de weyitiópampa iwán yej kimandarowaj judiyojmej yej wālkej iga kikuikoj:

—¿Ix anwālkej anēkuikoj ken kuá' se yej tachte'? ¿Ix inōn iga ankiwajligakej espada iwán kuawi'?

53 Nochipa nonoya amowaṇ weyitiqpan, iwán ayá' anneḱitzkijkej, e' ási'ya hora iga amejemej, iga inán Tzitzimi' mandarowa.

Pedro kijtowa iga akixmati Jesús

54 Kikitzkijkej Jesús iwán kiwigakej chan ijefej sacerdotejmej; iwán Pedro kiwejkatokatiaya.

55 Iwán titalijkej tajkopaṭioj, iwán kiyawalojkej inón ti'ti; Pedro no ompa motalij iwamej.

56 Iwán se sirvienta kuá' kita' este ewato' iná' ti'ti, kitachilijtiká' iwán kijtoj:

—Ininwa' no nemiá iwán Jesús.

57 E' Pedro kijtoj iga ayá', kijtoj:

—Nej ayá' nikixmati.

58 Ayá' wejkati', se' kita' iwán kijlij:

—Tej no de yejémempa.

Pedro kijtoj:

—Ayá' ej, ayéj nej.

59 Kipiá' ken se hora, se' kijlij:

—Mataj inin no onoya iwán yéj. Kéntaj neṣi iga de Galilea.

60 Pedro kijtoj:

—Ej, anikmati de te titajtowa.

Kuá' nokta tajtojtoya Pedro, takuiga' se kayo.

61 Toṭeko mokuropa' iwán kitachilij Pedro. Iwán Pedro kejlan yej toṭeko kijlij: “Kuá' aya takuika kayo, tia tikijtoṭi eyi vej iga ayá' tine-ixmati.”

62 Iwán Pedro kisa' ompa iwán pox choga' este kualo' iyalmaj.

Kipinajtiáj Jesús

63 Tajtaga' yej kicuidarojtoyaj Jesús, kipinajtiayaj iwán kimagayaj.

64 Kixtzakuayaj iga tzótzol iwán kixaygatatzinayaj, iwán kitajtaniáj:

—Siga tiprofetaj, ta' xikijto a'yéj mitzmaga'!

65 Iwán kuajkuantas kijlijkej yej ayekti.

Jesús ono' iyixtaj yej mandarowaj judiyojmej

66 Kuá' tanési'ya, monechkojkej yej kimandarowaj judiyojmej, ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtiáj ipan iley Moisés iwán kiwigakej Jesús iyixtajmej. Iwán ompa kitajtankej:

67 —Ta' xine-ijlikan, ¿ix tejya in Cristo?

Jesús kijtoj:

—Siga nimitzijliáj iga kena, ayá' anneṭajtolkuiskej.

68 Iwán siga nimitztajtaniskej, ayá' annecontestaroskej, niga annemajkawaskej.

⁶⁹ E' nej yej iPiltzın Taga' ámansan nia nimotałiti iládoj iye'ma' Dios yej nochi wel kichıwa.

⁷⁰ Iwán nochi kitajtankej:

—¿Ix tejtaj in iPiltzın Dios?

Jesús kijtoj:

—Nejya nokta, ken amejemen ankijtojkej.

⁷¹ Iwán yejemej kijtojkej:

—Ay' tiknekij agaj máj mate-ijli de yéj; tomatika nokta tikakikej yej kijtoj.

23

Jesús kiwigaj kan mandarowa Pilato

¹ Nochi moketzkej, iwán Jesús kiwigakej kan mandarowa Pilato.

² Iwán iyıxtaj pewayej iga kitelwiáj Jesús:

—Inın taga' nikasitoj kan kikajkayajtinemi noknımej, kijtowa iga ámoki' manikıxtawakan impuesto iga rey César, iwán kijtowa iga yéjwa' in Cristo, se rey.

³ Pilato kitajtan:

—¿Ix tejya in iRrey judiyojmej?

Jesús kijtoj:

—Ijkonya ken tej tikijtowa.

⁴ Iwán Pilato kijlij ijefejmej sacerdotejmej iwán la gente:

—Inın taga' ayá' nikasiliá siga kichij yej ayękti.

⁵ E' yejemej majsan kijtojkej:

—Ijkón ken tamachtıjtinemi, kikajkayajtinemi nochi ipan estado de Judea. Pewa' ipan estado de Galilea iwán asi' este nigaj.

Jesús ono' iyıxtaj Herodes

⁶ Kuá' Pilato kıká' inın, tatajtan siga inón taga' de Galilea.

⁷ Iwán kuá' Pilato kimati' iga Jesús de Galilea, estado kan mandarowa Herodes,* kitıtan Jesús iná' Herodes. Inımej día Herodes nı nemiá Jerusalén.

⁸ Kuá' Herodes kita' Jesús, poxsan yolpagui' iga kipox-itasnekiá, puej kipoxkakiá kan kipowaj de Jesús, iwán kichaya iga makichıwa iyıxtaj tejté yej ayı'pa mo-ita.

⁹ Kitajtajtan mia' vej, e' Jesús ayá' kijtoj nitę.

¹⁰ Ompa nı onoyaj ijefejmej sacerdotejmej iwán yej tamachtıáj ipan la ley, poxsan kitelwijtoyaj.

¹¹ Herodes iwán isoldadojmej kajawilkuikej Jesús, iwán iga kipınajtijkej, kajakıltıjkej tzótzol yej patiyoj ken yej kıkıá se rey. Iwán Herodes kitıtan sej kan ono' Pilato.

* 23:7 23:7 Xikita glosario "Herodes".

12 Iwán íkuá'ya Pilato iwán Herodes moye'itákeja iga mo-ijiyayaj.

Mojtowa iga mamiki Jesús

13 Pilato kinechkoj ijefejmej sacerdotejmej iwán la gente iwán yej mandarowaj.

14 Iwán kijlijkej:

—Amejemej annewajliguilijkej inín taga' iwán anne-ijliáj iga takajkayajtinemi: e' nej niktájtanya amo-ixtaj iwán ayá' nemi nikasiliá yej kichij yej ayękti ken amejemej ankijtowaj.

15 Niga Herodes akasilij, puej tetítanilij sej. Ankitaj iga ayá' kichij nitę yej kajasi iga mamomikti.

16 Niasan nikiknoçhiwati iwán nia sej nikmajkawati.

17 Kuá' iyilwi la Pascua, Pilato nochipa kimajkawaya se preso yej kitapejpenaya la gente.

18 E' inochi gente tzajtzikej:

—¡Inón xikmikti! ¡Xikmajkawa Barrabás!

19 Inón Barrabás kakijkaj ipan cárcel iga kichij revolución ipan altepe' icontraj gobernador iwán iga tamiktij.

20 Pilato kimajkawasnekiá Jesús iwán sej kitajtan la gente,

21 e' yejemen tzajtzikej máj recio:

—¡Xikmikti ipan cruz! ¡Xikmikti ipan cruz!

22 Ipan eyi vej iga tatajtan Pilato, kijtoj:

—Puej, ¿tętaj kichij yej ayękti? Nej ayá' nikasiliá nitę yej kajasi iga mamiki. Nia nicastigaroti iwán nia nikmajkawati.

23 E' la gente iwán ijefejmej sacerdotejmej tzajtzikej máj recio iga makimiktikan ipan cruz, este que kitajtłkuikej.

24 Iwán Pilato tatekimá' iga mamochiwa ken kitajtanilijtoyaj.

25 Iwán kimajkaj inón taga' yej yejemen kitapejpenkej yej onoya ipan cárcel iga kichij revolución iwán iga tamiktij. Iwán Pilato kentregárojsan Jesús iga la gente makichiwilikan ken kinekiáj.

Jesús kiclavarowaj ipan cruz

26 Kuá' kiwigakej Jesús iga kiclavarótija ipan cruz, nemi wıziaya ipan mılojti se taga' yej itoka' Simón, yej ichan altepe' Cirene, iwán yęj kimakakej cruz iga makisalojtía itepotztaj Jesús.

27 Kitokatiayaj Jesús mia' gente iwán siwatkej yej choçkatiayaj iga Jesús, iwán tzajtziáj iga moknoçmatiáj.

28 E' Jesús kitachilijkej iwán kijlijkej:

—Siwatkej yej anchantitokej Jerusalén, amo xichokakan iga nej; xichokakanwa' iga amejemen iwán iga amopilowan.

29 Porque wí' día kuá' mojttoj: "Pakto' yej ayá' pilowa, siwatkej yej ayí' taonoltij, chichiwalmej yej ayí' tachichitij."

30 Iwán la gente de inón tiempo pēwas iga kijlij tepēmej: "Xinetepachokan", iwán tepētztzin: "Xine-iyānakan."

31 Siga inín nechiwiliáj nej, yej anikchij yej ayēkti, ¿ix ayá' majya kiknochiwaskej yej kichijtokej yej ayēkti?

32 Kiwigayaj nō omēn yej kichijkej yej ayēkti iga makisenmiktikan iwán Jesús.

33 Kuá' asíkeja ompa kan kijliáj Kuaomi', ompa kiclavarojkej Jesús ipan cruz. Nō kiclavarojkej ipan sej se icruz omēn yej kichijkej yej ayēkti, se iladoj iye'mā' iwán se' iyopochkampa.

34 Jesús kijtoj:

—NoTaj, xikelkawilikan yej nemi kichiwaj, iga ayá' kimatij te kichijtokej.

Iwán soldadojmej kirrifarojkej itzótzol Jesús iga makitakan aja'yéj kikuis.

35 La gente ompa tachixtoyaj. Iwán este yej mandarowaj kipinajtiayaj Jesús, kijliayaj:

—Sekin kimānawij; mamomanawi igānajsan, siga melá' iga yeja in Cristo yej Dios kitapejpen.

36 Soldadojmej nō kipinajtiayaj Jesús. Kitechojkej iwán kimakakej iga makoni xokō'vinoj.

37 Kijlijkej:

—Siga tej in iRrey judiyojmej, mogānaj ximomanawi.

38 Iwán onoya se tajkuilol ikuapan ipan tájtōl griego, latín iwán hebreo, kijtōwāya: "ININWA' IN IRREY JUDIYOJMEJ."

39 Se yej kichij yej ayēkti, yej nō pipiltojya ipan cruz, kimālijlij Jesús:

—¡Siga tej in el Cristo, ximomanawi iwán xinēmanawikan nō nejemej!

40 E' sewo' kajajwa' in inón, kijlij:

—¿Ni alín ayá' tikmajmawiliá Dios? Tikmatito' iga nemi nō mitzcastigarowaj.

41 Tejemej kajasi iga nemi tēcastigarowaj, iga nemi tikixtawaj yej tikchijkej yej ayēkti; e' inín taga' ayá' kichij yej ayēkti.

42 Iwán kijtoj sej:

—Jesús, xineejlamiki kuá' tiaj kan titagobernarōj.

43 Jesús kijtoj:

—Nimitzijliá iga amansan tonos nowān kan paréj tayēkan ipan cielo.

Miki Jesús

44 Tajkodía takōmiti' noyan ipan tajli este las tres tiotakpan.

45 Ay'ya tɔnaya iwán tastalyo' ay'ya nešía. Tzótzol† yej iga tajkɔtzaktoya weyitiqpan de Jerusalén tzayani' itajkoyan.

46 Jesús tzajtzi' recio iwán kijtoj:

—¡Notaj, ipan moma' niktaliá noespíritoj!

Kua' kijtoj inín, migui'.

47 Kua' ijefej soldadojmej kita' yej nemi mochíwa, kiwey-
imatiltij Dios, kijtoj:

—Mataj melá' inín taga' ayá' kichij yej ayekti.

48 Nochi yej ompa onoyaj, iwán kitakej yej mochij, pox moknoimatitiajkij.

49 Inewi iyamigojwan Jesús, iwán siwatkej yej kitokatine-
miáj este ipan estado de Galilea, wéjkanan kitachilijtoyaj.

Kitokaj Jesús

50 Onoya se taga' pox te-ijiknín iwán ye'nemiá, itoka' José. Yéj ichan altepe' Arimatea, ipan el estado de Judea, inón taga' no senmandarowaya iwán ijefejmej judiyojmej.

51 E' yéj ayá' kinekiá makichíwa ken kichijkej nochi jefejmej kua' kijtojkej iga mamiki Jesús. Inín José kichaya iga marreinaro Dios.

52 Yajki kitato Pilato iga kitajtanilito icuerpoj Jesús iga makitoka.

53 Kua' kitemówija ipan cruz, kikikimiloj iga sábana iwán kakij ipan se animajtexapo' kan aya agaj motoka.

54 Inín mochij kua' mopreparado lo iga mostapa mosewilo iwán inón hora pewasnekiáy.

55 Iwán siwatkej yej kitokatinemiáj Jesús este ipan estado de Galilea, yajki kitatoj kan motó' iwán kitakej kén nokta kitelijkej icuerpoj Jesús.

56 Kua' mokuépkeja ichamej kichijkej yej ajwiya' iwán pomada; siwatkej mosejkej ipan día kua' mosewilo ken iga kitekimakaj iley Moisés.

24

Ojpa-isa Jesús kan miktoya

1 Isájpasan domingo, siwatkej yajki sej posantoj. Kiwigakej yej ajwiya' yej yejémejsan kichijkej iwán senyajakij iwán sékino' máj siwatkej.

2 Kua' asíkeja ompa, weyite'ti yej kitentzaktoya animajtexapo', kimimilójkeja.

3 Iwán kalakkej, e' ayo' kasikej icuerpoj in toTeko Jesús.

4 Momajtjiti kawikej iwán ay'ya kimatiáj te kichíwayaj, kua' kitakej omen tajtaga' ejejkatokej itennojmej, este pepetani itzotzolmej.

† 23:45 23:45 Xikita glosario "Cortina".

5 Siwatkej poxsan momajtijkej iwán motzontolojkej; e' inomej tajtaga' kijtojkej:

—¿Te iga ankitemowaj yej isato' kan ono' yej miktokej?

6 Ay'ya nigaj ono', yejwa' ojpa-ísa'ya. Xikeylamikikansan yej mitzijlijkej kuá' onóyao' ipan estado de Galilea.

7 Kijtoj iga iPiltzin Taga' wetziasan ipan imamej yej kichiwaj yej ayekti iwán kimiktiskej ipan cruz, iwán ipan eyi día ojpa-isas sej.

8 Iwán siwatkej kejlankej yej kijtoj Jesús.

9 Kuá' mokuépkaja iga onoyaj kan animajtexapo', kipowilijkej inewi yej sucederoj inón once apóstolejmej iwán yej iwamej onoyaj.

10 Inín itokamej yej kipowilijkej apóstolejmej: María Magdalena, Juana, María yej íye'pa Jacobo, iwán sekin máj siwatkej.

11 E' apóstolejmej kijtojkej anka lokajtiákeja, iwán ayá' kitajtolkuikej.

12 E' Pedro moketza' iwán motalojtiajki iga yajki posantoj. Iwán kuá' tachato texapoko, ayá' kita' nité, petz iyókaya onoya istá'tzótzolmej yej iga kimilijtoya Jesús iwán yajki sej ichan, yolmajmatiajki iga yej kita'.

Jesús mixnextiá ipan Emaús ojti

13 Ipansan inón día omen discipolomej nemi yayaj se altepe' yej itoka' Emaús. Kipiaya ken once kilómetros este Jerusalén.

14 Kipojtiayaj inewi yej mochij.

15 Kuá' nokta tãtãpojtiayaj, Jesús kina'techoj inón omen, iwán némiya senyayaj.

16 E' yejemej ken tejté kixtzaktoyaj iga amo makixmatikan a'yéj in inón taga'.

17 Jesús tatajtan:

—¿Té ankipojtiawij, iwán te iga anmoknoomatij?

18 Iwán se de yejemej yej itoka' Cleofas kijtoj:

—Nochi kimati yej mochij Jerusalén inimej días. ¿Ix tejsan yej ompa tonoya yej atikmatí?

19 Yéj tatajtan:

—¿Té sucederoj?

Yejemen kijlijkej:

—Yej kichiwilijkej Jesús yej ichan Nazaret, se profeta katka yej kichij yej pox yekti iga ipoder iwán iga itájtol, ijkón Dios kipoxye'ita' iwán la gente no kiye-ita'.

20 Ijefejmej sacerdotejmej iwán yej mandarowaj ken-tregarojkej iga mamiki ipan cruz.

21 Nejemej nikchixtoyaj iga yéj kimanawiaya el país de Israel. Anwa' kipiáy eyi día iga panoj inewi inón.

22 E' sekin siwatkej yeguin nemajmajtijkej iga yajkaj posantoj kuá' tanestíwi'o'

23 iwán ayá' kasikej icuerpoj Jesús. Iwán walkej nepowilikoj iga kixnextilijkej omen angelejmej iwán kijlijkej iga Jesús isato'.

24 Sekin nokniwán yajkij no posantoj, iwán yajkij kasitoj animajtexapo' kenya nokta siwatkej kijtojkej, e' ayá' kitakej Jesús.

25 Iwán Jesús kijtoj:

—Amejemen pox ankuatakuaktikej iwán ayá' wel ankita-jtolkuij profetajmej.

26 E' Dios kine' iga Cristo makinochíwakan antes iga mayawi ipan cielo.

27 Iwán pewa' iga kinejnextilijkej itájtól Dios kan tajtowa de Cristo, pewa' pan ilibroj Moisés iwán kinextilijtiajkij pan inewi ilibrojmej profetajmej.

28 Kuá' asitiájkija ipan altepe' kan yayaj, Jesús kichij ken kuá' yaya máj wejka.

29 E' yejemej kijlijkej:

—Xikawi iwán nejemej, iga tióta'ya, némiya takomitiá.

Iwán Jesús kala' kalijti' iga kawí' iwamej.

30 Kuá' kixnantókeja mesa, kikui' pan iwán kuá' tami' orađoj, kipoposte' iwán kimajmakakej.

31 Iwán íkuá'ya ixtapowikej iwán kixmatíkeja iga Jesús: e' yéj sanpolijte'wa'.

32 Iwán mosepan-ijlijkej:

—Inón iga este yekti tikmachiliayaj ipan toalmaj kuá' tetatapowiaya ipan ojti iga tenextilijtiwitziaja itájtól Dios.

33 Iwán íkuá'san sej ojkuikej iga yajkij Jerusalén iwán kasitoj nechkatokej once apostolejmej iwán icompañerojwan.

34 Iwán kijtojkej yej nechkatoyaj:

—Mataj kena ojpa-isa' sej toTéko, porque kixnextilija Simón.

35 Iwán inomej omen no kipowakej yej kisucederojkej ipan ojti. Iwán kijlijkej iga kixmatíkej Jesús este kuá' kimajmakákeja pan.

Jesús kixnextiliáj idisciplojmej

36 Mij inón kipojtoyaj, Jesús mixnextíko tatajkoyan iwán kisaludarojkej ijkín:

—Tamelá xonokan.

37 Yejemej poxsan momajtijkej, kijtojkej iga kitztoyaj animaj.

38 E' Jesús kijtoj:

—¿Te iga anmajmatokej?, iwán ¿te iga ijkón ankejlamikij?

39 Ta' xikitakān nomamej iwān nokximej. Nej nokta. Ta'ki' xinechijchimikān iwān xine-itakān: ānimaj ayá' nakayoj iwān ayá' omiyoj, e' nej ni-omiyoj iwān ninakayoj iwān anne-itztokej.

40 Kuā' kijtoj inōn, kinextij imamej iwān iyikximej.

41 E' yejemej iga paktoyaj iwān iga moyolmajtjtoyaj, ayá' kicredowayaj. Iwān Jesús kijtoj:

—¿Ix ankipiáj achi tákual?

42 Kimakakej tájkol ta-ixkaltopoj iwān tájkol pánal.

43 Iwān yéj kikui', iwān kikuaj kan kitztokej.

44 Iwān kijtoj:

—Ininya nokta yej nimitzpowlilikej kuā' nonóyao' amowan: iga mamochiwa ipan nej inewi yej ijkuilijto' ipan iley Moisés iwān ipan ilibrojmej profetajmej iwān ipan libro de los salmos.

45 Iwān kichij iga makentenderokān itájtōl Dios.

46 Iwān kijtoj:

—Ijkuilijto' iga Cristo mikiasan iwān ojpa-isaya sej ipan eyi día.

47 Iwān inin ye'noticiaj mopowas ipan notōka' desde Jerusalén iwān ipan nochi paismej. Mopowas iga mamoyolpatakān iga Dios wel makelkawili yej kichiwaj yej ayekti.

48 Amejemen ankitakej inimej yej mochi.

49 Iwān nia nimitztitanilitij yej noTaj kijtoj iga mitz-makaskej. E' amejemen xikawikān nigaj, ipan altepe' Jerusalén este que xikpiakān poder yej wj' ipan cielo.

Jesús tejkwawipān cielo

50 Iwān Jesús kiwiga' idiscipolomej na' altepe' Betania iwān kajajko' ima' iwān kitenewij Dios iga maye'onokān.

51 Kuā' kitajtanilija Dios iga maye'onokān, majkejtiajki iga yajki ipan cielo.

52 Iwān yejemej kiweyimatiltijkej Jesús iwān paktiájkija iga yajki Jerusalén.

53 Iwān nochipa onoyaj weyitiopan iga kiweyimatiltiayaj Dios. Ijkónyawa'.

Itájtɔl Jesucristo yej kijkuiloj San Juan

Dios mochij taga'

¹ Kuá' pəwa' nochi, onóyaya in Tájɔl;* iwán inón Tájɔl onoya iwán Dios iwán yéj in Dios.

² Puej kuá' pəwa', yéj onoya iwán Dios.

³ Ipan yéj, Dios kichij nochi yej ono'; ateyi nité yej ono' yej inón Tájɔl ayá' kichij.

⁴ Yéj kichij iga nochi yej isato' maonokan, wən kitəwəyaya pan iyalmajmej nochi gente.

⁵ Inín təwilyo'† təwía kan takomi iwán takomitilyo' awel kisəwía.

⁶ Onoya sə taga' itoká' Juan, yej Dios kititan,

⁷ wəłaj kinojma-ijtoko itekiyo inón təwilyo', iga nochi makicredokan ipan təwilyo'.

⁸ Juan ayéj inón təwilyo', kititankejsan iga ye'tajtoko de təwilyo'.

⁹ Inón mela'təwilyo' yej kitəwía nochi gente, itoká' Jesucristo, némi-o' asiá ipan inín tajli.

¹⁰ Inón Tájɔl onoya ipan tajli; iwán malej iga Dios kichij ipan Jesucristo nochi yej ono', yej chantitokej ipan tajli akixmatikej.

¹¹ Jesús wəłaj ipan itəl, e' judiyojmej yej igentejpa akomeməwijkej.

¹² E' yej komeməwijkej iwán moconfiarojkej ipan yéj, yéj kichij iga inimej mamochiwakan ipilowən Dios.

¹³ Ayéj ken ipilowən nəmoltətajmej yej nacərowaj iga ijkón kineki taga', sino que inimej ipilowən nokta Dios.

¹⁴ Iwán inón Tájɔl mochij taga', iwán chantitoya iwán nejemen, poxsan te-ijknin iwán ayí' takajkayawa. Iwán nikitakej iweyipoder, inonwa' iweyipoder iselpiltzin toTaj.

¹⁵ Juan tajtoj de yéj, iwán kijtoj:

—De inín nitajtoj kuá' nikijtoj iga yej wı' despuéj de nej, achto que nej, iga onóyaya kuá' nej aya nono'.

¹⁶ Dios təmaka yej yəkti, ayéj sə vej, mia' vej, iga tepoxchokiliá.

* **1:1 1:1** Ken tənəxtiliá ipan versículo 14, Tájɔl kijtojneki Jesucristo. Iga itájtɔl yej agaj kijtowa, se' wel kimati yej nemi kejlamiki. Ijkón kuá' mojtowa iga Jesucristo in Tájɔl, kijtojneki iga yéj nokta tənəxtiliá ken Dios kejlamiki. † **1:5 1:5** Təwilyo' nq kijtojneki Jesucristo.

17 Dios kimá' iley Moisés iga yéj matenextili, e' ipan Jesucristo tenextilij kén iga tēchokiliá iwán ayá' tēkajkayawa.

18 Aya i' nokta agaj kita Dios; iselpiltzín, yej mela'setito' iwán toTaj, yéj tenextilij kén in Dios.

Juan yej tabautizarowa tajtowa de Jesucristo

19 Judiyojmej yej ichamej Jerusalén kititankej sacerdotejmej iwán levitajmej‡ iga mayakan kan ono' Juan iwán kitajtankej:

—¿A'yéj in tej?

20 Iwán Juan kinojma-ijtoj:

—Nej ayéj niCristoj. §

21 Iwán sej kitajtankej:

—¿A'taj yej in tej? ¿Ix tiprofetaj* Elías?

Juan kijtoj:

—Ayéj.

Iwán kitajtankej:

—¿Ixtaj tej in inón profeta yej momatiá iga asiá?

Kijtoj:

—Ayéj.

22 Iwán kijlijkej:

—¿A'taj yéj nokta in tej? Niknekij manikmatiltikan yej netitankej. ¿Té wel anne-ijliáj de tej?

23 Juan kijtoj:

—Nej inón yej ijkín kijtowa ipan desierto:† “Xiktapowilikan toTeko se weyi-ojti yej melakti” —ijkón ken kijtoj el profeta Isaías.

24 Yej tajtotoyaj iwán Juan, kititankej fariseojmej,‡

25 iwán tatajtankej:

—Sigataj ayéj tiCristoj, niga ti-Elías, niga tiprofetaj ¿Te ígataj titabautizarowa? §

26 Juan kijtoj:

—Nej nitabautizarowa iga a'ti; e' iwán amejemen ono' se yej ayá' ankixmatij

27 iwán netokatiwí', malej iga yéj tayakanto' máj que nej. Nej aneajasi ni alín iga manixxitomili imekayo iga'.

28 Inochi inún mochij pan altepe' Betania, iyikampa weya' Jordán ikisáyampa tonatí', kan Juan tabautizarojtoya.

Tē itekiyo Jesús

29 Ipanya se' día, Juan kita' Jesús iga kiná'techojtiwí', iwán kijtoj:

‡ 1:19 1:19 Xikita glosario “Levita”. § 1:20 1:20 Xikita glosario “Cristo”.

* 1:21 1:21 Xikita glosario “Profeta”. † 1:23 1:23 Xikita glosario “Desierto”.

‡ 1:24 1:24 Xikita glosario “Fariseo”. § 1:25 1:25 Xikita glosario “Bautizar”.

—Ta' xikitakān, ininwa' in yej Dios iCorderoj* yej wel kiperdonarowa yej ayekti yej kichij la gente.

³⁰ De yéj nitajtoj kuā' nikijtoj: “Notepotztaj wī' sē yej achto que nej, iga onóyaya achto que nej.”

³¹ Nej nō ayá' nikixmatiá; e' nej nitabautizarojtiwajaj iga a'ti, iga nokta la gente de Israel makixmati.

³² Juan nō kijtoj:

—Nej nikita' iyEspíritoj Dios temoj ipan cielo ken sē jojtoko, iwán saliwito ipan yéj.

³³ Nej aya nikmatiá a'yéj; e' yej neṭitan iga manitabautizaroki iga a'ti, ne-ijlij: “Yej tikitas ipan yéj temowa iyEspíritoj Dios iwán moketza iyakapan, inónyawa' in yej tabautizarowa iga iyEspíritoj Dios.”

³⁴ Nej niknojma-íta'ya, iwán nej nikijtowa iga yéj nokta iPiltzīn Dios.

Yej áchtopa idiscipolomej Jesús

³⁵ Ipanya se' día, Juan onoya ómpasan sej iwán ome yej kitokatinemiáj.

³⁶ Kuā' kita' nemi panowa Jesús, Juan kijtoj:

—Ta' xikitakān, inépa'wa' in Dios iCorderoj!

³⁷ Iyomextīn yej kitokatinemiáj Juan, kikakikej iga ijkón kijtoj, iwán kitokakej Jesús.

³⁸ Iwán Jesús tachá' tatepotztaj, iwán kita' iga kitokatiawij, iwán kijlijkej:

—¿Té ankitemowaj?

Yejemēn kijtojkej:

—Tamachtiani, ¿kan inán tichantito'?

³⁹ Jesús kijtoj:

—Xiwitzekān xikitakij.

Iwán yajkij iwán kitakej kan onoya. Inón hora las cuatro tiotakpan iwán ompa tayowatiakej.

⁴⁰ Andrés yej iyiknīn Simón Pedro, sē de inón omen yej kikakikej Juan iwán kitokakej Jesús.

⁴¹ Andrés, lo que kichij, achto yajki kitemoṭo iyiknīn yej itokā' Simón iwán kijlij:

—Nikasikeja in Mesías —yej kijtojneki Cristo.

⁴² Iwán Andrés kiwiga' Simón kan onoya Jesús, iwán kuā' Jesús kita' kijlij:

—Tej tiSimón, ipiltzīn Jonás, e' inán tia timotokawīti Cefas —yej kijtojneki Pedro.

Jesús kinotza Felipe wan Natanael

* 1:29 1:29 Cordero ken tikita borregoṭzīn. Xikita glosario “Borrego” wan “Cordero”.

⁴³ Ipanya se' día, Jesús kiyolmá' iga yawi ipan ítaḷ Galilea, iwán kasi' Felipe iwán kijlij:

—Xinetoka.

⁴⁴ Inín Felipe ichan katka altepe' Betsaida, kansan no chantitoyaj Andrés iwán Pedro.

⁴⁵ Felipe yajki kiteḡoto Natanael, iwán kijlij:

—Nikasikeja inón taḡa' yej Moisés ikyay kijekuloj ipan libro de la ley, de Yéj no kijekulojkej profetajmej. Inonwa' nokta Jesús yej ipiltzın José yej ichan altepe' Nazaret.

⁴⁶ Kijtoj Natanael:

—¿Ix wel kisa tejté yej yeḡti ipan altepe' Nazaret?

Felipe kijtoj:

—Ta'ki' xikitaki.

⁴⁷ Kuḡ' Jesús kita' iga kinḡ'teḡojtiaya Natanael, kijtoj:

—Nigaj wı' se yej mela'israelıtaḡ, yej ayı' takajkayawa.

⁴⁸ Iwán Natanael tatajtan:

—¿Kén iga tine-ıxmati?

Iwán Jesús kijlij:

—Nej achto nimitzita' kuḡ' Felipe aya mitznotza, kuḡ' tonoya itampa hıḡerajkuawi'.†

⁴⁹ Natanael kijtoj:

—Tamachtıanı, tej iPiltzın Dios, tej tiRrey ipan Israel.

⁵⁰ Jesús kijtoj:

—¿Ix tinecredowa iga san nimitzijlij iga nimitzita' itampa hıḡerajkuawi'? Tia-o' máj tikitati yej ayı'pa mo-ıta que yej inán nimitzijlij.

⁵¹ No kijtoj Jesús:

—Nimitznojma-ıjlıáj, iga amejemen anyawij ankitatij iga cielo tapojto', iwán iyangelejmej Dios tejkawiskej iwán temoskej ipan nej yej iPiltzın Taḡa'.‡

2

Monamiktılo Caná de Galilea

¹ Kuḡ' panoj eyi día, monamiktılo' ipan altepe' Caná, ipan ítaḷ Galilea. Iye' Jesús ompa onoya.

² Jesús iwán idiscıpolojmej* no motalkej kan monamiktılo.

³ Tami' vino, iwán iye' Jesús kijtoj:

—Ay'ya kipiáj vino.

⁴ Jesús kijtoj:

—Nomáw, inón tejemej ayá' tikmatij. Aya kajasi iga manimonexti a'yéj nej.

⁵ Iwán María kijlij yej kikıxtıtojaj vino:

† 1:48 1:48 Xikita glosario "Higo". ‡ 1:51 1:51 Xikita glosario "IPiltzın Taḡa".

* 2:2 2:2 Xikita glosario "Discıpulo".

—Xikch_iwak_an nochi kensan Jesús mitzijliáj.

⁶ Ompa onoya seis ak_omi' de te'ti, k_an judiyojmej kakiáj a'ti iga moew_iltiayaj iga ijk_on kitekich_iwayaj. Ipan sejsé ak_omi' kitolowaya ken cien litros a'ti.

⁷ Jesús kijlij yej kikixtijtoyaj vino:

—Xiktem_ik_an iga a'ti in_imej ak_omimej.

Iw_an kakilijkej a'ti este yejye'temi',

⁸ iw_an Jesús kijtoj:

—In_an xikixtik_an al_in, iw_an xiku_iguil_ik_an yej men-cargarowa in_in ilwi'.

Ijk_on kichijkej.

⁹ Iw_an yej kit_alkej iga makita te moneki ipan in_on ilwi', kimach_ilij a'ti yej mochij vino, niga kimati' k_an w_alaj; petz yej kikixtijtoyaj vino kimatiáj iga yejemen kajakijkej a'ti. Iw_an yej mencargarowa ipan in_on ilwi', kin_otza' chokotz_in yej monamiktia,

¹⁰ iw_an kijlij:

—N_oyansan k_an monamikt_ilo, achto mooniá vino yej máj ye_kti, iw_an ku_a' te-ikniw_an konijkeja poxsan, mooniaya sej nam_olvinoj. E' tej tik_ena' vino yej máj ye_kti, este in_an-o' nemi mooniá.

¹¹ In_in yej Jesús kichij Caná ipan estado de Galilea, áchto-o' kichij milagro k_an kin_ex_tij iweyipoder; iw_an idiscipolojmej kicredojkej ipan yéj.

¹² Ku_a' móchija in_on, yajki ipan *áltepe'* yej it_oka' Capernaum, yajki iw_an iy_e', iyikniw_an iw_an idiscipolojmej; iw_an ayá' pox mia' día ompa onoyaj.

Jesús kikijkixtia yej tanamakaj tiopan

¹³ Ku_a' na'ya iyilwi la Pascua[†] yej kitekich_iwaj judiyojmej, Jesús yajki ipan weyi-*áltepe'* Jerusalén.

¹⁴ Iw_an pan ip_atiojyo weyitiopan[‡] kasito yej kinamakaj t_orojmej, borre_ojojmej iw_an jojtokomej, iw_an yej ewatoyaj iga kipatatoyaj nam_oltom_in iga tiopantom_in.[§]

¹⁵ Ku_a' in_on kita', Jesús kikui' tájkol reata iga tamajmaga' iw_an kikixtij nochi ipan ip_atiojyo tiopan, iw_anya iborre_ojojmej iw_an it_orojmej. Iw_an yej kikambi_arowayaj tom_in kitatajkalilijkej talpan in tom_in iw_an kitzijtz_inkuepili_ikej imesajmej.

¹⁶ Yej kinamakaj jojtokomej kijlij:

—¡Inochi in_in xikijkixtik_an nigaj! ¡Amo xikch_iwak_an iga íkal noTaj mamokuepa ken kajli k_an monamaka kuajkuan-tas!

[†] 2:13 2:13 Xikita glosario "Pascua". [‡] 2:14 2:14 Xikita glosario "Weyitiopan".

[§] 2:14 2:14 Tiopantom_in se'pa tom_in iga kikowaya yej ki-ofre_ecrowiliayaj Dios. Awel mokowaya iga nam_oltom_in.

¹⁷ Iwán idiscipolomej kejlankej yej ijkulijto' pan itájtɔl Dios kan kijtowa: "Poxsan nikneki íkal noDios, inón iga poxsan nikuesiwi." *

¹⁸ Iwán judiyomej tatajtankej:

—¿Te wel annenextiliáj iga manesi iga wel tikchiwa inín yej tikchij?

¹⁹ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikxitinakan inín tiopan, iwán eyi día newiguilij iga sej nikojpachíwas.

²⁰ Iwán judiyomej kijtojkej:

—Cuarenta y seis años tekipanolo' iga mochij inín tiopan; ¿ix eyi día mitzwiguilij iga sej tikojpachíwas?

²¹ E' inón tiopan yej Jesús kijtojtoya, kijtojneki icuerpoj.

²² Inón iga, kuá' Jesús ojpa-isa' kan miktoya, idiscipolomej kejlankej inín yej kijtoj, iwán kicredojkej itájtɔl Dios yej ijkulijto' iwán tajtɔlmej yej Jesús kijtoj.

Jesús kixmati nochi

²³ Kuá' Jesús onoya Jerusalén, kan mo-ilwichiwiliá la Pascua, mia' kicredojkej ipan yéj iga kitayaj kichijchíwaya milagro.

²⁴ E' Jesús ayá' moconfiarowaya ipan yejemej, iga Jesús kixmatíáj nochi inomej.

²⁵ Malej iga ayagaj kijlij kén kejlámiki la gente, yéj kimatiaya ken kejlámiki nochi gente.

3

Jesús iwán Nicodemo

¹ Onoya se taga' itoka' Nicodemo, yéj fariseo* katka, se de ijefejmej judiyomej.

² Nicodemo yajki tayowakan kipaxalowiljto Jesús, iwán kijlij:

—Tamachtiani, nikmatij iga Dios mitztitan iga xinemachtikan, iga ayagaj wel kichíwa milagro ken yej tej tikchiwa siga Dios ayá' ono' íwan.

³ Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliá nokta, yej ayá' ojpanacerowa, awel kita kan reinarowa† Dios.

⁴ Nicodemo tatajtan:

—¿Kén wel maojpanacero se taga' yej wéweja? ¿Ix wel sej ojpakalaki iyijtiko iye' iga maojpanacero?

⁵ Iwán Jesús kijtoj:

* 2:17 2:17 Sal 69:9 * 3:1 3:1 Xikita glosario "Fariseo". † 3:3 3:3 Xikita glosario "Kén iga Dios reinarowa".

—Nimitznojma-ijliá, yej ayá' nacerowa iga a'ti iwán iga Espíritu, awel kalaki kan reinarowa Dios.

⁶ Taga' wan siwa' kitaj ipilowan; e' petz iyEspíritoj Dios wel kichíwa iga ximochíwa ipiltzín Dios.

⁷ Amo ximadmirado iga nimitzijliá: “Mitzpolowaj iga amonochín xi-ojpanacerokan sej.”

⁸ Ejeka' nóyansan panowa, tikaki iga nawati, e' ayá' tikmati kan wí' niga kan yawi. Ijkónsan nõ inochi yej nacerowaj iga iyEspíritoj Dios.

⁹ Nicodemo sej ki-ojpatajtan:

—¿In on, ken an iga mochíwa?

¹⁰ Jesús kijtoj:

—¿Tej yej tikmachiá israelitajmej, iwán ayá' tikmati in inín?

¹¹ Nej nimitznojma-ijliá iga nejemej nikijtowaj yejsan nikmatij, iwán niknojma-ijtowaj yej nikitákeja, e' amejemen ayá' ankiçredowaj yej nejemej nimitzijliáj.

¹² Siga ayá' anneçredowaj kuá' nej nimitzijliáj de yej ono' ipan inín tajli, ¿kén anyawij anneçredotij siga nimitztatapowiáj de yej ono' ipan cielo?

¹³ 'Aya agaj tejkawi ipan cielo, sino que yej temoj ipan cielo; ken tikijtowaj nej yej iPiltzín Taga'.

¹⁴ Ijkón ken Moisés kuá' ipan desierto kajko' pan kuawi' se kowa' yej chijto' iga tepos,[‡] ijkón nej yej iPiltzín Taga' yawij neajkokuitij,

¹⁵ iga inochi yej mamonconfiarokan ipan nej, amo mapoliwikan, majwa' nochipa maonokan wan Dios.

Ken iga Dios kipoxchokiliá la gente

¹⁶ Dios poxsan kichokilij inochimej yej onokej ipan inín tajli, este kimá' iselpiltzín, iga inochi yej makicredo ipan yéj amo mapoliwi, majwa' nochipa maono wan Dios.

¹⁷ Dios ayá' kititan iPiltzín ipan inín tajli iga makijto iga makicastigaro la gente, majwa' iga makimanawi.

¹⁸ Yej kicredowa ipan iPiltzín Dios, ayo' kicastigaroskej iga kichij yej ayekti; e' yej ayá' kicredowa, Dios kíjtoja iga yawi kicastigaroti iga kichij yej ayekti iga ayá' kicredowa ipan iselpiltzín Dios.

¹⁹ Yej ayá' kicredowaj, ono' iga yawij mikitij, iga kuá' walaaj yej tatawiko ipan inín tajli, máj kinekkej maonokan kan takomichkan iga kichíwayaj yej ayekti.

²⁰ Inochi yej kichíwayaj yej ayekti kijiay yej yekti, iwán ayá' kiná'techowaj tawilyo' iga amo mamon-ita yej kichijtokej.

²¹ E' yej kichijtokej ken kijtowa itájtol Dios, kiná'techowaj tawilyo' iga manesi iga kichijtokej ken kineki Dios.

Juan yej tabautizawowa tajtowa sej de Jesús

²² Kuá' tami' kijtoj inín, Jesús yajki iwán idiscipolojmej ipan ital Judea, kan kawí' iwamej iga tabautizawojtoya.

²³ Juan no tabautizawojtoya ipan altepe' yej itoka' Enón, iná' altepe' Salim, iga ompa onoya weya'; iwán la gente yayaj iwán mobautizawojayaj.

²⁴ Inín mochij kuá' Juan aya kipresojwiáj.

²⁵ E' sekin yej kitokatinemiáj Juan pewakej iga motenkitzkijkej iwán sekin judiyojmej, iga san kén iga moewilito iga maye'onolo iyixtaj Dios.

²⁶ Iwán yajkiy kijlitoj Juan:

—Tamachtiani, yej onoya mowan asentápal weya' Jordán, ikisáyampa tonati', de inón yej annetatapowijkej de yéj, inán nemi tabautizawowa iwán nochi gente kitoka.

²⁷ Juan kijtoj:

—Ayagaj wel kipiá nité siga Dios ayá' kimaka.

²⁸ Amejemen nokta anekakikej iga niknojma-ijtoj iga nej ayéj niCristoj, nejwa' se yej kititankej achto que yéj.

²⁹ Kan monamiktilo, chokótzinwa' in yej kipiá takotzin; iwán yej chokotzin iyamigoj yej ompa no ono', san takaki, poxsan paki iga kikakto' nemi tatapowa chokotzin. Ijkonan no nej inán nipoxyolpaki.

³⁰ Inán yéj sej yawij kiweyimatlititij, iwán nej yawij nealimpamatitij.

Yej wí' ajko

³¹ 'Ipiltzin Dios yej wí' ajko inón yej nochi kimandarowa. Yej ono' ipan tajli inón de nigaj, iwán kijtowa de yej ono' ipan tajli. E' yej wí' ipan cielo inón kimandarowa nochi,

³² iwán kijtowa yejsan kita' iwán yej kikagui'; e' ayagaj kicredowa yej yéj kijtowa.

³³ E' siga agaj kicredowa, kinextiá iga yej Dios kijtowa ijkonya nokta;

³⁴ pues yej Dios kititan, kijtowa tájtól yej Dios kijtowa, iga Dios nokta kimaka iyEspíritoj.

³⁵ TeTaj kichokiliá iPiltzin, iwán kimá' iga wel maki-mandaro inochi yej ono'.

³⁶ Yej kicredowa ipan tePiltzin, nochipa yawi onoti wan Dios; e' yej ayá' kineki kicredowa ipan tePiltzin, ayá' yawi onoti wan Dios, sino que Dios yawi kicastigaroti poxsan.

4

Jesús tajtowa wan se siwa' de Samaria

¹ Fariseojmej kimatikej iga Jesús máj komati gente kitokatinemiáj iwán tabautizawowaya máj sej que Juan

² (malej iga ayejwa' in Jesús yej tabautizawaya, sino que idiscipolojmej).

³ Kuá' Jesús kimati' yej mojtowaya, kisa' Judea wan yajki sej Galilea.

⁴ Inón ojti kan nemi yaya, panowaya ipan ital Samaria.

⁵ Inón iga asi' ipan se altepe' yej itoka' Sicar yej ono' ipan ital Samaria, na'san ital José yej pox ikyay kimá' itaj yej itoka' Jacob.

⁶ Ompa onoya pozo yej Jacob kichij. Jesús siawi' iga nejnen, motalij psojtenoj ken tajkodía.

⁷ Wajaj se siwa' de Samaria atakuiko, iwán Jesús kijlij:

—Achi xinemaka a'ti manikoni.

⁸ Íkuá' idiscipolojmej yájkija ipan altepe' kikowatoj te kikuaj.

⁹ Siwa' de Samaria kijtoj:

—¿Te iga tinetajtaniliá a'ti iga xikoni, tej tijudiyoj, iwán nej nisiwa'* de Samaria?

(Iga judiyojmej iwán samaritanojmej† ayá' moye'itayaj.)

¹⁰ Jesús kijtoj:

—Siga tikmatia katka yej Dios tamaka iwán a'yéj nej yej nemi nimitztajtaniliá a'ti, tej tinetajtaniliaya, iwán nimitzmakaya a'ti yej isato'.

¹¹ Siwa' kijtoj:

—Esi atikpia ga te tikixtia a'ti, iwán pozo poxsan wejkatan. ¿Kan tia tikasiti a'ti yej isato' iga xinemaka?

¹² Notajwewejmej Jacob nekawilijkej inin pozo, yéj no nigaj kikixtiaya a'ti iga koniaya iwán ipilowan iwán iyolkamej. In tej, ¿ix majya sej que yéj?

¹³ Jesús kijtoj:

—Nochi yej koniáj inimpa a'ti, sejo' atanekiskej;

¹⁴ e' yej makoni a'ti yej nej nia nikmakati, ayí'o' atanekis. Iga inón a'ti yej nikmakas, kistos ipan yéj ken se atzontekon yej kichwa iga wel maono nochipa wan Dios.

¹⁵ Siwa' kijtoj:

—Áchiwa' xinemaka in inompa a'ti, iga ay'ya mani-ataneki iwán ay' manikikixtiki nigaj.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—Xaj xiknotzati mowewej iwán xiwiki sej.

¹⁷ Siwa' kijtoj:

—Ayá' niwewejyoy.

Jesús kijlij:

—Ómpaya ken tikijtoj iga ayá' tiwewejyoy;

* 4:9 4:9 Judiyojmej akiye'itaya iga taga' matajto wan siwa' pan calle. † 4:9 4:9 Xikita glosario "Samaria, Samaritanos".

18 iga tikasíkaya cinco mowewej, iwán yej inán tikpiá ayéj mowewej. Ómpaya nokta ken tikijtoj.

19 Kuá' inín kikagui' siwá', kijtoj:

—Nej nikita iga tej tiprofetaj.

20 Notajwewetkej, samaritanojmej, kiweyimatiltijkej Dios nigaj ipan inín tepe'; e' amejemen anjudiyojmej ankijtowaj iga Jerusalensan petz ómpasan wel moweyimatiltiá Dios.

21 Jesús kijtoj:

—Tej xinēcredo, yawi asiti hora iga amejemen anyawij ankiweyimatiltitij toTaj, ay'ya anwítzeskej ipan inín tepe' niga anyáskejo' Jerusalén.

22 Amejemen ansamaritanojmej ayá' ankimatij a'yéj ankiweyimatiltiáj; e' nejemēn nikmatij a'yéj nemi nikweyimatiltiáj, puej Dios kitapejpen judiyojmej iga pan nejemej makisa yej tasalvarowa.

23 E' asis hora, iwán inanya nokta kuá' yej kimela'weyimatiltiáj toTaj, yawij kichiwatij ijkón ken kineki iyEspíritoj Dios. Iga toTaj ijkón kineki makichiwakan yej kiweyimatiltiáj.

24 Dioswa' Espiritu, iwán yej kiweyimatiltiáj makichiwakan ken kajasi, ijkón ken kineki Dios iyEspíritoj.

25 Siwá' kijtoj:

—Nej nikmati iga yawi wítzeti in Mesías —yej kitojneki Cristo—; iwán kuá' yéj mawiki, nochi neñojma-ijliskej yej ayá' nikmatij.

26 Jesús kijtoj:

—Inonwa' nej, yej nemi tatapowa mowan.

27 Iwán íkuá' asikej idiscipolójmej, iwán san tajtachixtikajkej iga kitakej Jesús tatapojto' iwán siwá'. E' ayagaj mixewij iga makitajtani te kinekiá inón siwá', o te kipojtoyaj.

28 Siwá' kikajtej iyakon iwán yajki altepe', iwán kijlij la gente:

29 —Xikitatij se taga' yej neñojma-ijlij inochi yej nikchij. ¿Ix ayéj an ininya in Mesías?

30 Iwán kiskej ipan altepe' iga yajkij kan onoya Jesús.

31 Mie' discipolójmej kitejteki'ijlijtoyaj Jesús:

—Tamachtiani, achi xitakua.

32 E' yéj kijtoj:

—Nej nikpiá tákual yej amejemen ayá' ankixmatij.

33 Iwán idiscipolójmej pewakej iga mosesepantajtani:

—¿Ix ayá' an kiwajliguilijkej tejté yej kikuaj?

34 E' Jesús kijtoj:

—Iga manikchiwa ken kineki yej neñitan, iwán manik-tamili itekipánol; inonwa' in notákual.

35 Amejemēn ankijtowaj: “Políwi-o' cuatro meses iga la cosecha”; e' nej nimitzijiáj: Xikitakān mǐjlimej, chika'ya yej motojtōga' iwān welja moteki.

36 Yej kinechkowa yej kikixtiá pan mǐjli,‡ Dios yawi kimakati yej yekti. Iwān yej kicreḏowaj, nochipa onoskej wān Dios iga yej kipowa itájtōl Dios iwān yej kinechkowa yej kikixtiá pan mǐjli, masempaḱikān.

37 Iga melá' nokta ken yej mojtowa: “Sewa' in yej kitōka, iwān se' in yej kinechkowa yej kikixtiá pan mǐjli.”

38 Nej nimitztitankej amejemēn iga xikosecharōkān kān ayá' antekipanojkej; séwo'wa' in yej tekipanojkej, e' amejēmēnwa' in yej ankitekij yej yejemēn kitōkkej.

39 Mia' yej chantitokej ipan inón altepe' de Samaria kicreḏojkej Jesús iga ijkín kijtoj siwá': “Ne-ijlij inochi yej nikchij.”

40 Iwān kuá' asikej yej wálkej Samaria, kitejteki'ijlijkej Jesús iga makáwi-o' iwān yejemēn. Yéj kawí' ompa ome días,

41 iwān mia' máj kicreḏojkej iga kikakikej yej yéj kij-towaya.

42 Iwān kijlijkej siwá':

—Inān nicreḏowaj, ayejsan iga inón yej tej anne-ijlijkej, sino que iga nejemēn nō nikakikej iwān nikmatij iga yéj nokta in Cristo yej kisalvarowa nochi gente yej ono' ipan inin tajli.

Jesús kachitialtiá gobierno itekipanowāni ipiltzīn

43 Kuá' pánoja inón ome días, Jesús kisa' Samaria iwān yajki ipan ital Galilea.

44 Porque Jesús kijtoj iga nisé profeta ayá' kiye'itaj ipan iyaltepe'.

45 Kuá' asi' Galilea, yej ompa chantitoyaj ki-omemawijkej Jesús, iga la gente nō yajkaj Jerusalén iga kilwichiwilītoyaj la Pascua iwān kitakej inochi yej íkuá' kichij Jesús.

46 Jesús yajki sej altepe' yej itōká' Caná yej ono' estado de Galilea, kān kichij vino iga a'ti. Iwān ompa onoya se ṭaga' yej itekipanowāni el rey. Inón ṭaga' ichān altepe' Capernaum wān wētitoya ipiltzīn.

47 Kuá' inón tekipanowāni kimati' iga Jesús kisa'ya Judea iwān ási'ya Galilea, yajki kitato iwān kitejteki'ijlij iga mayawi ichān iga maki-achitialti ipiltzīn, yej mikisnekiaya.

48 Jesús kijtoj:

—Amejemēn ayá' anikreḏowaj, siga ayá' ankitaj tejté yej ayi'pa mo-ita.

‡ 4:36 4:36 Inin kijtojneki, yej kipowaj ye'noticiaj iga makicreḏokān ipan Jesús.

49 E' inón tekipanowani kijtoj:

—NoTęko, nimanın xaj, mięj aya miki nopiltzın.

50 Jesús kijtoj:

—Xaj mochan; mopiltzın isato'.

Inón taga' kicređoj yej Jesús kijlij, iwán yajki.

51 Mieј asitiaya ichan, itekipanowanimeј kixnamikitoј iwán kijlijkej:

—;Mopiltzın isato'!

52 Yěj kitajtan itekipanowanimeј te hora pęwa' iga yęktiya kimachilij ipiltzın, iwán kijlijkej:

—Yalwa a la una de la tarde pojpoliwi' iga kawantoya.

53 Tetaj kejlan iga inón hora nokta kuą' Jesús kijlij: "Mopiltzın isato'"; iwán yěj iwán inochi ifamiliaј kicređojkej ipan Jesús.

54 Iga ininya ome vej Jesús kichij milagro kuą' yajki Galilea iga kisa' Judea.

5

Jesús kachitialtiá se yej takuawayaxto' yej ichan Betesda

1 Máj máј judiyojmej nemi ilwichiwayaj ken kitekimakaj itajtł Dios, iwán Jesús yajki sej Jerusalén kan nento' ilwi'.

2 Ipan inón altepe', itęnoj puerta yej itoқа' borreјojmej* onoya se ayawalwěj, ipan hebreo† itoқа' Betesda, kipiá cinco itasejkanyo.

3 Ompa wejwetztoyaj komati yej wętitokej, pachameј, koхomeј iwán sekin yej awel mołınayaj yej kichixtoyaj mamolina a'ti.

4 Iga kuą'san iyangel‡ Dios temowaya ipan a'ti iwán kipepeyawaltiaya; iwán yej achto kalakiá ipan a'ti, kuą' pachiwiá iga pepeyawaya, achitiaya san katiapa kokolis makipiá.

5 Ompa onoya se taga' yej wętitoya treinta y ocho años.

6 Kuą' Jesús kita' iga ompa wetzto', kimati' iga ikyyay ompa ono', kitajtan:

—¿Ix tikneki xi-achitiá?

7 Yeј wętito' kijtoj:

—NoTęko, ayagaj ne-akiá atampa kuą' pepeyawaya a'ti. Kuą' nikneki manikalaki, sewo' achto kalaki.

8 Jesús kijlij:

—Ximoketza, xikui motapech iwán xaja.

9 Íkuą'san in inón taga' achitiá', kikui' itapech iwán pęwa' nejnen. E' como inón día mosewilo,

* 5:2 5:2 Weyi-altepe' Jerusalén tzaktoya iga tekólal wan kipiaya mia' kan kalakilo, sejsé de inımej kipiaya itoқа'. † 5:2 5:2 Xikita glosario "Hebreo".

‡ 5:4 5:4 Xikita glosario "Ángel".

10 judiyojmej kijlijkej yej achitiá':

—Inín día mosewilo; ayekti iga xikuiga motapech.

11 Inón taga' kijtoj:

—Yej neachitaltij, ne-ijlij: “Xikui motapech iwán xaja.”

12 Yejemēn kitajtankej:

—¿A'yéj in inón yej mitzijlij: “Xikui motapech iwán xaja”?

13 E' inón taga' ayá' kimatiá a'yéj kachitaltij, iga Jesús kajkakala' tatzatzalan, inón iga akixmati'.

14 Iwán Jesús kasi' weyitiopan in inón yej kachitaltij, iwán kijlij:

—Ta' xinekaki, inán ti-achitia'ya, ay'ya xikchiwa yej ayekti, iga amo majya sej tiwetías.

15 Iwán inón taga' yajki, iwán kijlij judiyojmej iga Jesuſwa' in yej ki-achitaltij.

16 Inón iga judiyojmej kitemowayaj Jesús iwán kimiktijnekiáj, iga taachitaltiaya ipan día kuá' mosewilo.

17 E' Jesús kijtoj:

—NoTaj nochipa tekipanowa, iwán nej nō nitekipanowa.

18 Inón iga judiyojmej majya kimiktijnekiáj Jesús, ayejsan iga ayá' kichiwaya ken tatekimaka la ley iga amo matekipano ipan día kuá' mosewilo, nō kijtowaya iga iTaj Dios, ijkón kijtojneki iga yej nō Dios.

Ken iga reinarowa iPiltzín Dios

19 Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga nej yej iPiltzín Dios noselti awel nikchiwa nité; nikchiwasan petz yejsan nikita iga kichíwa noTaj. Inochi yej kichíwa noTaj, nō nikchiwa nej yej nitePiltzín.

20 NoTaj nepoxchokiliá iwán nenextiliá inochi yej kichíwa; iwán yáwi-o' máj nenextiliti mia' yej ayagaj wel kichíwa, iga inón ankitaskej, te anmoyolmajtiskej.

21 Iga ijkón ken noTaj kixitiá yej miktokej iwán kimaka vida, nō nej yej tePiltzín yej nej niknekis, nikmakas vida.

22 TeTaj ayá' tajuzgarowa, nej yej iPiltzinya nemá' iga wel manitajuzgaro,

23 iga inochi gente maneweyimatilti nej yej tePiltzín kensan noTaj nō kiweyimatiltiáj. Yej ayá' kiweyimatiltiáj tePiltzín, ayá' nō kiweyimatiltiá noTaj yej neſitan.

24 'Nimitznojma-ijliáj: Yej kikaki yej nikijtowa iwán ki-credowa ipan yej neſitan, nochipa yawi onoti wán Dios; ayo' mojtōj iga makicastigarokan iga kichij yej ayekti, mikíkaya wán ojpa-ísa'ya sej.

²⁵ Nimitznojma-ijliáj, iga yawi asiti la hora, iwán ámansan nokta, kuá' yej miktokej^S yawij kikakitij notájtól nej yej iPiltzín Dios; iwán yej kicredoskej yawij isatij.

²⁶ Iga noTaj Dios wel tamaka vida, nõ nemá' nej yej iPiltzín iga manitamaka vida.

²⁷ Iwán nemá' poder iga wel manitajuzgaro, iga nej iPiltzín Taga'.

²⁸ Amo ximoyolmajtikan iga inún nikijtowa, iga yawi asiti kuá' nochi yej miktokej yawij kikakitij notájtól

²⁹ iwán kijekisaskej kajkan toktokej. Yej kichijkej yej yekti, yawij ojpa-isatij iwán nochípaya onoskej wán Dios; e' yej kichijkej yej ayekti, yawij ojpa-isatij iga yawij kicastigarotij.

Monextiá iga Jesús mandarowa

³⁰ 'Nej awel nikchiwa nité yej nejsan nikneki. Ni-tajuzgarowa ijkón ken netekimaka noTaj, iwán yej nej nikchiwa ijkonya nokta, iga ayá' nemi nikchiwa ken nej nikneki, sino que nemi nikchiwa ijkón ken kineki toTaj yej netitan.

³¹ Siga nejsan katka manikijto iga ómpaya ken nikchijto', wel mojtowa iga nemi nitakajkayawa.

³² E' ono' sewo' yej ye'tatapowa iga nej, iwán nej nikmati iga inón yej nemi ye'tajtowa iga nej, ayá' takajkayawa.

³³ Amejemen ankititankej yej makitajtanitij Juan, iwán yej yéj kijtoj, melá' nokta.

³⁴ E' nej ayá' nikneki iga agaj maye'tajto de nej, inún nikijtowa iga xicredokan yej kijtoj Juan wán ximosalvarokan.

³⁵ Juan kuá' tamachtij, itájtól ken tikita katka se ti'ti yej wewelontoya iwán tawiaya, iwán amejemen ankinekikej xipakikan iga inón ti'ti yej ayá' wejkej mitztawijtoyaj.

³⁶ E' nej nikpiá kan niktaksaltia notájtól, máj yekti que yej kijtoj Juan. Yej nej nikchiwa, inón yej toTaj ne-ijlij iga manikchiwa, iwán inón yej nikchiwa, kinextiá iga kena, toTaj netitan.

³⁷ Iwán toTaj yej netitan, nõ ye'tajtowa iga nej, iwán amejemen ayí' ankikakij itájtól, niga ayí' ankitaj,

³⁸ niga ankipiáj itájtól ipan amoalmajmej iga ayá' anki-redowaj ipan nej yej netitan toTaj.

³⁹ Amejemen anmoye'machtiáj itájtól Dios, iga amejemen ankijtowaj iga wel ompa ankasij yej mitznextiliáj kén wel xonokan nochipa wán Dios; ompa kan ikuilijto' tajtowa de nej,

⁴⁰ e' amejemen ayá' ankinekij xinetchokan iga xonokan nochipa wán Dios.

41 'Nej ayá' nikneki agaj maye'tajto de nej.

42 Iwán nej nimitzixmatij, iwán nikmati iga ayá' ankinekij Dios.

43 Nej neṭitan noTaj, iwán amejemen ayá' anneṭajtolkuij; iwán siga se' mayokawiki yej ayagaj kititan, inón sí ankita-jtolkuiliskej.

44 ¿Kén wel anneṭedowaj, siga amejemensan ankinekij iga toknimej mamitzweyimatiltikan, iwán ayí' annemij ken kajasi iga Dios mamitzye'itakan?

45 Amo ankijtokej iga nej nimitztelwiskej iyixtaj noTaj; yejwa' mitztelwiáj Moisés, yej amejemen ípan anmoconfiarojtokej.

46 Siga katka amejemen xicredokan yej Moisés kijtoj, nej no katka anneṭedowaj, iga yej kijkuiloj Moisés tajtowa de nej.

47 E' siga ayá' ankicredowaj yej yéj kijkuiloj, ¿kén anyawij ankicredotij yej nimitzijliáj?

6

Jesús kitamaka cinco mil tajtaga'

1 Kuá' Jesús tami' tajtoj, yajki iyikampa lago de Galilea, yej no itoka' lago de Tiberias.

2 Mia' kitokatinemiáj iga kitakej kichij milagro kuá' kachitaltijtinemi' yej wetitokej.

3 Iwán Jesús tejkaj ipan tepe' iwán ompa motalij iwán idiscipolojmej.

4 Na'ya katka iga la Pascua,* yej iyilwi judiyojmej.

5 Kuá' Jesús kita' iga pox komati yej nemi asij, kijlij Felipe: —¿Kan tiáskej tikowatij tákual iga inochi inimej gente?

6 Inón kijtoj iga makikaki te kijtoj Felipe, iga Jesús kimatiá te yawi kichiwati.

7 Felipe kijtoj:

—Ke' se kitaniá ocho meses ni alín ayá' kimaka iga matikowakan tákual iga matikmajmakakan ajachi inimej gente.

8 Iwán Andrés yej iyiknín Simón Pedro, yej no idiscipoloj Jesús, kijtoj:

9 —Nigaj ono' se choochin, kipiá cinco pan de cebada iwán ome topoj; e' inín ni alín ayá' kimaka iga poxsan timiakejmej.

10 Iwán Jesús kijtoj:

—Xikijlikan inochi mamotalikan.

Ompa onoya sakatzitzin, iwán motajtalijkej ken cinco mil tajtaga'.

* 6:4 6:4 Xikita glosario "Pascua".

¹¹ Iwán Jesús kikui' inomej pan, kuá' támi'ya kimá' gracias Dios, kimajmá' idiscipolojmej iga yejemej makimajmakakan yej ejewatoyaj. Ijkonсан nō kichij iwán topo, kimajmakakej este ke' kinekikej.

¹² Kuá' ixwikeja, Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Inochi xiknechkokan yej ay' kikuajkej, iga amo mapet-zpoliwi nité.

¹³ Yejemen nochi kikuikej, iwán kitēmijkej doce chiki-wimej itatajkolka yej ay'ya mokua de inón cinco pan de cebada.

¹⁴ Kuá' la gente kita' iga Jesús kichij milagro, kijtojkej:

—Kena, inin profeta yej momatiá iga yawi witzeti ipan inin tajli.

¹⁵ E' como Jesús kimati' iga kinekiáj makiteki'wigakan iga makitalikan de rey, kisa' ompa, iwán yajki iyixko tepe', iga kinekiá maono iselti.

Jesús nejnemi iyixko a'ti

¹⁶ Kuá' tayowáti'ya, idiscipolojmej Jesús yajkij laguna,

¹⁷ tejkejkej ipan se ákal iwán pewakej apanowaj iga maasikan Capernaum. Inón hora mela'takomichkanya nokta, iwán Jesús aya asiá.

¹⁸ Iwán íkuá' pewa' ejeka' yej pox tajpalej iwán mopapalakachowaya a'ti.

¹⁹ Kuá' nejnénkeja ipan ákal ken cinco o seis kilómetros, kitakej Jesús iga nejnentiwi' iyixko a'ti iga kiná'tejojtiwi' ákal, iwán majmawikej.

²⁰ Jesús kijtoj:

—¡Nej niJesús, amo ximajmawikan!

²¹ Iwán yejemen taomemawijkej iga kitejkawiltijkej Jesús ipan ákal, iwán nimaninsan asikej ompiga kan nemi yayaj.

La gente kitēmowa Jesús

²² Ipanya se' día, yej kawikej iyikampa a'ti, kimatikej iga Jesús idiscipolojmej yajkij ipan inón setzin ákal yej ompa onoya, iwán Jesús ayá' yaya iwamej.

²³ Mie se' ákalmej asikej yej kiskej ipan altepe' Tiberias, asikej na'san kan takuajkej kuá' toTeško kimá' gracias Dios iga tákual.

²⁴ Inón iga kuá' la gente kitakej iga ompa ateyi Jesús, niga idiscipolojmej, tejtejkajkej ipan ákalmej iwán yajkij Capernaum iga kitēmotoj.

Jesús kenkuá' pan yej tamaka vida

²⁵ Kuá' yejemen asikej iyikampa laguna, kasikej Jesús iwán kitajtankej:

—Tamachtiani, ¿keman tiwalaj nijiga?

26 Jesús kijtoj:

—Nej nikijtowa iga amejemen anetemojtinemij iga san antakuajkej este amixwikej, ayéj iga ankiçredojkej yej ankitakej iga nikchiwa milagro.

27 Amo xitekipanokan iga san tákual yej tami, sino que iga tákual yej kichiwa iga xonokan nochipa wan Dios. Inómpawa' in tákual yej nia nimitzmakatij, nej yej iPiltzin Taga', iga Dios yej tóTajpa kijlij iga ijkón makichiwa.

28 Kitajtankej:

—¿Te nikchiwaskej iga manikchiwakan ken Dios kineki?

29 Jesús kijtoj:

—Dios kineki iga xicredokan ipan inón yej yéj kititan.

30 Iwán kitajtankej:

—¿Te milagro wel annenextiliáj iga manikitakan iga manimitzcredokan? ¿Te wel tikchiwa?

31 Ikya notajwewejmej kikuajkej maná[†] ipan desierto, ken kijtowa kan ikuilijto': "Dios kimá' inomej iga makikuakan pan yej wala' ipan cielo."

32 Jesús kijtoj:

—Nej nimitzijliáj: Ayéj Moisés yej tamajmaka pan yej wí' ipan cielo, sino que noTaj yej tamajmaka in mela'pan yej wí' ipan cielo.

33 Iga inón pan yej Dios tamaka, inón yej temoj ipan cielo, iwán kimaka vida nochi gente.

34 Iwán yejemen kijtojkej:

—NoTe'ko, nochipa xinemakakan ino'mpa pan.

35 Iwán Jesús kijtoj:

—Nejwa' in inón pan yej tamaka vida. Yej netoka ayí' yawi mayanati; iwán yej necredowa, ayí' yawi atanekiti.

36 E' ken nimitzijlíjeja, ayá' annecredowaj, malej iga anne-itájeja.

37 Nochi yej toTaj nemaka, netokaj; iwán yej netokaj, aniksenkokajtewaskej.

38 Iga nej ayá' niwala' ipan cielo iga san manikchiwaki kensan nikneki, sino que iga manikchiwa ken kineki yej netitan.

39 Iwán ijkín kineki toTaj yej netitan; iga amo manikpolo nisé yej yéj netitanilij, sino que maniko'jpa-ixiti keman kuá' yéj wí' tajuzgaroki.

40 Yej netitan kineki iga inochi yej kitachiliá iPiltzin Dios, iwán kicredowa ipan yéj, nikeman ay'ya mikis, iwán nej nia niko'jpa-ixititi kuá' Dios wí' tajuzgaroki.

[†] 6:31 6:31 Dios kimá' maná israelitajmej iga makikuakan, kuá' nemi yayaj ipan desierto. Ex 16

41 Inón iga judiyojmej pɛwakej kipopowakej Jesús, iga sanki' kijtoj: “Nej nipaṇ yej temoj ipan cielo.”

42 Iwán kijtojkej:

—¿In inṇ ayejtaj Jesús yej ipiltzṇ José? Tejemen tikixmatij itaj iwán iyɛ'. ¿Iwán inán kijtowa igaki' temoj ipan cielo?

43 Iwán Jesús kijtoj:

—Ay'ya xinepopojtokaṇ.

44 Ayagaj wel neṭoka siga ayá' kiwajliga toTaj yej neṭitan; iwán nej nia nikojpa-ixitiṇi kuá' Dios wí' tajuzgaroki.

45 Ipan amamej kaṇ kijekuilojkej profetajmej, kijtowa: “Dios yawi kimachtiti inochi.” Nochi yej kikaki toTaj, momachtia' ipan, iwán neṭoka.

46 'Ayéj iga ágaja kita' toTaj; nikita'san nej yej niwajaj de Dios.

47 Nej nimitzijliáj, yej neṇredowa, nochipa yawi onoti waṇ Dios.

48 Nejwa' in paṇ yej nitamaka vida.

49 Amo-ikyapatajwaṇ kikuajkej maná ipan desierto, iwán malej ijkón, mikikejsan;

50 e' nej nitajtowa de inón paṇ yej temowa ipan cielo; yej kikua inón paṇ, ayá' mikis.

51 Nejwa' in inón paṇ yej isato'; yej temoj ipan cielo. Yej kikua inṇ paṇ, yawi onoti nochipa waṇ Dios. Inṇ paṇ yej nia nikmakati, inṇwa' nonakayo. Nia nikmakati iga makipiá vida nochi gente.

52 Judiyojmej pɛwakej iga mosesepan-ijliáj:

—¿Kén matemaka inakayo iga matikuakaṇ?

53 Jesús kijtoj:

—Nej nimitzijliáj, siga ayá' ankikuaj nonakayo nej yej ipiltzṇ Taḡa' iwán ayá' ankoniáj noesy, awel amisatoskej iyixtaj Dios.

54 Yej kikua nonakayo iwán koniá noesy, nochipa yawi onoti waṇ Dios; iwán nia nikojpa-ixitiṇi kuá' Dios wí' tajuzgaroki.

55 Iga nonakayo mela'tákual nokta, iwán noesy melá' nokta yej mooniá.

56 Yej kikua nonakayo iwán koniá noesy, seṭito' nowaṇ, iwán nej nisṭito' iwán.

57 ToTaj yej neṭitan isato', iwán nej nisato' iga yéj; ijkonsan no yej kikua nonakayo, onos iga nej.

58 Nej ayéj ken inón paṇ yej kijliáj maná yej kikuajkej amo-ikyapatajwaṇ, malej iga kikuajkej, e' mikikejsan. Nej paṇ yej temoj ipan cielo. Yej kikua inṇbapa paṇ, yawi onoti nochipa waṇ Dios.

59 Jesús ijkón tamachtij tiopan ipan altepe' Capernaum.

Tájtol yej kichíwa iga nochipa matonokan wan Dios

60 Kuá' kikakikej kén iga Jesús tamachtiá, mia' yej kitokatinemiáj Jesús kijtojkej:

—Inín yej kijtowa ayagaj kojasi; ¿A' wel kitajtólkuilij?

61 Jesús kimati' iga yej kitokatinemiáj kipopojtoyaj, tatajtan:

—¿Ix mitzkuesowaj iga ijkón nitamachtij?

62 ¿Te ankijto wayaj siga xine-itakan nej yej iPiltzín Taga', nemi nitejkawi kan achto nonoya?

63 Espíritojwa' in yej kichíwa iga matonokan; iselti tonakayo akichíwa nité, iwán tajtolmej yej nimitzijlijkej wálaj ipan Espíritu iwán tamaka vida.

64 E' ónogo' sekin de amejemen yej ayá' kicredowaj.

E' Jesús kimatiáy ajá'yéj yej ayá' kicredowayaj, iwán a'yéj yawi kinextiti iga makikitzkikan.

65 Iwán kijtoj:

—Inón iga nimitzijlijkeja iga ayagaj wel wí' kan nono', siga toTaj ayá' kiwajliga.

66 Iwán íkuá'ya, mia' yej kitokatinemiáj Jesús kikajtejkej, iwán ay'ya nemiáj iwán Jesús.

67 Jesús kitajtan doce idiscipolojmej:

—¿Amejemen nõ anyajnékija?

68 Simón Pedro kijtoj:

—NoTeko, ¿a'ya se' maniktokakan? Motájtól nenextiliáj kén iga wel manonokan nochipa wan Dios.

69 Nejemen nicredójkeja, iwán nikmatij iga tej tiCristoj yej iPiltzín Dios yej isato'.

70 Jesús kijtoj:

—¿Ix ayá'taj andocejmej nimitztapejpenkej? Iwán se de amejemen tzitzimi'.

71 Kuá' inín kijtoj, Jesús nemi tajtowa de Judas Iscariote, ipiltzín Simón, iga Judas yawi kinextiti iga makikitzkikan, malej iga yéj se de inón doce idiscipoloj Jesús.

7

Iyikniwan Jesús akicredowayaj

1 Kuá' nochi inín panoj, Jesús nemiá ipan ítal Galilea; ayá' kinekiá maono ipan ítal Judea, iga ompa judiyojmej kimiktijnekiáj Jesús.

2 E' como asitiayay iyilwi ranchojtzitzín*, se ilwi' yej kichíwayaj judiyojmej,

3 iyikniwan kijlijkej:

* 7:2 7:2 Xikita glosario "Tabernáculos o iyilwi ranchojtzitzín".

—Amo xikawí nigaj; xaj Judea iga yej mitztokaj yej ompiga onokej, nō makitakān yej tikchīwa yej ayí'pa mo-ita.

⁴ Siga agaj kineki makixmatikān, ayá' kichīwa tejté ichtákasan, e' siga tikneki mamitzixmatikān, yej tikchīwa, xikchīwa kán nochi mamitzita.

⁵ Niga iyikniwān ayá' kicredowayaj.

⁶ Iwān Jesús kijtoj:

—Aya asi nohoraj, e' iga amejemen malej iga námol hora, nochi yekti.

⁷ Yej ayá' necredojtokej, amejemen awel mitzijiyaj, e' nej, kena ne-ijiyaj, iga nixnextiliáj iga kichijtokej yej ayekti.

⁸ Amejemen xakān ilwitaj; nej ayá' nia iga aya asi nohoraj.

⁹ Kuá' tami' inín kijtoj, Jesús kawí' Galilea.

Jesús yawi ipan iyilwi ranchojtitzin

¹⁰ E' kuá' yájkija iyikniwān, Jesús yajki nō ilwitaj, malej iga ayagaj kita', ken kuá' ichtakayajki.

¹¹ Judiyojmej kitemowayaj Jesús ilwitaj, iwān kijtowayaj: —¿Ix kán an ono' in inón taga'?

¹² Iwān poxsan mia' t̄atapowayaj de Jesús. Sekin kijtowayaj: “Inín taga' pox kichīwa yej yekti”, e' sekin kijtowayaj: “Inín ayá' kichīwa yej yekti; takajkayawa.”

¹³ E' la gente ichtákasan tajtowayaj de Jesús iga kimaj-mawiliayaj judiyojmej yej mandarowayaj.

¹⁴ Kuá' nāwiya día iga nentoya ilwi',† Jesús kala' tiopan-ijti' iwān pe' iga tamachtía.

¹⁵ Judiyojmej madmiradowayaj, iwān kijtowayaj:

—¿Kén kichīwa in inín taga' iga pox wel tamachtía? Ayá' momachtij.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—Ken nimitzmachtíáj ayéj nejsan nikijtowa, iga ijkón kijtowa yej nejt̄itan.

¹⁷ Siga agaj kineki makichīwa ken kineki Dios, yawi kixmatiti siga yej nitamachtía wí' de Dios o nejsan nikijtowa.

¹⁸ Siga nogánajsan niknekiá manimoweyimati, nejsan nimotajtowiliaya. E' nikneki mamoweyimatilti yej nejt̄itan. Inón iga yej nikijtowa, ijkonya nokta iwān ayá' nitakajkayawa.

¹⁹ '¿Ix ayejtaj Moisés mitzmakakej la ley? Iwān nisé de amejemen ayá' kichīwa ken ijkulijto'. ¿Te iga annemiktijnekij?

²⁰ La gente kijtojkej:

—¡Tinemi wān Tzitzimi'! ¿A'yéj mitzmiktijneki?

²¹ Jesús kijtoj:

† 7:14 7:14 Lev 23:33-36

—Igasan nikchij yej yeḱti ipan día kuḗ' mosewilo, ayá' ankiye'itakej.

22 E' Moisés mitznex̄tilijkej iga ximocircuncidarōkan,‡ (malej iga ayéj achto Moisés yej tatekimá' iga mamocircuncidarōlo, yajkij amo-ikyapatajwan), inōn iga amejemen ankicircuncidarowaj se choochin malej iga ipan día kuḗ' mosewilo.

23 Iwán inán amejemen iga san ankichiwaj ken kijtowa iley Moisés, ankicircuncidarowaj se choochin ipan día kuḗ' mosewilo, ¿te igataj mitzkuesowaj iga nitaachitiltij ipan día kuḗ' mosewilo?

24 Amo xitajuzgarōkan san ken ankitaj, kuḗ' agaj anki-juzgarowaj, xitaye'juzgarōkan.

Jesús kijtowa kan walaj

25 Sekin yej chantitoyaj Jerusalén, pewakej tatajtankej:

—¿Ix ayéj inín in yej kitejtinemij iga makimiktikan?

26 Ta' xikitakan, ne tatajtojtō' kan onolo', iwán ayagaj kijliá nité, in yej mandarowaj, ¿ix an kimela'kredójkeja iga inín taga' in Cristo?

27 E' tejemen tikmatij de kan wí'; iwán kuḗ' mawiki Cristo, ayagaj yawi kimatiti de kan wí'.

28 Kuḗ' Jesús kikagui' inín, tamachtijtoya tiopan-ijti', iwán tajtoj recio:

—iWantaj ankijtowaj iga anne-ixmatij wan ankimatij kan niwalaj! E' ayá' niyokawalaj, sino que neṱitan se yej ayí' takajkawawa, yej amejemen ayá' ankixmatij.

29 Nej sí nikixmati iga ipan yéj nikisa', iwán yéj neṱitan.

30 Iwán kinekiáj makikitzkikan, e' ayagaj kimatalilij iga Dios ayá kine'.

31 Mia' yej kicredojkej ipan yéj, iwán kijtojkej:

—Kuḗ' mawiki Cristo, ¿ix majya yawi kichiwati milagro que inín taga' kichywa?

Fariseojmej kitekimaka policiyajmej iga makipresojuwikan Jesús

32 Fariseojmej kikakikej yej la gente kipojtoyaj de Jesús; iwán fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej kititankej policiyajmej§ yej tacuidarowaj weyitiopan iga makikitzkikan Jesús.

33 Iwán Jesús kijtoj:

—Ayá' niwejkawas iga amowan nia nonoti, iwán niati sej kan ono' yej neṱitan.

‡ 7:22 7:22 Xikita glosario "Circuncisión".

§ 7:32 7:32 Xikita glosario

"Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan".

³⁴ Amejemen annetemoskej, e' ayá' anneasiskej, iga awel anyaskej kan nej nonos.

³⁵ Judiyojmej pewakej iga mosesepantajtani:

—In inín, ¿kan an ya'ti iga ay'ya wel tikasiskej? ¿Ix an ya'ti kimachtiti judiyojmej yej chantitokej ipan ital griegojmej, inomej yej papayintinemij iwán kimachtij no griegojmej?

³⁶ ¿Ix te an kijtojneki in inón yej kijtoj: “Annetemoskej, e' ayá' anneasiskej, iga awel anyaskej kan nia nonoti”?

Weyamej yej kipiá a'ti yej isato'

³⁷ Kuá' ási'ya día iga tami ilwi', inón día nokta yej máj weyi-ilwi'; inón día, Jesús moketza' iwán tajtoj recio:

—Siga agaj ataneki, mawiki kan nono' iwán maati.

³⁸ Xicredokan notájtól iwán ipan amoalmajmej kistos ken weyamej yej kichiwaj iga xonokan nochipa wan Dios. Ijkón kijtowa kan ijkuilijto' itájtól Dios.

³⁹ Iga inón kijtoj Jesús, kijtoj iga yej kicredoj itájtól, kipiás iyEspíritoj Dios; íkuá' aya wítziá iyEspíritoj Dios, iga Jesús aya kiweyimati'tiyaj ipan cielo iga aya ojpa-isa.

Moyojoykatilo

⁴⁰ Sekin yej ompa onoyaj kuá' kikakikej inín, kijtojkej:

—Inín taga' profeta nokta yej tikchixtoyaj.

⁴¹ Sekin kijtowayaj:

—Ininya in Cristo.

E' sekin kijtojkej:

—¿Ix wel Cristo ma de Galilea?

⁴² Kan ijkuilijto' kijtowa iga Cristo yawi kisasi ipan ipilowampa ipilowan rey David iwán naceroj Belén, ipansan inón altepe' kan ichan David.

⁴³ Inón iga moyojoykatilo' iga itechko Jesús.

⁴⁴ Sekin kinekiáj makipreso'wikan Jesús, e' ayagaj mixewij.

Tekiwajmej akicredowaj Jesús

⁴⁵ Policiyajmej yajkij kan onokej fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej, iwán kitajtankej:

—¿Te iga ayá' ankiwajligakej?

⁴⁶ Policiyajmej kijtojkej:

—¡Ayí' nikakij agaj matajto ken inín taga'!

⁴⁷ Iwán fariseojmej kijtojkej:

—¿Amejemen noya mitzkajkayajkej?

⁴⁸ ¿Ix ágaja de tojefejmej o de tejémejpa fariseojmej kicredoj ipan yéj?

⁴⁹ E' inimej yej kitokaj Jesús akixmatij iley Moisés, inón iga Dios yawi kicastigaroti.

⁵⁰ Nicodemo yej se vej yajka tayowa kitatoya Jesús, yej no katka fariseo, kijtoj:

⁵¹ —Toley tatekimaka iga awel tikijtowaj iga mamiki se taga' siga ayá' achto tikakij wan tikmatij te kikometeroj.

⁵² Iwán kijlijkej:

—¿In tej no ticalileo? Ximomachti kan ijkuilijto', iwán tikitas iga nisé profeta ayá' wəłaj de Galilea.

Siwa' yej najnamolnemi

⁵³ Iwán sejsé de yejemej yájkija ichamej.

8

¹ E' Jesús yajki ipan tepe' yej itoqa' Olivos.

² Ipan se' día, yowalti' yajki tiopan. Iwán nochi gente kitechoj, iwán Jesús motalij iwán pewa' tamachtij.

³ Iwán yej tamachtiaj ipan la ley iwán fariseojmej, kiwajliguilijkej Jesús se siwa' yej kimawetziltijkej wan se taga' yej ayá' iwán namiktito' iwán kitalkej itajkoyan la gente,

⁴ iwán kijlijkej Jesús:

—Tamachtiani, inin siwa' nikmawetziltijkej iwán se taga' yej ayá' iwán namiktito'.

⁵ Iley Moisés tetekimaka iga ijkimpa siwa' matiktemiktikan. ¿In tej, ken tikijtowa?

⁶ Inon kijlijkej kansan makimawetziltikan, iga ijkon wel makitelwikan. Iwán Jesús mokototzoj iwán pewa' tajkuiloj ipan tajli iga imájpil.

⁷ E' como kitajtantoyajsan, moketza' iwán kijtoj:

—Agaj de amejemej yej momachilia iga ayi' kichij yej ayekti, inon achto makipatanaltili te'ti inin siwa'.

⁸ Iwán sej mokototzoj iwán majo' tajkuiloj ipan tajli.

⁹ E' yejemej kuə' inin kikakikej, momachilijkej iga aye'nemij, iwán sejsé sejsé kistiajki. Achto kiskej yej wewetkeja. Iwán kuə' nóchiya kiskej, Jesús kawi'san iwán siwa' iga ompay kikajtejkej.

¹⁰ Iwán Jesús moketza' iwán como kita' iga petz síwa'san onoya, kijlij:

—Siwa', ¿kan onokej in yej mitzmiktijnekiáj? ¿Ix ayagaj kijtoj iga ximiki?

¹¹ Siwa' kijtoj:

—Ayagaj, noTeko.

Jesús kijtoj:

—Nej no ayá' nikijtowa iga ximiki; inán xaja iwán ayo' xikchiwa yej ayekti.

Jesús yej tetawia pan toalmaj

12 Jesús tajtoj sej iwán la gente, iwán kijtoj:

—Nej yej niktawíá nochi gente pan iyalmajmej; yej neṭoka ayí' nemis kan takomichkan, majwa' kipiás yej kitawíá ipan iyalmaj iwán kipiás nokta vida.

13 Fariseojmej kijtojkej:

—Tejsan timotajtowiliá, iwán iga mogánajsan timotajtowiliá, avalerowa.

14 Jesús kijtoj:

—Malej iga nejsan nimotajtowiliá, e' kena valerowa, iga nikmati kan niwalaj iwán nikmati kan nia, e' amejemen ayá' ankimatij kan niwalaj niga kan nia.

15 Amejemej antajuzgarowaj ken kiyé' ita taga'. Nej ayagaj nikjuzgarowa,

16 e' siga nitajuzgarowa, nikchiwa ken kajasi iga ayá' nikchiwa nosélti, sino que iwán noTaj yej neṭitan, iwán nitajuzgarowa.

17 Ipan amoley ijkuilijto', iga kuá' ome kitakej te mochij iwán sansé kijtowaj yej kitakej, inón yej kijtowaj, ijkonya.

18 Nej nimotajtowiliá, iwán noTaj yej neṭitan mochíwa se' yej neṭajtowiliá.

19 Iwán kitajtankej:

—¿Kan ono' moTaj?

Jesús kijtoj:

—Amejemej ayá' ane-ixmatij, iwán ayá' no ankixmatij noTaj, siga ane-ixmatiáj, no ankixmatiáj noTaj.

20 Inín tajtolmej kijtoj Jesús kuá' nemi tamachtiá weyitiopan, iteñoj cajontzín kan moakiá tomín iga ofrenda. E' ni agaj ayá' kikitzkij, iga Dios aya kine'.

Kan nej niqj amejemen awel anyawij

21 Jesús kijlij sej judiyojmej:

—Nej niati, iwán amejemej aneṭemoskej, e' anyawij anmikitiy iga ankichijtokej yej ayekti wan ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj. Kan nej nia, amejemej awel anyawij.

22 Iwán judiyojmej kijtojkej:

—¿Ix anka kejlámiki iga momiktij, anka inón iga kijtowa iga awel tiáskej kan yéj yawi?

23 Jesús kijtoj:

—Amejemen nigaj amochan ipan inín tajli, nej nochan ajko. Amejemej de inín tajli, iwán nej ayéj de inín tajli.

24 Inón iga nimitzijlijkej iga amejemej anyawij anmikitiy iga ankichijtokej yej ayekti wan ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj. Siga amejemej ayá' ankreḏoskej iga nej

niCristoj,* anmikiskej wān ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj yej ayekti.

²⁵ Iwān kitajtankej Jesús:

—¿A'taj yej in tej?

Jesús kijtoj:

—Inōsan ken nimitzijlijkej achto.

²⁶ Ónogo' komati yej wel nimitzijliáj yej ayompa ankichiwaj. E' yej neṭitan ayá' takajkawāwa iwān nikijliá la gente kensan nikagui' kijtowa yej neṭitan.

²⁷ E' yejemej ayá' kimatikej iga nemi tajtowa de Dios yej iTaj.

²⁸ Inón iga Jesús kijtoj:

—Kua' amejemej anyawij aneajkokuitij ipan cruz, nej yej iPiltzīn Taga', íkua' ankimatiskej a'yéj nej. Ayá' nikchīwa yej nej nikneki, nikijtowa kensan noTaj neṅextilij.

²⁹ Iga yej neṭitan ono' nowān; noTaj ayá' neṣemaka, iga nochipa nikchīwa yej yejpa kiyē'ita.

³⁰ Kua' Jesús kijtoj inimej tájtōl, mia' kicreḍoj ipan yéj.

Ipilowān Dios iwān yej kichijtokej yej ayekti

³¹ Jesús kijlij judiyojmej yej kicreḍojkej ipan yéj:

—Siga amejemej amoconfiarojtoskej ipan notájtōl, anmochīwaskej annomela'discipolojmej.

³² Iwān ankixmatiskej yej melá' nokta, iwān ken kua' ayo' nité mitzilpitoskej.

³³ Yejemej kijtojkej:

—Nejemej ipilowān ipilówampa Abraham iwān ayí' ni-mochīwaskej agaj iyescłavoj;† ¿te iga tej tikijtowa iga neṅexitomaskej?

³⁴ Jesús kijlij judiyojmej:

—Nimitzijliáj iga inochi yej kichīwa yej ayekti, ilpito' iga inón yej kichīwa yej ayekti.

³⁵ Sē esclavo ayá' nochipa onos ipan sē kajli. E' sē tepiltzīn, kena, kajasi maono nochipa pan sē kajli.

³⁶ Inón iga, siga nej yej iPiltzīn Dios nimitzxitomaj, amejemeṅ annomela'xitontoskej.

³⁷ Nikmati iga amejemej ipilówampa Abraham. E' annemiktijnekij iga ayá' ankichiwaj ken nikijtowa.

³⁸ Nej nikijtowa yej neṅextilij noTaj, iwān amejemej ankichiwaj yej amotaj mitznex̄tilijkej.

³⁹ Yejemej kijtojkej:

—Notájmejwa' Abraham.

* **8:24 8:24** Español: Soy yo; judiyojmej kimatiáj iga Dios nō motokawij: “Yo Soy”. Ex 3:14; 6:2. Jesús kua' kijtowa “Yo Soy”, monex̄tiá iga yéj el Cristo yej Dios kitān. † **8:33 8:33** Xikita glosario “Esclavo”.

Iwán Jesús kijtoj:

—Siga katka amejemej ipilowañ Abraham, ankichıwayaj ken yéj kichij.

⁴⁰ E' inán amejemen anñemiktijnekij iga san nimitzijlijkej yej melá', yej Dios nenextilij. ¡Abraham ayí' ijkón kichij!

⁴¹ Amejemej ankichıwaj ken kichıwa amotaj.

Iwán yejemej kijtojkej:

—Nejemej ayéj nipejpemej. Nikpiáj sesan notajmej, inonwa' Dios.

⁴² Jesús kijtoj:

—Siga melá' iga Dios amotaj, amejemej anñenekıáj, iga nej neñitan Dios. Ayá' niyokawajaj, sino que Dios neñitan.

⁴³ ¿Te iga ayá' an kentenderowaj yej nikijtowa? Iga ayá' nokta ankikakisnekij notájtól.

⁴⁴ Amejemej amotaj tzitzimi', iwán ankichıwasnekij ken amotaj kineki. Tzitzimi' nochipa tamiktiá iwán takajkayawa. Ayí' kijtowa yej melá' nokta, wañ kuá' takajkayawa momela'nexıtiá ken iga yéj nokta. Yéjwa' takajkayawa nokta iwán kichıwa iga matakajkayawalo.

⁴⁵ E' nej nimitzijliáj yej melá' iwán amejemej ayá' anñeçredowaj.

⁴⁶ ¿Ayéj de amejemej wel nenextiliá iga nikchij yej ayekti? Iwán siga nej nikijtowa yej melá', ¿te iga ayá' anñeçredowaj?

⁴⁷ Yej itatki Dios, kikaki itájtól Dios. E' iga amejemej ayéj de Dios, inón iga ayá' ankikakij notájtól.

Cristo onoyay kuá' aya onoya Abraham

⁴⁸ Iwán judiyojmej kijtojkej:

—Ómpaya ken nikijtowaj iga tej tisamaritanoj[‡] iwán tikpiá iyespíritoj tzitzimi'.

⁴⁹ Jesús kijtoj:

—Ayá' nikpiá nisé mañespíritoj. Nej nikweyimatıltıtiá noTaj iwán amejemen annealımpamatij.

⁵⁰ Nej ayá' niktemowa iga maneweyimatıltıkan, e' ono' se yej kineki iga maneweyimatıltıkan, iwán yéj tajuzgarowa.

⁵¹ Nimitznojma-ijliáj siga agaj kichıwa ken nej nikijtowa, nikeman ayá' mikis.

⁵² Iwán judiyojmej kijtojkej:

—An sí nikmatij iga tikpiá mañespíritoj. Abraham iwán nochı profetajmej mikikej iwán tej tikijtowa: “Siga agaj kichıwa ken nej nikijtowa, nikeman ayá' mikis.”

[‡] 8:48 8:48 Xikita glosario “Samaria, Samaritanos”.

⁵³ ¿In tej, ix majya sej que to-ikyapatajwewej Abraham? Porque yéj migui', iwán profetajmej nō mikikej, ¿a'taj yéj timomachiliá in tej?

⁵⁴ Jesús kijtoj:

—Siga nejsan nimoweyimatiltiá, ijkón ayá' movalerowa. E' noTaj yej neweyimatiltiá, inonsan yej ankijtowaj iga amoDios.

⁵⁵ E' amejemej ayá' ankixmatij. Nej sí nikixmati; iwán siga nikijtoj iga ayá' nikixmati, nō tewan nitakajkayawas ken amejemej. E' nej sí nikixmati iwán nikchiwa ken yéj kijtowa.

⁵⁶ Abraham, yej amo-ikyapatajmej, pagui' iga kitasnekiá iga niwitiá; iwán kita', iwán poxsan yolpagui'.

⁵⁷ Judiyojmej kijlijkej Jesús:

—Aya tikpiá niga cincuenta años, ¿iwán tikijtowa iga tikita'ya Abraham?

⁵⁸ Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga kuá' aya teyá Abraham, nej nonoyay.

⁵⁹ Iwán kikuikkej te'ti iga kitemiktiayaj Jesús; e' Jesús miyan, iwán kisa' ipan weyitiopan; panoj tatzalan iwán yajki.

9

Jesús kachitialiá se pacha

¹ Kan panotiaya Jesús, kita' se taga' yej itekiya iga pacha.

² Iwán idiscipolorejmej kitajtankej:

—Tamachtiani, ¿te iga an itekiya ga pacha inin taga'? ¿Ix iga itaj o iye' kichijkej yej ayekti, o iga yéj nokta kichij yej ayekti?

³ Jesús kijtoj:

—Ayéj iga yéj kichij yej ayekti, niga itaj niga iye' kichijkej yej ayekti, sino que iga ipan yéj mamonexti yej Dios wel kichijwa.

⁴ Mie'j nono' amowan nia nikchiwati itekipánol yej netitan, iga kuá' yawi tayowatiati, ayágajo' wel tekipanoj.

⁵ Mie'j nono' ipan inin tajli nej kenkuá' niktawia la gente pan iyalmajmej.

⁶ Kuá' Jesús tami' inin kijtoj, chijcha' talpan wan kichij alin soki' iga ichijchal, iwán inon soki' kitililij ipan iyix yej pacha.

⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—Xaj ximo-ixpakati ipan ayawalwéj yej itoka' Siloé —Siloé kijtojneki “yej kititankej”.

Pacha yajki iwán mo-ixpaga', iwán kuá' mokuropa', welja tachaya.

⁸ Iwán yej najna'san ichamej iwán yej kixmatiajya iga pacha, kijtojkej:

—¿Ix ayéj inín yej motaliaya iga kitajtania tomín?

⁹ Sekin kijtojkej:

—Kena, yéjya.

Sekin sej kijtojkej:

—Ayéj yéj, e' ijkompasan ken yéj.

E' yej katka pacha kijtoj:

—Nejya yej katka nipacha.

¹⁰ Iwán kitajtankej:

—¿Te mitzchwilijkej iga wel xitachá?

¹¹ Yéj kijtoj:

—Inón taga' yej itoka' Jesús, kichij alín soki' iwán netalilij ipan noyix iwán ne-ijlij: “Xaj ipan ayawal yej itoka' Siloé iwán ximo-ixpaka.” Nej niajki iwán kuá' nimo-ixpaga', welja nitachá'.

¹² Iwán kitajtankej:

—¿Kan ono' inón taga'?

Iwán yéj kijtoj:

—Anikmati.

Fariseojmej kitajtaniy pacha yej achitiá'

¹³ Iwán yej katka pacha kiwigakej iyixtaj fariseojmej.

¹⁴ E' kuá' Jesús kichij soki' iga kachitaltij pacha, inón día katka kuá' mosewilo,

¹⁵ inón iga fariseojmej sej kitajtankej yej katka pacha kén iga ixtapowi'. Yej katka pacha kijtoj:

—Netalilij soki' ipan noyix, iwán nimo-ixpaga' inán welja nitachá.

¹⁶ Sekin fariseojmej kijtojkej:

—Inón taga' yej kichij ijkón, ayéj Dios kititan, iga tekipanowa malej iga día kuá' mosewilo.

E' sekin kijtojkej:

—¿Kén wel kichiwás milagro se taga' yej ayompa nemi?

Iwán ayá' sansé kijtowayaj,

¹⁷ iwán sej ki-ojpatajtankej inón yej katka pacha:

—Tej, ¿te tikijtowa de inón yej mitzixtapoj?

Iwán yéj kijtoj:

—Nej nikijtowa iga yéj profeta.*

¹⁸ E' judiyojmej ayá' kicredowayaj iga inón taga' pacha katka, iwán inán welja tachá, este que kinotzkej itaj iwán iye'.

¹⁹ Iwán kitajtankej:

* 9:17 9:17 Xikita glosario “Profeta”.

—¿Ix inín in amopiltzín yej ankijtowaj itékiya iga pacha?
¿Kén iga inán welja tachá?

²⁰ Itaj iwán iye' pacha kijtojkej:

—Nikmatij iga inín nopiltzín, itékiya iga pacha.

²¹ E' ayá' nikmatij ken kichij iga inán welja tachá, niga nō nikmatij a'yéj kixtapoj. Yéj xiktajtaničan, yéjwa' yóleja, wel imatika mitzijliáj ken kichij iga inán ay'ya pacha.

²² Itaj iwán iye' ijkín kijtojkej iga kimajmawiliayaj judiyojmej, iga judiyojmej motajtołtíjkaja iga kikixtiayaj ipan tiopan yej kijtowaýa iga Jesús el Mesías.

²³ Inón iga itaj iwán iye' kijtojkej: “Yéj xiktajtaničan, yéjwa' yóleja.”

²⁴ Iwán judiyojmej sej kinotzkej yej katka pacha, iwán kijlijkej:

—Xinenojma-ijlikan iyixtaj Dios; nejemej nikmatij iga inón taga' kichijto' yej ayékti.

²⁵ Yej katka pacha kijtoj:

—Nej anikmati siga kichijto' yej ayékti o ayá', yej sí nikmati iga nej katka nipacha iwán inán welja nitachá.

²⁶ Sej kitajtankej:

—¿Te mitzchiwilij? ¿Kén iga mitzixtapoj?

²⁷ Yéj kijtoj:

—Nimitzijlijkejakej, e' amejemej ayá' aneçreçowaj, ¿te iga ankinekij iga sej manikojpa-ijto? ¿Ixtaj nō ankinekij xiktokakan?

²⁸ Judiyojmej kajajwakej yej katka pacha, iwán kijlijkej:

—Tej sí tiktoka nokta in inón taga'. E' nejemej niktokaj Moisés.

²⁹ Nejemej nikmatij iga Dios tajtoj iwán Moisés, e' inón taga' anikmatij kan wəłaj.

³⁰ Taga' yej katka pacha kijtoj:

—¡Nej inín sí anikojasi! Amejemej ayá' ankimatij kan wəłaj iwán nej ne-ixtapoj.

³¹ Tikmatij iga Dios ayá' kikaki yej kichíwa yej ayékti, kikákisan yej kiweyimatiłtiáj iwán kichíwaj ken kineki Dios.

³² Nikeman ayí' mokaki iga se yej itékiya iga pacha, agaj wel makixtapo.

³³ Siga katka inín taga' ayá' wəłaj de Dios, awel nité kichíwaya.

³⁴ Iwán judiyojmej kijtojkej:

—Tej yej motékiya iga tikchíjto'ya yej ayékti, ¿tikneki xinemachtikan?

Iwán kikixtijkej ipan tiopan.

Yej tacháj mochíwaj ken pachamej

³⁵ Jesús kimati' iga kikixtijkej ipan tiqpan inón yej pacha katka, iwán kuá' Jesús kasi', kitajtan:

—¿In tej, ix ticredowa ipan iPiltzin Dios?

³⁶ Yej pacha katka kijtoj:

—Nokoko, xine-ijli a'yéj on iga nej manicredo ipan yéj.

³⁷ Jesús kijtoj:

—Tikíta'ya, nej yej nemi nitatapowa mowan.

³⁸ Iwán inón taga', motankuaketza' itenoj Jesús, iwán kijtoj:

—Nicrodowa, noTeko.

³⁹ Jesús kijtoj:

—Nej niwalaj ipan inín tajli iga maniknexti katiapa yej yekti iwán katiapa yej ayekti. Nej niwalaj iga yej pachamej matachakan, iwán yej iga tacháj, mamochiwakan ken pachamej.

⁴⁰ Iwán sekin fariseojmej yej onoyaj itenoj Jesús, kuá' inín kikakikej, kitajtankej:

—¿In nejemej, nõ nipachamej?

⁴¹ Jesús kijtoj:

—Siga amejemej katka ampachamej, Dios ayá' mitzitayaj iga ankichijkej yej ayekti. E' iga ankijtowaj iga antacháj, Dios mitzitaj iga ankichijtokej yej ayekti.

10

Kan mixkuitulo pan borreojmej

¹ Jesús sej kijlij fariseojmej:

—Nimitznojma-ijliáj iga yej ayá' kalaki ipan ipuertajyo kólal kan onokej borreojmej, majwa' kalaki se' lado, inonwa' yej tachteki, iwán tamaga iga kikui yej ayéj itatki.

² E' yej kalaki ipan puerta, inonwa' in pastor yej kicuidarowa borreojmej.

³ Yej tacuidarowa pan puerta, kitapowiliá puerta iga makalaki pastor, iwán borreojmej kitajtolkakij. Pastor kinotza ipan itokamej, iwán kikixitia kólalko.

⁴ Iwán kuá' kikijixitija inochi borreojmej, in pastor tapanowa, iwán borreojmej kitokaj iga kitajtolkakij.

⁵ E' ayá' kitokaj se' yej akixmatij, majwa' senchollowaj, iga ayá' kitajtolkakij yej námol.

⁶ Jesús kinextilij kan mamixkuitikán, e' yejemej aki-matikej te kijtojneki.

Jesús yej kiye' cuidarowa borreojmej

⁷ Inón iga Jesús sej kijlij fariseojmej:

—Nimitznojma-ijliáj iga nej ken nipuertaj kan kalaki borreojmej.

⁸ Inochi yej walkej achto que nej, inómejwa' yej tachtekiy iwán tamagaj iga kikuij yej ayéj itatkimej; e' borrejojmej ayá' kitajtolkakikej.

⁹ Nej nipuertaj, yej ipan nej kalaki, momanawiá, ken tikita inón borrego yej kisa iwán kalaki iwán kasi saka'.

¹⁰ 'Yej tachteki wí' iga san tachtekiki, tamiktiá iwán tapolowa, e' nej niwalaj iga xiye'onokan nochipa, wan amo mamitzpolokan nité.

¹¹ Nej yej nikye'cuidarowa borrejojmej. Pastor yej kiye'cuidarowa borrejojmej este motemaka iga mamiki.

¹² E' yej tekipanowa iga san tataniá, kuá' kita wí' se weyi koyo',* ompa kikajtewa borrejojmej, iwán cholowa, iga ayéj pastor iwán iga ayéj itatki borrejojmej. Iwán weyi koyo' kitatalochtiá borrejojmej, iwán sempapayinij.

¹³ Inón taga' cholowa iga yéj kinékisan tomín, ayéj borrejojmej.

¹⁴ 'Nej yej nikye'cuidarowa borrejojmej, inón iga nikixmati noborrejojmej iwán noborrejojmej no ne-ixmatij.

¹⁵ Ijkón ken noTaj ne-ixmati nej no nikixmati noTaj; iwán nej nimotemaka iga manimiki iga noborrejojmej.

¹⁶ Nikpiá no se' noborrejojmej, yej ayá' ono' ipan inín kólal, iwán nia no nikujligati ipan inín kólal. Ijkón yejemej no netajtolkakiskej, iwán onos sesan kólal iga borrejojmej iwán sesan pastor.

¹⁷ 'Inón iga noTaj nechokiliá, iga nimotemaka iga nimiki iga noborrejojmej iwán sej ni-ojpa-isas.

¹⁸ Ayagaj wel nemiktiá, sino que nej nimoyokatemaka iga nimiki. Nej wel nimotemaka iga manemiktikan iwán wel sej ni-ojpa-isa. Ijkón netekimá' noTaj.

¹⁹ Kuá' judiyojmej kikakikej inón tajtolmej, sej moyo-
jyokatijkej.

²⁰ Mia' kijtowayaj:

—¿Te iga ankichiwiliáj caso, yejwa' kipiá malespíritoj iwán lokojtito'?

²¹ E' sekin kijtowayaj:

—Ayagaj yej kipiá malespíritoj wel ijkón tajtowa. ¿Ix wel se malespíritoj kixtapowa pachamej?

Judiyojmej ta-ijiyaj

²² Inón vej sektaj, iwán Jerusalén nemi kilwichiwiliayaj weyitiopan.

²³ Jesús onoya weyitiopan, iladoj kalten yej itoka' Salomón,

* 10:12 10:12 Español: lobo. Lobo ken weyi koyo'.

24 iwán judiyojmej kiyawalojkej Jesús, iwán tatajtankej:

—¿Este kēman nikmela'matiskej a'yéj in tej? Siga tej tiCristoj xinenojma-ijlikān nokta.

25 Jesús kijtoj:

—Nimitzijlįkeja iwán ayá' anneçredojkej. Yej anki-taj nikchįwa iga ijkón nokta nețekimaka noTaj, inón kimela'nexțiá a'yéj in nej.

26 E' amejemej ayá' ankiçredowaj iga ayéj anoborregojmej, ijkón ken nimitzijlįkeja.

27 Noborregojmej nețajtōlkakij, iwán nej nō nikįxmatij iwán nețokaj.

28 Nej nikchįwa iga nochipa maonokān iwán noTaj, iwán ayagaj nekuilįj.

29 Nochi noborregojmej nemá' noTaj, yéj māj kipiá poder que nochi, iwán ayagaj wel kikuiliá yej kipiá ipan imá'.

30 Nej iwán noTaj sešan.

31 Iwán judiyojmej sej kikuikej te'ti iga kipatanaltiliáj Jesús.

32 Iwán Jesús kijtoj:

—Níkchija mia' yej yekti amo-įxtaj iga ipoder noTaj; ¿iga katiapa de inón yej nikchij annetemitįnekej?

33 Judiyojmej kijtojkej:

—Ayá' niawij nimitztewitįj iga tikchij yej yekti, sino que iga timaltajtoj iga Dios; tej titaga' iwán tikijtowa iga tiDios.

34 Jesús kijlij judiyojmej:

—Ipan amoley ijkuilįto' yej Dios kijtoj: “Amejemen andiosmej.” †

35 Tikmatij iga yej kijtowa itajtōl Dios ijķonya nokta, iwán Dios kitōkawij diosmej inōmej yej kikakikej itajtōl.

36 Siga Dios nețapejpen iwán nețitan ipan inın tajli, ¿kén ankijoskej iga nimaltajtoj iga nikįtoj iga nej iPiltzın Dios?

37 Siga ayá' nikchįwa yej kichįwa noTaj, amo xineçredokān.

38 E' siga nikchįwa yej kichįwa noTaj, malej ayá' anneçredowaj nej, e' xicredokān yej nikchįwa, iga xikmela'matikān nokta iga noTaj ono' nowān iwán nej nono' iwán noTaj.

39 Sej kiwigasnekiáj preso, e' Jesús choloj.

40 Iwán Jesús yajki ipan weya' Jordán ikisáyampa tōnatį', iwán ompa kawı', kån Juan tekitabautizarowaya.

41 Mia' gente yajki kitatoj, iwán kijtowayaj:

—Melá' iga Juan ayá' kichij nisé milagro, e' nochi ken kijtoj Jesús, ómpaya nokta.

42 Mia' kiçredoj Jesús ompa kån onoyaj.

11

Miki Lázaro

¹ Onoya se taga' yej wētitoya yej itōka' Lázaro. Isiwa-iknimej itōka' María iwán Marta, Lázaro iwán isiwa-iknimej ichamej Betania.

² Inín María yej isiwa-iknín Lázaro yej wētitoya, ininya María yej kitoyawilij aceite yej ajwiya' ipan iyikxi toTēko iwán kiwakiltij iga itzónkal.

³ Inomej ome siwatkej tatitankej iga ijkín makijlītij Jesús: —NoTēko, moamigoj yej tikpoxchokiliá, wētito'.

⁴ Kuá' Jesús inón kikagui', kijtoj:

—Inín kokolis ayá' kimiktij, inonwa' iga mamoweyimatilti Dios kuá' monextiá yej yéj wel kichīwa iwán iga nō mamonexti iga ne j iPiltzín Dios.

⁵ Malej iga Jesús kipoxchokiliaya Marta, María iwán Lázaro,

⁶ kuá' kijlijkej iga Lázaro wētito', Jesús káwigo' ome día ompa kan onoya.

⁷ Iwán kijlij idiscipolojmej:

—Tiakan sej Judea.

⁸ Idiscipolojmej kijlijkej:

—Tamachtiani, ikín judiyojmej mitztemiktijnekiáj, zinán sej tiajneki ompiga?

⁹ Jesús kijtoj:

—¿Ix ayá'taj ankimatij iga día kipiá doce hora? Siga se nejnemi ipan día, ayá' mokxiwiteki iga tawilpan.

¹⁰ E' siga se nejnemi tayowakan, mokxiwiteki iga ayá' tawilpan.

¹¹ Iwán Jesús kijtoj:

—Toamigoj Lázaro kóchi'ya, e' nia nikixititi.

¹² Discipolojmej kijtojkej:

—NoTēko, siga kóchi'ya, inón kitojneki iga yawi achitiatí.

¹³ E' Jesús inín kijtoj iga Lázaro mígui'ya, iwán idiscipolojmej kejlantoyaj anka kochtoya.

¹⁴ Iwán Jesús kinojma-ijtoj:

—Lázaro mígui'ya.

¹⁵ Nipaki iga ayá' ompa nonoya, iga ijkón máj yēkti iga amejemej xinēcredokan. E' tiakan matikitatij.

¹⁶ Iwán Tomás yej kijliáj Kuatej, kijlij sekin yej nō discipolojmej:

—Tiakan nō iga matimikikan wan Jesús.

Jesús wel ki-ojpa-ixitiá yej mikto'

¹⁷ Kuá' asi' ompiga, Jesús kimati' iga Lázaro kiwígaya nawí día iga kitokakej.

18 Betania onoya iteņoj Jerusalén, mo-itztoyaj ken eyi kilómetro;

19 iwán mia' judiyojmej yajkij kipaxalowilijtoj Marta iwán María iga kiyolchikawatoj, iga migui' iyiknĭn.

20 Kuą' Marta kimati' iga Jesús nemi asi, yajki komemawĭto, e' María kawĭ' kalijti'.

21 Iwán Marta kijli Jesús:

—NoTęko, siga nigaj katka tonoya, noknĭn ayá' mikiá.

22 E' malej ijkón, nej nikmati iga Dios yawi mitzmakati nochi yej tej tiktajtaniĭlij.

23 Jesús kijtoj:

—Moknĭn yawi ojpa-isati.

24 Marta kijtoj:

—Kena, nej nikmati iga yawi ojpa-isati kuą' yej miktókeja ojpa-isaskej ipan último día.

25 Iwán Jesús kijtoj:

—Nejwa' in yej nitaojpa-ixitiá iwán yej nitamaka vida. Yej kicředowa ipan nej, malej iga mamiki, ojpa-isas,

26 iwán nochi yej isatokej iwán kicředowaj ipan nej, ayá' mikiskej nikęman. ¿Ix ticředowa yej nikijtowa?

27 Marta kijtoj:

—Kena noTęko, nej nicředowa iga tej el Cristo yej iPiltzĭn Dios, yej wĭtziá ipan inĭn tajli.

Jesús choka iteņoj kan motoga' Lázaro

28 Kuą' tami' inĭn kijtoj, Marta yajki kinotzato María yej iyĭknĭmpa iwán ki-ichtaka-ijlij:

—In Tamachtĭani nígaja ono' iwán mitznotza.

29 Kuą' María inón kikagui', nimanĭn moketza' iwán yajki kan ono' Jesús.

30 Jesús aya asiá ipan inón altepe', onoya ompa kan Marta kĭxnąmikito.

31 Kuą' kitakej María moketza' iwán kĭstęwa', judiyojmej yej onoyaj čan María iga kiyolchikawaj, kitokakej, yejemej kijtojkej anka yawi kan motoga' Lázaro iga čokati.

32 Kuą' María asi' kan ono' Jesús, motankuąketza' iteņoj iwán kijlij:

—NoTęko, siga nigaj tonoya, noknĭn ayá' mikiá.

33 Kuą' Jesús kita' iga čokato' María iwán judiyojmej yej iwán walkej, Jesús poxsan moknĭmati' este kwalĭ' iyalmaj.

34 Iwán Jesús tatajtan:

—¿Kan ankitokakej in Lázaro?

Yejemej kijtojkej:

—NoTęko, xiwĭki xikitaki.

35 Iwán Jesús čoga'.

36 Judiyojmej kijtojkej:

—Ta' xikitakān ken iga kipoxchōkiliāya Lázaro.

³⁷ E' sekin de yejemej kijtojkej:

—In inīn yej kitachaltij yej pacha, ¿ix awel katka tejté kichij iga Lázaro amo mamiki?

Ojpa-isa Lázaro

³⁸ Jesús sej chōga' iyālmaj, kitechoj animajxapo', inōn xapo' tēntzaktoya iga se weyite'ti.

³⁹ Jesús kijtoj:

—Xikanakān inōn te'ti.

E' Marta yej iyiknīn yej migui', kijlij Jesús:

—NoTēko, anka machaya an in noknīn, iga kiwigaya nawi día iga migui'.

⁴⁰ E' Jesús kijtoj:

—¿Ix ayá' nimitzijlij, siga ticredowa tia tikitati iweyipoder Dios?

⁴¹ Iwān kenakej te'ti kan kitalkaj yej mikto'. Iwān Jesús ajkotachá' ipan cielo iwān kijtoj:

—NoTaj, nimitzmaka gracias iga tinekagui'.

⁴² Nej nikmati iga nochipa tinekaki, e' nikijtoj inīn iga inimej gente yej nij onokej makicredokān iga tej tineṭitan.

⁴³ Kuā' tami' inīn kijtoj, tzajtzi'pa iga kijtoj:

—¡Lázaro, xikisa ompa!

⁴⁴ Lázaro yej miktoyay, kisa', majma-ilpitoya iwān ijikxi-ilpitoya iga tzótzol iwān xaygatzaktoya iga tzótzol. Jesús kijtoj:

—Xikxixitomakān iwān mayáwiya.

Motajtōltiáj iga kipresojuwíaj Jesús

⁴⁵ Iwān mia' judiyojmej yej senyajkij iwān María kuā' kitakej yej kichij Jesús, kicredojkej ipan yéj.

⁴⁶ E' sekin de yejemej yajkij kitatoj fariseojmej, iwān kipowilijkej yej kichij Jesús.

⁴⁷ Iwān fariseojmej iwān ijefejmej sacerdotejmej monechkojkej wān yej kimandarowaj judiyojmej iga motatapowijkej iwān kijtojkej:

—¿Tē tikchīwaskej? Inīn taga' nemi kichīwa mia' milagro.

⁴⁸ Siga ijkonsan tikajtewaj, nochi gente yawi kicredoti ipan yéj, iwān yej mandarowaj Roma wītzej iga kixixitīnakij toweyitiopan iwān topaís.

⁴⁹ E' se de yejemej yej itōka' Caifás yej inōn año onoya iga ijefej sacerdotejmej, kijtoj:

—Amejemej ayá' ankimatij nité,

⁵⁰ niga ankimatij iga máj yēkti mamiki se taga' iga nochi gente, e' amo mapoliwi nochi tokniwān.

⁵¹ E' Caifás ayejsan iga yéj kiyoka-ijtoj; iga yéj katka ijefej sacerdotejmej inón año, kijtoj ijkón iga Dios kitajtōlmá' iga Jesús yawi mikiti iga inewi judiyojmej.

⁵² Ayejsan iga judiyojmej, sino que yawi mikiti iga makinechko nochi ipilowan Dios yej papayintokej noyan pan tajli.

⁵³ Inón iga este íkuá', yej kimandarowaj judiyojmej motajtōltijkej iga makimiktikan Jesús.

⁵⁴ Inón iga Jesús ay'ya monextiaya iyixtaj judiyojmej, sino que kisa' ipan inón ital Judea iwán yajki itenoj desierto ipan se altepe' yej itōkā' Efraín. Iwán ompa kawī' iwán idiscipoloymej.

⁵⁵ Ay'ya wejka iga judiyojmej kichiwaj ilwi' yej kijliáj Pascua,* iwán mia' gente de mia' altepemej yajkij Jerusalén iga kichiwaj yej moneki† iga wel makiweyimatiltikan Dios, inín kichíwayaj kuá' aya pewa iyilwi la Pascua.

⁵⁶ Kitemojtinemiáj Jesús, iwán kuá' onoyaj tiopan, mosesepantajtaniáj:

—¿Kén ankijtowaj? ¿Ix wī' an ilwitaj, o ayá'?

⁵⁷ Fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej tatekimakakej iga si agaj kimati kan ono' Jesús, makijto, iga makikitzkikan.

12

Se siwa' kixixpatzowa Jesús

¹ Poliwiao' seis día iga mochiwa ilwi' yej kijliáj la Pascua. Jesús yajki Betania kan chantitoya Lázaro, inón yej ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

² Ompa kichijkej tákual iga komemawijkej Jesús; Marta kitajtaliaya tákual, iwán Lázaro se de inomej yej takuajtoyaj iwán Jesús ipan mesa.

³ Iwán María kiwajli' ken medio litro aceite yej ajwiya' yej chijto' de se xochi' yej itōkā' nardo, yej poxsan patiyoy iwán kitoyawilij Jesús ipan iyikxi, iwán kiwakiltij iga itzónkal. Iwán noyan kalijti' taajwiya'yaya.

⁴ Iwán Judas Iscariote, yej ipiltzin Simón, se de idiscipoloy Jesús yej yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan, kijtoj:

⁵ —¿Te iga ayá' monamá' inín yej ajwiya' iga mamopalewi yej amotapialiáj? Inín ipatiyo ke' se kitaniá ipan trescientos días.

⁶ E' Judas kijtoj inín, ayéj iga kineki mamopalewi yej amotapialiáj, sino que iga tachteki, como yéj kinechkowa ya tomín, kichtekiá yej ompa kenaya.

⁷ Iwán Jesús kijtoj:

* 11:55 11:55 Xikita glosario "Pascua". † 11:55 11:55 Maltiayaj wan kitajtanilijkej perdón. Lev 15

—Xikajtewa, iga yéj nemi machtowia iga neṭajtālilíá yej neṭālilískej kuá' neṭokaskej.

⁸ Yej amotapialiaj, nochipa onos amowan, e' nej ayá' nochipa nij anepiaskej.

Motajtołtiaj iga makimiktikan Lázaro

⁹ Mia' judiyojmej kimatikej iga Jesús ono' Betania, iwán yajkij ompiga, ayejsan iga kitatoj Jesús, nō kitatoj Lázaro yej Jesús ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

¹⁰ Iwán ijeṭejmej sacerdotejmej motajtołtijkej iga nō yawij kimiktij Lázaro,

¹¹ iga itechko yéj, mia' judiyojmej kikajtejkej iga kitokaj sacerdotejmej iga kitókaja Jesús.

Jesús asi weyi-áltepe' Jerusalén

¹² Mia' gente yajki Jerusalén iga kilwichiwiliáj la Pascua; ipan se'ya día kimatikej iga Jesús yawi asiti ipan inón áltepe'.

¹³ Iwán kimajmatekkej soya' iwán yajkij kixnamikitoj Jesús, tzajztitiajkij:

—¡Mamoweyimatilti Dios! ¡Mamoweyimatilti yej kititani toṭeko Dios! ¡Maye'tajtoło iga iRrey Israel!

¹⁴ Jesús kasi' se burro iwán tejkaj ípan, ken kijtowa kan ijkulijto' itajtōl Dios:

¹⁵ Amo ximajmawikan yej anchantitokej ipan áltepe' Jerusalén;

xikitakan iga wi' moRrey, tejkatiwi' ipan se burro.

¹⁶ Kuá' inón kichij Jesús idiscipolomej ayá' kentenderowayaj, e' máj máj kuá' Jesús yájkija ipan cielo, kejlankej iga nochi inón ijkulijtoya de yéj, inón iga ijkón mochij.

¹⁷ La gente yej onoyaj kuá' Jesús kinotza' Lázaro xapoko iwán kitakej kén iga ki-ojpa-ixitij, kipowayaj yej kitakej.

¹⁸ Inón iga la gente kixnamikitoj Jesús, iga kimatikej iga kichij inón milagro.

¹⁹ Iwán fariseojmej mosepan-ijlijkej:

—Ankítakeja, awel te tikchijawaj. Ta' xikitakan, nochi gente kitoka Jesús.

Sekin griegojmej kitemowaj Jesús

²⁰ Yajkij nō sekin griegojmej iwán inomej gente yej yajki Jerusalén ilwitaj iga kiweyimatiltitoj Dios.

²¹ Inimej griegojmej kitechojkej Felipe, yej de Betsaida, estado de Galilea, iwán kitajtankej:

—Ej, niknekij manikitakan Jesús.

22 Felipe yajki kijlito Andrés iwán iyomextimej yajkiij kijlitoj Jesús.

23 Iwán Jesús kijtoj:

—Ási'ya hora iga iPiltzın Taga' yawij kiweyimatiltitij.

24 Nimitzijliáj siga se íyol trigo ayá' wetzi ipan tajli iwán miki, seguirówasan iga ono sesan; e' siga miki yawi piwiti komati íyol.

25 Yej igánajsan mochokiliá, yawi poliawiti, e' yej ipan inın tajli motemaka iga makisufriro iga nej netoka, nochipa yawi noti wan Dios.

26 Siga agaj kineki matekipano iga nej, manetoka; iwán kan nej nonos, ompa no onos yej tekipanowa iga nej. Siga agaj tekipanowa iga nej, noTaj yawi kiyé'itati.

Jesús kijtowa iga yawi mikiti

27 'Inán pox nitayokoxto'; ¿te nia nikijto? ¿Ix manikijto: "NoTaj, xinemanawi ipan inın yej yawij nechiwilitij inán"? E' iga inon nokta niwalaj.

28 NoTaj, xikchiwa iga makiweyimatiltikan motoka'.

Iwán moká' se tájtol ipan cielo yej kijtoj:

—Níkchija iga mamoweyimatilti, iwán sej nia nikweyimatilti.

29 Yej ompa takatoyaj, kijtowayaj iga tatikuini', iwán sekin kijtowayaj:

—Se ángel kinotza'.

30 Iwán Jesús kijtoj:

—Ayéj iga nej mokagui' inın tájtol, sino que iga amejemej.

31 Ámánya nokta, Dios yawi kijuzgaroti nochi yej onokej ipan inın tajli, iwán aman yawi kikixtítij tzitzimi' yej mandarowa ipan inın tajli.

32 Iwán kuá' neajkokuiskej ipan cruz, nochi yawi necredoti.

33 Iga inın yej Jesús kijtoj, kijtoj kén iga yawi mikiti.

34 Iwán la gente kijtoj:

—Kan ijkuilijto' la ley kijtowa iga Cristo nochipa onos. ¿Te igataj tikijtowa iga iPiltzın Taga' yawij kajkokuitij ipan se cruz? ¿A'yéj in inon iPiltzın Taga'?

35 Iwán Jesús kijtoj:

—Yej tawiá ónoso' iwán amejemej, e' ayá' wejkwawas iga onos amowan. Xinemikan miej ankipiajo' inon yej tawiá, iga amo mamitztechokan yówal; iga yej nejnemi takomichkan akimati kan yawi.

36 Xicredokan ipan yej mitztawiáj, miej ónogo' amowan, ijkón annemiskej kan taxotalpan.

Kuá' tami' inon kijtoj, Jesús yajki kan awal kasikej.

Judiyojmej akicredowaj ipan Jesús

³⁷ Malej iga Jesús kichija mia' milagro iyixtaj yejemej, ayá' kicredojkej ipan yéj

³⁸ iga mamochiwa ken kijkuiloj el profeta Isaías:

NoTeko, ¿a'yéj kicredoj notájtól?

¿A'yéj kinextilij toTeko ipoder? *

³⁹ Inón iga awel kicredowayaj iga ijkín nō kijkuiloj Isaías:

⁴⁰ Dios kipajpachatilij iwán kiyoltakuawilij,

iga amo matachakan iga iyixmej,

niga makentenderokan iga iyalmajmej,

niga mawitzekan notenōj iga manikachitiltikan.†

⁴¹ Isaías kijtoj inón iga kita' iweyipoder Jesús, iwán taj-towaya de yéj.

⁴² E' malej ijkón, mia' judiyojmej kicredojkej Jesús, este yej máj tayakantokej, e' ayá' momela'nexxiayaj iga kimajmawiliayaj fariseojmej iga amo makikixtikān tiopan.

⁴³ Akicredojkej ipan Jesús iga máj kinekiáj iga la gente makiye'itakan, que Dios makiye'ita.

Itájtól Jesús yawi kijuzgaroti la gente

⁴⁴ Jesús tajtoj recio:

—Yej kicredowa ipan nej, ayá' ipansan nej kicredowa, nō ipan noTaj yej nejtitan.

⁴⁵ Yej nej ne-ita, nō kita yej nejtitan.

⁴⁶ Nej yej nitawíá, niwalaj ipan inín tajli iga yej necredowa amo maono kan takomichkan.

⁴⁷ E' siga agaj kikaki notájtól iwán ayá' kichiwa ken nikijtowa; ayéj nej yej nikjuzgarowa iga nej ayá' niwalaj iga nitajuzgaroko, sino que iga nitalasalvaroko.

⁴⁸ Yej aneye'ita iwán ayá' netajtolkui, óno'ya a' ki-juzgarowa: notájtól yej nikijtoj, inón yawi kijuzgaroti ipan último día.

⁴⁹ Iga yej nikijtowa, ayá' nejsan niktenchiwa; noTaj yej nejtitan netekimaka iwán nenextiliá te manikijto.

⁵⁰ Nikmati iga inón yej tatekimaka noTaj, kichiwa iga yej kicredowaj nochipa maonokan wan yéj. Yej nikijtowa, nikijtowa ken noTaj netekimaka.

13*Jesús kixipaka idiscipolojmej*

¹ Kuá' mostápaya iyilwiyo la Pascua, Jesús kimatiáy iga ási'ya hora iga yawi kikajtewati inín tajli iga yáwiya kan ono' toTaj. Yéj nochipa kichokilij yej kitokatinemiáj, yej

* 12:38 12:38 Is. 53:1 † 12:40 12:40 Is. 6:10

onoyaj ipan inín tajli, iwán iga mikis nesis iga kipoxchokiliá inimej yej yej itatki.

² Nemi cenarowayaj. Ompa nō onoya Judas Iscariote yej ipíltzimpa Simón. Tzitzimi' áchtoya kijlij Judas ipan iyalmaj iga makinex̄ti Jesús iga makik̄tz̄k̄kan.

³ Jesús kimatiáy iga toTaj kima'ya nochi poder, kimatiá iga yéj kit̄tan iwán yawi sej kan ono' Dios.

⁴ Moketza' kan nemi cenarowa, kik̄ix̄tij isotantzótzol iwán motajko-ilpij iga toalla.

⁵ Iwán kakij a'ti ipan se x̄ikal iwán pewa' kik̄x̄ipaka idiscipolomej, iwán kijik̄xiwatz̄tiajki iga tzótzol yej iga tajko-ilpitoya.

⁶ Kuá' asi' itenoj Simón Pedro, Pedro kijtoj:

—NoT̄eko, ¿ix kajasi iga tej xine-ik̄x̄ipaka?

⁷ Jesús kijtoj:

—Inán ayá' tikentenderowa yej nemi nikch̄iwa, e' k̄man tikentenderoj.

⁸ Pedro kijlij:

—Ayí' nimomakas iga xine-ik̄x̄ipaka.

Jesús kijtoj:

—Siga ayá' nimitz̄ik̄x̄ipaka, awelwa' timoch̄iwa tinodiscipolomej.

⁹ Simón Pedro kijtoj:

—NoT̄eko, ámosanwa' xine-ik̄x̄ipaka; nō xinemapaka iwán nō xinekuapaka.

¹⁰ E' Jesús kijtoj:

—Yej máltijo' kinékisan mamō-ik̄x̄ipaka iga inoyan ejto'. Iwán amejemen an-ejtokej, malej iga ayá' amonoch̄in.

¹¹ Kijtoj iga ayá' inoch̄in ejtokej, iga kimatiá a'yéj yawi kinex̄t̄iti iga makik̄tz̄k̄kan.

¹² Kuá' tami' ta-ijik̄x̄ipaga', Jesús sej kakij isotantzótzol, iwán sej k̄ix̄nan mesa iwán kijtoj:

—¿Ix ankentenderowaj yej nimitz̄ch̄iwilijkej?

¹³ Amejemen anne-ijliáj iga nej amoMaestroj iwán iga amoT̄eko, iwán ómpaya iga ijk̄ón anne-ijliáj.

¹⁴ Siga nej amoMaestroj iwán amoT̄eko, nimitz̄ik̄x̄ipakakej, ijk̄onsan nō amejemen ximosepan-ik̄x̄ipakakan.

¹⁵ Nej nimitzn̄ex̄tilijkej ken xikch̄iwakan, iga ijk̄onsan nō xikch̄iwakan ken nimitz̄ch̄iwilijkej.

¹⁶ Nimitznojma-ijliáj iga nisé tekipanowan awel moch̄iwa majya sej que ipatrón, iwán nisé yej kit̄tankej ayá' majya sej que yej tat̄itan.

¹⁷ Siga ankentenderowaj inín yej nimitzijlijkej iwán an-kich̄iwaj, anyolpaktoskej.

18 'Inín ayá' nemi nimitzijliáj amonochin, iga nikye'ixmati aja'yéj niktapejpen. E' yawi mochiwati yej kijtowa kan ijkuijto': "Yej takua nowan, ne-ijiyay."

19 Áchtoya inín nimitzijliáj iga kuá' mochíwas, amejemen xikmatikan a'yéj nej.

20 Nimitznojma-ijliáj iga yej ki-omemawíá yej nej niktítani, nej neomemawíá, iwán yej neomemawíá, ki-omemawíá yej neítan.

Judas yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan

21 Kuá' tami' inín kijtoj, Jesús poxsan moyolmiktij, iwán kinojma-ijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj, iga se de amejemen yawi nenextiti iga manekitzkikan.

22 Iwán discipolojmej mosesepantachilijkej iga ayá' kimatiáj de a'yéj nemi tajtowa.

23 Se de idiscipoloj, yej Jesús kipoxchokiliaya, takuajtoyaj itenoj;

24 iwán Simón Pedro kimantza' iga kitajtan de a'yéj nemi tajtowa.

25 Iwán inón discipulo máj kina'tejoj Jesús, iwán kitajtan:

—NoTeko, ¿a'yéj?

26 Jesús kijtoj:

—Nia nitapaloti iga tájkol pan, iwán yej nikmakas, inonya nokta.

Iwán tapalot iga tájkol pan iwán kimá' Judas Iscariote, yej ipiltzin Simón.

27 Kuá' Judas kikui' pan, Tzitzimi' kala' ipan iyalmaj. Iwán Jesús kijtoj:

—Yej tia tikchíwati, xikchíwaya sémiya.

28 E' ni agaj yej kixnantoyaj mesa akimati' te iga ijkón kijlij.

29 Judas kinentiaya kuetaxbojsaj kan kenaya tomín, sekin kijtojkej anka Jesús nemi kijliá iga makikowa tejté yej moneki ipan ilwi' o makimaka tejté yej ayá' motapialiáj.

30 Kuá' Judas kíkui'ya in pan, kisa'. Íkuá'wa' takómiya.

Yej Jesús tatekimaka

31 Kuá' Judas kisa'ya, Jesús kijtoj:

—Inán monextiá iweyipoder iPiltzin Taga', iwán iweyipoder Dios monextiá ipan yéj.

32 Siga iPiltzimpa Taga' kinextiá iweyipoder Dios, Dios kinextij iweyipoder iPiltzin, iwán inanwa' yáwiya kinextiti.

³³ Nopilowantzitzin, ayo' máj nonos amowañ. Amejemen anñetemoškej; e' inonsan yej nikijlij judiyojmej, inonsan no nimitzijliáj amejemen: Ayá' wel anyaskej kan nej nia.

³⁴ Nimitzmakaj inin nuevo mandamiento: ximosepanchokilikan. Ijkón ken nej nimitzchokiliáj, amejemen no ximosepanchokilikan.

³⁵ Siga anmosepanchokiliáj, nochi kimatis iga amejemen annodiscipolojmej.

Pedro kijtoj iga akixmati Jesús

³⁶ Simón Pedro kitajtan Jesús:

—NoTeko, ¿kan tia?

Jesús kijtoj:

—Kan nej nia; inán awel tinetokas, e' keman tinetokas.

³⁷ Iwán Pedro kijtoj:

—NoTeko, ¿te iga inán awel nimitztokas? Nej niksentalija noalmaj iga manimiki iga tej.

³⁸ Jesús kijtoj:

—¿Ix melá' iga tiksentalija moalmaj iga timikis iga nej? Nimitznojma-ijliá iga kuá' áyapa takujka kayo, tia tikjtoti eyi vej iga ayá' tine-ixmati.

14

Jesús kijtowa iga yéj ojti yej yawi kan ono' toTaj

¹ Kijtoj Jesús:

—Amo xitayokoxtokan, ximoconfiarokan ipan Dios iwán ipan nej no.

² Ipan íkal noTaj pox ono' kan wel mochantilo, siga ayéj ijkón, nimitzijliayaj katka. Niáo'wa' nikchiwati kan ximochantikan.

³ Kuá' niájya iwán nimitzchiwilískeja kan amonoskej, niwí' sej iga nimitzkuikij, iga kan nonos nej, ompa no xonokan amejemen.

⁴ Amejemen ankimatij kan nia, iwán ankixmatij ojti.

⁵ Tomás kijtoj:

—NoTeko ayá' nikmatij kan tia; ¿kén nikmatiskej in inón ojti?

⁶ Jesús kijtoj:

—Nejwa' in inón ojti, nej yej anitakajkayawa, wan nitamaka vida. Ayagaj wel asi kan ono' toTaj Dios siga ayá' moconfiarowa ipan nej.

⁷ Siga katka xine-ixmatikan, no ankixmatiáj noTaj; iwán inán ankixmátija, iwán ankitákeja.

⁸ Felipe kijtoj:

—NoTęko, xinęnęxtilįkanwa' in toTaj, iwán ayo' máj nimitztajtantoskej.

⁹ Jesús kijtoj:

—Felipe, ikyay ninemi iwán amejemen, ¿iwán áyataj tine-įxmati? Yej ne-íta'ya, kita' nọ toTaj; ¿te ígataj tine-įjliá iga manimitznęxtilįkan toTaj?

¹⁰ ¿Ayá' ticredowa iga nej nisętito' wán toTaj iwán toTaj sętito' wán nej? Yej nimitzįjliáj, ayá' nejsan niktenchįwa, toTaj yej íwán nisętito', nętajtolmaka. Nochi yej nikchįwa, yęjwa' in yej kichįto'.

¹¹ Xinęcredokan iga nej nisętito' wán toTaj, iwán toTaj sętito' wán nej; siga ayá' anęcredowaj, xicredokan ipan yej ankitaj nikchįwa.

¹² Nimitznojma-įjliáj, yej nęcredowa, yawi nọ kichįwati yej nej nikchįwa; iwán yawi kichįwati majya sej que nej nikchįj, iga nej nia kan ono' toTaj.

¹³ Iwán nochi yej ankitajtanilįskej toTaj iga anmoconfiarowaj nopan, nej nimitzmasukaj, iga ipoder toTaj ma-monęxti ipan nej yej iPiltzįn.

¹⁴ Nej nikchįwas nochi tęsan amejemen anętajtanilįskej iga anmoconfiarowaj nopan.

Jesús kijtowa iga kitįtanis el Espíritu Santo

¹⁵ Jesús nọ kijtoj:

—Siga amejemen anęchokiliáj, xikchįwakąn ken nimitztekimakaj.

¹⁶ Iwán nia niktajtanilįti toTaj iga mamitzįtanilįkan se' yej mamitzpalewįkan, iwán mamizyolchikawąkan iga nochipa maono amowąn:

¹⁷ inįn iyEspíritoj Dios yej įkọnya nokta ken tanęxtiliá. Yej akįxmatįj Dios awel kįpiaskej iyEspíritoj, iga ayá' kitaj iwán akįxmatįj; e' amejemen ankįxmatįj iga yęj ono' iwán amejemen iwán nochipa onos ipan amejemen.

¹⁸ Ayá' nimitzsenkokajtęwaskej; niwi' sej iga nonos iwán amejemen.

¹⁹ Alįn poliwi iga la gente ay'ya máj ne-itas, e' amejemen anne-itaskej; iwán iga nej nisato', amejemen nọ an-isatoskej.

²⁰ Íkuą' amejemen ankimatiskej iga nej nisętito' wán noTaj, iwán nej nisętito' iwán amejemen, iwán amejemen anętitokej wán nej.

²¹ Yej kimati iwán kichįwa ken nitatekimaka, neši iga nęchokiliá nokta, iwán noTaj kichokilį inon yej nęchokiliá iwán nej nọ nikchokiliá, iwán nimonęxtįj iyįxtaj kén nokta in nej.

22 Judas (ayéj yej kitokawiaj Iscariote) kijtoj:

—NoTeko, ¿te iga tia timonextiti no-ixtajmej iwán ayéj iyixtajmej la gente yej amitzixmatij?

23 Jesús kijtoj:

—Yej nechokiliá, netajtolkaki; iwán noTaj yawi kichokiliti, iwán noTaj iwán nej niwitez iga nisen-onokij wan yéj.

24 Yej ayá' nechokiliá, ayá' netajtolkui; yej inán nemi nimitzijliáj ayéj nejsan nikyoka-ijtowa, sino que noTaj yej netitan netajtolmaka.

25 'Nemi nimitzijliáj nochi inín miej nóngo' amowan;

26 e' iyEspíritoj Dios yej mitzyolchikawaj, yej toTaj mitztitaniliskej iga makikui notekipánol, yawi mitznextilitij nochi, iwán mitzejlantiskej inewi yej nimitzijlijkej.

27 'Nej niaya, e' nikchiwas iga xonokan tamelá. Ijkón iga amonoskej tamelá, ayéj ken onokej inomej yej ayá' kixmatij Dios. Amo ximoyolmiktikan niga ximajmawikan.

28 Annekakíkeja iga nimitzijlijkej iga niaya, iwán niwi' sej iga nonoki iwán amejemen. Siga melá' iga annenekij, ampakiáj iga ankimatij iga nia kan ono' toTaj iga yéj majya sej que nej.

29 Inín áchtoya nimitzijliáj iga kuá' mochíwas, ximoconfiarokan pan nej.

30 'Ay'ya máj nitajtoj iwán amejemen; iga wi'ya Tzitzimi' yej mandarowa ipan inín tajli. Malej iga nej ni alín awel te nechíwiliá,

31 ijkón nokta yawi mochíwati, iga la gente yej ayá' kixmatij Dios, makimatikan iga nikpoxneki toTaj iwán nikchiwa ken iga yéj netekimá'. Ximoketzakan, matiákanya.

15

Imekayo uva iwán imajma'

¹ Kijtoj Jesús:

—Nejwa' kenkuá' imela'mekayo uva,* iwán noTaj kenkuá' yej kicuidarowa inón imekayo.

² Nomajma' yej ayá' takilyowij, kimajmachijchíwaj; e' yej kita iga taki, kitejtekiá imajmatzitzin kajkan kineki iga máj mataki.

³ Amejemen kenkuá' imajma' uva yej kitejtekiá imajmatzitzin iwán anye'onókeja iga inón yej nimitzmachtijkej.

⁴ Ijkón xisetitokan iwán nej, ken nej nisetito' iwán amejemen. Ken ima' uva awel taki iséltisan siga ayá' salijto' ipan imekayo; ijkonsan no amejemen, awel ankichíwaj nité yej yékti, siga ayá' ansetitokej wan nej.

* 15:1 15:1 Xikita glosario "Uva".

⁵ 'Nejwa' in *uvajmeka'*, iwán amejemen imajma'. Yej setito' wan nej, nej nisetito' iwán yéj iwán poxsan taki. Siga ayá' amonokej nowan, awel ankichiwaj nité.

⁶ Yej ayá' setito' iwán nej, yawij kitajkalitij, iwán wakis ken tikita imajma' kuawi' yej monejnechkowa iwán kitatiáj.

⁷ 'Siga amejemej ansetitokej iwán nej, iwán ankichiwaj kensan nimitznex̄tilijkej, xiktajtanikan yej ankinekij iwán noTaj mitzmakaskej.

⁸ NoTaj poxsan kiweyimatiá kuá' amejemen ankichiwaj yej yekti, iwán ijkón neši iga annemela'tokaj.

⁹ Nej nimitzpoxchokiliáj ken noTaj nepoxchokiliáj; nochipa xikchiwakan ken nimitzijliáj iga nimitzpoxchokiliáj.

¹⁰ Siga ankichiwaj ken nimitzijlijkej, nochipa nimitzchokiliskej, ijkón ken noTaj nechokiliá iga nikchīwa yej yéj netekimaka.

¹¹ 'Nimitzijliáj nochi inín iga xipaktokan ken nej, ijkón annela'paktoskej.

¹² Ininwa' in nimitztekimakaj iga xikchiwakan: ximosepanchokilikan ken nej nimitzchokiliáj.

¹³ Ayagaj máj wel kinextij iga kichokiliá iyamigojmej sino que yejsan momaka iga mamiki iga yejemej.

¹⁴ Amejemen anmochiwaskkej anoamigojmej siga ankichiwaj yej nimitztekimakaj.

¹⁵ Ay'ya nimitzijliskej iga annosiervojeje, iga siervo ayá' kimati yej kichīwa ipatrón. Nimitzijliáj iga anoamigojmej, iga nimitznex̄tilijkeja nochi yej noTaj ne-ijlij.

¹⁶ Ayéj amejemen yej annetapejpenkej; sino que nej yej nimitztapejpenkej iga nimitzijliáj iga xakan iwán xikchiwakan yej yekti ken tikita se uvajmeka' yej pox taki iwán itakilka ayá' nimanín palanis. Ijkón toTaj mitzmakaskej nochi yej ankitajtaniliskej iga anmoconfiarowaj pan nej.

¹⁷ Inín yej nimitztekimakaj iga xikchiwakan: iga ximosepanchokilikan sewo' iwán se'.

Yej ayá' kixmatij Dios kijiya Jesús iwán yej kitokaj

¹⁸ 'Siga yej ayá' kixmatij Dios mitzijiyaj, xikmatikan iga nej achto ne-ijiyakej.

¹⁹ Siga amejemen aya katka ankixmatiáj Dios, yej ayá' kixmatij Dios mitzchokiliayaj, ken kichokiliáj yej de yejemempasan. E' nej nimitztapejpenkej kan amonoyaj itzalan yej ayá' kixmatij Dios, inón iga yejemej mitzijiyaj iga ay'ya ankichiwaj ken yejemej.

²⁰ Xikejlamikikan inín yej nimitzijlijkej: "Nisé tekipanowani máj mandarowa que ipatrón." Siga

nej ne-ijiyakej, amejemen nō yawij mitzijiyatij; siga inomej kichijkej ken niknextilijkej, nō kichiwaskej ken ankinextiliskej.

²¹ Nochi inin yawij mitzchiwilitij iga annetokaj, iga ayá' kixmatij yej nețitan.

²² 'Siga ayá' niwitzia iga nikpowiliayaj notajtōl, ayá' kimatiáj siga kichijtokej yej ayekti, e' inán awel kijtowaj iga ayá' kichijtokej yej ayekti.

²³ Yej nej ne-ijiya, nō kijiya noTaj.

²⁴ Ayá' nesia siga kichijtokej yej ayekti siga nej ayá' nikchijka iyxtajmej milagroymej yej ayagaj wel kichīwa, e' kitákeja yej nikchij; e' malej ijkōn, ne-ijiyaj iwán nō kijiya noTaj.

²⁵ E' inin mochij iga mamochīwa ken ikuilijto' ipan iley yejemej: "Ne-ijiyakej malej ayá' nemi nikchīwa yej ayekti."

²⁶ 'Nia niktajtaniliti toTaj iga mamitztitanili iyEspíritoj. Inón iyEspíritoj mitzpalēwiáj iwán mitzyolchikawaj iga mitznextiliáj yej mela'ciertoj de nej,

²⁷ iwán amejemen nō ankipowaskej de nej, iga este kuá' pewa' iga nij ninemi, ansenemikej nowan.

16

¹ Jesús kijlij idiscipoloymej:

—Inin nimitzijliáj iga amo xikajtewakan iga ximoconfiarokan ipan nej.

² Yawij mitzkixtítij ipan amotiopamej, iwán kuá' agaj de yejemej mitzmiktiskej, yejemej kejlantoskej iga ijkōn kichīwaj, nemi kichīwaj ken Dios kineki.

³ Inin kichīwaskej iga aya kixmatij toTaj niga nej.

⁴ Nimitzijliáj inin, iga kuá' ijkōn mochīwas, xikejlamikikan iga nej nimitzijlijeja.

Yej kichīwa el Espíritu Santo

'Inin animitzijlijkej achto iga nonoya amowan.

⁵ E' inán nia iga manono iwán yej nețitan; iwán nisé de amejemen ayá' nețajtani kan nia.

⁶ Majwa', amoknomatikej iga yej nimitzijlijkej.

⁷ E' ayá' nimitzkajkawaj: yekti iga mania, iga siga ayá' nia, el Espíritu Santo yej mitzyolchikawaj ayá' wí' iga maonoki amowan; e' siga nia, nia nimitztitanilitij.

⁸ Kuá' yéj wí', yawi kinextiliti la gente iga kichijtokej yej ayekti iwán kinextiliskej iga ono' se ojtí kan ye'nemilo iwán iga Dios yawi tajuzgaroti.

⁹ Kichijtokej yej ayekti iga ayá' moconfiarowaj nopan;

¹⁰ kimatiskej katiapa in ye'ojti iga nej nia kan ono' toTaj, iwán amejemen ay'ya anne-itaskej.

11 Kimatiskej iga Dios yawi tajuzgarotí, iga yej mandarowa noyan ipan inín tajli óno'ya iga yawij kicastigarotij.

12 'Majo' nimitzijlijnekij, e' amejemen inán aya wel an kentenderowaj.

13 Kuá' wí' iyEspíritoj Dios, yéj mitzmachtiskej nochi yej mela'ciertoj, iwán ayá' tajtoj kensan yéj kineki, yawi kijtoti inewi yejsan kikakis, iwán yawi mitzmatiltitij nochi yej mochiwas.

14 Yéj yawi neweyimatiltiti, iga kikuis yej nej notájtol, iwán mitznextiliskej amejemen.

15 Inewi yej kipiá toTaj, notatki no; inón iga nikijtoj iga el Espíritu kikuis notájtol iwán mitznextiliskej amejemen.

Yej moknomatij, pakiskej

16 'Alín poliwi iga ay'ya ane-itaskej, e' panoj se' alín tiempo anyawij sej anne-itatij iga nia kan ono' toTaj.

17 Iwán sekin idiscipulojmej mosepantajtankej se' iwán se':

—¿Ix te an te-ijlijneki iga te-ijliá? “Alín poliwi iga ay'ya ane-itaskej, e' panoj se' alín tiempo anyawij sej anne-itatij”, iwán te iteki on, “Nia kan ono' toTaj.”

18 ¿Te an kijtojneki in inón “alín tiempo”? Ayá' tikmatij de te nemi tajtowa.

19 Jesús kimati' iga kitajtanisnekiáj, iwán kijlijkej:

—Nej nimitzijlijkej iga poliwi alín iga ayo' anne-itaskej iwán panoj se' alín tiempo sej anne-itaskej. ¿Ix inín in yej anotajtantokej amejemen?

20 Nimitznojma-ijliáj iga anyawij anchokatij iwán anmoknomatiskej, e' yej akixmatij Dios yawij pakitij. E' malej iga anmoknomatitoskej, anyawij ampakitij.

21 Kuá' se siwa' yawi taonoltiti, pilkualoto', iga ási'ya hora; e' kuá' nacerója xolo' kelkawayá iga pilkualo', iga pákto'ya iga kita'ya ixolo'.

22 Ijkón no amejemen amoknomatij inán; e' nej nimokuepas iga nimitzitakij sej, iwán anyolpakiskej, iwán ayagaj wel mitzkawaltiskej iga ampakij.

23 'Ipan inón día ay'ya anejatjaniskej nité. Nimitznojma-ijliáj iga toTaj yawi mitzmatatij inewi yej xiktajtanilkan iga anmoconfiarowaj ipan nej.

24 Este inán ayá' nemi ankitajtani nité ipan notoka'; xiktajtani kan, iwán mitzmaskaskej iga ximela'pakikan.

Jesús kitaniliá nochi yej ono' ipan inín tajli

25 Jesús kijtoj:

—Nimitzijlijkej nochi inín kan ximixkuítikan, e' yawi asiti hora iga ay'ya nimitzmachtıskej kan ximixkuítikan, iga nimitzmela'tatapowıskej de toTaj.

²⁶ Inón día amejemen ankitajtanılıskej ipan notoka', iwán ayá' nikijtowa iga nia niktajtanılıti toTaj iga amejemen,

²⁷ iga toTaj mitzpozchokiliáj. Mitzchokiliáj iga amejemen annechokiliáj, iwán ankiçredojkej iga nej niwajaj de Dios.

²⁸ Nikısa' iyıxtaj toTaj iga niwajaj ipan inín tajli, e' inán nikajtewa inín tajli iga nia sej kan ono' toTaj.

²⁹ Iwán idiscipolojmej kijtojkej:

—Inán sí nemi anne-ijliáj yej wel nikentenderowaj, ayejo' kan manimixkuítikan.

³⁰ Inán nikitaj iga nochi tikmati, iwán ay' kineki iga agaj mamitzajtani, inón iga niçredowaj iga tiwajaj kan ono' Dios.

³¹ Jesús kijtoj:

—¿Inán ankiçredowaja?

³² Pues ásiya la hora, iwán inanya nokta kuá' amejemen ampapayıniskej iwán nijnijiga anyaskej, iwán anneşenkokajtewaskej. E' ayá' noselti nonos, toTaj ono' nowan.

³³ Nimitzijliáj inín iga xonokan tamelá iga anşetitokeja nowan. Ipan inín tajli amejemen yawij mitziknoçhiwatij; e' xiksentałikan amoalmaj ipan nej, nej niktanılija nochi yej ono' ipan inín tajli.

17

Jesús oradowa iga idiscipolojmej

¹ Kuá' tami' inín kijtoj, Jesús tachá' cielojkóbapa iwán kijtoj:

—NoTaj, ási'ya hora. Xikweyimatılti moPiltzın, iga nej yej moPiltzın no manimitzweyimatılti.

² Puej tej tikchij iga moPiltzın makipiá poder ipan inewi gente, puej tej tikmá' iga wel makijto iga nochi yej tej tikmá' nochipa maonokan wan tej.

³ Iga se maono nochipa mowan, kineki mamitzıxmati, tej yej moseltisan timela'Dios, iwán nej Jesucristo yej tej tiktıtan.

⁴ 'Nej nimitzweyimatıltija nij ipan inín tajli, iwán niktámija yej tineıtıtan manikçiwaki.

⁵ NoTaj, inán xinemaka inón poder yej nikpiaya kuá' nonoya mowan kuá' aya teyá tajli.

⁶ 'Inımej yej tiktapejpen ipan inín tajli iwán tinemá' iga manetokakan, nikmatıltıjkeja a'yéj tej. Tejpa katka motatki, iwán tej tinemá', iwán kichijkej ken kijtowa motajtıl.

⁷ Inán kimatij iga inewi yej nikpiá, tej tinemá'.

⁸ Puej nikpowilij motájtól yej tej tinemá', iwán yejemen kiye'kuikej. Kicredójkeja iga tej nokta tinețitan.

⁹ 'Nimitztajtaniliá iga yejemen; ayá' nimitztajtaniliá iga yej ayá' mitzixmatij, sino que iga inomej yej tinemá' iga tej motatki.

¹⁰ Inewi yej notatki, tej nō motatki, iwán yej motatki, notatki nō; neweyimatiltiáj iga yejemen moconfiarowaj ipan nej.

¹¹ 'Nej ay'ya máj nonos ipan inín tajli; e' yejemej kena, káwijo' ipan inín tajli, iwán nej nia iga manono mowan. NoTaj yej mitzajasi iga mamitzweyimatiltikan, iga mopoder xikomemawi yej tinemá', iga maonokan sesan iyalmajmej kensan tej iwán nej.

¹² Kuá' nonoya iwamej ipan inín tajli, nicuidarowaya iga mopoder inomej yej tej tinemá', iwán nikomemawiyay. Iwán nisé de yejemen apoliwi', petz inón yej walaj iga yawi mela'poliwiti, iga mamochiwa ken kijtowa kan ijkuilijto' motájtól.

¹³ 'Inán nia kan tej tono'; iwán nikijtowa inín miej nónogo' ipan tajli, iga yejemej nō mapakikan ken nej nipakto'.

¹⁴ Nej nikpowilijkeja motájtól, e' yej amitzixmatij kijiya yej mitzixmatij, iga yejemej ayo' kichiway ken yej ayá' mitzcredowaj, kensan nej nō ayá' nikchiwa ken yej ayá' mitzcredowaj.

¹⁵ Ayá' nimitztajtaniliá iga xixixti ipan inín tajli, sino que xikmanawikan iga Tzitzimi' amo makina'techo yejemej.

¹⁶ Ijkón ken nej ayá' nikchiwa ken yej amitzcredowaj, yejemen nō ayá' kichiway ken yej amitzcredowaj.

¹⁷ Motájtól mela'ciertoj; xikchiwa iga kuá' kikakij, makisentalikan iyalmajmej iga makichiwakan ken tej tikneki.

¹⁸ Ken nej tinețitan kan onokej yej ayá' mitzixmatij, ijkón nō niktitanij yejemen kan onokej yej ayá' mitzixmatij.

¹⁹ Niksentaliá noalmaj iga manikchiwa ken tej tikneki. Nikchiwa iga yejemen, iga yejemej nō makisentalikan iyalmajmej iga makichiwakan ken kijtowa motájtól yej mela'ciertoj.

²⁰ 'Ayá' nimitztajtaniliá iga yejemejsan, nō iga yej necredóskejo' kuá' kikakiskej motájtól yej kipowaskej.

²¹ Nimitztajtaniliá iga yejemej maonokan sesan iyalmajmej kensan tej tinoTaj, tisețitokej. Iwán makipiakan sesan iyalmajmej ipan tejemej, iga yej aya mitzixmatij makicredokan iga tej tinețitan.

22 Nikmakakej inonsan poder yej tej tinemá', iga maonokan ken sesan, ijkón ken tej iwán nej tisetitokej.

23 Nej nono' ipan yejemen, iwán tej tono' ipan nej, iga yejemej mamela'setiakan, iwán ijkón yej ayá' mitzixmatij, makimatikan iga tej tinețitan, iwán tikpoxchokiliáj yejemej kensan nej tinechokiliá.

24 'NoTaj, inimej yej netokaj, tej tinemá', nikneki maonokan kan nej nonos, iga makitakan inón weyipoder yej tinemá'; iga tinechokilij desde kuá' aya mochiwa inin tajli.

25 NoTaj, yej nochipa tikchiwa yej yekti, yej amitzcredowaj, ayá' mitzixmatij; e' nej nimitzixmati, iwán inimej yej netokaj kimatij iga tej tinețitan.

26 Niknextilijkeja a'yéj tej, iwán ijkón nia nikchijtoti, iga ken tej tinechokiliá, ijkonsan no yejemen makichokilikan sekin iwán masetitokan wan nej.

18

Kikitzkiáj Jesús

1 Kuá' tami' inin kijtoj, Jesús kisa' iwán idiscipolomej iga yajkij iyikampa atzin yej itoka' Cedrón. Ompa onoya se huerto kan Jesús kala' iwán idiscipolomej.

2 Iwán Judas yej yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan, no kixmatia inón huerto iga mia' vej Jesús ompa monechkoj iwán idiscipolomej.

3 Iwán Judas asiko iwán komati soldadojmej iwán sekin policiyajmej* yej tacuidarowaj weyitiopan yej kititankej ijefejmej sacerdotejmej iwán fariseojmej, kinentiayaj iyespadajmej,† iwán mechomej iwán candilmej.

4 E' Jesús kimatiaya te yawij kichiwilitij, iwán tatajtan:

—¿A'yéj ankitemowaj?

5 Yejemen kijtojkej:

—Jesús de Nazaret.

Jesús kijtoj:

—Nejya nokta.

Judas yej nemi kinextia Jesús iga makikitzkikan, ompa no onoya iwán yejemej.

6 Kuá' Jesús kijtoj: “Nejya nokta”, tzincholoykej iwán wejwetzikej este ipan tajli.

7 Jesús sej tatajtan:

—¿A'yéj ankitemowaj?

Yejemen kijtojkej:

—Jesús de Nazaret.

* 18:3 18:3 Xikita glosario “Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan”. † 18:3 18:3 Xikita glosario “Espada”.

⁸ Jesús kijtoj:

—Nimitzijlijkeja iga nej nokta. Siga nej annëtemowaj xikajtëwákanya inimej iga mayakan.

⁹ Inin mochij iga mamochiwa yej Jesús kijlij iTaj: “Yej tinemá, nisé ayá' nikpoloj.”

¹⁰ Iwán Simón Pedro kipiaya se espada, kikixtij, iwán kitekilij inakas yej iládojpa iye'ma' se yej itoka' Malco, yej itekipanowaní ijefej sacerdotejmej.

¹¹ E' Jesús kijlij Pedro:

—Xikaki sej moespada' pan ikajlo'. Siga toTaj kinekis iga mane-iknochiwakan, ¿ix aya'taj mane-iknochiwakan?

Jesús ono' iyixtaj ijefej sacerdotejmej.

¹² Iwán soldadojmej iwán icomandantejmej iwán judiyomej ipoliciyajmej, kikitzkijkej Jesús iwán kilpijkej.

¹³ Kiwigakej ichan Anás yej imontaj Caifás, yej inon año onoya iga ijefej sacerdotejmej.

¹⁴ Inin Caifás inonsan yej kijlij judiyomej iga máj ye'kti mamiki sesan taga' iga inochi gente.

Pedro kijtowa iga akixmati Jesús

¹⁵ Simón Pedro iwán se' discípulo kitokatiayaj Jesús. Inon se' discípulo kixmatía ijefej sacerdotejmej, inon iga kala' iwán Jesús ipan ipatioj ijefej sacerdotejmej.

¹⁶ E' Pedro kawí' kaltënoj. Inon iga inon sewo' discípulo yej kixmati ijefej sacerdotejmej kisa' iwán tajtoj iwán takotzin yej tacuidaroytoya pan kalten, iwán ijkón iga wel kala' Pedro.

¹⁷ Takotzin kitajtan Pedro:

—¿Ayéj tej se idiscipoloy Jesús?

Pedro kijtoj:

—Ayéj, ayéj nej.

¹⁸ Puej sektaj katka, tekipanowanimej iwán policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan, titálkej, iwán ompa moskojtoyaj. Pedro nō ompa ejkatoya iwamej iga moskojtoya.

Ijefej sacerdotejmej kitajtani Jesús

¹⁹ Ijefej sacerdotejmej pëwa' kitajtani Jesús iga de te tamachtiaya iwán aja'yéj idiscipoloymej.

²⁰ Jesús kijtoj:

—Nej nitajtoj iyixtaj nochi gente; nochipa nitamachtij tiopamej iwán ipan weyitiopan yej ono' Jerusalén kan monechkowaj nochi judiyomej, iwán até nikichtaka-ijtoj.

²¹ ¿Te iga nej tinëtajtani? Xiktajtani yej nekakikej, iwán yejemen makijtokan te nikijtoj. Yejemen kimatij te nikijtoj.

²² Kuá' Jesús kijtoj inin, se policia yej kicuidarowa weyitiopan, yej ompa onoya, kixaygatatzin, iwán kijlij:

—¿Ijkón tiktenkuepiliá ijéfej sacerdotejmej?

²³ Jesús kijtoj:

—Siga ayompa nitajtoj, xikijto tē nikijtoj yej ayēkti; e' siga ompay ken nikijtoj, ¿te iga nemi tinemaga?

²⁴ Iwán Anás kititan Jesús, ilpitiajki kan mandarowa Caifás, yej ijéfejpa sacerdotejmej.

Pedro sej kijtowa iga ayá' kixmati Jesús

²⁵ Mij Pedro ómpasan ejkatoya iga moskojtoya titennoj, kitajtankej:

—¿In tej ayéj se idiscipolój Jesús?

Pedro kijtoj iga ayá' kixmati Jesús, kijtoj:

—Ayá', ayéj nej.

²⁶ Iwán kitajtan itekipanowani ijéfejpa sacerdotejmej ipariētej inón taga' yej kinagastajkolojka Pedro:

—¿Ix animitzita' iga iwán tonoya ipan huerto?

²⁷ Pedro kijtoj sej iga akixmati, iwán íkuá'ya takuiga' kayo.

Jesús ono' iyixtaj Pilato.

²⁸ Iwán kikixtijkej Jesús ichan Caifás iga kiwigakej ipan palacio kan ono' gobernador yej itoka' Pilato. Íkuá' tanestiwitziayay, judiyojmej ayá' kalakikej ipan palacio igaki' wel kimopaj[‡] iga ompa onokej yej ayéj judiyojmej, iwán ijkón awel cenarowayaj pan iyilwi la Pascua.

²⁹ Inón iga Pilato kisa' iga tajtoj iwamej; iwán kijtoj:

—¿In inín taga' tē kichij yej ayēkti?

³⁰ Yejemej kijtojkej:

—Siga inín katka ayá' kichij yej ayēkti, ayá' katka nimitzwajliguiliayaj.

³¹ Pilato kijtoj:

—Xikuigakan amejemen iwán xikchiwilikan ijkón ken tatekimaka amoleymej.

Judiyojmej kijtojkej:

—E' nejemej nijudiyojmej nemandarówajsan[§] nō iwán awel nitatekimakaj iga agaj mamiki.

³² Ijkón mochij yej Jesús kijtoj iga ken iga yawi mikiti.

³³ Pilato sej kala' ipan palacio, kinotza' Jesús iwán kitajtan:

—¿Ix tejya in irrey judiyojmej?

³⁴ Jesús kijtoj:

[‡] **18:28 18:28** Se judío yej onoya wan agaj yej ayéj judío awel kikuaya inón cena yej kijliá la Pascua iga kijtojkej iga yej ayéj judío, Dios akiye'ita, wan ken kimopa iga sen-onokej iwán. Inón iga akalakiá ipan palacio iga Pilato ayéj katka judío.

[§] **18:31 18:31** Romanojmej mandarowayaj ipan itál judiyojmej.

—¿Ix pan tejsan ijkón tinētajtani o agaj mitztatapowij de nej?

³⁵ Pilato kijtoj:

—Tikmati iga ayéj nijudiyoj. Yej mogéntejpa iwán ijefejmej sacerdotejmej mitzkawakoj nij no-ixtaj. ¿Tētaj tikchij yej ayēkti?

³⁶ Iwán Jesús kijtoj:

—Kān nirreinarowa ayéj ipan inín tajli. Siga ijkón katka, yej netokaj wel nemanawiyay iga amo manēkitzkikan judiyojmej. E' norreinoj ayá' ono' nigaj.

³⁷ Iwán Pilato kijtoj:

—¿In tejtaj sē rey?

Jesús kijtoj:

—Nej nirrey, ken tej tikjowa. Nej inón iga ninaceroj iwán niwalaj ipan inín tajli iga nikjtoke yej melá' nokta. Nochi yej kixmatij iwán kjtowaj yej mela'ciertoj, netajtolkakij.

³⁸ Pilato kijtoj:

—¿Tē iteki in yej mela'ciertoj?

Mojtowa iga miki Jesús

Kuā' tami' kitajtajtan, Pilato sej kisa' iga tajto iwán judiyojmej, iwán kijtoj:

—Nej ayá' nikasiliá siga inín taga' kichij yej ayēkti.

³⁹ E' amejemen nochipa ankitekimajkawaj sē preso kuā' iyilwiyo la Pascua, zinán, ix ankinekij manikmajkawa irrey judiyojmej?

⁴⁰ Iwán sej nochi tzajtzikej:

—¡Inón amo xikmajkawa! ¡Xikmajkawa Barrabás!

E' Barrabás sē yej tachteki.

19

¹ Iwán Pilato tatekimá' iga makimagakan Jesús.

² Soldadojmej kitālilijkej ipan itzontekon Jesús sē corona* de witzti yej kiyawalchijkej iwán kakiltijkej sē tzótzol yej este ken tatā'chapoti'.

³ Iwán kinā'techojkej iga kijlitoj:

—¡Nimitzweyimatiltiáj tej iRrey judiyojmej!

Iwán kixaygatatzinkej.

⁴ Pilato kisa' sej, iwán kijtoj:

—Ta' xikitakan, nikixtij iga xikmatikan iga ayá' nikasiliá siga kichij yej ayēkti.

⁵ Iwán kisa' Jesús iwán icoronaj yej chijto' iga witzti ipan itzontekon iwán kakijtiaya tzótzol yej chilti' yej este achapoti'. Pilato kijtoj:

* 19:2 19:2 Xikita glosario "Corona".

—¡Nija ono' in inín taga'!

⁶ Kuá' kitakej ijefejmej sacerdotejmej iwán policiyajmej, pəwakej iga tzajtzikej:

—¡Xikmikti ipan cruz! ¡Xikmikti ipan cruz!

Pilato kijtoj:

—Puej xikuigákanya iwán xikmiktikan ipan cruz amemen, nej ayá' nikasiliá siga kichij yej ayękti.

⁷ E' judiyojmej kijtojkej:

—Nejemen nikpiáj se ley, inón ley kijtowa iga yawi mikiti, iga igánajsan mojliaya iga yéj iPiltzın Dios.

⁸ Kuá' inín kiká' Pilato, majya majmawi'.

⁹ Kala' sej al palacio iwán kitajtan Jesús:

—¿Kántaj in tej močan?

E' Jesús até kijtoj.

¹⁰ Iwán Pilato kijtoj:

—¿Iwán aya'taj tinenotza? ¿Ix ayá' tikmati iga nej wel nitatekimaka iga mamitzmiktikan ipan cruz iwán wel no nimitzmajkawa?

¹¹ Jesús kijtoj:

—Awel tikchiwa nité ipan nej siga Dios ayá' kineki; inón iga yej nij nekawakoj mo-ixtaj, máj kichijkej yej ayękti que tej.

¹² Desde íkuá' Pilato kitemowaya ken iga makimajkawa Jesús; e' judiyojmej tzajtzikej:

—¡Siga tikmajkawa, tej ayéj iyamigoj el rey César!† ¡Nochi yej mochiwa rey, mochiwasneki iyenemigoj el rey César!

¹³ Kuá' Pilato inín kiká', tatekimá' iga makikixtikana Jesús, iwán Pilato motalıj ipan iweyi-asientoj kan mandarowa, ompa kan ipan hebreo itoká' Gabata, yej kijtojneki piso de te'ti.

¹⁴ Inón mochiw kuá' kipolowaya se día iga mochiwa iyilwi la Pascua, ken tajkodía. Iwán Pilato kijlij judiyojmej:

—¡Nigaj ono' amorrey!

¹⁵ E' yejemen tzajtzikej:

—¡Mamiki! ¡Mamiki! ¡Xiclaváropa ipan cruz!

Pilato tatajtan:

—¿Ix nikmiktía ipan cruz amorrey?

E' ijefej sacerdotejmej kijtoj:

—Nejemen ayá' nikpiáj se' rey, petz iséltisan rey César.

¹⁶ Iwán pilato kentregaroj Jesús iga makimiktikan ipan cruz, iwán yejemej kiwigakej.

Jesús kiclavárowaj ipan cruz

† 19:12 19:12 Xikita glosario “César”.

¹⁷ Iwán Jesús kisa', kiwigaya icruz iga yajki kan itoká' Kuaomi', ipan hebreo kijliáj Gólgota.

¹⁸ Ompa kiclavarojkej Jesús ipan cruz. Nō kiclavarojkej itenoj ome tajtaga' ipan sejsé icruz, se de cada lado, Jesús onoya tatajkoyan.

¹⁹ Pilato tatitan iga makitalilitij se tajkuflol ipan icruz, yej kijtowaya: "JESÚS DE NAZARET, IRREY JUDIYOJMEJ."

²⁰ Kan kiclavarojkej Jesús ipan cruz, na'san weyi-altepe' Jerusalén, inón iga mia' judiyojmej kitajtoitijkej inón tajkuflol yej ijkulijtoya ipan hebreo, ipan griego iwán ipan latín.

²¹ Inón iga ijefejmej sacerdotejmej kijlijkej Pilato:

—Amo xikijkuilo "iRrey judiyojmej"; máj yekti xikijkuilo "Inín mojlía iga iRrey judiyojmej."

²² E' Pilato kijtoj:

—Yej nikijkuíloja, ijkonya makawi.

²³ Kuá' kiclavarójkeja Jesús ipan cruz, nawí soldadojmej morrepartírowilijkej itzotzolmej Jesús. Ijkón nō kichíwayaj wān isotantzótzol, e' como inón tzótzol ayá' sasalijtoya, sesan iga ijkititoya desde ajko wān este tani,

²⁴ soldadojmej mosepan-ijlijkej:

—Amo matiktzatzayanakan; matik-rifarokan iga matikitan a'yéj kikuis.

Ijkón mochi ken ijkulijto' itajtōl Dios kan kijtowa: "Motatajkolowilijkej notzótzol iwán kirrifarojkej nosotantzótzol."‡ Ijkón kichijkej soldadojmej.

²⁵ Iye' Jesús iwán isiwa-iknín iye' onoyaj itenoj cruz kan Jesús onoya, nō onoyaj María yej isiwa' Cleofas iwán María Magdalena.

²⁶ Kuá' Jesús kita' iye' iwán iná' ono' idiscípuloj yej máj kichokiliaya, kijlij iye':

—Nomáj, inepa xikita ken mopiltzín.

²⁷ Iwán kijlij inón idiscípuloj:

—Xikneki noye' ken moye'.

Iwán desde íkuá', ichan inón discípulo ki-omemawij María.

Miki Jesús

²⁸ Kuá' nochi panoj inín, Jesús kimati' iga nóchiya mochi, iwán iga mamochiwa ken ijkulijto', kijtoj:

—Nataneki.

²⁹ Ompa onoya se jarro yej tentoya iga xokovinoj, iwán kapachojkej tejté yej ken ichka' ipan xokovinoj, iwán

kilpijkej ipan se ima' kuawi' yej itoka' hisopo[§] iwán kitenwiltijkej iga makichichina.

³⁰ Kuá' Jesús konij xoko'vinoj, kijtoj:

—Móchija nochi.

Iwán motzompiloj, ikuá'ya migui'.

Se soldado kisolowa Jesús isekatan iga ilanzej

³¹ Kipolowaya se día iga mochíwa iyilwi la Pascua, iwán judiyojmej ayá' kinekiáj iga animajmej makawikan ipan icruzmej ipan día sábado, iga inón día kipoxweyimatiáj. Inón iga kijlijkej Pilato iga matatekimaka iga makipojpostekilikan iyikximej yej onokej ipan icruzmej iga máj nimanin mamikikan iwán makitemowikanya.

³² Iwán soldadojmej yajkij, iwán kipopostekilijkej iyikximej yej achto taga', iwán se' taga' yej onoya no ipan icruz iná' Jesús.

³³ E' kuá' kina'tejojkej Jesús, kitakej iga míkto'ya, inón iga ayá' kijikxipostekikej.

³⁴ E' se soldado kisoloj isekatenoj iga ilanzej, iwán kisa' esti iwán a'ti.

³⁵ Inin kipowa yej kita', iwán ijkonya ken kijtowa, yéj kimati iga ijkonya nokta yej kijtowa iga amejemen no xicredokan.

³⁶ Inin mochij iga mamochiwa ken ijkulijto': "Ayá' kipopostekilijkej nisé iyomiyo."

³⁷ Iwán se' kan ijkulijto' itajtól Dios kijtowa: "Kitaskej yej kisolojkej."

Kitokaj Jesús

³⁸ Kuá' nochi inin mochij, José yej ichan altepe' Arimatea, kitajtanilij Pilato iga wel makiwiga icuerpoj Jesús iga makitoka. José no kitokaya Jesús, malej iga ichtákan iga kimajmawiliaya judiyojmej. Pilato kijlij iga wel kiwiga' icuerpoj Jesús, iwán José yajki kikuito.

³⁹ Asi' no Nicodemo yej se yówal yajka tajtotoya iwán Jesús, kiwajli' ken treinta kilos yej ajwiya', nelijto' iga mirra iwán áloes.*

⁴⁰ Ijkón iga José iwán Nicodemo kikuikkej icuerpoj Jesús, iwán kikikimilojkej iga venda yej kakalijto' iga yej ajwiya', ken iga kitekichíwayaj judiyojmej iga kitokaj animajmej.

⁴¹ Ompa kan kimiktijkej Jesús ipan cruz onoya se huerto, iwán ipan huerto onoya se animajtexapo[†] yej kichíkejo', kan aya agaj kitokaj.

§ 19:29 19:29 Xikita glosario "Hisopo". * 19:39 19:39 Mirra iwán áloes kikuikkej iga kembalsamarowaj animaj. † 19:41 19:41 Xikita dibujo pan página 266.

⁴² Ompa kakijkej icuerpoj Jesús, iga inón animajtexapo' na'san onoya, iwán pɛwasnekiáy inón día kuá' mosewiáj judiyojmej.

20

Ojpa-isa Jesús

¹ Ipan domingo, María Magdalena yajki isájpasan posantoj, kuá' takómi-o'; iwán kita' iga ay'ya teyá weyite'ti yej kitentzaktoya animajtexapo'.

² Iwán motalojtiajki kan ono' Simón Pedro iwán se' discípulo, inón yej Jesús kipoxchokiliaya, iwán kijlijkej:

—iKichtékkeja toTɛko ompa kan onoya ipan animajtexapo', iwán inán atikmatij kan kiwigakej!

³ Pedro iwán sewo' discípulo yajkij kan ono' animajtexapo'.

⁴ Iyomextimej mosentalojtiajkij; e' sewo' motaloj máj nimanín que Pedro iwán máj achto asi' kan ono' animajtexapo'.

⁵ Iwán motoloj iga kitachilij, iwán kita' iga ompa ono' tzotzolmej yej iga kikimilijtoya Jesús, e' inón discípulo ayá' kala' este ta-ijti'.

⁶ Iwán Simón Pedro asi' nɔ iwán kala' ipan animajtexapo'. Yéj nɔ kita' iga ompa ono' tzotzolmej,

⁷ iwán tzótzol yej iga kikuakimilojkej Jesús, ay'ya onoya sekan iwán se' tzotzolmej, iyokay kimilijtoya.

⁸ Iwán kala' ipan animajtexapo' se' discípulo yej achto asi' iwán kita' nɔ yej mochij iwán kicredoj.

⁹ Puej aya kentenderowayaj yej kitojwa itájtɔl Dios iga Jesús ojpa-isas kan miktos.

¹⁰ Iwán inomej discipolojmej yajkij sej ichamej.

Jesús kixnextiliá María Magdalena

¹¹ E' María chokatikawi' fuera itenoj animajtexapo' iwán motoloj iga tachá' xapo-ijti'.

¹² Iwán kita' omɛn angelejmej yej este ijichkati' itzotzolmej, ejewatokej kan kitalkaj icuerpoj Jesús; se ewato' kan katka ikuapan iwán se' iyikxitan.

¹³ Angelejmej tatajtankej:

—In tej, ¿te iga tichokato'?

Yéj kijtoj:

—Iga kiwigakej noTɛko, iwán anikmati kan kikawatoj.

¹⁴ Tami' kijtoj inín, kuá' tachá' itepotztajpa, ompa kita' Jesús, e' ayá' kimatiá siga Jesús.

¹⁵ Jesús kitajtan:

* 20:1 20:1 Xikita dibujo p.

—In tej, ¿te iga tichokato'? ¿A'yéj tiktemowa?

Yéj kijtoj anka yej kicuidarowaya huerto, iwán kijlij:

—Nokój, siga tej tikuiga' animaj, xine-ijli kan tikawato iga mania manikuiti.

¹⁶ Iwán Jesús kijlij:

—¡María!

Yéj mokuropa' iwán kijlij ipan hebreo:

—¡Raboni! —yej kijtojneki Tamachtiani.

¹⁷ Jesús kijtoj:

—Xinemajkawa iga aya nitejkawi kan ono' noTaj. E' xaj iwán xikijli nokniwan iga nia kan ono' noTaj iwán amoTaj no amejemen, noDios iwán amejemen no amoDios.

¹⁸ Iwán María Magdalena yajki kimatiltito discipolojmej iwán kijtoj:

—Nikita' toTeko.

Iwán kijlijkej nochi yej toTeko kijtoj.

Jesús kixnextiliá idiscipolojmej

¹⁹ Inonsan domingo, kuá' tayoway, discipolojmej nechkatoyaj iwán kaltzaktoyaj iga kimajmawiliayaj judiyojmej. Jesús kala' iwán moketza' itajkoyan discipolojmej, iwán kijtoj ijkín:

—¡Tamelá xonokan!

²⁰ Tami' kijtoj inín, kinextilijkej kan kisolojkej, ipan imamej iwán isekatenoj. Iwán yejemen pakikej kuá' kitakej toTeko.

²¹ Iwán Jesús kijtoj sej:

—Tamelá xonokan. Ijkón ken toTaj netitan, nej no nimitztitanij amejemen.

²² Iwán Jesús kipitza' yejemen, iwán kijtoj:

—Manimitzmakákanya iyEspíritoj Dios.

²³ Yej amejemen ankiperdonarowiliskej agaj yej kichij yej ayékti, Dios no kiperdonaroj; yej ayá' ankiperdonarowiliskej, inón Dios no ayá' kiperdonaroj.

Tomás kita toTeko iga ojpa-isa'ya

²⁴ E' Tomás se de inomej doce idiscipoloj, yej kijliayaj Kuatej, ayá' ompa onoya kuá' asi' Jesús.

²⁵ Iwán sekin discipolojmej kijlijkej:

—Nikitákeja toTeko.

E' Tomás kijtoj:

—Siga ayá' nikitaliá imamej kan panoj clavojmej, iwán ayá' nikakiá nomájpil kan kisoloj clavojmej, iwán siga anikakiá noma' kan kisolojkej isekatan, ayá' nicredowa.

²⁶ Kuá' panoj ocho días, discipolojmej sej nechkatoyaj kalijti', iwán íkuá' Tomás ompa no onoya. Malej iga

tzajtzaktoya kalteŋ, e' Jesús kala', mocketza' tajkoyan kan onokej yejemen iwán ijkín kijtoj:

—Tamelá xonokan.

²⁷ Iwán kijlij Tomás:

—Xikaki nigaj momájpil, iwán xikita nomamej; iwán xikuajliga moma' iwán xikaki nosekatan. Amo xiyoltakuakti', sino que xicredo ipan nej.

²⁸ Iwán Tomás kijtoj:

—¡TinoTeke iwán tinoDios!

²⁹ Jesús kijtoj:

—Tomás, inán ticredowa iga tine-ita'. ¡Pakij yej necredowaj malej iga ayá' ne-itaj!

Tejas in inín libro

³⁰ Jesús kichijo' mia' milagro iyixtaj idiscipolomej, e' ayá' ijkulijto' ipan inín ama'.

³¹ E' inín mo-ijkulioj iga xicredokan iga Jesús in Cristo, iPiltzín Dios, iga anxicredowaj ipan yéj, wel nochipa xonokan wan Dios.

21

Jesús kixnextiliá siete idiscipolomej

¹ Kuá' tami' inín, Jesús kixnextilij sej idiscipolomej ipan lagunajteŋ. Inón laguna itoka' Tiberias. Ijkín kichij:

² Sekan onoyaj Simón Pedro, Tomás yej kijliayaj Kuatej, Natanael yej de Caná del estado de Galilea, ipilowan Zebedeo iwán sewo' máj omen discipolomej.

³ Simón Pedro kijtoj:

—Nia nitopojmati.

Yejemej kijtojkej:

—Nejemej no niawij mowan.

Tejkajkej ipan se ákal, iwán yajkij; e' inón yówal ayá' kikitzkijkej nisé.

⁴ Kuá' tanestiwiŋziayay, Jesús nesiko ipan aten, e' idiscipolomej ayá' kimatiáj siga yéj.

⁵ Iwán Jesús kijtoj:

—Nokniwan, ¿ix achá ankikitzkijkej topoj?

Yejemen kijtojkej:

—Ni se.

⁶ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikmotakan amorredej iladoj moye'kampa amoákal iwán ankikitzkiskej.

Ijkón kichijkej, iwán ay'ya wel kikixtiayaj redej iga komati topoj kipiaya.

⁷ Iwán inón discípulo yej Jesús kipoxchokiliaya, kijlij Pedro:

—¡Inonwa' toTęko!

Kuą' kika' Simón Pedro iga toTęko, motaajakij, iga ayá' kakijtoya itzótzol, iwán momoṭa' atampa.

⁸ Sekin discipolojmej asikej ipan playa iwán ákał, ki-tilantiajkij reḁej yej kipiaya komati topoymej, puej onoyaj ken cien metros iga atęn.

⁹ Kuą' temójkeja ipan ákał kasitoj Jesús kipiá paṇ iwán nemi kixka se michin paṇ tékol.

¹⁰ Jesús kijtoj:

—Xikuajligakan achi topo yej ankikitzkíjkejo'.

¹¹ Simón Pedro tejkaṇ ipan ákał iwán kiwawatatzoj este ipan playa inon reḁej yej kiwajligaya ciento cincuenta y tres wejweyi topoṇ; malej iga komati, e' reḁej ayá' tzaṇani'

¹² Iwán Jesús kijtoj:

—Xitakuákija.

Iwán nisé de idiscipolojmej amixewiaya iga kitajtaniáj a'yéj in yéj, iga kimatiáj iga toTęko.

¹³ Iwán Jesús tana'techoj, kikui' paṇ iwán kimajmakakej yejemen; ijkonosan no kichij iwán topoṇ.

¹⁴ Iga inin eyi veja iga Jesús kixnextilij idiscipolojmej kuą' ojpa-isa'.

Jesús tajtowa iwán Simón Pedro

¹⁵ Kuą' tami' takuajkej, Jesús kitajtan Simón Pedro:

—Simón, ipiltzın Jonás, ¿ix tinechokiliá máj que inimej? Pedro kijtoj:

—Kena noTęko, tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Iwán Jesús kijtoj:

—Xinecuidarowiliwa' noborregoṇtitzın.*

¹⁶ Sej kitajtan, iga inin ome vejya:

—Simón, ipiltzın Jonás, ¿ix tinechokiliá?

Pedro kijtoj:

—Kena noTęko, tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Jesús kijtoj:

—Xicuidaro noborregoṇmej.

¹⁷ Iga inin eyi veja kitajtan:

—Simón, ipiltzın Jonás, ¿ix tinechokiliá?

Pedro moknomati' iga eyi veja kitajtaniṇ iga si kichokiliá; iwán kijlij:

—NoTęko, tej nochi tikmati; tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Jesús kijtoj:

—Xicuidaro noborregoṇtitzın.

¹⁸ Nimitznojma-ijliá iga kuą' tichokótzino', timotaajakiaya iga tiaya kaṇ tej tikneki; e' kuą' tiwéweja, tikmelawas

* 21:15 21:15 Kuą' Jesús kijtoj "noborregoṇtitzın", kijtojneki nochi yej ipan kicreḁowaj iwán kitokaj.

moma' iwán se' mitztaajakiltij iwán mitzwıgas kan ayá' tikneki.

¹⁹ Iga inın kijtoj, Jesús nemi kijtowa kén iga Pedro yawi mikiti iwán ijkón kiweyimatiltij Dios. Iwán Jesús kijtoj:

—¡Xinətoka!

Discípulo yej Jesús kipoxchokiliá

²⁰ Kuá' Pedro tachá' itepotztajpa, kita' iga kitokatiwajaj inón yej Jesús kipoxchokiliaya, inonsan yej ewatoya itenoj kuá' cenaroytoyaj iwán kitajtan: “NoTəko, ¿a'yéj in yej yawi mitznəxtiti iga mamitzkizkikan?”

²¹ Kuá' Pedro kita', kitajtan Jesús:

—NoTəko, in inın ¿te yawi kipasarotı?

²² Jesús kijtoj:

—Siga nikneki ma-isato este kuá' nej niwı', inón tej atikmati. Tej xinətoka.

²³ Iwán mopowa' iga inón discípulo ayá' mikis. E' Jesús ayá' kijtoj iga ayá' mikis, sino que kijtoj: “Siga nikneki ma-isato este kuá' nej niwı', inón tej atikmati.”

²⁴ Nejsan in inón discípulo yej nikpowa nochi inın yej nikita', iwán nikijkuiloj. Iwán nikmati iga ayá' nitakajkayawa.

²⁵ Ónogo' máj yej Jesús kichij; siga mamó-ijkuilo katka sejsé sejsé, anka ipan inewi tajli akitoloj amamej yej mo-ijkuiloj. Ijkónyawa'.

Ken kichijkej iyapostolejmej Jesús Hechos

Jesús kijtowa iga wi' el Espíritu Santo

¹ Teófilo yej nimitzpoxye'ita, ipan yej achto nolibroj, nimitzijkuilowilij nochi ken iga Jesús kichij wān tamachtij este iga pewa' itekipánol,

² iwán este iga tejkaj ipan cielo. Kuā' aya yawi ipan cielo kitapejpen iyapostolejmej* wān iga el Espíritu Santo kitekimakakej te makichiwakan.

³ Kuā' Jesús ojpa-isa' kan miktoya, yéj imatika mixnextij iyixtaj yejemej, iwán cuarenta día kixnextilijtoya iga makitakan iga melá' iga isato'. Kitatapowiyayj kén iga reinarowa† Dios.

⁴ Mieĵ Jesús sen-onoyaj iwán iyapostolejmej kijlij iga aya makisakan Jerusalén, kijtoj:

—Xikchakan este iga maasi yej toTaj kijtoj iga yawi mitzmakatij, ijkón kensan nimitzijlijkej.

⁵ Melá' iga Juan tabautizaroj‡ iga a'ti, e' amejemen ayo' ke' poliwi iga Dios yawi mitzbautizarotij iga el Espíritu Santo.

Jesús tejkawi ipan cielo

⁶ Yej ompa nechkatoyaj iwán Jesús, kitajtankej:

—NoTeko, ¿ix amanya tikchivas iga sej iselti mamomandaro topaís Israel?

⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—Inonwa' ayá' kajasi iga amejemen xikmatikan kēman mochivas, petz toTaj kimati kēman yawi kichiwati. Inón yéjsan wel kichywa.

⁸ E' kuā' el Espíritu Santo onos ipan amejemen, ankipiáskeja poder, iwán ankisaskej iga antatapowaskej de nej. Anyatij Jerusalén iwán noyan ipan estado de Judea, iwán este Samaria,§ iwán este kan máj wejwejka ipan nochi tajli.

⁹ Kuā' tami' kijtoj inón, mieĵ kitajtachilijtoyaj, Jesús pe' tejkaj iga yajki ipan cielo; iwán se mixti kitzakuako iwán ayo' máj kitakej.

¹⁰ Iwán mieĵ ajajkotachixtoyaj iga Jesús nemi tejkawi, íkuā'ya nesikoj itenoymej omen tajtaga' yej este ijista' itzotzolmej,

* 1:2 1:2 Xikita glosario "Apóstol". † 1:3 1:3 Xikita glosario "Kén iga Dios reinarowa". ‡ 1:5 1:5 Xikita glosario "Bautizar". § 1:8 1:8 Xikita glosario "Samaria, Samaritanos".

11 iwán kijlijkej:

—Tajtaga' de Galilea, ¿te iga antajtachixtokej ipan cielo? Inñisan Jesús yej amo-ixtaj tejkaj ipan cielo, yawi sej witzeti kensan inán ankitakej yajki.

Apostolejmej kitapejpenaj Matías iga ipatka Judas

12 Iwán kiskej ipan tepe' yej itoka' Olivojyoj iga yajki Jerusalén. Ayá' pox wejka nejnenkej, ken se kilómetro, ke'san la ley tatekimakaya iga wel manejnemilo ipan día kuá' mosewilo.

13 Kuá' asikej Jerusalén, tejkajkej ipan segundo piso ipan kajli kan kawíaj. Ompa onoyaj Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo yej Alfeo ipiltzín, Simón yej ipartidoj nacionalista, iwán Judas yej iyiknín Jacobo.

14 Nochi yejemej nochipa monechkowayaj iga oradowayaj iwán iyikniwán Jesús iwán María yej íye'pa Jesús iwán sekin siwatkej.

15 Inomej días Pedro moketza' tajkoyan kan nechkatokej ken ciento veinte yej kitokaj toTeko, wan kijtoj:

16 —Nokniwán, sányasan mochíwaya yej ijkuiijto' yej el Espíritu Santo áchtaya kitajtolmá' David, iga tajtoj de Judas yej kojkuiltij inomej yej kikitzkijkej Jesús.

17 Judas tejémempa katka, iwán tisentekipanojtoyaj íwan.

18 Yéj kikowa' se tajli iga inón tomín yej kimakakej iga kichij yej ayekti, iwán ompa tzontoktiajki, este talaxpoxoni', kisa' nochi ikuitákol.

19 Kuá' yej chantitokej Jerusalén kimatikej, kitokawijkej inón tajli Acéldama, yej ipan itajtolmej yejemen kijtojneki Tajli yej Esyoj.

20 Iga ipan Salmos kijtowa ijkín:

Íkal makawi isélti,
ayo' agaj mamochanti ompa.

Iwán kijtowa no:

Se' makikui yej yejpa katka itekipánol.

21 'Nigaj iwán tejemej onokej tajtaga' yej nemiáj nochipa iwán tejemej kuá' toTeko Jesús onoya towan,

22 este iga Juan kibautizaroj iwán este iga tejkaj ipan cielo. Yekti iga se de yejemej mamosetili wan tejemej iga no makipowa iga ojpa-isa' toTeko Jesús.

23 Iwán kitapejpenkej omen de yejemej: Matías wan José yej no kipiaya se' ome itoka': Barsabás iwán Justo.

24 Ijkín kitenewijkej Dios:

—NoTeko, tej yej tikixmati nochi noalmajmej, xinenextilikan de inimej omen katiapa tiktapejpena

²⁵ iga matekipano ken apóstol, yej katka itekipánol Judas yej kipoloy iga kichij yej ayękti iwán yajki kan kajasi.

²⁶ Iwán kichijkej rifa iwán kitaniy Matías. Iwán desde ikuá' mosętilija iwán inęmej once apostolejmej.

2

Asi el Espíritu Santo

¹ Kuá' asi' iga mochiwa ilwi' yej kijliáj Pentecostés,* nochi yej kitokaj Jesús, sékansan onoyaj.

² Kuá' kikakikej wejtikujniko yej wálaw ipan cielo ken se ejeka' yej pox tajpalej. Iwán nawatitoya noyan kalijti' kan ejewatoyaj.

³ Iwán nesiko ken tilęguaj, xojxotato ipan sejsé sejsé de yejemej.

⁴ Iwán el Espíritu Santo asi' ipan yejemen, iwán pe' tajtojkej ipan sęse'pa tájtól kensan el Espíritu Santo kita-jtoltiayaj.

⁵ Inęmej días Jerusalén onoyaj judiyojmej yej kitekiweyi-matiltiayaj Dios, yej noyan wáłkej ipan paįsmej.

⁶ Kuá' kikakikej tatikuįnto', monechkoló' iwán ayo' kimatiáj te kichıwayaj, iga kikaktokej nemi tajtowaj ipan sejsé itajtólmej yejemej.

⁷ Madmiradojkej, iwán este moyolmajtijkej, iwán molliayaj:

—In inımej, ¿ayejtaj de Galilea in yej nemi tajtowaj?

⁸ ¿Kéntaj welij tikakij nemi tajtowaj ipan sejsępa totájtól?

⁹ Nigaj onokej yej wáłkej Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto iwán tajli yej itoká' Asia,

¹⁰ Frigia iwán Panfilia, Egipto, wan altepemej África yej ono' iyikan Cirene. Nę yej wáłkej Roma yej nigaj chantitokej; sekin de yejemej mela'judiyojmej, sekin yej kicędojkej ken kicędowaj judiyojmej.

¹¹ Onokej nę yej wáłkej Creta iwán Arabia; e' tonochın tikakij ipan totajtólmej tepowiliáj yej Dios kichıwa yej pox yękti.

¹² Inochın moyolmajtijtoyaj este ay'ya kimatiáj te kichıwayaj, iwán motajtaniáj:

—¿Nochi inın, te an kijtojneki?

¹³ E' sekin kipınajtiayaj iwán kijtowayaj:

—Inımejwa' tawamej.

Pedro kitatapowiá la gente

* 2:1 2:1 Xikita glosario "Pentecostés".

14 Iwán Pedro moketza' iwán inomej once apōstolejmej; kijtoj recio:

—Judiyojmej iwán nochi yej anchantitokej Jerusalén; xikmatikan iwán xikyē'kakikan inin yej nia nimitzijlītij.

15 Inimej ayá' tawamej ken amejemen ankijtowaj, ¿ix ayá' ankita' iga yowáltigo'? Las nuevejo'.

16 Ininwa' nemi mochiwa yej el profeta† Joel íkyaya kijtoj ijkín:

17 Kijtoj Dios; kuá' ayo' wejka iga nitajuzgarōki, nia nikmakati noEspíritoj nochi gente, amookichpilowan iwán amosiwapilowan nia niktajtōlmakati, iwán chokomej kitaskej yej nej Dios niknēxtiliskej, iwán yej wēwetkej temikiskej.

18 Inomej días nikmakas noEspíritoj tajtaga' wān siwatkej yej nētokaj, iwán yawij tajtōtij de nej.

19 Nia niknēxtīti nopoder ajko ipan cielo, iwán tani ipan tajli onos yej tanēxtiliá: esti, ti'ti iwán mixti de pōkti.

20 El sol ay'ya tawij, iwán metzti‡ mochiwas ken tikita esti, inōn mochiwas kuá' aya asi inōn día kuá' poxsan majmawiloj iga wī' toTēko.

21 E' nochi yej kitēnēwiá itōka' toTēko, momānawiskej.

22 'Noknimej yej nō an-israelitajmej, xikakikan yej nia nimitzijlītij: Dios kiyē'ita' Jesús yej ichan Nazaret. Iwán amo-ixtaj Jesús kichij mia' milagro, iwán yej pox yēkti iga Dios kipalēwij. Inin amejemen ankimátija.

23 Dios kejlantoya desde ikya iga Jesús makiknochiwakan wān mawetzi pan imamej yej kijiyaj. Amejemen ankikitzkijkej iwán ankikawatoj ipan imamej tajtaga' yej poxsan ayompa nemij, wān kimiktijkej Jesús ipan cruz.

24 E' Dios sej kixitij, ijkón iga kikixtij kan miktoya, porque Jesús wel ojpa-isa' kan miktoya.

25 El rey David tajtoj ijkín de Jesús: Nochipa toTēko ono' no-ixtaj; iga yéj ono' noná', nité anekuekuechkaltía.

26 Inōn iga nipoxyolchikajto' iwán nitakuika iga nipakto', malej iga se día nimikis, niyē'ono' iga nimoconfiarowa ipan Dios.

27 Ayá' tinēkajtēwas kan ono' yej miktokej; ayá' nō tiknekis iga nej yej nochipa nimitzweyimatiltiá, mapalāni nonakayo.

† 2:16 2:16 Xikita glosario "Profeta". ‡ 2:20 2:20 Metzti: luna.

28 Tinēnextilij ojtimej yej nēwiga kan wel niye'onos, iwān poxsan niyōlpakis iga tonō' nowan.

29 Pedro nō kijtoj:

—Nokniwan, nochi kimati iga to-ikyapatajwewej David migui' iwān motoga', iwān este inān tikmatij kan toktō'.

30 E' David yajki profeta, iwān kimatitoyay iga Dios kinojma-ijlij iga ipan sē de ipilowan ipilowampa yawi kisati Cristo^s yej yawi mochiwati rey.

31 Inōn iga David, este ikayay kenkuā' kitztoyay, kijtoj iga Cristo yawi ojpa-isati iwān ayā' kawis kan onokej yej miktōkej iwān ayā' palanis inakayo.

32 Pues Dios ki-ojpa-ixitij ininya Jesús, iwān inōn nonochimej nikmela'itakej.

33 Jesús yajki ipan cielo iga Dios kiwiga' iwān motālij ilādoj iye'mā', iwān toTaj Dios kimá' iyEspīrito Santo kensan kijtoj. Inīn yej inān amejemen nemi ankita^j iwān ankikakij wī' de yéj.

34 E' ayéj David yej tejkaj ipan cielo; puej yéjsan kijtoj ijkīn:

ToTēko kijlij noTēko:

“Ximotāli ilādoj noye'mā' kan nimandarowa,

35 este que maniktāli mokxitampa yej mitzijiyaj.”

36 'Amonochimej an-israelitajmej, xikmatikan iga inōn Jesús yej ankimiktijkej ipan cruz, Dios kitālij iga mamochiwa toTēko iwān iga mamochiwa Cristo.

37 Kuā' inōn kikakikej, pox moknomatikej iwān kitajtankej Pedro iwān sekin apostolejmej:

—Nokniwan, ¿te wel manikchiwakan?

38 Iwān Pedro kijtoj:

—Xikajtewākanya iga ankichiwaj yej ayēkti wan xiknā'techokan Dios iwān ximobautizarokan sejsé de amejemen ipan itōka' Jesucristo, iga mamitzperdonarowilikan yej ankichijkej yej ayēkti; iwān Dios mitzmakaskej iyEspīrito Santo.

39 ToTēko Dios mitzijliáj, iga inīn mitzmakaskej amejemen iwān amopilowan, iwān inomej yej wejka onokej; sanké' toTēko kinotzas.

40 Ayejsan ijkōn tanōnotza' Pedro, majo' nō tanōnotza' ijkīn:

—Ximomanawikan iga Dios amo mamitziknochiwakan ken kinkochiwaskej inomej yej kimiktijkej Jesús.

41 Yej kitajtolkuilij Pedro, mobautizarojkej; yej ikuā' kicredo^jkej Jesús, asi' este ken tres mil.

42 Iwán inochin kichıwayaj kensan apostolejmej kinextiliayaj, iwán sesan iyalmajmej kipiayaj, sekan kichıwayaj la Santa Cena* wan sen-oradowayaj.

Ken iga nemij yej achto kitokaj Jesús

43 Iwán inochin madmiradojkej iga kitayaj iga Dios kinextiaya ipoder ipan apostolejmej kuꝥ' kichıwayaj mia' milagro.

44 Iwán inochin yej kicredoꝥkej toTeko sesan iyalmajmej kipiayaj iwán nochi yej itatkimej kiseumpiayaj.

45 Iwán kinamakayaj nochi yej itatkimejpa, iwán itomınyo mopartırowiliayaj ke'san iga se kipolowa.

46 Iwán nochipa monechkowayaj weyitiopan,† iwán sentakuayaj ichamej sekin, inochin paktoyaj iwán ayagaj moweyimatiá.

47 Kiweyimatiltiayaj Dios iwán nochi gente kiye'itaya yej kichijtokej; iwán toTeko cada día kichıwaya iga makomatiakan yej momanawijkej iga moconfiarojkej ipan Jesús.

3

Kachitialiá se yej awel nejnemi

1 Pedro iwán Juan nemi senyayaj weyitiopan tiota' las tres, iga inón hora nokta kitenewiayaj Dios.

2 Ompa tiopan onoya se taga' yej itekiya nokta iga awel nejnemi, nochipa katka kikawatij tiopan, ipan kalten yej itoka' Mõnsajti' iga kitajtaniliaya tomın yej ompa kalakiáj.

3 Kuꝥ' inón yej awel nejnemi kita' Pedro iwán Juan iga nemi kalakij tiopan, kitajtanilijkej tomın.

4 Entonces Pedro iwán Juan kitachilijkej inón yej awel nejnemi, iwán Pedro kijlij:

—Xinetachilikan.

5 Yej awel nejnemi tachixtikisa', yéj kijtoj anka yawij kimakatij tejté.

6 E' Pedro kijtoj:

—Anikpiá plata niga oro, e' yej nikpiá nia nimitzmakati: Jesucristo yej de Nazaret nochi wel kichıwa iwán yéj nețitan, inón iga nimitzijliá, ximoketza wan xinejnemi.

7 Pedro, kikitzkilij iye'mꝥ' iwán kiketza', iwán íkuꝥ'san tojtomi' inochi iyikxi.

8 Iwán inón yej awel nejnejmi witóni'pa iga moketza', iwán pe'ya nejnen, senkalákkeja tiopan iwán Pedro wan Juan, wıwıtontinemiá iwán kiweyimatiltijtinemiá Dios.

* 2:42 2:42 Xikita glosario “Santa Cena”. † 2:46 2:46 Xikita glosario “Weyitiopan”.

9 Nochi kitakej iga nejnemiaya iwán kiweyimatĩtiaya Dios.

10 Kixmatiáj iga inonya taga' yej motaliaya ipan tiopan ikaltenyo yej itoqa' Monsajti' iga kitajtaniá tomĩn, iwán poxsan madmiradojkej wan moyolmajtijkej iga inon kitakej.

Pedro kitatapowiá la gente ipan tiopan icorredoryo

11 Inon yej awel nejnejmiá, ayo' kinekiá makikajtewa Pedro iwán Juan, iwán nochi gente madmiradojkej iwán yajkij weyitiópampa kan ikaltenyo yej itoqa' Salomón kan yejemen onoyaj.

12 Inon kita' Pedro, kijtoj:

—Nokñimej yej no an-israelitajmej, ¿te iga anmoyolmajtiáj? ¿Te iga nejemen annetachiliáj kenkuá' nejemej nikachitiltijkej inin taga'? ¿Ix nikachitiltijkej iga nejemej niwelitij o iga niye'nemij iyixtaj Dios?

13 Ayéj ijkón, majwa' inonsan iDios to-ikyapatajwan Abraham, Isaac iwán Jacob kichij inin iga kipoxye'ita Jesús yej iPiltzin. Inon Jesús yej amejemen ankijiyakej iwán ankikawatoj ipan imá' Pilato yej gobernador. Kuá' Pilato kinekiá makimajkawa, amejemen ayá' ankinekikej.

14 Amejemej katka xiktajtowilikan iga makimajkawakan Jesús yej ayá' kichij yej ayekti, majwa' ankijtojkej iga makimajkawakan se' taga' yej tamiktij.

15 Ijkón iga ankimiktijkej inon yej temaka vida. E' Dios ki-ojpa-ixitij kan miktoya, inon nejemej niknojma-itakej.

16 Iga nimoconfiarowaj iga Jesús wel nochi kichíwa, achitiá' inin taga' yej inán ankitaj iwán ankixmatij. Igasan nimoconfiarowaj ipan Jesús inon nokta iga mela'achitiá' in inin taga' yej ono' amo-ixtaj.

17 'Nokñiwan, nikmati iga kuá' amejemen iwán yej mitzmandarowaj ankimiktijkej Jesús, ayá' ankimatiáj te nemi ankichíwayaj.

18 E' ijkón Dios kichij iga mamochíwa ken ikya kijtojkej profetajmej iga Cristo yawij kiknochíwatij.

19 Inon iga xikajtewákanya iga ankichíwaj yej ayekti wan xikna'techokan Dios, iga mamitzperdonarowilikan yej ankichijkej yej ayekti. Iwán toTeko kichíwas iga xiye'onokan.

20 Iwán Dios no mitztitaniliskej Jesús yej el Cristo yej íkyaya kitapejpen iga mitztitaniliayaj.

21 Malej iga inán Jesucristo káwiso' ipan cielo este que Dios makiyejye'tali nochi, ken kijtoj ipan iprofetajmej yej ye'nemikej yej ikay onoyaj.

22 Ijkón Moisés kijlij to-ikyapatajwan: "ToTeko Dios yawi mitztitanilitij se profeta yej de amejemempa, ijkón ken nej netitan. Xikchíwakan nochi yej yéj mitzijliskej,

²³ iga nochi yej ayá' kitajtɔlkuis inón profeta, ay'ya wel onos kan onoskej ipilowan Dios."

²⁴ 'Iwán nochi profetajmej desde Samuel iwán yej despueja tajtojkej, nɔ kijtojkej yej inán nemi mochiwa.

²⁵ Yej Dios kijlij profetajmej iga kichiwas, inón iga amejemen xiye'onokan. Dios kichij se pacto iwán to-ikyapatajwewetkej, kuá' ijkín kijlij Abraham: "Nej nikchiwas iga pan mopilowan ipilowampa, nochi gente yej onokej ipan inín tajli maye'onokan."

²⁶ Kuá' Dios ki-ojpa-ixitij iPiltzín, amejemej achto mitztitanilijkej iga mamitzyolchikawakan iwán iga xikajtewakan iga ankichiwaj yej ayekti.

4

Pedro iwán Juan onokej iyixtaj yej mandarowaj

¹ Mij Pedro iwán Juan tatapojtójajo' iwán la gente, asikej sacerdotejmej iwán saduceojmej* iwán ijefej policiyajmej† yej kicuidarowaj weyitiopan.

² Kuesitoyaj iga Pedro iwán Juan tanextilijtoyaj iga kena, ojpa-isaskej yej miktokej iwán inón monextij kuá' ojpa-isa' Jesús.

³ Kikítzkijkej Pedro iwán Juan e' iga tióta'ya katka kiwigakej ipan cárcel, iwán senyówal ompa onoyaj, kikixtijkej este iga tanesi'.

⁴ E' mia' yej kikakikej yej kipojtoya Pedro, kicredojkej; iwán yej kitokaj Jesús masi' ken cinco mil, petz tajtága'san iyoka siwatkej.

⁵ Ipan se'ya día, monechkojkej Jerusalén ijefejmej judiy-ojmej, totajwewetkej yej mandarowaj iwán yej tamachtiaj ipan la ley.

⁶ Ompa nɔ onoya Anás yej kimandarowa sacerdotejmej, Caifás, Juan, Alejandro, iwán inewi iyikniwan sacerdotejmej yej mandarowaj.

⁷ Iwán kikuítoj Pedro iwán Juan, iwán kitalkej tajkoyan, iwán ijkín kitajtanej:

—¿A' mitzijlijkej iga wel antamachtiaj ijkín? ¿A'yéj mitzmakakej poder iga wel antaachtialtiaj?

⁸ Iwán el Espíritu Santo kitajtɔlmá' Pedro, kijtoj:

—Amejemen yej anmandarowaj, iwán notajwewetkej de Israel:

⁹ ya que amejemen annetajtaniy te iga nikchwilijkej yej yekti inín taga' yej wetitoya iwán ankinekij xikmatikan kén iga achitia',

* 4:1 4:1 Xikita glosario "Saduceo". † 4:1 4:1 Xikita glosario "Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan".

10 niknojma-ijtowa amo-ixtaj iga makimati nochi israelitajmej, iga inin taga' yej to-ixtaj ono', achitiá' iga ipoder Jesucristo de Nazaret, inon Jesús yej amejemej ankimiktijkej ipan cruz iwán Dios ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

11 Amejemej yej ken ankalchiwaj, inin Jesús ken se te'ti yej ankitajkalkej, e' inin te'ti kitakej iga majya sej yekti iwán kikuikkej iga ipan pewa' iga mochij kajli.

12 Petz Jesús wel temañawiá; iga Dios tetitanilij Jesús iwán ateyi se' ipan inin tajli, yej ipan wel timomañawiáj.

13 Kuá' yej mandarowaj kitakej iga Pedro iwán Juan pox tajtolmatij, madmiradojkej iga kimatiáj iga Pedro wan Juan, namolmej yej ayá' pox momachtijkej; wan kicredojkej iga nemiáj wan Jesús.

14 Ompa ejkatoya iwán yejemen inon taga' yej achitiá', inon iga awel te kijliayaj.

15 Entonces kitekimakakej Pedro iwán Juan iga makisakan kan monechkowaj yej mandarowaj iga kinekiáj yejemensan makawikan iga matatapowakan.

16 Kijtowayaj:

—¿Te yej tiawij tikchiwilitij inimej tajtaga'? Nochi de Jerusalén kimatij iga kichijkej inin milagro, inon awel tikijtowaj iga ayá'.

17 E' iga ayo' máj mapíwi inin tájtól ipan altepe', matikmajmajtikán iga ayo' agaj makipowilikán de Jesús.

18 Iwán kinotzkej, kitekimakakej iga ayo' nokta matajtokan niga matamachtikan de Jesús.

19 Pedro iwán Juan kijtojkej:

—Amejemen, ¿kén ankitaj?, ¿ix máj yekti iyixtaj Dios manimitztajtolkulikan amejemen o maniktajtolkulikan Dios?

20 Puej nejemej awel nikajtewaj iga nikijtowaj yej nikitakej iwán nikakikej.

21 Iwán yej mandarowaj kimajmajtijkej Pedro wan Juan iwán kimajkajkej. Akasikej kén iga wel makiknochiwakan iga nochi gente kiweyimatiltiaya Dios iga inon taga' yej achitiá'.

22 Inon taga' yej ipan yéj mochij milagro iga achitiá', kipiayay máj de cuarenta años.

Yej kitokaj Jesús kitajtaniliáj Dios iga makipalewikán

23 Kuá' Pedro iwán Juan kimajkájkeja, yajkij kan onokej yej kicredowaj Jesucristo, iwán kipowilijkej inewi yej kijtojkej ijefejmej sacerdotejmej iwán wewetkej yej mandarowaj.

24 Kuá' inon kikakikej, inochin kisentewijkej Dios, kijtojkej:

—NoTęko, tej tiDios yej tikchij cielo, tajli, lám̄ar iwán inewi yej ono'.

²⁵ Tej iga moEspíritu Santo tiktajtōlmá' David yej mitztoka, kijtoj:

¿Te iga kuejkuesiwilo ipan paismej, iwán la gente kejlámikij iga kichiwaj yej ayękti yej niga kipalęwiáj?

²⁶ Reyejmej yej onokej ipan inín tajli inochin monechkojkej, yej mandarowaj ipan altepemey mosenechkojkej, yajkij icontraj toTęko wán icontraj Cristo yej kititan.

²⁷ 'Melá' iga nigaj ipan inín altepe' mosenechkojkej Herodes[‡] iwán Poncio Pilato iwán la gente de Israel iwán yej ayęj de Israel, motalkej icontraj moPiltzin Jesús yej tej tiktapejpen iga marreinao.

²⁸ Iga inón, yejemej kichijkej nochi yej tej tikejlantoya iga ijkón yawi mochiwati.

²⁹ NoTęko xikita iga nemiktijnekij iwán xinepalewikan iga amo manimajmawikan iga manikpowakan motájtōl.

³⁰ Iwán iga mopoder maachitiakan yej wetitokej iwán mamochiwa weyi milagrojmej ipan itōka' moPiltzin Jesús yej ayí' kichij yej ayękti.

³¹ Kuá' tami' oradojkej, ompa kan nechkatoyaj takuekuechka'; iwán inochimej kipiayaj nokta el Espíritu Santo, iwán ay'ya majmawikej iga kipowaj itájtōl Dios.

Nochi yej kipiayaj isentatkimej

³² Nochi yej kicredojkej toTęko sesan iyalmajmej kipiayaj. Ayagaj motatkinekiá tejté yej kipiaya, majwa' inewi yej kipiayaj, kijtowayaj iga nochi isentatkimej.

³³ Iwán apostolejmej kipowilijkej nochi gente iga toTęko Jesús ojpa-isa', iwán kicredojkej. Dios poxsan kipalęwiayaj inochimej.

³⁴ Ateyá ni agaj de yejemen yej amakipiá tejté, iga inochimej yej kipiayaj italmej o ikalmej kinamakayaj, iwán itominyo kiwigayaj

³⁵ iwán kimakayaj apostolejmej, iwán yejemej kimajmakayaj nochi tokniwan sanké' kipolowayaj.

³⁶ Ijkón kichij se levita[§] yej itōka' José, yej naceroy ipan tajkótal* yej itōka' Chipre. Apostolejmej kitalilijkej José se' itōka', kitōkawijkej Bernabé, yej kijtojneki Yej Tayolchikawa;

³⁷ inín taga' kipiaya se ital iwán kinamá', iwán itominyo kikawilito apostolejmej.

[‡] 4:27 4:27 Xikita glosario "Herodes". § 4:36 4:36 Xikita glosario "Levita".

* 4:36 4:36 Xikita glosario "Tajkótal o Isla".

5

Ananías iwán Safira kichiwaj yej ayekti

¹ E' se taga' yej itoká' Ananías iwán Safira yej isiwa', kinamakakej italmej.

² Inín taga' kikui' achi inón tomín, iwán achi kikawilitoj apostolejmej ken tikita achonya nokta iga kinamakakej. Iwán isiwa' nochi kimatiá.

³ Iwán Pedro kijtoj:

—Ananías, ¿te iga kala' Tzitzimi' ipan moalmaj iwán tikne' xikajkayawa el Espíritu Santo iga tikui' achi itominyo inón tajli yej tiknamá'?

⁴ ¿Ix ayéj motatki katka in tajli? Iwán siga tiknamá', ¿ix ayéj motatki no in tomín? ¿Te iga ijkón tikchij? Ayéj nejemej anekajkayajkej, Dioswa' in tikne' xikajkayawa.

⁵ Kuá' inón kika' Ananías, miktiwétzi'ya. Iwán nochi yej kimatikej, poxsan majmawikej.

⁶ Iwán asikej sekin chokomej, kikimilojkej iga tzótzol iwán yajkij kitokatoj.

⁷ Panoj ken eyi horas, kalakito isiwa' Ananías, yéj aya kimatiá iga mígui'ya iwéj.

⁸ Pedro kitajtan:

—Ta' xine-ijli, ¿ix achón iga ankinamakakej in amótal ke' ankijtowaj?

Iwán siwa' kijtoj:

—Kena, achón.

⁹ Iwán Pedro kijlij:

—¿Te iga anmotajoltijkej iga ankinekikej xikajkawakan iyEspíritoj toTeko? Ta' xikita, ne wítzej yej kitokatojaj mowéj; inán tej no yawij mitzwigatij.

¹⁰ Iwán íkuá'san miktiwetzi' iyikxitenoj Pedro. Kuá' kalakkej chokomej kasitoj siwa' míkto'ya, iwán kikixtijkej iwán kitokkej itenoj iwéj.

¹¹ Iwán inochimej yej kicredojtoyaj Jesucristo iwán nochi yej kimatikej yej mochij, poxsan majmawikej.

Dios kichíwa mia' milagro

¹² Iga Dios kipaléwij apostolejmej, kichíwayaj mia' milagrojmej iyixtaj la gente. Inochín yej kicredowayaj toTeko monechkowayaj weyitiopan, itenoj puerta yej itoká' Salomón.

¹³ Ni agaj yej ayá' kicredowaya Jesucristo mixewiaya iga masen-onokan iwamej, e' la gente poxsan kiyé'itayaj inomej tokñimej.

¹⁴ Yej kicredowayaj toTeko, majya miakiayaj, tajtaga' iwán siwatkej.

15 Este kikixtiayaj ipan calle yej wētitokej, kitekayaj ipan tapech iwán ipan peta', iga kuá' panoj Pedro, malej itónal maasi ipan sekin de yejemej.

16 Iwán mia' nō yej najna'san iyaltepemej, yayaj Jerusalén, kiwigayaj iyenfermojmej iwán yej kiknochijtoyaj mālespiritojmej iwán nochi achitiakej.

Pedro wan Juan kiwigaj preso

17 Iwán ijefej sacerdotejmej iwán nochi saduceojmej yej iwán onoyaj, kixitayaj apóstolejmej.

18 Iwán kikitzkijkej apóstolejmej iwán kipresojujkej.

19 E' se iyángel* toTeko yajki tayowakan kitapowilitoj cárcel, iwán kikixtijkej, kijlijkej:

20 —Xakan, ximoketzatij weyitiopan iwán xiktatapowitij la gente ken iga wel manejnemikan ipan iyojwi Dios.

21 Iga inón kikakikej, ipan se'ya día isájpasan kalakkej weyitiopan iwán pewakej tamachtijkej.

E' ijefej sacerdotejmej iwán yej iwán ompa onoyaj, kinechkojkej nochi yej kimandarowaj israelitajmej, iwán tatekimakakej iga mamokuiti apóstolejmej kanki' onokej çarcelijti'.

22 Kititankej policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan. E' kuá' asitoj ipan cárcel, akasikejo', iwán mokuepkej iga tamatilttoj.

23 Kijtojkej:

—Nikasitoj cárcel ye'tzakto' iwán ipan kalten ejejkatokej policiyajmej. E' kuá' niktapojkej, ompa ayagaj onoya.

24 Kuá' inón kikakikej ijefej sacerdotejmej iwán ijefej policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan iwán inomej sacerdotejmej yej nō mandarowaj, mojliayaj: atikmatij kēman tamatis inín.

25 Íkuá' asito se taga' iwán kijtoj:

—Tajtaga' yej ankakijkaj ipan cárcel onókeja weyitiopan, némiya tamachtiaj.

26 Ijefej policiyajmej iwán policiyajmej yej takuidarowaj, yajkij kikuitoj tamelá iga kimajmawiliayaj la gente iga wel kitemiktiáj.

27 Kuá' kaxititōj, kiwigakej iyixtaj yej kimandarowaj judiyojmej, iwán ijefej sacerdotejmej kijlij apóstolejmej:

28 —Nejemen nimitzijlįkeja iga ayo' nokta xitamachtikan yej kichij Jesús. ¿Iwán te ankichijkej? Amejemen antamachtijtinénkeja noyan Jerusalén iwán ankineki xinepantikan iga nejemej nikmiktijkej inón taga'.

29 Iwán Pedro iwán sekin apóstolejmej kijtojkej:

* 5:19 5:19 Xikita glosario "Ángel".

—Máj yekti manikch̄iwakān ken kijtowa Dios, que manikch̄iwakān ken kijtowaj tajtaga'.

³⁰ IDios to-ikyapatajwān, ki-ojpa-ixitij Jesús; inón yej ankiçlavarojkej ipan se cruz iga ankimiktijkej.

³¹ Dios kiwiga' ajko iwān kitalij iladoj iye'ma', kitalij iga mamandaro iwān matasalvaro. Ijkón israelitajmej wel makikajtewakān iga ayompa nemij iga Dios makiperdonaro yejemej.

³² Inón nejemej niknojma-itakej iwān nimitzpowiliáj, iwān nō mitznex̄tiliáj el Espíritu Santo. Inón Espíritu, Dios kimaka yejsan kich̄iwa ken yéj kijtowa.

³³ Kua' inón kikakikej, kuejkuesiwiwej iwān kinekiáj makimiktikan.

³⁴ Iwān ompa kãn nechkatoyaj yej mandarowaj onoya se fariseo† yej itokã' Gamaliel yej tamachtiá ipan iley Moisés, inón taga' poxsan kiye'itayaj. Moketza' iwān kijtoj iga achi alin makisakan apostolejmej.

³⁵ Iwān Gamaliel kijlij yej mandarowaj:

—Nokniwān de Israel, cuidáj tejté ankich̄iwiliáj inimej tajtaga'.

³⁶ Xikejlamikikan ken ikya kichij Teudas, yéj kiyolmakatoya iga mamandaro. Iwān kitokakej ken cuatrocientos tajtaga'; e' yéj kimiktijkejsan, iwān nochi yej kitokayaj papayinikej iwān ompa nochi tami'.

³⁷ Máj despuéj, kua' nemi mocensarolo, Judas yej de Galilea poxsan mia' kinechkoj yej kitokayaj; e' yéj nō kimiktijkej, iwān yej kitokayaj inochimej papayinikej.

³⁸ Inón iga nimitzijiáj iga xikajtewakān kama manemikan inimej tajtaga', amo te xikch̄iwilikan. Porque siga nemi kich̄iwaj kensan yejemen kinekij, yáwisan tamiti.

³⁹ E' siga kich̄iwaj yej Dios kineki iga mamochiwa, amejemen awel te ankich̄iwiliskej. Achi xitamajmawilikan, amo santá' ankikuejkesojtoskej Dios.

⁴⁰ Iwān nochi kitajtolkuilij inón taga'. Iwān kinotzkej apostolejmej, kimagakej iwān kitekimakakej iga ayo' máj matatapowakān ipan itokã' Jesús; iwān kimajkajkej.

⁴¹ Iwān apostolejmej kiskeja iyixtaj yej mandarowaj, poxsan paktiajkij iga Dios kita' iga wel kijyowiáj kua' kinkochijkej iga moconfiarojkej ipan Jesús.

⁴² Iwān nochipa tamachtiayaj iwān kipowayaj itajtōl Jesucristo. Yayaj ipan weyitiopan, iwān nō tamachtijtinemiáj ipan kajlimej.

† 5:34 5:34 Xikita glosario "Fariseo".

6

Kitapejpenaj siete diaconojmej

¹ Iwán inón vej vej kitokaj Jesucristo nemi máj miakiayaj. Iwán vej tajtowaj hebreo* nochipa tamajmakayaj tákual. Iwán vej tajtowaj griego motelwijkej wán vej tajtowaj hebreo. Kijtojkej iga kuá' momajmakayaj tákual, ayá' kiye'atenderowaj siwatkej vej tajtowaj griego vej mikikeja iwewejmej.

² Iwán inomej doce apostolejmej kinechkojkej nochi vej kitokaj Jesús iwán kijtojkej:

—Akajasi iga manikajtewakan iga nikpowaj itájtɔl Dios iga san tákual manikmajmakakan tokniwan.

³ Inón iga nokniwan, xiktapejpenakan siete tajtaga' vej ankitaj ye'nemij, iwán vej kimatij te kichiwaj, iwán vej kipiáj nokta el Espíritu Santo iga vejemen makichiwakan inin tekipanɔl.

⁴ Nejemen niktenewijtoskej Dios, iwán nitamachtijoskej ipan itájtɔl.

⁵ Iwán nochi kiye'itakej vej kijtojkej apostolejmej. Iwán kitapejpenkej Esteban, se taga' vej poxsan moconfiarowaya ipan Dios, iwán kipiaya nokta el Espíritu Santo. No kitapejpenkej Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas iwán Nicolás de Antioquia vej ayéj judío, yéj íkyaya kicredoj ken iga tanextiliayaj judiyojmej.

⁶ Iwán kiwigakej itenoj apostolejmej, vejemej kitajijkej imamej ipan itzontekomej inomej siete toknimej iwán ki-oradowilijkej.

⁷ Iwán itájtɔl Dios mia'ya nemi kicredowaya, iwán vej kitokaj Jesús poxsan miakiakej ompa Jerusalén. Este no mia' sacerdotejmej vej judiyojmej kicredojkej Jesús.

Kipresowiáj Esteban

⁸ Dios kimá' poder Esteban iga makichíwa milagrojmej iga la gente makicredokan Jesús.

⁹ E' sekin judiyojmej vej asij tiopan vej itoka' "Esclavojmej vej itekomej kimajkájkeja", iwán sekin vej de Cirene, de Alejandría, de Cilicia, de Asia, pewakej iga motenkitzkiáj iwán Esteban.

¹⁰ E' awel kitajilijkej iga el Espíritu Santo kipalewíj Esteban iga kimá' tájtɔl vej ómpaya nokta ken kijtoj.

¹¹ Iwán inomej kixtawakej sekin iga makijtokan iga Esteban maltajtowa iga iley Moisés, iwán maltajtowa iga Dios.

* 6:1 6:1 Xikita glosario "Hebreo".

¹² Ijkón kichijkej iga makuejkuesiwikan la gente iwán nochi wewetkej yej mandarowaj iwán yej tamachtiáj ipan la ley iwán ki-onkawijkej Esteban; kikitzkijkej iwán kiwigakej iyixtaj kan monechkowaj yej kimandarowaj nochi judiyojmej.

¹³ Iwán nō kitemojkej yej tapantiáj, kijtojkej:

—Inin taga' atami iga maltajtowa iga inin toweyitiopan kan moweyimati Dios, iwán tajtowa icontraj iley Moisés.

¹⁴ Nikakikej kijtojto' iga Jesús de Nazaret yawi kixitinati inin weyitiopan iwán yawi kipatati ken tiktekichiwaj ken Moisés tenextilij iga matikchiwakan.

¹⁵ Yej mandarowaj iwán nochi yej ompa ewatoyaj, kuá' kitachilijkej Esteban, kitakej iga ixaya' kenya se ángel.

7

Esteban motajtowiliá

¹ Ijfej sacerdotejmej ijkín kitajtan Esteban:

—¿Ix melá' iga ijkón?

² Iwán yéj kijtoj:

—Nokniwan iwán annotajwewetkej, xinekakikan yej nia nimitzijlitij. Inón toDios yej nochi wel kichíwa, kixnextilij to-ikyapatajwewej Abraham kuá' onoya ipan tajli yej itoka' Mesopotamia, kuá' aya yawi mochantiti altepe' Harán.

³ Iwán Dios kijlij: “Xikajtewa mótal iwán mokniwan iwán xaj ipan inón tajli yej nej nia nimitznextiliti.”

⁴ Iwán Abraham kisa' pan país yej itoka' Caldea iwán yajki mochantito altepe' Harán. Kuá' Abraham mi'ya' itaj, Dios sej kikixtij ompa iwán kiwajli' kan inán amejemen anchantitokej.

⁵ E' ayá' kimá' ital yej ma-itátkipay; ni alín nokta ayá' kimá' kan wel mataksa. E' Dios kijlij iga yawi kimakati yej mochiwas itatki, iwán kuá' míkisya, kawis iga ipilowan ipilowampa, malej íkuá' Abraham aya kipiaya ipilowan.

⁶ Iwán Dios kijlij iga yej ipilowan ipilowampa yatij mochantitij ipan se' tajli yej ayéj itatkimej. Ompa yawij onotij iga esclavojmej iwán kiknochitoskej cuatrocientos años.

⁷ Iwán Dios nō kijlij: “Nej nia nicastigaroti yej mitzesclavojtiliskej. Iwán mopilowan ipilowampa yawij kiasatij ompa, iwán witzzej neweyimatiltikij nigaj.”

⁸ Dios motajoltij iwán Abraham, kimá' inón costumbre yej mojliá circuncisión* iga manesi iga motajoltij iwan. Inón iga kuá' Isaac kipiaya ocho días iga nacerroj, Abraham kicircuncidaroj, iwán ijkonsan nō kichij Isaac iwán ipiltzin

* **7:8 7:8** Xikita glosario “Circuncisión”.

vej itoqa' Jacob. Iwán ijkonsan nō kichij Jacob iwán ipilowan, inomej doce ipilowan vej mochikey iga tetajmej ipan nación de Israel.

⁹ 'Inomej ipilowan Jacob vej yajkij to-ikyapatajwan kijikey itzoyomej vej itoqa' José, iwán kinamakakej, iwán inomej vej takojkej kiwigakej Egipto. E' Dios onoya iwán José

¹⁰ wan kimanawij kuā' kinkochiwayaj. Dios kinextilij ken wel makichiwa iga wel makiye'ita Faraón el rey de Egipto. Inón iga Faraón kitalij José iga mamochiwa gobernador ipan Egipto iwán nō mandarowaya chan Faraón.

¹¹ 'Iwán poxsan apistajtiá' iwán tayokoyayaj noyan ipan itaj Egipto iwán Canaán, wan totajwan akasiajo' te kikuayaj.

¹² Kuā' Jacob kimati' iga Egipto ono' trigo, kititan ipilowan vej to-ikyapatajwan matakowatij. Ijkón iga achto vej yajkij Egipto.

¹³ Entonces kuā' se' vej yajkij yejemen, José motenxítonya iyixtaj iyikniwan, wan ikua'ya el rey Faraón kimati' katiapa itaj wan iyiknimej José.

¹⁴ Iwán José tatitan makikuitij Jacob vej itajpa iwán inochi iyikniwan; iga inochimej masi' setenta y cinco.

¹⁵ Ijkón iga Jacob yajki mochantito Egipto iwán ompa migui', iwán ompa mikikej nō ipilowan vej to-ikyapatajwan.

¹⁶ Iwán iyomiyomej Jacob kiwigakej ipan tajli vej itoqa' Siquem, iwán kitokakej ipan animajtexapo' vej Abraham kikowilij ipilowan Hamor.

¹⁷ 'Kuā' ayo' wejka iga mochiwas vej Dios kijlij Abraham iga yawi kichiwati nokta, judiyojmej poxsan piwikey Egipto.

¹⁸ Ompa Egipto pe' mandaroj se' rey vej akixmatia' José.

¹⁹ Inín rey kikajkayaj totajwan iwán kinkochijkej, kiteki-makakej iga makisenkokajtewakan seli' chooilin iga mami-jmikan.†

²⁰ Íkuā' naceroj Moisés. Yéj kuā' séligo', Dios poxsan kiye'ita'. Itaj iwán iye' kiskaltijkej eyi mes ompa ichamej.

²¹ Kuā' tatekimakakej iga kikajtéjkeja iselti iga mamiki, isiwapiltzin el rey de Egipto kasi' iwán kiskaltij ken ipiltzin.

²² Inón iga Moisés momachtij ken momachtia'j egipciojmej. Yéj mandarowaya poxsan iwán nochi ken tatekimakaya mochiwaya.

²³ 'Kuā' kipiaya cuarenta años, Moisés yajki kipaxalowilito iyikniwan, inomej vej de Israel.

²⁴ Ompa kita' se' egipcio kimagatoya se' vej iyikniwejpa. Iwán kimanawito iwán kimiktij inón egipcio vej tamagatoya.

† 7:19 7:19 Ex 1:22

25 Yéj kijtoj anka iyikñiwān kimatiskej iga Dios kit̄itan iga makimañawīkan, e' yejemen ayá' kimatikej.

26 Iwān ipan se'ya día, Moisés kasito omēn israelita nemi momagaj, iwān kitakawaltiyaj, kijlijkej: “¿Te iga anmomagaj? Esi de amejēmēmpasan.”

27 Kuā' kíká' inón yej tamagatoya, este kiyagatopej Moisés, kijlij: “Tej ayagaj mitztalij iga tijefej o tijuez iga xinetakawaltikan.

28 ¿Ix tikneki nō xinēmikti ken yalwa tikmiktij inón egipcio?”

29 Kuā' Moisés inón kíká', choloj iwān yajki mochantito ipan tajli yej itōka' Madián. Ompa onoya ken yej wejchanej iwān kipiá' omēn ipilowan.

30 'Kuā' pánoja cuarenta años, Moisés onoya ipan desierto‡ iná' tepe' yej itōka' Sinaí. Ompa kixnextilij se ángel ipan se witztako' yej wewelontoya.

31 Moisés momajtij iga inón yej kitztoya, iwān kuā' kitechoj iga makiye'ita, kíká' itájtōl toTēko, kijlij:

32 “Nej yej iDiospa amo-ikyapatajwewetkej, Abraham, Isaac, iwān Jacob.” Iwān Moisés kuekuechkatoya iga majmawiá, iwān ayo' mixewiaya iga kitachiliaya.

33 Iwān toTēko kijlij: “Xikixti moga' yej tikakijto', porque nij kan titaksato', nej nono'.

34 Nikitzto' ken iga kiknochiwaj nogentej yej onokej Egipto, nikaki iga este tejtenaj. Inón iga niwalaj iga nikmañawīkoj. Inán xiwiki iga nia sej nimitztitaniti Egipto.”

35 'Malej iga yejemen kimalijlijkej Moisés, kuā' kijlijkej: “¿A'yéj mitztalij iga tijefej o tijuez?” E' Dios kit̄itan ken jefe iga makimañawiti igentej. Kit̄itan iyángel makixnextiliti Moisés ipan witztako'.

36 Moiseswa' in yej kikixtij Egipto to-ikyapatajwan. Yéj kichij milagro ompiga Egipto iwān ipan inón Chilti' lámān iwān ipan desierto kan nemiáj cuarenta años.

37 Inonsan Moisés kijlij israelitajmej: “Dios yawi mitztitanilitij se profeta yej de amejēmēmpasan, ken nej nejtitan. Xikakikan yej yéj mitzijliáj.”

38 Inín Moisés yej onoya iwān la gente ompiga ipan desierto, iwān el ángel yej kinotza' ipan tepe' Sinaí. Iwān onoya wan to-ikyapatajwan, Moisés yej kimakakej itájtōl yej tamaka vida iga tejemej sej matemakakan.

39 'E' inomej totajwan ayá' kinekikej makichiwakan ken kijtowa, majwa' kinekiáj sej mamokuepakān Egipto.

‡ 7:30 7:30 Xikita glosario “Desierto”.

40 Iwán kijlijkej Aarón: “Niknekij xinechijwilikan diosmej iga mateojkuiltijtiakan tejemej. Porque atikmatij te kichij inón Moisés yej tekixtij Egipto.”

41 Iwán kichijkej ken se torojtzin iga idiosmej iga makiweyimatiłtikan, iwán kikuikej mia' yolqamej iga kimiktilijkej tepostorojtzin iwán yejemen pakikej iga kichijkej inón.

42 Iwán Dios kikajtej yejemen, kisémakakeja iga makiweyimatiłtikan sitalimej. Ijkin ijkuilijto' ipan ilbroj profetajmej:

Amejemen de Israel, ¿ix amejemen ankimiktijkej yolqamej iga annemakakej ofrenda

kuq' amonoyaj ipan desierto cuarenta años?

43 ¡Ayá! Majwa' ankinentiayaj ikuetaxtiopan dios Moloc, iwán ankinentiayaj sitalin yej kijliáj dios Renfán.

Inomej imágenes yej amejemensan ankichijkej iga xikweyimatiłtikan.

Inón iga niawij nimitzkixtij kan amonokej; nimitzwigaskej este iyikampa país de Babilonia.

44 'Ipan desierto to-ikyapatajwan kipiayaj se kuetaxtiopan§ kan kanayaj inón ome patachte'ti kan ijkuilijtoya la ley. Inón kuetaxtiopan kichij Moisés kensan Dios kinextilij iga makichija.

45 To-ikyapatajwan kimakakej inón kuetaxtiopan ipiowan iwán kaxitijkej este nigaj. Senwalkej iwán Josué iga kitalkuiliłkoj se' gente yej nigaj chantitoyaj. Inomej gente Dios kikixtij iga kimakakej ital totajwan. Ijkonya iga kawiko inón kuetaxtiopan este iga mandaroj el rey David.

46 Dios poxsan kiyē'ita' el rey David iwán yéj kine' makichijwili se íkal Dios yej iDiospa Jacob, kan wel maono.

47 E' rey Salomón in yej kichij Dios íkal.

48 Malej iga Dios yej kipoxpiá poder, ayá' mochantiá ipan tiopamej yej kimachijwajpa tajtaga'. Ken kijtoj se profeta:

49 Ipan cielo nimotaliá iga nimandarowa, iwán ipan tajli nimokxitetoniá.

¿Katiábapa nókal nechijwiliskej?

¿Kan wel nimosewjj?, kijtowa toTeko.

50 ¿Ixtaj ayéj nej nikchij iga noma' nochi yej ono'?

51 Esteban kijtojo' no:

—E' amejemen nochipa anyoltakuaktikej, amonakas iwán amoalmaj ken yej ayá' kixmatij Dios. Nochipa ankichijwaj yej ayá' kineki el Espíritu Santo. Amejemen kensan amo-ikyapatajwan.

52 Amo-ikyapatajwan kiknochijkej nochi profetajmej, este kimijmiktijkej yej kijtojkej iga yawi witzeti Cristo, yej

§ 7:44 7:44 Xikita glosario “Kuetaxtiopan”.

ye'nemi. Iwán kuá' wáľaj, amejémensan sej anken-tregarojkej iwán ankimiktijkej.

⁵³ Malej iga angelejmej mitzmakakej iley Dios, e' amejemēn ayá' ankichijkej ken kijtowa.

Miki Esteban

⁵⁴ Kuá' kikakikej yej kijtojtoya Esteban, poxsan kuejkuesi-wikej este kigueguetzekaltijkej itamej iga kijiyaj Esteban.

⁵⁵ E' yéj kimela'piaya el Espíritu Santo, ajkotachá' ipan cielo iwán kita' kan Dios tawijto', wan kita' ompa ejkato' Jesús iladoj iye'ma' Dios.

⁵⁶ Iwán kijtoj:

—¡Ta' xikitakan! Nikitzto' tapojto' cielo, iwán ompa ono' Jesús* iladoj iye'ma' Dios.

⁵⁷ E' yejemej monajnagastzakkej iga imamej, tzajtzikej iwán kisempolojkej Esteban.

⁵⁸ Kiwawatatzojtikixtijkej ipan altepe' iga kitemiktijtoj. Iwán inomej yej nemi tatemiktiáj kikawatoyaj isotantzotzolmej† iyikxitenoj se taga' yej itoka' Saulo iga makicuidarowilikan.

⁵⁹ Mij nemi kitemiktiáj, Esteban kitenewij Dios, kijtoj:

—NoTeko Jesús, xikomemawi noespiritoj.

⁶⁰ Iwán motankuaketza', iwán tajtoj recio, kijtoj:

—NoTeko, amo xikwelkuili yej ayekti yej nemi nechiwiliáj.

Kuá' tami' inon kijtoj, mígui'ya.

8

Saulo kitemowa iga kinkochiwa yej kicredowaj Jesús

¹ Saulo kiye'ita' iga kimiktijkej Esteban.

Inonsan día pewakej iga paréj kitemojkej iga kinkochiway yej kicredojtokej Jesús yej ichamej Jerusalén. Nochi papayinikej, ono' yej yajki ipan ital Judea iwán Samaria. Apostolójmejsan kajkej Jerusalén.

² Sekin tajtaga' yej kicredojtokej Dios, kitokkej Esteban, iwán poxsan chokakej.

³ Iwán Saulo kinkochiwaya yej kicredojtokej Jesús, kalakiá ipan sejsé kajli iga kiwawatatzojtikixtiaya tajtaga' iwán siwatkej iwán kiwigayaj preso.

Mopowa ye'noticiaj Samaria

⁴ E' yej cholojkej Jerusalén, noyan san kan yajki kipowayaj itajtł Dios yej tasalvarowa,

* 7:56 7:56 Esteban kijtoj "iPiltzin Taga", toka' yej Jesús kijtoj kuá' motokawij. Lc 5:24 † 7:58 7:58 Anka iga sektaj kinentiayaj sotantzotzol, wan kikixtijkej iga máj wel matatemiktikan. Ayéj iga onoyaj ipetzkafej.

⁵ Sę de yejemęn yej itoqa' Felipe, yajki sę ęltepe' yej ono' ipan itał Samaria,* iwán ompa pęwa' kipowa' itájtol Cristo.

⁶ Ompa monechkolowaya iwán nochi kikakiáj yej kij-towaya Felipe, iwán nọ kitayaj iga kichıwaya milagro.

⁷ Mia' yej kipiaya małspıritoj achitiakej, iwán małspıritojmej kuą' kısıyaj ipan inomej este tzajtztikısıyaj. Iwán nọ achitiakej yej takuawayaxtoyaj iwán yej koxomej.

⁸ Inón iga poxsan paktoyaj ipan inón ęltepe'.

⁹ E' onoya nọ sę taga' yej itoqa' Simón yej motamatiliá iwán kikajkayajtoya la gente de Samaria, kinekiá iga makita la gente iga yéj ayéj námol.

¹⁰ Kitajtolkakiá yej máj aya yolej este yej máj yóleja, kijtowayaj:

—Inın Simón kinentiá nokta iweyipoder Dios.

¹¹ Kitajtolkuıliayaj iga inón itamatilis, ıkyaya kikajkayaj-tokej.

¹² E' kuą' kicredojkej inón ye'notıciaj yej Felipe kipowa' ken iga reınarowa Dios, iwán iga mamosalvarokan ipan itoqa' Jesucristo, mobautizarojkej tajtaga' iwán siwatkej.

¹³ Kicredoj nọ inón Simón, iwán mobautizaroj, iwán kitokatinemiáy Felipe, madmiradojtoya iga kitaya iga kichıwaya milagros.

¹⁴ Kuą' apostolejmej yej onoyaj Jerusalén kimatikej iga yej ichamej Samaria kicredójkeja itájtol Dios, kitıtankej mayakan ompiga Pedro iwán Juan.

¹⁵ Asitoj ompiga, oradojkej iga inomej yej kicredojkej Jesús iga makipiakan el Espıritu Santo.

¹⁶ Porque aya wıtzıá iyEspırıttoj Dios niga ipan sę de yejemęmpa, onóyajsan bautizado ipan itoqa' toTęko Jesús.

¹⁷ Iwán Pedro iwán Juan kitılkej imamej ipan inomej, iwán inomej kipiákeja iyEspırıttoj Dios.

¹⁸ Kuą' Simón kita' iga walał iyEspırıttoj Dios iga apostolejmej kitalıkejsan imamej ipan inomej, Simón kinekiá makixtawa apostolejmej;

¹⁹ kijtoj:

—Xinęmakakan nọ inón poder iga ą'san ipan maniktalıli nomą' makipiá nọ iyEspırıttoj Dios.

²⁰ Iwán Pedro kijlij:

—Ximiki wan motomın iga tikowasneki imakoka Dios.

²¹ Tej ayá' mitzajasi iga xıkpıá; iyıxtaj Dios tej tikchijto' yej ayękti.

* 8:5 8:5 Xikita glosario "Samaria, Samaritanos".

22 Xikajtéwaya iga tikchíwa yej ayékti, iwán xiktajtani Dios siga wel mitzelkawilij inón yej tikejlan ipan moalmaj.

23 Nimitzita iga ipan moalmaj titapox-ixita, iwán tikchijto' yej ayékti, inón kenkuá' mitzilpito'.

24 Iwán kijtoj Simón:

—Amejemen xikteñewikan Dios iga nej iga amo mamochíwa inón yej anne-ijlijkej.

25 Kuá' apostolejmej tami' t̄atapowakej ipan itájt̄ol Dios, mokuepkej Jerusalén. Ipan ojt̄i kipojt̄iwalkej ye'not̄iciaj ipan mia' al̄tepet̄zitzin yej onokej ipan it̄al Samaria.

Felipe iwán se taga' de Etiopía

26 Después se iyá̄ngel toT̄eko kijlij Felipe:

—Ximoketza, iwán xaj tan̄bapa ipan ojt̄i yej k̄isa Jerusalén iwán yawi al̄tepe' Gaza.

Inón ojt̄i panowa ipan desierto.

27 Ijkón Felipe moketza' w̄an yajki ompiga; iwán ipan ojt̄i masi' iwán se taga' yej ich̄an ipan taj̄li Etiopía. Inón taga' poxsan tayak̄antoya, yéj ken̄ilijtoya itom̄in la reina de Etiopía yej it̄oka' Candace. Inón taga' yajka Jerusalén iga kiweyimat̄ilt̄itoya Dios.

28 Inón taga' némiya yaya ích̄an; ewatiaya ipan ikuacar̄etaj, kileerojt̄iaya inón libro yej kijkuiloj el profeta Isaías.

29 IyEsp̄iritoj Dios kijlij Felipe:

—Xiktecho inón kuacar̄etaj iwán xisenyaw̄i it̄enoj.

30 Kuá' Felipe kitechoj, k̄iká' iga kileerojt̄iaya inón libro yej kijkuiloj Isaías, iwán kitajtan:

—¿Ix tikmati t̄e kijtojneki in yej tikleerojt̄iá?

31 Iwán kijtoj inón taga':

—¿Kén nia nikmatiti si ayagaj ne-ijliá t̄e kijtojneki?

Iwán kijlij Felipe iga matejkawi iga mamot̄ali it̄enoj.

32 Kan kileerojt̄iaya ijk̄in ijkuilijto':

Kiwigakej kimikt̄itoj ken se borrego;†

iwán ken borregojt̄zin kuá' kitejtekilíaj itzojmiyo, atzajt̄i, ij̄k̄onsan yéj n̄o atajtoj.

33 Kal̄impamatikej, ayá' kitajtolkuilij yej kijuzgarowa.

¿Iwán a' tajtowa iga ipilow̄an?,

iga kimikt̄ijkej ipan in̄in tajli.

34 Iwán inón taga' de Etiopía kitajtan Felipe:

—Achi xine-ijli de a'yéj tajtowa in̄in profeta. ¿Ix iga yéjsan o iga sewo'?

35 Iwán Felipe pewa' tajtoj de inón yej kileerojt̄iaya inón taga' de Etiopía, iwán kipowilij ye'not̄iciaj de Jesús.

† 8:32 8:32 Xikita glosario "Borrego".

³⁶ Kān nemi yawij, asitoj kān ono' a'ti. Kijtoj inón taġa':

—Nij ono' a'ti; ħix awel tinebautizaroj?

³⁷ Felipe kijtoj:

—Siga tikmela'cređowa iga inewi moaľmaj, wel.

Iwán kijtoj:

—Nicrođowa iga Jesucristo iPiltzın Dios.

³⁸ Iwán kiketzaltij ikuacarretaj; iwán iyomextimej yajkij a-ijti'. Iwán ómpaya Felipe kibautizaroj inón taġa'.

³⁹ Kua' kiskeja a-ijti', iyEspíritoj toTeġo kiwiga' Felipe. Inón taġa' ayo' máj kita' Felipe; e' taġa' kikui' iyojwi este paġtiajki.

⁴⁰ Felipe asito sej este ipan aľtepe' yej itoġa' Azoto, iwán panotiajki ipan sejsé aľtepe' iga kipojtinemi' ye'noticiaj de Jesús este que asi' aľtepe' Cesarea.

9

Saulo pewa iga kitoka Jesús

¹ Saulo kijtojtóyasan iga yawi kimiktiti yej kitokaj Jesús. Inón iga yajki kitato ijefej sacerdotejmej,*

² kitajtanito amamej kān makijto iga yejemej kitekimakaj iga mayawi Damasco iga makitemoti ipan itiopamej judiy-ojmej yejsan kitokaj iyojwi Jesucristo. San a' casis, kiwigas preso este Jerusalén, tajtaġa' o siwatkej.

³ E' kuā' nemi yaya ipan ojti iga asitiayay Damasco, walaġ ipan cielo se ti'ti yej kiwejtawiko.

⁴ Saulo wetzi' este talpan, kika' a'pa ijkín kijlij:

—Saulo, Saulo, ħte iga tine-iknoġhiwa?

⁵ Saulo kijtoj:

—ĤA'yejtaj in tej?

Iwán kijlij:

—Nej niJesús. Nejwa' in yej nemi tine-iknoġhiwa. Iga ijkón tikġhiwa, tejsan momatika nemi timo-iknoġhiwa, ken kuā' se toro kitiliksa ipuntaj kuawi' yej iga momajmajtia'.

⁶ Iwán Saulo este kuekuechka' iga majmawi, kijlij:

—NoTeġo, ħtetaj tikneki manikġhiwa?

ToTeġo kijlij:

—Ximokétzaya, xaj Damasco. Ompiga yawij mitziľlitij te tia tikġhiwati.

⁷ Inomej tajtaġa' yej nemi yayaj iwán Saulo pox momajti-jtikajkej iga kikakikej a'pa tajtoj, e' akitakej ni agaj.

⁸ Iwán Saulo moketza' kān wetztoya, kuā' miġtapoj, ayo' wel tachaya. Iwán kimawilantiajkij. Ijkón kaxititoj Damasco.

* 9:1 9:1 Inın ijefej sacerdotejmej, ichan Jerusalén.

⁹ Ompa onoya eyi día, awel tachaya, atakuaj niga konij nité.

¹⁰ Ompa Damasco onoya se yej itoka' Ananías yej kitoka Jesucristo, wan toTeko kixnextilij, kijlij:

—¡Ananías!

Iwán yéj kijlij:

—Nigaj nono' noTeko.

¹¹ Iwán toTeko kijlij:

—Xi-ójkuiya, xaj ipan calle yej itoka' Melakti'. Ompa çan Judas, xiktemoti se de Tarso yej itoka' Saulo, yéj inán nemi netenewiá.

¹² Nikixnextilija iga kalakito se taga' yej itoka' Ananías iwán kitälilij ima' iga sej matachá.

¹³ Kuá' inón kika' Ananías, kitenkuepilij:

—NoTeko, e' inón taga', mia' toknimej ne-ijlijkej kén iga yéj poxsan kinkochij inomej yej Jerusalén mitztokaj.

¹⁴ Iwán inán wälaj no este nigaj. Este kiwajli' se ama' kan ijefej sacerdotejmej kitekimá' iga wel makiwigakan preso yej mitzweyimatiltiáj.

¹⁵ E' toTeko, kijlij:

—Xaja, iga yéj niktapejpen iga makipowa notájtól. Makipowiliti yej ayéj de Israel iwán irreyejmej, iwán no yej de Israel.

¹⁶ Nej nia niknextiliti iga yéj yawij poxsan kinkochiwatij iga netoka.

¹⁷ Iwán Ananías yajki ipan inón kajli kan onoya Saulo. Kuá' kala', kitälilij ima', iwán kijlij:

—Saulo, tinoknin, toTeko Jesús yej mitzixnextilij ipan ojtí kan nemi tiwitzíá, netitan iga wel sej xitachá, no iga xikpiaya el Espíritu Santo.

¹⁸ Íkuá'san kojkopé' ipan iyixmej tejté ken topoj iyajwayo; ijkón iga welya sej tachá'. Iwán yajki mobautizaroto;

¹⁹ tami' inón, takuaj wan kikuí' sej itájpál.

Saulo kipowa itájtól toTeko ipan Damasco

Iwán achó' ompa kawí' wan tokniwan yej kitokaj Jesucristo yej ichamej Damasco.

²⁰ Íkuá'san pewa' iga kipowa itájtól Jesucristo ipan itiopamej judiyojmej, kijtojtinemiá iga Jesús, Dios nokta iPiltzín.

²¹ Iwán nochi yej kikaktoyaj madmiradowayaj, kij-towayaj:

—¿Ix ayejtaj inín taga' yej Jerusalén kitemojtinemiá iga makinkochiwa yej kitenewiáj itoka' Jesús? ¿Ix ayéj yejsan no yej wälaj nigaj iga makijilpitiwiga katka itenoj ijefejmej sacerdotejmej?

22 E' Saulo máj kiyolmakaya iga kipowa toTeko itájtɔl ipan altepe' Damasco. Kinojma-ijtowaya iga makimatikan iga Jesusya nokta in el Cristo yej Dios kitapejpen; judiyojmej este akojasiáj ken iga makitenkuepilikan.

Saulo kicholowiliá judiyojmej

23 Kuá' pánoja mia' día, judiyojmej motajɔltijkej iga makimiktikan Saulo;

24 e' yéj kimati' iga kimiktijnekiáj. Kichixtoyaj kajan kiasalo ipan altepe' semilwi' iwán senyówal iga makimiktikan;

25 e' yej kitokaj Saulo, tayowakan kakijkej ipan se panchikiwéj, iwán kipipilojtitemowijkej ipan muro yej iga kolaltitoya altepe', ijkón iga choloj.

Saulo asi Jerusalén

26 Kuá' Saulo asito Jerusalén, kinekiá mamosenechkokan iwán yej nɔ kitokaj Jesús; e' inochimej kimajmawiliayaj iga akicredowayaj siga yéj nɔ kitókaya Jesús.

27 E' Bernabé kiwiga' kan ono' apɔstolejmej. Iwán kipowa' kén iga ipan ojti toTeko kixnextilij Saulo, iga toTeko kinɔtza', iwán kén iga kuá' onoya Damasco, Saulo amajmawi' iga kipowa' itájtɔl Jesús.

28 Ijkón Saulo kaw'i' Jerusalén, yayaj iwamej kansan kinekiá.

29 Amajmawiá iga kipowaya itájtɔl toTeko, este motenkitzkiaya iwán judiyojmej yej tajtowayaj griego. E' yejemen kinekiáj makimiktikan.

30 Kuá' yej kitokaj Jesús kimatikej iga kimiktijnekiáj Saulo, kiwigakej Cesarea iwán kititankej iga mayawi Tarso.

31 Iwán tokniwan yej kicredojtoyaj Jesús yej onoyaj noyan Judea, Galilea iwán Samaria, tamelá onoyaj iga ay'ya kinkochiwayaj, majya kisentaliayaj iyalmajmej ipan Dios. Ye'nemiáj ken tatekimaka toTeko iwán nemi miakiayaj iga el Espiritu Santo kipalewiayaj.

Eneas yektiá

32 Kuá' Pedro kipaxalowilijtinemiá yej kitokaj Jesús, yajki nɔ kitato yej chantitokej altepe' Lida.

33 Ompa kasito se taga' yej itoká' Eneas yej wetztoya ipan itapech ocho años, awel moketzaya iga takuawayaxtoya.

34 Iwán Pedro kijlij:

—Eneas, Jesucristo mitzachitiáltija. Ximoketza iwán xi'yetalíya kan tiwetztoya.

Eneas nimanín moketza'.

35 Iwán nochí kitakej yej chantitokej altepe' Lida wan ipan tajli de Sarón, iwán kitokákeja toTeko Jesús yej el Mesías.

Dorcas ojpa-isa

³⁶ Ipan *altepe'* Jope onoya *se siwa'* yej kitoka Jesucristo, itoqa' Tabita. Ipan griego kijtojneki Dorcas.† Yéj nochipa kichijtoya yej *yékti*; kipalewiaya yej *ayá'* motapialiyaj.

³⁷ Iwán inomej días *wetiá'* wan migui'. Kuá' *kaltíjkeja*, kiwigakej ajko ipan se' piso.

³⁸ Iwán Jope *ayá'* wejka iga Lida; kuá' yej kitokaj Jesús kimatikej iga Pedro ono' Lida, kititankej *omen* iga *ijkín* makijlitij:

—¿Ix wel *sémisan* tiaj Jope nowamej?

³⁹ Iwán Pedro *motemá'*, yajki iwamej. Kuá' asikej Jope, kiwigakej kan ono' *animaj*, iwán nochi yej *wewejmikikej* chojchokatókejpa iga *kiyawalojkej* Pedro, *kinextilijkej* *wipilmej* iwán *kuachtimej* yej Dorcas kichij kuá' aya miki.

⁴⁰ Iwán Pedro *kikijkixtij* nochi yej ompa onoyaj iwán *motankuaketza'* iga *kitenewij* Dios; iwán *kitachilij* *animaj*, kijtoj:

—Tabita, *ximoketza*.

Iwán *kitapoj iyix*, kita' iga ompa ono' Pedro, *motalij*.

⁴¹ Iwán Pedro *kimakitzkij* iga *kiketza'*. Iwán *kinotzkej* yej kitokaj Jesús, wan yej *wewejmikikej*, iga *makitakan* iga Tabita isa' sej.

⁴² Inón *momati'* *noyan* ipan *altepe'* Jope, iwán *mia'* *kicredojkej* ipan toTeko Jesucristo.

⁴³ Iwán Pedro *wejkaj* *achi kaw'i* ipan *inón* *altepe'* *chan* *se* yej itoqa' Simón, yej *kichiwa* *kuajkuantas* iga *kuetax*.

10*Pedro iwán Cornelio*

¹ Ipan *altepe'* Cesarea onoya *se taga'* yej itoqa' Cornelio yej *ikapitán* *cien* *soldado* *romanojmej*, *inomejwa'* *kijliayaj* Italiano.

² Inón *taga'* wan nochi yej ono' *ichan* *kicredowayaj* wan *kimajmawiliayaj* Dios. No *kipalewiaya* *mia'* *judiyojmej* yej *amotapialiyaj* iwán *nochipa* *kitenewiaya* Dios.

³ *Se* *tiqta'* *ken* *las* *tres*, *kixnextiliko* *se* *iyángel* Dios, *kinojma-ita'* *kalakiko* *kan* *yéj* *ono'*, *kijlij*:

—¡Cornelio!

⁴ Iwán *yéj* *kitachilijtikisa'* *el* *ángel* *wan* *kimokatajtan*:

—¿Anka *tejté* iga?

El *ángel* *kijtoj*:

—Dios *mitzkaki* *kuá'* *tiktenewiá* iwán *mitzita* *kuá'* *tik-palewiá* yej *ayá'* *motapialij*.

† 9:36 9:36 Ipan *mela'tajtql* Dorcas kijtojneki *Masatzjn*.

5 Inán xiktítani sekin tajtaga' iga mayakan Jope, iga makinotzati Simón, yej itoka' nō Pedro,

6 ono' chan sewo' Simón yej tekipanowa iga kuetax, yej chantito' lamartenoj. Yěj yawi mitziłiti yej tia tikchiwati.

7 Kuā' yákiya el ángel yej tajtojtoya iwán, Cornelio kinotza' omen itekipanowanimej iwán se soldado yej kiye'itaya, yej nō kicredowa Dios.

8 Iwán kuā' támi'ya kipowilij nochi kén iga kita', kititan iga mayakan altepe' Jope.

9 Ipan se'ya día miej nemi yawij ipan ojt iwán asitiáyaja Jope, Pedro tejkaj iyxko kajli* ken tajkodía iga kitenewiá Dios.

10 Iwán poxsan mayanaya, kinekiá magui' matákuaya. Kuā' nemi kichiwiliáj itákual, Dios kinextilij Pedro tepa iteki en visión.

11 Kimela'ita' iga cielo tapowi', pilojtiwizía te tani se ken tikita weyimántial, ijilpitiwizía ipan nawi inakas.

12 Ipan inón weyimántial onoya sese'pa yolkamej; yej kipiáj nawi iyiximej, yej moelwawatatzowaj iwán yej patanij.†

13 Iwán kikagui' se tájtōl yej kijlij:

—Pedro, ximoketza, xikmikti iwán xikua.

14 E' Pedro kijtoj:

—NoTēko, awel, iga nej ayí' nikua yej kijtowa motájtōl iga amokua.

15 Iwán inón yej kinotza', sej kijlij:

—Yej Dios kijtowa iga wel mokua, tej amo xikijli iga ayēkti.

16 Ijkón mochij eyi vej, iwán inón weyimántial sej tejkaj ipan cielo.

17 Kuā' Pedro tayokoxtoya iga akimatiá te kijtojneki inón yej Dios kinextilij, asitōj tajtaga' yej Cornelio kititan. Tatajtantiwalkej kan ichan Simón, este asikej ipan ikalten.

18 Tanotzkej, tatajtankej:

—¿Ix nigaj ono' se yej itoka' Simón yej nō itoka' Pedro?

19 Kuā' Pedro kejlántogo' inón yej kita', el Espíritu Santo kijlij:

—Ta' xikaki; eyi tajtaga' mitztemowaj.

20 Ximokétzaya, iwán xitemo. Amo te xikejlamiki, xaj iwamej iga inomej nej niktitan.

21 Iwán Pedro temoj, kitechoj inomej tajtaga' yej Cornelio kititan. Kijlij:

—Nejwa' in yej annetemowaj; ¿te iga anwalkej?

22 Iwán yejemen kijtojkej:

* 10:9 10:9 Ikalmej judiyojmej itečoj kikuiáj iga mejekawiayaj kuā' pox tadotōni wan iga oradowayaj. † 10:12 10:12 Iley Dios kijtowa iga judiyojmej awel kikuaj sekin inimpa yolkamej. Lev 11

—Niwałkej iga neṭitankej el capitán Cornelio. Yéj poxsan ye'nemi iwán kiweyimatĩtia Dios. Nochi judiyojmej kipoxye'itaj Cornelio iwán kipoxnekij. Sę iyáγγελ Dios kitekimá' iga mamitznōtzaki iga xajki' íchān, iga makikaki yej tej tia tikijliti.

²³ Iwán Pedro kijlij iga makalakikān kalijti', iwán ompa kaṭwikej iga kochkej.

Kuā' tanēsi'ya, Pedro yajki iwán yejemen; yajkij nō sekin yej kitokaj Jesús yej ompa ichamej Jope.

²⁴ Ipan se' día asitoj Cesarea kaṅ Cornelio kichixtōyaja iwán sekin iyiknīwampa waṅ iyamigojmej yej iwán moye'itaj, yej yéj kijlij iga ompa maonokān.

²⁵ Kuā' Pedro asito, Cornelio kixnaṃikito, iwán motankuāketza' iyixtaj iga katka makiweyimatĩti.

²⁶ E' Pedro kiketza', kijlij:

—Ximoketza. Nej nō niṭaga' kensan tej.

²⁷ Iwán taṭapojtiajkij te kalijti', ompa kasitoj mia' yej nechkatokaj.

²⁸ Iwán Pedro kijtoj:

—Amejemen ankimatija iga nej yej nijudiyoj, noley neṅextilia iga awel manimonechko iwán yej ayéj judío, niga manikalaki íchān; e' Dios neṅextilij iga amo manikijli ni agaj iga akajasi iga makinā'techo Dios.

²⁹ Inón iga kuā' neṅōtzatoj, niwałaj; ayá' nikijtoj iga ayá' nia. Inān nikmatisneki te iga annēnōtzakej.

³⁰ Cornelio kijtoj:

—Kipiá naṭi días, ken las tres tiōtakpan, nigaj nochān nimayunaṛojtoya iwán nikteṅewijtoya Dios ken tikte-kichiwaj,‡ iwán ne-ixnextiliko se ṭaga', nikita' iga kinentia itzōtzol yej este peṭetani.

³¹ Iwán neṅōtza', ne-ijlij: “Cornelio, Dios mitzkaki kuā' tikteṅewia iwán mitzitzto' iga tikpalewia yej amotapialiaj.

³² Inān xiktītani yej mayakān Jope iga makikuitij Simón yej itōka' nō Pedro. Ono' chān sewo' Simón yej kicurtirowa kuetax, yej chāntito' lamartenoj. Kuā' ásisya, mitztaṭapowij.”

³³ Inón iga imanin nimitztaṭitanilij, iwán yektia iga tiwałaj. Inān nigaj nonokej nonochin iyixtaj Dios waṅ niknekij manikakikān nochi yej Dios mitztekimá' iga xine-ijlikān.

Pedro kipowa itájtōl Jesús chān Cornelio

³⁴ Iwán Pedro pewa' tajtoj:

—Inān sí nikmela'mati iga Dios ayá' seṣan kiye'ita,

‡ 10:30 10:30 Judiyojmej teki-oradowayaj a las nueve yowalti' waṅ a las tres tiōtakpan.

35 kiye'ita yej kimajmawiliáj iwán kichíwa yej yekti, judío o a'san nesi yej ono' ipan tajli.

36 Dios kinotza' ipilowañ ipilowampa Israel, kipowilijkej iga wel onoj tamelá iyixtaj siga moconfiarowaj pan Jesús yej Mesías, yej tonochin toTeko.

37 Amejemen ankimatij yej mochij noyañ ipan ital judiy-
ojmej, pewa' Galilea kuá' Juan kipowa' itájtol Dios iwán tabautizaroj.

38 Ankimatij no ken iga Dios kimá' Jesús de Nazaret iyEspíritu Santo iga wel makichijtinemi yej yekti iwán makachitajtijnemi nochi yej tzitzimi' kiknochijtoya. Jesús kichíwaya inón iga Dios onoya iwán.

39 'Nejemej sí nikitakej inochi yej kichijtinemi' Jesús ipan estado de Judea wañ ipan altepe' Jerusalén. Ompa kimiktijkej, kiclavarojkejpa ipan kuacruz.

40 Inín Jesús, Dios ki-ojpa-ixitij ipan tercer día, iwán kichij iga mane-ixnextilikan nejemej.

41 Ayá' inochin kixnextilijkej, ne-ixnextilijkej nejemensan yej ikyay netapejpenkej iga manikpowakan iga isato' Jesús. Nejemen nisentakujkej iwán nisen-atikej iwán yéj, kuá' ojpa-ísa'ya kan miktoya.

42 Iwán netitankej iga manikpowakan, manikijlitij nochi iga Dios kitálij Jesús iga makijuzgaro yej isatokej iwán yej miktokej.

43 Iwán te ikyay profetajmej tajtowaj iga Jesús, kijtowaj iga nochi yej kisentaliáj iyalmaj ipan Jesús, kiperdonarowa yej kichijkej yej ayekti.

Dios kimaka iyEspíritos yej ayéj judiyojmej

44 Tatapojtóyao' Pedro, kuá' walañ el Espíritu Santo ipan inochin yej takaktoyaj.

45 Iwán judiyojmej yej kitokaj Jesús yej walkej wañ Pedro, san tajtachixtikajkej iga Dios no kimá' iyEspíritu Santo yej ayéj judiyojmej,

46 iga kikakiáj iga tajtojtokej ipan sesé'paya tájtol iwán kiweyimatiltijtoyaj Dios.

47 Iwán Pedro kijtoj:

—¿Ix wel agaj kijtowa iga amo mamobautizarokan ipan a'ti inimej yej Dios kimajma'ya no iyEspíritu Santo kensan tejemen temajmá'?

48 Iwán tatekimá' iga mamobautizarokan ipan itoka' Jesucristo. Kuá' tami' mobautizarojkej, kijlijkej Pedro iga makáwi-o' achó' días máj iwán yejemen.

11

Pedro tajtowa iwán yej kitokaj Jesús yej chantitokej Jerusalén

¹ Apóstolejmej iwán yej kitokaj Jesús yej onoyaj Judea, kimatikej iga nō kicreḏójkeja itájtōl Dios yej ayéj judiyojmej.

² Kuā' Pedro asi' Jerusalén, judiyojmej yej tatekimakaj iga mamocircuncidarokān* yej ayéj judiyojmej, pe' ta-ijixko-ijlijkej,

³ kijtojkej:

—Tejémejpa tijudiyojmej, ¿te iga tikpaxālowilīto inōmej yej ayéj judiyojmej, iwán este titakuaj iwāmej?

⁴ Iwán Pedro kipowa' inochi yej mochij este kān pēwa', kijtoj:

⁵ —Nej nonoya Jope, iwán kuā' niktēnewijtoya Dios, yéj ne-ixnēxtilij tejté. Nikita' ken sē weyimántiā, temōtiwālaḡ ipan cielo, ijilpitiwālaḡ ipan nāwi inajnakastan, temoj este kān nej nonoya.

⁶ Niktachīlijtikāwi' iga manikita' tē kipiaya, ompa nikita' yolkāmej yej kipiá nāwi iyikxi, yej tēkuaj, yej moḡlawawatatzowaj iwán yej patānij.

⁷ Iwán niká' sē tájtōl ne-ijlij: “Ximoketza Pedro, xikmikti iwán xikua.”

⁸ E' nej nikilij: “Awel noTēko, iga nej ayí' nikua yej kijtowa motájtōl iga amokua.”

⁹ Iwán sej niká' inón tájtōl yej wālaḡ ipan cielo, ne-ijlij: “Yej Dios kijtowa iga wel mokua, tej amo xikijli iga ayēkti.”

¹⁰ Ijkón nikita' eyi vej, iwán nochi sej tejkaj ipan cielo.

¹¹ Íkuā'san asikej kalijti' kān nonoya eyi tajtaga' yej wāлкеj Cesarea iga neḡemōkoj.

¹² IyEspíritoj Dios ne-ijlij iga manía, e' amo manimajmawī. Nō yajkaj inimej seis yej kitokaj Jesús, iwán nikalakkej chan sē taga'

¹³ yéj nepowilijkej ken iga ichan kita' sē iyāngel Dios ejkatoya iwán kilij: “Agaj xiktītani ipan āltepe' Jope iga makinōtzatij Simón yej nō itōkā' Pedro;

¹⁴ yéj yawi mitzijlīti ken iga wel ximomanawī, tej iwán inochi mofamīliaj.”

¹⁵ Kuā' pe' niktātapowijkej, el Espíritu Santo wālaḡ iyakapamej, kensan tejemej nō kuā' achto asi' ipan tejemej.

¹⁶ Íkuā'ya nikejlan yej kijtoj toTēko: “Juan tabautizārowa iga ā'ti, e' amejemen mitzbautizāroskej iga el Espíritu Santo.”

* 11:2 11:2 Xikita glosario “Circuncisión”.

17 Siga Dios kimakakej yejemej yej tejemej nɔ temakakej yej ticredojkej toTɛko Jesucristo, ʒtɛ noteki in nej iga amo manikchiwa ken kineki Dios?

18 Iwán kuá' yej de Jerusalén yej kitokaj Jesús kikakikej inón, ate-o' kijtojkej, iwán kiweyimatiłtijkej Dios, kijtojkej:

—iMataj nɔ yej ayéj judiyojmej Dios kine' iga nɔ makikajtewakan iga kichiwaj yej ayɛkti iga nɔ maonokan nochipa itenoj!

Yej ichamej altepe' Antioquía yej kitokaj Jesús

19 Kuá' kimiktijkeja Esteban, pewakej kiknochijkej yej kitokaj Jesús, sekin cholojkej iwán yajkij Fenicia, Chipre iwán Antioquía.† Ompa kipowilijkej itájtɔł Dios yejsan judiyojmej, e' yej ayéj judiyojmej ayá' kipowilijkej.

20 E' sekin yej kitokaj Jesucristo yej ichamej Chipre iwán Cirene asikej pan altepe' Antioquía iwán nɔ kitatapowijkej yej ayéj judiyojmej, kipowilijkej ye'noticiaj de Jesús yej toTɛko.

21 Ipođer toTɛko onoya wan yejemej. Iwán mia' kicredojkej toTɛko iwán kikajtejkej ken ikya kicredojtoyaj.

22 Kuá' tokniwan de Jerusalén yej kicredojtokej toTɛko, kimatikej nochi inın yej mochij, kititankej Bernabé iga mayawi Antioquía.

23 Kuá' ompiga asito, kita' kén iga Dios kiye'ita' inomej, iwán poxsan yolpagui'. Kinonotzkej iga makicredokan toTɛko iga nochi iyalmajmej iwán makichiwakan ken yéj kineki.

24 Bernabé poxsan te-ijiknın, kipiaya el Espíritu Santo, iwán poxsan moconfiarojtoya ipan Dios. Iwán mia'ya gente kicredojkej toTɛko iga yéj kitatapowij.

25 Iwán Bernabé yajki Tarso iga kitemoto Saulo; iwán kuá' kasi' kiwiga' Antioquía.

26 Ompa monechkojtoyaj se año iwán tokniwan iwán kimachtijkej mia' gente; ompa Antioquía achto vej kitokawijkej cristianojmej yej kitokaj Jesucristo.

27 Inón tiempo sekin profetajmej‡ kiskej Jerusalén iga yajkij Antioquía.

28 Se de yejemej yej itoka' Agabo moketztikisa' kan nechkatoyaj yej kitokaj Jesús, iwán kijtoj ken iga Dios iyEspíritoj kitajtólma' iga yawi apistajtiati noyan. Inın mochij kuá' gobernarojtoya rey Claudio.§

† **11:19 11:19** Fenicia ken estado, Chipre tajkótal iwán Antioquía altepe'. Xikita mapa pág. X ‡ **11:27 11:27** Xikita glosario "Profeta". § **11:28 11:28** Claudio katka itoka' rey o emperador, wan kijliáj César iga kigobernaroj nochi ital Roma. Xikita glosario "César".

29 Entonces yej kitokaj Jesús yej ichamej Antioquía kijtojkej iga yawij kititaniłitij tomın iga kipalewiáj yej kitokaj Jesús yej chantitokej Judea, ke'ya iga se wel kimaka.

30 Iwán ijkón kichijkej, iwán inón tomın kikawatoj Bernabé iwán Saulo, kimakakej iyancianojmej* inomej yej kicredowaj Jesucristo yej onokej Judea.

12

Miki Jacobo iwán kipresojuáj Pedro

1 Inón vej el rey Herodes* pewa' iga kikitzkij sekin yej kitokaj Jesucristo iga kinkoçhıwaj.

2 Iwán iga espada kimiktijkej Jacobo yej Juan iyiknın.

3 Iwán kuá' el rey kita' iga nochi judiyojmej kiye'itakej iga kimiktijkej Jacobo, tatekimá' iga no mamokitzki Pedro. Inón moçhij kuá' nentoya ilwi' yej kijliáj Pascua† kuá' mokua pan yej ayá' kipiá levadura.‡

4 Kuá' kikitzkijkeja Pedro, Herodes kipresojuwıj, ompa kicuidarojtoyaj nawi grupo soldadojmej, ipan cada grupo onoya nawi soldadojmej. Herodes kejlantoya iga kiwigaya iyıxtaj la gente kuá' pánojya iyilwiyo la Pascua.

5 Iwán Pedro onoya preso, e' paréj kicuidarojtoyaj. E' tokniwan yej kitokaj Jesucristo ayá' siawiáj iga kitenewıjtoyaj Dios iga makipalewi Pedro.

Dios kikıxtıá Pedro ipan cárcel

6 Inonsan yówal antes iga Herodes makiwıga Pedro iyıxtaj la gente, Pedro kochtoya itajkoyan ome soldado, majma-ilpitoya iga ome cadena, iwán sekin soldadojmej kicuidarojtoyaj ikaltenyo cárcel.

7 Iwán wejkisako se iyángel toTeko, este tawılpanya onoyaj çarcelijti'. Iwán inón ángel kichijchin Pedro ipan iyájkol iga kixitij iwán kijlij:

—Nimanın ximokétzaya.

Iwán inomej cadena yej iga ma-ilpitoya, xıjxitomi'.

8 Iwán el ángel kijlij:

—Ximotajko-ıłpiya iga mocintoron iwán xikajákiya moga'.

Kuá' Pedro kichija ijkón, el ángel kijlij:

—Xikaki mosotantzótzol iwán xinétoka.

9 Pedro kısa' iwán kitokatiaya el ángel, e' ayá' kitawelcredowaya yej el ángel nemi kichıwa. Yéj kijtowaya anka kitemiktoya.

* 11:30 11:30 Xikita glosario "Anciano". * 12:1 12:1 Xikita glosario "Herodes".

† 12:3 12:3 Xikita glosario "Pascua". ‡ 12:3 12:3 Xikita glosario "Levadura".

¹⁰ E' kuḗ' kita' kipatiliḗkeja yej áchtopa guardia, kuḗ' kita' se'ya kipatiliḗkej, iwán kuḗ' asikeja kan kalten de tepos yej ono' çallejtenoj, inón kalten yokatapowi', kiskej, iwán kuḗ' kipatiliḗkej se calle, el ángel ómpaya kikajtej Pedro.

¹¹ Íkuḗ'ya Pedro kimati', iwán kijtoj:

—Inán sí niknojmamati' iga toTeko kititan iyáŋgel iga manemanawi ipan imá' Herodes iwán de inochi yej judiyojmej kinekiáj manechiwilikán.

¹² Mieḗ inón kejlantoya, Pedro yajki çan María, yej iye' Juan yej itoḗa' nõ Marcos, ompa nechkatoyaj mia' yej kitenewijtoyaj Dios.

¹³ Kuḗ' Pedro kaltzotzon ipan puerta yej ono' ojtēnoj, se takotzin yej itoḗa' Rode yajki kitato a'yéj tanotztoya.

¹⁴ Kuḗ' kitajtolkagui' iga Pedro, ayá' kikaltapoj, sino que iga yolpagui', motalojtiajki kalijti' iga tamatiḗtito iga Pedro óno'ya ipan kalten.

¹⁵ Iwán kijlijkej:

—Tej anka ay'ya titajlanto'.

E' yéj kijtowaya iga kena. Iwán yejemen kijtojkej:

—Anka ayéj yéj; anka iyáŋgel.

¹⁶ E' Pedro tanotztóyasan ipan kalten. Iwán kuḗ' kikaltapowiliḗkeja iwán kitakej, momajtijkej.

¹⁷ E' Pedro tamanoḗtza' iga ayo' matajtojtokan, iwán pe' kipowa' kén iga toTeko kixitij ipan cárcel; iwán kijtoj:

—Inín xikmatitikan nõ Jacobo^S iwán yej kitokaj Jesús.

Después kisa' ompa; yajki se' lado.

¹⁸ Kuḗ' tanesi', soldadojmej ay'ya nokta kojasiáj te kichwayaj iga ayá' kimatiáj kan yajki Pedro.

¹⁹ Herodes tatekimá' iga makitemotij, e' como ayá' kasikej, kuḗ' támi'ya kitajtajankej in soldadojmej, tatekimá' iga makimijmiktikan soldadojmej igaki' itechkomej choloj Pedro. Iwán Herodes kisa' Judea iwán yajki mochantito Cesarea.

Miki Herodes

²⁰ Herodes kikuesowilijtoya la gente yej çantitoyaj altepemej Tiro iwán Sidón, e' inómej gente kikowayaj te kikuaj ipan ipaís el rey Herodes. Inón iga sekin de yejemej yajkij kitatoj se taḡa' yej itoḗa' Blasto yej kipiaya itekipánol kan mandarowa Herodes, iwán yéj kitajtowilijkej iga maonokan tamelá.

²¹ Se día Herodes kitatitanilij inómej, iwán inón día Herodes kakij ye'tzótzol iga manesi iga rey; iwán motalij

^S 12:17 12:17 Ayéj in apóstol Jacobo yej mi'ya (v 2), inín iyiknín Jesús. Mt 13:55; Jn 7:3-5; Hch 1:14

ipan iweyi asiento kan mandarowa iwán tajtoj iyixtaj la gente.

²² La gente pe' tzajtzikej iga kijtojkej:

—Inín yej nemi tajtowa, se nokta dios, ayéj namoltaga'!

²³ Iwán íkuá'san wálay se iyángel toTéko, kichij iga Herodes mamenfermaro iga ayá' kiweyimatiltij Dios. Iwán máj máj okuilyowi' iwán migui'.

²⁴ E' itájtól toTéko majya momatiá, iwán nóyanya momati-tiaya.

²⁵ Kuá' Bernabé iwán Saulo tami' itekipanólmej, yajkij Jerusalén, senyajkij iwán Juan yej itóka' nõ Marcos.

13

Bernabé wan Saulo yawij wejka iga kipowatij itájtól Dios

¹ Ipan áltepe' Antioquía kan monechkowayaj yej kitokaj Jesucristo onoya profetajmej* iwán yej tamachtiaayaj. Onoya Bernabé iwán Simón (yej kijliayaj Písti'taga'), iwán Lucio de Cirene, Manaén (yej moskaltijkej sekan iwán Herodes el gobernador de Galilea) iwán Saulo.

² Se día, kuá' inómej monechkojtoyaj iga kiweyimatiltiáj toTéko, iwán mayunarojtoyaj, kijtoj el Espíritu Santo:

—Xinetapejpenilikan Bernabé iwán Saulo, iga machiwatij tekipánól yej iga niknotzakej.

³ Iwán kuá' támi'ya oradojkej, iwán mayunarojkej, kitálijkej imamej ipan itzontekomej, iwán kinawatijkej Bernabé iwán Saulo.

Apostolejmej kipowaj itájtól Cristo ipan tajkótál Chipre

⁴ Iwán iyEspíritoj Dios kititankej Bernabé iwán Saulo iga mayakan áltepe' Seleucia iwán ompa tejkajkej ipan weyi ákal iga yajkij tajkótál† Chipre.

⁵ Kuá' asikej Salamina kan moketza ákalmej, pewakej iga kipowaj itájtól Dios ipan itiopamej judiyojmej. Juan ompa nõ nemiá iga kipalewijnemiá inómej.

⁶ Nejnenkej noyan ipan inón tajkótál este asikej ipan áltepe' Pafos. Ompa kasikej se judío yej itóka' Barjesús. Motamatiliá iwán takajkayajtinemiá, kijtowaya iga Dios kitajtólmakaya.

⁷ Inón yej motamatiliá moye-itaya iwán el gobernador Sergio Paulo. Inón gobernador poxsan kuayamani', wan kinotzkej Bernabé iwán Saulo, iga kinekiá makikaki itájtól Dios.

* 13:1 13:1 Xikita glosario "Profeta". † 13:4 13:4 Xikita glosario "Tajkótál o Isla".

⁸ Yej motamatiliá, ipan tájtɔl griego nɔ itɔkɑ' Elimas. Elimas ayá' kiye'ita' inɔmej iwán akine' iga el gobernador makicreɔo itájtɔl Dios.

⁹ Iwán Saulo yej nɔ itɔkɑ' Pablo, poxsan kipiaya nokta iyEspíritoj Dios, kitachilijtiká'

¹⁰ iwán kijlij:

—iTejya yej poxsan titakajkayajto' iwán tikchijto' yej ayekti, tej motaj Tzitzimi' yej kijiya nochi yej yekti! ¿Te iga tiktzakuiliá iga sekin amo makicreɔokan Dios?

¹¹ Inán yawi mitzcastigarɔti toTɛko; tia tipachatiati. Wejkawas iga atikitas tɔnatɔ'.

Iwán ikua'san pachatiá'; mela'takompachijtikawi'. Kitemojtinemi' a'yéj wel makimawilantiá'.

¹² Kuɑ' el gobernador kita' inɔn yej mochij, kicreɔoj iga madmiradoj kén iga kipowakej itájtɔl toTɛko.

Pedro wan Bernabé onokej Antioquía yej ono' ipan estado de Pisidia

¹³ Iwán Pablo iwán yej senemiáj tejkajkej ipan weyi ákaɔ ompa Pafos, yajkij asitoy ipan altepe' yej itɔkɑ' Perge, yej ono' ipan estado de Panfilia. E' Juan kikajtej yejemej, mokuepa' Jerusalén.

¹⁴ Pablo iwán sekin kiskej Perge, iwán asitoy ipan altepe' Antioquía, yej ono' ipan estado de Pisidia. Kuɑ' asi' día kuɑ' mosewilo, yajkij ipan itiopamej judiyojmej, kalakkej iwán motalkej.

¹⁵ Kuɑ' moleéroja iley Moisés iwán yej kijkuilojkej profetajmej, yej mandarowaj tiopan kinɔtzkej Pablo iwán sekin, kijlijkej:

—Noknimej siga tejté anne-ijlijnekij yej nigaj nonokej iga annenɔnɔtzaj, xine-ijlikan inán.

¹⁶ Iwán Pablo moketza' iwán tamənɔtza' iga amo agaj matatapojto, iwán kijtoj:

—Xinekakikan, amejemen tajtaga' de Israel iwán yej ankimajmawiliáj Dios:

¹⁷ IDios israelitajmej kitapejpen to-ikyapatajwan, iwán kichij iga mapiwikan poxsan ipilowan kuɑ' chantitoyaj ipan tajli yej itɔkɑ' Egipto. Iwán imatika kikixtijkej ompiga.

¹⁸ Dios kijyowij cuarenta años ken kichijtinemiáj ipan desierto,

¹⁹ iwán kipoloy siete naciones yej onoyaj ipan ital Canaán, iwán inɔn tajli kimá' to-ikyapatajwan.

²⁰ Iwán máj máj, cuatrocientos cincuenta años mandarotiwalkej juezmej este iga profeta Samuel onoko.

²¹ Iwán la gente kinekikej iga makipiakan se rey iga makimandarokan. Iwán Dios kitajlij Saúl iga mamandaro

cuarenta años, yej ipiltzĩmpa Cis. Inõn Cis irrazaj Benjamín.

²² Después Dios kikixtij Saúl, iwán kitaj David iga rey. Dios ye'tajtoj iga David, kijtoj: "Nikasi' David, yej ipiltzĩmpa Isaí, se taga' yej nikpoxye'ita iwán yéj yawi kichiwati ken nej nikneki."

²³ Jesús yajki se de ipilowan ipilowampa David. Jesús yej Dios kitapejpen iga makimanawi israelitajmej kensan kijtoj.

²⁴ Kuá' aya wĩ' Jesús, Juan kipowiliaya itajtõl Dios nochi israelitajmej. Kijliayaj iga makikajtewakanya iga kichiwaj yej ayekti iwán mamobautizarokan.

²⁵ Kuá' Juan ay'ya wejka iga mikis, kijtoj: "Nej ayéj inõn yej amejemen ankejlantokej; yéj wĩ'o'. Nej ayá' neajasi iga manikxitomili imekayo iga'."

²⁶ 'Nokniwan yej ipilowampa Abraham, iwán amonochin yej ankimajmawiliáj Dios: iga amejemnya nokta mitztitanilijkej inõn tajtõl yej mitzmanawiaj.

²⁷ Iga yej chantitoyaj Jerusalén iwán yej ompa mandarowayaj ayá' kimatikej ayéj in Jesús. Niga kentenderowayaj itajtõlmej profetajmej, yej moleerowa nochipa pan día kuá' mosewilo; ijkõn kuá' kimiktijkej Jesús kichijkej ken kijkuiloykej profetajmej.

²⁸ Malej akasilijkej te iga makimiktikan, e' kiteki'tajtanilijkej Pilato iga matatekimaka iga makimiktikan Jesús.

²⁹ Kuá' kichijkeja nochi kensan ijkulijto' itajtõl Dios kan tajtowa de yéj, kitemowijkej ipan cruz, iwán kitokatoja.

³⁰ E' Dios ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

³¹ Iwán mia' días Jesús kixnextilij yej iwan senemiáj Galilea iwán Jerusalén. Inån yejemej yej kitatapowiaj la gente ken iga kitakej.

³² 'Inån nejemej nemi nimitzpowiliáj ye'noticiaj de inõn yej Dios kijlij to-ikyapatajwan.

³³ Tejemej ipilowampa yejemej, Dios kichija yej kijtoj iga ki-ojpa-ixitij Jesús kan miktoya, ijkõn ijkulijto' ipan salmos dos: "Tej tinopiltzin; aman nej nikchij iga wel xono."

³⁴ Dios kijtoj iga yawi ki-ojpa-ixititi kan mikto' iga amo mapalani, ijkõn kijtowa kan ijkulijto' pan itajtõl Dios: "Nia nimitzmakatij yej yekti ken nikijlij David."

³⁵ Inõn iga nõ ipan se' salmo, kijtowa ijkĩn: "Tej Dios, ayá' tiksemakas iga mapalani inakayo motekipanowani yej tikpoxneki."

³⁶ Melá' iga David kimandaroj la gente de inõn tiempo, ken kitekimá' Dios iwán máj máj migui', kitokatoj kan toktokej itajwan, iwán palani' inakayo.

37 E' inakayo inón yej Dios kixitij kan miktoya, ayá' palani'.

38 Nokniwan, inín yej nimitzmatiltiáj: Jesús wel mitzperdonarowiliáj yej ankichijkej yej ayękti.

39 Iley Moisés awel tepalewiá kuá' tikchiwaj yej ayękti, e' Dios teperdonarowiliá yej tikchijkej yej ayękti iga ticredowaj ipan Jesús.

40 Xikchiwakan iga amo mawiki ipan amejemen yej kijuilojkej profetajmej, kan kijtojkej ijkín:

41 Ta' xikitakan amejemen yej ankajawilmaticij itájtól Dios, ximomajtikán, iwán xipoliwikanya;

iga nej yej niDios, nikchiwa ipan inimej días,

yej ayí' ankitaj, este ayá' ankicredoskej, malej iga agaj mitzpowiliskej.

42 Kuá' Pablo iwán yej iwán nemiáj kiskej ipan itiopamej judiyojmej, la gente kitajtanilijkej iga ipan se'ya día kuá' mosewilo makitatapowikan de inómpasan.

43 Kuá' mojmoyawilo'ya tiopan, mia' judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej e' kicredojkej ken tamachtiáj judiyojmej, kitokatiajkij Pablo iwán Bernabé. Iwán yejemej kinonotzkej iga amo makikajtewakan iyojwi Dios yej teneki.

44 Ipan se'ya semana, ipan día kuá' mosewilo, monechkoj nochí gente de inón altepe' iga kikakitoj itájtól Dios.

45 E' kuá' judiyojmej kitakej komati gente nechkatokej, kixitakej iwán pewakej kipopowakej Pablo iwán kajajwakej.

46 Iwán Pablo iwán Bernabé ayá' majmawikej iga tajtojkej; kijtojkej:

—Yękti katka achto amejemen manimitzpowilikán itájtól Dios, amejemen yej anjudiyojmej; e' ayá' ankikakisnékijo' iwán ayá' ankinekij xonokan kan nochipa onoloj wan Dios. Inán niawij niktatapowitij yej ayéj judiyojmej.

47 Iga ijkón netekimakakej toTęko, kijtoj:

Tej nimitztapejpen iga xiktawi nochi yej ayéj judiyojmej, iga xikpowilitij nochi yej ono' ipan inín tajli iga mamomanawikan.

48 Kuá' kikakikej yej ayéj judiyojmej pakikej, pewakej kijtojkej iga itájtól toTęko pox yękti. Iwán kicredojkej inochin yej ijkonya onóyaya iga yejemen yej yawij onotij nochipa wan Dios.

49 Iwán ijkón iga itájtól Dios mopowa' noyan ipan inón tajli.

50 E' judiyojmej tajtojkej iwán sekin siwatkej yej kiye'itaj iwanki' kimajmawiliáj Dios. Judiyojmej no tajtojkej iwán

tajtaga' yej tayakantokej yej ompa ichamej, kitejteki-makakej iga makitaloçhtikan Pablo iwán Bernabé este que makisakan ompa.

⁵¹ Iwán Pablo iwán Bernabé kitzejtzelojkej iyikxitalpinolmej iga makitakan iga ayompa kichijkej judiyojmej, iwán yajkij asitoj Iconio.

⁵² E' yej kitokaj Jesús, pox paktoyaj iwán kipiayaj el Espíritu Santo.

14

Pablo iwán Bernabé onokej altepe' Iconio

¹ Ipan altepe' Iconio, Pablo iwán Bernabé senyajkij ipan itioipan judiyojmej iwán tatapowakej de Jesús, iwán pox mia' kicredoijkej. Kicredoijkej no sekin yej ayéj judiyojmej.

² E' judiyojmej yej ayá' kicredoijkej Jesús kijijlijkej yej ayéj judiyojmej iga amo makiye'itakan yej kitokaj Jesús.

³ Inón iga Pablo iwán Bernabé wejkajkej iga ompa onoyaj, amajmawikej iga tatapojkej, iga yejemen moconfiarojtoyaj ipan toTeço. Iwán toTeço kipalewiayaj iga manesi iga teneki Dios, iwán kimá' poder iga kichijwayaj mia' milagro.

⁴ E' la gente yej çantitokej altepe' Iconio, vojyokatitoyaj; sekin kitajtowiliayaj judiyojmej iwán sekin apostolejmej.

⁵ Iwán judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej motajtoltijkej iwán yej mandarowaj, motajtoltijkej iga makajawakan iwán makitemiktikan apostolejmej.

⁶ E' kimatikej Pablo iwán Bernabé; cholojkej, yajkij altepemej Listra iwán Derbe, yej ono' ipan ital Licaonia. Nentinemikej ipan altepetzitzin yej ómpasan najná' ono',

⁷ ompa no kipojtinenkej itajtól Jesucristo.

Kitewiáj Pablo ipan altepe' Listra

⁸ Ompa Listra kasitoj se taga' ewato', koço. Awel nejnemi iga itékiya.

⁹ Kuá' Pablo nemi tatapowa, inón taga' takaktoya. Pablo kitachilij iwán kita' iga inón taga' moconfiaroj iga wel maachitiá.

¹⁰ Iwán kitzajtzilijpa iga kijlij:

—Ximoye'ketza.

Iwán taga' moketza', este tzikuini' iwán péwa'ya iga nejnen.

¹¹ Kuá' kitakej yej kichij Pablo, pe' tzajtzikey; tajtojkej ipan itajtól yej de Licaonia, kijtojkej:

—¡Mataj temójkeja in diosmej ken tajtaga'! ¡Nija onokej iwán tejemen!

12 Iwán Bernabé kitokawijkej dios Júpiter, iwán Pablo kitokawijkej dios Mercurio,* iga yéjwa' in yej tajtowaya.

13 Iwán isacerdotej Júpiter yej kipiaya itiopan ipansan tatən altepe', kiwiguilijkej torojmej iwán koskamej de xochi'. Iwán sacerdote iwán la gente kinekiáj makiweyimatiltikan, makimijmiktilikampa torojmej.

14 Kuá' inón kimatikej apostolejmej Bernabé iwán Pablo, kitzatzayankej itzotzolmej, yajkij kan nechkatokej la gente, este tajkoyan, iwán tzajtzikej:

15 —¡Ayombrej amejemen! ¿Te iga ijkón nemi ankichijwaj? Esi nejemen nō nitajtagamej kensan amejemen, inón iga niwalkej nimitzijlikoj iga xikajtewakan iga ankichijwaj yej ajayekti iwán xiktokákanya inón Dios yej isato', yej kichij cielo, tajli iwán lám̄ar iwán nochi yej ono' ipan in̄in tajli.

16 Ikyá Dios kisemá' nochi gente iga manemikan ken yejemej kinekij,

17 malej iga nochipa tenextiliayaj a'yéj in yéj iga techiwiliayaj yej yekti. Dios tewetziltiliá kiawá' iga mamochiwa yej tiktokaj. Temaka komati yej matikuakan iga matipakikan.

18 E' malej apostolejmej ijkón kijtojkej, alín poliwiá iga awel kikawaltiyaj iga makimiktikan torojmej iga makiweyimatiltikan.

19 Iwán asikej sekin judiyojmej de Antioquía iwán de Iconio, inomej kiyolyamankej la gente yej ompa ichamej iga makitemiktikan, iwán kitewijkej Pablo. Yejemej kijtojkej anka kimiktijkeja iwán kiwawatatzojkej, kikixtijkej ipan altepe'.

20 Kuá' yej kitokaj Jesucristo kiyawalojkej Pablo, yéj moketza' iwán yajki sej ipan altepe'. Kuá' tanesi', Pablo iwán Bernabé yajkija altepe' Derbe.

21 Kuá' kipójkeja itájtōl Jesús ipan altepe' Derbe, ompa mia' kicredojkej. Iwán yajkij sej altepemej Listra, Iconio iwán Antioquía.

22 Ompa kaniṁarojtinenkej tokniwan yej kitokaj Jesús, kijlijtinenkej iga nochipa mamocnfiarokan pan toTēko; kijlijkej iga poxsan kinkochiwaskej iga wel makalakikan kan reinarowa Dios.

23 Iwán nō kitalkkej ancianojmej† yej mamandarokan sejsé kan monechkowaj yej kitokaj Jesucristo. Kuá' támi'ya

* 14:12 14:12 Júpiter iwán Mercurio katka idijsmej romanojmej. Griegojmej kitokawijkej inómejsan dijsmej Zeus wan Hermes. † 14:23 14:23 Xikita glosario "Anciano".

orađojkej iwán mayunařojkej, kikaťtėjkeja ipan ima' toTęko yej ipan kicřęojkej.

Pablo wań Bernabé yawij sej Antioquía yej ono' ipan itał Siria

²⁴ No panojkej pan estado de Pisidia iwán asikej ipan estado de Panfilia.

²⁵ Kipojkej itájtł Jesucristo ipan altepe' Perge, iwán yájkija altepe' Atalia.

²⁶ Ompa tejkajkej ipan weyi ákał iga mokuepkej sej altepe' Antioquía. Ipan inón altepe', toknimej yej kitokaj Jesucristo kititankej Pablo wań Bernabé iga mayaķan wejka iga makipowatij itájtł Dios, iwán kitajtanilijkej Dios iga makicuidarokan. Inón vej tami' kichijkej inón tekipánł, inón iga mokuepkej sej.

²⁷ Kuą' Pablo wań Bernabé asikej Antioquía, kinechkojkej yej kitokaj Jesucristo iwán kipowilijkej nochi ken Dios kichij iwán yejemen, iwán kén iga Dios kichij iga yej ayéj judiyojmej no makicřęokan.

²⁸ Iwán Pablo iwán Bernabé wejkajkej iga ompa onoyaj iwán tokniwan yej kitokaj Jesucristo.

15

Monechqolo Jerusalén

¹ Inón tiempo asikej Antioquía sekin tajtaga' yej wałkej ipan tajli de Judea. Ijkin kijlijkej yej kitokaj Jesucristo:

—Awel anmomanawiskej siga ayá' anmocircuncidaroskej* ijkón ken tatekimaka iley Moisés.

² Pablo iwán Bernabé motenkitzkijkej iwán inomej yej wałkej Judea. Después Pablo iwán Bernabé iwán sekin tokniwan kitapejpenkej iga mayaķan Jerusalén iga matajtotij iwán apostolejmej iwán yej iyancianojmej† inomej yej kicřęowaj Jesucristo ipan inón altepe'.

³ Tokniwan yej kitokaj Jesús yej chantitokej Antioquía, kititankej; wań kuą' panojkej ipan itałmej Fenicia iwán Samaria kipojkej ken iga yej ayéj judiyojmej kikaťtejkej ken ikya kichijwayaj iga kitokákeja Dios. Iwán kuą' inón kikakiáj tokniwan yej kitokaj Jesús, poxsan pakikej.

⁴ Kuą' Pablo iwán Bernabé asikej Jerusalén ki-omemawijkej yej kitokaj Jesús, apostolejmej iwán ancianojmej. Pablo iwán Bernabé kipojkej nochi yej Dios kichij iwán yejemen.

⁵ E' sekin fariseojmej yej no kicřęojtokej Jesús, moketzkej iwán kijtojkej:

* 15:1 15:1 Xikita glosario "Circuncisión".

† 15:2 15:2 Xikita glosario "Anciano".

—Nō mamocircuncidarōkan yej kicredowaj Jesús yej ayéj judiyojmej iwán mamotekimaka iga makichiwakan ken kijtowa iley Moisés.

⁶ Iwán monechkojkej apostolejmej iwán ancianojmej iga tajtojkej de inón.

⁷ Kuá' wéjkaja iga t̄atapowakej, Pedro moketza', iwán kijtoj:

—Nokniwán, amejemen ankimátija ken iga Dios ikya netapejpen iga manikpowili yej ayéj judiyojmej ye'not̄iciaj yej tasalvarowa iga nō makicredokan Dios.

⁸ Iwán Dios, yej k̄ixmati nochi iyalmaj, tanextilij iga nō kinekij inomej gente iwán kimakakej iyEspíritoj kensan tejemen nō temakakej.

⁹ Dios ayá' tejémensan teye'ita, nō yejemen kiye'itaj. Iga yejemen moconfiarojkej ipan Jesús, kajkej ken tikita yej ayá' kichijkej yej ayekti.

¹⁰ Inán, ¿te iga ayá' ankitawelcredowaj yej Dios kichij, iwán ankitekimakaj toknimej yej kitokaj Jesús iga makichiwakan yej niga tejemej awel tikchiwaj, niga to-ikyapatajwán awel kichijkej?

¹¹ Majwa' tejemej ticredowaj iga toT̄eko Jesús temañawij iga tepoxnegui', ayéj iga tikixtawaj; ijkonsan nō yejemen momañawiaj iga kicredowaj.

¹² Iwán ayagaj tajtoj. Tajtakatikajkej kuá' pe' t̄atapowakej Bernabé iwán Pablo. Kipojkej kén iga Dios kipaléwijkej iga makichiwakan milagrojmej ipan inomej yej ayéj judiyojmej iga mam̄ixkūitikan iwán makicredokan.

¹³ Kuá' tami' t̄atapowakej Bernabé iwán Pablo, Jacobo kijtoj:

—Nokniwán, ta' xinekakikan:

¹⁴ Simón Pedro tepowilij kén iga Dios achto vej ki-omemawij inomej yej ayéj judiyojmej iga nō mamochiwakan itatki.

¹⁵ Inín nemi moch̄iwa ijkón ken kijkuilojkej profetajmej. Ijkin kijtowa kan ijkuilijto':

¹⁶ Nej amot̄eko Dios,

iwán niw̄i' sej.

Nikch̄iwas iga marreinaoj sej
se ipiltzin yej ipilówampa David.

¹⁷ Iga nochi man̄etemokan,

iga yej ayéj judiyojmej makiten̄ewi notok̄a'.

¹⁸ Ijkon kijtowa toT̄eko, yej desde ikayay kijtoj iga moch̄iwas.

¹⁹ Jacobo nō kijtoj:

—Inón iga nej nikijtowa iga yej ayéj judiyojmej amo matiktekimakakan iga makichiwakan yej akipalewiáj; yejemej kikajtéjkeja yej ikya kichíwaya iga kitókaja Dios.

²⁰ Majwa' matikijkuilowilikan iga amo makikuakan naka' yej momiktiliapa idolojmej, iwán amo agaj mamasi iwán yej ayá' iwán namiktito', iwán amo makikuakan inakayo yolcamej yej mokechmekánajpa, iwán amo nō makikuakan esti.

²¹ Porque desde ikya ono' ipan sejsé altepe' yej tanextiliá ken ijkulijto' ipan iley Moisés, cada día kuá' mosewilo moleerowa ipan itiojamej judiyojmej.

Kititaniliáj se ama' yej ayéj judiyojmej

²² Apóstolejmej iwán ancianojmej iwán nochi yej kitokaj Jesucristo kijtojkej iga mamotapejpena sekin de yejemempasan iga masenyakan Antioquia iwán Pablo iwán Bernabé. Iwán kitapejpenkej Judas, yej itoká' nō Barsabás, nō kitapejpenkej Silas. Yejemen achi máj tayakantokej ipan yej kitokaj Jesús.

²³ Iwán yejemen kiwigakej ama', ijkín kijtowa:

“Nejemej apóstolejmej, ancianojmej iwán amokniwan yej nō kitokaj Jesús, nimitztitaniliáj saludos amejemen anokniwan yej ayéj anjudiyojmej, yej anchantitokej Antioquia iwán yej anchantitokej ipan italmej Siria iwán Cilicia.

²⁴ Nikmatikej iga yájkajki' ompiga sekin de nijpamej, e' ayéj nejemej niktitankej. Yajkij mitzyolpatatoj iga mitzijlitoj iga ximocircuncidarokan wan xikchijtowan ken kijtowa iley Moisés.

²⁵ Nejemen nitatapowakej, iwán nikye'itakej iga niktapejpenkej sekin yej kitokaj Jesús yej yawij mitzitatij, senyawij iwán toknimej yej nikpoxnekij, Bernabé iwán Pablo.

²⁶ Inimej tajtaga' kisentálkej iyalmajmej malej kanaj kimijtijnékija iga kitokaj toTeko Jesucristo.

²⁷ Inón iga nimitztitaniliáj Judas iwán Silas. Yejemej imatikamej yawij mitztatapowitij de inín yej nimitzijlijkej.

²⁸ Iyespíritoj Dios nenextilijkej iwán nejemej nikye'itaj iga amo mamitztekimakakan iga xikchiwakan nochi yej tatekimaka iley Moisés, xikchiwákansan inín yej niawij nimitzijlitij:

²⁹ Ayo' xikuakan naka' yej momiktiliajpa idolojmej, iwán amo nō xikuakan esti, niga inakayo nō animal yej mokechmekánapa, iwán amo agaj mamasi iwán yej ayá' iwán namiktito'. Siga ankichiwaj ken nimitzijliáj, anye'nemiskej. Xiye'onokan.”

³⁰ Iwân inomej yej kitapejpenkej yajkij Antioquía, ompa kinechkojkej toknimej yej kitokaj Jesucristo iwân kimakakej ama'.

³¹ Kuá' yej kitokaj Jesús kileerojkej inón ama', poxsan yolpakikej iga kiyolchikajkej.

³² Wân como Judas iwân Silas nō profetajmej, kanimarojkej iwân kiyolchikajkej yej kitokaj Jesús kuá' kitatapowijkej.

³³ Kuá' inomej yej walkej Jerusalén wejkájkeja iga onokej Antioquía, yej kitokaj Jesús kinawatijkej iga maye'yakan sej kan onokej yej kititankej.

³⁴ E' Silas kijtoj iga makáwi-o' ompa.

³⁵ Nō Pablo iwân Bernabé kawikej Antioquía. Yejemen wân komati toknimej tamachtijkej itájtōl toTēko.

Pablo yawi sej wejka iga kipowati itájtōl Jesucristo

³⁶ Kuá' achá wejkatí' iga ompa onokej, Pablo kijlij Bernabé:

—Matiakan matikpaxalowilij yej kitokaj Jesús noyan ipan altepemej kajkan tikpojkej itájtōl toTēko iga matikitan kan onokej.

³⁷ Iwân Bernabé kinekiá iga mayawi nō Juan, yej itōka' nō Marcos;

³⁸ e' Pablo ayá' kine' iga mayawi Marcos iwamej, iga Marcos ikya takajtej ipan tajli de Panfilia, ay'ya tapalewíj iga kipowaj itájtōl Dios.

³⁹ Iwân awel motajtōlkuilijkej iwân mokaakajtejkej. Bernabé yájkisan iwân Marcos. Tejkajkej ipan weyi ákal iga yajkij tajkótāl‡ Chipre,

⁴⁰ e' Pablo kitapejpen Silas. Iwân yej kitokaj Jesús kitajtanilijkej toTēko iga maye'yakan iwân makipalewikan.

⁴¹ Iwân panojkej ipan tajli de Siria iwân Cilicia iga kanimarojtinenej kajkan monechkowaj tokniwan yej kitokaj Jesucristo.

16

Timoteo yawi wân Pablo wân Silas

¹ Pablo iwân Silas asikej ipan altepemej yej itōka' Derbe iwân Listra, ompa kasikej sē yej itōka' Timoteo yej nō kitoka Jesús, ipiltzīn sē siwa' judía yej nō kitoka Jesús, e' itaj irrázajpa griego.

² Iwân tokniwan de Listra iwân de Iconio ye'tajtowayaj de Timoteo.

‡ 15:39 15:39 Xikita glosario "Tajkótāl o Isla"

³ Pablo kine' iga Timoteo mayawi iwán, e' achto kicircuncidaroj iga makiye'itakān judiyojmej yej de ompígapa, iga nochi kimatiáj iga itaj Timoteo irrázajpa griego.

⁴ Iwán kajkān panotiyaj ipan altepemej, kijliyaj iga makichiwakān tokniwān kensan kijtojkej apostolejmej iwán ancianojmej* yej onokej Jerusalén.

⁵ Iwán tokniwān yej kitokaj Jesús kimela'sentalijkej iyalmajmej ipan yéj, iwán cada día máj komatiyaj.

Dios kinextiliá Pablo iga mayawi ipan estado yej itokā' Macedonia

⁶ IyEspíritoj Dios akimakaltij iga mamopowa itájtōl Dios ipan el estado de Asia. Inón iga panojkej ipan estado de Frigia iwán estado de Galacia.

⁷ Iwán asikej kān tanto' estado de Misia. Kejlānkej iga mayākān estado de Bitinia, e' iyEspíritoj Jesús akimakaltij iga mayākān ompiga.

⁸ Iwán sanpanojkej Misia iwán asikej altepe' yej itokā' Troas kān moketza akalmej.

⁹ Ompa tayowakān Pablo kita' se visión. Kita' iga ejkato' se taga' del estado de Macedonia, kijlij: “Xaj Macedonia iga xinepalewītij.”

¹⁰ Kuā' Pablo kita' inón visión, nimanín nimajabiārojkej,† iga nikmatikej iga Dios nemi nenotzaj iga ompiga manikpowatij itájtōl Jesucristo.

Pablo iwán Silas onokej Filipos

¹¹ Ompa Troas nitejkajkej ipan weyi ákal iga niajkij ipan tajkótāl‡ yej itokā' Samotracia. Iwán ipan se'ya día nasikej altepe' Neápolis.

¹² De ompa niajkij Filipos, inón weyi-altepe' yej ono' ipan estado de Macedonia, ompa ayá' nipoxwejkajkej.

¹³ Se día kuā' mosewilo, nikiskej ipan weyi-altepe' iwán niajkij ipan atēn kān nochipa orādolo. Nimotajtalkej, iwán nikpowilijkej itájtōl Jesucristo siwatkej yej ompa monechkojkej.

¹⁴ Iwán ompa onoya se siwā' yej wāłaj altepe' Tiatira yej itokā' Lidia, yej kinamakaya axokotzótzol yej este xolakti'. Inón siwā' nō kiweyimatiltiāya Dios. Takaktoya, iwán toTēko kichij iga inón siwā' makitajtolkuui Pablo.

¹⁵ Iwán mobautizāroj iwán inochi ifamīlij. Después kine' maniākān ichān; neteki'ijlijkej:

—Siga ankitaj iga nicrédoja toTēko Jesús, xākān nochān iwán ompa xikāwikan.

* **16:4 16:4** Xikita glosario “Anciano”. † **16:10 16:10** Lucas, yej kijuiloj inín libro de Hechos, senemiá iwāmej inín vej. ‡ **16:11 16:11** Xikita glosario “Tajkótāl o Isla”.

Iwán neteki'ijlikej iga ompa manikawikan.

¹⁶ Iwán se día kuá' nemi niayaj kan ni-oradotij, nimasikej iwán se takotzin yej kipiaya espíritu yej tanextiliaya yej mochíwaso'. Kipiaya itekomej yej kikojttoyaj. Iga takotzin taadivinarowaya itekomej kitaniayaj komati tomín.

¹⁷ Inón takotzin netokatiayaj kan nemi niayaj iwán Pablo; kijtojtiaja recio:

—Inimej tajtaga' yej kiservirowaj mela'Dios yej ono' pox ajko, yejemen mitzijliáj katiapa ojtí xiktokakan iga ximosalvarokan.

¹⁸ Ijkón kichijtoya mia' días este que Pablo kuejkuesiwi', iwán kijlij inón espíritu yej onoya ipan inón takotzin:

—Nimitztekimaka ipan itoká' Jesucristo iga xikisa ipan inín takotzin.

Iwán íkuá'san kisa' inón espíritu.

¹⁹ Kuá' itekomej inón takotzin kitakej iga ay'ya wel kitataniliskej, kikitzkijkej Pablo iwán Silas, iwán kiwigakej tajkoaltepe', kan ono' yej mandarowaj.

²⁰ Kuá' asikeja iyixtaj juezmej, kijtojkej:

—Inimej judiyojmej nemi kikuejkuesowaj togentej.

²¹ Iwán tanextiliáj iga mamochiwa ken yejemej kichiwaj, inón tejemen awel tikchiwaj iga tejemej tirromanojmej. §

²² Iwán la gente ki-onkawijkej Pablo iwán Silas. Iwán yej mandarowaj tatekimakakej iga makixtilikan itzotzolmej iwán makimagakan iga kuatako'.

²³ Kuá' póxsanya kimagakej, kakijkej ipan cárcel. Iwán yej kicuidarowa presoymej kijlikej iga makiye'cuidarokan iga amo choloskej.

²⁴ Kuá' inón kika' yej kicuidarowa presoymej, yajki kakitoj kan máj ta-ijti' ipan cárcel, kijikxi-ilpijkej iga cadena ipan kuawi' yej pox etí'.

²⁵ E' tajkoyówal, Pablo iwán Silas oradojttoyaj iwán kitakuikilijtoyaj Dios, iwán sekin presoymej yej ompa onoyaj takakttoyaj,

²⁶ iwán paréj wejmolínako tajli. Iwán mojolínkej itaketzalyomej cárcel. Iwán íkuá' tapowikej nochi kaltemej, iwán xijxitomikej nochi cadena yej iga ijilpitoyaj presoymej.

²⁷ Kuá' isatewa' yej kicuidarowa presoymej, kita' iga tapójt'ya cárcel, iwán kikixtij iyepadaj,* momiktiáyaya, iga yéj kijtoj anka cholójkeja presoymej. †

²⁸ E' Pablo kitzajtzilij:

—Amo ximomikti, nigaj nonokej nonochin.

§ 16:21 16:21 Xikita glosario "Roma". * 16:27 16:27 Xikita glosario "Espada".

† 16:27 16:27 Inón tiempo, se yej kicuidarow presoymej kimiktijkej siga kikajtej iga macholokan presoymej.

29 Iwán yej kicuidarowaya p̄s̄ojmej kitajtan ti'ti, iwán motalojtkalakito k̄an onokej Pablo iwán Silas, kuekuechka-tiajki, motankuaketzato it̄enojmej.

30 Iwán kikixtij Pablo iwán Silas, iwán yej kicuidarowa cárcel tatajtan:

—¿Té nikch̄iwas iga manimosalvaro iga Dios amo mane-ikn̄och̄iwa?

31 Yejemej kijtojkej:

—Xicredo toT̄eko Jesucristo iwán timosalvaroj, tej, mosiwa' wan mopilowan.

32 Iwán kipowilijkej it̄ajt̄ol Dios in̄on yej kicuidarowa p̄s̄ojmej iwán inoch̄in n̄o yej onokej ompa ich̄an.

33 Iwán in̄onsan yówal in̄on yéj kicuidarowa p̄s̄ojmej kipakilij ikajl̄o' Pablo iwán Silas k̄an kimagakej. Después mobautizaroj iwán noch̄i yej ono' ich̄an.

34 Iwán kiwi'ga' ich̄an kitamakatoj. In̄on yej kicuidarowa p̄s̄ojmej iwán inochi yej ono' ich̄an pakikej iga ki-cred̄ójkeja Dios.

35 Kuá' tanési'ya, yej mandarowaj kit̄itankej policiyajmej iga kijl̄itoj yej kicuidarowa p̄s̄ojmej iga makimajkawakan Pablo iwán Silas.

36 Iwán yej kicuidarowa p̄s̄ojmej kijlij Pablo:

—Yej mandarowaj netekimakakej iga manimitzma-jkawakan. Iwán welja anye'yawij.

37 E' Pablo kijlij policiyajmej:

—Nejem̄en niciudadanojmej romano.‡ Iwán iyixtaj la gente neyokamagakej iwán neakijkej ipan cárcel kuá' aya mojtowa siga ayompa nikch̄ijkej. ¿Iwán in̄an kinekij manemajkawakan icht̄ákan? ¡Ijk̄on awel! Mawitzekan yejemej iga manekixtik̄an.

38 Iwán policiyajmej in̄on yajkij kijl̄itoj yej mandarowaj. Kuá' yej mandarowaj kimatikej iga Pablo iwán Silas n̄o ciudadanojmej romano, majmawikej.

39 Iwán yej mandarowaj yajkij kitatoj Pablo iwán Silas iga kijl̄itoj iga amo makiwelkuil̄ikan iga kip̄s̄ojwijkej. Kijlijkej iga makisákanya ipan in̄on al̄tepe'.

40 Kuá' k̄iskej ipan cárcel, yajkij ch̄an Lidia. Ompa tatapojkej iwán tokniwan iga kanimarojkej, iwán yájkija.

17

Mokuejkuesolo al̄tepe' Tesalónica

‡ 16:37 16:37 Ciudadano romano se yej nac̄eroj Roma, o yej kipiá' ama' k̄an neši iga kipertenec̄erowa Roma. La ley de Roma kimanawiaya iciudadanojmej.

1 Pablo iwán Silas panojkej ipan altepemej yej itoka' Anfópolis iwán Apolonia. Iwán asikej Tesalónica. Ompa onoya se itioipan judiyojmej.

2 Pablo, ken iga nochipa kichíwaya, yajki tiopan iga t̄atapowatoj iwán inomej gente. Eyi semanas ijkón kichij-toya cada día kuá' mosewilo.

3 Kuá' t̄atapowaya, itájt̄ol kitaksaltiaya kan ijkuilijto' itájt̄ol Dios, kan kijtowa iga Cristo yawi kinkochiwatij iwán yawi mikiti iwán yawi sej ojpa-isati. Pablo kijlijkej:

—Injnsan Jesús yej nemi nimitzijliáj, yéjyawa' in Cristo.

4 Iwán sekin judiyojmej kicredojkej iwán senemikej iwán Pablo iwán Silas. Nō kicredojkej mia' griegojmej yej kiweyimatiá Dios. Iwán nō kicredojkej mia' siwatkej yej tayakantokej ipan inón altepe'.

5 E' judiyojmej yej akicredowayaj ipan Jesús ta-ixitakej, iwán kitemojkej tajtaga' yej ayá' ye'nemij yej akipiáj t̄e kichíwaj, kinechkojkej mia' gente de inón altepe' iga kiyokachijkej iga ooyowaj iwán iga takuejkuesowaj. Iwán yajki ch̄an Jasón iga makixtik̄an Pablo iwán Silas iga makiwígakan iyixtaj la gente.

6 E' como ayá' kasikej ompa, kiwawatatzojtiajkij Jasón iwán sekin toknimej iyixtaj yej mandarowaj ipan inón altepe'; ijkín tzajtzikej:

—Pablo wan Silas tayoyj̄olxelojtinemij noyan ipan in̄in t̄ajli, in̄an este nígaja nō asikej,

7 iwán Jasón ki-omemawij ich̄an. Nochi yejemej ayá' kichíwaj ken tatekimaka torrey César,* iga kijtowaj iga ono' se' rey yej itoka' Jesús.

8 Kuá' in̄in kikagui' la gente iwán yej mandarowaj este yolchichiyakej.

9 E' Jasón iwán sekin kixtajkej iga wel makimajkawákano' iwán kimajkajkej.

Pablo iwán Silas asij altepe' Berea

10 Iwán tayowakan yej kitokaj Jesús niman̄in kikixtijkej Pablo iwán Silas iga mayakan Berea. Kuá' asitoj ompiga yajki itioipan judiyojmej.

11 Inimej judiyojmej poxsan te-ijknimej ayéj ken de Tesalónica, iga yolpakikej iga kicredojkej yej kipowa' Pablo, iwán nochipa momachtayaj ipan itájt̄ol Dios iga maki-matik̄an siga ijkonya ken kinextilijkej.

12 Ijkón iga mia' judiyojmej kicredojkej, iwán nō mia' tajtaga' iwán siwatkej yej tayakantokej yej irrázajpa griego.

* 17:7 17:7 Xikita glosario "César".

13 E' kuá' judiyojmej de Tesalónica kimatikej iga Pablo nō nemi kipowa itájtōl Dios ipan áltepe' yej itōká' Berea, yajkij ompiga iga kijichtakawītoj la gente iga amo makiye' itakan Pablo.

14 E' tokniwan kititankej Pablo iga mayawi lamartenoj, miej Silas iwán Timoteo kawíkejo' Berea.

15 Yej kojmakatoj Pablo kikawatōj este ipan áltepe' Atenas. Iwán ompay mokuepkej; Pablo kijlij yej kojmakatoj iga makijlikan Silas iwán Timoteo iga sémiya ompígaya makasitij.

Pablo ono áltepe' Atenas

16 Mie' Pablo kichixtoya Silas iwán Timoteo ipan áltepe' Atenas, tatatzkay iyálmaj iga ompa kita' poxsan idolojmej.

17 Inón iga kitatapowiayaj judiyojmej ipan itiopan, iwán ompa nō kitatapowiayaj sekin yej kiweyimatiáj Dios. Iwán nochipa kitatapowiaya gente yej monechkowayaj plaza.

18 Iwán sekin yej momachtiayaj yej kijliayaj epicúreos,† iwán sekin yej momachtiayaj yej kijliayaj estoicos,‡ pewa' tatapowakej iwán Pablo. Kijtowayaj:

—¿Ix tē an te-ijlijneki in inín taga' yej pox tajtowa?

Iwán sekin kijtowayaj:

—Nesi ken tepowiliá de sé'paya diosmej.

Ijkón kijtojkej iga Pablo kitatapowiayaj itájtōl Jesús iwán kijtowaya nō iga ojpa-isalo.

19 Iwán kiwigakej kan kitokawíáj Areópago, kan nochipa monechkowayaj sekin yej tamachtiayaj, iwán kitajtankej Pablo:

—¿Ix wel nikmatischej tē iteki yej nemo' annenextiliáj?

20 Iga nemi annepowiliáj yej ayi'pa nokta nikakij, iwán niknekij manikmatikan tē nokta kijtojneki.

21 Iga nochi yej ichan Atenas iwán tilitikmej yej ompa chantitoyaj poxsan kiyolmakayaj iga makikakikan yej áyapa i' mokaki.

22 Iwán Pablo moketza' iyixtaj yej monechkojkej iwán kijtoj:

—Amejemen de Atenas, nej nikita iga poxsan anki-credojtokej ipan diosmej.

23 Kuá' nej nipanoj iwán nitachá' kan amejemen an-monechkowaj iga ankiweyimatiáj amodiosmej, nikasi' nō sē altar§ kan ijkuilijto' inín tájtōl: “DIOS YEJ AYÁ' MO-IXMATI”. Pues de inón Dios yej amejemen ankiweyimatiáj malej iga ayá' ankixmatij, inónyawa' nokta nemi nimitzpowiliáj.

† 17:18 17:18 Epicúreos kitokakej sē taga' yej kimachtij iga wel sē nochipa pa'ki.

‡ 17:18 17:18 Estoicos kitokakej sē taga' yej kimachtij iga sē amo makichíwasan ken kineki iyálmaj, sino maye'nemi. § 17:23 17:23 Xikita glosario “Altar”.

24 'Dios yej kichij inin tajli iwán nochi yej ono' ípan, yéj itatki cielo iwán tajli. Ayá' mochantiá ipan tiopamej yej tajtaga' kichiwaj.

25 Yéj akipolowa nité iga matikpalewikan. Iga yejwa' in yej kichiwa iga matonokan iwán wel matimijneltikan iwán yéj temaka nochi yej tejemej tikpiáj.

26 'Ipan se taga' Dios kichij iga mapiwilo noyan ipan inin tajli. Iwán yéj kijtoj keman se nación yawi onoti iwán kan yawij mochantitij.

27 Dios ijkón kichij iga makitemokan malej ken tamamatemojtinemijpa iga makasikan, malej iga Dios ayá' wejka ono' ipan sejsé de tejemej.

28 Iga Dios tonokej, tinejnemij, iwán tonoskej. Achi ijkón kijoja se yej de amejemempa yej wel kichiwa monsjatjtol, kijtoj: "Tejemen no ipilowan Dios."

29 Siga tejemen ipilowan Dios, awel tikuiskej iga toDiosmej tejté yej chijto' de oro o de plata o de te'ti, yej kichiwa taga' kensan yéj keklamiki.

30 Desde ikayay Dios ayá' kiknochij la gente ken iga kajasiá iga yejemej aya kimatiáj itajtól. E' inán tatekimaka iga nochi gente noyan kan onolo', makikajtewakán iga kichijtokej yej ayékti.

31 Iga Dios kitapejpen se día kuá' yawi kijuzgaroti inochi gente kensan iga kichijkej. Dios kitapéjpenya se taga' yej yawi tajuzgaroti, inón monextij kuá' ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

32 Kuá' kikakikej iga ojpa-isaj yej miktokej, sekin kajawilmatikej iwán sekin kijtowayaj:

—Anka se' día niawij nimitzkakitij de ininsan sej.

33 Iwán Pablo kisa' kan nechkatoyaj.

34 E' sekin kitokakej Pablo iwán kicredojkej itajtól Jesús. Se de yejemej itoká' Dionisio, yéj de inomej yej mandarowaj yej monechkojkej ipan se tepe' yej kijliáj Areópago, iwán se siwa' yej itoká' Dámaris, iwán sekin máj no kicredojkej.

18

Pablo ono' altepe' Corinto

1 Kuá' nochi inin panoj, Pablo kisa' Atenas, iwán yajki Corinto.

2 Ompa kasi' se taga' judío yej itoká' Aquila, yej naceroj ipan ital Ponto. Aya kipiaya días iga asikej, walkej de Italia iwán isiwa' yej itoká' Priscila. Kiskej Italia iga rey Claudio César tatekimá' iga makisakan Roma nochi judiyojmej. Iwán Pablo yajki kipaxalowilijtoj.

³ Iwán como inómpasan tekípánol kipiaya ken yejemen iga kichíwayaj kajli de kuetax, inón iga ompa kawí' iwán yejemej iga sentekipanowaj.

⁴ Iwán cada día kuá' mosewilo, Pablo yaya itiopan judiyojmej. Ompa kipowaya itájtol toTeko iga kinekiá makiyolyamana judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej.

⁵ Kuá' Silas iwán Timoteo asikej iga walkej ipan estado de Macedonia, Pablo kikajtej se' tekípánol iga kipet-zpowáyan itájtol Dios; kijliaya judiyojmej iga Jesús nokta in el Cristo yej yejemej kichixtoyaj.

⁶ E' yejemej motalkej a contra iwán kuajkuantas kijlijkej Pablo. Iwán Pablo kitzejtzeloj itzótzol iga makimatikan iga ayompa kichijkej iwán kijtoj:

—Siga ampoliwiskej iyixtaj Dios, amejemen amotechko; nej ayo' nikmati. Amansan nia nikpowiliti ye'noticiaj yej ayéj judiyojmej.

⁷ Pablo kisa' tiopan iwán yajki chan se taga' yej itoka' Ticio Justo, yej ichan tiopantenoj, yéj no kiweyimatiltiaya Dios.

⁸ Iwán Crispo, yej mandarowa tiopan, iwán inochi yej ono' ichan kicredojkej toTeko. Iwán no mia' de Corinto, kuá' kikakikej itájtol Dios, kicredojkej wan mobautizarojkej.

⁹ Iwán se yówal toTeko ijkín kijlij Pablo ipan visión:

—Amo ximajmawi; xa xikpowa notájtol iwán amo xitensewi.

¹⁰ Iga nej nono' mowan, iwán ayagaj wel tejté mitzchíwilij yej ayékti, ipan inín weyi-altepe' ono' mia' yej yawij neçredotij.

¹¹ Iwán Pablo ompa kawí' Corinto se xiwi' iwán tajko iga kipowilijtoya la gente itájtol Dios.

¹² E' kuá' Galión gobernarrowaya ipan estado de Acaya, judiyojmej ki-onkawijkej Pablo. Kiwigakej kan tajuzgarolo,

¹³ iwán kijlijkej el gobernador:

—Inín taga' kiyolyamana la gente iga se'pa makiweyimatiltikan Dios, ayo' ken kijtowa toley.

¹⁴ Pablo tajtowayay kuá' Galión kijlij judiyojmej:

—Siga kichij tejté yej pox ayékti, ijkón sí nimitztajtolkuliayaj amejemen yej anjudiyojmej;

¹⁵ e' como iga san tajtolmej iwán tokamej iwán de amoleymej, ómpaya amejemen xikitakan, nej inón awel nikjuzgarowa.

¹⁶ Iwán kikixtijkej ompa kan tajuzgarolo.

¹⁷ Wan nochi griegojmej kikitzkijkej Sóstenes yej mandarowa tiopan iwán kimagakej ómpasan iyixtaj gobernador. E' Galión mochij kenkuá' ayá' kitzto'.

Pablo mokuropa sej altepe' Antioquia

18 Pablo káwigo' mia' días ompa Corinto. Después monawatijkej iwán yej kitokaj Jesús iwán tejkej ipan weyi ákał iwán yajki itał Siria, senyajkiw iwán Priscila iwán Aquila. Ompa altepe' Cencrea mokuatetexoj Pablo. Ijkón kichij yej kijtoj iyixtaj Dios iga tejté kichijwaya.*

19 Kuá' asikej altepe' Éfeso, ómpaya kawikej Priscila iwán Aquila. Pablo yajki tiopan iwán tatapowa' iwán judiyojmej yej ompa monechkowayaj.

20 Yejemen kijlijkej iga makáwi-o' ompa, e' yéj ayo' kine'.

21 Sino que monawatij iwamej, kijtoj:

—Nia Jerusalén, iga ompa manetecho ilwi'; e' siga Dios kineki niwi' sej nimitzitakij.

Después tejkej ipan weyi ákał, yajki, kisa' Éfeso.

22 Kuá' asi' altepe' Cesarea, Pablo yajki Jerusalén kisaludarotoj tokniwan yej kitokaj Jesús, iwán yajkiya altepe' Antioquia.

23 Kuá' achá wejkej iga ompa ono', yajki kipaxalowilito tokniwan yej onokej itał Galacia iwán yej onokej itał Frigia, iwán ipan sejsé altepe' kipalewijkej iga máj mamocnfiarokan yej kitokaj Jesucristo.

Apolos kipowa itájtól Dios altepe' Éfeso

24 Inón tiempo asi' ompa Éfeso se judío yej itoqa' Apolos. Yéj ichan katka ipan altepe' yej itoqa' Alejandría. Poxsan wel predicarowaya iwán poxsan kimatiá itájtól Dios.

25 Yéj machtitoya ipan toTeko iyojwi iwán kipoxyolmakaya iga taye'nextiliá itájtól Dios kan tajtowa de Jesús, malej iga kimatiasan ken iga tabautizaroj Juan.

26 Apolos pewa' iga tajtoj tiopan-ijti' ken kuá' nochi kimati; e' kuá' kikakikej Priscila iwán Aquila kén iga tamachtitoya, kinotzkej, iwán kiwigakej kan iseltimej iga kinextilijkej yej aya kimatiá de iyojwi Dios.

27 Kuá' Apolos kine' mayawi ipan estado de Acaya, tokniwan de Éfeso yej kitokaj Jesús kichijwilijkej se ama' iga tokniwan de ompiga maki-omemawikan Apolos. Kuá' Apolos asi' Acaya pe' tamachtij. Ijkón poxsan kipalewijkej tokniwan yej Dios kichokilij iga makicredokan.

28 Porque Apolos motenkizkij wan judiyojmej yej akicredojkej ipan Jesús, iwán awel kitenkuepiliayaj. Iwán iyixtaj la gente Apolos kinextiliayaj iga itájtól Dios kijtowa iga Jesús in el Cristo yej yejemej kichixtoyaj.

* **18:18 18:18** Anka Pablo kijlij iyixtaj Dios iga mawejkawa iga akoniaya vino niga motzonkixtiaya, e' atikmatij te iga.

19

Pablo ono' Éfeso

¹ Mieĵ Apolos onoya Corinto, Pablo panoj ipan tepeyoy iwán asi' altepeĵ' Éfeso, ompa kasi' mia' yej kitokaj Jesús.

² Iwán Pablo tatajtan:

—¿Ix Dios mitzmakakej iyEspíritu Santo kuā' anki-cređojkej ipan Jesús?

Yejemej kijtojkej:

—Nejemen ayí' nikakiáj siga ono' el Espíritu Santo.

³ Pablo kitajtán tokniwán:

—¿Kéntaj anmobautizarojkej?

Yejemen kijtojkej:

—Kensan tabautizaroj Juan el Bautista.

⁴ Pablo kijtoj:

—Kena, Juan kibautizaroj yejsan kikajtejkej iga kichiĵawaj yej ayekti, e' kijiĵawaj iga makicređokan ipan itokā' yej wí'o' tatepotztaj, ken tikijtowaj ipan Jesús yej el Cristo.

⁵ Kuā' inón kikakikej, mobautizarojkej ipan itokā' toTēko Jesús;

⁶ iwán kuā' Pablo kitālij ima' ipan sejsé de inomej, iyEspíritoj Dios wāĵaj ipan yejemej, iwán sesé'paya iga tajtojkej ay'yéj ipan itajtōlmej, iwán kijtojkej kensan Dios kitajtōlmakakej.

⁷ Iga inochimej, ken doce tajtaga'.

⁸ Pablo yāyajtoya tres meses itiopan judiyojmej, ompa kipowaya itajtōl Dios iwán ayá' majmawiá. Iwán kuā' tajtowāya, kiyōlyamanāya la gente iga kinextiliĵawaj ken iga reinarowa Dios.

⁹ E' sekin moyōltakuawiliĵkej iwán ayá' kicređojkej, majwa' iyixtaj la gente kijtojkej iga kijiĵawaj itajtōl Jesucristo. Pablo kikajtej yej maĵtajtowaj, iwán kiwiga' yej kitokaj Jesús kan tamachtía sē yej itokā' Tiranno, iwán ompa kitātapōwiĵawaj cada día.

¹⁰ Iwán ijkón kichijtoya dos años, ijkón yej chantitoyaj ipan tajli de Asia kikakikej itajtōl toTēko Jesús, yej judiyojmej iwán yej ayéj.

¹¹ Iwán Dios kipalewĵ Pablo iga kichij milagrojmej.

¹² Malej sē panyĵtoj o sē tzótzol yej Pablo kichichimiá, kitāĵawaj ipan yej wētitokej iwán achitiĵawaj, iwán maĵespíritojmej kĵsayaj.

¹³ E' sekin judiyojmej yej nejnenkā' yej kixtiliáj la gente maĵespíritojmej, nō kiyeyjekojkaj iga kitēnewiáj itokā' toTēko Jesús iga makixtikan maĵespíritojmej, kĵtowāyaj:

—Ipan itokā' Jesús yej Pablo kipowa, nimitztekimakaj iga xikĵsakan.

14 Ijkón kichıwayaj siete ipilówampa Esceva, se judío yej ijefejpa sacerdotejmej.

15 E' kuá' kichijkej, małespíritoj kijtoj:

—Jesús nikıxmati, iwán nõ nikmati a'yéj in Pablo; e', ¿a'yéj in amejemen?

16 E' inón taga' yej kipiaya mal espírito mopatanaltij iyakapamej, iwán como yéj máj tajpalej, nochi kitanılij, iwán paréj kimagakej iwán cholojtıkıskeja ipejpetzkamej iwán espatitiájkija.

17 Nochi kimatikej yej chantitokej Éfeso, judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej iwán pox momajtijkej. Ijkón iga itoqa' toTeko Jesús majya kiweyimatiłtijkej.

18 Iwán mia' yej kicredowayaj Jesús, wıziayaj iga motenxitomayaj iga kichijkej yej ayekti.

19 Iwán mia' yej motamatiliáj kiwigakej ilibrojmej, kitatiłtoj iyıxtajmej la gente. De inomej libro ipatiyo masi' ken cincuenta mil tomın de plata.

20 Ijkón iga itájtıl toTeko noyan momatitiaya iwán nesía iga kipiá poder.

21 Kuá' pánoja nochi inın, Pablo kejlın iga yawi estado de Macedonia iwán Acaya iwán yawi este Jerusalén. Kuá' pánoja noyan ipan altepemej kejlın nõ iga yawi Roma.

22 Iwán kitıtan Macedonia omın yej kipałewiáj, Timoteo iwán Erasto, e' Pablo ačo' kawi' Asia.

Mokuejkuesolo altepe' Éfeso

23 Inón tiempo Éfeso monechkolo' iwán mokuesojkej iga mopowa' yej aya ı' mopowaya de iyojwi Jesucristo.

24 Mokuesojkej itechko se taga' yej itoqa' Demetrio, yej kitekipanowaya plata. Inın taga' kichıwaya kaltitzın de plata kensan tachaya itiıpan se diosa yej itoqa' Diana, iwán poxsan tataniayaj yej tekipanowayaj iwán Demetrio.

25 Iwán inomej kinechkoj, iwán sekin yej nõ kipiáj inompasan tekıpánıl. Demetrio kijlijkej:

—Nokniwan, amejemen ankimatij iga ipan inın tekıpánıl titataniáj.

26 E' amejemen ankıtaj iwán ankikakij iga Pablo kijtojtinemi iga diosmej yej kichıwajpa taga' ayéj diosmej; iwán mia'ya gente kicredoltijkej, ayejsan nigaj Éfeso sino que casi noyan ipan inın tajlı de Asia.

27 Inón poxsan ayekti, wel tikpolowaj totekipánıl, iwán itiıpan kan ono' weyi dios Diana ay'ya agaj kiweyimatis. Inın nochi yej chantitokej ipan tajlı de Asia iwán inewi de inın tajlı kiweyimatiłtiáj, e' siga ijkón ken kijtowa Pablo, nochi kelkawaskej Diana.

28 Kuḗ' inón kikakikej yej ompa nechkatoyaj, kuesiwikej poxsan, iwán tzejtzikejpa iga kijtojkej:

—¡Mamoweyimatilti Diana yej idiosmej efesiojmej!

29 Iwán nochi ipan weyi-áltepe' ayo' kimatiáj te kichiwajaj. Kikitzkitoj Gayo iwán Aristarco omen tajtaga' de Macedonia yej senemiáj iwán Pablo. Iwán kiwawatatzotiajkij este ipan wékal kan motekinechkolo.

30 Pablo kinekiá makalaki ompa iga matajto iwán la gente, e' tokniwan yej kitokaj Jesús ayá' kikalaktijkej.

31 Nq sekin yej mandarowaj Asia yej iyamigojmej Pablo, tatitankej iga amo mayawi kan chapantolo'.

32 Ompa kan nechkatolo', sekin tzejtziaj iga kijtowajaj tejté iwán sekin tzejtziaj iga se'pa kijtowajaj iga kuejkuesitoyaj, iwán mia' ayá' kimatiáj te iga ompa nechkatoyaj.

33 E' sekin yej ompa chapantoyaj kimatiltijkej Alejandro te nemi mochíwa, iwán yej judiyojmej kitopejkej iga kitalkej tatajkoyan. Iwán Alejandro kajko' ima' iga ayo' matzejtzitolo iga makitajtowilikan judiyojmej iyixtaj la gente.

34 E' kuḗ' kimatikej iga Alejandro nq judío, nochi tzejtzitoyaj ken dos horas. Kijtojtoyaj:

—¡Mamoweyimatilti Diana idios efesiojmej!

35 Iwán tajkuilowan yej ompa ichan, kuḗ' kiyoltálija yej tzejtzitoyaj, kijtoj:

—Nokniwan de Éfeso, amejemen ankimatij iga noyan momati iga inin áltepe' kicuidarowa itiopan weyi diosa Diana iwán imagen yej wáaj ipan cielo.

36 Ayagaj wel kijtowa iga ayá'. Inón iga ay'ya xi-oyojtokan, amo xikchiwakan nité siga aya ankimatij te nemi mochíwa.

37 Iga inimej tajtaga' yej ankiwajligakej, até nemi kijtowaj yej ayékti, niga nemi maltajtowaj de tejemen todios Diana.

38 Siga Demetrio iwán yej iwán tekipanowaj, kitelwijneki agaj, inonya iga ono' juezmej iwán kan tajuzgarolo iwán wel motajtowiliáj itenojmej yejemej iga makimakakan yej kinekij.

39 E' siga se'pa yej ankitajtani, mamochíwa kuḗ' monchekowaj yej mandarowaj ipan inin áltepe'.

40 Porque iga ijkín tikchiwaj, wel tepantiáj iga tikuejkuesowaj la gente iga inón yej mochij aman. Iwán awel timotajtowiliskej siga tetajtanskej te iga nemi mokuejkuesolo.

41 Kuḗ' tami' inin kijtoj, mojmoyawílo'ya.

20

Pablo yawi Macedonia iwán Grecia

1 Kuḗ' pachíwi'ya iga mokuejkuesolo', Pablo kinotza' yej kitokaj Jesucristo iga kinonotzkej. Iwán kinajnapaloj

tokniwan iga monawatijkej, iwan yajkiya estado de Macedonia.

² Kipaxalowilitoj altepemej yej onokej Macedonia iga kitatapowijtinemi' yej kitokaj Jesús iga amo makikajtewakan iyojwi Dios, iwan asito ipan país de Grecia.

³ Ompa onoya tres meses, ay'ya ke' poliwiá iga majkiltiaya pan weyi akal iga yawi Siria, kuá' kimati' iga sekin judiyojmej kinekiáj makikitzkikan. Inón iga ayo' yajki Siria, ikxinejnen iga yajki sej Macedonia.

⁴ Iwan senyajki inimej tajtaga': Sópater yej ichan Berea, iwan Aristarco iwan Segundo yej ichamej Tesalónica, Gayo yej ichan Derbe, iwan Timoteo iwan yajki nō Tíquico iwan Trófimo yej chantitokej ipan ital Asia.

⁵ Inimej tokniwan tayakankej iga yajki nechatoj ipan altepe' Troas.

⁶ Nejemej, kuá' pánoja iyilwi kuá' mokua pan yej akipiá levadura, nimajkiltijkej Filipos ipan weyi akal. Iwan este ipan cinco días nikasitoj ipan altepe' Troas tokniwan yej ompí nechatoj. Ompa nikajkej siete días.

Pablo kipaxalowiliá altepe' Troas iga monawatiá

⁷ Ipan achto día de la semana nimonechkojkej wan tokniwan yej kitokaj Jesús iga sekan nikujajkej la Santa Cena.* Pablo kimachtijtoya tokniwan. E' como kimatiá iga yawi kīsati moštapa, inón iga tatapojtoya este tajkoyówal.

⁸ Ompa ajko ipan se' piso kan ninechkatoyaj, paréj taxojotatoya.

⁹ Iwan se chokotzin itoka' Eutico ewatoya ipan ventana este ipan tercer piso. E' como Pablo pox wejkej iga tatapojtoya, chokotzin pox kochisnekiá iwan mokochkuilij iwan wetzi'. Iwan kuá' kiketzejtoj, míkto'ya.

¹⁰ Iwan Pablo temoj, kiná'techoj wan kinapaloj. Iwan kijtoj:

—Amo ximajmawikan; isato'.

¹¹ Iwan Pablo tejkej sej ajko iwan kikui' pan wan kitatajkoj, iwan kimajmá' tokniwan, iwan tamachtijtoya este ijkón taneši', iwan yajkiya.

¹² E' inón chokotzin yej wetzi', kiwigakej ichan isatiajki, iwan nochi pakikej.

Pablo kisa Troas iga yawi altepe' Mileto

¹³ Nejemej nitapanojkej iwan niajkij ipan weyi akal este ipan altepe' yej itoka' Asón iga ompa nikuitewaskej Pablo, iga yéj kine' matalnejnémpa, áchtoya ijkón nimojlijkej.

* 20:7 20:7 Xikita glosario "Santa Cena".

¹⁴ Iwán ompígaya Asón, nimasikej wən Pablo, ómpaya tejkaj ipan weyi ákəl iwán niajkij este ipan altepe' Mitilene.

¹⁵ Ompa nikiskej, iwán ipan se'ya día nipanojkej itenoj tajkótəl† yej itokə' Quío. Iwán ipan se' día nasikej ipan altepe' yej itokə' Samos, ompa kən moketza akalmej. Nə nimoketzkej altepe' Trogilio, iwán ipan se'ya día nasitoj altepe' Mileto.

¹⁶ Ijkón nikchijkej iga Pablo ayá' kine' mawejkəwa poxsan ipan tajli yej itokə' Asia, ayá' kine' mayawi Éfeso iga kinekiá magui' maásiya Jerusalén iga maono ompa siga wel kuə' mochiwas ilwi' yej kijliáj Pentecostés.‡

Pablo monawatiá wən yej ichəmej Éfeso

¹⁷ Kuə' asikej Mileto, Pablo tatitan iga mawitzekən yej tayakantokej yej kitokaj Jesucristo yej chantitokej Éfeso.

¹⁸ Kuə' asikej, Pablo kijtoj:

—Amejemen ankimatij ken iga ninemi' este kuə' achto nasi' Asia.

¹⁹ Nochipa nonoya amowan iwán nikchij ken netekimaka toTəko, iwán ayá' nimoweyimati. Ne-iknochijkej wən este nemiktijnekiáj sekin judiyojmej.

²⁰ E' ayá' nikajtej iga nimitznextiliáj nochi yej mitz-palewiáj. Nimitzmachtijkej tajkoaltepe' kən anmiakejmej anntakaktoyaj iwán nə amochajchəmej.

²¹ Niknextiliaya judiyojmej iwán nə yej ayéj judiyojmej iga makikajtewákənya iga kichiwaj yej ayəkti wən ma-ina'techokən Dios iwán makicredokən toTəko Jesucristo.

²² Inán netekimaka el Espíritu Santo iga manιά Jerusalén, e' nej ayá' nikmati tē yawij nechiwilitij ompiga.

²³ Nikmátisan iga el Espíritu Santo ne-ijliá iga ipan nochi altepəmej kənsan niəti yawij nepresojwitiw iwán yawij ne-iknochiwatij.

²⁴ E' nej nité ayá' neyolmiktiá malej iga manimiki; san nikneki manikyə'tami notekipánəl yej toTəko Jesús nemá'. Inón tekipánəl iga manikpowa ye'noticiaj yej tenextiliá iga Dios tepoxchokiliá, iwán nipaki iga inón nikchiwa.

²⁵ 'Iwán inán nikmati iga nisé de amejemen yej nimitzpowilijkej ken reinərowa Dios, nikəman ayo' anne-itaskej.

²⁶ Inón iga nikneki manimitzijlikən iga ayéj nej notechko siga agaj ayá' kicredoj.

²⁷ Nej nochi nimitzijlijkej ken Dios kineki iga xikmatikən, nité ayá' iyantikəwi'.

† 20:15 20:15 Xikita glosario "Tajkótəl o Isla". ‡ 20:16 20:16 Xikita glosario "Pentecostés".

²⁸ Inón iga xikitakan ken iga xiye'nemikan. Ijkonan no xikitakan iga maye'nemikan tokniwan yej kitokaj Jesucristo. Porque amejemen el Espíritu Santo mitztalkej iga xikitakan tokniwan yej toTeko Jesucristo kikowa' iga iyesyó.

²⁹ Pues nej nikmati iga kuá' nimitzkajtewáskeja, witzeskej sekin yej kinekiskej mamitzpojpolokan amejemen yej ankitokaj toTeko. Ayompa mitzmachtiskej iga xikisakan pan ye'ojti, ken tikita mitzkuajnekij ken lojojmej§ kikuaj borrejojmej.

³⁰ Iwán onoskej de amejemensan yej yawij mitzmachtitij, e' takajkawáskejpa kansan makitokakan tokniwan yej kitokaja Cristo.

³¹ Inón iga ximocuidarokan iwán xikejlamikikan iga eyi años, semilwi' iwán senyówal este nichokaya iga nimitznontztoyaj sejsé de amejemen.

³² 'Inán nokniwan nimitztaliáj ipan imá' Dios iga mamitzomemawikan iga yéj poxsan mitzchokiliáj. Amo xikelkawakan itájtól yej tepalewiá iwán te-ijliá iga Dios poxsan tēchokiliá iwán mitzmakaskej yej yekti kuá' tonoskej sekan wan nochi tokniwej yej yéj kitapejpen.

³³ Ayí' nikne' manikuili agaj itomín niga itzótzol.

³⁴ Majwa', amejemen ankimatij iga nej nitekipanoj iga wel manikpiá yej nepolowa iwán iga yej iwán nisenemiáj.

³⁵ Ijkón nochipa nimitznextilijkej iga se matekipano. Ijkón wel tikpalewiáj yej akipiáj nité, amo matikelkawakan itájtól toTeko Jesús, kan kijtoj: "Máj paki yej tamaka, que yej kimakaj."

³⁶ Kuá' tami' inón kijtoj, Pablo motankuaketza', iwán sen-oradojkej iwamej.

³⁷ Nochi chokakej, kikechnapalojkej, iwán kipipitzojkej Pablo.

³⁸ Iwán poxsan moknomatikej iga Pablo kijtoj iga ayo' máj kitaskej. Iwán kojmakatoj este kan tejkaj ipan weyi ákal.

21

Pablo yawi Jerusalén

¹ Kuá' nikajtéjkeja tokniwan yej kitokaj Jesucristo, nitejkajkej ipan weyi ákal iwán niajkij ipan altepe' yej itoka' Cos. Ipan se'ya día niajkij ipan se'ya altepe' yej itoka' Rodas. Iwán después nasitoy ipan altepe' yej itoka' Pátara.

² Ompa Pátara nikasikej se weyi ákal yej yawi Fenicia, iwán ipan nitejkajkej iwán niájkija.

³ Kuā' nemi nipanowaj nikitakej tajkótal* yej itōka' Chipre, inōn tajkótal kawī' noopochkampamej, iwān niajki este Siria. Iwān nitemojkej altepe' Tiro porque inōn weyi ākal kan niayaj ompa kitatemowijkej.

⁴ Ompa nikasitoj tokniwan yej kitokaj Jesucristo, iwān nikajkej iwamej siete días. Iwān el Espíritu Santo kitajlantijkej inomej tokniwan iga makijlikan Pablo iga amo mayawi Jerusalén.

⁵ E' kuā' pánoja siete días, nikiskej ompa. Iwān nochi tokniwan iwān isiwamej iwān ipilowan, neojmakatoj este playa. Ompa nimotankuaketzkej iga ni-oradojkej.

⁶ Iwān nimonawatijkej este nimonapalojkej iwān nitejkájkeja ipan weyi ākal; iwān tokniwan yájkija ichamej.

⁷ Nikiskej Tiro iwān nasitoj ipan altepe' yej itōka' Tolemaida, ompa tamati' iga ninemiáj ipan weyi ākal. Ompa niksalarotoj tokniwan yej kitokaj Jesucristo, iwān se día ompa nikawikej iwamej.

⁸ Ipan se'ya día, Pablo iwān yej iwān nonoyaj nikiskej wan nasikej altepe' Cesarea. Ompa niajkij chan Felipe yej kipowa ye'noticiaj de Jesucristo, yejwa' se de inomej siete diaconojmej yej kitapejpenkej apostolejmej; iwān nikajkej ichan.

⁹ Felipe kipiaya nawi itakomej yej Dios kitajtōlmakayaj.

¹⁰ Iwān kuā' mia'ya días ompa nonokej, asito se profeta yej walaj Judea, itōka' Agabo,

¹¹ walaj nepaxalowilikoj. Iwān kikui' icintoron Pablo, mokxi-ilpij iwān moma-ilpij iwān kijtoj:

—IyEspíritoj Dios kijtowa iga Jerusalén judiyojmej ijkín yawij kilpitij yej itatki inín cintoron, iwān yawij kentregarotij ipan imā' yej ayéj judiyojmej.

¹² Kuā' inōn nikakikej nejemej iwān inomej yej ompa ichamej Cesarea, nikijlijkej Pablo iga ayo' mayawi Jerusalén.

¹³ E' Pablo kijtoj:

—¿Te iga anchokaj?, ijkón annehokismakaj. Nej niksentálíja nokta noalmaj ayejsan iga mane-ilpikan sino que no niksemaka noalmaj iga manemiktikan ompiga Jerusalén iga niktoka toTēko Jesús.

¹⁴ Iwān como awel nikyolyamankej, ijkón nikajtejkej iwān nikijlijkej:

—Mamochiwa ken kineki toTēko.

¹⁵ Kuā' nochi panoj inín, nimajabiarojkej wan niajkij Jerusalén.

¹⁶ Senyajki nowamej sekin tokniwan de Cesarea yej kitokaj Jesús. Yaya no se taga' yej nacerroj tajkótal Chipre yej

* 21:3 21:3 Xikita glosario "Tajkótal o Isla".

itokã' Mnasón. Mnasón ikyay kicredojto' Jesús iwán ompa nikajkej ichan.

Pablo kipaxalowiliá Jacobo

¹⁷ Kuã' nasikej Jerusalén, yej kitokaj Jesucristo neomemawijkej iwán poxsan pakikej.

¹⁸ Ipan se'ya día niajkij wã Pabło iga nikpaxalowiljito Jacobo, ompa nõ nechkatoyaj nochi ancianojmej.†

¹⁹ Pabło tasaludaroj iwán kipowa' nochi ken iga Dios kichij iga kicredojkej nõ kesiá yej ayéj judiyojmej kuã' yéj kipowa' itájtõl Dios.

²⁰ Kuã' kikakikej inõn, kiweyimatiltijkej Dios, iwán kijlijkej Pabło:

—Ta' xikitawa' noknjin, nigaj ono' miles yej judiyojmej yej kicredójkeja ipan Jesús, iwán yejemej kijtówajo' iga mamochiwa ken tatekimaka iley Moisés.

²¹ Inomej kimatiltijkej iga tej tikmachtijtinemi nochi tokniwan yej ayéj judiyojmej, teyki' tikijtowa iga ayo' mamochiwa ken tatekimaka Moisés, iwán titatekimaka iga ayo' makicircuncidarokan ipilowan, niga ayo' makichiwakan ken tejemej tiktekichiwaj.

²² ¿Tej, té tikijtowa? Porque la gente yawij monechkotij kuã' kimatiskej iga nigaj tono'.

²³ Máj yekti ijkín xikchiwa ken nimitzijliáj: Onokej nigaj iwán nejemej nawí tokniwan yej yawij kichiwatij ken motajtoltijkej wã Dios.

²⁴ Xikuigakan inimej nawí tokniwan, iwán xikchiwa ken kijtowa la ley iga ximochipawakan.‡ Iwán tej xikixtawa iga yejemej mamokuatagalokan. Ijkõn yawij kitatij iga ayéj cierto yej mitzpantiáj; kitaskej iga tej tikchiwa ken kijtowa iley Moisés.

²⁵ E' iga inomej yej ayéj judiyojmej, yej nõ kicredojkej ipan Jesús, nejemej nikijkuilowiljikeja iga ininsan makichiwakan: Amo makikuakan naka' yej momiktiliapa idolojmej, iwán amo nõ makikuakan esti, niga inakayo yolka' yej mokechmekanapa, iwán amo agaj mamoteka iwán yej ayá' iwán namiktito'.

Pabło kikitzkiáj ipan weyitiopan iga kipresojiwáj

²⁶ Iwán Pabło yajki iwán inomej nawí tajtaga', iwán ipan se' día kichijkej ken kijtowa iley Moisés iga mamochipawakan§ iyixtaj Dios iwán kala' weyitiopan-ijti'. Después yajki kijtoto keman yawi tamiti iga inõn kichijoskej, iga sejsé de yejemej yawi kimakati iyofrendaj.

† 21:18 21:18 Xikita glosario "Anciano". ‡ 21:24 21:24 Atikmatij te kichijkej, anka kichijkej ken iga tanextiliá ipan Números 6:1-21. § 21:26 21:26 Xikita v 24.

27 E' kuꜥ' asiaya siete día, sekin judiyojmej yej walkej ipan tajli de Asia kitakej iga Pablo ono' weyitiopan iwán kiyokachijkej iga makuejkuesiwikan nochí gente, iwán ki-onkawijkej Pablo

28 iwán tzajtzikej:

—¡Nokniwán de Israel, xinepalewikan! Porque inín taga' tamachtijtinemi noyan iga ayá' tiye'nemij tejemen tjudiyojmej, iga ayékti iley Moisés iwán ay' kiye'ita toweyitiopan. Iwán ayejsan iga inón, sino que inán nō kakij weyitiopan-ijti' sekin griegojmej.* Iga ijkón kichiwaj yej ayékti kan moweyimatiltiá Dios.

29 Ijkón kijtowayaj iga kitakej senemiáj iwán se yej itōka' Trófimo yej ichan Éfeso, yejemej kijtojkej anka senkalakkej ipan weyitiopan.

30 Iwán la gente kuejkuesiwikej, motalojkej iga kikitzkijto Pablo. Kiwawatatzojtikixtijkej weyitiopan-ijti', iwán nimanín kitzajtzakkej kaltemej.

31 Kimiktiáyaja Pablo kuꜥ' kimatiltijkej comandante yej kimandarowa soldadojmej iga nochí gente de Jerusalén kuejkuesitokej.

32 Iwán comandante kinechkōj isoldadojmej iwán soldadojmej yej máj tayakantokej. Iwán motalojtiajkij kan monechkōlo'. Kuꜥ' kitakej iga némiya asij soldadojmej, ayo' máj kimagakej Pablo.

33 Iwán comandante yej kimandarowa soldadojmej kikitzkij Pablo iwán tatekimá' iga mamō-ilpi iga ome cadena. Iwán tatajtan a'yéj in, iwán te kichij.

34 E' la gente tzajtzitoyaj, iwán ayá' sansé kijtowayaj, sekin kijtowayaj se', iwán sekin se'pa kijtowayaj. Iwán akōjasiá te kijtojtoyaj la gente iga oyojtoyaj. Iwán tatekimá' iga makiwigakan Pablo iwékal soldadojmej kan chantitokej.

35 Kuꜥ' asitoj kan iyescalerajyo wékal, soldadojmej kajkoktiajkij Pablo iga amo te makichiwilikan iga poxsan kuesitoyaj.

36 Porque itepotztajmej nochí tzajzitiwĩtziáj. Kijtowayaj: —¡Mamákiya!

Pablo motajtowiliá iyixtaj la gente

37 Kuꜥ' némiya kakiáj Pablo ipan iwékal soldadojmej, kijlij comandante:

—¿Ix wel nitajtoj mowan?

Iwán comandante kijtoj:

* 21:28 21:28 Injmej taga' kijliáj griegojmej iga walkej de se' país yej itōka' grecia iwán judiyojmej ayá' kiye'itakej. Nō kijliayaj griego a'san neši yej tĩti'. Yej ayéj judío awel kalakis tiopan, siga makalaki, kimiktijkej.

—¡Mataj wel nō titajtowa griego!

³⁸ Mataj tej ayéj inōn egipcio yej ikya kipewaltijka guerra iwán kiwiga' ipan desierto cuatro mil yej tamikiáj.

³⁹ Pablo kijtoj:

—Nej nijudiyoj. Nej ninaceroj Tarso, se altepe' yej ayéj námol yej ono' ipan ital Cilicia. E' nimitztajtaniliá iga achi manitajto iwán la gente.

⁴⁰ Iwán comandante kijlij iga wel. Entonces Pablo moketza' ompa kan onoya ipan iyescalerajyo wékal. Iwán kajko' imá' iga la gente ay'ya matzajtzitokan. Iwán ni agaj ayo' tajtoj iwán Pablo tajtoj ipan hebreo, kijtoj:

22

¹ —Nokniwán iwán tetajwán, xikakikan ken iga nia nimotajtowiliti amo-ixtaj.

² Kuá' kikakikej iga nemi tajtowa ipan hebreo, ay'ya nokta semi te kijtojkej, san takaktikajkej. Iwán Pablo kijtoj:

³ —Nejwa' nijudiyoj. Ninaceroj altepe' Tarso yej ono' ipan ital Cilicia, e' nimoskaltij nigaj Jerusalén iwán nemachtij Gamaliel. Ijkón nimomachtij ken iga motoka la ley yej Dios tamá', kimá' to-ikyapatajwán. Nochipa nikyolmaka iga manikchiwa ken kineki toDios, ijkón kensan inán amejemen ankichiwaj.

⁴ Ikya nej niktemojtinemiáj iga nikmiktiayaj yej kitokaj iyojwi Jesús iwán nikpresojwiayaj tajtaga' iwán siwatkej.

⁵ Ijefej sacerdotejmej iwán wewetkej yej tayakantokej ipan topaís kimela'matij iga inín nikchiwaya. Yejemej nemakakej ama' iga manikuiguili yej mandarowaj Damasco. Niajki ompiga iga niktemo to yej kitokaj Jesús iga manikuajligakan Jerusalén iga manikiknochiwakán.

Pablo kipowa ken iga moyolpata'

⁶ 'E' kuá' nemi nia ipan ojti iwán nasitiayay Damasco, ken tajkodía newejtawiko se ti'ti yej wáaj ipan cielo.

⁷ Iwán niwetzi' este talpan. Iwán nikagui' a'pa ijkín ne-ijlij: “Saulo, Saulo, ¿te iga tinejtemojtinemi iga tine-iknochiwa?”

⁸ Iwán nej niktajtan: “¿A'yéj in tej, noTeko?” Iwán ne-ijlij: “Nej niJesús de Nazaret yej nemi tine-iknochiwa.”

⁹ Yej iwán nisenyayaj kitakej inōn ti'ti iwán majmawikej; e' ayá' kikakikej itájtōl yej nenotza'.

¹⁰ Iwán niktajtan: “¿NoTeko, te nikchiwas?” Iwán toTeko ne-ijlij: “Ximoketza, iwán xaj Damasco. Ompiga yawij mitzijlitij nochi te tia tikchiwati.”

¹¹ E' como inōn ti'ti nepachatilij, yej iwán ninemiáj newilantiajkij este Damasco.

12 'Ompa onoya se taga' yej itoka' Ananías, yéj nochipa kichjwa ken kijtowa iley Moisés, nochi judiyojmej yej ompa ichamej Damasco ye'tajtowayaj iga inón Ananías.

13 Ananías walañ ne-itako. Kuá' asi' ne-ijlij: "Noknñ Saulo, sejya xitachá." Iwán ikuá'san sej nitachá', iwán nikita'ya Ananías.

14 Iwán ne-ijlij: "IDios to-ikyapatajwán mitztapejpen ikay iga xikmati te kichjwasneki iwán tej, iwán iga xikxmati Jesús yej ayí' kichjwa yej ayekti iwán iga xikaki imatika tajtowa.

15 Porque tej tia titajtoti de yéj iyixtaj nochi gente iwán tikpomas yej tikita' iwán yej tiká'."

16 Ne-ijlij: "¿Teo' máj tikchá? Ximoketza iwán ximoba-utizaro, xiktajtanili toTeko Jesús iga mamitzelkawili yej tikchij yej ayekti."

Pablo kipowa ken iga kititankej kan onokej yej ayéj judiyojmej

17 'Kuá' niájkiya Jerusalén, niajki weyitiopan iga ni-oradoto, iwán nikita' se visión.

18 Nikita' toTeko iwán ne-ijlij: "Xikísaya nimanñ Jerusalén, porque ayá' mitztajtolkuiskej kuá' titajttoj de nej."

19 Nej nikijlij: "NoTeko, yejemej kimatij iga nej niaya ipan nochi itiopamej iga nikpresojwiayaj iwán nikmagayaj yej mitzcredojtokej.

20 Iwán kuá' kimiktijkej Esteban yej kipowaya motájtol, ompa nonoya iwán no nikijtowaya iga makimiktikan. Iwán inomej yej tamiktijkej, nej nicuidarowilijtoyaj itzotzolmej."

21 E' toTeko ne-ijlij: "Xaja, porque nia nimitztitaniti wejka iga xiktatapowitij yej ayéj judiyojmej."

Kikitzkiáj Pablo

22 Ompa tamati' iga santakaktoyaj la gente, pe' tzajtzikey iga kijtojkej:

—¡Mamákiya! ¡Inñ taga' akajasi iga maono!

23 Majsan tzajtziáj, kitzejzelowayaj itzotzolmej iwán kipatanaltiyaj talpínol.*

24 Comandante tatekimá' iga Pablo makakikan ipan iwékal soldadojmej, iwán tatekimá' iga makimagakan iga wel makijto te iga nokta ijkón kitzajtziáj.

25 E' kuá' kilpitókeja in Pablo iga yáwija kimagatij, kijlij capitán yej kimandarowa sekin soldadojmej:

* 22:23 22:23 Ijkn kichijkej iga manesi iga akiye'itayaj yej kijtoj Pablo.

—¿Ix yeḱti iga anneyokamagaj kuḁ' aya ankimatij siga ayompa nikchij? Nej niciudadano romano. †

²⁶ Kuḁ' inón kikagui' capitán, yajki kitato comandante, iwán kijlij:

—¿Tɛtaj nemi tikchīwa? Matajki' ininwa' taḡa' se ciudadano romano.

²⁷ Entonces inón comandante yej máj mandarowa yajki kitajtanito Pablo, kijlij:

—¿Ix melá' iga tej ciudadano romano?

Pablo kijtoj:

—Kena.

²⁸ Entonces inón comandante kijtoj:

—Nej newiguilij komati tom̄in iga manimochīwa ciudadano romano.

Pablo kijtoj:

—E' nej ijkón nokta ninaceroj iga notaj nō ciudadano.

²⁹ Iga inón kijtoj, yej kimagayaj Pablo kikajtėjkeja iwán este inón comandante momajtij iga kimati' iga Pablo cuidadano romano iwán iga kilpitoyaj iga cadena.

Pablo iyixtaj yej kimandarowaj judiyojmej

³⁰ Ipan se'ya día, comandante kinekiá makimati te iga judiyojmej kitełwijkej Pablo, iwán kixiton kan ilpitoya iga cadena, iwán kinechkoj yej kimandarowa sacerdotėjmej iwán nochi judiyojmej yej mandarowaj. Entonces kikixtij Pablo kan ilpitoya, iwán kiwigakej kan nechkatokej.

23

¹ Pablo kitachilij yej kimandarowaj judiyojmej, iwán kijtoj:

—Nokniwān, nej nikmati ipan noalmaj iga este inán, niye'nemi iyixtaj Dios.

² Entonces Ananías yej kimandarowa sacerdotėjmej tatekimá' iga yej onoyaj iná' Pablo makitɛtatziṅakan.

³ E' Pablo kijtoj:

—Dios yawi mitzmagati tej. Ígasan timoweyimati iga tiye'nemi, siṅ ayá'. Siga tej ompa tewato' iga tita-juzgarowa kensan kijtowa la ley, ¿te iga titatekimaka iga manemagakān?, ayá' ijkón kijtowa la ley.

⁴ Yej ompa onoyaj kijtojkej:

—¿Iwán ijkón tiktenkuepiliá ijɛfej sacerdotėjmej yej kiservirowa Dios?

⁵ Iwán Pablo kijtoj:

† 22:25 22:25 Ciudadano romano se yej naceroj Roma o yej kipiá' ama' kan neṣi iga kiperteneceroj Roma. La ley de Roma kimaṅawiya iciudadanojmej.

—Nokniwān, nej anikmatιά siga inīn in yej kimandarowa sacerdotejmej. Pues ijkīn kijtowa kan ijkuijito': "Amo xikmalijli yej kimandarowa mogentej."

6 Entonces Pablo kita' iga ompa onoyaj saduceojmej* iwān sekin fariseojmej.† Iwān tajtoj recio:

—Nokniwān, nej nō nifariseo, iwān notajwān nō fariseojmej. Nemi annejuzgarowaj iga nicredowa iga ojpa-isaskej yej miktokej.

7 Kuā' inōn kijtoj Pablo, fariseojmej iwān saduceojmej pe' iga mokuēkuejkuesojkej iwān moyojyokatijkej.

8 Porque yej saduceojpa kijtowaj iga ay'ya ojpa-isaskej yej mikikej. Kijtowaj iga ateyi angelejmej niga espīritojmej; e' yej fariseo kena kicredowaj inimej.

9 Iwān nochi tzajtzikej iga tajtajtojkej; iwān sekin fariseojmej yej tamachtiāj ipan iley Moisés moketzkej iwān kijtojkej:

—Inīn taga' ayá' nemi kichīwa yej ayēkti. ¿Qué tal si se espīritu o se ángel kimá' iga ijkōn matajto? Amo tiaskej icōntraj Dios.

10 E' como némiya máj kuejkuesiwilo, comandante majmawi' iga wel kitataj kotzayanaj Pablo. Iwān kitekimá' isoldadojmej iga makiwigakan sej Pablo ipan iwēkal soldadojmej.

11 Iwān inōnsan yówal Pablo kixnextilij toTēko iwān kijlij:

—Pablo, amo ximajmawi. Kensan titajtoj Jerusalén iga nej, ijkōnsan nō tia titajtoti Roma.

Kejlamikij iga kimiktiāj Pablo

12 Kuā' tanési'ya, sekin judiyojmej motajtołtijkej iga yawij kimiktītij Pablo. Iwān kijtojkej iyixtaj Dios iga ayá' nokta yawij takuātij niga koniskej nité este que makimiktikan Pablo.

13 Máj de cuarenta tajtaga' yej ijkōn kijtojkej.

14 Yajkij kitatoj ijefejmej sacerdotejmej iwān yej kimandarowaj judiyojmej, kijlītoj:

—Nejemej nimotajtołtījkeja iwān nikijtojkej iyixtaj Dios iga ayá' nokta niawij nitakuātij siga aya nikmiktīāj Pablo.

15 Inán amejemen iwān nochi yej anmandarowaj, xik-ijlikan comandante iga mošta mamitzwajliguilikan Pablo, ximopajpantikan iga ankimatisnekij máj yej kichij; iwān nejemej nikchixtóskeja iga niawij nikmiktītij ipan san-ojti.

16 E' ipiltzīn isiwa-iknīn Pablo, kimati' iga kimiktijnékija Pablo. Yajki kimatiłtito este kan presojtito'.

* 23:6 23:6 Xikita glosario "Saduceo". † 23:6 23:6 Xikita glosario "Fariseo".

17 Entonces Pablo kinotza' sę capitán yej kimandarowa soldadojmej iwán kijlij:

—Xikuiga inın chokotzin kan ono' comandante, porque yěj yawi kijliti tępa iteki.

18 Entonces in capitán kiwiga' inon chokotzin kan ono' comandante iwán kijlij:

—Pablo, yej ono' preso, ne-ijlij iga manimitzwajliguili inın chokotzin, porque tępa mitzijlijneki.

19 Inon comandante kiwilantiajki inon chokotzin iga kiwiga' kan iyokamej, iwán kitajtan:

—¿Tę tine-ijlijneki?

20 Inon chokotzin kijtoj:

—Judiyojmej motajoltijkej iga yawij mitztatitanilitij iga mosta xikuiga Pablo iná' yej kimandarowaj judiyojmej, kansanki' makimatiltikan tę nokta kichij.

21 E' amo xiktajtolkuili. Porque máj de cuarenta tajtaga' yej yejemępa kojchaskej. Kijtójkeja iyixtaj Dios iga atakuaskej niga koniskej nitę este que makimiktikan Pablo, iwán inán kichixtokej iga makimatikan tę tia tikijtoti tej.

22 Iwán comandante kijtoj iga welja yawi chokotzin; e' kijlij iga amo agaj makijli nitę yej kijtojtoyaj.

Pablo kititanij iyixtaj el gobernador Félix

23 Entonces inon comandante kinotza' ome yej no kimandarowa soldadojmej iga makitekimaka mamalistarokan doscientos soldadojmej yej nejnentiąskej iwán setenta soldado yej mayakan ipan kawayoj, iwán doscientos yej makiwigakan ilan Zajmej‡ iga mayakan altepe' Cesarea tayowakan las nueve.

24 Iwán kijlijkej no iga makixilajtikan sę kawayoj kan Pablo tejkatiaj. Iwán tatekimá' iga makitakan iga Pablo maye'asiti itenoj gobernador Félix.

25 Iwán inon comandante kititan wan yejemej sę ama':

26 “Annogobernadormej Félix yej nimitzpoxye'itaj, mitzsaludarowa Claudio Lisias.

27 Inın taga' kikitkijkej judiyojmej iga kimiktiayaja. Iwán kuą' nikmati' iga no ciudadano romano, niajki iwán nosoldadojmej iwán nikmanawij.

28 Iwán nikuiga' itenoj yej kimandarowaj judiyojmej iga manikmati te iga kikitkijkej.

29 Iwán nikmati' iga kikitkijkej iga san itechko ileyemej, e' akajasi iga mamomikti niga mayawi kuakalko.

‡ 23:23 23:23 Xikita glosario “Lanza”.

³⁰ E' kuą' nikmati' iga judiyojmej motajtoltíjkeja iga yawij kimiktítij, inán ompiga nimitztitaniliá. Iwán nikijlij yej tatelwiáj iga makijtokan motenoj te kikuesowaj. Xiye'ono."

³¹ Iwán soldadojmej kichijkej kensan kitekimakakej iwán tayowakan kiwigakej Pablo, este ipan se altepe' yej itoka' Antípatris.

³² Ipan se'ya día inomej soldadojmej yej ikxinejntiajkij ómpaya mokuepkej, yájkija sej iwékal soldadojmej, iwán yej nemiáj ipan kawayoj yajkij iwán Pablo.

³³ Kuą' asíkeja Cesarea, ama' kimakakej el gobernador, iwán ompa no kikawatoj Pablo.

³⁴ Kuą' el gobernador tami' kileeroj inón ama', tatajtan kan ichan Pablo. Kuą' kimati' iga Pablo ichan estado de Cilicia,

³⁵ kijlij:

—Nimitzkakis kuą' wizeskej yej mitztelwijkej.

Iwán tatekimá' iga makakítijo' kuákalko ipan ipalacioj Herodes.

24

Pablo motajtowiliá iyixtaj Félix

¹ Kuą' pánoja cinco días, Ananías, yej kimandarowa sacerdotejmej yajki Cesarea iwán sekin ancianojmej* iwán se yej tatajtowiliá yej itoka' Tértulo. Inimej yajkij itenoj el gobernador iga kitelwítoj Pablo.

² Kuą' ómpaya kiwajligakej Pablo, Tértulo pewa' iga tatelwiá. Ijkin kijlij Félix:

—Señor gobernador, nimitzmakaj gracias, porque iga tej inán nonokej tamelá. Iwán iga tikmati ken iga tita-mandarowa, noyan ye'onolo'.

³ Nochi inin yej tikchiwa poxsan nikye'itaj iwán poxsan nimitzagraderowaj tej weyi tekiwaj Félix.

⁴ E' aniknekij máj manimitzatrasarokan, nimitztajtaniliáj achi xinekakikan.

⁵ Pues nikasikej inin taga' tayojoyokatijtinemi noyan ipan inin tajli iwán kichiwa iga mamoyojoyokatikan judiyojmej, iwán yéjwa' in yej ken tzontekon de inomej yej kitokaj Jesús de Nazaret, yej motokawíáj nazarenos.

⁶ No kichijnekiá yej pox ayekti iyijtiko noweyitiopamej de nejemen, inón iga nikitzkijkej iwán niknekiáj manikjuzgarokan ken kijtowa inón ley yej Moisés nemakakej.

⁷ E' comandante Lisias kala' iwán neteki'tilanilijkej iga nekuilijkej,

* 24:1 24:1 Xikita glosario "Anciano".

⁸ kijtoj iga yej kitelwiáj Pablo mawitzekān motenoj. Inān tej momatika wel tiktajtani iga xikmati te iga niktelwiáj.

⁹ Iwán judiyojmej yej ompa onoyaj kijtowayaj iga ijkón nokta.

¹⁰ Iwán el gobernador kimānōtza' Pablo iga matajto, iwán Pablo kijtoj:

—Kena, nipaki iga manimotajtowili mo-ixtaj, nej nikmati iga tej desde ikay tonō' iga juez ipan inín país.

¹¹ Tej momatika wel titatajtani iga kipiao' doce día iga nasi' Jerusalén iga nikweyimatiltiko noDios.

¹² Iwán ayagaj neasito nimokuesojto' iwán agaj, niga nikuejkuesojtoya la gente, niga ipan weyitiopan, niga ipan itiopamej, niga kanaj ipan altepe'.

¹³ Inimej gente awel mitznexiliáj kan neasitoj nemi nikchiwa inón yej nepantiáj.

¹⁴ E' kena, nikijtowa iga niktoka iyojwi Jesucristo, inón yej yejemej kijtowaj iga ayompa tamachtiá. Nikservirowa iDios notajwan iwán nicredowa nochi yej ijkulijto' ipan la ley iwán yej kijklulojkej profetajmej.

¹⁵ Iwán nikchixto', kensan inimej yej nepantiáj kichixtokej, iga kēman Dios yawi ki-ojpa-ixititij yej miktokoj, yej kichijkej yej yekti iwán nō yej kichijkej yej ayēkti.

¹⁶ Inón iga nikneki nochipa maniyolchipaktito iyixtaj Dios iwán iyixtaj la gente.

¹⁷ 'Mia' xiwi' ninentinemi' wejwejka, inān niwalaj ipan nopais nikualji' tomīn iga nikmakaj yej amotapialiáj iwán nikmakako ofrenda noDios.

¹⁸ Inón nikchijtoya kuā' sekin judiyojmej yej ichamej ipan estado de Asia neasitoj weyitiopan-ijti', nemi nimochipawa† ken kijtowa iley Moisés, e' ayá' nimiakejmej niga ni-oojtojay.

¹⁹ Inomej judiyojmej katka nigaj maonokān iga manetelwikan motenoj siga kitakej iga nemi nikchiwa yej ayēkti.

²⁰ Siga ayēj ijkón, inimej makijtōkān siga neasilijkej tejté yej ayēkti kuā' nonoya itenōj yej kimandarowa judiyojmej.

²¹ O anka netelwiáj iga nikijtoj recio iyixtaj yejemej: "Aman annejuzgarowaj iga nicredowa iga ojpa-isaskej yej miktokoj."

²² Kuā' inón kiká' Félix, iga kipoxmati de iyojwi Jesucristo, kijtoj:

—Ijkono' makawi este que maasi in comandante Lisias iga yawi-o' nepowilīti ken kita' yej ankichijkej.

²³ Iwán Félix kitekimá' capitán iga Pablo ompa makip-
iakān, e' achi makichīwa ken kinekis wān kuā' asij yej
kipaxālowiliáj wel mapanōkān iga makiyōlchikāwakan.

Pablo tajtowa iyixtaj Félix iwán Drusila

²⁴ Kuā' pánoja achi mia' días, Félix iwán Drusila yej
isíwā'pa yej nō judío, wāлкеj kān ono' Pablo. Entonces Félix
tatītan iga makinōtzatij Pablo iwán kikakikej yej kijtoj iga
kén se wel mamocnfiāro ipan Jesucristo.

²⁵ Tatapowa' ken iga se taga' maye'nemi, iwán ken iga se
wel mamoyōltakuāwili iga amo makichīwa yej ayēkti, iwán
ken iga Dios yawi tajuzgarōti kēman. Kuā' inōn kiká' Félix,
momajtij. Kijtoj:

—Inán xaja. Kuā' atē nikchijtos nimitztatītanilij sej iga
xiwīki.

²⁶ Félix kinekiá iga Pablo makimaka tomīn iga wel
makimajkāwa. Inōn iga kinōtza' mia' vej iga matatapowa
iwán.

²⁷ Kuā' pánoja ome años kīsa'ya Félix iga gobernador
iwán kawi' Porcio Festo. E' Félix kinekiá makiye'itan
judiyojmej, inōn iga kikajtej preso Pablo.

25

Pablo iyixtaj Festo

¹ Festo asi' altepe' Cesarea iga móchija gobernador. Iwán
kuā' pánoja eyi días kīsa' Cesarea iga yájkīya Jerusalén.

² Ompa yej ijēfejmej sacerdotejmej iwán judiyojmej yej
máj tayakāntokej yajki kān onoya Festo iga kitēlwitoj Pablo.

³ Kijlijkej iga achi matatekimaka iga Pablo makiwīgakan
Jerusalén. Inōmej kejlantoyaj iga Pablo makimiktīkān ipan
ójtisan.

⁴ E' Festo kijtoj iga Pablo presojtito' Cesarea. Iwán kijtoj
iga awejkāwas imātika yaj ompiga.

⁵ Ijkin kijtoj:

—Mayakan nowān yej mitzmandarowaj, iwán siga inōn
taga' kichij tejté yej ayēkti, ompīgaya makitelwīkān.

⁶ Festo onoya Jerusalén ken ocho o diez días iwán
mokuēpa' Cesarea. Ipan se'ya día yajki motālito kān
tajuzgarowa iwán tatekimá' iga mamokuiti Pablo.

⁷ Kuā' asi' Pablo, kiyawalojkej inōmej judiyojmej yej
wāлкеj Jerusalén. Kijtojkej iga kichij kuajkuantas yej ayēkti
kānsan makimawetziltīkān, e' awel nokta kinēxtijkej iga
kichij tejté.

⁸ Pablo ijkīn motajtowilij:

—Nej ayá' nemi nikchíwa nité yej ayékti, niga icontra^j ileymej judiyojmej, niga icontra^j weyitiopan, niga icontra^j rey César yej kigobernarowa Roma.

⁹ E' Festo kinekiá makiyē'itakan judiyojmej. Entonces kitajtan Pablo:

—¿Ix tiajneki Jerusalén iga ompiga manikita ix ijkonya ken nemi mitzpantiáj?

¹⁰ Pablo kijtoj:

—Nija nono' kan rey César mitzta^jlij iga xitajuzgaro, kajasi iga nigaj mane^juzgarokan. Tej tikmati iga judiyojmej ayá' nemi nikchíwiliá yej ayékti.

¹¹ Siga nikchij yej ayékti yej kajasi iga manemiktikan, puej manemiktikan; e' siga nemi nepantiajsan, ijkón ayagaj wel maneyokawiga ipan imamej judiyojmej. Niktajtani iga mane^juzgaro imatika rey César.

¹² Festo tajtoj iwán yej tanonotzaj iga makimati te kichíwas, wan kijlij Pablo:

—Tiktajtan iga mamitzuzgaro rey César, pues nia nimitztitaniti ompiga kan ono' yéj.

Pablo iyixtaj rey Agripa

¹³ Kuá' panoj sekin días, rey Agripa* iwán Berenice yej isiwa' yajkij Cesarea iga kipaxalowilijtoj Festo.

¹⁴ Como ompa onoyaj mia' días, Festo kipowilij Agripa te iga Pablo ono' preso, kijlij:

—Nigaj ono' se taga' yej Félix kikajtej preso.

¹⁵ Kuá' nonoya Jerusalén ne-itatoj yej kimandarowaj sacerdotejmej iwán ancianojmej† yej kimandarowaj judiyojmej. Netajtaniliayaj iga manikijto iga kajasi iga mamomikti Pablo.

¹⁶ Nej nikijlij iga yej mandarowa Roma ayí' tatekimaka iga mamomikti agaj siga yej kitelwiáj aya motajtowiliá iyixtaj yej tatelwiáj.

¹⁷ Inón iga kuá' inomej walkej nigaj, ay'ya máj te nikijtoj sino que kuá' tanesi' niajki kan nitajuzgarowa, iwán nitatekimá' iga makiwajligakan inón taga'.

¹⁸ E' kuá' ómpaya onokej yej tatelwiáj, ayá' kijtojkej nité ken nej nikejlantoya.

¹⁹ Sino que kitelwiayaj iga kén iga yéj kicredowa Dios, iwán iga se yej itoká' Jesús yej migui'. Iwán Pablo kijtowa iga inín Jesús isato'.

²⁰ E' como nej ay'ya nikmatia' te nikchíwaya, niktajtan Pablo siga kinekiá iga mayawi Jerusalén iga ompiga makijuzgarokan iga inón yej kitelwiáj.

* 25:13 25:13 Xikita glosario "Herodes". † 25:15 25:15 Xikita glosario "Anciano".

²¹ E' yéj kitajtan iga makijuzgaro el rey César, iwán nitatekimá' iga mapreŝojtito este kuá' niktitanis iyixtaj César.

²² Iwán Agripa kijtoj:

—Nej nŝ nikakisneki ken iga taťapowa inŝn taťa'.

Iwán Festo kijtoj:

—Moŝta tikakis.

²³ Ipan se'ya día asitoj Agripa iwán Berenice iwán sekin yej mandarowaj ipan weyi-altepe' nŝ kitokatiayaj yej kimandarowaj soldadojmej. Kilwichiwilijtiajkij este ijkŝn kalakkej kaň mandarŝlo. Iwán Festo tatekimá' iga makiwajligakan Pablo.

²⁴ Festo kijtoj:

—Rey Agripa, iwán amejemen yej nij amonokej, nija ono' in inŝn taťa'. Mia' judiyojmej yej de Jerusalén iwán nŝ yej de nigaj Cesarea kitelwijkej iwán este tzajtzikej iga neťajtaniľijkej iga mamomikti.

²⁵ E' nej anikasilij teťte yej ayekti yej kajasi iga mamomikti, e' como yéj kitajtan iga makijuzgaro rey César Augusto, inŝn iga nia niktitanilijti yéj.

²⁶ E' como anikasi te nikiľkuilowiliá rey César iga anikasiliá nité yej ayekti kichij inŝn taťa', inŝn iga nimitzwajliguilijkej amejemen. Nimitzwajliguilia teť nokta Rey Agripa. Teť xikita siga kichij teťte yej ayekti, ijkŝn welja teťte nikiľkuilowilij.

²⁷ Porque akajasi iga maniktitani se preso siga anikmati teť nokta kichij.

26

Pablo motajtowiliá itenoj el rey Agripa

¹ Iwán Agripa kijlij Pablo:

—Wel ximotajtowili.

Iwán Pablo kajko' ima', iwán pe' tajtoj, kijtoj:

² —Nipaki iga nono' motenoj rey Agripa, iga wel manimotajtowili de inochi yej nepantiáj judiyojmej.

³ Porque teť tikmati nochi ken nochipa kichiwaj judiyojmej iwán nŝ tikixmati ileymej. Inŝn iga nimitztajtaniľia achŝ' xinekaki.

Pablo kipowa ken iga nemiá kuá' aya kicredowa Jesucristo

⁴ 'Nochi judiyojmej ne-ixmatij este kuá' aya niyŝlej. Kimatij ken iga ninemi' ipan nóťal waň ipan Jerusalén.

⁵ Iwán kimatij iwán wel kinojma-ijťowaj siga kinekij, iga nejwa' nokta nifariseoj este iga nichokótziňo'. Inŝnejpa fariseojmej yej máj kichiwaj ken nemachtiáj noľeymej nejemej nijudiyojmej.

⁶ Inán nigaj nono' iga nejudgarowaj iga san nikchixto yej Dios kijlij no-ikyapatajwan iga yawi ki-ojpa-ixititi yej miktokej.

⁷ Nonochimej de Israel, nikchixtokej iga yawi mochiwati inón yej kijtoj Dios. Inón iga judiyojmej kiweyimatiltiáj Dios iwán kichiwaj ken yéj kineki, semilwi' iwán senyówal. Inán gobernador Agripa, sekin judiyojmej nej netelwijkej iga nikchixto' nō ipan inón yej kijtoj Dios.

⁸ ¿Ix amejemen ayá' ankicredowaj iga Dios wel ki-ojpa-ixitiá yej miktokej?

Pablo kipowa ken kiknochiwaya yej kitokaj Jesucristo

⁹ 'Nej nō ikya nikijtowaya iga manikchiwa nochi yej wel iga manikiknochiwakan yej moconfiarowaj ipan Jesús de Nazaret.

¹⁰ Iwán ijkón nikchij Jerusalén. Ijefejmej sacerdotejmej kiye'itakej wan kijtojkej iga manikpresojwikan yej kitokaj Jesucristo; iwán kuá' kimiktiayaj nō nikijtowayaj iga mamomikti.

¹¹ Iwán mia' vej nej nikiknochiwayaj kansan makikajtewakan iga moconfiarowaj ipan Jesucristo. Inón nikchiwaya noyan ipan tiopamej iwán poxsan nikijiyayaj iwán niktēmowayaj este ipan altepemej yej onokej ipan se'ya país.

Pablo sej kipowa ken iga kicredoj Jesucristo

¹² 'Iga inón nokta nej niayaj weyi-altepe' Damasco. Niknentiáyaya ama' kan netekimakakej ijefejmej sacerdotejmej ken manikchiwa.

¹³ E' ipan ojti, tej tinorrey, ken tajkodía, nikita' ipan cielo kisa' se ti'ti yej tawiá majya sej que tonati', netawij nej iwán yej íwan nisenayajaj.

¹⁴ Iwán nisenwetzikej nonochin este talpan, iwán nikagui' se tájtōl, nenotza' ipan hebreo; ne-ijlij: "Saulo, Saulo, ¿te iga tine-iknochiwa? Tejsan momatika nemi timo-iknochiwa, ken kuá' se toro kitiliksa ipuntaj kuawi' yej iga momajmajiá."

¹⁵ Iwán nej nikijlij: "¿A'yéj in tej, noTeko?" Iwán toTeko kijtoj: "Nej niJesús yej tej nemi tine-iknochiwa.

¹⁶ Inán ximoketza. Nimitzixnextilij iga xikchiwa ken nimitzijliá iwán iga xiknojma-ijto yej inán tikita' iwán yej niao' nimitznextiliti.

¹⁷ Kan inán nimitztitani xaj, nia nimitzmanawiti ipan imamej judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej.

¹⁸ Nimitztitani kan onokej yejemej iga ken kuá' xikixtapokan iga ayo' manemikan kan takomichkan sino que manemikan ipan tawilpan, iwán ayo'

makimandarōjtokañ Tzitzimi', sino que makitokakañ Dios; iwán iga mamōconfiarōkañ ipan nej iwán ijkón nikperdonarōwiliáj yej kichiwaj yej ayēkti. Ijkón onoskej ken itatki Dios."

Pablo kichīwa ken kita'

19 'Inón iga rey Agripa, nej nikchij ken ne-ijlij inón yej nikita' yej wāļaj ipan cielo.

20 Iwán pēwa' iga nikpowa' itájtōļ Dios ipan altepe' Damasco. Después niajki Jerusalén iwán noyan ipan itaļ Judea. Iwán niktatapōwijkej nō yej ayéj judiyojmej. Nej nikijlijkej iga makikajtewakāñ iga kichiwaj yej ayēkti, iwán makicrēdōkañ Dios, iwán makichiwākanya yej yēkti iga manesi iga kipatákeja iwidajmej.

21 Inón iga judiyojmej nekītzkijkej ipan weyitiōpan, iwán kinekiáj manēmiktīkañ.

22 E' Dios nepalewīj, iwán este inānsan niktatapōwiáj la gente, yej motapialiáj iwán yej ayá' motapialiáj. Nikpowa kensan kijtojkej profētajmej iwán Moisés iga yawi mochīwati.

23 Yejemen kijtojkej iga Cristo kinkōchīwayaj iwán kimiktīayaj iwán yéj yej achto ojpa-isas, iwán yawi kipowati itájtōļ yej ken kuā' tētawíá iga wel mamosalvarōkañ judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej.

Pablo kiyōlyamanasneki el rey Agripa iga makitoka Cristo

24 Kuā' inón kijtoj Pablo iga motajtowilij, Festo kijtoj recio: —iTej, Pablo, anka ay'ya titajlanto'! Iga póxsanya timomachtij, inón iga ay'ya titajlanto'.

25 E' Pablo kijtoj:

—Ayéj iga ay'ya nitajlanto', rey Festo; majwa' nemi nikijtowa yej ayá' nemi niktēchīwa wāñ yej mela'ciertoj.

26 Nigaj ono' rey Agripa, yéj kimati nochi de inimej, inón iga animajmawi iga nikijtowa iyixtaj iga nikmati iga yéj nō kimati nochi, porque inin ayá' mo-ichtakachij.

27 In tej rey Agripa, ¿ix ticrēdowa yej kijtojkej profētajmej? Nej nikmati iga ticrēdowa.

28 Agripa kijtoj:

—Alin poliwiá iga tineyōlyamana iga nō maniktoka Cristo.

29 Pablo kijtoj:

—Dios makijto iga alin o komati, amo tejsan, sino que inochi nō yej nigaj nekaktokej mamochiwakāñ ken nej, e' amo ma-ilpitokāñ iga cadena.

30 Kuā' tami' inón kijtoj Pablo, el rey iwán el gobernador iwán Berenice, mokejketztejkej iwán nochi yej ompa ewatoyaj

31 iwán yajkij iyokamej iga motatapowitoj, mosepan-ijlijkej:

—Inín tağa' ayá' kichij nité yej ayękti yej kajasi iga mamomikti niga mamopresoįwi.

32 Iwán Agripa kijlij Festo:

—Inín tağa' wel katka momajkawaya siga ayá' kijtojka iga makijuzgaro rey César.

27

Pablo yawi weyi-ąltepe' Roma

1 Kuą' motajtołtįkeja iga neįtaniskeja Italia, Pablo iwán sekin presoįmej kitįtankej iwán se capitán yej itoķą' Julio yej kimandarowaj sekin isoldadoįmej rey César.

2 Niteįkajkej ipan weyi ąķął kan moketzaj ąķąłmej, inón ąltepe' itoķą' Adramitio. Inón weyi ąķął némiya kįsaya iga yawi ąten Asia. Teįkaj nowameį se yej itoķą' Aristarco yej ichan Tesalónica, yej ono' ipan estado de Macedonia.

3 Ipan se'ya día nasikeį se ąltepe' yej itoķą' Sidón kan moketza weyi ąķąłmej ompa inón capitán yej itoķą' Julio, kiyę'ita' Pablo, kimá' permiso iga makipaxąlowilįti iyamiįojmej, iga yejemeį maki-omemawįkan.

4 Después nikįskej Sidón, iwán nipanoįkej na' tajkótął* Chipre iga ompįgapa ayá' nikįxtajmakaj ejeka' yej paręį tajpaleį.

5 Nipanoįkej ipan lámą, itenoį ąltepeįmej yej itoķą' Cilicia iwán Panfilia. Iwán nasitoį ipan ąltepe' yej itoķą' Mira yej ono' ipan itął Licia.

6 Iwán yej kimandarowa soldadoįmej kasi' se weyi ąķął de Alejandría yej yawi Italia. Iwán ipan inón neįteįkawįłtįkej.

7 Mia' días noįłpameį niaįkij. Wąn nasikeį Gnido e' iįķonyą i'pasan niaįkij iga poįsan ejekataį. E' como nikįxnamikiaįpa ejeka' inón iga nipanoįkej iyįxtaj ąltepe' Salmón, nikyawaloįkej tajkótął yej itoķą' Creta.

8 Iwán iįķón i'san niaįkij, nikweya'kuikeį ąten este que nasikeį ipan se ąltepe' yej itoķą' Buenos Puertos, yej ono' itenoį ąltepe' yej itoķą' Lasea.

9 E' como nikpoloįkej mia' tiempo iga i'san niwąłkej ay'ya wel máį niawįį ipan weyi ąķął iga asitiwi' invierno kuą' poįsan ejekataį. Inón iga Pablo tanonotza',

10 iįķįn kijtoj:

—Nokniwan, nikita siga maįsan tiawįį, wel motzįnkuepa weyi ąķął. Poliwiį weyi ąķął iwán yej kiwiįga, iwán wel no teįemeį ti-ąmikij.

* 27:4 27:4 Xikita glosario "Tajkótął o Isla".

11 E' capitán yey kimandarowa soldadojmej akitajtolkuilij Pablo, máj kitajtolkuilij yey iteko weyi ákal iwán capitán yey kinentiaya ákal.

12 Iwán ompa Buenos Puertos kan moketza akalmej, kitakej iga awel onoskej kuá' pox ejekataj. Iwán nochi kijtojkej iga anka máj yekti iga makisakan ompa iwán mayakan altepe' Fenice kan moketza weyi akalmej. Fenice ono' ipan tajkotal Creta wan kipiá ome kan wel kijas akalmej, se al noroeste iwán se al suroeste iwán ompa wel kipanoltiskej kuá' ejekataj wan sektaj.

Ejeka' yey pox tajpalej ipan lámar

13 Iwán nemi pewayá se tonalejekatzin, inón iga kijtojkej welja sej ojkuíaj. Ojkuíkej, yajkij aten yey ono' Creta.

14 E' aya wejka yawij kuá' tzinti' se ejeka' yey poxsan tajpalej yey itoka' Nordeste wan kitopej ákal.

15 Iwán como inón weyi ákal kixnamiktiayapa ejeka', ay'ya wel máj niajkij, niájkijisan ken iga ejeka' kitopejtía weyi ákal.

16 Nipanojkej iyikan se tajkotaltzin yey itoka' Clauda. Ompa weyi ákal ayá' poxsan kiwitekiá ejeka'. Weyi ákal kitlantiwitziaya se akaltzin kan se wel momanawiá iwán yoli' nikakijkej akaltzin akalijti' iga amo maawetzi akaltzin.

17 Kuá' nikakijkeja in inón akaltzin, kitajko-ilpijkej inón weyi ákal iga maréjal amo makitapaná. Iwán kitemowilijkej tzotzolmej yey ajko pajpatajtiayaj ipan weyi ákal iga amo poxsan makitopewa ejeka' iga majmawikeja iwán iga amo kuakawiti weyi ákal ipan xalyoj yey itoka' Sirte. Iwán yajkij san ken inón weyi ákal kitopejtiajki ejeka'.

18 Ipan se'ya día, nentóyasan ejeka' yey tajpalej iwán pewa' iga kipajpatanaltijkej ipan lámar yey kiwigaya weyi ákal.

19 Ipan eyi días, nejemej nikijkixtilijkej inejkiyomej weyi ákal iwán nikpatanaltijkej ipan lámar.

20 Mia' día tamixtzaktoya anikitáyajo' tonati' niga sitalimej, iwán ayo' nikmatíaj siga nimomanawiyaj iga póxsanya nentoya ejeka' iwán tiawá'.

21 Kuá' kiwigaya mia' días iga ayo' nitakuayaj, Pablo moketza' tajkoyan kan onolo', kijtoj:

—Nokniwan, maséj annecredojkej ken nimitzijlijkej iga amo matikisakan Creta iga san timoknochiwakoj iwán timotapolowilikoj.

22 Inán nimitzijliáj iga amo ximajmawikan, ayagaj yawi mikiti, weyi ákal, kena yawi xixitiniti.

23 Pues yowan ne-ixnextilikoya se iyánel Dios, inón Dios yey noTeko yey niktoka.

24 Iwán el ángel ne-ijlij: “Amo ximajmawi Pablo, iga tiati iteñoj el rey César, iwán iga tej Dios yawij kimānawitij nõ inomej wej mowañ amonokej ipan weyi ákal.” Ijkón ne-ijlij el ángel.

25 Inón iga nimitzijliáj xipākikan, nej nimoconfiarowa ipan Dios iga yawi mochiwati ijkón ken ne-ijlij.

26 E' ejeka' yawi tetajkalitij ipan se tajkótal.

27 Nikuigáyaja catorce días iga nemi niawij. Nonoyaj ipan lámār wej itōkā' Adriático, nijnijiga newigayaj ejeka'. Tajkoyówal wej tekipanowaj ipan weyi ákal kitakej iga na'ya kiwiga talten.

28 Kimotakej ipan lámār wej iga wel makimedirokan iwejkatanka; kipiaya treinta y seis metros. Achi máj nejnenkej sej kimedirokej. Ompa sí kipiáyan veintisiete metro.

29 Iga majmawiáj iga wel motawitekij ipan te'ti, kima-jkawilijkej nawi anclas† itzinkóbapa weyi ákal iga ayo' manejnemi. Iwán ijkón majmatoyaj, kichakej este que matanesi.

30 Marinerojmej‡ kinekiáj macholokan. Inón iga pewa' iga kitemowiáj akaltzin kan momanawilo, kichichijtoyaj ken kuá' yawij kimajkawatij ancla ikuapan weyi ákal.

31 E' Pablo kijlij capitán wej itōkā' Julio iwán isoldadojmej: —Siga marinerojmej ayá' kawiskej ipan weyi ákal, amemen awel anmomanawiskej.

32 Iwán soldadojmej kitekilijkej reatajmej wej iga ilpitoya akaltzin iga mawétziya ipan a'ti.

33 Isajpa kuá' tanestiwí'o', Pablo tanonotza' iga nochi matakuaqan, kijtoj:

—Kiwigaya catorce días iga anemi ankochij niga ankikuaj nité.

34 Inón iga nimitzijliáj iga xitakuqan, iga ijkón wel anmomanawiskej. Nimitzijliáj iga nisé amotzónkal yawi poliwiti.

35 Kuá' inón kijtoj, Pablo kikui' se pan iwán kimá' gracias Dios iyixtaj wej ompa onokej, kiposte' iwán pe' iga takuaj.

36 Iwán nochi moyolkuikej iwán takuajkej nõ.

37 Iga nochi wej nonoyaj ipan weyi ákal doscientos setenta y seis.

38 Kuá' ixwikeja, kimojmotakej trigo lamarijti' iga maa-jkatiá weyi ákal.

Awetzi weyi ákal

† 27:29 27:29 Ancla se tepos wej chijto' ken akawalon wej tejtentito' imajma', kilpiliáj reata iwán kimotaj atampa iga kiketzeltiá ákal. ‡ 27:30 27:30 Marinerojmej: ijkón kijliáj tajtaga' wej kinentiayaj ákal.

³⁹ Kuá' tanesi', marinerojmej ayá' ta-ixtalijkej. Kitakej iga ono' playa kan xomoltito' lám̄ar. Iwán kijtojkej siga ompa wel kinejma'wigayaj weyi ákal.

⁴⁰ Kitekilijkej ancla irreatajyo iga welya mayawi weyi ákal, anclajmej ómpaya kawikej, iwán kikaxanilijkej remojmej yej iga kitenkuepaltiajpa weyi ákal. Kitejkawiltilijkej weyi ákal itzotzolyo yej yawi ikuapan. Ijkón iga niktechojtiajkij playa.

⁴¹ Nasitoj kan máj tajpalej iga mosekantiá ome corriente iwán weyi ákal kuakawito itzontekon ipan xalyoj yej ono' atampa. Niga weljo' molin. Iwán yej itzinkóbapa, pe' xixitini' iga tajpalej maréjal.

⁴² Soldadojmej kimiktijnekiáj p̄esojmej iga amo agaj maapatanticholo.

⁴³ E' yej kimandarowa soldadojmej akine' iga makimiktikan Pablo. Inón iga tatekimá' iga amo makimiktikan p̄esojmej, majwa' tatekimá' iga yej wel apatani, yejemen achto mamomotakan a-ijti' iga wel maasikanya ipan tajli.

⁴⁴ Iwán sekin, majkiltijkej ipan tablajmej o ipan itatajkolka weyi ákal. Ijkón nochí asikej ipan tatēn.

28

Pablo ipan tajkótal Malta

¹ Kuá' nonochimej nimomanawíjkeja, nikmatikej iga inón tajkótal* itoka' Malta.

² Yej ompa ichamej poxsan neomemawijkej nejemen. Kitakej ti'ti, iwán ne-ijlijkej iga manimoskōkan nonochimej, iga tiawataj iwán sektaj.

³ Iwán Pablo kipejpen kuajkuáwil yej waktō', iwán nemi kakiaya tiko. Ompa kistewa' sē kowa' ipan kuajkuáwil iga kimachilij iga nemi totōniá, iwán kimatankuaj Pablo.

⁴ Iwán yej ompa ichamej, kuá' kitakej iga kowa' pipilojtiká' ipan imá' Pablo, mojlíjkej yejémensan:

—Anka inín taga' tamiktij, malej momanawij ipan lám̄ar, e' anka todios yej tajuzgarowa akineki iga ma-isátoo'.

⁵ E' Pablo kitzejtzeloj imá', iwán kowa' wetzi' tiko wan atē kichiwilij.

⁶ Inomej gente kejlantoyaj iga yawi posawayati imá' o miktiwetzis. Kichakej, e' kuá' kitakej iga atē nemi kichiwiliá, kipatakej ken iga kejlamikiáj wan kijtojkej iga Pablo sē dios.

* 28:1 28:1 Xikita glosario "Tajkótal o Isla".

⁷ Ompa k̄an in̄on sucederoj, n̄a'san onoya it̄al se taga' yej it̄oka' Publio. Yěj yej kimandarowaya in̄on tajkót̄al. Neomemawijkej nejemen, iw̄an niye'onoyaj ich̄an eyi días.

⁸ Iw̄an itaj Publio wetztoya iga kawantoya, iw̄an kimakatoya k̄isalis. Pablo yajki kitato, iw̄an kūa' tami' ki-oradoj, kit̄alilij im̄a' iw̄an kachit̄altij.

⁹ Iga in̄on kichij, w̄alkej n̄o sekin yej ich̄amej in̄on tajkót̄al yej wet̄itokej, asikej k̄an ono' Pablo iw̄an achitiakej.

Pablo asi altepe' Roma

¹⁰ -

¹¹ Nonoyaj eyi mej ipan in̄on tajkót̄al. Iw̄an pox neye'itakej, iw̄an kūa' niawija nimajk̄ilt̄itij, nemajmakakej nochi yej niknekiskej ipan ojti. Nikuikej weyi ak̄al yej n̄o ompa onoya kūa' sektaj. In̄on weyi ak̄al w̄alaj altepe' Alejandría w̄an motokawij Cástor iw̄an Pólux.

¹² Iw̄an nasitoj k̄an moketza ak̄almej, it̄oka' Siracusa, ompa nikawikej eyi día.

¹³ Iw̄an niajkij tat̄en tat̄en este que nasikej k̄an moketzaj ak̄almej, ompa it̄oka' Regio. Ipan se'ya día, nentoya tonalejeka', iw̄an ipan se'ya día nasitoja ipan altepe' Puteoli.

¹⁴ Ompa nimasikej iw̄an sekin yej kitokaj Jesucristo. Yejemen ne-ijlijkej iga manikawikan iw̄amej se semana. Iw̄an despuéj niájkija Roma.

¹⁵ Yej kitokaj Jesucristo yej ich̄amej Roma ne-ixnamikikoj ipan ojti, iga kimatitoyaja iga niawij nasitij. Ne-ixnamikikoj iw̄amej k̄an kijliáj Foro de Apio iw̄an Tres Tabernas. Kūa' Pablo kita' tokniw̄an, pagui' iw̄an kimá' gracias Dios.

¹⁶ Kūa' nasikeja Roma, el capitán kentregaroj p̄resoymej ijefej yej tacuidarowaj. E' Pablo kiyokatijkej, kit̄alkej sesan soldado yej makitzto.

Pablo kipowiliá itájt̄ol Jesús yej ich̄amej Roma

¹⁷ Kūa' kiwigaya eyi día iga nasikej, Pablo kinechkoj judiyojmej yej ompa ich̄amej Roma yej máj tayakantokej iw̄an kijlijkej:

—Nokniw̄an, malej iga nej ayá' nikchiwilij yej ayekti judiyojmej, niga nikmalijlij ken tamachtiajay to-ikyapatajw̄an, e' nek̄itzkijkej Jerusalén iw̄an nek̄ajtejkej ipan im̄amej romanojmej.

¹⁸ Iw̄an kūa' netajtajtankej, kinekiáj manemajkawakan iga ayá' neasilijkej tejté yej kajasi iga manemiktikan.

¹⁹ E' judiyojmej akinekikej manemajkawakan, in̄on iga niktajtan, manejuzgaro el rey César, malej iga nej anikpiá nité yej nikijtowa icontraj nogentej.

20 Inón iga nimitznótzkej. Niknekiá manimitzitaқан iwán manimitztatapowıkan iga tikmatij iga tejemej yej ti-israelıtajmej tikchıxtokej iga timomañawıskej kua' wı' toTeko, inón nikpowa, iwán inón iga ne-ılpitokej iga cadena.

21 Iwán kijlijkej:

—Nejemej ayá' nemi nemakaj nisé ama' yej mawıki de Judea yej matajto iga tej, iwán nisé tokñıwan judiyojmej anemi wı' ne-ıjlıkij iga tikchij yej ayektı.

22 Niknekij manikakıkan te tikijtowa tej iga nikmatij iga nóyansan maıtajtowaj de inın nuevo grupo yej nemi tikchıwa.

23 İjkón iga kitálkej se día iga yawij monechkótij. Iwán poxsan asıló' kan Pablo onoya, iwán desde yowalti' iwán este tióta' tajtojtoya ken iga Dios reınarowa. Kinekiá makiyolıyamañakan ipan ıley Moisés iwán yej kıkıuılojkej profetajmej iga makicredokan Jesús.

24 Iwán sekin kitajtolkuıkej Pablo iwán sekin ayá'.

25 Iwán como ayá' sesan ıyalmajmej kipiayaj, pewayej iga kıkıiskej. Iwán Pablo kijtoj:

—Ómpaya ken el Espíritu Santo kijlij to-ıkyapatajwan ipan profeta Isaías, kijtoj:

26 Xaj xıkıjlıtij inomej gente:

Ankıkakiskej, e' ayá' ankımatiskej te kijtojneki.

Ankıtaskej, e' ayá' ankıxmatiskej.

27 Iga inımej poxsan moyoltakuawılijkej,

ayá' ye'takakij,

ıjıxtzaktokaj;

ıga amo matachakan ıga ıyıxmej,

nıga matakakıkan ıga ınakasmej,

nıga ipan ıyalmajmej wel makentenderokan,

nıga mawıtzekın notenoj ıga manıkachıtıltıkan.

28 Inán sı, xıkmatıkan ıga yawı mopowılıtı itájtól Dios ıga mamosalvarokın yej ayéj judiyojmej. Yejemen kena yawıj kıkakitij.

29 Kua' Pablo tami' kijtoj inón, judiyojmej poxsan mosep-ankuesojtıajkij.

30 Pablo kawi' ome años ipan inón kajlı yej kıtakejtoya iwán yej kı-omemawıya nochi yej yawı kıtatij.

31 Iwán ayagaj te kıjlıya ıga kıpowaya ken ıga reınarowa Dios iwán tanextılıya itájtól toTeko Jesucristo.

Ama' yej kijekuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Roma Romanos

Pablo kijekuilowiliá tokniwan yej kitokaj Cristo yej ichamej Roma

¹ Nej niPablo, nikchjwa ken netekimaka Jesucristo.* Dios nenotza' iwán netapejpen iga manimochjwa iyapóstol† iga manikpowa ye'noticiaj yej tasalvarowa.

² Dios ipan profetajmej‡ ikyay tamatiltij iga asis inin ye'noticiaj, ijkón ijkulijto' ipan itájtól Dios,

³ ompa pan ye'noticiaj tajtowa de toTeko Jesucristo yej Dios iPiltzín, yej naceroko pan ipilowampa ipilowan el rey David.

⁴ Iwán Dios kijtoj iga Jesucristo yéj iPiltzín iwán kimá' poder, ken iyEspíritoj Dios tanextilij iga ki-ojpa-ixitij kan miktoya.

⁵ Jesucristo netapejpen iga manimochjwa iyapóstol iga mania' ipan nochi paismej iga makicredokan, iwán makichjwakan nochi ken Dios kineki.

⁶ Iwán amejemenwa' in sekin de inomej yej Dios kinotza' iga ximochjwakan itatki Jesucristo.

⁷ Nimitzijekuilowiliáj amonochin amejemen yej anchantitokej ipan weyi-altepe' Roma. Amejemen yej Dios mitznej, iwán mitzapejpenkej iga ximochjwakan itatki. Dios yej toTaj wan toTeko Jesucristo mamitzmakakan yej yekti iwán makichjwa iga xonokan tamelá.

Pablo paxalojneki Roma

⁸ Achto nikmaka gracias Dios ipan itoka' Jesucristo iga nochi amejemen, iga noyan mojtowa iga anmoconfiarojtokej ipan Cristo.

⁹ Dios kita iga ayí' nikajtewa iga niktajtaniliá iga mamitzpalewikan amejemen. Nikyolmaka iga nitekipanowa iga Dios iga nikpojto' ye'noticiaj de iPiltzín.

¹⁰ Nochipa niktajtaniliá Dios siga yéj kineki, wel mania' manimitzpaxalowilitij.

¹¹ Iga pox nimitzitasnej iga wel manimitzpalewikan pan Dios itájtól, iga máj ximoconfiarokan pan Dios;

¹² ken tikjtojaw, matimosepan-palewikan iga majya sej matimoconfiarokan ipan toTeko.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Cristo". † 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol". ‡ 1:2 1:2 Xikita glosario "Profeta".

13 Nokñiwan, xikmatikan iga mia' vej nikne' manimitz-itatij, e' este inán awelsan nia. Niajneki pan amoaltepe' Roma iga manikpowa itájtł Dios iga makicredokan mia', kensan nikchij kajkan nikpowilij sekin yej ayéj judiyojmej.

14 Nikmachiliá ken nikdeberowa Dios, inón iga manikuiguili Dios itájtł nochi gente, yej griegojmej iwán yej ayéj, yej tejté iteki o ayá'.

15 Inán pox nikyolmakato' iga manikpowati ye'noticiaj iga nochi yej anchantitokej Roma.

Itájtł Dios tasalvarowa

16 Ayá' nipinawa iga nikpowa ye'noticiaj, iga inón tájtł ipoder Dios iga kisalvarowa nochi yej yéj kicredowa; achto judiyojmej iwán no yej ayéj.

17 Ipan inín ye'noticiaj tenextiliá iga san ticredowaj iwán timoconfiarowaj ipan Cristo, teye'ita Dios. Kan ijkuilijto' ijkín kijtowa: "Yej kichíwa ken kineki Dios, Dios kiyé'ita iwán yawi onoti nochipa wan yéj."

Tonochimej ayompa tikchitokej

18 Inón iga Dios kinextiá desde ipan cielo iga kikuesowilijto' inomej yej kichitokej yej ayékti, iga ijkón kichíwaj, kitzakuiliáj iga sekin makixmatikan Dios.

19 Yejemej kimatij yej wel momati de Dios, iga Dios imatika kinextilíjkeja;

20 puej Dios awel tikitaj, e' wel tikixmatij pan yej kichij. Este kuá'san Dios kichij inín tajli, ompa monojma-ita' iga yéj nokta Dios iwán nochi wel kichíwa; inón iga yejemej awel motajtowiliskej.

21 Puej malej iga kimatiayaj iga ono' Dios, e' ayá' kiweyimatiltijkej ken Dios, niga kimakakej gracias. Majwa' kejlamikij yej ajayékti, iwán yolpoliwikej ken se yej ayá' ye'tajlamiki.

22 Kijtowaj iga nochi kimatij, e' xetoktikej.

23 Kikajtejkej yej mela'Dios, yej nochi wel kichíwa, wan ayi'pa miki, iga kiweyimatiltiáj idolojmej yej tamachíwal. Ono' ídolo yej tacháj ken taga', e' taga' míkisan, ono' ídolo yej tacháj ken toto', ono' ídolo yej tacháj ken yej moelwawatatzowaj iwán ono' ídolo yej tacháj ken yolcamej yej nawí iyikxi.

24 Inón iga Dios kisenkokajtej inomej iga makichíwakan yej pox ayékti, yej kejlamikij iga makichíwakan. Iwán yejémensan mosepanchíwilijkej yej poxsan ajayékti yej este tipinawaj iga tikitaj.

25 Inomej ayá' kikuikej iyojwi Dios, majwa' mokajkayajkej ipan yej ayéj ye'ohti iga kiweyimatiltijkej yej Diospa kichij,

en lugar iga makiweyimatĩtĩkan Dios, yej nochi kichij, yej kajasi iga mamoweyimatĩti nochipa. Ijkónyawa'.

²⁶ Inón iga Dios kisenkokajte inomej iga makichiwakan ken kineki iyalmajmej, iga siwatkej ayo' motekayaj iwán taga', iga motekáyaja iwán yej siwa' nò iga kichiwaj yej ayekti.

²⁷ Iwán ijkonsan nò tajtaga' kikajtejkej iga motekaj iwán siwa', iga motekaj iwán itaga-ikniwan iga kichiwaj yej ayekti. Poxsan molewijkej se' iwán se', iwán Dios kicas-tigaroj inomej iga mosepanchĩwiliáj yej ayekti.

²⁸ Iwán yejemen ay'ya kinekikej nité wan Dios. Dios kisenkokajte inomej iga makichiwakan kensan kineki iyalmajmej iga makichiwakan yej ayekti.

²⁹ Nochipa kichiwaj nochi yej ayekti, masij wan yej ayá' iwán namiktitokej, motekaj iwán itaga-iknin, kipoxnekij tomĩn, namolnemij, ta-ixitaj, tamiktiáj, mokesowaj, takajkawaj iwán kejlamikij iga kichiwaj yej ayekti.

³⁰ Tapopowaj, tapantiáj, kijiay Dios, taajawaj, moweyimatij, mokichmatij, pox welitij iga kichiwaj yej ayekti, akichiwaj ken kitekimakaj itajmej.

³¹ Xetoktikej, kijtowaj tejté iwán akichiwaj, ayéj te-ijiknimej, poxsamej iwán ayá' ta-ikneliáj.

³² Yejemej kimatij yej Dios tatekimaka iga mamochiwa, kimatij iga yej kichiwaj yej ayekti, kajasi iga mamikikan, e' malej ijkón, majsan kichiwaj, wan este kiyé'itaj kuá' kitaj agaj kichíwa yej ayekti.

2

Dios tajuzgarowa ken kajasi

¹ Kuá' tikijliá se' iga kichij yej ayekti, mogánajsan timotikomota iga tej nò tikchijto' ijkón ken se' nemi tikjuzgarowa. Inón iga ay'ya wel timotajtowilij, a'san nesi in tej.

² E' tikmatij iga Dios kichíwa ken kajasi kuá' kijuzgarowa inomej yej ijkón kichiwaj.

³ Tej yej tikijliá sekin iga kichiwaj yej ayekti iwán tej nò tikchíwa ijkón, tej an tikijtowa anka wel timiyanas iyixtaj Dios kuá' tajuzgaroj

⁴ ¿Anka tikijiya yej Dios mitzmaka iga Dios pox tachokiliá wan ayá' nimanín kuesiwi? ¿Ix atikmati iga pox ta-icneliá iga mitznextiliá iga xikajtewa iga tikchíwa yej ayekti?

⁵ E' tej timoyoltakuawiliá, iwán ayá' tikneki tikajtewa iga tikchíwa yej ayekti. Inón iga nemi tikuesowa Dios iwán mogánajsan nemi timochiwiliá iga mamitzjuzgarokan kuá' keman Dios wĩ' iga tacastigaroki ken kajasi.

⁶ Iwán yawi kixtawati sejsé kensan kichij.

⁷ Ono' yej nochipa kitēmowaj iga kichiwaj yej yekti iga Dios makiye'ita. Dios yawi kitaliti inomej iga iyixtaj maye'onokan nochipa iwán nochipa onoskej wan yéj.

⁸ E' Dios kuesiwi iwán yawi kicastigaroti yej ayompa kichijtokej iwán iga ayá' kinekij makichiwakan ken Dios kineki, majwa' kichiwaj yej ayekti.

⁹ Yawij kinkochiwatij iwán yawij moyolmiktijij nochi yej kichiwaj yej ayekti; achto judiyojmej iwán nō yej ayéj.

¹⁰ Dios yawi kitaliti iga iyixtaj maye'onokan, iwán mapaktokan wan maonokan tamelá nochi yej kichiwaj yej yekti; achto judiyojmej iwán nō yej ayéj.

¹¹ Iga Dios ayá' sesan kiye'ita.

¹² Inochi yej kichiwaj yej ayekti, yej ayá' kixmatikej iley Moisés ijkón mikiskej; iwán yej kixmatikej iley Moisés iwán kichiwaskkej yej ayekti; iga inón ley yawij kijuzgarotij.

¹³ Iga Dios awal kiye'itas inomej yej iga san kikakij iley Moisés, yéj kiye'ita yej kichiwaj ken kijtowa inón ley.

¹⁴ Kuá' inomej gente yej ayéj judiyojmej, kichiwaj ken kijtowa la ley, malej iga ayá' kixmatij inón ley. Yejémensan iseltimej kichiwaj ken la ley tatekimaka;

¹⁵ iga ken nemij kinextiáj iga ijkuilijto' se ley ipan iyalmajmej, iwán momachiliáj siga kichijkej yej yekti o ayekti.

¹⁶ Inín mochijas inón día kuá' Dios kimakas iga Jesucristo makijuzgaro inewi yej kichtakachijkej nochi tokniwan, kensan kijtowa ye'noticiaj yej nej nikpowa.

Judiyojmej iwán iley Moisés

¹⁷ Tej yej timokichmati iga tijudiyoj, iwán tikchiwa ken kijtowa iley Moisés, iwán timoweyimati iga tiye'ono' iwán Dios.

¹⁸ Tej yej tikijtowa iga tikmati katiá yej Diospa kineki iga mamochiwa, iwán la ley mitznextiliá iga wel tikye'tapejpena katiapa yej yekti.

¹⁹ Timomachiliá iga wel tikye'ojkuiltiá yej ayá' ye'nemij iwán ken tiktawia yej onokej ken kan takomichkan.

²⁰ Tikijtowa iga wel tikmachiá yej ayá' kixmatij itajtōl Dios, iwán yej némi-o' pewa kixmati iyojwi Dios, iga san tikpiá la ley iwán timomachiliá iga tej yej wel titamachiá nokta.

²¹ Tej yej tikmachiá se', ¿ix ayá' achto tej ximomachi? Tej titamachiá iga amo matachtekilo, ¿in tej, te iga titachteki?

²² Tej tikijtowa iga ayekti iga yej namiktito' mayawi wan se', ¿in tej, te iga ijkón tikchiwa? Siga tej tikijiya idolojmej, ¿te iga titachteki ipan itiopamej idolojmej?

²³ Timoweyimati iga tikpiá la ley, e' tikajawilmati Dios iga ayá' tikchíwa ken tatekimaka la ley.

²⁴ Yej ígawa' ijkín kijtowa kan ijkuilijto': "Amotechko amejemen iga yej ayéj judiyojmej kipopowaj Dios."

²⁵ Melá'wa' siga timocircuncidarowa,* mitzpalewiá achi, e' siga tikchíjto'san ken tatekimaka iley Moisés; e' siga ayá' tikchíwa nochi, ken tikita ayá' timocircuncidaroj.

²⁶ Iwán siga yej ayá' ono' circuncidado makichíwa ken tatekimaka la ley, inón mo-itas ken tikita yej mocircuncidaroj, malej iga ayá' ono' circuncidado.

²⁷ Iwán yej ayá' ono' circuncidado, iga ayá' tekto' ikajlo', iwán makichíwa ken tatekimaka la ley, yéj yawi mitzjuzgaroti iga ayá' tikchíwa ken kijtowaj la ley, malej iga tikpiá la ley iwán tonon' circuncidado.

²⁸ Se ayéj judío iga san ijkón nesí, malej se mamocircuncidaro, iga mamoteki ipan ikajlo'.

²⁹ Majwa' yej mela'judiyoj kicredowa Dios este ipan iyalmaj, wan yej ono' circuncidado ayejsan ipan ikajlo' sino que no este ipan iyalmaj, iwán inón awel kichíwa la ley, sino que iyEspíritoj Dios. Yej ijkón ono', Dios kiyé'ita malej iga tajtaga' ayá' kiyé'itaj.

3

¹ ¿Te motaniliá siga se majudiyoj?, ¿o te motaniliá siga se maono circuncidado?*

² Poxsan, iwán ono' mia' yej wel nimitznextiliá iga ijkón nokta; achto nimitzijliáj iga Dios kiyé'ita' judiyojmej iwán kimá' iley.

³ ¿Te kichij siga sekin de yejemej kikajtewaj iga moconfiarowaj ipan Dios? ¿Ix iga inonsan Dios kikajtewas iga kichíwas yej kijtoj?

⁴ ¡Ayéj ijkón! Majwa' Dios kichíwa nochi kensan kijtoj, malej iga nochi tajtaga' matakajkayawakan; iga kan ijkuilijto' itájtol Dios kijtowa:

Pan motájtol nesís iga ompay ken tikijtowa, iwán tiktanilij yej mitztelwiskej.

⁵ Kuá' tikchíwaj yej ayékti, tiknextiáj iga Dios kajasi makuesiwi iwán matecastigaró. ¿Ix wel iga inón tikijtowaj iga Dios kichíwa yej ayékti kuá' tecastigarowa? (Nemi nitajtowa ken se taga' tajlamiki.)

⁶ ¡Ayéj ijkón! Siga Dios katka kichíwaya yej ayékti, ¿kén wel kijuzgaroj nochi yej onokej ipan inín tajli?

* 2:25 2:25 Xikita glosario "Circuncisión".

* 3:1 3:1 Xikita glosario "Circuncisión".

⁷ Ono' sekin nɔ yej ayá' ye'tajlamikij yej kijtowaj: "Kua' nej nitakajkawawa, máj neši iga kajasi iga Dios mamowey-imaṭṭi iga yéj ayí' takajkawawa. Wel an nikijtowa, ¿te iga Dios mane-ítao' ken se yej ayékti kichíwa?"

⁸ Siga ijkón, ¿te iga ayá' tikjtoskej iga matikchíwakan yej ayékti iga mawiki yej yékti? Ken nejemej sekin nepantiáj iga ijkón nitamachtiáj. Inomej yej ijkón nepantiáj, kajasi iga Dios makicastigaro.

Ateyi nisé yej maye'nemi

⁹ ¿Kéntaj? ¿Ix tejemen judiyojmej yej máj tiye'nemij que yejemej? ¡Ayéj ijkón! Nimitznexṭilíjkeja iga kensan judiyojmej kensan yej ayéj, nɔ kichijtokej yej ayékti.

¹⁰ Kan ijkulijto' itájtɔl Dios kijtowa:

Ateyi nisé yej ye'nemi, nisé nokta;

¹¹ Ateyi ni agaj yej kimatisneki yej yékti,

niga yej kitemowa Dios iga makitoka iyojwi.

¹² Inewi kışkej ipan ye'oṭti, iwán inochi momela'pojpolojkej.

Ateyi yej kichíwa yej yékti, ateyi nisé nokta.

¹³ Itoskamej ken tikita animajxapo' yej tentapojto';

iga ompa kışaj ken iga takajkawawaj.

Itajtɔlmej yej kışaj ipan itemej kualo ken tikita kowa' iyayo.

¹⁴ San kijtojtokej yej ajayékti iwán san tayɔlmiktijtokej.

¹⁵ Nimanınsan kuesiwij este wel tamiktiáj;

¹⁶ san kan iga yawij, tapolowaj iwán tayɔlmiktiáj,

¹⁷ iwán ayá' kışmatij oṭti yej tenexṭiliá iga matonokan tamelá.

¹⁸ Ni alın ayá' kimajmawiliáj Dios.

¹⁹ Nochi inın ijkulijto' ipan itájtɔl Dios. Tikmatij iga yej kipiáj iley Dios makichíwakan ken kijtowa. E', como ayá' kichíwaj, ayagaj wel kijtowa iga ye'nemi, iga ipan inın ley neši iga tonochın ayompa tinemij wın kajasi iga Dios matecastigaro.

²⁰ Ayagaj wel ye'ono iyixtaj Dios iga san kichíwa ken kijtowa la ley, iga la ley tenexṭiliajsan iga tonochın tikchíwaj yej ayékti.

Se wel momanawiá iga san moconfiarowa ipan Jesucristo

²¹ E' inán Dios tenexṭiliá ken iga wel tiye'onoj iyixtaj yéj, ayéj iga tikchíwaj ken kijtowa la ley; inın wel timomachtiáj kan ijkulijto' pan la ley iwán kan kijkuilojkej profetajmej.

²² Yej moconfiarowa ipan Jesucristo, Dios nochi kiyé'ita, a'san neši yej kicredowaj ipan yéj.

²³ Tonochın tikchijkej yej ayékti iwán inón iga timoyokati-
jtokej wın Dios.

²⁴ E' Dios kiyokachij iga matiye'onokan iyixtaj iga san techokiliá. Te-ikneñij iwán temanawij iga Jesucristo migui' iga tejemej.

²⁵ Dios kititan iPiltzın iga mikiko; kitoyaj iyesyó iga totechko iga wel mateperdonarowili yej tikchijkej yej ayękti. Inón teperdonarowiliá iga san ticredowaj ipan Cristo. Ijkón Dios kichij yej yekti iga kiperdonaró yej ikyay la gente kichijkej yej ayękti.

²⁶ Inán iga Cristo migui' tenęxtiliá iga nochi yej ayękti kichijkej la gente, kiperdonarowilįkeja. Iwán momela'mati iga ijkonya nokta ken Dios tajuzgarowa, iga ayo' kejlanto' yej ayękti yej kichijkej yej inán moconfiarowaj ipan Jesucristo.

²⁷ ¿Kántaj kawı iga pox timokichmatij iyixtaj Dios? Tami'ya. ¿Te iga an? Ayéj iga tikchijkej ken kijtowa la ley, majwa' iga ticredójkejsan.

²⁸ Ijkón tikawij; se wel ye'ono iyixtaj Dios iga kicredowa Jesucristo, ayéj iga kichıwa ken kijtowa la ley.

²⁹ ¿In Dios, ix iDiossan judiyojmej? ¿Ix ayéj iDios nó yej ayéj judiyojmej? Kena, yejemen nó.

³⁰ Iga Dios sesan ono' iwán kichıwas iga nochi maye'onokan iyixtaj yej iga san moconfiarowaj ipan, atę kichij siga judiyojmej o ayéj.

³¹ Iga timoconfiarowaj ipan Cristo, ¿ix ay'ya te iteki la ley? ¡Ayéj ijkón! Majwa' tiknęxtiáj te nokta iteki la ley.

4

Matimixkuıtikan pan yej kichij Abraham

¹ ¿Inán te tikijoskej, te motanilij to-ikyapatajwewej Abraham?

² Siga Dios kiye'ita' Abraham iga san yej kichij, kajasi iga mamoweyimati, e' Abraham ayı' moweyimati' iyixtaj Dios.

³ Puej ¿te kijtowa kan ijkuilijto' itájtól Dios? "Dios kiye'ita' Abraham ken se yej akichij yej ayękti iga moconfiaró ipan Dios."

⁴ E' siga se tekipanowa, itomın ayá' san kipetzmakaj, majwa' kajasi iga makimakakan iga tatánija.

⁵ E' siga agaj yej niga te kichıwa iga maye'nemi iwán kicredowa ipan Dios iga yej wel kiye'itas, Dios kiye'ita iga san kicredowa ipan yej.

⁶ Ijkonsan nó kijtowa David iga mapaki yej Dios kiye'ita, malej iga ayá' kichij nitę iga makiye'ita.

⁷ David kijtoj:

Yolpaktókeja yej Dios kiperdonarowilįja yej kichijkej yej ayękti iwán kelkawilįja yej ayompa kichijkej.

⁸ Yǒlpakto' taga' yej toTęko ay'ya kejlāmikiliá inón yej ayękti kichij.

⁹ ¿Ix yǒlpaktokej inómejsan yej onokej circuncidado, o nǒ yǒlpaktokej yej ayá' onokej circuncidado? Tikitákeja iga Dios kiye'ita' Abraham ken sę yej akichij yej ayękti iga moconfiárojsan ipan Dios.

¹⁰ E' ¿kęman ijkón kita'? ¿Ix kuą' Abraham onoyay circuncidado, o kuą' aya? Áchtosan, kuą' aya mocircuncidařowa.

¹¹ Iwán Abraham mocircuncidařoj iga manęsi iga Dios ki-omemáwija ken sę yej ye'nemi, iga san moconfiároj ipan Dios. Ijkón iga Abraham mochij ken tętajwěj de inochi yej moconfiárowaj ipan Dios, malej iga ayá' onokej circuncidado; ijkón Dios kita nochi inómej ken kuą' ayá' kichijkej yej ayękti.

¹² Abraham nǒ tętajwewej de inómej yej onokej circuncidado, e' yej nǒ moconfiárowaj kensan totajwewej Abraham moconfiároj kuą' aya onoya circuncidado.

Dios kichíwa yej kijtoj iga sę moconfiárowasan ípan

¹³ Pues Dios kijlij Abraham iwán ipilówampa ipilowan iga yejemen yawij kimakatij nochi tajli iga mamochíwa itatkimej. E' inín mochij ayéj iga Abraham kichijtoya ken kijtowa la ley, sino que iga moconfiároj ipan Dios, iwán Dios kita' Abraham kenkuą' ayá' kichij nité yej ayękti.

¹⁴ Siga katka yejsan kichíwaj ken kijtowa la ley kimakaskej yej Dios kijtoj, báldejsan iga timoconfiárowaj ipan Dios. Iwán ay'ya valerǒj yej Dios kijtoj iga tęmakas.

¹⁵ Iga atikchíwaj ken kijtowa la ley, kajasi iga matecastigarǒkan; e' kan ateyi la ley, ayagaj itechko iga akichíwa ken tatekimaka la ley.

¹⁶ Inón iga yej Dios kijlij Abraham iga kimakaskej nochi ipilowan ipilówampa, san kipetzmakaskej iga Abraham moconfiároj ipan yéj. Ijkón nochi ipilowan ipilówampa Abraham kimatij iga kimakaskej yej Dios kijtoj; ayéj iga yejsan kichíwaj ken kijtowa la ley, sino que nǒ iga nochi yej kicřadowaj ken kicř DOJ Abraham. Yéj mochij tętaj iga nochi tejemej.

¹⁷ Itájtǒl Dios tajtowa de Abraham: “Tej nimitztǎlij iga itętajwewej mia' naciómej.” Inín itájtǒl, Dios kimá' Abraham iga Abraham kicř DOJ ipan Dios yej wel ki-ojpa-ixitiá yej miktokej, iwán iga itájtǒl kichíwa yej aya teyi.

¹⁸ Malej iga nešiá iga isiwa' akitaya ipiltzın, Abraham kicř DOJ iga mochíwas nochi yej Dios kijlij. Ijkón iga mochij “tętaj iga mia' paįsmej”, ijkón ken Dios kijlij: “Poxsan piwis ipilowan mopilowan.”

19 Abraham ayá' kikajtej iga moconfiaroj ipan Dios, malej iga kipiayay ken cien años, iwán yéj kimatiá iga yéj iwán Sara ayo' wejka iga mikiaja wán poxsan yolejkej iga makiapiakan ipilowan.

20 Yéj ayá' kijtoj iga akicredowa yej Dios kijlij, majwa' moconfiaroj poxsan ipan itájtól Dios iwán kiweyimatiltij,

21 kimela'mati iga Dios wel kichíwa inewi yej kijlij.

22 Inón iga Dios kita' Abraham ken se yej ye'nemi iyixtaj iga moconfiaroj ipan yéj.

23 Iwán ayejsan iga Abraham inín mo-ijkuiloj iga Dios kita' ken se yej ye'nemi iyixtaj;

24 sino iga tejemen nõ. Puej Dios nõ te-ita ken yej tiye'nemij iyixtaj iga timoconfiarowaj ipan yéj, yej ki-ojpa-ixitij Jesús toTeko.

25 Dios kine' iga makimiktikan Jesús iga yej tikchijkej yej ayekti, iwán ki-ojpa-ixitij iga matiye'onokan iyixtaj yéj.

5

Wel tiye'onokej iyixtaj Dios

1 Inán welja teye'ita Dios iga timoconfiarowaj ipan yéj, tonókeja tamelá wán yéj iga yej kichij toTeko Jesucristo iga tejemen.

2 Inán iga timoconfiarojkej ipan Cristo, tikmatij iga Dios te-ikneliá iga welya tiye'onoj iyixtaj. Iwán tipakij iga tikmatij iga wí' día kuá' tikitaskkej yej yekti yej Dios temakas.

3 Iwán ayejsan iga inón tipaktokej, sino que nõ tipakij kuá' te-iknochiwaj, iga tikmatij iga kuá' te-iknochiwaj ompa timomachtíaj ken iga wel matikijyowikan kuá' te-iknochiwaj.

4 Iwán iga tikijyowiáj kuá' te-iknochiwaj, Dios teye'ita, iwán siga teye'ita Dios, wel tikmatij iga keman tonoskej íwan.

5 Iwán iga tikmatij iga keman tonoskej íwan, ayá' tipinawaj iga tikmatij iga temá' iyEspíritoj yej tenextiliá ken iga yéj tepoxchokiliá.

6 Kuá' awel timomanawiayaj toganaj, íkuá'wa' in Cristo migui' iga tejemen yej tikchiwaj yej ayekti.

7 Ayí' agaj kiyolmaka iga mamiki iga se', niga wel miki iga se yej ye'nemi; anka wel ono se yej wel mamiki iga se yej mela'ye'nemi nokta.

8 E', Dios tenextiliá iga tepoxchokiliá iga Cristo migui' iga tejemen, malej iga tikchijtokej yej ayekti.

9 Inán Dios teye'ita iga Cristo kitoyaj iyeyso kuá' migui' iga tejemen; majya sej Cristo wel temanawij kuá' Dios kuesiwis wán kicastigaroj yej ayompa nemij.

10 Siga kuꝗ' tejemej aya teyē'itaya Dios, Cristo kichij iga teyē'itaya iga mi' iga tejemej, kuantí máj iga inán teyē'itaya, nō tēsālvarowa iga Cristo ojpa-isa' sej.

11 Ayejsan iga inón, sino que nō tipáktokoj ipan Dios iga ticredowaj pan toTēko Jesucristo, iwán iga Cristo kichij iga matonokan tamelá wan Dios.

Adán iwán Cristo

12 Ijkón inán, iga itechko sē taga' yej akichij ken Dios kine', ómpaya pēwa' iga mochīwa yej ayēkti ipan inín tajli, inón iga mikilo, iwán inán nochi miki iga nochi kichīwaj yej ayēkti.

13 Áchtosan kuꝗ' aya onoya ley, mochijtoyay yej ayēkti ipan inín tajli; e' kuꝗ' ateyi ley, ayagaj wel kitelwiá iga kichijto' yej ayēkti.

14 Desde iga onoya Adán este iga Dios kimá' ley in Moisés, mikikej nochi gente. Mikikej malej iga ayá' kiyokachijkej yej Dios kijtoj iga amo mamochīwa; Adán, kena, kiyokachij yej Dios kijtoj iga amo mamochīwa.

Wel mojtowa iga Adán achi ijkómpasan ken Cristo.

15 E' yej kichij Adán awel tikijtowaj iga ijkómpasan iwán inón yej Dios tēpetzmakokawij. Iga itechko Adán mia' mikikej, e' majya sej Jesucristo isēlti kichij iga Dios mateyē'ita iwán tēmakokawij iga tēsālvarowa.

16 Inón yej Adán kichij yej ayēkti, awel tikijtowa iga ijkómpasan ken imakoka Dios yej tēmaka iga tēsālvarowa. Iga sē yej Adán kichij yej ayēkti, mojtowa iga kajasi iga nochi mamocastigaro; e' imakoka Dios kichīwa iga wel teyē'ita, malej iga tikchijkej mia' yej ayēkti

17 Puej siga itechko sēsan taga' yej kichij yej ayēkti, nochi gente miki; iga yej kichij se' taga' yej itōkǎ' Jesucristo, majya sej wel tēpalēwiá iga ayí' timikiskej iga Dios te-ikneliá.

18 Ijkón ken itechko Adán iga kichij yej ayēkti, nochi gente mikij, ijkónsan nō iga Cristo yej kichij yej pox yēkti, kichij iga Dios makiyē'ita nochi gente wan maonokan iwán nochipa.

19 Ken tikijtowaj igan sē taga' ayá' tacredoj iga kichij yej ayēkti, nochi kimopa'; ijkónsan nō iga sē taga' yej itōkǎ' Jesús tacredoj, kichij iga Dios makiyē'ita pox miakejmej.

20 Dios kimá' iley Moisés iga matikmatikan iga tikchīwaj yej ayēkti. E' malej iga pox neši iga mochīwa yej ayēkti, majya sej Dios kinextij iga te-ikneliá.

21 Ijkón iga nochi tejemen tikchīwaj yej ayēkti, iwán inón iga nochi timikij; e' inán iga Dios pox te-ikneliá iwán teyē'ita iga timoconfiarowaj pan toTēko Jesucristo, nochipa tonoskej wan yéj.

6

Tisenmikíkeja iwán Cristo, ijkonsan nō íwān tisen-ojpa-isaskej

¹ ¿Tē tikijtoskej? ¿Ix tikteki'chijoskej yej ayēkti iga Dios majo' mateperdonaro?

² ¡Ayá'! Tejemēn ken kuā' timikíkeja iga tikajtējkeja iga tiktekichiwaj yej ayēkti; ¿kén weljo' matikchijtokānsan yej ayēkti?

³ ¿Ix ayá' ankimatij iga yej timobautizarojkej* iga ticrēdojkej ipan Cristo Jesús, nō ken kuā' tisenmikíkeja íwān?

⁴ Iga kuā' timobautizarojkej, íkuā' timosentōkkej íwān. Ijkón ken toTaj ki-ojpa-ixitij Cristo iga iweyi poder, ijkon inān teojpa-ixitij iga matiye'nemikānya pan iyojwi.

⁵ Siga kuā' timobautizarojkej, tisenmikíkeja iwán Cristo, ijkonsan nō íwān tisen-ojpa-isaskej.

⁶ Tikmatij iga to-ikyapanemilis moclavaroj wān Cristo ipan cruz, iga inōn yej teyoltilānaya iga matikchiwakan yej ayēkti mamikiya iga ayo' māj matikchijtokān yej ayēkti.

⁷ Yej mi'ya, ayo' kichīwa yej ayēkti.

⁸ Siga tisenmikíkeja iwán Cristo, tikmatij nō iga tonoskej íwān.

⁹ Tikmatij iga kuā' Cristo ojpa-ísa'ya kān miktōya, ayo' sej mikis nikēman.

¹⁰ Cristo migui' sēsan vej iga makiperdonaro nochi yej mochīwa yej ayēkti; e' inān iga sej isato', kichijto' ken Dios kineki.

¹¹ Ijkonsan nō amejemēn ximomachīlīkān kenkuā' anmiktōkeja iga ayo' wel ankichiwaj yej ayēkti, e' xisatokān iga xikchīwakān ken kineki Dios, iga ansetitokej wān Cristo Jesús yej toTēko.

¹² Amocuērpōj kēman mikis, e' inān mitzteki-makasnekij iga xikchīwakān yej ayēkti, inōn iga amo ximoyolyamanakān iga xikchīwakān yej ayēkti ken mitzyoltilānaj amocuērpōj.

¹³ Ni alīn amocuērpōj amo makichīwa yej ayēkti. Majwa' xikchīwakān yej Dios kineki iga manēsi iga anmikíkeja wān an-ojpa-isákeja sej. Ximomakakān iga nochi amocuērpōj makichīwa yej yēkti ken Dios kineki.

¹⁴ Ijkón ay'ya wel mitztekimakaj amocuērpōj iga xikchīwakān yej ayēkti iga ayo' mitztekimakatokej la ley, sino que inān amonokej iga Dios mitzīkneliáj.

* 6:3 6:3 Xikita glosario "Bautizar".

Matimixkuītikan ipan toknimej yej təkoyojkej, yej kijliáj esclavo†

15 ¿Kén tikijtoskej? ¿Ix tiawij tikchawatij yej ayękti iga ay'ya tetekimaka la ley, iwán iga san Dios te-iknełiá? ¡Ayéj ijkón!

16 Amejemen ankimatij siga ankitemowaj iga agaj mamochiwa amotęko, amonoskej ken iyescłavojmej iwán ankichawaskej ken yęj mitztekimakaj; siga mitztekimakaj iga xikchiwakan yej ayękti, anmikiskej. E' siga ankichawaskej iga Dios maono iga amoTęko, ankichiwaj ken yęj kiye'ita.

17 Nikmaka gracias Dios, malej iga ikyay ankitekichijtoyaj yej ayękti, e' inán ankimela'credójkeja iga inochi amoalmaj kensan mitzmachtijkej.

18 Inán ken kuą' anxitomíkeja iga ay'ya ankichijtokej yej ayękti, inán ankichiwaja ken mitztekimakaj amoTęko Dios.

19 (Nimitzijkuilowiliáj ijkín iga ximixkuītikan ipan toknimej yej esclavojmej iga amejemen máj wel xikentenderokan nochi.) Ijkón ken ikya ankiyolmakakej iga ankichijkej kuajkuantas yej ayękti iga amocuęrpojmej, ijkón inán ximomakakan iga xiye'nemikan, iwán xonokan petz san iga Dios.

20 Kuą' amejemen an-ilpitóyajo' iga nochipa ankichijtoyaj yej ayękti, ayá' katka ankichiwayaj ken kineki Dios;

21 e' ¿tę anmotanilijkej ipan yej ikya ankichijkej, yej inán mitzpinajtiáj? Nitę. Yej nemij ipan inón ojti, yawij mikitij.

22 E' inán ayo' an-ilpitokej iga ayo' ankitekichijtokej yej ayękti, majwa' ankichiwaja ken kineki Dios. Inın sí, mitzpalęwiáj iga inán annemiskej ken kineki Dios, wán después nochipay amonoskej iwán Dios.

23 Yej kichywa yej ayękti, motaniliá iga mamiki, e' yej temakokatiá Dios, inón iga nochipa matonokan iwán iga tiseťitókeja wán Cristo Jesús yej toTęko.

7

Mixkuĩtilo ipan yej namiktitokej

1 Nokniwan yej ankixmatij la ley, ankimátija iga la ley kimandarowa se miej iga isátogo'.

2 Wel timixkuĩtiáj ipan se siwa' yej namiktito'; la ley kijtowa iga awel yawi wán se' taga' miej ónogo' iwęwej, e' siga miki iwęwej, la ley kixitoma iga wel mamonamikti wán se'.

3 Siga se siwa' kitoka se' taga' miej isátogo' iwęwej, kijłiskej iga najnamolnemi; e' siga miki iwęwej, siwa' xitomi

† 6:14 6:14 Xikita glosario "Esclavo".

de la ley, iwán wel monamiktiá iwán se' taga' iwán ayá' mojtowa iga najnamolnemi.

⁴ Ijkonsan no amejemen nokniwan, ken ansenmikikeja wan Cristo, ay' mitzjuzgarowaj la ley. Inan amejemen itatki se'ya, inonwa' toTeko yej ojpa-isa' kan miktoya, inon iga matikchijtokanya ken Dios kineki.

⁵ Mij tikchijtoyaj yej ayompa kensan kinekiá toalmaj, la ley tetajlantiko iga máj tikelewijkej yej ayekti iga matikchiwakan iga tocuerpoj, iwán ijkón tewiga' kan matimikikan.

⁶ E' inán iga tisenmikikej wan Cristo, ay'ya tejuzgarowa la ley. Inan timoyolpatakeja iwán tikchijwaj ken kineki iyEspíritoj Dios, iga ay'ya tonokej ipan imá' inon ley yej ikayay ikuilijto'.

Ipan nej chantito' yej ayekti

⁷ ¿Tetaj tikijoskej inán? ¿Ix ayekti in la ley? ¡Ayá! Ayéj ijkón. E' nej ayá' katka nikixmatiá yej ayekti siga ayéj iga la ley. Nej ayá' nikmatiá siga ayekti iga manikpiasneki yej ayéj notatki siga la ley ayá' ijkín kijtowaya: "Amo xikpiasneki yej ayéj motatki."

⁸ E' el pecado momatij de la ley, iwán itechko yej tatekimaka la ley, pan nej kixitij iga manikyolmaka iga manikchíwa nochi yej ajayekti. Siga ateyi la ley, el pecado ken mikto' iga até wel kichíwa.

⁹ Ikya nej aya nikixmatiá la ley wan nitawelonoya; e' kuá' nikixmati' la ley, ken kixitij iga manikchíwa yej ayekti, iwán nimigui' iga neyokatij wan Dios.

¹⁰ Iwán nikasi' iga inonsan ley yej katka manemaka vida, majwa' nemiktij iga neyokatij wan Dios.

¹¹ Iga el pecado momatij de yej tatekimaka la ley, nekajkayaj iwán iga inonsan yej tatekimaka, nemiktij iga neyokatij wan Dios.

¹² Inán tikijtowaj iga la ley nokta walaj de Dios, iwán nochi yej tatekimaka pox yekti, Dios kiye'ita wan tanextiliá ken iga se maye'nemi.

¹³ La ley yekti, e' inantaj, ¿ix iga itechko la ley iga nimigui'? ¡Ayéj ijkón! Nej notechko iga nimigui' iga nikchij yej ayekti kuá' la ley nenextilij yej yekti; iwán ijkón iga ipan la ley nesí iga yej ayekti nikchíwa, poxsay sej ayekti nesí.

¹⁴ Tikmatij iga la ley wí' de Dios; e' nej ninakayoj wan nochipa neyoltilana iga nikchíwa yej ayekti.

¹⁵ Nej anikojasi yej nikchíwa, iga ayá' nikchíwa yej nikneki, majwa' nikchíwa yej nikijiya.

¹⁶ Malej iga ayá' nikchíwa yej yekti yej nikchíwasneki, kena, nikmati iga pox yekti la ley.

17 Ijkón ayo' nej yej nikchíwa, sino que yej ayękti yej chantito' pan noalmaj neyoltilana.

18 Iwán nej nikmati iga ayá' chantito' yej yekti pan noalmaj, iga nochipa neyoltilana iga manikchíwa yej ayękti; puej nej nikchíwasneki yej yekti, e' awel nikchíwa.

19 Anikchíwa yej yekti ken nikneki, majwa' nikchíjto'san yej anikneki.

20 Iwán siga nikchíwa yej ayá' nikneki, ayo' nej yej nikchíwa, sino que yej ayękti yej chantito' pan noalmaj.

21 Ijkón inán nikmati; malej iga nej nikneko' manikchíwa yej yekti, nej nikchíjto'san yej ayękti.

22 Ipan noalmaj nikye'ita iley Dios;

23 e' nikita iga chantito' ipan nej ken tejté yej nețekimakato' yej akineki manikchíwa ken nikejlamiki; inonwa' yej ayękti yej chantito' pan nej yej nepresojwijo'.

24 ¡Nimoknomati ken nono! ¿A' nemanawij de inin nocuerpoj yej ken mıkto'ya?

25 ¡Gracias nikmaka Dios iga toTęko Jesucristo nemanawij!

Ijkón inán, nikneki iga manikchíwa yej kijtowa iley Dios, e' ipan nocuerpoj ono' se' ken tejté yej nețekimakato' iwán nechíwaltía yej ayękti.

8

IyEspíritoj Dios teojmaka

1 Inón iga, Dios ayí' kicastigaroj yej setitokej wan Cristo Jesús, yej ayo' nemij ken yejemej kinekij, sino que nemij ken kineki iyEspíritoj Dios.

2 Iga tisetitokej wan Cristo Jesús, iyEspíritoj Dios temaka vida iga ay'ya tikchíwaj yej ayękti; tesalvaroj iwán ay'ya tetekimaka inón ley yej kijtowa iga timikiskej iga tikchíwaj yej ayękti.

3 Iga Dios kichij iga tejemej yej ileypa Moisés awel kichíwaya. Inón ley awel tepalewiá iga tikchíwaj yej tatekimaka, iga nochipa toalmaj kineki matikchíwakan yej ayękti. Dios kititan iPiltzın yej mochij taga' yej nesía kensan tejemej, yej ayękti tikchíwaj,* iga mamiki iga totechko. Dios ipan icuerpoj iPiltzın kipoloj nochi yej ayękti tikchíwaj.

4 Inón kichij iga tejemej wel matikchíwakan ken kijtowa la ley, puej ayo' tikchijtokej ken tiknekij tejemej sino que ken kineki iyEspíritoj Dios.

* 8:3 8:3 Ayéj iga Jesús kichij yej ayękti; Heb 4:15 kijtowa iga Jesús ayí' kichij yej ayękti.

⁵ Puej yej kichijtokej yej kiyoltilantokej yej ayękti, kejlantokej iga kichiwaj ken yej yejemejpa kinekij; e' yej kichijtokej ken kineki iyEspiritoj Dios, kejlantokej iga kichiwaj ken kineki Dios.

⁶ Siga matikchijtokan ken teyoltilana yej ayękti, inon temiktiá, e' siga matikchijtokan ken kineki el Espiritu Santo, nochipa tonoskej wan Dios iwán tonoskej tamelá.

⁷ Iga yej kejlamiwijsan yej ayękti, inomejwa' kijiya Dios; iga akichiwaj ken kineki iley Dios, niga welitij kichiwaj.

⁸ Inon iga, yej kichijtokej yej kiyoltilanaj yej ayękti, Dios awel kiye'ita.

⁹ E' amejemen ay'ya ankichijtokej ken mitzyoltilanaj yej ayękti, sino ken kineki iyEspiritoj Dios, iyEspiritoj Dios ono' ipan amejemen. Yej ayá' kipiá iyEspiritoj Cristo, inon ayéj de Cristo.

¹⁰ Malej iga amocueroj mikis iga ankichiwaj yej ayękti, e' siga Cristo chantito' pan amejemej, amoespiritoj isato' iga anye'onokej iyixtaj Dios.

¹¹ Iwán siga chantito' pan amejemej iyEspiritoj Dios, inon yej ki-ojpa-ixitij Jesús kan miktoya; inonsan no Dios yej ki-ojpa-ixitij, no mitzojpa-ixitiskej iga iyEspiritoj yej chantito' pan amejemej.

¹² Ijkon nokniwan, inán Dios kineki iga matikchiwakan ayéj ken toalmaj kineki iga matikchiwakan yej ayękti.

¹³ Siga amejemen ankichijtokej ken amoalmaj kineki iga xikchiwakan yej ayękti, anyawij anmikitij iga anyokatoskej de Dios; e' siga iyEspiritoj Dios mitzkawaltiáj iga ayo' xikchiwakan yej ayękti, nochipa amonoskej wan Dios.

¹⁴ Ipilowan Dios momakaj iga kitokaj ken kinextiliá iyEspiritoj Dios.

¹⁵ Puej iyEspiritoj Dios yej mitzmakakej, ayéj se espíritu yej mitzesclawojtiliáj iga sej ximajmawikan, sino que Espiritu yej kichywa iga ximochiwakan ipilowan Dios. Iwán inin Espiritu kichywa iga matikijlikan Dios: ¡Nopáj!

¹⁶ Ininsan Espiritu mosetiliá iwán toespiritoj iwán kijtowa iga tejemen ipilowanya Dios.

¹⁷ Iwán iga tejemen ipilowan Dios, kajasi iga no matemakakan yej itatki Dios, yej kijtoj iga temakas, iwán tosentatki mochibas wan Cristo, siga inán iwán tiksen-sufrirowaj, wel no tonoskej ipan cielo kan ono' yéj.

¹⁸ Puej nikmati iga inán tejemej yej tiksufrirowaj, ni alin ayá' kaxiliá iwán inon, kuá' keman tisen-onoskej wan Jesús.

¹⁹ Inochi yej ono', yej kichij Dios kichixtokej iga magui' maásiya inon día kuá' Dios kichibas iga manesi aja'yéj ipilowan.

20 Iga inochi yej ono', yej kichij Dios yéj kijtoj iga amo maye'onokan,† ayéj iga kinekij, sino iga Dios ijkón kijtoj; e' weljo' sej kēman moye'talij

21 iga nochi yej kichij Dios ay' yawij mikitij niga palaniskej, wan paktoskej nō kensan ipilowan Dios.

22 Tikmatij iga inán nochi yej Dios kichij tenatokej iwán kimachiliáj ken sē siwá' yej pilkualoto' iga taonoltía.

23 Iwán ayejsan nochi yej Dios kichij yej kualotokej, sino que tejemen nō, e' tikpiaja iyEspíritoj Dios yej achto temá'. Iwán tikmatij iga inón kijtojneki iga temákasó' máj. Tikmachiliáj iga poxsan tikualotokej, iwán tikchixtokej iga kēman tēchīwas ipilowan Dios, íkuá' timomachiliskej ijkanya iga tikpiaskej sé'paya tocuerpoj.

24 Iga tikchixtokej Dios tikmatij iga timomanawíjkejya; e' siga sē kichixto' yej kitzto'pa, inón ayo' kichixto'. Yej sē kitzto'ya, ¿téjaso' iga makichixto'?

25 E' siga tikchixtokej yej aya tikitaj, mela'wa' iga atisiawij iga tikchixtokej.

26 Ijkonsan nō iyEspíritoj Dios tepalewiá kuá' timosemakasnékija. Iga kuá' titajtowaj wan Dios ayá' tikmatij tē tiktajtaniliáj, e' iyEspíritoj Dios tetajtowiliá iyixtaj Dios, te ken tēnapa iga kijtowa yej tejemej atikojasij kén tikjtowaj.

27 Iwán Dios yej kixmati tē tikejlanotokej, kimati tē nemi kijtowa iyEspíritoj Dios; iga iyEspíritoj Dios kitajtowiliá yej kicredowaj Dios, ijkón iga Dios kineki iga maye'onokan.

Nochipa tiktaniáj iga Cristo tepalewiá

28 Tikmatij iga Dios tekipanowa iga nochi maye'kisa inomej yej kichokiliáj, inomej yej Dios kitapejpen iga mamochiwa ken yéj nochipa kejlanto'.

29 Iga yejemej yej Dios ikay kixmati', áchtoya nō kitapejpen iga mamochiwakan kensan Jesucristo yej iPiltzın Dios, iga Jesucristo mamochiwa tēkoko pan nochi tokniwan.

30 Iwán yej desde áchtoya Dios kitapejpen, kinotza' nō, iwán yej kinotza', nō ki-omemawij, iwán yej ki-omemawij, nō kitalij iga maono itenoj yéj.

31 Inán, ¿tē tikijoskej de inın? Siga Dios de tejémempa, ¿a'yéj yej wel tēchīwilij yej ayēkti?

32 Dios kine' iga mamiki iPiltzın iga nochi tejemej; ¿kén iga ayá' yawi nō temakati nochi yej yéj kipiá'?

33 ¿A'yéj wel kitelwij yej Dios kitapejpen? Ayagaj, iga Dioswa' in yej kijtowa a'yéj ye'nemi;

34 ¿A'yéj wel tēcastigaroj? Ni agaj, iga Crístojwa' in yej migui' iga tejemen, ayejsan iga inón, sino que ojpa-isa' iwán ono' iladoj iye'ma' Dios iga tetajtowilijto'.

35 ¿A'yéj wel kikaʷaltij iga Cristo matechokili? Ayagaj, niga nité wel kikaʷaltij iga Cristo matechokili. ¿Ix wel kuá' teçastigarowaj, o kuá' tejté teyolmiktijto', iwán kuá' tetemojtinemij iga mateçastigarokan, o kuá' apistaj, o kuá' ayo' tikpiáj totzótzol, o kuá' temiktijnekij?

36 Ken kijtowa kan ijkuilijto':

Iga san nimitztokaj, nochipa nemiktijnekij.

Ne-itaj ken borregojmej‡ yej yawij kimiktij.

37 E' ipan nochi inín, nochipa tiye'kisaj iga tepalewiá Cristo yej techokiliá.

38 Inán nikhela'mati iga ateyi nité yej wel kikaʷaltij iga Dios matechokili. Niga matemiktikan, niga kuá' tísatokej, niga angelejmej,§ niga Tzitzimi' iyangelejmej, niga yej ono' inán, niga yej wí'o',

39 niga yej ajko ono', niga yej ono' taltampa. Nité yej Dios kichij, awel kikaʷaltia iga Dios mateneki ken yéj tenextilij ipan Cristo Jesús yej toTeko.

9

Ken iga Dios kitapejpen la gente de Israel

1 Nej niktoka Cristo, iwán iyEspíritoj Dios nenextiliá pan noalmaj iwán ne-ijliá iga ayá' nemi nitakajkayawa; nemi nimitzijliáj nokta iga

2 poxsan nimoknoḡmati, iwán nochipa kwaloto' noalmaj.

3 Niknekiá katka manikpalewikan nokniwan israelitajmej yej de nejemempasan. Este katka Dios ayo' maneye'ita iwán manikajtewa iyojwi Cristo, e' siga katka inón kipalewiayaj yejemej iga makina'techokan Dios.

4 Yejemej israelitajmej, iwán Dios kitapejpen iga mamochiwakan ipilowan. Dios kinextilij ipoder iga onoya iwamej kuá' kichij pacto iwán yejemej. Dios kimá' iley Moisés. Dios kinextilij ken iga makiweyimatiltikan kuá' monechkowaj tiopan, iwán kijlij yej yawi kimakatij.

5 Yejemej ipilowan ipilowampa to-ikyapatajwewetkej, ipan inomej walaɣ Cristo, iwán yéj Dios yej kimandarowa nochi, nochipa mamoweyimatilti. Ijkónyawa'.

6 Ayéj iga Dios ayá' kichij ken kijlij israelitajmej; iga ayéj nochi gente yej israelitajmej imela'pilowan Dios, iga ayá' nochi moconfiarowaj ipan Dios ken iyikyapatajwewejmej Israel* yej nq itoka' Jacob.

‡ 8:36 8:36 Xikita glosario "Borrego". § 8:38 8:38 Xikita glosario "Ángel".

* 9:6 9:6 Israel; taga' yej nq itoka' Jacob.

⁷ Niga nochi ipilowaṅ Abraham ayéj nochi imela'pilowaṅ; sino que Dios ijkín kijlij: “Petz mopiltzín Isaac yawi kipiwiti mopilowaṅ.”†

⁸ Inín te-ijlijneki iga ijkón ken Isaac naceroj iga Abraham moconfiaroj ipan yej kijtoj Dios; tejemej nõ ipilowaṅ Dios ayéj iga tejemej ipilowaṅ Abraham, majwa' iga timoconfiarowaj ipan yej kijtoj Dios.

⁹ Dios kijlij Abraham yej yawi mochiwati: “Sę xiwi' sej niwi', iwán ikuá' Sara kítasya se ipiltzín.”‡

Dios wel kichíwa ken kiyé'ita

¹⁰ Amo xikelkawakan yej mochij waṅ kuatejmej yej ipilowaṅ Rebeca waṅ Isaac yej to-ikyapatajwewej;

¹¹⁻¹³ kuá' aya katka onoyaj kuatejmej, niga kichíjka yej yękti niga yej ayękti, e' Dios kijlij Rebeca: “Yej tękoko yawi kichiwati ken kineki tetzoyo'.” Inón nõ senyawí waṅ se' kan ijkulijto', kijtowa: “Nikne' Jacob, e' Esaú nikijiya'.” Ijkón neši iga Dios wel kitapejpena ken kineki, ayéj iga agaj kichíwa tejté, sino que iga Dios kiyokanotza'.§

¹⁴ Inán ¿té tikijoskej? In Dios, ¿ix kichíwa yej ayękti? ¡Ayéj ijkón!

¹⁵ Iga Dios kijlij Moisés: “Nia nikchokilíti yej nej nikneki manikikneli, iwán nikiknelij yej nej nia nikiknelíti.”*

¹⁶ Inón iga ayejsan iga agaj makineki, niga mamoteki'topewa iga makalaki, tájma'wa' Dios yej yéj kikelneliá.

¹⁷ Iga kan ijkulijto' kijliá Faraón: “Nimitztalıj iga rey iga nimitznęxtilij nopoder iwán iga ipan inín tajli noyan mane-ixmatikan.”

¹⁸ Inón iga Dios kikelneliá a'ya iga yéj kikelijneki, iwán kiyoltakuawiliá, a'ya iga yéj kiyoltakuawilijneki.

¹⁹ Iwán tej tine-ijlij: “Siga ijkón, ¿te iga Dios kijtowa iga itechko taga'? ¿A'yéj wel kijtowa iga amo mamochíwa ken Dios kineki?”

²⁰ ¡E' tej taga! ¿Te moteki in tej iga ximokueso iwán Dios? ¿Ix wel an se kómi' makijli yej kichij: “¿Te iga ijkín tinechij?”†

²¹ Pues yej kichíwa kómi' wel kichíwa ken yéj kineki, iwán ipan inonsan konsoki' wel nõ kichíwa yej námol awel kikui, iwán se' yej a'san neši wel kikui.

²² ¿Iwán te tikijoskej?, Dios kine' matanęxtili ken tacastigarowa iwán iga nochi makitakan ipoder, inón iga Dios

† 9:7 9:7 Gn 21:12 ‡ 9:9 9:9 Gn 18:10 § 9:11-13 9:11 Gn 25:23; Mal 1:2,3

* 9:15 9:15 Ex 33:19 † 9:20 9:20 Is 29:16

ayá' kikuesowilij yej kajasiá iga makicastigarokan yej onóyaja ga poliwisej.

²³ Ijkón kichij iga kinextij iweyipoder ipan tejemen yej te-iknelij, yej desde áchtosan tetapejpen iga matonokan kan yéj ono'.

²⁴ Dios tenotza', akita siga tijudiyojmej o ayéj.

²⁵ Ken ijkuilijto' ipan ama' yej kijkuiloj Oseas: Yej ayéj katka nopilowan, nia nikijliti iga nopilowan. Yej aniknekiá, niknekis.‡

²⁶ Iwán ompa kan mitzijlijkej: "Amejemen ayéj nopilowan", ompa yawij mitzijlitij ipilowan Dios yej isato'.§

²⁷ E' iga israelitajmej, Isaías kijtoj ijkín: "Malej iga israelitajmej pox miakej ken tikita xajli yej ono' lamartenoj, petz alín kawiskej yej yawij mosalvarotij.

²⁸ Ayá' wejkatís toTéko yawi kijuzgaroti nochi yej onokej ipan inín tajli."*

²⁹ Ken Isaías ikya kijtoj:

Siga toTéko yej nochi wel kichíwa, ayá' katka kikajtewayá alín toknímej iga tejemej matonokan, tipoliwíkaja ken yej chantitoyaj altepe' Sodoma† iwán Gomorra.‡

Judiyojmej akentenderojkej

³⁰ ¿Té tikijtoskej? Iga yej ayéj israelitajmej yej ayá' kitemowayaj iga maye'onokan iyixtaj Dios, yejémejwa' in yej máj ye'onokej iyixtaj Dios iga moconfiarowaj.

³¹ E' israelitajmej yej kitokayaj la ley, yej katka maye'onókanya iyixtaj Dios, awal kichijkej ken kijtowa inón ley.

³² ¿Te iga? Iga ayá' kitemojkej iga maye'onokan iyixtaj Dios iga san moconfiarowaj ipan Cristo, majwa' kinekiáj iga Dios makiye'ita yej kichíwayaj. Inón iga ken mokxiwitekikej ipan te'ti, iwán inonwa' te'ti kijtojneki Cristo.§

³³ Ken kijtowa kan ijkuilijto':

Nej niktaliá ipan altepe' Sion* se te'ti kan mokxiwitekilo, se te'ti yej tawetzilítiá.

Yej moconfiarowa ipan inón te'ti ayá' mopinajtij.†

10

¹ Nokniwan, noalmaj kineki iga israelitajmej mamosalvarokan, iwán kuá' niktenewiá Dios, inón niktajtaniliá.

‡ 9:25 9:25 Os 2:23 § 9:26 9:26 Os 1:10 * 9:28 9:28 Is 10:22, 23 † 9:29 9:29 Dios kitatij yej chantitoyaj altepemej Sodoma iwán Gomorra iga kichijkej yej ayekti. Gn 19. ‡ 9:29 9:29 Is 1:9 § 9:32 9:32 Is 18:14 * 9:33 9:33 Sion se' itoká' Jerusalén. † 9:33 9:33 Is 28:16

² Niye'tajtowa iga yejemej, poxsan kiweyimatiltiáj Dios, e' ayá' kimatij ken iga makiye'chīwakan.

³ Iga ayá' kimatij ga Diossan yej kichīwa iga se maye'ono iyixtaj yéj, majwa' yejémensan kitemowayaj imatikamej iga maye'onokan iyixtaj Dios, e' ayá' kichīwaj ken yéj kijtowa.

⁴ Iga wāłaj Cristo, kitamiko iley Moisés, inán nochi yej moconfiarowaj pan Cristo ye'onoskej iyixtaj Dios.

⁵ Iga se maye'ono iyixtaj Dios iga kichīwa ken kijtowa la ley, Moisés ijkín kijkuiloj: "Yej kichīwa ken kijtowa la ley, iga inón mosalvaroj."*

⁶ E' yej kisentaliá iyalmaj pan Dios iga maye'ono iyixtaj, ayí' tatajtani: "¿Ayéj tejkawis ipan cielo? —inín kijtojneki iga matiktemowikan Cristo,

⁷ niga ayí' tatajtani: ¿Ayéj temoj kan onokej iyalmajmej yej miktokej?" —inín kijtojneki iga matikojpa-ixitikan sej Cristo ken kuá' míkto'o'.

⁸ ¿Wan tetaj kijtojneki? "Itájtol Dios mona'san ono', iga ono' ipan moten iwán ipan moalmaj." Ininwa' in itájtol yej ipan matimoconfiarokan, yej nejemej nikpowaj.†

⁹ Siga tikijtowa iga Jesús toTeko, iwán ipan moalmaj ticredowa iga Dios ki-ojpa-ixitij kan miktoya, mitzsalvaroj.

¹⁰ Puej iga toalmaj ticredowaj, iwán ijkón iga tiye'onoj iyixtaj Dios, e' iga toten tiknojma-ijtowaj iga Jesús toTeko iwán ijkón iga Dios tesalvarowa.

¹¹ Kan ijkulijto' itájtol Dios kijtowa: "Nochi yej kisentaliá iyalmaj pan yéj, ayá' mopinajtij."‡

¹² Dios kiye'ita judiyojmej wan yej ayéj judiyojmej; puej tonochin tikpiáj sesan toTeko, iwán a'san nesi kipalewiá yej kitajtaniliá.

¹³ Iga ijkín kijtowa itájtol Dios kan ijkulijto': "Nochi yej kitenewiá itoka' toTeko yawi mosalvaroti."§

¹⁴ E' ¿kén yawij kitenewitij toTeko Jesucristo siga ayá' nemi kicredowaj ipan yéj? ¿Iwán kén kicredoskej ipan yéj siga aya nemi kikakij de yéj? ¿Iwán kén yawij kikakitij siga ayagaj nemi kitatapowiáj de yéj?

¹⁵ ¿Kén yaskej kipowatij ye'noticiaj siga ayagaj kititanij? Ken kijtowa kan ijkulijto' itájtol Dios: "¿Pox monasaj kuá' asij yej kipowaj ken iga matonokan tamelá, yej tematiltikoj ye'noticiaj!"*

¹⁶ E' ayá' nochi kicredojkej ye'noticiaj. Ken kijtowa profeta Isaías: "NoTeko, ¿ix agaj netajtolkuilijkej yej nikpojkej?"†

* 10:5 10:5 Lv 18:5 † 10:8 10:8 Dt 30:12-14 ‡ 10:11 10:11 Sal 34:22 § 10:13

10:13 Jl 2:32 * 10:15 10:15 Is 52:7 † 10:16 10:16 Is 53:1

17 Ijkón yej moconfiarowaj ipan Cristo, achto kikakij itájtł. Iga makikakikan, kineki agaj makipowa inón yē'noticiaj.

18 E' nimitztajtani: ¿Ix an kikakikej in itájtł Dios? ¡Kena, kikakikej! Kan ikyay ijkuilijto' kijtowa:

Itájtł yejemen mokagui' noyan ipan tajli, iwán itájtł ási'ya este ipan itajtamiyan inin tajli.‡

19 E' sej nitatajtani: In israelitajmej, ¿ix an aya kimatij? Moisés áchtoya kijtoj:

Nia nikchíwati iga xiyolkuesiwi iga se país yej ayéj niga país;

nikchíwas iga ximokuejkuesokan wan se país yej pox yoltakuakti'.§

20 Isaías sej mixewiá iga kijtowa:

Yej ayá' nețemowayaj, neasikej;

iwán nikixnextilijkej yej ayá' nețemowayaj.*

21 Iwán kuá' tajtowa de israelitajmej, Isaías kijtowa: "Semilwi' nimapatajtoya iga niknotztoyaj yej pox yoltakuaktikej iwán akinekij manetokakan."†

11

Dios ayá' kisenkokajtej israelitajmej

1 Inán nitatajtani: ¿Ix an Dios kitepo'má' israelitajmej? ¡Ayéj ijkón! Nej no ni-israelitaj yej ipilówampa Abraham ipilowan, iwán itribujpa Benjamín.

2 Dios ayá' nemi kitepo'maka yej yéj kitapejpen, inón yej pox ikyay kixmati. ¿Ix ayá' ankimatij kan ijkuilijto' ipan itájtł Dios yej kichij Elías, kén iga yéj kuá' kitenewij Dios kitelwij israelitajmej? Kijtoj:

3 "NoTeko, kimijmiktíjkeja moprofețajmej, inewi moaltar kixixitinkej, iwán nejsan nikáwi' noselti, e' nej no nemiktijnékija."*

4 E' Dios kijlij: "Nikpiao' siete mil tajtaga' yej nețokaj, yej ayá' motankuaketzaj iyixtaj ídolo yej kijliáj dios Baal."†

5 Puej ijkonsan no inán, achó' kawikej sekin israelitajmej yej Dios kikenlij iwán kitapejpen.

6 Iwán siga san kitapejpen iga yéj ijkón kikenlij, ayejwa' iga se kichij yej yekti; porque siga se makichíwapa yej yekti, ayejwa' iga ta-ikneliá Dios.

7 Inán, ¿kén tikijtoskej? Israelitajmej ayá' kasikej yej kitemowayaj, e' yej Dios kitapejpen, kena kasikej. Sekin moyoltakuawilijkej.

‡ 10:18 10:18 Sal 19:4 § 10:19 10:19 Dt 32:21 * 10:20 10:20 Is 65:1 † 10:21

10:21 Is 65:2 * 11:3 11:3 1 R 19:14 † 11:4 11:4 1 R 19:18

8 Ken kijtowa k̄an ijkulijto' itájt̄ol Dios: “Dios kikuatapol̄ltij in̄omej; kimá' iyixmej, e' kixtzakua' iga amo matachakan iwán kimá' inakasmej, e' ayá' takakij, iwán este inán ijkón onokej.”‡

9 David n̄o kijtowa:

Kua' nemi ilwichiwaj, mama wetzikan ken tot̄o' yej kawī ipan kuakakax

iga makikitzkikan iga makicastigarokan.Š

10 Iyixmej, mapajpachatiakan, iga amo matachakan, matepotzwijkoliwikan iwán ijkón makawikan.*

Kén iga mosalvarowaj yej ayéj judiyojmej

11 Nimitztajtaniy inán: ¿Ix an mela'wetzikej in israelitajmej wan ayí' moketzaskej? ¡Ayá'!, e' kua' israelitajmej ayá' kichijkej ken kijtowa Dios, iga inón mosalvarojkej yej ayéj israelitajmej, iga inán mamixkuítikan israelitajmej iga makicredokan n̄o.

12 Iwán siga pan yej ayompa kichijkej judiyojmej, moye'chijkej nochi tokniwan yej onokej ipan in̄n tajli, iwán siga k̄an wetzikej judiyojmej, moye'chijkej yej ayéj judiyojmej, ¡majya sej moye'chijwaskej siga judiyojmej inochimej sej makitokakan Dios!

13 E' nimitzijlijnekij tejté amejemen yej ayéj anjudiyojmej. Nej iyapóstol Dios iwán yéj net̄itan iga itájt̄ol manikpowili yej ayéj judiyojmej, pox nikye'ita iwán nikyolmaka iga nikchiwa yej netekimakakej.

14 Nikneki iga tokniwan yej de nejémēnpasan judiyojmej makichijwasnekikan yej amejemen ankichiwaj iga ankixmatij Cristo, iwán ijkón wel mamosalvarokan.

15 Puej siga kua' judiyojmej moyokatijtoyaj wan Dios, ompa p̄ewa' iga yej ayéj judiyojmej wel moyoltaliáj wan Dios, ¿ix ayá'taj majya sej kua' yejemej mamokuepakān? Iga ijkón kichijwaskej, ken ojpa-isaskej sej k̄an miktoyaj.

16 Puej siga agaj kimaka iga ofrenda Dios yej áchtopa pan yej mochiwa iga itixyo trigo, inón kijtojneki iga nochi tixti n̄o Dios kiyé'ita. Iwán siga agaj kimaka iga ofrenda Dios inelwayo s̄e kuawi', n̄o nochi imajmā' inón kuawi' Dios kiyé'ita.

17 Sekin judiyojmej yej ken imela'majmā' olivojkuawi',† kimajmatzontekkej iga Dios ay' kiyé'ita'. Iwán tej ken s̄e imajmā' olivojkuawi' yej momati ipan kuayoj yej ipan mitzinjertarojkej. Ijkón iga tej tixwato' ipansan inón inelwayo iwán wel tonō' iga san inón iyayo.

‡ 11:8 11:8 Is 29:10 Š 11:9 11:9 Sal 69:22 * 11:10 11:10 Sal 69:23 † 11:17 11:17 Xikita glosario “Olivo”.

18 E' amo ximomachili iga tej majya sej que imela'majma' olivo, yej kitobjneki judiyojmej. Siga timomachilia iga tej majya sej, xikejlamiki iga ayej mopan ixwato' inelwayo, sino tej tixwato' pan inelwayo mela'olivoj.

19 Anka tikijtoj: "Kena, e' imajma' kitzojzontekkej iga nej mane-injertarokan ipan olivojkuawi'."

20 Ijkon; e' kitzojzontekkej iga ayá' moconfiarojkej ipan Dios, iwán tej ompa tono' iga san timoconfiaroj ipan Dios. Inón iga amo ximoweyimati, sino que achi xikmajmawili Dios.

21 Siga Dios ayá' kiknelij imela'majma' olivo, welsan no tej ijkon mitzchwilij.

22 Ta' xikita kén iga Dios pox ta-iknelia, e' no kikuesowa yej ayá' kichwa ken yej kijtowa. Ijkon kichij wan inomej yej wetzikej, e' tej pox mitziknelij. Dios mitzikneliao' miej timoconfiarowa ipan yej; e' siga ayá', tej no yawij mitzontekitij.

23 E' siga judiyojmej sej kicredowaj, yejemej sej ki-injertaroskej pan olivojkuawi'; iga Dios kipiá poder iga sej makichwa.

24 Siga tej yej ayej tijudiyoj, mitzontekkej ipan kuayojolivoj, iwán mitzinjertarokkej ipan ye'olivojkuawi', malej iga tej ayej de inombapa kuawi', imajya sej judiyojmej, yej imela'majma' olivojkuawi', yawij ki-injertarotij kan achto onoyaj!

Kén iga yawij mosalvarotij judiyojmej

25 Puej nokniwan, nikneki xikmatikan yej aya momatia, yej Dios kichwasneki, iga amo ximomachilikan iga poxsan antamatij: israelitajmej ayá' momela'yoltakuawilijkej inochimej, e' ijkon onoskej este que mamasi yej ayej judiyojmej, yej yawij kicredotij ipan Cristo.

26 Kuá' inón mochwas, íkuá' nochi israelitajmej mosalvaroskej, puej kan ijkulijto' kijtowa:

Yej tasalvarowa yawi witzeti de Sion,‡

iwán yej ayekti kichijkej israelitajmej, yawij kiperdonarotij.§

27 Iwán inin nikchwas wan yejemen,

kuá' nikperdonarowilij yej kichijkej yej ayekti.

28 Iga judiyojmej akicredojkej ye'noticiaj, kijiyakej Dios, ijkon inán mitzojtapowilijkej amejemen yej ayej anjudiyojmej iga wel xicredokan ye'noticiaj. E' Dios kinéki-o' in judiyojmej iga Dios kitapejpen iyikyapatajmej.

‡ 11:26 11:26 Sion se' itoka' Jerusalén.

§ 11:26 11:26 Is 59:20,21

²⁹ Puej yej Dios temaka, ayo' sej tekujliá, niga yej kinotza', ayá' ompay kisenkokajtewa.

³⁰ Amejemen ikya ayá' ankichijkej ken kineki Dios, e' iga judiyojmej ayá' kichijkej ken Dios kineki, inón iga inán amejemen Dios mitzikneliáj.

³¹ Ijkonsan no yejemen inán ayá' kichiwaj ken Dios kineki, e' iga san Dios makinextili iga wel kikneliáj yejemen, kensan no amejemen mitziknelijkej.

³² Dios kikajtej nochi iga makichiwakan yej ayekti, iga inán Dios nochi wel makikneli.

³³ ¡Poxsan weyi itamatis Dios iwán Yéj pox kojasi yej kichywa! Ayá' wel tikojasij ken yéj kejlámiki, niga wel tikentenderowaj yej yéj kichywa.

³⁴ Puej, ¿a'yéj kimati yej toTeko kejlámiki? ¿O a'yéj kimachtij?*

³⁵ ¿Ix ono' an agaj yej achto kimá' tejté toTeko iga yéj inán kenkuá' kixtawa yej kimakakej?

³⁶ Nochi itatki Dios, iga yéj nochi kichij iga yéjsan. ¡Nochipa mamoweyimatilti Dios! Ijkónyawa'.

12

Xiksentałikan amoqlmaj ipan Dios

¹ Nokniwan, Dios te-ikneliá, inón iga nimitztajtaniłiáj iga amejemen nochipa xiye'nemikan ipan iyojwi. Iga ijkón ankichiwaj, ken tikita ankimakaj Dios se ofrenda yej isato'. Inón Dios kiye'ita, ijkón nokta kajasi iga matikye'weyimatiltikan.

² Ayo' xikchiwakan ken kichijtokej toknimej yej ayá' kixmatij Dios, majwa' ximomakakan iga Dios mamitzyolpatakan iga se'ya ken antajlamikij, ijkón ankimatiskej yej Dios kineki iga xikchiwakan, yej pox yekti, yej kiye'ita Dios.

³ Nikmati iga Dios poxsan ne-iknelij iga netalij iga iyapóstol, inón iga nimitzijiłiáj iga sejsé de amejemen, amo agaj mamomachili iga majya sej que se'. Majwa' sejsé de amejemen ximomachilikan kén amonokej, ke'san Dios mitzchiwaltiáj iga ximoconfiarokan ipan yéj.

⁴ Ijkón ken tejemej ayá' tikpiáj petz tokxi wan toma', sino que tikpiajo' máj sekin miembros iwán nochi inomej ayá' sesan itekipanolmej kipiáj,

⁵ ijkonsan no tejemen, malej iga timiakejmej, e' pan Cristo sesan timochiwaj, iwán tonochin tisetitokej ipansan se.

* 11:34 11:34 Is 40:13,14

⁶ Dios temá' sесе'pa wej wel tikchijawaj, kensan yéj kiye'ita temá'. Siga Dios tetajtölmaka iga matikijtokan itajtöl, matikchiwakan san ke' iga timoconfiarowaj pan yéj.

⁷ Siga Dios temá' iga wel matikchiwakan tejté iga agaj, matikye'chiwakan. Siga Dios temá' iga wel titamachtiaj, inön nokta matikchijtokan.

⁸ Siga Dios temá' iga wel titayölichikawaj, inön matikchijtokan. Siga Dios temá' iga wel matitamakokawikan tejté, matikyölmakakan iga tikchijawaj. Wej ono' iga ken tzontekon pan tejté kan Dios kitalij, makiye'chiwa itekipánöl; wej kipalewiá wej amotapialiaj, mapaki iga kichijwa.

Kén makichijwa wej kitoka Cristo

⁹ Ximomela'sepanchokilikan wan amoknijmej. Xiki-jyakan wej ayekti iwán xikchiwakan wej yekti.

¹⁰ Ximosepanchokilikan wan amoknin ken sesan amotaj; xikita moknin majya sej que tej.

¹¹ Amo ximosemakakan, xikyölmakakan wej ankichijawaj, te xiyölpaktokan iga xikchiwakan wej Dios kineki.

¹² Miej ankichixtokej toTeko, xipaktokan. Kuá' tejté mitzyölmiktiáj, xikijyowikan iwán amo xikajtewakan iga ankitenewiaj toTeko.

¹³ Xikpalewikan tokniwan wej kitokaj Dios wej amotapialiaj. Xikomemawikan wejkachanej wej akipiáj kan kochij.

¹⁴ Xiktajtanilikan Dios iga maye'onokan wej mitzi-knochijawaj iwán ayá' xikmalijlikan.

¹⁵ Xipakikan wan wej paktokaj, iwán xisenchokakan wan wej nemi chokaj.

¹⁶ Xonokan ken sesan amoalmaj wan amokniwan. Amo ximoweyimatikan, ximomachilikan kensan inomej wej ayá' motapialiaj. Amo pansan amejemen ximomachilikan iga poxsan antamatij.

¹⁷ Siga agaj mitzchijwiliáj wej ayekti, amo no ijkön xikchijwilikan. Nochipa xiktemokan wej yekti iga xikchijwilikan nochi tokniwan.

¹⁸ Xikchiwakan este kan máj anwelitij iga xonokan tamelá iwán nochi.

¹⁹ Nokniwan wej nimitzpoxxokiliaj, amo ximomatikan kuá' agaj mitzchijwiliáj wej ayekti, xikajtewilikan iga Dios makicastigarö wej mitzchijwilikej wej ayekti; iga ijkín kij-towa kan ijkuilijto': "Nejwa' in wej nitacastigarowa; nej nia nimomatiti wan inön wej kichij wej ayekti, kijtowa toTeko."*

* 12:19 12:19 Dt 32:35

²⁰ Iwán nō kijtowa: “Siga yej mitzijiya mayana, xikta-maka, siga ataneki, xikamaka; iga inón tikchīwas, este xajxaygatatawias iga pinawas.”†

²¹ Amo ximoyolyamana iga xikchīwa yej ayēkti, majwa' xiktanili yej ayēkti iga xikchīwa yej yēkti.

13

¹ Nochi toknīn makichīwa ken tatekimaka tekiwajmej. Iga ateyi nisé tekiwaj yej ayá' kitālij Dios, iwán yej inán mandarowa, Dios kitālij.

² Inón iga yej ayá' kichīwa ken tatekimaka tekiwajmej, ayá' nemi kichīwa ken Dios tatekimaka. Yej akichīwa ken tatekimaka tekiwajmej, inón yawij kicastigarotij.

³ Tekiwajmej ayá' onokej iga makimajmajtikān yej kichīwaj yej yēkti, yejemen onokej iga yej kichīwaj yej ayēkti. Siga ayá' tikneki xikmajmawilijto tekiwajmej, xitawelono, iwán tekiwajmej mitzyē'itaskej.

⁴ Tekiwajmej nemi kichīwaj ken Dios kineki iga xitawelono. E' siga ayá' tiyē'nemi, ijkón sí ximajmawi; tekiwaj ayá' báldejsan mandarowa, wel nō tacastigarowa. Tekiwaj kichijto' ken Dios kineki iga kicastigarowa yej kichīwa yej ayēkti.

⁵ Inón iga matiktajtolkuikān tekiwajmej, ayejsan iga amo matecastigaro, sino que tikmatitokej ipan toalmaj iga matiye'nemikān nokta.

⁶ Inón iga amejemen ankixtawaj yej kijliáj impuestos,* iga Dios ompa kitālij tekiwajmej iga makichīwakān itekipanolmej ken kajasi.

⁷ Nochi yej mo-ixtāwa, xixixtawakān, san katiapa impuesto yej ono', xik-respetarokān nochi yej kajasi.

Matimosepanchokilikān

⁸ Amo agaj xikdeberokān ni alín, majwa' ximosepanchokilikān; iga yej kichokiliá iyiknīn, kichija ken tatekimaka la ley.

⁹ Ijkin tatekimaka Dios: “Siga tinamiktito', amo xaj wān se'; amo xitamikti, amo xitachteki, amo xitanamolpanti, amo xikpiasneki yej se' itatki”; e' siga “tikchokiliá moknīn kensan tej timochokiliá”, nemi tikchīwa nochi ken tatekimaka la ley.

¹⁰ Yej kichokiliá iyiknīn awel kichīwiliá yej ayēkti; inón iga, siga tiknekij toknīn, pan inón tikchīwaj ken kijtowa nochi la ley.

† 12:20 12:20 Pr 25:21, 22

* 13:6 13:6 Xikita glosario “Impuestos”.

¹¹ Xikchiwakān nochi in̄n iga ankimatij nā'ya wj' toTēko. Akajasi iga matikochtokān, majwa' matisatokān iga majya nā' ono' iga tēmanawiki Dios que kuā' iga achto ticredojkej itájtōl.

¹² Ken tikita pox tayówaya, iwán ayo' wejkáj iga tanēsis; in̄n iga matikajtewakān iga tikchijwaj yej ayēkti, yej kichīwa yej ayēkti ken kuā' ono' kān takomichkān. Matikchiwákanya yej yēkti ken kichīwa yej nemi kān tawilpan iwán nochi kita.

¹³ Matiye'nemikānya ken se nejnemi kuā' tanēsto'. Amo matitawānakān niga matiākān ilwitaj kān tawānalo, niga mati-ajapanemikān iwán amo matikchiwakān nité yej ajayēkti, amo matitakuejkuesokān, niga matita-ixitakān.

¹⁴ Iga ijkón ankichijwaj, toTēko Jesucristo mitzpalēwiáj iga anyē'nemij, iwán amo xikejlamikikān iga ankichijwaj yej ayēkti ken mitzyoltilānaj amoalmaj.

14

Amo xikpopowa mokn̄n

¹ Siga se aya momela'confiarowa ipan* Cristo, xikomemawikān iwán amo ximotēnkitzkikān iwán igan ayá' kichīwa yej amejemen ankiye'itaj.

² Sekin kijtowaj iga wel kikuaj nochi tákual, e' sekin yej aya momela'confiarowaj ipan Dios, kikuaj petz verdura.

³ Yej kikua nochi, amo makipinajti yej akikua nochi, iwán yej akikua nochi, amo makijto iga ayompa kichijto' yej kikua nochi, iga Dios ijkón kiyē'ita in̄n tokn̄n.

⁴ In tej, ¿te moteki iga tikijtowa iga ayompa kichijto' yej se' itekipanowanī? Siga kichij yej yēkti o ayēkti, in̄nwa' kimati itēko. Iwán toTēko Dios kena kiyē'itas in̄n tokn̄n, iga Diossan yej wel kichīwa iga matiye'onokān iyixtaj.

⁵ Ono' sekin yej māj kiyē'itaj se día† que se' día, iwán sekin kimatij iga nochi día kensan nochi día. Sejsé makimela'matito iga ijkonya ken kejlānto'.

⁶ Yej māj kiyē'ita se día que se', in̄nwa' iga kiweyimatiltiá toTēko; iwán yej ayá' māj kiyē'ita nisé día, nō kiweyimatiltiá toTēko. Wān yej nochi kikua yej mókuapa, kuā' kikua, kiweyimatiltiá toTēko iga kimaka gracias Dios; wān yej kikuasan petz verdura, akikua naka' iga kiweyimatiltiá toTēko iwán kimaka gracias Dios.

* **14:1 14:1** Español: “débil en la fe”, kijtojneki iga anka némi-o' pewa iga moconfiarowaj ipan Jesucristo yej achto katka judiyojmej iwán awel kikuayaj nochi tákual iga ijkón kijtowa iley Moisés. † **14:5 14:5** Judiyojmej motekisewiayaj el sábado wān kipiyaj sekin māj día iga kilwichiwiliayaj Dios, e' ayá' nochi yej kitokayaj Jesús ijkón kichijwaj.

⁷ Ayagaj de tejemej ono' iga yéjsan mamoweyimati, niga agaj matewewimatĩlti kuá' timikíkeja.

⁸ Puej siga tísatokej, matonokan iga matikwewimatĩltikan toTeko, iwán siga timikij, mamowewimatĩlti toTeko. Inón iga siga tísatokej o timiktoskej, tejemej itatki toTeko.

⁹ Inón iga Cristo migui' iwán sej ojpa-isa', iga mochi iTeko yej miktokej iwán yej isatokej.

¹⁰ In tej, ¿te iga tikijtowa iga ayompa kichijto' mognin? ¿O te iga tikpinajtiá? Tonochin tiawij tonotij iyixtaj Cristo kuá' yéj yawi tejuzgaroti.

¹¹ Kan ijkuijito' itájtɔl Dios kijtowa ijkín: Niknojma-ijtowa nokta iga inín mochiwas, kijtowa toTeko, iga no-ixtaj yawij motankuáketzatiy nochi, iwán nochi kiteñewij notoka' iga yawij kiwewimatĩltij.‡

¹² Inón iga sejsé de tejemej tiawij tikijtotij iyixtaj Dios yej tikchijkej.

Amo xikwetzĩlti mognin ipan iyojwi Dios

¹³ Inón iga ayo' matikijtokan iga toknin ayompa kichijto'. Majwa' xiksentalikan amoalmajmej iga amo xikchiwakan nité yej makixipolo mognin niga makixiti ipan iyojwi toTeko.

¹⁴ Nej nikmati iga toTeko Jesús nenextilij iga ateyi tákual yej ayá' nokta mokua; e' siga agaj kejlámiki iga iley Moisés te-ijliao' iga se tákual ayékti iga mokua, amo makikua.

¹⁵ Iwán siga yej tej tikua, iga inón tikyolmikiá mognin, ayékti tikchiwa iga ompa nesí ayo' tikneki mognin. Cristo migui' iga inón mognin, iwán amo xikchiwa iga san yej tikua, mapoliwi mognin.

¹⁶ Amo xikchiwakan iga mamaltajtɔlo iga inón yej amemen ankiye'itaj iga ankichiwaj.

¹⁷ Iga inán Dios reinarowa§ pan tejemen, ayéj máj importante tákual niga yej mooniá, majwa' matiye'nemikan, matonokan tamelá iwán matipaktokan. Inón kichiwa iyEspíritoj Dios pan tejemen.

¹⁸ Yej ijkón kichiwa iga kitoka Cristo, Dios kiye'ita iwán toknimej nɔ.

¹⁹ Inón iga matiktemokan yej kichiwa iga matonokan tamelá, iga ijkón wel timosepampalewiáj iga máj matimofiarokan ipan Cristo.

²⁰ Amo matikawaltikan yej Dios nemi kichiwa ipan se' toknin, iga san yej tikuj. Nochi tákual ye'kti, e' siga tikua tákual wan se' mitzita yej kimati iga ayékti mamokua, iga inón tikchiwa, toknin tikchiwaltiá yej ayékti.

‡ 14:11 14:11 Is 45:23 § 14:17 14:17 Xikita glosario "Kén iga Dios reinarowa".

²¹ Yeḱti iga amo mamokua naka', niga mamooni vino, nité amo xikchīwa yej moknīn makichīwalti yej ayēkti. Amo matikchīwakan nité yej makixipolo toknīn ipan iyojwi toTēko.

²² Ken iga timoconfiarojto', tej ijkón xikchijto iyixtaj Dios. jMapakto inón taḡa' yej kimatito' iga yej nemi kichīwa ijkonya nokta!

²³ E' siga agaj kikua tejté iwán ayá' kimela'mati iga yeḱti mamokua, yéj itechko siga kichīwa yej ayēkti iga kikua, iga ayá' sešan iyalmaj iga kikua. Iwán nochi yej se kichīwa kuá' kimatito' iga amo makichīwa, inón ayēkti nokta.

15

Xikchīwakan ken kiye'ita amoknīn

¹ Tejemej yej timoconfiarówaja ipan toTēko, matik-palewīkan toknīwan yej aya momela'confiarowaj ipan toTēko. Amo matikchīwakan yejsan tejemej tiknekij.

² Sejsé de tejemej matikchīwilīkan yej toknīn kiye'ita iga maye'ono, iwán matikpalewīkan iga mamoconfiaro máj pan Dios.

³ Niga Cristo ayá' kichij yej yéj kine'; majwa' mochij ken kan ijkulijto' Dios itájtol: "Yej mitzmālijliḱej, inán nej no nemālijliḱej."*

⁴ Puej nochi yej ikyay ijkulijto' itájtol Dios, mo-ijkuiloj iga matimomachtīkan iwán tepalewía iga amo matimosemakakan. Inón tájtol teyolchikawa wan tenextiliá iga kēman Dios temakas yej kijtoj.

⁵ Diqswa' in yej tepalewía iga amo matimosemakakan iwán teyolchikawa, yéjwa' in yej niktajtaniliá iga mamitz-palewīkan iga xikpiakan sešan amoalmaj, ijkón ken kineki Cristo Jesús,

⁶ iga amonochin xisentakujakan iga xikweyimatiltīkan Dios yej iTaj toTēko Jesucristo.

Mopowiliá ye'noticiaj yej ayéj judiyojmej

⁷ Inón iga ximosepan-omemawīkan, ijkón kensan Cristo no teomemawij, iga ijkón Dios makiweyimatiltīkan.

⁸ Puej nimitzijliáj iga Cristo wālj iga makipalewi judiyojmej iga mamochīwa ken Dios ikya kijlij iyikyapatajwan, iga ijkón Dios kinextij iga kichīwa yej kijtoj.

⁹ Cristo wālj no iga yej ayéj judiyojmej makiweyimatiltīkan Dios iga kinkeliáj, ken kijtowa kan ijkulijto' itájtol Dios:

Inón iga nia nikpowati motájtol ipan paismej,

* 15:3 15:3 Sal. 69:9

iwán nimitztakuikilij iga nimitzweyimatiltij.†

10 Ono' se' kan ijkulijto', kijtowa:

Xisempakikan amejemen yey ayéj anjudiyojmej, xipakikan iwán inomej yey itatki Dios.‡

11 Ono' se' kan ijkulijto', kijtowa:

Nochi pajsmej, xiktakuikilikan toTeko,

iwán nochi xikweyimatiltikan Dios.§

12 Isaías nq kijkuiloj:

Kisas ipan ipilowan ipilowampa Isaí,*

se yey yawi kigobernaroti yey ayéj judiyojmej;

yey ayéj judiyojmej moconfiaroskej ipansan yéj.†

13 Niktajtaniliá Dios yey tepalewiá iga wel timoconfiarowaj ipan yéj iga nochi ye'kisas, mamitzyolchikawakan iwán makichíwa iga xonokan tamelá iga pan yéj ankisentalijkej amoalmaj. Inón iga wel máj anmoconfiarowaj ipan yéj iga nochi ye'kisas iga mitzpalewiáj iyEspíritoj Dios.

14 Nokniwan nej nikmati iga amejemen poxsan ante-ijiknimej iwán ankimátija itájtól Dios iwán welya anmosepannonotzaj.

15 E' ipan inín ama' nimixewij sej iga nimitzijkuilowilijkej inimej tajtólmej iga amo xikelkawakan. Inín nikchíwa iga Dios ne-iknelij iwán nemá' inín tekipánól

16 iga nej itekipanowani Jesucristo. Nikuiguiliá itájtól Dios yey ayéj judiyojmej iga inón notekipánól. Ijkón yey ayéj judiyojmej Dios makikui iga ofrenda yey makiye'ita. El Espíritu Santo mitztapejpenkej iga xonokan ken ofrenda iga Dios.

17 Iga nej Cristo Jesús netapejpen iwán niyolpaki iga nikchíwa itekipánól Dios.

18 Yey nikijtowa, petz yey Cristo kichij iga nepalewij iga manikchíwa, iwán manikpowa itájtól iga ijkón yey ayéj judiyojmej makichíwakan ken kineki Dios. Yey ayéj judiyojmej kicredojkej yey nikijtoj wan yey nikchij.

19 Yejemen kicredojkej iga kitakej milagro wan yey ayi'pa mo-ita yey mochij iga ipoder iyEspíritoj Dios. Noyan nikpówa'ya itájtól Cristo yey tamawanawia, nipewa' Jerusalén iwán niajka este ipan ital Ilirico.

20 Ijkón nochipa nikne' manikpowa itájtól Dios yey tamawanawia kan aya i' kikakij itoka' Cristo, iga amo manitekpano kan se'ya kipewaltij tekipánól.

21 Majwa', mochij ken kijtowa kan ijkulijto' Dios itájtól: Yawij kitatij inomej yey ayi' kimatikej de yéj,

† 15:9 15:9 Sal 18:49 ‡ 15:10 15:10 Dt 32:43 § 15:11 15:11 Sal 117:1

* 15:12 15:12 Cristo de la familia de David yey ipiltzin Jesé yey nq itoka' Isaí. Mt 1:6, 1 Sam 16:10-13 † 15:12 15:12 Is 11:1,10

iwán kentenderoskej yej ayí' kikakikej de yéj.‡

Pablo yajneki Roma

22 Inón iga nokta ayá' nemi nia nimitzpaxalowilítij, malej iga mia' vej niajnekiá.

23 E' inán iga niktámija notekipánol nigaj kan ninemi, ay' te netzakuihá, iwán íkyaya niknektó' iga manono amowan.

24 Kuá' niaj España, niaj nimitzpaxalowilítij. Nikneki iga ompa manipano iga matisenyolpakikan, malej iga nimaninsan, iwán kuá' ni-ójkuisya, nikijtowa iga achi xinepalewikan.

25 Inán nia Jerusalén, nikuiga tomín iga tokniwan yej amotapialiáj yej ompa onokej.

26 Iga yej chantitokej estado de Macedonia iwán Acaya ke-
jlankej iga kinechkojkej achi tomín iga kititaniliáj tokniwan yej amotapialiáj yej onokej Jerusalén.

27 Kiyé'itakej iga kichiwaj inín, iwán yejemej nokta kimatantokej in judiyojmej; iga judiyojmej yej kicredowaj Jesús kimakokatijkej no itájtol Dios yej ayéj judiyojmej, inán yejemej no makipalewikan iga tomín judiyojmej.

28 Inón iga, kuá' tamis nikchiwas inín, iwán nikmakáskeja tomín, niajya España, e' ompa nipanoj iga nimitzpaxalowiliskej.

29 Nikmati iga kuá' niaj ompiga Roma, ayo' tepoloskej nité iga Cristo tesenyolchikawas.

30 Nokniwan, iga timoconfiarowaj ipan toTeko Jesucristo, iwán iga iyEspíritoj Dios kichíwa iga matimochokilikán, nimitztajtaniliáj iga achi xinepalewikan iga xiktajtanilikán Dios iga nej.

31 Xiktajtanilikán Dios iga manemanawi ipan inomej yej akicredowaj Dios yej onokej Judea. Xiktajtanilikán no iga inín tomín yej nikuiguiliá tokniwan yej onokej Jerusalén wel manewelkuilikán.

32 Iwán siga Dios ijkón kineki, nia nipakti-asiti wan amemen iga nimitzitaskej, iwán ompay timoyolchikawaskej.

33 Dios yej kichíwa iga matonokan tamelá, maono wan amemen. Ijkónyawa'.

16

Pablo tanonotza

1 Nimitzmatilítij iga xikye'itakan la hermana Febe. Yéj kitálkej* iga makipalewi yej kicredowaj Dios yej chantitokej altepe' Cencrea.

‡ 15:21 15:21 Is 52:15

* 16:1 16:1 Español: diaconisa, xikita glosario

“Díacono wan diaconisa”.

2 Xikye'omemawikan ken kajasi iga mamochiwili yej tiksentakaj toDios, iwán xikpalewikan siga tejté kipolowa, iga yéj mia'ya kipalewij, iwán nej nõ nepalewij.

3 Xikijlikan la hermana Priscila wan el hermano Aquila† iga nikelamikir; iwamej nisentekipanojkej iga nikpojkej itajtɔl Cristo Jesús.

4 Yejemej ayá' majmawikej iga mamikikan kuá' nemawijkej. Inón iga nikmakaj gracias, ayejsan nej, nochi tokniwan kajkan monechkolo yej ayéj judiyojmej, yej kitokaj Dios.

5 Ijkonan nõ xikijlikan tokniwan yej monechkowaj çan Priscila iwán Aquila iga nikelamikir. Nõ xikijlikan noamigoj Epeneto iga nikelamiki, yéj achto yej kicreoj Cristo ipan estado de Acaya.

6 Xikijlikan nõ María iga nikelamiki iga yéj poxsan tekipanoj iga amejemen.

7 Xikijlikan nõ nikelamiki Andrónico iwán Junias, yejemen nõ judiyojmej kensan nej, iwamej nonoyaj çarcelijti'. Poxsan kiye'itakej apostolejmej, iwán yejemej máj achto kicreojkej Cristo que nej.

8 Xikijlikan nõ nikelamiki Amplias, yéj noamigoj yej nõ kitoka toTeko.

9 Xikijlikan nõ nikelamiki Urbano, yej iwán nisen-tekipanojkej iga nikpojkej itajtɔl Cristo Jesús, iwán Estaquis yej nikpoxçokiliá.

10 Xikijlikan nõ nikelamiki Apeles, yej monéxtija iga kisentaljito'ya iyalmaj pan Cristo. Iwán xikijlikan nõ nikelamiki tokniwan yej onokej íçan Aristóbulo.

11 Xikijlikan nõ nikelamiki Herodión yej nõ judío kensan nej, iwán yej onokej íçan Narciso, yej kitokaj toTeko.

12 Xikijlikan nõ nikelamiki Trifena iwán Trifosa, yej tekipanowaj iga kipowaj itajtɔl toTeko, iwán la hermana Pérsida, yej poxsan tekipanoj ipan iyojwi toTeko.

13 Xikijlikan nõ nikelamiki Rufo yej toTeko kitapejpen iwán xikijlikan nõ nikelamiki iye', iye' Rufo ken tikita noye' nõ.

14 Xikijlikan nõ nikelamiki Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes iwán tokniwan yej onokej iwamej.

15 Xikijlikan nõ nikelamiki Filólogo iwán Julia, Nereo wan isiwa-iknín, iwán Olimpas iwán nochi tokniwan yej kitokaj toTeko yej onokej iwamej.

16 Ximopipitzokan iga ximosaludarokan ken Dios kiye'ita. Nochi tokniwan yej kitokaj Cristo, nõ mitzejamikir.

† 16:3 16:3 Hch 18:2

17 Nokniwan, nimitztajtaniłaj iga amo xikwelkuilikan itajtölmej yej tayojoykatiáj iwán tapojpolowaj, iga tamachtiáj ayéj ijkón ken mitzmachtijkej. Amo ximotokakan iwamej,

18 iga inomej ayá' kichiwaj ken kineki toTeko Jesucristo, majwa' kichiwaj ken kinekij yejemej, iwán kiyolyamanaj tokniwan yej aya kojasiy iyojwi Dios, iga tajtölmej yej te tojztopéli'san este teye'asi, e' takajkawaj.

19 Nochi kimati iga ankichijkej ken mitztekimakakej. Inón iga nipaki iwán nikneki iga xikye'tapejpenakan iga ankichiwaj yej yekti, e' xikajtewakan yej ayekti.

20 Iwán Dios yej kichywa iga matonokan tamelá ay' ke' poliwi, yawi kitaniliti Tzitzimi' iwán kitalij amokxitan. ToTeko Jesucristo mamitzyolchikawakan.

21 Mitzejlamikij no Timoteo yej iwán nisentekipanowa, iwán no Lucio, Jasón wan Sosípater, yej judiyojmej no kensan nej.

22 Nej notoka' Tercio, yej nemi nikijkuilowa itajtölmej Pablo pan inin ama', no nimitzejlamikij ipan itoka' toTeko.

23 Mitzejlamikij no Gayo. Nej Pablo nono' ichan Gayo, iwán nij ichan motekinechkowaj nochi tokniwan yej nij kitokaj Cristo. No mitzejlamikij Erasto yej kena tomın iga tekiwajmej de inin altepe', iwán mitzejlamikij no toknin Cuarto.

24 ToTeko Jesucristo mamitzyolchikawakan amonochin. Ijkonyawa'.

Pablo kiweyimati toDios

25 Inán matikweyimatiłikan Dios yej kichywa iga maj ximoconfiarokan ipan yéj. Dios mitzpalewiáj iga ankicredojkej kuá' nimitzpowilijkej itajtöl Jesucristo yej tamanawiá. Inın ijkonsan ken Dios kinextij yej kichiwasnekiá yej aya momatiá, inón iyantoya este pox ikyay este iga aya ono' inın tajli,

26 e' inán momatiya. Dios yej nochipa ono', tatekimá' iga profetajmej makijkuilokan itajtöl Dios iga mamomatiya ipan nochi paismej iga makicredokan iwán makichiwakan ken yéj kineki.

27 ¡Dios ateyi se' ken yéj, iwán yéj nochi kimati te kichywa; mamoweyimatiłi nochipa iga yej kichywa Jesucristo! Ijkonyawa'.

Áchtopa ama' yej kijekuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Corinto Corintios

Pablo kijekuillowiliá yej chantitokej altepe' Corinto

¹ Nej niPablo, nenotza' Dios iga kine' manimochiwa iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj se yej yéj nokta kititan. Nej iwán toknin Sóstenes,

² nimitzijkuillowiliáj inin ama' amejemen yej ankitokaj Dios yej amochan altepe' Corinto, yej itátkipa Dios iga ansetitokej iwán Cristo Jesús. Dios mitznótzakej iga xiye'nemikan, kensan yej noyan kitenewiáj itoka' toTeko Jesucristo, yej itekomej wan toTeko no tejemej.

³ Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo mamitzmakakan yej yekti, iwán xonokan tamelá.

Cristo teyolchikawa

⁴ Nochipa nikmaka gracias Dios iga amejemen, iga Dios mitzmakokawijkej Jesucristo.

⁵ Iga ansetitokej iwán Jesucristo, Dios mitzmakakej nochi yej poxsan yekti, mitzpalewijkej iga ankipowaj itájtól wan ankiye'entenderowaj.

⁶ Inón iga yej mopowa de Jesucristo momela'nextij ipan amejemen.

⁷ Inón iga, miej ankichixtokej iga mawiki toTeko Jesucristo, ayá' mitzpoloskej nité yej Dios temaka.

⁸ Yéj yawi mitzpalewijtotij iga xonokan ipan iyojwi este que yéj mawiki, iga kuá' wi' toTeko Jesucristo amo agaj mamitzijlikan iga ayá' anye'nemij.

⁹ Dios nochipa kichiwa yej kijtowa, iwán yejwa' in yej mitznótzkej iga xonokan iwán toTeko Jesucristo yej iPiltzin Dios.

¿Ix yokatito' in Cristo?

¹⁰ Nokniwan, nimitzijliáj ipan itoka' toTeko Jesucristo iga xikpiakan sesan amotájtól, amo xiyojyokatitokan. Majwa' xonokan tamelá iwán sesan xikejlantokan ken sesan amoalmajmej.

¹¹ Nokniwan, inin nimitzijliáj iga iyikniwan Cloé ne-ijlijkej iga anmokej kuesojtokej.

¹² Inón nikijtojneki iga sejsé de amejemen sese'pa ankijtowaj; sekin kijtowaj: "Nej niktoka Pablo"; sekin kijtowaj:

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

“Nej niktoka Apolos”; sekin kijtowaj: “Nej niktoka Pedro”; iwán sekin: “Nej niktoka Cristo.”

13 ¿Ix yojoykatito' in Cristo? ¿Ix kimiktijkej Pablo ipan cruz iga amejemen? ¿O ix anmobautizarojkej† ipan itoqa' Pablo?

14 Nikmaka gracias Dios iga nisé de amejemen ayá' nikbautizaroj, nikbautizarojsan Crispo iwán Gayo;

15 ijkón ayagaj wel kijtowa iga mobautizaroj ipan notoqa'.

16 Kena, nō nikbautizaroj ifamíliaj Estéfanas, e' ayá' nikeljamiki si agaj máj nikbautizaroj.

17 Iga Cristo ayá' neñitan iga manitabautizaro, sino que iga manikpowa itájtōl iga mamosalvarolo, e' ayá' nikpowa iga manesi iga poxsan wel nitajtowa, siga nikpowa iga nej maneye'itakan, iwán ayéj Cristo makiye'itakan, ijkón, báldejsan migui' Cristo ipan cruz.

Cristo nochi wel kichíwa

18 Yej poliwisekej akojasij te kijtojneki kuá' mopowa iga Cristo migui' ipan cruz, kijtowaj iga xeto'tájtōl; e' iga tejemej yej tiawij timomanawitij, kijtojneki iga Dios nochi wel kichíwa.

19 Ken kijtowa kan ijkuilijto' ipan itájtōl Dios:‡

Nia nikchíwati iga amo mamochíwa yej kejlantokej yej kijtowaj iga tamatij, ayá' niktajtōlkuilij yej machtitokej.

20 Ono' yej kijtowaj iga tamatij, ono' yej kimatij iga wel tamachtiáj iwán ono' yej kijtowaj iga nochi kimatij ipan inín tajli, e' Dios kijtowa iga inimej tamatilismej, xeto'tajlamikilis.

21 Dios, yej kimati te kichíwa, kichij iga yej onokej ipan inín tajli amo makixmatikan iga itamatilismej; majwa' kine' Dios iga makimanawi yej moconfiarowa ipan iga inón ye'noticiaj yej mopowa, malej iga yej ayá' kicredowaj inón ye'noticiaj, nesi ken xeto'tájtōl.

22 Judiyojmej kinekij makitakan milagro, iwán griegojmej kitemowaj tamatilis;

23 e' nejemej nikpowaj itájtōl Jesucristo yej migui' ipan cruz. Inimej tajtōlmej ayá' kiye'itaj judiyojmej, iwán yej ayéj judiyojmej kitaj ken xeto'nemilis;

24 e' iga yej Dios kinotza', judiyojmej iwán griegojmej, kimatij iga ipan Cristo monextiá iga Dios nochi kimati iwán nochi wel kichíwa.

25 Malej iga itájtōl Dios wel nesi ken xeto'nemilis, e' majya sej tamati que nochi; iwán yej ipan Dios nesi ayá' kipiá

† 1:13 1:13 Xikita glosario “Bautizar”. ‡ 1:19 1:19 Is 29:14

poder, inón yej majya sej wel kichıwa que inochi yej kichıwa taga'.

²⁶ Noknıwan, xikmatıkan ıga Dios mitznõtzeke, malej ıga ayá' mia' de amejemen yej antamatiáj ken momachtilo ipan inın tajlı, iwán ayá' mia' yej anmandarowaj, nıga mia' de amejemen ayéj ipilówampa yej motapialiáj.

²⁷ E' Dios kitapejpen yej iyıxtaj la gente neıi ıga xetokti' ıga makipınajti yej tamatij; Dios kitapejpen yej iyıxtaj la gente ayéj te iteki ıga makipınajti yej kipiáj poder.

²⁸ Dios kitapejpen yej ipan inın tajlı ayá' te itekimej iwán kipınajtiáj, ken tikiytowaj yej nité nokta itekimej, ıga inımej makalımpamatıkan yej tayakantokej.

²⁹ Ijkón ayagaj mokichmatis iyıxtaj Dios.

³⁰ E' Dios mitzsətılıjkej wan Cristo Jesús, ıga ipan Cristo wel matikmatıkan yej yekti; iwán ıga matiye'onokan iyıxtaj Dios, tiyokatitókeja ıga timochıwaskej itátkipa Dios iwán ayo' te-ilpito' yej ayekti.

³¹ Ijkın ijkuilijto': "Sıga agaj moweyimatisneki, mamoweyimati ıga yej kichij toTeko."

2

Mopowa ıga Cristo migui' ipan cruz

¹ Noknıwan, kuá' nimitzitatoyaj ıga nimitzpowılıtoı itájtıl Dios, ayá' nitajtoj ken se yej pox ye'tajtowa ıga manesi ıga nipoxtamati.

² Kuá' nonoya iwán amejemen, ayá' nikne' manimitzmatılıtkan de se', petz de Jesucristo, inón Jesucristo yej migui' ipan cruz.

³ Kuá' nasi' amotenoj, nikmachılıj ıga ayá' nitajpalej iwán nikuekuechkatoya ıga nimajmawi.

⁴ Iwán kuá' nimitztaıapowijkej ıga nimitzpowılıjkej itájtıl Dios, ayá' nikne' manimitzyolyamanakan ıga tajtolmej ken tajtowaj yej tajtolmatij. Majwa' iyEspıritoj Dios mitzyolyamankej ıga ipoder.

⁵ Iga amo ximoconfiarokan ipan yej kimati tajtaga', majwa' ipan yej Dios wel kichıwa.

Dios monextıa ıga iyEspıritoj

⁶ E' kuá' nitıapowaj iwán yej kimela'tókaja iyojwi Dios, nitajtowa ken se yej pox tajtolmati, e' ayéj ıga itamatilis námıl taga' iwán yej gobernarowaj ipan inın tajlı, ıga inımej tamatilismej yawij poliıitij.

⁷ Majwa' nitajtowaj de inón tamatilis yej Dios kıyantoya este ikıyay kuá' aya kichıwa inın tajlı, iwán tenextilij ıga wel nochipa matisen-onokan iwán kan tawijto' iweyipoder.

⁸ Nisé yej mandarowaj ipan inín tajli kimatiá inín; siga katka kimatiáj, ayá' kimiktijkaj ipan cruz toTeko yej nochi temakato' vida.

⁹ E', ken kijtowa itájtol Dios:

Iga yej kitokaj iyojwi, Dios kimakas yej ayí' agaj kita iwán yej ayí' mokaki,

ni agaj akejlantoya.

¹⁰ Inón Dios tenextilij iga iyEspíritoj, iga iyEspíritoj Dios kita inewi, este no kixmati inewi yej Dios kimati.

¹¹ Iga tajtaga', ¿a'yéj wel kimati yej ono' ipan iyalmaj se' taga'? Petz iyespíritoj san inón taga' kimati. Ijkonsan no, petz iyEspíritoj Dios kimati yej kejlanto' Dios.

¹² Iwán tejemen ayá' temakakej espíritu yej ono' ipan inín tajli, majwa' Espíritu yej wí' ipan Dios iga matikmatikan yej Dios témá' iga tepoxchokiliá.

¹³ Nejemej nitajtowaj de inín iga tájtol yej iyEspíritoj Dios nenextilijkej, ayéj tajtolmej yej kisa ipansan nejemej. Ijkón iyEspíritoj Dios nepalewiáj iga nikmachiáj yej kipiáj iyEspíritoj Dios.

¹⁴ Yej ayá' kipiá iyEspíritoj Dios, ayá' kineki yej wí' ipan iyEspíritoj Dios, iga yéj kita ken xeto'nemilis. Iwán no awel kentenderowa, wel kentenderówasan yej kipiá iyEspíritoj Dios.

¹⁵ E' yej kipiá iyEspíritoj Dios wel kijuzgarowa inewi yej mochiwa ipan inín tajli iwán yéj ayagaj wel kijliá: "Tej ayompa tikchijto'."

¹⁶ Pues ipan itájtol Dios kijtowa: "¿A'yéj kimati te kejlanto' toTeko? ¿A'yéj wel kimachiá Dios?" Cristo tepalewiá iga matitajlamikikan ken yéj.

3

Yej sentekipanowaj iga Dios

¹ Nokniwan, awel nimitztatapowijkej ken yej kimela'tókaja iyojwi Cristo, sino ken annamolmej, iga kenkuá' aya anyolejkej ipan inón ojtí.

² Nimitzmachtijkej ken iga máj wel xikentenderokan, ken tikita ankokonemej yej anchichijo' iga amejemen kenkuá' aya wel antakuayaj. Iwán este inán ijkón amonokej,

³ iga ankichiwajo' ken kineki amoalmaj. Mij anmokej kuesowajo', anmo-ixitaj, anmoyoyokatiáj, nemi ankichiwaj ken yej ayá' kixmatij Dios, iga ankichiwaj ken kichíwa namoltaga'.

⁴ Iga kuá' se' kijtowa: "Nej niktoka Pablo", iwán se' kijtowa: "Nej niktoka Apolos", iga ijkón nemi ankichiwaj ken kichíwa namoltoknin.

5 Puej, ¿a'yejtaj in Pablo? ¿A'yéj in Apolos? Nejemen petz itekipanowanimej Dios yej nimitzpawilijkej itájtól toTeko yej ankciređojkej. Sejsé de nejemej nikchijkej notekipanólmej ken toTeko ne-ijlijkej.

6 Nej niktoga' iwán Apolos kaapachoj, e' Dioswa' in yej kiweyaltij.

7 Inón iga, niga yej kitoka niga yej kaapachowa ayéj té iteki; e' Dioswa' in yej kichíwa nochi, pues yéj kiweyaltía tato'.

8 Yej tokaj iwán yej taapachowaj inomej petz tekipanowanimej, iwán Dios kixtawas sejsé de yejemen san ke' kichijkej.

9 Nejemej nisentekipanowaj iga Dios, iwán amejemen ken tikita inón tajli yej Dios nemi kitekipanowa.

Wel nō nikiytowa iga amejemen kenkuá' kajli yej Dios nemi kichíwa.

10 Nej ken ni-albáñil yej kine' Dios iga maniktali basejmej, iwán se' nemi kalchíwa ipan inón basejmej. E' sejsé makita ken iga kichíwas iga amo ayompa kisas.

11 Ayagaj wel kitaliá se' base kan chíto'ya, inonwa' Jesucristo nokta;

12 Iyixko inón base, se wel kichíwa kajli de oro, plata o de te'ti yej mojmōnsajti', de kuawi', de saka' o de ojta'.

13 Itekipánól de sejsé nesiti kuá' tajuzgaroj Dios; iga inón día wí' wan ti'ti, iwán ti'ti yawi kinextiti katiábapa tekipánól yej kichij sejsé.

14 Siga agaj kichij se kajli yej ayá' tatas, yawij kixtawatij.

15 E' siga inón kajli yej kichij tatas, yawi kipoloți nochi yej kichijka, malej iga yéjsan momanawij kenkuá' se cholojtikisa ipan tiwelon.

16 ¿Ix ayá' ankimatij iga amejemen íkal Dios, iwán iyEspíritos Dios chantito' ipan amejemen?

17 Siga agaj kixitina íkal Dios, Dios nō kipoloj yej taxitina, iga itiopan Dios yéj itatki, iwán inonwa' kajli amejemen.

18 Amo agaj mamokajkayawa. Siga agaj de amejemen momachiliá iga tamati ipan námól tamatilis de inín tajli, mamomachili ken yej ayá' kimati nité, iga wel makimati yej Dios tanextiliá.

19 Pues yej toknimej de inín tajli kijtowaj iga pox tamatij, inón Dios kita ken xeto'nemilis. Itájtól Dios kijtowa: "Dios kimawetziltiá yej tamatij kuá' kinekij matakajkayawakan."

20 Nō kijtowa: "ToTeko kimati iga ayá' valerowa ni alín yej kejlantokej yej tamatij."

* **3:12 3:12** Inimej yej iga mochiwa kajli ken oro, plata o te'ti yej mojmōnsajti', kuawi', saka' o ojta' kijtōjneki ken iga kichíwa se iyixtaj Dios, siga valerowa o ayá'.

²¹ Inón iga amo agaj mamoweyimati iga kitoka yej tanextiliá taga'. Nochi yej ono', amejemen amotatki.

²² Pablo, Apolos, Pedro, inín tajli, la vida, la muerte, yej ono' inán iwán yej wí'o', nochi amejemen amotatki.

²³ Iwán amejemen itátkipa Cristo iwán Cristo itatki Dios.

4

Itekipánol apostolejmej

¹ Amejemen xine-itakan nejemej ken yej petz nikpalewiáj Cristo, yej netekimakakej iga manitanextilikan yej iyantoya, yej Dios kejlantoya iga kichíwas.

² Iwán yej kitekimakakej iga makichíwa tejté, manesi iga inón nokta kichíwa.

³ Nej ayá' poxsan nikchíwiliá caso kén iga annejuzgarowaj o kén iga nejuzgarowaj yej mandarowaj pan inín tajli. Niga nej, ayá' nimojuzgarowa.

⁴ Malej iga noalmaj akimati siga nikchij yej ayekti, e' inón ayá' kijtojneki iga niye'óno'ya iyixtaj Dios. ToTékowa' in yej yawi nejuzgaroti.

⁵ Inón iga amo agaj xikjuzgarokan, miej aya asi hora; xikchakan este que mawiki toTeko. Yéj yawi kinextiti yej iyantoya kan takomichkan. ToTeko kinextij yej sejsé kejlanto' ipan iyalmaj. Iwán Dios kixtawas sejsé kensan iga kichij.

⁶ Nokniwan, inín nimitzijliáj iga xiye'onokan, nimitznextiliáj de nej iwán Apolos iga ompa ximixkuítikan iga xikchíwakān ken ijkuilijto' itájtōl Dios. Amo xikijtokan iga nej o Apolos majya sej que se'.

⁷ ¿A'yéj kichíwa iga tej majya sej que sekin? Nochi yej tikpiá, ¿ix ayéj Dios mitzmá'? Siga Dios mitzmá' nochi yej tikpiá, ¿te iga timokichmati, iga yej tikpiá kenkuá' mogānaj tikasi'?

⁸ Nesi amejemen anmotapialiaja, ankipiaja nochi yej ankinekij. Amomachíliaja ken anreymej, iwán nejemej ayo' anne-itasnekij. ¡Yekti katka iga melá' nokta xonokan iga anreymej iga achi nō manisenreinārokan wān amejemen!

⁹ Pues nej nikita iga nejemej yej ni-apostolemej, Dios netalkej ken yej ayá' valerowa. Nonokej ken inomej tajtaga' yej onókeja iga yawij kimiktijiwán kitayawaloltiáj iga makita la gente iwán angelejmej.*

¹⁰ Nejemej ne-itaj ken nixeto'mej iga niktokaj Cristo, miej amejemen ankijtowaj iga poxsan ankimatij de Cristo. Neje-mej ne-itaj san nikuēkuetānij, e' amejemen pox antajpalejkej. Nejemej pox nepinajtiáj, e' amejemen mitzweyimatij.

* 4:9 4:9 Xikita glosario "Ángel".

11 Este inán nimayantokej, ñatanekij, anikpiáj notzotzolmej; ñemagaj iwán ayá' níkpiáj nokalmej,

12 iwán nisiawij iga nitekipanowaj iga nitataniáj. Ne-ijijliáj kuajkuantas, e' nejemej nikye'ijliáj. Ñemiktijnekij iwán nejemej níkijyowiáj.

13 Kuá' agaj małtajtowa iga nejemej, nejemej níktawelñotzaj. Este inán ne-itaj ken inón tásol yej ayá' moneki, ken tejté yej nochi kitajkali.

14 Inín nimitzijkuilowiliáj ayéj iga nimitzpinajtiáj, sino que iga nimitzñotzaj iga ken annopilowan yej pox nimitzchokiliáj.

15 Pues malej iga xikpiakan diez mil yej mitzmachtiáj ipan itájtól Cristo, e' ayá' mia' amotaj ankipiáj, iga nej achto nimitznextilijkej ye'noticiaj yej tamanawiá, nej ken amotaj iga anmoconfiarojkej ipan Cristo Jesús.

16 Inón iga nimitztajtaniliáj iga ximixkuñtikan ipan yej nej níkchiwa.

17 Inón iga nimitztitaniliáj Timoteo yej níkpoxchokiliá ken nopiltzín, yej akikajtewa iga moconfiarowa ipan toTéko. Yéj yawi mitzejlantitij kén iga nej ninejnemi ipan iyojwi toTéko, ijkón ken nitanextiliá noyan kan monechkowaj tokñiwan.

18 Sekin de amejemen anmoweyimatij, ankijtowaj an ay'ya niaj nimitzitatij;

19 e', siga toTéko kineki, ayá' wejkatís niaj nimitzitatij. Íkuá', nia níkitati te wel kichiwaj yej moweyimatij, amo ígasan matajtokan.

20 Kuá' Dios reinarowa ipan agaj ivıdaj, ñesi ipan yej kichıwa, ayéj petz tájtolsan.

21 ¿Te ankinekij amejemen? ¿Ix manimitzajawatij o manimitzye'itatij iga nimitzchokiliáj?

5

Sé yej kitoka Cristo kichıwa yej ayékti

1 Momati iga sé de amejemen motéka iwansan itakpayé'. Inón sí pox ayékti, niga yej ayá' kicredojtokej Dios kichiwaj ijkón.

2 Iwán amejemen majwa' anmokichmatij. ¡Majwa' katka ximokñomatitokan! Tağa' yej ijkón kichijto' mamokixti kan anmonechkowaj.

3 Malej iga ayá' ompa nono' amowan, e' nimitzejlantokej kenkuá' ompa nono'. Iwán níkjuzgároja inón yej kichij yej ayékti, kenkuá' ompa nono'.

4 Amejemen ximonechkokan ipan itoká' toTéko Jesucristo, xikejlantokan iga kenkuá' nõ ompa nonos iwán amejemej, iwán toTéko Jesucristo mitznextiliskej te wel ankichiwaj.

⁵ Iwán inón taga' yej moteka iwán itakpaye', xikajtewakan ipan ima' Tzitzimi' iga makicastigaro icuerpoj iga wel mamosalvaro iyalmaj kuá' wi' toTęko Jesucristo.

⁶ Amejemen amo ximoweyimatikan iga yej mochi. ¿Ix ayá' ankimatij yej mojtowa: "Alın levadura* kiposawaltia nochi tixti kuá' mochiwa pan"?

⁷ Xikixtikán inón taga' yej ken tikita ikyapa levadura iga amo mitzmopaskej. Ijkón anmochiwaskej ken pan yej mokua ipan iyilwi la Pascua,† yej mochiwa iga tixti yej akipiá levadura, ijkónwa' nokta in amejemen. Iga Cristo kimiktijkej iga totechko, iga yéj mochi ken Cordero‡ yej kimiktijkej ipan iyilwi la Pascua.

⁸ Inón iga, kuá' tikchiwaj ilwi' yej kijliáj la Pascua, amo matikuakan pan yej kipiá levadura. Iga inón nikijtojneki iga amo matinamolnemikan. Majwa' matikchijtókampa yej yekti wan matikijtokan yej mela'ciertoj, ijkón timochiwaj ken pan yej akipiá ikyapa levadura yej kijtojneki yej tikchiwaj yej ayekti.

⁹ Ipan se' ama' yej nimitzijkuilowilijkej, nimitzijlijkej iga amo ximotokakan iwán yej motekaj wan yej ayá' iwán namiktito'.

¹⁰ Ayá' nikijtojneki iga ximoyokatikan wan nochi inomej yej ipan inın tajli kichijtokej yej ayekti, ken yej kipoxpiasnekij tomın, yej tachtekij, yej kiweyimatiłtiaj idolojmej; pues iga ximoyojoyokatikan iwamej, amejemen katka xikisakan ipan inın tajli.

¹¹ Nimitzijlijkejwa' iga amo ximotokakan iwán inomej yej kijtowaj iga kitokaj Cristo iwán kichiwajo' yej ayekti, kipoxpiasnekij tomın, kiweyimatiłtiaj idolojmej, tapopowaj, tawanajo', o tachtekij. Iwán inomej niga xitakuakan iwamej.

¹² Iga awel nikijliáj iga kichijtokej yej ayekti yej akitokaj Cristo. Amejemen xikjuzgarokan yejsan nō kitokaj Cristo.

¹³ Porque yej akitokaj Cristo, Dios yawi kijuzgaroti inomej. Xikixtikán inón taga' yej kichijto' yej ayekti iga amo xisen-onokan iwán.

6

Amo matikan iyixtaj juez yej akicredowa Dios

¹ Kuá' agaj de amejemen kitelwijneki agaj, ¿te iga motelwijtij iná' yej mandarowaj yej ayá' kixmatij Dios, kuá'pa wel mayawi iwán tokniwan yej kitokaj Dios?

* 5:6 5:6 Xikita glosario "Levadura". † 5:7 5:7 Xikita glosario "Pascua". ‡ 5:7 5:7 Cordero ken tikita borregoitzin. Xikita glosario "Borrego" wan "Cordero".

² ¿Ix ayá' ankimatij iga yej kitokaj Dios yawij kijuzgarotij nochi yej onokej ipan inín tajli? Siga amejemen anyawij ankijuzgarotij yej onokej ipan inín tajli, ¿ix awel amejemen ankijuzgarowaj kuá' achi mokuejkuesolo?

³ ¿Ix ayá' ankimatij iga tejemej nõ tiawij tikjuzgarotij angelejmej? ¿Te iga yej nij mochíwa awel ankijuzgarowaj?

⁴ Kuá' amokuejkuesowaj, ¿te iga anmotelwítij iná' yej ayá' kixmati Dios?

⁵ Nikijtowa inín iga xipinawakan. ¿Ix ateyi nisé de amejemen yej wel makijuzgaro kuá' mokuejkuesowaj sekin yej kitokaj Cristo?

⁶ ¿Ix yekti iga se toknín tatelwiá iná' yej tajuzgarowaj yej ayá' kicredojo' Dios?

⁷ E' ayekti nokta iga amejemen ximokuejkuesokan, iga ijkón ankichíwaj anmopojpolowaj. ¿Te iga ayá' matiki-joywíkan kuá' tejté tēchíwiliáj yej ayekti? ¿Te iga ayá' ximomakakan iga mamitzachtekiakan?

⁸ E' amejemen, majwa' ankichíwaj yej ayekti, iwán ankitachtekiáj amokniwan.

⁹ ¿Ix ayá' ankimatij iga yej ayá' ye'nemij ayá' kalakiskej kan reinarowa* Dios? Amo mamitzakajkawakan; akalakiskej yej motekaj iwán yej ayá' iwán namiktito', akalakiskej yej kiweyimatiá yé idolojmej, niga yej namiktitokej wan motekajo' wan se', niga tajtaga' yej mosiwatiliáj, niga tajtaga' yej motekaj wansan itaga-iknín yej mosiwatiliá,

¹⁰ niga yej tachteki, niga yej kipoxpíasnekij tomín, niga yej tawanaj, niga yej tamalijliáj, niga yej taxixikowaj, inimej ayá' kalakiskej kan reinarowa Dios.

¹¹ Ijkón katka ankichíwayaj sekin de amejemen; e' inán Dios mitzperdonarójeja, mitzapejpenkej iga ximochíwakan ipilowan, iwán anye'onókeja iyixtaj Dios iga yej kichij toTēko Jesucristo iwán iyEspíritoj Dios.

Matinemikan ken kineki Dios

¹² Mojtowa: “Se wel kichíwa yej kineki.” Inón sí kena, e' ayá' nochi teye'chíwa. Kena, se wel kichíwa ken kineki, e' nej animomaka iga tejté yej ayekti mane-ilpito.

¹³ Ómpaya ken ankijtowaj, iga tákual iga tojti iwán tojti iga tákual; e' Dios yawi kipoloti iyomexti. E' ayá' tikpiáj tocuerpoj iga se mamoteka wan yej ayá' iwán namiktito'; tocuerpoj tikpiáj iga matikchíwakan ken kineki toTēko, iga tocuerpoj itatki toTēko.

* 6:9 6:9 Xikita glosario “Kén iga Dios reinarowa”.

14 Ijkón ken Dios ki-ojpa-ixitij toTęko, tejemej nọ yawi teojpa-ixititi iga ipoder.

15 ¿Ix ayá' ankimatij iga sejsé de amejemen imiembroj icuerpoj Cristo? ¿Awel tikuij tájkol de inón icuerpoj Cristo iga matiksetilikán iwán icuerpoj siwá' yej motęka wán sesé? ¿Amo ijkón matikchiwakan!

16 ¿Ix amejemen ayá' ankimatij iga kuá' se taga' mosekantiliá iwán se siwá' yej motęka wán sesé, inomej omen mochijaw sesan cuerpo? Pues itájtłł Dios kijtowa: "Iyomextimej mochijaskej ken sesan cuerpo."†

17 E' kuá' agaj moná'techowa iwán toTęko, sesan mochijawa iwán toTęko ipan iyalmaj.

18 Amo nokta nikeman ximosentękakan wán yej ayá' iwán annamiktitokej. Tejté se' yej mochijawa yej ayękti yej se kichijawa, ayá' iganaj kichiwaltia icuerpoj yej ayękti, e' yej motęka iwán yej ayá' iwán namiktito', inón sí iganaj kichiwaltia icuerpoj yej ayękti.

19 ¿Ix ayá' ankimatij iga amejemen amocuerpoj itiopan iyEspíritoj Dios; inonsan Espíritu yej Dios mitzmakakej iwán yej ono' ipan amejemen? Amejemen ayéj amotatki in amocuerpoj,

20 iga pox patiyoj iga Dios mitzkojkej. Inón iga matikweyimátlitikan Dios iga tocuerpoj iwán iga toespíritoj, iga iyomexti itatki Dios.

7

Nonótzal iga yej monamiktiaj

1 Inán nia nimitzijlitij de inón yej amejemen annętajtankej kuá' anne-ijkuilowilijkej. Yękti katka iga taga' amo mamamikti;

2 e' iga amo agaj mamotęka wán yej ayá' iwán namiktitokej, sejsé taga' makipiá se isiwá', iwán sejsé siwá' makipiá se iwęwej.

3 Taga' mamotęka iwán isiwá' ken kitajtani iyalmaj, ijkonsan nọ siwá' mamotęka iwán iwéj ken kitajtani iyalmaj.

4 Siwá' icuerpoj ayejsan yéj itatki, nọ itatki iwęwej. Ijkonsan nọ taga' icuerpoj ay' yej yęjsan itatki, sino que nọ itatki isiwá'.

5 Amo ximo-ijańilikán amocuerpoj, petz kuá' amomextin ankijoskej iga ayá' amosentękaskej se tiempo iga an-orądojtoskej. Iwán sej ximosentękakan iga amo santá' ayá' ankijyowiskej iwán wel mitztańiliáj Tzitzimi' iga xikchiwakan yej ayękti.

† 6:16 6:16 Gn 2:24

⁶ Inín nimitzijliáj yej wel xikchiwakan, ayéj iga nimitzteki-makaj.

⁷ Nej niknekiá iga nochi xonokan ken nej iga ayá' ninamiktito'; e' Dios kichij iga ayá' sansé iga tiwalkej, sekin monamiktiáj iwán sekin sej ayá'.

⁸ Inín nikijliáj yej aya monamiktiáj iwán nō iga yej wewejmikikej, yēkti katka yejemej amo mamonamiktikan, ijkón ken nej.

⁹ E' siga awel kijyowiáj iga iselti onokej, mamonamiktikan, iga máj yēkti mamonamiktikan iga amo makichiwakan yej ayēkti iga inón san keejlantokej.

¹⁰ E' yej namiktitókeja, nitatekimaka iga siwá' amo makikajtewa iwéj. Inín ayéj nej nokta nitatekimaka, sino que toTēko.

¹¹ E' siga siwá' kikajtewa iwéj, yéj ayo' mamonamikti, o sej makitoka iwéj. Iwán ijkonsan nō taga' amo makikajtewa isiwá'.

¹² Iwán iga sekin nō nikijliáj, inón sí nej nikijtowa, ayéj toTēko, siga se toknín yej kicredowa toTēko, e' isiwá' ayá' kicredowa toTēko iwán kineki manamiktitoo' iwán, toknín amo makikajtewa isiwá'.

¹³ Siga se siwá' iwéj ayá' kicredojto' toTēko, iwán yéj kineki manamiktitoo' iwán, yéj amo makikajtewa iwéj.

¹⁴ Pues taga' yej ayá' kicredojto' Dios, Dios kiye'íta'ya iga namiktito' iwán siwá' yej kitoka Dios; iwán siwá' yej ayá' kicredojto' Dios, Dios kiye'íta'ya iga namiktito' iwán iwéj yej kitoka Dios. Siga ayéj ijkón, amopilowan mochiwaskej ken ipilowan inomej yej ayá' kicredojtokej Dios, e' inán Dios kiye'ítaja amopilowan.

¹⁵ E' siga taga' o siwá' yej ayá' kicredojtokej Dios, kinekij mamokawakan, ijkón makichiwakan. Iga ijkón taga' o siwá' yej kikajtejkej, káwiya iselti, iga Dios tenotza' iga matonokan tamelá.

¹⁶ Porque tej siwá', ¿kén tikmatis siga wel tikmanawij mowéj?, o tej taga', ¿kén tikmatis siga wel tikmanawij mosiwá'?

¹⁷ Sejsé de amejemen maono ken Dios kimá', ijkón kensan Dios kinotza'. Ijkón nitatekimaka noyan kajkan monechkowaj yej kitokaj Dios.

¹⁸ Siga Dios kinotza agaj yej ono' circuncidado,* inón ijkón maono circuncidado; iwán siga Dios kinotza agaj yej ayá' ono circuncidado, amo mamocircuncidaro.

¹⁹ Até kichij siga ono' circuncidado o ayá'. Inán yej máj moneki, matikchiwakan ken Dios tetekimaka.

* 7:18 7:18 Xikita glosario "Circuncisión".

20 Sejsé de amejemen maono kensan onoyaj kuá' Dios mitznõtzej.

21 Siga ti-esclavoj† kuá' Dios mitznõtza' amo xitayokoya; e' siga wel timaxitomi, inón máj yekti.

22 Yej katka esclavo kuá' kicredoj itájtol toTeko, inán xitómi'ya iwán kichíwaya ken kitekimaka toTeko; iwán ijkonsan nõ siga se taga' ayéj katka esclavo kuá' Dios kinõtza', inán móchija kenkuá' iyesclavoj Cristo, iga kichíwa yej Cristo kineki.

23 Dios mitzkowa' kuá' Cristo mi' ipan cruz, inón iga amo matimomakakan iga taga' matechíwa iyesclavoj.

24 Inón iga nokniwan, sejsé de amejemen xonokan iyixtaj Dios kensan amonoyaj kuá' Dios mitznõtzej.

25 E' iga inomej yej aya monamiktiáj, ayá' te ne-ijlij toTeko; e' wel nikijtowa tejté, ken se yej ipan wel anmoconfiarowaj iga toTeko ne-iknelij.

26 Nej nikijtowa iga taga' makawi ken iga ono', iga inán nemi tipanowaj ipan kuajkuajtas yej ayekti.

27 Siga tinamiktito' wan mosiwa', amo xikajtewa; siga ayá' tikpiá mosiwa', amo xiktemo.

28 E' siga timonamiktiá, ayá' tikchíwa yej ayekti; siga se takotzin monamiktiá, ayá' nõ kichíwa yej ayekti. E' yej monamiktiáj panoskej ipan kuajkuantas yej kiyolmiktiskej, iwán nej ayá' niknekiá ximoyolmiktikan.

29 Nokniwan, ininwa' in yej nimitzijlijnekij: Ay' ke' poliwi iga wi' toTeko. Inón iga inán yej namiktitokej maonokan ken tikita yej ayá' siwayojkej.

30 Yej chokatokej manemikan ken tikita ayá' chokatokej. Yej nemi ilwimatij mamomachilikan ken kuá' ayá' paktokej, iwán yej takowaj maonokan ken tikita ayéj itatkimej yej kikojkej.

31 Yej motapialiáj ipan inin tajli, maonokan ken kuá' akipiáj nité iga ayá' inón kiyoltilanto', iga yej tikitztokej ipan inin tajli ayo' ke' poliwi iga támisya.

32 Nej nikneki amo xitayokoxtokan. Kuá' se taga' aya namiktito', keklamiki iga kichíwa ken kineki toTeko iwán kineki iga maye'ono iyixtaj;

33 e' kuá' namiktito'ya, tayokoya iga keklamiki yej ono' ipan inin tajli iwán iga makichíwa iga mapakto isiwa'.

34 Siwa' yej namiktito' se'pa iga tajlamiki, iwán yej aya wewejoj se'pa nõ iga tajlamiki. Yej aya wewejoj keklamiki iga kichíwa ken kineki toTeko, iga nochí ividaj yokatito' iga matekipano iga Dios, e' yej wewejoj keklamiki yej ono' ipan inin tajli iwán iga makichíwa iga mapakto iwéj.

† 7:21 7:21 Xikita glosario "Esclavo".

³⁵ Nimitzijliáj inín iga xiye'onokan, ayá' nimitztekimakaj iga amo ximonamiktikan, sino que iga xiye'nemikan iwán nochipa xikchitokan ken kineki toTeko.

³⁶ E' siga agaj kita iga ayekti iga isiwapiltzin yej takotzino' némiya chantakotzintía, makinamikti siga inón máj kiye'ita, makichíwa ken kiye'ita; wel kinamiktía, iga inón ayá' kichíwa yej ayekti.

³⁷ E' se', ayágajpa kitekimaka, igánajsan kichíwasneki ken yéj kineki, ipan iyalmaj kejlanto' nokta iga isiwapiltzin ayá' yawi monamiktiti, ijkón yekti kichíwa.

³⁸ Inón iga yej kinamiktía isiwapiltzin, kichíwa yej yekti; e' yej ayá' kinamiktía, inón máj kichíwa yej yekti.

³⁹ Siwa' yej namiktito', ipan la ley kenkuá' ilpito' miej iwéj ónogo'; e' siga iwewej miki, inón siwa' wel monamiktía iwán san a' kinekis, yej makicredojo to Dios.

⁴⁰ E' inón máj ye'onos siga ayo' monamiktía. Ijkón nej nikijtowa, iwán nej nikijtowa iga nō nikpiá iyEspíritoj Dios.

8

Tákual yej mochíwa iga idolojmej

¹ Inán nia nimitzijlitiy iga tákual yej mochíwa iga yolkamej yej kimiktiliáj idolojmej; melá' iga inín nochi tikmatij, e' kuá' se kimati tejté, wel iga inón moweyimati. E' iga matikchokilikan toknimej, máj timopalewiáj ipan iyojwi toTeko.

² Siga agaj momachíliá iga kimati tejté, inón nité aya kimela'mati.

³ E' siga agaj kichokiliá Dios, Dios kixmati yéj.

⁴ E', iga tákual yej kichijkej iga yolkamej yej kimiktijkejpa idolojmej, tikmatij iga ídolo ayá' isato', iwán ono' sesan Dios, ateyi se'.

⁵ Sekin kijtowaj iga ono' yej kijliáj diosmej ipan cielo iwán ipan tajli. Malej iga maono mia' yej kijliajpa idiosmej iwán itekomej,

⁶ iga tejemej ateyi se', ono' sesan Dios, yej tóTajpa, yej kichij nochi yej ono', iwán tejemej tonokej iga yéj. Ono' sesan toTeko yej itoka' Jesucristo, iga yéj ono' nochi, este tejemej nō techij.

⁷ E' ayá' nochi kimatij inín. Sekin yej inán kitokaj Dios, kitekiweyimatiltiyaj idolojmej, kikuajo' tákual yej mochíwa iga inakayo yolkamej yej kimiktiliáj idolojmej, iga akimatij katiapa yekti iwán katiapa yej ayekti iwán momachíliáj iga ayompa kichíwaj kuá' kikuaj.

⁸ Iga san yej tikuaj, ayá' kichíwa iga wel tikna'techowaj Dios. Ayá' máj tiye'onoskej iga tikuaj, niga ayo' tiye'onoskej siga ayá' tikuaj.

⁹ Inán iga amejemen ankimatij iga wel ankikuaj nochí, xiye'nemikan iga amo ankichíwaltiskej yej ayekti amokniwan yej aya táwel kentenderowaj inimpa, iga aya motawelconfiarowaj ipan Dios.

¹⁰ Ta' xikaki, siga tej yej tikmátiya inimpa, timotaliá iga tikua tákual yej chijto' iga inakayo yolkamej yej kimiktilijkej idolojmej, iwán mitzita se toknín yej aya motawelconfiarowa ipan Dios, inón toknín wel no mixewiá iga kikua tákual yej kimiktilijkej idolojmej, malej iga kejlámiki iga ayompa kichíwa iga kikua.

¹¹ Iwán iga inón tikchíwa tej yej tikmátiya, tikpojpolowa moknín yej aya kimati inimbapa; iwán Cristo no mi' iga yéj.

¹² Iwán iga ankipojpolowaj tokniwan yej aya motawelconfiarowaj ipan Dios, ijkón nemi ankichíwaj yej ayekti iyixtaj Cristo.

¹³ Inón iga, siga notechko noknín kichíwa yej ayekti iga san yej nikua, máj yekti amo manikua naka', iga amo agaj manikpojpolo.

9

Yej kajasi iga makimakakan se yej tekipanowa iga Dios

¹ Nej wel nikchíwa ken nikneki. Nej iyapóstol Jesucristo iwán kajasi iga no mane-itakan ken se apóstol iga nikita' Jesús yej toTeko. Ipan amejemen nesi yej nikchij iga annetajtolkuikej kua' nimitzpowilijkej itájtol toTeko.

² Anka sekin ayá' ne-itaj ken iyapóstol Dios, e' amejemen kajasi iga ijkón xine-itakan; iga amejemen ankitokaj iyojwi toTeko, ompa nesi notekipánol iga nej iyapóstol Dios.

³ Ijkin nikijliá inomej yej nepopowaj:

⁴ Nej kajasi iga manemakakan tákual iwán yej nikoniá,

⁵ iwán nej kajasi iga manikpiá nosiwa' yej kicredojo' Dios iga mayawi nowan kan nipaxaloti, ijkón ken kichíwaj sekin iyapostolejmej Dios, iwán iyiknimej toTeko, iwán Pedro.

⁶ ¿Ix amejemen ankijtowaj iga Bernabé iwán nej, nejemensan nokta yej awel nikajtewaj námol tekipánol iga manikpowakan petz itájtol Dios?

⁷ ¿A'yéj ono' iga soldado iwán iga itomín kikowa itákual? ¿A'yéj kitoka uva iwán ayá' kikua itákilka? ¿A'yéj kicuidarowa borregoymej iwán ayá' koniá chichiwalá' yej kikixtiliá borregoymej?

⁸ Iwán amo ankijoskej iga inín nejsan nemi nikijtowa, iga iley Moisés no ijkón kijtowa.

⁹ Ij^hin ijkuilijto' ipan iley Moisés: “Amo xik^hten-bosa^hlti toro iga amo matakua ku^ha' nemi tekipanowa iga kitataksa trigo ku^ha' nemi koya.” Dios in^hin kijtoj ayéj iga petz kejlanto' torojmej,

¹⁰ sino que kijtoj iga matimixku^hitikan. In^hin ley mo-ijkuiloj iga matiye'onokan; ij^hon ken yej ki-aradowa tajli iw^han yej kitataksa trigo iga koya, kimatij iga motaniliskej tejté ku^ha' tamisya itekipánol.

¹¹ Iw^han siga nejemen niktokkej itájtol toTeko ipan amoalmajmej, ¿ix awel achi xinemakakan yej nepolowaj, iga ken ku^ha' achi manitapixkakan?

¹² Siga sekin ankimakaj yej mitztajtani^hláj, nejemen máj kajasi iga xinemakakan.

E' nejemen malej iga kajasi manimitztajtani^hlikan, e' ay^hi' nimitztajtani^hlijkej nité. Majwa' nikijyowi^háj ku^ha' ateyi yej moneki, iga amo nité makitzakuili iga mopowa itájtol Cristo.

¹³ Amejemen ankimátija iga yej tekipanowa weyitiopan,* ompa takuaj. Ken tikijtowaj, yej kimikti^háj yol^hkamej ipan altar† iga kimakaj Dios iga ofrenda, kikua^hj inakayo inomej yol^hkamej.

¹⁴ Ij^honsan no, toTeko kijtoj iga yej kipowaj itájtol Jesu-cristo, ipan in^hon tekipánol matakua^hkan.

¹⁵ E' nej ay^hi' niktajtan tejté iga nikpowa itájtol Dios, nimitzijkuilowili^háj in^hin ayéj iga xine-ix^htawakan. ¡Máj ye^hkti manimiki que agaj manekawalti ken nikchijto'!

¹⁶ E' nej ayéj iga nimoweyimati iga nikpowa ye'noticiaj yej tamanawia^h, iga in^hon nokta netitankej. ¡Lástima iga nej siga ayá' nikpowa ye'noticiaj!

¹⁷ In^hon iga, siga nikchi^hwa iga nikyolmaka, nia nimotanili^hti tejté; e' siga nikpowa iga san netekimakaj, málejsan nokta Dios nemá' in^hin notekipánol.

¹⁸ ¿Te nimotanili^há? Pues nimotanili^há iga nipaki ku^ha' nikpowa itájtol Dios iw^han ayá' nicobrarrowa nité, malej kajasi manitakua ipan in^hon tekipánol.

¹⁹ Malej iga nej ayagaj katka iyesc^hlawoj, e' nimochij ken ku^ha' iyesc^hlawoj inochi iga manikpal^hewi máj tokni^hwan iga makitokakan Cristo.

²⁰ Ku^ha' nono' iw^han judiyojmej nimochi^hwa ken no ni-judiyoj, iga wel manikyolyama^hna yejemej; ken tikij-towaj, yej kichijtokej ken tatekimaka iley Moisés, nej no nikchi^hwa ken yej kichi^hwa ken tatekimaka la ley iga manikyolyamanakan yejemej, malej iga la ley ayá' nemandarowa.

* 9:13 9:13 Xikita glosario “Weyitiopan”. † 9:13 9:13 Xikita glosario “Altar”.

²¹ Iwán iga manikpalewi yej ayá' kixmatij ken tatekimaka iley Moisés, nō nimochiwa ken yejemej, malej iga iley Dios nemandarowa, puej nej nemandarowa iley Cristo.

²² Kuá' nono' iwán yej aya táwel moconfiarowaj ipan Dios, nimochiwa nō ken yejemej, iga wel nō manikpalewikan iga mamosalvarokan. Ken tikjtowaj, nej nimochiwa ken sejsé de inomej, iga wel manikmanawi sekin.

²³ Nochi inin nikchiwa iga mamo-ixmati itájtōl Dios yej tasalvarowa, iga wel nō manikita yej yekti ken kijtowa inin ye'noticiaj.

²⁴ Amejemen ankimatij iga kan motalolo nochi motalowaj, e' sésanwa' in yej kitaniá. Ijkón nō amejemen, ximotalokan iga nō xiktanikan yej Dios temaka.

²⁵ Nochi yej momachtiaj iga motaloskej, kikajtewaj nochi yej wel kichiwiliáj yej ayekti. Iwán yejemej kichiwaj inón iga san makitanikan se corona[‡] yej chijto' iga iyiswayomej laurel, yej nimanin palani; e' tejemen tiawij tiktanjitij yej ayi' nokta tamis.

²⁶ Iwán nej ayá' san nimonamoltalowa; ayá' nitamaga ken inón yej san tanajnamolmaga.

²⁷ Majwa', nikiknochiwa nocuerpoj iwán niktekimaka iga makichiwa ken nej nikneki, iga amo santá' nikawis mal iyixtaj Dios, kuá'pa nej nikmachtij sekin ken iga mamoconfiaro ipan toTeko.

10

Tanontzalo iga amo matikweyimatiltikan idolo

¹ Nokniwan, nikneki xikmatikan iga to-ikyapatajwan yayaj inochin itampa se mixti, iwán inochin kipatilijkej Tata'lamar.

² Iwán iga inochin senemiáj itampa mixti, iwán iga sempanojkej ipan lamar, ken kuá' mosenbautizarojkej iga makisentokakan Moisés.

³ Iwán inochin kikuayaj tákual yej Dios kimakayaj,

⁴ iwán inochin koniayaj a'ti yej Dios kimakayaj. Iga inochin koniayaj a'ti yej kisaya ipan inón weyite'ti yej yaya iwamej. Iwán inonwa' weyite'ti, Cristo.

⁵ E' mia' israelitajmej akichijkej ken Dios kineki, iwán inón iga mikikej ipan desierto.

⁶ Inochi inón mochij iga matimixkuitikan, iga amo matikchiwakan yej ayekti ken yejemen kichijkej.

⁷ Inón iga amejemen amo xikweyimatikan idolojmej, ken sekin de yejemen kichijkej. Kijtowa kan ijkuilijto'

[‡] 9:25 9:25 Xikita glosario "Corona".

itájtɔl Dios: “Yejemən motalkej iga takuaj iwán atij, iwán mijtɔtijkej.”*

⁸ Amo matimotekakan wən yej ayá' iwán tinamiktitokej ken sekin de yejemən kichijkej iwán veintitrés mil mikikej ipansan se día.

⁹ Amo matikyokachiwakan yej ayekti kansan matikitakan ke' te-ijyowiá toTeko, ken sekin de yejemən kichijkej, iwán mikikej iga kowa' kitajtankuajkej.

¹⁰ Niga xikpopowakan Dios, ken sekin de yejemən kipopojkej, iwán ipan cielo wəlal se ángel yej tamiktiá iwán inochin kimijmiktijkej.

¹¹ Nochi inin yej mochij iwán to-ikyapatajwən iwán mo-ijkuiloj, iga ompa matimixkujikan tejemej yej inən tonokej kuə' ayo' wejka wj' toTeko.

¹² Inon iga yej momachiliá iga ye'nemi, mamocuidaro iga amo mawetzi.

¹³ Amejemej ampanowaj ipan inompasan prueba ken sekin kimachiliáj. Iwán wel anmoconfiarowaj ipan Dios, yéj ayá' kineki iga xikpiakan prueba yej ayá' wel ankijyowiáj. Majwa' Dios mitzpaləwiskej iga wel xikisakan ipan prueba.

¹⁴ Inon iga nokniwən, ni alin amo xikejlamikikan iga xikweymatiltikan idolojmej.

¹⁵ Nimitzijliáj inin iga ankimatij te nemi nimitzijliáj, iwán amejemen wel ankitaj siga yej nikjowa ómpaya o ayá'.

¹⁶ Kuə' tikoniáj vino ipan vaso iwán tikmakaj gracias Dios iga Cristo kitoyaj iyeyo iga tejemen, tisen-onokej wən Cristo. Iwán kuə' tiksenkuaj pan yej tiktatajkolowaj, timochiwaj sesan ipan icuerpoj Cristo.†

¹⁷ Malej iga timiakejmej, tonochin tikuj inonsan pan, inon iga timochiwaj ken sesan cuerpo.

¹⁸ Ta' ximixkujikan ipan país de Israel: yej kikuj inakayo yolkamej yej kimiktiáj ipan altar iga iyofrendaj Dios, kenkuə' kisenkuaj wən Dios.

¹⁹ Inin nikjowa, ayéj iga idolo kipiá poder niga inakayo yolka' yej kimiktialiáj idolojmej mochiwa majya sej que námɔl naka'.

²⁰ Nimitzijliajwa' iga kuə' yej ayá' kixmatij Dios kimiktialiáj yolka' se idolo, inonwa' kimiktialiáj məlespıritojmej, ayéj Dios; iwán nej ayá' nikneki iga amejemen xitokakan məlespıritojmej.

²¹ Siga antakuaj iwán amatij kan kilwichiwiliáj məlespıritojmej, akajasi iga nɔ xitakuakan iwán xatikan kan kejlamikij iga mi' toTeko Jesucristo iga tejemen.‡

* 10:7 10:7 Ex 32:19 † 10:16 10:16 Xikita glosario “Santa Cena”. ‡ 10:21 10:21 Xikita glosario “Santa Cena”.

22 ¿Ix tiknekij matikuejkuesokan toTeko iga se' tikweyimatiltiáj? ¿Ix tejemen máj titajpalejkej que yéj?

Xikchiwakan inewi iga mamoweyimati Dios

23 Ijkonya ken mojtowa, iga se wel kichíwa yej kineki, e' ayá' nochi teye'chíwa. Kena, se wel kichíwa yej kineki, e' ayá' nochi tepaléwiá iga tiktokaj toTeko.

24 Matikpaléwikan sekin, amo tejémensan matimopaléwikan.

25 Amejemen xikuakan de inochi yej monamakan monamaka naka', niga xitatajtanikan iga amo xikeejlantokan siga yekti o ayekti iga mokua.

26 Iga nochi tajli iwán nochi yej ono' ípan, itatki toTeko.

27 Siga agaj yej ayá' kicredojo to Dios mitzijliá iga xitakuati iwán, iwán amejemen anyajnekij, xikuakan nochi yej mitzmakaskej, niga xitatajtanikan iga amo xikeejlantokan siga yekti o ayekti.

28 E' siga agaj mitzijliáj: "Inín anímal kimiktilijkej idolojmej", inón amo xikuakan, iga amo xikyolmiktikan yej kijtoj, iga yéj kimatito' iga ayekti.

29 Nemi nitajtowa ken kejlanto' se', ayéj ken tej tikejlanto'.

E' agaj wel tatajtani: "¿Te iga se' mane-ijli iga ayompa nikchíwa kuá' nej nikye'ita?"

30 Siga nikmaka gracias Dios iga yej nikua, ¿te iga nepopowaj iga nikua?

31 Puej siga antakuaj o amatij o ankichíwaj tejté iteki, xikchiwakan nochi iga mamoweyimatilti Dios.

32 Amo xikchiwakan tejté iga agaj mamopojpolo: niga judiyojmej, niga yej ayéj judiyojmej, niga yej kitokaj Dios.

33 Nej nochi yej nikchíwa, nikchíwa iga nochi makiye'ita, ayéj iga nej manimoye'chíwa, sino que iga mia' mamomanawikan.

11

1 Amejemen ximixkuítikan ípan nej, ken nej no nimixkuítiá ípan Cristo.

Ken iga mochíwa kuá' monechkolo tiopan

2 Nokniwan, pox yekti ankichíwaj iga nochipa aneejlamikij iwán iga nemi ankichíwaj inochi kensan nimitznextilijkej.

3 E' nikneki xikmatikan iga Cristo tzontekon iga nochi taga', iwán taga' tzontekon iga siwa', iwán Dios tzontekon iga Cristo.

4 Siga kaṇ moweyimatĩtiá Dios, se taḡa' mokuatzakua kuá' nemi tajtowa iwán Dios o kuá' kipowa yej Dios kitajtolmaka, inón kalimpamati Cristo.

5 E' siga se siwá' ayá' mokuatzakua kuá' tatapowa iwán Dios o kuá' nemi kipowa yej Dios kitajtolmaka, inón kalimpamati itzontekon; inón ken tikita motzonkixtij.

6 Siga se siwá' ayá' mokuatzakua, máj yéktiwa' mamotzonkixti. E' siga pinawa iga motzonkixtiá, puej mamokuatzákuawa'.

7 Taḡa' amo mamokuatzakua, iga Dios kichij taḡa' kensan yéj, iga makiweyimati Dios. E' siwá' mochij iga makiweyimati taḡa'.

8 Kuá' Dios kichij taḡa', ayá' kikixtij ipan siwá', sino que siwá' kisa' ipan taḡa'.

9 Siwá' mochij iga taḡa', ayéj taḡa' mochij iga siwá'.

10 Inón iga siwá' mamokuatzakua iga manesi iga ipan yéj mandarowa taḡa', iwán iga angelejmej makiye'itakan.

11 E' iga tejemej yej tiktokaj Cristo, awel ono taḡa' siga ateyi siwá', siga ateyi siwá', ateyi taḡa'.

12 Porque ijkón ken achto siwá' kisa' ipan se taḡa', ijkonsan nochí taḡa' nacerowa ipan siwá', e' Dios in yej kichij nochi.

13 Amejemen xikijtokaṇ siga yekti siwá' makitenewi Dios ikuapetzkaṇ.

14 Tejemensan timomachiliáj iga se taḡa' ayá' kajasi makiwejweyalti itzónkal,

15 e' siwá' kajasi iga makiwejweyalti itzónkal, iga inón itzónkal kipiá nokta iga makuatzakto.

16 Siga agaj akiye'ita yej nij nikijtoj, makimati que ni nejemej, niga yej kitokaj iyojwi Dios akixmatij se'pa ken niktekichiwaj.

Ayompa kichiwaj kuá' monechkowaj

17 E' iga inón nimitzijkuilowiliáj, awel nimitzye'ijliáj iga nikmati kuá' anmonechkowaj, ayá' anmoye'chiwaj.

18 Ne-ijliáj iga kuá' anmonechkowaj tiopan iga ankiweyimatiá Dios, anmoyojoyokatiáj; iwán anka melá' iga ijkón ankichijtokej.

19 Pues anka yekti iga ximoyojoyokatikaṇ iga manesi katiapa yej kimela'credojto' Dios.

20 Kuá' anmonechkowaj iga ankichiwaj Santa Cena,* ayá' ankichiwaj ken kineki toTeḡo.

* 11:20 11:20 Xikita glosario "Santa Cena".

21 Porque kuꜥ' antakuaj, sejsepa machtowia iga kikua itakual; miej sekin mayantikawij, iwꜥn sekin este tajtawanaj.

22 ¿Ix ayá' anchanejkej iga ompa xitakuakan iwꜥn xatikan? Iwꜥn ijkón ankalimpamatij yej kitokaj iyojwi Dios, iwꜥn ankichiwaj iga mopinajtiáj yej akipiáj nité. ¿Te nimitzijliskej? ¿Ix manimitzye'ijlikan? Iga ijkón ankichiwaj, ¡awel nimitzye'ijliáj!

Ken iga mamochiwa la Santa Cena yej teejlantiá iga migui' toTeko

23 Inín yej nemi nimitznextiliáj, toTeko nenextilij: inón yówal kuꜥ' Jesús aya kikitzkiáj, kikui' pan iwꜥn kimá' gracias Dios.

24 Kuꜥ' támi'ya kimá' gracias Dios, kitatajkoloj, iwꜥn kijtoj: “Xikuakan inín; ininwa' nocuerpoj yej motatajkolowa iga amejemen. Xiktekikuakan inín iga amo xine-elkawakan.”

25 Kuꜥ' tami' takuajkej, kikui' vaso yej kipiá vino, iwꜥn kijtoj: “Inín vaso kijtojneki iga nikchiwa iga noesyos nuevo pacto wan Dios. Nochipa kuꜥ' ankoniskej, nochipa xineejlantokan.”

26 Inón iga nochipa kuꜥ' ankikuaskej inimpa pan, iwꜥn xikonikan inimpa vino, antanextilijtoskej iga migui' toTeko, este que yéj mawjki.

27 Inón iga yej kikua pan o koniá vino yej teejlantiá iga mi' toTeko, e' ayá'pa kimajmawiliá Dios, kichiwa yej ayekti iga kalimpamati icuerpoj iwꜥn iyesyos Jesús.

28 Inón iga sejsé mamomachili siga ayá' kichijto' yej ayekti, miej aya kikua pan iwꜥn aya koniá vino.

29 Dios yawi kicastigaroti agaj yej kikua pan wan koniá vino, siga akimajmawiliá Dios iga inonwa' pan kijtojneki icuerpoj toTeko.

30 Inón iga mia' de amejemen anwetitokej iwꜥn ankuetantokej, iwꜥn nq sekin mikikeja.

31 E' siga achto matimomachilikan ken iga tinemij, toTeko ayá' wel tecastigaroj.

32 E' siga toTeko kita iga ayompa tinemij, tecastigarowa, iga matimokajkawakan ken tikchijtokej, iga keman amo matecastigarokan iwꜥn inomej yej ayá' kixmatij Dios.

33 Inón iga nokniwan, kuꜥ' anmonechkowaj iga ankichiwaj la santa cena, ximochákano'.

34 Siga agaj mayana, matakua ichan, iga Dios amo mamitzcastigarokan iga ayompa ankichiwaj kuꜥ' anmonechkowaj. Kuꜥ' nasis, niao' nimitzijlitij kén anyawij ankichiwatij yej aya ankimatij.

12

IyEspíritoj Dios tepalewía sejsé de tejemej

1 Nokniwan nikneki xikmatikan yej aya ankimatij yej iyEspíritoj Dios temaka, yej sejsé de tejemej wel tikchiwaj.

2 Amejemen ankimatij iga kuá' aya ankređojtoyaj Dios, mitzchíwaltiayaj iga xikweyimatiltikan idolojmej yej niga wel tajtowaj.

3 Inón iga inán xikmatikan iga yej kimalıjliá Jesús, ayá' nemi kitajtólma ka iyEspíritoj Dios. Iwán ayagaj wel kijtowa: "Jesús noTeko" siga ayá' nemi tajtowa iga iyEspíritoj Dios.

4 Ono' sese'pa yej se wel kichiwa iga tekipanowa iga Dios, e' inonsan iyEspíritoj Dios yej tamaka.

5 Ono' sese'pa iga titekipanowaj iga Dios, e' inonsan toTeko yej tiktokaj.

6 Ono' sese'pa yej wel tikchiwaj, e' inonsan Dios yej tekipanowa ipan nochi tejemej.

7 Sejsé de tejemen Dios temachililtiá iyEspíritoj, iga matikpalewikan nochi yej kicredowaj.

8 IyEspíritoj Dios kichiwa iga sekin wel makimatikan te makijtokan yej melá' nokta, iwán sekin iga inonsan Espiritu wel kipalewía iga se' makentendero yej Dios tanextiliá.

9 Sekin iga iyEspíritoj Dios wel moconfiarowaj poxsan ipan Cristo, sekin sej iga inonsan Espiritu kichiwa iga wel matachitiltikan.

10 Sekin sej wel kichiwaj milagrojmej, iwán sekin wel kijtowaj yej Diospa kimakaj iga makijtokan. Sekin sej wel kimatij katiapa yej iyEspíritoj Dios iwán katiapa yej namolespíritoj. Ipan sekin sej Dios kichiwa iga wel matajtokan ipan sese'pa tájtól, iwán sekin sej wel kichiwa iga wel makijtokan yej kijtojkej ipan sese'pa tájtól.

11 E' nochi inín kichíwasan iyEspíritoj Dios yej tamajmaka sese'pa yej wel se kichiwa, kensan yéj kineki.

Tonochin tonokej ipan sesan cuerpo

12 Ijkón ken tocueroj sesan iwán kipiá mia' miembro, e' nochi inomej miembro malej iga mia', mochiwa sesan ipan se cuerpo, ijkonsan no Cristo.

13 Nochi tejemej, judiyojmej o yej ayéj, esclavojmej o yej ayéj, kuá' timobautizarojkej timochijkej ken sesan cuerpo ipan sesan Espiritu, iwán tonochin Dios temá' inonsan Espiritu.

14 Se cuerpo ayá' sesan miembro kipiá, sino que kipiá mia'.

15 Siga ikxi katka makijto: “Nej ayéj nimayi', inón iga nej ayéj de inón cuerpo”, iwán nochi tikmatij iga inón ayá' kikajtéwasya iga salijtos ipan inón cuerpo.

16 Iwán siga nakas makijto: “Nej ayéj niixti inón iga nej ayéj de inón cuerpo”, malej ijkón ayá' kikajtéwasya iga salijtos ipan inón cuerpo.

17 Siga noyan ipan tocuerpoj maono petz ixti, ¿kén titakakiskej? Siga tonoyan maono nakas, ¿kén tita-ijnekuiskej?

18 E' Dios kitajlij sese'pa miembro ken yéj kine' iga mamochiwa se cuerpo.

19 Awel maono cuerpo siga akipiá mia' miembro.

20 Malej iga tikpiáj mia' tomiembroj, e' sésanwa' in tocuerpoj.

21 Ixti awel kijliá mayi': “Ayá' nikneki xinepalewi iga nochi wel nikchiwa noselti”; niga no tzontekon awel kijliá ikximej: “Ayá' nikneki xinepalewi iga nochi wel nikchiwa noselti.”

22 Majwa' inomej imiembroj tocuerpoj yej máj ayá' tajpalej, máj moneki.

23 Iwán tomiembroj yej ayá' máj kajasi iga mamó-ita, inón yej máj motzakua iga tzótzol. Iwán tomiembroj yej ayá' tiknekij manesi, inón yej máj moye'tzakua.

24 Tomiembroj yej máj tiknextiáj, inón yej ayá' máj tiktzakuj. Ijkón Dios kichij iga tomiembroj yej ayá' máj moye'ita, inón yej máj moneki,

25 iga amo mayojoyokatito ipan tocuerpoj, sino que sejsé tomiembroj mamosepan-itakan wan se'.

26 Siga kanaj ipan tocuerpoj kualo, tonoyan tikmachiliáj iga kualo; wan siga kanaj ipan tocuerpoj yekti kimachiliáj, yekti tikmachiliáj tonoyan.

27 Pues amejemen icuerpoj Cristo, iwán amejemen sejsé mochíwa se imiembroj icuerpoj Cristo.

28 Ijkón Dios kimajmá' itekipanolmej sejsé tokniwan yej kitokaj Cristo: achto apostolejmej; ono' yej kitajtolmaka Dios; de ompa kitoka yej tamachtiáj; de ompa yej kichiwaj milagro, de ompa yej taachitialiáj, yej tapalewiáj, yej tanextialiáj te mamochiwa iwán yej tajtowaj ipan se'pa tájtol.

29 ¿Ix inochin apostolejmej? ¿Ix inochin kijtowaj tájtol yej Diospa kimakaj? ¿Ix inochin tamachtiáj? ¿Ix inochin kichiwaj milagro?

30 ¿Ix inochin wel kachitialiáj yej wetitokej? ¿Ix inochin wel tajtowaj ipan se'pa tájtol? ¿Ix inochin wel kijtowaj te kijtojneki yej mo-ijtoj ipan se'pa tájtol? Ayá'.

³¹ E' amejemen xiktajtaniłikan Dios iga mamitzweli-tialtıkan iga xikchiwakan tejté yej pox yekti. E' nej nia nimitznexılıtij se ojti yej majya sej yekti.

13

Matiknekikan toknımej

¹ Siga nej katka manitajto ipan mia' tájtıl ken tajtowaj tajtaga' iwán ken tajtowaj angelejmej, e' ayá' nikneki noknın, nimochiwa ken wewe' yej san petznawati o campana yej san petztzilıni.

² Siga nikijtowa tájtıl yej Dios nemaka iga manikijto iwán manikmati yej Dióssan kimati, iwán manikmati nochi yej taga' tamachtıá, wın pox nimoconfiarowa ipan Dios este wel nikena tepeyoj kan onokej, e' ayá' nikneki noknımej, nej ayéj te noteki.

³ Siga nitamajmaka nochi yej nikpiá, iwán siga nimomaka iga manetarıkan, e' ayá' nikneki noknın, iga inón nikchiwa ni alın ayá' nepalewiá.

⁴ Yej kichokiliá iyiknın, ayá' nimanın kuesiwi; pox te-ıjıknın, ayá' ta-ıxıta iwán ayá' moweyimati.

⁵ Ayá' kuajkuantas kijtowa iwán ayá' kineki tejté inochi iga san yéj; ayá' kuesiwi niga ayá' inonya keejlanto' kuá' tejté kichıwiliáj.

⁶ Ayá' paı kuá' mochiwa yej ayekti, petz kipakılıasan yej mela'cıertoj.

⁷ Yej te-ıjıknın, ayá' mosemaka iga moconfiarowa ipan Dios, nochi kimati iga Dios kipalewıj, iwán siga kikuejkue-sowaj, ayá' kuesiwi.

⁸ Yej te-ıjıknın ayı' tami iga kichokiliá iyiknın. Yawi asiti kuá' Dios ayo' agaj kimakas tájtıl iga makijto, niga tajtıloj ipan se'pa tájtıl, nochi yej momati moelkawas.

⁹ Inán aya nochi tikmatij, iwán aya nochi tikpowaj yej Dios tetajtılmaka;

¹⁰ e' kuá' nochi tikmatiskej, inón yej inán aya nochi tikmatij, yawi tamiti.

¹¹ Kuá' aya niyolej, nitajtowaya iwán nitajlamikiá ken yej aya yolej; e' kuá' niyołasi', nikajtej nochi yej nikchiwaya kuá' aya niyolej.

¹² Ijıonsan nı inán tejemen ayá' tiktawelıxmatij Dios; ken tikita itónal yej ayá' tawelnesi ipan teska'; e' ıkuá' tikmela'ıxmatiskej. Inán kakanajsan tikmatij, ıkuá' sı nia nikmela'ıxmatiti in Dios, ijıón ken yéj nokta ne-ıxmati.

¹³ Inán ono' eyi yej matikchiwakan; matimoconfiarokan ipan toTeko, matikchıxtokan iga toTeko kichıwas ken kijtoj

iwán matikchokilikān toknīn, inimej ayí' tami, e' de inón eyi, yej máj importante, matikchokilikān toknīn.

14

Yej tajtowa sé'bapa tájtōl yej ayá' moentenderowa

¹ Nochipa ximochokilikān, iwán xiktajtanilikān iyEspíritoj Dios iga mamitzmakakān sejsé de amejemen yej wel ankichiwaj, e' máj yēkti katka iga xikijtokān yej Dios mitztajtōlmakaj.

² Puej yej tajtowa ipan sé'bapa tájtōl, tajtowa wān Dios, ayéj wān toknimej, iwán ayagaj kentenderowa. Yej yéj kijtowa, kijtowa yej iyEspíritoj Dios kijliá, e' inón ayagaj kimati.

³ E' yej kipowa yej Dios kitajtōlmaka, inón kipowiliá sekin iga máj mamocofiarokān ipan Dios, kinōnotzaj iwán kiyolchikawaj.

⁴ Yej tajtowa ipan se'pa tájtōl yej ayá' moentenderowa, iséltisan mopalewiá iga máj mamocofiaro ipan Dios, e' yej kipowa yej Dios kitajtōlmaka, inón sí kipalewiá nochi yej kitokaj Dios.

⁵ Nej niknekiá iga amonochīn xitajtōkān ipan se'pa tájtōl yej ayá' ankentenderowaj; e' yej máj nikneki iga wel xikijtokān yej Dios mitztajtōlmakaj; máj yēkti iga inīn xikchīwakān que iga xitajtōkān ipan se'pa tájtōl, inīn nō yēkti katka, e' siga agaj makijto tē kijtojneki yej ankijtowaj. Ijkōn yej kitokaj Cristo, máj mamocofiarokān ipan.

⁶ Siga kuá' nimitzpaḡalowiliáj nimitznotzaj ipan se'pa tájtōl yej ayá' moentenderowa, ni alīn ayá' nimitzpalēwiáj. Wel nimitzpalēwiáj siga manimitzjilīkān tejté yej Dios nenēxtilij, o manimitznēxtilīkān tejté yej aya ankimatij, o manimitzjilīkān tejté yej Dios netajtōlmaka o manimitzmachtīkān, inón sí mitzpalēwiáj.

⁷ Matimixkuītīkān ipan tejté yej iga toḡarōlo, ken āka o arpa,* siga monānamōlpitza o siga monānamōltzotzona ayá' moyē'kaki ināwatīlka.

⁸ Iwán kān momijmiktilo, siga tapítzal ayá' ye'nāwati, soldadojmej ayá' moketzaj iga yawij tamijmiktitij.

⁹ Ijkōnsan nō mochiwa wān amejemen, siga antajtowaj ipan tájtōl yej ayá' moentenderowa, ¿kén yawi momatiti tē nemi ankijtowaj? ¡Ijkōn kenkuá' san antabojbobolotzaj!

¹⁰ Ono' mia' ken iga tajtōlo ipan inīn tajli, iwán nochi yej tajtowaj kimatij tē nemi kijtowaj.

¹¹ E' siga anikaki tē nemi kijtowa ipan itájtōl kuá' nemi nenōtza, iga ijkōn iyixtaj inón toknīn nimochīwa ken

* 14:7 14:7 Xikita glosario "Arpa".

wejkachanej wən iga nej nō inōn toknīn mochīwa ken wejkachanej.

12 Inōn iga siga amejemen pox ankiyolmakaj iga xikpiakan yej iyEspíritoj Dios temaka, yej sejsé de amejemen wel ankichīwaj, xikpiasnekikan yej wel kipalēwiáj yej kitokaj Dios.

13 Inōn iga yej tajtowa ipan tájtōl yej akixmati, makitajtanili Dios iga makipalēwi iga wel makijto tē kijtojneki inōn tájtōl.

14 E' siga niktenewiá Dios ipan tájtōl yej anikixmati, melá' iga nemi niktenewiá Dios ipansan noespíritoj, e' ayá' nikentenderowa tē nemi nikijtowa.

15 ¿Tətaj nikchīwas? Manitajto wən Dios iga noespíritoj, e' nō manikmati tē nemi nikijtowa. Manitakuika nō iga noespíritoj, e' nō manikmati tē nemi nikuika.

16 E' siga tikweyimatiltijto' Dios ipansan moespíritoj, toknīn† yej takakto' awel kijtowa "ijkónyawa" kan nemi titajtowa wən Dios iga tikmaka gracias ipan se'pa tájtōl, iga ayá' kentenderowa.

17 Anka ómpaya ken tej nemi tikweyimatiltiá Dios iga tikmaka gracias, e' se' ayá' tikpalēwiá iga máj mamocnfiaro ipan Dios.

18 Nikmaka gracias Dios iga wel nitajtowa ipan se'pa tájtōl máj sej que amejemen;

19 e' kan monechkowaj tokniwən anka yekti manikjtosan cinco tájtōl yej wel mamotentendero que manikijto diez mil tajtōlmej ipan tájtōl yej ayá' moentenderowa.

20 Nokniwən, ximochiwakan ken ankōkonemey iga yeje-mej aya kichīwaj yej ayekti, e' amo xitajlamikikan ken yej aya yolej. Xiye'tajlantokan ken yej yoleja yej kimátiya tē kichīwa.

21 Kijtowa kan ikuilijto' la ley: "Nia niknotzati nogentej de Israel ipan se'pa tajtōlmej, nikchīwas iga mitznōtzaskej yej de se' país, e' malej ijkón ayá' netajtolkuiskej, kijtowa toTeko."

22 Yej tajtowa ipan se'pa tajtōlmej yej ayá' moentenderowa, inōn kichīwa iga mamadmirađokan yej ayá' kicredowaj Dios, ayéj iga yej kicredojtókeja.

23 Siga nochi yej kitokaj Dios monechkowaj sékansan, iwán nochi tajtowaj ipan se'pa tájtōl yej ayá' moentenderowa iwán kalakij sekin yej ayá' mitzixmatij o ayá' kicredojtokej Dios, ¿ix ayá' an kijtoskej iga anłokojtiákeja?

† 14:16 14:16 Anka inīn toknīn, se yej akentenderowa se'pa tájtōl yej Diospa kimaka.

²⁴ E' siga se yej aya kicredojto' Dios kalakiti kuá' nemi ankijtowaj yej Dios mitztajtölmakaj, iga inón kikakis, yawi mokujiti iga kichijto' yej ayekti.

²⁵ Ijkón yej iyanto' ipan iyalmaj yawi kinextiti, iwán yawi motankuaketzati iga kiweyimatiłtj Dios, iwán yawi kijtoji iga Dios, kena ono' iwán amejemen.

Xikchiwakan nochi ken kajasi

²⁶ Iwán inán xikakikan yej nimitzijliáj: Kuá' anmonechkowaj, sekin wel antakuikaj, sekin wel antamachtiáj, o ankijtowaj yej Dios íkuá' mitznexiliáj, o xitajtökan ipan se'pa tájtöł yej ayá' moentenderowa, o xikijtočan te kijtojneki yej sekin kijtojkej ipan sé'bapa tájtöł; e' nochi inón xikchiwakan iga máj ximoconfiarökan ipan Dios.

²⁷ Kuá' antajtowaj ipan se'pa tájtöł yej ayá' moentenderowa, matájtosan öme o eyi, e' sejsepa matajto; iwán se de amejemen makijto te kijtojneki inón yej kijtojkej.

²⁸ Siga ateyi yej wel kijtowa te kijtojneki inómbapa tájtöł, inomej amo matajtočan ipan se'pa tájtöł kan annehkatokej, sino que sejsé matatapowa iwán Dios ipansan iyalmaj.

²⁹ Siga ono' yej kijtowa tájtöł yej Diospa nemi kimaka, matajtočan este öme o eyi, e' kuá' se de inomej nemi tajtowa, sekin sanmatakakikan iga makitakan siga melá' iga Diospa itájtöł o ayéj.

³⁰ Siga se yej ewato', Dios kimaka itájtöł iga makijto, inón yej achto tajtojtoja, ómpasan matamati iga tajtowa.

³¹ Ijkón amonochin amejemen yej mitztajtölmakaj Dios, wel ankijtowaj itájtöł sejsé sejsé iga amonochin ximomachtikán, iwán amonochin ximanimarökan.

³² Inomej yej Dios kimakaj tájtöł iga makijtočan, yejemej kimatij te hora yawij tajtojti,

³³ iga Dios ayá' kiye'ita kuá' nijnijiga oyowalo, sino que yéj kichywa iga matonokan tamelá.

Matikchiwakan ken kichiwaj noyan ipan tiöpamej kan monechkowaj yej kitokaj Dios,

³⁴ siwatkej amo matatapojtočan kuá' nechkatolo' tiöpan-ijti', ayekti iga ijkón makichiwakan, sino que makichiwakan ken tatekimaka iley Dios.

³⁵ Siga kinekij makimatikan tejté, makitajtanikan iwewejmej ichamej, iga ayá' kajasi iga siwa' matajto kuá' nechkatolo' tiöpan-ijti'.

³⁶ Xikmatikan, iga ayéj amejemen yej achto ankixmatikej itájtöł Dios, niga ayéj amejemensan yej mitzpowilijkej.

³⁷ Siga agaj momachiliá iga Dios kitajtölmaka, o momachiliá iga tajtowa iga iyEspíritoj Dios kipalewiá, maki-mati iga yej nemi nimitzijkuilowiliáj, inönwa' netekimaka toTeko.

³⁸ E' siga ayá' kiyé'ita yej nemi nikijkuilowa, amejemen nō amo xiktajtölkakikan.

³⁹ Inön iga nokniwan xikyölmakakan iga xikijtokan tájtöl yej Dios mitzmakaj, iwán amo xikijtokan iga amo matajtölo ipan se'pa tájtöl yej ayá' moentenderowa.

⁴⁰ E' nochi xikye'chīwakan ken Dios kiyé'ita.

15

Ojpa-isa Cristo kan miktoya

¹ Inán nokniwan, nikneki xikejlamikikan itájtöl Dios yej tasalvarowa yej nimitzpowilijkej; inün ye'noticiaj yej ankređojkej iwán inán ankređojtókejsan.

² Nō iga inün itájtöl Dios anmosalvarowaj, siga ankređojtókejsan ijkón kensan nimitzpowilijkej. Siga ay'ya, báldejsan ankređojkaj.

³ Achto nimitznextilijkej ye'noticiaj yej nenextilijkejsan nō. Nimitzpowilijkej iga Cristo migui' iga totechko, ijkón kijtowa kan ijkulijto' itájtöl Dios.

⁴ Iwán kitokakej, iwán sej ojpa-isa' kuá' asi' eyi días, ijkón kijtowa kan ijkulijto' itájtöl Dios;

⁵ iwán achto kixnextilij Pedro, iwán despuéj mixnnextij iyixtaj doce apostolejmej.

⁶ Despuéj kixnextilij máj de quinientos tokniwan íkuá'san, iwán mia' de yejemej onókejo', e' sekin mikíkeja.

⁷ Después kixnextilij Jacobo, iwán despuéj nō kixnextilij nochi iyapostolejmej.

⁸ Iwán nej yej últimoja ne-ixnextilij, nej ken kuá' se xölo' yej naceroj kuá' aya iyonolis.

⁹ Nej nikmachiliá yej máj ni-alimpa de inochi apóstol, iwán aneajasi iga mane-ijlikan apóstol, iga nej nicas-tigarowayaj yej kicređojtokej Dios.

¹⁰ Inán ken iga nono', nono' iga Dios ne-iknelij, iwán ayá' báldejsan iga ne-iknelij, majwa' nitekipanoj máj que sekin apostolejmej; malej iga ayéj nej, sino que ipoder Dios yej nepalewiá.

¹¹ Ijkón, até kichij siga nej o sekin apostolejmej yej kipojkej itájtöl Dios; nonochimej nikpojkej itájtöl Dios yej amejemen ankređojkej.

Ojpa-isaskej yej miktokej

12 E' siga nimitzpowilijkej iga Cristo ojpa-isa' kan miktoya, ¿te iga sekin de amejemen kijtowaj iga ayá' ojpa-isaskej yej miktokej?

13 Siga ayá' ojpa-isaj yej mikij, Cristo no ayá' ojpa-isa' kan miktoya.

14 Iwán siga Cristo ayá' ojpa-isa' kan miktoya, báldejsanwa' iga nikpowaj itájtól, iwán báldejsan no iga anmoconfiarowaj ipan yéj.

15 Siga ijkón, nitakajkayáwajwa' ipan yej Dios kichij, iga nikijtojkej iga Dios ki-ojpa-ixitij Cristo kan miktoya. Siga ayá' ojpa-isaj yej miktokej, ayejwa' cierto iga Dios ki-ojpa-ixitij Cristo.

16 Siga yej mikij ay'ya sej ojpa-isaj, niga Cristo no ayá' ojpa-isa'.

17 Iwán siga Cristo ayá' ojpa-isa', báldejsan iga anmoconfiarojtokej ipan yéj, iwán áyanwa' mitzperdonarowiliáj yej ankichijkej yej ayékti.

18 Siga ijkón, yej mikikeja iwán no kicredojkej Cristo, mela'poliwikejawa'.

19 Siga timoconfiarowaj ipan Cristo iga matepalewikan petz ipan inín vida, tejemej máj kajasi iga matelastimajmatikan que inochi gente iga ticredojkej yej ayompa.

20 E' Cristo kena ojpa-isa' kan miktoya, yéj yej achto ojpa-isa' kan miktolo'.

21 Ijkón ken ipan se taga', yej itoká' Adán, pewa' iga mikilo ipan inín tajli, no ipan se taga' pewa' iga ojpa-isalo.

22 Ijkón ken Adán itechko inochi gente mikij, ijkón no inán nochi yej kitokaj Cristo ojpa-isaskej.

23 E' sejsépa iga ojpa-isatiáj: Cristo yej achto ojpa-isa', iwán kuá' Cristo mawiki, ojpa-isaskej yej yéj itatki.

24 Iwán tamis nochi yej ono' kuá' Cristo kitānilija nochi iyenemigojmej yej espiritojmej yej kipoxpiáj poder. Kuá' Cristo inóchiya kimandarowa, inón poder yej Cristo kipiá yawi kipanōtiliti Dios yej toTaj.

25 Iwán Cristo yawi mandarojtoti, este que makitanili inochi iyenemigojwan, iwán inochi makitaksato;

26 iwán yej últimoja iyenemigoj, yej Cristo yawi kitāniliti, inonwa' mikilis.

27 Dios kitālij Cristo iga makitaksato nochi iyenemigojmej. E' kan ijkuilijto' itájtól Dios kijtowa iga Cristo kitaksatos nochi, mamomati iga kuá' kijtowa "nochi", ayá' kijtowa iga Cristo no kitaksato' Dios, iga Dioswa' in yej nochi kigobernarowa.

28 Iwán kuá' Cristo nóchiya kitaksato' iyenemigojmej, entonces imatika Cristo yej tePiltzín, momakas iga maki-mandaro Dios, yej kitalij iga Cristo makitaksato nochi iyenemigojmej. Ijkón Dios nóchiya kimandarøj.

29 Achi manitajto de sé'paya, sekin mobautizarowaj ipan itoqa' yej miktokej, ¿te iga ijkón kichiwaj? Siga yej miktokej ayá' ojpa-isaj ¿téjastaj mobautizarowaj ipan itoqa' yej miktokej?

30 Iwán siga ayá' ojpa-isalo, ¿te iga nochipa nikijyowiáj yej wel nemiktiáj?

31 Nochipa nemiktijnekij, inón sí melá' nokniwan, kensan melá' nō iga nipaki iga ankicredojokej toTēko Jesucristo.

32 Ken tikijtowaj nej nimokítzkija iwán tekuanimej ipan altepe' Éfeso; ¿té nimotanilij iga ijkón nikchij? Siga cierto katka iga yej mikij ay'ya ojpa-isaj, ómpayawa' yej kijtowaj, "Matitakuakan, iwán matatikan, porque kēman tiáwijsan timikitij."

33 Amo ximokajkawakan. Ken mojtowa: "Siga timotokaj wan yej ayá' ye'nemij, tenextiliáj yej ayēkti iwán tikajtewaj iga tikchijtokej yej yekti."

34 Amejemen xiye'tajlamikikan iga wel xiye'nemikan iwán amo xikchiwakan yej ayēkti. Nej nikmati iga sekin de amejemen ayá' ankixmatij Dios, inín nikijtowa iga xipinawakan.

Ken iga ojpa-isaskej yej miktokej

35 Anka agaj an tatajtanis: "¿Ix kén an ojpa-isaskej yej miktokej? ¿Ix kémpa an icuerpojmej kipiaskēj?"

36 ¡Xeto'tajlamikilis! Kuá' motoka tejté iyol, inón palani nochi inakayo, íxwasan iyix.

37 Yej motoka ayéj yej ixwato'ya iga maolja-ixwa, sino que iyol, wel de trigo o de se'pa iyol.

38 Iwán ipan inón iyol, Dios kichywa ken yéj kineki, iwán sejsé yawi nesiti kensan ikuayo.

39 Ayá' nochi cuerpo ijkómpasan; icuerpoj gente se'pa tachá, iwán animálmej se'pa nō, iwán de totomej se'pa nō, iwán de topojmej se'pa nō.

40 Ijkónsan nō ono' cuerpomej yej ono' ipan cielo wan yej ono' ipan tajli; e' cuerpomej yej onokej ipan cielo se'pa iga ye'nesij, ayéj ken yej onokej ipan tajli.

41 Tonatí' se'pa ga tawía, la luna nō se'pa ga tawía, sitalimej sese'pa nō iga tawíáj; iwán sejsé sitalin sese'pa iga tawía.

42 Ijkónsan nō kuá' ojpa-isaskej yej miktokej. Motoka tejté yej palani, iwán ojpa-isas yej ay'ya miki.

43 Motoka cuerpo yej ayá' moye'ita, iwán kuá' ojpa-isa, pox mōnsaj. Motoka yej kuetanti', iwán ojpa-isa yej tajpalej.

44 Motoka se cuerpo yej nakayoj, e' iga ojpa-isas, se'pay; onos ken kajasi iga maono ipan cielo. Ijkón ken ono' cuerpo yej nakayoj, nō ono' cuerpo yej kajasi iga maono ipan cielo.

45 Ijkín kijtowa kan ijkuilijto' itájtōl Dios: "Yej áchtopa taga', itōka' Adán, kimakakej vida"; ono' se' Adán yej nō itōka' Cristo, yej tamaka vida iga nochipa matonokan wan Dios.

46 E' ayá' wālj achto cuerpo yej kajasi iga maono ipan cielo, achto tikpiáj cuerpo yej nakayoj; iwán despuéj yej tikpiaskej ipan cielo.

47 Yej achto taga', chijto' de talpínol; iwán se' taga', yej toTeko, wālj ipan cielo.

48 Tonochimej yej tonokej ipan tajli tikpiáj tocuēroj ken kipiá' Adán, yej chijto' iga tajli. Nochi yej ono' ipan cielo kipiáj cuerpo ken kipiá' Cristo, yej wālj ipan cielo.

49 Ijkón ken tonokej ken inón achto taga' yej chijto' iga tajli, ijkón nō tonoskej ken inón yej wālj ipan cielo.

50 Nimitzijlijnekij nokniwan, iga yej nakayoj iwán omiyoj awel kalakij kan reinarowa Dios; iga yej palani awel yawi ipan cielo kan onokej yej nochipa onoskej.

51 E' nikneki xikmatikan yej ayagaj kimatiá: Ayá' tonochimej timikiskej, e' nochi tiawij timochiwatij sé'paya,

52 nimanjnsan, ken kuá' timichpaj, mopatas ken tonokej. Inín mochibas kuá' mokakis yej último tapítzas. Nawatis tapítzal iwán yej miktokkej yawij ojpa-isatij iwán ayo' mikiskej; iwán tejemej timochibaskej sé'paya.

53 Pues tonakayo yej palani, mopatas iga yej ayí' palanis, iwán tocuēroj yej miki, mopatas iga yej ayí' mikis.

54 Iwán kuá' tonakayo mopatas iga yej ayí' palani, iwán kuá' tocuēroj yej miki mopatas iga ay'ya mikis, entonces ikuá'ya mochibas ken kijtowa kan ijkuilijto': "Ay'ya agaj mikis iga Dios kitanilij yej temiktiá.

55 Mikilis ayá' tetaniliá. Mikilis até wel techiwiliá."

56 Yej ayompa kichijtokej kajasi iga mamikikan. Kuá' atikchijawaj ken tatekimaka la ley, tikmatij iga ayompa tinemij.

57 E' poxsan tikmakaj gracias Dios iga yej kichij toTeko Jesucristo, ijkón mikilis ay'ya tetanilij iga Cristo mi' iga tejemen.

58 Inón iga nokniwan, nochipa ximoconfiarjtokan, xitekipojtokan nochipa ipan itekipánol toTeko, iga amejemen ankimatij iga inón tekipánol yej ankichijawaj ayéj báldejsan.

16

Ken iga mamonechko tom̄in iga makipalewikan tokniwan

¹ Iwán kuá' ankinechkoskej tom̄in iga toknimej yej kitokaj toTeko, xikchiwakan kensan nikijlikej makichiwakan tokniwan yej kitokaj Dios yej onokej ipan provincia de Galacia.

² Cada domingo, sejsé de amejemen makana alin tom̄in según ken iga se kitaniá, iwán makento iga ijkón kuá' nasis ayá' íkuá'o' monechkojtos tom̄in.

³ Xiktapejpenakan sekin iga mayakan Jerusalén, makiwigakan inón tom̄in yej ankimakaskej tokniwan yej onokej Jerusalén. Kuá' nasis, nikmakas sejsé iyamamej yejemej iga ijkón toknimej de Jerusalén makimatikan iga amejemen amotatitanimej.

⁴ Siga kajasis iga maniá, anka niaj nõ iwamej.

Pablo kipaxalowilijneki sekin altepemej

⁵ Kuá' nipaxalojtinemis, nipanoj ipan estado de Macedonia, iwán násisya amoalpepe' Corinto.

⁶ Anka achi nikawis iwán amejemen, o anka ompiga nikpanoltij nochi mej kuá' tasektaj, iwán wel annepalewiskej iga anneojmakaskej.

⁷ Ayá' nikneki san manimitzitzewakan kuá' nipanoj, sino que nikneki maniwejkawa iwán amejemen siga toTeko kineki.

⁸ E' nia nikawiti nigaj Éfeso, este mapano iyilwiyo Pentecostés.*

⁹ Iga nigaj ken kuá' nekaltapowilijkeja iga mia' wel kicredowa itájtol toTeko kuá' nikpowiliáj, malej ono' mia' yej ne-ijiyaj.

¹⁰ Siga asis ompiga Timoteo, xikitakan iga mayolpakto iwán amejemen, amo te makiyolmikti iga yéj nõ tekipanowa iga kipowa itájtol toTeko ken nej nikchiwa.

¹¹ Inón iga ni agaj amo makalimpamati, majwa' xikpalewikan iga maye'wiki iga mane-itaki, iga nigaj nikchixtokej iwán sekin tokniwan.

¹² Toknin Apolos nikteki'ijlij iga mamitzpaxalowilitij iwán tokniwan, e' inán aya kineki mayawi;† yátiki' kuá' welitis.

Pablo tasaludagrowa

¹³ Xisatokan, iwán ximoconfiarojtokan ipan Cristo. Xiye'nejnemikan ipan iyowji Dios iwán amo ximosemakakan.

* **16:8 16:8** Xikita glosario "Pentecostés". † **16:12 16:12** O: e' inán Dios akineki mayawi; yátiki' kuá' welitis.

14 Nochi yej ankichiwaj, xikchiwakan iga ankichokiliáj amokniwan.

15 Inán nokniwan, amejemen ankimatij iga Estéfanos ifamiliáj, yejemej achto yej kicredojkej ye'noticiaj ipan estado de Acaya, iwán kipalewiáj tokniwan yej moconfiarowaj ipan toTeko.

16 Ijkonsan no nimitztajtaniáj iga xiktajtolkakikan Estéfanos iwán nochi tokniwan yej tekipanowaj iga toTeko.

17 Nipaki iga walkej Estéfanos, Fortunato wan Acaico, yejemej nepalewijkej kan amejemen awel ankichijkej iga ayá' nigaj amonokej.

18 Yejemej neyolchikajkej, kensan amejemen no mitzyolchikajkej, inón iga yejemej kajasi iga xikye'itakan.

19 Tokniwan yej kitokaj toTeko yej onokej ipan provincia de Asia mitztitaniliáj saludos. Aquila iwán Priscila iwán inochi yej ichan monechkowaj no mitztitaniliáj saludos ipan itoka' toTeko.

20 No inochi tokniwan yej de nijpa mitztitaniliáj saludos. Ximopipitzokan iga ximosaludarokan ken Dios kiye'ita.

21 Nej, Pablo, nimitztitaniliáj inín saludo yej nomatika nikijkuilowa.‡

22 Siga agaj ayá' kichokiliá toTeko Jesucristo, inón Dios yawi kicastigaroti. ¡Mawiki toTeko!

23 ToTeko Jesucristo mamitzyolchikawakan.

24 Amonochin amejemen nimitzchokiliáj iga tisetitokej wan Cristo Jesús. Ijkonyawa'.

‡ 16:21 16:21 Neşi iga Pablo kijkuiloj inímejsan tájtól imatika, anka se tajkuilowanı kijkuiloj ipan ama' nochi lo demás yej Pablo kijtojtiakı.

Ōmeya ama' yej kijkuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Corinto Corintios

Pablo kijkuilowiliá yej chantitokej altepe' Corinto

¹ Nej niPablo, Dios kine' iga manimochiwa iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj se yej yéj nokta kititan. Nej iwán Timoteo nimitzijkuilowiliáj inín ama' iga amejemen yej amonokej Corinto iwán estado de Acaya yej ankiçredojskeje Dios.

² Dios yej tóTajpa iwán toTeko Jesucristo mamitzyolchikajtokañ iwán makichiwa iga xonokañ tamelá.

Dios teyolchikawa

³ Matikweyimatiltikañ Dios yej iTaj toTeko Jesucristo, iga yéj yej teTaj nokta yej te-ikneliá iwán nochipa teyolchikajto'.

⁴ Dios teyolchikawa kua' timoknoçmatij iga tejemen wel no matikyolchikawakañ yej no moknoçmatij, tikyolchikawaj no yejemen, ijkón kensan Dios teyolchikawa.

⁵ Siga poxsan tiksufrirowaj ijkón ken Cristo kisufriroj, ijkónsan no Cristo poxsan teyolchikawa.

⁶ Niksufrirowaj iga amejemen xiyolchikajtokañ iwán iga ximosalvarokañ. Siga Dios neyolchikawaj, inón iga amejemen xiyolchikajtokañ iwán wel xikijyowikañ kua' mitziknoçhiwaskeje ken nejemej ne-iknoçhiwaj.

⁷ Nimoconfiarowaj ipan amejemen, iwán nikmatij siga amejemen no ankisufrirowaj, no Dios mitzyolchikawaj.

⁸ Nokniwan, niknekij manimitzmatiltikañ iga onoya yej neyolmiktijtoyaj kua' nonoyaj ipan provincia de Asia. Nipanojkej ipan se weyi prueba yej este ay'ya wel nikiyowiayaj, iwán nikijtojkañ anka niáwija nimikitij.

⁹ Nimomachiliáyaj iga yáwija nemiktij. E' inín yej nikmachilijkej, nenextilikej iga amo manimoconfiarokañ ipan nejemej, sino que manimoconfiarokañ ipan Dios yej ki-ojpa-ixitiá yej miktokej.

¹⁰ Dios nemanawijkej iwán nemi nemanawiaj kañ nemiktijnekij, iwán nimoconfiarowaj iga nochipa nemanawiskeje

¹¹ Siga amejemen ankitajtaniliáj Dios iga manepalewikañ. Siga mia' oradowaj iga nejemej, mia' no yawij kimakatij gracias Dios iga kichiwa yej motajtaniliá.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

Te iga Pablo ayá' yajki Corinto

12 Nipakij iga nikmatij ipan noalmajmej ayá' nikchijkej yej ayekti iyixtaj la gente, iwán nochipa nikchijkej yej yekti amo-ixtaj, iwán inín ayéj noseltimej nikchijkej, sino que Dios nepalewijkej iwán ayí' nimitzkajkayajkej. Wel nikchijwaj ijkín ayéj iga niktokakej ken kiyé'ita tajtaga', sino ken Dios ne-iknelijkej.

13 Ipan amamej yej nimitzijkuilowilijkej ayá' nikijkuilojkej tejté yej awel ankileerowaj iwán awel an kentenderowaj, majwa' niknekij iga xikmela'entenderokan

14 ijkón ken an kentenderójkeja kakanaj. Ijkón kuá' mawiki toTeko Jesús, amejemen ampaktoskej iga nejemen, kensan nq nejemen nipaktoskej iga amejemen.

15 Iga nikmatij iga ijkón anneye'itaj, nej nikejlantoya iga achto amejemen niayaj nimitzitatij, iwán ijkón nimitz-paxalowiliayaj ome vej, iga ome vej xipakikan.

16 Nikejlantoya nimitz-paxalowiliayaj kuá' némi-o' nia estado de Macedonia, iwán sej kuá' némiya sej niwi'. Ijkón amejemen wel annepalewiyaj iga manía Judea.

17 ¿Amejemen an ankijtowaj anka ayá' achto nikye'ejlan yej nia nikchijwati? ¿O ix ankijtowaj iga nej ken inomej yej akixmatij Dios, yej kijtowaj, "kena", malej iga ipan iyalmaj kijtojtó' iga "ayá'"?

18 Ayéj ijkón. Dios kimati iga kuá' nejemej nikijtowaj, "kena", inón nikchijwaskej.

19 Porque Cristo Jesús, yej iPiltzin Dios, yej nejemej, Silvano, Timoteo wan nej nimitzpowilijkej itájtól, ayí' kijtoj "kena" kuá' kijtojneki iga "ayá'", iwán nochipa kichijwa yej kijtowa.

20 Nochi yej Dios kijtoj iga kichijwas, Cristo kichijwa. Inón iga, kuá' tikweyimatiltiáj Dios ipan itoká' Jesucristo, tikijtowaj, "Inkónyawa"'.†

21 Dios kichij iga amejemen iwán nejemej matimoconfiarojtokan ipan Cristo. Iwán yéj tetapejpen

22 iwán temarcaroj iga manesi iga tejemen imela'tátkiya iwán kitálij iyEspíritoj ipan toalmaj, yej kijtojneki iga Dios yáwi-o' temakati máj.

23 E' si aya nia Corinto ken nikejlantoya, inón nikchij iga nimitzikhneliáj, Dios manemikti siga nimitzkajkayawaj.

24 Ayéj iga manimitztekimakakan katiapa yej xicredokan, iga amejemen ankicredojtókeja ipan Cristo. Niáwijsan nimitzyolchikawatij iga amo ximoknoomatikan.

† 1:20 1:20 "Amén" kijtojneki "ijkónyawa"'.

2

1 Inón iga nikijtoj iga aya manimitzpaxalowilij iga anikneki ximoknoṁatikan.

2 Porque siga nimitziknoṁatiltiáj, ¿a'ya yéj yawi kichiwati iga maniyolpakto? Ayagaj máj, petz amejemensan.

3 Inón iga nimitzijkuilowilijkej inón se' ama' ken iga nikchij, porque ayá' niknekiá maniá iga san xine-iknoṁatiltikan amejemen, majwa' amejemen xineyolchikawakan. Nej nikmatiaya siga nej manipaki, amonochin no ampakiskej.

4 Kuá' nimitzijkuilowijkej inón ama', poxsan ni-moyolmiktijtoya este nichokaya. Iwán nimitzijkuilowilijkej ayéj iga ximoknoṁatikan, sino que iga xikitakan iga poxsan nimitzchokiliáj.

Kiperdonarowaj yej kichij yej ayékti

5 E' siga agaj ne-iknoṁatiltij, ayejsan nej nechiwilij, amejemen no amonochin, e' ayá' poxsan; nikijtowa "ayá' poxsan" iga anikneki manikpoxjuzgaro.

6 E' achonsan ke' ankiknochiijkej inón toknin ken anmota-jtoltijkej kuá' anmonechkojkej, ayo' máj xikiknochiwakan.

7 Inán xikperdonarokan iwán xikyolchikawakan, amo santá' poxsan moknoṁatis iwán menfermaroj iga poxsan moyolmiktia.

8 Inón iga nimitztajtaniliáj iga xikojpanextilikan iga anki-chokiliáj inón toknin.

9 Nimitzijkuilowilijkej iga manikita siga inochi ankichiwaj ken nimitztekimakakej.

10 Siga amejemen agaj ankiperdonarowiliáj tejté, nej no nikperdonarowiliá. Iwán nikperdonarowiliá, siga kichij nokta tejté yej kinekiá mamoperdonaro, inón nikchij iga nimitzikneliáj amejemen iyixtaj Cristo,

11 ijkón Tzitzimi' ayá' yawi tetaniliti, iga tikmatij yej yéj nochipa kichiwaskineki.

Pablo moyolmiktijtoya kuá' onoya Troas

12 Kuá' nasi' ipan weyi-áltepe' Troas iga manikpowa ye'noticiaj iga Cristo tasalvarowa, toTéko kichij iga wel ompa manitekipano,

13 e' nimoyolmiktijtoya iga ayá' nikasi' toknin Tito. Inón iga niknawatijte'wa' tokniwan iwán niajki estado de Macedonia.

Wan Cristo ti-onkisaj ipan nochi

14 E' gracias a Dios iga nochipa wel tiye'kisaj iga Cristo tepalewiá. Dios tepalewiá iga tikpowaj itájtol iga sekin

makixmatikan Cristo, inon ken tikita tejté yey noyan ajwiyaya.

¹⁵ Iga tejemen ken tikita iyajwiyaxka incienso yey Cristo kimaka Dios, iwán kijnekuij yey momanawiskej wan yey mopoipolowaj.

¹⁶ Iga yey mopoipolowaj, inin iyajwiyaxka, machá ken yey mikto', e' iga yey momanawiáj, inon iyajwiyaxka incienso kichíwa iga se nochipa maono wan Dios. Ayagaj nokta wel kichíwa inimpa tekípánol.

¹⁷ Nejemen ayá' niknamakatinemij itájtol Dios, ken kichíwaj sekin; majwa' niknojma-ijtowaj iyixtaj Dios iga nejemen itatitanimej Dios iga nisétitokej iwán Cristo.

3

Ken iga Dios teye'ita

¹ Kuá' inin nikijtowaj, ¿ix ankikakij iga nemi nimoweyimatij noseltímejsan? Ono' yey kineki ama' yey maki-jto iga se ye'nemi iga maki-omemawikan, ¿ix ankinekij manimitznextilikan ama' kan netajtowiliáj o amejemen manimitztajtanilikan ken sekin kichíwaj?

² Amejemenwa' in annocartajmej, amejemen an-ijkuilijtokej ipan noalmajmej iwán nochi wel kita wan kileerowa.

³ Amejemenwa' ken icartaj Cristo yey nejemen nikijkuilojkej, ayéj iga tinta, sino que iga iyEspíritoj Dios yey isato'; ayá' mo-ijkuilijto ipan patachte'ti, sino que ipan iyalmajmej tokñimej.

⁴ Wel nikijtowaj iga melá' nokta nochi inin, iga Cristo nepalewiáj iga nimoconfiarowaj ipan Dios.

⁵ Ayéj iga nimokichmatij iga nomatikamej wel nikchíwaj tejté, sino que inochi yey nikchíwaj, Dios nepalewiáj.

⁶ Yéj kichij iga wel manitamachtikan ipan nuevo pacto, e' ayéj iga matikchíwakan tejté yey tatekimaka kan ijkuilijto', majwa' matikchíwakan ken tenextiliá iyEspíritoj Dios. La ley yey ijkuilijto' kijtowa: Siga tikchíwaj yey ayékti, inonsan nokta ley kijtowa iga matimikikan; e' iyEspíritoj Dios temaka vida.

⁷ Siga inin ley yey ijkuilijtoya ipan patachte'ti, wáaj iwán poder iwán este pepetaniá, este israelitajmej ni alin awel kixaygatachiliayaj Moisés iga poxsan petaniá este ta-ixsewiaya,* malej iga inon yey pepetaniá sewiasan. E' inon ley yey temiktiá kuá' tikchíwaj yey ayékti, wáaj iwán weyi poder,

* 3:7 3:7 Ex 34:29

⁸ ¡majya sej kipiá poder in ye'noticiaj yej tewajliguiliá iyEspíritoj Dios!

⁹ Siga kipiá' poder iga wə́laj inón ley yej təcástigarowa kuə' tikchı́waj yej ayək̄ti, ¡majya sej kipiá poder inón yej kichı́wa iga tiye'onókeja iyıxtaj Dios!

¹⁰ Iwán inón poder yej xotaya ipan ixaya' Moisés ken kuə' ay'ya valerowa ken inón yej inán poxsan kipiá poder, inón yej nuevo pacto.

¹¹ Siga wə́laj iwán weyi poder inón ley yej tamiasan, majya sej kipiá poder inón pacto yej tėsəlvarowa iwán nochipa onos.

¹² Iwán iga tikmatij iga mela'ciertoj nochi inın, ayá' timajmawij iga tikpowaj itájtɔl toTəko.

¹³ Iwán ayá' timoxaygatzakuaj iga sę tzótzol ken kichı́waya Moisés iga israelıtajmej amo makitakən kén iga sewiá inón yej xotatoya, yej ayá' wel nochipa xotatos.

¹⁴ E' yejemej ayá' kentenderowayaj. Este inansan kuə' kileerowaj inón ikyapa pacto áyasan kentenderowaj, iga kenkuə' kıxtzaktokoj inón tzótzol. Inón yej kıxtzaktokoj aya kopewi, inón kopewi siga timoconfiarowaj ipan Cristo.

¹⁵ Este inansan kuə' kileerowaj iley Moisés, ayá'san kentenderowaj, ken kuə' inón tzótzol kıxtzaktokoj.

¹⁶ E' kuə' sę kicredówaya toTəko, inón tzótzol kopéwiya.†

¹⁷ Porque toTékowa' in Espíritu, iwán kən momati iyEspíritoj toTəko, ay'ya majmawilo.

¹⁸ Inón iga nochi tejemej yej ticredojtokej Cristo, ay'ya ti-ıxtzaktokoj iga tzótzol iwán neši ipoder Dios ipan toxaya', toxaya' ken tikita sę espejo. Iwán iyEspíritoj toTəko kipatatiá tovidajmej este que timochı́waj kensan Yéj.

4

¹ Dios ne-iknelijkej iwán kine' iga manikpowakən itájtɔl, inón iga ayá' nimosemakaj.

² Nejemej ayá' nikchı́waj yej mochı́wa ichtákasən, yej wel nepinajtiáj; iwán ayagaj nikajkayawasnekij. Niga nitanextiliáj sé'paya itájtɔl Dios. Majwa' iyıxtaj Dios nikijtowaj yej cierto iwán yej ne-ıxmatij kimatij iga ayá' nitakajkayawaj.

³ E' siga ye'noticiaj yej tasalvarowa yej nikpowaj, ayá' moentenderowa, inón akentenderowaj yejsan yawij poli-witij.

⁴ Iga Tzitzimi', yej mandarojto' ipan inın tajli, ken kuə' kıxtzaktokoj yej akicredowaj itájtɔl Dios. Iwán ijkón akitaj

† 3:16 3:16 Ex 34:34

ken tetawia in ye'noticiaj yej tajtowa de Cristo; Cristo in yej kinextia ken nokta in Dios.

⁵ Kuá' nikipowaj itajtól Cristo, ayá' nitajtowaj de nejemej, sino que nikipowaj iga Cristo nokta toTeko. Jesús tepochilia wan yej netitankej iga manimitzpalawikan.

⁶ Kuá' Dios pewa' kichij inin tajli, kijtoj: "Maxota ti'ti kan takomichkan."* Yéjsan nō kitalij yej xota ipan toalmaj, iga ijkōn matikixmatikan ipoder Dios yej xota ipan ixaya' Jesucristo.

Matinemikan ken yej moconfiarowaj ipan toTeko

⁷ Inin tajtól yej Dios temá' ken tejté yej pox valerowa, e' tejemen ken tikita námól akomi', iga manesi iga inon poder wi' ipan Dios, ayéj ipan tejemej.

⁸ Inon iga malej iga ono' yej teyolmiktia, e' inon panowasan; iwán siga timoyolmiktijtokej, e' malej ijkōn ayí' timosemakaj.

⁹ Malej ono' yej temiktijnekij, Dios ayá' tesenkokajtewa. Malej ono' yej tewetziltiaj este talpan, e' ayá' tepolowaj.

¹⁰ Kansan tiaskkej, noyansan temiktijnekij ken Jesús kichijwilijkej, iga nō manesi iga ipan tejemej ono' Jesús.

¹¹ Tejemen miej aya timikij nochipa temiktijnekiskej iga ticredojtokej toTeko Jesucristo, iwán ijkōn nesi iga Jesucristo ono' ipan tejemej.

¹² Ijkōn malej ono' yej nemiktijnekij iga nikipowaj itajtól Dios, inon amejemen mitzpalawiaj iga xonokan nochipa wan toTeko.

¹³ Kan ijkuilijto' itajtól Dios kijtowa: "Nicrodoj itajtól Dios, inon iga nitajtoj." Ijkonsan nō nejemej, nicredowaj wan nikipowaj ye'noticiaj.

¹⁴ Porque tikmatij iga Dios yej ki-ojpa-ixitij toTeko Jesús kan miktoya, inon Dios nō teojpa-ixitiskej ken kichij wan Jesús iwán yawi tewigati itenoj.

¹⁵ Inochi yej nejemen niksufrirojkej, mochiwa iga amejemen xiye'onokan. Porque miej máj komati de amejemen ankicredowaj Cristo, máj nō miakia yej kimakaj gracias Dios, iwán máj nō kiweyimatiltiaj Dios.

¹⁶ Inon iga ayí' nimosemakaj, malej iga nocuerpojmej nemi wewejtia, e' noalmajmej cada día nemi máj nuevojtia.

¹⁷ Yej inan tiksufrirowaj panojsan; e' iga tiksufrirowaj alin, inon ayá' tiketijmatij kuá' tikmatij iga tonoskej se día ipan cielo, iwán nikeman ay'ya timikiskej.

¹⁸ Inon iga ayá' tiktachiliaj yej mo-ita, sino que yej awel mo-ita, iga yej mo-ita panowasan, e' yej awel mo-ita, inon nochipa onos.

* 4:6 4:6 Gn 1:3

5

¹ Tikmatij iga tocuerpoj ken se kajli kan inan tonokej ipan inin tajli iwán yawisan xitiniti, e' Dios tepialia se kajli yey ayi' xitinis, iwán inon kajli ayéj tamachíwal.

² Inon iga miej nigaj tonokej ipan inimpa tokal, titenaj; e' tejemenwa' magui' matiákanya ipan inon kajli yey Dios tepialia ipan cielo.

³ Ijkón kuá' tikpiaskej sé'paya tocuerpoj, toespíritoj ayéj iga akipiás icuerpoj, majwa' toespíritoj ken taajakijos iga amo matonokan topetzkan.

⁴ Miej tonokej ipan inin kajli yey tocuerpoj, titenaj iwán tisiawij, e' ayéj iga tiknekij matimikikan iga tikajtewaj inin tocuerpoj. Tiknékijwa' matikpiakan inompa tocuerpoj yey nochipa onos.

⁵ Dios inon nokta kichíwas iga makipata tocuerpoj, iwán tema'ya iyEspíritoj, ompa tenextilia iga melá' iga kichíwas iga nochipa tonoskej.

⁶ Inon iga timoconfiarojtokej nochipa. Tikmatij iga miej matonokan nigaj ipan inin tocuerpoj, wejka tonokej iga toTeko.

⁷ Iwán malej awel tikitaj, e' timoconfiarowaj ipan yéj.

⁸ Amo matimoknomatikan, malej iga tiknekij matikajtewákanya katka iga nij tonokej ipan inin tocuerpoj, iga matimochantítija kan ono' toTeko.

⁹ Inon iga nochipa matiktemokan iga tikchíwaj yey toTeko kiye'ita, siga nij tichantitokej o siga tichantitokej kan ono' toTeko.

¹⁰ Porque tonochin tiawij tonotij iyixtaj Cristo kan tajuzgarowa, iga sejsé de tejemen matemakakan yey timotanilijkej, kensan iga tikchijkej ipan inin vida, yey yékti o yey ayékti.

Wel tiye'onoj iyixtaj Dios

¹¹ Inon iga nejemen nikmajmawiliaj wan nikweyimatij toTeko, iwán itajtól nikpowiliaj la gente iga no maki-credokan Dios. Dios nemela'ixmatij nejemen, iwán nikneki iga amejemen no xine-ixmatikan.

¹² Inin ayéj iga nejemensan nemi nimoweyimatij, sino que niknekij xiyolpakikan iga nejemej. Ijkón xikmatikan te ankijliskej inomej yey moweyimatij iga momachiliaj iga sekin kiye'itaj, malej iga ipan iyalmajmej ateyi yey Dios kiye'ita.

¹³ Siga nesi iga nilokojmej, inon iga nitekipanowaj iga Dios. Iwán siga niye'tajlamikij, inon iga amejemen manimitpaléwikan.

14 Iga Cristo nechokilij, nikchijawaj ken yejsan tatekimaka, puej nikmela'matij iga Cristo migui' iga tonochin, inon iga ken tonochin timikikej.*

15 Iwan Cristo migui' iga tonochin, inon iga yej tonokej ay'ya matonokan iga tejemej, sino que matonokansan iga Cristo, yej migui' iwan ojpa-isa' iga tejemen.

16 Inon iga nejemej desde inan, ay'ya nikjuzgarowaj ni agaj petz iga ken nesi. Malej iga ikya ijkon nikjuzgarojkej in Cristo, inan ay'ya ijkon nikejlamikij de yej.

17 Yej setito' iwan Cristo, ken se'ya toknin mochiwa. Yej ikya kichijtoya, tami'ya; ta' xikita, inan pewa se'paya vida.

18 Inochi inin kichiwa Dios iwan teyeyitaya iga migui' Cristo, iwan yej tenotza' tejemen iga itajtql matikpowilikan nochi yej aya kimatij, iga no wel maye'onokan iyixtaj Dios.

19 Ininwa' in yej Dios ne-ijlijkej iga manikpowakan; Dios nemi kichiwa ipan Cristo iga maye'onolo iyixtaj, iwan kiperdonarowiliskej inochi yej ayekti kichijkej.

20 Nejemen itatitanimej Cristo iwan imatika Dios mitznotzaj ipan nejemen. Ipan itoka' Cristo nimitzijliáj xicredokanya iga Dios wel mamitzye'itakan.

21 Cristo ayi' kichij nité yej ayekti; e' iga san totechko, Dios kitajij ipan inochi yej tejemej tikchijkej yej ayekti. Ijkon iga tisetitokej wan Cristo wel tonoj iyixtaj Dios ken kuá' ayá' tikchijkej yej ayekti.

6

1 Nejemen nisentekipanowaj wan Dios, nimitzijliáj iga inan ankimatij iga Dios mitzikneliáj, amo baldejsan xikmatikan.

2 Porque Dios kijtowa:

Kuá' asi' hora iga manimitzikneli, nimitzkagui';

kuá' nokta tiknektoya iga manimitzmanawi, nimitzpalewij.* Inan Dios kineki mamitzomemawikan; aman wel mitzmanawiáj.

3 Nejemej aniknekij agaj makipopowa notekipanqlmej. Inon iga ayá' nikchijawaj nité yej agaj makikixti ipan iyojwi toTeko.

4 Majwa' nimomela'nextiáj iga nejemen itekipanowanimej Dios, nikijyowiáj kuá' ne-iknochijawaj, kuá' ayá' nikpiáj nité, iwan kuá' ono' tejté yej neyolmikiáj.

5 Nemasakej iwan nepresojwijkej. Ne-iknochijkej kuá' nesempolojkej. Poxsan nitekipanowaj, a veces senyówal ayá' nikochij iwan a veces ayá' nitakuaj.

* 5:14 5:14 Ro 6:2-11

* 6:2 6:2 Is 49:8

⁶ Malej iga nipanowaj ipan nochi inín, niye'nemij. Nikixmatij itájtol Dios iwán nikiyowíaj nochi yej neyolmiktiaj. Nite-ijiknimej, iga ipan nejemej ono' iyEspíritoj Dios wan nikhela'chokiliáj nokta toknimej.

⁷ Dios nepalewíaj iga nikpowaj ye'noticiaj. Kuá' ni-motenkitzkiaj wan agaj, iga nikmanawíaj ye'noticiaj, niki-jtowaj yej mela'ciertoj.

⁸ Ono' kan neye'itaj, kanaj nepopowaj, kanaj ye'tajtolo iga nejemej, kanaj ayá' ye'tajtolo iga nejemej, kanaj ne-ijliáj iga nitakajkawawaj, malej iga nejemej nikijtowaj petz yej cierto.

⁹ Malej ne-ixmatij, e' ne-itaj ken ayá' ne-ixmatij. Kanaj nemiktijnekij, e' malej ijkón, nonókejo'. Ne-iknochiwaj, e' ayá' nemela'miktiaja.

¹⁰ Nésiki' nimoknomatij, e' nochipa niyolpaktokej. Malej animotapialiaj, e' mia'ya ye'onokej iyixtaj toTeko iga nejemej nikpowilijkej de Cristo. Nésiki' ayá' nikpiáj nité, siempa nikpiáj nochi.

¹¹ Nokniwan yej anchantitokej Corinto, nimitznoma-ijlijkej yej cierto; nochi yej nikpiayaj ipan noalmajmej, ankimátija.

¹² Nejemej ayá' nikajtewaj iga nimitzchokiliáj, e' nesi amejemen ayá' ijkonsan no iga annehokiliáj.

¹³ Nimitzteki'tajtaniliaj ken tikita nej amotaj, iga xinechokilikan kensan nejemen nimitzchokiliáj.

Tejemen ken kuá' itiopan Dios

¹⁴ Amo ximosetilikan iwán yej ayá' kicredojtokej Cristo. ¿Ix wel sen-onos se yej kichíwa yej yekti wan se yej kichijto' yej ayekti? ¿o ix wel sen-onos tawilyo' wan takomitilyo'?

¹⁵ ¿Ix Cristo wel moye'ita wan Tzitzimi'? Niga yej kicredojo' Dios awel kipiá sesan iyalmaj wan yej ayá' kicredojo' Dios.

¹⁶ Iwán kan itiopan Dios awel no ono idolojmej, porque tejemen ken kuá' itiopan Dios yej isato' iwán yéj kijtoj:

Nia nichantitoti iwán yejemen wan nia ninemiti iwán yejemen;

nej nimochiwas iDios

iwán yejemen yawi mochiwatij notatki.

¹⁷ Inón iga ijkín kijtowa toTeko:

Xikisakan kan amonokej itzalan yejemej, ximoyokatikan;

amo xikchijchimikan yej ayekti.

Iwán nej nia nimitzomemawitij.

¹⁸ Iwán nej nimochiwas amotaj,

iwán amejemen anmochiwaskej nopilowan.

Kijtowa toTeko yej nochi wel kichíwa.

7

¹ Nokniwan, inin yey Dios kijtowa iga kichwa iga tejemej. Inon iga matikajtewakan yey ayekti ken yey welpa temopa iga tikchijaw iwán tikejlamikij. Matikchijwakan iga máj matiye'nemikan ken kineki Dios iga tikmajmawiliáj.

Pablo kiyé'ita ken kichijkej yey chantitokej Corinto

² ¡Nejemej nimitztajtaniliáj iga achi xineejlantokan! Ayagaj nemi nikchijwiliáj yey ayekti, niga nikchijwaltiáj yey ayekti, niga ayagaj nemi nikajkayawaj.

³ Inin nikijtowa ayéj iga nemi nimitzijliáj iga ankichijtokej yey ayekti; ken nimitzijlájkeja iga nejemej nimitzchokiliáj, malej iga matisen-onokan o matisenmikikan.

⁴ Poxsan nimoconfiarowa ipan amejemen iwán niyolpaki iga amejemen. Poxsan nipaki malej ne-iknochijawaj.

⁵ Desde que nasikej estado de Macedonia, ayá' nemi nimosewiáj. Majwa' niksufrirowaj iga nóyansan nikasikej yey ne-ijiyaj iwán nimajmawikej.

⁶ E' Dios yey kiyolchikawa yey mosemakasnekij, neyolchikajkej kuá' asi' Tito.

⁷ Iwán ayejsan iga asi', sino que iga nikmati' iga amejemen poxsan ankiyolchikajkej. Tito ne-ijlijkej iga amejemen poxsan ankinekij xine-itakan, iwán ne-ijlijkej iga anmoknomatij iwán anneyokoyaj, iwán iga inon nikagui', poxsan niyolpagui'.

⁸ Malej iga inon ama' yey nimitzijkuilowilijkej mitziknomatiltijkej, e' inán ayá' nimoyolmiktiá iga nikchij. Achto kena neyolmiktij iga nikita' iga inon yey nimitzijkuilowilijkej poxsan mitziknomatiltijkej, e' pánojsan.

⁹ Inán niyolpaki, ayéj iga anmoknomatikej, sino que iga kuá' anmoknomatikej, kichij iga anmoyolpatakej iga ankejlamikikej ken Dios kineki. Amejemen anmoknomatikej ijkón ken iga kiyé'ita Dios. Iwán nejemen ayá' nimitzchijwilijkej nité yey ayekti iga ijkón nimitzijkuilowilijkej.

¹⁰ Kuá' se moknometri iwán kichwa ken Dios kiyé'ita, inon kichwa iga moyolpata iwán ijkón wel mosalvarowa, iwán inon ayá' teyolmiktiá. E' yey moknometri iga tejté yey ono' ipan inin tajli; inon sí, temiktiá.

¹¹ Yektiá iga amejemen anmoknomatikej ken iga Dios kiyé'ita, iwán xikitakan inán este kan an-asikej! Inán ankiyolmákaja iga ankichijaw yey nimitztekimakakej, iwán annetajtowilijkej. No ankuesiwikej iga yey mochij yey pox ayekti, wan anmajmawikej. Ankinekij magui' xine-itakanya, wan ankiknochijkej yey kichij yey ayekti. Ijkin ankinextijkej iga amejemen até nemi ankichijaw yey ayekti.

12 Inón iga kuá' nimitzijkuilowilijkej inón ama', ayá'san nikelantoya ipan yej kichij yej ayékti, niga ipan yej kichiwilijkej yej ayékti, sino que iga manési iyixtaj Dios iga anneyokoyaj nejemej.

13 Iga inón poxsan anneyolchikajkej nejemej.

E' ayejsan iga anneyolchikajkej, nõ nipaki iga Tito yolpakto' iga amejemen ankিপalewíjkej iga amo mamoyolmiktijto.

14 Nej nikijlij kay Tito iga nikyé'ita ken ankichiwaj, iwán Tito ijkón nokta kita' iga ankichijtokej. Kensan nochi yej nejemej nimitzijlijkej mela'ciertoj, ijkónsan nõ Tito kita' iga nochi yej nikijlij de amejemen, nõ mela'ciertoj.

15 Iwán yéj máj mitzchokiliáj kuá' kejlami iga amejemen amonochin ankichijkej yej mitztajtaniliayaj, iwán kejlami ken iga ankiyé'itakej, iwán anki-omemawíjkej.

16 Niyolpaki iga nochipa wel nimoconfiarowa ipan amejemen.

8

Monechkowa tomín iga yej amotapialiáj

1 Inán nokniwán, niknekij manimitzpowilikan ken iga toknimej yej kicredowaj Dios, yej onokej estado de Macedonia kinextilijkej sekin kén iga Dios te-ikneliáj.

2 Malej iga yejemen pox onoya yej kiyolmiktijkej, e' yejemen poxsan paktokej; iwán malej iga amotapialiáj, e' kimakaj komati tomín iga iyofrendajmej, ken tikita yej motapialiáj.

3 Iwán nej ompa nonoya iwán nikita' iga kimakakej iyofrendajmej iga inochi iyalmajmej este kan máj welitij kimakakej, este inewiyoy.

4 Netejteki'ijlijkej igaki' achi manikuigakan tomín yej monechkoy iga kinekij nõ makিপalewíkan tokniwán yej onokej Jerusalén.*

5 Iwán kichijkej este póxsanya de lo que nejemen ayá' nikmatitoyaj. Achto kijtojkej iga kichiwaskej ken kineki toTeko iwán nõ kijtojkej iga kichiwaskej ken nejemej niknekij. Ijkón kichijkej ken iga Dios kiyé'ita.

6 Kuá' nikitakej inin yej kichijkej toknimej de Macedonia, nikijlijkej Tito iga manimitztajtanilikan sej iga xiktamikan iga ankinechkowaj ofrenda yej yéj pe' kinechkoy wán amejemen.

7 Amejemen nochi wel ankichiwaj: poxsan anmoconfiarowaj ipan Dios, anye'tajtowaj, anmachtitokej, iwán ankiyolmakaj iga ankিপalewiáj toknimej wán annehokiliáj

* 8:4 8:4 Ro 15:26

nejemej; ijkõnsan nõ xikyõlmakakan iga xikmakakan ofrenda.

⁸ Inín nimitzijliáj ayéj iga nimitztekimakaj; sino que iga xikitakan ken iga sekin toknimej ofrendarowaj iwán iga manesi iga amejemen melá' iga ante-ijknimej.

⁹ Porque amejemen ankimátija iga toTeko Jesucristo ye'onoya ipan cielo iwán kuá' wálay pan tajli, mochij ken yej amotapialia iga mitzchokiliáj, iwán iga yéj amotapialij, mochij iga amejemen xiye'onokan ipan cielo.

¹⁰ Inín nimitzijliáj iga amejemen ximoye'chíwakan. Yasexiwi' amejemen achto yej an-ofrendarokkej, iwán an-kichijkej iga inochi amoalmaj.

¹¹ Ijkón ken ankiyõlmakakej kuá' ampejkej iga an-inechkowaj tomín, ijkón xiktamikan inán. Xikmakakan ke'san iga anwelitij.

¹² Porque siga agaj kiyõlmakato' iga ofrendarõjneki, Dios kikui inõn ofrenda yej kimaka ke' iga se kipiá. Dios ayá' kitajtaniá se yej ayá' kipiá.

¹³ Ayéj an iga agaj ankipalewiskej iga tomín, amejemen ay'ya anyawij ankipiatij nité.

¹⁴ Nikijtowa inán amejemen ankipiáj iwán wel ankimakaj achi yejemen; anka keman se' vej wel amejemen sej ayá' ankipiaskej iwán yejemen sej wel mitzpalewiáj, iwán siga katka ijkón ankichiwaskkej, ajachõnsan ankipiaskej.

¹⁵ Iga ijkín kijtowa kan ijkuilijto' itájtõl Dios: "Yej kipejpen máj komati, nochí kitamij; yej alintzín kipejpen, kimá' iga kikuajkej."†

Pablo kijtowa iga makiye'itakan Tito

¹⁶ Nikmaka gracias Dios iga Tito nõ mitzyõkoyayaj kensan nõ nej nimitzyõkoyaj.

¹⁷ Tito kiyõlmakatoya iga mamitzpaxalõwilikan, inõn iga motemá' kuá' niktajtanilij iga mayawi, wan inán yawi mitzpaxalõwilitij.

¹⁸ Nimitztitaniliáj se toknín wan Tito. Inín toknín kiye'itaj inochi yej kicredowaj Cristo iga yéj tekipanowa iga kipowa itájtõl Dios yej tasalvarowa.

¹⁹ Iwán tokniwan yej kicredowaj Cristo kitapejpenkej inín toknín iga iwán manisenyakan Jerusalén iga manikuigakan tomín yej kimakakej tokniwan. Inõn tomín niawij nikawilitij tokniwan yej onokej Jerusalén. Iga ijkón nikchiwaskkej moweyimatiltiá toTeko iwán yawi nesiti iga tejemej tikyõlmakaj iga titapalewiáj iga tomín.

²⁰ Iga ayá' niknekij agaj manepopowakan iga kén nemi nikchijawaj wan inín komati tomín yej ankinechkokkej.

† 8:15 8:15 Ex 16:18

²¹ Niknekij manikchīwakan yej yeḱti, ayejsan iyixtaj Dios, sino que nō iyixtaj nochi.

²² Nō iwān yejemej nimitztitaniliáj se' toknīn yej nikixmatij iga ye'nemi iyixtaj Dios iwān poxsan kiyolmaka iga tapalewiá. Inān máj kineki mamitzpalewīkan iga poxsan moconfiarowa ipan amejemen.

²³ Siga agaj tatajtani iga Tito, xikijlīkan iga iwān nisenemi iwān nisentekipanowaj iga manimitzpalewīkan amejemen. Siga tatajtani iga inomej omen tokniwān, xikijlīkan iga kititankej tokniwān yej kicredowaj Cristo iwān inomej nō kiweyimatiá Cristo.

²⁴ Inón iga xiknextilīkan iga ankichokiliáj tokniwān yej yawij asitij, iga manesi te iga nipakij iga amejemen iwān te iga nikijtowaj iga poxsan ante-ijiknimej.

9

Pablo tajkuilowa sej iga monechkowa tomīn iga yej amotapialiá

¹ Iga ankimakaskej tomīn toknimej yej kicredojtokej Cristo, ayo' kajasi manimitzizkuilowilīkan

² iga inikmátiya iga amejemen poxsan ankiyolmakaj iga ankipalewiáj toknimej. Nikíjlīa tokniwān yej chantitokej estado de Macedonia iga amejemen yej amonokej estado de Acaya yasexiwi'ya ankiyolmakatokej iga ankititanij tomīn, yejemen nō majanimarojkej iga kikakij ken ankichiwaj.

³ E' malej ijkón nimitztitaniliáj Tito wān ome toknimej iga makitakān ix ankinechkójkeja tomīn. Ijkón nesīs iga ompay ken nitajtokej de amejemen iga poxsan ante-ijiknimej.

⁴ Xikejlamikīkan iga kén katka nepinajtiayaj, iwān amejemen máj ampinaawayaj siga sekin toknimej de Macedonia mayakan nowān iwān manimitzasitij aya ankinechkowaj tomīn.

⁵ Inón iga nikye'itakej iga mayakan yejemen achto que nej. Ijkón yejemen wel mitzpalewiáj iga xiknechkokān tomīn. Iwān iga ijkīn ankichiwaskkej yawi nesiti iga ankimakakej iga inochi amoalmajmej, ayá' ankitejteki'makakej.

⁶ Xikejlamikīkan inīn: Yej kitōka alīn táyol, alīn kipixka; yej kitōka komati, komati kipixka.

⁷ Sejsé makimaka ke' iga ipan iyalmaj kimachiliá kimakasneki. Amo makimaka siga ayá' kimakasneki, niga makitekimakákampa. Dios kineki yej pákto'pa kuá' kimaka iyofrendaj.

⁸ Dios wel mitzmakokawiáj nochi yej yeḱti iga xikpiakan nochipa yej ankineki, este kawī-o' máj iga wel agaj xikpalewīkan.

⁹ Kijtowa kaṅ ijkuiłijto', kaṅ tajtowa iga yej tapalewiá iga tom̄in:

Kimá' komati yej amotapialiáj;

Iwán nochipa kichijos yej yekti.*

¹⁰ Dios temaka semilla yej motoka iwán no temaka nochi yej tikuj. Yéj kichiwás iga piwis yej ankipiáj iga wel xikmakakan yej amotapialiáj.

¹¹ Amejemen anmotapialiskej iga wel nochipa xitapalewikān. Iwán kichiwás iga tokniwan makimakakan gracias Dios kuá' nientregarowa inon tom̄in yej annetitaniliáj nejemej.

¹² Iga nikuiguiliáj inin tom̄in tokniwan, ayéj petz kipalewiskej iga kiplaskej yej kipolowaj, sino que kichiwás iga yejemej máj makimakakan gracias Dios.

¹³ Iwán yejemej kiweyimatiltiskej Dios, puej iga ankipalewiáj ankinextiliáj iga ankichiwaj ken kijtowa itájtol Cristo. No yejemej yawij kiweyimatiltitij Dios iga komati ankimakakej yejemej wan iga yej ankimakakej sekin.

¹⁴ No yawij paktotij iga kitenewiskej Dios iga amejemen iga poxsan mitzchokiliáj iwán iga Dios poxsan mitzikneliáj.

¹⁵ ¡Matikmakakan gracias Dios iga yej temá'. Poxsan yekti este ateyi tájtol iga tikijkulowaj!

10

Dios kimá' Pablo itekipánol

¹ Nej niPablo nimitztajtaniliáj iga xinekakikan. Nimitztajtaniliáj ipan itoka' Cristo yej ayá' moweyimati iwán techokiliá. Malej sekin kijtowaj iga nej pox nimajmawi iga ayá' nimixewiá iga nimitzajajwaj kuá' nono' wan amejemen, e' ki' nimitzjkulowiliáj tájtol yej taajajwatiapa kuá' wejka nono'.

² Nikmati iga ono' yej nepopowaj iga nikchijawjki' kensan kichijawj yej akixmatij Dios. Kuá' nasis anka nikajajwaskej inomej, e' amo xikchiwakan ijkón iga no manimitzajawkan.

³ Melá' iga nichantitokej ipan inin tajli, e' ayá' nikchijawj ken kichijawj yej ayá' kixmatij Dios.

⁴ Ayá' nimomanawiáj iga tejté yej ono' ipan inin tajli, sino que Dios nemakaj yej iga wel nikxixitinaj nochi yej ajayekti, ijkón niktaniliáj yej kijiay itájtol Dios, iwán ijkón tamis iga nepopowaj nejemej.

⁵ Niktenkuepiliáj yej moweyimatij iga makipolokan. Iwán niktaniliáj nochi yej akinekij iga toknimej makixmatikan

* 9:9 9:9 Sal 112:9

Dios. Yej ayompa kejlāmikij, nikyōlyamañaj iga maki-
cređokan Cristo.

⁶ Kuā' nikitaskěj iga amejemen ankichiwaja nochi ken ki-
jtowa Cristo, niawij nicastigarotij nochi yej ayá' tacređowaj.

⁷ Amejemen anki cređowaj yejsan wel ankitaj. Si agaj
momela'confiarowa iga kitoka Cristo, makimati no iga
nejemej no niktokaj Cristo kensan yéj.

⁸ Anka achi nipanowa kuā' nipoxtajtowa iga toTeko nemá'
iga manimandaro ipan amejemej. E', inón nemá' iga
manimitzpalēwikan iga máj ximoconfiarokan ipan Yéj, ayéj
iga manimitzpojpolokan.

⁹ Anikneki xikijtokan iga nimitzmajmajtjnekiy kuā' nim-
itziykuilowiliáj.

¹⁰ Sekin kijtowaj iga ipan notajkuilolmej nitaajajwajpa, e'
kuā' nono' amo-ixtaj nésiki' awel nitaajajwa wan ken iga
nitajtowa, ayá'ki' ken yej tajtolmati.

¹¹ Inín makimatitokan inomej toknimej iga kuā' niáj
nimitzitatij, ijkonsan iga niyoltakuakti' kensan neši ipan
notajkuilolmej yej nimitztitaniliáj este wejka kan nono'.

¹² Nejemej nikeman ayá' nimomachijiskej ken inomej
yej moweyimatiltiáj imatikamej. Ayá' ye'tajlamikij iga
moweyimatij iseltímejsan, wan mocomparadowaj wan
wejemensan.

¹³ Nejemej ayá' nimokichmatij iga yej ayá' nikchijkej. Siga
ipan tejté niawij niyolpakitij, niyolpakiskej ipan tekipánol
yej Dios nemakakej iga manikchiwakan. Iwán iga inón
tekipánol Dios kichij iga manasikan altepe', Corinto te kan
amonokej.

¹⁴ Ayá' niawij nimokichmatitij poxsan, sino que ke'san
iga nikchijkej. Siga ayéj katka nejemej achto nimitz-
paxalowilijkej, awel manimokichmatikan, e' nejemej yej
achto nimitzpowilijkej ye'noticiaj de Cristo.

¹⁵ Ayá' no nia nimoweyimatitij iga tekipánol yej sekin
kichijkej, majwa' niknekiy máj manitekipanokan wan ame-
jemen, según ken iga nemi annoconfiarojtiawij ipan Dios.
Inón yej niknekiy manikchiwakan.

¹⁶ No niknekiy manikpowakan ye'noticiaj iyikampa Cor-
into kan aya agaj i' yawi. Ijkón ayagaj wel ne-ijliskej iga
nimokichmatitinemij iga se' itekipánol.

¹⁷ Siga agaj kineki mamoweyimati, mamoweyimati iga yej
kichij toTeko.

¹⁸ Yej imatika moweyimati akajasi iga mamoye'ita, e' yej
toTeko kiye'ita, inón kajasi iga makiweyimatiltikan.

11

Pablo kijtowa iga ono' yej ayéj mela'apostolejmej

¹ Maséj achi xine-ijyowíkan, malej anka neši iga nixetokti'. Ijkonya xine-ijyowíjtokan.

² Dios kichij iga manimitzyokoyakan amejemen. Nikneki iga amejemen nochipa xitokakan Cristo; amejemen ken tikita se yej takótzino' yej yawi monamiktiti, yej aya yawi wan se', wan nej ken yej nia nimitznamiktiti wan sesan yej itoka' Cristo.

³ Iwán nimajmawi iga inón kowawéj yej kikajkayaj Eva, wel nō mitzkajkawawaj, iwán ay'ya anye'tajlamikiskej iwán ankikajtewaskej iga anmomela'confiarowaj ipan Cristo.

⁴ Amejemen ankitajtolkuij nochi yej asij wan mitztatapowiáj de se' Jesús, ayéj yej nejemej nimitzpowilijkej. Iwán ankikuij se'pa espíritu ayéj iyEspíritoj Dios yej achto ankipiakej, iwán ankiye'kakij se' tájtōl, ayéj inón ye'noticiaj yej ankređojkej achto.

⁵ E' nej, ni alín ayá' nimoalimpamati kuá' antajtowaj de inomej apostolejmej yej poxsan moweyimatij.

⁶ Malej ayá' pox wel nitajtowa ken yejemej, e' nikmati máj que yejemej. Inón amejemen mia' vej nimitznextilijkej.

⁷ Kuá' nimitzpowilijkej ye'noticiaj de Dios iwán ayá' nimitztajtanilijkej tomín, ¿ix an nikchij yej ayékti iga nimoalimpamati', iga achi nitepaltekipanoj iga manitakua, iga ijkón wel nimitzpaléwíjkej?

⁸ Nikuñlij itomimej se' tokñimej yej kitokaj Cristo; ne-ixtawakej iwán iga inón nimitzpaléwíjkej.

⁹ Kuá' nonoya wan amejemej wan niknekiá tejté, ayí' nimitztajtanilijkej iga xinepaléwíkan. Tokñiwan yej walkej estado de Macedonia newajliguilijkej yej nepolowaya. Nikchij iga amo manimitzkuejkuesokan amejemen iwán ijkón nia nikchijtoti.

¹⁰ Nej nicredowa itájtōl Cristo wan yej nikijtowa mela'ciertoj. Ijkón nikijtowa iga ayí' nikuñlij itomimej yej chantitokej estado de Acaya.

¹¹ ¿Té iga ijkón nikijtowa? ¿Ix iga ayá' nimitzchokiliáj? Dios kimati iga kena nimitzchokiliáj.

¹² Nia nikchijtoti ken nemi nikchíwa iga amo wel mamoweyimatikan inomej yej ayompa tamachtiáj, ijkón yej moweyimatisnekij, makichíwakan nō ken nejemej.

¹³ Iga inimejwa' ayéj mela'apostolejmej, yejémejwa' tekipanowanimej yej takajkawawaj, mopajpantiáj iga iyapostolejmej Cristo.

14 Inón momátiya iga ijkón, iga Tzitzimi' wel mochíwa iga manəsi kenya nokta se iyáŋgel* Dios.

15 Ijkónsan nõ yej kipalewiáj Tzitzimi', mopajpantiáj ken yej kichíwaj yej yekti. E' kẹman kiknochíwaskej iga kichijkej yej ayękti.

Pablo kiknochíwaj iga iyapóstol toTęko

16 Sej nimitzijliáj iga amo agaj mane-ijli iga ayá' niye'tajlamiki; iwán siga ayá' niye'tajlamiki, amejemen ijkón xineomemawikan, iga ijkón achi manikpowa yej nikchij.

17 Nia achi nimitzijlitij tejté, e' inın ayéj toTęko ne-ijlij iga manikijto. Nikmati iga ayá' ye'nesi siga nomatikasan niye'tajtowa iga nej.

18 E' ono' mia' yej imatikámejsan ye'tajtowaj iga yejemej, ¿in nej, te iga awel nõ ijkón nikchíwa?

19 Amejemen poxsan ankuayamanikej, e' anki-omemawíáj yej ayompa tamachtíáj.

20 Este ankijyowíáj yej mitztekimakaj ken an-esclavojmej,† mitzkuiliáj yej amotatkimej, mitzkajkayawaj, mitzpinajtiáj o este ken mitzxygatatzınaj iga mitzijxko-ijliáj.

21 Nipinawa iga nikijtowa, e' nejemej ayá' nimixewijkej iga ijkón manimitzchíwilikan.

E' siga sekin mixewíáj iga moweyimatij, nej nõ nia nikchíwati, malej inonwa' xęto'nemilis.

22 ¿In yejemej ix hebreos? Nej nõ. ¿Ix israelitajmej? Nej nõ. ¿Ix yejemej ipilowampa Abraham? Nej nõ.

23 ¿Ix tekipanowaj iga Cristo? Nej máj nitekipanoj que yejemej, malej nemi nitajtowa ken nixęto'. Nęmagakej iga látigo‡ máj que yejemej, nepresojwijkej mia' vej, iwán nej mia' vej este nemiktijnekiáj.

24 Cinco vej, judiyojmej yej mandarowaj nęmagakej treinta y nueve azotes iga látigo.

25 Eyi vej nęmagakej iga kuawi' iwán se vej netewijkej. Eyi vej awetzi' weyi ákal kan nemi niaya, iwán alın poliwiá iga ni-amikiá, nipanoj se yówal wan se día ni-ajkitinemiá ipan tajkolamar.

26 Nej poxsan nijnijiga niajka, kanaj este ken ni-amikisnekiaya, kanaj este netachtekijnekiaya, nõ este nemiktijnekiáj tokniwan yej judiyojmej iwán nõ yej ayéj. Nõ nemiktijnekiáj ipan weyi-altepe', ipan ojti iwán ipan lámar. Nõ nemiktijnekiáj yej mopajpantiáj iga kitokaj toTęko.

* 11:14 11:14 Xikita glosario "Ángel". † 11:20 11:20 Xikita glosario "Esclavo".

‡ 11:23 11:23 Látigo ken tikita chilillo yej chijto' iga kuetax.

27 Poxsan nitekipanoj iwán nisiawi'. Mia' yówal anikochi', nimayana' wān ni-atanegui', niseše'migui' iga ayá' máj nitzotzolyoj.

28 Ayejsan iga ipan inón nipanoj, nō nochipa neyolmikiá iga anka ayá' ye'onokej nochi tokniwān yej kitokaj Cristo.

29 Kuā' agaj ayá' tajpalej, nikhmachiliá ken kuā' nej nō anitajpalej. Iwán nipināwa wān nikuesiwi kuā' agaj kichiwaltiá se' iga makichīwa yej ayēkti.

30 Iwán siga achi nimokichmatis, nia nimokichmatiti iga nimomachiliá iga nej awel nochi nikchīwa.

31 Dios yej iTaj toTēko Jesucristo yej kajasi iga mamoweyimatilti, kimati iga nej ayá' nemi nitakajkayāwa.

32 Ipan altepe' Damasco onoya gobernador yej kitālij el rey yej itokā' Aretas. Kuā' ompa nonoya, inón gobernador kitālij yej matakuidaro ipan ipuertajyomej imorojyo weyi-altepe' iga manepresojwikan.

33 E', sekin nešemowijkej ipan panchikiwéj, nekixtijkej ipan iventanajyo imorojyo weyi-altepe' iwán ijkón wel nicholój, iga ken kuā' nonoyay ipan imā' gobernador.

12

Dios kinextiliá Pablo yej ayagaj kimati

1 Até motāniliá yej igānajsan ye'tajtowa iga yéj, e' nej ijkón nia nikchīwati. Inán nia nimitzpowilitij visiomej yej nikita', iwán yej toTēko Jesucristo nēmatiltij.

2 Nikixmati se' taga' yej kitoka Cristo,* yej kiwigaya catorce años iga kiwigakej ipan tercer cielo kan pox ajko. Anikmati siga yajki wān icuerpoj o ipansan iyespíritoj; Dios kimati.

3 E' nikmati iga inón taga' yajki (anikmati siga wān icuerpoj o ipansan iyespíritoj, Dios kimati),

4 iwán kiwigakej kan pox tayekān, iwán ompa kika' tajtolmej yej iyānto', inomej tajtolmej nisé taga' amo maki-jto.

5 Nej wel katka nimokichmatis iga nejwa' in inón taga', e' awel noganaj nimokichmati, san nikijtowa iga nej ken se námol taga' yej ayá' wel nochi kichīwa.

6 Malej siga niknekiá manimokichmati, inón ayéj xeto'nemilis iga nemi nikijtowa yej cierto. E' ay'ya máj niye'tajtoj de nej, iga amo agaj makijto máj de lo que kitaj iga nikchīwa wān kikakij iga nikijtowa.

7 Inomej visiomej yej Dios nenextilij este poxsay sej iga nimadmiradoj. Iwán iga amo manimoweyimati, inán

* 12:2 12:2-5 Kuā' Pablo kijtowa "se' taga' yej kitoka Cristo", neši ken de yejsan nemi tajtowa.

nikualo, ken tikita itatitan Tzitzimi' neşolowa iga witzti iga ne-iknoçhiwa.

⁸ Eyi vej niktajtaniłij Dios iga makichıwa iga mapachiwi kañ nikualoto',

⁹ e' ne-ijlij: "Iga nimitzikneıá, ayá' mitzpolowa nité; kuá' ay'ya titajpalej, nopoder monextiá ipan tej." Inón iga nimokichmati kuá' ayá' nitajpalej, ijkón ipoder Cristo monextiá ipan nej.

¹⁰ Niyolpaki kuá' nikuękuetanto', kuá' kuajkuantas ne-ijliáj yej ajayełti, kuá' kuajkuantas neşolowa, kuá' nemiktijnekij, kuá' ono' yej neyolmiktiá; nochi inın niksufrirowa iga niktoka Cristo. Niyolpaki kuá' nikuękuetanto' iga nikmachıliá iga máj nitajpalej.

Pablo moyolmiktiá iga yej kitokaj Cristo yej ichamej Corinto

¹¹ Nimochij ken yej xetokti' iga nimokichmati, e' amemen ken kuá' anetekimakakej iga ijkón manikchiwa. Amemenwa' katka in xiye'tajtokañ iga nej, iga nej achonsan nivalerowa ken inomej apostolejmej yej moweyimatij; malej nejki' ayéj te noteki.

¹² Kuá' nonoya amowan, nimitznextilijkej iga nej nimela'apóstol iga ankitakej yej nikchij, milagrojmej wan nochi yej mochij iga ipoder Dios wan ayı' nimosemá' niga nikuesiwi'.

¹³ Yej nikchij iga sekin iglesias, no nikchij iga amemen. Poliwasan iga manimitztajtaniłikañ iga achi xineşalewikañ iga tomın. ¿Siga inón iga nimitzyolmiktijkej, achi xineşperdonarokañ!

¹⁴ Inán nóchiya nikpiá iga niáj nimitzpaxalowilıtij, iga inın másisya eyi vej iga nia, iwán inán ayá' no nimitztajtaniłiskej iga xineşalewikañ iga tomın. Nej ayá' niktēmowa yej amemen ankipiáj, sino que amemen nokta, iga tetajwa' in kinechkowa tomın iga ipilowan, ayéj tepilowan iga tetaj.

¹⁵ Iwán nipaki iga manigastaro yej nikpiá, iwán este nej nemi nitami iga amemen xiye'onokañ. ¿Ix iga máj nimitzchokiliáj, amemen máj alın anneçhokiliáj?

¹⁶ Amemen ankimatij iga ayá' nikneki ximoyolmiktikañ iga xineşmakakañ tomın. Malej ono' sekin yej kijtowaj iga nikyokachij iga nimitzmawetzıltijkej ipan trampa.

¹⁷ E' nej ayá' nimitzkajkayajkej kuá' nimitztitanilijkej tokñimej.

¹⁸ Tito niktajtaniłij iga mamitzpaxalowilıtij wan se' tokñın. ¿Ix mitzkajkayajkej Tito iga mamitzkıxtılıkañ

tomín? Amejemen ankimatij iga Tito wan nej sansé iga ninejnemij iwán iga nitajlamikij.

¹⁹ Anka amejemen ankijtowaj iga nejemej nemi nimo-tajtowiliáj anmo-ixtaj, ayéj ijkón, majwa' nemi nitajtowaj iyixtaj Dios ken yej itátkipa Cristo. Nokñimej, nochi yej nikchijkej, nikchijkej iga manimitzpaléwikan iga máj ximoconfiarokan ipan Cristo.

²⁰ Nimoyolmiktía iga kuá' niaj nimitzitatij, anka ayá' nimitzasitij ken nej niknekiá, anka amejemen ayá' nō anne-itaskej ken amejemen ankinekij. Nimajmawi iga nimitzasitij anka anmokuejkuesojtoskej, o anka anmo-ixitztoskej, ankuejkuesitoskej, anmoyojoyokatijtoskej, anmo-ijistakawijtoskej, anmopopojtoskej, anmoweyimati-toskej wan ayá' tamelá amonoskej.

²¹ Nō nimoyolmiktía iga kuá' sej nimitzpaxalowilitij, anka noDios kichiwás iga manipinawa iwán nichokas iga mia' de amejemej ayá'san ankikajtewaj yej ikayy ankichijtiwalkej yej ayékti, majsan anmotekaj wan yej ayá' iwán annamiktitokej. Ankichiwaj iyixtaj tokniwan yej ayékti este ay' ampinawaj.

13

Pablo tanqotza

¹ Iga niaj sej nimitzitatij, masis eyi vejya iga nimitz-paxalowiliáj. Xikejlamikikan ken kijtowa itájtōl toTēko: Iga agaj mamotēlwi, kineki ompa maono ome o eyi yej makijtoqan iga kitakej yej ayompa mochij.

² Iga sej nimitzpaxalowilitoyaj nimitznōqotzkej iga ayá' nia nimitziknelitij amejemen wan sekin siga ayá' ankikajtewaj iga ankichiwaj yej ayékti. Malej wejka inán nono', sej nimitznōqotzaj ken kuá' nono' amotenoj.

³ Amejemen ankinekij xikitakan siga kuá' nej nitaj-towa, melá' iga Cristo netajtolmaka. Cristo ayéj iga awel mitzchiwiliáj tejté iga mamitzcastigarokan, sino que ipan amejemen monextía iga kipiá poder.

⁴ Melá' iga kuá' kiclavarojkej Cristo ipan cruz, ayá' katka tajpalej, e' inán isato' iga ipoder Dios. Ijkonsan nō ken onoya Cristo, nejemej ayá' nitajpalejkej, e' iga nisētitokej wan Cristo, nisatoskej iga ipoder Dios iga manimitzpaléwikan amejemen.

⁵ Amejemensan ximomachilikan siga anmoconfiarojtokej ipan toTēko. ¿Ix ayá' ankimatij iga ipan amejemen ono' Jesucristo? Siga ayá' anmomela'confiarojtokej ipan Cristo, ijkón sí anmopojpolójkeja.

⁶ Nejemej nikijtowaj iga ankimela'matij iga nejemej ayá' nemi nimomapolowaj.

⁷ Iwán niktajtaniááj Dios iga amejemen iga amo xikchíwakan nité yej ayékti. Ayéj iga nejemej manimonextikan iga niye'nemij, sino que iga amejemen xikchíwakan yej yékti, malej iga manesi iga nejemej aniwelitiakej.

⁸ Nejemej awel nikchíwaj tejté yej kitzakuiliá iga mamokaki itájtól toTéko, welsan nikchíwaj tejté iga mapíwi itájtól toTéko yej mela'ciertoj.

⁹ Inón iga, si amejemen máj antajpalejkej, nejemej nipakij iga ayá' nitajpalejkej. Iwán ni-oradowaj iga máj xiye'nemikan ipan iyojwi Cristo.

¹⁰ Nimitzijkuilowiliááj inín ama' kuá' aya nia nimitzitatij iga weljo' ximoyolpatakan, ijkón kuá' nasis ayá' nimitzajawaskej. Dios nemá' iga manimandaro iga manimitz-palewikan ayéj iga manimitzpolokan.

Pablo monawatiá

¹¹ Inonsan nimitzijliááj nokniwan iga nimonawatiá iwán amejemen. Nimitztajtaniááj iga xipaktokan, xikchíwakan iga máj xiye'nemikan, sesan amoalmajmej wan sekin, iwán xonokan tamelá, iwán Dios yej tepoxchokiliá onos wan amejemen.

¹² Ximopipitzokan iga ximosaludaroqan ken Dios kiye'ita.

¹³ Nochi tokniwan yej kitokaj Cristo mitzejlamikij.

¹⁴ ToTéko Jesucristo mamitziknelikan, Dios mamitzchokilikan iwán iyEspíritoj maono wan amejemen. Ijkónyawa'.

Ama' yej San Pablo kijkuiloj iga yej kitokaj Jesucristo yej chantitoyaj Galacia Gálatas

Pablo tasaludarowa

¹ Nej, niPablo, yej itatitan Jesucristo. Neṭapejpen Jesucristo iwán Dios yej toTaj yej ki-ojpa-ixitij Jesús kan miktoya. Ayá' neṭapejpen niga neṭitan taga' iga inín tekipanól.

² Nej iwán nochi tokniwan yej kitokaj Jesucristo yej nij iwán nonokej, nimitzijkuilowiliáj inín ama' amejemen yej ankitokaj Jesucristo yej amonokej ipan estado de Galacia.

³ Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo mamitzmakakan yej yeṭti iga xonokan tamelá.

⁴ Jesucristo kichij ken kine' Dios yej toTaj wan motemá' iga mi' iga totechko, iga matemawanwi iga ay'ya matikchiwakan yej ayṭti ken kitekichiwaj yej onokej inán ipan inín tajli.

⁵ ¡Nochipa mamoweyimatilti Dios! Ijkónyawa'.

Ateyi se' ye'noticiaj yej tamanawiá

⁶ Anikojasi te iga amejemen nimaninsan ankikajtéjkeja Dios yej mitznotzkej iga Cristo mitzikneliáj, iwán nemi ankitokaj sé'paya tamachtilis yejki' tamanawiá.

⁷ Ayéj iga ono' se' ye'noticiaj yej tamanawiá. Nimitzijliáj inín iga ono' sekin yej mitzkuejkuesowaj iwán kipatasnekiy ye'noticiaj de Cristo yej tamanawiá.

⁸ E' siga agaj mitzpowiliáj sé'paya ye'noticiaj ayéj ken yej nimitzpowilijkej, inón Dios makiknochíwa nochipa, até kichij siga manimitzpowilikā nejemēn o se ángel* yej wí' ipan cielo.

⁹ Ken nikítoja sej, inán sej nikijtowa: A'san nesi mitzpowiliáj sé'paya ye'noticiaj, ayéj ken nimitzpowilijkej, inón Dios kiknochíwas kan tawewelkato'.

¹⁰ Kuá' nikijtowa inín, ¿ix iga maneyē'itakan o iga maneyē'ita Dios? Ayá' nikneki maneyē'itakan. Siga niknéki-o' maneyē'ita la gente, nej ayo' katka nikchíwaya ken neṭekimaka Cristo.

Cristo kitapejpen Pablo iga itatitan

¹¹ Xikmatikan nokniwan iga ye'noticiaj yej tamanawiá yej nikpowa, ayéj tájtól yej kejlánkejpa tajtaga';

* 1:8 1:8 Xikita glosario "Ángel".

¹² iga nej ayá' nēmachtiŋ se taŋa', niga agaj nēnēxtiliŋ, majwa' Jesucristo imatika nēnēxtiliŋ.

¹³ Amejemēn ankimátija ken iga ninemiá kuá' nikchijwaya ken tanēxtiliáŋ judiyojmej. Amejemēn ankimatiŋ ken iga poxsan nikuejkuesitinemiá kuá' niktēmowaya yeŋ kitokaj Dios iga manikpoloŋan.

¹⁴ Wān nej máŋ nikchij nochi ken tanēxtiliáŋ judiyojmej que sekin yeŋ íkuá'san nimoskaltijkej. Nej nokta yeŋ máŋ nikchijtoya ken tamachtiayaj no-ikyapatajwēwetkej.

¹⁵ E' Dios nētapejpen este kuá' nētalaxwíjtogo' noye' iwán nēnōtza' iga nēpoxikneŋlij. Iwán kuá' yéŋ ijkón kine',

¹⁶ nej nēnēxtiliŋ iPiltzīn iga manikpowa itájtōl yeŋ tamañawiá, manikpowili yeŋ ayéŋ judiyojmej. Wān kuá' inín mochiŋ, ayá' niájkiya niktajtānito agaj,

¹⁷ niga niajki Jerusalén iga manikitatiŋ yeŋ achto Cristo kititan kuá' aya nēnōtza. Majwa' niajki ipan ital Arabia, iwán niajki seŋ altepe' Damasco.

¹⁸ Ayá' niajki Jerusalén este que panoj eyi año; iwán ompa nikixmati' Pedro, iwán quince días nisen-onoyaj iwán.

¹⁹ E' ayá' nikita' sekin iyapostolejmej† Jesús, petz Jacobo yeŋ iyiknīn toTēko Jesús.

²⁰ Inín yeŋ nemi nimitzijkuilowiliáŋ, nimitznojma-ijliáŋ iyixtaj Dios iga ayá' nemi nimitzkajkawawaj.

²¹ Máŋ máŋ niajki ipan ital estado de Siria iwán estado de Cilicia.

²² Iwán tokniwān yeŋ kitokaj Cristo yeŋ onokej ipan ital Judea aya ne-ixmatiáŋ,

²³ san kikakiáŋ iga kijtowaj: “Yeŋ ikya tetēmowaya iga te-iknochīwa, inán kipojtinemi ye'noticiaj yeŋ ikya kinekiá mapoliwi.”

²⁴ Iwán kiweyimatiŋtiayaj Dios iga neyolpata'.

2

Sekin itatitanimej Cristo komemawíaj Pablo

¹ Kuá' panoj catorce año, seŋ niajki Jerusalén iwán Bernabé iwán nikuiga' nō Tito.

² Niajki iga Dios nēnēxtiliŋ iga maniá ompiga. Ompa Jerusalén, nimonechkojkej wān sekin yeŋ momati iga kimachtiayaj yeŋ kitokaj Jesús. Nimonechkojkej noyokámejsan, wān nikijlijkej nokta ken iga nikpowa ye'noticiaj yeŋ tamañawiá yeŋ nikpowiliá yeŋ ayéŋ judiyojmej wān yejemeŋ nētajtolkuikej. Ijkón nikchij iga amo agaj makijto iga báldejsan tekipánōl yeŋ nikchij wān yeŋ nikchijto'.

† 1:19 1:19 Xikita glosario “Apóstol”.

³ E' yejemej ayá' kitekimakakej iga mamocircuncidaro* Tito malej iga ayéj judío. Tito nō nemiá nowan.

⁴ De inín nitajtojkej iga sekin yej mopajpantiáj iga kitokaj Cristo, ichtakakalakkej kan nonoyaj, wan kinekiáj iga Tito mamocircuncidaro. Inimej kalakkej iga tapipiáj, iga makitakan ken iga Cristo Jesús tēmanawia iga ay'ya te-ilpitokej iley Moisés. Yejemen kinekiáj sej matechīwakan ken esclavojmej† iga matikchīwakan nochi yej kijtowa la ley.

⁵ E' ni alín ayá' niktajtolkuilijkej iga niknekikej iga mela'ye'noticiaj yej mitzmanawiaj nochipa maono wan amejemen.

⁶ Wan yej kixmatij iga tayakantokej, ayá' ne-ijlijkej iga manikpata ken iga nikpowa ye'noticiaj. Malej iga ayá' nikmatisneki te iteki in yejemej, iga Dios ayá' sesan máj kiye'ita.

⁷ Majwa' yejemej atē ne-ijlijkej iga kitakej Dios nemá' notekipánol iga manikpowili ye'noticiaj yej ayéj judiyojmej, kensan Dios kitekimá' Pedro iga makipowili judiyojmej.

⁸ Iga inōnsan Dios yej kititan Pedro iga makipowili ye'noticiaj yej judiyojmej, nej nō netitan iga manikpowili yej ayéj judiyojmej.

⁹ Jacobo, Pedro iwán Juan yej máj tayakantokej, kitakej iga Dios nemá' inín tekipánol, inón iga nemakitzkijkej nej iwán Bernabé. Inín kichijkej iga manesi iga neye'itakej, iga manesi iga nō kiye'itaj iga maniakān manitekipanotij kan onokej yej ayéj judiyojmej, miej yejemej yawij tekipanotij wan judiyojmej.

¹⁰ Netajtanilijkejsan iga manikpalēwikan yej amotapi-aliaj, inón nokta yej nochipa nikchijtiwi'.

Pablo kajajwa Pedro

¹¹ E' kuá' Pedro asi' ipan weyi-áltepe' Antioquia, nikijjko-ijlij iga ayompa kichijtoya.

¹² Achto Pedro takuaya iwán yej ayéj judiyojmej, e' kuá' asikej sekin yej kititan Jacobo, Pedro moyokatij wan ayo' takuaya iwamej, iga kimajmawiliaya inomej judiyojmej.

¹³ Iwán sekin judiyojmej yej kitokaj Cristo kichijkej ken kichij Pedro malej iga kimatij iga ayompa. Este Bernabé nō kichij ken yejemej iga atakuaya wan yej ayéj judiyojmej.

¹⁴ Kuá' nikita' iga yejemej ayá' nemi kichijwaj ken tatekimaka mela'ye'noticiaj yej tamanawia, nikijlij Pedro iyixtaj nochi: "Ken tej tijudiyoj, iwán atikchijtoya ken tatekimaka iley Moisés; ¿te iga tiknextilia yej ayéj judiyojmej iga makichiwakan yej judiyojmej kitekichijwaj?"

* 2:3 2:3 Xikita glosario "Circuncisión". † 2:4 2:4 Xikita glosario "Esclavo".

Welsan timomānawíáj iga timoconfiarowaj ipan Cristo

15 Tejemej totékiya iga tijudiyojmej, iwán tikijtowaj iga ayá' tikchíwaj yej ayékti ken kichíwaj yej ayéj judiyojmej.

16 Tikmatij iga ayagaj wel ye'onos iyixtaj Dios iga kichíwa ken tatekimaka iley Moisés. Wel tiye'onoj iyixtaj Dios iga timoconfiarowaj ipan Jesucristo. Inón iga nō tejemej timoconfiarojkej ipan Jesucristo iga matiye'onokan iyixtaj Dios iga timoconfiarówajsan, ayéj iga tikchíwaj ken tatekimaka la ley. Iga ayagaj wel ye'ono iyixtaj Dios iga kichíwasan ken tatekimaka la ley.

17 Inán siga tiknekij matiye'onokan iyixtaj Dios iga timoconfiarowaj ipan Cristo, wan timomakaj de cuenta iga tejemej nō tikchíwaj yej ayékti, inón ayá' kijtojneki iga Cristo techíwaltiáj yej ayékti. ¡Ayéj ijkón!

18 Siga nikijtowa iga la ley ayá' nepalewíá iwán sej nimoconfiarowa iga wel nikchíwa ken la ley tatekimaka, iga ijkón nikchíwa nokta yej ayékti.

19 Kuá' nikchíwasnekiá ken la ley kijtowa, nikita' iga awel nikchíwa ken Dios kiyé'ita. Wan iyixtaj la ley nimigui', iga wel manono iga Dios.

20 Nej nimígui'ya pan cruz wan Cristo; inón iga ayo' nej in yej nisato', Cristo isato' nopan, iwán inán iga nono', nono' iga nimoconfiarowa ipan iPiltzín Dios yej neçhokilij iwán migui' iga nej.

21 Dios teçoxikneliá malej iga ayá' teajasi iwán awel niktepo'maka, wan siga agaj wel ye'ono iyixtaj Dios iga kichíwasan ken kijtowa la ley, báldejsanwa' migui' Cristo.

3

Dios temaka iyEspíritoj iga timoconfiarowaj ipan yéj

1 ¡Amejemen yej anchantitokej Galacia, ni alín ayá' anye'tajlantokej! ¿A'yéj mitzkajkayajkej iga amo xikchíwakan ken kijtowa ye'noticiaj? Kuá' nimitzpowilijkej ye'noticiaj nimitznojma-ijlijkej ken iga kimiktijkej Jesucristo ipan cruz, ankentenderojkej ken kuá' katka amonoyaj kuá' mochij.

2 Ta' xine-ijlikan inín: ¿Ix Dios mitzmakekej iyEspíritoj iga ankichíwaj ken tatekimaka iley Moisés, o iga ankicredojkej kuá' ankikakikej ye'noticiaj?

3 ¿Te iga ayá' anye'tajlantokej? Kuá' ampewakej iga ankitokaj Cristo, mitzpalewijkej iyEspíritoj Dios, ¿inán ix ankinekij amoséltisan xikchíwakan ken kineki Cristo?

4 ¿Ix báldejsan ankiyowijkej iga mitzknöchijkej iga ankitokaj Cristo? Masej amo katka báldejsan.

5 Kuá' Dios mitzmakaj iyEspíritoj iwán kichíwa ipan amejemen yej ayí'pa mo-ita, ¿te iga kichíwa? Ayá' kichíwa iga amejemen ankichíwaj ken la ley tatekimaka, sino que iga ankiçredowaj ye'notíçiaj yej ankikakikej.

6 Xikejlamikikan iga Abraham moconfiaroj ipan Dios, iwán iga moconfiaroj, inón iga Dios kita' ken yej ayá' kichij yej ayékti.

7 Inón iga amejemen xikmatikan iga yej moconfiarowaj ipan Dios, inómejwa' in ipilowan Abraham.

8 Wan Dios kijtowa kan ijkuilijto' itájtól iga kiye'itas yej ayéj judiyojmej iga moconfiarowaj ipan yéj; ikyay ijkín kijlij Abraham inín ye'notíçiaj: "Iga tej nochi gente ipan tajli yawij ye'onotij."

9 Ijkón iga yej moconfiarowaj ipan Dios, Dios kichíwas iga maye'onokan ijkón kensan Abraham ye'onoya iga moconfiaroj ipan Dios.

10 Yej moconfiarowaj iga wel kichíwaj ken tatekimaka iley Moisés, Dios kiknoçhíwas iga itájtól kijtowa: "Yej ayá' kichíwa nochi ken tatekimaka iley Moisés, inón Dios kiknoçhíwas."

11 Xikmela'matikan iga ayagaj ye'onos iyixtaj Dios iga kichíwa ken tatekimaka la ley; itájtól Dios kijtowa: "Yej moconfiarowa ipan Dios, Dios kiye'ita iwán yawi onoti nochipa wan yéj."

12 Yej kitoka iley Moisés, nochipa makichíwa ken tatekimaka inón ley, ayéj iga moconfiarowa ipan Dios. Iga itájtól Dios kijtowa: "Siga tikneki iga nochipa xono, xikchíwa nochi yej tatekimaka iley Moisés."

13 Malej iga tejemej awel tikchíwaj nochi ken tatekimaka iley Moisés, Cristo temañawij kuá' mi' ipan cruz; kiknoçhijkej totechko. Ken ijkuilijto' ipan itájtól Dios: "Yej miki pipilójto'pa ipan kuawi', inón toknín Dios kiye'ita iga kiknoçhijkej."

14 Mi' Cristo iga Dios makichíwa iga wel maye'onokan yej ayéj judiyojmej, ijkón ken kijlij Abraham. Iwán tonochin iga timoconfiarowaj ipan Cristo Jesús wel matikpiakan iyEspíritoj Dios yej kijtoj iga temakas.

La ley iwán yej Dios kijtoj iga temakas

15 Nokniwan, nia nimitznextilitij kan ximixkuítikan ipan yej kichíwaj tokniwan: Kuá' se taga' motajtoltia iwán agaj iwán kichíwaj se ama' kan nesi iga motajtoltijkeja iwán kifirmarowaj, ayagaj wel kijtowa iga amo mamochíwa niga wel kitalilia se' tájtól.

16 Puej Dios kijlij Abraham iwán ipiltzín* ipilówampa iga kimakas yej yekti. Kan ijkuilijto' ayá' kijtowa iga "ipilowan ipilówampa" kenkuá' nemi kijliá mia' gente, sino que kijtowa: "ipiltzín ipilówampa", inón kijtojneki sesan, inonwa' Cristo.

17 Ininwa' in yej nikijtojneki: Dios motajtołtij iwán Abraham iwán Dios kijtoj iga kichíwas ken motajtołtijkej. Inón iga iley Moisés, yej wáľaj kuá' pánoja cuatrocientos treinta años, awel kijtowa iga ómpaya matami ken iga motajtołtijkej. Siga ijkón, báldejsan yej Dios kijtoj iga kichíwas.

18 Siga Dios temaka yej pox yekti iga tikchíwajsan ken tatekimaka iley Moisés, ayéj katka iga matimoconfiarokan ipan yej Dios kijtoj. E' yej Dios kimá' Abraham, kimá' iga kijlij iga kimakas, ayéj iga Abraham kitánijpa.

19 Iwán ¿téjastaj in iley Moisés? Inón kimakakej iga manesi iga mochiwa yej ayékti. Inón ley tami' este que wáľaj inón "iPiltzín" yej Dios kijtoj iga wı'. Dios kimá' inón ley angelejmej iga yejemen makimakakan Moisés, wan Moisés kimá' judiyojmej.

20 E' kuá' Dios kijlij Abraham yej kimakas, Dios akitemoj agaj iga makipowili iga imatika nokta kijlij. Dios sesan wan wel kichíwa iséltisan ken kineki.

Tejas in la ley

21 ¿In inın ix kijtojneki iga iley Moisés ono' icontraj yej Dios kijtoj iga kichíwas? Ayéj ijkón. E' siga Dios temakaka se ley yej wel kichíwa iga matonokan, ijkón wel tiye'onoyaj iyixtaj Dios iga san tikchíwaj yej tatekimaka la ley.

22 E' ijkuilijto' ipan itajtoł Dios iga nochi gente ilpito' iga kichijto' yej ayékti; ijkón iga petz yej kicredowa ipan Jesucristo wel makipiá yej Dios kijtoj iga tamakas.

23 Kuá' aya wı' yej ipan timoconfiarowaj, kenkuá' te-ilpitoya la ley, tikchixtoyaj iga matikixmatikan yej ipan matimoconfiarokan.

24 La ley ken se yej teojmá' iga tewiga' kan ono' Cristo, iga mateye'ita Dios iga timoconfiarowajsan ipan Jesucristo.

25 E' inán iga ási'ya yej ipan timoconfiarowaj, ayo' teojmaka la ley.

26 Iga anmoconfiarowaj ipan Cristo Jesús, amejemen nochi ipilowan Dios.

27 Nochi amejemen anmosetilijkej iwán Cristo iga anmobautizarojkej.† Inán annémija wan Cristo kenkuá' yéj amotzótzol.

* 3:16 3:16 Ipan griego kijtowa "semilla", yej wel kijtojneki sesan o mia'. Niga Pablo kijtowa iga kijtojneki Cristo. † 3:27 3:27 Xikita glosario "Bautizar".

28 Até kichij siga se judío o yej ayéj, esclavo o yej ayéj, taga' o siwa'; iga ansetitokej iwán Cristo Jesús, kenkuá' sesan amonokej.

29 Siga amejemen itatki Cristo, amejemen ipilowan ipilowampa Abraham, iwán amotatki no mochivas yej Dios kijlij Abraham iga kimakas.

4

1 Inín yej nikijtojneki: Mie j aya yolej se tepiltzin yej kimakaskej nochi iga mochivas itatki, nesi ken se namoltekipanowani yej ono' ichan malej iga yéj nochi itatki.

2 Ono' yej kiskaltia inon tepiltzin iwán ono' yej kita nochi yej itatki, este kuá' kijtoj itaj iga kimakas yej kikuis.

3 Ijkonan no tejemej, kuá' aya tikixmatiáj Cristo, ken kuá' aya tiyolejkej, tikhijtoyaj ken kitekimakaj yej kitokaj yej ayéj mela'diosmej.

4 E' kuá' asi' tiempo yej Dios kijtoj, kititan iPiltzin, yej onoko ipan se siwa' iwán kichij ken tatekimaka iley Moisés.

5 Wajaj iga texitomako kan tetekimakatoya la ley, iga Dios mateomemawi ken ipilowan.

6 Iwán inán iga amejemej ipilowanya Dios, kititan iPiltzin iyEspiritoj ipan amoalmajmej; iwán iga iyEspiritoj wel tikijliáj Dios: "¡TinoTaj, noPáj!"

7 Inán iga tej ipiltzin Dios, inán ayo' mitztekimaka la ley. Iwán iga tej ipiltzin Dios, yawi mitzmakati yej pox yekti iga ticredowa ipan Cristo.

Pablo kinonotza yej mokuepasnekij iga kichiwaj ken tatekimaka la ley

8 E' kuá' amejemen aya ankixmatiáj Dios, an-ilpitoyaj iga ankitokayaj yej ayéj mela'diosmej.

9 Inán iga ankixmatij Dios, o matikijtokan, Dios mitzixmatij amejemen, ¿te iga sejo' anmoconfiarojnekij ipan yej ayéj mela'diosmej yej awel te kichiwaj iwán annotemakaj iga mamitzilpitokan iga ankitokasnekij sej?

10 Ankinekij iga Dios mamizye'itakan iga té ankichiwaj ipan sekin día, meses, fecha iwán año.

11 Nimajmawi iga baldejsan nochi yej nimitzmachtijkej.

12 Nokniwan, nimitzijliáj iga ximochiwakan ken nej, iga nej no nimochij ken amejemen iga ayo' netekimakato' la ley. Amejemen ayá' annehiwilijkej nité yej ayekti.

13 Ankimátija, kuá' achto nimitzpowilijkej ye'noticiaj yej tamanawia, nikawi' wan amejemen iga ayekti nikhachiliaya.

14 Iwán iga ayekti nikhachiliaya, amejemen wel katka ayá' anneye'itayaj, e' malej ijkon amejemen

ayá' annepinajtijkej niga anneşemakakej. Majwa' anneqmemawijkej ken se iyáŋgel Dios; ken kuá' nemi ankqmemawiaj Jesucristo nokta.

¹⁵ ¿Te iga inán ayo' ampakij? Wel nikijtowa inín iga nimitztajtowiliáj, siga wel katka este anneşmakayaj amoyix.

¹⁶ Iwán inán, ¿ix anne-ijiyaja iga nimitzizlijkej yej ompay nokta?

¹⁷ Yej kinekij iga xikchiwakan ken tatekimaka iley Moisés, ayéj iga mitzye'ojmakaj. Yejemej kinekij mamitzyokatikan iwán nejemej, iwán yejémejsan xiky'e'itakan.

¹⁸ Yekti iga xiknekikan iga xikpalewikan sekin, siga yej ankichiwiliáj nokta yej yekti, e' xikchiwakan nochipa, ayéj kuá'san nono' amowan.

¹⁹ Amejemen yej nimitznekij ken nokta annopilowan, sej nimoknochijto' iga amejemen, ken tikita se teye' kuá' kualoto' iga taonoltiá; iwán ijkón nia nimoknochijtoti este que xikmela'tokakan Cristo.

²⁰ ¡Niknekiskiaya magui' sémiya nokta manono amowan iga manimitztzojtzopeli'notzakán, puej ayo' nikmati te nikchjwa wan amejemen!

Mamixkuñtilo ipan Agar wan Sara

²¹ Amejemen yej ankichjwasnekij ken tatekimaka iley Moisés, xine-ijlikán inín: ¿Ix ayí' ankikakikej ken kijtowa inón ley?

²² Kijtowa iga Abraham kipiá' qme isiwa', se yej imela'siwa' yej itoka' Sara, iwán se' yej isirvientaj Sara yej itoka' Agar. Sejsé isiwa' kita' se ipiltzín.

²³ E' ipiltzín sirvienta onoko iga taga' kine', miej ipiltzín yej ayéj sirvienta onoko iga mochij yej kijtoj Dios.

²⁴ Inín tątapowalis kan mamixkuñtilo. Inqmej qme siwatkej kijtojneki qme pacto yej Dios kichij. Se de inón pacto mochij ipan tepe' Sinaí, iwán inón tenextiliá de Agar; nochi ipilowan Agar onoj iga esclavojmej iga kipiáj iteko yej la ley.

²⁵ Agar kijtojneki inón tepe' yej itoka' Sinaí yej ono' Arabia, inón kijtojneki Jerusalén yej inán ono' ipan tajli, iga yej ompa chantitokej wan ipilowan kitekimakatokej iley Moisés.

²⁶ E' Sara kijtojneki se' Jerusalén yej ono' ajko ipan cielo, inonwa' ayéj esclava, iwán tejemej ipilowan.

²⁷ Iga itájtql Dios kijtowa:

Xipaki tej siwa' yej ayá' tipilowa;

xitzajtzi iga tipaki, tej yej ayí' tipilkualo.

Iga siwa' yej kikajtejkej yawi kipiati máj ipilowan,

máj que inón siwa' yej wewejyoj.

28 Nokniwan, tejemej ken tikita Isaac yej ipiltzin Sara; tejemej tepilowan yej Dios kijtoj iga onoskej.

29 E' ijkón ken ikya ipiltzin Agar, yej onoko iga taga' kine', kiknochij ipiltzin Sara, yej onoko iga kine' iyEspíritoj Dios; ijkón no inán, yej kichiwaskenij ken tatekimaka iley Moisés, te-iknochiway tejemej yej tonokej iga iyEspíritoj Dios.

30 E', ¿te kijtowa Dios ipan itájtól? Kijtowa: “Xikixti esclava iwán ipiltzin, iga ipiltzin esclava awel kikui yej itatkijyas ipiltzin yej ayéj esclava.”

31 Inón iga nokniwan, tejemej ayéj ken ipilowan yej esclava yej kitekimakato' iley Moisés, majwa' tejemej ipilowan yej ayéj esclava iga timoconfiarowaj ipan Cristo.

5

1 Cristo texiton iga ayo' matetekimakato la ley. Inón iga xixitontokan, iwán ayo' ximotemakakan iga sej mamitzteki-makatokan la ley.

2 Ta' xinekakikan, nej niPablo, nimitzijliáj siga amejemen anmocircuncidarowaj, ayá' mitzpalewiáj iga migui' Cristo.

3 Nimitzijliáj sej iga nochi yej mocircuncidarowa, yawi onoti iga makichiwa nochi ken tatekimaka iley Moisés.

4 Amejemen yej ankiytowaj iga anye'onokej iyixtaj Dios iga san ankichiwaj ken tatekimaka la ley, anmoyokatijkej de Cristo iwán ankikajtejkej Dios yej te-ikneliá.

5 E' iga nejemej, iyEspíritoj Dios nenextiliáj iga nejemej niawij niye'onotij iyixtaj Dios iga nimoconfiarowaj ipan Cristo.

6 Siga tisetitokej iwán Cristo Jesús, até kichij siga tonokej circuncidadoj o ayá', monékisan iga matimoconfiarokan ipan Dios, iwán siga timoconfiarowaj, tiknekiskeja tokniwan.

7 Amejemen ómpaya ken ankichijtoyaj. ¿A'yéj mitzkawaltijkej iga ayo' xikchiwakan ken kijtowa mela'ye'noticiaj?

8 Ayéj Dios yej mitzkawaltijnekij, iga Dios nokta yej mitznqtaj.

9 Amo xikelkawakan iga “alín levadura* kipoşawayaltia nochi tixti kuá' mochiwa pan.” Ijkón se yej ayompa tamachtia wel kichikokixtia komati tokniwan.

10 Nej nimoconfiarowa ipan toTeko iga amejemen anki-tokaskej ken nimitzmachtijkej, e' Dios yawi kicastigaroti yej mitzkuejkuesowaj, a'san nesis.

11 Nokniwan, siga nej katka manitatekimakátoo' iga mamocircuncidarolo, judiyojmej ayá' ne-iknochiwayaj

* 5:9 5:9 Xikita glosario “Levadura”.

iwán ayá' kikuejkuesowayaj kuá' kikakij iga nikpowa te iga Cristo migui' ipan cruz.

¹² E' inomej yej mitzkuejkuesojtinemij iga ximocircuncidarokan, imasejwa' nochi yejemej mamomela'tekikanya!

¹³ Nokniwan, Dios mitznótzkej iga ayo' mamitztekimakatokan la ley. Malej iga ijkón, amo xikchiwakan ayompa kensan kineki amoalmaj, majwa' ximosepampalewikan iga manesi iga anmonekij.

¹⁴ Iga nochi yej tatekimaka la ley wel mochiwa ipan inin yej ijkín kijtowa: "Xikchokili moknin kensan tej timochokiliá."

¹⁵ Nimitzijliáj, siga anmotankuaj iwán anmokuaj amejemensan, anyawij anmosepantamitij.

Matinemikan ken kineki iyEspíritoj Dios

¹⁶ Inin yej nimitzijliáj: Xinemikan ken kineki iyEspíritoj Dios, iwán amo xinemikan ayompa ken kineki amoalmaj.

¹⁷ Iga nochi yej ayekti tikchivasnekij, akiye'ita iyEspíritoj Dios, iwán iyEspíritoj Dios akiye'ita yej ayekti tikchivasnekij. Iyomextimej ayá' moye'itaj, inón iga amejemej awel ankichiwaj yej ankinekij.

¹⁸ E' siga iyEspíritoj Dios mitzjomakaj, ayo' mitztekimakatokej la ley.

¹⁹ Nésisan yej ayompa kichiwaj ken kinekij iyalmajmej, ijkín kichiwaj: kochij wan yej ayá' iwán namiktitokej, kichiwaj yej pox ayekti, este ayo' pinawaj iga ayompa kichiwaj,

²⁰ kiweyimatij idolojmej, taachisarowaj, ta-ijiyaj, pox takuejkuesowaj, kikuilijnekij yej se' itatki, pox kuejkuesiwij, kinekij yejémejsan mamoye'chiwakan, moyojoyokatiáj iwán monechkowaj wansan yej moye'itaj,

²¹ ta-ixitaj, tamiktiáj, sentawanaj kan pox tajtakuj iga ilwichiwaj, iwán kichiwaj sékino' yej ijkómpasan. Nimitznótzaj amejemen kensan achto nimitzijlijkej, yej ijkón kichiwaj, ayá' wel kalakiskej kan reinarowa† Dios.

²² E' iyEspíritoj Dios kichiwa ipan toalmaj iga matimochokilikan, matipaktokan, matonokan tamelá, amo nimanin matikuesiwikan, matite-ijiknimej, matikye'chiwilikan sekin, nochipa matikchiwakan ken tikjtowaj iga tikchivaskej,

²³ matiyoltzopelikmej, iwán matimoyoltakuawilikan kuá' tikchivasnekij yej ayekti. Ateyi nisé ley yej tatekimaka iga amo matikchiwakan ijkín.

† 5:21 5:21 Xikita glosario "Kén iga Dios reinarowa".

²⁴ Iwán yej tiktokaj Jesucristo, tikmiktijkej ipan cruz nochi yej ayękti yej kichiwasneki toalmaj.

²⁵ Ya que iyEspíritoj Dios kichij iga wel matiye'onokan, matikchiwakan nochi ken tenęxtiliá.

²⁶ Amo matimoweyimatikan, amo matimokuejkuesokan niga matimosepan-ixitakan.

6

Ximosepampalewikan

¹ Nokniwan, siga ankitaj agaj kichij yej ayękti, amejemen yej máj ankimatij ken kineki iyEspíritoj Dios, xikpalewikan iga sej maye'nemi. Tamelá xiknotzakán; amo ximoweyimatikan. Amo santá' tej nō tikchiwasnekis yej ayękti.

² Ximosepampalewikan kuá' ay'ya ankojasij ken an-kichiwaj ipan tejté yej mitzyolmiktijtokej. Iga ijkón, an-kichiwaj ken tatekimaka iley Cristo.

³ Si agaj momachiliá iga kipiá itekiyo kuá' ayéj tē iteki, inón igánajsan mokajkayawa.

⁴ Sejsé imatika mamó-ita ken iga nemi, iwán siga kita iga ómpaya ken kichijto', iyálmajsan makimatito iga ye'ono'. E' amo makijto iga yéj máj ye'nemi que se'.

⁵ Puej sejsé kimati tē tekipánol Dios kimá' iga makichíwa.

⁶ Yej nemi momachtiá ipan itájtol Dios, yej quipiá, achi makimakokati itamachtiani.

⁷ Amo ximokajkayawakan: ayagaj wel kajawilmati Dios. Yej kichiwiliá agaj tejté, inón yawi mokuapati iyakapan.

⁸ Siga agaj kichíwa yej ajayękti, iga inón yej kichij yawi mela'poliwiti. E' yej kichíwa yej yękti ken kineki iyEspíritoj Dios, iyEspíritoj Dios yawi kichíwati iga nochipa maono iyixtaj Dios.

⁹ Inón iga amo matisiawikan iga tikchiwaj yej yękti. Siga ayá' timosemakaskej, wí' día kuá' temakaskej yej teajasi.

¹⁰ Inón iga kuá' wel, matikchiwilikan yej yękti nochi, iwán inón máj matikchiwilikan tokniwan yej nō moconfiarowaj ipan Cristo.

Pablo tanotza iwán tanawatiá

¹¹ Ta' xikitakan kejkę'pa letrajwewetkej nemi nimitzi-jkuilowiliáj nomatika.

¹² Inomej yej mitztekimakaj iga ximocircuncidarokan, kichiwaj iga san makiye'itakan, iwán iga amo makijiyakan iga kitokaj Cristo yej mi' pan cruz.

¹³ E' niga yej onokej circuncidado ayá' kichiwaj nochi ken tatekimaka la ley. E' mitztekimakaj iga ximocircuncidarokan iga mamokichmatikan iga mitzchíwaltijkej iga ximotekikan.

¹⁴ E' nej iga nité yej nikchíwa ayá' nimoweyimati, petz nimoweyimati iga niktoka toTéko Jesucristo yej mi' ipan cruz. Jesucristo mi' iga nej, ijkón nochi yej ono' ipan inín tajli ay' neyoltilana ken kuá' míkto'ya iwán nej ken no nimíkto'ya iga ay' nikchíwa ken mochíwa pan inín tajli.

¹⁵ Iga tisetitokej iwán Cristo Jesús, até kichij siga timocircuncidarowaj o ayá', monékisan iga Dios mateyolpata.

¹⁶ Dios makichíwa iga maonokan tamelá iwán makiknelikan nochi yej kichíwa ken nemi nimitzijliáj, inómejwa' nokta in ipilowan Dios.

¹⁷ Inán nikeman anikneki agaj maneyolmikti; ipan noka-jlo' neši notákal iga ne-iknochiykej iga niktoka toTéko Jesús.

¹⁸ Nokniwan, niktajtaniliá toTéko Jesucristo iga makichíwa yej yékti ipan amejemen. Ijkónyawa'.

Ama' yej kijekuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Éfeso Efesios

Pablo kijekuillowiliá yej kitokaj Jesús yej chantitokej altepe' Éfeso

¹ Nej niPablo, iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj, se yej yéj kititan, iga Dios ijkón kine'. Nimitzijkuillowiliáj inin ama' yej ankitokaj Dios iwán ankidredowaj Jesucristo yej anchantitokej altepe' Éfeso.

² Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo mamitzyolchikawakan iwán makichiwakan iga pan amoalmaj xonokan tamelá.

Dios teyolchikawa iga tiktokaj Cristo

³ Matikweyimatiltikan yej iDios iwán iTaj toTeko Jesucristo iga Dios tema'ya ipan toespíritoj nochi yej yékti yej ono' ipan cielo iga tisetitokej iwán Cristo.

⁴ Dios tetapejpen áchtosan, este kuá' aya mochiwaya inin tajli, iga matisetitokan iwán Cristo, iga matimochiwakan de yéjpasan iwán iga matikchitokan iyixtaj yej yéj kineki.

⁵ Dios iga tepoxchokilij, kejlán este ikay iga tetapejpen iwán kititan Jesucristo iga matimochiwakan nokta ipilowan, ijkón Dios kiyé'ita.

⁶ Dios poxsan te-iknelij iga teomemawij iga yej kichij ipiltzin yej poxsan kineki, ijkón kajasi iga matikweyimatiltitokan.

⁷ Iga iyesyó Cristo kitoyaj kuá' migui', temañawij iwán teelkawilij yej ayékti tikchijkej, inón kichij iga tepoxiknelij.

⁸ Dios iga tepoxchokiliá, tematiltij yej matikchiwakan iwán iga matikixmatikan iyojwi.

⁹ Tenextilij yej iyantoya, yej yéj kejlantoya iga tejemen, ken yéj kiyé'ita' iga ipan Cristo kine' mamochiwa.

¹⁰ Dios yawi kichiwati kuá' yéj nokta kinekis iga kisetilitij nochi yej ono' ipan cielo iwán yej ono' ipan tajli iga Cristo makimandaro.

¹¹ Iwán iga tisetitokej wan Cristo inán timotapialiaja, iga Dios temá' yej yéj itatki, tetapejpentoyay iga Dios ijkón nokta kejlantoya, iga kichiwa ken yéj kiyé'ita.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

12 Ijkón Dios kichij iga nejemej nijudiyojmej áchtosan maniksentalikān noalmajmej pan Cristo iwān manikweyimatiltikān.

13 Amejemen nō ankikakikej mela'ye'noticiaj yej tasalvarowa iwān ankređojkej Cristo. Dios mitzmakakej iyEspírito Santo iga manésiya iga amejemen itátkiya yéj, yej ikyay kijtoj iga yawi mitzmakatij.

14 Iga Dios temá' iyEspíritoj, tenextiliá iga yéj yawi temakati majo' yej yéj itatki. Íkuā' kisalvarowa nochi tokniwān yej yejpa itatki iwān nochi kiweyimatiltiáj.

Pablo kitajtaniliá Dios iga makipalewikān yej kitokaj Jesucristo

15 Inón iga nej, kuā' nikagui' iga amejemen anmoconfiarowaj ipan toTēko Jesucristo iwān anmochokiliáj wān yej kitokaj Dios,

16 ayá' nikajtewa iga nikhaka gracias Dios iga amejemen. Nochipa nimitzejlamikij kuā' nitajtowa wān Dios.

17 Niktajtaniliá iDios toTēko Jesucristo, toTaj yej kipoxpiá poder, iga mamitzmakakān iyEspíritoj iga xikmatikān te xikchiwakān iwān xikixmatikān máj Dios.

18 Nō niktajtaniliá Dios iga mamitztawikān pan amoalmajmej iga xikmatikān te iga mitznōtzkej, iwān xikmatikān nō yej pox yekti yej Dios yawi kimakati inomej yej yéj itatki.

19 Nikneki xikmatikān iweyi poder yej akipiá kān tanto', inón tepalewiá kuā' tiksentalijtokej toalmaj pan Cristo. Injnsan iweyi poder yej Dios kinextij

20 kuā' kojpa-ixitij Cristo iga miktoya iwān kitālij ilādoj iye'mā' ipan cielo.

21 Ompa kitālij Cristo iga máj mamandarō que nochi espíritojmej yej kipiáj poder iwān nochi yej mandarowaj pan cielo, ipan injñ tajli yej inān ono' iwān yej wj'o'.

22 Dios kitālij Cristo iga makimandarō nochi, iwān nō kitālij iga maono ken tzontekon pan nochi tokniwān yej kitokaj toTēko.

23 Yej tiktokaj Cristo, tejemej icuerpoj. Yej tiktokaj Cristo atikpolowaj nité iga yéj noyān ono wān nochi kipiá.

2

Dios teyokamānawiá

1 Cristo mitzojpa-ixitijkej iga anmiktoyaj iyixtaj Dios iga ankichijtoyaj yej ayekti.

2 Inón ankichijtoyaj ikya, kensan kichiwaj yej akixmatij Dios, san ken kineki Tzitzimi' yej mandarowa ipan ejeka',

iwán yej nq kichiwaltíá yej ayękti inomej yej akichiwaj ken kineki Dios.

³ Ikya nochi tejemej ijkón nq tinemiáj, tikchíwayaj san ken kinekiá toalmaj, iwán san ken tikejlamikiáj, inón iga teajasiá iga Dios matecastigaró kensan sekin.

⁴ E' Dios pox te-ikneliá iga pox teçhokiliá,

⁵ malej iga tejemen timiktoyaj iyixtaj Dios iga tikchijtoyaj yej ayękti, Dios teojpa-ixitij wan Cristo. Dios ken temakokawiá iga tiye'onoskej wan kiyę'ita iga matemanawi.

⁶ Dios teojpa-ixitij wan Cristo Jesús, iwán teewatoltij itenoj kan ono' ipan cielo.

⁷ Ijkón kichij iga makinexti pan mia' xiwi' yej wi'o', iga tepoxyę'ita iwán pox te-ikneliá iga timoconfiarowaj ipan Cristo Jesús.

⁸ Dios mitzmanawijkej iga mitzchokiliáj iga ípan anmoconfiarojkej; iwán inín ayéj iga amoganaj ankichijkej, sino que Dios mitzyokamakokawijkej.

⁹ Inín ayéj iga tejté tikchijkej iga tiktankej, iga amo agaj mamoweyimati.

¹⁰ Tejemen Dios teojpachij iga matisenemikan wan Cristo Jesús, iga matikchíwakan yej yękti, iga ijkón yéj áchtosan kejlan ken matinemikan.

Tonokej tamelá ipan Cristo

¹¹ Inón iga amo xikelkawakan iga amejemen ayéj anjudiyojmej; judiyojmej mitzijliayaj "incircuncisos"* iga yejemej nochi tajtaga' mojliáj "circuncidados" iga yejemen inón kitekichiwaj.

¹² Íkuá' amejemen aya ankixmatiáj Cristo, judiyojmej mitzitatej iga anwejkachanejkej, ayá' ankixmatiáj te mo-tajtoltijkej Dios wan israelitajmej niga yej kijtoj iga yawi kichiwati. Amoselti amonoyaj ipan inín tajli iga ayá' ankixmatiáj Dios wan ayá' ankimatiáj siga wel an-momanawiajaj.

¹³ E' inán iga ansenemij wan Cristo Jesús, amejemen yej amonoyaj wejka iga Dios, ankiná'techójkeja iga migui' Cristo iga amejemen.

¹⁴ Cristo kichij iga matonókanya tamelá. Yéj kichij iga judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej mamochíwakan ken sesan, iga Dios kixixítinya inón yej tayojoyokatijtoya iga mo-ixitayaj.

¹⁵ Kuá' mi' Cristo, ompa tami' iley Moisés wan nochi yej tatekimaka. Yej judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej

* 2:11 2:11 Xikita glosario "Circuncisión".

mochij ken sesan taga' iga kisentokaj Cristo. Ijkón kichij iga matonókanya tamelá.

¹⁶ Kuá' mi' ipan cruz, Cristo kichij iga matami iga mo-ijiyayaj yej judiyojmej iwán yej ayéj judiyojmej iwán mochiškej ken sesan taga'. Inán wel tonochimej tonoskej tamelá iyixtaj Dios.

¹⁷ Cristo wáaj iwán kipowa' ye'notíciáj ken wel matonokan tamelá iyixtaj Dios tonochimej, yej ayéj judiyojmej yej wejkatitoyaj iga Dios iwán judiyojmej yej ken na'san onoyaj wán Dios.

¹⁸ Iga Jesucristo mi' iga tejemen, tonochin yej tijudiyojmej iwán yej ayéj, inán wel tasij itenoj toTaj iga inonsan iyEspíritoj Dios.

¹⁹ Inón iga inán amejemen ay'ya anwejkachanejkej, niga ayo' amonokej ipan tajli yej ayéj amotatki. Inán ansetiakej iwán inomej yej itatki Dios iwán nō anmochíjkeja ipilowan Dios.

²⁰ Wán amejemen inán ken se weyi kajli yej taksato' pan yej tenextilij apostolejmej wán profetajmej,† iwán Jesucristo nokta ken tikita achto te'ti kan tajtaksato' inón kajli.

²¹ Iga tisetitokej wán Cristo, ken yoli' yoli' tejkatiá kajli te que yekawi se tiopan yej yokachijto' iga toTeko.

²² Ijkonsan nō amejemen, iga ansetitokej wán Cristo, anmosenechkowaj iga mamitzchíwakān ken se kajli kan maono iyEspíritoj Dios.

3

Dios kititani Pablo iga makipowili ye'notíciáj yej ayéj judiyojmej

¹ Inón iga nej Pablo, nipresojtito' iga nikchíwa ken kineki Cristo Jesús; nitekipanowa iga xiye'onokān amejemen yej ayéj anjudiyojmej.

² Ankimátija iga Dios ne-iknelij iga nemá' inín tekipánol iga manimitzpalewikan.

³ Dios nenextilij yej iyantoya iwán nematiltij, ijkón ken nimitzijkuilowilíjkeja achi ipan inín ama'.

⁴ Kuá' ankixpowaskej inín, ankimatiskej iga nikmátiya yej iyantoya, yej Cristo kichíwako.

⁵ Inón yej to-ikyapatajwán ayá' kimatikej; e' inán Dios, iga iyEspíritoj kinextilij iyapostolejmej iwán iprofetajmej.

⁶ Ininwa' in yej aya momatiá: Jesucristo nō wel kimānawiá yej ayéj judiyojmej iga mamochíwakān sesan wán judiyojmej; iyomextin mochíwaskej ken tikita sesan

† 2:20 2:20 Xikita glosario "Profeta".

taġa' iga Dios kimakas nochi yej kijlij judiyojmej iga yawi kimakatij.

⁷ Malej iga aneajasi, Dios ne-ikneġlij iwán neġalij iga wel manitekpano iga manikpowa ye'notiċiaj.

⁸ Nej yej máj até noteki que nochi yej kitapejpen Dios iga itatki; e' yéj kiyé'ita iga manikpowili ye'notiċiaj yej ayéj judiyojmej. Inón ye'notiċiaj tematiġtiá yej kichij Cristo iga tejemen, yej pox valerowa iwán ayagaj wel kaxiliá ipatiyo.

⁹ Dios, yej kichij nochi yej tikitaj, kine' iga manikneġtili nochi gente ken yéj kichijwas, yej desde ikya ayagaj kimatiá.

¹⁰ Ijkón angelejmej* yej onokej ipan cielo iwán espíritojmej yej kipiáj poder, kitaj ipan toknimej yej kitokaj Dios, iga Dios nokta kipoxmati te kichijwa.

¹¹ Dios kichij ijkón kensan kejlantoya pox ikyay, inón kichij iga kititan toTeġo Cristo Jesús.

¹² Iga tiktokaj Cristo, inán ayá' tipinawaj iga tikna'techowaj Dios, iga timoconfiarowaj ipan yéj.

¹³ Inón iga nimitzijliáj, amo ximoknoġmatikaŋ iga nemi ne-iknoġchijwaj iga amejemen. Inin iga amejemen xiye'onokaŋ.

Ken iga tepoxġokiliá Cristo

¹⁴ Inón iga nimotankuġketza iyixtaj iTaj toTeġo Jesucristo,

¹⁵ yej kimaka vida nochi yej ono' pan cielo iwán pan tajli.

¹⁶ Niktajtaniliá toTaj yej nochi wel kichijwa iga mamitzmakakaŋ amotájpal iga iyEspíritoj iga amo ximosemakakaŋ ipan iyojwi.

¹⁷ Nq niktajtaniá Dios iga Cristo maono ipan amejemej iga anmoconfiarowaj ipan yéj, iwán ijkón xikġokilikan Dios waŋ ximochokilikan iga inochi amoalmajmej.

¹⁸ Ijkón amejemen waŋ nochi yej kitokaj Dios, wel xikmela'matikaŋ ken iga Cristo tepoxġokiliá.

¹⁹ Niktajtaniliá iga xikmatikaŋ ken iga teġokiliá, malej iga ayagaj wel kimati nochi ken iga Cristo teġokiliá, ijkón anmomela'confiarojtoskej ipan Dios.

²⁰ Mamoweyimatilti Dios yej pox wel nochi kichijwa, kichijwa majya sej que yej tiktajtaniá. Awel niga tikojasij yej Dios wel kichijwa ipan tejemej iga tepalewiá.

²¹ ¡Tonochimej yej tiktokaj Cristo Jesús matikweyimatiltikaŋ Dios nochipa! Ijkónyawa'.

4

IyEspíritoj Dios tepalewiá iga seŋsan timochijwaj

* 3:10 3:10 Xikita glosario "Ángel".

¹ Inón iga nej nipreŝojtito' iga niktoka toTęko, nimitzta-jtaniliáj iga xiye'nemikaŋ ken kajasi manemikaŋ yej Dios kinotza, kensan mitznotzkej amejemen.

² Ximoalimpamatikaŋ, xite-ijikniŋmej; amo nimanin xikue-siwikaŋ, ximosepanchokilikaŋ iga anmonekij,

³ xiktemokaŋ nochipa iga xonokaŋ tamelá, sesan amoalmajmej ken kineki iyEspíritoj Dios.

⁴ Tejemen yej tiktokaj Cristo tonokej ken sesan cuerpo, ono' sesan Espíritu, ijkón ken Dios mitznotzkej iga ipan sansé xikchixtokaŋ yej mitzsalvarowaj.

⁵ Ono' sesan toTęko, ipansan sesan kaŋ timoconfiarowaj iwán pan sesan toTęko timobautizarowaj.*

⁶ Ono' se Dios yej nochi iTaj, yéj kimandarowa nochi, nochi kichiwa yej yéj kineki iwán ono' noyan.

⁷ E' sejsé de tejemej temá' iga wel matikchiwakaŋ totekiyo' kenya iga Cristo kine'.

⁸ Inón iga itájtól Dios kijtowa:

Tejkaj ajko, kiwiga' nọ preŝojmej, yej iyenemigojmej, iwán kimakokawij tajtaga' yej yekti.

⁹ ¿Té kijtojneki iga "tejkaj"? Kijtojneki iga achto temoj ipan inin tajli, te iyijtiko yajka.

¹⁰ Yej temojka, yejsan sej tejkaj máj ajko iyixko cielo, inón iga yéj inán noyan ono', ipan cielo iwán pan tajli.

¹¹ Yéjsan kitajlij iga sekin maonokaŋ apostolejmej, sekin yej Dios kitajtolmaka, sekin yej kipowiliáj itájtól Dios yej aya kixmatij, sekin pastormeŋ iwán nọ sekin yej tamachtiáj.

¹² Ijkón yéj kichij iga nochi yej kitokaj wel matekipanokaŋ pan itekipánól Dios, iga wel nọ makipalewikaŋ tokniwan,

¹³ te que tonochin matimochiwakaŋ sesan ipan Dios iwán iga matikixmatikaŋ iPiltzin. Ijkón ajachi ajachi tiye'tajlantiaskej iwán matiye'nemikaŋ iga tonoskej kensan Cristo.

¹⁴ Ayo' matinemikaŋ ken kokone' yej nijnijiga kiwigaj ejeka' kuá' nejnemij. Ono' nokta yej tamachtiáj iga takajkayawaj iwán kinekij matekajkayawakaŋ iwán matewigakaŋ pan yej ayéj ye'ojti. Amo ijkón matechwilikaŋ.

¹⁵ Iga timochokiliáj, matikijtokaŋ yej mela'ciertoj, ijkón nochi tikchijtiaskkej ken Cristo tenextiliá, iga yéjwa' in tozontekon.

¹⁶ Cristo ken tozontekon nochi yej tiktokaj, wan tejemen ken icuerpoj. Sejsé tikpiáj totekiyo, wan tisen-onokej, tisentekipanowaj wan nemi tikuij totájpál iga timosepanchokiliáj.

* 4:5 4:5 Xikita glosario "Bautizar".

Yej kitoka Cristo, se'pay manemi

17 Inın inán nimitziılıá iwán nimitztajtanılıá ipan itoka' toTeko Jesús iga ay'ya máj xikchijtokañ ken kichıwaj yej ayá' kixmatij Dios. Yejemen san kixeto'chıwaj ken kineki iyalmajmej.

18 Yejemen ayá' ye'tajlamikij iga onokej ken kan takomichkan, yejemen ayá' kipiáj vida yej Dios temaka tejemen iga yoltakuaktikej, inón iga ayá' niga kixmatij.

19 Yejemen ken ay'ya xaya'yojkej iga ayo' pinawaj, kimela'yolmakakeja iga kichıwaj yej pox ayejyekti iwán inonsan kiyoltilantokej.

20 E' amejemen, kuá' ankiçredoijkej Cristo, ayéj ijkón mitzmachtijkej,

21 siga mela'wa' ankikakikej yej mitzpowilijkej de Jesús, iwán siga mitzmachtijkej kensan Jesús tanextiliá.

22 Xikajtewakanya ken ikya ankichijttoyaj; xikixtikañ ipan amoalmaj yej mitzyoltilantoyaj iga ankichijttoyaj yej ayekti, inón mitzpojpolojtoyaj iga anmokajkayajtoyaj.

23 Ximomakakanya iga Dios mamitzyolpatakan wan ken iga antajlamikij,

24 iwán xikchijtókanya yej yekti ken kineki Dios iwán nésisya iga melá' anye'némija.

25 Inón iga ayo' xitakajkawakan, sejsé de amejemen amo makikajkawawa iyiknın, iga tejemempasan iga pansan se cuerpo tisetitokej.

26 Siga ankuesiwij, amo iga inón xikchıwakan yej ayekti iwán amo xikuesitokañ semilwi'.

27 Niga ximomakakan iga Tzitzimi' makalaki pan amoalmaj.

28 Yej tachtekiá, ayo' matachteki, mapéwaya ga maye'tekipano iga matatani, iga wel makipalewi yej ayá' motapialia.

29 Amo xikijtokañ tájtól yej ajayekti. Majwa' xikijtokañ yej ye'tájtól yej makipalewikan yej kitokaj toTeko.

30 Amo xikchıwakan iga mamoknoñmati Dios iyEspíritoj. Mitzmakakej iyEspíritoj iga manésiya iga amejemen itátkiya yej este kuá' wi' Cristo iga mitzsalvarokij.

31 Amo xiyolchichixtokañ iga ankuesiwij, amo xitajtaweltajtokañ, amo xiktzatztajzilikan amoknın, niga xikmalijlikañ agaj, iwán xikajtewakañ nochi yej ayekti.

32 Majwa' xite-ijiknımej, ximo-iknełikan, ximoperdonarowilikan yej anmochıwiliáj, ijkón ken Dios ipan Cristo Jesús mitzperdonawilijkej nochi yej ankichijkej yej ayekti.

5

Ken iga manemikan yej ipilowampa Dios

¹ Amejemen ipilowan Dios yej mitzpoznekij; xiktemokan iga xikchiwakan kensan yej kichywa.

² Ximosepanchokilikan, kensan Cristo techokilia, iwán motemá' iga mi' ga tejemen. Kuá' mi' Cristo, Dios kiye'ita' ken kuá' se yolka' kimiktíliaj iwán ajwiya' kuá' tata.

³ Amejemen yej Diospay itatki, ni alín ayo' xikijtokan iga agaj moteka iwán yej ayá' iwán namiktito', niga nokta xikijtokan yej ajayekti, niga xikejlamikikan iga ankipoxpi-asnekij kuajkuantas.

⁴ Amo xikijtokan tajtol yej tipinawaj iga tikakij, niga xeto'tajtolmej, niga tajtolmej yej poz ayekti iga mamoi-ijto, iga nochi inín ayá' kajasi iga xikijtokan, majwa' xikmakakan gracias Dios.

⁵ Ankimátija siga agaj moteka iwán yej ayá' namiktito', o kichywa tejté yej ayekti o kipoxpiasneki kuajkuantas, inonwa' kenkuá' kiweyimati ídolo iwán ayá' kajasi iga Cristo iwán Dios marreinaro* ipan yej.

⁶ Amo agaj mamitzkajkawakan iga xeto'tajtolmej, inon iga Dios yawi kicastigarotij yej ayá' tagatakakij.

⁷ Amejemen amo ximotokakan iwán inomej yej kichiwaj yej ayekti.

⁸ Amejemen ikya amonoyaj kenkuá' kan tamichkan, e' inán amonókeja kan taxotalpan iga ankixmatij toTeko; xinejnemikanya ken yej nemij nokta kan taxotato'.

⁹ Iga yej kipiá iyEspíritoj Dios poz te-ijknin, ye'nemi, iwán atakajkawawa.

¹⁰ Xikixmatikan yej kiye'ita toTeko.

¹¹ Amo ximotokakan wan yej onokej ken kan takomichkan iga kichiwaj yej ayá' teonkixtiá, majwa' xiknextilikan iga ayompa kichijtokej.

¹² Te tipinawaj iga tikpowaj yej yejemen kichtakachiwaj.

¹³ E' kuá' nóchiya momati, nité ayo' iyantos, iga inon yej kitawiá, kinextiá siga se ye'nemi o ayá'.

¹⁴ Inon iga mojtowa:

Xisa, tej yej tikochto';
xi-ojpa-isa iga timikto',
iwán Cristo yawi mitztawiti.

¹⁵ Inon iga ximo-itakan ken iga annemij. Amo xonokan ken yej ayá' kixmati yej yekti, sino que ken yej kimati te mochywa iga nochi mayekisa.

* 5:5 5:5 Xikita glosario "Kén iga Dios reinarowa".

16 Amo xiknempolokan kuꝛ' wel agaj ankichiwiliáj yej yekti, iga inimej díá pox ono' yej ayekti kichiwaj.

17 Amo ximoxeto'tilikán; xikmatikan katiapa yej Dios kineki iga xikchiwakan.

18 Amo xitawanakan, iga yej tawana mopoypolowa, majwa' ximomakakan iga iyEspíritoj Dios mamitznentikan.

19 Kuꝛ' anmonechkowaj, xikuikakan yej ijkuilijto' ipan salmos, iwán takuj' yej kajasi iga mokuikiliá Dios wan tepalewiá iga timoconfiarowaj pan yéj. Xiktakuikilikan iwán xikweyimatiltikan toTeko iga nochi amoalmajmej.

20 Nochipa xikmakakan gracias toTaj Dios iga nochi yej temaka, ipan itoka' toTeko Jesucristo.

Ken manemikan yej kitokaj Cristo

21 Ximosepancredokan iwán ijkón nesis iga ankimajmawiliáj Dios.

22 Siwa' yej wewejyoj makicredo iwéj, ijkón kensan kiredowa yej tatekimaka toTeko Jesucristo.

23 Iga taga' tzontekon iga isiwa', ijkón kensan Cristo tzontekon iga nochi yej kitokaj. Cristo kimawanawia yej kitokaj wan yejemen ken icuerpoj.

24 Ijkón ken yej kitokaj Dios kichiwaj ken kineki Cristo, ijkonsan no siwa' nochipa makichywa ken kineki iwéj.

25 Taga', xichokili mosiwa', ijkón ken Cristo kichokilij yej kitokaj Dios iwán mi' iga nochi tejemej.

26 Cristo kichij iga tejemej matimochiwakan itatkisan; tepajpa' iga a'ti wan iga itajtól.

27 Inón kichij iga tejemen yej tiktokaj matonokan ken isiwa' Cristo. Wan mate-ita iga tipoxye'nemij iga atikpiáj nité nokta yej yéj akiye'ita wan tonóskejsan iga yéj.

28 Ijkón no se taga' makichokili isiwa' kensan yéj mochokiliá. Yej kichokiliá isiwa', yéj no mochokiliá.

29 Iga ayagaj mo-ijiya igánajsan, majwa' motamaka iwán mocuidarowa, ken Cristo kichywa wan yej ipan kiredowaj;

30 iga tejemen yej tiktokaj Cristo, icuerpoj nokta, tejemen inakayo iwán iyomiyomej.

31 Ijkin kijtowa itajtól Dios: "Inón iga taga' kikajtewas itaj iwán iye' iga mosetilij iwán isiwa', iwán inón ome mochivas sesan."[†]

32 Yej inín temachtiaj, pox valerowa iwán ay' iyanto'; nej nikijtowa iga inín tajtowa de Cristo iwán tejemej yej tiktokaj.

33 E' no nikijtowa iga xichokili mosiwa' kensan tej timochokiliá, iwán siwa' makiye'ita iwéj.

[†] 5:31 5:31 Gn 2:24

6

Pablo kinonotza tetajmej iwán tepilowan

¹ Tepilowan, xitagatakakikan kua' te mitzijliáj amotaj amoye', xikchiwakan iga toTeko ankitokaj, iga inín sí yekti.

² Ono' diez mandamientos; sekin tenextiliá iga Dios kimakas tejté agaj yej ijkón kichiwa. Yej achto mandamiento yej ijkón tenextiliá, ijkín ijkulijto': "Xikye'ita motaj iwán moye',

³ ijkón tiye'onos, iwán tiwejkawas iga tonos ipan inín tajli."

⁴ Iwán amejemen tetajmej, amo xikuejkuesokan amopilowan, majwa' xiknonotzakan iwán xikojkuiltikan pan iyojwi toTeko.

⁵ Amejemen yej an-esclavojmej,* xikchiwakan yej mitztekimakaj amoteko yej ono' ipan inín tajli, xikye'itakan, xik-respetarokan iwán amo xikajkayawakan, xitekipanokan ken kua' nemi antekipanowaj iga Cristo.

⁶ Xitekipanokan iga yejemej aya'san kua' mitzitztokej iga mamitzye'itakan, xikchiwakan ken kua' Cristo itekipánol nemi ankichiawaj, xikyolmakakan iga xikchiwakan ken Dios kineki.

⁷ Xiyolpakikan iga antekipanowaj ken kua' nemi antekipanowaj iga toTeko, ayéj iga agaj.

⁸ Ankimátija iga sejsé de amejemen, an-esclavojmej o ayéj, mitzmasukkej toTeko kensan ankichijkej yej yekti.

⁹ Amejemej itekomej esclavojmej, ijkonsan no xikchiwakan wan amoesclavojmej, amo xikijtokan: "Nia nimitzmagati siga atikchiwa motekipánol." Xikejlamikikan iga yejemej iTeko, yejsan no amejemempa amoTeko yej ono' ipan cielo, yej ayá' sesan kiye'ita.

Ken xikchiwakan iga Tzitzimi' amo mamitztanilikan

¹⁰ Iwán inán nokniwan, ximomela'confiarokan ipan toTeko iga yéj nokta mitzpalewiáj iga iweyi poder.

¹¹ Ximotaajakikan iga ken armadura yej kakiáj iga momanawiáj yej yawij kan momijmiktilo; e' inimpa ayá' mo-ita, inín ipoder Dios yej mitzmasukaj iga amo mamitzkajkayawakan Tzitzimi'.

¹² Iga ayá' nemi tikchiwaj iga matiktanilikan agaj yej nakayoj iwán omiyoj, sino que nemi tikchiwaj iga matiktanilikan Tzitzimi' iwán iyangelejmej yej onokej pan cielo, yej mandarowaj ipan inín tajli kan mochiyto' yej ayekti.

* 6:5 6:5 Xikita glosario "Esclavo".

13 Inón iga xikuíkanya nochi iga yej amomanawiáj, yej Dios mitzmakaj, iga wel ximomanawikan kuá' Tzitzimi' mitzchiwilijnekij yej ayękti, iwán kuá' nóchiya ankiyowijkej, anye'isatoskej ipan iyojwi Dios.

14 Xiye'isatokan; nochipa xikijtokan yej mela'ciertoj iwán ijkón kenkuá' antajko-ilpitokej iga anmomanawiáj, iwán nochipa xikchiwakan yej yekti iwán ijkón kenkuá' anmoeltzakuj iga kuächti de tepos.

15 Ken se soldado nochipa kakijto' iga', ijkón no amejemen nochipa xikpowakan itájtól Dios yej kichíwa iga maonolo tamelá.

16 No ximoconfiarokan pan Dios, iga ijkón ken kuá' ankipiáj amoescudoj† iga ximomanawikan kuá' Tzitzimi' kinekis mamitzmimakan iga mitziknochiwaj.

17 Iwán no xikejlantokan pan amoalmaj iga amejemej Diosya mitzmanawijkej, ininwa' ken kuá' se kitaliá ikaskoj ipan itzontekon iga momanawiá. Xiknentikan itájtól Dios pan amoalmaj, inonwa' espada‡ yej iyEspíritoj Dios mitzmakaj.

18 Nochipa xiktenewikan Dios wan xiktajtanilikan ken iyEspíritoj mitztajtolmakaj. Ijkonsan nochipa xikchijtokan, wan xiktajtanilijtokan Dios iga nochi yej kicredojokej pan yéj maye'onokan.

19 Xiktajtanilikan Dios no iga nej, iga manetajtolmaka iwán kuá' nitajtowa amo manimajmawi, iwán iga wel manikmati te manikijto kuá' nikpowa ye'noticiaj yej nematiltij.

20 ToTeke netitan iga manikpowa ye'noticiaj, inón iga inán nipresojtito'. Achi xiktajtanilikan Dios iga manepalewi iga amo manimajmawi iga nikpowa ye'noticiaj ken kajasi.

Pablo tanawatiá

21 Tíquico, yej tóknimpa yej nikpoxchokiliáj, ayá' kikajtewa iga nepalewiá ipan itekipánól toTeke, yéj yawi mitztatapowitij de nej iwán yej te nemi nikchíwa.

22 Inón iga nimitztitaniliáj Tíquico, iga mamitzijlikan ken nonokej iwán iga mamitzyolchikawakan.

23 Dios yej toTaj iwán toTeke Jesucristo makichíwa iga xiye'onokan iwán xonokan tamelá.

24 Ken iga Dios kiyę'ita makichíwa ipan nochi yej ayí' kikajtewaj iga kipoxnekij toTeke Jesucristo. Ijkónyawa'.

† 6:16 6:16 Xikita glosario "Escudo". ‡ 6:17 6:17 Xikita glosario "Espada".

Ama' yej kijkuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Filipos Filipenses

Kua' Pablo ono' carcelijti', kijkuilowiliá yej kitokaj Cristo yej ichamej Filipos

¹ Nej niPablo iwán toknín Timoteo yej nikchíwaj ken netekimakaj Jesucristo, nimitzijkuilowiliáj yej amočan Filipos nochi yej ankitokaj Cristo Jesús, nochi pastorme^{*}j wán diaconojmej.†

² ToTaj Dios iwán toTeko Jesucristo mamitziknelikan iwán makichiwakan iga xonokan tamelá.

Pablo kitajtaniliá iga yej kitokaj iyojwi Dios

³ Nochipa kua' nimitzejlamikij nikmaka gracias noDios,

⁴ iwán poxsan nipaki kua' niktajtaniliá Dios iga amejemen,

⁵ iga nikmati iga este kua' achto ankikakikej ye'noticiaj iwán este inán, annepalewiáj iga ankipowaj inón ye'noticiaj.

⁶ Nej nikmati iga Dios inán kipewaltij iga kichíwa iye'tekipánol ipan amejemen, iga ankitokaj iyojwi, iwán Dios inón ye'tekipánol kichijtos este maye'kisa kua' wí' Jesucristo.

⁷ Kajasi iga inón nikijtowa de amejemen iga nimitzpozchokiliáj. Amejemen annepalewijkej ipan tekipánol yej Dios nemá' iga nikpowa ye'noticiaj yej tasalvarowa, inonsan tekipánol yej nemi nikchíwa nij kan nipresojtito' iga niknextiliáj yej aya kicredowaj iga mela'ciertoj inón ye'noticiaj.

⁸ Dios kimati iga poxsan nimitzitasnekij. Nimitzchokiliáj ijkonsan ken Jesucristo mitzchokiliáj.

⁹ Kua' ni-oradowa iga amejemen, niktajtaniliá Dios iga máj ximosepanchokilikan iwán wel nochi nokta xikmatikan

¹⁰ ken iga wel nochipa xiktapejpenakan yej máj yekti yej ankichíwaskej. Ijkón wel anye'nemiskej, iwán ijkón kua' wí' Cristo, ayagaj wel mitzijliskej iga ayompa ankichijkej.

¹¹ Pues amejemej, iga mitzpalewiáj Jesucristo, ankichíwaskej yej yekti iga tokniwan makiweyimatiltikan Dios.

* 1:1 1:1 Español "obispos". Xikita glosario "Obispo". † 1:1 1:1 Xikita glosario "Díacono wán diaconisa".

Nej nono' iga manikchiwa ken kineki Cristo

12 Nokniwan, nikneki xikmatikan iga yej nechiwilijkej yej ayekti, inon tapalewij iga maj mopowa' ye'noticiaj.

13 Nochi soldadojmej yej onokej ipan palacio, iwán sekin, kimatij iga nipresojtito' iga niktoka Cristo.

14 Iwán iga momati iga nipresojtito', mia' tokniwan kipowaj itajtöl Dios iga kiyolmakaj, ayá' majmawij, iwán maj moconfiarowaj ipan toTeko.

15 Melá' iga sekin kipowaj ye'noticiaj de Cristo iga ta-ixitaj iwán kijtowaj iga yejemej maj kimatij que nejemej, e' sekin kipowaj ye'noticiaj iga kiyolmakaj iwán kinekij noyan mamomati.

16 Sekin kipowaj itajtöl Cristo iga san manesi iga no kichiwaj inompa tekipanöl, ayéj iga kimela'tokaj Cristo, kinekij maneyolmiktikan iga kimatij nono' preso;

17 e' sekin kipowaj ye'noticiaj iga nechokiliáj, iga kimatij niktajtowiliá itajtöl Cristo yej tamanawia.

18 E' até kichij siga kiyepowaj o ayá', e' yekti iga tajtowaj de Cristo; iga inon kichiwaj, nej niyolpakí.

Iwán majo' nia niyolpakiti

19 iga nej nikmati iga ipan inochi nia niye'kisati iga amejemen an-oradowaj iga nej, iwán iga nepalewia iyEspirito Jesucristo.

20 Nej nikneki nokta iga ayá' manikchiwa tejté yej Cristo akiye'ita, ijkón anipinawas iyixtaj. Majwa' amo manimajmawi iga nikpowa itajtöl Cristo iwán nochipa mamonexti ipoder ipan nej, até kichij siga nimikto' o nisato'.

21 Siga nono', manikchiwa yej Cristo kineki, iwán siga nimiki, niktaniaya yej nemakas Cristo.

22 E' siga nisato' maj wel nitekipanowa iga toTeko, anikmati katiá niktapejpena.

23 Iyomextin wel niktapejpena: nikneki magui' manimikiya iga manonoya iwán Cristo, iga nej inon maj yekti katka;

24 e' iga amejemen, maj yekti iga manisato.

25 E' nikmati iga majo' nisatos, nonos iwán amejemen iga nimitzpalewiskej iga maj xiyolmakakan iga ankitokaj toTeko, iwán xiyolpaktokan iga anmoconfiarowaj ipan yéj.

26 Iwán wel sej nonos iwán amejemen iga xiyolpaktokan iga yej kichij Jesucristo iga nepalewij.

27 E' nimitzijliáj iga xiye'nemikan ijkón ken tenextilia itajtöl Cristo. Ijkón siga nimitzitatij o wejka nonos, nikneki manematiltikan iga amejemen ankitokajo' Cristo, iwán sesan amoalmajmej iwán ansentekipanojtokej iga ankipowaj ye'noticiaj yej tamanawia,

28 iwán amo xikmajmawilíkan yej mitzizijay. Ijkón neşi iga yejemej yawij poliwitij, e' kinextiá iga amejemen anyawij anmosalvarotij, inonwa' kichiwás Dios.

29 E' iga ankitokaj Cristo, ayejsan iga ankipetzcredowaj, sino que nõ mitziknochiwaj iga yéj ankitokaj.

30 Inán wel tisentekipanowaj iga tikpowaj ye'noticiaj. Ankitakej kén iga ne-iknochiijkej wan inán ankimatij iga ne-iknochijtókejo'.

2

Matimixkuítikan ipan Cristo iga ayá' moweyimati

1 Nej nikmati iga Cristo mitzpaléwiáj iga wel xikyolchikawakan sekin. IyEspíritoj Dios ono' amowan iga ante-ijiknimej iwán antachokiliáj,

2 inón iga nimitztajtaniáj amonochin iga xikchiwakan iga manipoxpakto iga xonokan ken sesan, iwán ximopoxchokilikan, sesan amoalmaj iwán sesan xikejlantokan.

3 Amo xikchiwakan tejté kansan manesi iga pox anwelitij, niga ximoweyimatikan, majwa' ximoalimpamatikan, iwán xikijtokan: "Se' toknin majya sej que nej."

4 Ni agaj makitemo yej yekti iga yéjsan, majwa' makitemo nõ iga sekin maye'onokan.

5 Amejemen xitajlantokan ijkonan ken Cristo Jesús.

6 Cristo, malej iga yéj nochipa ijkonan ken Dios, ayá' moteki'tilij iga maono ken Dios,

7 majwa' kikajtej kan mandarojtoya wan mochij ken se taga' yej tapaléwiá iga walaj ken tejemej,

8 iwán kuá' onoyay ken nochi taga', moalimpamati', iwán kichij kensan Dios kine', motemá' iga makimiktikan, este mi' ipan se cruz.

9 Inón iga Dios kitajlij iga poxsan makiweyimatiltikan, iwán kitajlilij se itoka' yej ateyi se' ijkõmpa iga kiweyimatij.

10 Iga kuá' makikakikan itoka' Jesús, nochi mamotankuaketza, yej onokej ipan cielo, pan tajli iwán yej onokej tajtampa,

11 iwán nochi makijtokan iga Jesucristo yéj nokta toTeko, iwán mamoweyimatilti Dios yej toTaj.

Yej kitokaj Cristo ken tikita sitalimej

12 Inón iga nokniwan, ijkon ken amejemen nochipa ankichijkej yej nimitzijlikej kuá' nonoya amowan, inán iga ayá' nono' amowan, máj xikchiwakan yej nimitzijliáj, xikchijtokan yej yekti iga manesi iga Dios mitzsalvarójkeja wan ankimajmawiliáj.

13 Iga Dioswa' in yej mitzejlantiáj iga xikchiwakan yej yekti, iwán yéj mitzpalewiáj iga xikchiwakan ijkón ken yéj kineki.

14 Nochi yej ankichiwaj, xikye'chiwakan, e' amo xik-teki'chiwakan niga ximokuekuesojtókāpa,

15 iga amo agaj wel makijto iga ankichijtokej yej ayekti. Wān amo ximoweyimatikan, iga amejemen ipilowan Dios, xiye'nemikan iyixtaj la gente yej kipoxchiwaj yej ayekti. Amejemen ken sitalimej yej ankitawiaj yej onokej kan takomichkan

16 iga ankipowiliaj itajtōl Dios yej tanextilia ken iga wel nochipa maonolo wān Dios. Ijkón kuā' wī' Cristo, nej niyolpaktos iga amejemen, iga nikmatis iga ayéj balde notekipānōl iga nimitzpowilijkej ye'noticiaj.

17 Malej iga katka manēmiktikan iga manimochiwa ken ofrenda yej ankimakaj Dios iga anmoconfiarowaj ipan, nej nipaki, iwán nikneki nō manipaki amowan.

18 Xipakikan nō amejemen, iga matisempakikan.

Timoteo iwán Epafrodito

19 Siga toTēko Jesús kineki, ayá' wejkatis ompiga niktitanis Timoteo iga mamitzitaj, iga manipaki iga nikmatis ken amonokej.

20 Iga ateyi se' ken yéj yej makejlamiki kensan nej, yej melá' iga kitasneki iga amejemen xiye'onokan;

21 iga nochi kitemowaj iga yejémejsan mamoye'chiwakan iwán ayá' kiyolmakaj iga makichiwakan yej kineki Cristo Jesús.

22 E' amejemen ankimátija ken iga ye'nemi Timoteo iwán ankimatij iga nepalewij iga nikpowaj itajtōl Dios, yéj nepalewij ken se tepiltzīn kipalewia itaj.

23 Inón iga nia nimitztitanilijij Timoteo, e' manikmáti-o' siga nikisas ipan cárcel,

24 wān nimoconfiarowa ipan toTēko iga ayá' wejkatis niati nimitzitatij.

25 Yekti iga Epafrodito annetitanilijkej iga manepalewi ipan yej nepolowa. Yéj pox tekipanoj nowān iga nikpojkej ye'noticiaj. Yekti inān manimitztitanilikan sej.

26 Yéj magui' mamitzitákanya amonochin iwán yéj poxsan mitzejlantokej, iga ankimatikej iga yéj wetitoya.

27 Melá'wa' nokta iga wetitoya, este mikisnekiaya; e' Dios kiknelij, ayejsan yéj, nej nō ne-iknelij iga ayo' pox manimoknōmati.

28 Inón iga nikneki manimitztitanilikan toknīn iga xipakikan kuā' sej ankitaskej, iga ayo' máj manimoknōmatito.

²⁹ Xikye'omemawikan ken kajasi yej kitoka toTeko iwán xipakikan. Iwán nochipa xikye'itakan yej ijkón tekipanowa ken yéj

³⁰ iga yéj kimiktiyay iga san kitoka Cristo. Yéj kisentajij iyalmaj iga mamiki iga san nepalewiá, kan amejemen awel annepalewiayaj amomatika.

3

Pablo ye'ono' iyixtaj Dios iga moconfiarowa ipan Cristo

¹ Inán nokniwan, xipakikan iga ansetitokej wan toTeko. Nej ayá' nisiawi iga nimitzojpa-ijkuilowiliáj yej ankimátija, iga inón wel mitzpalewiáj.

² Amo xiktajtolkukan yej nemij ken pelomej, wan yej ayompa kipowaj itájtól Dios, wan kinekij mamitzcircuncidarokan.*

³ Tejémejwa' in yej tonokej nokta circuncidado yej tikweyimatiáj Dios iga tepalewiá iyEspíritoj iwán tipakij iga tiktokaj Cristo Jesús, iwán ayá' timoconfiarowaj ipan yej tejémejpa tikchiwaj.

⁴ Malej iga nej kajasi nō iga manimoconfiaro ipan inón. Ayagaj máj kajasi ken nej iga manimoconfiaro ipan yej nikchij;

⁵ iga necircuncidarojkej kua' kipiá ocho día iga n-naceroj, iga nej ni-israelitaj yej itribojpa Benjamín, nej nimela'hebreo,† iwán nej nō katka nifariseo‡ iga nita-machtaya ipan iley judiyojmej.

⁶ Poxsan nikchij ken nej nikne', iga nikmatiá iga nemi nikchiwa ken tatekimaka iley Moisés, este niktēmowaya yej kitokaj Cristo iga nikiknochiwayaj. Iwán nikmatiá iga niye'nemiá iga nikchijtoya ken kijtowa la ley, este ayagaj wel te ne-ijliaya.

⁷ E' nochi inin yej ikya iga nej pox valerowaya, inán nikita ken yej ay'ya valerowa ni alin iga niktókaya Cristo.

⁸ Ayejsan iga inón, nochi yej nikitaya pox yekti, inán nikita ken yej avalerowa iga máj valerowa iga nikixmátiya Cristo Jesús yej noTeko. Nochi yej nikchiwaya nikájteja iga niktóga'ya Cristo, inón inán nikitaya ken tásol.

⁹ Iwán iga nisético'ya iwán yéj, ayéj iga niye'nemi iga nikchiwa ken tatekimaka la ley. Niye'ono' iyixtaj Dios iga nimoconfiarowa ipan Cristo.

* **3:2 3:2** Xikita glosario "Circuncisión". † **3:5 3:5** Hebreo: Kua' mo-ijkuiloj Nuevo Testamento, mo-ijliaya hebreos judiyojmej yej kitokayaj ken ijkuilijto' iley Moisés wan nochi yej kitekichwayaj judiyojmej, este nō tajtowayaj arameo yej kensan nō hebreo. ‡ **3:5 3:5** Xikita glosario "Fariseo".

10 Nej nikneki máj manikixmati Cristo, nikneki manikmachili inón poder yej kojpa-ixitij Cristo kan miktoya iwán nq maniksufriro ken yéj kisufriroj iwán nikneki nq manimiki ken yéj,

11 iwán ijkonsan nq Dios neojpa-ixitij kan nimiktos.

Pablo kiyolmaka iga kichíwa yej kipolówao'

12 Ayá' nikijtowa iga nóchiya nikye'chij, niga nikijtowa iga póxsanya niye'nemi; e' ayá' nikajtewa iga niktoka Cristo Jesús iga kēman nēmakas yej yéj kijtoj, iga inón nokta Cristo achto nenotza'.

13 Nokniwan, ayá' nikijtowa iga ninēmiya ken Cristo kineki; e' ay'a nikelamiki nochi yej pánoja, inán nikyolmaka iga nemi nikchíwa yej nepolówao'

14 iga wel manasi kan nikneki iwán maniktani yej Dios nēmakas ipan cielo iga nisetito' wan Cristo Jesús.

15 Nochi yej timomela'confiarojtokej ipan Cristo inón matikejlanokan. Si agaj se'pa keklamiki, Dios yawi kita-jlantiti nq.

16 E' ijkón ken tinejnentóyaja ipan iyojwi Dios, ómpasan matinemikan iwán matikpiakan sesan toalmaj.

17 Nokniwan, ximixkuitikan nopan, iwán nq ximixkuitikan ipan inomej yej nemij kensan nimitzmachtijkej.

18 Nimitzijlíjkeja mia' vej, iwán inán sej nimitzijliáj este nichokato', ono' mia' yej kalimpamatij yej Cristo kichij iga mi' ipan cruz.

19 Kuá' nóchiya tamis, inimej yawij poliwitij. Iga yeje-mej yej kitajtani iyalmajmej mokuēpa ken idiosmej, iwán moweyimatij ipan yej kajasiá iga mapinawakan. Yejemej kejlantókejsan yej ono' ipan inin taji.

20 E' tejemej tochan ipan cielo, iwán tikchixtokej yej wí' ipan cielo iga temanawiki; inonwa' toTēko Jesucristo

21 yej kichíwas iga tocuerpoj yej inán kuetani wan mikisneki, maono kensan yéj icuerpoj yej ayí' mikis. Inón kichíwas Cristo iga yéj nochi wel kichíwa.

4

Nochipa xipakikan iga ansetitokej wan toTēko

1 Inón iga nokniwan yej nimitzpozitasnekij, amejemen yej anneyolchikawaj iwán nipoxpaki iga anye'nemij. Xik-sentalikan amoalmaj iga ankitokaj toTēko, amejemen yej nimitzpozchokiliáj.

2 Niktajaniliáj Evodia wan Síntique iga makipiakan sesan iyalmajmej ken kajasi iga kitokaj toTēko.

³ E' tej noknĭn Sícigo,* yej atikajtewa iga tikchijto' inómpasan tekípánol ken nej, nimitztajtaniliá iga xikpalewi inómej siwatkej yej nepalewijkej kuá' níkpowa' itájtol toTeko yej tasalvarowa. Nepalewijkej no Clemente iwán sekin yej tekipanojkej iwán nej. Itokamej ijkuilĭjto'ya ipan libro kan ono' itokamej yej yawij mosalvarotij.

⁴ Nochipa xipakikan iga ansetitokej wan toTeko. Sej nikojpa-ijtowa: ¡Xipakikan!

⁵ Nochi mamitzixmatikan iga pox ante-ijiknimej. ToTeko ay'ya ke' poliwi iga wĭ'ya.

⁶ Nité amo mamitzpolmiktikan, majwa' nochi xiktajtanilikan Dios yej mitzpolowaj iwán xikmakakan gracias kuá' antajtowaj íwan.

⁷ Ijkón Dios yawi kichĭwati iga xonokan tamelá. Ayagaj wel kentenderowa ken Dios kichĭwa iga matonokan tamelá, iwán kuá' toalmaj ono' tamelá, ay' te kimajmawiliá niga keklamiki yej ayekti iga tecuidarowa Cristo Jesús.

Xikejlamikikan yejsan yekti

⁸ Nokniwan, yáwiya tamiti yej nemi nimitzijkuilowiliáj; xikejlamikikan ipansan yej mela'ciertoj, yej kajasi mamoye'ita, nochi yej ómpaya nokta ken mochĭwa, nochi yej Dios kiy'e'ita, nochi yej kiy'e'asi toalmaj, nochi yej ayagaj wel kipopowa. Xikejlamikikan ipan nochi yej yekti iwán yej kajasi makiweyimatiĭltikan.

⁹ Xikchĭwakan ijkon kensan nimitzmachtijkej. Xikchĭwakan ken ankikakikej nikijtoj, iwán ankitakej iga nikchij: xikchĭwakan ijkon, iwán toDios yej kichĭwa iga maonolo tamelá, onos amowan.

Yej ichamej Filipos kipalewijkej Pablo

¹⁰ ToTeko poxsan neyolchikawa iga amejemen sej anneejlamikij. Ayá' nikijtowa iga anneelkajtoyaj, e' níkmati iga ayá' wel annepalewiayaj.

¹¹ Ayá' nikijtowa iga poxsan níkneki xinepalewikán, iga nej nochipa nipakto' ke'ya iga nípiá.

¹² Wel niye'ono kuá' ayá' nimotapialia iwán wel niye'ono kuá' nimotapialia. Kensan neši' nipakto', kuá' níxwito' o kuá' nimayanto', kuá' níxpoxpia iwán kuá' ayá' nípiá nité.

¹³ Nochi wel níxchĭwa iga Crísto'jwa' in yej nepalewia.

¹⁴ E' amejemen ompay ken ankichijkej iga annepalewijkej kuá' nimoyolmiktijtoya iga kuajkuantas nepolowaya.

¹⁵ Amejemen yej anchantitokej Filipos no ankimatij kuá' pewa' níkpowa' ye'noticiaj yej tasalvarowa, kuá'

* 4:3 4:3 Sícigo: tájtol griego yej wel agaj itoka' wan kijtojneki "fiel compañero".

nikjsa' estado de Macedonia, nisé iglesia nepalewuj, petz amejemensan iga annetitanilijkej tomjn.

¹⁶ Iwán kuá' nonóyao' Tesalónica, amejemen annetitanilijkej tomjn. Ayá' sesan vej annepalewujkej pan vej nepolowaya.

¹⁷ Ayéj iga nikeljanto' xinemakakan tejté, niknékiwa' iga manesi iga ankichijtokej vej yekti iyixtaj Dios.

¹⁸ Pues nej nikpiaya nochi, ay' te nepolowa. Inón tomjn vej annetitanilijkej iwán Epafrodito ken tikita incienso vej ajwiya' vej kitatiliáj Dios, iwán Dios inón kipoxye'ita.

¹⁹ Niktajtaniliá noDios iga mamitzmakakan nochi vej mitzpolowaj. Wel mitzmakaj iga ansetitokej wan Cristo Jesús, puej Dios poxsay sej motapialia.

²⁰ ¡Nochipa mamoweyimatilti toTaj Dios! Ijkónyawa'.

Tanawatiá

²¹ Ipan itoka' Jesucristo xikijlikan nochi vej kitokaj iy-
ojwi Dios ga nikeljamikij. Tokniwan vej nigaj iwamej
nisen-onokej, kinekij iga xiye'onokan.

²² Nochi vej nigaj onokej vej kitokaj Dios, vej tekipanoj-
tokej chan rey César† de Roma, no mitztitaniliáj saludos.

²³ ToTeko Jesucristo mamitzpalewikan amonochjn ame-
jemen. Ijkónyawa'.

† 4:22 4:22 Xikita glosario "César".

Ama' yej kijkuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Colosas Colosenses

Pablo kijkuilowiliá yej kitokaj Jesús yej chantitokej altepe' Colosas

¹ Nej niPablo, iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj, se yej yéj kititan, iga Dios ijkón kine'. Nej iwán tokniñ Timoteo

² nimitzijkuilowiliáj inín ama' amejemen nokniñmej yej amonokej Colosas yej Dios mitztapejpenkej, iwán ayá' ankikajtewaj iga ankitokaj iyojwi Cristo. Dios yej to-Taj mamitzyolchikawakan iwán makichíwa iga xonokan tamelá.

Pablo oradowa iga tokniwan de Colosas yej moconfiarowaj ipan Dios

³ Nochipa kuá' ni-oradowaj iga amejemen, nikmakaj gracias Dios yej itajpa toTeko Jesucristo.

⁴ Iga nematiltijkej iga amejemen anmopoxconfiarowaj ipan Cristo Jesús iwán ankichokiliáj tokniwan yej Dios kitapejpen.

⁵ Ijkón ankichíwaj iga ankimatij iga mitzpialiaja kan kēman amonoskej nochipa wan Dios ipan cielo. Inón ankimatikej kuá' mitzpowilijkej itájtōl Dios yej ayá' takajkayawa, inón ye'noticiaj yej tasalvarowa.

⁶ Inín ye'noticiaj yej mitzpowilijkej ken tikita kuawi' yej nemi weyá iwán taktiaya, iga nemi momati noyan ipan tajli. Ijkonsan nō kuá' amejemen ankimatikej iga mela'ciertoj kuá' mitzpowilijkej ken iga Dios tepoxchokiliá.

⁷ Inín mitznētilijkej tokniñ yej tikpoxchokiliáj yej itōkǎ' Epafras yej íwan nisentekipanowaj; yéj akikajtewa iga mitzpalewiáj ipan iyojwi Cristo.

⁸ Yéj netatapowijkej de amejemen, ken iga el Espíritu Santo mitznētiliáj iga ximosepanchokilikān.

⁹ Inón iga nejemej, desde que nikmatikej iga anmoconfiarojkej pan Cristo, ayá' nemi nikajtewaj iga niktajtaniáj Dios iga mamitzpalewikan iga xikmatikan ken nokta yéj kineki, iwán ken iga xiye'nemikan, iwán iga wel xik-mela'matikān yej el Espíritu Santo tanētiliá.

¹⁰ Ijkón annemiskej ken kajasi iga manemikan yej kitokaj toTeko iga nochipa ankichíwaj ken yéj kineki, iwán ankichíwaskej nochí yej yēkti iwán máj ankixmatitiáskej Dios.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

11 Niktajtaniliáj toDios iga iweyipoder mamitzajpal-makakan ipan amoalmajmej, ijkón wel ankijyowiskej nochi yej mitzyolmiktiáj iwán ayá' anmosemakaskej ipan iyojwi Dios. Iwán ampaktoskej kuá'

12 ankimakaskej gracias toTaj Dios, iga yéj kine' iga matisen-onokan iwán ipan cielo kan yéj reinarowa wan nochi toknimej yej yéj itatki.

13 Dios temanawij ipan ipoder Tzitzimi', iwán tewiga' iga matemandaro Dios iPiltzin yej kipoxchokiliá.

14 Yéj tesalvaroj kuá' migui' ipan cruz iwán teperdonarowilij yej tikchijkej yej ayékti.

Wel tiye'onokej iyixtaj Dios iga mi' Jesucristo

15 Ipan Cristo monextiá ken in Dios yej ayí' mo-ita. Cristo onoyay este kuá' aya onoya inín tajli.

16 Dios kijtoj iga iPiltzin makichíwa nochi yej ono'. Kichij yej ono' ipan cielo iwán ipan tajli, yej wel mo-ita iwán yej ayá' wel mo-ita. Kichij nochi yej mandarowaj pan tajli iwán espíritujmej yej tatekimakaj iga kipiáj poder. IPiltzin Dios kichij nochi yej ono'. Iwán yej ono', tePiltzin kichij iga makiweyimatiłtikan.

17 Cristo onoyay kuá' aya onoya nité yej inán tikitaj. Iwán iga yéj nochi ojonókejsan.

18 Cristo ken tikita tzontekon iga tonochin yej timoconfiarowaj ipan yéj, iwán tejemen ken tikita icuerpoj. Yéj onoyay kuá' pewa' iga mochíwa yej ono'. Yéj yej achto ojpa-isa' iga manesi iga yéj nokta yej máj tayakanto'.

19 Puej Dios kiye'ita' iga nochi ipoder maono ipan Cristo.

20 Iwán iga yej kichij Jesucristo, inochi yej ono' seja wel maono tamelá wan Dios, yej ono' ipan inín tajli, iwán yej ono' ipan cielo. Inín mochij kuá' Cristo eskisa' iga mi' ipan cruz.

21 Ikya amejemen wejka amonoyaj iga Dios iwán anki-jiyayaj ipan amoalmajmej iga ankichijtoyaj yej ayékti. E' inán Dios kichija iga yéj mamitzye'itakan

22 iga mi' Cristo kuá' onoya nigaj ipan tajli. Inón kichij iga amejemen xiye'onokan iyixtaj, este anyolchipaktikej ken yej ayí' kichij yej ayékti.

23 Cristo inín kichíwas siga anmoconfiarojtoskej ipan, iwán amo xikajtewakan iga xikchixtokan yej keman mitz-makaskej, inón yej kijtowa inón ye'noticiaj yej tasalvarowa, yej ankikakikej. Ininya in ye'noticiaj yej mopowa noyan, iwán nej Pablo nitekipanowa iga nikpowa inón ye'noticiaj.

Pablo tekipanowa iga mamó-ixmati itájtól Jesucristo

²⁴ Inán nipaḱi iga ne-iknoḱiwaj iga amejemen, puej yej iga nej nemi ne-iknoḱiwaj, iga inón nemi nikmaxitiá yej icuerpoj Cristo kiknoḱiwaskej; icuerpoj Cristo kijtojneki nochi tokniwan yej kicredowaj Cristo.

²⁵ Dios neṭalij iga manikpowa itájtɔl, iwán yéj nemá' inín tekipánɔl iga amejemen xiye'onokan, iwán iga noyan mamomati itájtɔl.

²⁶ Inón ye'noticiaj yej ikyay nokta Dios kiyantoya, inán kimatiltija yej moconfiarowaj ipan yéj.

²⁷ Dios kine' iga makinextilikan yejemej inón tájtɔl yej kajasi mamoye'ita, inón yej aya kimatiáj yej ayéj judiyojmej. Inón yej aya momatiá, tajtowa de Cristo, yej inán iwán ansetitokej, iwán ankimatij iga anyawij amonotij iwán pan cielo.

²⁸ Nejemen nochi nikpowiliáj itájtɔl Jesucristo, nitanonotzaj iwán nitaye'machtiáj ken Dios neṭajlantíáj iga nokta maye'nemilo iga niknekij nochi maye'onokan iyixtaj Dios iga masetitokan wan Cristo.

²⁹ Iga inón nokta nipoxtekipanowa; nochi inín nikchíwa iga Cristo neṭajpalmaka.

2

¹ Nikneki xikmatikan iga nej poxsan ni-oradowa iga amejemen, iwán iga tokniwan yej chantitokej altepe' Laodicea, iwán iga inochi yej ayí' ne-ita.

² Inín nikchíwa iga xiyolchikajtokan iwán ximosepanchokilikan, ijkón wel xikmela'matikan yej pox yekti, inón yej Dios ayagaj kimatiltiaya, inonwa' Cristo.

³ Ipan yéj ono' inochi itamatilis Dios yej ken tikita tejté yej iyanto' yej pox valerowa.

⁴ Inín nimitzijliáj iga amo agaj mamitzkajkawakan iga tájtɔl yej wel mitzyolyamanaj.

⁵ Malej iga ayá' nono' iwán amejemen, e' nochipa nimitzejlantokej, iwán nipaḱi iga nikmati iga anye'nemij iwán iga poxsan anmoconfiarojtokej ipan Cristo.

⁶ Inón iga, ijkón ken ankciredojkej Jesucristo iga amoTeko, ijkón xinemikan ipan iyojwi.

⁷ Xisetitokan wan Cristo, ken tikita kuawi' yej ye'tokto' ipan tajli. Ximoconfiarojtokan ipan Yéj, ijkón ken nimitznextilijkej, iwán nochipa xikmakakan gracias Dios.

Cristo kipata ken iga tinemij

⁸ Amo agaj mamitzkajkawakan iga inamoltajtolmej tajtaga', inompa tájtɔl ayá' mitzpalawíáj. Puej yejemej

tamachtiáj ken kitekichiwaj namoltajtaga', iwán ayá' nejne-
nij iwán Cristo. Inimej tamachtiáj ken tatekimaka Tzitzimi'
vej mandarowa ipan inín tajli.

⁹ Cristo, malej iga kipiaya se icuerpoj ken tejemempa,
yéjwa' nokta Dios no.

¹⁰ Amejemen até mitzpolowaj iyixtaj Dios iga ansetitokej
iwán Cristo. Iwán Cristo kimandarowa nochi espíritojmej
vej kipiáj poder iwán mandarowaj.

¹¹ Iga ansetitokej iwán Cristo, amejemen amonokej cir-
cuncidado* ipan amoalmajmej; e' ayéj inompa circuncisión
vej kichiwaj israelitajmej, sino que iga tikajtéwaja iga
tikchiwaj vej ayékti. Inín circuncisión vej kichíwa Cristo.

¹² Kuá' anmobautizarojkej,† ken kuá' anmikikej iwán
anmotokkej iwán Cristo. Iwán an-ojpa-isakej iwán Cristo iga
anmoconfiarojkej ipan ipoder Dios vej ki-ojpa-ixitij Cristo.

¹³ Ikya amejemen ken kuá' anmiktoyaj iyixtaj Dios iga
ankitekichitoyaj vej ayékti, iwán ayá' amonoyaj circun-
cido ken israelitajmej vej igéntejpa Dios. E' inán
Dios mitzojpa-ixitijkej iwán Cristo iwán ipan yéj, Dios
teperdonarowilij inochi vej tikchijkej vej ayékti.

¹⁴ Dios kichij iga ayo' matixixtawakan vej tideberowayaj
iga ayá' tikchijkej ken ijkuiljito' ipan iley. Inón tamito kuá'
Jesús kiclavarojkej ipan cruz.

¹⁵ Cristo kitānij, kitānilij malespíritojmej vej kipiáj poder
iwán mandarowaj, iwán kichij iga makalimpamatikan
iyixtaj mia' gente, kuá' Cristo kitānilij malespíritojmej ipan
cruz.

Xikchiwakan ken toTeko kineki

¹⁶ Inón iga amo xiknakasmakakan vej mitzpopowaj iga
vej wel ankikuaaj o iga vej wel ankoniáj, iwán iga ayá'
an-ilwichiwaj ken kichiwaj judiyojmej, o iga ayá' ankil-
wichiwiliáj kuá' seliá la luna, o vej ankichiwaj ipan día kuá'
mosewilo.

¹⁷ Nochi inín tenextilijtoya vej wtziaayao', inonwa' Cristo
nokta.

¹⁸ Amo mamitzkixtikān ipan iyojwi toTeko in inomej
vej takajkayawaj iga kinekij manesi iga ayá' moweyimatij,
e' kiweyimatiltiáj angelejmej‡ ken idiosmej. Yejemen
kijtowaj iga máj kimatij iga kitaj visiomej, moweyimatij
imatikámejsan, e' báldejsan, iga tajlantokej ken namolmej.

¹⁹ Yejemej ayo' kitokaj Cristo. Crístojwa' in ken tzontekon
iga nochi tejemej vej ticredojtokej itájtól iwán tejemejwa'
in icuerpoj iwán yéj ken kuá' tetamakato'. Wan malej

* **2:11 2:11** Xikita glosario "Circuncisión". † **2:12 2:12** Xikita glosario
"Bautizar". ‡ **2:18 2:18** Xikita glosario "Ángel".

iga timiakejmej, yéj kichíwa iga sesan toalmaj matikpiacán iwán nemi tikomatiáj ijkón ken Dios kineki.

²⁰ Amejemen ken kuá' anmikíkeja iwán Cristo, iwán ay'ya mitztekimakaj espíritujmej yej mandarowaj ipan inín tajli. ¿Te ígataj ankichíwaj ken yej akicredojukej Dios iga ankitajtolkuiliajo' kuá' mitzijliáj

²¹ ken inín: “amo xikui inín, amo xikua inín, amo xikchijchimi inín”?

²² Inewi inimej, tága'pa kijtowa iga mamochíwa, iwán yawi tamiti kensan tami totákual kuá' tikujaj.

²³ Inimej mandamientojmej nésiki' melá' nokta iga yekti iga mamochíwa, iga tamachtiáj kén se makiweyimati Dios, iga se amo mamoweyimati iwánki' se makiknochíwa icuerpoj, e' ayá' tepalewía iga matikajtewakan iga tikchíwaj yej ayekti ken teyoltilana toalmaj.

3

¹ An-ojpa-isákeja iwán Cristo kan anmiktoyaj, inón iga xiktemokan iga xikchíwakan yej Cristo kiye'ita, yéj ono' ajko ipan cielo, ewato' kan mandarowa iladoj iye'ma' Dios.

² Xikejlantokan ipan inón yej ono' ajko ipan cielo, amo yej ono' ipan tajli.

³ Iga amejemen kenkuá' anmikíkeja, iwán inán ansetitokej iwán Cristo yej ono' iná' Dios.

⁴ Kuá' wi' sej Cristo yej mitzmakekej vida, amejemen no ompa amonoskej iwán, ankitzotokaj iwepoder.

Ansetitokej wan Cristo

⁵ Inón iga amejemen xikawakan iga ankichíwaj nochi yej ayekti, amo agaj mamasi iwán yej ayá' iwán namiktito', amo xikchíwakan tejté yej ayekti, iwán amo xikejlamikikan yej ayekti, iwán amo xikpoxpiasnekikan tomín, ijkón kenkuá' nemi ankiweyimatiáj idolo.

⁶ Yej ijkón kichíwaj, Dios poxsan kikuesowiliá iwán kicastigaroj yej ayá' kichíwa ken yéj kineki.

⁷ Amejemen no ijkón ankichíwayaj kuá' aya ankixmatiáj itajtöl Dios.

⁸ E' inán xikajtewakan inewi inimej: amo xikuesiwikan, amo agaj xikijiyakan, amo xikchíwakan yej ayekti, niga xikmalijlikan agaj, amo xikijtokan kuajkuantas yej ajayekti.

⁹ Amo ximosepankajkawakan, porque amejemen ankikajtéjkeja ken ikya annemiáj.

¹⁰ Inán amejemen Cristo mitzpatákeja iga se'ya an-nonemilimej, iwán Dios, yej achto mitzchijkej, inán mitzchijtiawij iga amonoskej ken yéj. Ijkón ajachi ajachi ankimela'ixmatitiaskej nokta in Dios.

11 Até kichij iga sę judío o ayéj, o yej ono' circuncidado o yej ayá', o yej wejkachanej, yej tamiktiayaj,* yej esclavo† o yej ayéj; Crístojwa' in yej tonochin toTęko, iwán ono' iwán nochi tejemej.

12 Dios mitzpozchokiliáj, iwán mitztapejpenkej iga ximochiwakan itatki. Inón iga nochipa xiye'nemikan iwán xita-iknelikan, xite-ijknimej, amo ximoweyimatikan, xiyolyamanikmej iwán amo nimanin xikuesiwikan.

13 Siga anmokejkuesowaj, ximosepan-ijyowikan, iwán ximosepamperdonarokan kuá' tejté anmochiwiliáj, ijkón ken Cristo mitzperdonarokkej, ijkonsan nọ amejemen xikchiwakan wan amoknimej.

14 E' de inochi inimej, máj yekti iga ximopozchokilikan, ijkón nochipa amonoskej ken kuá' sesan amoalmajmej.

15 Cristo kichijwa iga xonokan tamelá kuá' ankejlantokej ken iga Cristo kineki. Inón iga nokta mitztapejpenkej iga xonokan tamelá pan icuerpoj Cristo iga ansetitokej iwán. Iwán nochipa xikmakakan gracias Dios.

16 Iwán itájtól Cristo maono nochipa ipan amoalmajmej, ijkón ankimatiskej ken iga anyawij anmosepamachtitij iwán ken iga anmonotzaskej. Xikmakakan gracias Dios iga inewi amoalmajmej, xikuikilikan yej ijkulijto' ipan salmos iwán takuj' yej nọ kajasi iga mokuikiliá Dios.

17 Iwán nochi yej ankichijwaj o yej ankijtowaj, xikchiwakan iga anmoconfiarowaj ipan toTęko Jesús iwán ipan itoká' xikmakakan gracias Dios yej toTaj.

Ken iga manemikan yej kitokaj Cristo

18 Siwatkej yej anwewejoykeja, xikchiwakan yej mitztekimakaj amowéj, iga ijkón kineki toTęko.

19 Tajtaga', xikchokilikan amosiwa' iwán amo xikuejkuesinotzakan.

20 Tepilowan, xicredokan amotaj iwán amoye', iga ijkón kiye'ita toTęko.

21 Tetajmej iwán teyemej, amo xikpoz-ajajwakan amopilowan, iga ijkón ankichiwiliáj, ay'ya kiyolmakaj iga kichijwaj yej ankitekimakaj.

22 Esclavojmej, xikchiwakan nochi yej mitztekimakaj amotekomej yej ankipiáj ipan inin tajli, amo kuá'san yejemej mitztachilijtokej iga san mamitzitakan iga ankichijwaj yej mitzijliáj, majwa' xikchiwakan kesiá kuá' ayá' mitzitztokej iga ankimajmawiliáj toTęko.

* 3:11 3:11 "Yej tamiktiayaj"; español "escita" yej katka gente yej poz tamiktijkej. † 3:11 3:11 Xikita glosario "Esclavo".

²³ Inewi yej ankichiwaj, xikyolmakakan kuə' ankichiwaj, ken kuə' toTəko nemi ankichiwiliáj, ayéj tajtaga'.

²⁴ Iga ankimatij iga toTəko Dios yawij mitzmakatij yej kimakaskej yej tekipanowaj iga toTəko Cristo.

²⁵ E' yej kichiwaj yej ayekti, yawij kiknoçhiwatij, iga Dios sansé iga kijuzgarowa a'san neši.

4

¹ Amejemən yej ankipiáj amoescləvojmej, xikye'itakan iwán xikçhiwilikan yej yekti amoescləvojmej. Xikejlamikikan iga amejemən nō ne-iga ipan cielo ankipiáj amoTəko Dios.

² Nochipa xitajtoğan wən Dios, iwán xisatokağan iga anye'tajlantokej, iwán xikmakatokağan gracias Dios.

³ Nō xiktajtanilikan Dios iga nejemej, iga toTəko makichywa iga wel maono yej manikpowilikan itájtōl Cristo yej aya momatiá, inōn nokta iga nipresojtito'.

⁴ Iwán xiktajtanilikan Dios iga kuə' nikpowa itájtōl, nochi wel mane-entenderokağan.

⁵ Xiye'nemikan iyixtaj yej aya kixmatij itájtōl Dios. Amo xiknəmpolokağan amotiəmpoj, majwa'

⁶ xikpowakan itájtōl toTəko. Xiye'tatapowakan iga mamitzkakisnekikan yej nemi ankitatapowiáj, iwán xikmatikan tē anyawij ankijtojtij kuə' agaj tejté mitztajtani.

Pablo monawatiá

⁷ Toknīn Tíquico yej nikpoxçhokiliáj, ayá' kikajtəwa iga nəpaləwiá ipan itekipánōl toTəko, yéj yawi mitzmatiltitij ken nono'.

⁸ Inōn nokta iga niktītani iga mayawi ompiga iga mamitzijlikan ken iga nonokej, iwán mamitzanimarokağan.

⁹ Senyati iwán toknīn Onésimo yej nikpoxçhokiliáj, yej de amejəmpasan, yej akikajtəwa iga moconfiarowa ipan toTəko. Yejemej yawij mitzpowilitij yej nijiga sucedərowa.

¹⁰ Aristarco, yej nō presojtito' nowən, mitzejlamikij; kensan Marcos nō mitzejlamikij, yej iprimoj Bernabé. Mitzijlijkeja siga yaj yéj mitzpaçalowilitij, xikomemawikan.

¹¹ Nō mitzejlamikij Jesús, yej nō itoka' Justo. De inochi judiyojmej yej kicredojtokej Dios, inimejsan in yej tekipanowaj nowən iga kipowaj ken iga reinərowa* Dios, iwán poxsan neyolchikawaj.

¹² Nō mitzejlamikij Epafras yej de amejəmpa, yéj nō tekipanowa iga kipowa itájtōl Cristo iwán nochipa kuə' tajtowa wən Dios, kitajtaniliá iga amejemən amo

* 4:11 4:11 Xikita glosario "Kén iga Dios reinərowa".

xikajtəwakən iyojwi Dios, iwán wel xikchijtokən ken nokta Dios kineki.

¹³ Nej nikita kén iga Epafras poxsan mitzyokoyaj iwán nq kiyokoyaj yej kicredowaj toTəko yej onokej altepe' Laodicea iwán yej onokej altepe' Hierápolis.

¹⁴ Nq mitzejlamikij Lucas yej médico yej tikpoxchokiliáj, iwán nq mitzejlamikij Demas.

¹⁵ Xikijlikən tokniwan yej onokej altepe' Laodicea iga nej nikejlamikij. Nq nikejlamiki Ninfas, iwán tokniwan yej monechkowaj íchan iga kiweyimatiltiáj Dios.

¹⁶ Kuə' támi'ya ankileeroskej inín ama' yej nemi nimitzijkuilowiliáj, xiktitanikan altepe' Laodicea iga makileerowilikən tokniwan yej nq kicredowaj itájtol Dios iwán se' ama' yej niktitanilij yejemen, amejemen sej xikleerokən.

¹⁷ Ijkin xikijlikən Arquipo: "Amo xikajtəwa motekipánol yej Dios mitzmá'."

¹⁸ Nej Pablo, nomatika nimitzijkuilowiliáj inimej tájtol:† Amo xikelkawakən iga nej nipresojtito'. Dios mamitzyolchikawakən. Ijkónyawa'.

† **4:18 4:18** Neši iga Pablo kijkuiloj inimejsan tájtol imatika, anka se tajkuilowani kijkuiloj ipan ama' nochi lo demás yej Pablo kijtojtiajki.

Áchtopa ama' yej kijekuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Tesalónica Tesalonicenses

Pablo wan yej íwan nemij, kijekuillowiliáj tokniwan yej onokej altepe' Tesalónica

¹ Nej niPablo, wan Silvano iwán Timoteo nimitzijekuillowiliáj inín ama' amejemen nokniwan yej ankitokaj Dios yej anchantitokej Tesalónica, yej ansetitokej iwán toTaj Dios iwán toTeko Jesucristo. Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo mamitzyolchikawakan iwán makichiwakan iga tamelá xonokan.

Kén iga tokniwan de Tesalónica moconfiarowaj ipan toTeko

² Nochipa kuá' nejemej ni-oradowaj nimitzejlamikij, iwán nikmakaj gracias Dios iga amejemen.

³ Nikmakaj gracias toTaj Dios iga yej ankichiwaj yej yekti, ijkón anmonextiáj iga annoconfiarojtokej pan toTeko. Iwán no nikmakaj gracias Dios iga poxsan ante-ijiknimej, ankipalewijkej sekin, iwán iga ankichixtokej toTeko Jesucristo, inón mitzpalewiáj iga nochipa xikchixtokan.

⁴ Nokniwan, Dios mitzpozchokiliáj, iwán nikmatij iga yéj nokta mitztapejpenkej.

⁵ Kuá' nejemen nimitzpowilijkej ye'noticiaj yej tasalvarowa, ayejsan iga petz tájtól, sino que iga ipoder iyEspíritos Dios yej nemakaj, inón yej nimitzpowilijkej melá' nokta. Ankimátija kén ninemikej amo-ixtaj iga amejemen nimitzpalewijkej.

⁶ Amejemen anmixkuítijkej ipan nejemej wan ipan toTeko, iga kuá' ankirędojkej itájtól toTeko, iyEspíritos Dios mitzpozchikajkej malej iga onoyaj yej mitzijiay iwán poxsan mitziknochijkej.*

⁷ Iwán ijkonsan no ipan amejemen mixkuítijkej tokniwan yej kitokaj Dios yej ichamej estado de Macedonia iwán estado de Acaya.

⁸ Pęwa' ipan amejemen iga itájtól toTeko nijnijiga momati'. Ayejsan estado de Macedonia wan Acaya mopowa', sino que noyanya momati, iwán no noyan momati kén iga amejemen annoconfiarowaj ipan Dios, inón iga nejemej ay'ya te máj nikjtojawaj.

* 1:6 1:6 Hch 17:5-9

⁹ Majwa', yejémensan nokta tajtowaj iga nimitz-paxalowiliáj iwán tatapowaj kén iga anneye'omemawijkej, iwán kén iga ankikajtéjkeja iga ankiweyimatiltiáj idolojmej iga ankitókaja Dios iwán ampewakej iga ankichiwaj ken kineki mela'Dios yej isato'.

¹⁰ Yejemej nō kipowaj kén iga amejemen ankichixtokej iga mawiki sej ipan cielo Jesús, yej iPiltzin Dios, yej Dios ki-ojpa-ixitij kan miktoya. Yéj nokta yej tesalvaroj kuá' kicastigaroj yej kichijtokej yej ayékti.

2

Tekipánol yej Pablo kichij Tesalónica

¹ Nokniwan, amejemen nokta ankimatij iga ayéj báldejsan nimitzpaxalowilijtoj.

² Amejemen ankimátija iga achto ne-ijijlijkej kuajkuantas yej ajayékti iwán ne-iknochijkej ipan altepe' Filipos, e' Dios nepalewijkej iga ayá' nimajmawikej iga manimitzpowilikan ye'noticiaj yej tasalvarowa, malej iga mia' ne-ijiyaj.

³ Iga kuá' nimitzpowilijkej ye'noticiaj ayá' nimitzmachtijkej yej ayékti, niga nimitzkajkayajkej, niga ayá' nitatapojkej iga manimitzpojpolokan.

⁴ Majwa' Dios kiye'ita' yej nikchijkej iwán netalkej iga manikpowakan ye'noticiaj yej tamanawiá, ijkón iga nejemej nitatapowaj. Ayéj iga la gente maneye'itakan, sino que maneye'itakan Dios, yej kixmati toalmaj.

⁵ Amejemen ankimatij, ayí' nimitztzojtzopeli'notzakej iga manimitzyolyamanakan. Ayá' nikchijkej nité igasan maniktanikan tomjn, kitzto' Dios.

⁶ Ayí' nikchijkej iga maneweyimatiltikan, niga amejemen, niga agaj se'. Malej wel katka nimitztekimakayaj iga nō nimandarowaj iga netitankej Cristo.

⁷ Majwa', amejemen nimitzchokilijkej, nejemej ken se teye' yej kiskaltia iwán kicuidarowa ipilowantzitzin.

⁸ Poxsan nimitzchokiliáj este ayejsan itájtōl Dios wel nimitzmakaj, sino este wel nimikij iga amejemen. Poxsan nimitziknimatij.

⁹ Nokniwan, amejemen ankimatij nokta ken iga pox nisiawikej iga nitekipanojkej iga nitatanijkej iga nitakujkej. Nitekipanojkej semilwi' wan senyówal, iga amo ni agaj de amejemen manemakakan iga manitakuakan miej nimitzpowiliayaj itájtōl Dios.

¹⁰ Amejemen anne-itakej, iwán Dios nō ne-itakej, iga nikchijkej ken Dios kineki iwán niye'nemiáj amo-ixtaj amejemen yej ankitokaj Dios iga amo agaj makijto iga nikchiwaj yej ayékti.

11 Iwán ankimatij nõ kén iga sejsé de amejemen nimitznõqtzkej, iwán nimitzyõlchikajkej ken kichıwa se tetaj iwán ipilowan.

12 Nimitzijlijkej iga xiye'nemikan ken kajasi iga nemij yej kitokaj Dios, yej mitznõqtzkej iga xonokan itenõj kan pox tayekan, kan yej reinarowa.

13 Inõn iga nochipa nikmakaj gracias Dios, iga kuá' ankikakikej itájtõl Dios yej nejemej nimitzpowlilijkej, ankikuikej ken nokta itájtõl Dios, ayéj ken itájtõl tajtaga'. Iga se'pay annemij, nesı iga inõn tájtõl tekipanowa pan amejemen yej ankiçredowaj.

14 Nokniwan, ken mitziknoçhijkej yej ómpasan nõ çantitokej Tesalónica, ijkõsan nõ kichıwilijkej tokniwan yej kitokaj Dios yej onokej Judea yej moconfiarowaj ipan Cristo Jesús. Sekin judiyõjmej yej de yejémempasan de Judea kıknoçhijkej yej kiçredowaj Cristo Jesús.

15 Inõmej judiyõjmej kimiktijkej toTeko Jesucristo, kensan ikyay sekin judiyõjmej kimiktijkej profetajmej,* iwán inán nejemen nõ sekin judiyõjmej neteki'kixtijkej pan iyaltepemej. Inõmpa judiyõjmej ayá' kichıwaj ken kineki Dios wan kijiyaj nochı gente.

16 Iwán ayá' kinekij iga nejemej maniktatapowıkan yej ayéj judiyõjmej iga nõ mamomanawıkan. Iwán iga ijkõn kichıwaj, máj kichıwaj yej ayekti. Inõn iga inán, Dios poxsan kuesiwi' iwamej iwán yáwiya kicastigarõti.

Pablo yajneki sej Tesalónica

17 Nokniwan, kuá' nekixtijkej kan amejemen amonokej, wejkaj ayá' nimitzitayaj, malej ijkõn nochipa nimitzpiayaj pan noalmajmej, iwán poxsan niknekiáj manimitzitatij.

18 Niajnekiáj nejemej. Iwán nomatika nej niPablo, mia'ya vej niknekiá iga manıá, e' Tzitzimi' nochipa netzakuilijkej.

19 Nimokichmatij iga amejemen ankiçredowaj Cristo wan nipoxpakij iga nikmatij iga amejemen ansen-onoskej nowamej kuá' wı' toTeko Jesucristo.

20 Niyõlchikajtokej iwán niyõlpaktokej iga amejemen anye'nemij.

3

1 Iwán como ayo' máj nikijyõwijkej iga animitzıtaj, nikijtojkej iga ni-õmémejsan* manikawıkan Atenas

2 iwán nimitztıtanilijkej tokniın Timoteo iga mamitzitatij, yej tekipanowa iga Dios iwán nepalewiáj nejemej iga

* 2:15 2:15 Xikita glosario "Profeta". * 3:1 3:1 "Ni-õmémejsan"; anka Pablo wan Silas. 1 Ts 1:1

nikpowaj ye'notíciáj yej tajtowa de Cristo. Timoteo mitz-palewíáj iga xikmela'sentálikan amoalmaj pan Jesucristo.

³ Ijkón ayagaj makikajtewa iga kitoka Dios iga kua-kuantás yej ayékti nemi mitzchíwiliáj. Puej amejemen ankimátija iga ipan iyojwi toTéko, te-iknochíwaj.

⁴ Kuá' tisen-onoyaj, nimitzjilíjkeja iga yawij te-iknochíwatij, iwán ijkón mochij ken ankimatitóyaja.

⁵ Inón iga, nej ayo' nikijyowij iga animitzitaj. Iwán niktítan Timoteo iga manikmati ix ankisentálijtókejsan amoalmaj ipan Jesucristo. Nimitzyokoyayaj iga Tzitzimi' wel mitzchíwaltiáj yej ayékti iwán wel báldejsan nitekipanojkej.

⁶ E' inán Timoteo wálaja iga yajka ipan amoaltepe' Tesalónica, iwán nematiltijkej iga ankisentáltókejsan amoalmaj pan Jesucristo iwán anmosepanchókiliáj. Iwán ne-ijlij iga nochipa anneejlamikij iga annechókiliáj, iwánki' poxsan anne-itasnekij, ijkón ken nejemej nq nimitzitasnekij.

⁷ Inón iga nokniwán, malej iga nemi tipanowaj pan kuajkuantás yej ajayékti iwán te-iknochíwaj, pox anneyolchikawaj kuá' nikmatikej iga anmoconfiarójtókejsan pan toTéko Jesucristo.

⁸ Inán iga nikmátija iga anmoconfiarójtókejsan pan toTéko, anneyolchikawaj iga manikyolmakakan ipan notekipanqlmej.

⁹ Poxsan nipáktokej iga amejemen, este anikásijo' tájtql iga nikmakaj gracias toDios iga amejemen.

¹⁰ Semilwi' iwán tayowakan niktajtaniijtokej Dios iga wel nomatikamej manimitzitatij, iga achi máj manimitz-palewíkan iga ximoconfiarokan pan toTéko.

¹¹ Niktajtaniíáj Dios yej toTaj iwán toTéko Jesucristo iga manepalewíkan iga wel manimitzpaxalowilítij.

¹² Iwán niktajtaniíáj toTéko mamitzpalewíkan iga cada vej máj ximosepanchókilikán, iwán ijkón xichchókilikán nochi, ijkón kensan nejemej nimitzchókiliáj amejemen.

¹³ Niktajtaniíáj toTéko Jesús iga mamitzpalewíkan iga máj ximoconfiarokan iga inewi amoalmajmej, iwán iga xiye'nemikan iyixtaj Dios yej toTaj. Ijkón anye'onoskej kuá' toTéko Jesús wí' iwán onos iwán nochi yej yéj kitapejpen.

4

Kén iga Dios kineki matinemikan

¹ Nokniwán, manimitzjilíkanó' tejté; nejemej nimitznexsilíjkeja iga xinemikan ken Dios kiye'ita, iwán amejemen ijkonya ankichijtokej, inán ipan itoká' toTéko

Jesús nimitzijliáj iga máj xikchijtiąkan nochipa yej nimitznętilijkeja.

² Iwán amejemen ankimátija kén iga nimitznętilijkej, kensan tatekimá' toTęko Jesús.

³ Dios kineki iga xikchijtokań ken yej kineki; amo agaj mamoteąka wań yej ayá' iwán namiktito'.

⁴ Sejsé makiye'piá isiwa', ken kajasi iga maye'ono, ijkón ken Dios kineki.

⁵ Amo xikchiwakań yej ayękti ken kineki amoalmaj; ken kichiwaj yej akįxmatij Dios.

⁶ Amo agaj makixijxiko se' tokńin, niga makikajkayawa pan nitę, iga toTęko yawi kicastigaroti yej ijkón kichiwa, ijkón ken nejemen nimitzijliąkeja.

⁷ Iga Dios ayá' tenotza' iga matikchijtokań yej ayękti, sino que matiye'nemikań iyıxtaj yej.

⁸ Inón iga yej kijiya yej nimitznętilijkej, inón ayęj taąa' kijiya, sino que Dios, yej temá' no iyEspíritu Santo.

⁹ Ayá' kajasi-o' iga nimitzijkuilowiliáj iga ximosepanchokilikań iwán amokńimej, iga Dios nokta mitznętilijkeja ken iga ximochokilikań.

¹⁰ Amejemęn ijkón nochipa ankichiwaj wań nochi tokńiwań yej ichamej estado de Macedonia yej kitokaj toTęko. Inán nimitzijliáj, nokńiwań, iga majya sej ximochokilikań.

¹¹ Xikchiwakań iga xonokań tamelá iwán xikchijtokań sejsé amotekipanol. Xitekipanokań iga xitatanikań ken nimitzijlijkej,

¹² iga mamitzye'itakań yej akįxmatij Dios, iwán iga amo mamitpolokań nitę.

Kén mochiwas kuą' wi' toTęko

¹³ Nokńiwań, niknekij xikmatikań te mochiwas wań yej mikij, iga amo ximokńomatikań ken sekin yej ayá' kimatij yej Dios kichiwaw.

¹⁴ Ijkón ken ticredowaj iga Jesús migui' iwán ojpa-isa', ijkonsan no ticredowaj iga Dios iwán Jesús yawi ki-ojpa-ixititij inomej yej mikikej iwán kicredojkej ipan yej.

¹⁵ Inón iga nejemej nimitzijliáj, ken tenętialiá toTęko, iga tejemej yej tonóskejo' te kuą' wi' toTęko, ayá' timach-towiskej iga inomej yej mikikej.

¹⁶ Iga toTęko imatika yawi temoti ipan cielo iwán ipansan itajtol mokakis nokta iga mandarowa, iwán tajtoj se ángel* yej mandarowa, iwán nawatis itapıtzal Dios. Iwán

* 4:16 4:16 Xikita glosario "Ángel".

yej mikikej iwán kicređojkej Cristo, yejemej achto yawij ojpa-isatij.

¹⁷ Iwán yej tísatóskejo', yawij tesenwigatij iwán yejemej kan ono' mixti iga tikixnamikitij toTeko ipan ejeka'. Iwán ijkón nochipa tonoskej iwán toTeko.

¹⁸ Iga inimej tájtól, ximosepanyolchikawakan.

5

¹ Nokniwan, e' iga kémanya nokta wi' toTeko, ayejo' iga manimitzijkuilowilikan.

² Amejemen ankimátija nokta iga toTeko asiki kuá' ayá' tikchixtokej, ken kuá' asi yej tachteki tayowakan.

³ Kuá' la gente kijtojtoskej: "Tamelaya tonokej iwán tiye'onokej", ikuá'ya nokta poliwiłoj niga momatitos, inón día asis ijkón ken kuá' se siwa' pilkualotewa. Iwán ayagaj wel cholój kuá' poliwiłoj.

⁴ E' amejemen nokniwan ayo' amonokej ken kan takomichkan,* inón iga toTeko ayá' mitzwejasikij ken kuá' asi se yej tachteki.

⁵ Iga nochi amejemen amonokej ipan tawilyo' iga mitzixtapójkeja toTeko itájtól. Ayá' tonokej tayowakan niga kan takomichkan.

⁶ Inón iga amo matikochikan ken sekin, sino que matísatokan iwán matiye'tajlantokan.

⁷ Yej kochij, kochij tayowakan, iwán yej tawanaj, tawanaj tayowakan.

⁸ E' tejemej ayá' tonokej ken kan takomichkan, tonokej ipan tawilyo'. Inón iga nochipa matiye'tajlantokan. Iwán matimoconfiarokan pan Dios iwán matikchokilikan tokniwan; iga tikchiwaj inín, timochiwaj ken tikita se soldado yej kikiá ikuach de tepos iga moeltzakua iga momanawia. Iwán iga tikmatitokej ipan toalmaj iga Cristo tesalvarowa, iga inón tikejlamikij, ken tikita tiktaliáj se casco yej iga se soldado mokuatzakua.

⁹ Iga Dios ayá' tetapejpen iga mate-iknochiwakan, sino iga toTeko Jesucristo matemawwi.

¹⁰ Jesucristo migui' iga tejemej iga wel matonokan wan yéj, até kichij siga kuá' wi', tísatoskej o timiktoskej.

¹¹ Inón iga ximosepan-animarokan iwán ximosepam-palewikan, ijkón ken ankichijtokej.

Pablo kinonotza tokniwan

* 5:4 5:4 "Takomichkan": anka kijtojneki kan Tzitzimi' reinarowa.

12 Nokniwan nimitzijliáj iga xikye'itakan yej tekipanowaj iga Dios iga mitzpalewiáj, yej mitzozkuiltiáj pan iyojwi toTeko wan mitznonotzaj.

13 Amejemen poxsan xikye'itakan yejemej iwán xikchokilikan iga inón tekipánol yej kichiwaj. Tamelá xonokan wan amoknin.

14 Nokniwan no nimitzijliáj iga xiknonotzakán yej atekipanonekij iga kinekij iga san mapankotzotajtokan, xikanimarokan yej mosemakasnékija, xikpalewikán yej aya momela'confiarowaj pan toTeko Jesús, iwán xikijyowikan kuá' mitzkuejkuesowaj.

15 Amo agaj de amejemen mamomati kuá' mitzchiwiliáj yej ayekti. Majwa' nochipa ximosepanchiwilikán yej yekti, ijkón xikchiwakan wan nochi.

16 Nochipa xiyolpaktokan.

17 Nochipa xitajtokan wan Dios.

18 Xikmakakan gracias Dios iga inochi yej mitzpasarowaj, ijkón Dios kineki iga xikchiwakan amejemen yej anki-credojtokej Cristo Jesús.

19 Amo xikajtewakan iyEspíritoj Dios, iga ijkón ken kuá' ankišewiáj yej wewelonto' ipan amoalmaj.

20 Kuá' Dios agaj kitajtolmaka, amo xikalimpamatikan inón tájtol.

21 Xikakikan inewi iwán xikitakan siga ómpaya ken kijtowa, iwán xiktapejpenakan yej yekti.

22 Xikajtewakan iga ankichiwaj nochi yej ayekti.

23 Niktajtaniliáj Dios yej kichíwa iga maonolo tamelá, makichíwa iga xikchijtokan yej yéj kineki. Iwán mamitzpalewikán ipan nochi amovidaj, ipan amoespíritoj, ipan amoalmaj iwán amocuérpoj iga kuá' wí' toTeko Jesucristo, ayagaj kijttoj iga ankichiwaj yej ayekti.

24 Yej mitztapejpenkej nochipa kichíwa ken kijtowa, iwán nochi inín kichíwas.

Pablo monawatiá

25 Nokniwan, xiktajtanilikán Dios iga manepalewikán.

26 Ximopipitzokan iga ximosaludarokan ken Dios kiye'ita.

27 Nimitztekimakaj iga inín ama' xikleerowilikán nochi tokniwan yej kitokaj Cristo, iga ijkón kineki toTeko.

28 Niktajtaniliá toTeko Jesucristo iga nochipa maono iwán amejemen. Ijkónyawa'.

Ómeya ama' yej kijekuiloj San Pablo iga tokniwan yej chantitokej altepe' Tesalónica

Tesalonicenses

Pablo iwán yej íwan nemij kijekuillowiliáj tokniwan yej onokej altepe' Tesalónica

¹ Nej niPablo, wan Silvano iwán Timoteo, nimitzi-
jkuillowiliáj amejemen noknimej yej ankitokaj Dios, yej
anchantitokej Tesalónica, yej ansetitokej iwán toTaj Dios
iwán toTeko Jesucristo.

² Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo
mamitzyolchikawakan iwán makichiwakan iga tamelá
xonokan.

*Kua' wí' Cristo, Dios yawi kijuzgaroti yej kichijkej yej
ayékti*

³ Nokniwan, nochipa nikmakaj gracias Dios iga ame-
jemen, iga ijkón kajasi manikchiwakan, iga nemi máj
anmoconfiarowaj pan toTeko iwán sejsé de amejemen
majya anmosepanchokiliáj.

⁴ Inón iga inán nejemej niye'tatapowaj iyixtaj tokniwan
kajkán monechkowaj yej kitokaj Cristo, kén iga ankiyowiáj
kua' mitziknochiwaj iwán yej mitzchiwiliáj kuajkuantas yej
ayékti, amejemen ayá' anmosemakaj ipan iyojwi toTeko,
majwa' anmoconfiarowaj ipan.

⁵ Ompa nesi iga Dios ómpaya ken kichiwa kua'
tajuzgarowa, iga mitztapejpenkej iga xikalakikan kan
reinarowa yéj, inón iga inán nemi mitziknochiwaj.

⁶ Iwán kajasi iga Dios kēman makiknochiwa yej ame-
jemen mitziknochiwaj,

⁷ iwán amejemen yej mitziknochiwaj, támisya iga mitzi-
knochiwaskej kensan nejemej ay' ne-iknochiwaskej. Inín
mochiwas kua' ipan cielo wí' toTeko Jesús ipan tiwelon iwán
iyangelejmej* yej kipiáj poder.

⁸ ToTeko Jesús kicastigaroki yej ayá' motemakakej iga Dios
makimandarokan niga kicredowaj ken kijtowa iye'noticiaj
toTeko Jesucristo.

⁹ Inomej kicastigaroskej iga mela'poliwiskej iwán ayí'
onoskej kan ono' toTeko iga mapakikan wan yéj, niga
kitaskej iweyipoder.

* 1:7 1:7 Xikita glosario "Ángel".

¹⁰ Inín mochīwas kuā' wī' toTēko. Ipan inón día yej kicređojtokej yawij kiweyimatiltitij wān madmirādoskej. Amejemen ompa nō amonoskej iga nō ankicređojkej itájtōl Dios yej nimitzpowilijkej.

¹¹ Inón iga nejemen nochipa ni-oradowaj iga amejemen, niktajtanilijtokej toDios iga makita iga mitzajasij iga mitz-tapejpenkej. Iwán nō niktajtaniliáj Dios iga ipoder mamitz-palewikan iga xikchīwakan nochi yej yekti yej ankejlantokej iga anmoconfiarowaj ipan toTēko.

¹² Ijkón itōka' toTēko Jesucristo yawi moweyimatiltiti iga amejemen anye'nemij, iwán toTēko nō mitzweyimatiskej iga ijkón mitzikneliáj toDios iwán toTēko Jesucristo.

2

Taga' yej wī' kichīwaki yej ayēkti

¹ Nokniwān, iga kuā' wī' toTēko Jesucristo, nimitzmatiltiáj iga Cristo yawij tesenechkōtij iga matonokān iwān. Nimitz-tajtaniliáj

² iga amo imanín ximoyolyamanakan, niga ximomajtikan kuā' agaj mitzijliskej iga ási'ya toTēko, niga agaj yej mitzi-jliáj iga Dios iyEspíritoj kijtoj iga ási'ya toTēko, niga yej pan āma' ijkuilijto' yej nésiski' nejemej nikijkuilojkej iga ásisya āman toTēko, amo xiktajtōlkujlikān.

³ Amo mamitzkajkayawakan nikenō' māj. Iga kuā' wī' toTēko, achto sekin tokniwān yej kicređowaj Dios ay' yawij kichīwatij ken kineki Dios, ikuā' yawi mīxnēxtiti inón taga' yej wī' kichīwaki yej ajayēkti. Inón óno'ya iga yawij kitatitij.

⁴ Inón taga' kijiya Dios iwán kijiya nochi yej kajasi iga mamoweyimatilti. Iwán yéj, este motaliá itiopan-ijti' Dios wān kijtowa iga yéjya in Dios.

⁵ ¿Ix áyo'taj ankejlāmikij kuā' nej nimitztatapōwiayaj de inín, kuā' nonóyajo' wān amejemen?

⁶ Inán amejemen ankimatij te íga aya wī' inón taga', iga amo mamīxnēxti kuā' aya asi itiempoj.

⁷ Inón yej kichtakaejlantoya iga kichīwasneki yej ayēkti, némiya kichīwa; inán políwisan iga inón yej ki-ojtzakto' makīsa ompa iga mapano inón taga'.

⁸ Kuā' sí yajya, yáwiya mīxnēxtiti inón taga' yej kichīwa pox ayēkti, iwán toTēko Jesús keman kimiktij iga san itájtōl iwán ijkón nokta kimela'poloj iga itawilyo kuā' wī'.

⁹ Tzitzimi' kipalewij ga maasi inón taga' yej kichīwas yej ayēkti, iwán inón taga' pox kipiás poder iwán kichīwas pox kuajkuantas iwán nō yej ayi'pa mo-ita kichīwas, kansas wel matakajkayawa.

¹⁰ Yawi kichiwati kuajkuantas yej neşis ken yekti kansan makikajkayawa yej yawij poliwitij, iga akiye'itakej iga makicredoğan toTeko itajtöl yej melá' nokta iga mamosalvaroğan.

¹¹ Inón iga, Dios kisenkokajtewas iga mamokajkayawakan ipan yej kichiwas inón taga'.

¹² Ijkón iga Dios nochi yawi kiknoçhiwati yej ayá' kicredoijkej itajtöl yej melá' nokta, iga kiye'matikej máj makichiwakan yej ayekti.

Dios mitztapejpenkej iga mamitzsalvaroğan

¹³ E' nejemej nochipa nikmakaj gracias Dios iga amemen, nokniwej yej mitzpoçhokiliáj toTeko, iga Dios poxsan ikyay mitztapejpenkej iga mamitzsalvaroğan. IyEspiritoj Dios kichywa iga xonokansan iga yéj iwán no mitzpalewijkej iga ankiçredoijkej itajtöl Dios.

¹⁴ Ijkón Dios mitznotzkej kuá' nimitzpowilijkej ye'noticiaj yej tasalvarowa iga wel ansen-onoskej kan reinarowa toTeko Jesucristo iwán ankitaskej iweyipoder.

¹⁵ Inón iga nokniwan ijkón xicredojtokan iwán amo xikelkawakan yej nimitzmachtijkej nomatikamej iwán yej nimitziykuilowilijkeja.

¹⁶ Dios yej tóTajpa teçhokiliá wan te-ikneliá. Te-ijliá iga tiawij tonotij nochipa wan yéj, iwán tikmatij iga temakaskej yej yekti. Nejemej niktajtaniliáj toTeko Jesucristo iwán Dios yej tóTajpa

¹⁷ iga mamitzpalewikakan iwán mamitzpalewikakan iga nochipa xikijtokan iwán xikchiwakan yej yekti.

3

Xi-oradoğan iga nejemen

¹ Inınsan inán nimitztajtaniliáj nokniwan, achi xi-oradoğan iga nejemej, iga amo mawejkawa iga noyan manikpowakan itajtöl toTeko, iwán poxsan makiye'itakan, ijkón ken amemen ankiye'itakej.

² Xiktajtanilikan toTeko no iga nejemej amo manechiwilikan tejté inomej tajtaga' yej kichiwaj kuajkuantas yej ayekti, tikmatij iga ayá' nochi kicredowa itajtöl toTeko.

³ E' toTeko nochipa kichywa ken kijtowa, yéj yawi mitzpalewitij iga ximoconfiarojtokansan ipan, iwán mitzmanawiskej iga amo mamitzchiwilikan yej ayekti.

⁴ Nejemen niksentaliáj noalmaj pan toTeko iga amemen ankichiwaj wan ankichijoskej ken nimitztekimakakej.

5 ToTeko mamitzpalewikan iga xikchokilikan toknimej ken Dios techokilia iwán xikijyowikan kuá' mitziknochijaw kensan Cristo kijyowij kuá' kiknochijkej.

Se matekipano

6 Nokniwan, nimitztekimakaj ipan itoka' toTeko Jesucristo, iga amo ximotokakan iwán toknin yej ayá' kineki tekipanowa iwán ayá' kichijto' ijkón ken nimitznextilijkej.

7 Amejemen ankimátija ken xonokan iga xikchijtokan ken nimitznextilijkej kuá' nonoyaj amowan; nejemej nochipa nitekipanowayaj,

8 ayí' nikuálijkej agaj itakualmej siga ayá' manixtawakan. Majwa' nitekipanojkej semilwi' iwán senyówal iga amo agaj san manepetzamakatokan.

9 Malej iga nejemen katka kajasiá iga manimitztajtanilikan iga xinepalewikan, e' ayá' ijkón nikchijkej, majwa' nitekipanojkej iga ximixkuítikan ipan nejemen.

10 Kuá' nonoyaj iwán amejemen, ijkín nimitztekimakakej: Yej ayá' tekipanojneki, amo matakua.

11 E' nikmatikej iga sekin de amejemen san-onokej, ayá' tekipanowaj, majwa' taajapapojtinemij.

12 Yej ijkón nemij, nknqotzaj iwán niktekimakaj ipan itoka' toTeko Jesucristo, iga makikuikan iga nochipa matekipanokan iga wel matatanikan.

13 E' amejemen, nokniwan, amo xisiawikan iga ankichijaw yej yekti.

14 Siga agaj ayá' kiye'ita inín yej nimitzijkuilowilijkej, xikitakan a'yéj, iwán amo ximotokakan iwán iga mapinawa.

15 E' amo xikijyakán, majwa' xiknoqzakan ken amoknin.

Pablo monawatiá

16 Iwán toTeko yej kichijwa iga se maono tamelá, machijwa iga nochipa xonokan tamelá kansan anyawij. ToTeko maono iwán amejemen.

17 Nej niPablo nomatika nimitzijkuilowiliáj inimej tájtól* kan nimitzsaludarowaj. Ijkón nochipa nikchijwa kuá' agaj nikijkuilowiliáj.

18 ToTeko Jesucristo mamitzjolchikawakan amonochin. Ijkónyawa'.

* **3:17 3:17** Neši iga Pablo kijkuiloj inímejsan tájtól imatika, anka se tajkuilowani kijkuiloj ipan ama' nochi lo demás yej Pablo kijtojtiakji.

Áchtopa ama' yej San Pablo kijkuilowilij Timoteo

Pablo kijkuilowiliá Timoteo

¹ Nej niPablo, iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj, se yej yéj kititan, iga ijkón kine' Dios yej tesalvarowa iwán toTeko Jesucristo, yej ípansan wel timoconfiarowaj.

² Timoteo, tej yej ken tinomela'piltzín iga nimitznextilij iga ximoconfiaro ipan Cristo, nimitzijkuilowiliá inín ama'. Nikneki iga Dios yej toTaj iwán toTeko Cristo Jesús, mamitzyolchikawa, mamitzikneli iwán makichíwa iga xono tamelá.

Pablo kinonotza Timoteo iga sekin yej ayompa tamachtiáj

³ Ken nimitzijlijté' kuá' nikísa' iga niajki estado de Macedonia iga xikawi altepe' Éfeso, iga xikijlikan yej ayompa tamachtiáj iga ay' máj ijkón makichíwakan.

⁴ Niga nõ makinagasmakakan cuento yej motenchíwapa, niga makiyoltilantokan iga makimatikan itokamej to-ikyapatajwan. Inón tachíwaltiá iga mamokuejkuesolo iwán ayá' tepalewiá iga tikchíwaj ken Dios kineki, inón welsan tikchíwaj iga timoconfiarowaj ipan.

⁵ Nimitztajtaniliá iga xitanextili iga mamomela'sepanchokilikan. Petz yejsan kimatitokej iga kichíwaj yej yékti iwán momela'confiarowaj pan Dios, wel ijkón mochokiliáj.

⁶ Sekin kikajtéjkeja nochi inín wan mopojpolójkeja ipan xeto'tajtolmej.

⁷ Kinekij matamachtikan ipan iley Dios, e' niga yejemej ayá' kimatij te kijtojneki yej kijtowaj, niga yej tanextiliáj.

⁸ Tikmatij iga la ley yékti, e' siga tikentenderowaj tejas iga mo-ijkuiloj.

⁹ Matikmatikan iga la ley ayá' ono' iga yej ye'nemij, sino iga inomej yej yoltakuaktikej iwán yej ayá' tacredowaj, iga yej pox kichíwaj yej ayékti, iga yej ayá' kitajtolkuij Dios iwán kimajlijliáj, yej kimiktiá itaj iwán iye', iwán inochi yej tamiktiáj,

¹⁰ iwán iga yej mosenteke iwán yej ayá' iwán namiktito' o moteka iwansan itaga-iknín, iga yej kichteki se toknín iwán kitajtani tomín iga makimajkawa, iga yej tayokakajkawaj

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

iwán iga yej kijtowaj “kitzto' Padre”, malej iga kimatij iga nemi takajkawaj. La ley nō ono' iga nochi yej ayá' kichijwaj ken tanextiliá itájtōl Dios.

¹¹ Inín itájtōl Dios inōnya ye'noticiaj yej tamānawia yej Dios neṭekimá' iga manikpowa.

Pablo kimaka gracias Dios

¹² Nikmaka gracias toṬeko Jesucristo iga neye'ita' iga manikchiwa itekipánōl.

¹³ Malej iga nej ikya nimaṭajtowaya de Cristo, iwán kuajkuantas nikijliaya yej kitokaj Cristo, nikpresojwiayaj iwán nikiknochiwayaj; e' Dios neṭchokilij iga aya nikmatiaṭe neṭchijwaya iga aya nicredowaya ipan Cristo.

¹⁴ Dios poxsan ne-ikneṭlij iwán nepalewij iga manimoconfiaro ipan Cristo Jesús wān manikneki tokniwān.

¹⁵ Inín yej nia nimitzijlitiṭij ijkōnya nokta iwán kajasi iga inochi gente makicredo: Jesucristo wāṭaj ipan inín tajli iga kimaṇawiko yej ayompa nemij, e' nejwa' in yej máj ayompa ninemiá.

¹⁶ E' Dios neṭchokilij iga ipan nej, yej máj ayompa ninemiá, monextiá iga Jesucristo ayá' nimanín kuesiwi'. Iwán ijkón iga mamixkuṭiṭikan ipan nej iwán nō mamocnfiarokan ipan Jesucristo, ijkón wel nochipa onoskej itenoj Dios.

¹⁷ Inón iga mamoweyimaṭilti toDios yej nochipa mandarowa, yej nikeman ayá' miki, yej atikitaj iwán yejsan iselti Dios yej nochi nokta kimati. Ijkónyawa'.

¹⁸ Timoteo yej ken tinopiltzin, nimitztekimaka iga xikchiwa ken kijtojkej tokniṭimej yej Dios kitajtōlmá' iga tej. Siga ijkón tikchiwas, tonos ken se soldado yej ayá' mosemaka pan itekipánōl.

¹⁹ Amo xikajṭewa iga ximoconfiaro ipan Dios, xikchiwa yej yeṭti ken mitznexṭiliá moalmaj. Sekin iga ayá' kichijkej yej yeṭti ken kimatitoyaj ipan iyalmajmej, kikajtejkej iga moconfiarojkej ipan Dios.

²⁰ Ijkón kichijkej Himeneo iwán Alejandro, yej niktitan ipan ima' Tzitzimi' iga makichijwilikan ken yéj kineki iga makimatikan iga ayekti iga makimalijlikan Dios.

2

Ken iga mamotēnewi Dios

¹ Inín yej máj nikneki mamochiwa, nochipa mamotajtanili Dios iga tamelá maonolo, iwán mamomaka gracias Dios.

² Matiktajtanilikan Dios iga inochi reyejmej iwán inochi tekiwajmej, iga matonokan tamelá iwán wel matiye'nemikan iyixtaj Dios iwán wel mateye'ita.

³ Pox yekti iga ijkín tiktenewiá Dios, inón kipoxye'ita Dios yej temañawiá,

⁴ iga yéj kineki iga nochi mamomañawikan iwán makimela'matikan yej melá' nokta.

⁵ Ono' sesan Dios, iwán ono' sesan yej wel tetajtowiliá itenoj Dios: inonwa' Jesucristo yej taga'

⁶ yej motemá' iga mi' iga nochi tokñimej wel mamos-alvaro, inín momatiko kuá' nokta Dios kine'.

⁷ Ijkón iga Dios netapejpen iga nikpowa' itájtól, iga inón nokta netitankej iga manikmachtikan yej ayéj judiyojmej iga nõ mamofiarokan ipan yej melá' nokta. Ayá' nitakajkayawa, nikijtowa yej cierto.

⁸ Nikneki iga noyan kan motenewiá Dios, tajtaga' yej ye'nemij makajkokuikan imamej, amo makuesitokan iwán amo agaj íwan mamokuejkuesojtokan.

⁹ Iwán siwatkej iga manesi iga ye'nemij, amo makakikan wípil yej akajasi iga makakikan yej kitokaj toTeko. Amo mamotzizikuikan kansan póxsanya iga maye'nesikan, iwán amo makitalikan yej xojsota, ken oro niga perla,*

¹⁰ sino que siwatkej makichiwakan yej yekti iga manesi iga ye'nemij ken kineki Dios.

¹¹ Kuá' taga' tamachtía ipan itájtól Dios, siwa' amo matajto, wan matakredo.

¹² Ayá' nikneki iga siwa' matamachtí, niga makimandaro taga'. Sino que san matakakto.

¹³ Iga Dios achto kichij Adán iwán después kichij Eva.

¹⁴ Iwán ayéj Adán yej kikajkayajkej, Évajwa' in yej kikajkayajkej, iwán kichij yej ayekti.†

¹⁵ E' siwa' momañawij siga kiye'iskaltía ipilowan, siga moconfiarowa ipan Dios, siga te-ijikñin, siga ye'nemi iyixtaj Dios iwán ayá' kichíwa yej ayekti.

3

Ken iga manemikan pastorme

¹ Siga se taga' mochiwasneki pastor,* inón kena kichíwasneki ye'tekipánol.

² Yej óno'ya iga pastor maye'nemi iga ijkón awel kipopowaj, makipiá sesan isiwa', nochipa makichíwa yej yekti, maye'tajlanto, makiye'itakan, nochipa ichan maki-omemawi paxalowanimej iwán wel matamachtí ipan itájtól Dios.

* **2:9 2:9** Perla pox valerowa, ken tikita tetzin ke'pa ajayo' wan iga perla wel mochiwa kqská'. † **2:14 2:14** Gn 3:1-6 * **3:1 3:1** Pastor: xikita glosario "Obispo".

³ Amo matawāna, niga matakuejkueso, niga makineki tom̄in yej ayompa motaniá, majwa' mate-ijikn̄in, iwān mayoltzopeli' iwān amo makipoxpiasneki tom̄in.

⁴ Wel makich̄iwa iga maye'nemikan nochi yej onokej ichan; ipilowan matacredokan iwān matamajmawilikan.

⁵ Siga awel kich̄iwa iga maye'nemikan isiwā' iwān ipilowan, ¿kén wel kich̄iwas iga maye'nemikan yej yéjpa kicuidarowa, yej kitokaj Dios?

⁶ Awel moch̄iwas pastor yej kicrédojo' Dios, amo santá' moweyimatis iwān yaṭi kan tawewelkato' kan yaṭi Tzitzimi'.

⁷ Nō sē yej moch̄iwasneki pastor, maye'tajtokan iga yéj ken iga nemi. Maye'tajtokan nō iga yéj yej ayá' kitokaj toTēko iga amo agaj makipopowa, iwān amo mamokxipolo ipan iyojwi toTēko ken kich̄iwaltijneki Tzitzimi'.

Ken manemikan diaconojmej

⁸ Ijkonsan nō diaconojmej† makiye'itakan; amo matakajkayawakan, amo matawanakan, amo makinekikan tachte'tom̄in.

⁹ Makichijtokan ken kijtowa itájtōl Dios, iwān makimatitokan ipan iyalmajmej iga ayo' kichijtokej yej ayēkti.

¹⁰ Achto mamō-ita siga ye'nemij, ijkón wel moch̄iwaskej diácono siga kiyē'itaj.

¹¹ Ijkonsan nō siwatkej maye'nemikan iga makiye'itakan, amo matapopowakan, iwān amo makich̄iwakan yej ayēkti siga ijkón kineki iyalmajmej iwān nochipa matawelnemikan.

¹² Diaconojmej makipiakan sesan isiwamej, iwān wel makich̄iwa iga maye'nemikan ipilowan iwān nochi yej ono' ichamej.

¹³ Iga diaconojmej yej kiyē'ch̄iwaj itekipánōl, ye'tajtōskej iga yejemej, iwān sekin máj wel kitajtōlkakiskej kuá' kipowaskej ken iga moconfiarowaj ipan Cristo Jesús.

¹⁴ Nimitzijkuilowiliá in̄in ama'; e' ayá' wejkatís niaj nimitzitati

¹⁵ e' siga awel niman̄in nimitzpaxalowil̄iti, in̄an tikmátiya ken iga matiye'nemikan tejemej yej ipilowan Dios yej isato'; ken tikijtowaj, nochi yej tiktokaj Dios. Tejemen tikijtowaj iwān tikmanawíaj yej melá' nokta.

Ken mochij kuá' onokoya Jesús

¹⁶ Tikmela'matij iga in̄in yej aya momatiá, yej ticredowaj pox yeṭti:

Dios wālawaj ken sē taga';

IyEspíritoj Dios kinojma-ijtoj iga ayí' kichij yej ayēkti,

† 3:8 3:8 Xikita glosario "Diácono wan diaconisa".

iwán angelejmej‡ kitakej,
 iwán noyan ipan paismej mopowa',
 iwán noyan ipan inin tajli kicredojkej,
 iwán tejkaj sej ipan cielo.

4

Yej yawij kikajtewatij iga moconfiarowaj ipan Dios

¹ IyEspíritoj Dios kinojma-ijtowa iga kuə' ay'ya wejka iga wi' toTeško, sekin yawij kikajtewatij iga kitokaj Dios, iwán kitokaskej małespiritomej yej takajkayawaj wən yej tamachtiaj ken Tzitzimi' kineki.

² Kitajtolkuiskej yej nésiki' kitokaj Dios, siempa nemi takajkayawaj, este ay'ya momachiliaj ipan iyalmajmej iga ayompa nemij.

³ Yejemən tamachtiskej iga ayéktiki' mamonamiktulo, iwán ay'yaki' mamokua sekin tákual. E' Dios kichij nochi yej wel mokua, iwán matikmakakan gracias iga inón tákual tonochin yej timoconfiarowaj ipan yéj, wən tikixmatij kén nokta tamachtia itajtöl.

⁴ Iga nochi yej Dios kichij yékti iwán awel tikijtoskej iga ayékti, sino que wel tikujaj, e' achto matikmakakan gracias Dios.

⁵ Iga yej Dios kijtoj iwán iga tikmakaj gracias Dios, yéktiya iga mokua.

Pablo kinonotza Timoteo

⁶ Siga inin tiknextilia toknimej, tiye'tekipanoj iga Jesucristo, siga timomachtia wən tikchiwa ken kijtowa ye'tajtöl, inón kenkuə' tiye'takua.

⁷ Amo xiknakasmaka xeto'tatapowalis yej tága'pa kijtowa. Majwa' xikchijto ken Dios kineki.

⁸ Yékti iga xikchiwa ejercicio, e' máj yékti iga xikchijto ken Dios kineki, inón mitzpaləwia ipan inin tajli iwán nō kuə' tonos kan ono' Dios.

⁹ Inin sí ijkonya nokta, iwán yékti iga inochi makicredo.

¹⁰ Inón iga anisiawij iga titekipanowaj wən te-iknochiwaj iga timoconfiarowaj ipan Dios yej isato' yej kisalvarowa nochi gente, e' máj kisalvarowa yej kicredowaj ipan.

¹¹ Xitanextili inin yej nimitzijlij iwán xitatekimaka iga mamochiwa.

¹² Amo agaj mamitzalimpamati iga aya tiyolej; majwa' wel ipan tej mamixkujikan ken iga titajtowa, ken iga tinemi, ken iga tite-ijknin, tiyolyamani', ken iga timoconfiarowa pan Dios wən iga ateyi nité yej ayékti ipan moalmaj.

‡ 3:16 3:16 Xikita glosario "Ángel".

13 Mieĵ násiso' ompiga, xikleerowilijto itájtɔl Dios tokniwan, xiknonotzakan iwán xikmachtikan.

14 Amo kikelkawa iga pastormeĵ mitztalilijkej imameĵ pan motzontekon kuá' Dios kitajtolmakakeĵ, iwán kijtojkej iga Dios mitzpalewiá iga xikchiwa motekipánɔl.

15 Nochipa xikchijto yeĵ nimitzijliá, iga nochi makita iga tikchijtiá ken Dios kineki.

16 Xikita ken iga tinemi iwán ken iga titamachtiá, iwán ijkón xikchijto, siga ijkón tikchiwa, timomanawĵĵ, iwán no momanawiskeĵ yeĵ mitzkakiskeĵ.

5

Kén iga se maye'nemi iyixtaj tokniwan

1 Se totajwéĵ yeĵ kicredowa Cristo, siga ayompa kichiwa, amo xikajajwa; majwa' xiknonotza ken tikchiwaya siga tiknonotzaya motaj, iwán chokomeĵ xikita ken mokniwan.

2 Toy'elamatkej xikita ken moye', iwán takomeĵ ken tikita mosiwa-ikniwan, amo xikejlamikili yeĵ ayekti.

3 Xikpalewi siwa' yeĵ mi'ya iwéĵ, yeĵ ayagaj kipalewiá.

4 E' siga se yeĵ wewejmi'ya, kipiá ipilowan o inieĵtoĵmeĵ, inimeĵ achto yeĵ makipalewikán iyemeĵ, iga ijkón kenkuá' kikuepaj iga moskaltijkej, ijkón yekti iwán kiye'ita Dios.

5 E' yeĵ mi'ya iwéĵ, iwán kawi'ya nokta iselti, inón kisentaliá iyalmaj ipan Dios, semilwi' wan tayowakan kitenewiá Dios.

6 E' yeĵ mi'ya iwéĵ iwán moyolpolojto' ipan yeĵ kuajkuan-tas yejsan kineki iyalmaj, inonwa' kenkuá' mikto' maleĵ iga isato'.

7 Inón iga xitanonotza ipan inimeĵ yeĵ nimitzijlij iga amo agaj makipopowakan.

8 Si agaj ayá' kipalewiá yeĵ de ifamliajpa, inón ayá' nemi kichiwa ken kijtowa Dios, iwán mochiwa majya sej que yeĵ ayá' kicredojto' Dios.

9 Xikijkuilokán ipan ama' itokameĵ yeĵ mi'ya iwéĵ, yejsan kipiá sesenta iyañoĵ o máĵ, iwán yeĵ sesan iwéĵ kipiá'.

10 Yeĵ momati iga kichij yeĵ yekti, kiye'iskaltij ipilowan, komemawij ichan yeĵ kipaxalowiliáj, kijixxipaga' tokniĵmeĵ yeĵ kicredojtokej Dios, kiyolchikaj yeĵ moknomatij iwán kiyolmá' iga kichij nochi yeĵ yekti.

11 E' yeĵ mi'ya iwéĵ yeĵ aya kipiá inin edad, amo xikijkuilo itoká', amo santá' ipan iyalmaj kinekis sej mamonamikti, wan ijkón kelkawas iga kitoka Cristo,

* 5:9 5:9 O ayá' kixima' iwéĵ.

12 iwán ijkón kichíwa yej ayękti iga kikajtęwa ken achto moconfiarowaya ipan Cristo.†

13 Iwán nō nentinemi ipan cada kajli, ay' kiyōlmaka tę kichíwa, ayěj san iga inón, sino que tapopojtinemi, iwán tatentemowa iwán kijtowa yej ayá' kajasi iga mamō-ijto.

14 Nikneki iga yej wewejmikikej mamonamiktikan, makipiakan ipilowan, matakuidarokan ichamej, ijkón awel temalijliáj yej te-ijiya.

15 Sekin wiudajmej mopoipolójkeja iwán kitokákeja iyojwi Tzitzimi'.

16 Si agaj yej kicredojo' Dios kipiá ichan se isiwa-iknín yej mi'ya iwěj, yěj makimakato tę kipolowa, amo tokniwan yej kicredojoke' Dios makimakatokan, ijkón tokniwan wel kipelewíaj yej ay'ya nokta kipiá a' kipelewíá.

17 Pastormej yej kiyę'ojkuiltiáj tokniwan, kajasi iga pox makiye'itakan, mamō-ita ijkón yej tekipanowaj iga kipowaj iwán tamachtíaj ipan itájtōl Dios.

18 Iga ijkín kijtowa itájtōl Dios: "Amo xikten-ilpi toro kuá' nemi koya trigo iga iyikxi." Ijkonsan nō: "Yej tekipanowa kajasi iga makixtawakan."

19 Amo xiktajtōlkuili yej kitełwiá se pastor siga yej tatelwiá ayá' nemi iwán ome o eyi yej nō kinojma-itakej yej mochij.

20 E' siga se pastor kichijto' yej ayękti, xiknonotza iyixtaj toknimej yej kitokaj toTęko iga maye'nemi, iga ijkón sekin nō mamajmawikan iga amo makichíwakan yej ayękti.

21 Nimitzijliá iyixtaj Dios, iwán iyixtaj Jesucristo iwán iyixtaj iyangelejmej yej Dios kitapejpen, iga xikchíwa kensan nimitzijlij. Kuá' titajuzgarowa amo sesan xikyę'ita.

22 Kuá' tiktapejpena se taga' iga matekipano iga Dios, amo xiktali moma' ipan itzontekon iga ti-oradowa siga ayá' tikmati ken iga nemi. Amo santá' ayá' ye'nemi, iwán kijoskej iga tikyę'ita yej kichijto'. Nochipa xikchíwa yej yękti.

23 Iga ayá' tiyę'ijtiyoj, amo á'tisan xikonito, nō xikoni alín vino.

24 Ono' sekin yej neši iga kichijtoke' yej ayękti malej iga aya agaj kijuzgarowaj, e' ono' sekin yej aya neši siga kichijtoke' yej ayękti, inón nešiti kuá' Dios yawi tajuzgaroti.

25 Ijkonsan nō ono' sekin yej neši iga kichíwaj yej yękti, e' ono' yej kichijto' yej yękti iwán anęsi, e' inón ayá' nochipa iyantos.

† 5:12 5:12 O: iwán ijkón kichíwa yej ayękti iga kikajtęwa ken achto kijtoj iga ay' sej monamiktía iga kitokasan Cristo, iwán ay' kejlamikis iga wewejyowis.

6

1 Inochi tekipanowanimej yej esclavojmej,* makirrespetarokan itekomej, ijkón ayagaj wel kimajlijliá Dios niga wel kijoskej iga ayompa titamachtiáj.

2 Siga se esclavo kipiá iteko yej kicredojo to' Dios, amo iga inón makalimpamati iga no kitoka Dios. Majwa' makiye'chiwili itekipánol iga inón yej nemi kichiwiliá no kitoka Dios iwán makichokili ken iyiknín. Inín xikpowa iwán xitamachti.

Yej kitoka iyojwi Dios mayolpakto ke'ya iga kipiá

3 Siga agaj ayompa tamachtiá, ayéj ken tanextiliá itájtól toTeko Jesucristo, niga ayá' tanextiliá iga matiye'nemikan iyixtaj Dios,

4 ininwa' moweyimati iwán akimati nité. Ininwa' itekiy iga mopoxkuesowa iga san kikaki tejté; iwán ompa pewa iga ta-ixita, kuejkuesiwi iwán kuajkuántasya kijtowa iwán ayá' moconfiarowa ipan agaj,

5 mokuejkuesowa iwán sekin, pox ayompa tajlamiki wan ayá' kixmati ken nokta tanextiliá itájtól Dios. Iwán inimej yej ayompa tamachtiáj, kejlamikij siga tamachtiáj ipan itájtól Dios wel matatanikan. Iwán inómejsa amo ximotoka.

6 Kena, siga se ye'nemi ipan iyojwi Dios, kenkuá' kasi yej poxsan patioj, e' mayolpakto ke'ya iga kipiá.

7 Iga nité ayá' tikujligakej ipan inín tajli, iwán nité ayá' tikujgaskej kuá' timikiskej.

8 Siga tikpiáj totzótzol iwán tikpiáj te tikuj, matiyolpaktókanya.

9 Iga yej motapialjnekij, akijyowíaj kuá' Tzitzimi' kinextiliáj iga makichiwakan yej ayekti, wan wetzij ipan itrampaj. Kiyoltilanaj xeto'nemilis yej tapojpolowa, iwán ipan inón mia' mopojsolowaj.

10 Kuá' se kipoxpianeki tomín, ómpaya pewa iga kichíwa mia' yej ajayekti. Iwán ono' sekin iga kipoxpianekij tomín, kikajtéwaja iyojwi Dios, iwán imatikámejsan pox moknochíwaj.

Amo mamosemaka yej kitoka Cristo

11 E' tej Timoteo yej tiktoka Dios, amo ijkón xikchíwa. Xiye'nemi, xikchíwa ken Dios kineki, ximoconfiaro ipan Dios, xite-ijiknín, amo nimanín xikuesiwi iwán xiyolyamani'.

12 Xiktanili nochi yej mitztakuiliá iga xikchíwa ken kineki Dios. Amo xiknempolo yej Dios temaka iga nochipa tonoskej

* 6:1 6:1 Xikita glosario "Esclavo".

íwǎn. Inón iga nokta mitznótza' Dios iwǎn mia' mitzkakikej kuǎ' tikijtoj iga tiktokas Cristo.

¹³ Nimitztekimaka iyixtaj Dios yej kimaka vida nochi yej ono', iwǎn iyixtaj Jesucristo yej kinojma-ijtoj tē itekiyo inǎ' Poncio Pilato,

¹⁴ iga xikchíwa nochi kensan nimitztekimaka iga ni agaj amo mamǎltajto iga tej. Ijkón xikchijto este mawǐki Jesucristo.

¹⁵ Jesucristo yawi wǐtzeti kuǎ' Dios kijtoj. Dios kichíwas inín, iga yéjsan yej Dios yej poxsan kipiá poder. Iwǎn yéj irrey inochi reymej iwǎn iTeko nochi yej mandarowa.

¹⁶ Yéjsan yej ayí' miki iwǎn ono' kan taxotǎlpan kan ayagaj wel kalaki. Ni agaj ayí' kita' niga wel kita. Yéj nochipa mamoweyimatǐlti wǎn nochipa marreinao. Ijkónyawa'.

¹⁷ Xikijli yej motapialiáj ipan inín tajli iga amo mamoweyimatikan, iwǎn amo mamocofiarokan ipan yej kipiáj iga inonwa' támisan. Majwa' mamocofiarokan ipan Dios yej isato', yej tepoxmaka yej tepolowa iga matiye'onokan.

¹⁸ Xikijlikan iga makichíwakán yej yekti, iga ijkón kichíwaskej, majya sej que iga makipiakan tomín. Iwǎn kuǎ' agaj kitajtaniliáj tejté inomej yej motapialiáj, mapakikan iga wel kipalewiáj iyikniwǎn. Iwǎn yej itatkimej, achi makimajmakakan sekin.

¹⁹ Iga ijkón kipalewiáj iyiknimej, Dios nō kipalewíj yeje-mej iwǎn onoskej nochipa iwǎn.

Pablo monawatiá wǎn Timoteo

²⁰ Timoteo, xikchíwa yej Dios mitztekimá'. Amo xiknakasmaka xeto'tájtōl yej ayá' mitzpalēwiá, amo ximotēnkǐtzkǐkan iwǎn inomej yej momachíliáj iga poxsan tajtōlmatij, iga yejemej akimatij nité.

²¹ Sekin yej kitokaj inōmpa tamatilis kikajtēwaj iyojwi Dios.

Dios mamitzyolchikawa. Ijkónyawa'.

Ómeya ama' yej San Pablo kijkuilowilij Timoteo

Pablo kijkuilowiliá Timoteo

¹ Nej niPablo, iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj, se yej yéj kititan, iga ijkón kine' Dios. Yéj kįtoja iga tesalvarowa iga tisetitokej iwán Cristo Jesús.

² Timoteo yej ken tinopiltzin, nimitzpozneki, nimitzi-
jkuilowiliá inin ama' iwán nikneki xiye'ono. Dios yej toTaj
iwán toTeko Jesucristo mamitzikneli iwán makichıwa iga
xono tamelá.

Mopowa itájtól Cristo

³ Nochipa kuá' nitajtowa wán Dios pan día iwán tay-
owakan, niktajtaniliá iga mamitzpalewi. Nikmaka gra-
cias Dios, yej niktoka ken kitokaya no-ikyapatajmej, iwán
nikmatito' ipan noalmaj iga ayá' nikchijto' yej ayékti.

⁴ Nikejlamiki kuá' tichoga'. Poxsan nimitzitasneki iga
maniyolpaki.

⁵ Nikejlamiki ken iga timomela'confiarowa ipan Dios ken
achto moconfiarojkej moy'elamaj Loida iwán moye' Eunice,
iwán nej nikmati iga tej ijkonsan no timoconfiarowa ipan
Dios.

⁶ Inón iga nimitznoñotza iga amo masejto inón yej Dios
mitzmá' kuá' nimitztalilij noma', iga inón tikchıwas, ken
kuá' tikyakatijtos ti'ti.

⁷ Porque Dios ayá' temá' iyEspíritoj iga matimajmawikan,
sino que iga nochi wel matikchıwakan, iga wel matik-
chokilikan tokñimej iwán wel matiktapejpenakan iga
tikchıwaj yej yékti.

⁸ Amo xipınawa iga tikpowa itájtól toTeko Jesucristo, amo
no xipınawa de nej iga nono' preso iga niktoka toTeko,
majwa' xikijyowi kuá' mitziknochıwaskej iga tikpowa itájtól
toTeko, iga Dios wel mitzpalewıj.

⁹ Dios tesalvaroj iwán tenotza' iga matiye'nemikan iyıxtaj,
ayéj iga tikchıkej yej yékti, sino que teyokanotza' iga
matisetitokan iwán Cristo Jesús. Dios techokilij este kuá'
aya kichıwaya tajli,

¹⁰ e' mela'nesi' iga tepoxchokiliá iga kititan toTeko Jesu-
cristo yej tesalvaroko, yéj kuá' ojpa-isa' kitanilij mikılisti,
iwán iga ye'notıciaj tenextiliá iga wel matonokan nochipa
wán Dios.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

11 Dios neṭalıj iga manimochiwa itaṭitan iga manikmachi yej ayéj judiyojmej inın ye'notıciay yej tasalvařowa.

12 Inón iga nokta ne-iknochiwaj. E' ayá' nipinařawa, iga nikmati ipan a'yéj nimoconfiarowa iwán nikmati iga yéj wel neomemařawıjos miej nikchiwa yej neṭekimá', este inón día kuá' wı' toTęko tajuzgaroki.

13 Xikchijto ijkón ken nimitznętilij, ken tanętiliá itájtol Dios. Amo xikajęwa iga timoconfiarowa ipan Dios iwán xite-ijknın iga tişętitokej ipan Jesucristo.

14 IyEspıritoj Dios yej ono' tořan mamitzpalewi iga xitamachti kensan kijtowa itájtol Dios.

15 Tikmátiya iga inochi tokniņej de estado de Asia neřakajajęjeja, sekin de yejemej, Figelo iwán Hermógenes.

16 Dios makikneři Onesıforo, isiwa' iwán ipilowař, iga yéj mia' vej neyolchikawako iwán ayá' pınařawa' iga nipreşojtito'.

17 Mařwa' kuá' asi' nigaj Roma, neṭemowaya nořan este kař ne-asi'.

18 ToTęko makikneři Onesıforo inón día kuá' toTęko tajuzgaroj. Tej tikmátiya iga Onesıforo pořsan teřpalewiј kuá' tonoyaj altepe' Eřeso.

2

Se yej kitoka Jesucristo mamochiwa ken ye'soldadoj

1 Timoteo yej ken tinopiltzın,* xikejlařmiki iga mitzikneřiá Cristo Jesús iga tişętito' iwán, iwán mitzpalewiá iga amo ximoseřmaka ipan iyojwi.

2 Ken tiká' kuá' nitamachtij pan itájtol Dios iyıxtaj mia' tokniwař, ijkonsan no xikmachi sekin yej tikita iga ye'nemij, yej wel no makimachtikař sekin.

3 Inón iga xikijyowi kuá' mitziknochiwaj iga tiktoka Jesucristo, ken kichiwa se ye'soldadoj kuá' tekipanowa.

4 Iga se soldado kuá' tekipanojto', awal kichiwa se' tekipánol, iga kineki makichijto yejsan kitekimakaj.

5 Ijkonsan no se yej motalowa, awal kitaniá siga ayá' kichiwa ken ono' pan reglamento iga motalolo.

6 No yej poř tekipanowa ipan miřli, kajasi iga yéj achto makikua yej kipixka.

7 Xikejlařto inın yej nimitzijlij, iwán toTęko yawi mitzpalewiři iga xikmati te kijtojneki.

8 Ayı' xikeřkawa Jesucristo yej wařaj ipan teřajweweј ikyapa rey David. Jesucristo ojpa-isa' sej kař miktoya; inónyawa' in ye'notıciay yej nikpowa nořan.

* 2:1 2:1 Pablo kita Timoteo ken kuá' ipiltzın iga kinętilij ken iga mamocfiaro ipan Cristo.

⁹ Iga nikipowa in_{in} ye'noticiaj, ne-iknoçhiwaj iw_{an} in_{an} nilpito' iga cadena ken se yej tamiktij; e' itajt_{ol} Dios ayá' ilpito' iga cadena.

¹⁰ In_{on} iga nikijyowiá ku_a' ne-iknoçhiwaj iga nikçokiliá in_{omej} yej Dios kitapejpen. Ijk_{on} yejemej n_o mamos-alvarokan iga setitokej ipan Cristo Jesús iga nochipa maonokan iná' Dios.

¹¹ In_{in}wa' melá' nokta:

Siga timikíkeja w_{an} Cristo, n_o tiawij tisen-onotij w_{an} yéj.

¹² Siga te-iknoçhiwaj, tisenreinaroskej íw_{an}.

Siga tikijtowaj iga ayá' tikixmatij Jesús, yéj n_o yawi kijt_oti iyixtaj Dios iga ayá' te-ixmati.

¹³ Siga tikajtewaj iga tiktokaj Dios, yéj nochipa kichiwaj yej kijtowa,

iga Dios awel motajt_{ol}pata.

Se tekipanowani yej kiye'chiwa itekipánol

¹⁴ Xikejlan_tikan tokniw_{an} yej nimitzijkuilowilij. Iw_{an} iyixtaj toT_eko xikijli iga ayo' mamokuejkuesojtokan itechko tajt_{ol}mej, in_{on} ayagaj kipalewiá, majwa' kipojpolowa yej kikakij.

¹⁵ Xikchiwa iga Dios mamitzita iga tiye'tekipanowa, yej ayagaj wel mitzpinajtiá, yej tiye'tamachtiá ipan itajt_{ol} Dios.

¹⁶ Amo xiknakasmaka xeto'tajt_{ol}mej yej atepalewiá, iga yej ijk_{on} tajtowaj, poxsan kichijtiawij komati yej ay_ekti.

¹⁷ Iga ijk_{on} tanextiliáj mochiwa ken se kókol yej ayí' pajtis. Ijk_{on} kichijkej Himeneo iw_{an} Fileto.

¹⁸ Yejemen kikajtéjkeja yej nokta tanextiliá itajt_{ol} Dios iw_{an} kijtowaj iga yej miktokej ojpa-isákeja. Iw_{an} sekin yej kicredowaj inimej, ay'ya kojasiy kén iga mamoonfiarokan ipan Cristo.

¹⁹ E' itajt_{ol} Dios ayá' mopata, ken se weyi te' yej ayá' molina, iw_{an} ompa ijk_{in} ikuilijto': "ToT_eko kixmati nochi yej yéj itatki"; w_{an}: "Nochi yej kiweyimatiltiá itoka' Cristo, makikajtewa iga kichiwaj yej ay_ekti."

²⁰ Ipan se weyi kajli ayá' ono'san traste de oro iw_{an} plata, n_o ono' de kuawi' iw_{an} de konsoki', e' yej máj patiyoj mochijchimi ku_a'san witzej yej paxalowaj, iw_{an} ono' traste yej nochipa mochijchinto'.

²¹ Siga tejemej ayá' tikchiwaj yej ay_ekti, tonoskej ken tejté yej pox patiyoj yej toT_eko wel kitapejpena, w_{an} wel tekuis iga makichiwaj w_{an} tejemej ken yéj kiye'ita.

²² Nikeman amo mamitzyo_ltilana iga xikchiwa yej ay_ekti, yej ken chokomej kinekij makichiwakan. Xiktoka ye'o_{jt}i, ximoconfiaro ipan Dios, xikçokili tokniw_{an}, iw_{an} xono

tamelá. Xiksenweyimatiltikan toTeko iwán inomej yej yolchipaktikej.

²³ Amo xiknakasmaka xeto'tájtól yej atepalewiá, tikmátiya iga ómpaya pewa iga mokuejkuesolo.

²⁴ Yej tekipanowa iga toTeko Dios awel mamokuesojtinemi, majwa' mate-ijiknjin, wel matamachti iwán amo nimanjn makuejkuesiwi.

²⁵ Tamelá xiknonotza yej ayompa tamachtiáj, anka ijkón, siga Dios kineki, wel moyolpataskej iwán kimatiskej ken nokta tanextiliá itájtól Dios.

²⁶ Tzitzimi' ken kilpitokej yejemen iga kichijtokej yej ayękti ken yej kineki, e' Dios wel kipalewiáj iga maxitomikan.

3

Kén nemiskej la gente kuá' ay'ya wejka iga wi' toTeko

¹ Nq xikmati iga kuá' ay'ya wejka wj' toTeko, poxsan mochawas yej ayękti.

² Onoskej yej imatikámejsan monekij, onoskej yej kinekij makipoxpiakan tomjn, onoskej yej moweyimatij iwán mokichmatij. Onoskej yej kimajlijlskej Dios, onoskej yej akichawaskej ken kitekimakaj itajmej, onoskej yej ayá' taagradeceroskej iwán yej akicredoskej Dios.

³ Onoskej yej ayá' ta-ikneljskej niga tachokiljskej, onoskej yej tapopowaskej, onoskej yej awel kikajtewaskej iga kichijwaj yej ayękti, onoskej yej pox ta-ijiyaskej iwán kijiyaskej yej yękti.

⁴ Onoskej yej kikajkayawaskej iyamigojmej, onoskej yej atamajmawiljskej, onoskej yej moweyimatiskej, onoskej yej máj kichijwasnekiskej ken yejemej kinekij, ayejpa yej Dios kineki.

⁵ Onoskej yej nésiski' moconfiarowaj ipan Dios, e' ken iga nemiskej anęsi siga kitokaj Dios.

Iwán inomej amo timotokas.

⁶ Inomej tajtaga' paxalojtinemij iwán kikajkayawaj siwatkej yej ayá' ye'nemij. Inomej siwatkej kiyoltilantokej iga kichijwasnekij yej ajayękti,

⁷ nochipa kikakisnekij yej se'pa iga tamachtiáj, e' ayí' kimela'matij ken tanextiliá itájtól Dios.

⁸ Kensan Janes iwán Jambres yej brojojmej yej yajkij icontraj Moisés,* ijkonsan nq inimej yej ayompa tamachtiáj onokej icontraj ken nokta tanextiliá itájtól Dios. Ipan iyalmajmej kejlantókejsan iga kichijwaj yej ayękti iwán ay'ya kajasij iga matamachtikan itájtól Dios.

* 3:8 3:8 Ex 7:11

⁹ E' awel máj takajkayajtoskej, porque nochi yawi kimatiti iga yejemej ayompa kichijtokej, ijkón ken momati' iga Janes iwán Jambres takajkayajkej.

Pablo kijliá Timoteo yej makichíwa

¹⁰ E' tej tikchíwa kensan timixkuítij pan nej, ken nitamachtiá, ken ninemi, yej nikchíwasneki, ken iga nimoconfiarowa ipan Cristo, ken iga ayá' nimanín nikuesiwi, ken iga nikchokiliá tokniwan iwán ken iga nochi nikijyowiá

¹¹ kuá' nepresojwiayaj iga ne-iknochíwaj. Tikmati ken iga ne-iknochijkej ipan altepemej Antioquia, Iconio iwán Listra;† e' toTeko noyan nemanawij.

¹² Nochi yej kinekij maye'nemikan ken kineki Cristo Jesús, yawij kiknochíwatij.

¹³ E' yej kichíwaj yej ayekti iwán ayompa tamachtiáj, ayá' ye'kisaskej, iga kuá' takajkayawaj, yejemen nq mokajkayawaj.

¹⁴ E' tej, xikchijto ijkón ken mitznextilijkej iwán ticređoj. Tej tikmati a'yéj mitzmachtij,

¹⁵ iwán tikixmati' itájtól Dios este kuá' aya tiyolej. Inón tájtól wel tenextiliá ken iga wel timosalvarowaj iga timoconfiarowaj ipan Cristo Jesús.

¹⁶ Inochi itájtól Dios, inonwa' Dios nokta kitajtólma' yej kikuilojkej, iwán wel iga titamachtiáj, wel titanonotzaj, iwán wel tiknextiliáj sekin iga mamoyolpatakan iwán tenextiliá ken iga matiye'nemikan.‡

¹⁷ Ijkón, siga se yej kitoka Dios momachtiá itájtól wan kichíwa ken kijtowa, wel kichíwa inochi yej Dios kineki, nochi nokta yej yekti.

4

¹ Nimitztekimaka iyixtaj Dios iwán toTeko Jesucristo yej wí' ken se rey iga kijuzgaroki yej isatokej iwán yej miktokej,

² iga xikpowa inín ye'noticiaj de Jesucristo; xikpowili yej mitzkakisnekij, e' nq xikpowili yej ayá' mitzkakisnekij. Xikyolyamana yej ayompa nemi, xikijli iga mamoyolpata. Xitanonotza tamelá iwán xitamachti itájtól Dios.

³ Iga yawi wízteti kuá' ay'ya kikakisnekiskej ye'tamachtilis; majwa' kitemoskej mia' yej tamachtiáj iga makimachtikan ken yejemejpa kikakisnekij.

⁴ Kikajtewaskej ken nokta tanextiliá itájtól Dios iwán kinakasmakaskej namolkuentojmej.

⁵ E' tej nochipa xiye'tajlanto. Xikijyowi kuá' mitzi-knochíwaj. Xikpojto ye'noticiaj kén iga Jesucristo

tasalvarowa iwán xikyē'chīwa motekipánol yej toTēko mitzmá'.

⁶ Nej ay'ya ke' poliwi iga yáwija nēmiktītij; nimochīwas ken tikita sē ofrenda iga Dios.

⁷ Niktanilij nochi yej nētzakuliāya iga manikchīwa ken kineki Dios. Tami'ya notekipánol ipan iyojwi Dios. Ayá' nikajtej iga nimoconfiaroj ipan Cristo.

⁸ Nikmati iga ipan cielo toTēko nēmakas yej yēkti* iga nikchij ken yéj nētekimá'. Nēmakas toTēko yej taye'juzgarowa inón día kuá' tajuzgaroj. E' ayéj nejsan nēmakas, nō kimakaskej yej kichixtokej iga magui' mawīkiya.

Pablo kijliá Timoteo yej makichīwa

⁹ Amo mawejkati iga xine-itaki,

¹⁰ iga Demas nēkajtej iga máj kine' yej ono' ipan inín tajli, iwán yajki áltepe' Tesalónica. Crescente yajki ipan estado de Galacia, Tito yajki ipan estado de Dalmacia.

¹¹ Isēlti Lucas nigaj ono' nowan. Kuá' tiwī', xiktemo Marcos iga mawīki nō, porque wel nepalēwij ipan notekipánol.

¹² Tíquico niktītan áltepe' Éfeso.

¹³ Kuá' tiwī', achi ompa xinēwajliguili nokapaj de tzótzol yej nikajtej áltepe' Troas chan Carpo; nō xinēwajliguili kimilqlamamej† kan ijijkuilijto' itájtōl Dios, e' máj nikneki kimilqlkuetaxmej kan ijijkuilijto' itájtōl Dios.

¹⁴ Alejandro, yej tekipanowa iga kichīwa kuajkuantas iga tepos, poxsan nēchīwilij yej ayēkti, e' kensan nēchīwilij, yawi kitati iwán toTēko.

¹⁵ Kuidáj nō Alejandro mitzchīwiliá tejté, iga yéj kijiya kén iga nejemen nitamachtijkej itájtōl Dios.

¹⁶ Kuá' achto nimotajtowilij iyixtaj tekiwajmej, ayagaj nētajtowilij; nochi nēsenkokajtejkej. Malej ijkón, Dios makiknelikan yej nēsenkokajtejkej.

¹⁷ E' toTēko nepalēwij iwán neyolchikaj, ijkón iga wel nikpowa' inín yē'noticiaj yej tasalvarowa, iga makikakikan inomej yej ayéj judiyojmej. Iwán Dios nēmanawij iga amo manēkua tēkuani.

¹⁸ ToTēko nēmanawij ipan inochi yej ayēkti, iwán nēwīgas kan yéj ono' ipan cielo. ¡ToTēko mamoweyimatīlti nochipa! Ijkónyawa'.

Pablo monawatiá iwán kitajtaniliá toTēko iga maye'onolo

¹⁹ Ompa xinēsaludarowili Prisca, Aquila iwán Onesíforo, isiwa' iwán ipilowan.

* 4:8 4:8 "Yej yēkti"; español "corona". Xikita glosario "Corona". † 4:13 4:13 Xikita glosario "Kimilqlama".

²⁰ Erasto kawi' altepe' Corinto, iwán Tróximo menfermaroj wán nikajtej altepe' Mileto.

²¹ Nikneki xiwiki kuá' aya sektajtiá. Mitzsaludarowaj Eubulo, Pudente, Lino, Claudia iwán inochi tokniwán yej kicredojskeje Cristo.

²² ToTeko Jesucristo maono mowan, iwán Dios mamitzyolchikawakan amonochin. Ijkónyawa'.

Ama' yej San Pablo kijkuilowilij Tito

Pablo kijkuilowiliá Tito

¹ Nej niPablo, itekipanowaní Dios iwán nej nõ iyapóstoł* Jesucristo, ken tikijtowaj nej se yej yéj kitítan. Neýtitan iga manikpowili itájtól inomej yej yéj kitapejpen iga mamoonfiarokan ipan yéj iwán makimela'ixmatikan iyojwi toTeko.

² Ijkón makimatikan iga keman wel nochipa onoskej wán Dios. Dios ayá' takajkayawa, iwán este kuá' aya ono' inín tajli, kįtoja iga yej moconfiarowaj ipan yéj, nochipa onoskej iwán.

³ Inán nokta, kuá' Dios yej tesalvarowa kine', nenextilij itájtól iwán netekimá' iga manikpowa.

⁴ Tito, yej ken tinomela'piltzın iga nõ timoonfiarowa ipan Dios, nimitzijkuilowiliá inín ama'. Nikneki iga Dios yej toTaj iwán toTeko Jesucristo yej tesalvarowa, mamitzyolchikawa, mamitzikneli iwán makichıwa iga xono tamelá.

Tekipánol yej Tito makichıwa Creta

⁵ Nimitzkajtej ipan tajkótal† yej itoká' Creta iga xikchıwa yej aya mochıwaya, iwán iga xiktapejpena ipan sejsé altepe' tajtaga' iga xiktalı iga mamochıwakan ancianojmej,‡ ijkón ken nimitzijlij.

⁶ Se anciano maye'nemi iga amo makipopowakan. Makipiá sesan isiwa', iwán ipilowan makicredoxtokan Dios iwán nochi makimatikan iga ye'nemij wán tacredowaj.

⁷ Se pastor§ Dios kitalıá iga makitzto iga maye'onokan yej kitokaj Cristo. Inón pastor maye'nemi, amo mayoltakuakti', amo makuejkuesiwi, amo matawana, amo matakuejkueso iwán amo makineki tomın yej ayompa motanıá.

⁸ Majwa' nochipa makomemawi ichan yej kipaxalowiliáj, makichıwa yej yekti, makimati katiapa yej yekti iwán yej ayekti, maye'nemi, amo makichıwa yej ayekti, wel mamoyoltakuawili iga amo makichıwa yej ayekti.

⁹ Nochipa makichıwa ken tanextiliá itájtól Dios kensan nejemen niknextilijkej. Ijkón wel makipalewi sekin iga kimachtıá inón tájtól, iwán makiyolyamana yej kimalıjliá itájtól Dios.

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol". † 1:5 1:5 Xikita glosario "Tajkótal o Isla".

‡ 1:5 1:5 Xikita glosario "Anciano". § 1:7 1:7 Pastor: xikita glosario "Obispo".

10 Porque ono' mia' yej ayá' tacredowaj, ken sekin judiyojmej* yej ayompa tamachtiáj iwán takajkayawaj.

11 Inomej xikijlikan iga ay' matamachtikan. Iga tamachtiáj kansan makitanikan tomin iwán este kipojpolowaj mia' tetajmej, teyemej wan tepilowan.

12 Se yej chantitoya ipansan inon tajkotal Creta yej kiprofetajmatij,† ijkın kijlij yej de yejémejpasan: “Yej ichamej Creta pox takajkayawaj, malojmej, pox takuaj iwán até kichiwaj.”

13 Iwán ompaya ken kijtoj; inon iga poxsan xikajajwakan yej ayompa tamachtiá iga maye'nemikan ipan iyojwi Dios.

14 Amo makikakisnekikan cuento yej motenchiwapa yej sekin judiyojmej tanextiliáj, niga xikchiwakan ken tateki-makaj inomej yej ayá' kichiwaj ken kijtowa itajtól Dios.

15 Se yej ayí' kejlanto' yej ajayekti, iga yéj nochi yekti; e' iga yej ayá' kicredowa Cristo iwán kuajkuantas yej ayekti kejlanto', iga yéj ateyi nité yej yekti, iga ipan itzontekon kejlanto'san yej ajayekti, este ay'ya momachiliá ipan iyalmaj iga ayompa nemi.

16 Kijtowaj iga kixmatij Dios, e' ken iga nemij nesij iga ayá' kicredojtokej Dios, iga ta-ijiyaj, ayá' tacredowaj, iwán awel kichiwaj yej yekti.

2

Kén iga matamachti Tito

1 Tito, xitamachti ijkonsan ken tanextiliá itajtól Dios.

2 Wewetkej maye'tajlantokan, maye'nemikan iga sekin makiye'itakan iwán makimatikan katiá yej yekti wan katiá yej ayekti, mamocnifarojtokan ipan Dios, mate-ijikniwan iwán amo nimanin makuesiwikan.

3 Ijkonsan no toy'elamatkej, maye'nemikan, amo matapopojtinemikan niga matawanakan. Wel ipan yejemen mamixkujikan sekin,

4 iga makinextilikan siwatkej yej aya ilamatkej ken iga makinekikan iwewejmej iwán ipilowan.

5 No makinextilikan iga maye'tajlantokan, maye'nemikan, mataye'cuidarokan ichamej, mate-ijikniwan, makicredokan iwewejmej, iga amo agaj mamaltajto iga itajtól Dios.

6 Ijkonsan no xiknonotza chokomej iwán takomej iga maye'tajlantokan iga amo makichiwakan yej ayekti.

* **1:10 1:10** Anka inimej judiyojmej tamachtiayaj iga yej kitoka Cristo no mamocircuncidaro, yejemen kijliayaj “el partido de la circuncisión”. Xikita glosario “Circuncisión”. † **1:12 1:12** Xikita glosario “Profeta”.

⁷ Ipan tej nochi mamixkujtikan ipan yej tikchjwa. Kuá' titamachtíá, manesi iga yej nemi tikjtowa melá' nokta iga tikchijto' ken tikjtowa.

⁸ Xiye'tatapowa iga amo agaj makijto iga ayompa tita-machtíá. Ijkón siga agaj mitzpopowa, mopinajtij iwán awel temalijliskej.

⁹ Xiknoqotza yej esclavojmej* iga makichiwakan ken kitekimakaj itekomej; mate-ijiknimej iwán amo matatenkuepilikan.

¹⁰ Amo matachtekikan, majwa' maye'nemikan, iga ipan yejemej nochi makita iga yej titamachtíá kén iga Dios tesalvarowa, poxsan yejkti.

¹¹ Iga Dios tenextilij iga poxsan teneki, iwán kisalvaroko nochi gente.

¹² Dios tenextiliá iga matikajtewakan nochi yej ayekti iwán yej teyoltilana ipan inín tajli, iwán matiye'tajlantokan, matiye'nemikan wan nochipa matiktemokan Dios miej tonokej ipan inín tajli.

¹³ No tenextiliá iga matipaktokan iga tikchixtokej mamochjwa yej Dios kijtoj iga kichjwas, iga wí' toDios yej poxsan kipiá poder, Jesucristo yej tesalvarowa.

¹⁴ Yéj motemá' iga mi' iga tejemej iga tesalvaroj iga tikchijtoyaj inochi yej ayekti, iwán teperdonarowilij yej tikchijkej yej ayekti, iga matimochiwakan itatki, iwán nochipa matikchijtokan yej yejkti.

¹⁵ Ininwa' in yej xitanextili. Xikanimaro yej mose-makasneki iwán xikajajwa yej ayompa nemi, iga mitztalkej iga ximandaro. Amo xikchjwa yej ayekti iga amo agaj mamitzalimpamati.

3

Ken makichiwakan yej kitokaj Cristo

¹ Xikejlanťikan toknimej iga makichiwakan ken tatekimakaj nochi tekiwajmej kajkan mandarowaj, iwán makiyolmakatokan iga makichiwakan nochi yej yejkti.

² Toknimej ni agaj amo matapopowa, tamelá manemikan iwán mate-ijiknimej, amo mamoweyimatikan kuá' agaj iwán tatapowaj.

³ Tejemej no kuá' aya tiktokayaj Cristo ijkón no tikchjwayaj, ayompa titajlamikiáj, ayá' tikchjwayaj ken tetekimakayaj, iwán tiktekichijtoyaj nochi yej teyoltilana yej ayekti iwán yej kiye'matiltiá toalmaj. Tikchijtoyaj yej ayekti iwán tita-ixitayaj. Te-ijiyayaj iwán timosepan-ijiyayaj.

* 2:9 2:9 Xikita glosario "Esclavo".

⁴ E' Dios yej tasalvarowa tenextilij iga te-iknelij iwán kichokiliá nochi gente.

⁵ Dios tesalvaroj, ayéj iga tikchijkej tejté yej yékti, sino que iga te-iknelij. Kuá' tesalvaroj, teewiltelij yej tikchijkej yej ayékti iga wel mati-ojpanacerokan, iwán iyEspíritoj Dios kichij iga wel matipewakan iga matinemikan ipan iyojwi.

⁶ Dios kititan Jesucristo yej iPiltzın yej tesalvarowa iga nochipa matikpiakan iyEspíritoj.

⁷ Dios tēchokilij wān tēyē'ita malej iga kajasi iga matecastigaro. Inán tikmatij iga tiawij tonotij nochipa wān Dios.

⁸ Inín tájtōl sí, melá' nokta. Nikneki poxsan xikteki-machtikan yej kicredojtoker Dios iga ijkón makichijtoker yej yékti. Inimej tájtōl sí, pox yékti iwán kipalewiá nochi.

⁹ E' amo xiknakasmaka namoltájtōl yej atepalewiá, niga tatapowalis yej tajtowa de to-ikyapatajmej. Iwán amo ximotenkitzki iga anmokuejkuesowaj iga san iley Moisés, inón atepalewiá ni alín.

¹⁰ Siga agaj kiyoyokatiá tokniwān yej kitokaj Dios, xiknōnōtza, se o ome vej, iwán siga ayá' kipata ken iga nemi, xikixti iga ayo' ximonechkōkan iwān.

¹¹ Ijkón tikmati iga inón taga' kitekichijto' yej ayékti iwán iganajsan monextiá iga ayá' ye'nemi.

Pablo kijliá Tito te makichīwa

¹² Nia nimitztitaniljiti tokni Artemas o Tíquico. Kuá' asis, xikchīwa iga nimanín xine-itati ipan altepe' Nicópolis, iga ompa nia nikawiti kuá' sektaj.

¹³ Xikpalewi Zenas yej tamachtia pan la ley iwán no xikpalewi Apolos, xikmakakan nochi yej kinekiskej ipan ojtī iga amo nitē makichīwilikan falta.

¹⁴ Toknimej yej kitokaj Cristo makimatikan no iga makichīwakan yej yékti iwán makipalewikan toknimej yej kichīwiliáj falta tejté, ijkón ayá' san petz tachixtokej.

Pablo monawatiá

¹⁵ Nochi yej onokej nowān mitszaludarowaj. Xik-saludaro toknimej yej tēchokiliá, yej kitokaj Dios. Dios mamitzyolchikawakan amonochin. Ijkónyawa'.

Ama' yej San Pablo kijkuilowilij Filemón

Pablo kijkuilowiliá Filemón

¹ Nej niPablo yej nipresojtito' iga nikpowa itájtɔl Jesucristo, nimitzijkuilowiliáj inɔn ama' iwán toknɔn Timoteo. Noknɔn Filemón yej nimitzpoxchokiliáj, nimitzijkuilowiliáj tej yej nɔ tikpowa itájtɔl Dios.

² Nɔ nikijkuilowiliáj inochi tokniwɔn yej monechkowaj mochan iga ankiweyimatiltiáj Dios, wɔn nɔ la hermana Apia iwán toknɔn Arquipo yej nɔ tepalewiá iga tikpowaj itájtɔl toTɛko.

³ Dios yej toTaj iwán toTɛko Jesucristo mamitzmakakan yej yekti iga xonokan tamelá.

Kén iga Filemón te-ijknɔn wɔn moconfiarowa ipan Jesús

⁴ Nochipa kuá' nitajtowa wɔn Dios nimitzejlamiki wɔn nikmaka gracias iga tej,

⁵ iga nematiltijkej iga timoconfiarowa iwán tikpoxneki toTɛko Jesús iwán iga tikchokiliá inochi yej moconfiarowaj ipan Dios.

⁶ Niktajtaniliá Dios iga amo xikajtewa iga tikpowa itájtɔl Dios, iga máj xikye'entendero inochi yej yekti yej tikpiáj ipan Cristo Jesús.

⁷ Nipoxpakto' iwán tineyɔlchikawa iga tipoxte-ijknɔn, gracias iga tej noknɔn, yɔlchikajtokej inochi yej kicredojokej Dios.

Pablo kitajtowiliá Onésimo

⁸ Malej anka wel katka nimitztekimakaya tɛ tikchiwas iga nej sɛ itaɕtan Cristo,

⁹ e' máj yekti manimitztajtanili iga san timochokiliáj. Nej Pablo, niwéweja iwán inán nipresojtito' iga nikpowa itájtɔl Cristo Jesús,

¹⁰ achi manimitztajtanili sɛ favor iga Onésimo. Onésimo nikita ken nopiltzɔn iga nigaj kan nipresojtito' niknextilij iga mamocfiaro ipan Cristo.

¹¹ Anka ikya, Onésimo moesclawoj* katka yej ayá' mitz-palewiaya, e' inán kena teservirowa, tej wel mitzpalawij iwán nej nɔ nepalewijto'.

¹² Inón iga inán nimitztitaniliá; xikomemawi ken kuá' nej nemi tineqmemawiá.

* **1:11 1:11** Xikita glosario "Esclavo".

13 Nej niknekiá iga makawi nigaj nowan, iga manepalewi ken kuá' tej nemi tinepalewiá, ken inán iga nipresojtito' iga nikpowa itájtɔl Dios.

14 E' ayá' nikneki manikchiwa nité siga ayá' achto tej tikijtowa, iga inón yej nimitztajtaniá amo manimitztekimácapa, sino que xikchiwa mogana.

15 Anka Onésimo mitzcholowilijka se tiempo, e' inán nochípaya yawi onoti mowan,

16 e' ay'ya ken se esclavo, sino que majya sej que se esclavo; inán kenya se toknɨn yej tikpoxchokiliáj. Nej poxsan nikchokiliá, e' tej máj xikpoxchokili ken agaj yej no kitoka toTeko, amo xikita ken se petz námɔl toknɨn.

17 Siga nej tine-iknɨnmati iga timoconfiarowaj ipan toTeko, xikomemáwiwa' ken kuá' nej nemi tineomemáwiá.

18 Siga tejté mitzchɨwilij o siga tejté mitzichte kilij, nej xinecoabraro.

19 Nej Pablo nikijkuilowa nomatika inimej tájtɔl: “Nej nia nimitzixtawati”,† e' anka wel no nimitzejlantia iga tej no tine deberowa iga nimitznextilij iga tikɨxmati' Cristo.

20 Noknɨn, xinechɨwili inɨn favor yej nimitztajtaniá; xineyolchikawa iga nej moknɨn iga tiksentakaj Cristo.

21 Nimitzijkuilowiliá inɨn ama' wan nikmati iga tinecredoj iwán tikchɨwas majya sej que yej nimitztajtani.

22 No nimitzijliá iga xitaye'tali ipan se cuarto iga nej, porque nej nikmati iga Dios yawi kichɨwati yej ankitajtaniá, iwán Yéj kichɨwas iga nej mania manimitzitatij.

Pablo monawatiá

23 Epafra mitzijliá iga xiye'ono, yéj no nigaj ono' ipan cárcel iga kikɨtzkijkej iga kipowa itájtɔl Cristo Jesús.

24 No mitzijliá iga xiye'ono, Marcos, Aristarco, Demas iwán Lucas yej nepalewiáj iga nikpowaj itájtɔl Dios.

25 Niktajtaniá toTeko Jesucristo iga mamitziknelikan. Ijkónyawa'.

† 1:19 1:19 Neši iga Pablo kijkuiloj inimejsan tájtɔl imatika, anka se tajkuilowani kijkuiloj ipan ama' nochi lo demás yej Pablo kijtojtajki.

Āma' yej mo-ijkuijoj iga judiyojmej yej kitokaj Jesucristo Hebreos

Dios tenotza ipan iPiltzın

¹ Ikyā Dios kitajtolmá' profetajmej* mia' vej iga makinotzakān to-ikyapatajwān, iwān ayá' nochipa iga tájtōl kinotzkej, sino de sēsē'pa.

² E' inān iga ayo' wejka iga nochi tamis, Dios tenotza' ipan Jesús yej iPiltzın. Dios kijtoj iga iPiltzın makichıwa nochi yej ono' pan inın tajli iwān yej ono' ajko, iwān ijkōn Jesús nochi nokta itatki iga Dios kitatkimá'.

³ Ipan Jesús mo-ita ipoder Dios iwān ipan neši ken nokta in Dios, iwān iga ipoder itájtōl kichıwa iga nochi yej ono' wel maonokān. Kuā' Jesús kichija iga Dios wel teperdonarowiliá yej tikchijkej yej ayēkti, motālij ilādoj iyē'mā' Dios kān mandarowa ipan cielo.

TePiltzın máj kipiá poder que angelejmej

⁴ IPiltzın Dios majya sej que angelejmej,† iga Dios kimá' itokā' yej máj kajasi iga mamoweyimati.

⁵ Iwān Dios ayı' kijlij nisé ángel:

Tej tinopiltzın;

āman nej nimitzmá' movıdaj;

iwān se' vej kijtoj:

Nej nimochıwas tetaj iga yéj;

iwān yéj mochıwas tepiltzın iga nej.

⁶ E' kuā' kitıtan isentepiltzın ipan inın tajli, kijtoj:

Nochi iyāngelejmej Dios, makiweyimati Jesús.

⁷ Iwān iga iyāngelejmej, Dios kijtoj:

Nikchıwa ken ejeka' noāngelejmej,

iwān notekipanowanimej wel nikchıwa ken tiwelōn.

⁸ E' Dios kijlij iPiltzın:

Tej tiDios iwān ayı' tamis iga timandarowa;

iwān tej nochi tikye'chıwa iga tirreinarowa.

⁹ Tej tikye'ita yej yekti iwān tikijiya yej ayēkti;

inōn iga Dios, yej moDios, mitztapejpen iga xitagobernaro,

iwān kichij iga máj xiyōlpakto que sekin mokniwān.

¹⁰ Nō kijtoj:

Tej, noTēko, kuā' pēwa' tikchij tajli, tiktālij kajkān matak-sato,

* **1:1 1:1** Xikita glosario "Profeta". † **1:4 1:4** Xikita glosario "Ángel".

iwán nọ tikchij cielo iga moma'.

¹¹ Cielo wán tajli tamiskej, e' tej tonos nochipa.

Nochi inomej wewejtiaskej ken tzótzol;

¹² inomej tikokolochoj ken se tzótzol yej iga timotaajakiáj,

iwán mopatas ijkón ken kuá' agaj motapajpata.

E' tej kensan nochipa tonos,

iga ayí' timikis.

¹³ Dios, nisé ángel ayí' kijlij:

Ximotali iládoj noye'ma' kan nimandarowa, este que maniktali mokxitampa yej mitzijiyaj.

¹⁴ Nochi angelejmej espiritojmej iwán tekipanowaj iga Dios.

Dios kititani iga makipalewikan yej yawij mosalvarotij.

2

Nochipa matikejlantokan iga Dios temanawiá

¹ Inón iga nochipa matikejlantokan ye'noticiaj yej tikakikej iga amo santá' tikisaskej ajachi ajachi ipan ye'ojti.

² Ikyá Dios kitajtolmá' angelejmej iga makijlikan la gente ken makichiwakan iwán ijkón nokta mochij. Tikmatij iga yej akichijkej ken angelejmej kijtojkej, kinkochijkej ken kajasij.

³ ¿Iwán tejemej?, ¿kén iga ayá' te-iknochiwaskkej siga tiknempolowaj yej pox yekti yej tekajtewilij toTeko iga timomanawiaj? ToTeko Jesús áchtosan kipowa' ken iga temanawiá, iwán yej kikakikej, kitakej iga ompay nokta iwán teojpapowilijkej.

⁴ Iwán Dios imatika tanextilij ipan yejemen ga manesi iga melá' yej kipojkej. Dios tanextilij ipan kuajkuantas yej este tamajmájtilsan wán de sese'pa milagrojmej, wán nọ kimajmakakej tokniwan iyEspíritoj Santo kensan yéj kiyé'ita'.

Jesucristo yej temanawiá

⁵ Dios ayá' kitalij angelejmej iga mamandarokan keman ipan inón sé'paya tajli yej onos, de inón yej nemi titajtowaj.

⁶ Majwa' ijkulijto' itájtól Dios, kan a'pa ijkín kijtowa:

¿Té iteki in taga' iga yéj xikejlamiki?

¿Té iteki ipiltzín taga' iga tikneki xikita iga maye'ono?

⁷ Tikchij iga ayá' wejkej iga mamoaalimpamatito máj que angelejmej;

e' tej tikchij iga mamoweyimatilti ken rey,

iwán yéj tiktalij iga makimandaro nochi yej tikchij iga moma'.

⁸ Iwán nochi yej ono' tiktalij iyikxitan iga makimandaro.

Iwán iga Dios nochi kitálij iyikxitan, ayá' kikajtej nité yej amo makimandaro. E' aya asi kuá' tikitastej iga inochi ónosya iyikxitan yéj.

⁹ E' tikitaj Jesús; Dios kichij iga ayá' wejkaj iga kalimpamatikej máj que angelejmej. Iwán Dios iga tepoxchokiliá, kichij iga Jesús mamiki iga nochi tejemen. Inón iga inán moweyimatiltiá ken rey.

¹⁰ Nochi yej tikitaj, itatki Dios, iwán yéj kichij nochi yej ono' iwán kine' iga mia' ipilowán maonokan kan yéj ono'. Inón iga Dios kiye'ita' iga Jesús inewi makichíwa* kuá' kinkochijkej, iga ijkón wel yéj matemánawi tonochin.

¹¹ Jesús kichíwa iga se toknín wel maye'ono iyixtaj Dios. Nochi yej ye'onokej iyixtaj Dios, sesan mochíwaj wán Jesús iga Dios isenTajmej. Iwán Jesús ayá' pináwa iga kijtowa iga iyiknimej yejemen,

¹² Ijkin Jesús kijlij Dios:

Nikpowilij noknimej a'yéj in tej,
iwán nimitztakukilij tatajkoyan kan monechkolo.

¹³ Iwán nō kijtoj:

Nej nimoconfiaroj ipan Dios.

Iwán sej kijtoj:

Nigaj nono' iwán nopilowán yej Dios nemá'.

¹⁴ Tejemen tikpiáj toesyó iwán tonakayo; ijkonsan nō Jesús, nakayoj iwán esyoj ken tejemen. Inón iga kuá' mi', kitánilij Tzitzimi' yej wel katka tamiktiaya.

¹⁵ Kuá' Jesús mi', kimánawij nochi yej nochípaya monomatitoyaj iga majmatoyaj iga yawij mikitij.

¹⁶ Jesúswa' nokta ayá' wálaj kipalewiko angelejmej, majwa' wálaj kimánawikoj ipilowampa Abraham.

¹⁷ Inón iga mochij kensan nokta tejemej, iga wel makichíwa ken Dios kineki iwán mamochíwa ijefej sacerdotejmej yej mata-ikneli iwán mamiki iga ijkón wel kiperdonarowa nochi yej ayekti yej kichíwa la gente.

¹⁸ Iwán ken Jesús kinkochijkej, iwán Tzitzimi' kinekiá iga Jesús makichíwa yej ayekti, inán Jesús wel tepalewiá iwán ijkón tiye'kisaskej kuá' Tzitzimi' te-ijliá iga matikchíwakān yej ayekti.

3

Jesús máj mamoweyimatilti que Moisés

¹ Inón iga nokniwán yej mitztapejpenkej Dios iga ximochíwakān itatki, xikejlamikikān a'yéj Cristo Jesús: Yéj

* **2:10 2:10** Kuá' Jesús mi' ipan cruz kixtaj inewi yej tikchijkej yej ayekti. Jn 19:30

ijęfej sacerdotęjmej, itatitan Dios, yej ípan tiksentalijtokej toalmaj.

² Jesús nochi kichij kensan Dios kine', iwán Dios kitajlij iga mamochiwa sacerdote iga makichiwa itekipánol. Kensan no Moisés yej kipalęwij nochi israelitajmej iga kichij kensan Dios kitekimá'.

³ E' Jesús kajasi iga mamoweyimatilti máj que Moisés, kensan yej kichiwa kajli kajasi iga mamoweyimatilti máj que kajli.

⁴ Nochi kajli agaj kichiwa, e' Dios kichij kuajkuantas, nochi yej ono' pan tajli iwán yej ono' ajko.

⁵ Iwán Moisés yej itekipanowani Dios kichij kensan kitekimakakej iwán kipowilij israelitajmej yej Dios yawi kijłiti kuá' panoj mia' año.

⁶ E' Cristo, yej ipiltzimpa Dios, mandarowa ipan íkal Dios. Tejemejwa' in inón kajli siga timoconfiarowaj ipan yěj iwán siga tipakij miej tikchixtokej iga kęman tęmanawikij.

Mosewiáj ipilowan Dios

⁷ Inón iga ijkın kijtowa iyEspíritoj Dios kan ijkuilijto': Siga aman ankikakij yej Dios mitzijliáj,

⁸ amo ximoyoltakuawilikan ken amo-ikyapatajwan yej kichijkej yej ayękti iga ayá' kitajtólkuikej Dios iga neyokakuejkuesojkej pan desierto.

⁹ Ompa neyokakuejkuesojkej amo-ikyapatajwan, malej iga kitakej nochi yej nikchijtoya cuarenta años iga yejemen.

¹⁰ Inón iga yejemej poxsan nekuesojkej, iwán nikijtoj: "Nochipa yolpolijtinemij, iwán ayá' kinekikej makichiwakan ken nikmachtijkej."

¹¹ Inón iga kuá' nikuejkuesitoya, niknojma-ijtoj: "Ayá' kalakiskej kan mosewiskej nowan."

¹² Nokniwan, amo maono nisę de amejemen yej kiyoltilana yej ayękti iwán makikajęwa iga moconfiarowa ipan Dios yej ayí' mikis.

¹³ Majwa', nochipa ximosepannonotzakan miej aman weljo', iga amo agaj mamotęmaka iga mokajkayawa ipan yej ayękti.

¹⁴ Siga timoconfiarojtoskej kensan achto kuá' timoconfiarojkej este que matimikikan, ijkón sí tisen-onokej iwán Cristo.

¹⁵ Ijkın kijtowa itajtól Dios: Siga aman ankikakij yej Dios mitzijliáj, amo ximoyoltakuawilikan ken amo-ikyapatajwan yej kichijkej yej ayękti iga ayá' kitajtólkuikej Dios iga kiyokakuejkuesojkej Dios ipan desierto.

16 ¿A'yéj in inomej yej kikakikej itájtɔl Dios iwán ayá' kitajtɔlkuikej? Nochi yej Moisés kikixtij Egipto.

17 ¿A' iwán kuejkuesitoya Dios cuarenta años? Inómejsan yej kichijkej yej ayékti iwán mikikej ipan desierto.

18 ¿Iwán a'yéj Dios kinojma-ijlij iga ayá' kalakiskej kan mamosewikan iwán? Inómejsan nɔ yej ayá' kichijkej ken Dios kitekimakakej.

19 Ijkón tikitaj iga ayá' kalakkej kan mamosewikan iga ayá' momela'confiarojkej ipan Dios.

4

1 Inón iga, miej weljo' tikalakij kan Dios kijtoj iga tiawij timosewitij iwán, achi matitamajmawilikán, amosantá' agaj de amejemen ayá' kalakis.

2 Iga ijkónsan nɔ tejemej tepowilijkej ye'noticiaj kensan ikyapamej, e' yejemej ayá' moconfiarojkej ipan yej kikakikej, wan ijkón inón tájtɔl ayá' kipalewijkej yej kikakikej.

3 E' tejemej yej ticredojkej, tikalakikej kan mosewilo, kensan Dios kijtoj, e' iga yej ayá' kicredojkej, kijtoj:

Inón iga kuá' nikuejkuesitoya, nikmela'ijtoj iga ayá' kalakiskej kan mamosewikan nowan.

Malej iga Dioswa' kitamij itekipánɔl kuá'san kichij inin tajli;

4 iwán kanaj kan ijkuilijto' tajtowa del día siete:

Dios mosewij ipan día siete kuá' tami' nochi itekipánɔl.

5 Iwán sej kijtowa kan ijkuilijto':

Ayá' kalakiskej iga mosewiskej nowan.

6 Inomej yej achto kikakikej ye'noticiaj ayá' kalakkej kan mosewilo iga ayá' kinekikej makichiwakan ken kijlijkej, e' políwi-o' sekin iga makalakikan.

7 Inón iga Dios sej kitapejpen se día: inón día aman. Ken kijtoj sej kuá' mia' años despuéj kitajtɔlmá' Dios David kan ijkuilijto' yej tikitákeja:

Siga aman ankikakij yej Dios mitzijliáj, amo ximoyoltakuawilikán.

8 Ijkón nesí iga inón tajli kan mosewilo, yej Dios kijlij israelitajmej iga kimakayaj, ayéj tajli de Canaán kan Josué kiwiga' israelitajmej. Inón ikyay panoj, e' Dios tajtówao' de se' día kuá' mamosewilo.

9 Inón iga, ónogo' kan wel mosewiáj ipilowan Dios.

10 Yej kalaki iga mosewiá wan Dios, mosewiá iga tami' itekipánɔl, kensan Dios nɔ mosewij kuá' tami' itekipánɔl.

11 Matimotejteki'wikan iga matikalakikan kan mosewilo, iga amo santá' agaj mixkuijtij ipan inomej yej ayá' kalakkej iga ayá' kichijkej ken kijtoj Dios.

¹² Dioswa' itájtoł isato' iwán nochi wel kichíwa. Iwán máj tateki que inochi espada yej kipiá rome iten, iwán wel kalaki este kitajkoteki toalmaj iwán toespíritoj, iwán kajkan salijto' toomiyomej iwán tototanojyo; iwán kinextiá te tikejlantokej iwán te tikchíwasnekij.

¹³ Ateyi nité yej Dios kichij yej wel mamiyana iyixtaj; Dios nochi kitas nokta ken ono', iwán iyixtaj yéj kēman tiawij tikijlītij nochi yej tikchijkej.

Jesús kichij iga wel matikna'techokan Dios

¹⁴ Jesús, yej iPiltzın Dios, yej nokta ijefej sacerdotejmej yej máj mandarowa, yéj yákiya itenoj Dios ipan cielo. Inón iga amo matikajtewakan iga timoconfiarowaj ipan yéj.

¹⁵ Jesús tosacerdotej yej ijéfejpa sacerdotejmej, yéj wel tepalewiá iga amo matikchíwakan kuá' tikchíwasnekij yej ayékti; iga Tzitzimi' kichíwaltijnekiá Jesús nō yej ayékti ken kineki tejemej nō matikchíwakan; e' Jesús nikēman ayí' kichij yej ayékti.

¹⁶ Inón iga amo matimajmawikan iga matiktechokan kan ewato' Dios yej tepoxchokiliá, iwán te-ikneliá wan tepalewiá kuá' nokta nemi tiknekij.

5

¹ Nochipa kuá' kitáliáj se ijefej sacerdotejmej, kitapejpenaj iga makipalewi israelitajmej iga maye'onokan iyixtaj Dios. Inón sacerdote kimaka ofrenda* iwán kimiktiá yolqamej iga Dios, iga Dios makiperdonaro la gente yej kichij yej ayékti.

² Iwán se sacerdote kimati iga kichíwao' nō yej ayékti, inón iga kikneliá yej akimatij siga ayompa nemij iwán pojpolijtinemij.

³ Iwán iga sacerdote nō kichíwa yej ayékti, kimiktiá se yolqá' iga Dios makiperdonarowili yej kichij yej ayékti, iwán kimiktiá se' yolqá' nō iga Dios makiperdonarowili la gente.

⁴ Ni agaj iséltisan moyokataliá iga mamochíwa ijefej sacerdotejmej, sino que inónwa' Dios kitapejpena iwán kimaka inón ye'tekipánol, ijkón ken kichij wan Aarón.

⁵ Ijkonsan nō Cristo, ayá' igánajsan mochij ijefej sacerdotejmej, sino que Dios kijlij:

Tej tinopiltzın;

aman nej nimochij motaj.†

* **5:1 5:1** Nij tajtowa ken ónogo' weyitiopan Jerusalén, iwán ken ompa sacerdotejmej kimiktijkejo' yolqamej iga iyofrendaj Dios. Ipan año 70, soldadojmej de Roma kixitınkej weyitiopan Jerusalén, wan ay' máj wel ompa sacerdotejmej kimiktiliáj yolqamej iga Dios. Inın kijtojneki iga mo-ijkuloj Hebreos kuá' aya asi año 70. Inán ay' kanaj ono' ni se sacerdote judío yej kimiktiliá yolqamej iga iyofrendaj Dios. (Num 15) † **5:5 5:5** Sal 2:7

⁶ Nq kanaj ijkín ijkuilijto' itájtɔl Dios:

Tej nochipa tonos iga sacerdote,
ijkón kensan Melquisedec.

⁷ Kuá' Cristo onoya ipan tajli este choga' iga kitajtanilij Dios iga makimanawi iga amo mamiki. Iwán Dios kitajtolkagui' Cristo iga nochipa kichij ken Dios kineki.

⁸ Inón iga Cristo, malej iga iPiltzín Dios, kuá' kiknoçhijkej, kimati' iga kuá' nemi kiknoçhiwaj, nemi kichíwa ken kineki Dios.

⁹ Iwán iga Cristo nóchiya kichij yej kineki Dios, pan Cristo nochi inán wel momanawia yej kichíwa ken yéj kijtowa.

¹⁰ Iwán Dios kitálij iga Cristo mamochíwa ijefej sacerdotejmej ken katka Melquisedec.

Amo xikajtewakan iyojwi Dios

¹¹ De inín yej majo' wel katka manimitzijlikan, e' nikmati iga pox difícil iga manimitzijlikan inewi, iga amejemen ayá' ankinekij xikentenderokan.

¹² Ikyay anmomachtijtokej itájtɔl Dios, welja katka xitamachtikan; e' ankinékijo' sej mamitzmachtikan itájtɔl Dios ken se yej péwao' iga kitoka Cristo. Amochijkej sej ken anelikmej, ken kuá' aya wel antakuaj, ankinekij sej xikonikan chichiwalá'.

¹³ Iwán yej chíchi-o', aya kimati siga kichíwa yej yekti o yej ayekti iga xóló'.

¹⁴ Yej welja kitapejpenaj yej kichíwaj katiapa yej yekti iwán katiapa yej ayekti, inonwa' ken tikita yej welja takuaj iga yoléjkeja.

6

¹ Inón iga ajachi ajachi máj matiyolasikan ipan iyojwi Cristo. Ay' matimoojpamachtikan ken achto tikchijtiwiziáj kuá' péwa' iga timomachtijkej itájtɔl Cristo iga amo sej matipewakan ipan yej achto tenextilijkej. Tenextilijkej ken iga matimoyolpatakan iga tikajtewaj iga tikchíwaj yej ayekti iga inón temiktiá, iwán ken iga matimoconfiarokan ipan Dios,

² yej tenextilijkej te iga mobautizarolo,* ken iga se kitáliá imá' ipan agaj iga ki-oradowiliá,† iwán iga ojpa-isaj yej miktokej iwán iga keman kuá' támisya nochi, Dios tajuzgaroj.

³ Ajachi ajachi máj matiye'nemikan iga tiktokaj Cristo, siga ijkón Dios kinekis.

* 6:2 6:2 Xikita glosario "Bautizar". † 6:2 6:2 1 Ti 4:14, 5:22, 2 Ti 1:6

⁴ Kuḗ' agaj kikajtewa iyojwi toTēko, ay' wel tikuepaltiáj, malej iga kíta'ya iga yeḗti yej Dios temaka iwán nḡ kipiá' iyEspíritoj Dios,

⁵ iwán kita' iga pox yeḗti in itájtḡl Dios, nḡ kimati' ken iga Dios wel teḡobernarowa,

⁶ iwán siga kikajtewa iyojwi Dios, ay'ya wel sej tikchīwaltiáj iga mamokuepa; iga ken kuḗ' nemi sej kimiktiá ipan cruz iPiltzḡn Dios iwán ijkón kipḡnajtía Cristo iyixtaj la gente.

⁷ Tejemēn ken tikita tajli yej kichichḡna tiawaayo' nochipa kuḗ' wetzi; siga ipan inón tajli mopoxchīwa yej motḡka, ompa neḡi iga Dios kiyē'ita.

⁸ E' siga ipan inón tajli ixwa witzyoj iwán kochkiyoj, ay' agaj kinekis iwán Dios ay'ya kiyē'itas iwán inón yawi motatḡti.

Matiye'nemikan iga tikmatij yej wī'o'

⁹ Malej iga ijkón nimitznḡnḡtzkej nejemej, noknīwan yej nimitzchḡkiliáj, e' nejemeḡn nikmatij iga ankichijtokej yej yeḗti iwán Dios mitzsalvaroskej.

¹⁰ Iga Dios nochipa kichīwa yej yeḗti iwán ayá' kelkawa yej ankichijkej, ankipalewījkej toknīwan yej moconfiarowaj ipan Dios kensan inán ankichijtokej. Ompa ankinexḡtiáj iga ankinekij Dios.

¹¹ E' niknekij iga sejsé de amejemeḡn ijkón xikyḡlmakatokan este que mawīki toTēko iga wel xikpiakan nochi yej Dios mitzmasukkej.

¹² Aniknekij xiflojojtikan, sino que ximixkujḡtikān ipan inḡmej yej moconfiarowaj ipan Dios iwán ayá' siawij, ijkón Dios mitzmakaj yej kijtoj.

Yej Dios kijtowa, nochipa mochiwa

¹³ Kuḗ' Dios kinḡtza' Abraham iga kijlij yej yawi kimakati, yeḡsan imatika motēnewij iga ateyá se' yej máj tayakānto' que Dios,

¹⁴ iwán kijlij: "Nej nia nimitzmakati inochi iga xiye'ono, iwán nia nimitzpoxpīwḡti."

¹⁵ Iwán Abraham ayá' siawi' iga kichá' yej Dios kijtoj iga kimakas, iwán ijkón kipiá' nochi yej Dios kijlij.

¹⁶ Kuḗ' tajtaga' motajtḡltiáj agaj íwan, kijtowaj iyixtaj agaj yej máj tayakānto', iwán kuḗ' mójtoja iyixtaj yej máj tayakānto', inón yej motajtḡltijkej yawi mochiwati kensan kijtojkej.

¹⁷ Inón iga Dios kine' makiye'nextili inḡmej iga yawi kimakati yej kiprometeroj, iga Dios awel motajtḡlpata. Inón iga kinojma-ijtoj iga yawi kichīwati inón yej kiprometeroj.

18 Inín yej Dios kijtoj iwán kiprometeroj; awel kipata iga Dios ayá' takajkayawa. Poxsan matimoyolchikawakan tejemej yej timoconfiarowaj ipan toTęko iga tikmatij iga Dios yawi kichiwati nochi yej kijtoj.

19 Ken se ákal kipiá ancla[‡] iga amo makiwiga maréjal kanaj, ijkón nō tejemej setiá toalmaj iga tikmatitokej iga Dios ayá' tękajkayawa. Iwán inón teejlantiá iga tiawij iyikampa cortina[§] ipan cielo,

20 kan kala' Jesús iga teojtapowilij. Ijkón yéj mochij iga nochipa maono ijęfej sacerdotejmej kensan katka Melquisedec.

7

Jesús, sacerdote kensan Melquisedec

1 Melquisedec rey katka ipan weyi-altepe' yej itoka' Salem iwán nō katka isacerdotej Dios yej ono' pox ajko. Iwán yéj yej yajki kixnamikito Abraham kuá' némiya asiá iga yajka kan momijmiktijkej. Abraham kitānilij mia' reyejmej iwán Melquisedec kitajtanilij Dios iga Abraham maye'ono.

2 Iwán Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez yej kitānij kan momijmiktijkej wan reyejmej. Melquisedec itoka' kijtojneki “rey yej kichiwa yej yękti”. Iwán yéj nō rey de Salem, yej kijtojneki “rey yej kichiwa iga maonolo tamelá”.

3 Ayagaj kimati a'yéj itaj Melquisedec, niga a'yéj iye', niga iyikyapatajwewetkej, amomati kęman onoko, niga kęman migui'. Ijkonsan nō tenęxtiliá ken ono' iPiltzın Dios, se sacerdote yej nochipa onos, iga ayá' mikis.

4 Ta' xikitakan; Melquisedec máj tayakantoya que to-ikyapatajwewej Abraham, iga Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez nochi yej kikuilij inomej reyejmej yej kitānilij.*

5 Ijkón kensan kijtowa iley Moisés iga sacerdotejmej, petz kitapejpenkej ipilówampa Leví iwán kajasi iga israelitajmej makimakakan se de cada diez de inochi yej kitāniáj, malej iga yejemej nō ipilówampa Abraham.

6 E' Melquisedec malej iga ayéj de ipilówampa Leví,† kikui' yej kimá' Abraham, se de cada diez nochi yej

‡ 6:19 6:19 Ancla se tepos yej chijto' ken akawalon yej tejtentito' imajma', kilpiliáj reata iwán kimotaj atampa iga kiketzeltiá ákal. § 6:19 6:19 Xikita glosario “Cortina”. * 7:4 7:4 Gn 14:18-20 † 7:6 7:6,7 Israelitajmej kimatij iga nochi sacerdotejmej ipilówampa Leví. Num 18:26 kijtowa iga israelitajmej kimakayaj se de cada diez nochi yej kitāniáj, iga sacerdotejmej ayá' mılchıwaj iga kipiaya se' tekıpánol iyıxtaj Dios. Nō kimatij iga Abraham itajwéj in Leví. Ijkın kinęxtiá iga Melquisedec majya sej que nımol sacerdote.

Abraham kikuilij reyejmej. Iwán Melquisedec kitajtanilij Dios iga Abraham maye'ono, malej iga Dios kíljlja Abraham iga yawi kiye'chíwati.

⁷ Nochi tikmatij iga yej kitajtaniliá Dios iga agaj maye'ono, yej tatajtaniliá máj tayakanto' que inón se'.

⁸ Amampa sacerdotejmej yej ipilowampa Leví kikuij se de cada diez de nochi yej kitaniáj israelitajmej; iwán sacerdotejmej míkijsan; e' kan ikuilijto' itájtql Dios kan tajtowa de Melquisedec, tajtowa de yéj ken se yej isátogo'.

⁹ Inán sacerdotejmej yej de ipilowampa Leví kikuij se de cada diez yej kitaniáj israelitajmej. Wel tikjtojaw kuá' Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez, ken kuá' Leví no kimá' Melquisedec se de cada diez.

¹⁰ Iga Leví nokta se de ipilowampa Abraham, wan kuá' Melquisedec kixnamikito Abraham, Abraham kenkuá' ipan iyesyo kinentiayay ipilowan, malej iga aya onoyaj.

¹¹ Iwán tikmatij iga iley Dios yej kimá' israelitajmej, kijtowa iga nochi sacerdotejmej mamochiwa de ipilowampa Leví. E' ayagaj wel ye'ono iyixtaj Dios iga yej kichiwaj sacerdotejmej, inón iga Dios kitapejpen se' sacerdote kensan Melquisedec, ayéj ken Aarón.

¹² Siga mopata' ken kitapejpenaj sacerdotejmej, no kineki mamopata la ley.

¹³ Inín nikijtowa de Jesús iga yéj de se' tribu[‡] iwán ipan inón tribu akisa' nisé sacerdote.

¹⁴ Iwán nochi kimati iga toTeko kisa' ipan itribuj Judá, iwán ipan iley Moisés ayá' kijtoj iga ipan inín tribu makisa sacerdotejmej.

¹⁵ Iwán inán majya tikmela'itaj iga onoko se' sacerdote yej kensan Melquisedec,

¹⁶ ayá' mochij sacerdote ken kijtowa la ley, yej kijtowa de katiapa tribu wel kisa sacerdote, sino que Jesús mochij sacerdote iga yéj nochipa ono' iwán ayí' mikis.

¹⁷ Porque ijkín kijtowa Dios iga Jesús:

Tej nochipa tonos sacerdote,
kensan Melquisedec.

¹⁸ Inón iga yej ikyapa ley políwi'ya iga awel tesalvarowa niga wel tepalewiá.

¹⁹ Iley Moisés awel kichij iga agaj wel maye'ono iyixtaj Dios, e' inán tikpiáj ipatka yej ipan wel timoconfiarowaj wan pan yéj wel tikna'techowaj Dios.

²⁰ Iwán Dios kinojma-ijtoj nokta iga Jesús maono iga sacerdote.

[‡] 7:13 7:13 Xikita glosario "Tribu".

²¹ Kuá' sekin sacerdotejmej kitálkej, Dios ayá' kijtoj nité, e' kuá' Jesús mochij sacerdote, Dios kinojma-ijtoj ijkín kan ijkuilijto':

ToTeko kįtoja iwán ayı' kipatas itájtól:

"Tej nochipa tonos sacerdote

kensan Melquisedec."Š

²² Inón iga, Jesús nokta kichij iga maono se' pacto yej máj yękti que yej achto kichij Moisés.

²³ Panojkej mia' sacerdotejmej iwán mikikej iga awel nochipa onoj,

²⁴ e' inın Jesús ayá' miki, inón iga yéj nochipa onos iga sacerdote.

²⁵ Inón iga Jesús wel nochipa kisalvarowa yej ípan kiná'techowaj Dios, iga Jesús nochipa ono' iga kitajtowiliá iyıxtaj Dios yej kitokaj.

²⁶ Jesús nokta in ijęfej sacerdotejmej yej máj wel tepalewiá. Yéj Dios kiye'ita', ayı' kichij yej ayękti, ayá' kichıwa ken inomej yej ayompa nemij. Iwán Jesús kitálkej máj ajko que nochi yej ono' ípan cielo.

²⁷ Ayéj ken sekin sacerdotejmej yej cada día kimiktiáj* yolkamej iga kitatiliáj Dios, se yolka' kitatiá iga yejemej iga ayompa nemij, iwán se' iga ayompa nemi la gente. E' Jesús sesan vej migui' iga nochi, kuá' imatika motemá' iga mamiki.

²⁸ İley Moisés kitalıá iga ijęfejmej sacerdotejmej, tajtaga' malej iga awel nochipa ye'nemij; e' despuéj iga Dios kimá' la ley, yéj kinojma-ijtoj iga iPiltzın maono iga ijęfej sacerdotejmej. Inın Jesús ayá' kichij yej ayękti iwán nochipa onos.

8

Jesús tetajtowiliá iyıxtaj Dios

¹ Inınwa' in yej majya sej yękti yej nemi nimitzijliáj: iga tikpiáj tosacerdotej yej ijęfejpa sacerdotejmej yej ewato' iládojpa iye'ma' Dios kan mandarowa ne-iga pan cielo.

² Iwán kichijto' itekiyo sacerdote ípan mela'tiopan yej ono' ípan cielo yej kichij toTeko, ayéj tajtaga' kichij.

³ Nochi sacerdote kitalıáj iga kimaka ofrenda iwán kimiktiáj* yolka' iga kitatiliáj Dios. Nq kajasi iga Jesús makipiá tejté iga makimaka Dios.

⁴ Siga Jesús onoya katka nigaj ípan tajli ayá' mochıwaya sacerdote, iga onókejo' sacerdotejmej yej kimakaj iy-ofrendaj Dios ken tatekimaka iley Moisés.

Š 7:21 7:21 Sal 110:4 * 7:27 7:27 Xikita nota Heb 5:1

* 8:3 8:3 Xikita nota

⁵ E' inimej sacerdotejmej iga kichiwaj itekipanolmej, tenextiliá ken tikita itasejkanyo yej mochíwa ne-iga ipan cielo. Iga kuá' Moisés kijlijkej iga makichíwa kuetaxtiopan,† Dios kijlij: “Ta' xikita, tia tikchíwati ijkómpasan ken nimitznextilij ipan tepe'.”‡

⁶ E' itekiyo Jesús yej inán ijéfejpa sacerdotejmej, majya sej yekti que yej kichíwa sacerdote§ ken yej tatekimá' Moisés. Iga inón pacto yej kichij, wel tetajtowiliá iyixtaj Dios. Iwán inín mochíwas iga Dios kítoja iga temakas yej majya sej teye'chíwas.

⁷ Siga katka inón pacto yej áchtoya onoya akipolowaya nité, ayejo' katka iga mamochíwa se' pacto.

⁸ E' Dios kita' iga yej kitokayaj achto pacto, ayá' ye'nemiáj, ijkín kijtoj de yejemej kan ijkuilijto':
ToTeko kijtowa: Keman asis día kuá' nikchíwas se' pacto wan ipilówampa Israel iwán ipilówampa Judá.

⁹ Ayéj ken inón pacto yej nikchij iwán iyikyapatajwan kuá' nikmakitzkijkej iga nikixtijkej Egipto; iwán ayá' kichijkej ken kijtowa inón pacto yej nikchij iwamej, inón iga niksenkokajtejkej, kijtowa toTeko.

¹⁰ Inón iga, inín pacto yej nikchíwas wan israelitajmej, keman kuá' asis idíaj, kijtowa toTeko: Nikchíwas iga noley nochipa makimatitokan, iwán ijkuilijtos ipan iyalmajmej. Wan nej nimochíwas iDios, iwán yejemej yawij mochíwatij notatki.

¹¹ Ayagaj yawi kimachtiti se', niga yej iwán motoka, niga iyiknín iga makijli: “Xikixmatikan toTeko”, iga nochi yawij ne-ixmatitij, este yej aya yolej iwán este yej majya yolej.

¹² Wan nej nia nikperdonarowilitij yej kichijkej yej ayekti, iwán nikeman máj ayo' nikelámikis yej kichijkej yej ayekti.

¹³ Kuá' Dios kijtowa iga mochíwa se' pacto, inón kijtojneki iga yej achto mochij, ayo' valerowa. Yej ikyapa pacto ayo' ke' poliwi iga yawi poliwiti.

9

Tiopan yej ono' ipan tajli wan tiopan yej ono' ipan cielo

¹ Ipan yej áchtopa pacto ijkuilijtoya ken iga mamoweyimatilti Dios ipan tiopan yej onoya ipan inín tajli.

† 8:5 8:5 Xikita glosario “Kuetaxtiopan”. ‡ 8:5 8:5 Ex 25:40 § 8:6 8:6 Xikita nota verso 3.

² Inón kuetaxtiqpan ijkín onoya: kan tikalakij, tipanowaj pan áchtopa cortina, iwán ompa kijliáj “Kan yokachijto' iga Dios”,* ompa onoya candelabro yey kipiaya siete imá' kan xojxota ti'ti iwán nō onoya mesa kan onoya pan yey ofrenda iga Dios.

³ Iwán iyikampa se' cortina,† kijliayaj “Kan Dios nokta ono”'.‡

⁴ Ompa onoya altar yey chijto' iga oro kan motatiá incienso iwán nō onoya yey ken baúl yey altito' iga oro inoyan yey kijliáj arca del pacto.§ Ipan inón yey ken baúl onoya se akomi' de oro yey kipiaya maná* iwán nō onoya ibastōn Aarón yey xochowa' iwán ompa nō onoya ome patachte'ti kan ikuilijto' el pacto.

⁵ Iyixko inón yey ken baúl onoyaj angelejmej yey tachīwalpa yey kijliáj querubines yey kinextiaya iga ompa ono' Dios, iwán iga iyastakapalmej kitzaktoyaj itentzakka yey ken baúl, iwán ompa mochīwaya iga moperdonarowaya yey kichīwayaj yey ayēkti, e' inán de inín awel nimitzijliáj inochi.

⁶ Ijkón onoya nochi iyijtiko kuetaxtiqpan, iwán sacerdotejmej nochipa kalakij ipan yey achto cuarto iga kichīwaj itekiyomej.

⁷ E' ipan se' cuarto kalákisan petz ijefej sacerdotejmej, se vej al año; iwán kuá' kalaki ompa, kiwīga iyesyoyolkamej iga ofrenda iga Dios. Ijefej sacerdotejmej kiwīga iga yéjpa iga kichij yey ayēkti iwán iga la gente nō yey kichijkej yey ayēkti, malej iga ayá' kimatij siga kichijkej tejté yey ayēkti.

⁸ Iga inín, iyEspíritoj Dios tenextiliá iga miěj onoya cortina yey tataj kotzaktoya ipan kuetaxtiqpan, námōl ayá' wel panowa ipan se' cuarto, ken tikijtowaj, awel asi kan Dios nokta ono'.

⁹ Inán nochi inón tenextiliá iga inomej ofrenda iwán yolkamej yey motatiliá Dios ipan weyitiqpan, awel kichīwa iga maye'ono iyixtaj Dios se toknīn yey ijkón kiweyimatīltiá.

¹⁰ Ompa tenextiliajsan de tákual, te mooniá iwán kén iga se moewīltiá iga makiná'techo Dios. Inón ni alín ayá' kewīltiá toalmaj, e' valerowaya miěj Dios aya kichīwa se' pacto.

¹¹ E' inán Cristo wálkaya, iwán inán yéj ijefej sacerdotejmej iga tejemej inán matiye'onokan. Inón tiqpan

* 9:2 9:2 “Kan yokachijto' iga Dios”; español “Lugar Santo”. Xikita glosario “Kuetaxtiqpan”. † 9:3 9:3 Xikita glosario “Cortina”. ‡ 9:3 9:3 “Kan Dios nokta ono”; español “Lugar Santísimo” Lev 16:2. § 9:4 9:4 Xikita glosario “Arca del pacto”. * 9:4 9:4 Dios kimá' maná israelitajmej iga makikuakān kuá' nemi yayaj ipan desierto. Ex 16

kan yéj kichíwa itekiyo, máj yeḱti iwán máj ye'ono' iwán ayéj tajtaga' kichij, matikijtokan ayéj de inín tajli.

12 E' Cristo kala' kan Dios nokta ono', ayéj iga taajzelwito iga iyesyó chívomej† niga tórojtztizín, sino que kimá' yéj iyesyó iga ofrenda. Kala' sesan vej iwán kichij iga nochipa matiye'onokan iyixtaj Dios.

13 Iley Moisés kijtowa iga inomej yej ayá' kajasi makina'techokan Dios, siga sacerdote ki-ajzelwiá iga iyesyó tórojmej wan chívomej, iwán iga inexyo becerra, ijkón wel kiná'techowaj Dios.

14 E' Cristo iyesyó majya sej kipiá poder que iyesyó yolkamej. Iwán iyEspíritoj Dios yej nochipa ono' kipaléwij Cristo iga wel motemá' iga makimiktikan, sinke tejté makichíwa yej ayékti, iwán iyesyó teewiltij iga ay' matikejlanokan iga tikchíwaj yej ayékti yej temiktiá, iga wel matikchíwakán yej kineki Dios yej isato'.

15 Inón iga, Jesucristo kichij se' pacto iga wel matetajtowili iyixtaj Dios. Cristo migui' iga wel Dios makiperdonarowili yej la gente kichíwayaj yej ayékti iga awel kichíwayaj yej kijtowaya achto pacto. Iwán yej Dios tetapejpen wel matikpiakan yej Dios temakokatij, yej ayí' tamis, ijkón ken yéj kijtoj.

16 Kuá' miki agaj, kikajtewa ama' yej kijliáj testamento.‡ Iga se testamento mavaléroya, achto mamiki yej kichij inón testamento.

17 Se testamento ayá' valerowa siga aya miki yej kichij, valerówaya kuá' mi'ya.

18 Inón iga ipan áchtopa pacto mochij wan esti iga kimiktijkej yolkamej.

19 Moisés kimatiltij nochi israelitajmej iga mamochíwa ken kijtowa la ley. Iwán Moisés kikui' alín itzojmiyo borrego§ yej kichijkej iga machíliwi iwán se ima' chichí'kuaxiwi' iwán kapachoj iga iyesyó tórojtztizín iwán chívotztizín, kisetilijkej wan a'ti iwán kajzelwij ama' kan ijkuilijto' la ley, iwán nō kajzelwij la gente.

20 Iwán kijtoj: "Inín esti tanextiliá iga Dios kichij pacto wan amejemen."

21 Iwán Moisés nō kajzelwij kuetaxtiōpan iga inón esti, iwán nō kajzelwij nochi yej ompa moneki.

22 La ley tatekimaka iga nochi mamoaajzelwi iga esti iga se maye'ono iyixtaj Dios, iwán awel agaj kiperdonarowiliáj yej kichij yej ayékti siga até miki iga makitoyawa iyesyó.

† 9:12 9:12 Xikita glosario "Chivo".

‡ 9:16 9:16 Testamento se ama' kan

ijkuilijto' a'yéj kikuis itatkimej yej mi'.

§ 9:19 9:19 Xikita glosario "Borrego".

Iga migui' Cristo teperdonarowiliá yej tikchijkej yej ayekti

²³ Nochi inimej ken copia de yej ono' ipan cielo. Inón iga mamajtzewelwi iga esti iga Dios makiye'ita. E' yej ono' ipan cielo kineki iga mamiki yej máj valerowa que yolkamej.

²⁴ Porque Cristo ayá' kala' tiopan yej tága'pa kichij. Yej nijpa tiopan tenextilijtoya iga ono' se' mela'tiopan ajko pan cielo, Cristo yajki ompiga kan inán ono' itenoj Dios iga tetajtowilijto'.

²⁵ Yej ijefej isacerdotejmej israelitajmej kalaki cada año* kan Dios nokta ono', iga taajtzewitij iga yolka' iyesy. E' Cristo sesan vej kichij, ayéj mia' vej.

²⁶ Siga cada año katka makichywa Cristo, mia' vej mikiá desde kuá' mochij inín tajli. E' inán, kuá' alín kipolowa iga poliwiwoj, Cristo wálaw mikiko sesan vej iga nochi mateperdonarowili yej tikchijkej yej ayekti.

²⁷ Tonochimej tiawij timikitij sesan vej, iwán despuéj Dios yawi tejuzgaroti.

²⁸ Ijkón nõ Cristo motemá' iga migui' sesan vej, iga yéj kiwiga' nochi yej kichijkej yej ayekti mia' tokniwan. Después wí' sej, e' ayejo' iga teperdonarowiliki yej tikchijkej yej ayekti; sino que wí' iga kisalvarókiya yej kichixtokej.

10

Iley Moisés awel tepalewiá iga matiye'onokan iyixtaj Dios

¹ Iley Moisés ken tikita petz itasejkanyo' inón yej yawi witzéti-o', yej máj teye'chiyas. Iley Moisés áchisan yej tenextiliá; inón iga iley Moisés ayá' wel kichywa iga maye'ono inomej yej kitemowaj Dios iga kimiktiajpa yolkamej cada año weyitiopan.

² Siga katka la ley wel makiperdonaro yej kichijkej yej ayekti, ay'ya katka agaj momachilij ipan iyalmaj iga kichij yej ayekti, iwán ay'ya monekis mamomikti yolkamej.

³ E' yolkamej yej kimiktialiá* Dios, inonwa' iga san cada año kejlamikij iga kitekichiyawaj yej ayekti.

⁴ Iga iyesy torojmej iwán chivojmej awel kiperdonarowa yej tikchijkej yej ayekti.

⁵ Inón iga Cristo, kuá' wálaw ipan tajli, kijlij Dios: Ayá' tikne' mamitzmiktilikan yolkamej niga se'pa ofrenda mamitzmakakan, sino que tikchij iga nej manikpiá nocuerpoj ken taga' iga manikchywa ken tikneki.

* 9:25 9:25 Xikita nota Heb 5:1

* 10:3 10:3 Xikita nota Heb 5:1

6 Tej atikneki iga mamitzmiktilikān yolkamej, niga ofrenda iga wel xikperdonarowili toknimej yej kichijkej yej ayekti.

7 Inōn iga nikijtoj: “Nigaj nono', iga manikchiwa ken tej tikneki noDios,

ijkōn ken ijkulijto' de nej ipan ama'.”

8 Achto Cristo kijlij Dios: “Ayá' tikyē'ita iga mamitzmiktilikān yolkamej niga mamitzmakakān ofrenda, niga yolkamej iga mamitztatilikāmpa iga xikperdonaro yej mochij yej ayekti, malej iga la ley ijkōn tatekimaka.”

9 Iwān Cristo nō kijtowa: “Niwalaj iga nikchiwako ken tej tikneki noDios.” Inōn kijtojneki iga ay'ya máj mamomikti yolkamej ken achto, iga inān Cristo motemá' iga mi'.

10 Dios téchija itatki, iga Jesucristo kichija ken Dios kineki iga momaga' iga mamiki sesan vej, ayí' sej mikis.

11 Cada día iga tekipanowaj sacerdotejmej, kitatijtókejsan yolkamej iga kimakaj ofrenda Dios, malej iga inōn awel kiperdonarowa yej se kichiwa yej ayekti.

12 E' Jesucristo sesan vej migui', motemá' iga mamiki iga totechko wān ay' sej monekis iga agaj mamiki, iwān Jesucristo motalij iladoj iye'ma' Dios.

13 Iwān Cristo ompay kawí' iga kichixto' kēman Dios makichiwa iga makitanili yej kijiya.

14 Sesan vej Cristo migui' iga mochij ofrenda, iwān iga inōn kichij iga maye'onokān iyixtaj Dios nochi yej yéj kitapejpen iga mochiwaskej itatki.

15 Iwān el Espíritu Santo tenojma-ijliá kān ijkín kijtowa:

16 Ijkín nia nimotajtolititi iwamej inomej día, kijtowa toTēko: Noley nia niktaliti ipan iyalmajmej, iwān nochipa kejlantoskej.

17 Iwān kijtoj nō:

Ayí' máj nikeljamikiliskej yej ayompa kichijkej iwān yej pox ajayekti.

18 Inōn iga, siga tēperdonarowilijkeja yej tikchijkej yej ayekti, ay'ya kineki máj ofrenda iga inōn.

Matiknā'techokān Dios

19 Inōn iga nokniwān, inān iga iyesyō Jesucristo yej kitoyaj kuā' mi' iga tejemej, ay'ya tē tētzakuiliá iga tikalakij kān Dios nokta ono'.

20 Tikalakij pan nuēvojotji, iga Jesucristo tētapowilij cortina† yej tētzakuilijtoya iga amo matiknā'techokān Dios. Inōn ojtī Jesucristo kitapoj iga migui' iga tejemej iga wel matisatokān.

† 10:20 10:20 Xikita glosario “Cortina”.

21 Jesucristo tosacerdotej yej ijéfejpá sacerdotejmej yej mandarowa ipan íkal Dios.

22 Inón iga inán matikna'techokan Dios iwán matikmela'sentalikan toalmaj iwán matimoconfiarokan iga techokiliá. Iwán ayo' matikejlan tokan yej ayekti yej tikchikej iwán matikmatitokan iga yéj tepájpa'ya iga mela'yeka'.‡

23 Matiksentalijtokan toalmaj iga ticredowaj iga mochiwas yej tikchixtokej. Tikmatij iga Dios kichiwás yej kijtoj iwán nochipa matikpowilikan tokniwan iga ticredowaj Dios.

24 Matimosepan-ejlan tikán iga máj matimochokilikan iwán matikchiwakan yej yekti.

25 Sekin ay' asij kan monechkowaj iga kiweyimatiá Dios, ayekti ijkón. Majwa' matimosepan-animarokan, inán máj iga tikmatijya iga ay'ya wejkawas iga wí' toTeko.

26 Siga tikyokachijoskej yej ayekti kuá' tikmatijya itájtól Dios, Cristo ay'ya wel sej mikis iga Dios mateperdonarowili yej tikchiwaj yej ayekti.

27 Siga ijkón katka, tikcháyajsan inón ti'ti yej tikmaj-mawilijtokej yej kēman iga Dios kitatij iyenemigojmej ipan tiwelón.

28 Kuá' agaj ayá' kichiwaya ken kijtowa iley Moisés, iwán ono' ome o eyi yej kita' iga akichij, inón toknín ay'ya kinkneliayaj sino que kimela'miktiáyaja.

29 Iwán amejemej inán ¡ta' xikitakan!, ¿Ix ayá' majya sej kajasi iga poxsan makicastigarokan yej kitataksaj iPiltzín Dios, iwán kijiyaj iyesyó iwán kimalijliáj iyEspíritoj Dios yej tepoxikneliá? Inón esti kinextiá iga ono' se pacto, iwán iga inón esti, techij itatki Dios.

30 Tikmatij iga toTeko ijkín kijtoj: “Nejwa' in yej nia nicastigaroti yej ayompa kichijkej; nej yej nia xixixtawati kensan iga se kichij.” Iwán nō kijtoj: “ToTeko kijuzgaroj igentej.”

31 ¡Este tamajmájtílsan kuá' Dios yej isato' agaj kicastigarowa!

32 Amejemen xikejlamikikan ken ikya ankiyjowijkej kuá' poxsan mitziknochiwayaj kuá' pewa' ankixmatikej Dios.

33 Sekin de amejemen mitzijixko-ijlijkej kuajkuantas, iwán mitziknochiykej iyixtaj la gente, iwán a veces amejemen ankipalewijkej sekin yej kinknochiykej.

34 Amejemen ankiknelijkej yej onoyaj carcelijti'. Iwán malej iga tekiwajmej mitzkuilijkej yej amotatki, ampakikej iga ankimatij iga ankipiáj yej Dios kijtoj iga mitzmasukkej, yej máj yekti, yej ayá' nokta tamis.

‡ 10:22 10:22 “Tepájpa'ya iga mela'yeka'”: anka tajtowa de ken kichijkej sacerdotejmej (Ex 29:4) wan nō iga mobautizarolo.

³⁵ Inón iga amo xikajtewakan iga anmoconfiarowaj pan Dios, ijkón anyawij ankipiatij yej poxsan yekti.

³⁶ Inón iga amejemey yekti iga xikijyowikan kuá' mitzi-
knochiwaj iga wel xikchiwakan ken Dios kineki, ijkón
ankipiaskej yej Dios kijtoj iga yawi mitzmakatij.

³⁷ Kan ijkulijto' itájtɔl Dios kijtowa:

Ay' ke' poliwi,

yéj yawi wɨtzeti, wɨ'ya, ay'ya wejkwawas.

³⁸ Nikye'ita inomej yej moconfiarowaj ipan nej, iwán
nochipa onoskej nowan,

e' siga kikajtewaj iga moconfiarowaj pan nej, ay'ya
nikye'itas.

³⁹ Tejemən ayéj ken inomej yej kikajtewaj iga kitokaj Dios,
inómejwa' yawij poliwitij. Tejemey inómejpa yej tiawij
timosalvarotij iga timoconfiarowaj ipan toTɛko.

11

Matimixkuítikan ipan inomej yej moconfiarojkej ipan Dios

¹ Iga timoconfiarowaj ipan Dios, kijtojneki iga tik-
mela'matij iga yawi temakati yej tikchixtokej; iwán
ticredowaj iga óno'ya yej ayá' tikitaj.

² Dios kiyé'ita' to-ikyapatajwan iga moconfiarojkej ipan
yéj.

³ Iga timoconfiarowaj ipan Dios, tikmatij iga Dios iga san
itájtɔl kichij nochi tajli iwán yej ono' ajko. Inón iga yej inán
tikitaj, Dios kichij iga tejté yej awel mo-itaya.

⁴ Iga Abel moconfiaroj ipan Dios, kimiktij sɛ borregojtzin
iga kitatij Dios, inón máj kiyé'ita' Dios que yej kitatij Caín
iga ofrenda. Inón iga Dios kiyé'ita' iwán kiyé'kuilij yej kimá'
Abel. Ijkón, malej Abel míkto'ya, e' mopówasan ken iga yéj
moconfiaroj pan Dios.

⁵ Iga Enoc moconfiaroj ipan Dios, kiwigakej ipan cielo
iga amo mamiki, iwán kuá' kitemojkej ay'ya kasikej iga
kiwíga'ya Dios. E' kan ijkulijto' itájtɔl Dios kijtowa iga kuá'
Enoc aya kiwigaj ipan cielo, kichij ken Dios kiyé'ita.

⁶ Awel teye'itas Dios siga ayá' timoconfiarowaj ipan. Yej
kineki makiná'techo Dios, makicredo iga Dios ono', iwán
makicredo iga Dios kimaka yej yekti yej kitemowa.

⁷ Iga Noé moconfiaroj ipan Dios, kicredoj yej kijtoj Dios iga
yawí wɨtzeti yej aya kita' iwán kichij sɛ weyi ákəl iga amo
maamiki isiwá' wan ipilowan. Iwán iga yéj moconfiaroj
ipan Dios, amikikej yej ayompa nemiáj, e' Dios kiyé'ita' Noé
iga moconfiaroj ipan Dios.

⁸ Iga Abraham moconfiaroj pan yej kijlij Dios, k̄isa' k̄an onoya iw̄an yajki k̄an Dios kijlij iga yawi kimakati yej moch̄iwas itatki, malej iga akimatiá k̄an nokta yawi.

⁹ Iw̄an iga yéj moconfiaroj, ch̄antitoya ken wejkach̄anej ipan in̄on tajli yej Dios kijlij iga yawi kimakati. Ch̄antitoya ipan kuetaxkajli, kensan Isaac iw̄an Jacob ch̄antitoyaj; Dios n̄o kijlij yejemej iga yawi kimakatij in̄on tajli.

¹⁰ Abraham kich̄ixtoya iga k̄eman kitas in̄on weyi-áltepe' k̄an ono' kajlimej yej ayí' xit̄iniskej yej Diospa kichij kensan kejl̄an.

¹¹ W̄an iga Sara n̄o moconfiaroj ipan Dios, malej iga ayá' kitaya ipiltz̄in iw̄an ilámaja, wel mochij teye' iw̄an kita' se ipiltz̄in iga kicredoj iga Dios yawi kich̄iwati yej kijtoj.

¹² Ijk̄on Abraham, malej iga aya pilwaj kuá' al̄in poliwiá iga mikiáy iga wéweja, e' pox piwikej ipilówampa. Pox komatiakej ken tikita s̄italimej iw̄an ken xajli yej ono' lamart̄enoj, este awel momati ke' ono'.

¹³ Nochi in̄imej yej moconfiarojkej ipan Dios, mikikej, e' aya kipiakej yej Dios kijtoj iga yawi kimakatij. E' iga moconfiarojkej ipan Dios, ken kuá' kitakej yej Dios yawi kich̄iwati iw̄an kicredojkej iga Dios kich̄iwas yej kijtoj, w̄an pakikej iga ken kuá' kitach̄ilijkej yej Dios kich̄iwaso'. Iw̄an yejemej momach̄ilijkej ken wejkach̄anejmej yej san panowaj ipan in̄in tajli.

¹⁴ Iw̄an yej kijtowaj iga ayéj imela'ch̄amej ipan in̄in tajli, neši iga nemi kit̄emowaj it̄almej k̄an mamomela'ch̄ant̄ikan.

¹⁵ Iw̄an siga yejemej katka kejl̄antoyaj in̄on tajli k̄an k̄iskej, wel sej katka mokuelpayaj.

¹⁶ E' yejemej kinekiáj maonok̄an ipan tajli k̄an máj tayek̄an, iw̄an in̄on ono' ipan cielo. In̄on iga Dios ayá' piṇawa iga yéj iDios in̄omej gente, in̄on iga kichij se weyi-áltepe' k̄an yejemej ch̄antitoskej.

¹⁷ Kuá' Dios kitasnekiá siga Abraham kimela'cr̄eđoja ípan, Dios kitajtanilij Abraham iga makikui ipiltz̄in yej it̄ok̄a' Isaac iga makimikti iga iyofrendaj Dios. Abraham kisent̄alij iyalmaj iga kimiktiá iselpiltz̄in,

¹⁸ malej iga Dios áchtosan ijk̄in kijlij: "Mopiltz̄in Isaac pox yawi mitz̄piw̄iti."

¹⁹ Abraham kimatiá iga Dios wel ki-ojpa-ixitiá yej mik-tokej; in̄on iga wel tikijtowaj iga Dios sej kikuepilij ipiltz̄in Abraham iga ayá' mi'.

²⁰ Iga moconfiaroj Isaac ipan Dios, kijlij ipilowan yej it̄ok̄a' Jacob iw̄an Esaú, iga Dios k̄eman kich̄iwas iga maye'onok̄an.

21 Iga moconfiaroj Jacob ipan Dios, kuꞤ' mikisnékiya, kitajtaniĵ Dios iga maye'onokan sejsé ipilowan José, iwán mobastóntijpa iga moketza' iga kiweyimatiĵ Dios.

22 Iga moconfiaroj José ipan Dios, kuꞤ' na'ya iga yawi mik-iti iga wéweja', kijtoj iga israelitajmej kēman yawij kusatij Egipto. Iwán kijtoj iga kuꞤ' kisaskej, nō makiwiguiliĵan iyomyomej.

23 Iga moconfiarojkej itaj wan iye' Moisés ipan Dios, kuꞤ' Moisés séligo', kiyantoyaj eyi mej iga kitakej este monsaĵti' in inōn xolo', iwán ayá' majmawikej malej iga el rey tatekimá' iga mamomijmikti seli'choochichin.

24 Iga moconfiaroj Moisés ipan Dios, kuꞤ' yóleja ay'ya kine' iga mamō-ijli ipiltzin isiwapiltzin rey faraón;

25 majwa' kine' iga makiknoĉiwakan kensan israelitajmej yej ipilowan Dios que iga mapakto alin tiempo iga makichijto yej ayēkti.

26 Moisés máj kiyē'ita iga makiknoĉiwakan kensan kiknoĉijkej Cristo que iga makipiá yej poxsan valerowa yej ono' Egipto, iga yéj kimatitoya yej Dios yawi kimakati.

27 Iga Moisés moconfiaroj pan Dios, kisa' Egipto iwán malej iga el rey kuesiwi', e' ayá' kimajmawilij. Iwán Moisés kiyolmakatoya nokta iga asisnekiá kan yawi, ken kuꞤ' kitztoyay Dios yej atikitaj.

28 Iga moconfiaroj Moisés pan Dios, kichij ilwi' yej kijliáj Pascua* iwán tatekimá' iga mataajzelwikan iga esti ipan ikaltēmej israelitajmej iga el ángel yej tamiktiá amo makimikti ikopompilowan israelitajmej.

29 Iga moconfiarojkej israelitajmej pan Dios, wel kipatili-kej Tata'lámār kenkuꞤ' nemi nejnemij ipan wá'tal. E' kuꞤ' egipciojmej nō kinekiáj ijkōn makichiwakan, amikikej.

30 Iga israelitajmej moconfiarojkej pan Dios, wetzi' yej iga tekolaltitoya Jericó kuꞤ' israelitajmej siete día kiyayawalojkej inōn weyi-altepe'.

31 Iwán iga moconfiaroj pan Dios, se siwá' yej itoká' Rahab yej najnamōlnemiá, ayá' migui' wan inōmej yej ayá' kicredoĵkej Dios, iga Rahab ki-omemawij israelitajmej yej tapipiatoyaj.

32 Majo' wel nimitzijliayaj, e' awel inán manim-itztatapowikan de Gedeón, de Barac, de Sansón, de Jefté, de David, de Samuel iwán de profetajmej.†

33 Iga moconfiarojkej pan Dios wel kitanilijkej reyejmej iwán wel taye'juzgarojkej, iwán kimakakej yej Dios kijtoj.

* 11:28 11:28 Xikita glosario "Pascua". † 11:32 11:32 Xikita glosario "Profeta".

Iwán tekuḡnimej kikamatzakkej iga amo wel makikuḡkan yejemej.

³⁴ Iwán kiséwijkej tiwelḡn iwán cholojkej kuḡ' kimiktiayaj iga espada iwán Dios kimá' itajpalmej kuḡ' kuḡketantóyaja iwán wel kitḡnilijkej iyenemigojmej iwán israelitajmej wel tatalohtijkej.

³⁵ Iwán sekin siwatkej iga moconfiarojkej pan Dios, ojpa-isakej ifamiliarmej yej miktóyaja.

Onoya toknimej yej moconfiarojkej ipan Dios, wḡn yej kijiyaj Dios kikitziijkej inomej toknimej iwán kimagakej kansan makijtoḡan iga ay' kitokaj Dios. E' toknimej ayá' kinekikej iga makimajkawakan, majwa' motemakakej iga makimiktikan que iga makikajtewakan Dios, kimatikej iga keman wel ye'onoskej kuḡ' ojpa-isaskej.

³⁶ Sekin kipinajtijkej iwán kimagakej, sekin kilpijkej iga cadena iwán kakijkej ipan cárcel.

³⁷ Sekin kitemiktijkej, sekin kitajkotekkej iga sierroj, sekin kichiwaltijkej kuajkuantas iga ompa mamonextikan siga nokta kicredowaj Dios, sekin kimiktijkej iga espada iwán sekin nijnijiga yayaj iga cholojtinemiáj iwán motaajakiayaj iga ikuetaxyo borrego iwán chivo iga ay' katka tzotzolyojkej, iwán ay'ya motapialiayaj, kiyolmiktijkej iwán poxsan kiknochijkej.

³⁸ Inomej poxsan ye'nemiáj, akajasiáj iga maonokan iwán yej namolnemij, e' cholojtinemikej ipan desierto, ipan tepeyoj iwán mochantijkej ipan texapomej iwán pan talxapowewetkej.

³⁹ Dios kiye'ita' nochi inomej iga mopoxconfiarojkej ipan, e' malej ijkón, kuḡ' mikikej, aya kipiakej yej Dios kijtoj iga kimakayaj.

⁴⁰ Dios tepialiaya yej máj yekti iga no teejlantoya, inón iga Dios akine' iga yejémejsan maasikan iná' Dios, sino que matisenyé'onokan iwamej iyixtaj yéj.

12

Matimixkuḡtikḡn ipan Jesús

¹ Tejemej ken tikita teyawalojtokej mia' toknimej yej momela'nextijkej iga moconfiarojkej ipan Dios, inón iga matikajtewakan nochi yej ayá' tepalewiá iga wel matiye'nemikan. Iwán matikajtewakan iga tikchiwaj yej ayekti yej te-ikximaniajtiá iwán matimotalokan ken ijkan iga tiktokaj iyojwi Dios ke' iga tepolowao'.

² Matimixkuḡtikḡn ipan Jesús, iga yéj yej achto tenextilij iga matimoconfiarokan pan Dios iwán nochipa tepalewiá iga máj matimoconfiarokan. Jesús kiknochijkej ipan cruz

iwán yéj ayá' piná' iga ompa migui', iga kimatiá iga despuéj iga mikis yawi pakiti iwán motalij iladoj iyé'ma' Dios kan mandarowa.

³ Inón iga xikejlamikikan yej Jesús kichij kuá' kiknoçhijkej inomej yej ayá' ye'nemij iwán ximixkuítikan ipan Jesús, iwán amo xisiawikan niga amo ximosemakakan.

⁴ Kuá' anmomanawiáj iga mitzkítzkijnekij yej ayompa nemij, ni se de amejemen aya mitzmiktiáj.

⁵ ¿Ix ankelkájkeja ken Dios mitznonotzaj amejemen ken ipilowan? Ijkin mitzijliáj kan ijkuilijto' itájtol:

Nopiltzin, xiktajtolkui toTeko kuá' mitznagastilana iga ayéj ijkón ken nemi tikchiwa,

iwán amo xikajtewa iyojwi Dios, kuá' yéj mitzajajwa.

⁶ ToTeko yej yéj kipoxçokiliá, kinagastilana

iwán kiknoçhiwa nochi inón yej yéj kíkuiya iga ipiltzin.

⁷ Amejemej xikijyowikan kuá' Dios mitzajajwaj, ijkón Dios mitzkuij iga ipilowan. ¿Katiá tetaj yej ayá' kajajwa ipiltzin?

⁸ E' siga Dios ayá' mitzajajwaj ken kajajwaj nochi ipilowan, kijtojneki iga amejemen ayéj imela'pilowan Dios.

⁹ Kuá' aya tiyolejkej, totajmej yej tikpiáj ipan inín tajli no teajajwayaj iwán tikchiwayaj yej te-ijliayaj. ¿Te iga ayá' tikchiwaj ken te-ijliá toTaj yej ono' ipan cielo iga keman wel nochipa matonokan wan yéj?

¹⁰ Totajmej yej tikpiáj ipan inín tajli teajajwayaj kuá' aya tiyolejkej ken yejemej kiye'itayaj, e' Dios tenonotza iga matiye'nemikan, iga matikchijtokan yej yekti, kensan yéj kichijwa.

¹¹ Melá' iga kuá' nemi te-iknoçhiwaj, inón ayagaj kiye'ita, majwa' timoknomatij, e' siga se mixkuítiá pan yej Dios kinextiá, yawi onoti tamelá iwán ye'nemis.

Ayekti iga amo matiktajtolkakikan Dios

¹² Inón iga amo xisiawikan iga anmotakitzkiáj ipan ima' toTeko iwán amo makuetañi amotankua' iga annemij ipan iyojwi toTeko.

¹³ Xiye'nemikan iyixtaj toTeko. Iwán xikpalewikan yej sennemij amowan ipan toTeko iyojwi yej ken koxomej iga aya momela'confiarowaj ipan Dios, xikpalewikan iga wel maye'nemikan.

¹⁴ Tamelá xonokan iwán inochin, iwán xikchiwakan ken kineki Dios, siga se ayá' ye'nemi, awel kitas toTeko.

¹⁵ Amo agaj makalimpamati iga Dios techokiliá. Yej ijkón kichijwa wel tanextiliá iga sekin no ayompa manemikan iwán mokuropa ken se yej yolchichixto' yej kimopa toknimej.

¹⁶ Amo agaj mamoteka wan yej ayá' iwán namiktito', niga makalimpamati yej kiye'ita Dios; ijkón kichij Esaú kuá'

kinamá' iga se tákual iherenciaj yej kimakaya itaj iga yéj kopon.

¹⁷ Amejemen ankimatij iga kuá' Esaú kinekiao' sej iga itaj makimaka iherenciaj, itaj kijtoj iga ay'ya wel. Iwán malej poxsan чога' in Esaú ay'san wel te kichij.

¹⁸ Amejemen ayéj ken israelitajmej yej kitechojkej tepe' Sinaí,* yej wel mochijchimi iwán weweloniá, takomitiá iwán onoya ejeka' este tatikuini;

¹⁹ niga ankikakikej iga nawati' trompeta, niga ankikakikej iga tajtoj Dios. Yej kikakikej iga tajtoj Dios, kijlijkej Moisés iga makijli Dios iga ayo' máj matajto iwamej,

²⁰ iga kimajmawilijkej ken Dios tatekimá', ijkín kijtoj: "A'san nesi yej taksas pan tepe', makitemiktikan o makimimakan, ijkón makichiwilikan kesiá yolka'."

²¹ Israelitajmej poxsan kimajmawiliayaj yej kitztoyaj. Este Moisés nо kijtoj: "Nikuekuechkáto'ya iga nimajmawi."

²² Amejemen ayá' ankitechojkej inón tepe' Sinaí, majwa' ken kuá' ankitechojkej se' tepe' yej ono' ipan cielo yej itoka' Sion kan chijto' iweyi-altepe' Dios yej isato', inonwa' Jerusalén† yej ono' ipan cielo, ompa onokej pox mia' angelejmej yej kiweyimatiá Dios.

²³ Iwán nо ompa nechkatokej nochi yej Dios kita ken ipilowan nokta, yej itokamej ijkuilijto' ipan cielo. Iwán kan nо onokej iyepiritojmej toknimej yej Dios kiyé'íta'ya iwán kichija iga maye'onokan. Nо ankitechojkej kan ono' Dios yej nochi yawi kijuzgaroti

²⁴ iwán ankitechojkej Jesús yej tetajtowiliá iga inón nuevo pacto yej kichij iga iyesyо. Iga iyesyо tepajpa' iga mapoliwi yej tikchijkej yej ayekti iwán tenextiliá yej majya sej que iyesyо Abel.‡

²⁵ Inón iga matiktajtolkuikan yej tenotza. Pues siga inomej yej ayá' kitajtolkuikej Dios kuá' kinotzkej nigaj ipan tajli ayá' momanawijkej, tejemej awel nokta timomanawiskej siga ayá' tiktajtolkuij Dios kuá' tenotza este ipan cielo.

²⁶ Iwán kuá' tajtoj Dios este kuekuechka' tajli, e' inán kijtowa: "Nia sej nikuekuechkalti tajli; e' ayéj petz tajli sino este cielo."

²⁷ Kuá' kijtowa "sej" tikejlamikij iga yawi poliwi nochi yej Dios kichij yej wel moqlina, iwán káwissan yej ayá' wel moqlina.

* 12:18 12:18 Ex 19 † 12:22 12:22 Altepe' Jerusalén mochij ipan tepe' yej itoka' Sion. ‡ 12:24 12:24 Gn 4:1-16. Caín wan Abel ipilowan Adán wan Eva. Caín kimiktij Abel, wan ipan Gn 4:10 kijtowa iga iyesyо Abel "tzajtzi". Iyesyо Jesús tenextiliá iga wel teperdonarowa.

28 Matikmakakan gracias Dios iga tonókejya kan ayá' wel moqlina, kan reinarowa Dios. Iwán matiye'tajtokan iga yéj wan matikmajmawilikan iga amo matikchiwakan yej Dios akiye'ita;

29 iga toDios ken tikita ti'ti yej nochi wel kipolowa.

13

Ken iga manemi yej kitoka Cristo

1 Nochipa ximochokilikan iga manesi iga amoknjinmatij.

2 Amo xikelkawakan iga xikomemawikan yej mitz-paxalowiliáj, sekin yej ijkón kichijkej niga kimatikej mataj komemawijkejwa' angelejmej.

3 Xikejlamikikan yej onokej preso, ximomachilikan kenkuá' nõ ampresojtitokej iwamej. Xikejlamikikan nõ yej kualotokej iga kimagakej, kenkuá' amejemen ijkón nõ mitziknochijwaj.

4 Nochi makiye'ita iga se namiktito' iwán amo mayawi wan se'; iga Dios yawi kicastigaroti yej masi iwán yej ayá' iwán namiktito', iwán nochi yej mo-ichtakapiáj.

5 Amo xikpoxpiasnekikan tomin; xiye'onókanya ke'ya iga ankipiáj, iga Dios kijtoj: "Ayí' nimitzkajtewas niga nimitzsemakas."

6 Iwán wel tiknojma-ijtowaj:

ToTeko nepalewiá;

inón iga ayá' nimajmawi siga tejté nechijwilijneki agaj.

7 Xikejlamikikan amopastormej yej mitzpowilijkej itájtol Dios. Xikejlamikikan ken iga ye'nemikej iwán ximixkuijikan ijkón ken yejemen moconfiarojkej ipan Dios.

8 Jesucristo ayí' mopata, inonsan yej onoya ikya, iwán yej ono' inán iwán yej nochipa onos.

9 Amo mamitzkajkawakan inomej yej ayompa tamachtíáj. Sé'paya tamachtíáj ayéj ken Cristo tamachtíaya. Máj yekti matimanimarokan iga tikmatij iga Dios tepoxchokiliá, que iga matiktokakan inomej yej tanextiliáj de te wel mokua, puej ken iga yejemej tanextiliáj ni alín ayá' kipalewijkej.

10 Sacerdotejmej yej kitókajo' iley Moisés awel wan tejemen tiksenna'techowaj toTeko iga aya kimatij iga Cristo mi' ipan cruz iga tonochin yej tikchijkej yej ayekti.*

11 Puej ijefej sacerdotejmej kiwiga† tiopan iyesyoyolká' iga ofrenda, iga nochi gente maye'onokan iyixtaj Dios, e' icuerpoj inomej yolkamej kitatiyaj ayéj pan altepe'.

* 13:10 13:10 Versión literal: Tikpiá se altar kan awel takuaj sacerdotejmej yej tepipanowaj ipan kuertaxtiopan. † 13:11 13:11 Xikita nota Heb 5:1

12 Ijkón nō Jesús kimiktijkej ayéj ipan altepe'. Mi' iga nochi gente maye'ono iyixtaj Dios. Inón iga kitoyaj iyesyó.

13 Nō ken kuá' matikísakan ipan altepe' iwán matiakan kan ono' Jesús iwán nō matikmachilíkan ken yéj kipi-jpinajtijkej.

14 Ipan inín tajli ateyi se altepe' yej nochipa onos; e' tejemej tiktemojtiawij inón altepe' yej yawi onoti.

15 Inón iga nochipa matikweyimatiltíkan Dios ipan itoká' Jesús. Iga tiktakuikiliáj, tikmakaj Dios yej yéj kajasi iga matikmakakan. Iga tiktakuikiliáj, timonextiáj iga yéj toTeko.

16 Amo xikelkawakan iga xikchiwakan yej yékti iwán xikmakakan achi yej ankipiáj yej amotapialiáj, porque ijkón tikmakaj Dios yej yéj kiyé'ita.

17 Xikchiwakan ken mitzijliáj amopastorme, xicredokan; porque yejemej nochipa kitztokej iga amo xipojpoliwikan. Yejemen kimatij iga keman yawij asitij itenój Dios iga kijoskej nochi yej kichijkej. Nochipa xiye'nemikan iga amo xikyolmiktikan amopastorme, porque siga ayá' ijkón ankichiwaj amejemen, ayá' anye'kisaskej.

18 Xiktajtaniłikan Dios iga manepalewikan. Nikmatij iga ayagaj wel kijtowa iga nikchijkej yej ayékti, nejemej niknekij maniyé'nemikan nochipa.

19 Nimitztajtaniłiáj iga xiktajtaniłikan Dios iga amo mawejkati wel sej manimitzpaxalowilij.

Monawatiá

20 Dios kichíwa iga wel matonokan tamelá. Yéj ki-ojpa-ixitij toTeko Jesucristo kan miktoya. Iga iyesyó Jesús, Dios kichij se' pacto iga wel nochipa teyé'ita. Inán Jesús teçuidarowa ken se pastor kicuidarowa iborregojmej, yéj nokta ijefej nochi pastorme.

21 Dios makichíwa iga amejemen wel xiye'nemikan iwán nochipa xikchiwakan yej yékti kén yéj kineki. Iwán nō Jesucristo makichíwa ipan nejemej ken yéj kineki. ¡Nochipa mamoweyimatilti Cristo! Ijkónyawa'.

22 Nokniwan, nimitztajtaniłiáj iga xinetajtolkakikan kén iga nimitznonotzaj ipan inín ama' yej alín nimitzijkuilowilijkej.

23 Xikmatikan iga toknín Timoteo ayo' presojtito', siga nimanín asis, íwan niáj nimitzitatij.

24 Xiksaludarokan inochi amopastorme iwán inochi yej kitokaj Dios. Tokniwan yej chantitokej Italia mitztitaniliáj saludos.

25 Dios mamitzyolchikawakan amonochin. Ijkónyawa'.

Ama' yej kijkuiloj Santiago

Ama' yej kijkuiloj Santiago

¹ Nej niSantiago, yej nikchijto' ken kineki Dios iwán toTęko Jesucristo, nimitsaludarowaj amonochin yej anki-tokaj Dios yej ampapayintokej noyan ipan inin tajli.

Dios tenęxtiliá te matikchiwakęn

² Nokniwan, amejemen xipoxpakikan kuę' kuajkuantas wetzi amoyakapan.

³ Puej ankimátija siga ayá' ankikajtewaj iga anmoconfiarowaj ipan Dios, máj anmomachtiáj iga ankijyowiáj yej wetzi amoyakapan.

⁴ E' xikmejla'ijyowikan iga manęsi iga anyę'nemij iwán anyę'tajlantokej iwán amo te mamitzpolokęn.

⁵ Siga agaj de amejemen ayá' kimati te kichįwa, makitajtanili Dios, iwán Dios kinęxtilij, puej yej tenęxtiliá nochi yej tikmatisnekij iwán ayá' teajajwa.

⁶ E' kuę' kitajtani, mamocfiarojto iga Dios kimakas, amo makijto iga ayá' kimakas, iga yej ijkón kichįwa, ken tikita maręjal yej nijnijiga kiwiga ejeka'.

⁷ Yej ijkón kichįwa, amo makejłanto iga toTęko yawi kimakati tejtę.

⁸ Yej ayá' sesan iyalmaj, nijnijiga yawi.

⁹ Siga se toknin ayá' motapialiá, mapaki iga Dios kiweyimatis.

¹⁰ Iwán yej motapialiá mapaki kuę' moalimpamati. Porque yej motapialiá ken tikita ixochiyo kochki', iga panówasan.

¹¹ Kuę' kisa tonati' iwán tadotonitiá, kochki' waki, iwán ixochiyo xini, iwán imonsajyo ómpaya tami'. Ijkón no yej motapialiá mopoypolowa kuę' kejlanto' iga máj matatani.

Matikijyowikan inochi yej teyolmiktia

¹² Pakto' yej kijyowiá inochi yej kiyolmiktijto', iga kuę' pánoja, Dios kimakas yej pox yękti iwán pox męnsajti' iga onos nochipa wan Dios, ijkón ken Dios kijlij nochi yej kichokiliáj.

¹³ Kuę' agaj kichįwasneki yej ayękti, amo makijto iga Dios nemi kichįwiliá, iga Dios ayá' kichįwasneki yej ayękti, niga agaj kichįwaltiá yej ayękti.

14 Ayéj ijkón, kuá' sę kichiwásneki yej ayękti, yęjsan mochiwiliá iga kiyoltilána yej iyalmaj kineki makichíwa iga kejlánto' yej ayękti.

15 Ipan inón yej ayękti yej sę kejlánto' ipan iyalmaj pęwa iga sę kichíwa yej ayękti, iwán kuá' sę kichijto' yej ayękti, nochipa miktos.

16 Nokniwán yej nimitzpoxxchokiliáj, amo ximokajkayawakan;

17 nochi yej temakaj yej yękti iwán mǝnsajti', inón temaka Dios yej kichij nochi yej xota ipan cielo. Dios nochipa ono' iwán ayí' mopata, niga kichíwa iga matonokan kan takomichkan.

18 Iga itájtǝl Dios sej tinacerojkej iga matonokan ken áchtopa ipilowán iga ijkón yéj kine'.

Matikchíwakan ken kijtowa itájtǝl Dios

19 Inón iga nokniwán, sejsé de amejemen xikakikan yej moknin mitzijlijnekij, amo nimanín xitajtokan iwán amo nimanín xikuesiwikan,

20 porque yej kuesiwi, ayá' kichíwa ken Dios kineki.

21 Inón iga xikajtęwakan nochi yej ayękti yej inán mopoxchijto' iwán ximoalimpamatikan iga xikye'kakikan tájtǝl yej mitznętilijkej yej wel mitzmanawiskej.

22 E' ayéj iga san xikakikan itájtǝl Dios, sino que xikchíwakan, puej siga ayá' ankichíwaj san petz anmokajkayajtoskej.

23 Yej san kipetzkaki itájtǝl Dios, iwán ayá' kichíwa, ken tikita sę taga' yej kita ixaya' ipan espejo.

24 Motachíliá igánajsan, e' kuá' yáwiya, kęlkąwa ken iga tachá.

25 Majwa' siga amejemen ankiye'tachíliáj itájtǝl Dios iwán nochipa ankichíwaj ken kijtowa, ampaktoskej nochipa noyan kan annemij. Porque itájtǝl Dios pox yękti wán tęxitoma kan ken tilpitokej iga tikchijtokej yej ayękti. E' yej ayá' kęlkąwa yej kikaki, sino que kejlánto' ipan inón ley yej yękti, inón ley yej tęxitoma, iwán nochipa kichíwa ken tatekimaka inón ley, paktos iga ijkón kichijtos.

26 Siga agaj kijtowa iga kitoka Dios, iwán ayá' motętilána, mokajkayąwa igánajsan iwán báldejsan iga kijtowa iga kitoka Dios.

27 Yej kimela'toka iyojwi Dios iwán ye'nemi iyixtaj toTęko, inín kichíwa: kipalęwiá iknǝmej, iwán viudajmej kuá' tayokoxtokej, nǝ kikajtęwa kuajkuantas yej ayękti yej mochíwa ipan inín tajli.

2

Amo sesan matikye'itakan

1 Nokniwan yej amoconfiarowaj ipan toTeko Jesucristo yej nochi wel kichiwa, amo sesan xikye'itakan.

2 Porque siga kan anmonechkowaj kalaki se taga' yej kiwajliga anillo de oro ipan imajpil, iwan kakijtiwi' ye'tzotzol, iwan kalaki no se yej ayá' motapialiá yej kakijtiwi' tzotzolsól,

3 iwan máj anki-omemawíaj yej ye'taajakijto' iwan anki-jliskej: "Tejwa' yekti iga nij ximotali", iwan yej ayá' motapialiá ankijliskej: "Tejwa' ómpao' xejkato o ximotali nigaj talpan."

4 Ijkonwa' nesi iga ayá' nochi ankiye'itaj iwan ayompa antajuzgarowaj.

5 Nokniwan ta' xikakikan: Dios kitapejpen yej ayá' motapialiá ipan inin tajli iga mamoonfiarokan ipan yéj, iga maonokan kan yéj reinarowa ken yéj kijtoj iga ye'onoskej yej kichokiliáj.

6 E' amejemen ankipinajtiáj yej ayá' motapialiáj. ¿Ix ayejtaj yej motapialiáj in yej mitzkuijkuiliáj yej amotatki iwan mitzwawatatzowaj iga mitzwigaj itenoj yej mandarowaj?

7 ¿Ix ayejtaj yejemej yej maltajtowaj iga imonsajtoka' toTeko yej ankitenewiáj?

8 Amejemen siga melá' iga ankichiwaj yej iley Dios, kenya nokta kijtowa kan ijkuilijto': "Xikchokili moknin kensan tej timochokiliá", ankichiwaj yej yekti.

9 E' siga ankinékijsan yej ankiye'itaj, iga ijkon ankichiwaj yej ayekti iwan mitzjuzgarowaj iley toDios.

10 Iwan siga se kichiwa nochi ken kijtowa la ley, e' siga kikajtewa se, kenkuá' akichij nisé. Iwan siga se kichiwa nochi ken kijtowa la ley, iwan kikajtewa se, iga itechko inon kichochiwaskej. Iwan siga se kichiwa nochi ken kijtowa la ley, e' kikajtewa se, kichochiwaskej iga ken kuá' nochi kikajtej.

11 Porque Dios kijtoj: "Amo ximoteka wan yej ayá' iwan tinamiktito'", kijtoj no: "Amo xitamikti", iwan siga ayá' moteka wan yej ayá' iwan namiktito', e' tamiktiá, kichija yej ayekti.

12 Dios yawi mitzjuzgarotij iga inon ley yej texitomaki, ijkon amejemen xitajtokan iwan xinemikan iga ankimatij iga mitzjuzgaroskej.

13 Yej ayá' tachokiliá, ayá' no yawij kichokilitij kuá' yawij kijuzgarotij; e' yej ta-ikneliá, onkisas kuá' Dios tajuzgaroj.

Ígasan iga se moconfiarowa e' akichywa nité

14 Nokniwan, ¿te motaniliá siga se kijtowa iga moconfiarowa, e' ayá' kichíwa yej yekti? ¿Ix wel momanawij iga moconfiarówasan?

15 Ken matikijtokan, siga agaj ayá' kipiá itzótzol niga te kikua;

16 siga se de amejemen kijlij: "Xiye'yawi; ximotaajaki iwán xitakua", e' ayá' kimaka yej kineki; ¿ix kipalewíj?

17 Ijkón nō yej moconfiarowa, siga ayá' nesi iga kichíwa yej yekti, inonwa' ígasan iga moconfiarowa iga kenkuá' mikto'.

18 E' agaj kijtoj: "Tej timoconfiarowa ipan Dios iwán nej nikchíwa yej Diospa kineki." Siga ayá' tikchíwa ken Dios kineki, anesi iga timoconfiarowa, e' siga nikchíwa ken Dios kineki, kena nesi iga nimoconfiarowa ipan yéj.

19 Tej ticredowa iga Dios sesan, iwán iga ijkón ticredowa tikchíwa yej yekti, e' malespíritojmej nō kimatij iga Dios ono' iwán kuekuechkaj iga majmawij.

20 Amo xipáchtol, ¿ix atikmati siga se moconfiarowa wan ayá' kichíwa ken kineki Dios, inón ígasan iga moconfiarowa?

21 Dios kiye'ita' Abraham yej to-ikyapatajwéj iga yej kichij, kuá' kimiktiaya Isaac yej ipiltzín iga iyofrendaj Dios.

22 Ankitaj iga Abraham moconfiaroj ipan Dios iga kinextij ipan yej kichij, iwán iga kichij ken kineki Dios nesi' iga momela'confiaroj ipan toTeko

23 Ijkón mochij ken kijtowa itájtol Dios kan kijtowa: "Abraham moconfiaroj ipan Dios iwán iga moconfiaroj, Dios kiye'ita'." Iwán Abraham mochij iyamígoj Dios.

24 Ankitaj amejemen iga Dios nō komemawía inón yej kichíwa yej yekti, ayá' iga mopetzconfiarowa.

25 Ijkón nō kichij Rahab, se siwá' yej najnamolnemiá; Dios kiye'ita' iga kichij yej yekti, iga ki-omemawij yej tapípiatoj iwán kipalewíjkej iga kojmakakej ipan se' ojtí.

26 Ijkón ken se cuerpo yej ayá' kipiá iyespíritoj, inonwa' mikto', ijkonsan nō yej moconfiarowa, yej ayá' kichíwa yej yekti, inonwa' kenkuá' mikto'.

3

Tolenguaj

1 Nokniwan, amo amonochin xitamachtijnekikan, ankimátija iga yej titamachtíaj, Dios máj yawi tejuzgarotij.

2 Tonochin tikchíwaj mia' yej ayékti; e' siga agaj ayá' namoltajtowa, inón ye'nemi iwán ayá' kichíwa yej ayékti ken kitajtani iyalmaj.

³ Kuḗ' kawḗyoj tiktaliliáj freno iga matēcreḗdo, welja tikuḗgaj kan tejemej tiknekij.

⁴ Ta'ki' xikitakan, ákal nḗ malej iga wejweyi iwán ki-topewa yej pox recio ejeka', e' yej kinejñentiá wel kiwiga kan kineki iga se tepostzín.

⁵ Ijkonsan nḗ tolenguaj; inón nḗ aljmpatzín, e' wel kijtowa kuajkuantas, ken tikita se titzín yej wel kitatiá weyi akawalyoj.

⁶ Tolenguaj ken tikita ti'ti iwán wel kijtowa komati yej ajayekti iwán temopa tosempan, iwán Tzitzimi' kichijto' iga tolenguaj ken kuḗ' wewelkato', iwán wel tewiga kan ayí' sewi ti'ti.

⁷ Wel tikmansojtiliáj nochi anímal, toḗomej, kowamej, iwán yej momati lamarijti';

⁸ e' ayagaj wel motentilana. Tolenguaj ayagaj wel kimansojtiliá iwán kipiá ken tikita veneno yej tamiktiá.

⁹ Iga tolenguaj tikweyimatiá toTaj Dios iwán tikmalijliáj tokñimej yej Dios kichij kensan yéj.

¹⁰ Ipan sansé toḗen kisa ye'tájtḗl iwán yej ayekti. Nokñiwán, amo ijkón matikchiwakán.

¹¹ ¿Ix wel ipan se atzontekon kisa yeḗa' iwán chichika'?

¹² Nokñiwán, ¿ix ipan amakuawi' wel ono nantzín, o ipan xoxokomeka' wel moteki itakilka amakuawi'?* Nḗ ipan se atzontekon awel kisa yeḗa' iwán yej poye'.

Yej wel kentenderowaj ken Dios kineki

¹³ Siga agaj de amejemen kixmati itájtḗl Dios iwán nochi kentenderowa, manesi iga ye'nemi iwán mamoaaljmpamati.

¹⁴ E' siga amejemen anta-ixitajo' iwán ankitemowaj iga amejemejsan xiye'onokán, entonces amo ximoweyimatikan iga ankixmatij itájtḗl Dios, ijkón ayá' nemi anchiwaj yej yekti.

¹⁵ Porque inḗmpa tamatilis ayá' wí' de Dios, sino que de inín tajli, de taga' iwán de tzitzimi'.

¹⁶ Kan ta-ixitalo iwán kan kinekij nochi iga yejemejsan, ompa ayá' tawelonolo' iwán ompa mochijto' nochi yej ayekti.

¹⁷ E' yej wel kentenderowaj ken Dios kineki, ye'nemij iwán ayá' takuejkuesowaj; iwán pox te-ijknimej, iwán ye'tajlantokej. Iwán ta-ikñeliáj iwán kichiwaj yej yekti iwán ayá' takajkawaj.

¹⁸ Yej kinekij iga maonolo tamelá kimopaj sekin iga maonokán tamelá iga maye'nemikan.

* **3:12 3:12** "Amakuawi'" achi ken "higuerajkuawi'". Xikita glosario "Higo". "Nantzín", español "aceitunas" yej itakilka kuawi' yej itoka' olivo. Xikita glosario "Olivo".

4

Amo matiktokakan yej ayompa nemij

1 ¿Ankimatij te iga anmomagaj iwán anmokuejkuesowaj? Inón kisa ipan amoalmaj kan ono' kuajkuantas yej mitzyoltilanaj iga xikchiwakan yej ayekti.

2 Ankipiasnekij tejté iwán como awel ankipiáj, antamik-tiáj, anmomagaj iwán anmokuejkuesowaj iga anta-ixitaj. Awel ankipiáj yej ankinekij iga ayá' ankitajtaniliáj Dios.

3 Iwán siga ankitajtaniliáj Dios, ayá' mitzmakaj iga ayompa ankitajtaniliáj iga ankinekij xiknamoltamikan.

4 ¡Amejemen yej ayompa annemij! ¿Ix ayá' ankimatij iga yej kiyé'ita yej ayompa mochiwa ipan inín tajli, Dios kijiya inón? Yej kichiwasneki yej ayompa mochiwa ipan inín tajli, kichywa iga Dios makijiya.

5 Inón iga itájtol Dios kijtowa: “IyEspíritoj Dios yej ono' topan tepoxchokiliá iwán akineki se' matiktokakan.”

6 E' Dios máj tepalewiá iga tepoxchokiliá; itájtol Dios kijtowa: “Dios ayá' kipalewiá yej moweyimatij, e' kikneliá yej moalimpamatij.”

7 Xikchiwakan yej Dios kineki iwán amo xikchiwakan ken kineki Tzitzimi' iwán yéj mitzchollowiliskej.

8 Xikna'techokan Dios iwán yéj mitzna'techoskej. Amejemen yej ankichiwaj yej ayekti ayo' máj xikchiwakan yej ayekti. Amejemen yejki' ankitokasnekij Dios iwán nō ankichiwaj yej ayekti yej mochiwa ipan inín tajli, xiksentalikansan amoalmaj ipan Dios.

9 Ximoyolyamanakan, xichokakan iga anmomachiliáj iga ankichijtokej yej ayekti. Siga anwetzkatokej, xichokakan; siga ampaktokej, ximoknoamatikan.

10 Ximoalimpamatikan iyixtaj toTéko, iwán yéj yawi mitzweyimatiltitij.

Amo xikpopowa moknin

11 Nokniwan amo ximopopowakan. Yej kipopowa iyiknin, iwán kijuzgarowa iyiknin, iga ijkón kimalijliá iwán kijuzgarowa iley Dios yej tenextiliá iga matikchokilikan toknin. Siga tikjuzgarowa la ley, tej ayá' tikchiwa ken kijtowa la ley iga timomachiliá iga máj tiye'nemi.

12 Petz Dios yej temá' iley wel tejuzgarowa, inón yej wel tamanawía o tapolowa; ¿in tej, te moteki iga xikjuzgaro se'?

Amo matimoweyimatikan

13 Inán xikakikan inín, amejemen yej ankijtowaj: “Aman o mosta niatij ipan inepa altepe', ompa nonoskej se año iga nitanamakatoskej iwán niktantoskej tomín”,

¹⁴ iwán niga ankimatij yej mostapa yawi mochiwati. ¿Kéntaj an in tejemej iga tonokej? Ken tikita se apo' yej nesiki iwán imanín poliwi sej.

¹⁵ Ijkinwa' in xikijtokan: "Siga toTeko kineki, tonoskej iwán tikchivaskej inín o inepa."

¹⁶ Welán anmoweyimatij iga ankijtowaj yej ankichivaskej, iwán ayekti iga se moweyimati.

¹⁷ Yej kimati te iteki yej yekti iwán ayá' kichíwa, ayompa kichíwa.

5

Yej motapialiáj wan ayá' ta-ikneliáj

¹ ¡Xikakikan amejemen yej anmotapialiáj! Xichokakan iwán xitzajzikán iga yawij mitziknochiwatij.

² Amotomimej poxkatokej; amotzotzolmej kixajxapoyótija chijki.

³ Amo oro iwán amoplataj misotatokej iwán iga misotato', inón mitznexstiskej iga anyawij ampoliwitij iwán ken tikita ti'ti yawij mitztatitij. Poxsan ankinechkojkej amotomín inán kuá' ná'ya iga Dios yawi tajuzgaroti.

⁴ Ayá' ankixtajkej yej tekipanojkej ipan amómil iwán toTeko yej nochi wel kichíwa kiká' yej yejemej kitajtantokej. Inón tomín yej ayá' ankixtajkej ken kuá' tzajtzi iyixtaj Dios amocntraj.

⁵ Iga ipan inín tajli amejemen anye'onoyaj, ankichíwayaj yej ankinekij, anmochikajtokej ken ganado; iwán yawi asiti kuá' yawij mitzmiktitij.

⁶ Amejemen ankijtojkej iga mamikikan yej ayá' kichijkej yej ayekti iwán ankimiktijkej iwán yejemej awel momanawijkej.

Matimixkuítikan ipan Job

⁷ Inón iga nokniwan xiktawelchixtokan este kuá' wí' toTeko. Ximixkuítikan ipan yej tekipanowa ipan mijli, yej kitawelchá este mamochíwa yej kitoga', iwán kitawelchá iga mawetzi tiawá'.

⁸ Amejemen no xiktawelchakan iwán amo ximosemakakan, iga ayo' wejka iga wí' toTeko.

⁹ Nokniwan amo ximosepantejtelwikan, iga amo mamitzjuzgarokan, iga Dios yej tajuzgarowa wí'nékiya.

¹⁰ Nokniwan, ximixkuítikan ipan profetajmej* yej kipojkej itájtól toTeko iga kijyowijkej kuá' kiknochiyjkej.

¹¹ Puej tejemen tikye'itaj yej kijyowiáj kuá' kiknochiwaj. Amejemen ankikakíkeja kén iga Job nochi kijyowij, iwán

* 5:10 5:10 Xikita glosario "Profeta".

ankimatij kén iga máj máj toTəko kipalewuj, iga toTəko pox tachokiliá iwán ta-ikneliá.

Ken iga matinemikan

¹² Nokniwan, amo xikijtoqan “kitzto' Paj”, niga “kitzto' cielo”, niga “kitzto' tajli”, iwán nité nokta. Kuá' ankijtowaj “kena” ijkón mamochiwa; kuá' ankijtowaj iga “ayá” ijkón mamochiwa, iga Dios amo mamitzjuzgarokan.

¹³ Siga agaj de amejemen nemi kinkochiwaj, matajto wan Dios. Siga agaj pakto', makitakuikili Dios.

¹⁴ Siga agaj wetito', makinotza ancianojmej† yej mon-echkowaj tiqpan iga maoradokan iga yéj, iwán ipan itoka' toTəko makitalilikan aceite.

¹⁵ Iwán kuá' antajtowaj wan Dios, ximoconfiarokan ipan yéj, toTəko mitztajtolkakiskej iwán yej wetito' yektiás; iwán siga kichij yej ayekti Dios yawi kelkawiliti.

¹⁶ Inón iga ximotexxitomakan sewo' iwán se' yej ankichi-jkej yej ayekti, iwán sejsé de amejemen xiktajtanilikan Dios iga makachitalti toknimej. Kuá' se yej ye'nemi tajtowa iwán Dios, Dios wel poxsan kichiwa yej quitajtaniliá.

¹⁷ Profeta yej itoka' Elías taga' katka kensan tejemen, iwán kuá' kitajtanilij Dios iga amo mawetzi tiawa', ayá' wetzi' ipan tajli ipan eyi año wan tajko.

¹⁸ Kuá' sej kitajtanilij Dios, wetzi' sej tiawa' iwán ipan tajli poxsan mochij yej motoga'.

¹⁹ Nokniwan, siga agaj de amejemen mopoypolowa iga kikajtewa iyojwi Dios, iwán sewo' sej kiyey'ojkuiltiá,

²⁰ xikmatikan amejemen siga agaj makiyey'ojkuilti yej ayompa nemi, kimawanawia iga mikiá iwán kichiwás iga toTəko wel kelkawiliá mia' yej kichij yej ayekti.

† 5:14 5:14 Xikita glosario “Anciano”.

Áchtopa ama' yej kijkuiloj San Pedro

Pedro kijkuilowiliá yej kitokaj Cristo yej nijnijiga chantitokej

¹ Nej niPedro iyapó stol* Jesucristo, ken tikijtowaj nej se yej yéj kititan. Nimitzijkuilowiliáj nokniwan yej mitzkixtijkej† ipan amopaismej iwán inán anchantitokej ipan estadojmej yej itokamej, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia iwán Bitinia.

² Amejemen yej mitztapejpenkej ken ikyay kejlantoya toTaj Dios. Iwán el Espíritu Santo kichij iga xiye'nemikan iwán xikchiwakán ken kineki Jesucristo yej mitzperdonarokej iga iyesyoye yej kitoyaj kuá' mi'.‡ Mamitzpalewikan Dios iwán yéj makichiwa iga nochipa xonokán tamelá.

Mamoweyimatilti Dios

³ Matikweyimatiltikan Dios yej iTajpa toTeko Jesucristo, iga poxsan te-iknelij. Kuá' ojpa-isa' Jesucristo kan miktoya, kichij iga mati-ojpanacerokan sej iga wel matikmatikan iga nochipa tonoskej iwán.

⁴ Dios temakas yej yekti, yej anto' ajko ipan cielo, yej ayí' tamis, niga nempoliwis, niga palanis ken nochi yej tikixmatij ipan tajli.

⁵ Iga anmoconfiarojtokej ipan Dios, yéj mitzpalewiáj iga ipoder este que mitzsalvaroskej kuá' asis hora iga yéj yawi tajzgaroti.

⁶ Iga inin amejemen poxsan xipakikan, malej iga amejemen achi alin tiempo ankisufriroskej iga kuajkuantas mitzchwiliskej.

⁷ Iga anmoconfiarowaj pan Dios, inon poxsan valerowa ken tikita oro. Iga oro manesi iga mela'oroy, moprobatarowa pan ti'ti. Ijkonan no iga manesi iga anmomela'confiarowaj ipan toTeko kuajkuantas mitzpasaroskej iwán mela'nesis siga ankijyowiskej kuá' ankisufriroskej. Iga anmoconfiarowaj ipan Dios inon majya sej valerowa que oro; iga oro tamissan keman. Ijkon, kuá' nesiki Jesucristo,

* **1:1 1:1** Xikita glosario "Apóstol". † **1:1 1:1** Kikixtijkej iga moconfiarojkej ipan Jesucristo. Ipan Hch 8:1 tikitaj ken iga pe' mochij ijkon. ‡ **1:2 1:2** Ipan griego tajtowa iga kajzelwiá iga iyesyoye Jesucristo. Anka Pedro kejlamikiá ken kichijwayaj ikya judiyojmej iga maye'onokan iyixtaj Dios. Ex 24:8, Heb 9:19, Ex 29:22, Heb 10:22, Lv 14:6-7 y Lc 5:14

ye'tajtoj iga amejemen iga anmoconfiarowaj ipan toTeko, mitzweyimatiltiskej iga ankijyowijkej yej mitzchiwilijkej.

⁸ Amejemen ankichokiliáj Jesucristo malej ayí' ankitaj; iwán malej iga aya ankitaj, ankiçredowaj yéj. Ampoxpakij, este awel ankijtowaj iga tájtól ken iga nochipa ampoxpakij.

⁹ Ampakij iga ankimátija iga toTeko mitzsalvaroskej iga anmoconfiarojkej ipan yéj.

¹⁰ Ikyay profetajmejs momachtijkej iwán tatajtantenkej iga makimatikan ken iga mosalvaroloj, iwán kijtojkej iga Dios tesalvaroj iga tepoxchokiliá.

¹¹ Ikyá kuá' Cristo aya witzia ipan tajli, profetajmej kinekiáj makimatikan a'yéj an kichiwaw iga mamosalvarolo iwán keman mochiwas. IyEspíritoj Cristo kimatiltiaya profetajmej kén iga Cristo yawij kinkochiwatij, iwán kén Cristo yawij kiweyimatiltitij.

¹² E' Dios kimatiltij inomej profetajmej iga yej yejemej kijtojkej ayéj iga yejemej, sino iga amejemen xiye'onokan. Inán Dios kititan el Espíritu Santo, kisa' ipan cielo iga makipalewi inomej yej kipowaj itájtól Dios iga amejemen xikmatikan inin ye'noticiaj yej aya ankimatiáj, yej angelejmej* nõ kinekij magui' makimatikanya.

Dios tenotza iga matiye'nemikan

¹³ Inón iga xikitakan ken iga annemij, xiye'tajlantokan iwán nochipa ximoconfiarojtokan ipan Dios iga yéj yawi mitzsalvarotij kuá' nesiki Jesucristo.

¹⁴ Xinemikan ken inomej tepilowan yej kichiwaw nochi yej kitekimakaj, amo xikchijtokan yej ayekti ken ankichiwaway kuá' aya ankixmatiáj Dios.

¹⁵ Majwa' xiye'nemikan, ijkón ken kajasi iga manemikan yej kitokaj toTeko, porque Dios yej mitznotzkej, ayí' kichywa yej ayekti.

¹⁶ Porque kan ijkuilijto' itájtól Dios, ijkín kijtowa: "Amo xikchiwakan yej ayekti; porque nej ayí' nikchywa yej ayekti."†

¹⁷ Amejemen ankijliáj iga "amoTaj" in Dios, yej kijuzgarowa kensan iga se kichywa, yéj ayá' sesan kiye'ita. Nochipa ximoalimpamatikan iyixtaj Dios miej amonókejo' ipan inin tajli.

¹⁸ Ankimátija iga amejemen Dios mitzxitonkej kan ikya ken an-ilpitoyaj iga ankichijtoyaj yej ayá' mitzpaléwiáj, kensan kichijtoyaj amo-ikyapatajwan. Dios iga mitzxitonkej ayá' kixtaj iga oro o plata,

§ 1:10 1:10 Xikita glosario "Profeta".

* 1:12 1:12 Xikita glosario "Ángel".

† 1:16 1:16 Lv 11:44-45; 19:2

19 sino que iga Jesucristo iyesyoyej pox valerowa. Jesucristo kimiktijkej ken se borrego[‡]zinz' yej yektito', yej ayi' kichij yej ayekti. §

20 Cristo inonya nokta iga onoya este kuq' aya mochiwaya inin tajli, e' inan nesiko kuq' ay'ya wejka iga tajuzgaroki toTeko. Nesiko iga amejemen xiye'onokan.

21 Kuq' walaj Jesucristo, yej mitznex[‡]tilijkej ken iga ankre[‡]dowaj Dios yej ki-ojpa-ixitij Cristo kan miktoya. Iwan Dios kichij iga Cristo poxsan makiweyimatiltikan. Inon iga amejemen anmoconfiarojkej ipan Dios iwan ankimela'matitokej iga Dios kichiw[‡]as ken kijtoj.

22 Inan amejemen iga ankichiwaj ken kijtowa itajt[‡]ol Dios, ay'ya ankejlantokej yej ayekti iwan welja ankimela'chokili[‡]aj tokniwan. Inon iga poxsan ximosepanchokilikan sewo' iwan se' iga inochi amoalmajmej.

23 Porque amejemen sej an-ojpanacer[‡]ojkej;* e' amotaj ayejo' yej miki, sino que mitzmakakej vida Dios iga itajt[‡]ol yej isato' iwan nochipa onos.

24 Porque itajt[‡]ol Dios kijtowa:
Nochi gente ken tikita kochki',
iwan nochi yej motapialia moweyimati, iwan inon yej kipi[‡]a,
ken tikita ixochiyo kochki'.

Kochki' waki iwan xini ixochiyo;

25 e' itajt[‡]ol toTeko nochipa onos.

Iwan inin tajt[‡]ol inon ye'noticiaj yej tasalvarowa yej amejemen mitzpowilijkej.

2

1 Xikajtewakanya iga ankichiwaj nochi yej ajayekti, ayo' xitakajkayawakan, amo san ximopajpantikan iga anye'nemij, amo xita-ixitakan iwan amo xitapopowakan.

2 Ximochiwakan ken seli'kokone' yej atanekij iga kinek-tokej chichiwal[‡]a, iwan inonwa' chichiwal[‡]a kijtojneki itajt[‡]ol Dios yej pox yekti iwan tepalewia iga wel maj matimoconfiarokan ipan yej iwan wel tesalvarowa.

3 Amejemen ankimatija iga toTeko poxsan te-iknelia.

Cristo, te'ti yej isato'

4 Inon iga xikna'techokan toTeko Jesucristo, yejwa' ken tikita se te'ti yej isato', yej la gente kitajkalkej, e' inon te'ti Dios kitapejpen iwan poxsan valerowa.

5 Amejemen no ken antemey yej isatokej, iwan iga inomej te'ti Dios nemi kichiwa tiopan kan onos iyEspiritoj, iwan amejemen ansacerdotejmej yej ankichiwaj ken kineki Dios,

‡ 1:19 1:19 Xikita glosario "Borrego". § 1:19 1:19 Ex 12:3,5 * 1:23 1:23 Jn 3:3

iwán Jesucristo mitzpalēwiáj iga ankimakaj iyofrendaj Dios
 yej poxsan kiye'ita.

⁶ Nō ijkín ijkuijito' itájtɔl Dios:

Nej niktaliá se te'ti ipan Jerusalén,* inón te'ti kan pewa
 iga mochiwa kajli, iwán inón te'ti Dios kitapejpen iga
 poxsan valerowa,

yej ípan moconfiarowa ayá' mopinajtij.

⁷ Iga amejemen yej ankiçredowaj, inón te'ti poxsan
 valerowa, e' iga inomej yej ayá' kiçredowaj, mocumplirowa
 kan ijkuijito' pan itájtɔl Dios:

Yej kalchiwaj kitajkalkej inón te'ti,

e' inón te'ti majya sej valerowa iga kitapejpenkej iga ípan
 mataksato kajli yej nemi mochiwa.

⁸ Nō mochi yej ijkín ijkuijito':

Te'ti kan mokxiwitekilo iwán te'ti yej tawetziltiá.

Yejemej mokxiwitekij iga ayá' kiçredowaj itájtɔl Jesucristo,
 inomej inonya nokta iga walkej.

Amejemen itatki Dios

⁹ E' amejemen gente yej Dios mitztapejpenkej, ansac-
 erdotejmej yej antekipanowaj iga yéj. Amejemen gente yej
 anye'nemij iyixtaj, iwán mitznótzkej iga xikpowakan yej
 Dios kichij yej ayagaj máj wel kichiwa. Dios mitzkixtijkej
 kan ankichijtoyaj yej ayekti iga inán xikchiwakan yej yekti
 ken yej kineki.

¹⁰ Ikya amejemen ayéj te amoteki iyixtaj Dios, e' inán ame-
 jemen gente yej itátkiya Dios. Ikya ayagaj mitzikneliayaj, e'
 inán mitzikneliaja Dios.

Xinemikan ken Dios kineki

¹¹ Nokniwan yej nimitzpozchokiliáj, yej ken anwe-
 jkachanejkej iwán yej ken ampanówajsan pan inín tajli,†
 nimitztajtaniliáj iga amo xikchiwakan yej ayekti yej
 mitzyoltilanaj, wan amo xikchiwakan yej ayá' mitzpalēwiáj
 iga ankitokaj iyojwi toTeko.

¹² Xiye'nemikan iyixtaj yej ayá' kiçredowaj Dios. Ijkón
 yejemej, malej iga amejemen mitzijliáj iga ankichiway yej
 ayekti, yejemen kitaskej iga ankichiway yej yekti iwán
 kiweyimatiltiskej Dios kuá' yéj wí' tajuzgaroki.

¹³ Iga ankitokaj toTeko, xiktajtɔlkakikan yej mandarowaj
 ipan inín tajli: ken el rey César‡ iga yéj máj mandarowa,

* 2:6 2:6 O "Sion" yej itoqa' tepé' kan mochiq altepe' Jerusalén. † 2:11 2:11
 Anka kijtojneki iga yej kitoka Cristo imela'chan ipan cielo. ‡ 2:13 2:13 Xikita
 glosario "César".

14 iwán gobernadormej iga kititani el rey iga makicas-tigarokan yej kichiwaj yej ayekti iwán maye'tajtokan iga yej kichijtokej yej yekti.

15 Porque Dios kineki iga amejemej xikchiwakan yej yekti iga ay'ya mamitzpopowakan inomej yej xejxeto'nemij yej akixmatij itajtöl toTeko.

16 Xinemikan ken yej wel ankichiwaj ken ankinekij iga ayagaj mitzpiáj ken esclavo,§ e' malej iga wel ankichiwaj ken ankinekij, amo iga inonya xikchiwakan yej ayekti. Xinemikan ken iyescłavojmej Dios iga ankichiwaj ken yéj kineki.

17 Xitarrespetarokan, xikchokilikan toknijwan, xikmaj-mawilikan Dios iwán xik-respetarokan rey César.

Matimixkuiṭikan pan Cristo ken iga kisufriroj

18 Amejemen yej an-esclavojmej, xikchiwakan ken mitztekimakaj amotekomej. Siga te-ijiknimej o malej ayá' o siga mitziknochiwaj.

19 Dios mitzye'itaj siga ankijyowiáj malej iga amotekomej mitzyokacastigarowaj iga ankichiwaj ken Dios kineki.

20 E' siga mitziknochiwaj iga ankichiwaj yej ayekti, ay'ya agaj wel kijtowa iga mitzyoka-iknochiwaj; e' siga ankichiwaj yej yekti iwán mitziknochiwaj iwán ankijyowiáj, Dios kiye'ita.

21 Iga inón nokta mitztapejpenkej Dios; iga Cristo no kinkochijkej iga totechko, inón iga matikchiwakan ken yéj kichij.

22 Cristo ayí' kichij yej ayekti iwán ayí' takajkayaj.

23 Kuá' kuajkuantas yej ajayekti kijliayaj, Cristo ayá' taténkuepiliaya iwán kuá' kimagakej, yéj ayá' momakuepa' sino que kisentaliaya iyalmaj pan Dios yej taye'juzgarowa.

24 Cristo migui' ipan cruz iga totechko, iga inán tejemej matikajtewakan iga tikchijtokej yej ayekti, iwán welja matiye'nemikan. Cristo kimagakej este pox eskisa', iga amejemen xi-achitiakan.

25 Porque ikya amejemen ken tikita anborregojmej yej popolijtinemiáj, e' inán ayo' ampojpolijtinemij iga ankitókaja Cristo yej nochipa mitzcuidarowaj.

3

Ken makichiwakan yej namiktitokej

1 Ijkonsan no amejemen siwatkej yej anwewejojkej, xikchiwakan ken kijtowa amowéj, ijkón sejsé de yejemej

§ 2:16 2:16 Xikita glosario "Esclavo".

yej ayá' kicredowaj itájtɔl Jesucristo, wel nɔ makicredokan, malej iga ayá' ankipowiliáj,

² iga yejemej kitaskej iga anye'nemij iwán antar-respetarowaj.

³ Iga anmomonsajtiliáj, ayá' ono' iga kén anmotziztzikuiáj iga mapoxye'nesi amotzónkal, o iga xiktalíkan yej de oro, o iga xiknentíkan amotzótzol yej pox patiyoj.

⁴ Majwa' anyoltzopelikmej, iga ijkɔmpa mɔnsajtilis nikeman atamis, iwán ompa nesi iga amejemen ante-ijikniɔmej iwán ankichiwaj iga xonokan tamelá, inɔnwa' kipoxye'ita Dios.

⁵ Ijkón yoltzopelikmej siwatkej yej ikyapamej yej ye'nemiáj. Yejemej moconfiarowajaj ipan Dios iwán kicredowajaj iwewejmej.

⁶ Ijkón kichij Sara, yéj kicredoj iwéj yej itoká' Abraham. Kuá' Sara tajtowaya wan iwéj, kijliaya "noteko". Iwán amejemen anmochiwaskej ken kuá' ipilowan Sara, siga ankichiwaj yej yekti iwán ayá' ankimajmawiliáj nité.

⁷ Amejemen tajtaga' yej annamiktitokej, sikye'itakan sejsé amosiwa'. Yejemej kajasi iga xik-respetarokan porque siwatkej ayá' máj tajyowiáj que tajtaga'; yejemej nɔ mosalvaroskej kensan amejemej iga Dios mitzikneliáj. Ijkón xikchíwakan iga nité amo mamitzzakuilíkan kuá' antaj-towaj wan Dios.

Yej kiknochiwaj iga kichiwaj yej yekti

⁸ Inín nimitzijliáj, xonokan ken kuá' sesan amoalmajmej, xita-iknelíkan iwán ximosepanchokilíkan. Xite-ijikniwan iwán amo ximoweyimatíkan.

⁹ Siga agaj mitzchíwiliáj tejté yej ayékti, amo nɔ xikchíwilíkan ijkón. Siga agaj mitzijliáj kuajkuantas yej ajayékti, amo xiktenkuepilíkan. Majwa' xiktajtanilíkan Dios iga makipalewíkan yejemej, porque Dios mitztapejpenkej iga mamitzye'chíwakan.

¹⁰ Iga ijkín kijtowa itájtɔl Dios:
Yej kineki maye'ono iwán mapakto,
amo makijijto yej ayékti
niga matakajkayawa.

¹¹ Amo makichíwa yej ayékti, makichíwa yej yekti.
Makichíwa iga nochipa maono tamelá wan nochi tokniɔmej.

¹² Iga Dios kipalewiá yej ye'nemij,
iwán kitajtolkui kuá' oradowaj,
e' ayá' kiyé'ita yej kichíwaj yej ayékti.

¹³ ¿A' wel mitzchíwiliskej yej ayékti siga amejemen nochipa ankichíwaj yej yekti?

14 Siga agaj mitzchīwiliáj tejté iga ankichijtokej yej yekti, amejemen xipakikan. Amo xikmajmawilikan ni agaj, niga ximajmatokan.

15 Majwa' ipan amoalmaj xikweyimatilikan Cristo iga yéj amoTeKo. Nochipa xikmatitókanya te ankijliskej nochi yej mitztajtaniy de inón yej amejemen ankichixtokej iga annoconfiarowaj ipan toTeKo.

16 E' kuá' antajtowaj, amo ximoweyimatikan iwán xitarrespetarokan. Yej amoalmaj mitzijliáj iga yekti, inón xikchīwakān, iga yej mitzmālijliáj iga ankicredojokej Cristo, mamopinajtikān iga san tajtajtokej.

17 Máj yekti, siga Dios kineki, mamitziknochīwakān iga ankichīwaj yej yekti, que iga mamitziknochīwakān iga ankichīwaj yej ayekti.

18 Porque Cristo nō kiknochijkej kuá' kimiktijkej iga yej ayekti tikchijkej. Mi' sesan vej iga totechko iwán ay' kajasi sej iga mamiki iga tejemej. Yéj ayá' kichij yej ayekti; e' migui' iga yej kichīwaj yej ayekti wel maonokan itenoy Dios. Migui' icuerpoj iwán iyEspíritoj Dios ki-ojpa-ixitij.

19 Iwán iyEspíritoj Cristo yajki kitatapowjito inomej espiritojmej yej presojtitokej.

20 Inomej yej pox ikya ayá' kicredojokej yej kijtoj Noé, kuá' Dios kijyowilijtoya iga kichixtoya iga mamoyolpatakān inomej miej Noé nemi kichīwayaj weyi ákał. Ocho toknimej momanawijkej ipan weyi ákał, inomej ayá' amikikej.

21 Inón a'ti kijtojneki yej ken iga mobautizarolo* inán, yej iga timosalvarojkej. Iga se mobautizarowa, ayéj iga maewi ikajlo', sino que iga se makitajtanili Dios iga makiperdonaro yej kichīwa yej ayekti. Iwán timosalvarowaj iga Jesucristo ojpa-isa' kan miktoya.

22 Yéj yajki ipan cielo iwán ewato' iladoj iye'ma'† Dios iwán yéj kimandarowa angelejmej iwán nochi yej mandarowaj iwán kipiáj poder.

4

Matikchīwakān ken Dios kineki

1 Ijkón ken Cristo kiknochijkej, ijkón nō amejemen xiksentālikān amoalmajmej iga mamitziknochīwacān. Yej kijyowiá iga kiknochīwaj ken Cristo, kikájteja iga kichīwa yej ayekti.

2 Ijkón kitekichijos nochipa ken kineki Dios, ayá' kichijos ken kiyoltilāna yej ayekti.

* 3:21 3:21 Xikita glosario "Bautizar". † 3:22 3:22 Yej ewato' iladoj iye'ma' se rey, nō mandarowa. Ijkón Jesús senmandarowa wān iTaj.

3 Ikya nõ amejemen ankichijtoyaj ken kichiwaj yej ayá' kixmatij Dios, amejemen anmotekayaj wan yej ayá' iwán annamiktitokej, ankichijtoyaj yej mitzyoltilanayaj yej ayekti, antawanayaj, nochipa ansentawanayaj kan pox antajtakuyaj iga an-ilwichiwayaj, iwán ankiweyimatiltiyaj idolojmej. Iwán Dios kijiya nochi idolojmej.

4 E' inán yejemej ay' kijasij te iga ay'ya ankichiwaj ken yejemej kichiwaj, iwán mitzpopówaja.

5 Yejemen se día yawij asitij itenoi Dios yej kijuzgarowa yej isatokej iwán yej miktokej, iwán yejemen kijoskej nochi yej kichijkej.

6 Porque yej inán miktókeja nõ ikayay kipowilijkej ye'noticiaj iga iyepiritojmej wel isatoskej nochipa wan Dios. Iga Dios kítoja iga nochi gente miki.

7 Ay'ya ke' poliwi iga yáwiya tamiti nochi. Inón iga amejemen xiktapejpenakan iga xikchiwakan yej yekti iwán nochipa xitajtokan wan Dios.

8 E' yej máj yekti, amejemen ximopoxchokilikan porque iga anmopoxchokiliáj wel anmoelkawiliáj siga agaj mitzchiwiliáj yej ayekti.

9 Xitaomemawikan kuá' mitzpaçalowiliáj yej akipiáj kan kawij, amo te xikijtokan.

10 E' ijkón ken Dios sejsé mitzmakekej yej wel ankichiwaj, inón xikuikan iga xikpalewikan sekin.

11 Siga agaj wel ye'tajtowa, makipowa itájtól Dios. Siga agaj wel kipalewiá se' toknín, makichiwa iga itájpal yej Dios kimaka. Nochi yej ankichiwaj, xikchiwakan iga mamoweyimatilti Dios ipan itoká' Jesucristo, porque yéj iga iweyi poder nochipa mandarowa. Ijkónyawa'.

Kiknochiwaj iga kitokaj Cristo

12 Nokniwan yej nimitzpoxchokiliáj, amo ximomajtikan kuá' ankisufrirowaj iga kuajkuantas mitzchiwiliáj iga anmoconfiarowaj ipan Cristo, inón ankimatitókeja.

13 Majwa' xipakikan kuá' mitziknochiwaj kensan Cristo nõ kinknochiwej, iga nõ xipakikan kuá' wí' iwán iweyi poder.

14 Xipakikan kuá' mitzijliáj kuajkuantas iga ankitokaj Cristo, iga iyEspíritoj Dios yej nochi kimandarowa, ono' wan amejemen. Yejemej kimalijliáj Dios, e' amejemen ankiweyimatiltiáj.

15 Siga agaj de amejemen kinknochiwaj, ayejpa iga antamiktijkej, niga antachtekkej, niga ankichijkej yej ayekti o niga anyokayawij antajtoj kan ayá' kajasi xitajtokan.

16 E' siga mitziknochiwaj iga ankitokaj Cristo, amo xipinawakan, majwa' xikweyimatiltikan Dios iga inón mitzchiwiliáj.

17 Ási'ya hora iga Dios yawi tajuzgaroti, e' pewa ipan ipilowan Dios. Siga pewa ipan tejemej, ¿kan kimakatij in inomej yej ayá' kichiwaj ken kijtowa itájtol Dios?

18 Siga yej ye'nemi ayéj fácil iga mosalvarowa, ¿kan kimakati yej kichijto' yej ayekti?

19 Inón iga yej kisufrirowaj iga ijkón kineki Dios, máj makichiwakan yej yekti iwán makisentalikan iyalmajmej ipan Dios yej techij, pues Dios nochipa kichywa yej kijtowa.

5

Pedro kinonotza yej kitokaj toTeko

1 Achi manimitznonotzakán amejemen ancianojmej* yej ankidirigirowaj tokniwan yej kitokaj Cristo. Nej nõ ni-ancianoj kensan amejemen, iwán nej nikita' ken kinochijkej Cristo. Nej nõ nisen-onos wan toTeko kuá' kinextij iweyipoder.

2 Xikitakan tokniwan yej Dios mitzmakakej iga xicuidarokan. Xicuidarokan ken se yej kicuidarowa yolkamej. Xikyolmakakan iga xikchiwakan ken Dios kineki, iwán amo xikteki'chiwakan. Ayéj iga tomin mamitzyoltilanakan.

3 Amo xiktekimakakan ken kuá' amotatki tokniwan yej ankicuidarowaj, majwa' mamixkujtikán ipan amejemen iga anye'nemij.

4 Ijkón kuá' nesiki Jesucristo yej kimandarowa nochi pastormej, amejemen mitzmaskej amocoronaj† yej este monsjati' yej ayí' tamis.

5 Ijkonsan nõ amejemen chokomej, xikchiwakan ken mitzijliáj ancianojmej. Ximoalimpamatikan iga wel ximosepancredokan iga ijkín kijtowa itájtol Dios:

Dios ayá' kiyé'ita yej moweyimati, e' kipaléwiá yej moalimpamati.‡

6 Ximoalimpamatikan iyixtaj Dios yej kipiá poder, iga yéj wel mamitzweyimatikan kuá' nokta kinekis.

7 Xikijlikán Dios nochi yej amejemen mitzyolmiktijtokej, iga yéj kineki mamitzpalewikán.

8 Xitajlantokán, amo ken kuá' xikochtokán; iga Tzitzimi' mitzijiyaj iwán yéj ken tikita tekuani yej tzajtzitinemi iga kitemowa yej yawi kikuati.

9 Ximoconfiarojtokán ipan toTeko iga wel xiktanilikan Tzitzimi'. Ankimatij iga ijkonsan nõ tokniwan yej onokej noyan ipan tajli, nõ nemi kinkochiwaj.

10 E' kuá' achá mitziknochijkej, Dios kichiwás iga anye'onoskej, iwán iga amejemen ayí' xikajtewakan iga

* 5:1 5:1 Xikita glosario "Anciano". † 5:4 5:4 Xikita glosario "Corona". ‡ 5:5 5:5 Pr 3:34

anmoconfiarowaj ipan yéj; mitzpaléwiskej iga amo xikajtewakan iyojwi. Dios nō mitzpaléwiskej iga xikmela'matitokan yej ankiçredowaj. Dios tēpoxchokiliá iwán tenōtza' iga matisen-onokan wān Jesucristo kan nochipa mandarojto'.

¹¹ Yéj nochipa makipiá poder. Ijkónyawa'.

Monawatiá

¹² Toknīn Silvano, yej akikajtewa iyojwi toTēko, nepaléwij iga nimitzijkuilowilijkej inīn ama' iga nimitznōnōtzej iwán iga xikmatikan iga nochi yej mitzpasarōjkej mitznēxtiliáj iga Dios mitzpoxchokiliáj. Iwán inīn amo xikelkawakan.

¹³ Toknīwān yej Dios nō kitapejpen kensan amejemej yej onokej Babilonia,§ mitztitaniliáj saludos. Marcos yej nikita ken nopiltzīn nō mitztitaniliáj saludos.

¹⁴ Ximosaludarokan se' iwán se' iwán ximopipitzokan iga anmoçhokiliáj iga amejemen ipilowan Dios.

Xonokan tamelá, amejemen yej ansetitokej wān Jesucristo. Ijkónyawa'.

Ómeya ama' yej kijekuloj San Pedro

Pedro kijekulowiliá yej kitokaj Cristo

1 Nej niPedro iyapóstol* Jesucristo, ken tikijtowaj nej se yej yéj kititan. Nimitzijkulowiliáj inín ama' amejemen yej poxsan anmoconfiarowaj ipan toTeko kensan nejemej, iga toDios Jesucristo yej tesalvarowa nochipa kichíwa yej yekti.

2 Poxsan xiye'onokan iwán tamelá xonokan iga ankixmatij Dios iwán Jesucristo yej toTeko.

Dios tenotza iga matiye'nemikan

3 Iga ipoder Dios temá' nochi yej tiknekij iga wel matonokan ken yéj kiye'ita. Yéj kichij iga matikixmatikan Jesucristo yej tenotza' iga iweyi poder iwán nochi yej yéj kiye'chij.

4 Yéj iga inón iweyi poder temá' yej poxsan valerowa yej teprometerowilij, iga inón amejemen wel xonokan ken yéj ono' iwán xikajtewakanya iga ankichiwaj yej ayekti yej mitzyoltılanaj iwán tapojpolowa, ken kitekichíwasnekij yej akixmatij Dios.

5 Iga anmoconfiarowaja ipan Dios, inán xiktemokan iga xiye'nemikan, xikmatikan katiapa yej yekti,

6 iwán amomatikasan ximoyoltakuawilikan iga amo xikchíwakan yej ayekti, iwán ayá' nimanín xikuesiwikan, iwán nochipa xiktemokan Dios,

7 iwán pox xite-ijknimej wan yej nō kitokaj Cristo, iwán poxsan xikchokilikan nochi toknimej.

8 Siga amejemen nochi inín ankichijtokej, ayá' san ampetz-onoskej, ijkón ayéj baldejsan ankixmatikej toTeko Jesucristo.

9 E' yej ayá' kichíwa ijkín, inón ken tikita pacha o yej ayá' wejka tachá, kélkaja iga Dios kiperdonároja yej ikya kichij yej ayekti.

10 Inón iga nokniwan, nochipa xikchijtokan inimej yej nimitzijlijkej iga manesi iga Dios mitznotzkej iwán mitztapejpenkej. Siga ijkón ankichijoskej, ayí' anmopojpoloskej.

11 Ijkón toTeko Cristo Jesús yej tesalvarowa mitzijliskej iga xiye'asikan kan yéj nochipa mandarowa.

Itájtól toTeko yej melá' nokta

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Apóstol".

12 Inón iga nochipa nimitzejlantijoskej nochi inimej yej nimitzijlijkej, malej iga ankimátija iwán malej iga anki-credojtokej itájtól Dios yej mitznexutilijkej.

13 Mieĵ nej nónoĵo', kajasi iga manimitztekinoĵozakan ijkín.

14 ToTeko Jesucristo nematiltij iga ay'ya ke' poliwi iga nia nimikiti.

15 E' nemi nikchiwa nochi yej wel iga kuá' nimi'ya amo kikelkawakan inín yej nimitzijlijkej.

16 Yej nimitznexutilijkej de ipoder toTeko Jesucristo iwán iga yéj yawi wítzeti sej, ayéj namoltatapowalis yej san niktENCHIJEKJ, pues nejemej niknojma-itakej iweyipoder toTeko.

17 Nikitakej kuá' Dios yej toTaj kiweyimatiltij iwán moká' inín monsaĵtájtól, kijtoj: "Ininwa' nokta in noPiltzín yej nikpoxchokiliá, yej niktapejpen."

18 Nejemej nokta nikakikej in inón yej tajtoj ipan cielo kuá' nonoyaj iwán toTeko ipan inón tepe' yej kitapejpen Dios.

19 Wel nokta timoconfiarowaj ipan yej kijtojkej profetaĵmeĵ† iwán pox yeĵti iga amejemen inón xiktajtolkuikan. Inón tájtól ankitaj ken se cándil yej tawiá kan takomichkan, este que matanesi, ken kuá' Cristo tawiá ipan amoalmajmej, ijkón ken sitalin yej kijliáj lucero de la mañana tawiá kuá' tanestíwi'ya.

20 E' xikmatikan inín: ayagaj wel iséltisan kijtowa te kijtojneki se profecía yej ijkuiĵito' ipan itájtól Dios.

21 Profetaĵmeĵ ayí' kiyoka-ijtojkej tejté yej yejémeĵpa kinekij; yejemej kijtowayaj yej Diospa kijliayaj iga makiĵtokan, san ken kijliayaj el Espíritu Santo.

2

Yej takajkayawaj kuá' tamachtiáj

1 Onoya no ipan iyaltepemej israelitajmej yej ayompa tamachtiayaj, yej ayéj mela'profetaĵmeĵ; ijkonsan no onoskej sekin de amejémempa yej mitzkajkayawáskejpa iga mitzmachtiáj. Yejemej yawij mitzmachtitij, malej iga tatzatjalan mitzmachtiskej tajtolmej yej tapojpolowa, iwán kijtoskej iga Cristo ay'ya yej iTekomej yejemej, malej iga Cristo inomej kikowa' iga iyesyó. Inómeĵwa' imatikámeĵsan motemowiliáj iga nimanín mapoliwikan.

2 Iwán mia' kitokaskej ken yejemej poxsan ayompa nemij, iwán itechko yejemej ay'ya ye'tajtoloj de iyojwi toTeko yej melá' nokta.

† 1:19 1:19 Xikita glosario "Profeta".

³ Iga kipoxpiasnekij tom̄in, yawij mitzkajkayawatij iga namoltájtol kansan mamitzkixtilik̄an tom̄in, e' ikyyay Dios kijtoj iga yawi kicastigaroti, iwán yejemej awel cholowaj.

⁴ Dios ayá' kiperdonaroy angelejmej* yej kichijkej yej ayekti, sino que kipatanaltijkej pan texapowéj kan takomichkan iwán kijilpij iga cadena, ompa onoskej este kuá' Dios yawi kijuzgaroti nochi.

⁵ Dios nō ayá' kiperdonaroy ikypamej yej kichijkej yej ayekti kuá' onoya Noé, sino que kititan tiawa' yej poxsan recio ipan inomej gente yej kichijkej yej ayekti, iwán kisalvaroy Noé yej kipowa' itájtol Dios iga maye'nemilo. Iwán nō kisalvaroy se' siete toknimej.

⁶ Dios nō kitatij altepemej yej itoká' Sodoma iwán Gomorra, kawí' néxtisan iga ompa mamixkuñtilo iga yej ayá' ye'nemij, ijkón yawij kichiwilitij.

⁷ E' Dios kimānawij Lot yej ye'nemi', yéj moyolmiktiaya ken iga kichīwayaj inomej gente yej ayá' ye'nemij.

⁸ Lot yej ye'nemi, chantitoya ipan altepe' kan chantitoyaj inomej yej ayá' ye'nemij, iwán poxsan moyolmiktiaya iga nochipa kitztoya iwán kikakiá yej inomej kichijtoyaj yej ayekti.

⁹ In̄in tenextiliá iga toTēko wel kimānawiá yej moconfiarowa ipan kuá' nemi panowaj ipan prueba, iwán iga kēman toTēko yawi kicastigarotij yej kichijtokej yej ayekti kuá' yéj yawi kijuzgaroti nochi.

¹⁰ ToTēko máj yawi kicastigaroti yejsan keejlantokej iwán kichijtokej yej ayekti iwán ayá' kimajmawiliáj ken yéj tatekimaka. Inomej yej ayompa tamachtiáj ayá' majmawij iga kuajkuantas kijliáj yej mandarowaj ipan cielo.

¹¹ Angelejmej malej iga máj kipiáj poder iwán máj mandarowaj, ayá' mixewiáj iga iyixtaj toTēko kimālijliáj inomej yej mandarowaj ipan cielo.

¹² Inomej yej ayompa tamachtiáj ken tikita animālmej iga ayá' tajlamikij. Yejemej walkej nokta iga yawij kikitziqitij iwán yawij kimiktitij. E' yejemej kimālijliáj tejté yej ayá' kentenderowaj; e' yejemej yawij mikitij ken tikita animālmej.

¹³ Dios kiknochiwas in inomej kensan yejemej ta-iknochiykej. Yejemej pakij iga iyixtaj la gente kichīwaj yej ayekti ken iyalmajmej kinekij. Kuá' anmonechkowaj iga an-ilwichiwaj iga ankejlamikij toTēko Jesús, inimej yej ayompa tamachtiáj nō asij wān sentakuaj wān amejemen, e' pinawalo iga mo-ita ken kichīwaj. Yejemej ken tikita tejté yej takakalojto' ipan ye'tzótzol.

* 2:4 2:4 Xikita glosario "Ángel".

14 Yejemej kuꞗ' kitaj se siwꞗ' magui' mamasíkanya iwꞗn. Iwꞗn ayꞗ' siawij iga kichijtokej yej ayekti. Kikajkayawaj yej aya momela'confiarowaj ipan toTeko. Yejemej nochipa kejlámikij iga majo' mamotapialikꞗn. Iwꞗn inomej óno'ya iga Dios yawi kicastigaroti.

15 Yejemej pojpoliwikeja iga ay'ya kichiwaj ken kijtowa itájtól Dios. Yejemej kichiwaj ken kichij profeta Balaam yej ipiltzín Beor. Balaam poxsan kine' tomín yej ayompa motaniá.

16 Iwꞗn se burra tajtoj ken tikita gente, kinonotza' Balaam iwꞗn kijlij iga ayompa nemi kichíwa, wꞗn Balaam ay'ya kichij ken kinekiá.

17 Inomej yej ayompa tamachtiáj ken tikita wꞗ'pozojmej, iwꞗn ken tikita mixti yej kiwíga ejeka'; yejemej onókeja iga yatij kꞗn pox takomichkꞗn iwꞗn ompa nochipa onoskej.

18 Kuꞗ' tamachtiáj kijtowaj tzojtzopeli'tájtól, e' inomej tájtól ayagaj kipałewiá. Iga tamachtiáj iga se wel kichíwa yej ayekti ken kiyótilana, kikajkayawaj sekin yej kika-jtájkejo' iga kichiwaj yej ayekti.

19 Kijtowaj iga se wel kichíwa ken kineki iyalmaj iga ay' agaj kitekimaka, e' yejemen awel kikajtewaj iga kichijtokej yej ayekti. Siga agaj awel kikajtewa iga kitekichijto' yej ayekti, inón ono' ken esclavo.

20 Yej kixmatikeja toTeko Jesucristo yej tesalvarowa iwꞗn kimela'kajtájkeja iga kichiwaj yej ajayekti, e' sejo' kichiwaj, inón mochiwaj majya sej que iga achto onoyaj.

21 Máj yekti katka yejemej amo makixmatikꞗn iyojwi toTeko que iga makixmatikꞗn iwꞗn makikajtewakꞗn sej iga kichiwaj ken iga itájtól tatekimaka.

22 E' ipan yejemej mocumpliroy ken mojtowa: "Pelo kikua sej yej kisota', iwꞗn siwꞗkoyame' yej máltijo', sej momimimilowa ipan soki'."

3

Kuꞗ' wi' sej toTeko

1 Noknímej yej nimitzpozochokiliáj, iga inín ómeya ama' yej nimitzijkuilowiliáj. Ipan iyomexti ama' nikne' manimitznonotzakꞗn iga xikejlamikikꞗn iga xikchiwakꞗn yej yekti.

2 Xikejlamikikꞗn yej kijtojkej profetajmej yej Dios kitepejpen, iwꞗn ken tatekimá' toTeko yej tesalvarowa, yej apostolejmej mitznextilijkej.

3 Xikejlamikikꞗn inín: kuꞗ' ay' wejka iga wi' sej toTeko, onoti sekin yej kajawilmatiskej yej kijtoj Dios iwꞗn kichíwaskej yej ayekti san ken kineki iyalmajmej.

4 Tatajtaniskej: “¿Te iga áyasan wí' Cristo ken iga kijtoj? Mikíkeja totajwán iwán nochi ijksan ono' desde iga mochi inín tajli.”

5 Yejemej akikakisnekij iga este íkyaya Dios iga san itájtł kichij cielo iwán tajli. Iga san tatekimá' kisa' tajli ipan a'ti iwán nochi ono' iga a'ti.

6 Iwán iga a'ti ikyá poliwiło'.

7 E' cielo iwán tajli yej inán ono', nō yawij poliwitij. Onokej iga yawij tatatij kuá' Dios yawi tajuzgaroti. Íkuá' yawij nō kipolotij inomej yej ayá' kitajtlkuij toTēko.

8 E' amejemen nokniwán yej nimitzpoxchokiliáj, amo xikelkawakan iga toTēko se día kita ken mil años iwán mil años kita ken se día.

9 ToTēko ayá' wejkwawas iga kichiwás yej kijtoj, ken sekin kijtowaj iga pox wéjkaja; e' yéj tēchixtogo' iga ayá' kineki mapoliwi ni agaj, sino que yéj kineki iga nochi mamoyolpatakan.

10 E' kuá' yawi witzeti toTēko ayagaj kimatitos, ken tikita kuá' asi yej tachteki tayowakan; íkuá' ipan cielo poxsan tatikuinis iwán nochi yej onokej ajko yawij poliwitij iga yawij tatatij. Ijksan nō tajli iwán yej ipan onokej, nochi yawi tatatij.

11 Puej siga inimej nochi yawij poliwitij, inón iga amejemen poxsan xiye'nemikan iwán xiktokakan toTēko!

12 Xikchixtokan iga maásiya inón día kuá' Dios yawi tajuzgaroti iwán xikchiwakan yej yekti iga máj nimanín maasi. Íkuá' cielo wewelonis iga tatas iwán nochi yej onokej ajko yawij poliwitij iga yawij tatatij.

13 E' tejemej tikchixtokej kensan Dios kijtoj iga yawi temakati se'ya cielo iwán se'ya tajli kan nochi kichiwaj yej yekti.

14 Inón iga nokniwán yej nimitzpoxchokiliáj, miej inón ankichixtokej, xikitakan iga ayo' xikchixtokan yej ayekti iga amo mamitzkuesowilikan Dios, majwa' xonokan tamelá iwán.

15 Xikmatikan, toTēko tēchixto'san iga kineki matimos-alvarokan. Ijksan nō mitziykuilowilijkej toknín Pablo yej tikpoxchokiliáj, ijksan kensan Dios kinextilij.

16 Ipan nochi ama' yej Pablo mitziykuilowilijkej, ijksan mitznontzkej malej iga kakanaj atikojasij te kijtojneki. Iwán sekin yej ayá' ki-entenderowaj iwán ayá' poxsan moconfiarowaj ipan Cristo, ay' ompa kijtowaj ken tamachtía Pablo. Ijksan nō kakanaj kan ijkuilijto' itájtł Dios yejemej ayompa tamachtía, iwán inomej imatikámejsan nemi motemowiliáj iga yawij poliwitij.

¹⁷ Nokniwān yej nimitzpoxchokiliáj, ankimátija nochi inín yej nimitzijlijkej, inón iga xikitakān ken iga annemij iga amo mamitzkajkayawakān yej ayompa tamachtiáj iga wel mitzkixtiáj ipan ye'ojti iwán wel mitzpojpolowaj.

¹⁸ E' amejemen majwa' xikixmatikān toTēko Jesucristo yej tēsalvarowa iwán xikmatikān iga tēchokiliá. ¡Yéjsan mamoweyimatilti, inán iwán nochipa! Ijkónyawa'.

Áchtopa ama' yej kijkuiloj San Juan

Tájtɔl yej kichíwa iga nochipa matonokan wan Dios

¹ Nejemej nimitzijkuilowiliáj de inón yej onoyay este kuá' pewa' inochi, iwán yej nikakikej iwán ken iga niknojma-itakej iga noyixmej. Iwán nikchijchimikej iga nomamej. Nemi nimitztatapowiáj de inón Tájtɔl yej kichíwa iga wel matisatokan.*

² Inonwa' Tájtɔl Jesucristo yej kichíwa iga wel matisatokan, monextij. Iwán nejemen nikitakej iwán noyan nikpowakej; iwán nimitzpowiliáj no amejemen de inín yej kichíwa iga nochipa matonokan wan Dios. Inín Tájtɔl onoya iwán toTaj iwán yéj ne-ixnextilijkej.

³ Nimitzpowiliáj kensan nikitakej iwán kensan nikakikej, iga wel matisetitokan kensan nejemen nisetitokej iwán Dios yej toTaj iwán Jesucristo yej iPiltzin Dios.

⁴ Nejemej nimitzijkuilowiliáj inín iga pox matiyolpaktokan.

Dios teperdonarowiliá iga tikchijkej yej ayékti

⁵ Ininwa' in ye'noticiaj yej Jesucristo nenextilijkej yej nejemej nimitzpowiliáj amejemen: Dios ayí' kichíwa yej ayékti, iga yéjwa' nokta tawilyo', kan yéj ono' ayá' takomichkan.

⁶ Siga tikijtowaj iga tisetitokej iwán, iwán tikchíwajo' yej ayékti iga tonókejo' ken kan takomichkan, titakajkayawaj iga atikchíwaj ken itájtɔl Dios tanextiliá.

⁷ E' siga tinemij kan tawilpan, ijkón ken Dios ono' kan tawilpan, ijkón tisetitokej iwán nochi yej kicredowaj Cristo; iwán iyeyo Jesucristo yej iPiltzin Dios tepajpakiliá nochi yej tikchíwaj yej ayékti.

⁸ Siga tikijtowaj iga ayá' tikchijkej yej ayékti, toganájmejsan timokajkayawaj, iwán ayá' tikijtowaj yej melá' nokta.

⁹ E' siga timotenxitomaj iga tikchijkej yej ayékti, Dios nochipa kichíwa ken kijtowa iwán yéjsan kajasi iga teelkawiliá iga tikchijkej yej ayékti, iwán wel teewiltiliá yej ayompa tikchijkej.

¹⁰ Siga tikijtowaj iga ayá' tikchijkej yej ayékti, nemi tikijtowaj iga Dios takajkayawa, iwán ijkón nesí iga ayá' nemi tiktajtɔlkuij Dios.

* 1:1 1:1 "Matisatokan" o matonokan nochipa wan Dios.

2

Cristo yej tətajtowiliá

¹ Amejemen yej nimitzitatj ken nopilowan, nimitzijkuilowiliáj inín iga amo xikchiwakan yej ayękti. E' siga agaj kichija' yej ayękti, tikpiáj sę yej tətajtowiliá iyixtaj toTaj, inonwa' Jesucristo. Yěj ayí' kichıwa yej ayękti.

² Jesucristo motemá' iga mi' iga tejemej iga mateperdonarowili yej tikchijkej yej ayękti, ayejsan iga tejemej, nọ iga inochi gente yej ono' ipan inín tajli.

³ Siga tikchıwaj ken Dios tatekimaka, ijkón tikmatij iga tikixmátija Dios.

⁴ E' siga agaj kijtowa: "Nej nikixmati Dios", iwán ayá' kichıwa ken yěj tatekimaka, inonwa' takajkayawa, ayompa tajlamiki.

⁵ E' kuá' tikchıwaj ken Dios tatekimaka, ompa monęxtiá iga tikchokiliáj nokta in Dios; iwán ijkón tikmatij iga tisetitokej iwán yěj.

⁶ Yej kijtowa iga setito' iwán Dios, manemi ken nemiá Jesucristo.

Se'pay tetekimaka Dios

⁷ Nokniwan, inín yej nimitzijkuilowiliáj iga xikchiwakan, ayěj se'pay yej tetekimaka Dios: inonsan yej amejemen ikyay mitztekimakakej iga xikchiwakan. Inín yej ikyay mitztekimakakej, amejemen ankikakıkeja.

⁸ E' malej ijkón, nimitzijkuilowiliáj se'pay iga nimitztekimakaj, wel tikiytowaj iga inín aya i' mokaki, iwán ankimatij iga ijkón nokta tamachtij Cristo iwán monęxtiá nọ pan amejemen. Iga nọyanya nemi momati inín tájtoł, ken kuá' némiya tawıá nọyan iwán takomitilyo' nemi pojpoliwi.

⁹ Siga agaj kijtowa iga ono' ipan tawılyo', iwán kijiya iyikniñ, inon ónogo' kan takomichkan.

¹⁰ Yej kichokiliá iyikniñ, inon ono' pan tawılyo', iwán akichıwaltiá iga se' makichıwa yej ayękti.

¹¹ E' yej kijiya iyikniñ inon ono' kan takomichkan iwán nemi kan takomichkan iwán ayá' kimati kan yawi, iga takomitilyo' ken kıxtzaktó'.

¹² Nopilowan, nimitzijkuilowiliáj iga Dios mitzperdonarowilıkeja nochi yej ankichijkej yej ayękti, iga Cristo mi' iga amejemen.

¹³ Tətajwan, nimitzijkuilowiliáj amejemen porque ankixmátija Cristo yej nóyaya este kuá' aya onoya nité. Chokomej iwán takomej nimitzijkuilowiliáj amejemen iga ankitanılijkej Tzitzimi'.

Nimitzijkuilowiliáj amejemen yej nimitzitaj ken nopilowantzitzin iga ankixmatikej toTaj.

¹⁴ Tetajwan, mitzijkuilowilijkej amejemen porque ankixmatij Cristo yej onoyaya kua' aya onoya nité. Nimitzijkuilowilijkej amejemen chokomej iwán takomej iga ankijyowiliáj iga annemij ipan iyojwi toTeko, iwán ipan amoalmajmej ankiçredojskej itájtɔl Dios, iwán ankitanilijkej Tzitzimi'.

¹⁵ Amo xikyolmakakan iga xikchiwakan ken kichiwaj yej akixmatij Dios, niga mamitzyoltilanakan yej ono' ipan inin tajli. Siga tej tikyolmakato' iga tikchiwa yej ayekti yej ono' ipan inin tajli, awel tikchokiliá toTaj.

¹⁶ Iga nochi yej ayekti yej tenextiliá yej kichiwaj yej akixmatij Dios, yej mochiwa ipan inin tajli: ken yej teyoltilana yej ayekti, yej tikitaj wan tikpiasnekij, iwán iga timoweyimatij iga nochi yej tikpiáj. Nochi inin ayá' tenextiliá toTaj Dios.

¹⁷ E' inin tajli iwán nochi yej ono' yej ajayekti yej teyoltilana, yawisan tamiti. E' yej kichijto' ken kineki Dios yawi onoti nochipa.

Wi'ya taga' yej kijiya Cristo

¹⁸ Nopilowan, ay'ya ke' poliwi kua' toTeko wi' tajuzgaroki. Amejemen ankikakikej iga wi' yej kijiya Cristo, iwán inán nesikoj mia' yej kijiyaj Cristo. Inón iga tikmatij iga ay'ya ke' poliwi iga wi' toTeko.

¹⁹ Inimej yej kijiyaj Cristo, de tejémempasan katka yej tiktokaj Cristo, e' kiskej iga ayéj katka de tejémempa. Porque siga de tejémejpa katka kawíáj iwán tejemej, e' ijkón mochi iga manesi iga ayéj nochi de tejemej.

²⁰ Cristo mitzmakakej el Espíritu Santo, iwán amonochin amejemen ankixmátija itájtɔl Dios.

²¹ Nimitzijkuilowiliáj ayéj iga ayá' ankixmatij itájtɔl Dios yej melá' nokta, sino que iga ankixmatij, iwán amejemen ankimatij iga ni agaj awel takajkayawa yej kitoka itájtɔl Dios yej melá' nokta.

²² ¿Ayéj in yej takajkayawa? Inón yej kijtowa iga Jesús ayéj nokta Cristo, inonwa' in yej kijiya Cristo iga ono' icontra igan kijtowa toTaj iwán tePiltzin.

²³ Yej ayá' kijtowa iga Jesús iPiltzin Dios, ayá' sennemi wan toTaj. E' yej kijtowa iga Jesús iPiltzin Dios, inón sennemi wan toTaj.

²⁴ Inón iga amejemen xikchijtokan kensan yej ikay mitznextilijkej ye'noticiaj, iwán siga ankichijoskej ken kijtowa ye'noticiaj yej ikay ankikakikej, ansetitoskej wan tePiltzin iwán toTaj.

²⁵ Ininya in yej te-ijlij Cristo: Iga nochipa tonoskej w̄an yéj.

²⁶ Inín nimitzijkuilowilijkej iga amo xiktajtolkuiķan inomej yej takajkayawaj.

²⁷ E' amejemen ankipiáj el Espíritu Santo yej Jesucristo mitzmakakej, iwán ay' ankinekij iga se' mamitzmachtikan, porque el Espíritu mitznextiliáj nochi iwán yej yéj mitznextiliáj iķnya nokta. Xisetitokan iwán Cristo iķón ken el Espíritu mitznextilijkej.

²⁸ Inán nopilowan, xisetitokan iwán Cristo iga iķón ayá' timajmawiskej kuá' yéj nesiki, ayá' timopinajtiskej kuá' w̄i'.

²⁹ Iga amejemej ankimatij iga Jesucristo nochipa kich̄wa yej yekti, iwán xikmatikan iga nochi yej kich̄waj yej yekti inomej sí, ipilowan Dios.

3

Ipilowan Dios

¹ Xikitakan ken iga tepoxchokiliá Dios yej toTaj, iga te-ijliá iga tejemej ipilowan yéj, melá' iga iķón. Inón iga, yej ayá' kitokaj toTeko iyojwi, ayá' te-ixmatij iga ayá' kixmatij Dios.

² Nokniwan yej nimitzpoxchokiliáj, inán tejemej ipilowanya Dios, malej iga aya tikmatij kenya tonoskej inón vej. E' tikmatij iga kuá' nesiki Cristo timochiwaskej ken yéj, porque tikitasej ken nokta in yéj.

³ Iwán nochi yej kich̄ixto' iga Dios inón kich̄was, kitemowa iga makich̄wa yej Dios kineki, iķón ken Cristo nochipa kich̄wa yej yekti.

⁴ E' nochi yej kich̄wa yej ayekti, akich̄wa ken kijtowa iley Dios porque yej kich̄wa yej ayekti ayá' kitoka iley Dios.

⁵ Amejemen ankimatij iga Jesucristo w̄alaj ipan inín tajli iga tepardonarowiliko yej tikchijkej yej ayekti, iwán yéj ayí' kich̄j yej ayekti.

⁶ Inón iga nochi yej nochipa setito' iwán yéj, ay' wel kich̄jtos yej ayekti; e' nochi yej kich̄wa yej ayekti, akicredowa Cristo, niga kixmati.

⁷ Nopilowan, amo agaj mamitzkajkayawakan; yej kich̄jto' yej yekti, inón ye'nemi, kensan Jesús kich̄wa yej yekti.

⁸ Yej kich̄jto' yej ayekti inonwa' kitoka Tzitzimi', iga Tzitzimi' este ikyay pewa' iga kich̄jto' yej ayekti. E' iPiltzin Dios w̄alaj nokta iga makipolo yej kich̄jto' Tzitzimi'.

⁹ Ni agaj yej ipilowampa Dios kich̄jto'san yej ayekti, iga kich̄jto'ya ken kijtowa itajt̄ol Dios, iwán awel kich̄jtos yej ayekti, iga Diosya ipiltzin.

10 Momati a'yéj in ipilowaṅ Dios iwán a'yéj in ipilowaṅ Tzitzimi', iga nochi yej ayá' kichijto' yej yeḱti iwán ayá' kichokiliá iyikn̄in, inón ayéj ipiltz̄in Dios.

Matimosepanchokilikān

11 In̄inwa' in ye'noticiaj yej ikayy ankikaktiwitzej: iga matimosepanchokilikān.

12 Amo matikch̄iwaṅ ken Caín iga yéj kichij ken kineki Tzitzimi' iwán kimiktij iyikn̄in. ¿Iwán te iga kimiktij? Iga Caín ayompa nemiá, iwán iyikn̄in ye'nemiá.

13 Nokniwaṅ, siga mitzijiyaṅ yej akitokaj iyojwi Dios, inón amo xikitakaṅ ken tejté yej aya ankimatij.

14 Tejemej timiktóyaja iwán ti-ojpa-isákeja; inón tikmatij iga tikchokiliáj tokniwaṅ. Yej ayá' kichokiliá iyikn̄in, inón ken kuá' miktogo'.

15 Nochi yej kijiya iyikn̄in, inonwa' ken kuá' tamiktiá, iwán amejemej ankimatij iga nochi yej tamiktiá, inón ayí' wel onos waṅ Dios.

16 Tikmatij ken iga matimochokilikān, ken Jesucristo tenextilij kuá' migui' iga tejemej. Ijkonsan nō tejemej, matikchokilikān tokniwaṅ este wel matimikikaṅ iga yejemej.

17 Siga sē tokn̄in motapialiá waṅ kita sē tokn̄in yej kineki iga mamopalewi, iwán siga inón yej motapialiá ayá' kipalewiá, ¿kén wel kijtoj iga tachokiliá ken kich̄iwa Dios?

18 Nopilowaṅ, amo matikijtoḱansan iga timochokiliáj, sino que mamela'neṣi iga timochokiliáj.

Wel tiknā'techowaj Dios

19 Ijkón iga tikchokiliáj tokniṃej, wel tikmatij iga ómpaya ken tinemij, iwán wel tikmatij iga tiye'onokej iyixtaj Dios.

20 E' siga toalmaj te-ijliá iga tikchijkej yej ayēkti, Dios máj kimati que toalmaj, iga yéj nochi kimati.

21 Nokniwaṅ yej nimitzpoḱchokiliáj, siga toalmaj te-ijliá iga ayá' tikchijtokej yej ayēkti, atimajmawij iga tiknā'techowaj Dios.

22 Iwán yéj temakas nochi yej tiktajtaniá, iga tikch̄iwaṅ ken yéj tatekimaka iwán tikch̄iwaṅ yej yéjpa kiye'ita.

23 Dios tētekimaka iga maticredōkaṅ Jesucristo yej ipiltz̄impa iwán matimosepanchokilikān ken yéj tatekimaka.

24 Siga tikch̄iwaṅ ken yéj tētekimaka, tiseṱitoskej waṅ Dios, iwán Dios nō seṱitos waṅ tejemeṅ. Ijkín tikmatij iga tiseṱitokej waṅ Dios: iga iyEspíritoj yej yéj temá'.

4

Amo mamitzkajkayawakan yej kijtówajki' iga Dios ki-maka tájtól iga makijto

¹ Nokniwan yej nimitzpozchokiliáj, amo xicredokan nochi inomej yej kijtowaj iga iyEspíritoj Dios kitajtólماكaj, sino que xikitakan siga inón espíritu yej ono' ipan yejemej, wí' de Dios o ayéj. Iga ipan inín tajli poxsan nemi piwij yej takajkayawaj, inomej yej ayéj mela'profetajmej* yej kijtowaj iga Dioski' tajtowa pan yejemen.

² Ijkón amejemen wel ankimatiskej a'yéj kipiá iyEspíritoj Dios: nochi yej kijtowa iga Jesucristo kipiá' icuerpoj ken nochi taga' kuá' wálka ipan tajli, inón kipiá iyEspíritoj Dios.

³ Nochi yej ayá' kijtowa iga Jesucristo kipiá' icuerpoj ken nochi taga' kuá' wálka ipan tajli, inón ayá' kipiá iyEspíritoj Dios; sino que kipiá iyEspíritoj yej ayéj mela'Crístoj; yej amejemen ankimátija iga inón espíritu yawi wítzeti, iwán inán óno'ya ipan inín tajli.

⁴ Nopilowan, amejemen itatki Dios iwán ankitanilíjkeja inomej yej ayéj mela'profetajmej, yej takajkayawaj, iga inón iyEspíritoj Dios yej ono' ipan amejemen máj weliti que inón espíritu yej ono' ipan inomej yej ayá' kichiwaj ken kineki toTeko.

⁵ Inomej yej takajkayawaj de inomejpa yej akitokaj toTeko, takajkayawaj kensan motekichíwa ipan inín tajli, inón iga sekin yej nō akitokaj toTeko kitajtólkakij inomej yej ayéj mela'profetajmej.

⁶ E' tejemej itatki Dios. Yej kixmati Dios, tetajtólkaki, e' yej ayéj itatki Dios ayá' tetajtólkakij. Ijkón wel tikmatij a'yéj kipiá iyEspíritoj Dios yej atakajkayawa iwán a'yéj kipiá espíritu yej takajkayawa.

Dios nochipa tēchokiliá

⁷ Nokniwan yej nimitzpozchokiliáj, mati-mosepanchokilikān, iga Dios kichíwa iga wel matikchokilikān tokniwan. Nochi yej kichokiliá iyiknīn, inón ipiltzīn Dios iwán kixmati Dios.

⁸ E' yej ayá' kichokiliá iyiknīn, inón ayá' kixmati Dios, iga Dios nochipa tēchokiliá.

⁹ Dios kinextij iga tepozchokiliá kuá' kititan iselPiltzīn ipan inín tajli, iga timoconfiarowaj pan yéj, nochipa tonoskej wan Dios.

* 4:1 4:1 Xikita glosario "Profeta".

10 Ipan inín nesi iga tēchokiliá: ayéj iga tejemej tikpoxnekikej Dios, sino que yéj tēchokilij iwán kititan iPiltzín iga yéj mamiki iga tejemej iga wel mateperdonarowili yej tejemej tikchijkej yej ayékti.

11 Nokniwán yej nimitzpozchokiliáj, siga Dios ijkón tēchokilij, tejemej nō matimochokilikān.

12 Dios ayagaj kita' nikēman; e' siga timosepanchokiliáj, Dios setito' iwán tejemej iwán tejemej tisetitokej wān yéj, iwán ijkón momela'nēxtiá ken iga Dios tēpozchokiliá.

13 Ijkín tikmatij iga tisetitokej wān Dios iwán Dios setito' wān tejemej: iga iyEspíritoj yej yéj temá'.

14 Iwán nejemej nikitakej iwán niknojma-ijtowaj iga toTaj kititan iPiltzín iga makisalvaro nochi gente.

15 Dios setito' wān nochi yej kinojma-ijtowa iga Jesús nokta iPiltzín Dios. Ijkón wel tisetitoskej wān Dios iwán Dios wān tejemej.

16 Tikmatij wān ticredowaj iga Dios tēchokiliá. Dios tēchokiliá, iwán yej kichokiliá iyiknín, setito' wān Dios, iwán Dios setito' wān yéj.

17 Siga melá' tikchokiliáj tokniwán iwán tikchijwaj ken kichij Jesucristo kuá' onoya ipan inín tajli, timochijwaskej kensan yéj ken iga tēchokiliá, iwán ayá' timajmawiskej kuá' Dios tajuzgaroj.

18 Yej kimati iga Dios kichokiliá, ayá' majmawi. Kuá' tikmatij iga Dios tēpozchokiliá, ni alín atimajmawij. Iga yej majmawi kimati iga Dios yawi kicastigaroti. Inón iga, si agaj majmawi, aya kimela'mati iga Dios kipoxchokiliá.

19 Tejemej tikchokiliáj Dios iwán tikchokiliáj tokniwán iga Dios achto tenegui'.

20 Siga agaj kijtowa: “Nej nikchokiliá Dios”, e' kijiya iyiknín, inón takajkayawa. Pues siga ayá' kichokiliá iyiknín yej wel kita, awel kichokiliá Dios yej ayá' kita.

21 Jesucristo ijkín te-ijliá iga matikchiwakan: Yej kichokiliá Dios, nō makichokili iyiknín.

5

Amo matikchiwakan ken yej akitokaj iyojwi toTēko

1 Nochi yej kijtowa iga Jesús nokta in Cristo,* inón yej ijkón kijtowa ipiltzín Dios; iwán yej kichokiliá toTaj, nō kichokiliá ipilowān toTaj.

2 Siga tiknekij Dios iwán tikchijwaj yej yéj kijtowa, tikmatij iga nō tikchokiliáj ipilowān Dios.

* 5:1 5:1 Xikita glosario “Cristo”.

³ Yej kichokiliá toTaj, kichíwa ken toTaj tatekimaka iwán yej toTaj tetekimaka iga matikchíwakan, ayéj ken yej awel mochíwa.

⁴ Nochi yej ipilówampa Dios kitaniliá yej teyoltilana yej ayékti yej mochíwa pan inín tajli. Iga timoconfiarowaj ipan Jesús, ayá' tikchíwaj yej ayékti ken kichíwaj yej ayá' kitokaj iyojwi toTeko.

⁵ Yej kicredowa iga Jesús iPiltzín Dios, inón kitaniliá yej teyoltilana yej ayékti yej mochíwa pan inín tajli, ken kichíwaj yej akitokaj iyojwi toTeko.

IyEspíritoj Dios kijtowa yej melá' nokta

⁶ Kuá' Jesucristo wálka ipan inín tajli, kibautizarojkej† pan a'ti, iwán kisa' iyesyó kuá' mi' ipan cruz. IyEspíritoj Dios tenojma-ijliá nochi inín, wan inín Espíritu kijtowa yej melá' nokta.

⁷ Eyímejwa' in yej onokej ipan cielo in yej tenojma-ijliáj: toTaj, Tájtol wan el Espíritu Santo, iwán iyeyixtimej sansé kijtowaj.

⁸ Eyímejwa' in yej onokej ipan tajli in yej tenojma-ijliáj: el Espíritu, a'ti iwán esti, iwán iyeyixtimej sansé kijtowaj.

⁹ Siga wel ticredowaj yej kijtowaj tajtaga', majya sej valerowa yej kijtowa Dios, porque Dios kijtowa yej kichij iPiltzín.

¹⁰ Yej moconfiarowa ipan iPiltzín Dios ipan iyalmaj kicredowa yej Dios kijtowa; e' yej ayá' kicredowa Dios, inón kipantiá iga Dios takajkayawa, iga ayá' kicredowa yej Dios kijtoj de iPiltzín.

¹¹ Ininwa' in yej kijtoj Dios: iga yéj kichíwas iga nochipa tonoskej iwán, siga ticredowaj ipan Cristo wel nokta nochipa tonoskej iwán.

¹² Yej setito' wan iPiltzín Dios, yawi onoti nochipa iwán ipan cielo; e' yej ayá' setito' wan iPiltzín Dios, ayá' onos nochipa iwán.

Te iga mo-ijkuiløj inín ama'

¹³ Nimitzijkuilowiliá inín ama' amejemej yej anki-credowaj ipan iPiltzín Dios, iga xikmatíkanya iga nochipa amonoskej iwán yéj ipan cielo.

¹⁴ Timoconfiarowaj ipan Dios iga tikmatij iga kuá' tiktajtaniliáj yej yejpa kiyé'ita, yéj tetajtolkaki.

¹⁵ Iwán tejemej tikmatij nokta iga Dios tekaki kuá' titajtowaj iwán; inón iga tikmatij iga tikpiaja yej tiktajtanilijkej.

¹⁶ Siga agaj kita iga iyiknín kichijto' yej ayékti, yej weljo' moperdonarowa, makitajtanili Dios iga makipalewi, iwán

† 5:6 5:6 Xikita glosario "Bautizar".

Dios kichiw_iwas iga in_on tokn_in nochipa maono iw_an ipan cielo. Nikijtowa in_on siga kichij yej ay_ekti yej weljo' moperdonarowa, iga ono' nokta yej moch_iwa yej ay_ekti yej aweljo' moperdonarowa, iga in_ompa ay_a' nikijtowa iga xiktajtani_lika_n Dios iga makipale_wi.

¹⁷ Nochi yej moch_iwa yej Dios ay_a' kiye'ita, in_onwa' ay_ekti; e' ono' yej moch_iwa yej ay_ekti yej weljo' moperdonarowa.

¹⁸ Tikmatij iga yej ipilowampa Dios ayo' kichijtoskej yej ay_ekti. Porque iPiltz_in Dios kicuidarowaj, iw_an Tzitzimi' awel te kichiwili_aj.

¹⁹ Tikmatij iga tejemej tiktokaj Dios, e' no tikmatij iga yej ay_a' kitokasnekij Dios, nochi yejemej Tzitzimi' kitekimakaj.

²⁰ No tikmatij iga iPiltz_in Dios w_alka, iw_an yej tenextilij iga matikmela'ixmatika_n yej mela'Dios. Iw_an tejemej tikixmatij iga tisen-onokej iw_an Jesucristo yej iPiltz_in. Yejwa' in mela'Dios yej kich_iwa iga wel matonoka_n nochipa iw_an.

²¹ Nopilowan, amo xiktokaka_n yej ay_ej mela'Dios. Ijkonyawa'.

Ómeya ama' yej kijekuloj San Juan

Matinemikan ken tenextiliá itájtol Dios

¹ Nej niJuan yej ni-ancianoj,* nimitzijkuilowiliáj amejemen yej Diospa mitztapejpenkej† yej ompa anmonechkowaj yej nimitzpoxchokiliáj, ayejsan nej sino que no mitzchokiliáj nochi yej kixmatij itájtol Dios yej melá' nokta.

² Nimitzpoxchokiliáj amejemen iga tiksempiáj itájtol Dios yej melá' nokta ipan toalmaj, iwán nochipa tikpiaskej.

³ Niktajtaniá Dios yej toTaj iwán Jesucristo yej iPiltzin Dios, iga mamitzyołchikawakan, mamitziknełikan, iwán makichiwakan iga xonokan tamelá, xicredoxtokan itájtol Dios yej melá' nokta iwán ximochokilikan.

⁴ Nipaki iga nikmati iga sekin de amejemen annemij ken tenextiliá itájtol Dios, ijkón ken Dios yej tóTajpa te-ijliá iga matikchiwakan.

⁵ Inán nokniwan, nimitzijliáj iga matimosepanchokilikan. Inín yej nimitzijkuilowiliáj, ayéj ken yej aya mitztekimakej iga xikchiwakan, sino que inonsan yej ikyay tikmatikej.

⁶ Iga matikchokilikan tokniwan, kineki iga matinemikan ken Dios tetekimaka; iwán inón yej Dios te-ijliá iga matikchiwakan, ikyay ankimatitokej iwán tetekimaka iga matikchokilikan tokniwan.

Yej takajkayawaj

⁷ Ipan inín tajli ono' mia' yej takajkayajtinemij. Yejemej ayá' kijtowaj iga Jesucristo kipiá' icuerpoj ken nochi taga'. Yej ijkón kijtowa, inonwa' takajkayawa iwán kijiya Cristo.

⁸ Xikitakan nokta ken iga annemij, iga amo ank-inempoloskej yej ankichijkej, sino que Dios mamitzmakakan ke' kajasi yej iga ankichijkej.

⁹ Siga agaj tamachtia yej Cristo ayá' tamachtij, inón ayá' kixmati Dios; e' yej kichijto' ken Cristo tamachtij inón sí sennemi wan toTaj iwán tePiltzin.

¹⁰ Siga agaj mitzpałowiliáj iwán ayá' ijkín mitznextiliáj, amo xikomemawikan amochan niga xikijlikan "xiye'ásiya",

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Anciano". † 1:1 1:1 Ipan griego tajtowa de siwa' yej Dios kitapejpen wan ipilowan; inón kijtojneki "la iglesia elegida y a sus miembros" (Nueva Versión Internacional)

¹¹ porque yej ki-omemawíá yej ayompa tamachtiá, inonwa' ken kuá' íwán ayompa sentamachtiáj.

Monawatiá

¹² Ónogo' komati yej wel katka manimitzijlikan; e' ayá' nikneki manimitzijkuilowilíkampa ipan ama', iga niájneki nomatika nimitzitatij iga wel matisentatapowakan iwán matisempakikan.

¹³ Tokniwán yej nij onokej yej nō kitapejpen Dios, kinekij xiye'onokan. Ijkónyawa'.

Éyia ama' yej kijkuiloj San Juan

Juan ye'tajtowa iga Gayo

¹ Nej niJuan yej ni-anciānoj,* nimitzijkuilowiliá inin ama' tej tinoamigoj yej motoka' Gayo. Nimitzchokiliá iga tiksentokaj yej melá' nokta.

² Noknin yej nimitzpoxchokiliá, niktajtaniliá Dios iga ijkón ken tiye'nemi ipan iyojwi Dios, ijkón nō nochi yej tikchiwa maye'kisa, iwán amo ximenfermaro.

³ Poxsan nipagui' kuá' sekin tokniwan walkej, iwán nepowilikej iga tej nochipa tikchijto' ken kijtowa itájtōl Dios yej melá' nokta.

⁴ Poxsan niyolchikajto' kuá' nikmati' iga nopilowan kichijtokej ken kijtowa itájtōl Dios yej melá' nokta.

⁵ Noknin yej nimitzpoxchokiliá, nemi tikchiwa ijkonya nokta ken kineki toTēko iga tikpalewiá tokniwan yej kitokaj Cristo, malej ayá' tikijxmati iga witzej ipan se' altepemej.

⁶ Inimej tokniwan yej kipowaj ye'noticiaj, kijtojkej iyixtaj tokniwan yej kicredowaj Dios kan nechkatoyaj iga poxsan tikchokiliá yejemej. Achi xikojmakakan tokniwan kan nemi yawij; ijkón ken kajasi xikpalewikan yej tekipanowaj iga Dios.

⁷ Porque yejemej pewákeja iga kipojtinemij itájtōl Jesu-cristo, iwán yejemej ayá' nemi kikuij nité yej kimakasnekij namolmej yej akixmatij Dios.

⁸ Inón iga tejemej matikpalewikan iga wel makipowakan itájtōl Dios.

Diótrefes ayá' ye'nemi

⁹ Nej nimitzijkuilowilijkeja se ama' iga mamoleero kan anmonechkowaj yej ankitokaj Cristo; e' Diótrefes, yej nochipa kineki mamitzmandarokan, ayá' nekui.

¹⁰ Inón iga, siga nia, nikajajwas iga nepopowa iwán iga ne-ijiya. Iwán ayejsan iga inón, ni alín ayá' komemawia tokniwan yej kipowaj ye'noticiaj. Iwán yej kinekij mataqmemawikan, ayá' kimakaltia lugar iga mataqmemawikan iwán ay'ya kimakaltia lugar iga maasikan kan monechkowaj tokniwan.

¹¹ Noknin yej nimitzpoxchokiliá, amo ximixkuiti ipan yej kichíwa yej ayēkti, xikchíwasan yej yēkti. Yej kichíwa yej

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Anciano".

yękti, inón kitoka Dios; e' yej kichıwa yej ayękti, inón ayı' kita' Dios.

Wel mixkuıtilo ipan Demetrio

¹² Nochi ye'tajtowa iga Demetrio, iwán ken iga nemi neşi iga kixmati yej melá' nokta. Nejemen nõ niye'tajtowaj iga yéj, iwán tikmátiya iga yej nejemen nikijtowaj ayá' nitakajkayawaj.

Monawatiá

¹³ Ónogo' komati yej wel katka manimitzijli; e' ayá' nikneki manimitzijkuilowilipa ipan ama',

¹⁴ iga niájneki nomatika nimitzitati iga wel matisentatapowakan.

¹⁵ Dios makichıwa iga xono tamelá. Moamigojwan yej nigaj onokej kinekij iga xiye'ono. Xiksaludaro sejsé de toamigojmej yej ompiga onokej mowan.

Ama' yej kijkuiloj San Judas

Judas kijkuilowiliá yej kitokaj Jesús

¹ Nej niJudas, itekipanowañi Jesucristo, nej iyikñin Santiago, nimitzijkuilowiliáj inín ama' yej toTaj Dios mitzchokiliáj, mitznótzkej iwán mitztapejpenkej iwán yej Jesucristo mitzomemawíáj iga ansetitokej iwán.

² Dios poxsan mamitziknelikan iwán makichíwa iga xonokan tamelá iwán máj mamitzchokilikan Dios.

Yej takajkayáwajpa kuá' tamachtiáj

³ Nokñiwan yej nimitzpoxchokiliáj, poxsan nimitzi-kuilowilijnekiáj iga kén iga Dios tesalvarowa. E' inán nemi nimitzijkuilowiliáj iga manimitzijlikan iga amo ni alín xikajtewakan yej ankicredokey, yej sesan vej toTeko tenextilij kén iga tesalvarowa tejemej yej tetapejpen.

⁴ Porque sekin tajtaga' yej takajkayajtinemij, yokaasij kan anmonechkowaj iwán mitznámolmachiáj iga Dios nochipa te-ikneliá iwán ijkón kijtowaj iga se welki' ayompa nemi iga kimatito' iga Dios yawi kiperdonaroti. Ayo' no kichíwaj ken tetekimaka toTeko Jesucristo, yejsan yej kajasi iga matemandaró. Desde íkyaya Dios kijtoj iga inomej yawij kicastigaroti.

⁵ Malej ankimátija, amo xikelkawakan yej kipasarojkej israelitajmej kuá' toTeko kixitij inomej kan esclavojtitoyaj Egipto; yej ayá' kichijkej ken Dios kijtowa, kimijmiktij.

⁶ No xikejlamikikan angelejmej* yej akichijkej itekipanolmej yej Dios kimakakaj iwán kiyokakajtejkej kan katka ichamej. Iwán Dios kipresojuwiy inomej angelejmej kan takomichkan iwán ompa ilpitoskej este kuá' Dios yawi tajuzgaroti.

⁷ Ijkonsan no xikejlamikikan yej chantitoyaj ipan altepemej Sodoma iwán Gomorra iwán sekin altepe' yej najna'san onokej; yejemej kitekichijtoyaj yej ayekti iga motekayaj wan a'san nesí iwán kichíwayaj yej ayá' kajasi. Inón iga Dios kicastigaró inomej iga ti'ti yej ayí' sewi, iga ipan yejemen nochi mamixkuítikan.

⁸ Malej ijkón kimatitokej in inimej yej takajkayajtinemij, e' yejemej kijtowaj iga Dioski' kitemiktiáj iga wel kichíwaj yej ayekti iga icuerpojmej. Iwán ayá' kichíwaj ken kijtowa

* 1:6 1:6 Xikita glosario "Ángel".

toTəko, iwán małtajtowaj iga ąngelejmej yej onokej ipan cielo.

⁹ Niga Miguel, yej el ángel yej máj mandarowa, kuą' mokuejkuesojtoyaj iwán Tzitzimi' iga Tzitzimi' kikuisnekiá icuerpoj Moisés, Miguel ayá' miǵewij iga kimałijlij Tzitzimi', sino que kijtoj: "NoTəko mamitzcastigarō."

¹⁰ E' inomej tajtaga' małtajtowaj iga ąngelejmej yej ayá' kixmatij. Yejemej ken tikita animալmej yej awel tajlamikij iga kichiwaj kensan kineki iyալmajmej, e' iga inón kichiwaj yawij poliwitij.

¹¹ Yejemej yawij kisufrirotij iga kichiwaj ken kichij Caín.† Iwán kichiwaj yej ayəkti iga kipiasnékijsan tomin kensan Balaam.‡ Nə mopoypoləskej kensan Coré§ iga akichiwaskenij ken toTəko tatekimaka.

¹² Kuą' anmonechkowaj iga an-ilwichiwaj iga ankejlamikij toTəko Jesús,* inimej yej ayompa tamachtiáj nə asij wən sentakuaj wən amejemen, e' akimajmawiliáj Dios. Yejemej ken tikita tejté yej takakalojto' ipan ye'tzótzol. Yejemej ken pastormej yej yejémensan mocuidarowaj. Yejemej ken tikita mixti yej kiwiga ejeka', e' ni alín akimaga tiawá'. Iwán yejemej ken tikita kuawimej yej ayá' takij, mela'miktókeja iga kiwiwítakeja este inelwayo.

¹³ Yejemej ken tikita inón maréjal yej poxsan mopapalakachowa, iwán yej kichijtokej, ken tikita iposonka maréjal. Iwán yejemej ken tikita sitalimej† yej ay'ya kimatij kan yawij iwán onókeja iga yawij kicastigarotij kan paréj takomichkan, kan nochipa onoskej.

¹⁴ Enoc onoko kuą' pánoja siete tetaj yej ipilówampa ipilowan Adán. Enoc ijkín kijtoj kensan Dios kitajtólma': "Nikita' toTəko wj' iwán poxsan komati iyąngelejmej

¹⁵ iga kijuzgarōki nochi, iwán iga kicastigarōki nochi yej ayá' ye'nemikej, iga kichijkej yej ayəkti iwán iga inochi tajtolmej yej iga kimałijlijkej Dios."

¹⁶ Yejemej poxsan tapopowaj, ayí' onoj tamelá, iwán yejemej kinekij makichiwakan yejsan kineki iyալmajmej. Poxsan moweyimatij. Iwán siga monenekij agaj ipan, kansan mamoye'chiwakan.

Judas tanonotza iga maye'nemikan

¹⁷ E' amejemen, noknimej yej nimitzpoxxokiliáj, amo xikelkawakan iga apostolejmej‡ yej kititan Jesucristo

† **1:11 1:11** Caín kimiktij iyiknín. Gn 4:8 ‡ **1:11 1:11** Num 22:1-35 § **1:11**

1:11 Coré katka rebelde icontraj Moisés. Num 16:1-35, 26:9,10 * **1:12 1:12**

Xikita glosario "Santa Cena". † **1:13 1:13** Anka xj'tzimej. ‡ **1:17 1:17** Xikita glosario "Apóstol".

¹⁸ mitzijlįkeja: “Kua' ay'ya wejka iga wį' sej toTęko, onoti sekin yej kajawilmatiskej yej kijtoj Dios iwán kichįwaskej yej ayękti san ken kineki iyalmajmej.”

¹⁹ Inómejwa' in yej kitegowaj iga amo xonokan sesan ipan iyojwi Dios. Yejemej kichįwaj ken yejemej kinekij iwán ayá' kipiáj iyEspíritoj Dios.

²⁰ E' amejemen, nokniwan yej nimitzpochočiliáj, ximosepanmachtikan itájtł Dios yej ankičredoįkej. El Espíritu Santo mamitzpalewikan kua' antajtowaj wan Dios.

²¹ Ayí' xikelkawakan iga Dios mitzchočiliáj, iwán xikchįxtokan inón día kua' toTęko Jesucristo yej te-iknełiá, kichįwas iga nochipa matonokan iwán yęj.

²² Xikpalewikan iwán xikyolyamanakan inómej yej ayá' kitawelcredowaj.

²³ Iwán sekin xikpowilikan itájtł Dios iga nọ mamosalvarokan iga amo matatakan pan tiwelon; iwán sekin xikiknełikan, e' ximocuidarokan de yejemej, iwán este itzotzolmej yej kakijtinemij iga kichįwaj yej ayękti, xikijiyilikan.

Mamoweyimati Dios

²⁴ Dios wel tepalewiá iga amo matikajtewakan iyojwi. Iwán wel tewiga iyįxtaj este tipaktoskej, tonoskej ken tikita ayá' tikchįkej yej ayękti.

²⁵ Yęjsan isęlti Dios, yęj yej wel tesalvarowa iga amo matecastigarokan iga tikchįkej yej ayękti. ToTęko Jesucristo makichįwa iga la gente makiweyimatiltikan Dios, yęjsan yej wel kichįwa nochi nokta, yęj ikyay onoya, inán ono' iwán nochipa onos. Ijkónyawa'.

Yej Jesucristo kinęxtilij San Juan El Apocalipsis

Yej Jesucristo tanęxtiliá

¹ Inın yej na'ya wı' yej yawi mochiwati, yej Dios kinęxtilij Jesucristo iga yéj sej makinęxtili yej kitokaj. Iwán Jesucristo kitıtan iyángel* iga inımej tajtolmej manematılıtki, nej niJuan yej itatıtampa.

² Niknojma-ijtowa nochi yej nikita', yej Dios nenęxtilij wın yej Jesucristo nepowilij wın kichij.

³ Paıi yej kileęrowa inımej tajtolmej, iwán paıij nı yej kikakij kuá' nemi moleęrowa inımej tajtolmej yej kitıtan Dios iwán kichıwaj kensan ijkuilijto', iga ay'ya ke' poliwi iga yáwiya mochiwati kensan nigaj ijkuilijto'.

Juan kijkuilowiliáj las siete iglesias

⁴ Nej niJuan nikijkuilowiliá las siete iglesias yej ono' ipan estado de Asia. Dios yej nochipa ono', yej onóyaya iwán yawi wıtzeti, mamitzyolchikawakan iwán makichıwa iga xonokan tamelá. Iwán inımej siete espiritojmej† yej onokej itenoj kan ewato', kan reınarajto' Dios, nı mamitzyolchikajtokan.

⁵ Nı mamitzyolchikawakan Jesucristo yej kimela'mati inewi yej yawi mochiwati, yej achto ojpa-isa' kan miktoya, yej kimandarowa inochi yej mandarowaj ipan tajli. Cristo teçokiliá iwán tepájpa'ya iga iyesy, inın iga te-ita ken atikchijkej yej ayękti.

⁶ Iwán Jesús teçij iga matimochıwakan tirreyejmej iwán tisacerdotejmej iga matitekipanokan iga iDios yej iTaj. İwán Jesús mamoweyimatıli iga yéj ayı' tamis iga mandarowa! İjkónyawa'.

⁷ İTa' xikakıkan, Cristo yawi wıtzeti ipan mixti! İwán nochi yawij kitatij, este yej kimiktijkej Cristo nı yawij kitatij; iwán inochi toknımej yej onokej ipan tajli yawij çokatij kuá' yawij kitatij. İjkón yawi mochiwati.

⁸ İjkın kijtoj toTeıko yej nıyan mandarowa, yej inán ono' iwán yej onoyay iwán yáwiya wıtzeti, "Nej yej nikpewaltij nochi, nejsan niktamij nochi, nej Alfa iwán Omega."‡

Juan kita iga Cristo tawıá

* 1:1 1:1 Xikita glosario "Ángel". † 1:4 1:4 "Siete espiritojmej" kijtojneki el Espíritu Santo. ‡ 1:8 1:8 Alfa, letra kan pewa alfabeto griego. Omega, letra kan tami alfabeto griego.

9 Nej niJuan yej amoknĭn, ne-iknoĉhiwaj kensan no amejemen mitziknoĉhiwaj. ToTęko reinarowa ipan nej kensan no reinarowa ipan amejemen. Iwán tikijyowíaj kuá' te-iknoĉhiwaj iga ijkón tepalewíaj Jesús. Nonoya preso ipan tajkótalŠ yej itoká' Patmos iga san nikpowa itájtłl Dios yej Jesucristo nenęxtilij.

10 Iwán inĭn ipan inón día kuá' moweyimatĭltiá toTęko, Dios iyEspíritoj asi' noyakapan iga manikĉhiwa ken yéj kinekiá, iwán notepotztaj nikagui' se tájtłl poxsan recio, ken tikakij inawatĭlka trompeta.

11 Iwán ne-ijlij:

—Nej yej nikpewaltij nochi, nejsan niktamĭj nochi, nej Alfa iwán Omega. Xikijkuilo ipan ama' yej tikita, iwán xiktĭtanili las siete iglesias yej onokej ipan estado de Asia, ken tikĭtowaj ipan altepemej, Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia iwán Laodicea.

12 Iwán nimokuepa' iga manikĭxmati a'yéj nemi nenotza; iwán kuá' nimokuépa'ya, nikita' siete meĉonwewetkej de oro.

13 Iwán itajkoyan inón siete meĉonwewetkej, nikita' se yej nesíá ken tikita iPiltzĭn Taga',* kakijto' isotantzótzol iwán ipan iyelĭx kipiaya se cintoron yej chijto' iga oro.

14 Iwán itzónkal este ijichkáti'san ken tikita ichka' o ken tikita mixti yej este ichkati', iwán iyixmej ken tikita tiwelon.

15 Iyiximej este xóta ken tikita bronce yej este xolákti'san iga kiyę'tzotajkej; iwán iga tajtowa este tikuĭni ken tikita kuá' wopa kan wetzito' weya'.

16 Ipan iyę'ma' kipiaya siete sĭtalĭn, iwán ipan itęn kĭsaya se espada yej este tempitzákti'san, iwán tateki iyomexti itęn. Ixaya' xótaya ken tikita tonaĭ' kuá' tawiá paréj.

17 Kuá' niktachĭlij, niwetzi' iyixitęnoj ken kuá' san nimiktiajki. E' yéj neĭalĭlij iyę'ma' iwán ne-ijlij:

—Amo ximajmawi; nej yej nikpewaltij nochi, nejsan niktamĭj nochi.

18 Nej yej nisato'; malej iga nimiktoya, ta' xikita, inán nia nonoti nochipa. Nej nikpiá llavejmej iga wel niktapowa kan onokej yej miktokej iwán wel nikojpa-ixitiáj.

19 Inán xikijkuilo yej tikita', yej inán nemi moĉhiwa iwán yej yawi moĉhiwati.

20 Inĭn kĭjtojneki inón siete sĭtalimej yej tikita' ipan noyę'ma', iwán inón siete meĉonwewetkej yej de oro: inomej siete sĭtalĭn kĭjtojneki angelejmej yej kitztokej

Š 1:9 1:9 Xikita glosario "Tajkótal o Isla". * 1:13 1:13 Xikita glosario "IPiltzĭn Taga'".

inomej siete iglesias, iwán inomej siete mechonwewetkej, inonwa' kitojneki siete iglesias.

2

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Éfeso yej kitokaj Cristo

¹ 'Ijkín xikijkuilowili el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Éfeso: "Ijkín nimitzijliáj nej yej nikpiá siete sitalin ipan noyema' iwán ninenejmento' itajkoyan inón siete mechonwewetkej de oro:

² Nej nikmati inochi yej ankichiwaj; nimitzixmatij iga ampoxtekipanowaj, nochi ankijyowiáj iwán nikmati iga ayá' ankiye'itaj yej kichiwaj yej ayekti. Nej nikmati iga ankitalijkej a prueba yej momachiliáj iga apostolejmej* iwán ayéj, iwán ankimatij iga yejemen takajkawaj.

³ Amejemen nochi ankijyowiáj, malej iga mitziknochijkej wan ampoxtekipanojkej iga nej iwán ayá' ansiawij.

⁴ E' nimitzmatiliáj tejté yej anikye'ita: ay'ya annechokiliáj ken annechokilijkej kuá' pe' annetokakej.

⁵ Inón iga xikejlamikikan ken achto ankichijtoyaj yej yekti iwán xikpatakan ken annemij iwán xikchiwakan sej ken achto ankichiwaj. Siga ayá' ijkón ankichiwaj, nia nimitziknochiwatij iwán nia nimitzenilitij anmomechonwéj kan iga ono' siga ayá' ankipataj ken annemij.

⁶ E' malej ijkón, nikye'ita iga ankijiyaj yej kichiwaj ken tanextiliáj yej kitokaj Nicolás, inón nej no nikijiya.

⁷ Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj: Yej kitaniłij Tzitzimi', nia nikualtiti itakilka kuawi' yej tamaka vida yej ono' kan pox tayekan, yej itatki Dios."

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Esmirna yej kitokaj Cristo

⁸ 'No xikijkuilowili el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Esmirna: "Ijkín nikijtowa yej achto nonoyaj iwán yej nochipa nia nonoti, yej nimiktoyaj iwán sej ni-ojpa-isa':

⁹ Nej nikmati inochi yej ankichiwaj; nikmati iga mitzinochiwaj iwán ayá' anmotapialiáj, e' iyixtaj Dios kenkuá' anmotapialiáj. Iwán nikmati kuá' maltajtowaj iga amejemen yej momachiliáj iga judiyojmej, e' yejemen ayejwa' te in itekimej, sino que yejemen senemij wan yej kitokaj Tzitzimi'.

¹⁰ Amo ximomajtikan iga yawij mitziknochiwatij; Tzitzimi' yawi kichiwati iga sekin de amejemen makakikan carcelijti' iga makita siga anmosemakaskej iga anmoconfiarowaj ipan Dios, yawij mitziknochiwatij diez días. E' amo

* 2:2 2:2 Xikita glosario "Apóstol".

ximosemakakan este que ximikikan iwán nej nikchíwas iga nochipa xonokan wan Dios iga ankitanilijkej Tzitzimi'.

¹¹ Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj: Yej kitaniłij Tzitzimi', la segunda muerte† até kichíwilij."

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Pérgamo yej kitokaj Cristo

¹² 'Ijkín nō xikijkuilowili el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Pérgamo: "Ijkín nikijtowa yej nikpiá espada yej tempitzakti' iwán tentito' iyomexti iten:

¹³ Nej nikmati inewi yej ankichíwaj, iwán nikmati iga anchantitokej kan gobernarrowa Tzitzimi', e' amemen annemela'tokaj. Iwán ayá' nemi ankikajtewaj iga annetokaj, malej iga ankitakej iga kimiktijkej Antipas inón yej nochipa kipowa' notájtōl, kimiktijkej ipan amoaltepe' kan chantito' Tzitzimi'.

¹⁴ E' nimitzmatiliáj tejté yej anikye'ita: iga ankipiáj ompa ipan amoaltepe' Pérgamo sekin yej ayá' kinekij kikajtewaj yej tanextilij Balaam,‡ inón yej kijlij Balac iga makinextili israelitajmej iga makichíwakan yej ayekti iwán iga makikuakan tákual yej kichíwilijkej idolojmej iga kiweyimatiltiáj iwán iga motekaj wan yej ayá' iwán namiktitokej.

¹⁵ Ankipiáj ompa nō sekin yej ayá' kinekij makikajtewakan ken tanextiliáj yej kitokaj Nicolás iwán inón nej nikijiya.

¹⁶ Inón iga xikajtewakan iga ankichíwaj yej ayekti; siga ayá' ankikajtewaj, niati kan amonokej iwán nia nicasigaroti yej kitokaj Nicolás iga espada§ yej kisa ipan noten.

¹⁷ Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj: Yej yawi kitaniłiti Tzitzimi', nia nikmakati iga makikua maná* yej iyanto'; nia nō nikmakati se tetzín yej este ichkátisan, iwán ipan tetzín yawi ijkuilijtoti se nuevo toka' yej ayagaj kixmati, yáwisan kixmatiti petz yejsan yawi kipiati inón tetzín."

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Tiatira yej kitokaj Cristo

¹⁸ 'Xikijkuilowili nō el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Tiatira: "Ijkín nikijtowa nej yej iPiltzín Dios, yej nikpiá noyix ken tikita tiwelon iwán yej nikpiá nokxi yej ken de bronce yej este xota iga xolakti':

¹⁹ Nej nikmati inewi yej ankichíwaj; nikmati iga ante-ijknimej iwán nochipa anmoconfiarojtokej nopan iwán ampoxtekipanowaj, nochi ankijyowiáj, iwán nikmati

† 2:11 2:11 "Segunda muerte": Ap 20:14,15; 21:8 ‡ 2:14 2:14 Nm 31:16

§ 2:16 2:16 "Espada" kijtojneki itájtōl Jesús. * 2:17 2:17 Dios kimá' maná israelitajmej iga makikuakan, kuá' nemi yayaj ipan desierto. Ex 16

iga inán máj nemi ankichiwaj yej yekti que kuá' achto annetokakej.

²⁰ E' nimitzmatiliáj tejté yej anikye'ita: iga amejemen ayá' te ankipliáj inón siwa' yej itoka' Jesabel, yej kijtowa iga Dios kitajtolmaka, e' kikajkayajtokej yej necredojtokej, iga kinejnextiliáj iga manajnamolnemikan iwán iga makikuakan takual yej kichiwilijkej idolojmej iga kiweyimatiltiá.

²¹ Nej nikcha'ya iga makipata ken nemi, e' ayá' kineki makikajtewa iga tejtēpalnemi.

²² Iwán este nia nikchantekati iwán nō nia niki-knochiwatij yej najnamolnemij iwanya inón siwa',

²³ iwán ipilowan inón siwa' nochi nia nikmiktiliti. Iwán ijkón inochi yej necredojtokej yawij kimatitij iga nej nikmati inochi yej la gente kejlantokej ipan iyalmajmej; iwán sejsé de amejemen nimitzmaskej san ken ankichijkej.

²⁴ E' sekin de amejemen yej amonokej Tiatira, ayá' ankichiwaj yej tanextiliá inón siwa', iwán ayá' ankixmatij yej yejemen kijliáj "yej ichtákan tanextiliá itamatilis Tzitzimi". Nimitzijliáj iga amejemen ayá' nia nimitztekimakatij iga xikchiwakan se' tejté.

²⁵ E' xikchijtokan ken nemi ankichiwaj, te que nej maniwiki.

²⁶ Yej yawi kitāniliti Tzitzimi' iwán nochipa makichijto yej nej nikneki, nia niktāliti iga wel makimandarō inochi paismej,

²⁷ ijkón ken noTaj neṭalij iga wel manimandarō; ijkón nō yejemen yawij kimandarōtij paismej, iwán pox wel tamandarōskej, ayagaj wel kitenkuepiliskej; kitānilij iyenemigojmej ken tikita kuá' se kixamaña akōmi' iga weya'tepos.

²⁸ Iwán nikmakaskej sitalin yej tawia yowalti'.

²⁹ Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj."

3

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Sardis yej kitokaj Cristo

¹ 'Nō xikijkuilowili el ángel yej kitzto' tokñimej yej netokaj yej ichamej Sardis: "Ijkín kijtowa yej kipiá siete iyEspíritoj Dios iwán siete sitalin: Nej nikmati inochi yej ankichiwaj, momati iga annemela'credowaj, e' amejemen ken anmiktokej no-ixtaj iga ay' annetokaj.

² Xisakan iga ken anmiktokej wan amo ximosemakakan iwán xinecredokan malej iga nesi iga ay' annecredowaj; nikita'ya iga ayá' ankichiwaj ken noDios kiye'ita.

³ Xikejlamikikan yej mitznextilijkej iwán xikchiwakan, iwán ay'ya xikchiwakan yej ayekti. Siga ayá' ankipataj ken

iga annemij, niati kan amonokej, niga ankimatiskej keman, niati ken tikita inon yej tachteki.

⁴ Iwan ompa Sardis, onokejo' sekin yej ayá' nemi kisoki-wiáj itzotzolmej,* iwan nemiskej nowan, kajakjtinemiskej iyista'tzotzolmej, iga ijkón kajasij iga manemikan.

⁵ Yej yawij kitanilitij Tzitzimi' yawij kajakjtotij iyista'tzotzolmej, iwan ayá' nia nikpoloti itokamej ipan ama' kan ikuilijto' itokamej yej nochipa onoskej iwan Dios, sino que nia nikijlitij noTaj wan iyangelejmej iga inimej yej nemela'tokaj.

⁶ Xiye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj."

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Filadelfia yej kitokaj Cristo

⁷ 'No xikijkuilowili el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Filadelfia: "Ijkin kijtowa yej ayí' kichíwa yej ayekti iwan ayí' takajkayawa, yej kipiá illavej el rey David, yej kuá' kitapowa kalten ayagaj wel kitzakua, iwan kuá' kitzakua, ayagaj wel kitapowa:

⁸ Nej nikmati inochi yej ankichiwaj. Nimitzpowilíjkeja se kalten yej ayagaj wel kitzakua; malej iga ayá' ampoxtajpalejkej, ankichijkej ken kijtowa notájtól, iwan ayá' nemi ankijtowaj iga ayá' anne-ixmatij.

⁹ Nej nikchíwas iga mamotankuaketzati motennoj inomej yej kitokaj iyojwi Tzitzimi', yej takajkayawaj iga kijtowaj iga judiyojmej, e' ayéj ijkón, iga makimatikan iga nej nimitzchokiliáj.

¹⁰ Ankichijkej ken nej nikijtowa iga nochi xikijyowikan, inon iga nimitzmanawiskej kuá' wí' iga tacastigarolój noyan ipan tajli. Ijkón nesis a'yéj moconfiarowaj ipan nej.

¹¹ Ay'ya wej katis iga niwí'. Xikchijtokan ken nemi ankichiwaj iga ni agaj amo mamitzkuilikan yej Dios mitz-makaskej.

¹² Yej yawi kitaniliti Tzitzimi', nej nia nikchíwati iga máj matayakanto ipan itiopan Dios, iwan ompa nikeman ayá' yawij kiasatij; iwan ipan yejemen nia nikijkuiloti itoká' noDios iwan itoká' iweyi-altepe' noDios, inon yej itoká' nueva Jerusalén yej Dios kititanis, iwan no nia nikijkuiloti iyakapamej se'ya notoká'.

¹³ Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj."

Mo-ijkuilowiliá yej chantitokej Laodicea yej kitokaj Cristo

¹⁴ 'No xikijkuilowili el ángel yej kitzto' toknimej yej netokaj yej ichamej Laodicea: "Ijkin nikijtowa nej yej ayí' nitakajkayawa, iwan yej nochipa nikijtowa yej melá', nej nikpewaltij inochi yej Dios kichij:

* 3:4 3:4 Tzótzol yej sokiyoj kijtójneki iga se ayá' ye'nemi.

15 Nej nikmati inochi yej ankichiwaj. Nikmati iga anjokoxmej, ayá' antotonikej niga ansese'mej. ¡Masej katka ansese'mej o antotonikej!

16 E' como anjokoxmej iwán ayéj ansese'mej niga antotonikej, nimisotas iwán amejemen ankisaskej ipan noten iga ayá' annemela'tokaj.

17 Amejemen ankijtowaj iga anmotapialiaj, anye'onokej iga ayá' mitzpolowaj nité; e' amejemen ayá' anmo-itaj iga ayá' ankipiaj nité, ampetzpobrejmej, ampachamej iwán amonokej amopetzkan.

18 Inón iga nimitzijliáj, manimitznamakiltikan ye'oro yej pánoja pan ti'ti iga ximomela'tapialikan, iwán tzótzol yej ista' iga ximotaajakikan iga amo xipinawakan iga amopetzkan amonokej iwán xiktalilikan yej mitzpajtiliaj amoyix iga xitachakan.

19 Nej nikajajwa iwán nikenxtilia kén iga maye'nemi nochi yej nikneki. Inón iga inán poxsan xikyolmakakan iga xiktokakan iyojwi Dios.

20 Ta' xinekaki, nej nono' ipan mokalten iga nimitznótzto'; siga tinekaki iwán tinekaltapowilia, nej nikalakis mokaliji' iwán tisentakuaskej.

21 Yej kitaniliskej Tzitzimi', nia niktaliti noná' iga ijkón no marreinarokan ken nej newato' iga nirreinarowa, ijkón ken nej nō niktanilij Tzitzimi' iwán nimotálija iwán noTaj kan yéj ewato' iga reinarowa.

22 Xikye'kakikan yej iyEspíritoj Dios kijliá yej netokaj."

4

Ken iga moweyimati Dios ipan cielo

1 Kuá' tami' inín, nikita' se puerta tapojto' ipan cielo; iwán inón yej achto nenotza', yej tajtoj ken tikita inawatilka trompeta, sej ne-ijlij:

—Xitejkawi nijiga, iwán nia nimitznextiliti yej mochiwas kuá' pánoja nochi yej tikita'.

2 Iwán íkuá' iyEspíritoj Dios wálaj noyakapan, iwán nikita' se trono,* ono' ipan cielo iwán ipan inón trono, a'pa yej ewatoya.

3 Iwán yej ewatoya ipan trono nesia ken tikita se te'ti de jaspe† yej este xótasan o cornalina,‡ iwán inón trono, kiyawalojtoya se akosamaló' yej petania ken tikita tepayaktzin yej itoka' esmeralda.§

* 4:2 4:2 "Trono" asiento kan motalia rey iga mandarowa. † 4:3 4:3 Jaspe te'ti yej xoxokti'. ‡ 4:3 4:3 Cornalina te'ti yej chiliti'. § 4:3 4:3 Esmeralda se'te'ti yej xoxokti'.

⁴ Iwán inón trono kiyawalojtoya se' veinticuatro tronos iwán ipan inón veinticuatro tronos eĵewatoyaj veinticuatro ancianojmej,* inochimej ijista' itzotzolmej, iwán ipan itzon-tekomej kipiayaj icoronajmej† puro de oro.

⁵ Iwán ipan trono tapetaniá, tawopaya iwán tatikuiniá; iyixtaj inón trono onoya siete ti'ti yej wejwelontoyaj, iwán inón siete tiwelon inonwa' siete iyEspíritoj Dios.

⁶ Iyixtaj inón trono onoya ken tikita lám̄ar yej poxsan chipakti' iwán wel tachalo noyan atampa.

Iwán inón trono yej ono' tajkoyan kiyawalojtoya nawi ken animal, kipiayaj trojaj iyixmej iyixtajpamej iwán itepotztajpamej.

⁷ Yej áchtopa de inimej animalmej nešiá ken tekuani; iwán se' nešiá ken torojtzin, iwán sewo' nešiá ken taga'; iwán sewo' nešiá ken águila yej patanto'.

⁸ Inawixtimej inomej animalmej kipiayaj seis iyastakapalmej, iwán iyakapamej pepechijtoyaj ixtimej iwán este itampa iyastakapalmej; iwán semilwi' iwán senyówal ijkín kijtojtoyaj:

Kajasi iga mamopoxweyimatilti toTēko Dios yej nochi wel kichíwa,

yej ikyay onoya, óno'san inán iwán yáwiya wjtzeti sej.

⁹ Kuá' inomej animalmej kiweyimatiltiyaj iwán kimakayaj gracias Dios yej ewato' ipan trono, inón yej ono' nochipa iwán ayí' mikis,

¹⁰ inomej veinticuatro ancianojmej motankuaketzaj iyixtaj Dios yej kiweyimatiltiá yej nochipa ono' iwán ayí' mikis; iwán kitemowiá icoronajmej iwán kitáliá iyixtaj kan ewato' Dios, iwán ijkín kjtowaj:

¹¹ Annotēko iwán annoDios, tej mitzajasi iga mamitzweyimatiltikan, iga nochi wel tikchíwa;

iga tej tikchij inochi yej ono',

onókejsan iga tej tikne' iga maonokan.

5

Ama' yej ayagaj wel kitapowa

¹ Iwán nikita' iga inón yej ewato' ipan trono, iga iye'ma' kikitzkijto' se kimilolama',* ijkuilijto' ta-íjti'pa iwán itepotztajbapa iwán ye'tzakto' iga siete sello.†

² Iwán nikita' se ángel yej poxsan kipiá poder, ijkín tajtoj recio:

* 4:4 4:4 Español: "ancianos"; anka angelejmej. † 4:4 4:4 Xikita glosario

"Corona". * 5:1 5:1 Xikita glosario "Kimilolama". † 5:1 5:1 Sello kitá liliayaj ama' iga matzakto iga a'san neši amo makileero, petz yej kititaniliáj.

—¿A'yéj kajasi makipostekili isellojyo iwán makitapo inín kimilolama'?

³ E' ayagaj wel kitapowaya inón kimilolama' niga wel agaj kitachiliaya, niga yej ono' ipan cielo, niga yej ono' ipan tajli, niga yej ono' taltampa.

⁴ Iwán nej nichokaya poxsan, iga ayagaj wel kitapowa inón kimilolama', niga ayagaj wel kileerowaya, niga agaj wel kitachiliaya.

⁵ Iwán se de inomej ancianojmej ne-ijlij:

—Amo xichoka; inón yej kijliáj “León”[‡] yej reinarowa yej irrázajpa Judá, yej ipiltzín ipilówampa rey David, kitánija iga wel makitapo inón kimilolama' iwán iga makipostekili inón siete isellojyo yej kipiá.

⁶ Iná' trono iwán tatajkoyan inomej nawí animálmej, iwán tatajkoyan inomej ancianojmej, nikita' se Cordero[§] yej neši iga kimiktíjkaja. Ejkatoya iwán kipiaya siete ikuakua iwán siete iyix; iwán inón siete ixmej kijtojneki siete iyEspíritoj Dios yej kitítan noyan ipan tajli.

⁷ Inón Cordero kikuiko inón kimilolama' yej kikítzkijtoya iga iye'má' inón yej ewato' ipan trono.

⁸ Kuá' kíkui'ya inón kimilolama', inawixtimej inomej animálmej iwán inomej veinticuatro ancianojmej motankuaketzkej iyixtaj inón Cordero. Sejsé de inomej ancianojmej kipiayaj se arpa,* iwán kipiayaj wajkalmej de oro, e' tentokej iga incienso,[†] inón incienso kijtojneki iyoracíomej yej kicredojtokej Dios.

⁹ Iwán kikuikayaj inín nuevo takuj':

Tej mitzajasi nokta iga xikui inón kimilolama' iwán iga xikpostekili isellojyo; iga mitzmiktijkej, iwán iga moesyó anekojkej iga manimochiwakan itatki Dios, nejemej de inochi raza, yej de sese'pa iga tajtowaj, de inochi altepemej iwán de inochi paismej.

¹⁰ Tikchij iga manimochiwakan reyejmej iwán sacerdotejmej iga toDios, iwán niawij nimandarotij ipan tajli.

¹¹ Iwán nikita', iwán nikagui' itajtolmej mia' angelejmej yej kiyawalojtoyaj trono, iwán inomej animálmej iwán inomej ancianojmej. Inomej angelejmej onoyaj poxsan komatimej,[‡]

[‡] 5:5 5:5 León ken tikita tekuani wan kijtojneki Jesucristo. Gn 49:9 § 5:6 5:6 Cordero ken tikita borregoijtzn wan kijtojneki Jesucristo. Xikita glosario

“Borrego” wan “Cordero”. Xikita nq Ex 12:3,5. * 5:8 5:8 Xikita glosario “Arpa”.

[†] 5:8 5:8 Incienso ken kópal yej kitatiayaj kuá' kiweyimatiltiayaj Dios. Lv 16:12

[‡] 5:11 5:11 “Poxsan komatimej” o millones de millones.

12 iwán ijkín kijtowayaj recio:
 In Cordero yej kimiktijkaj,
 kajasi iga mamoweyimatilti iga nochi wel kichíwa wán
 nochi itatki,
 nochi kimati wán pox tajpalej,
 iwán kajasi iga yéj mamoye'ita wán mamoweyimatilti iwán
 yejsan mamotakuikili.

13 Iwán nikagui' nō iga inochi yej isatokej yej Dios kichij,
 yej onokej ipan cielo, yej onokej talpan iwán yej onokej
 taltampa iwán yej onokej ipan lám̄ar, kijtowayaj:
 Kajasi iga Dios yej ono' ipan trono wán el Cordero
 nochipa mamotakuikili, mamoweyimatilti,
 iwán nochipa marreinarokan.

14 Iwán inawixtimej inomej animálmej, ijkín kijtowayaj:
 —¡Ijkón mamochíwa!

Iwán inomej veinticuatro anciānojmej motankuāketzke
 iwán kiweyimatiltijkej yej nochipa ono' iwán nochipa onos.

6

Siete sello

1 Iwán nikita' iga inón Cordero kipostekilij se de inomej
 iseyojyo iga kitapoj kimilólama', iwán nikagui' se de inomej
 nawi yej ken animálmej este toskatikuini' ken teyo' iga
 kijtoj:

—¡Xiwiki iwán xitachá!

2 Nitachá' iwán nikita' se istá'kawayoj, wán yej kitejkaw-
 ilijtinemiá kikitzkijtoya se tawíjtōl. Kimakakej se corona,*
 iwán kitāniliya iyenemigojmej wán kisa' iga matatānili iwán
 iga nochipa matatāniliyto.

3 Kuā' el Cordero kipostekilij se' sello, niká' iga se' yolka'
 yej ken tōrojtzīn kijtoj:

—¡Xiwiki iwán xitachaki!

4 Iwán kīsako se' máj kawayoj yej este chílti' ken ti-
 welon. Iwán yej kitejkawilijtinemiá, kimakakej iga wel
 makichíwa iga amo maonolo tamelá noyan ipan tajli, sino
 que mamosepanmijmiktilo; iwán kimakakej se weyi espada.

5 Kuā' inón Cordero kipostekilija tercer sello, nikagui'
 se'ya máj yolka' yej ixaya' ken taga', kijtoj:

—¡Xiwiki iwán xitachá!

Iwán nikita' se pīsti'kawayoj, iwán yej kitejkawilijtinemiá
 kikitzkijtoya se balanza.

6 Iwán nikagui' se tájtōl tatajkoyan inón nawi animálmej,
 kijtowaya:

* 6:2 6:2 Xikita glosario "Corona".

—Monamaka se kilo trigo yej ipatı' ke' kitaniá se iga tekipanowa semilwi', achonsan no iga mokowa eyi kilo cebada; e' amo xikpetznempolo aceite wan vino.

⁷ Kuá' inón Cordero kipostekilij cuarto sello, nikagui' se' animal yej ken águila yej patanto', kijtoj:

—¡Xiwiki iwán xitachá!

⁸ Nitachá, iwán nikita' se kosti'kawayoj, iwán yej kitejkwilijtinemiá itoká' Mikilisti, iwán itepotztaj yaya se' yej itoká' Hades yej kijtojneki kan onokej yej miktokej. Inimej omen wel kichiwaj iga ipan cuarta parte de inın tajli mamomijmiktilo iga espada, mamayamikilo, makojkokolis-mikilo iwán matamijmiktikan tekuanimej wan sekin animajmej.

⁹ Kuá' inón Cordero kipostekilij quinto sello, nikita' itampa altar toknimej yej kimijmiktijkej iga kipowakej itajtól Dios iwán iga momela'nexitijkej iga ye'nemiáj iyixtaj Dios.

¹⁰ Iwán kitenewiayaj Dios te tzajtziajpa iga kijtowayaj:

—NoTeke tej yej atikchiwa yej ayekti iwán ayı' titakajkawawa, ¿este keman timomatij iga xikitalti inomej yej onokej ipan tajli, yej nejemen nemiktijkej?

¹¹ Entonces kimakakej itzotzolmej yej ijista', iwán kijlijkej iga mamochákano' se' alın tiempo, este que mamási-o' nochi yej kicredojtokej Cristo yej yawijo' no mikitij kensan yejemen.

¹² Nikita' kuá' inón Cordero kipostekilija isexto sello kimilolama', pewa' iga pox molın tajli. Tonatı' mochij este chapóti'san ken tikita tzótzol yej moakiá kuá' mikilo, iwán la luna mochij este chılti'san ken tikita esti.

¹³ Iwán sıtalimej yej onokej ipan cielo wejwetzikej ipan tajli, ken tikita kuá' ejeka' yej pox tajpalej kixixıniliá se kuawi' itakilka.

¹⁴ Cielo poliwi' ken tikita kuá' se ama' mokokolochowa, iwán inochi tepemej iwán inochi tajkotajmej[†] mopatakej kan ojonoyaj.

¹⁵ Iwán reyejmej yej onokej ipan tajli, iwán yej paréj tayakantokej iwán yej motapialiáj, iwán ijefejmej soldadojmej, iwán yej pox mandarowaj, iwán esclavojmej[‡] iwán yej ayéj esclavojmej, mıyankej ipan texapomej iwán itzalan tewewetkej.

¹⁶ Kijliayaj tepemej iwán tewewetkej:

—Xiwetzikan noyakapamej iga xine-ıyanakan iyixtaj inón yej ewato' ipan trono iwán xine-ıyanakan iyixtaj el Cordero iga amo manecastigarokan;

[†] 6:14 6:14 Xikita glosario "Tajkotaj o Isla". [‡] 6:15 6:15 Xikita glosario "Esclavo".

17 iga ási'ya día kuá' poxsan yawi tacastigaroti iwán ayagaj yawi kiyjowiti.

7

Dios kimánawia yej itatki

1 Kuá' tami' inín nikita', nikita' nawi angelejmej ejejkatokej ipan nawi inakastan inín tajli, yej kitzakuilijtokej nawi ejeka' iga amo makipitzakan tajli, niga lámar, niga se kuawi'.

2 No nikita' se' ángel yej witziaaya ikisáyampa tonati' iwán kipiaya iselloj* Dios yej nochipa onos. Inín ángel kitzajzilij recio inón nawi angelejmej yej Dios kimá' iga wel makichiwilikan tejté yej ayékti tajli wan lámar,

3 iwán kijtoj:

—Amo xikchiwilikan nité yej ayékti in tajli, niga lámar, niga kuawimej miej aya niksellarowaj pan iyixkuá' yej kicredojokej Dios.

4 Iwán nikagui' ke' kisellarojkej: iga inóchiya masi' ciento cuarenta y cuatro mil yej israelitájmejpa.

5 Yej ipilowan ipilowampa Judá doce mil sellado, iwán doce mil sellado yej ipilowan ipilowampa Rubén iwán yej ipilowan ipilowampa Gad doce mil sellado,

6 yej ipilowan ipilowampa Aser doce mil sellado, yej ipilowan ipilowampa Neftalí doce mil sellado, yej ipilowan ipilowampa Manasés doce mil sellado,

7 yej ipilowan ipilowampa Simeón doce mil sellado, yej ipilowan ipilowampa Leví doce mil sellado iwán doce mil sellado yej ipilowan ipilowampa Isacar.

8 Iwán doce mil sellado yej ipilowan ipilowampa Zabulón, doce mil sellado yej ipilowan ipilowampa José iwán doce mil sellado yej ipilowan ipilowampa Benjamín.

Mia' yej ijichkáti'san itzótzol

9 Kuá' tami' inín, nikita' iga pox onolo', inewi paismej, raza, tajtolmej iwán inochi altepemej onoyaj iyixtaj trono iwán iyixtaj el Cordero; poxsan komatimej este ay'ya moojasi ke' onokej, este ijichkáti'san itzotzolmej iwán kikijkitzkijtoyaj soya'.

10 Inochimej ijkín kijtowayaj recio:

Temánawij toDios,

yej ewato' pan trono,

iwán temánawij iPiltzın yej kijliáj Cordero.

11 Iwán inochi angelejmej ejejkatojay iga kiyawalojtoyaj trono, iwán ancianojmej, iwán inón nawi animalmej,

* 7:2 7:2 Inín sello iga momarcarowa toknimej iga manesi iga Dios itatki.

motankuaketzkej iteņoj trono iwán motzajtompilojkej este ipan tajli iwán kiweyimatiltijkej Dios,

¹² kijtojtoyaj:

¡Ijkónyawa'!

Kajasi iga matikweyimatiltikan toDios, tikmatij iga Dios pox bueno, yéj nochi kimati, matikmakakan gracias, matikyē'itakan iga yéj nochi wel kichīwa iwán pox tajpalej, ijkón mamochīwili nochipa. Ijkónyawa'.

¹³ Iwán se de inomej ancianojmej neťajtan:

—¿A'yéj in inimej yej este ijichkátī'san itzotzolmej? ¿Kan wálkej?

¹⁴ Iwán nikijlij:

—NoTeko, tej tikmati.

Iwán yéj ne-ijlij:

—Inimej yej poxsan kiknochijkej, iwán kipakkej itzotzolmej iwán kistayaltijkej iga iyeyso el Cordero.

¹⁵ Inón iga onokej iteņoj trono kan ewato' Dios iwán semilwi' iwán senyówal kiweyimatiltijtokej ipan weyitiqan;† iwán yej ewato' ipan trono ki-omemawij inomej iga sen-onoskej.

¹⁶ Ay'ya semi mayanaskej iwán nikeman ay'ya atanekiskej, iwán ay'ya tonatataskej iwán niga tadotonmikiskej,

¹⁷ iga Jesucristo yej kijliáj Cordero yej ewato' tajko trono yawi kicuidaroti inomej ken tikita borregoymej. Iwán Jesucristo yawi kiwigati kan ono' atzontekon iwán yawij konitij a'ti yej kichīwas iga nochipa maonolo; iwán Dios yawi kipojpowiliti iyixamej.

8

Yej sesan sello kawī

¹ Kuā' inón Cordero kipóste'ya sello siete yej kipiá kimilolama', santakampolijtikawī' ipan cielo ken media hora.

² Iwán nikita' siete angelejmej ejejkatokej iyixtaj Dios, iwán kimakakej sejsé de yejemen se trompeta.

³ Iwán nikita' se' ángel, kikitzkijto' se tikaxaktzīn de oro, iwán moketza' iteņoj altar; iwán kimakakej komati incienso iga makisenetili wan iyoraciomej yej kicredojokej Dios iga makitatikan ipan altar de oro yej ono' iyixtaj trono.

⁴ Iwán ipokyo incienso yej kitatijtoya el ángel kisenetili wan iyoraciomej yej kicredojokej Dios asi' este kan ono' Dios.

⁵ Iwán inón ángel kikui' tikaxaktzīn iwán kitemij iga tékol yej xojxotáto'o yej onoya ipan altar iwán kipaťanaltij pan

† 7:15 7:15 Xikita glosario "Weyitiqan".

tajli; iwán tatikuḿni', mokagui' tawopaya, tapetani' iwán kuekuechka' tajli.

Trompetajmej

⁶ Iwán inomej siete angelejmej kikuikej itrompetajmej iga yawij tapitzatij.

⁷ Kuá' yej achto ángel kipitza' itrompetaj, wetzi' pan tajli tiawá' yej de hielo iwán ti'ti yej setito' wán esti. Iwán de cada eyi parte tajli, tata' se parte. Iwán de cada eyi kuawi', tata' no se kuawi'. Iwán nochi yej ixwatokej yej te xojxoxokti', tata'.

⁸ Iwán el segundo ángel no kipitza' itrompetaj, iwán momota' tepa iteki ipan lámā̄r ken tikita se weyi tepē' welontiaya; iwán de cada eyi parte lámā̄r, se parte mochi estí.

⁹ Iwán migui' se de cada eyi yej momati lamarijti'. Iwán se de cada eyi wejweyi akalmej xixitínikej.

¹⁰ Iwán kuá' éyiya ángel no kipitza' itrompetaj, se weyi sitalin ken tikita mechon wewelontiwalaj ipan cielo, iwán wetzito ipan se parte de inon eyi parte weyamej iwán pan atzontekomej.

¹¹ Inon sitalin itoka' Chichi'; iwán de cada eyi weyamej, se weya' chichiya' iwán mia' tokñimej mikikej iga konijkej chichika'.

¹² Kuá' cuarto ángel kipitza' itrompetaj, xitini' tonati', metzti* iwán sitalimej iwán ay'ya xotakej se parte de eyi parte. Ijkón iga nawi horas tonati' atawiaya iwán tayowakan nawi horas ayá' taweltametztonaya niga sitalimej ayá' taweltawiyaj.

¹³ Iwán nikita', wán nikagui' iga se ángel† patantiaya tajko cielo, ijkín kijtojiaya recio:

—¡Poxsan, poxsan moqatzajtziloj ipan tajli! ¡Poxsan tamajmájtıl iga éyi-o' ángel poliwi iga yawij kipitzatij itrompetajmej!

9

¹ Kuá' quinto ángel kipitza' trompeta, nikita' iga wétzi'ya se sitalin ipan tajli, iwán inon sitalin kimakakej llave yej iga motapowa xapo' yej pox wejkatan kan entokej malespíritojmej.

² Iwán kitapoj inon wejkatanxapo', iwán popoga' ken yej kisa ipan se pox weyi tiwelon iwán ipokyo kitakompachoj tonati' iwán ejeka'.

* 8:12 8:12 Metzti: luna. † 8:13 8:13 O águila o moxi.

3 Iwán ipan inón pōkti kiskej chapolimej iwán sempatanikej noyan ipan tajli; iwán inomej chapolimej kitekimakakej iga wel matatankuākan ken tikita kołomej.

4 Iwán kitekimakakej iga amo makikuākan tato' yej ono' ipan tajli, nité yej xojxokti' iwán nisé kuawi' amo makikuālikan iyiswayo, petz makitankuākan toknimejsan yej ayá' kipiáj inón marca pan iyixkuā' iga manesi iga itatki Dios.

5 E' kitekimakakej iga amo makimiktikan toknimej, sino que san matatankuajtōkan cinco meses; iwán kuā' tatankuaj inōmpa chapolimej kualoj ken tikita kuā' tatankua koło'.

6 Íkuā' toknimej yawij kinekitij mamikikan, e' awel mikiskej; malej kinekiskej magui' mamikikanya, e' ayá' wel mikiskej.

7 Inomej chapolimej ken tikita kawayojmej yej machti-tokej iga wel mayakan kan tamijmiktilo; iwán ipan itzontekomej kipiáj ken tikita corona* de oro, iwán inochimej kipiayaj ixaya' ken tikita taga'.

8 Itzonkalmej ken tikita siwa' itzónkal, iwán itanmej ken tikita tekuani itan.

9 Iwán iyelixmej tzaktoyaj iga ken tikita kuacht de tepos, iwán kuā' patanij, iyastakapalmej nawatij ken tikita kuacarretajmej yej kitilana kawayoj yej yawij kan tamijmiktij.

10 Ipan ikuitapilmej kipiáj itzinmimayomej ken tikita koło'. Iwán iga inón ta-iknochijoskej cinco mej.

11 Inomej chapolimej kipiáj se ijefejmej yej itōka' el Ángel yej itēko wejkatanxapo'; inín ángel en hebreo† itōka' Abadón iwán ipan griego kijliáj Apolión, yej no kitojneki yej taxixitina.

12 Ijkón panoy yej áchtopa yej pox tamajmájtıl, e' políwi-o' se' ome yej pox tamajmájtıl.

13 Kuā' sexto ángel kipitza' itrompetaj, nikagui' se tájtōl kisaya tatajkoyan inomej nawi ikuakua inón altar de oro yej ono' iyixtaj Dios,

14 kijlij inón ángel yej kikitzkijtoya trompeta:

—Xikxitoma inón nawi angelejmej yej ijilpitokej itenoj weya' Eufrates.

15 Ijkón iga kimajkajkej inón nawi angelejmej iga makimijmiktikan se toknin de cada eyi de nochi toknimej. Inomej angelejmej Dios kipreparadoj nokta iga inonsan hora y fecha matamijmiktikan.

* 9:7 9:7 Xikita glosario "Corona". † 9:11 9:11 Xikita glosario "Hebreo".

16 Iwán nikagui' iga ono' 200 millones soldadojmej yej nemij ipan kawayojmej.

17 Ijkón nikita' kawayojmej, iwán yej kitejkawilijtinemiáj moeltzaktinemiáj iga tepos yej chilti' ken tiwelón, este azulti' wán kosti'. Iwán kawayojmej kipiayaj itzontekomej ken tikita itzontekon tekuani, iwán ipan iten kısıaya ti'ti, pōkti iwán azufre.

18 Iwán se toknın de cada eyi de nochi toknımej mikikej iga ti'ti, pōkti iwán azufre yej kısıayaj ipan iten kawayojmej.

19 Porque inomej kawayojmej tamiktiayaj iga itenmej iwán iga ikuitapılmej, porque ikuitapılmej neşıá ken tikita kowa' iwán iga inón tamiktiayaj.

20 E' yej ayá' mikikej iga inımej yej kısıa' ipan iten kawayojmej, ayá' mokajkajkej iga kichıwaj yej ayēkti, nıga mokajkajkej iga kiweyimatıltııáj maļespiritojmej iwán ayá' nō mokajkajkej iga kiweyimatıltııáj kuatosantojmej yej de oro, plata, bronce, de te'ti iwán yej de kuawi'. (Inomej kuatosantojmej ayá' tacháj, iwán nıga takakıj iwán nıga wel nejnemij.)

21 Ayá' nō mokajkajkej iga tamiktiáj, nıga nō mokajkajkej iga taachısarowaj, nıga mokajkajkej iga namōlnemij wán yej ayá' iwán namıktıtokej, iwán nıga nō mokajkajkej iga tachtekıj.

10

Ángel yej kipiá kimilōlamatzın

1 Iwán nikita' se' ángel yej poxsan tajpalej, temōtiwıtzııá ipan cielo e' wıtzııaya ipan mixti, iwán pan itzontekon onoya akosamałō'. Ixaya' ken tonatı' iwán iyıkxi ken ome takétzal yej wewelōnto'.

2 Se kimilōlamatzın* kipatajtoya ipan imá', iwán iga iye'ıkxi taksa' ipan lámār, iwán iga iyōpoch-ıkxi taksa' ipan tajlı.

3 Iwán kuá' tajtoj, mokagui' ken kuá' tzajtzi tekuani, iwán kuá' tzajtzi', mokagui' siete teyo' itajtōlmej.

4 Kuá' támi'ya tajtojkej inomej siete teyo', nikıjkuilowayay yej kijtojkej, e' nikagui' se' tájtōl yej wáıaj ipan cielo, iwán ne-ıjlıj:

—Tejsan xıkichtakamatıto yej kijtojkej inımej siete teyo' iwán amo xıkıjkuılo.

5 Iwán inón ángel yej nikita' taksato' ipan lámār iwán ipan tajlı, kajko' iye'má' cıelojkbapa,

6 iwán kijtoj:

* 10:2 10:2 Xıkita glosario "Kimilōlama".

—Niknojma-ijtowa iyixtaj Dios yej nochipa isato', yej kichij cielo, tajli, lám̄ar iwán nochi yej ípan onokej, iga ay'ya wejkat̄is iga moch̄iwas yej Dios kijtoj.

7 Kūa' asis iga siéteja ángel kip̄itzas itrompetaj, inón yej moch̄iwasya yej Dios kejl̄anto', san ken kijtojkej profetajmej,† yej itekipanowan̄imejpa Dios.

8 Inón tájt̄ol yej nikagui' ipan cielo, sej nen̄otza' iwán ne-ijlij:

—Xaj iwán xikui inón kimilol̄amat̄z̄in yej kitapojto' inepa ángel yej se iyikxi taksato' ipan lám̄ar iwán se' iyikxi pan tajli.

9 Iwán niajki kan̄ ono' inón ángel iwán niktajtanilij iga manemaka inón kimilol̄amat̄z̄in, iwán yéj ne-ijlij:

—Xíkuiwa' iwán xikua. Iwán ipan moten tikmach̄ilij este tzop̄eli' ken tikita nekti, e' kūa' asis mojtiko chich̄iyas.

10 Iwán nikūlij inón kimilol̄amat̄z̄in kan̄ kik̄itzkijtoya iwán nikuj; iwán kūa' nemi nikua, nikmach̄ilij jake tzop̄eli' ken tikita nekti, e' kūa' támi'ya nikuj, nojtiko chich̄iya'.

11 Iwán yéj ne-ijlij:

—Yekti iga sej xikojpapowil̄ikan yej Dios kijtowa iga yawi moch̄iwati. Xikojpapowil̄ikan inochi tokn̄imej yej onokej ipan inochi al̄tep̄emej, inochi paj̄smej, san kén itajt̄olmej wan̄ xikojpapowil̄ikan inochi reȳejmej.

11

1 Iwán nemakakej se ojta' ken tikita in̄ompa kuawi' yej iga tamed̄irolo, iwán ne-ijlijkej:

—Ximoketza, iwán xikmed̄iro itiopan Dios iwán n̄o xikmed̄iro altar yej ono' tiopan-ijti', iwán n̄o xikita ke'mej ompa onokej yej kiweyim̄at̄ilt̄ijtokej Dios.

2 E' ip̄atiojyo tiopan amo xikmed̄iro, iga inón patio kimakakej yej ayá' k̄ixmat̄ij Dios iwán yejemen̄ yawij kit̄ataksat̄ij noyan̄ Jerusalén iga ompa mand̄ar̄oskej cuarenta y dos meses yej masi mil doscientos sesenta días.

3 Iwán nia nikt̄itaniti ome yej notat̄it̄ampa iga makijtok̄an yej nej nikijtowa, iwán in̄omej yawij kipojt̄ot̄ij mil doscientos sesenta días, e' yawij kajakijtot̄ij itzotzolmej in̄ompa yej moakiá kūa' mikilo.

4 In̄imej ome tat̄itan kijtojneki inón ome olivo* iwán in̄onsan n̄o kijtojneki inón ome mech̄onwewetkej yej ono' it̄en̄oj Dios yej iT̄eko tajli.

† 10:7 10:7 Xikita glosario "Profeta". * 11:4 11:4 Xikita glosario "Olivo".

⁵ Siga agaj kineki makichiwili tejté yej ayekti, yejemen kikixtiáj ti'ti ipan itenmej iga kimela'tatiáj nokta iyen-emigojwan; ijkón yawi mikiti agaj yej makineki makichiwili tejté.

⁶ Inimej ome tajtaga' wel kitzakuaj cielo iga amo mawiki tiawa' miej yejemen kipowaj tájtól yej Dios kimaka; iwán wel nõ kichiwaj iga a'ti mamochiwa esti iwán iga kinochiwaj la gente iga plaga este ke' iga yejemej kinekiskej.

⁷ E' kuá' inimej kitamíjkeja itekipanolmej, weyi anímal yawi kisati pan wejkatanxapo' iwán yawi kimajmagatij iyomextin, kitániliskej iwán yawij kimiktij.

⁸ Iwán inomej animajmej yawij wetztiqawitij ipan icallejmej Jerusalén kan toTeko Jesucristo kimiktijkej ipan kuacruz, inón weyi-áltepe' kitojneki ken kuá' áltepe' Sodoma iwán país de Egipto.

⁹ Iwán eyi días iwán tajko, inewi gente de nochi altepemej, de sese'pa raza, de inochi tajtolmej, yawij kitatij animajmej kan miktokej iwán akimakaskej lugar iga makitokakan.

¹⁰ Yej chantitokej ipan tajli yawij pakitij iga mikíkeja, póxsanya nokta yawij pakitij, este yawij mosesepantitanilitij regalo; porque inomej gente poxsan kijiay inón omen yej Dios kimakaya tájtól iga makipowakan. Inomej gente poxsan moknochiwayaj iga yej kichwayaj inón omen.

¹¹ E' kuá' pánoja eyi días iwán tajko, Dios ki-ojjpa-ixitij sej iwán sej moketzkej, iwán inochi gente yej kitakej poxsan momajtijkej.

¹² Iwán iyomexti inomej tajtaga' kikakikej ipan cielo se tájtól yej poxsan recio, ijkín kijlijkej:

—Xitejkawikan nijiga.

Iwán tejkajkej ipan cielo ipan se mixti, iwán iyen-emigojwan kitztoyaj.

¹³ Iwán íkuá' poxsan molin tajli, iwán se tájkol de cada diez de inón weyi-áltepe' xixitínekej kajlimej iwán mikikej siete mil gente. Iwán la gente yej ayá' mikikej, poxsan momajtijkej iwán kiweyimatitijkej Dios yej ono' ipan cielo.

¹⁴ Inín yajki el segundo yej pox tamajmájtíl, e' na'ya wí' se'.

Siete trompeta

¹⁵ Iwán kuá' ási'ya pan siete ángel iga kipitza' itrompetaj, mokagui' tajtolmej yej recio ipan cielo, kijtowayaj:

Inán toTeko Dios iwán Cristo yej iPiltzin;

nochipa yawij mandarotij ipan tajli

wan ayí' tamis iga mandarowaj.

16 Entonces inomej veinticuatro ancianojmej yej ejewatoyaj ipan itrɔnojmej iyixtaj Dios, motzojtzontokakej este ipan tajli iwán kiweyimatiltijkej Dios,

17 kijtojttoyaj:

Nimitzmakaj gracias, noTɛko,
Dios yej nochi wel tikchiwa,
tej yej ikyay tonó' iwán inán tonó' iwán tiaya tiwizeti,
iga nochi wel tikchiwa wán
tipéwa'ya iga tirreinarowa.

18 La gente yej ayá' mitzixmatij, kuejkuesiwikej,
e' asi' día iga tia titacastigaroti,
wán nɔ asi' día iga tia tikjuzgaroti yej miktokej,
iwán tia nɔ tikmakati yej yɛkti yej mitzcredojtokej, yej
kipojkej motájtɔl,

iwán yej mitzweyimatiltijkej tia tikmakati yej yɛkti,
kesiá yej tejté iteki iwán yej até iteki,
iwán tia tikpoloti inomej yej kisosolowaj tajli.

19 Entonces tapowí' itiɔpan Dios yej ono' ipan cielo,
iwán tiɔpan-ijti' nestoya se ken baúl† kan entoya diez
mandamiento. Iwán tapetani' iwán mokagui' tawopaya,
tatikuini', molin tajli iwán wetzi' tiawá' de hielo.

12

Siwa' wán kuakuakowawéj

1 Iwán ijkín nesiko ipan cielo ken tepa iteki yej paréj weyi:
se siwa' tzaktoya iga tonati' iwán la luna onoya iyikxitan
iwán kitajliytoya se corona* yej kipiá doce sitalin.

2 Inin siwa' tatalaxwijtoya, iwán tzajtziá iga pilkualowaya
iga yáwiya taonoltiti.

3 Iwán nesiko se' yej monextij ipan cielo: se
kuakuakowawéj yej tatá' yej kipiaya siete itzontekon,
diez ikuakua iwán se corona ipan sejsé itzontekon.

4 Iwán iga ikuitápił kiwawatatzoj se de cada eyi sitalimej
yej onokej ipan cielo iwán kipajpatanaltij talpan. Inin
kuakuakowawéj moketza' iyixtaj siwa' yej yáwiya taonoltiti,
iga makikuáli ipiltzin kuá' maki-onolti.

5 Iwán inón siwa' kita' se iyokichpiltzin, iwán iga ibastón
de tepos yawi kimandaroti inochi gente. Después Dios
kikułlij ipiltzin iwán kiwiga' nɔ kan ono' yéj iga nɔ
mamotali ipan itrɔnoj.

6 Iwán inón siwa' yajki ipan desierto, kan Dios nokta kichij
iga ompa makitamakatokan mil doscientos sesenta días.

† 11:19 11:19 Xikita glosario "Arca del pacto". * 12:1 12:1 Xikita glosario
"Corona".

7 Máj máj momijmiktilo' ipan cielo, iga Miguel iwán iyangelejmej momijmiktijkej wán inón kuakuakowawéj. Kuakuakowawéj iwán iyangelejmej nõ lucharojkej,

8 e' kipolojkej, iwán yejemen kikixtijkej iga ayo' maonokan ipan cielo.

9 Iwán kikixtijkej inón kuakuakowawéj, inonsan ikypakowa' yej itoka' Tzitzimi' yej kikajkayawa inochi gente, kipatantijkej talpan wán iyangelejmej.

10 Iwán nikagui' se tájtol yej recio ipan cielo, kijtoj:

—Dios kimanawija igentej; kinextij iga nochi wel kichíwa iwán yéjsan reinarowa. Inán Cristo noyan reinarowa iga kipatantijkej talpan Tzitzimi' yej kitelwiaya tokniwan, kitelwiaya semilwi' iwán senyówal iyixtaj Dios.

11 Tokniwan tatanilijkej iga iyesyó el Cordero iwán iga itájtol Dios yej yejemen kipowakej; yejemen ayá' majmawikej iga yawij kimiktij, majwa' kisentalkkej iyalmajmej iga mamikikan.

12 Xipakikan cielojmej iwán yej ipan amonokej. E', plástimajsan yej chantitokej ipan tajli iwán yej chantitokej ipan lámar! Iga Tzitzimi' kuejkuesitiajki kan anchantitokej, iga kimati iga alín kipolowa iga políwisya.

13 Kuá' inón kuakuakowawéj kita' iga óno'ya talpan, kitalochtij siwa' yej kita' ipiltzin.

14 E' inón siwa' kimakakej ome yej wejweyi iyastakápal águila, iga wel mapatani iga mayawi ipan desierto, kan kitamakatoskej tres años y medio, ompa ay'ya wel casis inón kuakuakowawéj.

15 E' inón kuakuakowawéj kikixtij trojaj a'ti ipan iten iga kichíwa se weya', iga siwa' makiwiga arresomoj.

16 E' tajli kipaléwij inón siwa', iga tajli tapowí' iwán inochi kitoloj in inón a'ti yej inón kuakuakowawéj kikixtijtoya ipan iten.

17 Iwán iga san inón, kuakuakowawéj paréj kikuesowilij inón siwa', iwán yajki kimijmiktito ipilowampa inón siwa', ken tikijtowaj inomej yej kichíwaj kensan tatekimaka Dios iwán kichíwaj ken tenextiliá Jesús.

18 Iwán inón kuakuakowawéj moketza' lamartenoj.

13

Ome wejweyi anímal yej tamajmajtáj

1 Nimoketza' ipan xajli yej ono' lamartenoj. Iwán nikita' iga nemi kisa ipan lámar se weyi anímal yej kipiá siete itzontekon, iwán diez ikuakua iwán ipan sejsé ikuakua kipiaya se icoronaj,* iwán ipan sejsé itzontekon ijkuilijto'

* 13:1 13:1 Xikita glosario "Corona".

tokamej wej Dios kikuesowa.

² Inin weyi animaj wej nikita' ken tikita tekuani,† iwán iyikximej ken tikita oso iyikxi, iwán kipiaya iten ken tikita tekuaniwej.‡ Iwán kuakuakowawej kimá' iga wel mandaro, iwán kitalij ipan weyi asientoj kan tatekimakas.

³ Se de itzontekon inin weyi animaj nesia kan tzontektoya wej este wel miki, e' inin kan tzontektoya pajti', iwán nochi gente wej onokej ipan inin tajli madmiradokej iwán kitokakej inin weyi animaj.

⁴ Iwán kiweyimatiltijkej inon kuakuakowawej iga kimá' poder inon weyi animaj; no kiweyimatikej weyi animaj, kijtowayaj la gente:

—Ateyi se' ken inin weyi animaj, ayagaj wel momatia iga iwán mamomijmikti.

⁵ No kimakaltijkej iga inon weyi animaj makijto tajtolmej wej iga imatika mokichmati, iwán kimalijlia Dios; iwán kitalkej iga mandarojto cuarenta y dos meses.

⁶ Iwán ijkon kichij, kimalijlij Dios, kimalijlij itoka' Dios, kimalijlij ikal Dios iwán kimalijlij wej onokej ipan cielo.

⁷ No kimakaltijkej iga makimijmikti wej kitokaj iyojwi Dios, este que makitanlikan; iwán kimakakej iga wel makimandaro inochi raza, ipan inochi altepe', ipan inochi tajtolmej iwán ipan inochi nacion.

⁸ Wej chantitokej ipan tajli poxsan kiweyimatiltijkej inon weyi animaj, petz wej ayá' ijkuilijto' itokamej ipan iyama' el Cordero. Iga kuá' mochij inin tajli, mo-ijkuiloj itokamej wej nochipa onoskej wan Dios ipan ama' wej kipiá el Cordero wej mikika.

⁹ Si agaj wel takaki, makiye'kaki.

¹⁰ Wej yawij kipresojwitij wej kitokaj Dios, wejemej no yawij kipresojwitij. Iwán wej yawij kimiktitij iga espada wej kitokaj Dios, no yawij kimiktitij iga espada. Inon iga wej kitokaj iyojwi Dios makijyowikan iwán mamocofiarokan pan Dios.

¹¹ Maj maj nikita' se' animaj nemi kisa ipan tajli. Inin kipiaya ome ikuakua ken tikita borregojtzin, e' tajtowaya ken kuakuakowawej.

¹² Kipiaya poder kensan wej áchtopa weyi animaj wan tekipanowaya iga yéj, iwán kichij iga inochi gente wej ono' ipan tajli kiweyimatiltikan wej áchtopa weyi animaj wej pajti' kan tzontektoya malej iga inon katka mamiktoya.

¹³ No kichiwaya milagrojmej iga manesi iga ayéj namol, este ipan cielo kiwetziltij ti'ti ipan tajli iyixtaj la gente.

† 13:2 13:2 “Ken tikita tekuani”: leopardo. ‡ 13:2 13:2 “Ken tikita tekuani”: león.

14 Inón kichij milagrojmej iga kimaka poder wey áchtopa weyi anímaj, kikajkayaj inochi toknijmej wey ono' ipan tajli. Iwán kitekimá' iga makichiwakan se iyimagen inón áchtopa anímaj wey kitzontekaj iga espada iwán ayá' migui'.

15 Iwán inón segundo weyi anímaj kimakakej poder iga makimaka vida inón imagen iwán iga makitajtolti. Iwán wey ayá' yawi kiweyimatitij inón imagen yawij kimiktitij.

16 Iwán kichij iga inochi gente, wey kipiá itekiyo iwán wey ayá', wey kipiá tomjn iwán wey akipiá tomjn, esclavojmej iwán wey ayéj esclavojmej, makitalilikan se marca ipan iye'ma' o pan iyixkuá'.

17 Iwán ni agaj awel takowa niga tanamaka, siga ayá' kipiá la marca o itoka' inón anímaj o inumeroyjo itoka'.

18 Iga se mamomachti injn, kineki poxsan matajlamiki; si agaj kentenderowa makimati te kijtojneki inumeroyjo anímaj, tága'pa inumeroj. Inón número seiscientos sesenta y seis.

14

Kitakuikiliáj Cristo

1 Después nitachá' iwán nikita' el Cordero onoya iyixko tepe' wey itoka' Sion. Sen-onoyaj iwán inón Cordero ciento cuarenta y cuatro mil toknijwan wey pan iyixkuá' ijkuilijto' itoka' el Cordero iwán itoka' iTaj.

2 Iwán niká' se tájtól wey wáaj ipan cielo ken a'ti kuá' poxsan wopa, ken kuá' poxsan tatikuini, inón tájtól ken tikita kuá' nemi kitzotzonaj mia' arpa.*

3 Iwán kikuikttoyaj se nuevo takui' iyixtaj trono, iwán iyixtaj inomej nawí animajmej iwán iyixtaj ancianojmej. Iwán ayagaj wel kimati injn takui' petz inomej ciento cuarenta y cuatro mil wey Dios kimanawij kan onolo' ipan injn tajli.

4 Inimej wey ayí' nokta motekkej wan siwa',† sino que ye'nemikej, iwán kitokaj el Cordero kansan yawi. El Cordero kikowa' inimej iga iyesyó, kitapejpen wey áchtopa mochijkej itátkipa Dios iwán el Cordero, inimej momakaj iga makichiwakan ken kineki Dios.

5 Iwán ayí' takajkayajkej iga ye'nemij iyixtaj Dios.

Eyi ángel kipowaj itajtólmej

6 Iwán nikita' se' ángel patantinemi tajko cielo wey kinentiá ye'noticaj wey ayí' tamis, wey mamopowili inochi

* 14:2 14:2 Xikita glosario "Arpa". † 14:4 14:4 Anka injn kijtojneki iga ayá' kiweyimatiltijkej idolomej.

gente yej ono' ipan tajli, inochi naciomej, raza iwán de nochi altepemej san ken tajtowaj.

⁷ Iwán kijtowa recio:

—Xikmajmawilikan Dios iwán xikweyimatitikan, pues ási'ya hora iga yéj yawi tajuzgaroti; iwán xikweyimatikan inón yej kichij cielojmej iwán tajli, lám̄ar, iwán inochi atzontekomej.

⁸ Iwán se' ángel nō kijtoj recio:

—Xixitini'ya in Babilonia yej weyi-altepe', iga kinextilijtoya mia' naciones iga makiweyimatitikan idolojmej, iga inón kichiwaj kenkuá' tawánaj iga vino iwán yawij wán sesé.

⁹ Wán se' tercer ángel del cielo kijtoj recio:

—Siga agaj kiweyimati animál wán iyimagen iwán siga motemaka iga makipiá imarcej pan iyixkuá' o ipan ima',

¹⁰ Dios kipoxkuesowilij iwán yawi kicastigaroti iwán yawij kiknochijtotij ipan ti'ti iwán azufre, kiknochijas iyixtaj iyangelejmej Dios iwán iyixtaj el Cordero.

¹¹ Iwán nochipa popoktos ti'ti iga kicastigarojtoskej semilwi' iwán senyówal yej kiweyimatij animál iwán iyimagen, wán yej kipiáj marca yej itoká' inón animál.

¹² Ijkón yej kicredojokej Dios iwán kichiwaj ken ga tatekimaka, amo mamosemakakan iga kitokaj iyojwi Jesús.

¹³ Niká' se tájtōl ipan cielo yej ne-ijlij:

—Xikijkuilo yej nia nimitzijliti: “Mayolpakikan desde inán yej mikij ipan iyojwi toTēko.” El Espíritu Santo kijtowa iga inomej yawija mosewiti, áyo'ya tekipanoskej. Inochi yej kichijkej yej yēkti, ya'ti iwamej.

Dios kijuzgarowa nochi yej ono' ipan tajli

¹⁴ Después nitachá', iwán nikita' se mixti este istá' iwán iyixko mixti ewato' a'pa yéj tachá' ken tikita iPiltzín Taga'. Kitálijtoya se corona‡ de oro iwán kikitzkijtoya se ken machete yej pox tateki yej iga motékpa trigo.

¹⁵ Iwán kisa' ipan weyitiopan se' ángel iwán kitzajtzilij recio yej ewato' iyixko mixti:

—Iga momachetej xiktékiya trigo; iga ási'ya itiempoj iga mamoteki, iwán la cosecha yej ono' ipan tajli chiká'ya.

¹⁶ Iwán yej ewatoya ipan mixti kipanoltij imachetej ipan tajli iwán kitegui' yej chiká'ya.

¹⁷ Iwán kisa' se' ángel ipan weyitiopan yej ono' ipan cielo, nō kikitzkijtoya imachetej yej pox tateki.

‡ 14:14 14:14 Xikita glosario “Corona”.

18 Iwán kisa' ipan altar se' ángel yej kipiá poder iga tapolowa iga ti'ti, iwán kitzajtzilij recio yej kikĩtzkijtoya machete yej pox tateki, kijlij:

—Xiktékiya iga momachetej yej pox tateki inomej racimojmej de uva yej ono' ipan tajli iga yojyoksitókeja.

19 Iwán el ángel kipanoltij imachetej ipan uvajyoj,[§] iwán kitegui' uvajmej yej ono' ipan tajli, iwán kakij kan yawi mopatzkati, inón kijtojneki weyi castigo yej Dios kititanis.

20 Uvajmej kipatzkakej kan ay'yéj altepe' iwán kan mopatzka' uva kisa' esti, tejkaj este ipan iten kawajojmej, inón esti motaloj trescientos kilómetros.

15

Angelejmej wan siete plaga iga ta-iknochiwaj

1 Nq nikita' ipan cielo se yej este temajtiá yej ayi'pa mo-ita: siete angelejmej yej kiwajligayaj siete plaga yej iga tacastigarowa. Kuá' tamis inochi inimej, Dios ay'ya kuesitos.

2 Iwán nq nikita' lám̄ar ken tikita vidrio nelijto' iwán ti'ti. Iwán nikita' nq ejejkatokej ipan lám̄ar inomej yej kitānilijkej weyi aním̄al iwán iyimagen iwán imarcej inón weyi aním̄al. Nochi inimej gente, Dios kimá' sejsé iyarpajmej.*

3 Iwán kikuikakej yej itakui' Moisés yej tekipanowaya iga Dios, yej itakui'pa nq el Cordero, kijtowayaj: Tej tinoTeko, nochi wel tikchiwa.

Weyi iwán pox monsjaj yej tej tikchiwa.

Yekti iwán melá' inochi yej tikijtowa iga mamochiwa.

Tej yej tikmandarowa nochi yej ono' ipan tajli.

4 NoTeko, ¿a'yéj ayá' mamitzmajmawili?

¿A'yéj ayá' mamitzweyimatilti?

Tejsan moselti yej ayi' tikchiwa yej ayekti,

iwán inochi naciomej wĩtzetij iwán mitzweyimatiltiskej,

iga inochi kitakej yej tej tikchiwa poxsan yekti.

5 Wan nikita' iga tapowi' tiopan ipan cielo, inón kuetaxtiopan[†] kan moenayaj patachte'timej kan ikuilijto' iley Dios yej kimá' Moisés.

6 Iwán ipan inón kuetaxtiopan kiskej inomej siete angelejmej yej kipiayaj siete plagajmej, kakijtokej ye'tzótzol yej chijto' iga lino[‡] este pepetani, iwán kitalijtoyaj icin-toromej de oro este iyelixtenojmej.

7 Iwán se de inomej nawi animajmej yej onoya iyixtaj Dios, kimá' sejsé de inomej siete angelejmej se wájkal yej

§ 14:19 14:19 Xikita glosario "Uva". * 15:2 15:2 Xikita glosario "Arpa".

† 15:5 15:5 Hch 7:44. Nq xikita glosario "Kuetaxtiopan". ‡ 15:6 15:6 Lino achi ken ichka', e' chijto' iga se'pa planta.

chijto' iga oro yej tento' iga yej Dios yawi tacastigaroti; Dios yej nochipa onos wan ayi' mikis.

⁸ Inon weyitiopan temi' iga pokti yej witziaaya ipan iweyipoder Dios, iwán ayagaj wel kalaki ipan inon weyitiopan, este que mapano inon siete plaga yej kipiayaj inomej siete angelejmej.

16

Wajkalmej yej kipiajpia yej iga Dios tacastigarowa

¹ Iwán nikagui' se tájtól recio kiasaya ipan weyitiopan, ijkín kijliaya inomej siete angelejmej:

—Xakan ipan tajli iga xikawatij inon siete wájkal yej kipiajpia yej iga Dios tacastigarowa.

² Iwán yej áchtopa ángel yajki, iwán kitoyaj ipan tajli yej onoya ipan iwájkal, iwán inochi gente yej kipiayaj imarcaj weyi animál iwán kiweyimatiáj iyimagen, kisa' iyakapamej kókol yej pox kualo.

³ In segundo ángel kitoyaj ipan lámar yej kipiaya ipan iwájkal, iwán lámar mochij ken tikita iyesyoy yej mikto', iwán migui' inochi yej onoya ipan lámar.

⁴ In tercer ángel kitoyaj yej kipiaya ipan iwájkal, ipan a'timej iwán ipan atzontekomej iwán mochij esti.

⁵ Iwán nikagui' ijkín kijtoj inon ángel yej kicuidarowa a'timej:

—Tej noTeko yej nochipa tonoya iwán nochipa tonos, tej ómpaya ken tikchiwa iwán kajasi iga ijkín titacastigarowa.

⁶ Iga yejemej kimiktijkej yej moconfiarowaj ipan tej, iwán kimiktijkej moprofetajmej, iwán inán tej tikchij iga makonikan esti, puej ijkón kajasi.

⁷ Iwán nikagui' se' tájtól yej kisa' itenoj altar, kijtowa:

—NoTeko Dios yej nochi wel tikchiwa, ken tej tita-juzgarowa ómpaya nokta.

⁸ Iwán el cuarto ángel kitoyaj yej kipiaya ipan iwájkal ipan tonati', iwán kichij iga tonati' wel makimela'tati la gente iga tiwelon.

⁹ Iwán inochi este tátaya ikajlomej iga pox totóni' tiwelon. E' malej ijkón ayagaj kipata' ken iga nemi iga makina'techo Dios niga kiweyimatiiltijkej. Majwa' kimalijijkej Dios yej kititani inimej yej tacastigarowa.

¹⁰ In quinto ángel kitoyaj yej kipiaya ipan iwájkal ipan itronoj weyi animál iwán kan mandarowa inon weyi animál tamichkantitakawi', iwán yej kiweyimati inon weyi animál molenguajtankuayaj iga kwalowayaj.

11 Iwán kimalijlijekej Dios yej ono' ipan cielo. Małtajtowayaj iga kwalotoyaj iga kipiayaj ikokolmej. E' ayá' kikajtejkej iga kichiwaj yej ayękti.

12 Iwán in sexto ángel kitoyaj nŋ yej kipiaya ipan iwájkal ipan weya' yej itoqa' Eufrates; iwán wagu' in weya' iga wel mapanoğan inomej reyejmej yej wıtzzej ikısáyampa tonati'.

13 Wañ nikita' iga kisa' eyi yej ayéj ye'espíritoj, ken tikita kałamej. Se kisa' ipan iten kuakuakowawéj, se ipan iten weyi anımał iwán se ipan iten yej ayéj mela'profetaj.

14 Inımejwa' iyespíritojmej tzitzimimej yej kichiwaj milagro. Iwán kinechkoskej inochi reyejmej yej onokej ipan inın tajli iga mamomijmiktıkan kuá' Dios yawi tajuzgaroti.

15 ToTęko kijtowa:

—Ta' xikitakan, nej niwi' kuá' ayá' momati, ken se yej tachteki. Poxsan pałtos yej kichijtos ken Dios kineki iwán iga ijkón kichijtos kenkuá' taajakijtos, ayá' nemis ipetzkan iwán ayá' pinawas.

16 Iwán inomej espíritojmej yej małojmej kinechkoj reyejmej kan itoqa' Armagedón ipan tájtŋl Hebreo.*

17 Iwán ángel número siete kitoyaj iwájkal ipan ejeka'. Iwán ipan weyitiopan yej ono' ipan cielo, Dios tajtoj recio, kijtoj:

—Nıkchija nochi.

18 Íkuá'san tapetani', tawopa' iwán tatikuini' iwán kuekuechka' tajli, inón tałŋlın poxsan recio, nikęman ayı' panoj ijkŋmpa tałŋlın desde kuá' onolo' ipan tajli.

19 Iwán weyi-áltepe' yej itoqa' Babilonia, tzatzayani' tajli, éyiya mochi. Iwán altepemej yej ono' ipan inewi tajli xixitınikej. Ijkón Dios kejlın inón weyi-áltepe' Babilonia iga kichijtokej yej ayękti, inón iga poxsan kicastigaroj.

20 Inochi tajkotálmej† iwán tepemej, poliwiwej.

21 Nŋ walał ipan cielo weyi granizo yej wetzi' ipan la gente. Inomej granizo iyetıka ken cuarenta kilo. Iwán tajtaga' kimalijlijekej Dios iga wetzi' inón granizo, iga poxsan tapoloj inón granizo iga Dios tacastigaroj.

17

Siwa' yej najnałnemi

1 Iwán walał se de inomej siete anelejmej yej kipiayaj siete wajkalmej, iwán ne-ıjlij:

—Xinejnemi iwán nia nimitznętiliti ken iga Dios yawi kicastigaroti inón siwa' yej najnałnemi yej ewato' itęnoj mia' weyamej.

* **16:16 16:16** Xikita glosario "Hebreo". † **16:20 16:20** Xikita glosario "Tajkotál o Isla".

² Reyejmej, iwán la gente de inewi altepemej kichijkej yej ajayekti iwán inón siwa' yej najnamolnemi yej kinextilijkej iga makiweyimatiłtikan idolojmej.

³ Iwán iyEspíritoj Dios asi' noyakapan iwán el ángel newiga' ipan se desierto. Ompa nikita' se siwa' ewato' ipan weyi anímal yej chilti', iyakapan ijkuilijto' tajtolmej yej Dios kijiya, inón anímal kipiaya siete itzontekon iwán diez ikuakua.

⁴ Siwa' kakijto' itzótzol yej axokoti' iwán chilti', kitalijtoya oro, te'ti ken diamante iwán perlas.* Kikitzkijtoya se wajkaltzın de oro tentoya iga vino, inón vino kijtojneki iga kichij yej pox ajayekti iwán tanextilij iga mamoweyimati idolojmej.

⁵ Ipan iyixkuá' siwa' ijkuilijto' toka' yej ayá' momati te kijtojneki, kijtowa: "WeyiBabiloniaj yej tanextiliá iga siwatkej manajnamolnemikan, iwán inochi yej mochıwa yej ayekti ipan inın tajlı."

⁶ Iwán nikita' iga inón siwa' tawan iga konij iyesyomej yej moconfiarowaj ipan Dios yej kimiktijkej iga kipowaj itajtł Jesucristo. Kuá' inón nikita', este nimadmiradoj.

⁷ Iwán inón ángel ne-ijlij:

—¿Te iga timadmiradowa? Nia nimitznextilıti te kijtojneki inón siwa' iwán inón weyi anímal kan ewato' siwa', inón weyi anímal yej kipiá siete itzontekon iwán diez ikuakua.

⁸ Weyi anímal yej tikita', onoya iwán inán ay' teyi. Yawi kısıti ipan wejkatanxapo', e' iga san yawi mela'poliwiti. Desde kuá' mochij inın tajlı, Dios kijkuiloj itokamej ipan ama' kan nesi aja'yéj nochipa onoskej iwán Dios. Yej chantitokej ipan tajlı, inomej yej itokamej ayá' ijkuilijto' ipan inón ama', yawij majmawitij kuá' kiskaskej inón weyi anímal yej onoya iwán inán áyo'ya teyi, e' wı' o' sej.

⁹ 'Inın iga yejsan ye'tajlamiki wel kimatis te kijtojneki: Inón siete itzontekon anímal, kijtojneki siete tepe'† kan ewato' siwa'.

¹⁰ Nō kijtojneki siete reyejmej. Cinco de inomej reyejmej wetzıkeja, el sexto rey mandarojto' inán, iwán el séptimo aya teyi inán. Kuá' wı', ayá' wejkatis iga mandaroj.

¹¹ Weyi anímal yej chilti' yej onoyay wan inán ay' teyi, yéj se de inomejpa siete reyejmej; inonwa' mokuepas iga inón másıya ocho rey; e' yawi mela'mikıtiya.

* **17:4 17:4** Perla pox valerowa, ken tikita tetzın ke'pa ajayo' wan iga perla wel mochıwa qoska'. † **17:9 17:9** Siete tepe' anka kijtojneki altepe' Roma.

¹² Inomej diez kuakuamej, inon kijtojneki diez reyejmej wej aya mandarowaj; e' yawij gubernarotij iwán weyi animal petz se hora.

¹³ Inimej diez reyejmej sansé iyalmajmej kipiáj iga yawij kipalewitij iga inon weyi animal mamandaro.

¹⁴ Yawij momijmiktitij iwán el Cordero, e' el Cordero yawi tataniliti iga yéj nokta iteko nochi tekomej wan Rey iga nochi reyejmej. Iwán el Cordero sen-onoskej iwán wej Dios kinotzkej iwán kitapejpenkej iwán moconfiarowaj nochipa ipan yéj.

¹⁵ El ángel no ne-ijlij:

—Inomej a'timej wej tikita' kan ewato' inon siwa' wej najnamolnemi, inomejwa' kijtojneki wej chantitokej ipan altepemej wej onokej ipan nochi nación san katiapay itajolmej.

¹⁶ Inomej diez kuakuamej wej tikita' kipiá weyi animal, yawij kijyatij inon siwa' wej najnamolnemi, yawij kika-jtewatij iselti iwán ipetzkan, yawij kikualitij inakayo siwa' iwán yawij kitatitij ipan ti'ti.

¹⁷ Dios kitelij ipan iyalmajmej inomej reyejmej iga machiwakan ken Dios kineki, iga kipiakej sesan iyalmajmej iga kipalewijkej iga weyi animal wel mamandaro este que mamochiwa ken kijtoj Dios.

¹⁸ Inon siwa' wej tikita', inonwa' kijtojneki weyi-altepe' wej irrey tatekimaka ipan nochi reyejmej wej onokej ipan tajli.

18

Tata altepe' Babilonia

¹ Iwán nikita' se' ángel walaj ipan cielo wej kipoxpia poder. Kitawij tajli iga itiyoy.

² Iwán ijkín kijtoj recio:

—Xixitini'ya, xixitini'ya weyi-altepe' Babilonia, iwán inán móchija kan mochantiáj tztzimimej, ompa ichanya inochi malespíritojmej iwán kan moxeketiáj totomej wej ayá' mokua iwán mo-ijiya.

³ Iga inochi paismej kichijkej wej ayekti ken kichiwaj wej ichamej Babilonia iga kiweyimatiltijkej idolojmej. Iwán inochi reyejmej de inin tajli ijkonsan kichijkej. Iwán tana-makanimej kipoxpiakej tomin iga wej chantitokej Babilonia kikojkej nochi wej kiyoltilanayaj.

⁴ Iwán nikagui' se' tájtól ipan cielo kijtowa:

—Xikisakan ipan inon weyi-altepe' Babilonia, amejemej wej nimitztapejpenkej, amo no tewán xikchiwakan wej ayekti iga amo no mamitzcastigarokan.

⁵ Ási'ya iyixtaj Dios iga inomej yej onokej Babilonia kichijtokej yej ajayekti, iwán Dios ayá' nemi kelkawa.

⁶ Makichiwilikān Babilonia kensan kichiwilij sekin; makicastigarokān ome vej ke' yéj kicastigaroj sekin. Makichiwilikān ome vej yej mitzchiwilijkej iga nō makimachili ken iga kualo.

⁷ Achonsan nō xicastigarokān ke'san yéj moweyimati' iwán ke'san kichij yej ayekti. Yéj moweyimati' iwán kijtoj ipan iyalmaj: “Nej nigaj nēwato' iga nej nochi nikmandarowa; nej ayéj ken se lástima siwá' yej mi' iwéj wān akipiá yej kipalewiá, nej nikēman ayá' nimo-knoomatitos.”

⁸ Inón iga ipan sansé día yawi wetziti iyakapan inimej yej tacastigarowa: mikilisti, chokalis iwán apis, iwán yawij kitatitij iga ti'ti, iga toTēko Dios yej nochi wel kichīwa kijtoj iga ijkón kajasi iga makicastigarokān Babilonia.

⁹ Reyejmej de inewi tajli yej kichijtoyaj yej poxsan ayekti, kensan kichīwa weyi-áltepe' Babilonia iga kiweyimatiltijkej idolojmej iwán kichijkej nochi yej kiyoltilānayaj, yawij chokatiy iwán moknoomatiskēj kuá' kitaskej iga inón weyi-áltepe' popókto'ya iga nemi tata.

¹⁰ Wéjkasan kawiskēj iga kimajmawiliskēj iga makisencastigarokān iwamej, iwán kijtoskej:

—¡Ay! ¡Q'xan Babilonia yej tiweyi-áltepe', tej yej nochi tikmandarowaya! Inān nimanjnsan titata'.

¹¹ Nochi tanamakanimej chokaj iga moknoomatij iga inón weyi-áltepe', iga ay'ya teyis kān tanamakaskēj.

¹² Ayagaj kikowas yej kinamaka yej chijto' iga oro, plata, te'ti yej mojmōnsajti', perlas, tzótzol de lino yej pox tzo-takti', de seda yej axokoti' iwán chilti', nō inochi kuawimej yej ajwiya'pa, marfil,* kuawimej yej mojmōnsajti', bronce, tepos, mármol;†

¹³ canela, especias yej ajwiya', incienso, mirra, perfumes, vino, aceite, harina yej kuēchti', trigo; yolkamej yej motamamaltia, borregojmej, kawayojmej, kuacarretajmej, iwán este toknimej yej kikuij iga esclavo.

¹⁴ Kijliskēj inón weyi-áltepe':

—Ay'ya tikpiá yej tikpiaya yej tikpoxpiasnekiá, tikpóloja. Nikēman ay' tikpiás sej nochi yej pox patiyoj iwán yej mojmōnsajti' yej tikpiaya.

¹⁵ Yej ompa tanamakatojay, pox tatānijkej iga yej kinamakayaj pan inón weyi-áltepe', e' kuá' kitaskej iga nemi

* 18:12 18:12 Marfil: elefante kipiá ome ken itan yej weyakti' yej kīsaj itampa iya', inón chijto' iga marfil. † 18:12 18:12 Mármol te'ti yej mōnsajti' yej wel motzotāwa.

tata, pox wejka kawaskej iga kimajmawiliskej iga makisen-castigarokan iwamej, chokaskej wan moknomatiskej.

¹⁶ Iwan kijtoskej:

—¡Pobre inon weyi-altepe! Onoya ken tikita katka se siwa' yej kakijto' itzotzol de lino yej pox tzotakti' iwan tzotzol yej axokoti' iwan chilti', kitajliytoya oro, te'ti yej mojmomsajti' iwan perlas.

¹⁷ ¡Ipansan se hora tata' komati yej poxsan patiyoj!

Ikapitamej akalmej, la gente yej yaya ipan akalmej, marinerojmej[‡] iwan inochi yej tekipanowayaj ipan lamar, wejka moketzaskej.

¹⁸ Kuq' kitaskej pokti iga nemi tata inon weyi-altepe', tzajtziskej:

—¿Kan tiawij tikasitij se' weyi-altepe' ken inin?

¹⁹ Iwan motajliliskej tajli ipan itzontekomej iwan tzajtziskej:

—¡Lástima, lástima; inin weyi-altepe! Iga itomin rijoctiakej inochi yej kipiayaj akal ipan lamar; jinán ni-maninsan poliwi'!

²⁰ E' tej cielo xipaki, iwan no mapakikan profetajmej, apostolejmej iwan inochi yej kitokaj Dios, iga Dios kicastigaroj inon weyi-altepe' iga ijkon kajasi iga nochi yej mitzchijwilijkej.

²¹ Iwan se angel yej pox tajpalej kikui' se te'ti yej pox etj', iwan kipatanaltij ipan lamar, iwan kijtoj:

—Ijkon yawi poliwiti inon weyi-altepe' yej itoka' Babilonia iwan nikeman maj ayá' mo-itas.

²² Inawatilka arpa,[§] flauta, iwan trompeta, ay'ya maj mokakis ipan mocallej. Ateyis nise tekipanowani yej kichywa tejté. Iwan inawatilka molino ay'ya maj mokakis.

²³ Ay'ya maj xotas ti'ti, ay'ya mokakis ilwi' kan monamiktilo. Malej iga motanamakanimej poxsan kipiayaj tomin ipan inin tajli, iwan tikajkayaj inochi paismej iga moachisoj, tia timela'poliwiti.

²⁴ Dios kicastigaroj Babilonia iga itechko mikikej profetajmej wan yej moconfiaroj ipan Cristo; nochi yej tamiktijkej mixkujitijkej pan Babilonia.

19

¹ Iwan nikagui' ipan cielo itajtqlmej mia' gente, kijtowaj: ¡Mamoweyimatilti toTeKo Dios iga tesalvarowa!

Kajasi iga mamomajmawili iga nochi wel kichywa.

² Yéj tayé'juzgarowa wan nochipa ompaya ken kichywa.

[‡] **18:17 18:17** Marinerojmej: ijkon kijliáj tajtaga' yej kinentiayaj akal. **§ 18:22 18:22** Xikita glosario "Arpa".

Kicastigároja inón siwa' yej najnamolnemi,
 yej tanextiliaya iga la gente makiweyimatiltikan idolojmej;
 Dios momatij ipan yej chantitokej ipan inón weyi-altepe' iga
 kimijmiktijkej yej kipowaj itajtł.

³ Iwán se' vej kijtojkej:

—¡Mamoweyimatilti toTeko! Iga nochipa popoktos inón
 weyi-altepe' iga nemi tata.

⁴ Iwán inomej veinticuatro ancianojmej iwán inomej nawí
 animalmej, motankuaketzkej iwán este motzontokakej ipan
 tajli iga kiweyimatiltijkej Dios yej ewato' ipan weyi asiento
 kan mandarowa, kijtojkej:

—¡Ijkónyawa'! ¡Mamoweyimatilti toTeko Dios!

⁵ Iwán kan ewato' Dios, moká' se tájtł, kijtowa:

Xikweyimatiltikan toDios,
 amonochimej yej ankichiwaj ken yéj kineki
 iwán ankimajmawiliáj,
 yej kipiá itekiyo iwán yej ayá'.

Iylwiyo kuá' monamiktiá el Cordero

⁶ Nikagui' nō ken tikita itajtł mia' gente, ken kuá' wopa
 a'ti iwán ken kuá' tatikuini, kijtowa:

¡Mamoweyimatilti toTeko Dios!

Yéj nochi wel kichíwa iwán péwa'ya iga reinarowa.

⁷ Matipakikan iwán matiyolpaktokan iwán matikweyi-
 matiltikan,

iga ási'ya hora iga monamiktiá el Cordero.

Takotzín* taajakíjto'ya;

⁸ kajákija itzótłol de lino yej pox tzotakti', ejto' iwán este
 pepetani.

Inonwa' lino kijtojneki yej kichijkej yej yękti yej mocon-
 fiarowaj ipan Dios.

⁹ Iwán el ángel ne-ijlij:

—Ijkín xikijkuilo: “Mapaktokan yej onoskej ken
 te-ikniwan iga yawij motalıtij kan takualo kuá' monamiktij
 el Cordero.”

Iwán ne-ijlij:

—Ininwa' itajtłmej nokta Dios yej ayá' takajkayawa.

¹⁰ Iwán nimotankuaketzá' iyikxiteñoj inón ángel iga
 nikweyimatiltiaya, e' yéj ne-ijlij:

—Amo ximotankuaketzá notenoj; iga nej nō niktoka Dios
 kensan tej iwán ken inochi mokniwan yej moconfiarowaj
 ipan tájtł yej Jesús kipowa'. Xikweyimatilti Dios.

* **19:7 19:7** “Takotzín” kijtojneki nochi yej kitokaj Dios. Ipan itajtł Dios kanaj
 tikitaj iga Dios iwán yej kitokaj mocomparadowa ken se chokotzín yej namiktito'
 wan takotzín.

Iga yej kipowaj yej kichij Jesús, inómejwa' el Espiritu kitajtōlmakaj.

Kawayoj yej ista'

11 Iwán nikita' tapojto' cielo, iwán nikita' se kawayoj yej ista', iwán yej kitejkawilijtinemiá itōka' "Nochipa kichíwa yej kijtowa iwán ayí' takajkayawa." Yéj taye' juzgarowa iwán kichíwa yej yekti kuá' kitāniliá iyenemigojwan.

12 Iyixmej ken tikita tiwelon iwán kitālijtoya mia' coronajmej,† iwán ijkuilijtoya se tōka' yej yéjsan kimatiá.

13 Iwán kakijto' itzótzol yej kajkakalijto' esti, iwán itōka': Itajtōl Dios.

14 Iwán kitokaj soldadojmej yej onokej ipan cielo. Kakijtinemij itzotzolmej de lino yej tzotakti' iwán ijista', este eejto', iwán tejkatinemij ipan ikawayojmej yej ijista'.

15 Ipan iten kīsaya se espada yej pox tateki, iga inón espada yawi kicastigarōti inochi paįsmej; iwán yawi kimandarōti iga se vara de tepos. Yéj kichíwas iga iyenemigojmej makitakān ken iga kuesiwi Dios. Yéj kitātakas iyenemigojmej ken se yej kitātaksa uva iga kipatzka. Ijkón iga Dios yej nochi wel kichíwa yawi kicastigarōti inochi gente.

16 Iwán ipan itzótzol iwán imaxá'bapa ijkuilijto' inín tōka': "Rey yej kimandarowa inochi reyejmej iwán itēko inochi tēkomej."

17 Después nikita' se' ángel ejkato' ipan tōnatí', iwán kitzajtzilij recio inochi tōtōmej yej patāntinemij ipan cielo, kijlij:

—Xiwitzekān iga xikuākij yej Dios mitzmakaj.

18 Xikuākān inakayomej reyejmej, kapitamej, soldadojmej iwán inakayo tajtaga' yej pox tamiktiáj, iwán inakayo kawayojmej iwán yej kitejkawilijtinemij, iwán inochi inakayo la gente yej ayéj esclavojmej, iwán yej esclavojmej, yej kipiá itekiyo iwán yej ayá'.

19 Iwán nikita' weyi anímāl iwán inochi reyejmej de inewi tajli iwán isoldadojmej monechkojkej iga yawij momijmiktítij iwán inón yej tejkato' ipan iyista'kawayoj iwán inochi isoldadojmej.

20 Inón weyi anímāl kisempresojwijkej iwán inón yej ayéj mela'profetaj yej kichijtoya kuajkuantas yej ayí'pa mo-ita iyixtaj inón weyi anímāl. Iga kichij kuajkuantas yej ayí'pa mo-ita in inón yej ayéj mela'profetaj, kikajkayaj inomej yej motemakakej iga kitālilijkej imarcej inón weyi anímāl iwán kiweyimatikej iyimagen. Iwán weyi anímāl iwán yej ayéj mela'profetaj kimōtakej ipan tiwelon kān nemi tata azufre.

† 19:12 19:12 Xikita glosario "Corona".

²¹ Iwán sekin kimiktijkej iga inón espada yej kįsaya ipan iten yej tejkato' ipan kawąyoj, iwán nochi tųtųmej ixwikej iga kikųajkej inimej inakayomej.

20

Mil años

¹ Nikita' se ángel temoj ipan cielo, kikįtzkįjto' se llave iga kitapowa wejkatanaxpo', iwán kikįtzkįjto' se weyi cadena.

² Inın ángel kilpij kuąkuakowąwéj, inón ikyapakową' yej nų kitokąwiąyaj Tzitzimi' kilpij iga cadena mil años.

³ Kimųta' ipan wejkatanaxpo', iwán kiye'tentzakua' iwán kitąlilij tejté iga amo agaj makitapo iga ay'ya máj makikajkayawa tokniwán yej onokej ipan paįsmej, este que maasi mil años. Kuą' ásisya mil años yawij kimajkawatij, e' ayá' wejkawas iga majkajtos.

⁴ Iwán nikita' weyi asientojmej kan motalıáj yej mandarowaj, ipan inón motalkej yej kimakakej poder iga matajuzgarokan. Nų nikita' iyalmajmej yej kikechtekkej iga kipowakej yej kichij Jesús wán itąjtųl Dios. Yejemej ayá' kiweyimatikej weyi anımal niga kiweyimatikej iyimagen weyi anımal iwán ayá' motemakakej iga makitąlilikan imarčaj pan iyixkuą' niga ipan imamej. Nikita iga inimej ojpa-isakej iwán reinąrojkej iwán Cristo mil años.

⁵ E' sekin yej nų miktokkej aya ojpa-isakej, inimej ojpa-isaskej este que maasi mil años. Inın yej áchtopa iga ojpa-isaloj.

⁶ ¡Mapaktokan yej ye'nemikej iyixtaj Dios, inomej yej yawij ojpa-isatij kuą' achto ojpa-isaloj! Iga ipan la segunda muerte ay'ya yawij mikitij, sino que mochįwaskej sacerdotejmej de Dios iwán de Cristo. Iwán reinąroskej mil años wán Cristo.

⁷ Kuą' ásisya mil años, Tzitzimi' yawi xitomiti kan preşojtito'.

⁸ Iwán kįsas iga kikajkayawas paįsmej Gog iwán Magog yej kįjtojneki nochi paįsmej yej ono' ipan tajli. Wán Tzitzimi' kinechkoj nochi soldądojmej de inimej paįsmej. Pox komati soldądojmej ken tikita xąjli yej ono' ipan lamarten iga yawij tamijmiktįtij.

⁹ Iwán nųyan paįnįskej ipan tajli iwán kiyawaloskej inón weyi-ąltepe' yej Dios kipoxchokiliá, kan onokej yej kitokaj Dios. E' Dios kitįtanis ti'ti yej wi' ipan cielo, iwán inochi kitąįskej.

¹⁰ Iwán Tzitzimi' yej takajkayajtoya kimųtaskej ipan tiwelon kan nemi tata azufre, kan nų kimųtakej weyi

anímal iwán yej ayéj mela'profetaj. Iwán ompa nochipa kíknoχhijoskej semilwi' iwán senyówal.

Dios tajuzgarowa

¹¹ Iwán nikita' weyi asiento yej este ista', kan motaliá Dios iwán yéj ompa ewato'. Iyixtaj yéj, tajli iwán cielo mela'poliwiķej, akawi' nité.

¹² Iwán nikita' yej miktókeja, ejejkatokej iyixtaj Dios, onoyaj yej kipiá itekiyo iwán yej ayá'. Iwán tapowikej amamej, iwán se' ama' no tapowi' kan ijkuilijto' itokamej yej nochipa onoskej iwán Dios. Iwán Dios kijuzgaroj yej miktókeja kensan ijkuilijto' ipan amamej, kensan yejemej kichijkej.

¹³ Yej mikikej ipan lám̄ar wan yej mikikej ipan tajli k̄isakej kan miktoyaj wan monextijkej iyixtaj Dios, iwán sejsé kijuzgarojkej ij̄kón kensan yejemej kichijkej.

¹⁴ Iwán mik̄ilisti iwán kan ono' yej miktokej kimotakej ipan laguna yej wewelkato', iga in̄in ome veja iga mikiloj.

¹⁵ Iwán yej ayá' ijkuilijos itoka' ipan ama' kan ijkuilijto' itokamej yej nochipa onoskej iyixtaj Dios no kimotaskej ipan in̄on laguna yej wewelkato'.

21

Se'ya cielo wan se'ya tajli

¹ Iwán nikita' se'ya cielo iwán se'ya tajli; iga yej áchtopa cielo iwán tajli iwán lám̄ar yej onoyaj poliwiķeja.

² Nej, niJuan nikita' in̄on weyi-altepe' yej Dios itatki yej kijliáj nueva Jerusalén, nikita iga nemi temowa ipan cielo iyixtaj Dios. Pox mon̄sajti' ken tikita takotz̄in yej taajak̄ijto'ya iga mon̄amiktiá iwán iwéj.

³ Iwán nikagui' sē tájt̄ol recio yej w̄itziaya ipan cielo kijtowa:

—iXikita, Dios chantito' kan onolo'! Yéj yawi chantitoti iwamej, yejemej mochiwaskej igentej, iwán Dios onos iwamej. Yéj iséltisan onos Dios iga inomej.

⁴ Dios ta-ixpojpawas iga chokato'lo', iwán ay'ya mikiloj, niga chokaloj, ay'ya agaj tenatos iga kualotos, iga inochi yej onoya, pánoja.

⁵ Iwán yej ewatoya ipan weyi asiento kijtoj:

—Xikita, nej nikchiwa nuevo inochi yej ono'.

No ne-ijlij:

—Xikijkuilo; iga inimej tajt̄olmej melá' nokta iwán wel timoconfiarowa ipan.

⁶ Iwán ne-ijlij:

—Chíjto'ya. Nej k̄an p̄ewa iwán k̄an tami, ken letrajmej del alfabeto p̄ewa ipan A iwán tami ipan Z. Jej atanekis nej nikmakas a'ti yej k̄isa ipan atzontekon yej tamaka vida, ayá' yawi kikowátipa.

⁷ Inón nia nikmakati yej kitānilij Tzitzimi'; iwán nej iDios, iwán yéj nopiltz̄in.

⁸ E' yej kikajtewaj iga kitokaj iyojwi Dios, iwán yej ayá' kicredowaj itájt̄ol Dios, iwán yej kejlantokej yej ayékti, yej tamiktiáj, iwán yej kichiwaj yej ayékti iga yawij w̄an yej ayá' iwán namiktito', iwán yej taachisarowaj, iwán yej kiweyimatiy idolojmej iwán inochi yej takajkawaj yawij kimotatij ipan laguna yej wewelkato' iga nemi tata azufre. Inín kijliáj la segunda muerte.

Se'ya Jerusalén

⁹ Iwán w̄alaj s̄e de inomej siete angelejmej yej kikitzkijtoyaj siete wajkalmej yej kipiayaj siete pl̄agajmej iwán ne-ijlij:

—Xinejnemi, nia nimitzn̄extil̄iti takotz̄in yej moch̄iwas isiwá' el Cordero.

¹⁰ IyEsp̄iritoj Dios asi' noyakapan w̄an newiga' ipan s̄e tepe' yej weyi iwán wejkapan, iwán nen̄extilij s̄e weyi-áltepe' yej Dios itatki, yej it̄oka' Jerusalén, nikita' iga nemi temowa ipan cielo iyixtaj Dios.

¹¹ Inón weyi-áltepe' t̄awiāya iga iweyipoder Dios. T̄awiā ken tikita s̄e te'ti yej pox m̄onsajti' ken te'ti de jaspe* ken tikita vidrio.

¹² Inón weyi-áltepe' kol̄alitoya iga muro yej weyi iwán wejkapan, kipiá doce puerta; iwán onoya s̄e ángel ipan sejs̄e kalteñ, iwán ipan sejs̄e puerta ijkuilijtoya it̄oka' s̄e tribu† de inomej doce tribu de Israel.

¹³ Onoya eyi ipuertajyo il̄adoj norte, eyi ipuertajyo al sur, eyi ipuertajyo ikisáyampa t̄onati', iwán se' eyi ipuertajyo ikalakíyampa t̄onati'.

¹⁴ Imurojyo inón weyi-áltepe' kipiá doce weyite'ti k̄an taksato', iwán ipan sejs̄e de inomej weyite'ti ijkuilijto' s̄e it̄oka' de sejs̄e de inomej doce iyapostolejmej el Cordero.

¹⁵ El ángel yej nowan t̄atapojtoya kikitzkijtoya s̄e ojta' yej chijto' de oro iga kimed̄irowa weyi-áltepe', ipuertajyomej iwán imurojyo.

¹⁶ Inón weyi-áltepe' onoya cuadrado, achonsan med̄irowaya iweyajka iwán ikoyajka. El ángel kimed̄irowaj weyi-áltepe' iga iv̄araj de oro, med̄irowaj dos mil doscientos

* 21:11 21:11 Jaspe te'ti yej xoxokti'. † 21:12 21:12 Xikita glosario "Tribu".

kilómetros; achõnsan medirowa iweyajka, iwejkapanka iwán ikoyajka.

¹⁷ Iwán kimediroj iwejkapanka imurojyo, mediroy sesenta y cuatro metro, el ángel tamediroj iga inõmpasan medida yej iga taga' tamedirowa.

¹⁸ Muro chijtoya iga te'ti de jaspe, iwán weyi-áltepe' chijtoya iga mela'oroy yej este xõta ken vidrio.

¹⁹ Iwán ibasejyomej kan taksato' imurojyo inõn weyi-áltepe' ye'tachaya iga kipiaya sese'pa te'ti[‡] yej mojmõnsajti'. Yej áchtopa ibasejyo kipiaya te'ti yej kijliáj jaspe, el segundo zafiro, el tercero ágata, se' kipiaya esmeralda;

²⁰ se' kipiaya ónice, se' kipiaya cornalina; se' kipiaya crisólito, se' kipiaya berilo, se' kipiaya topacio, se' kipiaya crisopraso; se' kipiaya jacinto iwán se' kipiaya amatista. Ijkõn masi' doce ibasejyo.

²¹ Ono' doce puerta; sejsé chijto' iga sesan perla. § Iwán pata'ohti yej panowa tajkoáltepe' chijtoya iga mela'oroy yej este xõta ken vidrio.

²² Iwán ayá' nikita' nisé tiõpan ipan inõn weyi-áltepe', iga toTeko Dios yej kipoxpía poder iwán el Cordero onokej iga tiõpan ipan inõn weyi-áltepe'.

²³ Ompa ayá' moneki tonati' niga luna iga matawi, iga Dios itawilka tawia iwán el Cordero kitawij inõn weyi-áltepe'.

²⁴ La gente de inochi paismej yej mosalvaroskej nejne-miskej ipan itawilyo inõn weyi-áltepe', iwán reyeymej de inochi tajli kiwajliguiliskej yej patiyoy yej kipiáj.

²⁵ Ipuertajyomej nochipa tapojtos, iga ompa ateyiti yówal.

²⁶ Iwán inochi paismej kiwigaskej nochi yej valerowa wan kiweyimatiskej inõn weyi-áltepe'.

²⁷ Ipan inõn weyi-áltepe' ayá' kalakis nité yej ayekti iyixtaj Dios, niga yej kichiwaj yej ayekti niga yej takajkayawaj. Kalakis petz yejsan ikuilijto' itõka' ipan ama' yej kipiá el Cordero kan nesi itõkamej yej nochipa onoskej wan Dios.

22

¹ Iwán el ángel nenextilij se weya' yej tamaka vida, este chipakti' ken tikita cristal. Inõn weya' kiasaya ipan iweyi asiento kan motaliá Dios iwán el Cordero.

² Inõn a'ti motalowa itajko pata'ohti de inõn weyi-áltepe', iwán itejtempan inõn weya' onoyaj kuawimej yej tamakaj

[‡] **21:19 21:19** Inimej temej yej iga chijtokej doce base este xõtaj wan sejsé kipiá icoloryo. § **21:21 21:21** Perla pox valerowa, ken tikita tetzin ke'pa ajayo' wan iga perla wel mochíwa kõska'. Inán momati iga alimpatzín, nij nesi pox weyi.

vida. Takij cada mes iwán iyiswayomej inomej kuawimej kikuij iga moachitialtilo.

³ Iwán ompa ay'ya teyis yej Dios akiye'ita. Ipan inón weyi-áltepe' Dios iwán el Cordero motaliáj ipan iweyi asientojmej wán yej kitokaj Dios kiweyimatiłtiskej.

⁴ Iwán kinojma-itzoskej nokta Dios, iwán itoka' Dios ijkuilijtos pan iyixkuá'.

⁵ Ompa ay'ya tayowatis iwán yej ompa onokej ay'ya kinekiskej ti'ti niga tónati', iga Dios yej toTeko kitawij yejemen wán nochipa reinaroskej iwán.

Ná'ya iga wi' Jesucristo

⁶ El ángel ne-ijlij:

—Inimej tajtolmej, melá' nokta iwán wel moconfiarolo ipan. Iwán toTeko, yej inonsan Dios yej kitajtolmá' profetajmej, kititan iyángel iga makinextili yej kitokaj yej ay'ya wejkatis iga yawi mochiwati.

⁷ Ijkín mitzijliáj Jesús:

—¡Xikakikán! ¡Ay'ya wejkatis iga niwi'! ¡Mapaki yej kicredoj yej ijkuilijto' ipan inín ama', yej yawi mochiwati!

⁸ Nej niJuan, yej nikagui' iwán nikita' nochi inín. Iwán kuá' tami' nikagui' iwán nikita', nimotankuaketza' iyix-itenoj el ángel iga nikweyimati'.

⁹ E' yéj ne-ijlij:

—Amo ijkón xikchiwa; puej nej nō niktoka Dios kensan tej iwán kensan inochi moknimej yej kipowaj itájtōl Dios, iwán inochi yej kichiwaj ken ijkuilijto' ipan inín ama'. Xikweyimatiłti Dios.

¹⁰ Nō ne-ijlij:

—Amo xikiyana inín ye'noticiaj de Dios yej ijkuilijto' ipan inín ama'; iga ay'ya ke' poliwi iga yawi mochiwati.

¹¹ Yej kichíwa yej ayēkti, kama makichíwa yej ayēkti; yej kejlámiki yej ayēkti, máj makejlámiki yej ayēkti; e' yej kichíwa yej yēkti máj makichíwa yej yēkti; yej nokta kichíwa ken Dios kineki, amo mamosemaka.

Jesús nō kijtoj:

¹² —Kena, nej ay'ya wejka iga niwi'. Iwán nikuaajligas ipremioj yej nia nikmakati sejsé kensan iga kichij.

¹³ Nej kan pewa iwán kan tami, ken letrajmej del alfabeto pewa ipan A iwán tami ipan Z.

¹⁴ Mapaktokan yej kipačaj itzotzolmej* iwán wel makikuakan itakilka inón kuawi' yej tamaka vida iwán wel makalakikan ipan ipuertajyo weyi-áltepe'.

* 22:14 22:14 “Yej kipačaj itzotzolmej” anka kijtojneki yej ye'nemij iga Dios kiperdonároja yej kichijkej yej ayēkti.

15 E' kawitij jueraj yej kichiwaj yej ayekti; yej taachisarowaj, yej najnamolnemij, yej tamiktiáj, yej kiweyimati j idolojmej, iwán yej kiyolmakaj iga takajkayajtokej.

16 —Nej, nijesús, niktitan noá ngel iga makinextili yej netokaj inochi inín. Nej ipiltzín ipilówampa rey David; nej imaselkayo rey David iwán nej inón sítalin yej xota yowalti'.

17 El Espíritu iwán isiwa' el Cordero kijtowaj:

—Xiwiki.

Iwán yej kikaki, makijto:

—Xiwiki.

Iwán yej ataneki mawiki iwán makoni a'ti yej tamaka vida, yej ayá' monamakiltiá.

18 Inochi yej kikaki inín itájtol Dios yej ijkuilijto' ipan inín ama', nikijliáj inín: Siga agaj kitaliao' se' tejté ipan inimej tajtolmej yej ijkuilijto'ya, Dios yawi kitaliti iyakapan kokolis yej kiknochiwás, kensan ijkuilijto' ipan inín ama'.

19 Siga agaj kikuiliá tejté yej ijkuilijto' ipan inín ama' yej Dios kinextij, Dios yawi kiborraroti itoka' ipan ama' kan nesí a'yéj onos iwán nochipa, iwán yawi kitzakuiliti iga amo makalaki ipan iweyi-áltepe' Dios iwán akítas yej yekti yej ijkuilijto' ipan inín ama'.

20 Yej kijtoj ijkín, kijtowa:

—Ay'ya wej katis iga niwí'.

Ijkónyawa'. ¡Xiwiki noTeko Jesús!

21 ToTeko Jesucristo, mamitzyolchikawakan amonochimej. Ijkónyawa'.